



FOR USE IN  
READING ROOM ONLY

THE UNIVERSITY  
OF ILLINOIS

LIBRARY  
015.438

E58b  
v.12

~~Bibliog. Room~~

1872



# BIBLIOGRAFIA POLSKA.

140,000 DRUKÓW.

---

CZEŚĆ III. TOM I.

---

(Ogólnego zbioru tom XII.)

PRZEZ

K. ESTREICHERA.

---

Wydanie Akademii Umiejętności.

---

KRAKÓW.

CZCIONKAMI DRUKARNI UNIWERSYTETU JAGIELLOŃSKIEGO  
pod zarządem A. M. Kosterkiewicza.

1891.





# BIBLIOGRAFIA POLSKA.

TOM XII.

STÓLECIE XV—XVIII.



W UKŁADZIE ABECADŁOWYM.



KRAKÓW.

CZCIONKAMI DRUKARNI UNIWERSYSETU JAGIELLOŃSKIEGO  
pod zarządem A. M. Kosterkiewicza.

1891.



Dr. Ig. Baranowski

# POLNISCHE BIBLIOGRAPHIE

(III. Abtheilung. Band I.)

JAHRHUNDERT XV BIS XVIII

ALPHABETISCH GEORDNET

VON

DR. KARL ESTREICHER

UNIV. BIBLIOTHEKAR.

---

(Der ganzen Sammlung Band XII.)

---

KRAKAU,

BUCHDRUCKEREI DER K. K. JAGELLONISCHEN UNIVERSITÄT.

Geschäftsleiter A. M. Kosterkiewicz.

1891.





rozpoczęty dwunasty tom bibliografii ogarnia nową dziedzinę i odmiennego wymagał opracowania.

Tom I. do VII. zawarty w 411 arkuszach druku, wypełnia całe piśmiennictwo polskie 19. wieku, ujęte w abecedowym porządku po r. 1882. Dalsze dziesięciolecie przygotowane jest do do druku, ale zapewne nie rychło znajdzie księgarza nakładcę, dla którego jest najniezbędniejszą pomocą. — Mnie nie spieszy się, ogłaszać drukiem ostatnie czasy. — Dział ten nie wymagał badawczego kierunku. Dość było wyczerpać katalogi księgarskie i biblioteczne, ująć materiał w system i rozprowadzić po dziele odpowiednie odsyłacze. Trudu wiele, pilności więcej, ale zmysłu krytycznego mało co. — Przepisywacze płaćni mieli tu 'dużo' zajęcia, a 'autor' jeszcze więcej, skazany na poprawianie grzechów 'kopisty, sprawdzanie tożsamości tytułów i obmyślanie odsyłaczy. Mechaniczna robota górowała, a o tyle jej zasługa, że była ścisłą, ostrożną, odrzucającą cudze pomyłki, porządkująca możliwie wszystko, co się ukazało drukiem.

Tom VIII. do XI. ujęty w 177 arkuszy druku, ma już za podstawę materiału badawczy, mianowicie tomy VIII. IX. i XI. zestawiające wieki XV. do XVIII. w układzie chronologicznym. Zanim bowiem przyszło do tego zestawienia, trzeba było cały rękopis przysposobić krytycznie, aby 'bałamutne' tytuły i daty nie dostały się do chronologii. Mimo tej ostrożności, nie unikłem wielu pomyłek w tym kierunku.

Sama robota chronologicznego wypisywania z rękopisu abecedowego, była zadaniem 'czynności mechanicznej, do czego użyć trzeba było pomocy płaćnych przepisywaczy, lub też ochotników, o których wzmiankowałem z 'wdzięcznością' w tomach poprzednich.

'Róbotę' ich 'wypała' autorowi sprawdzać, tytuł 'za tytułem', 'nieraz z gruntu' przerobić, często uzupełnić, bo od przepisywaczy nie można było spodziewać się ani wymagać świadomości zadań bibliograficznych.

Byłoby zapewne lepiej, gdyby autor obejść się mógł bez 'kopistów, bo dzieło dawałoby większą rękojmię dokładności, atoli rozmiary dzieła, przechodziły siły 'jednej osoby. Dość uprzytomnić sobie, że wychodzące Tomu XII. zeszyty I.—III. dochodzące zaledwie od litery A. do Ba. zawarte w 26. arkuszach druku, zajęły 800 kart folio rękopisu, a jest jeszcze gotowych do druku takich 'kart 20.000. — Oprócz tego, więcej niż drugie tyle materiału, pozostało w rękopiśmie 'presortowanym i odrzuconym. Gdy bowiem z wielu bibliotek

publicznych i prywatnych, od mężów dobrej woli i mnie życzliwych, napływały najróżnorodniejsze materyały i wskazówki, wszystko to musiało być porównywane, sprzeczności sprowadzane do jednego mianownika — a co okazało się zbytecznem, trzeba było odrzucić.

Z tego chaosu źródeł, wyprowadzić wypadło trzecią całość bibliograficzną, która rozpoczęła się z tomem XII. Jestto opis bibliograficzny w alfabetycznym porządku druków z XV. do XVIII. stulecia.

W tej części trzeciej postęp umysłowej pracy jest ogromny. — Tu bowiem nie szło o zwykłe spisanie druków dostępnych autorowi, jak w tomach siedmiu części pierwszej, ale o opis druków z których zaledwie małą cząstkę mógł autor oglądać, a resztę wypadło opisywać na wiarę katalogów i źródeł sprzecznych, niepewnych i zamąconych. Biblioteki polskie dochowały ledwie część dzieł wyszłych w Polsce do 18. wieku. Zład narosły tradycją wiadomości o drukach nie istniejących, źle opisanych, najgorzej datowanych i tytułowanych.

Aby wydać bibliografią o ile możności prawdziwą, należało najdrobniejszy szereg podłożyć pod szkło krytyki, aby rozemnać prawdę od legendy. — Uważny pracownik, rozpatrując karty bibliografii w T. XII. łatwo spostrzeże, że wiele tam zawartych materyi, są niejako monografiami ujętymi w lakoniczne wyrazy. — Ramy są tak przystosowane, aby dalszy badacz, wykroić z nich mógł materyał do dalszych studyów. — Ku temu celowi zmierzają treściwe wzmianki o ważniejszej osnowie dzieł, podania najważniejszych źródeł ze wskazaniem bibliotek.

W tym dziale, już znikają najemni przepisywacze, najdrobniejszy szereg musi być opracowany przez samego autora, a że tych szczegółów jest ogrom, więc też i potrzebny jest ogrom pracy krytycznej. Z tego to powodu, ani druk dzieła może iść pośpiesznie, ani też dzieło samo może być tak dokładnem, jak było opracowanie XIX. stulecia.

Niedokładności jednak niechaj nikt nie kładzie na karb pośpiechu roboty, tylko na rodzaj dokonywanej pracy. Inna bowiem rzecz pisać przez rok lub lat kilka luźną monografią jakiego autora, a co innego myśleć o stu tysiącach pisarzy i mieć ich ciągle na oku. Przegląd armii, której rozłożenia i lunetą nie dosięże, jest czemś więcej, niż przegląd kompanii, którą okiem ogarnąć snadno.

Z tej wyżyny patrząc na legion tak niezwykłych rozmiarów, nie można się dziwić, że tam brakuje guzika, a gdzieś dalej ładownica źle przypięta. Inaczej być nie może, ogrom całości przygniata drobiazgi. — Nie mogę więc zgodzić się na zarzut, uczyniony mi w N. 4. Bluszczu r. b., że niedokładności wynikły z powodu niezorganizowania pracy zbiorowej i z pośpiechu w rozpoczęciu druku.

Niezorganizowanie zbiorowej pracy nie odemnie zależało. Teoretycznie biorąc, zbiorowa praca przedstawia się pięknie, ale do praktycznego jej zastosowania trzeba by wyszukać pracowników, którzyby całe życie chcieli poświęcić temu jednemu zadaniu. W tem trudność, której rozwiązanie byłoby godnem królewskiej nagrody.

O pośpiechu wydawania winił mnie wcześniej Sowiński. Ale krytycy traktujący mnie z wysokości erudycyi dziennikarskiej, nie zastanowili się nad tem, że praca w której wytrwałem przez lat czterdzieści, a której część mała dopiero wyszła a już zajęła dwadzieścia trzy lat druku, nie może być uznawana za dzieło pośpiechu. — Materyału wyczerpać i wykończyć nie podobna, bo jest za rozległy i zbyt dotąd nie obrobiony. Z tej zaś przyczyny odwołanie jego ogłoszenia byłoby szkodliwem, jeżeli mozoł całego życia, ma przynieść nowe owoce. Tytuł był już przedemną głośny a przecież bezpożytecznych biblio-

grałów. Skarby ich zazdrośnie ukrywane przez nich za życia, szły po śmierci ich do sklepików żydowskich.

Toż samo rzecz się ma z doskonałością korekty w dziełach podobnego zakroju. — Nigdy jej osiągnąć nie można, bo to nie druk zwyczajnej książki, mającej jedną toczącą się ośnowę. Tu się ciągle ścierają ze sobą nowe tytuły, — tytuły różnojęzyczne, coraz odmienne daty, cyfry i nazwiska natłoczone gęsto bez literackiego związku, ztąd trudności korekty są niesłychane i co więcej, nie przewalczono. — Mimo więc wytkniętych mi podrzędnych błędów korekty, mam to przekonanie, że korekta w mem dziele jest możliwie najpoprawniejsza i właśnie na tę zaletę, już dawno szczególną zwrócił uwagę J. Petzhold, największa powaga bibliograficzna w świecie naukowym niemieckim.

We wzniankowanym artykule Bluszczu znajduję jeszcze napomknięcia, że do pracy nad katalogiem XIX. wieku, przychodziła mi z pomocą młodzież uniwersytecka. Byłoby to niezgodnem z mem usposobieniem. Nie wyzyskiwanie pracy młodzieży, ale ułatwianie pracy, jest zadaniem bibliotekarza. Cały pierwotny katalog przygotowałem sam na kartkach do druku, a potem dałem go przepisać w 10. tomach folio jeszcze w roku 1861, ówczas, gdy urzędując przy sądzie we Lwowie, żadnej zgoda styczności z młodzieżą uniwersytecką nie miałem. — Tak ukończoną pracę przez dalsze ośm lat sam jeden (opłacając kopistów) rozszerzałem.

Dalej, nie rozumiem uczynionego mi zarzutu, iż drukując XIX. stulecie nie skorzystałem z olbrzymich zasobów St. Przyłęckiego, ten przecież nigdy nie zajmował się XIX. stuleciem. Materiały jego odnoszą się tylko do dawniejszej epoki, przeterminowałem je wszakże i przekonałem się, że sława ich ważności, jest nierównie głośniejszą, niż na to zasługuje ta niekrytyczna zbieranina.

Również dowiaduję się w N. 5. Bluszczu, że pierwszy pomysł zużytkowania notat do XVI. stulecia wyszedł od śp. Jana S. Weale nie. Śp. Jan S. złamany stosunkami przeszłości, nie zdolen był do jakiegokolwiek inicjatywy. Wyrwałem go z osamotnienia i zjednałem do podjęcia na nowo pracy umysłowej. Aby celu osiągnąć, oddałem mu bez zastrzeżeń moje obfite materiały systematycznie i alfabetycznie ułożone. Powrócony społeczeństwu, gorliwie zrazu pomnażał, sprawdzał, przerabiał moje zbiory. Po roku odezwała się w nim dawna żyłka historyka. Dla Dogiela, ostygł w kierunku pracy przezemnie jemu wskazanej. Choroba oczu wstrzymała tę pracę zupełnie. Względy życzliwości stworzyły pracownika, ale tylko wytrwałość, mogła utworzyć skończoną pracę.

Chciałem przysposobić obok siebie nową siłę roboczą. Ztąd to inicjatywa wyszła wyłącznie odemnie, i jam nad całą robotą czuwał, jako jej celów świadomszy. Mój zbiór i mój układ był podwaliną całej jego dalszej roboty. Już po jego śmierci, materiały do 16. wieku sam podwoiłem dalszemi studjami. Uczyniłem z mej strony dla tego pracownika to, czego by może kto inny nie zrobił — ale z tego jeszcze nie wynika, by mi z tej racji odmawiano tego, co mnie się należy. Cały fundament dzieła jest moją wyłączną własnością, dla tego nie mogę godzić się na wyrażenie dziennikarskiego orzeczenia, że »praca samego Estreichera w tej książce jest mniejszą od pracy innych ludzi, jego własnem jest ostateczne zredagowanie mozołnie zapewne, ale nie systematycznie zbieranych wiadomości.«

Sąd to zbyt doraźny. Wszystko co do tak wielkiego dzieła zbiera się, jest i musi być zbieranem systematycznie. Gdybym systemu nie zachowywał, urosłby chaos, a przecie praca moja nie jest chaotyczną.

We wszystkim łatwo wyręczycieli znaleźć, tylko nie na tem polu, które nie ęci pracowników lecz ich odstrasza, a materialnie rujnuje. Tymczasem

z wyrażen recenzenta zdawałoby się, że opracowanie bibliografii, to coś nieco może więcej, jak napisanie na kolanie artykułu dziennikarskiego, że do wykonania roboty wystarcza faldów przysiedzieć rok lub dwa, a już dzieło urosnie. A przecież na moje dzieło składały się lat dziesiątki całodziennych i codziennych trudów, a jeszcze daleko mu do dokładności i ścisłego opracowania.

W pracy tego rodzaju zawsze trzeba odróżniać tego, który tworzy, od tych co dla niego zapasy gromadzą. Bez ostatnich obejść się nie można, choć oni jako tacy, dzieła nie układają. Oczywiście, że gromadzenie przezemnie takiego ogromu materiału, nie mogło się obejść bez licznego udziału posiadaczy zbiorów. Z wdzięcznością każdą najmniejszą daną mi pomoc, ogłaszałem w przedmowach, czasem czyniłem to i dla samej zachęty. — Nawet takie nadsyłki uzyskały podziękowanie, z których nie mogłem korzystać, bo nie miały znaczenia naukowego.

Sam materiał dostarczany, nie jest jeszcze opracowaniem bibliograficznym. Jam rozpiął kanwę aby ją wypełnić haftem. Do haftu potrzeba było włóczki, tę zbierałem częściowo, zbierali ją dla mnie i inni i dostarczali mi ją obficie różnej barwy i wagi. Moją rzeczą było rozdzielić zbiory, dobierać cieni i wydzielać zbyteczny materiał. — Uczestnicy więc byli, lecz samo opracowanie materiału od początku do końca dokonaniem zostało przezemnie.

Nadużywam może cierpliwości czytającego, iż tyle sam o sobie piszę. Ale to zdaje mi się było koniecznem. Bo jeżeli kto dowiedział się z recenzji, że opracowanie XIX. wieku zawdzięczam udziałowi młodzieży uniwersyteckiej, że wiek XVI. układał J. S. i spółka, pomyśli sobie, że pewnie i dwa inne stulecia zawdzięczam ukrytym pomocnikom. Ówczas słusznie ten i ów mógłby zapytać: A cóż ten urojony autor sam przez czterdzieści lat porabiał?

Ufam, że ci którzy bywali świadkami codziennych trudów moich, ci dla których rękopis zawsze gotowym był na usługi, i ci, co wiedzą jakich wymaga się uzdolnień od Bibliografa, gdy uważnie zastanawia się nad tem dziełem, uwierzą mi, i zrozumią to łatwo, że w ten sposób wykonana robota, nie może być dziełem wielu współpracowników, jak to bywa w wydawnictwach encyklopedycznych i słownikarskich, bo tu całość ma jeden określony plan i każdy szczegół jest w związku z drugim. Mianowicie system odsyłaczy sprawia, że dla symetrii potrzebnym jest jeden organizm, i jeden też pracownik może wlać życie w ten organizm. Do podobnej budowy przyczyniają się murarze i cieśle, ale mechaniczną robotą kieruje praca myśli architekta.

Architekt buduje według swego planu tak, jak wódz manewruje według własnej strategii. On wie, a przynajmniej powinien wiedzieć, dla czego tak a nie inaczej szyki rozwija. — Co patrzącym na to, zda się niezrozumiałem, dla niego jest matematyczną konsekwencją.

Uczyniono mi dalej zarzuty; które wypada usprawiedliwić. Za złe mi wzięto opuszczanie druków hebrajskich i spisywanie edycji nie dochowanych w naszych bibliotekach.

Druki hebrajskie o tyle nas zajmować mogą, o ile związane są z historią naszą i o ile dedykowane są polakom. Tych jest ledwie kilkanaście. Te wymieniam. Reszta, są to druki religijne, może bardzo ważne dla izraelitów, ale nie mające najmniejszego związku z naszą oświatą. Pozbierał je jak najdokładniej Fürst w swej trzechtomowej bibliografii, kto ma apetyt na nie, niech je przeżuwa z jego księgi.

Co do mnie, niechetnie podaję za ledwie ich małą cząstkę i to o tyle o ile je wciągnął do swej Bibliografii Jocher, a to dla tego, że całego Jochera uwi doczniam w mem dziele. Gdyby nie to, żaden druk hebrajski nie ukazałby się w mej publikacji.

Już nie tyle obcymi nam są druki szląskie, elbląskie, gdańskie, królewieckie przez Niemców wydawane. Nie wszystkie podaje ale ich nie unikam dla tego tylko, że moi poprzednicy zaliczyli pisarzy tych do pocztu pisarzy polskich. — Wielu z nich niewątpliwie nie umiało po polsku, uważało się za Niemców poddanych republiki nie więcej. Oni jednakowoż mieli przynajmniej związki z polskim ruchem piśmienniczym i nań oddziaływali, byłaby więc jakaś racya odległa oglądania się na nich.

Dziennikarska krytyka zarzuciła mi przeładowanie materiału, podawaniem tytułów dzieł których nie znajdzie w żadnej polskiej bibliotece. Dano mi lekcya, że to nie należy do zadań bibliografii. Wypowiedziano zdanie, iż stało się źle, że prace nad dawnymi stuleciami nie okiełzano surową zasadą: iż to tylko wejdzie do bibliografii, co się znajdzie w bibliotekach, a wszelkie wskazówki, doniesienia, wiadomości, noty, złożą osobną całość, dla historyka literatury szacowną, ale nie mającą prawa wejść do książki, która z istoty swej i z przeznaczenia (?) inwentarzem tylko, ale koniecznie już inwentarzem być powinna (!)«

Tak osobliwie ciasnego pojęcia bibliografii, jeszcze mi się nie zdarzyło napotkać. Wprawdzie wyraz bibliografia, znaczy opisywanie dzieł, ale przez to nigdy bibliografia nie zacieśniała się w pojęcie katalogu bibliotecznego. — Czego krytyk chce, spełnia wysmienicie T. Wierzbowski, ale jego i moje zadanie, są całkiem odmienne.

Nasze biblioteki nie dochowały ani trzeciej części dzieł drukiem wyszłych. Na nich więc poprzestać nie można. Aby skatalogować je, nie wystarcza na to choćby stoletnie życie. Chcąc opisać dzieła, trzeba każde i w każdej bibliotece mieć samemu w ręce. Ile bowiem jest katalogów biblioteczných, choćby na pozór najstaranniejszych, tyle jest gromad błędów i sprzeczności, tak dalece, że je liczyć można nie na setki ale na dziesiątki tysięcy. — Trzeba zresztą znać wszystkie biblioteki i objechać wszystkie, aby ich zawartość spisać, a tego już i pracowitszy od krytyka bibliograf, choćby był niezależnym i miał nieograniczony czas do rozporządzenia, nie dokaże.

Gdyby ta robota fizycznie możliwą była, byłaby dla mnie o tyle wdzięczniejszą, że nie wymagałaby nieustannego stosowania krytyki do przedmiotu. W obecnej sytuacji, ani się kto domyśli, że nie jedna wydrukowana szpalta Tomu XII-go wymagała tygodniowych poszukiwań i sprawdzeń, zestawień, docierania do źródeł, wywnioskowań, aż się ustalił tekst kilkunastowerszowy. Idąc za radą krytyki, mógłbym poprzestać na mechanicznem przepisywaniu tytułów. — Żałuję, że miałem pojęcie szersze o tem, czego potrzeba do stworzenia polskiej bibliografii. Dziś już za późno na poprawę, więc puszczam mimo uszu dawaną mi lekcya, że nie powinien stwarzać świątyni, bo nam wystarczać powinny baraki.

Uczyniono mi ostry zarzut, że do bibliografii wcieliłem muzykalia. To właśnie zasługą jest moją. Dotąd je odrzucano, a przecie to odrębna gałązka całego drzewa. Nie zauważono w dziele mem, że wyłączam wszelkie nuty bez tekstowe, lecz wymieniam tylko te muzyczne produkuje, które zawierają tekst drukowany. Dla tego to, musiały być pomieszczone pieśni Mickiewicza, Zaleskiego, Bartelsa, Reja, Trzecieckiego, Gomółki psalterz, arye Albertego, bo ze stanowiska bibliograficznego, miano wzgląd na tekst a nie na melodyę. Dobrze wiedzieć, którzy poeci nasi, i z jakimi pieśniami, dostali się do świata tonów. To daje miarę wartości ich utworów i ich wpływu na kraj.

Żądano także odemnie (choć nie bezpośrednio) abym z wydanych tomów uformował systematykę bibliograficzną, dającą przegląd piśmiennictwa według działów naukowych. Dla czegoż koniecznie ja to mam uskuteczniać, skoro do

ukończenia rozpoczętej publikacyi najmniej jeszcze lat trzydziestu potrzebuję. Tych przecie nie doczekam. Niechże się więc do systematyki ktoś młodszy zaprzęga. Nie można na jednego wkładać wszystkich ciężarów, bo z niemi nie postąpi, a kto rozpoczyna kilka rzeczy na raz, żadnej nie ukończy.

Sądzę, że wydrukowane zeszyty tego tomu, nie potrzebują objaśnień. — Staralem się dziełu mojemu nadać pewną łączność z innemi tego rodzaju publikacyami. Dla tego to wszędzie oznaczam pod jakim numerem zapisane są dzieła u Joehera. Tam często można bliższej zasięgnąć informacyi. Tak samo podaję numera z bardzo użytecznej pracy T. Wierzbowskiego, którego nie mogę naśladować w dokładności podawanych tytułów. Nie wyróżniam kreskami porządku wierszy w tytułach, nie zaznaczam wielkich liter dawanych w tekście, bo ta chwalebna ścisłość w jego dziele, byłaby nie odpowiednią u mnie. — Każdy z nas inne sobie zaznaczył zadanie.

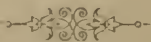
Zróżdka wymieniam w skróceniu, ale w sposób że łatwo jest tytuły ich odgadnąć. Tak samo biblioteki. Te biblioteki głównejsze w liczbie 31 są wymienione dokładniej w wydanej r. 1875. Bibliografii XV.—XVI. stulecia na str. XV. przedmowy niemieckiej.

Polującym na błędy korekcyjne i nieuwagę kopistów, mogę z przyjemnością udzielić wiadomości, że już do wydanych zeszytów, zebrałem dotąd tak sporą ilość błędów, że mógłbym sam na siebie napisać krytykę wcale dosadnią, zarzucić sobie pośpiech, nieuwagę i brak wyższych zdolności. — Ktoby mnie pragnął w tem wyreczyć, chętnie mu udzielił materiału do popisu tanią erudycją. Oczywiście że już i teraz nie braknie opuszczeń. Najpierw nie dostaje w właściwym miejscu dzieła Agryppy, świeżo wydanego przez Akademię, bo zanim wydobyto je z ukrycia, ligurowało pod nazwiskiem (raczej imieniem) Korneliusza.

Nie dostają też druki wymienione w T. II. T. Wierzbowskiego N. 1129, Aristoteles. 1150, Accorombini. 1291, Andrea. 1492, Amatheri. 1618, Amatus. 1882, Abschrift der Missiven. — Dzieło to doszło za późno rąk moich, dla tego nie korzystałem początkowo z niego. Te braki świadczą tylko o trudności zgromadzenia wszystkiego, nawet, gdy poświęci się poszukiwaniom całe życie.

Dzieła znajdujące się w Bibliotece Jagiellońskiej figurują w naturze podczas korekty. — Sam je sprawdzam z drukiem i sprawdza drugi raz syn mój Stanisław. Druk formy trwa tydzień, a jej korekta drugi tydzień. Wraca ona do naszych rąk nieraz po cztery, po pięć razy — a jednak jeszcze wiele przypadnie prostować.

Oddaję dzieło moje do użytku tej garsteczce prenumeratorów którzy wytrwali wraz zemną. — Liczymy więcej niż dwieście księgarń polskich i więcej niż sto bibliotek publicznych i prywatnych, mimo tego, smutna rzecz, jest prenumeratorów na dzieło wydawane dla księgarzy i bibliotek okrągła liczba 72 to jest u Gebetnera w Warszawie 42, a u Friedleina 30. — Pokrywają oni zaledwie koszt papieru i introligatora. Za to drugie tyle egzemplarzy gratis się rozehodzi. Choć co roku zbiegowstwo coraz jest liczniejsze, druk pięciuset egzemplarzy wytrwale dalej posuwać się będzie.





## Spis prenumeratorów.

### I. w księgarni Gebetnera i Wolffa w Warszawie.

	Egz.		Egz.
1. M. Arct księgarz w Warszawie . . . . .	1	22. Lang, księgarnia, Moskwa . . . . .	2
2. Dr. Baranowski, Warszawa . . . . .	1	23. Małkowski Konst., senator, Petersburg . . . . .	1
3. Bersohn M., Warszawa . . . . .	1	24. Morawska K., Warszawa . . . . .	1
4. Bernstein Ignacy, Warszawa . . . . . (przez księgarnię E. Wende).	1	25. Moszyński Antoni ks. prałat w Lubieszowie . . . . . (przez księgarnię M. Orgelbranda).	1
5. Bonicke Adam, Świdno . . . . . (przez księgarnię E. Wende).	1	26. Orgelbrand M. księgarnia, Warsz.	1
6. Baudouin de Courtenay, Dorpat (przez księgarnię E. Wende).	1	27. Pawiński Ad. Warszawa . . . . .	1
7. Biblioteka Hr. Kraszińskich, Warszawa . . . . .	1	28. Prószyński Konrad, Warszawa	1
8. Biblioteka Hr. Zamoyskich, Warszawa . . . . .	3	29. Hr. Potocka Augustowa, Warsz.	1
9. Bloch Jan, Warszawa . . . . .	1	30. Hr. Przeddziecki Gustaw, Warsz.	1
10. Czetwertyński Ks. Włodzimierz, Warszawa . . . . .	1	31. Hr. Przeddziecki Konst., Warsz.	1
11. Dr. Dobrski K., Warszawa . . . . .	1	32. Red. Biblioteki Warszawskiej, Warszawa . . . . .	1
12. Dobrzyjałowski, Warszawa . . . . .	1	33. Dr. Rolle Józ. Kam. Podolski . . . . .	1
13. Gebethner i Wolff, Warszawa	1	34. Książę Sanguszko Rom., Sławuta	1
14. Górski Konstanty, Warszawa . . . . .	1	35. Spaśowicz Włodz., Petersburg . . . . .	1
15. Hösiak Ferd. księgarnia, Warsz.	1	36. Świeżawski, Łykoszyn . . . . .	1
16. Idzikowski K. księg., Kijów . . . . .	2	37. Świętochowski Aleks., redaktor, Warszawa . . . . .	1
17. Kempner, księgarnia, Płock . . . . .	1	38. Szczepankiewicz B., księgarnia, Kalisz . . . . .	1
18. Koreywo Bol., księg. Kijów . . . . .	2	39. Tłuchowski Fr., Kruteńkoje . . . . . (przez księgarnię Semnewalda).	1
19. Hr. Krasiecki Ksaw. w Skurczu	1	40. Trübner et Comp., London . . . . .	1
20. Kraszewski Kajet. w Romanowie (przez księgarnię M. Orgelbranda).	1	41. Wiślicki Adam, redaktor, Warsz.	1
21. Kraushar Al., mecenas, Warsz.	1	42. Wolański Adam, w Rudce . . . . .	1

### II. w księgarni D. E. Friedleina w Krakowie.

1. Akademische Buchhandlung w Göttyndze . . . . .	1	6. Bibliot. hr. Branickich, Sucha	1
2. Arnoldische Buchhandlung w Dreźnie . . . . .	1	7. Clemm's Buchhandlung w Gent	1
3. Ascher et Comp. Buchhandlung, w Berlinie . . . . .	3	8. Friedlein D. E., Kraków . . . . .	2
4. Bartynowski Wład. w Krakowie	1	9. Gerold et Comp. w Wiedniu . . . . .	1
5. Biblioteka ks. Czartoryskich Kraków . . . . .	1	10. Gimnazjum Św. Anny w Krakowie . . . . .	1
		11. Gimnazjum w Wadowicach . . . . .	1
		12. Gubrynowicz i Schmidt, księgarz, Lwów . . . . .	8

	Egz.		Egz.
13. Jabłoński, dyrektor seminar. w Krakowie . . . . .	1	23. Seyfarth et Czajkowski, księg. Lwów . . . . .	5
14. Jakubowski J. K., Nowy Sącz	1	24. Starzyk Paweł, księg. Lwów .	1
15. Jolowicz J. księg., Poznań . .	3	25. Straszewski M., prof., Kraków	1
16. Koehler, księg. sortym. w Lipsku	2	26. Szlachtowski Feliks dr., przy- dent, Kraków . . . . .	1
17. Louschner Lubensky w Grazu	1	27. Tarnowski hr. Stanisław, prof. prezes Akad., Kraków . . . . .	1
18. Milikowski, księg., Lwów . . .	4	28. Twardowski B., księg., Poznań	1
19. Pawlikowski Mieczysł. Kraków	1	29. Voss Sortiment w Lipsku . . .	1
20. Pelar J. A., Rzeszów . . . . .	1	30. Wyższa Szkoła Przemysłowa Kraków . . . . .	1
21. Potocki hr. Artur, Kraków . . .	1		
22. Puśłowski hr. Zygmunt, Kra- ków . . . . .	1		

*Zestawienie według miejscowości:*

Było w r. 1891 prenumeratorów w kraju: W Warszawie 26, we Lwowie 18, Krakowie 13, Poznaniu 4, Kaliszu 1, Rzeszowie 1, Wadowicach 1, Płocku 1, Kamieńcu 1, Romanowie 1, Skurezu 1, Rudee 1, Sucheju 1, Nowym Sączu 1, Lubieszowie 1, Sławucie 1, Łykoszynie 1, w Świdnie 1. Razem 75 egzemplarzy.

Za granicą: W Kijowie 4, w Moskwie 2, Petersburgu 2, Dorpacie 1, Kruteńkoje 1, Londynie 1, Gettyn-dze 1, Dreźnie 1, Berlinie 3, Gent 1, Wiedniu 1, w Lipsku 3, w Grazu 1. Razem 22 egzemplarzy.

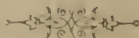
Różnica z prenumeratą, w r. 1870 (w T. I. Bibliografii podaną) zachodzi ta, że ówczas prenumerowano egzemplarzy: W Krakowie 37, w Galicyi 35 (Lwów 25), w Poznańskiem 13, na

Szłasku 1, w Królestwie Polskiem 108, za granicą 6.

W ciągu więc lat dwudziestu przybyło za granicą dwie trzecie prenumeratorów, a za to blisko dwie trzecie ubyło w kraju.

Wykaz Gebetnera podaje 16 prenumeratorów, którzy utrzymali się od początku wydawnictwa, wykaz D. E. Friedleina podaje 13. Razem 29. Że zaś pierwotnie było 137 prenumeratorów na 200 egzemplarzy, ubyło zatem przez czas prenumeraty 108 przedpłaćcieli.

Między prenumeratorami figuruje: szesnaście księgarń polskich, i trzy Redakcyje czasopismów polskich, jakoto: *Biblioteki Warszawskiej, Prawdy i Przeglądu tygodniowego.*





Der angefangene zwölfte Band der Bibliographie umfasst ein neues Feld und erforderte eine abweichende Bearbeitung.

Die ersten sieben Bände, welche 411 Druckbogen enthalten, umfassen in alphabetischer Ordnung bis z. J. 1882 alle polnischen schriftstellerischen Werke des XIX. Jahrh. Das folgende Jahrzehnt liegt bereits druckfertig da; indessen wird sich wohl kaum so bald ein Buchhändler bereit finden, es zu verlegen, obschon es gerade für diesen ein untentbehrliches Hilfsmittel sein dürfte. — Ich selbst habe es nicht so eilig, die letzten Zeiten im Druck erscheinen zu lassen. — Bei diesem Theile war es nicht nöthig, Forschungen anzustellen. Es genügte, die Kataloge der Buchhändler und Bibliotheken zu erschöpfen, das Material systematisch zu ordnen und das Werk mit entsprechenden Verweisungszeichen zu versehen. Eine Arbeit, die viel Mühe, noch mehr Fleiss, aber sehr wenig kritischen Sinn erforderte. Bezahlte Abschreiber hatten dabei viel zu thun, während der Verfasser darauf angewiesen war, die Fehler des Copisten zu corrigieren, die Identität der Titel zu verificieren und für die entsprechende Vertheilung der Verweisungszeichen Sorge zu tragen.

Diese überwiegend mechanische Arbeit hat das Verdienst, dass sie mit Verwerfung fremder Irrthümer correct und mit Unsicht durchgeführt und möglichst alles, was im Druck erschienen ist, geordnet wurde.

Die folgenden vier Bände (B. VIII—XI), welche 177 Druckbogen enthalten, basieren bereits auf einem den Forscher fesselnden Material, besonders B. VIII, IX und XI, die das XV, XVI, XVII und XVIII Jahrh. in chronologischer Ordnung zusammenstellen. Bevor natürlich eine solche Zusammenstellung möglich wurde, musste das ganze Manuscript kritisch vorbereitet werden, um dem Einschleichen irrthümlicher Titel und Daten in die Chronologie vorzubeugen. Trotz dieser Vorsicht war es mir unmöglich, in dieser Hinsicht viele Irrthümer zu vermeiden. Schon das chronologische Abschreiben aus dem alphabetischen Manuscript war eine rein mechanische Arbeit, bei der abermals die Hilfe bezahlter Abschreiber in Anspruch genommen werden musste. Dankbar erkenne ich an dieser Stelle das Verdienst derjenigen Herrn an, die mir dabei von freien Stücken geholfen haben.

Diese eben erwähnte Arbeit musste der Verfasser eingehend prüfen, stellenweise ganz umändern, oft vervollständigen, da er bei den Abschreibern eine Kenntniss der Aufgabe, welche der Bibliograph zu lösen hat, weder voraussetzen noch eine solche von ihnen verlangen konnte.

Es wäre gewiss besser gewesen, wenn der Verfasser, um für die Genauigkeit seines Werkes eine grössere Garantie leisten zu können, ohne Copisten gearbeitet hätte. Der Umfang des Werkes jedoch überstieg die Kräfte einer einzelnen Person. Man vergegenwärtige sich nur, dass diese ersten drei Hefle des XII. Bandes, die kaum bis zu den Buchstaben Ba reichen und die 26 Druckbogen enthalten, im Manuscript 800 Blätter in folio eingenommen haben, und dass noch 20.000 solcher Blätter druckfertig daliegen. — Abgesehen davon, blieb noch mehr als einmal so viel Material, welches ausgeschieden werden musste, im Manuscript zurück. Denn als von vielen sowohl öffentlichen als privaten Bibliotheken, von zuvorkommenden und mir geneigten Männern das verschiedenste Material und die mannigfaltigsten Andeutungen gleichsam herbeiströmten, da musste dies alles verglichen, alle Widersprüche berichtet, und was überflüssig erschien, ausgeschieden werden.

So entstanden zwei Theile der Bibliographie. Der zweite Theil, der den chronologischen Auszug enthält, entstand vielleicht zu früh. Systematisch vorgehend wäre es richtiger gewesen, nach der Herausgabe einer alphabetischen Bibliographie des XIX. Jahrh. vorerst den Druck eines alphabetischen Kataloges der Schriftwerke anderer Jahrhunderte vorzunehmen, um erst nach Vollendung des Ganzen ein einheitliches chronologisches Ganze zu schaffen.

Einen solchen Plan hatte ich ursprünglich gefasst, indessen führte ich ihn nicht aus, da unsere Historiker, die in der polnischen Literatur keine geordneten geschichtlichen Quellen besitzen, die Früchte meiner Arbeit möglichst bald zu verwerten wünschten. Als ich sah, mit welchem Vergnügen der verstorbene Universitätsprofessor und Generalsecretär der Academie der Wissenschaften Joseph Szujski trotz seiner langwierigen Krankheit aus meinem Manuscript, welches die Schriftwerke des XVI. Jahrh. umfasste, einen skizzenhaften chronologischen Auszug für sich zusammenstellte, da nahm ich mir vor, ein systematisches chronologisches Verzeichniss des XVI. Jahrh. zu verfassen und führte den Gedanken aus. Dies hatte eine solche Anhäufung des Materials zur Folge, dass, während der Auszug Szujski's vielleicht zwei Druckbogen gefüllt hätte, mein Werk zu 19 Bogen anwuchs. Das Erscheinen dieses Verzeichnisses war, vom wissenschaftlichen Standpunkte aus betrachtet ein übereiltes, da das ganze Material nicht erschöpft wurde. Es wuchs im Laufe der weiteren bibliographischen Arbeit so sehr an, dass 1882 eine zweite ergänzte Auflage dieses chronologischen Verzeichnisses im VIII. Bande der Bibliographie erschien und 1890 weitere Ergänzungen im XI. Bande folgen mussten. Bei dem unauthörlichen Anwachsen des Materials wird noch eine dritte Auflage erscheinen müssen.

Diese Uebereilung hatte zur Folge, dass die ausländischen Antiquare, welche nur mit der 1875 zum ersten Mal erschienenen Ausgabe des XV. und XVI. Jahrh. versehen sind, ihre ganze Kenntnis von der polnischen Literatur lediglich aus dieser schöpfen. Aus dieser also, verificieren sie ihr Material und sobald sie irgend ein Werk in der Chronologie vermissen, so setzen sie auf dasselbe einen ganz besonders hohen antiquarischen Preis und berufen sich darauf, dass Estreicher dieses Werk nicht kenne. Dieser Zusatz ist fast immer falsch, denn sollte dieses Werk auch in meiner Chronologie vom Jahre 1875 nicht zu finden sein, so wird es von mir unbedingt im VIII. oder XI. Bande erwähnt.

Obwohl diese übereilte Bekanntmachung der Chronologie der verflossenen Jahrhunderte nicht sehr entsprechend ist, so ist sie doch für die Forscher der polnischen Literatur, die andernfalls noch 30 Jahre auf eine vollständige alphabetische Bibliographie warten müssten, höchst vortheilhaft. Jene abgerissenen Andeutungen, die in der Chronologie des XV, XVI, XVII und XVIII Jahrh.

enthalten sind, dürften trotz ihrer Unzulänglichkeit jedem, der sich in dem literarischen Leben des polnischen Volkes genau orientieren will, genügen. Dieser practische Vortheil möge ein Grund sein, mir jene fortwährenden Ergänzungen und Anhänge zur Chronologie zu verzeihen, da sie die Folge einer übereilten Anlage und Herausgabe dieses Theiles der Bibliographie waren.

Nachdem ich also auf diese Weise den Wünschen meiner Collegen, Freunde und Mitarbeiter nachgegeben und mir schmeichle, ihnen eine Gefälligkeit erwiesen zu haben, kehre ich zu meinem ursprünglich unterbrochenen Plane zurück und continuire die alphabetische Bibliographie der verflorbenen Jahrhunderte. Sie bildet den dritten Theil des Werkes.

In diesem Theile ist die Arbeit überwiegend eine geistige; denn es handelte sich dabei nicht um eine blosse Zusammenstellung der dem Verfasser zugänglichen Schriftwerke, sondern um die Beschreibung derselben. Nur einen geringen Theil derselben konnte er in Augenschein nehmen, bei der Beschreibung des Restes musste er auf Katalogen und auf widersprechenden, unsicheren und verwirrten Quellen fussen. In den polnischen Bibliotheken hat sich kaum ein Theil der bis zum XVIII. Jhrhd. in Polen erschienenen Werke erhalten. Kein Wunder, dass man von Schriftwerken fabelt, die nicht existieren, schlecht beschrieben und mit unrichtigen Daten und Titeln versehen sind.

Um der Bibliographie einen möglichst getreuen Inhalt zu geben, war es unbedingt nothwendig, das geringste Detail einer scharfen Kritik zu unterwerfen, um das Wahre von dem Sagenhaften auszuscheiden. — Ein aufmerksamer Arbeiter, der den XII. Band der Bibliographie durchblättert, wird leicht gewahr werden, dass der Verfasser den Stoff sehr oft in laconisch abgefassten Monographien vorführt. Der Rahmen ist so angepasst, dass ein späterer Forscher aus demselben mit Leichtigkeit das Material zu weiteren Studien entnehmen kann. — Letzteres bezwecken auch die inhaltreichen Anmerkungen über den Inhalt der Werke und die Angaben der wichtigsten Quellen mitsammt den Bibliotheken.

Bei der Anfertigung dieses Theiles waren die Abschreiber bereits überflüssig, das geringste Detail musste vom Verfasser selbst bearbeitet werden und da diese Details ins Unendliche gehen, so war die Arbeit in kritischer Hinsicht eine ungeheure. Aus diesem Grunde kann das Werk weder so schnell im Druck erscheinen noch die Genauigkeit so weit getrieben werden wie bei der Bearbeitung des XIX. Jhrh.

Etwaige Ungenauigkeiten indessen möge niemand einer Uebereilung meinerseits zuschreiben, sondern der Eigenthümlichkeit der fortschreitenden Arbeit. Es ist etwas Anderes, ein oder zwei Jahre hindurch die lose Monographie eines einzelnen Schriftstellers zu schreiben, als stets an hunderttausende zu denken und sie im Auge zu behalten. Die Musterung einer Armee, die man kaum mit einem Fernglas übersehen kann, ist weit schwieriger als die Musterung einer Compagnie, die man leicht mit dem Auge überfliegt.

Wer von diesem erhabenen Standpunkte aus die ungewöhnlichen Dimensionen überschaut, kann sich nicht wundern, dass hier ein Knopf fehlt und dort wieder eine Patronentasche vorschriftswidrig angebracht ist. Anders kann es nicht sein, das ungeheure Ganze lässt die Details verschwinden. Sollte mir trotzdem jemand den Vorwurf machen, die Correctur sei nachlässig, so möge mich mein Werk selbst entschuldigen, da die Art seiner Entstehung eine genaue Correctur erschwert.

Ich fühle mich verpflichtet, den Vorwurf zurückzuweisen, dass ich die von unseren Bibliotheken überlieferten und in Polen erschienenen hebräischen Druck-

schriften nicht berücksichtige, andererseits aber solche Schriftwerke in meine Bibliographie aufnehmen, die sich nicht erhalten haben.

Die hebräischen Schriftwerke sind für uns nur insofern von Interesse, als sie mit unserer Geschichte zusammenhängen oder Polen gewidmet sind. Es gibt deren nur sehr wenige und sie werden von mir angeführt. Der Rest besteht aus religiösen Schriften, die vielleicht für Israeliten sehr wichtig sind, mit der polnischen Cultur jedoch in keinem Zusammenhange stehen. Wer Lust hat, sie kennen zu lernen, findet sie in der sehr ausführlichen Sammlung von Fürst (Bibl. B. I—III).

Ich führe selbst diese wenigen nur ungern an und thue es hauptsächlich deswegen, weil Jocher, den ich in meinem Werke überall citiere, sie in seiner Bibliographie berücksichtigt. Sonst hätte ich mich schwerlich dazu verstanden.

Weniger fremd erscheinen uns die von Deutschen herausgegebenen schlesischen, elbinger, danziger und königsberger Schriften. Ich führe nicht alle an und berücksichtige sie nur, weil meine Vorgänger ihre Verfasser unter die polnischen Schriftsteller aufgenommen haben. Wahrscheinlich sprachen viele von ihnen nicht einmal polnisch und blieben als Unterthanen der Republik im Geiste Deutsche. Aber sie standen doch wenigstens mit der literarischen Bewegung in Polen in einer gewissen Verbindung und übten auf dieselbe einen gewissen Einfluss aus. So wäre wenigstens ein allerdings schwacher Grund vorhanden, auf sie Rücksicht zu nehmen.

Der Vorwurf dass ich in meine Bibliographie Schriften aufnehmen, die sich in den polnischen Bibliotheken nicht erhalten haben, ist mir unverständlich.

Da unsere Bibliotheken kaum den dritten Theil der im Druck erschienenen Werke überliefert haben, so ist es unmöglich, es bei diesen bewenden zu lassen. Wollte man einen Katalog derselben abfassen, so würde man dazu mindestens hundert Jahre brauchen. Um die Werke einzeln zu beschreiben, muss man jedes in jeder Bibliothek in der Hand gehabt haben. Denn in den zahlreichen Katalogen der verschiedenen Bibliotheken findet man trotz aller Genauigkeit tausendfältige Fehler und Widersprüche. — Uebrigens müsste man alle Bibliotheken kennen und alle besuchen, um alles, was sie enthalten, zu verzeichnen; dies aber würde selbst der fleissigste Bibliograph, sollte er auch sein eigener Herr sein und sollte ihm auch noch so viel Zeit zur Verfügung stehen, nicht zu Stande bringen.

Wäre ein solches Vorgehen für den Körper nicht zu aufreibend, so würde die Arbeit um vieles dankbarer sein, da ich der Verpflichtung enthoben wäre, unaufhörlich den kritischen Masstab an dieselbe anzulegen. Wie sehr sie aber durch das gegenwärtige Verfahren erschwert wird, dürfte wohl kaum jemand vermuthen. Ich musste oft wochenlang forschen, untersuchen, vergleichen, bis zu den Quellen dringen und folgern, um eine einzige Spalte im XII. Band drucken und wenigen Zeilen eine bestimmte Form geben zu können. Vielleicht wäre es bequemer gewesen, dem wohlgemeinten Rathe der Kritik zu folgen und bei einem mechanischen Abschreiben der Titel stehen zu bleiben. — Es thut mir wirklich sehr leid, dass ich von meiner Aufgabe, eine polnische Bibliographie zu schaffen, einen allzuhohen Begriff hatte. Da es jetzt bereits zu spät ist, den mir bezeichneten Weg zu betreten, so muss ich die mir ertheilte Belehrung, ich dürfte dort keinen Tempel bauen, wo uns einfache Baraken genügen könnten, leider in den Wind schlagen.

Man hat mir einen scharfen Vorwurf daraus gemacht, dass ich auch Musicalia in meine Bibliographie einverleibt habe. Darin besteht ja aber gerade mein Verdienst. Man übergiegt sie stets, obwohl sie trotz ihrer Unscheinbarkeit ein

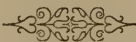
besonderer Zweig des ganzen Baumes sind. Man beachtete nicht, dass ich ausschliesslich nur diejenigen musikalischen Erzeugnisse anführe, denen ein gedruckter Text zu Grunde liegt. Deswegen musste ich sowohl den Liedern eines Mickiewicz, eines Zaleski, eines Bartels, eines Rej und eines Trzecieski als auch dem Psalter Gomółka's und den Arien Albertis in meinem Werke eine Stelle anweisen; denn vom bibliographischen Standpunkte aus war jedenfalls der Text, keineswegs aber die Melodie zu berücksichtigen. Es schadet doch wohl nicht zu erfahren, in welchen von ihren Liedern unsere Dichter auch im Reiche der Töne weiterleben. Dies ist massgebend für den Wert ihrer Werke und bestimmt ihren Einfluss auf das Land.

Die vorliegenden Hefte dieses Bandes brauche ich meiner Ansicht nach nicht zu erläutern. — Ich habe mich beflissen, mein Werk mit anderen ähnlichen Publicationen in einer gewissen Verbindung zu erhalten. Deswegen citiere ich überall die Nummern, unter denen die betreffenden Schriften in Adam Jochers Bibliographischem Bilde der Literatur in Polen, Wilno 1840, B. I—III aufgenommen sind. Man kann sich daselbst oft genauer informieren. Ebenso citiere ich die Nummern aus der sehr nützlichen Arbeit J. Wierzbowski's, *Bibl. polon. Varsov.* 1890—91 B. I—II; ich kann ihn mir, was Genauigkeit bei der Angabe der Titel anbetrifft, nicht zum Vorbilde nehmen. Die Ordnung, in welcher die Zeilen eines Titels aufeinanderfolgen, markiere ich nicht durch Striche, grosse Anfangsbuchstaben, wenn sie im Text vorhanden sind, berücksichtige ich nicht, da diese lobenswerte Genauigkeit in seinem Werke mich nicht binden darf. Ich habe mir ein anderes Ziel gesteckt.

Die Quellen führe ich in Abkürzungen an, doch ist es leicht, stets den vollständigen Titel zu errathen. Ebenso die Bibliotheken. Die wichtigeren polnischen Bibliotheken, 31 an der Zahl, sind in der deutschen Vorrede zu der 1875 erschienenen Bibliographie des XV. Jahrh. auf Seite XV genauer aufgezählt.

Die Werke, welche die Jagielonische Bibliothek enthält, stehen mir während der Correctur stets zur Verfügung. Ich vergleiche sie selbst mit dem Druck und es vergleicht sie ein zweites Mal mein Sohn Stanislaus. Der Abdruck einer Form dauert eine Woche, ebenso die Correctur derselben. Sie kehrt oft vier- ja fünfmal zu uns zurück — und doch ist noch viel daran zu berichtigen.

Ich übergebe das Werk den wenigen Pränumeranten, die mir noch treu geblieben sind. — Obwohl über zweihundert polnische Buchhandlungen und mehr als hundert öffentliche und private Bibliotheken existieren, so beläuft sich doch die Anzahl der Pränumeranten auf ein Werk, das eigens für Buchhändler und Bibliotheken herausgegeben wird, nur auf 72, von denen 42 bei Gebetner in Warschau und 30 bei Friedlein in Krakau pränumerieren. — Sie decken kaum die Ausgaben für das Papier und den Buchbinder. Die laue Aufnahme indessen, die das Werk erfährt, soll den weiteren Druck von 500 Exemplaren nicht unterbrechen.







## A.

**A. \*\*\*\*\*** Zasady moralne i myśli różne, dla ludu do zrozumienia łatwe, z francuzkiego na polski język przetłumaczone, przez —. W Poznaniu, w drukarni Deekera i kompanii. Roku 1799, w 16-ce, str. 184. Akad.

**A. D. S. I.** ob. Phrases (1723).

**A. G.** jezuita ob. Associatio (1726) — Mors (1675).

**A. K. S. L. W. K.** ob. Bielińska wojewodzina Chełmińska (1763).

**A. M.** ob. Bogarodzica (1776).

**A. M. C.** Viris theologis carmine applaudit ob. Viris (1870).

**A, B, C,** ou instruction des Chrétiens, François et allemand. Vars. chez Michel Gröll. 1774. w See.

**ABC** (Neueingerichtetes) Buchstabir und Lesebüchlein zum Gebrauche besonders der Oberschlesischen Schulen Polnisch und Deutsch verfasst. — Nowo-zebrane Obiecałdo do sylabizowania y czytania dla potrzeby osobliwie Górnego Śląska szkoł po polsku y po niemiecku wyprawione. — Sagan, im Verlage der katholischen Trivialschule. Mit allergnädigsten Privilegio. Gedruckt bey Johann Christoph Lauhen. B. r. (1775) w 8-ce, str. 95.

**A. B. C.** oder Namenbüchlein zum Gebrauche der Stadtchulen in den kaiserlich königl. Staaten — kostet ungebunden 4 Kreuzer. Lemberg gedr. und zu haben im Verlagsgewölbe bei Thomas Piller erzbischoff. Buchdrucker. 1785. w 8ce, str. 64. Ossol.

— zum Gebrauche der Stadtchulen in den kais. königl. Staaten — kostet gebunden 7 Kreuzer. Lemberg gedr. zu haben im Verlagsgewölbe bei Thomas

Piller Normalschulinstituts Buchdr. 1789. w 8ce, str. 64. Ossol.

**A. O.** ob. Compendium (b. r.) — Memoryał (1672) (1763) — Torzewski Józef (Rozmowa o sztukach 1785).

**A. S. C. R. L. F.** ob. Augustinus Aurelius (1715).

**A. T.** ob. Venda reine de Pologne (1705).

**A. V.** ob. Oratio (1572).

**A. W. v.** ob. Rozmowa (b. r.) — Zebrydowski (Gratulatio 1608).

**Aanspraak** aan die protestansse Mogentheden tot bescherming van bunne onderdrukte Geloof. genotenin Polen. Amsterdam.

**Aantekeningen** ob. Crelius J. (1688; 1691) — Wolzogen J. L. (1668).

**AARON** rabin z Kazimierza. Sephir hemisoth. (Talmud). Kraków, druk Helicza, 1541.

Helicz przechrta wydał Das Neue Testament r. 1540. — Czacki II. 33. — Jocher 8031. — Bandt. H. Dr. Krakowa 366—9.

**ABANO** (Petrus de). Libellus de venenis mineralibus (uegetabilibus) animalibus et quolibet ente sub solari globo ceptis, per uenerabilem virum Wilhelmum de Haldenhoff de Thorn artium et medicinae doctorem magni magistri Prusie, divi ordinis Theutonicorum phisicum emendatum. In opido Liptzensi 1498. — Toż, tamże, 1500.

Freitag Appar. II. p. 919. — Boerner Noct. Guelf. str. 191. — Tamże str. 1. Suppl. Tom I.

**ABARNEL.** Kitsur Abarbanel al Pirke Avot. Compendium Abarbanelis in capita Patrum, sive textus Pirke Avot et in hunc commentarii D. Isaai Abarnelis in compendium redacti a R. Jacob filio Eliakim Heilperon. (Po hebr.) Lublini 1604. w 4ce.

Joch. 8071.

(**Abauer Joh. Georgius**). Intimatio funeris quo generosus ac maxime strenuus Dn. Johannes Georgius Abauer effertur. Regiomonti, Rachner. 1659. fol. Czartor.

**Abbas** ob. Borzkowski Jan Filip (Abbas Poloniae 1728) — Szczygielski (De Abb. 1664 i Ser. et. not. abb. trocens. 1668) — Veredarius Paciferus (Nova et vet. liberas 1728).

**Abbatia** ob. Santinius Vincentius (Reflexiones 1723).

**Abbatus** ob. Komorowski Christophorus (1648).

**Abbildung** (Eigentliche) der hiebey gefügten Haupt-Schlacht in Kupfer gestochen, nebenst einer ausführlichen Beschreibung der Eroberung des Türkischen Lagers bey Chocim, welches mit Göttlichem Beystand die Königl. Polnische und Littauische Armeen wider den Erb-Feind des Christlichen Nahmen glücklich am Tage Martini, war der 11 des Wintermonats im Jahr Christi 1673. Bez m. d. 1671. w 4ee, k. nlb. 4.

Krasińs.

— (Eigentliche) dess Frueht- und Baum verderblichen Unge-Ziffers welches hin und wieder in dem Königreich Polen mit grossen und die Lufft oft gantz verdunkelnden Häuffen gesehen wird. Sehst die Heuschrecken-Brut, mit bussvollem Schrecken an; Weil Gott, durch ein kleines Thier grosse Sünden straffen kann. 1690. Ówiartka mała.

Na tytule drzeworyt wyobraża szarańcze.  
Wrocławws.

— der offenen Taffel, woran beyderseits königl. Majestäten nebenst einigen der Hohen Ministris bey der nach geschlossenem erwünschten Frieden ersten Zusammenkunft Abends gespeiset in dem königl. Schwedischen Haupt-Quartier. Alt-Ramstädt d. 7/17 Decemb. 1706. fol.

— des Leibes ob. Karol XII (1706).

— aller geistlichen u. weltlichen Orden nebst einer kurzen Geschichte derselben. 32. Heft zawiera: Orden vom weissen Adler in Polen z 1. miedzior. Mannh. 1787. 4to.

**Abbreviaturae** ob. Tractatus preclarus (b. r.) — Zaborowski Stanisław (Praeclarus b. r.).

**Abdalomin** wieśniak, tragedia dramatyczna grana przez szlachetną młodzież szkół kieleckich w dniach czerwca r. 1799. w 8ce.

Porównaj Le Iay (1754).

**Abdankungs** Predigten ob. Gnospius J. (1680).

**Abdankungs-Rede** als Cath. Renfftelin funeriret worden ob. Klepperbein (Vertraugott 1689).

— bey Beisetzung des Gust. Helmfeld ob. Neunachbar Joh. (1674).

**Abdruck** (Warhaftiger) der Missiven, welche zwischen des Königreichs Schweden und Polen, und des Grossfürstenthumbs Littowen Rätthe, wie in gleichem zwischen beyder Reiche Commissarien, so auff die Friedshandlung verordnet gewesen, im nechst verlaufnen Jahre MDCVIII gewechselt seyn, nebenst der schwedischen Commissarien Protestation, wie dann auch K. Mayt. zu Schweden, den 18. Jul. Anno 1609. aussgegangenem Mandat, die Rigische Sigellation betreffende. Gedruckt durch Christoff Reusner. Anno 1609. 4o sygn. Aij-Fij.

— Toz. Stockholm. And. Gutterwitz 1609. w 4ee, ark. sig. D<sub>4</sub>.

Porówn. Karol IX (1608). Jagiell.

— dess Crakawischen Accordes. Im Jahre 1657. (Breslau). 4to. kart 8.

Ossol. — Branic. — Czart.

— d. Crak. Accords. Geschehen vor Crackaw den 14/24 Augusti 1657. Bresslaw, in dem Jonischen Buchladen anzutreffen. 4to. C<sub>2</sub>.

Miedzy Melchiorem hr. Hatzfeld feldmarszałkiem austr. a general-majorem i gubernatorem m. Krakowa Pawłem Würtz szwedem. Przeźdz.

— 2 Schreiben der Kays. M. an den Fürsten Lubomirssky u. Graf Kinsky, damit denen Tatern der begehrte Durchzug durch Pohlen in Schlesien einzubrechen nicht verstattet werde. Bresslaw 1664. 4to.

— der Briefen 1668. ob. Glagovius Mich.

— Ihrer Königl. Mayest. in Polen Universalien. Betreffende das Allgemeine Auffbot. Breszlau. B. w. r. 4to.

— der Königlichen an die Woywodschaften abgelassenen Universalien und dritten Auffbotts. Darinnen ihnen zugleich die Uebergabe der Vestung Kamieniec Podolski zu wissen gethan wird. Aus dem Latein ins deutsche übersetzt. Gedruckt im J. 1672. Bez wyr. m. 4to, str. 4.

— desjenigen Schreibens, welches der Litthauische Feldherr an den Schwedischen Generalissimum in Lieflland abgehen lassen, den begehrten Durchmarsch der Schwedischen Armee nach Preussen betreffende. Anno 1678, w 4ce. 4 k. Wrocł.

— einiger glaubwürdigen Schreiben von hoher Hand, aus dem Königreich Polen, von glücklichen Sieg der Polnischen Waffen wider die Türcken und Tartarn erhalten, im Monat October Ao 1686. Gedruckt im Monat November An. 1686. w 4ce, A<sub>4</sub>.

— zweener poet. Briefe an Ihre Kgl. Majestät in Pohlen. 1724. 4to.

— des Schreibens 1724. ob. Fryderyk Wilhelm.

— eines Schreibens wegen der Thornischen Sache. 1725. 4to.

— des Schreibens Sr. König. Maj. in Preussen etc. an Ihre Russ. Kais. Maj. wie auch an Ihre König. Maj. in Dänemark, ingleichen Kön. Maj. in Schweden u. Kön. Maj. in Pohlen wegen der Thornischen Sache, auch wegen der also genannten Dissidenten in Pohlen. A. 1725. B. w. m. w 4ce. K. niel. 8. Jagiell.

— an Ihre Russ. Kays. Maj. wegen der Thornischen Sache. 1725. 4to.

— zweyer Königlich-Preussischer Schreiben von 1724. die Thornische Affaire betreffend. B. w. m. 1725. 4to. 4 karty.

— des Briefes 1724—1725. ob. Gdańsk.

— des Schreibens, welches an Sr. Chur Fürstl. Durchl. zu Brandenburg

die Stände der Hertzogthumbs Preussen zu der Zeit übergeben als Ihre Königl. Maytt. zu Schweden in das Hertzogthumb Preussen angelanget, und mit Dero, wie auch der Pohnischen Quartianer Armee, umb die Stadt Königsberg sich gelegert. A. 1756. 4to.

**Abdulganus** ob. Dauksza Wład.

**Abdykacya** ob. Akt (1795).

**Abecadarium** vitae spirit. ob. Adamowicz Chr. (1720) — Biernacki Eleut. (1648).

**Abecadło** niemieckie. Wilno, druk. Akadem. 1773.

— panieńskie dla kawalera chcącego się ożenić. B. r. i m., w 8ce, 8 str.

Na drugich 4 stronach jest: Abecadło kawalerskie dla panny chcącej iść za mąż.

— panieńskie i kawalerskie. Łowicz.

— polskie. Gdańsk. Fr. Rhode 1528.

Olof. poln. Lieder. 469. — Bandt. Historia d. kr. pol. I. 84.

— ob. A. B. C. — Elementarz. — Jarzmo (1784) — Obiecadło (Nowo zebrał 1775) — Wysocki Adam (Język 1769).

**ABEILLARD** Piotr (\*1080 r. †1142 r.) ob. Heloiza — Pope Alex. (1795) — Wegierski T. Kaj. (Listy Heloizy).

Pawlicki S. w Bibl. Warsz. 1867 r. — Kaszewski Kazimierz w Bibl. Warsz. 1867 r.

**Abel** ob. Metastazy (1783).

**ABEL** Kasper z Hindenburg w Marchii (1676 r., † 1763 r.). Fortgesetzte vermehrte und verbesserte preussische und brandenburgische Reichs- u. Staatsgeographie, worinnen nebst vielen Zusätzen, Anmerkungen und Erläuterungen, vornehmlich die Reiche und Länder Preussen und Schlesien ausführlicher und gründlicher beschrieben, anbey auch von den Bischöffen von Culm und Ermland im polnischen Preussen, ingleichen von den Hertzogen von Mecklenburg und Curland, und von vielen vornehmen gräflichen, freyherrlichen und hochadelichen Geschlechtern in den preussischen Landen eine kurtze Nachricht gegeben, und zuletzt einige Schlesien betreffende Documenta und Friedens — Schlüsse mit angehängt worden. Leip-

zig und Gardelaben 1747. w 8cc, stron 32 i 462, na końcu 18 str. niel.

Obacz: Adlung. Fortsetzung zu Jöcher's Allg. Lexicon. — Meusels Lexikon der vom J. 1750—1800. verstorb. teut. Schrifts. T. I. str. 6. — Recke u. Napiersky. Lexicon I. str. 3.

**ABELLI Ludwik**, Biskup de Rhodes (ur. 1603 † 1691). Korona całego roku chrześcijańskiego albo medytacye o nayprzedniejszych prawdach ewancliey Chrystusowey, na wszystkie dni roku według porządku kościelnego officyum podzielone, z francuskiego ięzyka na polski przetłumaczone. Benedices coronae anni benignitatis tuae, et campi tui replebuntur ubertate. Psal. 64. W Warszawie w Kollegium Scholarum Piarum J. K. M. Drukarni. 1694. 4to, k. 4. str. 379 i 335. Dedyk. Elżbiecie Hrabiny na Wiśniczu y Jarosławiu Lubomirskiej, Państwa Rzymskiego Xiężnie, Marszałkowej wielkiej Koronney, przez Zakonnice Nawiedzenia Najswiętszey Panny, Klasztoru Warszawskiego.

Jagiell.

— Toż, o najprzedniejszych prawdach (tak) Ewangcliey Chrystusowey, na wszystkie dni roku według porządku kościelnego Officjum. Przez Jého Mości Xiędza Ludw. Abelli Piskupa (sic) de Rhodes podzielone, z francuskiego języka na polski przetłumaczone za dozwoleńiem starszych. W Krakowie, w druk. Semin. Biskup. Akadem. 1765. 4to. Część pierwsza od niedzieli adwentowej aż do niedzieli Troyey Świętey. Kart. niel. 3 i str. 325. Część druga od niedzieli świętey aż do niedzieli pierwszej adwentowey. K. niel. 1. i str. 253.

Jocher poprawia Kat. Friedleina z daty 1865 na 1665, lecz mylnie, bo to była data 1765; zatem edycya 1665 jest urojona.

Jocher 4478. — Katal. Biels.

Akadem. — Czartor. — Jagiell. — Ossol. — Wilno. — Polkows.

— Toż, z téjże daty: Część I. k. nlb. 3. str. 379. Część II. str. 352.

— Medulla theologica ex sacris scripturis conciliorum pontificumque decretis et SS. patrum ac doctorum placitis. Authore Ludovico Abelly episcopo Rutenensi expressa ordinatione et autho-

ritate D. Casimiri a Łubna Łubicieński episcopi Chelmensis, episcopatus Cracov. generalis et abbatiae Czerwenenz. perpetui administratoris tum quoque reverendissimi capituli Cracovien. in usum sui seminarii reimpressa. Pars I. Cracoviae in offic. Christoph. Domański. MDCCVI. (1706). 8vo, k. 11 i 559 str. Pars II. complectens ea quae ad Sacramenta et mores pertinent. Cracoviae. 8vo. 1709. str. 720.

Tytuł do T. I i II dwojaki, pierwszy z ryciną miedziorytową.

Jocher 7445 a b ma mylnie, iż wyszło dzieło w latach 1706 i 1709 w dwu edycyach, gdyż tylko tom I roku 1706, a tom IIgi 1709.

Approbata edycyi tej dołączona: Paris 1651. Dzików — Bran. — Czartor. — Uniw. lwow. — Jag. — Czetwert.

— Toż, expressa ordinatione et auctoritate celsiss. illustriss. et reverend. D. D. Constantini Feliciani in Szaniawcy Szaniawski episc. Cracov., ducis Severiae ad usum suorum seminariorum reimpressa. Pars secunda complectens ea quae ad Sacramenta et mores pertinent. Cracoviae apud Jacobum Matyaszkiwicz, suae Celsitudinis typographum 1729. 8vo. str. 6. 679.

Tej edycyi ma być także T. Iszy, liczący k. 10 i 520 str.

Joch. 7445.

Ossol.

— Jasna pochodnia albo żywot S. Franciszka Salezjusza biskupa y xiażęcia Genewy przez jednego Schol. Piarum kapłana polskim stylem darowany. W Warszawie, w druk. Elert. 1667. w 8cc. str. 3 i 102.

Porównaj Datar Henr. (1718).

Warsz. Uniw.

— Żywot sługi bożego Wincentego a Paulo fundatora y pierwszego generała Congregationis Missionis przez X. Dominika Akamiego Congregatii Oratorii w Rzymie z tego, co o nim Ludwik Abelly ięzykiem francuzkim napisał, zebrany y do druku po włosku podany a teraz na polskie przez iednego kapłana teyże Kongregacyey Missionis Cracovien. przetłumaczony. W Krakowie, w druk. Fran. Cezarego. R. P. 1688. 4to, 408 str., 4 karty na przodzie i regestru str. VI. Z ryciną.

Przypisane przez tłumacza Janowi Małachowskiemu Bisk. Krakow.

Jocher '8665.

Zieliński. — Ossol. — Chreptowicz. — Wilno. — Jagiell.

— Toż, z tego co o nim Ludwik Abelly Biskup Rodyjski językiem francuzkim napisał zebrany i po włosku wydany a potem na polskie przez jednego kapłana tejże Kongregacyi misyionis przełożony i powtórnie do druku podany. W Warszawie w drukarni XX. Missionarzy. 1782. 4to. str. 366. i rej. Jagiell.

— Żywot S. Wincentego a Paulo fundatora i pierwszego generała Congregationis Mission. B. w. m. dr. i r. 8vo. s. 104.

— ob. Gobillon (Życie 1776) — Lubieniecki Paweł (b. r.).

**Abfertigung** der Beantwortung der Abschrift eines Briefes des G. an einen seiner guten Freunde. Warschau 1799.

— des Schmähtichtigen D. Abr. Caloven ob. Nixdorf Joh. (1679).

**Abhandlung** von der vortrefflichen Natur, Eigenschaft und Wirkung des ungarischen Weines. Dresden und Warschau bey Mich. Gröll. 1761. w 8ce.

— von den Cometen. Thorn 1769. w 8ce. 6<sup>1</sup>/<sub>2</sub> arkuszy.

— von livländischen Geschichtschreibern. Riga bey Johan Friedrich Hartknoch. 1772. w 8ce, s. 270.

Ossoliński.

— (Kurtze) vom Ablass insonderheit von dem Grossen in Jahre 1775 einfalenden Jubel-Feste zum Nutzen und zur Bequemlichkeit der Diöces von Posen und Warschau. Warschau, w 12ce, str. lieb. 93.

Kraśniński.

**Abhandlungen** (Vermischte) der physisch-ehymischen Warschauer Gesellschaft, zur Beförderung der practischen Kenntnisse in der Naturkunde, Oeconomie, Manufacturen und Fabriquen, besonders in Absicht auf Polen. Erster Band, erstes Stück. Warschau, Gröll, 1768. w 8ce, str. 12 i 108.

Ossoliński. — Jag.

— ob. Twardy Paweł (Różne uwagi 1769) — Versuche und Abhandlungen (b. r.).

**ABICHT** Joh. Georg. Theses theologiae de necessitate et utilitate revelationis divinae conscriptae a..... Gedani, typ. Tho. Joh. Schneiber. 1725. w 4ce. str. 6.

Czart. — Jagiell.

— ob. Hannenberg Godofr. (1725).

**ABIRCUMBEUS** Patricius Scotus. Epithalamium in nuptias nobilis et excellent. viri D. Jacobi Arnotti Scoti medicinae doct. peritissimi, nec non honestissimae et pudicissimae virginis Dianae Sienkiewicziae, Josephi Sienkiewiczii viri clarissimae perillustris civitatis Vilnae civis primarii filiae, Vilnae celebratas. A Patricio Abirumbeo Scoto, ejusdem sponsi nepote grati animi testificationis erga scripta et oblata. Vilnae apud Joann. Karcamum. A. D. 1605. w 4ce, k. 7 niel. (wiersz).

Ossol.

**Abitum** juvenis 1707. ob. Hancke Chr.

**Abjurata** (Nowa) podatku czopowego i szeleżnego z miast dziedzicznych, tudzież objaśnienie o czopowem z miast królewskich i dziedzicznych. B. w. r. fol.

Raczyński.

**Abkündigung** d. Gedächtnisspredigt auf Ihre Königl. Maj. in Pohlen u. Kurf. in Sachsen, nebst Gedächtnisspred. 1733. w 4ce.

— des auf Ilro Königl. Majestät in Pohlen und Churfürstl. Durchl. zu Sachsen allernädigsten Befehl, auf den Ein und Zwanzigsten März 1763 als den Montag nach dem Sonntage Judica, zu feyern den Friedens-Dank-Festes. 4to. k. 4 nlb.

Czartor.

**ABLANCOURT** (D') Mik. Perot. Wyborne zdania 1787. ob. Perot.

**Ablehnung** (Kurtze, jedoch wahrhaftige und wohlgegründete) aller Beschuldigungen, damit in Sachen die Religion betreffend, der Durehl. Fürst und Herr Sigmund, Markgraf zu Brandenburg hierher beschwerdt worden. Auf deren Befehl gedruckt Anno 1617.

— (Abgenöthigte) derer jenigen Beschuldigungen, mit welchen einige Membra des Academischen Senats zu Königsberg die Theologische Facultät dasselbst bei dem Landtage zu belegen bemithet gewesen. (Berlin). 4to. pag. 26, 72.

Ossol.

**ABOCOURT (Dabocourt) Franc.** Extrait d'une confession spontanée, tirée de l'original ostensible en son tems, écrit de la main propre du (Nobilis Franciscus Dabocourt) cidevant domestique aux gages de Monsieur le Baron Julius; etc. (Varsovie chez P. Dufour 1779) fol. kart 2.

„Ten skrypt 3 martii 79 jest komonikowany od P. Dufour i zakaz wyszedł aby onego wydać nie ważył się i exemplarze drukowane spalił. Stan. Lubomirski M. W. K.“ (Notatka na egzemp. Bibl. Wilanows.).

— Sprawa szlachetnego Franciszka Dabocoura w assistencyi UU. Instygatorów koronnych czyniącego delatora przeciwko Karolowi Baronowi Julius i innym obwinionym jego współcznikom pozwanym o wściąganie kar za werbowanie w kraju i wysyłanie za granicę ludzi różnej kondycyi, nawet i wojskowych. Warszawa, u P. Dufour (1779). Folio, str. 4.

— Accessorium I. 1 ark.

— Odpowiedź z strony Barona Julius na wniesioną Inkwizycyą. Stron 22.

— Obrona z strony Barona Julius od natarczywey delatora d'Abocourt sprawy w sądach seymowych pod dniem 23 miesiąca Sierpnia 1779 roku wprowadzoney, na terminie z limity po expedyowanej inkwizycyi sadownie doniesiona. Stron 52.

— Zbiór papierów z strony tegoż przeciwko Franciszkowi d'Abocourt w sądzie najwyższym sejmowym przy dokończeniu sprawy o mniemany werbunek złożonych. 1 karta.

— Odpowiedź z strony szlachetnego d'Abocour w assistencyi UU. Instygatorów koronnych czyniącego powoda na obronę z strony urodzonego Karola Julius o występki perduellionis obwinionego i pozwanego w sądach sejmowych

zaniej. (Decretum judicio. comitialium). Stron 38.

— Summaryusz papierów znalezionych w stancyi Karola Barona Juliusa przy arestowaniu osoby jego, do sprawy przeciwko niemu względem występku perduellionis, w sądach seymowych toczący się spisany. Stron 3. sig. Bijj.

— Wyprowadzenie sprawy pryncypalney y dowodów do niey zciągających się z strony szlachetnego Franciszka Dabocour w assistencyi UU. Instygatorów koronnych czyniącego na przeciwko U. Karolowi Juliusowi y jego współcznikom, o występki perduellionis obwinionym, na sądach seymowych. Rok 1779. Stron 20. Warszawa, u P. Dufoura, 1778—79. folio.

Branic. — Ossolińs. — Wilanows.

**Abortus** ob. Kaldenbach Melchior Benj. (1684).

**ABRAHAM** fil. Schbti. Chessed Abraham benegnitatis Abraham; complicatio octo capitum de doctrina morum, quae R. Moses Maicemonides praeposuit commentariis suis in capita patrum autore R. Abraham filio Schbti. (Po hebraj.). Lublini. 1577. fol.

Jocher 8054.

**ABRAHAM** filius Kattani. Haec sunt verba dei etc. Praecepta in monte Sinai data Judacis sunt 613, quorum 365 negativa, et 248 affirmativa, collecta per Pharisacum magistrum Abrahamum filium Kattani, et impressa in bibliis bombergiensibus, anno a mundo creato 5288 Venetiis, ab autore vox dei appellata: translata in linguam latinam per Philippum Ferdinandum Polonum. His accesserunt nonnulla quae sequens pagina indicabit. (Następują godła: z psalms 19. z Deut. 4. 12. i z Hazoar.) Cum licentia omnium primariorum virorum in inclita et celeberrima cantabrigiensi academia. Cantabrigiae, ex officina Johannis Legat. 1597. 4to. k. nl. 36.

Przypis: Uczniom akad. Kembrydzkiej przez Philipa Ferdynanda Pol.

Eneykl. Orgelb. T. I. 43.

Jagiell. — Czartor.

**ABRAHAM-BEN-DAWID** (żył w XVII wieku). Kur laza hab t. j. komentarz na parafrazy chaldejskie ksiąg Mojżeszowych. Hannover, 1614. fol.

— Toż. Frankfurt n. O., 1681. fol. Enc. Pow. I.

**ABRAHAM (Jacob)**. Hereditas Jacobi. Amsterdam 1724. fol.

Jest to komentarz in Legem et Rasch. Wydał Samarja Solman. Abraham był rodem z Krakowa a żył w końcu 17go wieku. Jücher. Gel. Lexicon.

**ABRAHAM** Scou albo Zeeb († 1698 r.). Ród Abrahama t. j. komentarz literalny nad księgami Mojżeszowemi. Solisbaci. 1669. fol.

Enc. Org. I.  
— Komentarz o 10-ciu koronach. B. m. dr. i r.  
Enc. Org. I.

**ABRAHAM Lewita** (ur. w Krakowie). Komentarz do dzieła pod tyt.: Megillot Taanith czyli księga pokuty a postu. Amsterdam.

— Toż samo dzieło z przydaniem rozprawy Jana Meyera: De temporibus sacris et festis diebus Hebraeorum. Amsterdam. 1724, w 4ce.

Enc. Org. I. — Bandt. H. Druk. krak. s. 369. Mówi, iż księgi Megilloth r. 1530 wyszły w Krakowie po hebrajsku.

**Abrahamowicz** ob. Abramowicz.

**Abrahamowicz Jakób** ob. Tyszka Wilhelm (Die Anziehung Christi 1716).

**Abrahas** ob. Nissenius Didacus (1650).

**Abtrakowa Teresa** z Małyńskich ob. Rozmowy ciekawe (1782).

**Abram Bartłomiej** ob. Pętkowski Gaspar (1609).

**ABRAMOWICZ Adam** (ur. 23/8 1710). Kazania niedzielne. JW. w Bogu Najprzywiel. Jmei X. hrab. na Zasławiu Bychowie, Dąbrownie Józefowi Sapieże biskupowi Dyocezareskiemu, koadjutorowi biskupstwa Wileńskiego, referend. Wielkiemu W. X. L. od autora ofiarowane. Wilno, w drukarni J. K. M. Akad. Soc. Jes. 1753. 8vo. Cz. I. k. 4. s. 606. Cz. II. str. 536, rejestr i portret biskupa.

Joch. 4525.

Brown i Backer: Bibl. des ecriv. S. J. mają także edycyą T. I—II z datą 1750 nie opisaną, więc zapewne mylna.

Ossol. — Czart. — Wilno — Warsz. Univ.

— Kazanie II na niedzielę trzecią po Wielkiejnoey przy powitaniu Trybunału W. X. L. pod laską JW. JMści P. Jana Augustyna Helżena (Hylzen) kasztel. Infl., starosty Braclawsk., Wielkiego koła marszałka miane przez X. Adama Abramowicza Soc. Jes. AA. LL. y fil. dokt., kaznodz. ordynar. Świętojańsk. R. P. 1749. W Wilnie, w druk. I. K. M. Akad. S. J. 1748. 4to. k. 8.

Joch. 9096.  
Ossol. — Warsz. Univ. — Przezdź.

— Kazanie III na Niedzielę XXII po świątkach przy powitaniu głównego Trybunału W. X. Litewskiego za laski J. W. Jegom. Pana Józefa kniazia Masalskiego, starosty Grodzieńskiego W. koła marszałka, miane przez X. Adama Abramowicza Soc. Jes. AA. LL. y filozofii doktora, kaznodzieję ordynaryjnego w Nowogródku R. P. 1748. W Wilnie, w druk. J. K. M. Akad. S. J. R. P. 1750. 4to. k. 10.

Jocher 9097.  
Ossol. — Warsz. Univ.

— Powitanie zaczętego chwalebnie Trybunału głównego W. X. Lit. pod laską i szczęśliwą dyrekeyą JO. X. Jmei Albrechta Radziwiła starosty Rzczyckiego, Wielkiego koła marszałka na Niedz. III po Wielkiejnoey przypadająca kaznodziejskim stylem i rzetelnością czynione przez X. Adama Abramowicza Soc. Jes. AA. LL. y filoz. dokt. w kościele farnym Święto Jańskim ordynaryjnego kaznodzieje, y akad. prefekta. W Wilnie, w druk. J. K. M. Akad. Soc. Jes. R. P. 1750. 4to. k. 9.

Brown Bibliot. str. 8 i 9.  
Ossol. — Przezdź. — Warsz. Univ.

— „Sarbivii Odas polona metaphrasi donasse dicitur Adam Abramowicz S. J. a me nondum visas.“  
Załas. Bibl. 80.

**(Abramowicz A.)**. Daphnis, ecloga seu rev. p. Adamus Abramowicz Soc. Jes. Nesvisiensis Collegii rector in secundo suo ad capescendos rectoratus fasces adventu a convictu bursae et

typographia carmine bucolico celebratus. Anno 1770. Die ... Februarii. w 4ce. 1/2 ark.

Raczyńś.  
— Patris sui optimi adm. rev. p. Adami Abramowicz a Soc. Jesu post Polocenses et Winnenses fasees secundo Nesvisiensis Soc. Jesu socios feliciter gubernantis natalem diem tenui lyra celebrat Collegii Nesvisiensis typographia et bursa. Anno MDCCLXX (1770) Kal. Jan. w 4ce. 1/2 ark.

Raczyńś.  
ob. Janocki: Lexic. II. 72. — Brown: Bibliot. str. 8.

**ABRAMOWICZ Andrzej.** Elegia funebris nobili et generoso Domino D. Melchiori Pułowski viro de patria optime merito a magistro Andrea Abramowicz conscripta. Cracoviae, in typographia Matthiae Andreovin. Anno D. 1617. w 4ce, k. nl. 5. (druk kurs.)

Na str. odwrot. k. tyt. herb Pułowski. Wspomniany tu jest stryj Melchiora, jako Kawaler Hierozolimski u królów Stefana i Zygmunta III. wziętość mający. Z wierszy tych widać, iż autor był czynnym w różnych wyprawach Zamojskiego.

Ossoliń.

— Duchowne lekarstwo na powietrze, z 5 psalmów — p. Andr. Abramowicza na polskie przełożone. W Krakowie, w druk. Andrzeja Piotrkowczyka 1625. w 12ce, 1 ark. Dedyk. Katarzynie z Ostroga Zamojskiej wdziency kijows.

Jocher 6805.

**ABRAMOWICZ Andrzej** (um. w Październ. 1763). Mowa JW. JP. Abramowicza pisarza przy odebraniu przywileju na kasztelaniją Brzeską, pisarstwo ziemskie wileńskie rezygnująca. Przytem: Mowa Imei P. Bohusza Mieczn. i Rotm. wojew. Wileńskiego, regencya ziemską wileńską rezygnująca. B. w. m. i r. (1758) w 4ce, str. niel. 4.

Krasińś. — Jagiell.

— Mowa J. W. Imei Pana kasztelana brzeskiego litewskiego na senatus consilium miana w Warszawie die 7 martii roku 1763. fol. k. n. 2.

Bran. — Krasińśk.

— Ob. Boreyko X. Józef (Kazanie w dzień pogrzebu 1764) — Kosecki

(Mowa 1763) — Szystowski M. (Exhorta 1764) — Wawrzecki (Mowa 1763).

**ABRAMOWICZ Antoni.** Sprawa WW. JPP. Maiora pierwszej straży woysk W. X. Litt. Antoniego komor. woiewodz. Wileńsk. Abramowiczow przeciwko WW. JPP. Annie z Zabieliów matee, Antoniemu Teodorowi y Albertowi synom, y JW. JX. Jerzemu Patryarsze Jerozolimsk. Laskarysom, JW. JP. Tyszkiewiczowi, W. JP. Horainowi i JXX. Bazylianom Berezbeckim (r. 1781) fol. str. 2. Jagiell.

**ABRAMOWICZ Franc.** Dowód rocznego postępku w fizyce, historyi naturalney, logice, algiebrze, geometryi, trygonometryi teoryczney y praktyczney, rysunkach y początkach ięzyka niemieckiego — przez uczniów klass dwóch wyższych w szkołach i t. d. okazany pod dozorem Franciszka Abramowicza nauk wyzwol. i filoz. dokt., matematyki, fizyki i hist. natur. w tychże szkołach profesora r. 1791 mies. Lipca 28 dnia. w 4ce.

Jocher 1958.

**ABRAMOWICZ Jakób,** komornik Oszmiański. Echo hymenu w czasie aktu weselnego Romualda Strutyńskiego chorążego powiatu Braśławskiego z Teresą Kappiówną starościanką Pługianską nowo z sobą poszlubionych ogłoszone. B. m. 1767. folio, str. nl. 6. oprócz karty tyt. Krasińś.

**ABRAMOWICZ Jan,** Wojewoda († 19 kwiet. 1602). Zdanie Litwina o kupezy tanej zboża a drogiej przedaży. 1595. Czacki. O lit. i pols. pr. II. — Roczn. Tow. Nauk krak. I. 221.

(Abramowicz Jan). Oracya na żalną śmierć y pogrzeb W Pana Jana Abramowicza wojewody smoleńskiego, starosty lidzkiego y wendeńskiego, wielkiego patrona zboru bożego y mądrego senatora W. X. Lit. pobożnością, sprawiedliwością, roztropnością, mężstwem, łaskawością wiele chwalebno (1602). 4to. ark. 2.

— ob. Katechizm (Sudroviusa 1598) — Knogler Kwiryn (1602) — Radwan Jan (Radivilius 1582) — Su-



drowiusz (Katechizm 1598, Nauka 1580) — Wega Emmanuel (Assertio-num de eucharistia 1586) — Wolan Andrzej (Justa funebria 1602).

Baliński. Pisma III. 82. przypis. — Gadebusch: Liviländ. Jahrb. Th. II. Bd. II. 88. 136. — Archeogr. Sborn. Dokum. Wilno VI. 287. — Kraszew. Wilno IV. 134. — Malinow. Przeźdz. Źródła do dziejów II. 340. — Maciej. Piśm. III. 175. — Siarcz. Obraz. I. 6. — Łukaszew. Wyzn. helw. w Litw. I. 50, 104, 123, 135, 143. II. 152. — Janoc. Nachr. poln. Büch. I. 84. — Encykl. Orgelb. I. 44. — Wizerun. i roztrz. 1837. T. XIV. 140.

**ABRAMOWICZ Jerzy**, pastor († 1763).

Historia ecclesiae Neobruchdorffensis alias Slavaticensis. (Umieszcz. w dziele Scheidementela: Acta conventuum et synodorum. Wrocław 1776. w 8cc, kart 12 nieliczb.).

**Abramowicz Mikołaj** ob. Zaleski Samuel (Strzały 1636).

**Abramowicz Onufry** ob. Lipnicki Leop. (Sprawa 1779).

**Abramowicz Stefan Jan** ob. Przesztroga (1598).

**Abramowiczowa Dorota Wołowiczówna** ob. Zaleski Samuel (Strzały 1636).

**Abramowiczowa Ter.** z Slizniów ob. Informacya o różańcu (1739).

**Abramowiczówna Maryna** ob. Jarewicz Jan (Na cześć P. Rudominy).

**ABRASSEWIN Klauđ. Cypr.** Wszyscyy błędzą czyli sprawa z obydwóch stron niesłuszna albo sąd obojętny iedney damy filozofki w terażnieyszych okolicznościach Jezuitow francuskich r. 1762 wydany a z francuzkiego przetłumażony w polskim ięzyku do druku podany od N. P. Roku 1766. W Gdańsku w drukarni Jana Fryderyka Bartels. w 8cc, 119 str.

Jocher 9341.

Kraśińsk. — Czartor. — Przeźdz. — Jag. — Bran. — Raczyńs.

— Toż, z tą datą, tamże str. 126.

— Toż, z tą datą, tamże str. 100.

Twierdzą także, że autorem jest Cerubi. — Wolter autorką mienił Panią Belot, a in-ni P. Berthiera.

**ABRATOWICZ Antoni.** Depozyt ciała W. Imci X. Krzysztofa Skarbka, ka-

non. katedr. i kantora lwowsk. kustosza stanisławowsk., czyli dyariusz pogrzebu jego w Wiszni Sądowej w kościele W. W. OO. Reformatów prowincyi ruskiej pod założeniem Wniebowzięcia Najśw. Panny i św. Jana Chrzc. odprawionego inwencyą i opisem Imci P. Ant. Abratowicza sekret. J. W. Imci P. kasztel. warszawsk. in lucem publicam podany. We Lwowie w druk. J. K. M. y Bractwa S. Troycy. (1755) fol. kart. 8.

Dedyk. Rał. Sołotwińskiemu i Aleks. Ciechanowskiemu, braciom Skarbków.

Ossol.

— Justiores Heliades, pondere vocis ac lachrymarum geminis super mari mortuo parentales, potius super profundae dignitatis plenissimarumque virtutum Maria in quietem posita. Satis exuberens tot rationales populos praestantissimi doloris ergo de tanto informantes sive naeniae supra memorabilibus fatis serenissimae augustissimae Mariae Josephae Augustae III. Regni Poloniae et Magni Ducatus Lithuaniae clementissimae Dominae Dreznae 1757 anno defunctae, ad publicum totius patriae et colligatae Europae dolorem ab Antonio Abratowicz commil. Lor. Clav. camp. reg., latino et polonico idiomate expeditae. B. w. m. i. r. dr. (1757) fol. 6. k. nlb.

Czart.

— Łzy marmurów do złotego potoku wpływające czyli smutne nadgrobki zeszlých w Bogu ś. p. JWnych Eustachiego i Maryanny Potockich generałów W. X. Lit. zkolligowanym żalom JW. Jeymości pani Katarzynie z Potockich na twierdzy Zabłotowie y Bohorodeczanach Kossakowskiej kasztelanowej Kamińskiej poświęcone z przychylnej życzliwości prześwietnemu domowi i opisu przez —. W Warszawie 8 Marca 1768 wyciśnione. Folio, 2 arkusze.

Maryanna Potocka umarła d. 27 lutego 1768 r. a jej mąż Eustachy 2 marca 1768 r. w Warszawie. Autor rozpoczyna wierszem pochwałą dla kasztelanowej Kossakowskiej, — dalej umieszcza pochwały małżonków. Akad.

— Pańska ofiara w biegu księżycy w Dodony lesie zapalona, czyli bal so-

lenny IO. księżny Izabelli Czartoryskiej, JW. Imci Pana Jerzego hrabi Flemminga kaszt. Żmudz. ojca swego imieniem z tańcami etc. w poniedziałek d. 15 Julii 1765 w Łazienkach w zwierzyńcu obchodzony. B. m., folio. str. 4.

Kraśniń.

— Smutna sława o wickopomnym, z tego świata zeyściu Najjaśnieyszey z Cesarzów Józefy Maryi Augustowej III-ciej królowey JeyMei Polskiej do publicz. oyczynny, y zkoligowaney Europy, żalu. Polskim y łacińskim wierszem od — Towarz. Pancer. Puł. buł. pol. koron. roku 1757 wyprawiona. B. w. m. i r. fol. kart 4.

Dedyk. Graffowej Bruchlowej I-ej Ministrowey Saskiej (wiersz). Warsz. Univ.

**Abrégé de l'histoire de Pologne.** 1763 ob. Schmid Fr. A.

— rais. de l'hist. universelle. 1766 ob. Wyrwicz Kar.

— de toutes les sciences à l'usage des enfans de deux sexes pour servir de suite au Livre des enfans. Krótkie zebranie wszystkich nauk ku pożytkowi młodzi oboiey płci, albo część druga książki dla dzieci. (Po polsku i po francuzku). W Warszawie u Gröla 1768. w 8ce, str. 157 i niel. 3.

Jocher 1994 a.

Jagiell.

— Toż, pour servir de suite au Livre des enfans, en François et en Polonois, seconde edition. Varsovie, Mich. Gröll, 1773. Krótkie zebranie wszystkich nauk ku pożytkowi młodzi oboiey płci. Edycya druga, w Warszawie, nakładem M. Grela. 1773. w 8ce, 81 stron.

Jocher 1994 b.

— Toż. Edycya poprawiona i powiększona. Warszawa, 1781, w 8ce.

Jocher 1994 d.

Dzików.

— Toż. Krótkie zebranie wszystkich nauk ku pożytkowi młodzi oboiej płci, albo część druga książki dla dzieci; za przywilejem. W Warszawie. drukiem i nakładem Michała Grölla księgarza nadwornego J. K. M. 1787. 8o. str. 165. 3.

Jag. — Ossol.

— ob. Zebranie — Inhalt (1796).

— de la doctrine chretienne à l'usage de nouveaux convertis.... Reimprimé à Varsovie 1776. w 8ce.

Warsz. Univ.

— ob. Zebranie nauki chrześcijańskiej (1776).

— de l'histoire égyptienne et de cartaginois. Trad. du franç. en polon. Zbiór krótki historyi egipskiej y kartagińskiej. Z franc. na polski język przełożony (przez ks. Hi. Borzęckiego). W Grodnie w druk. J. K. M. R. 1776. ob. Borzęcki Hieronim.

— de la vie et des vertus. 1729. ob. Wincenty a Paulo.

**ABREK Andreas** († 19 lut. 1656). Apollo laurifer virtuti et eruditioni venerabilium Dominorum Sebastiani Dobraszowski, Alexandri Zychowski, Jacobi Lang, cum in inelyta Academia Zamoscensi dignissimo ejusdem procancellario auspice, illustri et admodum rndo Dno Benedicto Zelechowski u. j. d. et canonico, colleg. praepos. Lukow. etc. lauream in artibus et philosophiae secundam, per excellentiss. virum M. Andream Abrek Leopold. ordinar. eloqu. professorem ritu solenni susceperent anno 1644. mense Februar. die 21. a nobili juventute academica Scholae analogiae, e Parnasso in applausum publicum vocatus. In officina typogr. Academiae Zamoscen. w 4ce, 3 ark.

Na odwr. str. herb Akad. Zam. i pod nim 4 w. łać. podpisał Jerzy Żeliński Cześniakowicz (pocillator) Braclawski; panegiryk wierszem dla trzech nowych doktorów napisał Paweł Borzęcki, dalej wiersz Jana Kaczkowskiego. Prócz tego na pochwały Dobraszowskiego pisali Mikołaj i Paweł Borzęccy, dla Alexandra Żychowskiego Tomasz Zawacki i Józef Podnieśniński, dla Jakuba Langa Andrzeja Abrek i Kazimierz Foltynowicz, akrostychy dla Benedykta Zelechowskiego Franciszek Zajączkowski, — dla Hieronima Kołakowskiego Rektora napisał wiersz Marcin Borzęcki, dla Andrzeja Abreka z podziękowaniem za udzielenie znaków doktorskich napisał Jan Komorowski, — wiersz p. t. Ludus pocticus skreślił Jan z Mirowa Myszkowski, nakoniec dla Wojciecha Novicampianusa napisał wiersz Kazimierz Staciwski, a anagrammat Adam Komorowski. Na końcu

rycina Pegaza, pod nim 2 wiersze łacińskie. podpisał Jan Rutowski. Za rektorostwa Hieronima Kolakowskiego fil. i med. doct. i teŝe prof. zwyczaj. w akad. Zamojs.

Bibl. Jag. — Zamoj.

— *Applausus spectatissimae virtuti et eruditioni Sebastiani Dobraszowski, Martini Bielec, Andreae Szamocki, Michaelis Graziłewicz, cum in alma Academia Zamoscensi artium et philosophiae baccalaurei per excellentissimum virum M. Andream Abrek Leop. ordinarium eloquentiae prof. publice renunciarentur, factus a nobili juventute Academiae Zamoscen. anno Dni 1638. Majj 11. Typis academicis, w 4ce, 5 kart.*

Pisali wiersze na cześć nowych doktorów studenci Akad. Zam.: Adam z Drzewicy Drzewicki, Mikołaj Sieniński ksnie Lubelski, Jakub Siestrzewitowski, Jan Wodziński, Abraham Łysakowski, Jan Chocimirski, Jan Telepny, Stefan Zamojski kasztelan Lwowski, a na pochwałę promotora bakałarza napisał Maciej Załęcki Lwówianin. Za rektorostwa Andrzeja Kłopotckiego.

— *Civitas Dei manentis cum hominibus postridie dedicationis Basilicae Collegiatae Zamoscen. XIII Kalend. Decemb. A. D. 1637. ab Ill. piae memoriae Thoma Zamojski Supr. Regn. Pol. Cancell. Generali Cracov. Capitan. etc. religiosissime instauratae exhibitae per M. Andream Abrek Leop. ordin. eloq. in Acad. Zamosc. professorem. Zamojei, in off. typ. Acad. Zamoscen. A. D. 1638. fol., sig. H.*

Jocher 9128.

— *Clavis honorum virtus et labor, quibus, sublimis in ecclesia collegiata et inelyta Academia Zamoscense scholastici muneris dignitas anno 1644. August. 6. illustr. et admodum Rndo Dno D. Andreae Kłopotcki S. Th. et U. J. Doct., protonot. apostol. scholastico Zamoscensi et concionatori ord. capellae, illustriss. domus Zamoscensis et Tarnogrodensis praeposito, S. R. M. secretario faustissimis honorum omnium plausibus potuit reserata Andreas Abrek philopocta Zamosc. affectus et observantiae suae symbolon obtulit. Zamojei, typis Acad. exc. Paulus Radicius 1644. 4to. kart nlb. 6, sign. B<sub>2</sub>.*

Są egzemplarze, jeden na gorszym, drugi na lepszym papierze.

Bib. Jag.

— *Echo charitum academicarum immortalis memoriae heroibus Joanni et Thomae Zamoseiis ob singularia ergo Academiam Zamoscensem per eosdem fundatam et auctam beneficia, ad primarium lapidem, quem anno XXXIX. August. XXVII illustrissima Catharina Zamoscia ducissa Ostrogii, comitissa in Tarnow, Regni cancellaria, Knyszyn. Sokal. etc. capitanea, una cum magna spei filio Joanne, capitaneo Kalusiensi, acdibus academicis solenni ritu imponebat, excitata per M. Andream Abrek Leop. philos. doctorem, in Acad. Zamosc. ordin. eloquen. prof. In off. typ. Acad. Zamosc. impr. Alexander Pawłowicz. (1639). Fol., 21 k. nlb.*

— *Epicedion in obitum perillustr. et reverendiss. DD. Joann. Abraham. Sladkowski Dei et Apost. Sedis gratia Episcop. Citrensis, suffraganei et praepositi Chełmen., Bełzen., Rubieszówien., Krasnostawien., in eccles. cathedrali Novembr. 26. A. 1643. tumulati a M. Andr. Abrek Leop. Ord. eloqu. in alma Academiae Zamość. professore honoris et observantiae ergo conceinnatum. In typ. Academ. Zamoscen. B. w. r. (1643). 4to, k. niel. 4. Jag. — Ossol.*

— *Epirotosis illustri et admodum reverendo Dno D. Joanni Sasin canonico, vicario in spiritualibus et officiali generali Chełmensi, potilicenti Skierbieszawiensi etc. praeposito S. R. M. secretario cum amplissima juris utriusque doctoris laurea in alma Academia Zamoscensi per clarissimum virum D. Benedictum Zelechowski Juris U. D. academiae procancellarium et professorem publice insigniretur facta, ab Andrea Abrek Leop. ordinario eloqu. in Acad. Zamosc. professore anno Dni 1638 die 26 Aprilis. Exprimebat Andreas Jastrzębski, 4to. sygn. B<sub>2</sub>. (K. nlb. 7.).*

— *Fascies nuptiales in augusto novorum conjugum hymeneo Illustr. Principis ac D. D. Hieremiae Michaelis Korybutti Ducis in Wiśniowiec, et lectiss. virginis Griseldis Constantiae, illustr.*

olim senatoris Thomae Zamojski supremi Regn. Poloniae Cancell. etc. filiae clariss. ab Andrea Abrek Leop. Philos. doctore et in Acad. Zamose. ord. eloqu. profes. accensae A. D. 1639. Febr. 27. Fol. kart 15.

Ossol.

— Laurea artium et philosophiae prima, quam in academia Zamoscensi Simoni Tutkowski, Joanni Kuczewski Andreas Abrek contulit. ob. Tutkowski Szymon (1653).

— Laurea juris utriusque admodum Reverendo et clarissimo viro Joanni Terszowski praeposito Brodensi, Toporoviensi et in inelyta Academia Zamoscensi per illustrem et admodum reverendum Dominum Benedictum Żelechowski U. J. Doctorem, Canonicum Zamoscensem, Academiae procancellarium collata confluenta publica virorum illustrium panegyri faustissimis nobilis juventutis academicae plausibus humanissime excepta anno aere Christianae 1644. Martii 10. In officina typographica academiae Zamoscensis, w 4ce.

— Luctus academiae Zamoscensis, ex obitu illustr. heroinae Catharinae Zamosciae ducissae ab Ostrog, comitissae in Tarnow, Zamosciae, Regni Polon. cancellariae, Knyszyn. Sokal. Capitaneae conceptus per M. Andr. Abrek Leop. ordin. eloq. in Acad. Zamose. profess. in anniversario obitus ejusdem Illmae patronae die Octobr. 6. A. 1643 expositus. In off. typ. Acad. Zamose. 4to, sign. B<sub>2</sub>.

Dedyk. Stanisł. na Modliborzycach Wiertelkiemu i Walentemu z Ploszowic Fredrze. Branic. — Jagiell.

— Lyra Apollinis virtuti, eruditioni honori venerabilium quatuor virorum Stanislai Tuszycki, Joannis Bitomski, Matthiae Prohniewicz, Michaelis Graziiewicz. 1640, w 4ce — ob. Prohniewicz Maciej.

— Mulier sapiens, Illustr. Catharina Zamoscia, ducissa ab Ostrog, comitissa in Tarnow et Jarosław, suprema Regni Poloniae cancellaria, Kniszynen. Sokalien. etc. capitanea, ad imitandum orbi exhibita, Zamosci in exequiis aca-

demiceis, anno domini 1642. Novemb. 7. Per M. Andream Abrek, Leop. ordinarium eloqu. in academia Zamoscensi professorem. Cracoviae, in officina Francisci Caesarii. Anno Dni 1642. folio, ark. E<sup>2</sup>.

Dedyk. Jeremiaszowi Michałowi Korybut Wiśniowieckiemu i Janowi Zamojskiemu. Czartor. — Akad. — Jag. — Ossol.

— Mulier virtutis, Illustr. Catharina Zamoscia, ducissa ab Ostrog, comitissa in Tarnow, suprema Regni Poloniae cancellaria, Kniszynen. Sokalien. etc. capitanea. Anniversario obitus eiusdem die octobr. 6 et anno Dom. MDCXLIII (1643) in exequiis academicis per M. Andream Abrek, Leop. ordin. eloquen. in academia Zamoscen. professorem, ad imitandum orbi exhibita. In officina typogr. academiae Zamoscen. fol. kart. niel. 2. ark. E<sup>3</sup>.

Przypisanie Annie Aloyzyi Chodkiewiczowej. Akad. — Jagiell.

— Navis Christi. Una, sancta, catholica, apostolica ecclesia, quam in solenni templi Turobinensis dedicatione anno a partu Virginis Matris integerrimae M. D. C. L. die s. Bartholomaei apost. publico almae Academiae Zamosciensis applausu M. Andreas Abrek. Leop. U. I. D. ordinat. in eadem academia profess. exhibuit. Cum permissu et approbatione superiorum. Zamosci in offic. typ. Zamoscen. imprimabat Andr. Jastrzębski (1650), fol. kart 10. (sign. ark. E).

Dedykacja do Benedykta Żelechowskiego O. P. D., kanonika Zamojskiego, proboszcza Turobińskiego. W dedykacji wyraża, że z Żelechowskim razem z akademii krak. do zamojskiej przez Tomasza Zamojskiego był powołany r. 1629; że Żelechowski został potomności: Monumenta Vigiliarum Cleantinarum, Cedro donata Apollinari i że był ulubionym kaznodzieją. Na końcu: Mowy i 26 wierszy łac. Bazylego Rudomicza.

Jocher 9056.

Czart. — Ossol. — Jagiell.

— X Octobris Anni MDCXXI, seu Monumentum virtutis et gloriae polonae, dextera Dei Sabaoth fortissima, subsidio SS. Deiparae Virginis praesentissimo, precibus Divorum regni Tute-

larium efficacissimis, in expeditione Chocimensi contra Osmanum Turcarum Imperatorem partae. Ad aeternam posteritatis memoriam imitationemque Lechiaco sanguini a M. Andr. Abrek Leop. ordin. eloq. in Academia Zamoscen. profess. excitatum Calend. Januar. An. 1644. Ex offic. typogr. Acad. Zamoscen. fol. kart. niel. 19.

Przypis: Jakuba Sobieskiego synom Markowi i Janowi Sobieskim.

Jag. — Ossol. — Czartor.

— Palaestra intelligendi et agendi, in qua tuto majorum virtutis et gloriae calle Illustr. Dom. Joan. in Zamoscie Zamojski, comes in Tarnow, capitaneus Kałusz. etc. generosam juveniliū annorum indolem per triennalem exterarum gentium perlustrationem pro publico patriae bono candabiliter exercuit a M. Andrea Abrek Leop. U. J. D. in inelyta Academia Zamoscen. ordinar. Philos. Moral. professore cum perpetuo gratitudinis et officii erga patronum singularem symbolo in lucem edita. Anno a partu Virginis et Matris castissima 1646. Zamoscii, typ. Acad. exprimebat Paulus Radicius. fol. kart. 23.

Wiele do życia Jana i Tomasza Zamojskich. Ossol.

— Panegyricus funebris aeternae memoriae Ill. D. Thomae in Zamoscie Zamojski supr. Regni Polon. cancell. gener. Crac. Knyszyn. Rabstin. Sokal. Neofor. etc. capitanei ab Andrea Leop. Philos. doctore ordin. in Acad. Zamoscen. eloqu. profess. dieatus die depositionis Febr. 9. An. 1638. Excudebat Andreas Jastrzębski in typ. Acad. Zam. fol. sign. K<sub>2</sub>. Bibl. Horodecka.

— Phoebus in Lechio Trione post solstitium hiemale ascendens lauros virentes in laureato inelytae Acad. Zamoscen. reproducens. 1647. ob. Czeczowicz Jan Bapt.

— Phoebus post nubila auspiciatissimo hymenaeo illustriss. D. Alexandri a Koniecpole Koniecpolski Regni Poloniae vexiliferi, Pereaslavien. Korszun. etc. capitanei, et lectiss. sponsae Joannae Barb. Zamosciae et Catharinae ducissae ab

Ostrog filiae, excitatus in repotiis a M. Andr. Abrek Leop. Ord. eloqu. in academia Zamosc. professore. Anno a partu Virginis 1642. Decemb. 7. Cracov. in officina Andr. Petricovii S. R. M. typ. (1642). fol. k. 10 nielb.

Dedyk. Stanisławowi Koniecpolskiemu, kasztel. krak., w. hetm. kor.

Jag. — Ossol. — Czart.

— Pietas Academiae Zamosciensis, erga illustriss. Patronum Thomam Zamojski, supremum Regni Poloniae cancellar., generalem Cracov. Sokal. Knyszyn. Rabsztyn. Neofor. etc. capitaneum, exhibita. In exequiis academicis die 10 Febr. A. D. 1638. per. M. Andr. Abrek Leop. philos. doctorem, eloqu. in Academia Zamosc. ord. profess. In officina typogr. Acad. Zamoscen. imprimebat Andreas Jastrzębski (1638) fol. kart. niel. 17.

Dedyk. Jakubowi Sobieskiemu, wojewodzie belżk. Ossol. — Czart. — Jag.

— Pilawa familiae Potociorum tessera — in Stanislawo Potocki, Kijow. Palat. luci exposita a M. Andrea Abrek Leop. U. J. D. Acad. Zamosc. prof. et h. t. rectore. 1655. fol.

— Polymnia (na pochwałę Jana Zamojskiego starosty). Zamość. 1646, w 4cc.

— Quaestio de sponsalibus et matrimonio, ab Ill. et adm. R. D. Benedicto Żelechowski J. U. doctore, ecclesiae coll. Zamosc. canonico, acad. procancelario, excellenti Dno M. Andreae Abrek Leop. philos. doct. ordin. eloqu. prof. pro solenni inauguratione in doctorem J. U. publice ad disputandum proposita. Zamoscii, in lectorio iuridico, mense (Aprili) die (18) An. Aerae Christian. MDCXLIV. In off. typogr. Acad. Zamoscensis. Excudeb. Paulus Radicius. 1644. w 4cc, kart. 6.

Dedykacya: Proconsuli, consulibus, scabinis totique Univers. Leopoliens.

Jagiell. — Horodecka.

— Ramus lauri eximiae indolis adolescentibus Joanni Grzybowski, Matthiae Zarębae, Gregorio Brzozowieki ad prima artium et philosophiae insignia in inelyta Academia Zamoscensi collata per excellentissimum Dominum M. An-

dream Abrek Leop. phil. doctorem ordinarium eloquentiae professorem, adjectus a nobili juventute academiæ Zamoseensis. Anno a partu Maguae Matris et Virginis 1639. Junii. Ex off. typogr. acad. Zamose., w 4ce, 6 k. nlb.

Pisali tu także wiersze: St. Koniecpolski, Alb. Chocimirski, St. Pieczykowski, Paw. Oltarzewski, Franc. Chodorowski, Stefan Zamojski, Mich. Zawadzki, Stan. Karcz. Czart.

— Templum laboris et honoris venerabilibus D. Sebastiano Dobraszewski, Alexandro Zychowski, Jacobo Lang, dum in inelyta Academia Zamoseensi, artium magistri et philosophiae doctores per excellentiss. M. Andr. Abrek Leop., phil. doctorem, ordinari. eloqu. professorem ritu solenni renunciarentur, a nobili Scholae poseos juventute reseratum. In officina typogr. acad. Zamosc. 1644. 4to, kart nlb. 8.

Na odwr. str. tytułu berła akademickie, pod niemi podpisał hexastich Mikołaj Zamojski. Inne wiersze napisali tu: Franciszek Myszkowski, Krzysztof Komorowski, Paweł Brodowski, Stanisław Jankowski, Samuel Opacki, Daniel Siestrzewitowski, Jerzy Jankowski, uczniowie akad. Zamoj.

Ossol. — Jagiell.

— Vir dolorum Christus anniversaria crudelissimae mortis suae die. In ecclesia collegiata Zamoscensi piissimis auditoribus a M. Andr. Abrek Leop. in alma acad. Zamoscensi ord. phil. moralis professore, exhibitus. Impressit typis acad. Andr. Jastrzębski Anno a partu semper virginis matris 1649. fol. ark. 41/2.

Na odwr. str. tytułu rycina, przedstawiająca Chrystusa.  
Jocher 4791.

Ossol.

— Virtuti et honori magnifici et excellentissimi domini D. Martini Foltinowicz, philosophiae doctoris et in inelyta academia Zamoscensi ordinarii professoris, dum in eadem academia Rector renunciaretur anno restauratae salutis 1639. Maji 18. sacrum a M. Andrea Abrek Leop. ordinario eloquentiae professore. In officina typographica Academiae Zamoscen. 1639. w 4ce, k. nlb. 4.

Jagiell.

**ABREK Andrzej Stanisław** (Habrek) Ojeice (ur. we Lwowie).

Janociana III. 1—2. — Krasicki Dzieła T. XI. s. 18. — Jocher I. 76. II. 414. III. 289. — Bandt, II. dr. kr. p. II. 329—332. — Okolski Szym. Dyaryusz. — Maciej. Piśm. pol. Dodat. s. 300—2. — Przyłęcki: Pamiętn. o Koniecp. s. 363. — Muczkowski: Statuta s. 292, 295.

**ABREK Andr.** (młodszy, † 29 lipca 1700). Epos genethliacum. Deo una et homini quando venit plenitudo temporis e castissima virgine matre nato in cunis Betlehemicitis vagienti. Ad exordium Anni 1646. rudi cum pastoribus rudibus pauperem Regem primum adorantibus calamo Andreae Abrek poeseos in Acad. Zamoscensi studiosi concinnatum. Zamosei, typ. Acad. exprimebat Paul. Radicius 1646. 4to, k. nl. 11.

Dedyk. Jerzemu Wozuczyńskiemu, łowczemu ziemi bełżk. Ossol.

— Flores laurei virtuti ac eruditioni VV. DD. secundae laureae candidatorum Michaelis Wielkowiec, Ignatii Greglitii, Joannis Budzińskiego, dum ab illustri. et admodum reverendo D. D. Andr. Abrek s. th. doct., ecclesiae colleg. scholastico, universitatis academicae Zamoscensis rectore vigilantissimo, praeposito Tarnogrodensi, S. R. M. Seer., in frequentissima amplissimorum virorum panegyri artium magistri et philosophiae doctoris renuntiarentur ex amoenissimo Parmassi viridario a nobili juventute academica debito officiose gratulationis cultu delati. Anno a partu virginis Matr. 1666. Die 4. mensis Mai. Zamosc. typ. academ. 1666. 4to kart niel. 10.

Dedyk. Michałowi Kor. Wiśniowieckiemu podpisał Joan. Chr. Budziński.

Jocher 1967.

Ossol.

— Laureum sertum artium et philosophiae primum, quod in academia Zamoscensi Antonio Betuski, Alberto Rachalski Andreas Abrek extulit 1658. 4to. (Ob.: Rachalski Alb.).

Pisali tu wiersze: Ryszkowski A., Zamojski Stef., Jezierski Grzegorz, Zamiechowski, Wacławowicz Stan., Lendza Wilch., studentei akad. Zamojskiej. Bibl. Zamoj.

— Manipulus ramorum laurigerorum vener. D. Antonio Betuski elemento-

rum philosophiae et eloquentiae profes-  
sori, cum in inclyta academia Zamos-  
censi lauream in artibus et philosophia  
secundum susciperet, a nobili juventute  
academica scholae rhetorices, oblatum  
A. D. 1660. Ob. Betuski Antoni.

— Sacra nuptialia auspiciatissimo  
hymenaeo illustr. D. D. Joannis in Za-  
moscie Zamojski supremi regni pocil-  
latoris, terrarum Podoliae, copiarumque  
exercitus Germanici, S. R. M. genera-  
lis Camenecen. Laticouien. Caussien.  
etc. capitanei, et lectissimae sponsae  
Mariae Casimiraе Franciscae, illustrissi-  
morum parentum Henrici de la Grange  
marchionis d'Arquien et Franciscae co-  
mitissae de Chastre filiae clariss. Ab in-  
clyta universitate academica Zamoscen.  
inter festos ac faustos gratulantium ap-  
plausus, per M. Andr. Abrek philos.  
doct., ordinar. eloquentiae profess., ca-  
nonicum Zamosc. instaurata. An. D.  
MDCLVIII (1658) V. nonas Martii. Za-  
mosci, in off. typ. acad. Zam. imprime-  
bat Andr. Jastrzembksi. fol. k. niel.  
1. ark. F<sup>2</sup>.

Jagiell. — Kijows. — Krasinś. — Ossol.

**ABREK Andrzej** ojciec i syn ob.  
Betuski Ant. (1660) — Bitomski Joannes  
(1644) — Budziński Joannes (Lychnus  
1666) — Ciesieński Pet. (Sagitta redux  
1700) — Cynerski Jan (Fascia 1650) —  
Czechowicz Jan B. (Phoebus 1647) —  
Czemiernicki And. (Honoris 1641) —  
Czołhański Jan (1631) — Dobraszowski  
Sebast. (1644) — Druźbicki Jan (1645) —  
Foltynowicz Martinus (Symbolum amoris  
1644, Tropheum Palladis 1644) —  
Grabowicz F. (1675) — Jaskrzewie  
Mich. (Arcus 1690) — Krobski Franc.  
Józef (Palmaris dies 1696) — Liznie-  
wicz A. F. (1652) — Morochowski Hel.  
(Włóczębne 1625) — Nucrinus Seb.  
(Flores 1651) — Okolski Szymon  
(1638) — Pawołowicz Maciej Jan (1695,  
Infula 1696) — Podgórski Samuel Jan  
(Leo liliatus 1687) — Puzyna Stefan  
(1647) — Rudomicz Bazyli (1644) —  
Sixtus Thomas (Sertum academicum  
1629) — Spruszyński Georg. Bened.  
(Stromatae honori 1680) — Tabulae

Jabłonowianae — Tasso (Jerozolima  
1651) — Tutkowski Szymon (Virtutis  
1654) — Ursinus (Grammat. 1648) —  
Wosniowski Albert (Quaestio 1649) —  
Zaleski Benedykt (Symbolum 1644) —  
Zamojski Jan (Musopaeon 1646) —  
Zychowski Alexander (Fastigium 1644,  
Septem 1643).

**ABREK Benedykt.** Perillustri et ma-  
gnifico Domino D. Nicolao a Przytyk  
Podlodowski, capitaneo Radomscensi, ve-  
xillifero Dobrznynsi, litterarum et lite-  
ratorum fautori benevolo Benedictus  
Abrek inclytae academiae Zamoscensis  
studiosus, auspiciatum e voto bonorum  
omnium ad capitaneatum ingressum et  
jurisdictionem anno Domini 1655. ja-  
nuarii die undecima initam gratulabun-  
dus diuternam et prosperam ejusdem  
possessionem medullitis precatur. Za-  
mosci, in off. typ. acad. impr. Andreas  
Jastrzembksi. 4to. k. nlb. 11.

Jest tu także 12 wierszy elegiackich Jana  
Abreka na herb Janinę Podlodowskich.

— ob. Tutkowski Szymon (Laurea  
artium 1653).

**ABREK Jan Aleksander.** Laurea theo-  
logica admodum Reverendi in Christo  
patris Fr. Antonii Zmiszowie ordinis  
Francisci Seraphici minorum convent.  
religiosi custodis Praemisliensis, dum  
vigore privilegiorum a SS. Apostolica ad  
inclytam academiam Zamosc. obtentorum  
sacrae theologiae doctor, a perillustri  
et admodum Reverendo Domino Andrea  
Kłopoeki S. theol. et U. I. doctore,  
protonotario Apostolico, scholastico Za-  
moscense, praeposito Tarnogradense, S.  
R. M. secretario, academiae procancel-  
lario dignissimo, ritu solenni plaudente  
numerosa illustrium utriusque ordinis  
virorum panegyri renunciaretur. Anno  
Christi 1654. Novembr. die 17. w 4ce,  
kart 10.

Na odwrot. str. tytułu dedykację prozą i  
wierszem dla Zmiszowica podpisali jako  
dla swego krewnego Benedykt i Jan Abrek,  
studenci Akad. Zamojskiej — za rektor-  
ostwa Andrzeja Abreka. — Por. z Tut-  
kowskiego: Applausus sapientiae.

— ob. Abrek Benedykt (1655) —  
Niewieski Stan. (Archetypus 1668) —  
Tainer Ludwik Mikołaj (Virtus prac-

miata b. r.). — Tutkowski Szymon (Laurea 1653).

**ABREK (Habrecius) Nicolaus.** Notarius Leop. († 1701). Eucharisticon ad auspiciatissimum hymenaeum excellentissimi et doctissimi sponsi D. Valeriani Alembek philosoph. et medicinae doct. scabini Leopoliensis. et lectissimae sponsae Catharinae, optimi patris memoriae viri Joannis Habermani philosoph. et medicinae doct. consulis Leopoliensis filiae, conceinnatum a Nicolao Abrek, almae acad. Zamosien. philopoeta. Anno quo semel mater semper immaculata virgo genuit dominum et deum nostrum 1653. Excudebat Andreas Jastrzębski acad. Zamosien. typographus. Ad diem nuptialem XI Maij, anno Domini 1653. 4to. 9 k. nlb.

Czartor,

— Ephrosine. (Oda do Jana Zamojskiego, starosty Kałuskiego, opiewające tęskność uczonych, w piśmie Czarnockiego Jana: Deziozis. Zamość. 1646).

— ob. Canevesi Franc. (Gratitudo 1649) — Rudomicz Bazyli (1646) — Tutkowski Szymon (Laurea artium 1653).

Juszyński Dykeyon. I. — Muezkows. Statuta 282.

**Abrekówna Maryanna** ob. Głowczyński Sam. Goldt (1672) — Tainer Mikołaj (Hymenaeus).

**Abriß** dess Standarts dess grossen Vizirs, welchen Ihro Königl. Majest. in Polen, Johannes der Dritte vor Wien mit grosser Gefahr dess Lebens gewonnen, und Ihro Päbstl. Heiligkeit Innocentio dem Eilfften zum Zeichen der Victori durch seinen Italianischen Secretarium auff Rom überschiekt hat. B. r. (1683). fol. 1 ark. po 1 stronie druk.

Góra rycina sztandaru, a poniżej: Ausslegung der Wörter der Standarte. — O odaniu sztandaru Papieżowi ob. Jac. Franci: Historische Beschreibung der denkwürdigsten Geschichten etc. Frankfurt 1684. pag. 65. Bibliot. Monachijs.

— (Curieuse) und Beschreibung der Stadt Riga. 1709. w 4cc.

**Abrogatio** et moderatio abusuum et sumptuum, quibus litigantes partes tam apud scabinale quam advocatiale offi-

cium nimio antea gravabantur. Cracoviae, 1547. 1619. 1629. — ob. Groiecki Bartłom.

Czartor. — Jagiell. — Branic.

**ABRY.** Grammatyka francuska z pols. przez Abrego. Wilno 1781. w 8cc.

Katal. Jabłońs. we Lwowie.

**Abrys** doczesnej szczęśliwości ob. Witwicki Stan. (1685).

— kasztelu politycznego Jana Kamińskiego ob. Maskowski Mich. (1648).

— kónety z astronom., uwagami ob. Ciekawowski Kasp. (1681).

— koronaeyi Najśw. Nieba Królowej, 1757 ob. Celejowski.

— męznego bohatera w Pawle Janie Sapiezie ob. Karnicki J. X. (1667).

— miłości Kortyniego ob. Waliszewski Mac. Jan (1667).

— panięński Anny Artemisówny ob. Romanowicz Jan (1675).

— prawdziwej Matki Boskiej, 1721 ob. Donadzki A.

— serca X. J. Małachowskiego, 1700 ob. Jagieliński Waleryan.

— statecznej cierpliwości S. Katarzyny ob. Solarski Jan Waw. (1685. 1688).

— szlacheica polskiego ob. Kunicki Wład.

— żywota Jana od Krzyża ob. Wysocki S. (1676).

**Abryss** ob. Abrys.

**Absagbrieff** ob. Zamojski J. (1602).

**Abscheidt** womit Kön. zu Polen Commissarien gesegnet ob. Volanus (1589).

**Abschieds-Gedancken** (Letzte) eines Sächsischen Soldaten, welcher kurtze Zeit vorher ehe seine Landes-Leute von denen Schweden die grosse Niederlage ohnferne Crakau erlitten, aus Pohlen eilet. 1702. B. w. m. dr. w 4cc, k. 2. Wierszem.

Czartor.

**Abschieds-Worte** des S. Schlichting ob. Schlichting (1701).

**Abschrift** (Warhaftige) der colmischen Handfest, der sthad Colmen und Thorn anfenglich anno 1250. 1. Cal. octo. gegeben. Darnach sich alle diejenigen richten müssen, denen jrgent ihn den Landen zu Preussen gütttere zu Col-



mischen Recht gelihen sint, vnde wie man beinahe in allen steden Richtere kisen sol, was vor busse inen eigent, vnde mit was vor einem Rechte dieselbigen sthede zu ewigen zeiten nimmer zu voranden stadlich vorprivilegiret, zollfrey gemachet, vnde andren grossen freiheiten begnadiget in diesen gefelichen zeiten gantz nötig zu wissen. B. r. i m. dr. 4to. k. nl. 8. dr. goe.

Drukowane w Krakowie u Wietora, (r. 15.)  
jak z porównania czcionek tu i w dziele:  
Ein statlicher vnd feyerlicher Actus, drukowanem u Wietora. widać.

Bran. — Czartor.

— (Ein kürtze) der Bekanntnüs des H. Christlichenn Glaubens, so auff den Landtagk zu Peterkoif durch die Legaten des Königreichs Poln geschehen ist, den Driecten May 1554. B. r. i m. dr. quarto wysokie a wazkie, k. nl. 4. dr. goc.

Mały gruby krzyżyk równoramienny pod tytułem, a pod nim węzeł spleciony z linii grubych, znamionują drukarnię królewiecką Daubmana. Czartor.

— (Kurtze) und Verzeichnuss des grossen und gewaltigen Feldzugs, so der Moscoviter für Polotzko in Litawen, den 31 Januar dieses LXIII (1563) Jars gebracht hat. B. w. m. 1563. w 4ce.

Nowakowski F. Źródła do dziejów. 190—198.

— Schreibens der schwedischen Reichs-Räthe an die pohnische Reichsräthe. Anno 1655 abgangen. B. r. i d. 4to. 12 str.

Ob. Exemplum litterarum (1655) — Morsztyn (Litterae 1655).

— d. Schreiben als Z. Hermann Hochzeits Fest. ob. K. I. von B. (1670).

— einiger glaubenwürdigen Briefe, wegen d. Gefechtes, so zwischen denen Schweden und Sachsen unweit Posen d. <sup>9/19</sup> August 1704 vorgefallen. Posen den <sup>12/22</sup> Aug. 1704. B. m. dr. 4to, 2 k. nlb.

Jagiell.

— einer uhralten Propheecy, so bey Erbauung eines Polwerkes zu Marienburg in Preussen von dem schwedischen Commandanten unter der Erden auf

einer Messingen Taffel gefunden worden. w 4ce.

Tyczy się Inflant.

— eines Schreibens an Georg. Rakoci ob. Lubomirski Jerzy Seb. (1657).

**Abstriffte** (Zwey) I. Von Ihrer römischen käyserl. Mayst. Schreiben de dato den 18. 28. Augusti Anno 1659. An Jhre Chur-Fürstl. Gnaden zu Mayntz betreffent die pracliminar-Tractaten zwischen Schweden und Pohlen wie auch den Einfall in Pommern. II. Von des Königl. Schwedischen Legati, Herren Matthiae Biörenklous Schreiben an Höchstged. Jhr Churfürstl. Gnaden zu Mayntz wegen obgedachte pracliminar Handlung. Dat. <sup>9/19</sup> Sept. 1659. B. m. i r. w 4ce, 32 stron.

Hoppe 93.

**Abstriffen** einiger Briefe ob. Görtz (1707) — Patkul (1702).

**Absolutissimus** de octo oration. libellus ob. Erasmus Roterd. (1535, 48) — Pysrer Mac. (1523).

**Abstemius Laurenty** ob. Ezop (b. r., 1740, 1751).

**Abstract** (An) of the troubles in Poland in the year 1715. with political remarks and reflections. In which are sheown. 1. The methods used to set up a tyrannical government. 2. The various causes of sedition; and 3. The dreadful effects and fatal consequences thereof. Occasion'd by a paper entitled, The True Briton. London: printed for A. More near St. Pauls, and sold by the booksellers of London and Westminster. 1723. 8vo, 4 k. str. 36.

Czart.

**Absurda** Synodu toruńskiego ob. Śmiglecki M. (1596).

— vera occasione controversiarum ob. Sinapius Mich. Al. (Senfft) (1693, 1697).

**Abweichung** (Rechtmässige) der Lande Preussen von den Creutz-Herren, auch endliche Wiederergebung unter Pohlen. Craeau. 1578. w 4ce.

Przytęcki.

**Abyssus gratiae** Thom. Aquinas ob. Josephowicz Joan. Th. (1687).

— plena Deo ob. Rotkiewicz Kon. (1689).

**Academia Cracoviensis** seu de illius felicissima atque auspiciatissima erectione comœdia. Cuius tres partes: Prima ante erectionem: barbaries et idolatria in Polonia regnant. Religio Christiana a Micislao et Polonis suscipitur primaque Academiae fundamenta iaciuntur. Secunda: circa erectionem fortunae potentia monstratur. Academia a rege Vladisl. Jagellone et Repub. erigitur, et dialogus in honorem fundatoris ex ejusdem armis gentilibus exhibetur. Tertia: post erectionem, dum pietas et literarum studia in academia florent, barbaries ad eam evertendam tota nisu contendens, varia a variis emendicat subsidia. Academia interim sub manipuli (cui Olympia instituet) aliorumq. amicorum siderum protectione et clementia eum omnibus suis musis tuto requiescit, et universum septentrionem illustrat. Cynico iudice, actore et pene ubique spectatore. Cracoviae (1637). w 4ce, 4 k. nlb.

Jocher 1297. Ossol. — Krasińsk.

— nobilissimo Thomae Zamojski ob. Oratio dominica.

**Academia cracoviensis, leopol., vilnen., zamoscensis** i t. d.

Wszystkie odsyłacze odnoszące się do nich zebrane są pod Akademia krakowska, lwowska, wileńska, zamojska i t. d.

**Academiae Marianae** illustrissimo Domino D. Adalberto Siemieński, referendario regni, capitaneo Debocencensi etc. ejusq. de Borzęckie Franciscæ Siemieńska, consorti. Utriq. majorum ceris clarissimo, celsitudine dignitatum amplissimo, a devinctissimis suo nomini et honori academiis Marianis, eorumq. professore grati animi studio dedicatæ.

Academia I. Pretiosissimam Dei parentem Mariam sine originali labe conceptam, constitutioni S. Ecclesiae conformibus argumentis declarans, in sacello collegii Premisliensis Soc. Jesu, qua die perillustris admodum reverendus dominus Venceslaus Sierakowski, vexilliferides et judicides castrensis cracoviensis, praefectus congregationis sub

titulo Immaculatae Conceptionis Mariae renuntiatus 11 Novembris 1756, habita.

Academia II. Admirabilem Dei matrem Mariam a clarissimis mundo et coelis sui natalibus augustam infantem celebrans, eodem in sacello collegii Premisliensis Societatis Jesu, qua die perillustris, magnificus ac generosus dominus Franciscus Xaverius Tagoborski, vexilliferides Czerniechoviensis, de ordine equitatus Leib-Compagnie, praefectus ejusdem congregationis declaratus 7 Junii 1757, exhibita. B. m. 4to, k. 4 nlb. Jagiell.

Siemieński Wojc., referendarz koronny, umarł w r. 1763.

— ob. Drohojewski Iwon (Acad. z historyi 1756) — Sierakowski Wacł. (Academia 1756).

**Academia mortis** ob. Schindler Adr. (1658).

**Academiam** nuper institutam Leopoli nulli regni legibus adversari legitima autoritatis permissu, probatur. Opusculum ex polonica lingua in latinam conversum ibidem a. 1760. fol. ark. H<sub>2</sub>.

Bez osobnego tytułu. Obejmuje urzędowe nariadenia zaczawszy od Aug. II.

Jagiell. — Ossol.

— ob. Akademia Zamojska (Kontrolersya lwowska 1759) — August III. (Confirmatio privilegii 1758).

**Academia Widawska** ob. Kwiatkowski A. D. (1635) — Wężyk M. (1635).

**(Academia Zamoscensis)**. Ad sacrum reg. majestatem D. N. C. et sacrum senatum regni Poloniae, Academicarum cancellarios, totumque peraugustum collegium episcoporum, protectores natos, signantes, ad celsissimum principem primatemque regni archiepiscopum Gnesnensem, tum illustrissimos, excellentissimos et reverendissimos dominos archiepiscopum Leopoliensem et episcopum Premisliensem, defensores et conservatores jurium academiae Zamoscensis specialiter et perpetuo a pia memoriae Paulo V. summo pontifice per bullam A. 1617 electos et constitutos pro academia Zamoscensi supplex libellus. Bez osobnego tytułu. B. m. dr. (Zamość). 1759. 4to, k. nlb. 16. (D<sub>2</sub>).

Jocher 1655.

Ord. Zam. — Akad. — Kras. — Jag. —  
Dzików — Ossoliń.

— *Mariae Teresiae augustissimae, serenissimae, potentissimae, apostolicae imperatrici, reginae et dominae suae clementissimae etiam post fata superstiti et immortalis Universitas Zamoscensis post peractum solenni ritu et apparatu totius collegii academici sacrum funeris obsequium integerrima officiorum suorum et acerbissimi doloris significatione offert carmen lugubre.* B. w. m. w 4ce, kart 8 nlb.

Cesarzowa umarła 29 listop. 1780.

Ossoliń.

— *Academiae Samosceanae recens institutae intimatio* ob. Hilchen D. (1594).

— *Academiae Zamoscensis per Joannem III. regem Pol. generalis jurium confirmatio.* 1676.

**Academica** ob. Goliński Bar. (qua Szyszkowski 1607) — Stephanides (Stefanowski) A. (1611).

— *deifica trias Arianorum* 1619. ob. Blossius Mat.

**Academici Sancti** seu s. Joannes et s. Arcadius Berytum studiorum causa profecti et post eremite facti, nunc in scenam dati Vilnae, anno 1684 a perillustri ac nobili juventute academica almae universitatis Soc. Jesu. B. m. r. (1684). w 4ce, k. 2.

Jagiell.

— ob. Akademia — Akademicy — Gastaldi (Ac. Crae. 1676) — Inhibitiones (Ac. Crac. b. r.) — Sapieha L. (Vilnenses 1659).

**Academicum sertum** ob. Łacki Kasper (1641).

— *viridarium* ob. Sienkiewicz Petrus (Viridarium 1684).

**Academie** des sciences ob. Bullart Izaak (1682).

**Acathiste** ou dévotion à la très Sainte-Vierge Mère de Dieu; culte très ancien et très célèbre dans l'église orientale. Vilna (1765). w 8ce.

**Accenta** ob. Despauterius Joannes (1532) — Libanus G. (de ratione 1539) — Novicampianus Albert (1548).

**Acces** warszawski około elekciej nowy króla Jęgo Mości Zygmunta III. 1587. fol.

Branic.

**Accessions-Acte** (Die bey der gegenwärtigen allgemeinen Landesversammlung zu Mitau errichtete) zu den Conföderationen der Dissidenten im Königreiche Pohlen. B. m. dr. 1767. w 4ce.

Bibl. Petersb.

— des Königlichen Polnischen Kreises Pilten zu der zwischen I. K. M. aller Reussen und S. D. dem Herzoge und den Ständen der Herzogthümer Kurland und Semgallen den 10. (21.) Maj 1783 in Riga geschlossenen Handlungs- und Grenz-Konvention. Mitau, (1784). w 4ce.

Bibl. Petersb.

**Accessoria** juris polonici seu manipulatō de formalitate. B. w. m. i. r.

Notaty Haana.

— ob. Słoński Michał (Accessoria, statut i konstytucye 1758).

**Accessorium** obacz: Matuszewicze (1778) — Myszyński L. (1785).

**Accessus** ad juris cognitionem ob. Starowski Szym. (1633, 34).

— ad pantheum idolatriae. 8vo, str. 331.

Przyłęcki.

— publicus confoederatorum statuum Reipublicae ad Sereniss. regem Augustum tertium (data: Regiomonti d. 23. m. Mart. 1736). B. m. dr. folio. str. liczb. 8.

Krasiń.

— et recessus altaris seu piaerexes ante et post sacram communionem recitandae. Posnaniae. 1769. w 12ce.

Przyłęcki.

**Accipiter** Sarnovianus ad Cathedram ob. Ossowski Kaz. (1677).

**Acciza** ob. Ordinans (1657).

**Acclamati** Himenaei ob. Potocki M. Faces (1689).

**Acclamatio** nuptiis Sim. Weiss ob. Bastermann Mel. (1633).

— solennis Joan. Casimiri ob. Bytnerus A. (1649).

— terrae coelorumque splendori D. Hyacintho ob. Kozielski Ambr. (1694).

— Vlad. IV. ob. Schlichting J. J. (1633).

— votiva in honorem nuptiar. ob. Baumgarten Dan. (1660).

— ob. Czartoryski Stan. (1753) — Notmann Er. (Stanislaw I. 1707).

**Acclamations** Musarum Elbingensium pro pace restaurata et patria conservata. B. m. dr. (1636). folio. 10 k. nlb.

Czartor.

— votivae ob. Blivernitz Aaron (1654).

**Accolitus Demetrius** ob. Constitutiones (1731).

**ACCOLTI Hieronim.** Della vita, miracoli et canonizatione di S. Hiacinto Polacco dell' ordine di S. Domenico. Quale si celebra Domenica alli 17 d'Aprile 1594. Breve discorso di Girolamo Accolti. In Roma, et di nuovo in Macerata 1594. Con licenza de superiori. w 12ce, k. nlb. 4. Bibl. War.

**Accort** et capitulation faict entre le roy de Navarre et le duc de Cazimir pour la levée de l'armée des Reistres venus en France en l'année 1587. Strasbourg. 1587. w Sec.

Czy polskie?

**Accord** faict entre le roy de Pologne et le roy Ferdinand empereur designé, contre tous les protestans d'Allemagne. Ensemble ce qui s'est faict et passé par toute l'estendue de l'empire depuis le 15 Juin jusques au 15 Juillet dernier. Le tout extrait des Memoires journaliers de l'ordinaire d'Allemagne. A Paris, en la rue saint Jacques au Chesneverd près Saint Beinois. 1619. w Sec, 15 str.

Czartor.

**Accord:** welche zwischen den Hochwohlgebornen Herrn, Hn. Andreas Triebiecki Bischoffen zu Przemislaw und Untereantzlern in Pohlen; Joh. Grafen von Leszno, Woywoden zu Posen; Georg Grafen in Wisnicz Lubomirski, Crohnen Reichs-Marschalln; Stephan Grafen von Pylezo Coryciński, Crohnen Gross Cantzlern; Vincentius Gonziewski, Schatzmeistern und Feldherrn in Littawen; Nicolaus de Bnin Opaliński, Crohnen Hoff-Marschalln; — als königlichen Deputirten eines; — und dem Hoch Wohlg. Grafen und Herrn Herrn Arffwed Wirtemberg von Dobern, Grafen zu Neuburg und königl. Schwedischen Feld-Marschall, etc. anderen Theils; den 1/21

Julii A. 1656 wegen Uebergab der Stadt Warschau abgehandelt und geschlossen worden. B. m. dr. (1656). 4to. 2 k. nlb.

Jag.

— ob. Articulen (1656).

**Accord** (Der) zwischen Casimir König von Polen und dem Kaiser Leopold I. wegen Übergabe der Stadt und Schlosses Cracaw. 1657.

Grabowski: Starożytnicze wiadomości o Krakowie, str. 128.

Porównaj: Accords-Puncten.

— welchen der durchlauchtigste Fürst und Herr Herr Johann Adolph, Pfaltz-Gfen bei Rhein in Bayern. zu Julich, Cleve und Berg Hertzog, Graf zu Beldentz, Spannheimb, der Marek und Raversperg, Herr zu Ravenstein, der königl. Majestät zu Schweden Generalissimus über dero Armeen und Ober Director der königl. Preussischen Palatinaten, dem königl. Polnischen Commandanten Sirschaw Herrn Ober Leut. de Beauveau gnadigst eingewilligt. Gedruckt in J. 1659. w 4ce, k. niel. 2.

Ossol.

**Accoorts** Puncta tussehen Zijne Con. Majest. Johann Casimirum. tot Polen ende Sweden ende.... Graf Wittenberg Velt-Maerschalck weghen het overgaen vande Stadt Warschau. Anno 1656. Gedruckt in t'Jaer ons Heeren 1656. 4to. 4 str. Król. Bibl. Sztockh.

**Accords - Puncta** zwischen Jhr. königl. Maytt. von Pohlen Johannem Casimirum etc. vnd Jhr. Excell. Herrn Graff Wittenberg Feld-Marschallen, wegen Vbergang der Stadt Warschau 1656. Den 1. Julii vollenzogen. B. m. 4to. 4 str.

**Accords-Puncte** der Stadt Danzig ob. Gdańsk.

**Accords-Puncten,** welche zwischen Jhrer königl. Majest. zue (sic) Pohlen (Titul) undt der zu Hungaren undt Böhaimb. königl. Maytt. geheimben u. Kriegsrath, General Feldmarschall und Obristen Herren Herren Melchior Grafen zu Hatzfeldt undt Gleichen eines, dann der königl. Maytt. zu Schweden bestallten General Major u. Gouverneur der Stadt unnd Schlosses Krakavv,

Herrn Paul Wirtzen und dessen in der Guarnison Krakau bey sich habenden Officieren, anderentheils, durch gewisse hier zun verordente undt zu letzt unterschriebene Herren deputatos wegen evacuierung der Stadt und Schlosses Krakaw, sambt den Caszimir nachfolgender weyse verglichen, redlich und auffrichtig beschlosssen und getroffen worden. (1657). w 4ce, kart 12.

Na końcu podpisany M. Hatzfeld.

— Toż. Accords Puneta, welche... wegen evacuierung der Stadt und Schlosses Krakau sambt den Caszimir nachfolgender weise verglichen, redlich und auffrichtig geschlosssen und getroffen worden. B. m. Dat. den 14. vnd 24. Augusti, Anno 1657, w 4ce, str. 16.

— Toż, inne wyd. Anno M. DC. LVII. w 4ce, str. 16.

— Toż, inne wyd. Bez tyt. B. m. i r. 4to. str. 8.

— Toż, inne wyd. Accords Puneta zwischen dem Könige ausz Pohlen, ... vnd dem Königl. Schwedischen Herrn Gener. Major Würtz, Gouverneur der Stadt und Schlosses Crakow. Jm Jahr 1657. Dat. den 24 Augusti Anno 1656 (sic). B. m. 4to, 4 str.

— Toż, inne wyd. Vergleich oder Accords Puneta. B. m. i r. fol. 1 k.

— Toż. Wyd. po hollenders. Druk. w Graven-Hage. Anno 1657. w 4ce, 12 strom.

Ob. Abdruck des Accords. (1657).

Jagiell. — Branic. — Czartor. — Ossol.

— welche des Herrn Generalissimi Hochfürstl. Durchl. mit denen in der Schantze bei Lissau in dem Grossen Werder gelegenen Polnischen Völekern den <sup>11</sup>/<sub>21</sub> Aprilis 1658. getroffen. B. w. m. i r. w 4ce, k. 2.

Akadem.

— zwischen den Herrn Herrn Deputirten der Cron Schweden und Pohlen, belangend die Übergab Thoren. B. m. dr. Gedruckt im Jahr 1659. w 4ce, k. nl. 5.

Ossol.

**Accords-Puncterne** slutne med Öfwerts-Lieutenanten och Commendanten Herr Ernst Neresius, om Fästningen Birsen den 14. 24. Sept. 1704. B. m. dr. (Stockholm?) w 4ce, 4 str.

Tytuł na stronie drugiej. Na str. pierwszej odezwa zaczynająca się: Min Herre! Na samym końcu pod warunkami kapitulacyi podpisani: Casimir Saphia (sic) i Ernst Neresius. Jagiell.

**Account** of an inland sea, or lake, near Danzig yielding at a certain season of the year a green substance, which causes certain death 1672. strom 573.

— (An) of Livonia ob. Blomberg Ch. Jean. 1701.

— (A new) of Poland and Lithuania. To which is added, a new description of Swedeland, Livonia and Courland. London, 1702. 12o. k. tyt., 5 k. nlb. i str. 130.

Bibl. petersb.

— Toż, tamże, 1725. 12o. k. t. 5 k. nlb. i str. 151.

Czart.

— (An) of Poland ob. Tende Kasp. (Hauteville) (1698).

**Accrementum** nominis Jos. Wiśniowski ob. Podgórski X. Sam. (1703).

**Accusatio** contra Elbingenses ob. Orzechowski S. (1569).

**Accusationum** in Chr. Zborovium ob. Recieius Ant. (1585).

— Sueticarum Stockholmiae a. 1609 typis editarum equitis Poloni refutatio. Cracoviae, ex officina Andr. Petricovii, 1611. w 4ce. k. t. i str. 54.

Ossol. — Czartor. — Królew. w Stokhol.

**Acernus Sebast. Fab.** ob. Klonowicz.

**Acernus** assertionum logicarum ob. Zielonaeki L. (1643).

— triticis ob. Cymmerman Marc. (1649).

**Achacius Tobiasz** ob. Nowodworski Adam (1631).

**Acham Turuley** ob. Prognostyk (b. r.).

**Achan** ob. Grzech (b. r.).

**Achas** liliata Joan. Ant. Chrapowicki ob. Białowicz Wal. (1671).

**Achates** abo kleynot podczas aktu And. Szumlańskiego ob. Sarnowic W. (1637).

**ACHBAUR Franciscus.** Leichen-Rede über den höchst seeligen todt Ihro Majestact des allerdurchlauchtigsten grossmächtigsten Herrn, Herrn Friderich August des III. Königs in Pohlen,

Chur-Fürstens zu Sachsen, Hertzogens zu Jülich, Cleve, Bergen, Engern und Westphalen, des heil. römischen Reichs Ertz Marschallen etc. in Anwesenheit höchsten und gnädigster Herrschaften den zwey-drey-vier und zwanzigsten Winter-Monats 1763 vorgetragen von P. Francisco Achbaur, der Gesellschaft Jesu Chur-Fürstlichen Hof-Predigern in Dressden. Mit Genehmhaltung der Oberrn. Friedrichstadt, gedruckt bey Christian Heinrich Hagenmüller. fol. str. 35.

Jagiell. — Czartor.

— Trauer-Rede bey dem feyerlichen Leichen-Begängniß Ihre Koeniglichen Hoheit des durchlautigsten Fürsten und Herrn, Herrn Friderich Christian Leopold, Koeniglich Pohlischen Printzen, Kurfürsten zu Sachsen, Hertzogen zu Jülich, Cleve, Bergen, Engern und Westphalen, des heil. römischen Ertz-Marschallen etc. den 6. 7. 8. Hornungs-Tag 1764 in Anwesenheit höchsten und gnaedigster Herrschaften vorgetragen von P. Francisco Achbaur aus der Gesellschaft Jesu, Chur-Fürstlichen Hof-Predigern in Dresden. fol. str. 32.

Czartor. — Jagiell.

**ACHENWALL Tom. jun.** (ur. w Elblągu 6. Nov. 1702). Eine Standrede auf den polnischen Oberstlieutenant Herrn Ernst Boguslav von Flotow vorstellend die Ruhe in der Ehre. Aus Jes. 11. 10. Elbing 1744. fol. ark. 3. Tolekemit: Elbing. Lehrer. 1753. s. 107.

**ACHIENEF Wilhelm.** Wety apollinowe na stół weselny nowych oblubińców Jegomości Pana Jakuba Hima, Jejmości Panny Zuzanny Gablowny, ukochanej siostrzenicy Jejmości Pani Elżbiety Ciamerowej sławnej kupeżyny i mieszczki krakowskiej z powinszowaniem i życzliwością oświadczeniem przez Wilhelma Achienefa st. A. K. wystawione roku pańsk. 1664. w 4ce. 2 ark.

Na odwr. str. tyt. herb miasta Krakowa i pod nim sześciowiersz, dalej herb króla i pod nim sześciowiersz polski.

Jagiell. — Warsz. Univ.

**Achilles** ob. Theatrum Martiae fortitudinis (1682) — Ustrzycki A. W. (Troista historia 1700).

**Achillesowa** zbroja ob. Dębowski Andrzej (1609).

**ACHILLES Alexander** Borussus, aulicus Vladislai IV. (ur. 1584 † 25 Decemb. 1675). Tractatus de causis terrae ac maris motus.

Witte: Diar. Biogr. 1688. — Enc. Pow. I. 83.

**ACHMET Sultan.** Letter denouming(?) warre against the king of Poland. 1621. London, w 4ce.

**ACHMET III.** Manifest des Türekischen Gross-Sultans wider den Muscovitischen Czaren aus dem Italiaenischem übersetzt. Sambt angehängtem Abdruck eines unlängst unter dem Nahmen Einer Antwort auff gewisse Fragen einer Pohlischen Dame wegen der Alliancen zwischen christlichen Potentaten und der Ottomanischen Pforten, und dergleichen herausgegebenen Schreibens mit gleichfalls beygefügter teutschen Übersetzung desselben. Anno 1711. B. m. w 4ce, 24 stron.

List dat. Hamburg 6. Marca 1711.

**(Achmet).** Manifest o wiarolomnym rozerwaniu pokoju od Achmeta Sołtana tureckiego przeciwko Jego Carskiemu Maiestatowi ex mandato tegoż Majestatu wydany 1711. Anno, 22. Febr. B. m. (1711). fol. Bibl. Petersb.

**Achmet IV.** ob. Gosciecki Franciszek (1732).

**Acies** fortitudinis et voluptatis, in Julio oppugnato, Annibale expugnato, Hercule triumphato, producta in regio arcis Varsaviensis theatro a regni Varsaviensis Collegii Vladislaviani scholarum Piarum eloquentiae auditoribus. Anno Domini 1696. Die 2 Martii. B. w. m. dr. fol. kart 2.

Warsz. Univ.

— Palladis Jagellonicae 1693. ob. Potocki Stan.

— ordinata Regio-Marianae Militiae Ill. D. Dönhoff. 1716. Typ. Coll. Vars. ob. Denhoff Stanisław.

— heroibus Max. Fr. Ossoliński ob. Ossoliński (1721).

— ignea et facies leonis ignem spirantis in Vladimiro Roxolaniae Principe thaumaturgos inter ignes etc. adumbrata humanitate Athenaei Regio

Batoreano Polocensis S. J. sub sacram  
divi Ignatii Loiolae diem Anno 1724.  
fol. 1 ark.

Teatralne.

— ordinata in principalium ob.  
Szembek Jos. (1737).

(**Ackerbaum Georgius**). Carmina gra-  
tulatoria in nuptias Georgi Ackerbaum  
et Reginae Havenburg. Thorunii, Andr.  
Cotenius, 1590. w 4ce. Czartor.

**Ackerbaum Mik. Ign.** medyk J. K. M.  
ob. Beynow Elias (Samarytan 1695).  
Gąsiorow. Hist. medyc. II. 301. — Bentk.  
II. 453.

**Ackord** ob. Kraków (1655).

**ACKORD Elias.** Dissertatio inaugu-  
ralis medica de ruminacione humana  
singulari quodam casu illustrata, quam  
etc. pro gradu doctoris et summis pri-  
vilegiis in arte medica die XXX Julii  
1783 publice defendet auctor..., Mohi-  
loviensis in Russia Alba. Hallae, typis  
L. C. Fabri. w 8ce, str. 36 nlb.

Bibl. Chreptowicza.

— Die Juden oder die nothwendige  
Reformation der Juden in der Republik  
Polen; aus dem Poln. eines unbenannten  
Verfassers übers. u. mit einigen Anmer-  
kungen vermehrt von Elias Ackord der  
Arzneygelahrheit Doctor und Accoucheur.  
Warschau. 1786. gedruckt und verlegt  
von Michael Gröll, königl. Hof-Buch-  
händlern. w 8ce, 48 stron.

Jestto tłumaczenie pisma wydanego bezimien-  
nie w Warszawie w r. 1785 p. t.: Żydzi  
czyli konieczna potrzeba reformowania Ży-  
dów w kraju Rzeczypospolitej polskiej  
przez obywatela bezimiennego. Warsz. 1785.  
w 8ce, stron 40. (obacz).

Akad. — Branic. — Kijow. — Zielińs.

**ACKORD Josephus Samuel.** De pneu-  
monia putrida, dissertatio inauguralis  
medica. Quam ordinis medici consensu,  
praeside Chr. Frid. Elsner medic. doc-  
tore et prof. ord. secund. regii collegii  
med. Edinburg. socio, doctoris medici-  
nae gradum et privilegio rite capesciturus  
die XI. Apr. D. 1791. publice de-  
fendit Wkiskireha-Polonus. Regiomonti  
typ. G. L. Hartungi 1791. w 8ce, str. 20.

Dedic. Joanni a Boeckler Saer. Reg. Maj.  
Poloniae Archiatro et Consil.

Jagiell. — Warsz. Univ.

**ACOLUTHUS Jan Szlązak** (ur. 1628,  
um. d. 3 maja 1689 we Wrocławiu).  
Kancyonał doskonały etc. Cantionale  
perfectum, seu cantiones, hymni, psal-  
mi collecti ex Thorunensi, Gedanensi,  
Regiomontano cantionalibus cum addi-  
tamento, colligentibus Jo. Acolutho, Jo.  
Harden, Car. Frid. Cussaus, Matthaeo  
Klippel et Adamo Regio. Bregae Siles.,  
Christ. Tschorn, 1673. ob. Kancyonał  
doskonały.

— Lux in tenebris.

Bezimiennie przeciwko Papieżom.

Porównaj: Komenius. Lux in tenebris 1657,  
którego to dzieła zapewne Komenius jest  
tylko wydawcą. — Placcius (Theatr. Anon.  
133) — Oloff. (Poln. Lieder 3) — Hanzi  
(Memoriae concionn. evang. 1710). — Wit-  
te: Diarium Biographicum part. 2. A.  
1689. 3 Mai, p. 163. przypisuje Janowi  
Acoluthowi Crunburgensi Silesio to dzieło.

— ob. Apelius Georg (Glück 1669).

**ACONID Sal.** Warhafftiger und er-  
schrecklicher Absag-Brieff, der römi-  
schen kayserslichen Maytt. so auch dem  
Könige von Pohlen, vom Türckischen  
Kayser Salomo Aconid. Worauff folget  
eine Aussage eines Überläuffers aus dem  
Türckischen Lager. 4to. 2 ćwiartki.  
(z XVII w.). Wrocław. miejs.

**Acontius Melchior** ob. Sabinus Je-  
rzy (Erotica 1536).

**ACQUATICCI Giulio.** Invito alle pen-  
ne poetiche per le glorie de principi  
Cristiani in Vienna riscossa, et armata  
ottomanna disfatta. Oda. Macerata 1684.  
w 8ce.

Dedyk. Opicio Pallavicini, Nuneyuszowi do  
króla polskiego.

**ACQUAVIVA Claudius** Generał S. J.  
(um. 31 Styecz. 1615). Epistolae ad Pa-  
tres et Fratres S. Jesu. Vilnae 1584.  
Ciampi Bibl. 5. — Backer Bibliothecae I.  
258.

**Acro** ob. Responsio (Schadius 1581).

**Acroama** ad positionem lapidis ob.  
Modriński Gabr. (1637).

— debitaе observantiae Casim. Sta-  
szewski ob. Patyński Jan (1686).

— gratulatorium ad diem D. Sta-  
nislai ob. Sienkiewicz P. (1685).

— gratulatorium Martino Behm ob.  
Behm Jan (1680).

— Lubransiani Apollinis ob. Pęcherzyński Adam (1695).

— musarum Bl. Zmigrodzki ob. Słachtowie Al. (1623).

— P. Paczoski ob. Machator Joan. (1635).

— panegyricum urbis Leopoliensis ob. Biezanowski Stan. (1659).

— poeticum in ingressu ob. Przyjemski Stan. (1624).

— Ser. Joanni Alberto ob. Michoński M. (1633).

**Acroamata** ob. Grabowicz Franc. Kaz. (scientiae rationalis 1673). — Ines Alb. (epigrammatica 1636, 1655, 1679) — Łobżyński Jan Dyon. (gloriae comitum a Tarnow 1647) — Olszowski Andr. (Fausta votivi 1675).

**Acrosis heroicarum virtutum** Christinae ob. Rudzki Aleks. M. (1656).

**Acrostichis** własnego wyobrażenia kniaza wielkiego moskiewskiego, y prawdziwe opisanie sposobów, przyrodzenia, obyczajów, układności, a osobliwych enoth a spraw rycerskich, z których w obec każdy rozumny łątwie obaczyć może, iesli słuszno albo nie, iż przeciw takowemu możnemu potentatowi, teraznieysze y przyszłe nieprzyjacielskie wojny były y są podniesione y przed się wzięte. (1581). w 4cc, arkuszy 4.

Wiersz satyryczny z okoliczności wojny Batorskiego z Moskwa.

Mac. Piśm. pol. III. 29 str.

Wrocławski. Uniwers.

— Joan. Chr. Fałęcki ob. Lang Jakob (1646).

— M. Foltinowicz ob. Kupiński Alb. (1647).

— votiva Andr. Kłopotcki ob. Lang Jac. (1644).

— votiva seren. Sigism. III. ob. Broscius J. (1628).

**Acta** audientiae publicae a SS. D. N. Paulo Papa V. pro regis Voxii Japonici legatis, Romae die 1 Novembris in palatio apostolico apud S. Petrum MDCXV. Cracoviae ex exemplari Romę impresso apud Jacobum Muscharum. (1615). w 4cc, 2 ark.

Dedykuje Antonio Burchesio Sulmonae principi Fr. Angelus Rivolta, ord. min. observ. prov. Brixiae. swoją mowę imieniem Foxa króla Japończyków mianą do Pawła V. d. 3 Novembr. 1615. Byli przyjęci dwaj postowie Ludw. Sotelus i Filip Franciscus. Potem idzie mowa Gregorii Petrochae Manturni, ord. min. observ. Potem odpowiedź Petri Strose (Strozio) secret. apost. domestici.

Porównaj: Amatus Scipio (Śliwski, Postowie 1616).

Jocher 8161.

Jagiell. — Dzików — Czapski — Czarator. — Ossol.

— beatificationis Lad. Gielnów ob. Rosznerski (1685).

— Borussica ecclesiastica, civilia, literaria oder sorgfältige Sammlung allerhand zur Geschichte des Landes Preussen gehöriger Nachrichten, Urkunden, Schriften und Documenten. I. Band, Königsberg und Leipzig bei Christoph Gottfried Eckart. Anno 1730, w 8cc, z przodu 5 k. n. i 911 str., na końcu 6 k. nlb. spisu i 6 portretów. — Tom II., tamże, 1731. w 8cc, z prz. 3 k. n. i 948 str. na końcu 2 k. nlb. spisu i 6 rycin. — Tom III. 1732, w 8cc, z prz. 2 k. n. i 937 str. na końcu 2 k. nlb. spisu i 6 rycin.

Sześć zeszytów składa jeden tom.

Bentk. H. lit. I. 71.

Jagiell. — Akad. — Dzików — Czetwert. — Przędz.

— Canonizationis SS. Pii V. P. M. Andreae Avellini Felicis a Cantalicio et Catharinae de Bononia; nec non Jo. Francisci Regis. Romae 1720. fol. Z rycinami.

Jocher 8383.

— canonizationis B. Ceslai Odrovansii ob. Bzowski A. (1710, 12).

— Capituli provincialis Provinciae Poloniae, Petricoviae in conventu Stae Dorotheae ord. praedicatorum celebrati die 5 Maji. A. 1618. sub A. R. P. F. Damiano a Fonseca, S. Theol. prof., commissario ac visitatore generali auctoritate apostolica confirmato in provincia Poloniae, et commissario ac visitatore generali prov. Russiae ord. praed. A. R. P. Fr. Georgio Trebnie, S. Theol. lectore provinciali in eodem capitulo electo. Cracoviae. Ex officina Andrae Pe-



tricoviae S. R. M. typ. 4to, pag. 2.  
21 i 1 niel.

Ossol.

— Toż, tamże, 6 Octob. a. 1619.  
celebrati Cracoviae, Petric. w 4ce, k.  
niel. 24.

— Capituli provinciae S. Hyacinthi  
in Russia, Leopoli in conventu Sacratiss.  
Corporis Christi die 20 April. 1619.  
celebrati sub Damiano Fonseca visit.  
gener. ord. praed. Javorovic apud J.  
Szeliga. 1619. w 4ce, ark. D<sub>2</sub>.

— Capituli Varsoviensis provinciae  
Poloniae. In conventu S. Hyacinthi ord.  
praedicat. celebrati 14 Januarii A. 1623.  
sub admodum R. P. F. Andrea Rada-  
wiecki S. Theol. magistro provinciali e-  
lecto et vicario ejusdem provinciae.  
Cracoviae, in off. Andreae Petricovii S.  
R. M. typ. w 4ce, str. 2 i 14.

Ob. Radawiecki A.

Kraśińs. — Ossol.

— Capituli intermedii provincialis,  
provinciae Poloniae, ordinis praedicatorum,  
Lublina in conventu S. Stanislai  
celebrati 3 mensis Maji Anno 1626.  
sub adm. R. P. F. Andrea Radawiecki.  
S. T. M. et priore provinciali Poloniae  
ord. praed. Cracoviae in off. Andreae  
Petricovii S. R. M. typ. (1626)  
w 4ce, str. 2 i 18.

Ossol.

— Capituli provincialis provinciae  
Poloniae ord. praed. celebrati A. 1627.  
d. 24 April sub adm. R. P. F. Thoma  
Rożański. B. w. m. i r. w 4ce, 23.

Bibl. Kraśińs.

— Capituli Varsaviensi provinciae  
Poloniae in conventu S. Hyacinthi ord.  
praed. celebrati die 10 Maji a. 1631.  
Sub adm. R. P. F. Georgio Trebnic,  
magistro provinciali electo ejusdem provinciae.  
Diffinientibus R. P. F. Andreae  
Radawiecki, magistro diffinitore primo;  
R. P. F. Samuele, mag. et regente diffinitore  
secundo; R. P. F. Joanne Baptista Zamoy-  
ski bac. priore Crac. tertio;  
R. P. F. Nicolao Plocensi L. Priore  
Znenen. quarto. Cracoviae in off. typ.  
Francis. Cezary. 1631. 4to, k. nlb. 8.

Ossol.

— Capituli Cracoviensis provinciae  
Poloniae in conventu S. Trinitatis ord.  
praed. celebrati 28 April 1635. sub

adm. Rndo Valeriano de Cracovia (1635).  
w 4ce, 14 k. nlb.

— Capituli Plocensis in conventu  
S. Dominici die 29 Septembris Anno  
D. 1646. celebrati, praesidente admod.  
R. Patr. Martino Ostrovicio S. Theol.  
magistro, priore Łowicensi electo pro-  
vinciali; diffinientibus: A. R. P. Hyacintho  
Mijkowski magistro, priore  
Thuronensi, diffinitore primo; A. R. P.  
Hyacintho Baryczka S. T. m. vicario  
Mazoviae, diffinitore secundo; A. R. P.  
Constantino Morski S. T. m. diffinitore  
tertio; A. R. Patre Thadaeo Slewicz  
S. T. m. priore Vratislaviensi, vicario  
Silesiae, diffinitore quarto. B. m. i r.  
(1647) 4to. k. 16 nlb.

Ossol.

— Capituli provincialis provinciae  
Poloniae ord. praed. die 29 Septembris  
a. 1648. sub adm. R. P. F. Martino  
Ostrovicio. celebrati. Cracoviae in off.  
viduae Andr. Petrovicii. w 4ce, 2 ark.

— Capituli provincialis provinciae  
Poloniae ord. praed. Posnaniae in con-  
ventu S. Patriarchae Dominici die 19  
mensis Martii Anno Dni 1650. cele-  
brati. (Sub Mart. Ostrovicio). B. r. i m.,  
w 4ce, k. nlb. 14.

Warsz. Uniw.

— Capit. Varsavien. die 11 Julii  
Anno Dni 1655 celebrati sub tempus  
inaugurationis in provinciale P. Fran-  
cisci Grabiecki. Varsaviae, ap. viduam  
Petri Elert (1655) w 4ce, 14 k. nlb.

— Capituli provincialis provinciae  
Poloniae ord. praedic. in conventu Lu-  
blinensi S. Stanislai, die 3 Maji Anno  
1659. pro dominica Deus qui erranti-  
bus, celebrati sub adm. R. P. Fr. Cy-  
prianio Stephanowski, Sacrae Theol. bac.  
prior. Sambor., in provinciale dictae  
provinciae comunibus suffragiis electo;  
diffinientibus adm. R. P. Fr. Alberto  
Grabiecki, mag. priore Varsaviensi et  
vicario contratae Masoviae, diffinitore  
1mo; adm. R. P. Fr. Ludovico Agnelio,  
mag. et generalis studii Crac. regente,  
diffin. 2o; adm. R. P. Fr. Ceslao Ba-  
jer, mag. diff. 3o; adm. R. P. Fr. Ca-  
rolo Kuropatwa, magist. diff. 4to. Lu-

blini, apud viduam Annam Wieczorkowiczowa. w 4ce, k. 14.

Joch. 7750. — Baud. H. D. I.

Warsz. Univ. — Ossol.

— Capituli provincialis provinciae Poloniae ord. praed. Premysliae, in conventu Beatissimae Virg. Mariae annuntiatae die decima quinta Maji A. 1666. celebrati. Sub tempus electionis in provinciale adm. R. P. F. Gregorii Badowicz, Sacrae Theolog. praesentati, prioris Samboriensis, in dicto capitulo communibus suffragiis electi. Diffinitibus A. R. P. F. Joanne Waxman, S. Th. magist. et studii generalis Cracoviens. regente diff. 1o.; A. R. P. F. Cipriano Stephanowski, S. Th. mag.; priore Gedanensi etc., vicario contratae Prussiae, diff. 2o.; A. R. P. F. Athanasio Głuski, S. Th. magistro, priore Cracov. et vicario contratae Minoris Poloniae diff. 3o.; A. R. P. F. Hyacintho Szostakowski, S. Theol. baccalaureo, priore Luceoriensi, diffinitore quarto. w 4ce, kart 6.

Ossol.

— Capituli provincialis provinciae Poloniae ord. praed. Climuntoviae in conventu sancti Hyacinthi die 23 Novembris A. D. 1669. celebrati, sub. admodum Rndo P. F. Gregorio Badowic, S. T. mag., provinciali Polon., Diffinitibus A. R. P. magistro F. Franciseo Grabiecki S. R. M. Theol. diffinitore primo; A. R. P. F. Alberto Bartochowski S. T. mag. diffinitore secundo; A. R. P. F. Ceslao Lenicio S. T. m. diffinitore tertio; A. R. P. F. Alano Chodowski S. T. m. priore Cracoviensi et vicario Minoris Poloniae, diffinitore quarto. (1669). w 4ce, kart 8.

Ossol.

— Capituli provincialis provinciae Poloniae ord. praedic. Lublini in conv. Sti Stanislawi, die 26 Aprilis A. D. 1681. celebrati sub tempus inaugurationis in provinciale A. R. P. M. Fr. Thomae Schmith, priore Cracov. in dicto capitulo communibus suffragiis electi; diffinitibus A. R. P. M. Fr. Alberto Bartochowski, diffinitore 1o.; A. R. P. M. F. Ceslao Solicki pr. Lubl. diff. 2o.; A. R. P. M. Fr. Vincentio Szaszkie-

wicz, priore Oswietimensi diff. 3o.; A. R. P. praesent. Fr. Joan. Bapt. Kownacki priore Włodimiriens. diff. 4to. w 4ce, kart 6.

Ossol.

— Capituli provincialis provinciae Poloniae ord. praed. Siradiae in conventu S. Stanislawi die 22 Aprilis 1684. celebrati sub tempus inaugurationis adm. Rndi Francisei Czarnkowski. B. r. i m. dr. w 4ce, 6 kart nlb.

Warsz. Univ.

— Capituli provincialis provinciae Poloniae ordinis praedicatorum in conventu Plocensi S. Dominici die 19 April. 1687 celebrati sub tempus inaugurationis Antonii Korczewski. B. m. dr. w 4ce, 9 kart nlb.

— provincialis Capituli provinciae Lituaniae S. Angeli custodis sacri ord. praed. Anno Dni 1688. die 3 Julii celebrati.... B. w. m. i dr. w 4ce.

Wileńs.

— Capituli ordinis praedicatorum Anno 1690 die 13 Maii celebrati sub tempus inaugurationis Floriani Straszynski. B. m. dr. i r. w 4ce, 7 kart nlb.

Warsz. Univ.

— Capituli provincialis provinciae Polonae et utriusque Silesiae sacri ordinis praedicatorum Luceoriae in regali conventu S. Virginis Mariae Assumptae die 19. Aprilis Anno D. 1698. celebrati sub tempus inaugurationis Vincentii Kulesza. B. m. dr. w 4ce, 3 arkusza.

Warsz. Univ.

— Capituli provincialis in conventu regali S. Spiritus provinciae Lithuaniae Angeli custodis ordinis praedicatorum Anno 1701. die 18 Junii.... celebrati.... B. w. m. dr. w 4ce. Bibl. Wileńs.

— Capituli provincialis provinciae Polonae ordinis praedicatorum Dzikoviae in conventu Rosariano d. 10 Septem. 1701. celebrati sub tempus inaugurationis Nicolai Oborski. Typis academ. posnaniensibus (1701). w 4ce, 2 ark.

Warsz. Univ.

— Capituli ord. F. F. praedicatorum provinciae Polonae in conventu SS. Apost. Petri et Pauli Łancuti celebrati die 20 Septembr. 1704 electo in priorem Joanne Damasceno Lubieniecki.

Varsaviae, typ. Coll. Schol. piarum. (1704). w 4ce, 10 kart nlb.

Z pieczęcią i podpisem X. Alana Bardzińskiego. Warsz. Uniw.

— Capituli provincialis provinciae Poloniae ordinis praedicatorum Gidlis in conventu B. V. Mariae Assumptae 10. Septembr. 1707 celebrati sub tempus electionis adm. Rndi Gundisalvi Brześciński. Zamosecii, typis Universit. (1707). w 4ce, 2 ark. Warsz. Uniw.

— Capituli provincialis provinciae Polonae ordinis praedicatorum in villa Derło dicta, ad conventum Brestensem in Lithuania pertinent., 13 Septem. 1710. celebrati sub tempus electionis Hieronimi Mielonki. Varsaviae, typ. Schol. Piarum (1710). w 4ce, 6 kart nlb. Warsz. Uniw.

— Toż, in conv. Płocensi die 12 Septembr. 1716. celebrati sub tempus inaugurationis Ambrosii Szczepanowski. Cracoviae, typ. Academ. (1716). w 4ce, 2 ark. Warsz. Uniw.

— Capituli provincialis provinciae Poloniae ordinis praedicatorum in conventu Cossrocamenensi S. Michaelis Archangeli, die 9 mensis Septembris Anno D. 1719. celebrati sub tempus felicissimae inaugurationis in provincialem adm. R. P. magistri prioris Cracoviensis. Fr. Thoma Engver in dictu conventu unanimiter electi diffinitibus A. R. P. M. F. Hyacintho Gruszewicz, priore Thorun. diffinitore primo; A. R. P. M. F. Severino Oczko, regente studii generalis, diffin. 2do; A. R. P. M. F. Joanne Paulo Jezierski, priore Beżzensi, diffinit. 3tio; A. R. P. L. F. Samuele Kerner priore, Cossro-Camennensi, diff. 4to. Cracoviae, typ. Francisci Cezarij S. R. M. celsissimi princip. illustr. et reverend. D. Episcop. Cracov. ord. typ. w 4ce, kart 8. Ossol.

— capit. cracovien. d. 19 Septembr. 1722 celebrati sub tempus inaugurationis Vincentii Pniewski. Cracoviae, in offic. Fran. Cezary (1722) w 4ce, 10 k. Warsz. Uniw.

— Capituli provincialis provinciae Poloniae ordinis praedicatorum.... die 15 Septembris 1725. celebrati sub tem-

pus inaugurationis Hyacinthi Gruszewicz. Gedani, typis Ulrici Kross. (1725). w 4ce, kart nlb. 6. Warsz. Uniw.

— Capituli provincialis provinciae Poloniae ordinis praedicatorum Praemysliae in conventu beatissimae Virginis Mariae Annuntiatae die 11 Septembr. 1728 celebrati sub tempus electionis in provincialem Floriani Siewierski. Cracoviae, typ. academicis (1728) w 4ce, 3 ark. Warsz. Uniw.

— Capituli provincialis provinciae Poloniae ordinis praedicatorum in conventu Luceoriensi Assumptionis Beatae Mariae Virg. die 15 Septb. A. D. 1731. celebrati sub tempus felicissimae electionis in provincialem A. R. P. S. Th. praesentati prioris Luceoriensis F. Joannis Chrysostomi Kozieki in dicto conv. Luceoriens. electi, diffinitibus A. R. P. M. F. Dominico Lewiński prior. Cracov.; A. R. P. M. F. Dyonyzio Mozdżianowski, priore Thorun.; A. R. P. M. F. Th. Marczewicz, priore Janow. Gratiarum: A. R. P. M. F. Stephano Skarszewski. (1731). w 4ce, k. 12. Ossol.

— Capituli provincialis provinciae Poloniae ordinis praedicatorum, in convento (sic) Varsaviensi S. Hiacinthi, confessoris, patroni regni Poloniae et plantatoris in eodem regno Fratrum Ordinis nostri, celebrati die 17 mensis Septembris Anno D. 1734. sub tempus felicissimae electionis in provincialem admodum reverendi Patris, S. Th. magistri, Fratris Alberti Ochabowicz, in dicto conventu Varsav. unanimiter electi; diffinitibus A. R. P. M. F. Dominico Leżański, A. R. P. M. F. Ambrosio Glinkiewicz, A. R. P. F. praesentato Justino Jakielski, priore Cracov., A. R. P. praesentato F. Alberto Funck, priore Varsav. Varsaviae, typis S. R. M. Reipubl. Schol. Piar. 1735. w 4ce, 14 k. nlb. Ossol.

— Capituli provincialis provinciae Polonae sacri ordinis praedicatorum in conventu Luceoriensi Beatissimae Virginis Mariae Assumptae celebrati die 13 mensis Septembris Anno D. 1749.

Sub tempus felicissimae electionis in provinciale admodum reverendi patris Sacrae Theologiae magistri Fr. Damiani Matuszewicz, prioris Culmensis in dicto conventu Luceoriensi electi. Definiuntibus: A. R. P. M. F. Justino Jakiełski, A. R. P. M. F. Feliciano Nowomiejski, A. R. P. M. F. Michaele Sicykowski, priore Crac., A. R. P. M. F. Thoma Królikowski, priore Varsav. Craecoviae, typis Michaelis Dyaszewski, S. R. M. Typographi (1749). 4to, k. sign. A—D<sub>3</sub>.

Bibl. Jag.

— Capituli provincialis provinciae Poloniae ordinis praedicatorum Climuntoviae in conventu S. Hyacinthi celebrati die 14 Septembris 1737 sub tempus electionis Apolinaris Bielowiez. Varsaviae, typis Schol. Piarum (1737). w 4cc, 5 ark.

Warsz. Univ.

— Capituli provincialis ord. praed. Leopoli 1766. fol.

Przytecki.

— Capituli Vilmensis provinciae Litvaniae S. Angeli custodis Saeri ordinis praedicat. B. w. m. i r. w 4cc.

Bibl. Wileńs.

— Capituli provincialis Fratrum discalceatorum ordinis B. V. Mariae de Monte Carmelo provinciae polonae S. Spiritus, celebrati in conventu nostro premisliensi sub titulo S. M. N. Theresiae die 14 m. Aprilis A. D. 1769. w 8cc mniej. kart 8.

U góry karty tyt.: Jesus, Maria, Joseph, Theresia.

Krasińs.

— Capituli nostri provincialis Fratrum discalceatorum ordinis B. V. Mariae de Monte Carmelo provinciae polonae Sancti Spirit. 1772. w 8cc, k. nlb. 8.

U góry karty tyt.: Jesus, Maria, Joseph, Theresia.

Krasińs.

— Capituli provincialis provinciae polonae S. Spiritus Carmelitarum discalceatorum ordinis B. V. Mariae de Monte Carmelo congregationis S. P. N. Eliae, celebrati in conventu nostro Vinsioveccensi die 27 Apr. 1787. w 8cc, k. 4.

Krasińs.

— Capituli generalis Fratrum discalceatorum ordinis Bnae Virginis Ma-

riae de Monte Carmelo congregationis S. Eliae, celebrati Romae in Conventu nostro SS. Theresiae et Joannis a Cruce a d. 13 Maji usque ad d. 19 ejusdem mensis inclusive. 1791. w 8cc, ark. 16.

— Congregationis Warsaviae in conventu S. Hyacinthi celebratae sub A. R. P. F. Damiano a Fonseca, S. T. m. commissario ac visitatore generali et apostolico ord. praed. in festo Sacratissimi Rosarii die 6 Octobr. A. 1619. Craecoviae in officina Andr. Petricovii. 1619. 4cc, k. 24.

Ossol.

— Toż. Crac. in offic. Andr. Petricoviae A. D. MDCXXXVIII (1638?) w 4cc, kart nlb. 18.

Ossol. (?)

— Congregationis provinciae polon. Sandomiriae in conventu S. Jacobi celebratae sub admod. Rndo P. Fr. Valeriano Grocholski Sacrae Th. magistr. provinciali polon. ord. praedicatorum die 16 Junii A. D. 1630. definiuntibus infrascriptis Reverendis. Patribus. Craecoviae, in typ. Mathiae Andreoviens. A. 1630. w 4cc str. 37, i 3 nlb.

Bibl Warsz. — Ossol.

— Congregationis intermediae Lublinensis Anno Domini 1633. die 16 Aprilis celebratae sub admodum R. P. Georgio Trebnic. Craecoviae, in officina Andreae Petricovii 1633. w 4cc, 6 kart.

— Congregationis intermediae Gidlensis Anno Domini 1637. die 29 Septembris celebratae sub adm. Rnd. P. F. Benedicto Klonowski. Craecoviae in officina Andr. Petricovii. 1637. w 4cc, 10 kart nlb.

— Congregationis Warsaviae in conventu S. Hyacinthi celebratae sub A. R. P. F. Damiano a Fonseca, S. T. m. commissario ac visitatore generali et apostolico ord. praed. in festo Sacratissimi Rosarii die 6 Octobr. A. 1619. Cum adjunctis quibusdam pro pace provinciae in Capitulo electionis provincialis in Convent. Climuntoviensi Anno 1636. die Maji statutis, iterum jussu superiorum typis mandata. Craecoviae in officina Andreae Petricoviae A. D. 1638. w 4cc, k. nlb. 18.

Ossol.

— Congregationis Varsaviae... praesidente... Joanne de Torres... Romano, archiep. Adrianopol. ad Vladislaum IV. nuntio, in festo SS. Pontecostes A. 1646. celebratae. Varsaviae in officina Petri Elert. B. r., w 4ce, k. nlb. 4.

Ossol.

— Congregationis intermediae in conventu Sandomiriensi ord. praed. A. 1652. 21 Aprilis sub Joan. Const. Moriski celebratae. Lublini in officina Joannis Wieczorkowicz. B. r., w 4ce, k. nlb. 6.

Ossol.

— colloquii a praesulibus Ruthenis, S. Sedi Apostolicae Romanae unitis cum iis, qui ab Unione dissident, A. MDCLXXX. die XXIV. Januarii in civitate Lublinensi instituti. (Ed. J. A. Żagieliski). Vilnae 1752. typ. Acad. fol.

Jocher 9496. — Janoc. Lexic. I. 180.

— ob. Żochowski Cypryan. Colloquium lubelskie 1680.

— Comitiorum generalium ordinis fratrum Beatissimae Dei Genitricis de monte Carmelo celebratorum in alma urbe in conventu S. Mariae Transpontinae Anno 1680. Romae typis B. Camerae Apost. Iterum de mandato patris generalis cura et diligentia A. R. P. Martini Charzewicz, S. Th. D. provincialis electi ejusdem ordinis, Cracoviae reimpressa typis Universitatis A. D. 1681. w 4ce, str. nlb. 3 i 88.

Jocher 7697.

Ossol.

— et Conclusiones Synodi Generalis Torunensis. Sprawy y uchwały Synodu General. Torunskiego. A. D. 1595. Mense Augusto. Na końcu: Torunii excud. Andreas Cotenius. A. MDXCVI. (1596) w 8ce, 6 ark. [tj. 48 k. nlb. po łacinie i po polsk.].

Jocher 9540.

Branic. -- Czartor. — Dzików.

— Consistorii Romani in causa Febronii. Varsaviae 1780.

Katal. Kaj. Jabłoński.

— in consistorio / secreto habito a Pio VI. feriae 6 Decembris 1788. ob. Pius VI.

— et constitutiones Synodi provincialis Gneznsensis provinciae A. D. 1577 die 19 Mensis Maji habitae et

celebratae. Cracoviae 1578. B. dr. w 4ce, k. nlb. 24. Tytuł w ramce.

Synod odbyty w Piotrkowie za arcyb. Uchańskiego, pod przewodn. Al. Lipomana.

Joch. 7493.

Jagiell. — Czartor. — Czetwert. — Krasinś. —

Przedz. — Racz. — Czarn. — Włock. —

Dziedusz. — Pustow. — Szembeka.

— et constitutiones synodi Gnesnensis provinciae. 1628. w 4ce.

Branic.

— et constitutiones Synodi provincialis Gnesnensis. 1634. w 4ce.

Branic.

Porównaj: Consilium (1609). — Constitutiones. — Decreta. — Synodus.

— et constitutiones Synodi dioecesanæ Leopoliensis. Cr. Laz. 1854. 4.

Dziedusz.

— Toż. A. millesimo quingent. nonagesimo tertio die decima quarta mensis Februarii, quae fuit Dominica Septuagesima, celebratae. Leopoli MDXCIII. Na końcu: Mathias Bernarth excudebat. w 4ce, k. 26 nlb. Tytuł w ramce.

Tu się znajduje: Oratio a. R. D. Valentino Vargoczki canonico Leopoliensi in ipsa conclusione Synodi eiusdem Leopolitanae habita. Obacz Solikowski.

Jocher 7550.

Czartor. — Bibl. Alessandr. w Rzymie.

— et constitutiones Synodi Dioecesanæ Leopoliensis... (tytuł jak w wydaniu lwows. Bernata z r. 1593). Cracoviae in officina Andreae Petricovii 1594. w 8ce, k. nlb. 44.

Jocher 7550 b.

Czartor. — Warsz. Uniw. — Dziedusz.

— et constitutiones Synodi dioecesanæ Praemyśliensis Anno 1641. sub Petro Gembicki. w 4ce. ob. Gembicki P.

— Toż. Synodi dioec. Vilmensis. 1669. ob. Woronowicz Jan (Sapich Alex.).

— Toż. et decreta Synodi Vilmensis. 1685. ob. Woronowicz Jan.

— et constitutiones Synodi dioec. Vladislaviensis 1586. ob. Rozdrażewski H.

— et constitutiones Synodi dioecesanæ A. 1580 Vratislaviae habitae. ob. Statuta synodalia antiqua cathedr. ecclesiae Wratislav. 1585.

Jocher 7594. — Załuski: Spect. s. 14.

— et constitutiones Synodi dioeclesanae, quae fuit celebrata Wratislaviae in insula S. Joannis A. 1592. mense Octobri. Praesidente illustrissimo et reverendissimo Principe ac Domino Andrea, Episcopo Wratislaviense coronae Regni Boemiae principe ligio, Superioris et Inferioris Silesiae capitaneo supremo. Impressa Nissae per Andream Reinheckel 1595. w 4ce syg. A—Z<sub>3</sub>.

Z herbem bisk. wrocław. Andr. Jerinusa (od 1585 † 5 Novembr. 1596).

Bibl. Uniw. warsz.

— quae consultius visum fuit hic subnectere, quam textui Dissertationis inserere. 1<sup>o</sup> Compositio Passvalica inter Archiep. Rigen. et Mag. ord. Livonici, facta per commissarios Imp. German. w 4ce, s. 48.

Czartor.

— contubernii braxatorii (1680). zob. Haderschlieffius Jak.

— conventus Thoruniensis celebrati A. 1645 mens. Septembr., Octobr., Novembr., pro ineunda ratione componendorum dissidiorum in religione per regnum Poloniae. Impressa auctoritate et mandate Sacrae Regiae Maiestatis ad exemplum et fidem regii protocolli. Cum gratia et privilegio eiusdem S. R. M. speciali. Varsaviae in officina Petri Elert S. R. M. typographi A. D. 1646. w 4ce, k. nlb. 133, kart 12 i syg. do Hh.

— Toż samo, k. 133, kart 12 i syg. Gg.

Joher 9595. — Braun pag. 314. — Meibomius Fridericus zajmował się wydaniem a parte catholica. Na czele uniwersał Władysława IV. z r. 1646.

Akad. — Branick. — Czartor. — Jagiell. — Krasinś. — Kijows. — Ossol. — Raczyńś. — Uniw. Warsz. — Wrocław. miejs. — Zielińś.

— conventus Thoruniensis A. 1645 in Septembri celebrati pro ineunda ratione componendorum dissidiorum in religione per regnum Poloniae — pro parte Evangelicorum. Accedit Georgii Calixti Consideratio et Epicrosis. Helmsstadii, 1645. w 4ce.

Ob. Calixtus G.

— Toż, pro parte Reformatorem scripta in conventu Thoruniensi Anno 1645 in protocollum non admissa. Berolini, 1680, w 4ce.

Dzikow.

— conventuum et synodorum in Majori Polonia a dissidentibus.

Ob. Scheidemantel Jac.

— coronationis Konung Sigismundi, Sweriges Göthes och Wendes Konungs, storförstes til Finland, Carelen, Waetzski Petin, och Ingermanland i Ryssland, och öfwer the Ester i Lifland hertiges etc. Sa och Konungs til Paland, storförstes til Littowen, Ryssen, Pryssen, Masuren, Sanogitien, Kiowien, Wolhinnien och Lifland etc. heres. Kroenungs handling i Upsala, then 19 Februarii Anno 1594. Tryckt i Stockholm, aff Andrea Gutterwitz, w 4ce, k. nlb. 10, syg. C<sub>2</sub>. Jagiell. — Czartor. — Bibl. Szemb.

— novissima Curlandica ad Annum 1788, fol. 1 tytuł i str. 49.

Bibl. Petersb. — Czartor.

— et decreta commissionum S. R. M. Poloniae et Sveciae Regiomonti in annis 1609 et 1612 habitatum. Itemque responsa, cautiones, transactiones et diplomata circa feudum ducale prussicum a S. R. Mte illustr. electori brandeburgico Joanni Sigismundo moderno et inclytis ordinibus ducatus Prussiae concessa, quam etiam ab eodem electore et ordinibus ducatus loco reuersalium S. R. Mti et regno data. Cum gratia et mandato S. R. M. Cracoviae in offic. Andreae Petricovii... A. D. MDCXIV. (1614), fol. s. nlb. 2 i 93.

— Toż, tamże. 1614, fol. str. 78, k. nlb. 4.

Branick. — Czartor. — Dzików. — Jagiell. — Ossol. — Raczyńś. — Wileńś. — Zielińś.

— Toż, tamże, 1625. — Na końcu zaś nowa data: Cracoviae in officina A. Petricoviae S. R. M. typ. A. D. MDCXXVI (1626). fol. k. 1, str. 93. (Od s. 33: De feudo ducatus Prussiae, od s. 71: Recessus Com. Regiom.).

Jagiell.

— Toż, tamże, 1633, fol. kart 2, str. 93.

Raczyńśk. — Wileńśk.

Ob. Herburt (Statuta R. Pol.).

— et decreta Universitatis Parisiensis super revocatione appellationis a constitutione Unigenitus Clementis XI. et super obsequio eidem constitutioni exhibendo in Polonium Universitati Cra-

coviensi filiae suae charissimae in testimonium praemissorum transmissa ac exinde communis ergo plausus atq. amplioris notificationis gratia reimpressa. Cracoviae MDCCXXX typis Collegij Majoris, sumptibus Novodvorscianis. fol. k. 18, (syg. A—I).

Są to Dekreta rektora i dziekana Uniwersytetu oraz króla Francuskiego z powodu odwołania appellacyi od konstytucyi Klemensa XI, wydanej w r. 1714.

Jagiell. — Ossol.

— delegationis ad Serenis. Reipublicae Polonae foederatos utriusque gentis Ordines, à statu equestri ducatum Curlandiae et Semigalliae expeditae, ac in sessione publica generalis earundem reipublicae gentium confoederationis Grodnae d. 10 Dec. 1792 adimpletae. B. w. m. i r. folio, 1 ark.

Obejmuje: Literae credentiales Eber. Chr. a Mirbach. Heyking: Oratio ad Ordines. Responsum Stan. Fel. Potocki.

Bibl. petersb. — Czartor. — Jagiell.

— disputationis habitarum Rheinfelsae 1652. ob. Magni Valer.

— et gesta celeb. conventus elector. apud Francofurtum 1562. ob. Strotseh.

— interregni post obitum Stephani regis. Cracoviae. 1586. Bibl. Kérn.

— interregni post mortem Sigismundi III regis Poloniae, necnon Sueciae regis haereditarij, pie in Domino ultima Aprilis Warsaviae defuncti A. 1632. Crac. Anno Domini MDCXXXII (1632). In officina Andreae Petricovii S. R. M. typographi. fol. ark. B<sub>3</sub>.

Same Acta mają kart 3. Obejmują: Uniwersał po polsku z d. 5 Maja 1632 z napisem: Joan Wężyk Archiep. Gnesn. — Zarazem opravne: Confederacya Generalna omnium Ordinum Regni et Magni Ducatus Lith. na Convokacyey główney warszawskiej uchwalona Roku P. 1632 d. 16 Lipca.

Katalog Kijows. podaje daty druku 1632—1633.

Wileńs. — Uniw. lwowski. — Raczyńs. — Branic. — Warsz. Uniw. — Dzików. — Ossol. — Jagiell.

— Tenże tytuł. Cracoviae in offic. A. Petricovii S. R. M. Typ. folio, k. 10.

Same Acta kart 3, nadto jest tu: Laudum Proszowskie Województwa Krakowskiego na pierwszym Sejmiku po śmierci Zygmunta III. die 4 Maja 1632. approbowane Confederacyą Warszawską Gene-

ralną, 2 karty nlb. — Zjazd Rad, Urzędników i Rycerstwa Województwa Krakowskiego pod Kaźmierz, 4. karty nlb.

Czartor. — Warsz. Uniw. — Branic.

— interregni post mortem seren. et glor. Sigismundi III. regis Poloniae nec non Sueciae regis haereditarii, pie in Domino ultima Aprilis Warsaviae defuncti. Warsaviae, apud Joannem Trelpiński S. R. M. Typ. A. D. 1640. fol.

Obejmuje: List Prymasa Wężyka str. 4. Confoeder. general. str. 20. Ossol.

— interregni post mortem seren. et glor. olim Vladislai IV. regis Polon. nec non Sueciae regis haereditarii, pie in Domino die 20 Maji Mereciae defuncti A. D. 1648. Warsaviae in officina Petri Elert S. R. M. Typ. fol. str. 12. 32. 28. 40.

Zawierają: I. Uniwersał konwokacyjny Macieja Łubieńskiego, 26 Maja 1648. — II. Uniwersał Senatu o obronie kraju z d. 9 Czerwca 1648. — III. Porządek na seymie elekcyey R. P. 1648. dnia 6 Października. — IV. Suffragia Woiewództw i ziem na Jana Kazimierza 17 Listopada 1648. Ossol.

— interregni post mortem seren. et glor. olim Vladislai IV. regis Polon. nec non Sueciae Regis haereditarii, pie in Domino die 20 Maji Mereciae defuncti A. D. 1648. Cracoviae in offic. viduae et haeredum Andreae Petricovii S. R. M. Typ. 1648. folio, str. nlb. 6. 4. 32. 28. 40.

Confoed. general. str. 32, (pomylona str. 14. wydrukowano 16). — Porząd. na seymie wal. str. 28. — Suffragia Woiewództw 20 kart. Ossol.

Zawierają: Okólnik Prymasa Łubieńskiego z d. 26 Maja, kart 2 (w innych egzempl. Uniw. Warsz. kart 3).

— Toż, lecz z innej edycyi odezwa Łubieńskiego z tegoż dnia.

— Toż, lecz z odezwą Łubieńskiego z d. 9 Czerwca w 1 ark.

— Toż, Cracoviae in offic. viduae et haeredum Andreae Petricovii S. R. M. Typ. in folio, kart nlb. 5, str. 2.

Zarazem: Porządek na Seymie walnym Elekcyey między Warszawą a Wolą przez opisane Artykuły do samego tylko Aktu elekcyj należące uchwalony i postanowiony r. p. 1648 d. VI. Paźdz. fol. str. 28. bez osobnego tytułu. — Suffragia Woiewództw y Ziem koronnych y W. X. Lit. zgodnie na Najjaśn. Jana Kaźmierza obr.

Króla Pol. etc. dan między Warszawą a Wola dnia 17. roku 1644. bez osobnego tytułu, folio nlb. ark. E<sub>1</sub>. W Krakowie w drukarni wdowy y dziedziców Andrzeia Piotrkowczyka Typ. J. K. Mci.

Edycya inna. Zatem w jednym roku były 4 wydania.

Uniw. Warsz. (ma 4 edycye). — Branic. — Jagiell. — Ossol. — Krasinś. — Raczynś.

— interregni post abdicationem Ioannis Casiniri A. 1669. folio. Ob. Porzadek.

Obejmuje: Porzadek na sejmie walnym elektycy... uchwalony y postanowiony Roku 1669 dnia 2 miesiaca Maia.

— interregni post mortem Ioannis III. A. 1696. folio. Ob. Konfederacya.

Obejmuje: Konfederacya generalna Ordinum Regni et M. D. Lituaniae po niedoszley konwokacyey główney warszawskiey umówiona Roku P. 1696 dnia 29 miesiaca Sierpnia.

— jubilaci secundi gymnasii gedanensis a. 1758 d. 13 Junii solenniter celebrati publicis impensis prelo subjecta [Gedani. 1758]. folio, str. 40. 296. 132.

Kijows.

— et literae ab VIII Maji a. 1624 usq. ad VI Nov. a. 1625 inter utriusque Regni Sueciae et Poloniae Senatores ac officialis commutatae ex mandato S. R. M. Sueciae. Holmiae, excudebat Ign. Meureus, R. typogr. 1625 w 4ce, kart 71.

Kijows.

— Toż (Edycya II-ga). Ex mandato S. R. M. Sueciae. Holmiae, excudebat Ign. Meureus (1626) w 4ce, k. 1. i ark. syg. A—R<sub>5</sub>. (kart 142).

Krasinś. — Kijows. — Czartor. — Dzikow. — Jagiell.

— litteraria Regni Polon. et M. D. Lit. 1755—57. ob. Mitzler de Koloff.

— pacis Olivensis inedita. Tomus I. in quo Ioachimi Pastorii ab Hirtenberg Aurora Pacis, Diarium Pacificationis ex Bibliotheca Zalusciana nunc primum prolatum, Oliva pacis continentur, recensuit, illustravit, tabulas publicas et observationes adiecit Johannes Gottlob Bohemius, historiographus reg. histor. prof. p. o. Lips. — Vratislaviae apud Guilelmum Theoph. Kornium et Ganpertum. Anno 1763. w 4ce, str. XVI. 328., spisu 1 ark., 336. 12.

— pacis Olivensis inedita. Tomus II. in quo diaria Suecicum, Danicum, Curonicum e tabulariis et Bibliothecis nunc primum prolata continentur. Recensuit, illustravit, observationes adiecit Johannes Gottlob Bohemius, historiographus Sax. hist. prof. p. o. Lips. — Vratislaviae apud Guilelmum Th. Kornium. A. 1766. w 4ce, str. XII. 648. i nlb. 16.

Tom I. ded. Augustowi III, Tom II. Adolfowi kr. szwedzkiemu. — W I. tomie są: a) Aurora pacis seu oratio praesentibus legatis caesareis, polonicis, brandenburgicis Gedani circa initia tractatum Olivensium habita od str. 3—45. — b) Diarium pacificationis, in quo omnia a legatis dicta factaque in loco tractatum cum cura adnotata sunt, od str. 46 do 306. Na końcu: finivit an. MDCLXV. mense Septembri Joachimus ab Hirtenberg Pastorius. — c) Oliva pacis ad Sacr. Caesaream Majestatem reliquosque Serenissimos Reges ac princip. Christianos septentrionis pacatores, od str. 307 do 328. — W drugim ciągu od str. 205 do 213 skreśla Böhmius pochwałę Pastoryusza w krótkim życiorysie.

Uniw. lwow. — Jagiell. — Ossol. — Przewdz.

— Societatis Jablonovianae. Josephi Alexandri Jablonowski, palatini Novogrodienis, Lechi et Czechi adversus scriptorem recentissimum Vindiciae. Lipsiae ex offic. Loeperia MDCCLXXI. (1771), w 4ce, tomów 2. T. I. (pars I. et II.), kart 5, str. 238.

Na końcu są 3 rozprawy, tworzące część III. tegoż tomu, p. t.:

Avgvsti Lvdivici Schloezeri profes. Getting. Dissertatio de Lecho praemio Jablonoviano adfecta die XV. Maii MDCCLXX. Accessit: De auctoritate traditionis in historia commentatio extemporalis Caroli Andreae Belli D. consil. avl. Elector. et h. t. Acad. Lips. rector. Jtem Georgii Henrici Ayveri, M. Britann. reg. consil. avl. et prof. jvr. ord. Goetting., ad historiam Lechi animadversiones. Nec non Stanisłai Nałęczy Moszczeński in Dobneri de Lecho sententiam stricturae. Pars III. Lipsiae, ex officina Breitkopfia. w 4ce, stron liezb. 68. nlb. 4.

Tom II ma tytuł:

Acta Societatis Jablonovianae. De Slavis, Lecho Czechoqve item de veris



Zichis Anni 1721 CCLXXI. Tomus II. Lipsiae apud Engelh. Beniam. Swikerum 1772. k. 4. str. 272 i k. 2.

Kart 2. obejmuje wiersze łacińskie Kar. Steinera i Springsguta do Jabłonowskiego.

W T. II. są następujące rozprawy do rzeczy polskich:

1) str. 1—130. Animadversionum ad antiquiores scriptores Rerum Polonicarum specimen. Illustratur et illa quaestio nupera de Czecho et Lecho, per Salomonem Semlerum prof. Acad. Halensis. 2) Apocrisis ad quaestiones propositas de Lecho per Venceslaum Duchowski, str. 182. 3) De Slavis et Lecho per Jo. Theophilum Segerum. 4) Dissertatio de Lecho et Slavorum origine, do str. 202. 5) De Polonorum majoribus sive quo tempore Slavi in Poloniam hodiernam ingressi sint, ad Jos. Alex. Jablonovium epistola Joh. Danielis Ritteri, do str. 232. 6) Schediasma de Zichis ad Czechos designandos extorsis, tum de erroribus a Dobnero in lingua graeca commissis per Eugenium Bulgari, Graecum natione et biblioth. in aula Petropolitana, do str. 272.

Niektóre egzemplarze nie mają wydrukowanego: Tomus II. Tak samo i Tom III. bywa i bez nadpisu: Tomus III. Ten III. Tom ma tytuł:

— Societatis Jablonovianae. De Slavis, Venedis, Antis, Vilzis et Sorabis, aliquid de Vandalis et Henetis; tum de variis distantias geometrice metiendi rationibus. Anni 1772. Tomus III. Lipsiae, ex officina Loeperia 1773. kart nlb. 3. str. nlb. 154 i 2 tabl. ryt.

Tom III. obejmuje:

1) str. 1—52. Dissertatio de Venedis et Antis eorumque sedibus antiquissimis per Franc. Pubitsckam, S. J. Pragensem. 2) Problema ex historia Slavica utrum Wilzi, Serbi aut Sorabi, slavonice dicti Srbi ab Albi et regionibus Germaniae profecti sint in Croatiaem et Dalmatiam, an ex Illyrico venerint in Germaniam per Leop. Johan. Scherschnick, S. J. Pragensem, do str. 93. 3) Quae fuit gens Adriam accolens nempe Veneti, quam Polybius, Strabo, Livius memorant nec latino, nec graeco,

nec gallico sermone usam fuisse. Ducimur opinionibus. Daniel Ehrenfried Springsguth. do str. 108.

Kończy rozprawa matematyczna Helsenriedera: „De distantia locorum.“

— Soc. Jablonovianae de Henctis, de Vandalis, de lacu Musiano, Chunis, Cunis, Slavanis. Anni 1773. Tomus IV. Lipsiae, ex officina Loeperia 1774. w 4ce, k. 21, str. 296.

Przedmowę podpisał Chr. Aug. Clodius, prof. philos.

Poczem idzie nieliczbowano:

Jos. Alex. Jabłonowski... disserit de Henctis, Vandalis, de lacu Musiano, Chunis et Cunis Slavanisque kart 17.

Dalej rozprawy:

De Henctis et Venctis seu Venedis et Vindis. Pars I. — De Vindilis. Pars II. — De lacu Musiano. Pars III. — De Chunis. Pars IV.

Pod tytułem części I. tego tomu podpisano:

Dissertationes hae... praemio ornatæ fuerunt, quod tamen Princeps Celsissimus prof. Schirach, qui proxime accessisse iudicabatur, pro sua liberalitate vitro et luhens concessit.

— Soc. Jablonovianae. De originibus ab aquilone venientium Slavorum anni MDCCLXXIV (1774). Tomus de rebus Slavicis ultimus. Lipsiae, ex offic. Loeperia (1775), w 4ce, k. 4, str. 416.

Stanowi luźny tom nie numerowy. — Przedmowę podpisał Chr. Aug. Clodius. Mieści:

1) J. Al. Jablonovii de Saromedis graecis Sauromatis dissertatio str. 1—99. (przy str. 40. tablica geneal.). 2) Madaeus seu Madajus vel Medus ultima ac genuina slavicae gentis origo comment. a Car. Jos. Michaeler, gymn. Prof. (do str. 216). 3) De amplitudine Scandinaviae sedibus et originibus Slavorum per Schlosserum Parochum (do str. 348). 4) Anonymi de Cosacorum et Bulgarorum origine (do str. 364). 5) Comment. de priscis Slavorum populis confecta a Slo... gk cum notis P. V.

— Soc. Jablonovianae varii argumenti ab anno MDCCLXXV. ad annum MDCCLXXIX. Tomus V. Lipsiae, ex offic. Loeperia. 1780, w 4ce, str. VI. XXIII. 296 i tabl. matem. 2.

Obejmuje: Oratio in memoriam Divi Jablonovii recitata a Chr. A. Clodio (str. I—XXIII). — Rozprawy inne nie odnoszą się do rzeczy polskieli.

Bentkows. II. 738.

Dzikow. — Branic. — Czartor. — Jagiell. — Ossol. — Warsz. Uniw. — Czetwert. — Raczyńs. — Uniw. lwows.

— und Schlüsse der gemeinschaftl.

Synode der Provinz Kleinpolen.

Obacz: Akta i uchwały.

— Stanów Wielkiego Xię. Litewskiego na pospolite ruszenie vigore Laudum Wilńskiego 14. Augusti 1698. postanowionego między Ławnem a Puzeviczami w powiecie grodzieńskim zgromadzonych, Anno Domini 1698. dnia 21 Decembris. W Wilnie, w drukarni Oyców Franciszkanów, roku Pańskiego 1699. — Zarazem: Wypis z ksiąg Grodzkich pow. Grodzieńsk. 1698 r. w Grud. d. 30. — folio, ark. 15 nlb.

Obacz: Akta.

Branic. — Ossol. — Warsz. Uniw.

— circa submissionem fideique Suae Regiae Majestati Sveciae a militia Quartianorum in Polonia praestitam. A. 1655. B. w. m. dr. w 4cc, 1 ark. Jagiell.

— Sueco - polonica, seu Exegesis commemorans causas, quibus Ordines Regni Sveciae provocati Sigismundum III. Regem Poloniae ejusque progeniem Suecano diademate exuerunt. Stockholmiae 1620, w 4cc.

Obacz: Messenius Jan (Exegesis).

— Synodi dioeceseanae Chełmensis, ab illustrissis. et reverendis. D. Mathia Łubieński, Dei et Apostolicae Sedis gratia episcopo Chełmensi, ordinis canonicorum regularium custodum sepulchri Dni Hierosolymitani generali, praeposito Miechowiensi, Crasnostaviae habitae, Urbano VIII. summo pontifice ecclesiae Dei feliciter praesidente. Zamosci, in typogr. Academ. excudebat Simon Nizolius. Anno a Christo nato 1624. w 4cc, k. nlb. 52.

Czart. — Ossol.

— in Synodo dioeceseana Culmensi et Pomesaniensi habita a reverendissimo in Christo Patre Domino Laurentio Gembicki, D. G. Episcopo Culmen. et

Pomesanien. die XXI men. Junii A. D. 1605. w 4cc, kart nlb. 44.

Dzików — Krasinś.

— Synodi archidioecesis Gnesnensis A. D. 1620. indictione tertia, pontificatus Sanctiss. in Christo Patris et Dom. N. D. Pauli divina providentia PP. V. anno ipsius 16. diebus vero 13, 14, et 15 mensis 8bris Lovicii in ecclesia collegiata tituli B. M. Virginis celebratae. Praesidente illus. et rev. in Christo patre D. Laur. Gembicki Dei et Ap. Sed. gratia Archiep. Gnesn., legato nato reg. Pol. primate primoque principe. Craecoviae, ex offic. Andr. Petricovii typ. reg. 1621 w 4cc, ark. L<sub>2</sub>, (kart 42).

Od ark. B. Acta synodi. — Kończę: Oratio illustrissimi —, Oratio per Thom. Cisso-vium canonicum. (Ark. I. i K.). Na ark. L.: Ode parenaetica Laurentii Smieszkwic. Jocher 7498. Jagiell.

— Synodi archidioecesis Gnesnensis praesidente Mathia Łubieński archiepiscopo Gnesn. Unejovii A. D. 1643. die 7 Julii celebratae. Varsaviae in offic. Petri Elert. 1644. w 4cc.

Warsz. Uniw.

— Synodi Miloslaviensis Fratrum confessionis Augustanae in Maiori Polonia, celebratae a. 1607. d. 12 Julii. (Wydane w Sammlung von alten und neuen theol. Sachen. An. 1731. str. 179—202). — Puneta eines Synodi zu Boianow in Gross-Pohlen gehalten a. 1651. d. 21 Novemb. ex Msto (Tamże. An. 1744. p. 226—229).

Jocher 8009. T. III s. 328. — Acta historica eccles. Weimar. 1731. VIII. 271., XV. 437.

Obacz: Akta i uchwały synodu.

— Synodi provinciae Varsav. Varsaviae, typis viduae Joan. Rossowski. 1634.

Synod odbył się za Mac. Łubieńskiego. — Mowę miał Jan Fox.

Jocher 7508. — Band. H. dr. Kr. P. IV. 172.

— Synodi dioecesis Vilmensis, praesidente illustrissimo ac reverendissimo Domino D. Alexandro in Macieiw Sapięha, Dei et Apostolice sedis gratia episcopo Vilmensi, Vilnae, anno Dni millesimo sexcentesimo sexagesimo nono, die 11. 12. et 13. mensis Martii celebratae. Vilnae, typis academicis im-

pressum Anno ut supra (1669). w 4ce, 38 kart nlb.

Tekst Synodu poprzedza przedmowa Jana Woronowicza (obacz).

Jocher 7575.

Czartor.

— quaedam statum religionis dissidentium in capitaneatu Scepusiensi illustrantia (1760) fol. 1 k. t. i 10 k. nlb.

Obacz: *Analecta* (b. r.). — Wagner Karol (*Analecta Scepusii* 1773—78).

Czartor.

— quaedam tolerantiam religionis dissidentium in XIII. oppidis capitaneatus Scepusiensi illustrantia. Varsaviae, Anno 1760. mense Augusto. fol. 6 ark.

Jocher 9677.

Ossol. — Czartor. — Krasinś. — Raczyńś.

— Universitatis Leopolitanae in Galicia. Anno 1784. Leopoli, literis Thomae Piller archiepiscopalis typographi. 1786. w 4ce, str. 65.

Obejmują: *Orationes*: Comitis de Brigido, Venceslai Betański episcopi (trzy), Joan. Bap. Finsiger, decani theol. (od str. 26—57). *Sonetto di Gius. Rhedi teatino*. *Oden über die Einführung der hohen Schule*.

Jocher 1667.

Jagiell. — Ossol. — Uniw. lwow.

— ob. Barmiński Mich. (in causa 1765) — Camerarius (Synodica 1605) — Chyliński Raf. (beatif. 1786) — Gielniów Wład. (Canonisat. 1730) — Jan Kanty (canonisationis 1676, 1767—9) — Kadłubek Winc. (Canonisat. 1764) — Lubomirski Jerzy (publ. polon. Lubomirscis 1666) — Meibomius (conventus Thoruniensis) — Mariotti (can. J. Cant. 1769) — Odrowąż Cesl. (canonis. 1712) — Ostrogska Ordynacya — Pius V (canonisat. 1720) — Possewinus A. (in conventu 1620) — Pruski Math. (in causa 1773) — Scheidemantel Jakób (conventuum 1776) — Tyniecki Jerzy (*Acta principum XII palatinorum* 1670) — Wężyk Widawski Piotr (*Acta publica albo Tractat powinności chrześ.* 1612).

**Acte** d'abdication de S. M. le Roi de Pologne. 1795, w 4ce.

Obacz: Akt.

Ossol.

— de la confédération des nobles et citoyens du Grand Duché de Lituanie du rit grec et de deux confessions evangeliques, fait à Sluck l'an 1766 le 20 de Mars. Przytem (oprawne razeni):

Manifeste au nom de Dissidents dans le Grand Duché de Lithuanie a. 1766 le 3 mois Decembr. à Varsovie. folio. str. 3 nlb.

Bibl. petersb. — Krasinś. — Raczyńś.

— de l'accession à la confédération des trois grandes villes de Thorn, Elbing et Dantzig du 10 Avril 1767. 40. 2 karty.

Obacz: Akt akcessyi (1767).

Ossol. — Horodecka.

— (Premier) séparé des Grecs Non-Unis et des Dissidents indigènes et qui vivent sous la domination de la Sérénissime République de Pologne et des provinces qui y sont annexées. 1768. w 4ce.

Branic.

— de la confédération générale des deux nations traduit du Polonois en François. Du 23 Avril 1776. Varsovie, Dufour 1776. fol.

Obacz: Akt konfederacyi gener.

Branic.

— déclaratoire et statuts du grand orient du Royaume de Pologne et du Gr. Duché de Lithuanie. B. w. m. 5784. (1784) w 8ce, str. 111. Zarazem (oprawne): *Reglemens pour une L. particuliere rédigés par ordre de la J.: et P. L. du bouclier du Nord. A l'orient de Varsovie* 5784 (1784) w 8ce, str. 136.

Inna edycya bez daty majaca stron 99 wyszła w Warszawie około 1814. — ob. Akt ogłoszenia y ustawy wielkiego wschodu.

Akad. — Jagiell. — Ossol.

— des Wiederaufstehens der Einwohner und Buerger der Woywodschafft Krakau. (1794). folio, 3 karty.

Obacz: Akt powstania obywatelstwa województwa Krak.

Jagiell. — Ossol.

— séparé contenant tout, ce qui concerne le commerce entre les états de Pologne et de Prusse, conclu et signé sous la médiation de sa Majesté l'Imperatrice de toutes les Russies. (Varsovie le 9 avril 1794). B. m. r. i dr. folio, k. nl. 3.

Ossol.

— de démarcation des limites entre l'empire de toutes les Russies et le royaume de Prusse. Conclu à Grodno le 21 Juin (2 Juillet) 1796. — Akt demarkacyi granic między Imperium wszech Rossyi i Krolestwem Pruskim

zawarty w Grodnie <sup>21 Junii</sup> 1796 r. B. m. (1796). fol. 56 kart.

Bibl. Petersb. — Akad.

**Acteon** ob. Zbylitowski Andr. (1588).

**Actes** authen. des églises réformés ob. Blondel Daw. (1655).

— de la diette de Courlande de 1789. B. m. fol. Bibl. Petersb.

**(Actio)** Equitis Poloni in Jesuitas Actio prima 1590. w 4ce, ark. 3.

— Toż 1591, w 4ce, 10 k. nlb.

Autor według Bandtkiego i innych Albertus Calisius (Kaliszanin) nauczyciel szkoły prot. w Lutlinie, według drugich Sebastian Klonowicz. Wiszn. VI. 94. n. 92. ma Stan. Zawadzkiego, Pieus zwanego za autora.

Bock. I. 89. — Chłęd. Spis. 12. — Bandt. III. 195.

ob. Calissius — Klonowicz — Zawadzki.

— gratiarum ob. Charczowski Wład.

— eruditi fori 1686 ob. Zembrzydowski Józ.

— de rebus S. J. ob. Argentus J. X. (1620).

— pro restituenda Societate Jesu ob. Argentus J. (1620).

— in judaeos 1636. ob. Processus causa.

— III. pro domo ad praelatos Ponsan. ob. Lilia P. (1596).

— ob. Sieprski Łukasz (Quaestio 1638).

**Actiones** academiae duae ob. Niszczeyki Chr. (1611).

— duae secretarii pontificii ob. Vergerius Paul. (1557).

— suae a puero ob. Herberstein Sig. (1558).

**Actions** de graces (Très humbles) rendues aux trois puissances par les peuples polonois, qui ont passé sous leur domination. A Amsterdam, 1774. w 4ce, str. 14. Osslol.

— Tenże tytuł. A la Haye, MDCCLXXVII. w 8ce, str. 39.

Pisane z okazji Pansmouera: „Le partage de la Pologne.“ Przeciw możnowładztwu i szlachcie. Wystawia ucisk ludu polskiego.

Branic. — Jagiell.

**Actores** ob. pod odpowiedniami nazwiskami processujących się.

**Actorum** et gestorum succo-polonicorum semestrale: Das ist halb-jährige

Erzehl- vnd Darstellung aller im Jüngsten von Jhr. Kön. Mayestät zu Schweden, etc. in das Königreich Polen fürgenommenen Feldzug, vom Herbst desz 1655. bisz Ostern 1656. fürgenommener vnd verrichteter Handlungen, gewechselter Schrifften, vnd anderer Begebenheiten, etc. In Truck verfertigt Anno MDCLVI, w 4ce, str. 268.

— et gestorum succo polonicorum semestrale secundum: Das ist: halb-jährige Erzehl- vnd Darstellung aller in dem von J. Kön. May. zu Schweden, etc. in das Königreich Pohlen fürgenommenen Feldzug, in dem nechstverwichenen 1656. Jahr fürgegangener Handlungen, gewechselter Schrifften pro et contra, vnd anderer Begebenheiten. Getruckt im Jahr Christi MDCLVII. B. m. w 4ce, 100 str. nlb. Dat. Febr. 1657.

Obejmuje zbiór pism różnych owoceźnie w Krakowie, Hamburgu i Toruniu drukowanych.

Akadem. — Branic. — Zielińs. — Dzików — Osslol.

— (Variorum) publicorum Appendix, in tres classes divisa etc. Francofurti Imp. Wilhelmi Serlini Bibl. 1663. w 4ce, str. 372 prócz tytułu i regestru, zajmujących kart 4.

— synopsis in negotio Curlandiae et Semigalliae a. D. 1726. Varsaviae, typ. S. R. M. schol. Piar. w 4ce, s. 78.

Katalog Bibl. petersb. podaje jako autora F. G. Bühlowa.

Osslol. — Bran. — Jagiell. — Bibl. peters.

**Actum** in curia regia varsaviensi feria secunda post Dominicam Letare in quadragesimo proximo A. D. 1587. (Zapisanie do akt grodzkich konfederacyi generalnej po polsku). 1587, fol.

Branicki.

— Lublini in iudiciis ordinariis, general. Tribun. regni. Feria 2-da in crastino Festi Nativit. S. Joan. Bapt. 1618.

Do ordynacyi ostrogskiej.

Katal. ksiąg. Cypcera.

— in curia regia Varsaviensis feria secunda post festum Visitationis beatissimae virginis Mariae proxima, A. D. 1669. Obacz: Porządek na Seymie walnym Elekeyey uchwalony y postano-

wiony R. P. 1669. dnia 2. miesiąca  
Maia, folio, str. 32.

— in Piltin in Generali Commissione etc. B. w. m. (1686), fol. str. 15.  
Bibl. petersb.

— Toż, inne wyd. (1686), fol. str. 11.  
Obacz: Piltyń. Bibl. petersb.

— in curia regia Varsaviensi sabbatho post festum Visitationis beatissimae virginis Mariae proximo, anno Domini millesimo sexcentesimo nonagesimo septimo. Oznaymienie króla nowo obranego na seymie walnym Elekcycy między Warszawa a Wołą dnia 27. Iunii anno 1697, fol., 7 k. nlb.

— Toż, inna edycya, 5 kart.

— Toż, inna edycya, 6 kart.

Jagiell. — Zelińs. — Branic. — Czartor. —  
Warsz. Univ.

— in curia regia Varsaviensi, feria secunda post festum sanctae Margarethae virginis et martyris proxima anno Domini 1697. Ad officium et acta praesentia castrensia capitanealia Varsaviensia personaliter veniens generosus Johannes Wladislaus Kunat in Wyrozemby Wyrozembski, dapifer et nuntius terrae mielnicensis, ad pacta conventa infra contenta de eadem terra mielnicensi palatinatus Podlachiae deputatus, ex consensu commissoque ordinum regni ac magni ducatus Lithvaniae, eidem officio praesenti ad ingrossandum in acta praesentia, castrensia, capitanealia Varsaviensia articulos pactorum conventorum infra scriptorum una cum praecedente super fidem conscribendorum juramenti rotha, obtulit, de tenore ejusmodi.

Oblata: Iurament Ich Mosciów tak ex senatorio jako y equestri ordine regni ac magni ducatus Littuaniae ad pacta conventa infra scripta Deputatów. 1697. B. w. m. dr. folio, str. liczb. 26.

Branic. — Zelińs. — Jagiell. — Warsz. Univ.

— in Castro Ravensi sub interregno feria quinta post festum sanctae Margarethae virginis et martyris proxima. Anno Domini 1697. folio, kart 2.

Oblata protestacyi: Krosnowski Wład. i Magnuski Alex. protestują przed Grodem Rawskim, przeciw Janowi Krasin-

skiemu wojew. Płockiemu, iż niechciał przyjąć manifestu przeciw elekcji Augusta II. króla polsk.

Ob. Krosnowski Wład. (Manifest wniesiony 1697).

Czartor. — Branic. — Jagiell. — Warsz. Univ.

— in castro Ravensi sub interregno feria quinta post festum s. Aegidii abbatibus proximo anno Dni millesimo sexcentesimo nonagesimo septimo. — Rokosz generalny ku obronie wiary świętej katolickiej y zaszczytu wolności uczyniony na poparciu elekcycy w okopach elekcyalnych między Wołą a Warszawą die 26 Augusti anno millesimo sexcentesimo nonagesimo 7-mo (1697), B. w. m. dr., folio, 6 k. nlb. (Syg. A—C<sub>2</sub>).

Obacz: Manifest zur Unterst. (1697). — Obwieszczenie (1697). — Radziejowski M. (1697). — Rokosz gener. (1697).

Branic. — Czartor. — Jagiell.

— in curia regia Varsaviensi, feria quarta in vigilia festi S. Jacobi Apost. 1697. Articuli pactorum conventorum inter status serenissimae Reipublicae Polonae et serenissimum principem Fridericum Augustum (1697). folio.

Ad officium venientes: gener. Joan. Gliński...

Obacz: Articuli — August II — Pacta conventa. Czartor.

— Lublini in judiciis tribunalis. 1698. Przewdz.

— in castro Ravensi sabbatho ante festum nativitatis sancti Joannis Baptistae proximo anno 1698. Ad officium et acta praesentia castrensia capitanealia Ravensia personaliter veniens nobilis Martinus Strzelecki ex palatinatu Lanciciensi obtulit officio praesenti et in acta praesentia ad ingrossandum porrexit literas manifesti infra scripti, quarum est tenor, sequiturque talis.

My Rady, dignitarze, urzędnicy y wszystko rycerstwo z województw, ziem y powiatów do Łowicza pro die quinta Maji ad tractatum solennem z Jaśnie Wielmożnemi Ichmościami pany komisarzami od najjaśniejszego krola Imci polskiego zesłanemi wiadomo czyniemy etc. protestujemy się in quo ore et consensu, wolno przeciwko pomienionym sędziom obu trybunałów, tak piotrkow-

skiego jako y lubelskiego itd... Działo się w Łowiczu na zjeździe walnym rokoshowym die quinta mensis Maii anno 1698. Następują podpisy: Michał kard. Radziejowski primas m. p. itd. B. r. i m. dr., fol., kart 2.

Obacz: Protestacya.

Branic.

— in castro Ravensi sabbatho ante festum nativitatis sancti Joannis Baptistae proximo. Anno Dni 1698.

Oblata: Traktat z rokoshem generalnym zawarty w Łowiczu die 5 Maii A. D. 1698, folio, str. 12. (Zaniósł do akt Marcin Strzelecki).

Obacz: Traktat.

Czartor. — Jagiell. — Branic. — Zielińs.

— in curia regia Varsaviensi feria secunda post dominicam Oculi quadragesimale proximo anno Dni millesimo sexcentesimo nonagesimo octavo.

My Rady dygnitarze, urzędnicy etc. Łowicz 27 Lutego 1698, fol., 2 kart. (Oblata rokoshu prow. Małopolskiej).

Branic. — Czartor.

— in castris Wschowensibus feria IV. die S. Petri in vinculis 1703.

Akt konfederacyi: Datum w Szredzie od zaceżenia konfederacyi d. 9 Mca Lipca r. 1703. Ad offic. comparans Andr. Kozierowski, Petri Jacobi Bronisz aulicus, (tekst polski), fol., k. 3.

Jagiell.

— in castro Sandomiriensi sabbatho ante festum sanctorum Viti et Modesti Martyrum proximo anno Dni millesimo septingentesimo quarto (1704).

Konfederacya generalna stanów koronnych i Wielk. Księstwa litewsk. na zjeździe walnym pod Sandomierzem postanowiona, folio, k. 17 nlb.

Warsz. Univ. — Czartor.

— Toż, folio, 18 k. nlb. (odmienna edycya).

Obacz: Konfederacya generalna.

Czartor. — Krasińs.

— in curia regiae Varsaviensi feria tertia post festum sanctorum Viti et Modesti martyrum proxima A. D. 1704.

Manifest od Imci Ośw. książęcia Imości Michała Stefana kardynała hrabi na Kryłowie y Radziejowicach Radziejowskiego, prymasa korony polskiej y W. X. L. y pierwszego książęcia, sta-

nom Rzeczypospolitej y całemu światu podany. 1704, fol. syg. A—E<sub>2</sub>. (k. 11).

Wnosi go Laur. Szpillowski, sekr. Radziejowskiego.

Wizerunki i roz. Wilno 1837. Tom 19, str. 109. — Obacz: Radziejowski Mich.

Jagiell. — Branic. — Zielińs. — Czartor. — Ossol. — Krasińs.

— in curia regia Varsaviensi, feria 6ta post domin. Jubilate proxima 1704, folio, ark. C<sub>2</sub>. (str. 12).

Manifest Alex. królewicza de raptu królewiczów Jakuba i Konstantego.

Obacz: Sobieski Alexander (Manifestum).

Czartor. — Racyńs. — Branic. — Zielińs. — Ossol. — Jagiell. — Kijow.

— in curia regia Varsaviensi sabbatho ante Dominicam Cantate proximo A. D. 1704.

Wniesione do akt: Konfederacya generalna circa religionem orthodoxam et avitam libertatem województw, ziem y powiatów zkonfederowanych, 1704 (21 Lutego), fol., syg. A—E. (5 ark.).

— Toż, inna edycya, fol., 9 kart.

Obacz: Konfederacya.

Branic. — Jagiell. — Ossol. — Czartor.

— Toż samo, B. m. w 4cc, str. 24.

Tytuł po łac. tekst po niemiecku.

— Toż, inne wydanie: Richtige Verzeichniz derer Confoederations-Puncten, welche zu Vollziehung derer mit der Krohn Schweden abgeredeten Tractaten wieder Aufrihtung derer bishero unterdrückten Rechte, von den Woywodschafften, Herschafften und Ritterschafft zu Warschau einmächtig beschlossen. Geschehen auff der Königl. Residence zu Warschau Sonnabends vor dem Sonntage Cantate dieses laufenden Jahres 1704. Gedruckt im Jahr 1704. w 4cc str. 24.

Branic. — Ossol. — Univ. lwow. — Krasińs.

— in curia regia Varsaviensi sabbatho pridie festi sanctae Margaretae virginis et martyris A. D. 1704.

Oblata odpowiedzi na punkta konfederacyi sandomierskiej.

Ad officium et acta... Stephanus Urbanowski relationem illustrium et magnificorum deputatorum ab ordinibus regni die 19 Junii ad revisionem punctorum confoederationis sandomiriensis contra confoederationem generalem Var-

saviensem designatorum ad ingrossandum in Acta praesentia obtulit de tenore tali:

My rady duchowne i świeckie i t. d. folio. Czartor. egz. niekompl. ma 12 kart nlb. (ark. F<sub>2</sub>). Branice. — Czartor.

— in curia regia Varsav. Sabbato in vigilia festi sancti Matthaei apostoli et evangelistae 1705.

Deklaracya koronacyey Naj. Stanisława pierwszego, elekta Korony Polskiej y W. X. L. Dan w Zamku warszawskim, na sessyey naszey generalney, dnia 19 miesiaca Wrzesnia R. P. 1705. B. m. dr. fol. k. nlb. 3.

Obacz: Deklaracya — Leszczyński Stan. Zieliński. — Jagiell. — Czartor. — Tow. P. N. — Warsz. Uniw.

— in castro Posnaniensi feria secunda in vigilia festi sancti Andreae Apostoli anno Dni 1706.

Ad officium et acta praesentia castrensia Posnaniensia personaliter veniens generosus Michael Bronikowski obtulit officio praesenti ad articandum et in acta praesentia ingrossandum copias infra scriptorum punctorum, ac paragraphorum et veniens Tractatus pacis, inter serenissimos, Carolum XII, Svecorum, Gottorum, Vandalarumque et Stanislauum primum Poloniarum reges, nec non Fridericum Augustum itidem regem, ducem Saxoniae i t. d. B. m. dr. fol. k. nlb. 7.

Obacz: Tractatus — Traktat. Tow. P. N. — Zieliński.

— Cracoviae in iudiciis vigore confederationis dictae Captur Palatinatus Cracov. in conventu partic. Prossoviensi proxime praeterito, per consiliarios, ordines, proceres totamque nobilitatem laudatis et institutis. Feria 5ta in crastino festo s. Laurentis Martyris anno Dni 1707. folio, k. 2. — (Podp. Franc. Dembiński). Jagiell.

— eucharisticum quo Deo T. O. M. pro clementissime oblata pestifera lue decentes gratias persolvat studiosa iuventus gymnasii Thorun. et boni malique in mundo permisionem quibusdam orationibus d. XXV Aprilis 1709. hora VIII matutina in auditorio maximo con-

siderabit; indicunt rector, professores ac visitat. folio, k. 2. Czartor.

— w Grodnie na trybunale skarbowym 1717, fol. Branice.

— in praetorio sacrae regiae maiestatis Thorunensium... (Wyrok komissarski w sprawie między duchowieństwem i mieszczanami), 1724. fol. str. nlb. 12. Zarazem: Delatio vera quomodo et quibus causis Thorunenses Cives ob commissis sua crimina... iudicati et condemnati sunt... str. nlb. 16.

Obacz: August II (Decretum 1724) — Decretum. Warsz. Uniw.

— oratorium memoriae Jesu Christi sacrum die crucifixionis et sepulturae celebrandum; sollemniter indicunt et inaeccenates, patronos et fautores litterarum omni observantiae cultu et mutui amoris testificatione invitant rector et professores gymn. Thorun. Thorun. impr. Ioh. Nicolai nob. senat. et gymn. typogr. (1717). folio, k. 2. Czartor.

— oratorium, quo diem sepulturae Jesu Christi sacrum celebratura est studiosa juventus Thorunien die XIX Aprilis a. 1726 indicunt rector et professores. Thorunii apud Joh. Nicolai. 1726, folio, kart 2. Czartor.

— Oblata: Porządek na sejmie walnym elekcyi między Warszawą a Wolą d. 25 Sierpnia R. P. 1733. postanowiony. Warszawa u XX. Sch. Piar. 1733. fol. Obacz: Porządek. Branice. — Ossol.

— in civitate regia Kovaleviensi coram iudicio civili scabinali feria quinta post dominicam Misericordiae proxima A. D. 1753.

Manifest i provelacya magistratu toruńskiego, 1753. folio, str. 2.

Obacz: Zieliński Albert (Protestatio).

Branice. — Krasień.

— in civitate regia Kovaleviensi coram iudicio civili scabinali feria quinta post festum Annunciationis Beatis. ac Gloriosis. Virg. Mariae proxima anno Dni 1755, folio, k. nlb. 1. Krasień.

— coram officio advocatiali civitatis sacrae regiae maiestatis Graudentincensis die 16 Aprilis A. D. 1764.

Do urzędu y ksiąg niniejszych mieyskich osobiście przyszedł Jmśc P. po-

rucznik de Saltza imieniem y ex commissio Imci P. generała majora de Chomutoff podał do ksiąg niniejszych manifest in parata copia tenoris de verbo ad verbum sequentis. 1764, fol. str. 3.

Obacz: Chomutow.

Branic. — Krasień. — Kijows.

— in curia regia Varsaviensi. Porządek na seymie walnym elekeyi między Warszawą a Wołą postanowiony R. 1764. B. w. m. dr.

Obacz: Porządek.

— in castro Grabovecensi... feria quarta in crastina festi nativitatıs Bmę Virginis Mariae A. D. 1767.

Oblata manifestu urzędników i obywateli województwa Bełzkiego przeciw sprawom dyssydentów. 1767, fol. str. 4.

Branic.

— in curia regia Varsaviensi Anno Dni 1767.

Oblata uchwał seymu pod konfederacyą zebranego co do stosunków z Rosyą (1767), fol., str. 5.

Branic.

— in curia Varsaviensi feria sexta post festum s. Lucae Evangelistae proxima A. D. 1767.

Ad officium et acta castr. capit. Varsav. personaliter veniens Meus Martinus Matuszewicz. (Constitutiones regni et M. D. L. comitor. extraord. Varsaviae sub nexu confoed. gener. sancitae). folio.

Branic. — Czartor. — Raczyń.

— in iudicio extraordinario d. 12ma mensis Augusti anno 1769. Universis et singulis praesentium notitiam habituris praemissa studiorum ac officiorum nostrorum diligenti commendatione, notum testatumque facimus praeconsules atque consules civitatis thoruniensis, comparuisse coram nobis spectabiles et honoratis iudicem et scabinos juratos veteris civitatis hujus thoruniensis exponentes contineri in libris eorundem judicialibus actum manifestationis infra scriptum de tenore sequenti... B. m. dr. folio, k. 4.

Objemuje: Litterae mareschalci Mazowiecki et Fr. Mikorski (po polsku). Jagiell.

— in curia regia Varsaviensi feria tertia post dominicam conductus Paschae videlicet die vigesima mensis Aprilis

anno Domini septingentesimo septuagesimo tertio.

Oblata przystąpienia niektórych senatorów i ministrów do konfederacyi. 1773. folio.

Ob.: Konfederacya. Ossol. — Branic.

— in curia regia Varsaviensi die 20 m. Aprilis A. D. 1773.

Oblata konfederacyi generalnej stanu rycerskiego, 1773, folio, str. 8.

Krasień. — Branic.

— in curia regia Varsaviensi feria tertia post dominicam conductus Paschae videlicet die vigesima mensis Aprilis, anno Domini millesimo septingentesimo septuagesimo tertio.

Oblata konfederacyi posłów K. i W. X. Lit. 1773. folio.

Obacz: Konfederacya.

Ossol. — Krasień. — Branic.

— in curia regia Varsaviensi die 21 m. Aprilis A. D. 1773.

Oblata przystąpienia do konfederacyi generalnej niektórych posłów. 1773. folio, str. 2.

Branic.

— in curia regia Varsaviensi die 24 m. Aprilis A. D. 1773.

Oblata przystąpienia do konfederacyi generalnej niektórych posłów. 1773. folio, str. 2.

Branic.

— in curia regia Varsaviensi die 28 m. Aprilis A. D. 1773.

Oblata przystąpienia do konfederacyi generalnej senatorów i ministrów korony i W. X. Lit. 1773, fol. str. 2.

Branic.

— in curia regia Varsaviensi, sabbatho ante festum sancti Aegidii abbatis videlicet die vigesima octava mensis Augusti A. D. 1773.

Ad officium et acta praesentia castrensia capitanealia Varsaviensia personaliter veniens illustr. magnif. Jacobus Komorowski castellanus Santorensis, Novosillensis, Podlissensis, capitaneus eidem officio et actis ejus manifestationem suam, Polonico idiomate confectum tenoris talis... (w sprawie porwania Gertrudy Komorowskiej). B. m. dr. folio, k. nłb. 2.

Ob. Komorowski: Manifest przeciw Franc. Potockiemu. Branic. — Zielień.



— in curia regia Varsaviensi feria secunda ante festum sancti Mathaei apostoli et evangelistae, videlicet die 20 mensis Septembris anno 1773. fol. 1 ark.

W sprawie o topienie Komorowskiej. Remanifestacya Potockiego. Obacz: Potocki Fr. S. Branicki. — Zieliński.

— in curia regia Varsaviensi feria quinta postridie festi sancti Aegidii abbatis videlicet die secunda mensis Septembris anno Domini millesimo septingentesimo septuagesimo tertio. (1773).

Oblata dekretu sejmowego przeciw królóbójcom. 1773. fol. Branicki.

— in curia regia Varsaviensi die septima mensis Septembris anno Dni millesimo septingentesimo septuagesimo tertio. (1773).

Oblata objaśnienia ustanowienia Rady nieustającej. 1773. fol. Branicki.

— in curia regia Varsaviensi sabbatho post festum sancti Michaelis Archangeli videlicet die secunda mensis Octobris A. D. 1773. — Ad officium et acta praesentia castrensia capitanealia Varsaviensia personaliter veniens magnificus Florianus Junosza Drewnowski pincerna terrae Łom. etc. eidem officio ratificationem tractatum porrexit tenoris talis (następuje ratyfikacya traktatów z dworami W. P. R. r. 1773). 1773. folio. Branicki.

— in curia regia Vars. die 28 m. Martii A. D. 1774.

Oblata konstytucyi: Rozporządzenie dobrami jezuickiemi. (1774). folio, str. 8. ob. Rozządzenie. Branicki.

— in curia regia Vars. die 14 m. Junii A. D. 1774.

Oblata konstytucyi: Trybunał koronny. 1774. fol. 2 karty. ob. Trybunał. Branicki. — Krasinski.

— in curia regia Vars. die 23 m. Septembris A. D. 1774.

Oblata konstytucyi: Ustanowienie komisji nad edukacyą młodzi narodowej szlacheckiej dozór mającey. 1774. fol. k. 2.

ob. Ustanowienie. Branicki.

— in curia regia Vars. die 14 m. Novembris A. D. 1774.

Oblata konstytucyi: Utrzymanie pedis monetariae. 1774. fol.

ob. Utrzymanie. Branicki.

— in curia Varsaviensi etc. etc.... die 13 April. 1775. fol. 2 karty.

Rozporządzenie względem papieru stemplowanego.

Podpisany Puchala. ob Kommissya skarbu — Konstytucye — Papier.

Jagiell. — Ossol. — Krasinski.

— in curia regia Vars. die 13 m. Aprilis A. D. 1775.

Oblata konstytucyi: Podymne generalne. 1775. folio.

ob. Podymne.

Branicki. — Ossol. — Krasinski.

— in curia regia Vars. die 13 m. Aprilis A. D. 1775.

Oblata konstytucyi: Ustanowienie sądów sejmowych. 1775. folio, 3 str.

ob. Ustanowienie.

Branicki. — Ossol. — Krasinski.

— in curia regia Vars. die 13 m. Aprilis A. D. 1775.

Oblata nominacyi: Osoby do sądów sejmowych na funkcyę sędziowskie tychże sądów d. 11 Kwietnia 1775 porządkiem województw na sessyi sejmowej w izbie senatorskiej za zgodą stanów skonfederowanych wyznaczone z stanu rycerskiego. 1775. folio.

ob. Osoby do sądów.

Branicki. — Ossol.

— in curia regia Vars. die 13 m. Aprilis 1775.

Oblata konstytucyi: Cło od soli zagranicznej. 1775. folio, str. 2.

ob. Cło od soli.

Branicki. — Krasinski. — Ossol.

— in curia regia Vars. die 15 m. Aprilis A. D. 1775.

Oblata manifestu posłów wdzstwa Łęczyckiego, powiatu Orłowskiego i ziemi Łomżyńskiej. 1775. fol. str. 3.

Branicki.

— in castro Lancieniensi 28 Aprilis 1775. Wniesienie manifestu.

Oblata manifestu posłów wdzstwa Łęczyckiego przeciw uchwałom sejmu z r. 1775. 1775. folio, str. 2. Branicki.

— in curia reg. Vars. fer. 6 post dominicam conductus Paschae videlicet d. 28 Aprilis A. D. 1775.

Manifest posła Braclawsk. Anton. Stan. Xięcia Światopełk Czetwertyńskiego. fol. 2 kart.

— Toż. Manifest... i Protest z okoliczności sejmu. folio, str. 6.

ob. Czetwertyński Ant. (Manifest, Protest).

Czartor. — Branic. — Krasinś.

— in curia regia Varsaviensi die decima septima m. Augusti A. D. 1776.

Oblata manifestu Stan. Krajewskiego i Adama Górskiego, z powodu zażalenia matki Ur. Zielńskiego. 1776. folio, str. 4.

Branic.

— in curia regia Varsav. die 27 m. Augusti A. D. 1776.

Oblata manifestu i protestacyi posłów ziemi Ciecchanowskiej z powodu pisma: Zażalenia śmierci Ur. Każ. Zielńskiego. 1776. folio, str. 4.

Branic.

— in curia regia Vars. d. 29 m. Augusti A. D. 1776.

Oblata: Sposób wybierania sędziów sejmowych. 1776. f. str. 2.

ob. Konstytucyo — Sposób.

Branic. — Krasinś.

— in curia regia Varsav. d. 31 m. Augusti A. D. 1776.

Oblata nominacyi osób za sędziów sejmowych, obranych na sessyach prowincjonalnych. (1776). f. str. 3.

ob. Konstytucye.

Branic. — Krasinś.

— in curia regia Vars. die 2 m. Septembris A. D. 1776.

Oblata konstytucyi: Moc ratyfikacyi konweneyi granicznej z dworem rossyjskim. (1776). f. str. 4.

ob. Moc.

Branic. — Krasinś. — Ossol.

— in curia regia Vars. die 3 m. Septembris A. D. 1776.

Oblata konstytucyi: Deputacya do examinowania rady przy boku naszym nieustajacej. 1776.

ob. Deputacya.

Branic. — Krasinś. — Czartor. — Warsz. Uniw.

— in curia regia Vars. die 6 men. Septembris A. D. 1776.

Oblata konstytucyi: Ordynacya sądów sejmowych. 1776. f. str. 6.

ob. Ordynacya.

Branic. — Krasinś. — Ossol. — Czartor.

— in curia regia Vars. die 7 m. Septembris A. D. 1776.

Oblata konstytucyi: Objasnienie ustanowienia rady nieustajacej przy boku naszym. 1776. f. str. 3.

ob. Objasnienie.

Branic. — Krasinś. — Ossol. — Warsz. Uniw.

— in curia regia Vars. die 11 m. Septembris A. D. 1776.

Oblata konstytucyi: Zbiór praw sądowych. 1776. f. str. 2.

Polecajaca And. Zamojskiemu ułożenie zbioru praw sądowych. ob. Zamojski A. — Zbiór praw.

Czart. — Branic.

— in curia regia Vars. die 12 m. Septembris A. D. 1776.

Oblata konstytucyi: Moc ratyfikacyi konweneyi granicznej z dworem wiedeńskim. 1776. f. str. 2.

ob. Moc.

Branic. — Krasinś. — Ossol.

— in curia regia Vars. die 25 m. Septembris A. D. 1776.

Oblata konstytucyi: Ordynacya sądów sejmowych. 1776. f. str. 7.

ob. Ordynacya.

Branic. — Kras.

— in curia regia Vars. die 25 m. Septembris A. D. 1776.

Oblata konstytucyi: Powinności i władza departamentów w radzie przy boku naszym nieustajacej, oraz tłumaczenie obojętności prawa 1775. Ustawy teje rady. 1776. Warszawa, Dufour. folio, str. 7.

ob. Powinności.

Branic. — Czartor.

— in curia regia Vars. die 27 m. Septembris A. D. 1776.

Oblata: Moc ratyfikacyi konweneyi granicznej z dworem berlińskim. 1776. f. str. 2.

ob. Moc.

Branic. — Kras. — Czart. — Wolański.

— in curia regia Vars. die 3 m. Octobris A. D. 1776.

Oblata konstytucyi: Deklaracya o kommissyach i remissach z przeszłego sejmu wypadłych. 1776. f. str. 4.

ob. Deklaracya.

Branic. — Krasinś.

— in curia regia Vars. die 5 m. Octobris A. D. 1776.

Oblata konstytucyi: Prorogacya sejmu. 1776. f.

ob. Prorogacya.

Branic. — Krasinś. — Warsz. Uniw.

— in curia regia Vars. die 12 m. Octobr. A. D. 1776.

Konstytucya: Dochody skarbu koronnego. Papier stempłowy. f. k. 1. ob. Dochody.

Branic. — Czartor. — Krasinś.

— in curia regia Vars. die 14 m. Octobris A. D. 1776.

Konstytucya: Wydatki koronne — Tabella generalna expensy skarbu koronnego. fol. 1 ark. ob. Tabella.

Bran. — Czartor. — Krasinś.

— in curia regia Vars. die 15 m. Octobris A. D. 1766.

Oblata konstyt.: Wydatki koronne. 1776. f. str. 4.

ob. Wydatki.

Branic.

— in curia regia Vars. die 18 m. Octobris A. D. 1776.

Oblata konstytucyi: Zakon maltański w Polsce. fol. 2 str.

ob. Konstytucye.

Bran. — Czartor.

— in curia regia Vars. die 21 m. Octobris A. D. 1776.

Oblata konstytucyi: Zaświadczenie czynności rady przy boku naszym nieustającej. 1776. folio, 2 str.

ob. Zaświadczenie

Branic. — Krasinś. — Czartor.

— in curia regia Vars. die 21 m. Octobris A. D. 1776.

Oblata konstytucyi: Skład wszelkich towarów. 1776. fol., 1 k.

Branic. — Czartor.

— in curia regia Vars. die 21 m. Octobris A. D. 1776.

Oblata konstytucyi: Edukacya narodowa. 1776. f.

Branic. — Krasinś.

— in curia regia Vars. die 21 m. Octobris A. D. 1776.

Oblata konstytucyi: Ubezpieczenie sum ziemskich i po jezuitckich. 1776. f. ob. Ubezpieczenie.

Branic. — Krasinś. — Ossol. — Warsz. Univ.

— in curia regia Vars. die 21 m. Octobris A. D. 1776.

Oblata konstytucyi: Objasnienie legis sumptuariae. 1776. f. str. 3.

Branic. — Krasinś. — Czartor. — Warsz. Univ.

— in curia regia Vars. die 21 m. Octobris A. D. 1776.

Oblata konstytucyi: Ustawa podatku Xięstwu litewskiemu. 1776. f.

ob. Ustawa podatku.

Branic. — Czartor.

— in curia regia Vars. die trigesima mensis Octobris A. D. 1776. fol. Text polski, łaciński i niem.

Bibl. petersb.

— in curia regia Vars. die 17 m. Junii A. D. 1777.

Manifest imieniem miasta Pragi przeciwko P. Janowi Słomińskiemu metrykantowi koronnemu. 1777. f. 1 k.

Czartor.

— in curia Branscensi feria 2 ipso festo S. Mathaei apostoli et evang. scilicet 21 Septembr. A. D. 1778.

Remanifestacya urzędników i dygnitarzy etc. ziemi Bielskiej przeciw P. Stanis. Karwowskiemu. fol. 3 k.

Czartor.

— in curia regia Vars. die 11 m. Decembris A. D. 1778.

Oblata konstyt.: Wyznaczenie posłów do dworów cudzoziemskich. 1778. folio, str. 2.

Branic.

— in castro Posnaniensi 22 Augusti 1782. Elias Prus Weropański obtulit officio praesenti ad acticandum et actis hisce in suo originali relinquendum Laudum Sredense. fol.

Raczyńś.

— in curia reg. Vars. 2 Octobris. 1782. Ludovicus Gołyński... extractum manifestationis per Ad. Czarnecki ad ingrossandum porrexit. fol.

Raczyńś.

— in curia regia Vars. die 18 m. Octob. A. D. 1782.

Konstytucya: Osoby do Rady nieustajacey wybrane pluralitate votorum. f. 2 k.

Czartor. — Raczyńś.

— Toż. Konstytucya: Osoby do komissyi skarbu koron. ex pluralitate wybrane. f. 1 k.

Czartor.

— Toż. Konstytucya: Osoby do kommissyi skarbu W. X. Lit. ex pluralitate wybrane. f. 2 k.

Czartor.

— Toż. Konstytucya: Wyznaczenie sędziów seymowych. f. 2 k.

Pius Kiciński ad ingrossandum obtulit.

Czartor. — Raczyńś.

— in curia regia Vars. die 25 m. Octob. A. D. 1782.

Konstytucya: Zaświadczenie czynności Rady przy boku naszym nieustającej. f. 1 k.

Czartor.

— in castro Sandom. Sab. post fes. S. Margarethae d. 20 Julii 1782.

Manifest sukeessorów Jana Skuby Pakosławskiego. fol. 1 k.

Czartor.

— in castro Sandomiriensi, feria quarta post festum assumptionis in coelum gloriosissimae Virginis Mariae proxima, videlicet die 18 m. Augusti A. D. 1784. fol.

Branic.

— in curia reg. Vars. 22 Octobris 1785. Protest deputowanych gmin ewang. przeciw Aug. Stan. Golezowi Gen. Lieut. że na synodzie zasiadał i wotował. fol.

Raczyń.

— Toż. Vars. 28 Oct. 1785. Protest deputow. stanu miejs. gmin ewang. Augsb. wyzn. przeciw stanom rycerskiemu i duchownemu fol.

Raczyń.

— in curia regia Vars. die 28 m. Octob. A. D. 1785.

Manifest deputowanych miejskich zgromadzenia ewangelickiego przeciwko deputowanym stanu rycerskiego i duchownego tegoż zgromadzenia. f. 1 k.

ob. List obywatela 1785.

Czartor.

— in curia regia Vars. die 17 m. Junii A. D. 1787.

Oblata manifestu magistratu praskiego pospólstwa 1787. f. str. 2.

Branic.

— Petricoviae in iudiciis ordinariis generalibus tribunalis regni die 3 m. Septembris A. D. 1787. Ordinatio in reassumptione. 1787. f.

Branic.

— in castro lublinensi die 28 m. Novembris A. D. 1787.

Oblata manifestu przeciw X. Kaz. Sapieże. 1787. f. str. 5.

ob. Sapieha (Manifest).

Branic.

— in curia reg. Luceoriensi feria 4a post festum S. Laurentii Mart. proxima videlicet die 13 Aug. A. D. 1788.

Zażalenie Pawła Kaniewskiego kapitana przeciwko Stef. Zambrzyckiemu i Ignacemu Cieciszewskiemu. fol. 2 k.

Branic. — Czartor.

— in curia regia Vars. die 9 m. Octobris A. D. 1788.

Oblata: Akt konfederacyi generalnej w sejmujących stanach obojga narodów. 1788. f. str. 11.

ob. Akt konfederacyi.

Branic. — Krasin.

— in curia regia Vars. die 18 m. Octobris A. D. 1788.

Oblata konstyt.: Nakaz przysięgi. 1788. f. str. 2.

Branic.

— in curia regia Vars. die 22 m. Octobris A. D. 1788.

Oblata konstyt. Materye wojskowe. 1788. f. str. 2.

Branic.

— in curia regia Vars. die 6 m. Novembris A. D. 1788.

Oblata konstyt.: Czyli ma być departament wojskowy — czyli ma być kommissya wojskowa. 1788. f. str. 1.

Branic.

— in curia regia Vars. die 11 m. Novembris A. D. 1788.

Oblata konstyt.: Prorogaeya sejm. 1788. f. str. 1.

Branic. — Raczyń.

— in curia regia Vars. die 11 m. Novembris A. D. 1788.

Oblata konstyt.: Kommissya wojskow. 1788. f. str. 1.

Branic.

— in curia regia Vars. die 26 m. Novembris A. D. 1788.

Oblata: Przepisy kommissyi wojskowej się tyczące. 1788. f. str. 4.

Przedz. — Branic.

— in curia regia Vars. die 28 m. Novembris A. D. 1788.

Oblata konstyt.: Karność, posłuszeństwo, musztra, ubiór oszczędny — dla gemejnow i t. d. 1788. f. str. 2.

Branic. — Przedz.

— in curia regia Vars. die 28 m. Novembris A. D. 1788.

Oblata: Wszystkie osoby składające kommissyą wprzód nim miejsce swoje zasięda przytomne przed Nami... przysięgę wypełnią i t. d. 1788. fol. str. 2.

Branic. — Przedz.

— in curia regia Vars. die 28 m. Novembris A. D. 1788.

Oblata: Co się tyczy sądów, kommissya wojskowa urządzać będzie. 1788. f. str. 2.

Branic. — Przedz.

— in curia regia Vars. die 1 m. Decembris A. D. 1788.

Oblata konstyt.: O pomocy wojskowej przy zatrudnieniu. 1788. f. str. 4.

Branic. — Przedz.

— in curia regia Vars. die 3 m. Decembris A. D. 1788.

Oblata konstyt.: Płaca wojskowa obojga narodów. 1788. f. str. 2.

ob. Konstytucye sejmowe.

Branic. — Przedz. — Krasin.

— in curia regia Vars. die 6 m. Decembris A. D. 1788.

Oblata konstyt.: Prorogacja sejmku. 1788. f. str. 2.

Branic. — Raczyn.

— in curia regia Vars. die 9 m. Decembris A. D. 1788.

Konstytucya o zaceciu rekruta. 1788. f.

Branic.

— in curia regia Vars. die 15 m. Decembris A. D. 1788.

Oblata konstyt.: Kommissya wojsk. i osoby tez kommissya skladajace w wykonaniach odpowiedzialnosc powinny... na sadach sejmowych i t. d. 1788. fol. str. 4.

Branic.

— in curia regia Vars. die 17 m. Decembris A. D. 1788.

Oblata konstyt.: Kommissya wojskowa ma sie odbywac w miastach sejmom oznaczonych i t. d. 1788. fol. str. 2.

Branic.

— in curia regia Vars. die 17 m. Decembris A. D. 1788.

Oblata konstyt.: Dobrowolna ofiara na naglace potrzeby ojezyzny. 1788. f. str. 2.

ob. Kommissya Rpltej skarbu.

Branic.

— in curia regia Vars. die 20 m. Decembris A. D. 1788.

Oblata konstyt.: Pensji kommissarzom po zl. pol. 8000 i t. d. 1788. folio, str. 2.

Branic.

— in curia regia Vars. die 19 m. Decembris A. D. 1788.

Oblata: Deputacya do ulozenia instrukcyi urodzonym poslom za granice i dozoru negocycacyi z dworami zagranicznymi. 1788. folio, str. 4.

Branic.

— in curia regia Vars. die 20 m. Decembris A. D. 1788.

Oblata konstyt.: Gwardya konna i pieszna i t. d. 1788. fol., str. 2.

Branic.

— in curia regia Vars. die 23 m. Decembris A. D. 1788.

Oblata konstyt.: Osoby za deputatow do ulozenia instrukcyi ur. poslom za granice i dozoru negocycacyi z dworami zagranicznymi pluralitate votorum wybrane. 1788. folio, str. 2.

Branic.

— in curia regia Vars. die 27 m. Decembris A. D. 1788.

Oblata konstyt.: Zlecenie kommissy skarbu koronnego. 1788. fol., str. 2.

Branic.

— in curia regia Vars. die 27 m. Decembris A. D. 1788.

Oblata konstyt.: Zlecenie kommissy wojskowej obojga narodow. 1788. fol., str. 2.

ob. Zlecenie.

Branic. — Krasin.

— in curia regia Vars. die 27 m. Decembris A. D. 1788.

Oblata konstyt.: Osoby do kommissy wojskowej obojga narodow wybrane pluralitate votorum. 1788. folio, str. 2.

Branic.

— in curia regia Vars. die 9 m. Januarii A. D. 1789.

Oblata konstyt.: Zacecie rekruta. 1789. folio, str. 2.

ob. Akt konstytucy.

Branic. — Krasin. — Czartor.

— in castro Lublinen. Feria 2a post festum sanctorum trium regum proxima, id est die 12 m. Januarii A. D. 1789.

Uniwersal kommissyi rzeczypospolitey skarbu koronnego o dobrowolnej ofierze na naglace potrzeby ojezyzny. folio, k. 2.

ob. Kommissya Rzpl. skarbu koronnego — ofiara.

Czartor.

— in curia regia Vars. die 14 m. Januarii A. D. 1789.

Oblata konstyt.: Przysiega dla kommissy i wojska obojga narodow. 1789. folio, str. 2.

ob. Przysiega.

Branic. — Raczyn. — Krasin.

— in curia regia Vars. die 21 m. Januarii A. D. 1789.

Oblata konstyt.: Uchylenie rady nieustajacej. 1789. folio, str. 2.

ob. Uchylenie. Branice.

— in curia regia Vars. die 23 m. Januarii A. D. 1789.

Oblata konstyt.: Warunek. 1789. folio, str. 2.

ob. Warunek. Branice.

— in curia regia Vars. die 23 m. Januarii A. D. 1789.

Oblata konstyt.: Pozwolenie zaciągnięcia sum dla wojska koronnego przez kommissyę skarbu koronnego. 1789. folio, str. 2.

ob. Pozwolenie. Branice. — Czartor.

— in curia regia Vars. die 23 m. Januarii A. D. 1789.

Oblata konstyt.: Pozwolenie zaciągnięcia sum dla wojska W. X. Lit. przez kommissyę skarbową W. X. Lit. 1789. folio, str. 2.

ob. Pozwolenie. Branice.

— in curia regia Vars. die 28 m. Januarii A. D. 1789.

Ofiara na ten raz uczyniona. fol.

ob. Ofiara.

Raczyńs. — Czartor. — Branice.

— in curia regia Vars. die 29 m. Januarii A. D. 1789.

Oblata konstyt.: Ofiara na pierwsze potrzeby dla wojska W. X. Lit. 1789. fol., str. 2.

ob. Akt konstyt.

Branice. — Raczyńs. — Krasinś.

— in curia regia Vars. die 5 m. Februarii A. D. 1789.

Oblata konstyt.: Pomnożenie dochodu z papieru\* stęplowego. 1789. folio, str. 4.

ob. Akt konstyt.

Branice. — Kras. — Czapski — Czart.

— in curia regia Vars. die 5 m. Februarii A. D. 1789.

Oblata konstyt.: Ustanowienie opłaty od przywilejów w W. X. Litewskiem. 1789. fol., str. 4.

ob. Akt konstyt. Branice. — Krasinś.

— in curia regia Vars. die 9 m. Februarii A. D. 1789.

Oblata konstyt.: Zaciąg kawalerji narodowej i pułków przedniej straży w Koronie. 1789. folio, str. 2.

ob. Akt konstyt. — Zaciąg.

Branice. — Krasinś. — Czartor.

— in curia regia Vars. die 18 m. Februarii A. D. 1789.

Oblata konstyt.: Zlecenie deputacyi do interesów zagranicznych. 1789. fol., str. 2.

Branice.

— in curia regia Vars. die 23 m. Februarii A. D. 1789.

Oblata konstyt.: Opatrzanie bezpieczeństwa województw ruskich. 1789. folio, str. 2.

ob. Akt konstyt.

Branice. — Raczyńs. — Krasinś.

— in curia regia Vars. die 25 m. Februarii A. D. 1789.

Oblata konstyt.: Approbaeya konwencyi między kommissyą skarbu koronnego a urodzonym Piotrem Potockim orderów polskich kawalerem, z Imé. Panem Piotrem Tepperem, Karolem Schultzem, Wilhelmem Arndtem zaszczej. 1789. folio, str. 2.

ob. Actum 13 Junii 1789. — Akt konstytucyi — Potocki Pr. — Tepper Pr.

Branice. — Raczyńs. — Kras. — Czart.

— in curia regia Vars. die 30 m. Martii A. D. 1789.

Oblata konstyt.: Ofiara od Nas króla. 1789. folio, str. 2.

ob. Akt konstyt. Branice. — Kras.

— in curia regia Vars. die 1 m. Aprilis A. D. 1789.

Oblata konstyt.: Zaciąg kawalerji narodowej i pułków przedniej straży w W. X. L. 1789. folio, str. 2.

ob. Zaciąg. Branice.

— in curia regia Vars. die 6 m. Aprilis A. D. 1789.

Oblata konstyt.: Ofiara wieczysta prowineyów obojga narodów na powiększenie sił krajowych. 1789. fol., str. 4.

ob. Ofiara.

Branice. — Raczyńs. — Dzików — Kras.

— in curia regia Vars. die 20 m. Aprilis A. D. 1789.

Oblata konstyt.: Zabezpieczenie spokojności publicznej. 1789. fol., str. 2.

Branice.

— in curia regia Vars. die 20 m. Aprilis A. D. 1789.

Oblata konstyt.: Zalecenie kommissyi wojskowej obojga narodów. 1789. folio, str. 2.

ob. Zalecenie. Branice. — Krasinś.

— in curia regia Vars. die 24 m.  
Aprilis A. D. 1789.

Oblata konstyt.: Sztab generalny  
wojska koronnego. 1789. folio, str. 4.  
ob. Sztab generalny. Branie.

— in curia regia Vars. die 25 m.  
Aprilis A. D. 1789.

Oblata: Zlecenie uu. marszałkom  
obojga narodów konfederacyi general-  
nej. 1789. folio, str. 2.

ob. Zlecenie. Branie. — Czartor.

— in curia regia Vars. die 2 m.  
Maii A. D. 1789.

Oblata konstyt.: Zlecenie kommissy  
wojskowej obojga narodów. 1789. fol.,  
str. 2.

ob. Akt konstytucyi — Zlecenie.

Branie. — Krasinś.

— in curia regia Vars. die 6 m.  
Maii A. D. 1789.

Oblata: Przyspieszenie sprawiedli-  
wości kryminalnym sprawom w W. X.  
Lit. 1789. folio, str. 2. Branie.

— in curia regia Vars. die 28 m.  
Maii A. D. 1789.

Oblata: Wyznaczenie examinatorów  
w sprawie o bunt y oskarżonych. 1789.  
folio, str. 4.

ob. Wyznaczenie.

Branie. — Racyńś.

— in curia regia Vars. die 30 m.  
Maii A. D. 1789. Ad officium ad ve-  
niens Paulus Łuszczewski... eidem of-  
ficio... constitutionem infra scriptam ob-  
tulit ad ingrossandum tenoris talis.

Sposób wynalezienia ofiary z dóbr  
ziemskich i duchownych w Koronie i  
w W. X. L. 1789. fol., str. 29.

ob. Akt konstytucyi — Sposób wybierania.  
Branie. — Krasinś.

— in curia regia Vars. die 6 m.  
Junii A. D. 1789.

Oblata: Wymiar sprawiedliwości.  
1789. folio, str. 2. Branie.

— in curia regia Vars. die 10 m.  
Junii A. D. 1789.

Oblata: Warunek do konstytucyi  
pod tytułem: Przyspieszenie sprawiedli-  
wości kryminalnym sprawom W. X. L.  
1789. folio, str. 2. Branie. — Kras.

— in curia regia Vars. die 13 m.  
Junii A. D. 1789.

Oblata konstyt.: Potwierdzenie u-  
kładu zaciągnięcia summy dziesięciu  
millionów. 1789. folio, str. 2.

ob. Potwierdzenie konweneyi.

Branie. — Krasinś.

— in curia regia Vars. die 15 m.  
Junii A. D. 1789.

Oblata konstyt.: Opłata do skarbu  
Rzeczpltej z dóbr kawalerów maltań-  
skich. 1789. folio, str. 2.

ob. Opłata. Branie. — Krasinś.

— in curia regia Vars. die 19 m.  
Junii A. D. 1789.

Oblata konstyt. względem oddania  
pod sąd Ad. Ponińskiego i wyznaczenie  
osób do sądu wybranych. 1789. folio,  
str. 4.

ob. Poniński Adam.

Branie. — Racyńś. — Zielinś.

— in curia reg. Vars. d. 19 Junii  
1789. — Wyznaczenie W. Swieykow-  
skiego.

ob. Akt konstytucyi.

— in curia regia Vars. die 22 m.  
Junii A. D. 1789.

Oblata konstyt.: Lustracya dymów  
i podanie ludności. 1789. fol., str. 2.

ob. Akt konstytucyi

Branie. — Krasinś.

— in curia regia Vars. die 22 m.  
Junii A. D. 1789.

Ad officium et acta praesentia ca-  
strensia capitanealia varsaviensia perso-  
naliter veniens Mficus Joannes Paulus  
Łuszczewski sacrae Reg. Mtis et comi-  
tiorum ordinariorum generalium, atque  
confoederationem generalis regni secre-  
tarius, eidem officio actisque Illius con-  
stitutionem infra scriptam obtulit et ad  
ingrossandum in acta praesentia porre-  
xit tenorio talis. Którzy to wybrani sę-  
dziowie seymowi przysięgę rotą konsty-  
tucyi 1775 dla sędziów seymowych  
przepisaną z przydaniem tych słów:  
Jako pensyi zagranicznych niebrałem,  
nie biorę i brać nie będę etc. Podpisani:  
Stanisław Małachowski, referendarz W.  
K. marsz. konfeder. prowineyi koron-  
nych marszałek, Kaź. Xże Sapięha ge-  
nerał Art. Lit. marszałek konfoed. W.  
X. Lit. i inni. folio, k. 2.

ob. Akt konstyt.

Zielinś. — Racyńś. — Krasinś.

— in curia regia Vars. die 22 m. Junii A. D. 1780.

Oblata konstyt.: Bezpieczeństwo listów. 1789. folio, str. 2.

ob. Akt konstyt.

Raczyńś. — Branick. — Krasinś.

— Toż, 22 Junii 1789. Zniesienie art. 2. w konstyt. 1776. p. t. Ordynacya sądów sejmowych. fol.

ob. Akt konstyt.

Raczyńś. — Krasinś.

— in curia regia Vars. die 22 m. Junii A. D. 1789.

Oblata konstyt.: Bezpieczeństwo podatku z dóbr królewskich. 1789. fol., str. 2.

ob. Akt konstyt. Krasinś. — Branick.

— Toż, d. 22 Junii 1789. Zlecenie kommissyi wojsk. obojga narodów. fol.

ob. Zlecenie.

Raczyńś. — Krasinś. — Czartor.

— Toż, d. 22 Junii 1789. Akt konstytucyi. Forteca Częstochowska. folio.

ob. Akt konstyt.

Raczyńś. — Krasinś. — Zielińś.

— in curia regia Vars. d. 23 m. Julii A. D. 1789.

Oblata konstyt.: Ułatwienie kommissyom wyznaczonym do wynalezienia ofiary 10-go grosza. 1789. folio, str. 2.

Branick.

— in curia regia Vars. d. 25 m. Julii A. D. 1789.

Oblata konstyt.: Zalecenie kommissyi wojskowej obojga narodów. 1789. fol., str. 2.

ob. Zalecenie. Branick. — Krasinś.

— in curia regia Vars. d. 27 m. Julii A. D. 1789.

Oblata konstyt.: Ubezpieczenie czasu sejmowego. 1789. folio, str. 2.

ob. Ubezpieczenie. Branick. — Krasinś.

— in curia regia Vars. d. 27 m. Julii A. D. 1789.

Oblata konstyt.: Fundusz dla wojska. 1789. folio, str. 4.

ob. Fundusz.

Czartor. — Krasinś. — Branick.

— in curia regia Vars. d. 24 m. Augusti A. D. 1789.

Oblata konstyt.: Sztab generalny wojsk W. X. Lit. 1789. folio, str. 2.

Branick.

— in curia regia Vars. d. 24 m. Augusti A. D. 1789.

Oblata konstyt.: Sztab generalny wojska koronnego. 1789. folio, str. 4.

ob. Sztab generalny.

Branick.

— in curia regia Vars. d. 24 m. Augusti A. D. 1789.

Oblata konstyt.: Zrzeczenie się summy u. Nestorowi Kazimierzowi Xięciu Sapieżę generałowi artylleryi W. X. Lit. należących na rzecz skarbu Lit. 1789. folio, str. 2.

ob. Sapieha Kaz. Branick. — Krasinś.

— in curia regia Vars. d. 26 m. Augusti A. D. 1789.

Oblata konstyt.: Ordynacya sądów sejmowych. 1789. folio, str. 4.

ob. Ordynacya.

Branick. — Krasinś. — Jagiell.

— in curia regia Varsaviensi die vigesima sexta mensis Augusti 1789. Ad officium et acta praesentia castrensia capitanealia Varsaviensia personaliter veniens ministerialis regni generalis nobilis Nicolaus Kriński authenticus et juratus officioque praesenti bene notus, palam ac libere recognovit. Quia ipse citationis istius die hodierna in actu contenta = Tenoris talis: Stanisław August z Bożey łaski król Polski, Wielki Xże litewski itd. Waszmości Wielmożnemu Adamowi Łodzi Xięciu Ponińskiemu podskarbiemu wielkiemu koronnemu rozkazujemy, ażebyś przed nami y sądem sejmowym od daty i położenia pozwu niniejszego w czasie dni trzech stawił się. B. m. dr. folio, k. nlb. 2.

ob. Poniński Adam.

Zielińś. — Czartor. — Branick. — Raczyńś. —

Krasinś. — Jagiell. — Ossol.

— Petricoviae in iudiciis ordinariis generalibus tribunalis regni die 2 m. Septembris A. D. 1789. Iudicium praesens, ordinarium generale tribunalis regni Petricoviense. 1789. folio, str. 2.

Branick.

— in curia regia Vars. die 2 Septembr. A. D. 1789.

Citacya przed Sąd sejmowy sukcesorów niegdy Gabryela Junoszy Podolskiego tudzież Antoniego Ostrowskiego etc. i exekutora testamentu. fol., k. 1.

Czartor.



— Petricoviae in judiciis ordinariis generalibus tribunalibus regni fer. 4. in crastino festi S. Aegidii ab die videlicet 2 Septembr. A. D. 1789. folio, k. 1.

Wyrok nieważniący elekcję delegata Józefa Tadeusza Fijałkowskiego i usuwający go z trybunału jako nie posiadającego dóbr ziemskich.

Czartor. — Branick.

— in curia regia Vars. d. 3 Sept. A. D. 1789.

Cytacya przed Sad sejmowy Wojc. Turskiego. folio, k. 1.

ob. Turski W.

Czartor.

— in curia regia Vars. die 10 m. Septembris A. D. 1789.

Oblata konstyt.: Komput i płaca jednej brygady kawaleryi narodowej z dwunastu chorągwi a 150 koni złozonej. 1789. folio, str. 4.

ob. Komput.

Branick. — Krasinski.

— in curia regia Vars. die 10 m. Septembris A. D. 1789.

Oblata: Wyznaczenie osób do ułożenia projektów do formy rządu. 1789. folio, str. 2.

Branick.

— in curia regia Vars. die 17 m. Septembris A. D. 1789.

Oblata konstyt.: Batalion skarbu koronnego. 1789. folio, str. 2.

Branick.

— in curia regia Vars. die 17 m. Septembris A. D. 1789.

Oblata konstyt.: Ofiara obywatelska (Jana Potockiego, posła poznańskiego). 1789. folio, str. 2.

ob. Ofiara. Potocki Jan (Ofiara 1788).

Branick.

— in curia regia Vars. die 23 m. Septembris A. D. 1789.

Oblata konstyt.: Powiększenie czołowego od trunków zagranicznych. 1789. folio, str. 2.

ob. Powiększenie.

Branick. — Krasinski.

— in curia regia Vars. die 23 m. Septembris A. D. 1789.

Oblata konstyt.: Przedaż dóbr niżej wyrażonych. 1789. folio, str. 2.

ob. Przedaż.

Branick. — Krasinski.

— in curia regia Vars. die 26 m. Septembris A. D. 1789.

Oblata konstyt.: Zapewnienie hipoteki długu Rzpltej. 1789. folio, str. 2.

Branick. — Krasinski. — Czartor.

— in curia regia Vars. die 26 m. Septembris A. D. 1789.

Oblata konstyt.: Zlecenie lustracyi dóbr i spisanie sum od najprzewielebniejszego księcia prymasa rozrządzonych. 1789. folio, str. 2.

ob. Zlecenie.

Branick. — Krasinski.

— in curia regia Vars. die 26 m. Septembris A. D. 1789.

Oblata konstyt.: Zlecenie uur. marszałkom konfederacyi generalnej obojga narodów. 1788. folio, str. 2.

ob. Zlecenie.

Branick. — Czartor. — Krasinski.

— in curia regia Vars. die 2 m. Octobris A. D. 1789.

Oblata konstyt.: Urządzenie względem generała lieutenanta, generałów majorów i innych szarż w wojsku obojga narodów. 1789. folio, str. 2.

Branick. — Krasinski.

— in curia regia Vars. die 8 m. Octobris A. D. 1789.

Oblata konstyt.: Etat wojska obojga narodów i tabella generalna komputu i płacy wojsk obojga narodów. 1789. folio, str. 33.

ob. Etat wojska.

Branick.

— in curia regia Vars. die 2 m. Novembris A. D. 1789.

Oblata konstyt.: Zlecenie deputacyi do roztrząśnienia dochodów miasta Warszawy. 1789. folio, str. 2.

Branick.

— in curia regia Vars. die 2 m. Novembris A. D. 1789.

Oblata konstyt.: Podatek z skór. 1789. folio, str. 2.

ob. Podatek.

Branick. — Raczyns.

— in curia regia Vars. die 5 m. Novembris A. D. 1789.

Oblata konstyt.: Zalecenie kommissyi skarbu koronnego. 1789. fol., str. 2.

ob. Zlecenie.

Branick. — Krasinski.

— in curia regia Vars. die 9 m. Novembris A. D. 1789.

Oblata konstyt.: Zlecenie kommissyom skarbowym obojga narodów. 1789. folio, str. 2.

ob. Zlecenie.

Branick. — Krasinski. — Czartor.

— in curia regia Vars. die 14 m. Novembris A. D. 1789.

Oblata konstyt.: Zlecenie komisysy wojskowej 1789. folio, str. 2.  
ob. Zlecenie. Branice.

— in curia regia Vars. die 19 m. Novembris A. D. 1789.

Oblata konstyt.: Kommissyie wojewódzkie i powiatowe w W. X. Lit. 1789. folio, str. 10.

ob. Kommissyie. Branice.

— Toż, die 7 Decembris 1789.

Oblata konstyt.: Sposób dawania rekrutów. folio.

ob. Akt konst. Raczyńs. — Krasinś.

— in curia regia Vars. die 14 m. Decembris A. D. 1789.

Oblata konstyt.: Zlecenie komisysy wojskowej. 1789. folio, str. 2.

ob. Zlecenie. Branice.

— in curia regia Vars. die 15 m. Decembris A. D. 1789.

Oblata konstyt.: Kommissyie porządkowe cywilno-wojskowe wojewodztw, ziem i powiatów w Koronie 1789. fol.

ob. Kommissyie. Branice.

— in curia regia Vars. die 19 m. Decembris A. D. 1789.

Oblata konstyt.: Zalecenie komisysy skarbowej W. X. Lit. 1789. folio, str. 2.

ob. Zalecenie. Branice.

— in curia regia Vars. die 19 m. Decembris A. D. 1789.

Oblata konstyt.: Zalecenie WW. pieczętarzom koronnym y deputacyi do ułożenia projektu podatku na miasto nasze Warszawę wyznaczoną. 1789. folio, str. 2.

Branice.

— in curia regia Vars. die 19 m. Decembris A. D. 1789.

Oblata konstyt.: Wyznaczenie deputacyi do miast naszych królewskich. 1789. folio, str. 2.

Branice.

— in curia regia Vars. die 19 m. Decembris A. D. 1789.

Oblata konstyt.: Ustawa tymczasem podatku czterech kroć sto tysięcy złotych na Warszawę z jurydykami. 1789. folio, str. 2.

Branice.

— in curia regia Vars. die 24 m. Decembris A. D. 1789.

Oblata konstyt.: Zasady do poprawy formy rządu. 1789. folio, str. 4.

Branice. — Raczyńs.

— in curia regia Vars. die 11 m. Februarii A. D. 1790.

Oblata konstyt.: Awans w wojsku dla rodaków z służby obcej powracających, officyerów korpusu kadetów, ober-officyerów, gwardyów konnej i pieszej obojga narodów i kadetów, tudzież umieszczenie paziów naszych królewskich. 1790. folio, str. 2.

Branice.

— in curia regia Vars. die 15 m. Februarii A. D. 1790.

Oblata konstyt.: Wyłączenie komisysy wojskowo-cywilnej dla ziemi Mielnickiej. 1790. folio, str. 2.

Branice.

— in curia regia Vars. die 18 m. Februarii A. D. 1790.

Oblata konstyt.: Lokacya komisysy cywilno-wojskowej powiatu Rzezyckiego. 1790. folio, str. 2.

Branice.

— in curia regia Vars. die 18 m. Februarii A. D. 1790.

Oblata konstyt.: Opisanie rang w kawaleryi narodowej i awansów. 1790. folio, str. 4.

Branice.

— in curia regia Vars. die 27 m. Februarii A. D. 1790.

Oblata konstyt.: Przyłożenie się do potrzeb Rzpłtej przez żydów w Koronie i W. X. Lit. 1790. folio, str. 2.

Branice.

— in curia regia Vars. die 3 m. Martii A. D. 1790.

Oblata konstyt.: Zlecenie komisysy wojskowej obojga narodów. 1790. folio, str. 2.

Branice.

— in curia regia Vars. die 4 m. Martii A. D. 1790.

Oblata konstyt.: Miasta i miasteczka.... 1790. folio, str. 2.

Branice.

— in curia regia Vars. die 8 m. Martii A. D. 1790.

Oblata konstyt.: Wyznaczenie deputacyi do porównania ofiary i podatków. 1790. folio, str. 4.

ob. Deputacya do porównania. Branice.

— in curia regia Vars. die 10 m. Martii A. D. 1790.

Oblata konstyt.: Deputacya do kommissy wojskowej. 1790. folio, str. 2.

Branic.

— in curia regia Vars. die 17 m. Martii A. D. 1790.

Oblata konstyt.: Ustanowienie kommissaryatu wojskowego. 1790. folio, str. 2.

Branic. — Dzików. — Bibl. Czetwert.

— in curia regia Vars. die 31 m. Martii A. D. 1790.

Oblata konstyt.: Wzgląd na ur. Bernarda Zabłockiego. 1790. folio, str. 2.

Branic.

— in curia regia Vars. die 31 m. Martii A. D. 1790.

Oblata konstyt.: Wyznaczenie posła do stanów hollenderskich. 1790. folio, str. 2.

Branic.

— in curia regia Vars. die 31 m. Martii A. D. 1790.

Oblata konstyt.: Tłomacz do expedycey ruskich. 1790. folio, str. 2.

ob. Tłomacz.

Branic.

— in curia regia Vars. die 31 m. Martii A. D. 1790.

Oblata konstyt.: Ofiara obywatelska. 1790. folio, str. 2.

ob. Ofiara.

Branic. — Czartor.

— in curia regia Vars. die 12 m. Aprilis A. D. 1790.

Oblata konstyt.: Zalecenie kommissy wojskowej obojga narodów względem generał-leytnantów. 1790. folio, str. 2.

Branic.

— in curia regia Vars. die 15 m. Aprilis A. D. 1790.

Oblata konstyt.: Zlecenie kommissyom cywilno-wojskowym. 1790. folio, str. 2.

Branic.

— in curia regia Vars. die 22 m. Aprilis A. D. 1790.

Oblata konstyt.: Dopehnienie lustracyi dymów. 1790. folio, str. 2.

Branic.

— in curia regia Vars. die 11 m. Maii A. D. 1790.

Oblata konstyt.: Sejmiki deputackie dla wdztwa witebskiego. 1790. folio, str. 2.

Branic.

— in curia regia Vars. die 20 m. Maii A. D. 1790.

Oblata konstyt.: Starostwo zaś Kowelskie. 1790. folio, str. 4.

Branic.

— in curia regia Vars. die 11 m. Junii A. D. 1790.

Oblata konstyt.: Duchowieństwo obojga obrzadków w Koronie i w W. X. Lit. 1790. folio, str. 4.

ob. Duchowieństwo.

Branic.

— in curia regia Vars. die 19 m. Junii A. D. 1790.

Oblata konstyt.: Zalecenie deputacyi interessów cudzoziemskich. 1790. folio, str. 2.

Branic. — Krasińs.

— in curia regia Vars. die 18 m. Junii A. D. 1790.

Oblata konstyt.: Zalecenie czasu sejmikom poselskim i przyszłemu sejmowi. 1790. folio, str. 2.

Branic.

— in curia regia Vars. die 24 m. Julii A. D. 1790.

Oblata konstyt.: Zalecenie kommissy wojskowej obojga narodów. 1790. folio, str. 2.

Branic.

— in curia regia Vars. die 24 m. Julii A. D. 1790.

Oblata konstyt.: Wyznaczenie deputacyi do ułożenia projektu względem ekonomii wewnętrznej krajowej. 1790. folio, str. 2.

Branic.

— in curia regia Vars. die 31 m. Julii A. D. 1790.

Oblata konstyt.: Zalecenie kommissy obojga narodów. 1790. folio, str. 2.

Branic.

— in curia regia Vars. die 1 m. Septembris A. D. 1790.

Dekret na Adama Łodzi Ponin-skiego. folio, str. 36.

Czartor. — Jagiell. — Krasińs. — Zielińs.

— in curia regia Vars. die 15 m. Septembris A. D. 1790.

Oblata konstyt.: Deklaracya względem szafunku krzesel senatorskich i ministrów. 1790. folio, str. 2.

Branic.

— in curia regia Vars. die 18 m. Septembris A. D. 1790.

Oblata konstyt.: Warunek. 1790. folio, str. 2.

ob. Warunek.

Branic.

☞ — in curia regia Vars. die 27 m. ptembris A. D. 1790.

Oblata konstyt.: Czas sejmików. 1790. folio, str. 2. Branice.

— in curia regia Vars. die 4 m. Octobris A. D. 1790.

Oblata konstyt.: Wyznaczenie miejsca sadow i sejmikom powiatu Rzezyckiego. 1790. folio, str. 2.

— in curia regia Vars. die 28 m. Octobris A. D. 1790.

Wniósł Kamieniecki z polecenia Stan. Fel. Potockiego ad ingrossandum in acta praesentia: Odezwa obywatela y posła do narodu przed seymikami z determinacyi stanów 16 Novembra 1790 nastąpić mającemi, za bezpieczeństwem wolności Rzeczypospolitej.

ob. Odezwa. — Potocki Stan. Szcęs. Zieliński. — Krasinś. — Branice. — Raczynś. — Czartor.

— in curia regia Vars. die 27 m. Octobris A. D. 1790.

Oblata konstyt.: Rozrządzenie zsyпки zbożowej w Koronie i w W. X. Lit. 1790. folio, str. 4. Branice.

— in curia regia Vars. die 9 m. Decembris A. D. 1790.

Nobilitacya osób wojskowych, w 4ce. Przędz.

— in castro radomiensi die 10 m. Decembris A. D. 1790.

Oblata: Głos W. Imć. pana Józefa Lipińskiego w materyi sukcesyji tronu. 1790. folio, str. 4. Branice.

— in curia regia Vars. die 25 m. Decembris A. D. 1790.

Oblata konstyt.: Zalecenie komisyy skarbu koronnego. 1790. fol., str. 4. ob. Zalecenie. Branice. — Jagiell.

— Lublini in judic. ordin. gener. trib. reg. 1791. w 4ce.

Katal. Jabłoński.

— in curia regia Varsaviae. 1791. Uchwały sejmu odnoszące się do miast. 1791. folio. Branice.

— Toż, die 5 Januar. 1791. Ant. Siarczyński, oblata: Uroczyste zaręczenie porządku w izbie na teraz sejmie. folio. Raczynś.

— Toż, die 5 Januar. 1791. Deklaracya: ktoby był przekonany o branie od potencyi zagranicznych pienię-

dzy, ten ma bydź śmiercią karany. folio. Raczynś. — Krasinś.

— Toż, die 8 Januar. 1791. Prawa kardynalne niewzruszone. folio. Raczynś,

— in curia regia Vars. die 10 m. Januarii A. D. 1791.

Oblata: Manifestatio (Henryka Karola de Heyking od stanu rycerskiego X. kurlandzkiego i semigalskiego delegata) przeciw rescriptowi de die 29 Octobris a. D. 1790 ad malam informationem wyjednane. 1791. folio.

Czartor. — Branice.

— in curia regia Vars. die 11 m. Januarii A. D. 1791.

Oblata konstyt.: Deklaracya tymczasowa względem sędziów ziemskich i kommisarzów granicznych. 1791. fol., str. 2. Branice.

— in curia regia Vars. die 13 m. Januarii A. D. 1791.

Oblata konstyt.: Zlecenie uu. sejmowemu i konfederacyi obojga narodów marszałkom, izby deputacyom do examinu depart. wojskow. insynuowali. 1791. folio, str. 1.

ob. Zlecenie. Branice. — Raczynś.

— in curia regia Vars. die 13 m. Januarii A. D. 1791.

Oblata konstyt.: Rozkład materyi i czasu na terażniejszym sejmie. 1791. folio, str. 2. Branice. — Raczynś.

— Toż, d. 19 Januar. 1791. Ofiarę Jędrz. Zamojskiego 100,000 złp. uczynioną przyjmując. folio. Raczynś.

— Toż, d. 21 Januar. 1791. Deklaracya względem porzadnego odbycia sejmików na 14 lut. 1792. dla W. X. Lit. folio. Raczynś.

— Toż, d. 28 Januar. 1791. Wyznaczenie assessorów do sądów zadwornych W. X. Lit. folio.

ob. Akt konst. — Wyznaczenie. Raczynś. — Krasinś.

— Toż, d. 28 Januar. 1791. Przystąpienie do aktu gener. konfederacyi. folio. Raczynś.

— Toż, d. 3 Febr. 1791. Zalecenie komissyom skarbowym. folio. Raczynś.

— Toż, d. 10 Febr. 1791. Zalecenie deputacyi do examinu komissyi skarbu kor. fol. Raczyńś.

— Toż, d. 10 Febr. 1791. Rezolucya względem pañacu Rzeczypospol. Bryloski zwanego. fol. Raczyńś.

— Toż, d. 26 Febr. 1791. Zlecenie kommissyi Rzeczp. skarbu kor. fol. Raczyńś.

— Toż, d. 26 Febr. 1791. Przyspieszenie dzieła deputacyi koekwacyjnej. fol. Raczyńś.

— Toż, d. 26 Febr. 1791. Ochrona czasu sejmowego. fol. Raczyńś.

— in curia regia Vars. die 26 m. Februarii A. D. 1791.

Oblata konstyt.: Uchylenie konstytucyi 1768. 1791. fol. Raczyńś. — Branic.

— in curia regia Vars. die 5 m. Martii A. D. 1791.

Oblata konstyt.: Zlecenie urodzonym sejmowemu i konfederacyi obojga narodów marszałkom. 1791. fol. str. 2. Raczyńś. — Branic.

— in curia regia Vars. die 5 m. Martii A. D. 1781.

Oblata konstyt.: Wyznaczenie assessorów dyssydentskich do sądów assessorówi koronnej. 1791. fol., str. 2. Raczyńś. — Branic. — Kras.

— Toż, d. 5 Martii 1781. Zalecenie deputacyi examiniującej kommissyą skarbu kor. Raczyńś.

— Toż, d. 5 Martii 1791. Wyznaczenie deputacyi dla Kurl. i Semigalii. fol., karta 1.

ob. Wyznaczenie.

Raczyńś. — Krasinś. — Dzików.

— Toż, d. 5 Martii 1791. Ubezpieczenie fabryk solnych. fol. Raczyńś.

— Toż, d. 12 April. 1791. Odmiana podatku skórowego. fol. Raczyńś.

— in curia regia Vars. die 21 m. Aprilis A. D. 1791.

Oblata konstyt.: Miasta nasze królewskie Wolne w państwach Rzpltej. 1791. folio, str. 4.

ob. Akt konstyt.

Branic. — Raczyńś. — Krasinś.

— in curia regia Vars. die 5 m. Maji A. D. 1791. Ad officium et acta

personaliter veniens Mgf. Ant. Siarczyński. Eidem officio et actis ejus constitutionem infra exaratam obtulit tenoris talis. 1791.

Ustawa rządowa. Konstytucya 3 Maja 1791. fol. Branic. — Raczyńś.

— in curia regia Vars. die 28 m. Maii A. D. 1791.

Oblata konstyt.: Sejmy 1791. Sejm konstytucyjny extraordinaryjny. folio. str. 31. Branic. — Raczyńś.

— in curia regia Vars. die 28 m. Maii A. D. 1791.

Oblata konstyt.: Sądy sejmowe. Sędziowie sejmowi obrani. 1791. folio, str. 12. Branic. — Raczyńś.

— in curia regia Vars. die 28 m. Maii A. D. 1791.

Oblata konstyt.: Deklaracya tymczasowa względem procesów i sądów. 1791. folio, str. 4. Także: Względem kommissyów cywilno-wojsk. Warunek tymczasowy dla kancelaryi sądowych w Xięś. Mazowieckiem.

Branic. — Raczyńś.

— in curia regia Vars. die 28 m. Maii A. D. 1791.

Oblata konstyt.: Sejmiki. Xięga Ziemiańska. 1791. folio, str. 14.

Branic. — Raczyńś.

— in curia regia Vars. die 31 m. Maii A. D. 1791.

Oblata konstyt.: Jus aggratiandi na śmierć wskazanych. 1791. folio, str. 2. Branic. — Raczyńś.

— in curia regia Vars. die 6 m. Junii A. D. 1791.

Oblata konstyt.: Straż praw czyli Rada królewska. 1791. folio, str. 7.

Branic. — Raczyńś.

— Toż, 15 Junii 1791. Zalecenie kom. skarbu W. X. Lit. fol. Raczyńś.

— Toż, 15 Junii 1791. Warunek względem lenności W. X. Lit. fol. Raczyńś.

— Toż, 24 Junii 1794. Limity Sejmu. fol. Raczyńś.

— in curia regia Vars. die 24 m. Junii A. D. 1791.

Oblata konstyt.: Kommissya policyi i skład kom. policyi. 1791. folio.

Branic.

— in curia regia Vars. die 24 m. Junii A. D. 1791.

Oblata konstyt.: Kommissya policyi oblata nom. osób do kom. policyi wybranych. 1791. fol., str. 18. Branic.

— in curia regia Vars. die 24 m. Junii A. D. 1791.

Oblata konstyt.: Kommissya policyi. 1791. fol., str. 16. Branic. — Raczyńs.

— in curia regia Vars. die 80 m. Junii A. D. 1791.

Oblata konstyt.: Urządzenie wewnętrzne miast wolnych Rzpltej w Koronie i w W. X. Lit. Ostrzeżenie względem eksekucyi prawa o majątek. 1791. fol., str. 14.

ob. Urządzenie.

Branic. — Raczyńs. — Krasinś. — Czar-tor. — Ossol. — Jagiell. — Wilno — Zte-lińs. — Dzików.

— Toż, d. 30 Junii 1791. Oznaczenie deputacyi do napisania codicis civilis et crimin. dla prowincyi koronnych. fol. Raczyńs.

— Toż, d. 30 Junii 1791. Wyznaczenie deput. do napisania codicis civilis et crimin. dla W. X. Lit. fol.

ob. Wyznaczenie. Raczyńs. — Kras.

— Toż, d. 30 Junii 1791. Osoby wyznaczone na kommis. do policyi d. 28 Czerw. fol. Raczyńs.

— in curia regia Vars. die 4 m. Julii A. D. 1791.

Oblata osób wybranych do deputacyi napisania codicis civ. et crim. dla prowincyi W. X. Lit. 1791. fol., str. 2. Branic.

— in curia regia Vars. die 28 m. Septembris A. D. 1791.

Oblata konstyt.: Deklaracya względem uniwersałow kommissyi skarbu koron. niżej wyrażonych. 1791. fol., str. 2. ob. Deklaracya.

Branic. — Raczyńs. — Kras. — Jag.

— in curia regia Vars. die 6 m. Octobris A. D. 1791.

Oblata konstyt.: Urządzenie sądow miejskich i assessoryi. 1791. fol., str. 19. ob. Akt. konstyt.

Branic. — Raczyńs. — Krasinś.

— in curia regia Vars. die 11 m. Octobris A. D. 1791.

Oblata konstyt.: Porównanie gatunku podatków w koronie i w W. X. L. 1791. fol., str. 2.

ob. Porównanie. Branic. — Racz.

— in curia regia Vars. die 11 m. Octobris A. D. 1791.

Oblata konstyt.: Deklaracya względem wartości i kursu złota. 1781. fol., str. 2.

Branic. — Raczyńs. — Jag. — Kras.

— Toż, d. 23 Octob. 1791. Zaręczenie wojenne ob. narodów. fol.

Raczyńs.

— in curia regia Vars. die 29 m. Octobris A. D. 1791.

Oblata konstyt.: Kommissya skar-bowa Rzpltej obojga narodów. 1791. fol., str. 12.

ob. Kommissya.

Branic. — Raczyńs.

— in curia regia Vars. die 2 m. Novembris A. D. 1791.

Oblata konstyt.: Zapisywanie ksiąg ziemiańskich prowincyi koronnych i W. X. L. 1791. fol., str. 4.

Branic. — Raczyńs.

— in curia regia Vars. die 2 m. Novembris A. D. 1791.

Oblata konstyt.: Rozkład wdztw, ziem i powiatów z oznaczeniem miast, a w nich miejsce konstytucyjnych dla sejmików w prowincyach koronnych i W. X. L. 1791. fol., str. 20. Kończy się na ark. D<sub>3</sub>. (reszty brak).

ob. Rozkład.

Branic. — Raczyńs.

— Toż, d. 8 Nov. 1791. Deklaracya względem osób podajacych się do Magistratur rządowych. fol.

ob. Deklaracya.

Raczyńs. — Jagiell. — Krasinś.

— in curia regia Vars. die 18 m. Novembris A. D. 1791.

Oblata konstyt.: Dozwolenie uzyfikacyi dymów. 1791. fol. Branic.

— in curia regia Vars. die 19 m. Novembris A. D. 1792.

Oblata konstyt.: Zalecenie kommis-syom skarbowym obojga narodów. 1791. fol., str. 2. Branic.

— in curia regia Vars. die 30 m. Novembris A. D. 1791.

Oblata konstyt.: Przyspieszenie obrania kommisarzów skarbowych obojga narodów. 1791. fol., str. 4.

ob. Przyspieszenie. Branick.

— Toż. 1791. fol., str. 2.

Branick. — Raczyns. — Krasins.

— in curia regia Vars. die 30 m. Novembris A. D. 1791.

Oblata konstyt.: Zalecenie kommisyom skarbowym obojga narodów. 1791. fol., str. 2.

Branick. — Raczyns. — Jagiell. — Kras.

— Toż, d. 30 Nov. 1791. Warunek względem Xięstwa Siewierskiego. fol.

Raczyns. — Krasins. — Jagiell.

— in curia regia Vars. die 3 m. Decembris A. D. 1791.

Oblata konstyt.: Rozgraniczenie normalne w W. X. L. 1791. ob. Rozgraniczenie.

— in curia regia Vars. die 5 m. Decembris A. D. 1791.

Oblata konstyt.: Rozgraniczenie dóbr wszelkiej natury w prowincyach koronnych. 1791. fol., str. 12.

Zarazem: Oblata: Xięga ziemianska. ob. Rozgraniczenie.

— in curia regia Vars. die 9 m. Decembris A. D. 1791.

Oblata konstyt.: Deklaracya względem manifestów. 1791. fol., str. 2.

ob. Deklaracya.

Branick. — Raczyns. — Kras. — Ossol.

— Toż, d. 23 Decemb. 1791. Zasady do urzadzenia na przedaz wieczysta królewsczyzn. fol.

ob. Zasady. Raczyns. — Kras.

— in curia regia Vars. die 10 m. Januarii A. D. 1792.

Oblata konstyt.: Deklaracya o sadach ziemianskich w prowincyach koronnych. 1792. fol., str. 2.

ob. Deklaracya — Sad.

Branick. — Raczyns. — Krasins.

— in curia regia Vars. die 10 m. Januarii A. D. 1792.

Oblata konstyt.: Sad ziemianski. 1792. fol., str. 8.

ob. Sad.

Branick. — Raczyns. — Kras. — W. Uniw.

— Toż, d. 10 Januar. 1792. Deklaracya o sadach ziemianskich w W. X. L. fol.

ob. Deklaracya.

Raczyns. — Branick. — Jagiell.

— in curia regia Vars. die 11 m. Januarii A. D. 1792.

Oblata konstyt.: Deklaracya o kommisyach cywilno wojskowych W. X. Lit. 1792. fol., str. 2.

Branick. — Raczyns.

— in curia regia Vars. die 21 m. Januarii A. D. 1792.

Oblata konstyt.: Sad trybunalski koronny. 1792. fol., str. 8.

ob. Sad tryb. Raczyns. — Branick.

— Toż, d. 21 Januar. 1792. Sad trybunalski w W. X. Lit. fol.

ob. Sad tryb. Raczyns.

— Toż, d. 28 Januar. 1792. Deputacya do redakeyi praw Sejmu terazn. fol.

Raczyns.

— Toż, d. 28 Januar. 1792. Zalecenie sadom ziemians. względem dlugów zydowskich. fol.

Raczyns.

— Toż, d. 30 Januar. 1792. Objasnienie praw pod tyt.: Sad trybunalski W. X. Lit. fol.

ob. Deklaracya — Sad. Raczyns.

— Toż, d. 30 Januar. 1792. Deklaracya względem osób wojskowych i zniesienie bulaw polnych. fol.

Raczyns.

— Toż, d. 31 Januar. 1792. Zalecenie marszalkom: Wydanie dyaryusza Sejmu kosztem publ. fol.

Raczyns.

— Toż, d. 31 Januar. 1792. Limita Sejmu. fol.

ob. Limita.

Raczyns.

— Powtorzenie tych samych pozycyi wedlug innych katalogow, jakotez i dalsze inne obacz: Oblata, Manifest i pod odpowiednimi materyami odnośnie do ich treści.

(Actus) Q. F. F. F. S. ad M. D. O. M. G. — A. D. 1785 die 24 Novembris horis matutinis celebrabitur Actus academicus, in quo EE. DD. Josephus Longchamps, physicae et medicinae auditor, Hyacinthus Kosiński, Joannes Falkowski, Josephus Lipiński, Michael Zehak, status academici candidati, phy-

sicae et mathematicae auditores, Andreas Matuszewicz, Antonius Lawrynowicz, Josephus Jasiński, Martinus Sulima, Anastasius Orłowski, alumni regii, physicae et medicinae auditores in alma universitate Vilnensi prima laurea decorabuntur. Promotore perillustri et adm. R. D. Andrea Strzecki, S. Theol. Dr. et astronomo regio, astronomiae prof. publ. atque collegii phisici praeside. (1785). Arkusz otwarty.

— accessionis ad vinculum confederationis per illustrissimos, magnificos Senatores, dignitarios et officiales Magni ducatus Lituaniae. A. D. 1764. B. m. i dr. folio, k. nlb. 2. Osslol.

— der Auflösung und Verbrennung der Verbündniss, so im Closter bei den PP. Bernhardinern in Lemberg in Gegenwart Ihrer Königl. Majest. den 23 Jul. 1663. geschehen ist. Wie auch Ihrer Königl. Maj. zu Polen etc. etc. deren vormals unierten, nunmehr aber dissolwirten Armee, ertheilte General-Amnistia und darauff erfolgte universalia an alle Magistrat, darmit gesambte der Confoederirten übergebene Schriften, et actis publicis eliminiret und cassiret werden sollen. 1663. w 4cc.

Branic.

— Confoederationis generalis, der bey der wahren rechtgläubigen Religion und allen Freyheit confoederirten Woywodschaften, Districte und Cräyse General-Confoederation. Warschau. 1704. 4to. sign. C<sub>4</sub>.

Przyłęcki.

— coronationis miraculosissimae imaginis socaliensis B. V. Mariae Angelicae manu depictae, in regno Poloniae, palatinatu Bełzensi anno Domini 1724 die 8 m. Septembris expeditus et in relatione orbi declaratus. w 4cc.

Akt ten po łacinie opisany zajmuje kart nie-liczbowanych 29. Potem następują kazania podczas tej uroczystości w polskim języku miane przez następujących kaznodziejów, jakoto: Jana Tomasza Josephowica, prototaryusza apostolskiego, kanonika lwowskiego; Grzegorza Stetkiewicza, penitencyaryusza, kaznodzieję i wikarego kościoła archikatedralnego ormieńskiego lwowskiego; Adryana Sergewicza minorytę obser-

wanta konwentu samborskiego, filozotii lektora; Raymunda Jezierskiego świętey theologii lektora, zakonu kaznodziejskiego; Pawła Niesiaczkiewicza prowincy małopolskiej reformata; Stefana Puzyne Soc. Jesu prowincy litewskiej, s theologii y ss. kanonów profesora; Xiedza Franciszka z Warszawy B. M. Serafińskiego zakonu kapucyna, gwardyana konwentu lwowskiego y magistra nowicyzów; Augustyna Macedońskiego proboszcza kościoła Łuszczowskiego; Fabiana Łuszczynskiego dyfinitora aktualnego prowincy ruskiej zakonu braci mniejszych Oyca świętego Franciszka kaznodzieję, ordynaryusza konwentu leżayskiego; Jana Kapistrana Okolskiego, zakonu Franc. św. reg. obs. kaznodzieję etc.; Andrzeja Barszczewskiego, S. Th Magistra etc.; Mikołaja Kieremowicza, S. J. lwowskiego kaznodzieję.

Kazania te oddzielnie liczbowane zajmują str. 361. Przyłączone do tej księgi znajduje się kazanie X. Wal. Weisłowskiego, kanonika etc., w rocznicę koronacji 8 Września 1725 r. miane. Kazanie to zajmuje kart nlb. 23. (Koronacyi dopełnił Jan Skarbek arcyb. lwow., kosza łożył Michał Potocki, pisarz W. koronny). — Obacz również pod nazwiskami kaznodziejów (Józefowicz — Łuszczynski — Weisłowski i t. d.).

Jocher 9026. III. 504. Akad. — Osslol.

— ad ecclesiam Metropolitanam Mohileviensem aliasque catholicas cathedrales ecclesias latini ritus in imperio rossiano spectantes ab ill. etc. Laurentio Litta, Archiep. etc. ad Seren. Paulum I. signati et ill. etc. Stan. Siestrzenczewicz de Bohusz metropolitano unico ecclesiae catholicae in Rossia etc. exhibiti. Obacz: Litta Laur. (1798).

— erectionem metropolitanae Mohileviensis catholicae ecclesiae concernentes ab Illus. Excell. et Rev. Dom. Joanne Andrea Archetti, archiep. Chalcedonensi, legato apostolico, ad Seren. ac Pot. Dom. Dom. Catharinam II. Imperatricem et Autoc. totius Russiae signati et in charta pergameni cum appensis sigillis Illus. Excell. ac Rev. D. Stanislao Siestrzenczewicz a Bohusz, insignium polonorum aquilae albae et S. Stanislai equite, dictae ecclesiae primo archiepiscopo exhibiti. Petropoli a. 1784. w 4cc, str. 36. Obacz: Archetti.

Stanowi: Diltheja: Statuta imperialia, pars IIItia.

Jagiell. — Bibl. petersb. — Zieliński.



— (Ein statlicher vnd feyerlicher) der holdigund szo der allerdurchleuchtigster hochgeborner Fürst, vnd groszmechtiger Herre, Herre Sigmundt von Gottesgnaden Künigk zu Polen Groszfürste yn Littawen, yn Reussen, vnd aller Lande Preussen etc. Herre vnd Erbeling, yn seiner küniglichen Stadt Dantzig, öffentlich offen marekte in seyner Maiestet tzirlich sitzendt, gehalten, vnd den eydes pflicht von den eynwornern daselbst enthpfangen hat, sampt etzlichen Statuten vnnnd Gedenunge daselbigst aufgerichtet. (Pod tem drzeworyt: król na tronie siedzący z mieczem w prawej ręce; u dołu po lewej stronie orzeł, po prawej pogoń, wszystko w czworoboku). Na końcu: Gedruckt zu Crackaw durch Hieronymum Viotorem. Pod tem orzeł na tarczy ukoronowanej w czworoboku. w 4ce, k. nl. 4. dr. goc.

Na końcu manifestu Zygmunta: Geschehen zu Dantzig montages vor Joannis des tauffers. Am iore noch Christ geburt MDXXVI.

Zapewne i druk będzie z tegoż roku.

Bandt. Hist. druk. k. p. I. 161. podaje z rękop. Hoffmana, ale mniej dokładnie.

Kórníc. — Czartor. — Braníc.

— centenarii ob. Schola Mariana (1600).

— (Der Erste abgesonderte), worinnen die Freyheiten und Vorrechte derer nicht-unirten Griechen und Dissidenten, welche als Mitglieder des Staats und als Einwohner im Gebiete der durchlauchtigsten Republik Polen und derer dazu gehörigen Länder sich befinden, enthalten sind.

Premier acte séparé, contenant les immunités et les prérogatives des Grecs Non-Unis, et des dissidents indigènes et qui vivent sous la domination de la sérénissime République de Pologne et des provinces qui y sont annexées. MDCCLXVIII. (1768) w 4ce, str. 56 (druk w dwie kolumny po niemiecku i po francuzku).

ob. Acte.

Warsz. Uniw. — Raczyńs. — Braníc.

— gratulatorius Vladislao IV. ob. Agricola Krzy. (1633) — Einhorn Paul. (1633).

— lector. eclipsium lunae ob. Broscius J. (1616).

— Leonis ob. Zyznowski Stan. (1647).

— limitationis Kommissyi prowincyalney W. X. Lit. vigore konstytucyi seymu pacificationis roku 1736 za uniwersalem J. K. M. w 1737 m. Maja 22 d. w Grodnie zaczętey a do r. 1738. ejusdem mensis dici zalimitowaney. B. m. i r., folio, kart 5 niel.

Sa tu także: Conclusum senatus consilii Vschoviae 1737. — Augusta III.: Zalecenie ekonomii 1736. o komunikowaniu zażaleń przeciw bezprawiom.

Warsz. Uniw.

— litterarius in quo alumni Scholae Rethorices universitatis Zamoscensis ex eloquendi arte publicum profectus sui specimen per exhibitam variarum in materia sacra ac profana politica orationum item a se confectarum declamationem, illarum formae et elocutionis modos explanantes coram eruditissima magnorum virorum frequentia sub assistentia sui professoris, anno Servatoris 1778. diebus Augustiemonstrarunt. Zamosci, typis academicis. w 4ce, 14 kart nlb. syg. C<sub>2</sub>.

Ded. Alexandrowi i Stanisławowi Zamojskim, synom Andrzeja kanclerza. Jestto programat z retoryki, zawierający przykłady wymowy po polsku.

Na samym końcu lista uczniów egzaminowanych.

— manifestationis 1769. ob. Actum.

— memorabilis solennitatis abdicationis J. Casimiri ob. Schroeder Elias (1668).

— oratorius sive de laudibus linguarum ebraeae, graecae et latinae a Gedanensi iuventute studiosa. Godani 1689. w 12ce.

Jocher 600.

— passionalis de tristitia animae Christi, in gymnasio Thoruniensi feria VI. Hebdomadis magnae post sacra pomeridiana exhibendus, cui ut benevoli intersint, ea, qua par est reverentia et humanitate mecaenates, patronos, singulosque bonae mentis favitores, piosque passionis dominicae aestimatores invitant professores, et visitatores. Thorunii, ex-

eudebat Johannes Conradus Rügerus, nobiliss. senatus et gymnasii typographus. A. D. 1706. fol., 2 kart.

Czartor.

— publici per clarissimos DD. Doctores et excellentes professores almae universitatis Zamoseensis sub praesidentia perillustrium clarissimorum DD. MM. Balthasaris Dulewski sacrae theologiae et juris utriusque doctoris et professoris, ecclesiarum cathedralis Chełnensis et insignis collegiatae Zamoseensis canonici, parochialis Goraiensis et sanctae Catharinae ad Zamoseium praepositi, facultatis theologiae, M. Stanisłai Duncewski iuris utriusque doctoris, mathematicos professoris, supremi tribunalis regni geometrae jurati, facultatis iuridicae, M. Andreae Wątrobski theologiae speculativae professoris, scholarum provisoris, canonici Zamoseensis, facultatis philosophicae decanorum absolvendi. 1757. folio, 1 arkusz.

— publicae promotionis in univ. Zam. 1782. ob. Karasiewicz Ant.

— publicus ob. Arnold Samuel. (1706).

— virtutum ob. Morawski Jan (1674).

**Acutum** ob. Sarbiewski Matthias.

**ACXTELMEIER Stan. Reinh.** Das Muscovitische Prognosticon oder der glorwürtdige Czaar Peter Alexowiz, v. d. russ. Macht, v. d. Tyrann Iwan Wasilowiz etc. Augspurg 1698. w 4cc.

Odnosi się także do stosunków polsko-moskiewskich. Bibl petersb.

**ACZEWICZ Albert Alex.** Victrices eruditi certaminis laureae depromptis ex veteri sapientia honorariis insignitae et VV. DD. X. primae laureae candidatis, dum in alma universitate cracoviensi per clarissimum et excellentissimum DD. M. Sebastianum Taraliez collegam minorem, ordinarium eloquentiae profess. ac interea philosophiae facultatis decanum, in nobilissima illustrium hospitum corona artium et philosophiae baccalaurei ritu solenni renuntiarentur, amoris et gratulationis ergo ab Alberto Alexandro Aczewicz ejusdem laureae candidato oblatae lucique publicae con-

secratae. Anno salutis e fasciis verbi 1672. men. Octobr. die 19. Cracoviae, ex offic. Schedeliana S. R. M. typ. 1672. folio, kart 6.

Na odwrotnej karcie tytułowej herb. — Dedykacya Stan. Lipskiemu kanon. krak. płock.

Następuje oda do św. Jana Kantego. — Panegiryki do egzaminatorów Sebastiana Taraliez, Mich. Brosciusa, Samuela Kowalewskiego i do laureatów, którymi byli: Fr. Roliński, Jan Wolski, Fr. Kenc, Karol Dziedzickowic, Marcin Nowakowic, Mare. Zachowic, Józ. Ig. Szaskiewicz, Adam Stirkowski, Kasp. Ciekowski. — Aczewiczowi dziękuję Kenc Fr. Jan. — Na ostatniej stronie: Sub auspiciis S. M. Makowski.

Juszyń. Dykeyon. I.

Jagiell. — Krasinś. — Ossol.

**Adaequatio** eximiis heroicae virtutis meritis Petri Praczelewicz ob. Bellina Mich. (1698).

**Adactum** gymnasticum ob. Stefanus Jan (1679).

**Adagia** ob. Hagedorphinus Christ. (1535) — Knapski Grz. (Adag. polon. (1687) — Langius Jos. (sive sententiae 1596) — Żeglicki P. Arnolf (1751).

**(Adalbertus).** Pro commemoratione S. Adalberti episcopi martyris. B. w. m. i r. w 16ce, k. 1.

Jagiell.

**Adalbertus** Sanct. Martyr. ob. Ansdacht (Wahlfahrts 1759) — Bogusławski (1694) — Crugerius R. P. G. (1669) — Düring (1693) — Gundelius Philippus (1526) — Helwich Christianus (1693) — Hymnus (b. r.) — Jabłonowski Josephus Alexander (1761) Kicliński Martinus (1650) — Legende (1517) — Lureński Val. Jós. (1722) — Minasowicz Jos. Epiph. (1784) — Rucieński Jan Chr. (1685) — Seyler Jerz. Dan. (Warscheinl. Gedank. b. r.) — Stadtlender Fryd. (Exercitatio 1693) — Sylvester II. Papa (Vita 1629) — Tretter Thomas (Vita S. Ad. b. r.) — Wojciech św.

**Adalbertus** Dei gratia Marchio Brandenburgensis Prussiae, Stetimensium, Pomeraniae, Cassubiorum et Vandalorum dux, burggravius norimbergensis ac regiae princeps, omnibus ad quoscumque

pervenerint hae litterae S. P. D. Regiomonti d. 20 Julii 1544. fol., k. 1.

ob. Albrecht.

Czartor.

**Adalbertus** a S. Teresia. Phoenix redivivus ob. Siewierkiewicz (1671).

(**Adam św.**). Officium albo Godzinki o św. Adamie. B. w. m. i r. w 8ce, sign. ark. B<sub>3</sub>.

Warsz. Uniw.

**Adam** w pobożnych wychwalony go-dzinkach, albo officium o św. Adamie in gratiam ludzi tym zaszczyconych imieniem nowo złożone, i do druku cum licentia superiorum podane R. P. 1723. W Krakowie, w dr. Franc. Cezarego J. K. M. i J. O. X. J. M. bisk. krak. Xcia Siewier. ordyn. typogr. w 8ce, kart niel. 8.

Na odwrocie tytułu herb i wiersz na Sienia-skich Leliwe.

Jagiell.

— ob. Bankiet (1650) — His-torya — Loredan Franc. (z włoskiego wytłomaczony 1651) — Pikulski Gaudenty ks. (1763) — Smarzewski A. (Nowy Bóg człowiek 1715).

**ADAM.** Stances de maistre Adam, au pare de Nevers. Sur le depart de la Serenissime Reyne de Pologne. A Paris, chez Toussainet Quinet, au Palais, souz la montée de la Cour des Ayde. Avec permission. 1645. w 4ce, k. t. i 12 str.

Czartor.

**Adam** z Bochni ob. Aretinus Leonardus (1515) — Bochyń Adam.

(**Adam Daniel**). Betrübter Herten beruhigung über den frühzeitigen Ver-lust... ihres Tochterleins Maria!... dem Ehregeachteten... Daniel Adam Vorneh-men Bürger der Königl. Stadt Thorn... zu einiger Liederung... von einem treu-verbundenen Freunde. 1664. Thorn, gedruckt durch Michael Karnall. (1664). w 4ce, str. 4.

Wierszem.

**ADAM Jacob.** Examen und Proba oder die von Jacob Adam in Danzig Spital Predigern, aff des Herren Michaelis christliche Warnungs und Ver-mahnungs Schrift, ungereimbte, über-formirte, nothdürftige gegebene Antwort. Mit welcher er seinen Sacramentschwarn bey hohes und niedriges Standes Per-sonen, zu verthedigen, und den Eintfel-

tigen bey zubringen nicht wenig wie-wol kindisch und sehr ungeschickt sich bemühet hat. Gedruckt zu Rostock durch Joachim Fuess. A. D. 1615. w 4ce, k. 108 jednostronnie liezbowanych, prócz dedykacyi i przedmowy, które zajmują k. nlb. 19.

Ossol. — Warsz. Uniw.

**Adam Jakób** ob. Knauz Thomas (Chirurgia 1795).

**ADAM John A. M.** View of universal history etc. including an account of the celebrated revolutions in France, Poland, Sweden, Geneva etc. Tomów 3. London 1795. w 8ce.

**Adam Stanislaus** ob. Grabowski A. S. (1764).

**Adam** od Najśw. Trójcy, ob. Orłowski (Zebrańie redempeyi 1783).

**Adamantinus** sapientiae. ob. Arnold Georg. (1644).

**Adami** ob. Gosky G. (1682).

**ADAMI Ernst Daniel**, Ministerii Candidatus (urodz. 1716). Zduny darff mich heute nicht allererst um Ursach fragen warum man durch Glocken-Schlag ein so vieles Auffsehen macht? Der Frau Lauterbachin Leib wird in Ihre grufft getragen, Leser sey all Augenblick auf dein End und Grab bedacht. Zduny, 1742. den 4 Januarii.

Wrocł. miej.

(**Adami Joach.**). Hochzeitliches Eh-ren- und Freuden-Fest, dess edlen, gross-achtbahren, hochgeehrten Herrn Joa-chimi Adami, philosoph. et medicinae doct. und vornehmen practici in Ra-witz. Wie auch der wol-ehrbaren, hoch-ehr- und tugendreichen Jungfr. Rosina, dess edlen, vesten und hoch-benaubten Herrn Johann Nikisches, der Hoch- Gräfflichen Gütter Rawitz, Sierakowo, Schimnowo, Polnischen Dam, etc. bestandes Inhabern, hertzgelieb-ten Jungfer Tochter. So am 4 Novembr. dess 1670 Jahres in höchsten Freuden vollzogen mit nachfolgenden Ehren-Ge-dichten, bechret von gutten Freunden Anverwandten. Breslau, in d. Bauman. Erb. Druck. druckt Joh. Ch. Jacob Factor. fol. k. 6.

Wiersze łac. i niem.: Gothof. Hermanus, — Melch. Walther, Diac. zu Rawicz. — Mart. Blachius. — Zach. Hermann in Lissa i t. d. Wrocł. miej.

**ADAMI Iohann Gottfried** Pfarrer in Sandewaldau. Ein von Gott recht wohlversorgter Seelen-Sorger... Bey Beerdigung des M. Caspar Sommers treuverdientesten Pastoris in Geischen. Parentation. Epicedia. Schlichtingsheim Gedruckt bey Iohann Gottfried Hasen. folio.

Wrocł. miej.

**ADAMI Math.** Encomium genealogicum familiae Firleianae. Heidelbergae 1602. 4to.

Katal. bibliot. elekt. Sask.

**ADAMI Reinhold** kaznodz. Jana Radziwiłła. (Regulamin scholae). Lubeza nad Niemnem (nie znane dziś).

Węgierski. Hist. eccl. 1652 s. 149. — Łukaszewicz, Wyzn. helw. w Lit. II. 162.

**ADAMIDES Samuel.** Scarbimiriensis. Excellentissimo Domino Paulo Hercio Curzelowiensi licentiam petendi doctoratum in philosophia sumenti a magnifico atq. admodum Rndo DD. Jacobo Janidłowio I. U. D. et professore Univ. Cracov. Procancellario dignissimo, Canonico Sandecensi, Protonotario apostolico etc. Samuel Adamides Scarbimiriensis offert. Cracov. in offic. typ. Francisci Cesarii a. D. 1618. w 4ce, 1 ark. (wierszem).

Czartor. — Dzików. — Jagiell. — Uniw. lwow. — Ossol.

**ADAMIUS Teodor (Adami).** Oratio funebris memoriae et honori Hedvigis (Uxoris ducis Julii Brunsvic). Helmstadt 1602. w 4ce.

Jadwiga Brandeburska była córką Zygmunta I. kr. pols.

Adelung. Gelehrt. Lex. I. 200.

**Adamowicz Alex.** (pseudonym) ob. Woyda Kar. (1794).

**Adamowicz Hiac.** ob. Sidus Hiac. (Symbolum amoris 1632).

**ADAMOVIUS Chrisost. Paulin.** Abecedarium vitae spiritualis, explicans naturam, causas, gradus, media, impedimenta et instrumenta practica religiosae perfectionis, omnibus vitae asceticae cultoribus seitu necessarium. Opera olim Rever. in Christo Patris Chrysost. Adamovij ord. s. Pauli primi Eremitae de-

finitoris provinciae polonae et magistri noviciorum ex variis authoribus collectum. A. D. 1648. ab Eleutherio Biernecki, nunc vero in usum commodiorem religiosae juventutis praelo datum a. 1720. typis Clari Montis Czesztochoviensis. w 4ce, z przodu 1 ark. i 160 stron.

Joher 6099.

Dzików.

— Toż, bez wyrażenia roku (nowy tytuł oddrukowany). w 4ce, kart 2, str. 160.

— Abecedarium vitae spiritualis, explicans naturam, causas, gradus, media, impedimenta et instrumenta practica religiosae perfectionis olim a R. P. Chrysostomo Adamovio provinciae Paulino-Poloniae definitore et magistro novitior. ex variis authoribus collectum. Nunc vero honori et venerationi Stae Theclae V. et Mart. dedicatum. Una cum conclusionibus philosophicis menti D. Thomae Anhelici Eclae Doctoris conformibus, quas in celeberr. Clari Montis Czesztochov. monasterio a. 1772 dieb. mens. Junii publice defendendas suscepit Fr. Fortun. Opełczyński ord. Monachor S. P. p. E. professus et philosophus consummatus praesidente R. P. Laur. Schultz ejusd. ordin. AA. LL. et phil. doctore ac professore actuali. Czesztochowa, typis Clari Montis (1772). w 4ce, str. 160.

Jabłonowski Musacum s. 20. — Przyłęcki S. Rkps.

— Abecedarium perfectionis religiosae. Divinissimus presbyter et Martyr Valentinus per assertiones theologicas studii Varsaviensis ord. S. Pauli p. Etac. A R. P. Clemente Żukowski... propositum sub ascetico opusculo abecedarii. Opera R. P. olim a. 1648. compilati nunc vero 1767. in conventu Varsaviensi explicatum. w 4ce, k. 4, 160. (tylko tytuł dodrukowany de edycyi pierwszej).

Uniw. Warsz.

— Toż, Siennicki Stan. przytacza edycyę Czesztochowską z r. 1648, ale to jest bafamutne źródło, nie zasługujące na wiarę.

— Pabulum animae christianae, seu meditationes triplici perfectionis viae servientes, a R. P. Chrysostomo Adamovio

S. ordinis S. Pauli primi Etac Ascetae conscriptae. auctae vero et in singulos totius anni dies dispositae a F. Bartholomaeo Sotarevio eiusdem S. ord. presbytero, atque ab eodem in gratiam omnium, sive per lectionem sacram, ac meditationem, sive per exhortationem et praedicationem, sive per conferentias et discursus spirituales perfectionem Christianam, tum sibi tum aliis procurantibus. publicae luci datae. A. D. 1706. Impressae in privil. S. R. M. Clari Montis typographia. w 8ce, k. 3, str. 756 i index k. 13.

Dedyk. Const. Moszyński provinciali.

Jocher 5627. ma może przez omyłkę druku datę 1700 r. Jagiell. — Ossol.

**(Adamski Adalb.)** In Nomine Domini Amen. Decisiones juridico canonicae ad V. libros decretalium Gregorii IX. Pont. Max. w 4ce. ob. Hunan (a) Ioannes. 1771.

**Adamus** ob. Crelius Sam. (1700). — Dangovius Puul (1605). — Pobiedziscensis.

**Adamus** Polonus ob. Bochyń Ad. (Dialogus 1508).

**Adaukt** męczennik ob. Rymaszewski Damascen (Kazanie 1781).

**Addenda** ad Expositionem iurium eorum qui Dissidentium nomine veniunt summarumque potestatum, quarum partes illorum tueri interest. Petropoli mense Decembri 1766. B. w. dr. w 4ce, 2 ark. (str. 15).

Jocher 9687.

— Toż, Editio altera. Petropoli. 1766.

ob. Expositio iurium.

Jagiell. — Krasień. — Ossol. — Bran. — Raczyń.

**Additamenta** ad statum causae 1666. ob. Biron Ern. Jan.

**Additamentum** Missarum ad Missale Romanum. In typ. Lovicienski 1788. fol.

**Additiones** resolutionis regulae D. Fracisci obacz: Antonius Cordubensis (1626).

**Addytament** do artykułu pierwszego ułożenia Rady nieustającej. folio, 1 k. Czartor.

— do gazet. Krótko zebrany aktu koronacyi obrazu Nays. Maryi Panny

w kościele Białynickim WW. OO. Karmelitów dawney obserwancyi prowincyi s. Jerzego męczennika roku 1761 dnia 20 Septembra na uroczystość Imienia Maryi, na ten dzień w dyecezyi wileńskicy przypadająca; dla długości dyaryusza zupełnego (z którym ma być złączony) a łatwości prętszego wydrukowania iest rozdzielony, oraz na obligacyą wielu ciekawych, w wiadomości o koronacyi lubo zpóźnionym czasem do druku iest podany. B. m. i r. w 4ce, kart 4. Jagiell.

— do gazet. B. w. m. dr. i r. w 4ce, (1753—1759) obacz: Kuryer cudzoziemski. Jagiell.

— do gazet in 4to, str. n. 4.

Krasień.

— do gazet warszawskich d. 29 Marca r. 1775. Warszawa 1775. folio, str. 4. Branic.

— do gazety warszawskiej; z Warszawy dnia 1 Maja r. 1790. Zawiera list króla pruskiego do Xcia Wirtemberskiego Ludwika, przechodzącego w służbę Rzeczypospolitej. w 4ce, 1 k. Zieliń.

— do gazety warszawskiej z Warszawy 8 Maja 1790, w 4ce, k. 2. Zawiera korespondencyą między Stanisławem Augustem a królem pruskiem względem traktatu handlowego. Dziłkow. — Zieliń.

— do gazety warszawskiej 1 Sierpnia 1792. Odpowiedź exrektora exklyrykowi. Zieliń.

— albo opisanie krótkie koronacyi cudowney statuy Matki Boskiej Maryi na lewey ręce piastującej Jezusa, a w prawey berło od lat 250 cudami sławney w kościele Rzeszowskim WW. OO. Bernardynów prowincyi ruskiej roku pańs. 1763 dnia 8 Września odprawionej. w 4ce, k. 2. Czartor.

**Adele** i Teodor czyli listy. ob. Genlis (1782).

**Adelfotes**. Grammatika dobroglagolewaho ellenoslowienskaho jazyka. Sowerszennaho iskustwa osmi czastici slowa ob. Grammatika 1591.

**Adelsmans** (En Polsk) bref om Romerske Pafwens Macht och Myndighet samt des Beslut emot Cardin. Primat. och Biskopparne Polniska Rikets Rad. Stokholm ob. Hermelinus Olaus (1705).

**Adelson** i Salvini ob. Łopuski A.

**ADEL T Martin.** Past. et Insp. Eeel. Smigl. (1686 † 1742). Als Sr. Hochwohl- Ehrwürden, Friedrich Weber... Dieses jetzlauffenden 1739. Jahres den 14 Augusti... selig entschlafen, und den 19 darauf... bestattet ward, wolte... seine Liebe und Hochachtung... in etwas zu erkennen geben... B. m. dr. (druk. w Schlichtyngowie). folio, 2 k.

— Bey den durch Gottes gnade erneuertem Gedächtnisse des erschienenen hundertten Jahres nach Aufferbeugung und darauf erfolgten Einweyhung des schon dritten evangelischen Gottes-Hauses in Schmigel, an dem auch dritten Orte (wo es noch itzo stehet) welche a. 1644 d. 12 Junii von unsern Vorfahren feyerlichst geschehen, wolte und solte seine liebe Gemeine zum herzlichen Lobe, Dank und Gebethe den 2 Sonntag nach Trin. a. 1744 d. 14 Junii, unter andern auch durch nachgesetzte gebundene Zeiten, zu einem künstlichen Andeneken ermuntern und erwecken, Ihr in dem 26 Jahre seines Lehr-Amtes vorordneter treuer Lehrer Martin Adelt. Gedruckt mit Hunoldischen Schrifften. 8vo.

— Evangelische Jubel-Freude über ein Haus Gottes nach hundert Jahren dasz solches durch Gottes Hülfe noch bis auf diesen Tag stehet, wurde bey erneuertem Gedächtnisse des eingetretenen hundertten Jahres nach Erbaung und Einweihung des evangelischen dritten Gottes-Hauses zum Schmigel in Grosz-polen a. 1744 d. 14 Junii var Dom. II. post Trinitatis aus den Worten 2 B. der Chron. VII. 27. einer volkreich versammelten evangelischen gemeine daselbst vorgestellt, und zu einem künstlichen Andeneken sammt beygefüigten historischen Anmerkungen und Freuden-Gesängen zum Drucke überlassen von

Martin Adelt Pastore prim. et Inspectore ministerii XXVI. Danzig, bei George Marcus Knoch. 1745. 8vo, str. 48.

Czartor.

— *Historia de Arianismo olim Smiglam infestante, oder historische Nachricht von des ehmaligen Schmieglichen Arianismi Anfang und Ende. Nebst einer Kirche-Historie bis auf gegenwärtige Zeit der Stadt Schmigel, in Gros-Pohlen. Mühsam verfasst und zusammengetragen von Martin Adelt, Past. prim. und Insp. der Evang. Gemeine daselbst. Dantzig 1741. Zu finden bey George Marcus Knoch. w See, 6 kart na przodzie i 84 str.*

*Z ryciną widoku Szmigla i starożytności lamże wygrzebanych.*

Joher 9870. — Encyk. Orgelb. I. 119.

Czartor. — Univ. Iwów. — Akad. — Birgel. — Ossol. — Raczyńs.

— Leichen Predigt H. Joh. Gottfried Fiedlers Eheliebsten gehalten 1719. folio.

Acta hist. eccl. nostr. temp. 1 Band p. 124.

— Lob- und Gedächtniss Rede gehalten auf das Ableben Frau Anna Constantia von Bojanowski gebohren von Wisnewski. Lissa. folio.

Acta hist. eccl. nostr. temp. 1 Band p. 124.

— Standrede auf H. M. Sam. Laur. Puschmann Oberdiakonus in Lissa 1723.

Acta hist. eccl. nostr. temp. 1 Band p. 124.

— ob. Faustus M. G. F. (Funeralia 1718) — Haneke (Abitum juvenis 1707). — Laengner (Glückwünsche).

**Adelung** ob. Mrongovius Krzyszt. (1794).

**Adeps** elegantiarium Vallae obaez Aeursius (1511).

**Adhortatio** ad concordiam amplectandam ob. Wereszezyński (1587).

— ad Theodosium Judaeum obaez Phillippus (1537).

**Adieu** à la Pologne ob. Desportes F. (1574).

**Adjunctum** testamentum ob. Krzysztanowicz (1603) — Sisimus M. (1603) — Solikowski Jan Dym. (1606).

**Adler Blitz** ob. Francisci Erasmus (Finx) Erzehl. der Kriegs Empörungen (1684).

**ADLER Salvius J.** Caussae ob quas Gustavus Adolphus coactus est cum exercitu in Germaniam movere. Stralsundii 1630. w 4ce.

**ADLERFELD Gustaw** (ur. 1671 w Stockholmie † 1708). Histoire militaire de Charles XII. roi de Suède depuis l'an 1700 jusqu' à la bataille de Pultawa en 1709, écrite par ordre exprès de Sa Maj. On y a joint une relation exacte de la bataille de Pultowa, avec un journal de la retraite du roi a Bender, p. Gustave Adlerfeld chambellan du roy. Vol. I—IV. Amsterdam 1740. w 12ce, T. I. str. XXIX, 434, II. str. 627 (powinno być 525), III. str. 547, IV. str. 240. z planem bitw i portr. Karola XII.

Akad. — Krasinś. — Bibl. petersb.

— Toż, Paris 1741. w 8ce.

Bibl. petersb.

— Toż, po niemiecku. B. I—III. 1740—42.

— The military history of Charles XII. king of Sweden, to which is added an exact account of the battle of Pultowa. Translated in to English. London, 1740. 8vo.

Bibl. petersb.

— The genuine history of Charles XII. with a more particular account of the battle of Pultawa. Translated by Jam. Ford. London, 1742. w 8ce.

Bibl. petersb.

— Warhaffter Entwurff der Kriegesthaten Carls XII. bis an den Alt-Ranstädtischen Frieden. (Übersetzt von A. K. Adlerfeld geb. Steb). Wismar, 1707. 4to.

— An exact account of the battle of Pultowa with a Journal of the king's retreat to Bender illustrated with plans of the battles and sieges. London 1740. w 8ce.

**ADLERHOLT Germanus.** Höchstgepriesenes Preussen oder umständliche Beschreibung und Verzeichnuss der herrlichen Landes Preussen nach dessen reichen Natur-Gütern, Fruchtbarkeit, Flüssen, Seen, Inseln und Halb-Inseln, alten Einwohnern und Heyden-thum, auch Bekehrung zum Christen-

thum etc. wie auch von dessen Beherrschung unter dem Marianisch-Teutschen Ritter-Orden, und folglich unter denen Königen in Polen und Preuss. Hertzogen etc. etc. Ferner von Erhöhung des Preuss. Herzogt. zur königl. Würde und Ueberschwemmung des königl. Poln. Preussens durch die Schwedische Kriegs-Flut; nebst einer Verzeichniss aller fürnehmsten Städte, Vestungen und Plätze, samt deren Merkwürdikeiten ausgefertigt durch.... Franckfurth und Leipzig, zu finden bey Joh. Leonh. Buggel. 1704. w 12ce, kart nlb. 10, str. 789, z 22. widokami rytow. i 1 mapka.

Jagiell.

**ADLERHOLD Mart.** Sieg-gekrönter Feld-Zug dess Adlers und Leuens im 1687. Jahr Christi;... dazu das Jenige, was in diesem obbenannten Jahr, von den Polnischen und Moscovitischen Kriegs-Verrichtungen wider den Erbfeind das Gerücht angesagt. Nürnberg, 1687. w 4ce.

Petersb. bibl.

**Adlernest** polnisches obacz Trüster Johannes (Polnisches Adler-Nest 1666).

**Adlerskraft** oder Heldenkern, ob. Feigius (1685).

**ADLERSTEEN Joran.** Najásnieyszego maiestatu krola J. M. szwedzkiego obrány generalny woyskowy commissarz Joran Adlersteen. (Uniwersał o kontrybucyi wojennej w obzvie pod Krakowem). B. m. i r. (Krakau  $\frac{3}{13}$  Augusti 1702). folio, 1 karta.

Jagiell.

**Administracya** dochodów publicznych. Ogłoszenie wartości monety rosyjskiej stósownie do monety polskiej. 1795. folio, str. 2.

Branic.

— dóbr ordynacyi Ostrogskiej. 1753. ob. Ostrogska Ordyn.

— duchowna dycezyi Wileńskiej całemu duchowieństwu świeckiemu i zakonnemu obojej płci zdrowie i błogoszawieństwo. (Wilno 1789. Grudnia 19). folio, ark. tablicowy.

Jest to pierwszy list rządu dycezyi, co do podatku Subsidiu Charitativi. Podpisy: X. Piotr Toczyłowski, biskup. — X. Antoni Kruszewski, kanonik.

Jocher 7651.

— duchowna Wileńska wszystkim wiernym dyecezyi Wileńskiej zdrowia y błogosławieństwa od Boga. (Wilno 12 Maja r. 1790). folio, ark. rozłoż.

Jocher 7652.

— dyecezyi Wileńskiej wszystkim wiernym i całemu duchowieństwu zdrowia i błogosławieństwa od Boga. 1/2 ark.

Z powodu ustawy rządowej, z naznaczeniem nabożeństwa w Wilnie 3 Lipca.

Jocher 7655.

— duchowna Wileńska żąda od WW. JJ. XX. proboszczów, plebanów y całego duchowieństwa świeckiego jak zakonnego płei obojej, aby o funduszach sejmików wszelkich ich dozorowi poruczonych, wiadomość jak najdokładniejszą z dołączeniem w autentykach lub ekstraktach funduszami, komisjom cywilno-wojskowym uczynili. Działo się na sessyi administracyjnej 181-iej dnia 22 Augusta 1790. B. m. d. fol. 1 ark.

— duchowna dyecezyi Wileńskiej wszystkim wiernym Chrystusowym zdrowia w Panu. 1 ark. rozłoż.

Z powodu zgonu Tomasza Zienkowiecza, biskupa Aryopolitańskiego 9 Grudnia 1790.

Między podpisami podpis X. Dawida Pilchowskiego.

Jocher 7653.

— skarbu publicznego wyznacza officyalistów z oznaczeniem pensyj dla nich na różnych komorach w kraiu. Warszawa 1795. folio, k. 2.

Warsz. Uniw.

**Administratio** dioecesana universo clero tam seculari quam regulari salutem. 1 ark.

O ubiorze duchownych. Data 10 Lutego 1791. Sekretarz podpisany Mikołaj Tomaszewski.

Jocher 7654.

**Administration** des Finances obacz Esprit (1768).

**Admonitio** atque hortatio legatorum sedis Apostolicae ad patres in Concilio Tridentino, lecta in prima sessione. Cracoviae, apud vid. Floriani MDXLVI (1546). w 8ce, k. 8. Jagiell.

**Admiranda** de vacuo obacz Magni (Strasnitz?) Waler. (1647).

— philosphia obacz Zapolski B. (1602).

**Admonitio** de rationis humanae deceptione in spiritualibus fugienda. Regiononti, 1646. w 12ce, str. 70.

— ad fratres polonos ob. Kalwin (1563).

— ad lectorem in academiis Polonicis ob. Laudismann Casp. (1617).

— de irenico irenicorum e Socini secta ob. Komeniusz J. (1660). — Zwicker (1658).

— III. ad Zwickerum ob. Komeniusz J. A. (1662).

**Admonitiones** quinque circa Sac. administr. ob. Karnkowski St. (1572).

**Adnotationes** historiae de antiquitate equitum Aquillae Albae ob. Sapielha.

— *sumnopere necessariae* Clero tam saeculari quam regulari ad ritus ecclesiasticos orthodoxos observandos et abusus si qui vigent eliminandos, partim ex decretis Summorum Pontificum, partim ex decretis S. R. C. et rubricis Missalis et Breviarii, partim ex synodis provincialibus et ex edictis loci ordinarii desumptae. A. D. 1782. Lublini ex typ. S. R. M. Collegii PP. ord. SSS. Trinitatis.

— ad libellum Patronorum regni Poloniae et Sueciae breviario ordinis praedicatorum adjunctum. Juxta intentum decretorum sacrae rituum congregationis ex ipsis genuinis decretis et rubricis generalibus breviarii ordinis praedicatorum collectae et adjectae. Disponentibus et approbantibus superioribus. Impressae a. D. 1798. Sandomiriae. w 8ce, str. 118 i 9 k. nlb. Kalendarium provinciae s. Hyacinthi.

Wileńs. — Czartor. — Czetwert.

**Adolescentis** (Prima) commendatio proficiscitur a pietate in parentes. Cicero. Ojcz! boć wyraz ten własniej przystoi. B. w. m. i. r. w 8ce, k. 2.

Jestto wiersz polski ojcu na imieniny, druk Warszawski około 1790. Jagiell.

**Adolescentum** (Infausta parum consulti) amicitiae consilia in Jagiellone Mag. ducis Lit. filio theatri coll. Lublino. Soc. J. prolusione demonstrata. 1695. w 4ce, str. nlb. 4. (bez osobnata tytułu). Wolański A. w Rudce.



**Adolphe G.** ob Gottfried (1632).

**Adolf** Pfalzgraf Bruder des Königs aus Schweden ob. Copie (1656).

— król szwedzki ob. Acta pacis olivensis (1766).

— a S. Mariae Visit. Carmel. ob. Fulgor inter umbras (1696).

— od S. Kazimierza obacz Chraczyński A. (1692).

**Adolph** obacz Brachellius Ad. Joh. (Historiarum 1655, 1659).

**Adolphus** ob. Jesus (1696).

**Adolphi Christ.** ob. Wende G. (Als Herzog 1682).

**Adolphi Georgius Joh.** ob. Fechner Joh. (Aræ exsequiales 1686).

**Adonibczec** ob. Wieczera wielka króla nad królami (1689).

**Adonis,** ecloga ob. Schoneus And. (1581).

**Adorator** (Pierwszy) anielskiego chleba, pierwszy Xiążę anielskiej hierarchii w kościele tryumfującym, pierwszy hetman i strażnik w kościele wojującym św. Michał Archanioł przez prawdziwą pokorę nad wszystkimi chórami anielskimi przełożony i podwyższony czyli kazanie na honor św. Michała Archanioła przy konkluzji czterdziestogodzinnego nabożeństwa w kościele WW. OO. Bernardynów zakonu św. Franciszka Minorum de observantiae we Lwowie r. 1757 miane. We Lwowie r. 1757. folio, k. 10.

Ossol.

**Adorea** feriarum Antonii Paduen. ob. Pogorzelski Petr. (1639).

— illus. A. Lipski ob. Starowolski Szym. (1617).

— immortalis gloriae Sig. Gregorowic ob. Korzeniowski And. (1648).

— lauretae virtutis Ant. Cloche ob. Laskowski Dom. (1689).

— Mariae virginis ob. Starowolski Szym. (1637).

— Mariana ob. Szczygielski Stan. (1676, 77).

**Adoreae** poeticae spicilegium obacz Zamelius Frid. (1647).

— sapientium Virgini Mariae obacz Witwicki Alex. (1633).

**Adrastea** sarmatas obumbrans seu proshponemata syncharmatica ob. Mirowski Alb. (1611).

**Adres** zgromadzenia narodowego francuzkiego do obywatelów tegoż narodu ob. Mirabeau (1791).

**Adresse** des habitans. Tłomaczenie odezwy obywatelów. 1790. ob. G.

**Adrianopol** ob. Radniewski (Relation 1667).

**Adrianus** obacz Albinus. (Musarum 1534).

**Adryan,** ojciec zakonu św. Franciszka ob. Tomasz à Kempis (O nasładowaniu 1545).

**Adrian** a Nativitate B. M. V. Schol. Piar. ob. Bielatowski Adryan X. (1733).

**ADRIANUS** kardynał (Adrianus VI. papa) (1467 † 1523). Adriani Cardinalis Venatio una cum scholiis non ineruditis Leonardi Coxi Britanni. Cracoviae in aedibus Hieronymi Victoris typogr. diligentissimi mense Junio 1524. w 8ce, k. nb. 43.

Dystych in scholarum commendationem napisał M. Pyrserius. — Dedykacya: Jodoco Ludovica Decio, podpisana przez L. Coxa Cassoviae, 1524.

Zedler: Universal Lexic. 1732. I. 573.

Włocław. — Ossol.

**Adryan II.** ob. Odpusty (b. r.).

**Adryanowicz Wal.** ob. Andrzejowicz (Kazanie 1630) — (Ogród 1646).

**ADRYCHOMIUSZ** Chrystyan (Crucius) († 20 Czerw. 1585). Jeruzalem jakie było za czasów Chrystusa Pana, przedmieścia i co przedniejsze mieysca opisane, przez Christiana Adrychomiusza, a teraz świeżo dla pożytku większego zbawienego na polski język przełożone przez jednego z duchownych, Jeruzalem Nowego pod Czernskiem, roku 1671 d. 1 Stycznia. Drukowano w Warszawie. w 8ce, k. 13, str. 206. (ostatnia strona mylnie s. 109. liczbowa).

W kartach przednich zdania z Pisma św. i herb Królestwa Polskiego z herbem Wiśniowieckich. Przypisanie do Michała króla i przedmowa do czytelnika.

Jabłonows. Musacum s. 20, daje datę 1661 i zwie go Adrifonius.

Do tego należą:

Historja żywota Matki y Syna Marycy y Jezusa, Przenaświetszey (sic) Boga-

rodzice, z prorocstw, tajemnic, figur, Piśma świętego, y od czasu icy szczęśliwego Narodzenia, zebrana. Jezusa Pana z świętych Ewangelistów, cudow. dzieł, męki y śmierci iego zkompendiowana. Obiedwie tu dla nabożnych, Jezusa y Marya kochających pociechy położone y napisane przez tegoż co y pierwsza książeczka. W Warszawie r. p. 1671. w 8ce, 149 str. i 6 kart na przodzie.

Przypisanie: Eleonorze Mariej Jozephie polskiej królowej. Na tejsze herb na odwrocie tyt. wysztylehowany, 6 wierszy. Kończą: Pieśni dwie z Ewangelii św.

Jeruzalem Ncwe w si wsi z dawna nazwany Gora objawione przez cudowne widzenie na niebie Krzyża świętego na górze teraz Kalwaryey w roku 1667. Dnia 26 miesiąca Grudnia w nocy po nabożeństwie Narodzenia Pańskiego, godzin dwie trwającego. Przez Andrzeja Jana Frankiewicę, Philos. Bak. z kaplicami męki Pańskiej wierszem opisane. W Warszawie r. p. 1680. w 8ce, str. 180.

Data druku pierwotnie była wybita 1670, a później 1680. ztąd cyfra jest zamazana. Przypisanie wierszem: do Stephana Wierzbowskiego biskupa poznańskiego. Mieści zarazem modlitwy prozą. We wszystkich trzech książkach druk antyqua.

Porównaj: Frankowicz A. J.

Jocher 8147. 8832. 8852.

Jagiell.

— Jeruzalem jakie było za czasów Chrystusa Pana, przedmieścia y przednieysze miejsca spisane przez Sebastjana Adrychomiusza, a teraz swięto dla pożytku większego zbawiennego na polski język przełożone przez jednego z duchownych do druku podane. W Warszawie w drukarni koll. J. kr. M. Soc. Jesu r. p. 1725. w 4ce, k. 4, str. 110. — Część II. stanowi, tak jak poprzednio było: Historia żywota Matki i syna Mariej, w 8ce, str. 76.

W pierwszej części strona 109 pomyłona, wydrukowano str. 190. Kończą pieśni z Ewangelii św.

Zafuski Progr. 50.

Chreptow. — Czartor.

— Toż, Warsz. koll. J. kr. M. Soc. Jesu r. 1726. w 4ce, k. 4, str. 110.

Rok 1726. tak wytłoczony, że wygląda na r. 1716. Przyłocki notuje dedykacją koll.

Warsz. Soc. do Niesiołowskiego starosty

Cyryńskiego. Nie ma jej w egzempl. Bibl. Jagiell. lecz jest przemowa do czytelnika. Zresztą jestto istotnie edycja z r. 1725, tylko karta tytułowa przebita, a imię wydrukowano: Sebastjana.

Jagiell. — Ossol. — Uniw. lwow. — Uniw. warsz.

— Historia żywota Matki i syna Marii y Jezusa przenaświętszej Bogarodzice przez Sebast. Adrychomiusza. W Warszawie 1725. w 4ce, 1 k. nlb. i 76 stron.

Imię podano mylnie zam. Chrystyan.

Chreptowicz.

**Adsertio S. Testam. e. Calv. ob.** Heshusius (1574).

**Adstites gratiae connubialibus Mart.** Anezowski ob. Kraus Jac. (1679).

**Adulta fascia ob.** Małachowski Jan (1676).

**Adwent Chrystusow przez ośmioldniowe Rekolekeye otrzymane.** Lublin, 1788. w 8ce.

— ob. Avrillon (1777), (1776) — Goliński Bazyli (1588) — Murezyński And. (Kazania 1753) — Wysocki Samuel od św. Floryana (1749).

**Adwents- Betrachtungen 1687. ob.** Quand Joh.

**Adventu (In) principum obacz** Xaverius.

**Adventus exoptatissimus 1787. ob.** Stanisław August.

— in Evangelia ob. Bartsch Fryd. (1601?).

**Adverbia moralne ob.** Lubomirski Stanisław (1701) — Tilmanus à Cameren (Adverbiorum moralium 1691).

**Adversaria abo terminata ob.** Zbi-gniewski Prok. (1621).

**Advertissemens reçues de Vienne en Autriche touchant l'election de monseigneur le duc d'Anjou pour estre roy de Polongne. A Lyon par Benoist Rigand avec permission 1573. w 8ce, kart nlb 4.**

Czartor.

**Advys uyt Koninekx-bergen belangende het Tractaet van Sweeden ende Brandenburgh. Gouda, 1656. w 4ce, str. 4.**

ob. Aitzema edye. w 4ce, pars VIII. s. 490.

— van Gecommitteerde Raaden op de Requeste van Pye Rich en Wilkison,

om bepaling der Impost van Ukrainsche Tabak en restitut. van te veel geconsigneerde penningen. 15 Maart 1771. fol., str. 12.

Bibl. petersb.

**Advocatus** mundi ob. Zimorowicz B. (1642).

**Advocati** ob. Toryani Joa. Cant. (Decisiones 1777).

**Adwokat** polski za cnota. Tum arbitramur cognoscere unumquodque cum causis primas et prima principia cognoscimus. Arist. Phis. L. 1. W Warszawie w druk. Wolnej 1791. w 8ce, str. 2. i 148.

Od str. 101. o adwokatach w Polsce. Na str. 71. Nota następująca: Tę satysfakcyą (wydawania posagów córkom patronów od klientów) w Polsce miał ojciec tego dzieła autora, że JW. Gajewski kasztelan Nakielski za wiernie utrzymywanie interesów dwom jego córkom dał posagi, gdy jedną do klasztoru, drugą za mąż wyprawił.

— Toż, inna edycya 1791. w 12ce mniejsz. str. 150. i nlb. 4.

Akad. — Bran. — Bibl. Jag. — Czetwert. — Ossol. — Uniw. lwow. — Zieliński.

— (Dokładny) krajowy w którym się wszystkie w życiu ludzkim potrzebne pisma sprawunkowe jakoto noty czyli prośby, memoriały, kontrakty, rewersa czyli zapisy dłużowe, zapisy ręczne, obligacye, zaświadczenia, plenipotencye czyli pełnomocnictwa, kwity etc. podług terażniejszych cesarsko królewskich praw znajdują i bez pomocy adwokata ułożone być mogą. W Krakowie kosztem Franciszką Gärtnera 1798. w 8ce, str. 85 i 5.

Warsz. Uniw. — Akad. — Jagiell. — Ossol. — Uniw. lwow.

— ob. Dzwon staropolski (1792) — Postylian (1791).

**Äbeli Elias** obacz Gryphius Andr. (Folter 1648).

**Aedes** Palatinae domus Plater ob. Plater Jan Andr. (1695).

**Aediloquium** ob. Torinus (1539).

**Aedypus** ob. Theatrum umbratilis eruditionis (1742).

**Aegidius Romanus** Cardin. ob. Egidius (Bophilaria 1515. — In theoremata 1513. — Regimento 1494).

— Polonus ob. Idzi (Vaticinia 1600).

— a d. Iosepho ob. Madejski Aeg. (Gemmae 1728, Privilegia 1736).

— M. ob. Egidius (De urinarum 1525).

**Aegis** Palladia ob. Pastoryusz Joach. (1676).

**Aegyptica** servitus obacz: Heberer (1610).

**Aegyptus** Pontificio monastica ob. Zadzik Jan (1651).

**Aelinopean** ob. Szymonowicz Szymon.

**ÄELSTERMANN Christoph** Teodor. Journal über den zwischen der Römischen und Türkischen Käysere wie auch Käyserin von Russland zu Niemirow in der Ukraine angestellten Friedens-Congressus in der Mitte des 1737. Jahres. B. m. (1737). w 4ce, str. 32.

Dedyk.: Ios. Georg. v. Flemming, der Kron Armee General-Maior — dat. Niemirow 6 Octob. 1737. Christoph Theod. Aelstermann auditeur bey der Königinn Croninfanterie Regim.

Dzikow. — Ossol. — Bibl. petersb.

**Aemilianus** ob. Choynacki Iosephus (1740).

**AEMILIUS Georg.** Elegia de natura et viribus cerevisiarum et mulsarum. Jest na k. 66—67 w dziele Eobani Hessii: De tuenda valetudine. Poczem idzie rozprawa: De Cerevisia.

**Aeneas Sylvius** ob. Sylvius.

**Aeneasz** ob. Vegius Maphaeus (O Aeneaszu trojańskim 1589).

**AENETIUS** Teofil prorektor gym. Toruńsk. († 1631 r.). Oratio de S. Scripturae auctoritate et praecellentia. Thorunii. 1610.

Praetor. Athenae 207. — Zernecke: Summarischer Entwurf des Geherten u. Gelehrten Thorns. str. 34.

**Aenigma** Simsonis ob. Schmiedt D. (1681).

**Aentekeningh** en verklaringh obacz Szlichtyng Jan (1649).

**Aequilibrium** justitiae ob. Costenus Mar. (1641).

— jurisprudentiae ob. Wróblński Sz. (1712).

**Aequipolentes** de J. Chr. phrases ob. Blandrata (1565).

**Aequus** iudex ob. Herbest B. (1562).

**Aër** ob. Glogoviensis Ioannes (1514).  
**Aerarium** sanitatis ob. Gazius Ant. (1549).

— piarum meditationum 1713. ob. Lancicius Nic.

**Aesopus** ob. Ezop — Jabłonowski Jan (Nowy polski 1731).

**Aestetik** ob. Graf Friedrich (b. r.).

**Aesticampianus** obacz: Sommerfeld (Modus epistolandi 1515).

**Aestus** philosophici ardoris ob. Behm Mart. (1677).

**Aetas** aurea renescentis 1698. ob. August II.

— aurea Regno Poloniae 1744. ob. Kossakowski Stan.

— lachrymarum 1731. obacz: Ruppiewski Stef.

**Aeternitas** obacz: Czyrzyezkowiec Andr. Augustyn (1683).

— stirpis Jagellonicae ob. Porzecki (1639).

**Aeternum** foedus virtutum J. Jabłonowski ob. Słowiński Łuk. (1693).

**Aether** ob. Tylkowski Maciej (Dissertatio 1777).

**Aethiopia** hist. interpr. St. Warzewicki ob. Heliodor (1534, 51, 52, 56, 96, 1601, 06, 19, 31, 51).

**Af-beeldinghe** van eenen seer wonderlijken ende vreeschelijken Visch, die int voorleden Jaer wirt gevangen inde Riviere Istola, die welcke altijds troubel loopt by de vermaerde Stadt van Varsovien. T'Hantwerpen (1624). folio.

Petersb. Bibl.

**Afbild** (En) of lyckones obacz Patkul (1701).

**Afer Dionisius** De situ orbis 1504. ob. Dionisius.

**AFFAITA** Izydor. Obsidio Torunien-sis, armis et auspiciis Joannis Casimiri Polon. ac Svec. regis 1658. (plan wys. 39 centim., szer. 52 centim.).

**Affecten** (Unterschiedliche) zu der allerheyligsten Dreyfaltigkeit, zu dem allerstüss. Heyland und zu seinen allerseelig. Mutter, auch zu den HH. Engeln und anderen Heiligen. Braunsb. Coll. S. J. 1722. w 12ce, str. 357.

**(Affectus)**. Unus et idem nunquam dissolubilis imo etiam post fata superstes trium decanatum Affectus in celeberrimo Archidiaconatu Pszczewensi, fratribus olim sociisque suis, statim ac vivis valedixerint: trino suffragandi sacrificio iam pridem initus et haecenus inviolabiter conservatus, imo denuo per novam libelli recursionem, post multorum decessum aliorumque in locum eorum accessum renovatus et luci publicae anno uniti cum carne humana Dei 1740. remonstratus. Posnaniae, typis clari collegii Soc. Jesu. Anno 1740. w See, ark. D<sub>8</sub>.

Dedyk.: Theod. Czartoryski Episc. et Jos. de Werbno Pawłowski, ecel. cath. praclato. Zaczyna wiersz: Pontes Castalii. Potem: Ordo Decanatus in Archid. Pszczewensi. (Spis duchowieństwa na 12 kartkach).

Jagiell.

— parochi onus tremendum curato animarum incumbens perpendentis et ad augustissimum missae sacrificium celebrandum se disponentis. Typis B. Joannis Cantii. Zamosei 1750. w 12ce, 10 kart nlb.

Na odw. str. tytułu imprimatur podpisał Józef (Szembek) biskup Chełmski w Skierbieszowie 19 Czerwca 1750 r. — Jestto modlitwa, którą ksiądz ma mówić przed Mszą św.

— (Pii) ad S. Franciscum r. 166... ob. Franciszek Xawery.

— in lectum genialem Alb. Segeri ob. Seger Alb. (1667).

— in virginem ob. Heidenstein J. (1634).

— lugubris ob. Buczkowski Mat. (1617).

— politici, seu lucubrations civiles ob. Zembrzydowski Jos. (1675).

— reciprocus 1701. ob. Zieliński Konst.

— sub missa contin. 1712. ob. Cochius Mart.

**Affekt** braterski abo pieśń nabożna w przewiełbnym Jemelnickim Jezusa, Maryi, Józefa S. Braetwie Zakonu Cisterc. 1689. w See, syg. B<sub>2</sub>, z nutami muzyczn. dr. goe.

Porównaj: Pieśń nabożna. Przytecki.

— Fr. Łodzińskiemu obacz Żarski Piotr (1651).

— nabożny do błog. Józafata 1672. 1743. 1746. ob. Kuncewicz J.

— radośny obacz: Otrębosz Dan. (1631).

— serdeczny duszy pobożnej do Pana Jezusa pod krzyżem idącego, a osobliwie ranę Najśw. ramienia Jego różnemi aktami i modlitwami przy rozmyślaniu drogi krzyżowej wielbiący, jakoteż i za dusze w mękach czyśćcowych zostające, serea ludzkie do modlitwy wzbudzający r. p. 1762. w Berdyczowie w druk. WW. OO. Karmelitów bosych. w 8ce, 3 k. nlb. i 66 str.

Na odwrotnej stronie tytułowej drzeworyt przedstawia P. Jezusa upadającego pod krzyżem. Warsz. Uniw.

— życzliwy Joach. Erazm ob. Gollaski Jan (1648).

**Affekta** Strzeliste do P. Jezusa w Antokolskim obrazie. Lwów, 17....

— Toż, (edycya 2ga). Lwów. 17....

— Strzeliste do P. Jezusa Nazarańskiego w Antokolskim obrazie łaskami słynącego — przedtym we Lwowie po dwakroć, a teraz potrzecie — do druku podane r. 1743. w Wilnie w drukarni Akad. S. J. w 8ce.

Jocher 6910.

**Affekty** ob. Skarb bogaetw (1699).

**Affhandlings** - Beslut (Almannelige) af alle Sveriges rikkes ständer. Stockholm 1600. ob. Beslut.

**Affluencya** wielkich honorów 1740. ob. Pocięjówna Lud. H.

**Affter**- und Nebel-König. (Der unzeitig erwählte und bereits flüchtige) in Grosz-Pohlen, mit seinem treu-vergessenen Anhang, auch was Frankreich und Schweden unter solcher Polnischen Unruhe und neuen Wahl zeithero intendiret und gesucht haben. 1704. w 4ce, k. 1, str. 70. Jagiell. — Ossol.

— Toż samo. 1705. w 4ce, str. 70.

Nova liter. German. 1704. str. 446.

Bibl. król. w Stockh.

**Afhandling** om Engellands och Polens borgerliga försatningar. — Na końcu: Stockholm, tryckt hos Carl Stolpe. 1771. w 4ce, 1 ark. dr. —

Zarazem: Bihang till Afhandlingen om Angelands och Pälens borgerliga försatningar. kart 2. Jagiell.

**Afkondige** mitsgad. Coninek in Poolen ob. Solo Mahomet (1640).

**Aforismi Politici e Militari** obacz: Baccellini M. (1610).

**Africa** (L') supplicante, balletto guclato dalla Maestà della regina di Polonia e Suezia. La domenica del carnevale dell' anno 1638. B. m. r. w 4ce, 4 k. nlb. Czartor.

**Afryka** ob. Bohomolec Franciszek (1756) — Brysson (Historya 1790) — Juniewicz S. J. (Listy 1756) — Lubieński Wład. (1740) — Misyonarze S. J. (1756).

**Afskrift** af nägre trowärdige bref, om dhet fächtande som förelupit emellan dhe swänske och sachserne dhen 9/19 Aug. ey langt ifran staden Posen i Hög-Pohlen. — Posen, den 12/22 Aug. 1704. — B. m. dr. w 4ce, 2 k. nlb. ob. Abschrift. 1704. — Poznań (Relation 1704). Jagiell.

**Afskrift** ob. Karol XII. (Warszaw 1702). — Warszaw (1702).

**Agalliasis** tou Apollonos ob. Burkowski A. (1629).

**Agalmata** epigrammatica ob. Schoeser (1641).

**Agama** in peregrinationem Thom. Zamojski ob. Zamojski Al. (1617).

**AGAPIT** diakon. Izłożenije gławizu pouczitelnych, napisannoje od Agapita diakona. w 4ce, k. 6, str. 22.

Tytułu brak. Na przedostatniej stronnicy powiedziano: iż jest drukowana w roku od stworzenia świata 7136, zatem w roku uaszej ery 1628. — Karatajew powiada, iż broszura ta drukowana w Kijowie w Ławrze Peczerskiej. Krasinś.

**AGAPITUS** męczennik. Trajedia wyprawiona w sali publicznej od młodzi ćwiczącej się w naukach w szkołach Collegium Warszawskiego Societ. Jesu r. p. 1760. w 12ce, k. nlb. 12.

Warsz. Uniw.

— Toż. Tenże tytuł. w 8ce (sign. A—B<sub>4</sub>). k. nlb. 14.

Jagiell. — Warsz. Uniw.

**AGATHANGELUS** a S. Theresza. Na świcie noszący imię Aleksander Pino-

cipius (?), karmelita bosy, rodem Polak, pisał po roku 1672: 1) *Meditationes de Beatissima Virgine et Sancto Joseph.* — 2) *Responsio ad quemdam Religiosum Ordinis S. Francisci, in suis editis Concionibus contententem Monita Spiritualia S. Theresiae, non suis Carmelitis, sed Reformatis S. Francisci fuisse tradita.* — Te mieszczą się w: *Bibliotheca Carmelitarum Excalceatorum* per R. P. Martialem a S. Joanne Baptista, Burdigalae, edita a. 1730. in 4to p. 1.

Encyklopedia powszechna Orgelbr. Tom I. str. 185. — Jocher. Nota N. 2216.

**Ageisson Georgius** ob. Szenrath Matysz Jan (*Conclusiones* 1652).

**Agenda** secundum Rubricam Ecclesiae Cathedralis Cracoviensis. Cracoviae in officina providi viri Joannis Haller. B. r. (około 1520) w 4cc, k. nlb. 1, 29 liezb. G. druk gocki.

Ossol. — Dziędusz.

— sive exequiale divinatorum sacramentorum per venerabilem virum dominum Martinum Canonicum Vilmensis Dyecesis edita, Impressum in Gdano per me Conradum bomghartem. Anno Dni milesimo quadringentesimo nonagesimo nono. Et finitum est secunda feria ante festum barnabe.

Jocher 6359. — Bandtke I. 82—83.

Bibl. Ossol. — Dzików.

— secundum Rubricam Ecclesiae Metropol. Gnesn. Cracoviae 1503. — Friese Beytr. II. Th. I. Bd. p. 34.

„Z Agendy tej Friese przytacza 2 modlitwy, jedną podczas chrztu dziecka, drugą do umierających.“ Tak pisze Jocher. N. 6360. Tymczasem rzecz się ma inaczej. Friese bierze z *Regenwölseina* i przeistacza miejsce Lypsiac na Kraków i nie wymienia drukarza, więc edycja: Cracoviae prawdopodobnie urojona. Również i edycja Lipsiae, Melchior Lotter 1503. nie opisana i nie ma jej w Panera: *Annales* T. VII. str. 143—5. — Nie wierzysz w tę edycję Wiśłocki (*Wiśła* 1873. s. 356).

Jocher 6360. 6361.

— dioecesis cracoviensis. 1504.

Na pergaminie.

Petersb.

— latino et vulgari sermone polonico videlicet et alemanico. Imp. Cracoviae arte Dom. Iohannis Haller. A. 1505. w 12ce.

Tak Wiszn. III. 89. lecz zapewne myłka w dacie zamiast 1514 r.

— sive obsequiale secundum rubricam ecclesiae metrop. Gnesnensis. Cracoviae, Haller. 1512.

Kórnice.

— latino et vulgari sermone Polonico videlicet et Alemanico illuminata incipit feliciter. (Te słowa bujnym gockim drukiem na tytule. Na końcu rubro): *Impressum Cracoviae arte et impensis Spectabilis viri domini Iohannis Haller. Anno missionis verbi divini in carnem milesimo quingentesimo decimo quarto (1514). 8. fol. XCIII. kart, oprócz karty tytułowej i 9 nlb. kart na końcu. Druk gocki.*

Na końcu powieść o papieżu Urbanie po polsku i po niemiecku, ale jej nie ma w egzempl. Bibl. Jagiell.

Jocher 6362. — Janocki Nachr. str. 159—160. — Bentkows. O najdawn. książ. str. 65—6. — Maciejowski, Dodat. — Grabowski A. Starożytności 1840.

Jagiell. — Krasius. — Ossol. — Kórnice. — Szembeka.

**Agēda** sed'm cursum et rubricā Ecclesie cathedralis Posnanien. Ad ritū metropolitane Gnesn. qm ponit vicini' reducta. Anno dni M.D.xxxiiij. (1533).

Na końcu: *Lypsie ex Prelo Melchioris Lottheri. Anno dni. M.D.xxxiiij. w 4cc, k. liezb. 146 i niel. 2.*

Wyd. Jana Latańskiego areyb. gniezn. — Pod tytułem drzeworyt SS. Piotra i Pawła i herb Prawdzie.

Czartor. — Uphagen w Gdańsku. — Kórnice.

**Agenda** sive obsequiale secundum rubricam ecclesiae metropolitane Gnesnensis. (Herb Mikołaja Dzierzgowskiego areyb. Gniezn. który tę agendę wydać kazał. Na końcu cz. r. lit.): Cracoviae impressum per Hieronymum Scharffenbergum civem ac bibliopolam ibidem. Anno Dni 1549. w 4cc, kart CXLIII i na końcu 2 niel.

Jocher N. 6363.

Krasius. — Raczyń. — Ossol. — Kórnice. — Dziędusz. — Kijów. — Katedr. lwow. — Gdańsk. kapit.

— ecclesiae cathedralis Plocensis cum dubiorum 7 casuum resolutionibus cura reveren. in Christo patris D. Andreepiscopi Plocensis impressa MDLIII.

In stemma ejusdem reverendissimi D. episcopi Plocen. rycina herbu i distich.). Na

odwrotnej rycina Zwiastowania z datą roku 1536. Na końcu Indexu wydrukowano:

Agenda insignis ecclesiae cathedralis et dioecesis Plocensis impressa Anno Dni 1554 Cracoviae opera ac industria famatorum fratrum Nicol. ac Stan. Scharffenberger calchographor. et civium Cracoviensium impensa reverendissimi in Christo patris D. Andreae Noskowski episc. Plocensi congesta vero et confecta, per venerabilem Laur. Zambrzuski praepositum S. Catherinae, venerabilis capituli Plocensis secretar., politoris literaturae, iurisque pontificis scientia, usuque rerum magnarum illustrem et amabili morum suavitate humanitateque perpolitum. w 4cc, kart 229. nlb. 8 i indexu k. 3.

Jest herb Zambrzuskiego i nań 8 wierszy. Jocher 6364. 6365. za Lelewelem ma przez omyłkę datę r. 1550. — Lelewel. Bibl. księgi Dod. I. 103.

Warsz. Univ. — Kras. — Ossol. — Bran.

— sacramentalia ad usum dioecesis Varmiensis accommodata. Cum adjunctis verbis et admonitionibus polonicis et germanicis. Opus cuiuslibet dioecesis parochis et sacerdotibus perutile. — (Poczem w drzeworycie herb Warmii i Kromera z literami C. M. C. V.). Coloniae, apud Maternum Cholinum MDLXXVIII. Cum gratia et privil. Caes. Majest. folio małe, k. 2. str. 119.

Na odwrocie tytułu: Contenta in hoc volumine Agendorum sacramentalium. — Na k. 2. nlb. Okólnik Kromera, dat. Heilsbergae Februar. a. 1572. — Każdy arkusz ma kart 4 a signat. idzie od A—P. (ark. 15). — S. 1—2. Exorcisatio sali. s. 2—29. Formula baptizandi. s. 29. Infirmi pueri brevior baptismus. s. 30. Cautelae circa baptismum. s. 31. Informatio. s. 32. De iis qui in haeresi baptizati. s. 32—5. Formula reconciliandi s. 36—9. Modus copulandi matrimonii. s. 39. Modus introducendi sponsam post nuptias. s. 40. Modus introducendi mulieres post partum. s. 41. Ad introducendam mulierem in partu mortuam. s. 42—51. De absolute sacramento poenitentium. s. 51—53. Ordo communicandi populum in ecclesia, tam in Paschate quam in aliis diebus. s. 54—56. Ordo communicandi infirmum. s. 57—96. Modus administrandi sacram unionem extremam infirmo. s. 97—119. Catecheses sive institutiones latinae et polonicae, cuiuslibet sacramento et actioni accommodatae

per illmos dnos D. Stanislaum Carnowski epum Wladislaviensem et Martinum Cromerum, coadintorem Warmiensem conscriptae. (Tekst tylko faciński dano. Doprawiono zato przekład niemiecki bez tytułu ark. 3. (kart 12) nieliczb. Zaczyna się: Christliche Uderweisung von der Tauffe).

Bibliot. kapitulna w Frauenburgu (trzy egzemplarze).

— sacramentalia ad usum dioecesis Cracoviensis. Coloniae, 1574. folio.

— seu ritus sacramentorum (1575).  
Bibl. Moszyńsk. w Krak.

— caeremonialia, ad usum dioecesis Varmiensis accommodata. Opus aliarum quoque dioeceseon parochis et sacerdotibus perutile. Indicem omnium pagina post praefationem continet.

(Poczem drzeworyt: herb Hozyusza z podpisem: Stanisł. Hosii cardinalis Varmiensis). Coloniae apud Maternum Cholinum MDLXXVIII. Cum gratia et privilegio Caes. Majest. (1578). folio małe, str. 216 (ark. 27 po k. 4).

Na odwrocie tytułu drzeworyt herbu Kromera, ten sam co w edycyi z r. 1574.

Po tytule idzie 6 kart nlb.: Przemowa Cromera do Hosiusa dat. ex arce Heilsbergensi calend. Junii. A. D. MDLXXV. karta 2. Contenta in volumine etc. karta 3. Admonitio ad sacerdotes 3. Sermo de officio, excellentique dignitate ac sanctimonia sacerdotum k. 4. Precatio sacerdotis audituri aliquorum confessiones. k. 5. Sacerdotes, quae scire debent, ex D. Augustino: et habentur. Dist. XXXVII. Cap. Quae ipsis. k. 6. Ex decreto concilii Tridentini sessionis sextae canon. 1. — Potem od str. 1. Agenda. — Część muzyczna ma nuty w czerwonych liniach.

Do tego dołączono:

Passio Domini Nostri Jesu Christi, quae, uti ab unoquoque Evangelista seorsim conscripta, sic etiam notis quaeque suis seorsim distincta, atque delineata est: et usui dioecesis Varmiensis accommodata. Studio vero atque opera Reverendi D. Thomae de Glaza, S. Stephani Cracoviae plebani etc. aedita. Coloniae apud Maternum Cholinum. MDLXXVIII. cum gratia et privilegio Caes. Majest. folio małe, str. 115.

W tyt. drzeworyt: Chrystus na krzyżu. Tworzy całość z Agendą, bo sygnat. arkuszy w Agendzie idzie od a. do ee. Tu zaś idą arkusze od ff. do tt.

Bibl. kapit. w Frauenb.

— seu modus administrandi sacramenta secundum ritum cathedralis ecclesiae Olomucensis: ad usum eiusdem dioecesis. I. Cor. 4. Sic nos existimet homo, ut ministros Christi et dispensatores mysteriorum Dei. (Tytuł z drzeworytem J. Chrystusa). B. w. m. i r. Na końcu: Cracoviae in offic. typogr. Lazari. A. D. 1585. folio małe, k. 5. str. 153.

Na odwrocie tytułu herb Pawłowskiego i wiersze łacińskie na herb. Poczem idzie przemowa Pawłowskiego z daty Aug. 1584. Po indexie idą wiersze Jana Gergera kanon. a po nich duża rycina św. Wacława męczennika.

Jocher 6367 (oznacza w 4ce).

Te agendę ale z mylną datą r. 1581. ma Graesso Tresor I. 42. z katalogów Trossa i Ashera w cenach 20 i 40 franków. Wychnęła drzeworyt św. Wacława zajmujący całą stronicę, jako istotno arcydzieło.

Jagiell. — Ossol. — Raczyńs. — Towarz. Nauk. Poznań.

Część II. p. t.

— caerimonialia secundum ritum cathedralis ecclesiae Olomucensis: ad usum eiusdem dioecesis. Exodi 18. Ostendas populo caerimonias et ritum colendi viamq. per quam ingredi debeant, et opus, quod facere debeant. Na końcu: Cracoviae in officina typographica Lazari A. D. MDLXXXVI. w 4ce, k. 3. str. 348.

Na odwrocie tyt. czworowiersz pod herbem biskupa. Dalej odezwa Stan. Pawłowskiego 14 lut. 1586 a na końcu teźże duża rycina św. Wacława. Czartor. — Jagiell.

— seu ritus caeremoniarum ecclesiasticarum, ad uniformem ecclesiarum per universas provincias regni Poloniae usum, officio romano conformati. Ex decreto synodi provincialis petricoviensis denuo conscripti et editi, studio et opera reverendi D. Hieronymi Powodowij, archipresbyteri et canonici cracoviensis (P. I—II). Cracoviae, in architypographia regia et ecclesiastica Lazari A. D. MDXCI (1591). Pars. II. A. D. MDXCII (1592). folio, k. 4. str. 290 i Index s. 6.

Od str. 193 do 231.

Catecheses albo napominania y nauki wysszey opisane (po polsku, druk got.). Od str. 231 do 286.

Catecheses oder Unterweisung und Unterrichtung von den heiligen Sacramenten wie vorher polnisch und lateinisch beschrieben.

Na str. 108—111. dwa śpiewy na cztery głosy.

Jocher 6368. 6369 — Wiszn. IX. 200. — Maciej II. 490.

Kraśniń. — Czartor. — Ossol. — Uniw. lwow. — Uniw. Warsz. — Kijows.

— Toż samo z datą 1593 roku.

— seu ritus sacramentorum ecclesiasticorum, ad uniformem ecclesiarum per universas provincias Regni Poloniae usum, officio Romano conformati. Ex decreto synodi provincialis Petricoviensis, denuo conscripti et editi, studio et opera R. D. Hierō. Povodovij, archipresbyteri et canonici cracov. Praemissa est singulis sacramentis summaria illorum doctrina utilis et necessaria. Crac. Lazar 1596. fol. str. 267. (właściwie 276 i k. 4).

Od str. 193.

Catecheses: albo napominania y nauki wysszey opisane (przez M. Kromera).

Od str. 231.

Catecheses (po niemiecku).

Sub epistem.: Joach. Bielski i list Jerzego kardyn. Radziwiłła do duchowieństwa dycezyi krak. dat. Crac. Nonis Febr. 1596. Przyłęcki.

— seu modus administrandi sacramentorum cum gratia et privil. S. R. M. Cracoviae, in officina architypogr. regia et ecclesiastica Lazari. A. 1596. Pars II. fol., str. 252. Ossol.

— seu ritus sacramentorum ecclesiasticorum, ad uniformem ecclesiarum per universas provincias Regni Poloniae usum. Ex decreto synodi provincialis Petricoviensis, denuo conscripta et tertio editi, studio et opera D. Hieronymi Povodovij. T. I—II. Cracoviae in archityp. Lazari. 1605. fol. Tom I. kart 4. stron 208 i 2 k. — Tom II. k. 2. str. 240 i 1 k.

Warsz. Uniw.

Jocher 6369. podaje mylnie za Siarczyńskim przedruk z datą r. 1603.

— seu ritus caeremoniarum ecclesiasticarum studio et opera R. D. Hieronymi Povodovii. Cracoviae in officina



Lazari Matthias Andreoviensis exeuissit.  
A. 1617. fol. k. 2. str. 240 ind. 100.

Warsz. Uniw.

— Jerzego Radziwiła bisk. krak.  
1598.

Mać. III. 848. — Mohiła Piotr (Pimin Euz.)  
Litos. s. 185.

Ob. wyżej Agenda Powodowskiego z r. 1596.

— Parva. In commodiorem usum  
sacerdotum provinciae Poloniae con-  
scripta. Vilnae cum permissu superio-  
rum. A. 1616. w 8ce, 121 str. i k. 1.

Schnaase: Zur pol. Lit. s. 42. pisze iż formu-  
larze są: po polsku, łacinie i niemiecku.

Pomija że i po litowsku, co istotnie jest  
(str. 24—29 i nast.). — Jocher 6370.

Edyeye 1633 i 1715 są pod tytułem Rituale.  
Czartor. — Branice. — Ossol.

— sacramentalia ecclesiae Varmien-  
sis. Bez m. A. Christi MDCXVI. (1616).  
str. 122.

Rozpoczyna się słowy Bisk. Rudnickiego:  
Introductis, deo auspice, missali et bre-  
viario romanis, in hanc nostram dioecesis:  
restare videbatur, ut manus pro debito  
officii nostri admoveremus libris ecclesia-  
sticis, qui agenda vulgo vocantur.

— caeremonialia ecclesiae Varm.  
B. w m. A. Chr. MDCXVII. str. 202.

— parva in commodiorem usum  
sacerdotum provinciae Poloniae con-  
scripta. Superiorum permissu. Vilnae,  
typis academiae Soc. Jesu. Anno Dni  
MDCXXX (1630). w 8ce, 142 str. oprócz  
rejestru.

Jocher 6371.

— z r. 1634. wydana pod imieniem  
Jana Wężyka arcyb. Gniezn. (o czem  
Mohiła Piotr: Litos. str. 185).

— albo forma porządku usługi świę-  
tej, w zborach ewangelickich koronnych  
i W. X. Lit. na wieczną cześć i chwałę  
Ojcu, Synowi i Duchu Ś. Bogu w Trój-  
cy jedynemu, za zgodną zborów wszyst-  
kich uchwała, teraz nowo przejrzana i  
wydana w Gdańsku, drukował Andrzej  
Hütfefeldt Roku P. MDCXXXVII.  
(1637) w 4ce, z przodu 1 k. nlb. i  
468 stron, spisu 2 karty nlb.

W przedmowie do pobożnych mówi: że na  
dwóch jeneralnych konwokacyach t. j. Or-  
lańskiej 1633 r. i Włodawskiej 1634 r.  
jednogodnie postanowiono, aby z agend  
zborowych trzech prowincji t. j. Wielko  
i Małopolski i Litwy utworzyć jedną zgo-  
dną agendę dla wszystkich zborów. Dotąd

trzymano się najwięcej agendy X. Krzysz-  
tofa Kraińskiego; teraz ułożono nową,  
która drukiem ogłoszoną zostaje.

Opisana u Jochera 7125. Jestto ostatnia e-  
dycya. Nowszej nie było tak, że ta jest  
dotąd używaną we wszystkich zborach  
ewangelicko reformowanych na Litwie.  
Przed każdym aktem pomieszczone są pra-  
wa odnośne kanoniczne. — Pierwszą a-  
gendę ewangel. wydał X. Krz. Kraiński  
1599 r. p. t.: „Porządek nabożeństwa...“  
Branic. — Czar. — Raczyńś. — Zielińś.

— to jest porządek kościołów ewan-  
gelickich księstwa Oleśnickiego. Brzeg  
(lub Oleśnica?) 1664. w 4ce, wydał  
Chr. Bogusz Auerbaeh.

— to jest porządek kościołów ewan-  
gelickich księstwa Oleśnickiego i innych  
do niego należących powiatów, naprzód  
na miłościwe rozkazanie księcia Jmci  
Karola z Mynsterberku Wtorego w  
niem. języku spisana i wieleb. ducho-  
wieństwu w r. 1593 oddana. Potym za  
miłościwym zrzadzeniem J. książęcey  
mości Sylwiusza księcia na Wyrtem-  
bergu i Telcu, w Szląsku na Oliśnicy  
przezyrzana y do druku roku 1664 po-  
dana a teraz kwoli kościołom polskim  
w przemienionym księstwie na pospolite  
księżey używanie z niemieckiego na  
polski język przetłomaczona. Wtora e-  
dycya. W Brzegu, Gottfried Tramp.  
1715. w 4ce, str. 112.

Do czytelnika wiersz podpisał J(erzy) B(ock)  
A(rehid.) O(leśnicki). — Na str. 15—18  
jest Ojciec nasz z nutami. — Na str. 110  
Przydatek żeby miejsce próżne nie zostało.  
Jocher 7129. — Sembrzycki Przegląd 1887  
s. 29.

Birgel — Ossol. — Bibl. J. K. Sembrzyc-  
kiego. — Czartor. — Jagiell.

— (mniejsza). Sześć aktów, to jest:  
Akt I. Usługi ehrtzu św. Porównaj  
Aktów sześć. — Wysocki Mikołaj (1643).

— ob. Dambrowski J. (Alimonia  
1748) — Kraiński Krz. (Forma 1602,  
1614) — Małeecki H. (Ustawa 1571) —  
Morscovius Petrus (Politia ecclesiastica  
1745) — Peterson Jan (1695).

(Agende). Lettische Kirchen-Agende.  
Königsberg. 1754. 8o.

Przyłęcki.

Agendorum ecclesiasticorum liber in  
usum provinciae Gnesnensis conscriptus.  
Coloniae, apud Mat. Cholinum. Cum

gratia et priv. S. R. M. 1579. fol. Tomus I. k. nlb. 6 i liezb. 119 z ryc.

Podp. Stan. Carnovskii episc. Vladislav. et Pomeraniae Reverendis. etc. Praelatis etc. Volborii. 1577. Zarazem: Catecheses latinae et polon. p. Stan. Carne. et Mart. Cromer coadj. Varm. conscriptae.

Tomus secundus: Agendorum Caceremonialium. folio, k. 6. str. 246.

Tomus III. fol. str. 115.

Jocher 6366. przytacza wydanie bez drukarza i format w 4ce.

Krasińs. — Warsz. Uniw. — Ossol. — Sangusz.

**Agger triumph.** Jesu Christi ob. Cramer Joh. (1625).

**Aglaia nuptialis** St. Witkowski ob. Łukowski Vlad. (1635).

**Agnell** od ofiarowania Maryi ob. Nowicki (Kazania 1725, 1790. Kazanie 1791, 1795).

**AGNELIUS Ludwik** ze szkół Zamojskich. Theatrum mundi sive decisiones praecipuarum difficultatum in theologia et philosophia occurrentium ex doctrina theologorum principis ecclesiaeque doctoris S. Thomae Aquinatis desumptae publico certamini in congregatione generali Warszawieni ad aedes divo Hyacintho sacras per Fr. Ludovicum Agnelium ordinis praedicatorum expositae A. D. 1619. m. Octobri. Zamosci in typographia academiae. MDCXIX. (1619) w 4ce, 8 k. nlb.

Przypis. Franciszkowi Diotallevio nuncyuszowi papieskiemu w Polsce. Na końcu: praesidebit pater F. Samuel Wierzchowicz respondente ad objecta F. Ludovico Agnelio. Ord. Zamojs. — Warsz. Uniw.

— ob. Acta (1659).

**Agnensis.** Oraculum ob. Biezanowski (1682).

**Agnieszka św.** ob. Awedyk Konst. (1748) — Cieszkowicz Tomasz X. (Jutrzenka 1722) — Surowiecki Br. Hippolit (Zwierciadło 1637) — Zieliński Daniel (Ogród 1661).

**AGNOSTUS Francus.** Prodrumus Fr. R. C. das ist: ein Vorgeschmack und beygläubige Anzeig der grossen ausführlichen Apologi, welche bald folgen soll, gegen und wider den Zambrecher, und Fabelprediger Hisajam sub Cruce sampt zweien Missiven, eine an die spanische

Nation, die ander an alle römisch-catholischen in Italia, Gallia et Polonia etc. publiciret durch.... Anno 1620. w 8ce, ark. 7.

**Agnulphus** to jest historia miłostek ob. Zawisza Krzyszt. (1680).

**Agnus** ob. Grochowski Stan. (ter magnus 1634) — Julianus a S. Jacobo (purpuratus seu orationes 1703) — Radziejowski Kard. (Cardinalitia purpura 1690) — Szaniawski Konst. Fel. (in Zodiaco coeli 1704, 1716, 1721) — Tomasz Aquino (purpuratus 1701) — Załuski And. Stan. (in omni campo honoris 1737).

**Agonistica fidelium verba** ob. Sartorius Joan. (1793).

**Agonium philosophicum** ob. Celewicz Mat. (1692).

**Agonizantes** ob. Powodowski Hieronim (b. r.).

**Agra** ob. Burnomissa Jerzy (1596).

**AGREDA Marya a Jesu** (1602 † 1665). Miasto święte niedościgłymi tajemnicami ubłogosławione, cud cudów — przepaść łask. — Wszecmocności, mądrości, miłości Boskiej — życie przedziwnej Matki wielonego Boga Maryi, królowy naszey, na oświecenie świata, kościoła Bożego pociechę, i całego narodu ludzkiego zbawienie, Wielebney Maryi a Jesu zakonu Franciszka S. de Observantia xieni w mieście Agreda objawione, a teraz wyraźna krótkością do druku podane przez X. Piotra Kwiatkowskiego. Z pozwoleniem starszych. W Kaliszu, w druk. J. Kr. M. Colleg. S. Jesu r. p. 1731. w 8ce. Część I. str. 224. Część II. str. 240. Część III. str. 279 i ręk.

List poświęcający przekład dzieła (oryginalnie w hiszp. języku napisanego, z tego zaś na wiele innych przełożonego) pisany przez kolegium kaliskie S. J. do Anny z Grzymułtowskich hrabiny na Czarnkowie Czarnkowskiej, zajmuje kart nie liczbowanych cztery. — Karta następująca (piąta) zawiera przywilej króla Augusta IIgo dla drukarni kaliskiej Zgromadzenia Jezusowego fundacyi Karnkowskich. Podpisany na tym przywileju: Maximilian z Tęczyna Ossoliński, w Krakowie 19 Listopada 1697 roku. — Na czterech kartach dalej, znajduj się wysz-

czególnione approbacye tej książki w różnych krajach cudzoziemskich wydane — przy końcu wymieniona approbacya księdza Franciszka Karnowskiego biskupa Domicyopolitańskiego w Poznaniu, dnia 24 Stycznia 1730 wydana, tudzież księdza Alexandra Gorzeńskiego, archidjakona Kaliskiego w roku 1731 w Kaliszu. Dalej, na 31 kartkach znajduje się prolog, w którym się zamyka obrona i pochwała historii życia Najswiętszej Matki, krótko zebrana. — Dalej idzie introdukcyja do historii życia Najśw. Matki, która zajmuje jedną i pół karty równie jak i poprzedzające nieliczbowanych. — W środku strony następującej po introdukcyi odbity jest drzeworyt: wizerunek Matki Boskiej. Po czem następuje: Życie Najswiętszej Boga-Rodzicy. Na końcu dzieła na stronie następującej 280, liczbą atoli nieoznaczonej, umieszczony jest w łacińskim języku dekret Benedykta XIII, pozwalający posiadania i czytania ksiąg niniejszych 21 marca 1729 roku wydany. Pod tym zaś: Roma, typis Rev. Cam. Apost. 1729. Ten podpis odnosi się do samego dekretu.

Joher 8191. — Brown. 250—1.

Ossol.

— Toż, tenże tytuł, w Lublinie, w drukarni S. J. 1732. w 4ce. Approbacye i prolog Ximeniusa Samiengo Generała zak. S. Franc. mają stron 44. Część I. ks. I. i II. str. 124. i Index k. 2. Część II. księga III—IV. str. 120. Część II. ks. V—VI. str. 128. i Index kart 3. Część III. księga VII—VIII. str. 154. i Index k. 2.

Joher 8191 b.

Wileńs. — Polkows. — Dzików — Jag.

— Miasto święte niedościęłmi tajemnicami ubłogosławione cud duchów, przepaść łask. Wszchemocności, mądrości, miłości Boskiej — życie przedziwnej matki wielonego Boga Maryi, Wielebnej Maryi de Jesu zakonu Franc. świętego w mieście Agreda objawione a teraz do druku podane p. X. Piotra Kwiatkowskiego S. J. w Kaliszu w drukarni S. J. 1759. w 4ce. Cz. I. ks. 1. i 2. str. 124 i rej. k. 2. Cz. II. ks. 3. i 4. s. 128. Cz. II. ks. 5. i 6. s. 128. Cz. III. str. 159. i index k. 2.

Jagiell. — Warsz. Uniw.

— Toż, w Kaliszu, S. J. T. I—IV. 1767. w 4ce, str. 124, 128, 128 i 159.

Katalog ksiąg. Jabłońskiego we Lwowie podaje edycyę w 2 tomach. Kalisz 1750. w 4ce, cena 2 zlr.

— Mistyczne miasto boskie, cud jego wszechmocności, y przepaść łaski. Historia boska y żywot Przenajświętszej Maryi Panny, matki Jezusa Chrystusa, królowy y pani naszey, naprawującej winę Ewy i jednającej łaskę, objawiona w tych ostatnich wiekach od teyże Pani, służebnicy swoiey, wielebney Maryi od Jezusa, xięni konwentu Niepokalanego Poczęcia w mieście Agredańskim, prowincyi Burgeńskiej, regularney obserwaney Seraficznego oycy Franciszka świętego, dla nowego światła świata kościoła katolickiego wesela i ludzi ufności pierwey z języków hiszpańskiego, francuskiego, włoskiego na łaciński przeniesiona, teraz na polski przetłumaczona y do druku podana, pracą y staraniem X. Stefana od S. Woyciecha (Staniewski) Scholarum piarum, rektora collegium krakowskiego. Z dozwoleniem y approbacyą zwierzchności dodaje się życie teyże wielebney Xięni i protestacya publiczna wszelkie rozumie swoje, całemu światu do rozsądzenia podającej. (Części trzy). W Krakowie w drukarni Michała Cezarego J. K. M. y J. Os. Jmc. X. bisk. krak. Xiąż. Siew. także szkół Nowodw. ordyn. typog. r. p. 1730. fol. — 1 k. tyt. Dedykacya Ewie z hr. Leszczyńskich Szembekowej kancl. Kor. zajmuje kart 3. Approb. kart 2. Wprowadzenie do życia Najśw. Maryi str. 7. — Cz. I. ks. 1. i 2. str. 205. — Cz. II. z osobnym tytułem. Tytuł i rej. kart 5., ks. 3 i 4. str. 262. — Cz. II. ks. 5. i 6. str. 355. — Cz. III. z osobnym tytułem, księga 7—8. str. 286. — Żywot wielebnej matki Maryi od Jezusa str. 101. Żywot ten napisany był najprzód po hiszp. 1655 w Madrycie. Encykl. Org. I. 188. — Joher III. 410. N. 8190. — Załuski: Bibliot. 82. pisze: „Miasto mistyczne allegatur in Suppl. Jablonov. ut perperam; nam hoc opus continet versionem prosaicam civitatis mysticae Virginis exstaticae Mariae de Agreda.“ Wilno — Dzików — Warsz. Uniw. — Jagiell. — Ossol. — Uniw. lwow. — X. Polk. **Agricola** ob. Krasiecki Ign. (Fabulae) — Marquart J. (Regis benef. 1791) — Tarnowski Z. (floridus 1677).

**AGRICOLA Adamus Christianus.**

Zions grosses Bekümmerniss von Gott dem Herrn selbst, mit dreyen lieblichen und tröstlichen gleichnissen beantwortet und abgelehnet. Beym Propheten Esaia cap. 49. vers. 14. 18. Und in einer Gastpredigt zu S. Elisabeth in der Königlichen Stadt Dantzick ausgelegt. Im Jahr 1628. den 6. Julii. Von M. Adamo-Christiano Agricola. Dantzick, gedruckt durch Andream Hünefeldt, Buchhändler. w 4ee, 20 k. nlb.

Czartor.

**AGRICOLA Georg.** Oratio de bello adversus Turciam suscipiendo. Basileae, 1538.

ob. Sadoleti (De bello 1538). Kórníc.

**AGRICOLA Jan.** Disputatio de Heloti seu plica polonica. Basileae 1615.

Umieszczony w Decad. IV Disput. Basiliensium. — Mastallir: Über den Weichselzopf. Wien 1790. str. 21.

**Agricola Julius** ob. Cynerski Joan. (1643).

**AGRICOLA Krzysztof** (ur. 1596. † 1641). Actus gratulatorius ob impostam Vladislao Regi Poloniae coronam, nec non traditam Jacobo, Curlandiae et Semigalliae Duci, in imperio successionem: institutus a pastoribus ecclesiae, inspectore, rectore et iuventute scholasticae scholae Mitaviensis. Riga 1633. w 4ee, 26 k. nlb.

ob. Einhorn Paul (1633, 43).

Recke u. Napiersky I. str. 17, 486—490.

**AGRICOLA Rudolf** młodszy z Graubünden. Illustrissimae Reginae Bonae Paraceleusis ad R. Epum Plocensem p. Agricolam (herb Polski i Sforza, pod niemi wiersz): Adivvat hec agla serpens et devorat hostē Hoc Bona stēma tulit, qmala ferre negt. w 8ee, kart 4. (W Krakowie 1518, drukiem tym samym co i Krzyckiego Epithalamia).

Na odwr. tytułu ded. Carolo Anto Moncineo Bononiensi R. D. dni Erasmi episc. Plocensis secretario, canonico plocensi et poltaviensi, Rudolphus Agricola junior poeta a Caesare laureatus salutem.

Janocki (Janoc. III. 2.) podaje z Decyusza Diarii etc., że R. Agricola napisał poemat na zaślubiny Zygmunta I. z Boną. — Inny jednak wiersz o Bonie nie dochował się.

Ossol. — Jagiell.

— De diuo Casimiro, regioe Poloniae et Lituaniae principe, signis ac miraculis clarissimo. Rudolphi Agricole Uasserbürgen. carmen elegiacum. Venerandi praeceptoris suo Paulo Crosnensi florent. studii Crac. College oblatum. Impresum Cracoviae per Florianum Unglesium 1511. w 4ee.

Janoc. I. 7.

— Salutifera Domini passionis contemplatio ex 4. Evangelistis caeterisque ecclesiae doctoribus mira diligentia hinc inde congesta.

Rudolphus Agricola junior hexastichon.

Obaec: Contemplatio.

— Hymnus de diuo presule et martyre Stanislawo, tutelari Poloniae patrono, per Rudolphum Agricolam poetam a Caesare laureatum aeditus. (Pod tem drzeworyt zajmujący  $\frac{2}{3}$  karty tytułowej, wyobrażający S. Stanisława wskrzeszającego Piotrowina. Na k. ost. s. g. po tekście): Hieronymus Vietor impraesit Cracoviae. Anno domini 1519. w 4ee, k. nl. 6. str. ost. biała (tylko 3 pierwsze wiersze tytułu dr. goc.).

Na odwr. tyt. Rudolphus Agricola Christophoro Schydłowicz, palat. et capit. crac. supr. Regni cancellario.

Są egzemplarze tejże samej edycji, ale z przedrukowaniem ostatnich dwóch kart, których strony mylnie idą w niektórych egzemplarzach, oraz podpisem na końcu w dwóch wierszach: Hieronymus Vietor impraesit Cracoviae. Anno domini 1519.

Wiszn. VI. 315. podał podobnej treści książkę bez autora: Hymnus de diuo Stanislawo. Crac. H. Vietor. 1520.

Uniw. lwow. — Czartor. — Ossol. — Dziedusz.

— Ad Joachimum Vadianum epistola de locorum nonnullorum apud auctores veteres obscuritate: cum Joachimi Vadiani epistola responsoria. Viennae, per Hieron. Vietorem, 1515. w 4ee.

Toż w Nigri Domin. Marii Geographia. Basil. 1557. fol. zamieszczony.

Adelung I. 337. — Jöcher. Lexic. I. 153.

(zna edycja bez wyr. miejsca). — Janociana I. 10—11, III. 3. (Janocki przeczy istnieniu tego dziełka, zna tylko list Vadiana do Agrykoli. — Janocki Nachricht IV. Th. str. 133 (podaje miejsce druku: Viennae, Johannes Singrenius). — W każdym razie edycja wątpliwa. Mayer (Wiens Buchdruckergeschichte) jej nie zna. Porównaj: Vadianus.

— Joanni (Łaski) archiep. Gnesnensi et patrono colendissimo Rudolphus Agricola iunior, poeta a Caesare laureatus felicitatem — dedicatio. Cracov. 1518. Zawarte w: Statuta provincialia prov. Gnesnensis. (ob. Łaski Jan).

— In iurisprudentiae laudem: Rud. Vasserb. elegia. Dołączona do: Processus iudiciarius Joannis de Urbach. Crac. Ungler. 1514. w 4ce. ob. Urbach.

Janoc. I. 9.

— Ad Rev. in Christo patrem et dominum d. Joā. Lubrański episc. Ponsnan. carmen sapphicum. (W przedmowie do dzieła: Joā. Stobnicensis Introductio in Ptolomei Cosmographiam. Cracoviae, Ungler. 1512. w 4ce).

— Oratio ad reverendissimum in Christo patrem, dominum Petrum Tomitium diuina gratia episcopum premiliensem, et regni Poloniae vicecancellarium per Rudolfum Agricola iuniorum Rhetum, die XVIII Jul. Anno d. MDXV Viennensis universitatis nomine habita. Cum ejusdem Carmine sapphico ad Rev. D. Michaelen Vratislaviensem, liberalium artium ac sacrarum litterarum doctorem in alma Univ. Crac., divique Floriani canonicum, praeceptorem suum maxime colendum et observandum. Impressum Viennae Austriae per Joannem Singrenium. B. r. (1515). w 4ce.

Toż w dziele: Orationes Viennae Austr. ad D. Maximilianum p. Joach. Vadianum. Viennae 1516. ark. 22.

Janoc. I. 10.

— Passio dominica per septem horas canonicas distributa, elegantissimisque uario carminum genere conflatis hymnis, antiphonis, et sacra deuotione plenis orationibus conscripta, adiectis quibusdam in margine scholiis, et carminum appellationibus per Rudolphum Agricola iuniorum poetam et oratorem a Caesare laureatum. Adiectis de conceptione intemeratae Mariae Virginis duobus hymnis per eundem Rudol. (Na końcu): Impressum Cracoviae per Hieronymum Vietorem Anno domini Millesimo Quingentesimo Vigesimo. (1520). Die decimo Martii. w 4ce, 12 kart nlb. Druk rzymski.

Tytuł w obwóдке drukarskiej; u dołu cyfra drukarza. Na odwr. tytułu: Generoso Domino Joan. Bethman Cracoviensi, Rudolphus Agricola iunior salutem propitiam optat. Po hymnach i modlitwach następują:

Hymnus de beatissimae virginis conceptu passiuo. Oraz: Ode dicolos dystrophos (Metrum Hexametrum dactylicum et dimetrum Jambicum acathalecticum) de dive virginis conceptione.

Z następującą krótką dedykacją:

Excellentissimo viro, dno Joanni Salomoni scholastico Gnesnens. canonico Cracov. fautori unice colendo Rudolphus Agricola post commendationem felicitatem optat. — Na zakończenie ósmiowiersz z napisem: Ludovicus Bovillus Schafhusanus lectoribus.

Wydawca oświadcza, że hymny są autora niewiadomego. On je tylko wygładził.

Wiszniew. VI. 315. — Jocher 7021. — Janocki Nach. 132. — Janociana I. 6—14. Czartor. — Jagiell. — Ossol.

Ad pubem litterariam. 1512. ob. Proclus Diadochos.

— Ad magnif. D. Sig. de Herberstein equitem auratum Rudolph. Agricolae iunioris poetae a Caesare laureato congratulatio. Obacz: Joannis Dantisci Soteria. Cracov. Haller. 1518. w 4ce. Janoc. I. 11.

**Agricola Rudolphus** ob. Aesticampianus (Sommerfeld: Modus epist. A. 1515—22) — Anzelm areyb. (Elucidar. dialog. 1515. 1544. 1549. 1555) — Aphthonius (Progymnasmata 1636) — Aretinus Leonardus (1515) — Aristoteles (De anima 1512—19) — Bartholinus Riccardus (1515) — Beroaldus Phil. (Declamatio 1514. Modus epistol. 1512) — Błonic Nicol. (Tractat. de sacram. 1512—1519) — Boetius (De consolatio. 1516) — Bonaventura S. (Breuiloquium) — Cato (Praecepta moralia 1516) — Cebes (1522) — Cicero (Pro Dejotaro 1518) — Cleophilus Octavius. — Coxus Leonard (De laudibus 1518) — Crates Thebanus (Epistolae 1518) — Daniel (Interpretatio 1533) — Dantiscus Ioannes (1518) — Diadochos ob. Proclus. — Decius Jod. L. (1518) — Ecchius Valent. (1519) — Egidius Rom. (Bophilaria 1515) — Erasmus Roterodamus (De rat. studii 1518) — Esti-

campianus Ioan ob. Sommerfeld (1515) — Euromodia de Rob. Inst. Vitae (1529) — Faber Huld. Epicedion sive naenia (1521) — Głogowczyk Jan (Physionomia 1518) — Gerdes Daniel (Scrinium antiquarium 1752) — Herberstein Sigismundus (1558, 1580) — Hieronymus Eusebius (Epistolae 1519) — Horatius (1521) — Hymnus. — Isocrates (Paraenesis 1518) — Lapide (a) Ioh. (Resolutorium dubior. 1519) — Łaski J. (1518) — Linacrus Thomas (1512) — Mancinellus Ant. (De compon. versibus 1513) — Marsus Ioan. Harm. (Comodia 1515) — Nova domo de Ioannes (1518) — Orationes (1613) — Proclus Diadochus (Opusc. de sphaera 1512) — Ad pubem literariam (1512) — Prudentius Aurelius (Cathemerinon 1515) — Sacranus Jan (Modus epistolandi 1520) — Szadek ob. Szadek. — Seneca L. (Opera 1529) — Sommerfeld J. Aesticampianus (Modus epistol. 1515) — Statuta provincialia (1518) — Szadek Mikołaj (Iudicium astronomicum 1521) — Toliszkow de) Mikołaj (Iudicium univers. 1518) — Urbach Ioannes (Processus iudicarius) — Ursyn Gaspar (Variorum carminum liber 1517, (Epigrammatum de variis rebus bez r. — Vadianus Ioachimus (Epistola 1515) — Vergerius Petrus Paulus (Hic habentur haec 1511) — Vratislaviensis Michael (Epitoma 1518).

Jankowski, Rys logiki 1822. s. 180—1. — Sołtykowiec, Akadem. 239. — Vossins, De historicis lat. 566. — Janoz. Nachr. IV. 130.

**AGRYKOLA Stefan.** Christliche getrewe Ermanung fürnemlich der alten christlichen Religion halber, an König. Maiestat in Polen etc. verteutschet durch Stephan Agrikolam. Dilingen 1560. w 12ce. Obacz: Kromer Martin (1560).

**Agricultura** ob. Gautier de Salgues Pierre (1777). — Huet (1788).

**Agrippa Andrzej** obacz: Schoenflisius Jędrzej (Ufność 1642).

**AGRIPPA Henryk Cornel.** † około 1535). Contra pestem antidota securissima Cracoviae. Ungler, (1534). (S. I.

ac typogr. indicatione sed certo certius Cracov. a. 1534).

Notatka Haana we Lwowie...  
Porównaj: Reuschius J. (1539).

Dziedusz.

— Krótka nauka rządzenia ku ustrzeżeniu od zarażenia powietrza, a gdyby kto już zachwycił, jako zasię ratować z bożą pomocą, przez znamienitego człowieka Henryka Korneliusza Agryppę doctora cesarskiego sprawiona. (Na końcu): W Krakowie przez Macieja Scharffenberga. Lata 1543. w See, k. nlb. 7. druk gocki.

Na odwr. tyt. drzeworyt SS. Kosmy i Damiana, jak w Miechowity: Conservatio sanitatis, nad obrazkiem napis: Naywyższy stworzył lekarstwo w ziemie, a mąż mądry nie będzie się nim brzydził. Ecclesiastici XXXVIII. Na str. 1-ej k. nast. przedmowa „ku wsselkiemu Czcielowi.“ Adelong Gelehr. Lexic. I. 338. nie zna tych dzieł. — Żebrowski T. O pieczęciach dawnej Polski i Litwy. 30.

Krasińs. — Szembeka bibl.

**Agryppa Jan** ob. Schosserus Christianus Theod. (Sirenum 1611).

**AGRIPPA Venceslaus.** Oratio funebris de illustrissimi principis et domini, domini Iohannis Radzivilii Olitiae et Nesnisi (tak) ducis, uita et morte, scripta a VVenceslao Agrippa Lithuano. Epicedion scriptum a Philippo Melanchthone. — Addita est narratio, scripta a fide digno de Vualachorum tyrannis, quae ostendit, turceicos tyrannos non solum crudelitate, sed etiam astutia magna et frandibus grassari. (W środku k. tyt. winieta drukarska, na tarczy waż wijący się po słupie i rok koło tego: 1553. B. m. i dr. w See, k. nlb. 20. Druk ant. i kurs.

Na odwr. tyt. w medalionie okrągłym orzeł z herbami Radziwiłłów na piersi.

Wiszn. VIII. 69. IX. 401. — Janociana III. 6. — Encyk. Orgerlb. I. 203.

Czartor.

— ob. Brentius Jan (Kazania 1588).

— „Któryś Agryppa za czasów Zygmunta Augusta pisał przeciwko Lippomanowi i wiele innych ksiąg do druku podał.“

Niesiec. I. 11. — Przyłęcki.

**Agrippinensis Julianus** ob. Rivius Ioannes (1541).

**Agry** dobywanie obacz Burzomissa Jerzy.

**Agudda** i. e. fasciculus s. collectanea talmudica in quibus per compendium exhibeatur instituta et ritus qui in universo talmudis corpore exstant, cum indice in calce adiuncto. Cracov. 1531. folio.

Widekind pag. 30. 49. — Notatka Haana (Liber rarissimus).

**Agudga** (to iest krótki zbiór talmudu). W Krakowie, w drukarni Izaaka Aaronowicza 1571.

Jocher 8033.

**AGUILAR** (d'). Vers par M. le comte d'Aguilar, capitaine au régiment Royal-Pologne cavalerie. 1731. w 16ce.

**Ahasverus** ob Relation (1614).

**Ahdung** (Rechtmässige) ob. Patkul I. R. (1701).

**Ahynhilff** Jan obacz Tewendel Jan (Łani pod rozkwitkiem drzewem 1677).

**Aiax** ob. Spectaculum (1624).

**AICHLER Glandinus Stanisław** (Żołądek, Stan. Dąbek). 1) Ad Dantisci Musam epigramma, 2) ad lectorem, 3) hexastichon, 4) tetrastichon Aichleri. (Mieszczą się w: Joa. Dantisci Carmen paraeneticum. Cracoviae Vietor. 1539. w 4ce).

Janociana. I. 15. — Jusz. II. 382—3. — Encyk. Orgerlb. T. 8. s. 76. T. 1. s. 225. — Wiszn. VI. 317.

— Epithalamium Isabellae, florentissimae filiae serenissimi regis Poloniae Sigismundi, ad serenissimum maritum Ioannem Hungariae regem proficiscentis, per Stanislaum Aichlerum, U. I. doct. (Pod tem w czworoboku na tarczy ukoronowanej herb królestwa orzeł. Na karcie ost. herb weg. króla Jana, a na końcu u dołu.) Cracoviae per Hiero. Vieto. Anno 1539. w 4ce, kart. nb. 4.

Przydana tu jest: Nuptialis elegia i epigramma do teżej Izabelli. Na odwrocie tytułu jest epigramma; ad Reverendum D. Samuelem Maciejski, decanum Cracov. Regni Pol. Secret.

Porównaj: Stanislaus Clericus (Pieśń o Izabelli).

Juszyński II. 382—3. zwie go Stan. Żołądkiem inaczej Glandinus. — Czacki zwął go Dąbkim. — Niesiecki II. t. pod herbem Dąb, mieści herbowych Achler i Żołądz. — Janociana I. 14—16.

Akad. — Czartor. — Jagiell.

— obacz Herberstein Sig. (1558, 1560) — Laetus Pomponius (De Roman. magistr. 1544).

**AICHLER (Aychler) Stephan.** Catalogue nuptiarum Caroli archiducis Austriae etc. et Mariae filiae Alberti Bavariae principis etc. Viennae celebratarum a. D. 1571, edita a St. Aychlero Stanisl. F. Justi Lud. Decii Senioris e filia nepote. B. w. m. dr. i r. w 4ce, ark. C<sub>111</sub>.

Dedykacya Stan. Aychlero, castri Cracov. advocato, patri suo. — Następuje opis uroczystości ślubnych na 5. kartach. Pozem od ark. C. Epithalamion in nuptias, zawarty na trzech kartach. Jagiell.

— ob. Groicki: Tytuły prawa Magdeburskiego 1575 r. w Krakowie u Łazarza, w 4ce. (Pod herbem Rokosowskich jest jego wiersz polski).

**AIDIUS** Jędrzej rodem Szkot, profesor filozofii w gimnazyum gdańskiem.

— Disp. de magnanimitate et modestia respond. Thoma Adamo Rugenwaldensi die 5 Novembris a. 1611.

— Disput. ethica de verecundia et continentia. Gedani 1612.

— Disputatio theologica de subjecto et accidente respond. Thoma Serojeno Anglo. Gedani 1612.

— Epithalamium nuptiis secundis Collegae Andreae Dasii 1609. Gedani. w 4ce.

ob. Martini Greg. Silesii: De Fossilium metallorum 1610. — Praetorius Athenae Ged. s. 59.

**AIGNER** Piotr. Budownictwo wiejskie z cegły glino-suszoney, z plantami chałup wiejskich, stosownie do gospodarstwa narodowego przez Piotra Aignera. W Warszawie w drukarni Piotra Zawadzkiego, r. 1791. w 8ce, str. 19. z ryciną i VIII. tablicami.

Na końcu położona taka uwaga: NB. Ciąg dzieła tego będzie o nowej cegielni ekonomicznej poprawionej. — Rycinę przed tytułem rytował J. Ł(ęski?), Tablice 1—8 Aigner.

Akad. — Jagiell. — Krasinś. — Ossol. — Zielińś. — Czartor.

— Nowa cegielnia wynalazku Imci Pana Aignera architekta warszawskiego. W Łowiczu w drukarni JO. Xcia prymasa arcybiskupa Gnieźn. 1788. w 8ce, 31 str. i 1 tabl. figur. Ossol.

— Toż, przedruk, w Łowiczu 1788. w druk. JO. Xcja prymasa, w See, 46 str. i 1 tabl. figur z podpisem J. Perl sculp. Orany. Ossol. — Jagiell.

— Toż, przedruk w Łowiczu 1788. w druk. JO. Xcja prymasa w See, 46 str. i 1 tabl. figur ryta z podpisem C. C. Klopsch sculp. Varsaviae, Aigner archit. invenit et delineavit.

Branic. — Jag. — Ossol. — Uniw. lwow. — Wileńsk.

— Nowa cegielnia wynalazku przez... W Połocku Przedrukowana w uprzywil. od jej Imperat. Mości drukarni Colleg. Soc. Jesu. 1791. w See, str. 46, k. 3, tabl. 2. (z dodatkiem: O sposobie robienia parabol i ellipseos). Jagiell.

— Toż, przedruk we Wrocławiu. B. w. r.

— Krótka nauka o pikach i kosach przez... obywatela. W Warszawie, druk P. Zawadzkiego. 1794. w See, kart 5 i od str. 10 do 38 i 2 tabl.

Akad. — Branic. — Czartor. — Jagiell. — Krasińs. — Zielińs. — Bibl. petersb.

— Projekt do urzadzenia budowniczych policyi z umieszczeniem sposobów zagradzających upadkowi miast a wzrost im nadać zapewniających. Podany prześwietney kommissyi policyi obojga narodow przez budowniczego wojska Rzeczypospolitej (r. 179...), folio, k. 4.

Kuryer warsz. 1825. N. 128., r. 1827. N. 239., r. 1841. N. 215. — Bentk. II. 431. — Roczniki T. p. Nauk. T. IX. 424.

Branic. — Czartor. — Uniw. lwow. — Bibl. Jagiell. — Uniw. warsz. — Zielińs.

**AILHAUD Jan** (1674 † w Aix 1756).

Informacya o używaniu i własnościach proszku laksującego JP. Ailhaud med. dr. w Aix 10 list. 1744. w See, str. 8.

— *Medicina universalis*, to jest: Lekarstwo powszechne na wszelkie choroby czyli traktacik o źródle chorób, a używaniu proszku ścierającego JM. Pana Jana Ailhaud, konsyliarza J. K. M. i Pana de Castelet, Vitrolles y Montinstin, doktora w lekarskiej sztuce w mieście Aix w Prowancyi. W Warszawie w drukarni Gröllowski J. K. Mei y Rzeczypospolitej 1778. w See, str. 80.

Krasińs. — Uniw. lwow. — Jagiell. — Ossol.

**Ailles Piotr** ob. Alliaco Petrus.

**Aitzema (Aetsema. Aysma) Leo (Lieuwe)**. Historie of Verhael van Saaken van Staet en Oorlogh 1621—1668. Graven-Hage, 1657—1671. 14 części w 15 tomach, w 4cc.

Obejmuje po holendersku:

1621. Kerowsky, Légat de Pologne, arrive à la Haye. — 1626. Gustave Adolphe en Pologne. — 1626. Nov., 1627. Mai, Départ de Honert, Bicker et Beaumont comme ambassadeurs-médiateurs en Pologne. — 1627. Leur voyage. — 1629. Commerce de grains avec la Russie. Projet d'une ambassade. — 1629. Traité entre la Pologne et la Suède (en Lat. et en Holland.). — 1630. Traité entre la Suède et Dantzick. — 1630. Ambassade d' A. C. Burgh et Veldriël en Moscovie. — 1631. Continuation de l'ambassade d' A. C. Burgh et Veldriël en Russie. — 1631. Olaybien et Lanonowitz, ambassadeurs Russes à la Haye. — 1631. Péage établi en Prusse par les Suédois. — 1632. Les ambassadeurs Russes reçus une seconde fois en audience. — 1633. Radziwiłł, ambassadeur de Pologne en Hollande. — 1633. Sassa-sky, envoyé de Pologne en Hollande. (Affaires de Suède). — 1635. Ambassade d'Honert et d'André Bicker en Pologne. — 1635. Traité entre la Pologne et la Suède. — 1636. La Pologne s'offre comme médiatrice entre les Hollandais et l'Espagne. — 1638. De Bye, ambassadeur de Pologne, arrive à la Haye. Sa mission. — 1639. Boom, ambassadeur Néerl. en Pologne. — 1640. Ambassade Polonoise en Hollande et en France. (Affaire du prince Jean Casimir). — 1646. Roncaillo, Ambass. Polonois à la Haye. — 1646. Ambassade Russe à la Haye. — 1647. Départ des ambassadeurs Russes. — 1647. A. C. Burgh, envoyé comme ambassadeur en Moscovie, meurt à Réval. — 1648. C. Burgh, fils d' A. C. Burgh, remplace son père. Ambassade, voyage, retour. — 1650. De Bye. Ambassadeur de Pologne, arrive à la Haye. — 1651. Les



États-Gén. écrivent au duc de Courlande. — 1654. Minutes d'un traité entre la Pologne et la Républ. Néerlandaise. — 1658. Ysbrantz va en Pologne comme ambassadeur. — 1658. Avis des États de Hollande sur les affaires du Nord. — 1659. Honert va en Pologne comme ambassadeur. — 1661. Nouvelles de Dantzick. — 1663. Ambassadeur Russe en Holl. — 1664. Vasili Jocoflowitz et Dimitri Joannowitz. ambass. Russ., passent par la Haye en allant en Angleterre. — 1664. Boreel va en Russie comme ambassadeur Néerlandais. — 1665. Wicquefort. Ambassadeur de Pologne, arrive à la Haye. — 1665. Continuation du voyage de Boreel.

Katal. F. Müllera w Amsterdamie.

— Saken van Staet en Oorlogh. enz. met het vervolg door L. Sylvius. 's Hage. 1669—1699. 11 wol. folio.

Obejmuje ważniejsze:

Kerowsky, Légat de Pologne arrive à la Haye. — Gustave-Adolphe en Pologne. — Nov., 1627. Mai, Départ de Honert, Bicker et Beaumont comme ambassadeurs-médiateurs en Pologne. — Leur voyage. — Traité entre la Pologne et la Suède. (en Latin et en Hollandais). i t. d. jak w edycyi in 4to.

Z katalogu F. Müllera w Amsterdamie.

Adelung. Gelehr. Lex. I. 367.

**Aizoontinum Monumentum Jacobi** Piotrowicki obacz: Papużyński J. K. (1642. 43).

**Akademia** dziecinna, albo zbiór krótki nauk różnych na świecie zwyczajnych każdemu do wiadomości potrzebnych i wiele pożytecznych na osobne szkoły podzielony, dla wygody młodzieży bądź szkolnój, bądź domowój osobliwie parafialnój krótko po polsku zebrany; na żądanie zaś wielu za pozwoleniem oraz zwierzchności duchowney do druku podany. W Wilnie w druk. J. K. Mei i Rzpłtej Sch. Piar. r. p. 1761. w Sce, k. 4, str. 208.

Jagiell.

— w Heidelbergu ob. Firlej Jan (Valedictio ad Heidelbergam 1604).

— z historyi kościelney ku czci Matki Boskiej y Maryi na cztery epo-

chy, albo wydziały czasów, na wieki, przed Narodzeniem Jey: za życia: przez pierwsze pięć wieków od Wniebowzięcia, y późniejszy lata podzielona. Na applauz Królowy nieba y ziemi, przez JW. JMei X. Wacława Hieronima Sierakowskiego bisk. Przemys. prezydenta trybunału skarbowego koronnego, w cudownym obrazie Jarosławskiego kościoła Soc. Jesu, koronowanej odprawiona. Od szlachetney młodzi szkół Przemyskich Soc. Jezu Przeświet. Imciów duchem y odzieniem do stanu duchownego sposobiących się: Iwona Drohojewskiego, Wacława Sierakowskiego. Franc. Łaszowskiego, Kaj. Tegoborskiego poetów, każdego na wszelką questią odpowiedzieć gotowego. Z pozwoleniem starszych. W Przemysłu w druk. Ad. Kleińa J. K. Mei i JW. J. X. biskupa Przem. ordyn. typogr. a. 1756. w 4ce, k. 3. nlb. str. 48. Spis k. 1.

Dedyk. Ignacemu Rogali Lewickiemu Łowczemu Podlask. Pawłowi Przechkowskiemu Cześnikowi Wiskiemu i Stefanowi z Tarnowa Dwernickiemu pisarzowi Grodzkiemu Przemysk. — Ob.: Academiae Marianae.

Jocher 8151. 8224.

Jagiell. — Czartor. — Dzików. — Ossol.

— z historyi polskiej podzielona na dwie części t. j. od panowania Lecha do przyjęcia wiary św. a od przyjęcia wiary do Unii z Litwą odprawiona od ćwiczący się w naukach średniej grammatyki i historyi prześw. młodzi szkół Przemyskich Soc. Jesu. Roku od narodzenia Pańskiego 1756. d. 16 Lipca. B. w. m. i dr. w 4ce. Ossol.

**Akademia krakowska.** Folio. Zbiór obejmuje: a) Summaryusz całej sprawy względem otwarcia Akademii jezuickiej we Lwowie, na seymiki przedseymowe prześwientnych wojewódzw, ziem, xięstw y powiatów koronnych y W. X. Lit. od Akademii krakowskiej roku 1760, dla informacyi podany, 2 kartki: — b) Propugnatio juriū, privilegiorum et praerogativarum generalis Regni scholae Universitatis Craoviensis, adversus praetensam erectionem Academiae in Collegio Leopoliensi RR. Patrum Soc. Jesu. A. D. 1759. 54 kartek. — c) Co-

pia Epistolae Decretalis, nomine particularis Congregationis Cardinalium, ad cognoscendam causam erectionis Academiae Jesuiticae Leopoli, deputatorum, ex mente sanctissimi fel. rec. Alexandri VII. Papae, per Illmum olim Prosperum Fagnanum, ad Illmum Nuntium Apostolicum Regni Poloniae in Anno 1663. directae. Romae in Archivio Domus Fagnanae reperta. 1 karta. — d) Attentata per Patres Soc. Jesu Collegii Leopoliensis, post finitum, ut supra, opusculum commissa ratione quorum sequuntur Protestationes et Manifestationes hujusmodi... 9 kartek. — e) List przyjaeielski do nauczyc. szkół lwowskich. 1760. k. 21. — f) List powtórny do Jezuit. Colleg. Lwow. z reflexyami na skrypt o erekcyi pretend. we Lwowie akademii 1761. kart 19. z planem okolic Zamościa p. Siarczyńskiego. (Osobno tłoczzone lecz razem zbroszurowane).

ob. Summaryusz — Propugnatio — Fagnanus — List.

Jagiell. — Zielińs.

— obacz: Academia Cracoviensis (1637) — Acta et decreta (1740) — Acta literaria Mizleri (zawiera: Enarrationes de Acad. Cracov. 1756) — Ambrożewicz J. J. (1766) — Andosillus D. (Informatio juris 1630) — Appellatio ad Urbanum VIII. (1630, 1632) — August II. (Manifest 1714) — Bielski Ioannes (b. r.) — Bogueicki Ioan. (Oratio 1780) — Broscius Jan (Studiosae juventuti 1626) — Catalogus (academiarum orbis 1554) — Coxus Leon (De laudibus 1518) — Cynerski Jan (Eyktikon 1629) — Decisio (1629) — Deklaratia (1632) — Druźbicki Kasper (Deklaratia 1632) — Dyaryusz (1765) — Epistola parisiensis (1730) — Examen (1632) — Figureoa (Decimarum 1756) — Garwacki Stan. (Bursa 1637) — Gastaldi (Academici 1676) — Gedefroy J. (adv. Jesuitas 1630, 31) — Goliński B. (Dwie fundacye Nowodw. 1622) — Górski Jac. (Apologia 1581) — Grocki Jan (Pochwała 1600). — Huyssen (De statu 1709) — Informacya (Kamienice b. r.) — Informatio (in causa eum Neymann 1646) — Informatio (1774) —

Inhibitiones (b. r.) — Instancya (do Naj. Stanów 1759) — Institutum (1774) — Koelmowski Melchior (Mowa 1761) — Lacki Kasper (Sertum acad. 1641) — Lafontaine F. L. (Chirurgisch-med. Abhandlungen 1792) — Lettre (a l'auteur anonyme 1781) — Leges scholae eel. jurisd. Crac. (1793) — Lipiewicz And. Dom. (Manifest 1764) — Memoriale (1674) — Memoriale (ob Najmanowicz 1632) — Memoriał do X. prymasza (1764) — Memoryały (1774) — Middendorpius J. (acad. orbis 1572) — Muret (do króla Stefana w „Zabawaach“) — Nayman Krzyszt. (1646) — Naymanowicz J. (Dowód memoryału 1732, Memoriale exorbitancyey 1732) — Nidecki Dom. (Protestatio 1759) — Obżalowanie przeciwko Oj. jez. Sos. Jezu. (1623) — Oculus speculator seu Animadv. (1672) — Ordinatio studiorum, lectionum (1765, 1774, 1776) — Papencovius Jak. (Encomium excelsi Novodvors. animi 1619) — Paraccianus (Decimarum restrictus 1761) — Patelski Stanisł. (Pia gratitudo 1767) — Piskorski Sebast. (Leges 1695) — Process Akademii (1761) — Projekt ustawy (1781) — Prophasis ad Ser. Regem Polon. (b. r.) — Propugnatio jurium (1759) — Protestatio (b. r., 1759) — Protestationes (1671—74) — Przedborski Piotr (Wywód sprawy dóbr Będkowa b. r.) — Przetocki Hier. (Manifestatio 1634) — Przeworski Franc. (Munificentia Andr. Olszowski 1671) — Putanowicz Józef Aloyzy (Stan 1774) — Radymiński Mart. (Rationes quod non exp. b. r.) — Rationes pro Univ. Leop. (1759) — Relatio intimatae citationis (1646) — Remanifestatio Almae Univ. (1634 ob. Naymanowicz, Przetocki) — Responsa statutum (1627) — Responso ad libellum (1622) — Responsum Anonymi ad libellum (1621) — Rogowski Franc. (Ad officium castrense b. r.) — Rozłożenie nauk (1781) — Ruszkowski Wal. (Reprotestatio 1622) — Scholae piae (1646) — Sententiae sacrae Rotae (1629) — Series et ordo disputationum (1765) — Siewkowski Michał (Chroni-

con 1733, Elogia 1747, Orationes 1748) — Skoczyński Piotr (Kapitalista 1745) — Sołtyk Kaj. Ign. (Dyaryusz 1745, Informacia 1766) — Sowiński Thom. Ioan. (Novum post. mem. monument. 1696) — Sprawa o szkodliwe otwarcie (1764) — Stan wewnętrzny i zewnętrzny. (1774) — Starowólski Szym. (Laudatio 1639) — Status causae między Akad. (1627) — Stefanowski Adam vel Stephanides (Academica 1611) — Steplowski Kaz. (Methodus 1764) — Strzegocki Wacł. (Vera justificatio 1646) — Summaryusz całej sprawy (1760) — Świątkowski Andr. Mich. (Anchora bonae spei 1684) — Szabel J. (Wzór lekeyi 1790) — Szepsius Gregor. (Laurus 1557) — Typus foundationis (b. r.) — Unctorius Mathias (Unio philadelphia 1760) — Universitas Cracov. (1613—1669) (Tractatus 1785) — Urbanus VIII. (Ad perpetuum rei memoriam 1634) — Widmann Christ. (Literae 1646) — Wilmerding W. A. (Verzeichniß der Akademien 1795) — Wzór lekeyi Akadem. (1790) ob. Szabel — Zbiór prawa szkolnego (b. r.) — Żołędziowski Ks. (Mowa od Akadem. b. r.).

Porównaj również: Akademię lwowską, zamojską etc.

**Akademia w Królewcu** (regiomontana, zu Königsberg) ob. Middendorpius J. (Orbis 1572) — Privilegia (1614) — Stobbe S. (1644).

**Akademia w Lignicy.** O Akademii rycerskiej J. K. Mei pruskiej w Lignicy w Szlasku, tudzież o nowo ułożonem postanowieniu i niniejszym onejże stanie uwiadomienie. W Lignicy 1775. w 8ce, str. 16.

— Por. Notyfikacya (1749).

**Akademia w Luneville** ob. Dispositio (1740).

**Akademia lwowska** ob. Acta Univ. Leopold. (1786) — Alexander VIII. (Copia epist. Acad. jesuitic. 1663) — August III. (1758) — Argumentum rei (1759) — Betański A. M. (1785) — Descensus facilis averni (1719) — Dyskurs dwóch ziemianów (1760) — Erekeya (1760) — Excerptum (b. r.) — Fagna-

nus Prosper (Academ. jesuit. 1663) — Informacya (Academ. Leop. 1662, pretenzj b. r.) — List (1760, powtórny 1761) — Lwów (Praelectiones) — Objasnienie (ob. Potocki 1760) — Oświadczenie (1760) — Potocki Piotr (Objasnienie 1760) — Propugnatio iurium (1759) — Rationes (1661) — Refutatio (ob. Sikorski) — Respons (1760) — Sikorski Jan (Refutatio rationum 1661) — Sprawa o szkodliwe otwarcie (1764) — Summariun rationum (1761) — Summaryusz całej sprawy (1760) — Uwaga na napis albo tytuł (1759).

**Akademia pobożności** ob. Mościcki Mikołaj (1628, 1722).

**Akademia poznańska** ob. Lipiewicz And. (Manifest 1764) — Middendorpius J. (Orbis 1572) — Młodziejowski Stan. (Gratulatio 1768) — Statuta Academ. Pósn. (b. r.).

**Akademia w Warszawie** ob. Ustawy Akademii szlacheckiej (1753).

**Akademia wileńska** ob. Apologia Acad. Viln. 1738 (ob. Burzyński) — Białożór J. Cas. (1615) — Burzyński Stan. Ant. (Acad. et Univ. 1738) — Dekret (1753) — Juraha Jan (1739) — Konarski Stan. (1738) — Lafontaine F. (Chir. Abhandl. 1792) — Łopaciński Mik. (1753) — Memoryał (1764) — Mesis aurea (1648) — Mowy (1754) — Olszewski J. (1634) — Preuschhoff Jan Ant. (1707) — Regestrum (b. r.) — Replika (1738) — Respons (1738) — Sapiela L. (Acad. Vilnensis 1689) — Skrypt (Na wydany 1738) — Supplika (1767) — Universitas et Acad. Viln. (1781, 1783) — Universitas (Linguarum Lith. Grammatices 1737) — Wilno — Zienkowiec Jan (1762).

**Akademia Załuskich** obacz Załuscy (Wiersze 1776).

**(Akademia Zamojska).** Kontrowersya lwowska. Jaką powagą Jan Zamoyski fortece, albo akademii publiczną w mieście naszym Zamościu założył? — Manifesta za prawa akademickie Anno Domini millesimo septingentesimo quinquagesimo nono, die lunae decima mensis Septembris. — Wypis z xiąg grodz-

kich zamku Włodzimierskiego roku tysiąc siedemset pięćdziesiąt dziewiątego miesiąca Septembris, dziesiątego dnia. Series originis et privilegiorum Academiae zamojsensis. B. m. (1759), folio, sign. A—B<sub>3</sub>. (2 ark.)

Joher 1961.

Jagiell.

— Status akademii zamojskiej z erekcyi i dekretu reformationis ostatniej wizyty apostołskiej i królewskiej w Zamościu zebrany najlaskawszym względem króla Imci P. N. M. Najjaśniejszego Stanisława Augusta szczęśliwie nam pamiętającego i prześwietnym stanom najjaśniejszej Rzeczypospolitej w Warszawie roku pańskiego 1768. podany. (1768). w 4ce, str. 6.

Branic.

— Ustawy akademii zamojskiej z opisaniem różnych nauk ku pożytkowi polskiej młodzi ściągających się zebrane a teraz przy otwarciu nowego konwiku na perswazyę wielu godnych osób do publiczney wiadomości podane. B. r. i m. dr. (w Zamościu). folio, 3 ark. (sign. C<sub>2</sub>).

Wiadomo, że konwikt zaprowadzono 1754 r. w Zamościu za staraniem X. Józefa Sikorskiego.

— Toż, w 4ce, ma ark. B<sub>3</sub>.

Joher 1690.

Branic. — Dzików. — Ossol. — Jagiell.

— ob. Abrek And. (Acad. Zamosc. 1648) — Academia zamoscensis — Actus literarius (1778) — Actus publici (1757) — Betuski Ant. (Manipulus 1660) — Bielski Ioannes (b. r.) — Bytomski Ioan. (Monumentum 1639) — Decisiones (1771) — Hilehen D. (1594) — Karwowski Tom. Ant. (1755) — Kłopotcki And. (b. r., 1753) — Kochnowski J. M. (Mowa 1761) — Lipiewicz And. (Manifest 1764) — Łuski Stefan (b. r.) — Memoryał (1764) — Nidecki Dom. (1759) — Process Akad. Zam. (1761) — Rivius Jan (Acad. Zamosc. 1595) — Uwagi Akad. zamojskiej (b. r.).

**Akademicki memoryał** ob. Koszucki Sebastyan (1632).

**Akademickie kamienice** ob. Informacya.

**Akademicy** ob. Academiei. — Koszucki Sebast. (Informacya o sweywoli

studentów 1632) — Status causae między etc. (Ak. krak. 1627) — Summariusz sprawy (b. r.) — Stęplowski Kaz. (Methodus 1765).

**Akademien** ob. Wilmerding W. A. (Verzeichniss 1795).

**(Akadia).** Roztrząśnienie krótkie dawnych granic Akadyi y obowiązków traktatu Utrechtskiego z strony onychże. W Warszawie w drukarni J. K. Mei y Rzeczypospolitey in Collegio scholarum Piarum r. 1755. Discussion sommaire sur les anciennes limites de l'Académie et sur les stipulations du traité d'Utrecht qui y sont relatives. À Basle, chez Samuel Thourneisan. 1755. w 8ce, 1 k., str. 74.

Mitzler. Acta lit. 1756. 235.

Ossol. — Branic. — Czartor. — Jagiell.

**Akafist** albo pochwały Nayświę. Maryi Panny po wyswobodzonym Carogrodzie w r. 625. widomą Jeyże moją od obłączenia pogańskiego, językiem greckim nabożnie ułożone, przedrukowane w Wilnie w drukarni XX. Bazylianów. w 12ce, k. niel. 24.

— sive laudes quas beatissimae Virgini Dei genitrici Mariae Auxiliatrici Christianorum orientalis ecclesiae pro acceptis beneficiis quotannis sabbatho post dominicam 5 m. Quadrag. stando devote persolvit. A quodam Praelato religionis sancti Benedicti inchoatae, et a conventualibus Berzuecensibus in ordinem redactae ac in lucem editae. Posthuma proles. Cum licentia superiorum. Vilnae. apud Basilanos SS. Trinitatis. A. D. 1650. w 4ce, k. nlb. 16.

Ded. Georgio Tyszkiewicz, episc. vilm.

Czartor. — Jagiell. — Zamojs.

— swiatof, sławnoy i wsechwalnoy wetykomuczenicy Warwarie w Bohospasajemom gradie Kijewie wo draho netljennych jeja uoszczy straża, Swiateho Archistratiga Michaiła, monastyra Zolotowerhogo, mnohaja Iscefenija s wieroju prytiekajuszczym podawajuszczej, soczynenyi. (Kijew) w swiatof, wetykoj, czudotwornof Peezersko-Kijewskof Ławrie. W lieto od Roźdestwa Chrystowa 1698. w 4ce, k. nlb. 49.

Tolstoj N. 190. — Carsk N. 225. — Karat. N. 1131.  
 Bibliot. publicz. Petersb. — Akad. Nauk Petersb. — Bibl. Karatajewa — Petersb. Towarz. historycz. — Jagiell.  
 — i Żitie sw. wielikomuczenicy Warwary, napiecz. w Kijewie w 1716, w 4cc, k. 5 i 48 z drzeworytami.  
 Sopikow Cz. 1. N. 11. — Karat. N. 1385.  
 Bibliot. Nowogrodo-Sofijskiego Soboru. — Bibl. Karatajewa.  
 — św. wielikomuczenicy Warwary, napiecz. w Kijewie w 1728. w 4cc.  
 Karat. N. 1556.  
 Bibliot. Moskiew. druk. dworu.  
 — swiatej Warwary. Kiew 1758.  
 Undolski N. 2079. Czapski.  
 — swiatoy welykomuczenicy Warwary. Poczajów 1783. w 4cc.  
 Przytecki.  
 — Żitie i służba sw. Nikołaju czudotworeu, napiecz. w Kijewie w 1638. w 4cc.  
 Sacharow N. 361. — Karat. N. 415.  
 Bibliot. publicz. petersb.  
 — służba i żitie sw. Nikołaja mirtikijjskawo, napiecz. w Kijewie w 1694. w 4cc.  
 Sopikow Cz. 1. N. 18. — Karat. N. 1054.  
 Bibliot. Nowogrodzko-Sofijskiego Soboru.  
 — służba i żitie sw. Nikołaja mirtikijjskawo, napiecz. w Kijewie w 1696. w 4cc.  
 Sopikow Cz. 1. N. 19. — Karat. N. 1090.  
 — służba i żitie sw. Nikołaja milikijjskawo, napiecz. w Kijewie w 1698. w 4cc.  
 Karat. N. 1127.  
 Bibliot. Moskiew. druk. dworu.  
 — i moleben. Poczajów 1767.  
 — y moleben dwa sławne kościoła wschodniego do Matki Boskiej nabożeństwa etc. Wilno, w druk. XX. Bazylionów 1763. w 12cc, k. niel. 18. str. liczb. 109. Krasinś.  
 — ob. Akaphist — Filipowicz H. Ignacy Bazylian (1793) — Skoryna Franc. (1525).  
**Akafisty**, napiecz. w Kijewie w tipogr. kijewo-pieczerskiej Ławry, na izdiwieniu Namiestnika pieczerskawo Piłofieja Kizarewicza w 1625. w 4cc, str. 16 i 205.  
 Sacharow N. 220. — Karat. N. 253.  
 Bibliot. publicz. petersb. — Bibl. Karatajewa.

— napiecz. w Kijewie w tipogr. kijewo-pieczerskiej Ławry w 1629. w 4cc.  
 Carsk. N. 90. — Sacharow N. 264. — Karat. N. 299.  
 Bibliot. publicz. petersb. — Bibl. moskiewskiej druk. dworu.  
 — napiecz. w Kijewie w tipogr. kijewo-pieczerskiej Ławry w 1634. w 4cc, k. 4 i 234.  
 Tolstoj N. 117. — Sacharow N. 570. — Karat. N. 648.  
 Bibliot. publicz. petersb. — Bibl. Karataj.  
 — (brak karty tytułowej). Z drugiego tytułu znajdującego się między str. 218 a 221, okazuje się, iż książka drukowana: w wielkiej kinowii Ławry czudotwornija Peczerskija Kijewskija awhusta 3 leta hospodnia 1636. Tytuł ten drugi, w obwódce z ozdób drukarskich, zaczyna się od słów: „Wieczestnyj Paraklis, cze jest utieszytelnaja molba k Bohorodice Marii.“ Dalej „Treteje opasnije (poprawne) izdanie“ w 4cc, str. l. u góry 360. Krasinś.  
 — napiecz. w Kijewie w tipogr. kijewo-pieczerskiej ławry w 1663. w 4cc, k. 2 i 244. Drzeworyty.  
 Tolstoj N. 132. — Karat. N. 723.  
 Bibliot. petersb. — Bibl. petersb. Akad. nauk.  
 — i kanony, napiecz. w Kijewie, w 1667. w 4cc.  
 Karat. N. 757.  
 Bibliot. publicz. petersb.  
 — i kanony, napiecz. w Kijewie, w 1640. w 16cc.  
 Karat. N. 781.  
 Bibliot. moskiews. druk. dworu.  
 — napiecz. w Kijewie, w 1674. w 4cc, k. 2 i 246.  
 Tolstoj N. 153.  
 Bibliot. publicz. petersb. — Bibl. petersb. Akad. nauk — Bibl. Karatajewa.  
 — napiecz. w Kijewie w tipogr. kijewo-pieczerskiej ławry w 1677. w 4cc, k. 328 i 22.  
 Sopikow Cz. 1. N. 27. — Karat. 734.  
 Bibliot. Akad. nauk. — Bibl. Karatajewa. — Tow. hist. i innych.  
 — i kanony, napiecz. w Mogilewie w 1693. w 8cc, k. 2. 226 i 22. Z rycinami na miedzi.  
 Sopikow Cz. 1. N. 31 i Cz. 5 N. 12806. — Karat. 1035.  
 Bibliot. publicz. petersb. — Bibl. petersb. Akad. nauk.

— i kanony Jis. Christu i Bogomateri napiecz. w Kijewie w 1693. w 4ce.

Sopikow Cz. 1. N. 33. — Karat. N. 1030.  
Bibliot. moskiewsk. druk. dworn.

— so stichiry, kanony i proceziimi molenijami. W swiaty, welikoj czudotwornej Peezerskoj kijewskoj Ławre pri wsczesnym hospodynje oty Meletii Wujachewiezi archimandrytie toja swiata ławy Peezerskija typom obnowlenyi. W leto ot sozdania mira 7201, ot rozdestwa Christowa. w 4ce, k. n. 2. l. 272 i 1 nlb.

Karatajew 1039.

Bibl. petersb. Akad. N. — Krasius.

— i kanony, napiecz. w Kijewie, w 1695. w 12ce, k. 2 i 281.

Dopelnienia N. 124. — Karat. N. 1066.

Bibliot. publ. petersb.

— wsiedmieznyje, napiecz. w Kijewie w 1697. w 4ce.

Sopikow Cz. 1. N. 30. — Karat. N. 1092.  
Bibliot. Nowogrodo-sofijskiego soboru.

— drukowane w Mohylewie 1698 r. jak świadczy wzmianka na końcu: kosztom i nakładom Maksima Woszezanki w drukarni Stawpropiegija Bohojawlenija Hospoda Boha i spasa naszego Jisusa Christa. W bohospasajemom hradiu Mohylewie w leto ot wopłoszecenija Boha Słowa 1698 miesiaca Januaria. w 4ce, k. n. 2. l. 293 i na końcu n. 14.

Sopikow Cz. 1. N. 31. — Karat. N. 1130.  
Bibliot. publicz. petersb. — Bibl. Nowogrodo-sofijskiego soboru. — Krasius.

— i kanony, napiecz. w Kijewie, w 1702. w 16ce, k. 2 i 282 z drzeworytami.

Karat. N. 1198.

Bibliot. publicz. petersb. — Bibl. mosk. druk. dworn.

— napiecz. wo Lwowie, w 1699. w 4ce.

Karat. N. 1149. — Maksimowicz Wremienik kn. 4. ot. 3. str. 4.

Bibliot. petersb. publicz.

— drukowane w Kijowie w ławrze peezerskiej 1706 r. (Na przedmowie podpisał się „Joasaf Krokowskij archimandryt sw. welikija czudotw. Ławry Peezerskija kijewskija z bratiju) w 4ce, k. nlb. 4. liczb. 364, nlb. na końcu 14. Tolstoj N. 212. — Karat. L. 1254.

Bibliot. publicz. petersb. — Bibl. petersb. Akad. nauk. — Krasius.

— i kanony, napiecz. w Kijewie, w 1707. w 12ce, k. 2. 264 i 32.

Sopikow Cz. 1. N. 29. — Karat. N. 1282.  
Bibliot. Akad. nauk.

— napiecz. w Kijewie w 1709. w 4ce, k. 4. 280 i 1. z drzeworytami.

Karat. N. 1105.

Bibliot. publicz. petersb. — Bibl. Karatajewa.

— i kanony i proceziija spasitelnyja molby, napiecz. w Kijewie w 1717. w 8ce, k. 2. 275 i 33.

Sopikow Cz. 1. N. 29. — Karat. N. 1397.  
Bibliot. Akad. nauk.

— i kanony, napiecz. w Mogilewie w 1728. w 12ce, k. 2. 226 i 23 z miedzorytami.

Karat. N. 1559.

Bibl. publ. petersb. — Bibl. Akad. nauk.

— wsiedmieznyje błahoizbrannii, tszezaniem bratstwa pri chramie Uszpienija Presw. Bohorodicy tipom izdanyje w Lwowie roku bozija 1742. w 8ce, k. nlb. 2. i liczb. 157. (ale egzemplarz bez końca).

Krasius.

— razliczny s proceziim dusze poleznym molenim, perwieje tipom izdany w tipografii jeha korolewskoj miłosti sw. czudotwornyja obiteli Poczajewskija ezina sw. Wasilija welikoho. Roku hospodnia 1756 miesiaca marta dnia 18. w 8ce, k. nlb. 3 i str. liczb. 1067

Krasius.

**Akami Dom.** ob Abelly L. (Winc. a Paulo).

**Akaphist** panu naszemu Jezusowi Chrystusowi przez zakon. św. ducha Bazylianów. Wilno w Monasterze św. Ducha. 1632. 9 Febr.

Przedz.

— do najsw. Bogarodz. pięćdziesięciodniowemi etc. Poczajów 1756. w 8ce. Unjw. lwows.

**Akatergaston** ob. Kmita J. A. (Utracenie S. Faliboga 1622).

**Akcess** województwa Rawskiego do konfederacyi Targowiekiej. 1792. fol. Branic.

— obywatelów i mieszkanców księstwa mazowieckiego do aktu powstania narodowego pod naczelnictwem Tadeusza Kościuszki, naczelnika siły zbrojnej

narodowej uczyniony w Warszawie d. 19 kwietnia 1794 r. (1794). fol. str. 2.

Branic. — Ossol.

**Akcyza** ob. Instruktarz (1673) — Kraków (b. r.) — Ustanowienie.

**A' keresztyenség** fundamentáról való rövid Tanuság ob. Szekely Istvan (1538, 44, 46).

**AKIBA.** Otiot sel Ribbi Akiba. Litterae Rabbi Akibae sive interpretationes mysticae quaedam litterarum alphabeticarum ad reconditam doctrinam pertinentes, quae R. Akibae tribuuntur. (po hebr.). Cracoviae 1579. w 4cc.

Joher 8055.

**Akieniów Jan** ob. Prętkiewicz Szymon (1677) — Wesołowski W. Fr. (Głos dyktynny 1677).

**Akiermonowska** ob. Szyler Franc. (Racye 1782).

**A' Kritzutróz** és azo Ekklesiáról ob. Ozerai Emer. (1546).

**Aksak** ob. Axak Gabr. i Stefan.

**Aksiomnemonentos** encomium Const. Ferberi ob. Ferber Constant. (1654).

**Akt** abdykacyi lub wyrzeczenia się królestwa Jego Mości króla Polskiego, w Grodnie 14/25 listopada 1795. fol. ob. Acte.

— akessyi do konfederacyi koronney trzech miast większych pruskich, Torunia, Elbląga, Gdańska, d. 10 kwietnia. 1767. B. m. i r. w 4cc, k. nl. 2. ob. Acte. Ossol. — Racyńs.

— demarkacyi granic między Imperium wszech Rosyi i Królestwem Pruskim ob. Acte 1796.

— elekcyi roku 1764. miesiąca Sierpnia, dnia 27 (tu tenże drzeworyt co na Konf. gener. t. r.). W Warszawie, w drukarni JKM. y Rzpłtej w XX. Schol. Piarum 1764. fol. str. 113.

Akad. — Wilno — Ossol. — Czartor. — Zielińs. — Branic. — Jagiell.

— elekcyi roku 1764 miesiąca Sierpnia dnia 27 (ten drzeworyt co na Konfed. gener. z t. r.). W Warszawie w drukarni JKM. y Rzpłtej w XX. Schol. Piar. fol. str. nlb. 70.

Wydanie odmienne, ściślej drukowane.

Ossol. — Czartor.

— elekcyi. Porządek na Seymie walnym elekcyj między Warszawą a

Wolą postanowiony d. 27 Sierp. w Warszawie 1764. w dr. JKM. y Rp. u XX. Sch. Piarum. fol. str. 80. (z herbem).

Warsz. Uniw.

— w Jaworowie 1739. ob. Benedykt XI.

— Commissyey myniczney, odprawiony w Warszawie die XVI. Maj 1650. B. w. m. i r. fol. k. 3.

— Toż, odmienna edycya (podpis. Bogus. na Lesznie podskarbi. Jerzy Ossoliński kanc. W. kor.).

Zarazem dołączono folio tablicowe: Bogusław na Lesznie Leszczyński podskarbi W. kor. (Uniwersał o commissyey datow. 3 Czerwca 1620). Jagiell. — Wilno.

— kommissyi odprawionej we Lwowie etc. Lwów 1766. fol.

Katal. Batows.

— konfederacyi w Szredzie 1703. ob. Actum.

— konfederacyj prześwietnych Województw Wielkopolskich Poznańskiego i Kaliskiego. Działo się w Krotoszynie dnia 27 (?) Maja Roku 1767. folio, ark. 4.

Podpisał Marszałek Michał Drogosław Skórzewski podkomorzy Poznańs. d. 30 Maja. — W końcu dodano wierszem: Konfederacyi Wojewódzkich Wielkopolskich w Krotoszynie die 1 Junii hasło. 1767.

Branic. — Jagiell. — Krasinś. — Warsz. Uniw.

— konfederacyi zawiazaney w Warszawie d. 16 kwietnia. 1773. sign. A.

— konfederacyi. (Actum etc. d. 20 April 1773). ob. Actum.

— konfederacyi generalnej. (Actum etc. d. 20 Aprilis 1773). folio, str. n. 4. ob. Actum. Krasinś.

— konfederacyi generalnej obojga narodów. (1776). fol., str. 3.

Ossol. — Krasinś.

— ob. Acte de la confed. générale.

— konfederacyi generalnej w sejmujących stanach O. N. (Datow. w Warsz. d. 7 Paździer. 1788 r.). B. w. m. d. fol., str. nlb. 4. ob. Actum.

Krasinś.

— konfederacyi (Actum etc. d. 15 Decembris 1788). fol., str. n. 4. ob. Actum.

Krasinś.

— konfederacyi Targowickiej 19 maja 1792. fol.

— konfederacyi generalnej wolney W. X. Lit. Wypis z ksiąg konfederacyjnych Województwa Wileńskiego R. 1792. m. Junii 25 dnia. fol. 3 ark. Podpis: Ignacy Szwykowski marszałek konfederacyi Wdztwa Wileńs. — Wstęp do aktu konfederacyi Wojew. Wileńskiego. folio, 1 ark. Data w Wilnie. R. 1792. Mea Czerwea 27 dnia.

Kraśińs.

— konfederacyi Wojew. Poznańskiego i Kalis. pod prezydeneyą marszałka Jakóba z Paradysa Bronisza (na końcu data: Szroda d. 9 Lipca 1703). B. w. m. i r. folio, k. n. 3.

Kraśińs.

— konfederacyi Seymu skonfederowanego Grodzieńskiego pod laską JW. Stanisława Bielińskiego marszałka seymu tegoż w zamku JKM. Grodzieńskim na dniu 15 m. Września 1793 Roku, podpisami Najjaś. Króla Imci i niżej wyrażonych stwierdzony. Grodno 1793. 15 Września. fol., k. 4.

Akad. — Branie. — Jagiell. — Ossol.

— konfederacyi general. obojga narodów. folio, str. 3. B. w. m. i r.

Ossol. — Czartor. — Branie.

— tenże, fol., str. 3. (por. 1775).

Ossol.

— konstytucyi: Dalsza kontynuacya artykułów nowo ustanowionej komisyyi wojskowej na sessyach seymowych częściami decydowanych. (Actum etc. d. 26 Novembris 1778). fol., str. n. 4 i 2.

Kraśińs.

— konstytucyi pod tytułem: Zaczęcie rekrutn. (d. 9 Stycznia 1789 r.). folio, str. niel. 2.

ob. Actum.

Kraśińs.

— konstytucyi: O podatku. (Actum d. 28 Januarii 1789). fol., str. niel. 2.

ob. Actum.

Kraśińs.

— konstytucyi: Ofiara na pierwsze potrzeby dla wojska W. X. L. (Actum d. 29 Januarii 1789). fol., str. niel. 2.

ob. Actum.

Kraśińs.

— konstytucyi: Pomnożenie dochodu z papieru stemplowego. (Actum d. 5 Februar. 1789). fol., str. nl. 4.

Kraśińs.

— konstytucyi: Ustanowienie opłaty od przywilejów w W. X. L. (Actum d. 5 Februar. 1789). fol., st. n. 4.

ob. Actum.

Kraśińs.

— konstytucyi: Zaciąg kawaleryi narod. i pułków przedniej straży w Koronie. (Actum d. 9 Februarii 1789). fol., str. niel. 2.

ob. Actum.

Kraśińs.

— konstytucyi: Opatrzanie bezpieczeństwa województw ruskich. (Actum d. 23 Febr. 1789). fol., str. niel. 2.

ob. Actum.

Kraśińs.

— konstytucyi: Approbacya konwencyi między komiszą Skar. Koron. a urodz. Protem Potockim ord. pol. kawal. z Imci Panem Piotrem Teppere, Karolem Szulcem, Wilhelmem Arndtem zaszczyt. (Actum d. 25 Februarii 1789. fol., str. niel. 2).

ob. Actum.

Kraśińs.

— konstytucyi: Zlecenie komisyyi wojskowej O. N. (Actum d. 2 Maii 1789). fol., str. n. 2.

Kraśińs.

— konstytucyi: Ofiara od Króla: (Zrzeczenie się dochodu czopowego z miast Grodna i Brześćia na potrzeby wojska W. X. L.). Actum d. 30 Martii 1789. fol., str. niel. 2.

ob. Actum.

Kraśińs.

— konstytucyi: Sposób wynalezienia ofiary z dóbr ziemskich i duchownych w Koronie i w W. X. L. (Actum d. 30 Maii 1789). fol., k. nl. 15.

ob. Actum.

Kraśińs.

— konstytucyi: Wyznaczenie W. Swieykowskiego kasztelana kamienieck. do ułatwienia wywozu magazynów rosyjskich. (Actum d. 19 Junii 1789). folio, str. n. 2.

Kraśińs.

— konstytucyi: Bezpieczeństwo listów. (Actum d. 20 Junii 1789). fol., str. niel. 2.

ob. Actum.

Kraśińs.

— konstytucyi: Opłata do skarbu Rzpltej z dóbr kościołom dyssydentskim i greko nie unickim aplikowanych. (Actum d. 22 Junii 1789). fol., str. niel. 2.

ob. Actum.

Kraśińs.



— konstytucyi: Bezpieczeństwo podatku z dóbr królewskich. (Actum d. 22 Junii 1789). fol., str. n. 2.

ob. Actum. Krasieńs.

— konstytucyi: Lustracya dymów i podanie ludności. (Actum d. 22 Junii 1789). fol., str. niel. 2.

ob. Actum. Krasieńs.

— konstytucyi: W sprawie modyfikacyi roty przysięgi dla sędziów seymowych. (Actum d. 22 Junii 1789). fol., str. n. 2.

ob. Actum. Krasieńs.

— konstytucyi: Approbacya funduszu przez wielebnego opata Kłaustralnego Trzemczyńskiego uczynionego, z uwolnieniem od podatków duchownych. (Actum d. 22 Junii 1789). fol., str. n. 2.

Krasieńs.

— konstytucyi: Ostrzeżenie względem importancyi podatków. (Actum d. 22 Junii 1789). fol., str. n. 2.

Razem z tym: Zniesienie artykułu drugiego w konstytucyi 1776 pod tytułem: Ordynacya sądów seymowych. (Actum d. 22 Junii 1789). str. n. 2.

ob. Actum. Krasieńs.

— konstytucyi: Warunek dla komissarzów powiatowych. (Actum d. 22 Junii 1789). fol., str. niel. 2.

Krasieńs.

— konstytucyi: O wylikwidowaniu intraty ze starostw przeznaczoney na utrzymanie garnizonu w fortecy Czeszochowskiej. (Actum d. 22 Junii 1789). fol., str. niel. 2.

ob. Actum. Krasieńs. — Raczyńs.

— konstytucyi: Pozew I. Łodzi Ponińskiego. (Actum d. 26 Aug. 1789). fol., str. niel. 4.

ob. Actum. Krasieńs.

— konstytucyi: Sposób dawania rekrutów w Koronie i w W. X. L. (Actum d. 7 Decembris 1789). fol., str. niel. 4.

ob. Actum. Krasieńs.

— konstytucyi: Wyznaczenie assessorów do sądów zadwornych W. X. L. (Actum d. 28 Januar. 1791). fol., str. niel. 2.

ob. Actum. Krasieńs.

— konstytucyi seymu: Uznanie wszystkich miast królewskich w kra-

jach Rzeczypospolitej za wolne. (Actum d. 21 Aprilis 1791). fol., str. n. 4.

ob. Actum. Krasieńs.

— konstytucyi: Urządzenie sądów miejskich i assessoryi. (Actum in etc. d. 6 Octobr. 1791). fol., k. niel. 10.

ob. Actum. Krasieńs.

— konstytucyi sejmu: (Actum etc. d. 5 Decembr. 1791). Różne postanowienia sejmu in 8vo, str. liczb. 38.

Krasieńs.

— konstytucyi pod tytułem: Całość funduszów Kommissyi edukacyjnej. d. 10 Paździer. 1793. fol.

— konwencyi, między nayias. Królem Imcią y Rzplta z jedney strony, a między nayias. Królem Imcią Pruskim z drugiey strony. Dla ułożenia granic wzajemnych krajów. Działo się w Warszawie 22 Augusta 1776. fol., kart. 2.

Branic. — Krasieńs. — Ossol. — Warsz. Uniw.

— najwyżej utwierdzony w dniu świątobliwej koronacyi Jego Imperatorskiej Mości i dla chowania złożony na ołtarzu w katedrze Uspienskiej w S. Petersburgu d. 4 Stycznia 1788. fol., str. niel. 4.

Krasieńs.

— koronaciey Najj. Michała ob. Janicki J. A. (1670).

— limity podany od J. K. Mci. w 4ce, str. 4.

Branic.

— limity (Projekt). fol., str. 2.

Branic. — Uniw. warsz.

— limity (1767). folio, str. 2. — (Stany koronne zjednocz. konfederacya wysłały poselstwo do Imperatorowej upraszając o kontynuacya posiłków i o gwarancya praw. Bez daty).

Branic. — Jagiell.

— limity (sejmu extraord. Warsz. r. 1773. i wykaz delegatów z Senatu, Ministryum i stanu rycerskiego, w m. Maju). fol. sign. A<sub>4</sub>.

Uniw. warsz.

— limity podany od J. K. Mości, następnie i od laski Sejmowej (projekt). B. m. dr. i r. (Warszawa 1773) w 4ce, 1 ark. — (Z powodu żadań trzech mocarstw z m. 7-bris w roku przeszłym).

Warsz. Uniw. — Akad. — Branic. — Jagiell.

— limity. Deklaracye jednosłowne dnia 2 Lutego w roku terażniejszym 1773. folio, karta 1. Ossol.

— limity zawity y ostatnim niebezpieczeństwem grożące okoliczności. folio, karta 1.

— Toż, folio, str. 2. Ossol.

— limity (Actum d. 19 Maii 1773). folio, str. nłb. 7. Krasinś.

— limity podany do laski seymowej (Warsz. 1792). w 4ce, sign. A<sub>2</sub>. Por. Konstytucya. — Limita.

— manifestu (Actum etc. d. 30 Septembris 1773). folio, str. nłb. 4. Krasinś.

— ogłoszenia y ustawy Wielkiego wschodu Król. polskiego y W. X. Lit. r. p. 1784. (Warszawa 1785). w 8ce, k. 2, str. 86 i rejestr. k. 1.

Akad. — Jagiell. — Ossol. — Uniw. lwow.

— Toż, R. P. 5789 (1789).

ob. Acte déclaratoire.

— plenipotencyi (Actum d. 19 Maii 1773). folio, str. nłb. 4. Krasinś.

— powstania narodowego dnia 24 Marca 1794 r. w Krakowie. B. m. i r. w 12ce, str. 16.

ob. Acte des Wiederaufstehens.

Ossol.

— powstania obywatelów mieszkańców województwa krakowskiego. Działo się na zgromadzeniu obywatelów mieszkańców województwa krakowskiego w Krakowie d. 24 Marca 1794. (na końcu:) Przysięga wykonana przez Tadeusza Kościuszkę najwyższego naczelnika siły zbrojnej narodowej. B. m. i dr. folio, k. nłb. 2.

— Toż, tamże, i Organizaeya rady najwyższej narodowej doczesney dla Polski i Litwy. w 12ce.

Czetwert. — Branic. — Jagiell. — Ossol. — Krasinś.

— Toż samo, 1794 r. Marca 23 dnia w Krakowie w zamku. folio, kart nłb. 2.

Ossol. — Branic. — Warsz. Uniw.

— Toż, folio, str. 4. Ossol.

— powstania obywatelów Xięstwa Żmudzkiego ziemi Szawelskiej. Wypis z ksiąg ziem. ptu Szawelskiego roku 1794. d. 5 Maja. folio, str. nłb. 4.

Krasinś.

— powstania obywatelów Xięstwa Kurlandzkiego przystępujących do aktu powstania narodowego. Datow. w Lipawie 27 Junii. — Aufstandsakte der Bürger - Einwohner des Herzogthums Kurland. Beitritt zum Aufstandsakte der polnischen u. lithuanischen Nation 1794. folio, str. 2.

Czetwert. — Branic. — Krasinś.

— protestacyi 1775. fol., str. nłb. 4. Krasinś.

— o przyłączeniu się do cesarstwa Rossyjskiego Xięstw Kurlandyi i Semigaii 1795 r. d. 18 Marca. folio, str. nłb. 7. (tekst niemiecki obok rossyjskiego). Krasinś.

— przystąpienia szlachty Xięstwa Oświęcimskiego i Zatorskiego do konfederacyi general. warszawskiej, pod laską Xięcia Augusta Czartoryskiego, wojewody i generała ziem ruskich, regimentarza glnego wojsk koronnych i marszałka konfederacyi, podpisany w Zatorze 23 Lipca 1764. (Warszawa 1764). folio, str. 7. Ossol.

— rozgraniczenija między noworossyjskoju gubernieju i polskoju ukrai-noju etc. zakluczonyj w 5 dzień gen-wara 1781 goda (w języku rossyjskim). B. m. dr. folio, str. liczb. 23.

Krasinś.

— rządu i stanu rycerskiego okręgu Pilteńskiego o przyłączeniu ich pod panowanie Jej cesarskiej M. folio, str. nłb. 4. (tekt niemiecki obok rossyjskiego) (1795). Krasinś.

— osobny traktatów między krajami Rzeczypospolitej polskiej i krajami państwa rossyjskiego zawierający wszystko co stosuje się do handlu obydwóch państw kontraktujących, w Warszawie 15 Marca 1775. fol., sign. A<sub>2</sub>.

— Toż, między krajami Rzpltej polsk. i krajami państwa Austryackiego, w Warszawie 16 Marca 1775. fol., sign. A<sub>3</sub>.

— Toż, między krajami Rzpltej polsk. i krajami państwa Pruskiego, w Warszawie 18 Marca 1775. folio, sign. A<sub>3</sub>.

Razem zbroszurowane. — Ob. Acte séparé. Krasinś. — Zielinś.

— triumfalny albo triumph zakonu Soc. Jezu z Europy i Nowego świata najświętszemu imieniowi Jezus zhołdowanego, Najwyższemu Monarsze Bogu w Kaliszu wystawiony. Na uroczystość jubileuszową Soc. Jezu 6 Aug. 1640. folio.

Brown. Bibl. I. 24.

Raczyńs.

— unii kościołów protestanckich obojga wyznania w Xięstwie mazowieckim będących, z kościołami prowincyi małopolskiej. W Dreźnie y w Lipsku.

(Drugi tytuł:) Unions-Acte derer in dem Herzogthum Masuren sich befindenden protestantischen Gemeinden beyder Confessionen, m. denen Gemeinden der Provinz Klein-Polen. (po polsku i niem.). B. w. r. (1777). w 8ce, str. 44 i 4.

Jocher 9747. zna tylko edycye: Dreźnie i Lipsk 1781. Lipsk 1791. w 8ce, ostatnie tylko z katalogu Gr. — Chłędowski. Spis s. 72. ma datę r. 1781. Obacz niżej: i uchwały.

Akad. — Czartor. — Branic. — Kijow. — Jagiell. — Krasińs. — Ossol. — Zielińs.

— usługi chrztu 1644. obacz Wysocki Mik.

— weselny Teresy Anny Piotrkowczykowny ob. Piotrkowczyk Stanisław (1648).

— wydany w pałacu Rpltej Kraśińskich, z protok. ekonom. Warszawa 1791. folio.

Katal. Kaj. Jabłońs.

— zjednoczenia mieszczan Korony polskiej y W. X. Lit. (oblata pełnomocników miast co do praw mieyskich). Działo się na ratuszu m. Warszawy d. 24 m. Listopada r. 1789. folio.

Warsz. Uniw.

— związku generalney konfederacyi Seymu r. 1788. folio, k. 1.

Branic. — Czartor. — Krasińs. — Uniw. warsz.

— der Entsagung Sr. Durchl. des Herzogs v. Curland und Semgallen von den ihm daselbst zuständigen Rechten. Petersburg 1795. folio. (po francusku i niemiecku).

Bibl. petersb.

**Akta** przystapienia stanów W. X. L. do pospolitego ruszenia 1698. w Wilnie. W Wilnie w druk. Oyców Franciszka-

nów r. p. 1699. dnia 10 Marca. folio, 19 ark.

ob. Acta.

Ossol.

— przygotowania się na śmierć. N. 1. ob. Młodzianowski T.

— publiczne do ordynacyi Ostrogskiej 1721. 1754 i 1780.

ob. Ostrogska ordynacya.

— rokoshu generalnego d. 26 Augusti 1697. Rokosh generalny ku obronie wiary św. katolickicy y zaszczytu wolności uczyniony na poparcie elekcyey w okopach elekcyjnych die 26 Augusti Anno 1697. folio.

Obacz: Actum in castro Ravensi. Anno 1698.

— sprawy Jędrzejowskiego klasztoru toczącej się w Rzymie, drukowane tamże po łacinie r. 1676—1678. folio.

Bibl. Uniw. warsz.

— sprawy zakonu Cystersów w Królestwie polskim przeciwko instygatorowi i innym ministrom Królestwa odbytej w Rzymie i tamże drukowane po łacinie 1685. folio.

Bibl. Uniw. warsz.

— tho jest sprawy Zboru wileńsk. 1559. ob. Zacyusz z Proszowic Szymon.

— synodalne w Koźminku 1561.

B. w. m. dr. i r.

Bandt. H. D. K. P. I. (z Arnolda). — Jocher 8015.

— i uchwały synodu wspólnego prowincyi mało-polskiej z Xięstwem mazowieckim obojgy confessyi, w Sielcu d. 14, 15, 16, 17, 18 Junii 1781.

W drukarni unii obojga wyznania ewangelickiego w Małey-Polszcze i Xięstwie mazowieckim. — Acta u. Schlüsse der gemeinschaftl. Synode der Provinz Klein-Polen u. des Herzogthums Masuren derer evangelischen Stände beyder Konfessionen, gehalten zu Sielec den 14,

15, 16, 17, 18 Junii. In der Buchdruckerey der Union beyder evangelischen Konfessionen in Klein-Polen u. dem Herzogthum Masuren. w 8ce, str. 48.

Chłęd. Spis. — Jocher 8013. 8009.

Krasińs. — Kijows. — Akad. — Czartor. — Branic. — Jagiell. — Ossol. — Raczyńs.

— Toż samo w Acta historica eccl. Weimar 1731. w tomie VIII. str. 271.

— (Akty) ob. Aktów. — Campis Novis

Piotr (Akta strzeliste 1730) — Młodzia-

nowski T. (nabożne 1706) — Naymanowicz Krzyszt. (Sprawy 1656) — Nieremberg Jan (nabożne 1732) — Porządek (b. r.) — Spizarnia (rozmaite 1633).

**Aktem** komicznym hołduje Gymnazjum Leszczyńskie. Lesnae imprim. Mich. Buk. 1639. folio, s. n. 5.

Krasińs.

**Akteon** obacz Zbylitowski Andrzej (Historya 1588).

**Aktorowie** ob. Majestas (1696) — Visimiris (1686).

**Aktów** spizarnia ob. Filipowski M. Spizarnia (1640. 1655).

— (Sto) miłości boskiej, w 4ce, str. XII. 102.

Jocher 6740.

Ossol.

— (sześć), to jest: Akt I. Usługi chrztu świętego. Akt II. Przygotowania publicznego przystępujących do ś. wiecerzy Pańskiej. Akt III. Usługowania ś. wiecerzy Pańską. Akt IV. Usługowania ś. wiecerzy Pańską przy chorach. Akt V. Dawania ślubu w stan św. małżeński wstępującym. Akt VI. Nawiedzenia chorych. Dla prędszego i wygodniejszego używania z Agendy Zborów ewangelickich koronnych i W. X. Lit. wyjętych. B. m. i r. (Króliewicz Hartung 1742.) w 4ce str. 64. — Akt poświęcenia domu prywatnego str. 12. Proroctwa o przyjsciu na ten świat prawdziwego Messyasza Jezusa str. 14. (got.).

ob. Agenda mniejsza.

Jagiell. — Birgel — Czartor. — Zbór wileński.

**Akty** i affekty cnót, setnik o miłości ob. Rho Jan Ign. (1646).

— codzienne z nabożeństwem do ran w nogach Zbawiciela ukrzyżowanego w Krakowie, przez kapłana Soc. Jezu. 1686. w 8ce.

— Tenże tytuł, w Krakowie w dr. Franc. Cezarego MDCXCCI. (?) (1691) w 12ce, 4 ark.

Katal. Kaj. Jabłońs.

— Tenże tytuł, w Lublinie w dr. Coll. Soc. Jezu r. p. 1691. w 16ce, ark. nlb. D<sub>12</sub>.

Jagiell.

— nabożne do ran ukrzyżowanego Jezusa etc. Kalisz w druk. Soc. Jezu 1754. w 12ce.

— Tenże tytuł. Kalisz w druk. Soc. Jezu 1761. w 12ce.

— i pieśni których XX. Missyjonarze Soc. Jezu podczas zwyczajnych Missyi używają razem zebrane i dla pomnożenia większej chwały Boskiej w prawowiernych Chrześcianach do druku podane. W Wilnie w drukarni J. K. Mei przy Akademii r. p. 1786. w 8ce, str. 48.

Jest stron 62 lecz kartki 41 i 48 oznaczone mylnie.

Jocher 6701. — Brown 78 i Backer Bibliothecae I. str. 217. mają zapewne mylnie rok 1746. Jagiell. — Wilno.

— które plebani przed komunią ś. odprowadzić powinni z ludźmi do komunii ś. przystępującymi, jako też po komunii ś. tak w kościołach jako też kiedy chorym wiatyk przynajświętszy administrować będą. B. w. m. i r. folio, str. 1.

Ossol.

— Toż. B. m. i r. w 8ce. 2 karty. Przyłęcki.

— nabożne zebrane ob. Młodzianowski T. (1680. 1706).

— z przydaniem różnego nabożeństwa do ran ukrzyżowanego Pana Jezusa. Warszawa 1778. w 12ce.

— przygotowania się na śmierć ob. Młodzianowski T. (1685, 94, 1700).

— przygotowania się na dobra śmierć. Warszawa 1786. w 12ce.

Katal. Kaj. Jabłońs.

— strzeliste służące do zabaw całego dnia, przez kapłana Soc. Jezu. W Krakowie w druk. F. Cezara 1696. w 12ce.

Katal. Kaj. Jabłońs.

— ob. Akta.

**Akuszeria** ob. Nauka położna (1790).

**Akwisgrański** pokój obacz. Skrypt (1785).

**Akwitania** ob. Opisanie (1798).

**Alae** Sex 1703. obacz Machowski Cypr.

**Alacoque** (Alakok) Małgorz. Marya (1647—1690). Ascens do wysokich nieba preeminencyi najświętsze Jezusa serce wszechmocną Boga ręką na gruntownym

fundamencie św. Franciszka Salezjusza fundatora zakonu pod tytułem: Nawiedzenia Najświętszej Maryi Panny, stopniami doskonałości świątobliwej Małgorzaty Maryi Alakok tegoż zakonu erygowany z wielkimi odpustami od Ojców ŚŚ. Klemensa XII. temu Bractwu nadanemi, pomienionym zakonnikom konferowany. Teraz zaś dla postępujących z cnoty w enotę wiernych Chrystusowych przez też zakonnicę do druku podany. Roku którego się Bóg i człowiek poniżył aby naród ludzki podwyższył. W Wilnie w drukarni J. K. M. Soc. Jezu. (Rok aprobaty 1745). w 8ce, z ryciną herbu. Dedykacya Michałowi Kazim. Radziwiłłowi hetman. i wojew. Wileńskiemu.

— Opisanie nabożeństwa do serca Jezusowego objawionego siostrze Maryi Małgorzacie Alakok, zakonnicy Nawiedzenia N. M. P. Panny Maryi z żywota jej wyjęte i z francuzkiego na polskie przetłumaczone. B. w. m. i dr. w 4ce, kart 6.

Warsz. Univ.

— Życie Maryi Małgorzaty A-la-Kok z francuzkiego przez zakonnice Nawiedzenia N. M. P. tłumaczone. W Krakowie 1719. w 8ce.

Joher 8549 a)

— Życie wielebny Małgorzaty Alakok zakonu od Nawiedzenia N. M. P. zwanego, które z rozkazu swego spowiednika własną ręką napisała. W Wilnie 1724. w 8ce.

Joher 8549. b)

— ob. Galliffet (de) Józef (1791).

**Alamus Hieronymus** ob. Wszółkowski Mathias (Epos gratulat. 1613).

**ALANDUS Joan. S. J.** (ur. we Lwowie 1590 † w Nieświeżu 1641) Devotio hebdomadaria ad S. Michaellem. Nabożeństwo tygodniowe do ś. Michała. Wilno 1630. (po łacinie i po polsku).

Joher 6809. — Muczkows. Rozmait. histor. 190. — Brown Bibl. 9.

— O cudach ŚŚ. Aniołów Bożych w kościele ś. Michała Archanioła blisko Nieświeża w Litwie dziejących się. Wilno 1630. w 8ce.

Kraszewski Wilno IV. podaje (z Rostowskiego 443). tytuł ten po łacinie i z datą r. 1650.

— De miraculis in aede S. Michaelis Archangeli prope Niesvisium in Lithuania patris, ex opere polonico. Vilnae typ. Acad. 1630. w 8ce.

— Toż. Vilnae typ. Acad. 1639. „Opus raritatis inmensae“ (Zański). — Backer I. 49. — Polski i łaciński tytuł nie są pewne.

— Pamiątka JO. sławney pamięci Panu JEGom. P. Mikołajowi Chrystzotofowi Radziwiłłowi Xięciu na Ołyce y Nieświeżu, Hrabi na Szydłowcu i Miru, Wojewodzie Wileńskiemu, Kawalerowi Bożego grobu etc. czyniona przy exequiach rocznych w Nieświeżu dnia 28 Lutego r. 1617. przez X. Jana Alanda Soc. Jezu. W Wilnie w druk. Leona Mamonicza. 1617. w 4ce, kart 21 niel. (druk gocki).

Dedyk.: Zygm. Karol. Radziwiłłowi. Maciej. Piśmienn.

Uniw. lwow. — Branic. — Ossol. — Dzików.

— Soliloquia obacz Augustyn św. (Rozmyślanie) 1620. 1788.

Ob.: Rostowski Hist. Soc. Jezu str. 443. — Backer Bibl. I. 46. — Joher T. II. 178.

**ALAND Jerzy Dawid** (ur. w Jüterbock 1712 † 4 Czerw. 1762). De imperii romano-germanici, regnante stirpe salica, habitu et praesertim erga Poloniam, documentorum auctoritate disserit Georgius David Aland PP. Lipsiae apud haeredes Lanckisios MDCCLII. (1752). (Na końcu:) Literis Stapfeliis. w 4ce, str. 102.

Przyp. Christiano Gottlieb ab Holzendorf. Akad. — Czartor. — Ossol. — Jagiell.

— Res regum et imperatorum romano-germanicorum, stirpis saxonicae, cum Polonis, ex idoneis monumentis collectae, Lipsiae, Langenheimus, 1749. w 4ce, str. 23. Kijows. — Raczyńs.

**Alantsee Ambrosius** ob. Lindenesei Wolfgang (1532) — Mymerus Franciscus (1532).

**Alantsee Joannes** ob. Contemplatio (salutifera 1520).

**Alantsowna Anna** ob. Cieniewiczowa (Threny 1651).

**Alanus** ob. Lucyanus (1680).

**Alarm** (An) to protestant princes and people, who are all struck at in the popish cruelties at Thorn and other barbarous executions abroad. London, printed for Eman. Matthews at the Bible in Paer-noster row, 1725. w 8ce, str. 39.

Czartor. — Jagiell.

**ALBANI Annibal.** Ragguaglio delle solenne esequie fatte celebrare in Roma nella Basilica di S. Clemente alla sagrae Real Maesto di Federico Augusto re di Polonia dall. Emo e Rmo Signor Cardinale Annibale Albani protettore di quel regno. Roma. Appresso Gio. Mar. Salvioni stampator Vaticano (1733). fol., str. XXXV. z 5 rycin. i wielu winiet. z portretem króla: P. Bianchi inv. H. Rossi delin.

Branic. — Czartor. — Przeźdz.

— ob. Borghi G. (Orazione 1751).

**ALBANI Franciscus.** Sacra rituum congregatione Emo et Rmo domino cardinali JO. Franc. Albani episcopo Sabinen. Polona concessionis, officii et missae propriae in honorem sanctissimi Cordis domini nostri Jesu Christi. Positio. Romae, typ. reverendae Camerae apostolicae 1765. fol. k. t. str. 28, 71, 8, 21 i 3.

Czartor.

— obacz: Jan Kanty (1764, 1767).

**Albanus** obacz: Kazania (1780) — Misellius Josephus (1772).

**(Albedyl i Kanitz).** Accord. Welcher bey Abtretung der Vestung Neumünde zwischen Ihro Königl. Majestät von Schweden bestalten Obersten und Commandeur bey der vermeldten Vestung stehenden Troupen Herr Gustav Ernst Albedyl und Ihrer Königl. Majest. von Pohlen bestalten Obersten und Commandanten der obgemeldten Vestung Herr Christoph Henrich von Kanitz den 11 Decemb. (Pernau). Anno 1701. auffgerichtet und verfasst worden. w 4ce, str. 8.

— Toż, w 4ce, druk. w Rydze.

— Toż, w 4ce, druk. w Revalu.

**Albert** nowy czyli terażniejszy albo sekreta nowe, doświadczone i approbowane. Zebrane z wynalazków nayspóźniejszych, iedne mając za cel zaradze-

nia wielkiey liczbie przypadków tyezacych się zdrowia; drugie wiele rzeczy potrzebnych do wiadomości względem różnych potrzeb żyecia; trzecie nakoniec to wszystko co się ściąga do wdzięków i przyjemności tak na wsi, iako i w mieście. Podane do druku roku 1770. w Paryżu a teraz świeżo na polski język przetłumaczone r. 1790. W Wilnie, w drukarni J. K. Mei i Rzpłtej u XX. Piarów 1790. w 8ce, str. 250.

Ossol.

— Tenże tytuł, także roku 1790. Wilno, Piar. w 8ce, str. 240.

Kraszewski. Wilno.

— Toż, tamże, 1793. w 8ce.

— Toż. Edycya nowa. Warszawa, w druk. Tomasza Le Brun sukeess. P. Dufour. 1799. w 8ce, str. 292. i rejestr k. 10.

Kraśnińs. — Drohob.

— Toż, w Krakowie, Ant. Ign. Grebla, 1799. w 12ce, str. 411. i rejestr.

Ossol.

**(Alhert).** Albrecht, Markgraf von Brandenburg, der sich wider den Churfürsten zu Sachsen als ein Feind eingelassen und bey Roehlitz erlegt und gefangen worden. 1517. ob. Albrecht.

**Albert I.** obacz Adalbertus — Albrecht — Łaski St. (Innocentia 1548).

**Albert św.** Reguła pierwotna, dana od ś. Alberta zakonnikom N. P. Maryey z Góry Karmelu. w 8ce, ark. H<sub>3</sub>.

Czartor.

**ALBERT Henryk.** Arien theils geistlicher theils weltlicher Reime ausgegeben von Heinrich Alberten. Cum privilegio 1648. Części 8 po 14 kart z osobnemi tytułami.

Cześć IV. nosi tytuł:

Viertel Theil (jak wyżej) Denen Gross-Achtbaren, Hoeh- und Wolweisen, auch Hoch- und Wolgelahrten Bürgermeister und Raht d. löblichen Alten-Stadt Königsberg Dienstlichen zugeschrieben von Heinrich Alberten. In Verlegung des Autoris, zum drittenmahl aufgelegt. Zu Königsberg bey Paschen Mense. 1651.

Tu na str. 2. i w przedmowie, dowiadujemy się, że w 4. częściach zbioru, umieszczono 9. obcych melodyj, jakoto: Aria Polo-

nica, Aria Gallica, Air de Mont. Moulinne, Goudimel Psalm i t. d.

Część V. ma tytuł:

Fünffter Theil. In Verlegung des Autoris. Zum drittenmal gedruckt zu Königsberg... 1651.

Na str. 2. dedyk. kompozytora: an Sigismund Scharffen, Königl. Mayt. zu Pohlen und Schweden etc. wolbestalten Secretario. — Kurzes Vorwort an den günstigen Leser. — Nr. 17 u. 21 Aria incerti Autoris. — Nr. 20 Aria Polonica: 1. Indem jetzt meine Seele schawt.

**ALBERTI Dominik Stan.** X. z Palermo (ur. 1655). Corona di Gemme, cioè di varie divozioni da offrirsi in onore di S. Stanislao Kostka della Comp. di Gesù. Roma pel Rossi 1756. w 12ce. Ciampi. 14.

— Miesiąc Lipiec poświęcony chwale ś. Ignacego z włoskiego na polski język przetłumaczony. W Lublinie w druk. kollegium S. J. 1771. w 12ce.

X. Brown, Bibl. S. J. str. 455.

**ALBERTI Jan Krzysztof.** J. A. Lineamenta Sarmatica, sub praesidio Conradi Samuelis Schurzffleisch publice asserenda, a Johanne Christoph. Alberti, habita in auditor. publ. anno 1670. die 1 Octobris hora autem. Wittenbergae, formis Wendianis, excud. Daniel Schmatz Acad. typ. Anno 1672. w 4ce, k. 12. Dzików. — Zielińs. — Akad. — Ossol.

— Toż, tenże tytuł. Wittenbergae, typis Christiani Schrödteri, Acad. typ. Anno 1683 (cfoIoCXXCIII). w 4ce, 12 k. nlb. Jagiell. — Czartor.

— Tenże tytuł. Cum privilegio Seren. Elect. Saxon. Lipsiae, apud Nicolaum Scipionum 1698. w 4ce, str. 25. Ossol. — Raczyńs.

**ALBERTI Valentin** Szlązak (urodz. w Lehna † 19 Września 1697). Praelium lignicense a D. Henrico Pio cum Tartaris Victoribus A. MCCXLI. IX April. fortiter commissum, oratio, dixit publice in illustri Lipsiensi IX April ipso scilicet anniversario die Vigilia; Paschatis auspiciatori utinam omine! Evigilante Victore Nostro Iesu Christo M. Val. Alberti Lehnensis Silesius, Dial. et metaph. PP. Collegiij. B. M. Virg.

collegiatus. Lipsiae, literis Iohannis Erici Hahnii. Anno 1664. w 4ce, 16 k. nlb.

Jagiell. — Czartor.

— ob. Scholze David (Als.... David Scholzens... Tochter 1696).

**ALBERTINUS Aegidius** (ur. 1560 † 5 Marca 1620). Dess Teutschen Lusthauses 4 Tbl. München 1613. w 4ce.

Obejmuje: str. 304. Joh. Basilides, Grossfürst in d. Mosskan. — str. 307. Stephan Batori. — str. 317. Demetrius, Grossfürst.

**ALBERTINUS Franc.** (ur. 1562 † 15 Czerweca 1619). De S. Angelo Custode liber autore R. P. Francisco Albertino S. J. Theologo. Accessere nonnullae de Angelis piae commentationes ac precatationes, ac demum officium canonicum et officium parvum de S. Angelo Custode. Omnia alibi antehac impressa, nunc recusa (per M. A. P. Soc. Jesu). Cracoviae in offic. vid. et haered. Fr. Cezary 1663. w 12ce, 316 str. 4 kart nlb. oraz 130 str. i 1 ark. na przodzie.

Nakładem Stan. Skarszewskiego kasztelana Małogostskiego.

Jocher 5871. — Wierzbows. (Konot. 136—7) — Ciampi Bibl.

Czartor. — Jagiell. — Zielińs.

**ALBERTRANDY Antoni.** Bieg teoretyczny malarstwa. Warszawa 1787. fol. Branic.

— Wiersz o malarstwie. Pieśni V. Sed vos si fert ita corde voluntas — Hoc superate jugum et facili jam tramite sistam. Virgili. W Warszawie w druk. uprzywil. Michała Gröllia, księgarza nadworn. J. K. M. 1790. w 8ce, k. 4 przedmowy i str. 8—136.

Dedyk. Stan. Aug. królowi.

Do wiersza tego dołączony jest:

Krótki wykład osteologii, myologii tudzież i proporcji ciała ludzkiego wraz z przydatkiem powierzchownych odmiar twarzy w każdej namiętności samym tylko malarzom i snycerzom służący (na str. 99—136).

Pieśni tych są napisy: Rysunek. Proporcya czyli rozmiar człowieczy. Wymysł. Kromatyka czyli Farbowanie. Wyraz.

Rastaw. Słownik I. — Wójcicki Cment. III. 36. — Gąsiorows. Hist. med. IV. 209.

Akad. — Dzików. — Jagiell. — Kijows. — Ossol. — Zielińs.

— ob. Arnay (Życie 1768).

**ALBERTRANDY Jan** (ur. 1731 † 10 Sierp. 1808). Z Bożej i ś. Stol. Apost. łaski biskup zenopolitański, wikaryusz i officyał generalny warszawski. Process zalecający ogłoszenie listu Ojca ś. Dan w Warszawie 31 marca 1796 r. folio, 1 ark. Zielińs.

— Biskup zenopolitański, wikaryusz y officyał generalny warszawski. List z obwieszczeniem W. W. Iehm. XX. rządów kościołów paraf. i zakonnych warszawskich o nastąpić mianym administrowaniu sakramentu ś. bierzmowania. Dan w Warszawie 4 maja 1796. folio, 1 ark. Zielińs.

— List pasterski z powodu śmierci Szembeka biskupa płockiego. 1797. fol. kart 1. Branic.

— Ad celsissimum principem Stanislaum Lubomirium, magnum Regni Poloniae mareschaleum recens inaugurations, collegium Varsoviense Soc. Jesu. B. m. i r. (1766—7). w 4ce, 1 ark.

Lubomirski został marsz. W. Kor. po Bielińskim w roku 1766, w tym więc czasie wiersz drukowany. Collegium składa mu swoje życzenia wierszem łacińskim, francuzkim i polskim. Autora wierszy wymienia Kat. Bibl. Raczyńs. (III. 329). Porównaj również: Janocki. Musarum sarmat. specimen novum Vratislav. 1771. w 8ce. (Elegia nomine Collegii Varsav. Soc. Jesu ad Stanisl. Princ. Lubomirski, cum renuntiatus esset supremus Reg. Polon. Mareschaleus). Raczyńs.

— Felix, faustus, fortunatusque ut dies hic cveniat natalis Illmo Excell. Dno Jos. Andr. Comiti in Załuskie Załuski Kioviensium atque Czerniechov. praesule etc. votis omnibus regium collegium Varsaviense adprecaetur etc. 1762. w 4ce, kart 4.

Wydanie bezimiennie.

Akad. — Raczyńs.

— Musaci Nummorum ex remotiore antiquitate superstitem quod venale prostat Varsaviae, compendiaria descriptio unde in eius notitiam empturi deveniant. Addita est Mantissa nummorum recentioris aevi. Varsaviae 1799. w 8ce, 245 str. i karta tyt.

Jocher 890.

Czartor. — Jagiell. — Krasinś. — Dzików.

— De potestate Episcoporum circa verbi divini praedicationem commentatio. Joanne Baptista Albertrandio S. Theol. et SS. Canonum doctore, canon. metrop. Gnesn. et Vars. S. R. M. Poloniae Bibliothecae praeside authore. B. w. m. dr. i r. (1749). w 4ce, 22 str. Jocher 7328.

Czartor. — Jagiell.

— Refertissimam beatitatis diem qua — Celsiss. S. R. J. Princeps Josephus Jabłonowski Palatinus Novogrodensis — celeberrimae Parisiensis academiae socius — datus est atque primum in lucem editus, Collegium Varsav. celebrat. S. J. 1762. w 4ce, 1 ark.

Bezimiennie.

Ossol.

— Uwagi nad wolnością drukowania i sprzedaży ksiąg publicznej. B. w. m. i r. (około 1790). fol., k. nl. 2.

Jagiell. — Czartor. — Branic.

— Varsavia cum circumjacentibus regionibus in clientelam Smi et Pot-mi regis Friderici Wilhelmi concedentibus et sacramenti religione sese obstringentibus ordinis ecclesiastici universi mentem sequentibus, expressit. 1796. fol., str. 3.

Branic.

— Wybór ekonomicznych wiadomości z ksiąg najprzedniejszych zagranicznych. W Warszawie, w druk. J. K. M. i Rzpltey Coll. S. J. 1770. w 4ce, XXVIII. i 432 str.

ob. Wybór.

— i Naruszewicz (Wydawcy): Zabawy przyjemne i pożyteczne z sławnych wieku tego autorów zebrane. Warszawa, Gröll. 1769—1777.

ob. Zabawy.

— Zbiór wiadomości gospodarskich. Tom I. w Warszawie, w druk. Jez. 1770.

ob. Zbiór.

(Albertrandy Jan). Ode illustrissimo et reverendissimo domino Joanni Baptistae Albertrandi ecclesiarum metropolitanae Gnesnensis canonico, insignis collegiatae Varsaviensis praeposito, vicario et officiali generali per archidiaconatum Varsaviensem diocesis posnaniensis, ordinis S. Stanislai equiti, dum solemini ecclesiae ritu in episcopum Zenopolitanum consecraretur anno domini 1796. a scho-



lis piis Varsaviensibus strenuo et constanti fautori suo ac vindici, in grati animi monumentum oblata. w 4ce, 2 k. nlb.

— Illustrissimo ac reverendissimo domino Joanni Albertrandi Dei et apostolicae sedis gratia episcopo Zenopolitano, ecclesiarum metropolitanae Gnesnensis canonico, regio insignis collegiatae Varsaviensis praeposito, vicario et officiali generali per archidiaconatum Varsaviensem dioecesis posnaniensis, ordinis S. Stanislai equiti etc. collegium academicum scholarum Varsaviensium suo protectori amplissimo, die ipsius consecrationis 2 Januarii 1796 gratulatur. w 4ce, 1 ark.

Wierszem.

— ob. Bukowski Tad. (1796) — Lengnich G. (1765) — Macquer (Dzieje Rzeczymskie 1768) — Monitor (1764) — Sarsbiewski K. (Do Łubieńskich. Opera posth. 1769) — Schmidt Fryderyk August (Dzieje król. polsk. 1763—1766).

Dzienn. Wileńs. 1817. VI. 633. — Janoc. Excerpt. 111. — Roczniaki T. P. N. I. 99. VIII. 76. — Gołęb. Dziejop. 229. — Kurowski. O kościele św. Jana 163—4. — Przyjaciół ludu, rok VII. s. 289—290. — Wójcicki Cment. II. 162—4. — Brown. Bibl. S. J. 9—13. — Pilat str. 94. — Backer Biblioth. des écrivains T. I. 51—2. — Księga świata 1859. II. T. I. s. 143—9. — Tygod. ilustr. 1863. T. 8. s. 485. — Chodynicki. Dykeyonarz.

**Albertus**, episcopus vilmensis (Wojc. Tabor) ob. Sacranus Joannes (Elucidarius około 1500).

**Albertus de Brudzewo** ob. Brudzewski (Comment. 1495) — Sierpez (de) Albert (Ephemerides 1536).

**Albertus Casimirus** Princeps Polon. et Saxon. ob. Nurkiewicz Gabr. Jos. (1739).

**Albertus Costhensis** ob. Costen Alb. (Pandectae successionum 1524).

**Albertus de Crayna** ob. Crayna Alb. (Judicium 1522).

**Albertus Divus** ob. Wojciech św.

**Albertus Joannes** ob. Jan Albert.

**ALBERTUS Leander**. Vita S. Hyacinthi, conf. ordin. praedicat. in Polonia auctore Leandro Alberto, ob. Su-

rius Vitae Sanctorum d. 16. Aug. p. 170.

Toż, cum commentario praevio et notis Guil. Cuperi ob. Acta Sanctorum, T. III. p. 339—344. Jocher 8409.

**ALBERTUS Magnus** (Grotus, Teutonicus, hr. Bollstadt) arcyb. Ratyżbońs. (ur. 1193 † 1280). De intellectu et intelligibili. (Pod tem w czworoboku u góry herby: Litwy pod jednorozcem z rogami poziomym, Polski pod lwem, a pod niemi herb Krakowa; drzeworyt drukarni Hallera). U dołu: Impressum Cracouie. MDIII. B. dr. (ale zapewne u Hallera 1504). w 4ce, k. nl. 28. dr. goc. ostat. str. biała.

Bez kustoszów. Na inicjały zostawiane próżne miejsca wysokości 3 wierszy, tylko -na s. pierwszej wysokości 5 wierszy.

Akad. — Czartor. — Jagiell. — Ossol. — Dzików.

— Liber Alberti Magni de duabus sapientiis et de recapitulatione omnium librorum Astronomiae. B. r. i m. dr. (Kraków, z pocz. w. XVI.) w 4ce, k. nlb. 12. dr. goc.

Żebrawski Bibliogr. matemat. str. 74—76. Ossol.

— Habes in hac pagina amice lector Alberti magni Germani principis philosoph. De natura locorum librum mira eruditione et singulari fruge refferum et jam primum summa diligentia recusum in lucem editum, quae legis diligentius si vel Cosmographia vel Phisica fecisse te volueris. Excussum Vienne Austriae Mense Nov. 1514. Opera Hieronymi Vietoris et Joannis Singrenii. w 4ce, k. 52. Ossol.

— Philosophie naturalis isagoge, sive introductiones emendate nuper et impresse summa diligentia. In libros phisicorum, de celo et mundo, de generatione, metheororum, de anima Aristotelis. Cum annotatiunculis marginalibus. (Po bokach słupy, w górze orzeł polski literą S opleciony). Na końcu: Cracov. impensis Johannis Haller 1515.

Wiszn. IV. 128 bez bliższ. opisu. Wydanie skąd inąd nieznanne. Pytanie, czy przepisyjący dla Wiszniewskiego nie napisał

1515 za 1516, chociaż Wiszniewski przywodzi wydanie z r. 1516.

Tego tytułu jest edycja w 4ce, k. LXXVI.

Na końcu: *Vienne Pannonie per Joan. Singrenium. Expensis vero Leonh. Alautsee civis Viennensis Idibus Decembris a. MDXIV.* Wydał Laur. Armbruster Libinicensis. Na końcu tarcza księgarza z podpisem: Leon. Alautsee. Nic tu polskiego nicma.

— *Philosophie naturalis isagoge, siue introductiones emendate nuper et impressae summa diligentia. In libros: — Phisicorum, De celo et mundo, De generatione, Metheorum, De anima — Aristotelis. Cum annotatiunculis marginalibus.* (Rycina: Po bokach słupy, a w górze orzeł polski literą S. objęty). Na końcu: *Finit philosophia Alberti Magni: in tractatus et capita solerter distincta: necnon eum annotationibus in margine annotatis nunc denuo regia in civitate Cracovien. Impressa impensis spectabilis viri domini Joannis Haller civis Cracovien. 29. April. Anno missionis verbi divini in carnem 1516. w 4ce, kart LXVIIIj (ark. sign. a—m).*

Druk gocki, są jednak ustępy antykwa.

Na odwrocie karty tytułowej po krótkiej odezwie nienazwanego wydawcy lub też drukarza położony wiersz na pochwałę autora: *Joachimi Vadiani poetae lau. in autoris laudem carmen. 16 w. 4c. Na ostatniej stronie: Laurent. Armbruster cibinensis Ad lectorem (carm. 4 w.).*

Joher 145. — Janocki Nachr. IV. 163.

Jagiell. — Branic. — Czartor. — Ossol. — Raczyńs. — Kórn. — Kijow. — Dzików — Dziedusz. — Pawlik. — Szemb.

— *Philosophantium ducis aestimatissimi, philosophiae naturalis Isagoge, siue introductiones in libros Aristotelis Phisicorum, De coelo et mundo, De gene. et corr., Meteororum, De anima.* (Na końcowej karcie s. o. 4 wiersze 4c. a pod temi): *Gracehouig, Matthias Scharffenbergius, summa cum diligentia, operaque non vulgari impressit. Ductu suo proprio. Anno MDXLI. II. die Junii. (1541). w 8ce, syg. a—s<sub>8</sub>. (k. nl. 120).*

Tytuł w ramce ozdobnej; w słupach bocznych, stoją po prawej stronie Adam, po lewej Ewa. Na odwr. k. tyt. 16 wiers. 4c. Joachimi Vadiani.

Joher 145 b. podaje kart. 122.

Bibl. kośc. P. Maryi w Krak. — Czartor. — Krasinś. — Ossol. — Dzików.

— *Philosophantium ducis aestimatissimi Philosophiae naturalis Isagoge siue introductiones in libros Aristotelis Phisicorum, De coelo et mundo De gene. et corr., Meteororum, De anima. Cracoviae in officina Hieronymi Scharffenbergeri MDXLVIII. (1548). w 8ce, k. 108. syg. A—Q<sub>8</sub>, druk kursywa.*

Na przodzie: *Joachimi Vadiani poetae laureati in laudem authoris carmen. 16 w. 4c. Joher 145 c.*

Akad. Umiej. — Czartor. — Jagiell. — Ossol. — XX. Augustynów w Krakowie. — Kijow. — Dzików — Szembeka.

— *Toż, Cracoviae, Hieron. Scharffenberg, b. r. Dziedusz.*

— *Episcopi Ratisbonensis Praeco Divini verbi per Simonem Okolski ampliatius. ob. Okolski S. (1649).*

Joher 4755.

— *Prohemium philosophiae naturalis. Cracoviae, Haller, 1508. w 4ce. Zamojsk.*

— *Albertus Magnus o sekretach białogłowskich, mocy ziół, kamieni i zwierząt osobliwych przetłomaczony. W Amszterdamie w drukarni polskiej pod znakiem Orła białego. 1695. w 12ce, str. 564 i rejestr.*

Dalej od str. 365 do końca: *Michała Skotta: O sekretach przyrozenia.*

Warsz. Uniw. — Jagiell.

— *Toż, tenże tytuł. W drukarni polskiej pod znakiem orła białego. Secunda editio correctior. Amstelodam 1698. w 16ce, str. 365.*

*Michała Skotta Sekretów przyrodzonych dwie części, od str. 366—564. Krasinś.*

— *Toż, w Amstelodamie w druk. polskiej pod znakiem orła białego. 1714. (?) w 12ce.*

Notatka M. Wiszniewskiego.

— *Toż, tenże tytuł w Amstelodamie w drukarni polskiej pod znakiem orła białego. 1741. w 12ce, 6 k. nlb. str. 564. Jagiell.*

— *Toż, tamże, 1742. w 16ce. Ossol.*

— *Summa philosophiae naturalis Alberti magni per tractatus: capitula et particulas pulcherrime distincta: ita quod cuilibet legenti facile appareat quid quodque capitulum: queque etiam particula in effectu sibi velit. Primus, secun-*

— *duo, tertius, quartus, quintus tractatus correspondet libris Phisicorum, De celo et mundo, De generatione, Methcororum. De anima.* w 4ce, kart przeszło 70 (brak końca), druk gocki.

Herb Polski, Litwy i m. Krakowa, u dołu cyfra Hallera. Na odwrocie karty tytułowej: *Epitaphium venerabilis Alberti praedicatorum ordinis patris religiosissimi ac sacrae theologiae professoris profundissimi olimque ratisponensis ecclesiae episcopi dignissimi. Fenix doctorum — fons expers philosophorum — princeps verborum — vas fundens dogma sacrorum. Hic jacet Albertus praeclarus in orbe dissertus, major Platone, vix inferior Salomone etc.*

Na tejże stronie i przedmowa do Czytelnika. Joch. 144 a.

— *Archiepiscopi ratisponensis Summa philosophiae naturalis in quinque tractatus distributa. Cracoviae. Anno MDLXXXVII (1587).* B. dr. w 8ce, k. nl. 102 kursywą (ark. 6).

Na odwrocie tytułu stoi: *Series tractatum.* (Wymienione 1 do 5. tak jak w poprzedniej edycji na samym tytule).

Andreas Schoneus, położył na przedzie dedykację (kart 6) do Andrzeja Gerina bisk. wrocław. Wspomina tu jako swego dobroczyńcę Stanisł. Sokółowskiego i datuje ją z jego domu (ex aedibus St. Sokolovii) d. 6 Nonas Julii 1587.

Jocher 144 b. — Chłedow. Spis 162.

Ossol. — Akad. — Bibl. Jag. — Czart. — Warsz. Uniw. — Krasień. — Kórnick. — Szembeka.

**Albertus Marchio** ob. Albrecht.

**Albertus palatinus Rheni** ob. Czarnkowski Piotr (Oratio 1579).

**Albertus à Pereg** ob. Pannonia (1544).

**Albertus Senior** ob. Melanchton Phil. (Epistolarum 1642).

**Albertus Stephan** ob. Musonius Sim. (Epicedia 1570).

**Albertus z Woyny.** W Krakowie, z drukarni Łazarzowej. Roku Pańskiego 1596. w 4ce, s. 36. dr. goc.

Będzie to edycja pierwsza, bo na początku wspomniana wojna Wołoska, która toczyła się od Sierpnia 1595 roku. Arkusz C. zaczyna się od wyrazów *Cóżci się tam, jak w edycji z r. 1697.* ale sygnat. arkusza przypada pod O—C. gdy w edycji 1697 pod tjj.

Bandt. H. d. krak. 403. — Jusz. II. 463. Dzików — Czarnecki — Jagiell.

— Toż, teraz znowu wydrukowany. W Krakowie, w druk. dziedz. Jak. Sybeneichera r. p. 1613. w 4ce, kart 15 nlb.

Warsz. Uniw. — Branic.

— Toż, 1614. w 4ce. sign. D<sub>1</sub>.

Przyłeczki.

— Tenże tytuł. **Albertus z woyny.** (Po czym idzie ośmiowersz) teraz świeżo wydrukowany. W Krakowie r. p. 1649. w 4ce, str. 32.

Tekst zaczyna się zaraz na odwr. tytułu. —

Tę edycję od 1ej rozpoznaje się, że rozmowy osób w pierwszej oznaczone są X. Alb. — gdy w następnych X. Al. — Arkusz B. zaczyna się od wiersza: *Jeszcze dobrze.* Jagiell. — Ossol.

**Albertus powracający z woyny.** 1696. w 4ce, str. 36.

— Toż, tenże tytuł, w Krakowie, r. p. 1697. w 4ce, 36 str.

Drzeworyt w środku tytułowej karty: *Albertus zsiada z konia, a u bramy wita go niewiasta.*

Na odwrocie tytułu ośmiowersz kończący się: *że w Przemysłu koniowi, w targ ogon urznilo.* Arkusz B. zaczyna się od wiersza: *Jeżeli nie.*

Jagiell. — Ossol. — Krasień. — Akad.

Wiszniewski H. lit VII. 150. mieni autorem Broszcusza, bo się do tego przynajmniej w *Gratisie* (1612?). Franke w życiu Broszcusza dowodzi, że nie może być autorem (s. 292). Brożek urodził się 1585 r. więc nie mógł być autorem, chyba tylko wydawcą edycji z r. 1613.

(**Albertus**). **Wyprawa Plebańska.** W Krakowie w drukarni Łazarzowej r. p. 1590. w 4ce, k. nl. 12. dr. goc.

Na 1ej karcie nadpis: *Wyprawa Plebańska.*

Pleban. Wendefarz. Albertus. Rostucharz.

W ark. B. kustosz przypada pod litery dz. Jusz. II. 462. — Bandt. H. d. krak. 403. Dzików — Warsz. Uniw. — Jagiell. — Krasień.

— Toż, teraz znowu wydrukowana w Krakowie, w druk. dziedziców Jak. Siebeneichera. 1613, w 4ce, 3 ark.

Ossol.

— Tenże tytuł. B. w. m. dr. drukowano r. 1614, w 4ce. k. 12.

Akad. — Dzików — Czartor.

— **Wyprawa plebańska Albertusa** na wojnę. — Chudy pleban na wojnę z wacka i z stodoły — *Swjej własnej Albertusa wyprawia ze szkoły.* — Na wendecie o konia, mając mało myta: — *I o rynsztunek stary Wendetarla py-*

ta. — Ażeby głodu nie marł, obmyśla żywnością: — Zatem mu błogosławi i czeka z radością. — Co się z nim potym działo, w ten czas niespokojny. — Kup drugą część, gdzie tytuł Albertusa z wojny.

Teraz świeżo wydrukowana r. p. 1649. w 4ce, str. 23.

Tytuł w ozdobach drzeworytowych.

Liczbowanie mylnie, zamiast str. 12 jest 21. zaś str. 5, 7, 9, 11, 13, 15, 17, 19 nie są znaczone.

Kraśniń. — Branic. — Czartor. — Jagiell. — Ossol. — Akad.

— Wyprawa plebańska Albertusa na wojnę. (Po czym rycina: Albertus konno przy bramie, a oknem z piątra wygląda niewiasta). W Krakowie, w 4ce, str. 23.

Na odwołanie tytułu ten sam ośmiowiersz, który jest na tytule w edycji z r. 1649. Edycja podobna do wydania z r. 1596. Różnica ta, że na ark. B. kustosz przypada pod O a wiersz od góry kończy kropką, gdy w innych przecinek.

Akad. — Branic. — Czartor. — Jagiell.

— Toż. 1697.

Wiszniewski VII. 150. ma widocznie przez omyłkę druku rok 1677. Ossol.

— Toż. 1699.

M. Wiszn. VII. 150.

— ob. Fidler Feliks (b. r.) — Giusius T. (1580) — Wyprawa ministra (1601).

Wiszn. H. lit. VII. s. 150—1. — Kmita Jan Ach. Spitamegeranomachia. — Przyj. Ludu I. s. 308.

**Alberus Erasmus** (z Weterau † 5 Maja 1583 r.) ob. Lasco Joannes (1559) — Seklucyan Jan (Pieśni chrześcijańskie 1559).

**Alberyk de Archinto** ob. Archinto.

**Alberyk van der Kerchove** ob. Kerchove.

**(Albiczowa)**. Prośba urodz. Katarzyny z Siemaszków Albiczowy pułkownikowy wojsk rosyjskich do prześwietnych Rzpłtey seymniących Stanów. fol. 1/2 ark.

Albicz zginął od konfederatów na Podgórzu. Przyłęcki.

**Albigenses** ob. Camerarius Joach. (Historico 1625).

**Albimontan Szymon** (Białogórski) ob. Januszowski Jan (Praepar. devotae

1596) — Pruszczy Hyacint (Żywot poboż. kapłana) — Steinhelen C. V. Adam (Praeparationes 1615).

**Albina Maria Elisabeth** ob. Heermann Jan (1651).

**Albinowski And.** archidiak. ob. Krużewski A. D. (Hercules 1687).

**ALBINUS Adrianus (Weiss)** Lusatus (urodz. w Laubau 1513. † 4 Lipca 1590). Musarum nutrix Sarmatia. Cracoviae, apud Hieronymum Vietorem. Anno MDXXXIV. (1534). w 4ce.

— ob. Mymerus Franciscus (1532) — Seneka Lucius Anneus (Formula 1541).

Janocki III. s. XXII. — Juszyń. Dykcyon. I. — Neander Christ. De vita et obitu Adr. Albini. Frankf. 1612. w 4ce. — Küster Biblioth. March. str. 803.

**ALBIN Krzysztof**, dyakon kościoła ewangelickiego-luterskiego w Lesznie. Kazanie na poświęcenie kościoła w Gorze na Szląsku niedaleko Leszna. Leszno 1635 r.

Zapewne po niemiecku.

Encyklop. powszech. Orgelbr. I. str. 336.

— Christliche Leich-Predigt bey ansehnlicher Sepultur des weyland ehrwürdigen, achtbaren und hochgelahrten Herren Magistri Melchioris Maronii der ewangel. augsporg. Confession zugethanen Gemeine zur Lissa, wolverdienten Pfarrers und Seelsorgers, welcher den 27 Majj anno 1640 sanfft und selig im Herrn entschlaffen, und denn darauss folgenden 4 Junii in der Kirchen daselbst mit Christlichen Leich-Ceremonien zur Erden bestattet worden. In sehr volkreicher Versammlung aus des Propheten Esaiaes Worten cap. 56. v. 13. gehalten von Christophoro Albino gemeldeter Kirchen Diacono. Gedr. durch Wigand Funck 1642. w 4ce, ark. niel. D<sub>4</sub>.

Dedykacya Annie z Reinholdów wdowie.

Jagiell.

— Memoria quam pientissimae omnibusque virtutibus decoratissimae Matronae Elisabethae Clapiae conjugii desideratissimae vir reverendus clarissimus atque doctissimus dominus Christophorus Albinus ecclesiae Lesnensis Augustanae confessionis diaconus vigilantissi-

mus lachrymabundus P. E. S. ipsis adscensionis dominicae solemnibus anno tou logou MDCXLII. Lesnae Polonor. typis Wigandi Funcei. (1642). w 4ce, sygn. Aij—Cijj.

Wiersze niemieckie i łacińskie.

Wrocł. miej.

**Albinus Christophorus** ob. Wanckius Dam. (Servus 1651).

**ALBINUS Georgius Cosminensis** († 10 maja 1570). Decasticha novem musarum, natali Christi congratulantium. Cracoviae, apud Hieronymum Vietorem. MDXXXI. (1531). w 4ce.

Przypis. Łukaszowi Górcze, kasztel. poznańs.

Notatka Haana we Lwowie, podaje wyjście tej broszury bez wyrażenia miejsca dr. i roku. Przyłęcki ma w tytule: congratulationes diverso genere carminum conscripta. Cracov. Math. Scharffenb. 1532. w 4ce.

— ob. Cervus (1533, 1535) — Cicero (Oratio pro Archia 1537) — Depauterius (De accentibus 1532) — Łowicz Simon (1532) — Lukanus (1533) — Publicius Jacob. (Epistolae 1830).

Wiszn. VI. 313. — Muczkowski Statuta. 183. — Łukaszewicz Hist. szkół. I. 89. zwie go Wojciechem Kazmierczykiem. — Jocher I. VIII. — Janociana III. XXII. — Wizerunek i roztrząs. 1841. T. 58. s. 59—60. — Encykl. Orgelb. I. 339—40.

**ALBINUS Georgius** (IIgi), episcop. Methonensis. Piae meditationes. Stichologia. Ad lectorem. Quisquis amas Christum precibus tibi flectere puris, Sacrum deuotus hinc paradigma cape. — Cui magis aethereas placuit ascendere ad aedes, — Hinc mundi discat sedulo ille fugam Jo. Greg. Macer. — Cracov. Ex calcographia Matthaei Siebeneycher. Anno Salutis Christianae 1560. w 4ce, k. nl. 42. str. ost. białe.

Ded. Joanni de Ocziessino, cancellario reg. Pol. capit. gen. cracov.

Na odwr. tyt. herb Ocieskiego i dwa wiersze łac. — Na k. przedost. wiersze łac. ad Andream Patricium (Nidecium). — Na k. ost. herb i nań dwa wier. łac.

Ossol. — Czarnecki.

— ob. Mosellanus (Rhetor. 1530).

**Albinus M. Jo.** ob. Memoria (1754).

**ALBINUS Petrus** Nivemontanus (Weiss ze Schneeberg w Miśni). Quaestio de vera ac nativa sententia dicti Paulini: Nonne panis quem frangimus

communicatio est corporis Christi. Respondente Paulo Crellio. Witebergae. 1576. w 4ce.

— Scriptores varii de Russorum religione. Speyer 1582.

— Vita Georgii Sabini. Wittenbergae 1588. w 8ce.

— Vita Georgii Sabini, Brandenburgensis, J. C. Theodorus Crusius deno edidit. Lignicii. 1724. w 8ce.

— Epistola ad Joannem de Cracovia (w Schamellii: Numburgus litteratus).

Jöcher Lexicon I. 216. — Adelung Lexicon I. 480. — Encykl. Orgelb. I. 340.

— ob. Crellius Paweł (1576).

**Albinus** a S. Casimiro ob. Oczykowski (Officium 1768).

**ALBINUS Stanisl.** z Nowego Miasta, kanon. krakows. Exordia epistolarum Stanislai Albini, recollecta ad modum epistolandi Joannis Sacrani, per Stanislaua a Łowicz. Cracoviae apud Florianum. 1521. w 4ce.

Stanisław Albinus jest zdaje się tylko wydawcą. — Obacz: Łowicz Stanisl. — Sacramus Joh. Dzików.

Jusz. II. 154. — Wiszn. VI. 134. — Encykl. powsz. Orgelbr. I. str. 336 — Łętowski Katalog II. 2 str.

**Albinus Stanisław** ob. Despauterius Joannes (1532).

**ALBIZIUS** (Albici) Antonius (urodz. 1547 † 17 Lipca 1626). Principum Christianorum stemmata et cum brevis ejusdem notationibus ex archiviis principum descripta nunc adjecto stemmate othomanico, consentiente Dn. Autore, ex optimis autoribus locupletata et emendatiora reddita. Argentorati, aere et typis haeredum Christophori ab Heyden. 1627. folio większe.

Wydawca Izaak Troheinsenius. Są tu na str.

XIX. królówie polscy od Piasta do Zygmunta III. (tego wizerunek), widok Grodna, i jazda ruska i polska po bokach,

Inne edycye:

— Toż, Augsburg, przed r. 1608 folio, (ta może nie istniała).

— Toż, tamże, 1608.

— Toż, editio Iida. Augsb. 1610.

— Toż, Kempten 1609 (także z datami 1610, 1612).

— Toż, Kempten. 1617. folio.

- Toż, Kempten. 1619. (watpliwa).
- Toż, Strasburg. 1627. fol. duże.
- Toż, Florencya. 1627. (watpl.).

Edyeye niemieckie:

- Toż, Strasburg 1612 i 1627. folio.

Adelung. Gelehr. Lex. I. s. 468.

**ALBO Josephus** (Aibo) żyd hiszpański. R. Josephi Albonis R. Davidis Kimchi et alius cujusdam Hebraei anonymi argumenta, quibus nonnullos fidei christianae articulos oppugnant. G. Genebrardo Ba. Th. interprete. Ad eorum singulos disputationes ejusdem interpretis responsa, in quibus multa de Deo, de tribus divinitatis hypostatibus, de Christo, eucliaristia, lege, evangelio, et mysteriis similibus, quorum nomenclaturam extrema pagina exhibet, pertractantur. Liber vel illo solo utilis, quod multa, adversus recens trinitariorum dogma, hoc infelici anno in Lithuania et Polonia de tribus divinis essentiis atque diis excitatum, declaret. Parisiis apud Mart. Juvenem sub insigni D. Christophori e regione gymnasii Cameracensium 1566. w 8ce, str. 123. Periocha hipotescon trium partium huius opusculi k. 2.

Dedykacya Antonio Du Prat Abbati.

W przedmowie wymienił tłumacz Grzeg. Paulego, Kazanowskiego, Homanusa, Paclesiusa i Stan. Lutomierskiego, jako biorących udział w sporach religijnych w Polsce. Jagiell.

— Toż. Genebrardus. Opuscula e Rabbiniis translata. Paris 1575 i 1585.

Perisch H. F. Conspectus theologiae judiciae R Joh. Albo. Jena 1720. — Adelung. I. 487.

**ALBRECHT (Albertus)** Marchio (ur. 1490 † 1568). Recessus Illustrissimi principis ac Domini, Domini Alberti senioris, marchionis Brandenburgensis, Prussiae etc. ducis etc. cui sine recusatione, omnes et singuli ditionis ipsius parochi obediant. Promulgatus Konigspergae XXIII Septembris Anno MDLIII. (1554). Excusum Regionemote (tak) Prussiae, in officina Joannis Daubmani. w 4ce, z tyt. k. nl. 4. str. odwr. tytułu i karty ostatn. biała, druk antykwa. Bibl. Stan. Krzyżanow.

— Des durchleuchtigen Hochgebornen Fürsten unnd Herrn Herrn Albrechten Marggraffen zu Brandenburg des jünger, zu Stetin, Pomern, der Cassuben und Wenden inn Preussen auch inn Schlesien zu Oppeln und Ratibarn Hertzogen. Burggrafe zu Nürnberg, und Fürst zu Rugen etc. gemein Ausschreiben und ursachen dieser fürgenommen Expedition. Anno 1552. w 4ce, 10 k. nl. ostatnia biała.

Bibl. miejska Gdańska.

— Von Gottes Gnaden Unser Albrechten des Eltern, Marggrafen zu Brandenburg, in Preussen, zu Stettin, Pomern, der Cassuben und Wenden Hertzogen, Burggrafen zu Nörenberg und Fürsten zu Rugen etc. Ausschreiben an unsere alle liebe getrewen und Landschafften, wes wir den Standes und Aestination ein jeder ist, vornemlich auch Theologen, Pfarherrn, Predicanten und Kirchendiener etc. etc. Königsberg in Preussen. Na końcu: Gedruckt zu Königsberg in Preussen, durch Hans Luft, den 25 Martii. Anno 1553. w 4ce, sygn. Aij—Zij + A—Hij.

ob. Adalbertus.

Krasińs. — Wrocł. miejska.

**Albrechtus** (Marchio Brandenburg, princeps) ob. Adalbertus — Albertus — Bock Fr. (Grundris 1745) — Brentius Jan (1554) — Cassius (1562) — Falck Mich. (Oratio in laudem 1644) — Ferrerius Zach. (1520) — Gnapheus (Morosophus 1541) — Hosius Stanis. (1559) — Krzycki Andrzej (1525) — Łaski Stan. (Innocentia 1544) — Luter Marc. (1574) — Mączyński Jan (1563/4) — Majestas (1554) — Melanchton Fil. (1566) — Ossiander (von den Einigen 1554) — Phocylides (1536) — Runau Dion. (Hist. des 13. jäh. Kriegs 1582) — Sabinus J. (De nuptiis 1550) — Satyra (1520) — Schneeberger Ant. (Catalogus 1562, Książki 1569) — Schreckius Wal. (1568) — Sklucyan Jan (Catech. 1568) — Siccus Piotr (Oratio 1572) — Weigand (Andere warh. Verant. 1553) — Venetus G. (Von der Rechtfertigung

1552) — Vergerius (Dialogi quattuor 1559).

**ALBRECHT Joh. Heinr.** Contramanifest Johan Heinrich Albrecht Staabsfourir des löblichen Garde Infanterie Regiments, requirirter Actuarius des Seniorats Gerichts, und Mit-Bevollmächtigter des löblichen protestirenden Theils der evangelischen Confession auf Ansuchen der Gemeinde. — Ob. Kaufmann Hen. 1783.

— Der Raub des Königes Stanislaus Augustus seines Herrn. Ein Heldengedicht in vier Gesängen. Gesungen von einem Grenadier der Litthauischen Garde zu Fuss. Warschau, bey Mich. Gröll Hofbuchhändler. (Na końcu): Leipzig, gedr. bey Bern. Chr. Breitkopf und Sohn. 1772. w 4ce małej, str. 14.

Dedyk. Ad. Czartoryskiemu svemu szefowi. Kończy Oda: Das Geburtsfest des Kön. in Pohl. Stan. Augusti.

Autorem anonimu podług Thorn. wöchentl. Nachrichten jest J. H. Albrecht, pierwotnie czeladnik rymarski, później grenadyer gwardyi litewskiej.

Branic. — Jagiell.

— Dem allerdurchlauchtigsten Koenig und Herrn Stanislaus Augustus, Koenig in Polen, Gros-Herzog in Litthauen, Reussen, Preussen, Mazuren, Samogitien, Kiovien, Volhynien, Podolien, Podlachien, Liefland, Smoleńsk, Severien und Czernichovien, dem Vater seines Volks, dem Wiederhersteller der Ruhe in der evangelischen Gemeinde unveränderter Augsburgischer Confession zum Zeichen allerunterthaenigsten Gehorsams und reiner Dankbarkeit demütigst gewidmet von dem Kirchen-Collegio und der ganzen Gemeinde Evang. Unv. Augsb. Conf. Warschau, den 22ten des Monats Junii. 1783. fol. 2 k.

Czartor.

**Albrizzi** ob. Salmon (Lo statto prae-sente 1739).

**ALBRYCHOWICZ Don. Casimirus Fortunatus.** Corona aurea aurum primum color optimus, ab invidis fatis mutatus, perillustris et reverendissimus dominus D. M. Hilarius Kasprzycki sacri ordinis benedictinorum, regalis Archi-caenobii tynecensis professus, in al-

ma ac celeberr. Univers. crac. AA. LL. etc. philosoph. doctor et professor, ducalis Monasterij Kościelnensis praepositus meritissimus, canonicus natus calisiensis, congregationis polono-benedictinae visitator. Seu caenotaphium ad immortalam Magni Patroni amantissimiq'. in ordine Benedictino literarum literatorumq'; Maecennatis memoriam conservandam in conthema elogij officiosô currenti calamô expressuñ. A Don. Cas. Fort. Albrychowicz, O. S. B. regalis Archi-Caenobij Tynecensis professo, bibliothecario et archivario. Cracoviae, typis Michaelis Dyaszewski, S. R. M. Typographi (b. r. około 1742). fol., kart 4.

Ded. M. Val. Żółtowski Abati plocensi, Cas. Mofodecki, Vinc. Cedrowicz. Jagiell.

— Gloria gentis benedictino honori avito Illustrissimae Żółtowsicorum pro-sapiae annulo subarrhata Pallas philosophica seu institutio studij philosophici provincialis in regali Archi-caenobio Tynecensi per illustrissimum reverendissimum ac amplissimum dominum D. Valentinum Żółtowski, divina miseratione abbatem Plocensem, congregationis Polono Benedictinae praesidentem generalem facta. Inter cuius institutionis solemnes applausus faventissimis studij promotoribus debitae gratitudinis argumentum conphilosophis gratulatorium ergo officiosô calamô inscripsit, Don. Fortunatus Albrychowicz, Benedictinus Tynecensis A. D. MDCCLXXXI (1741). Die (13) mensis Novembris. Cracoviae, typis Michaelis Dyaszewski, Sacrae Regiae Maiestatis typogr. folio, ark. B<sub>2</sub>.

W panegiryku tym autor oprócz Żółtowskiego obsypuje pochwałami Kazimierza Mofodeckiego, Hilarego Kasprzyckiego, Sylwana Trzczińskiego i Franciszka Starzyńskiego. Jagiell.

— Mater pulchrae dilectionis sanctissima Virgo Thaumaturga Tuchovien-sis Maria in Monte Sancto excellentissima, Benedicta Benedictorum protectrix semper amplissima, Votorum frequentia, concursu assiduo solatiis continuis celebris, augusta gratiosa semper admirabi-

lis, novo preconia a Don. Casimiro Fortunato Albrychowiez Sacri Ordinis Benedictorum Profess. in Alma ac celeberrima universitate Cracov. AA. LL. et philosophiae doctore, notario apostolico Maria-Caellensi, ad Tuchoviam priore et abbatali archicoenobii Tyneccensis secretario adorata. Anno quo aeterno Patri Mater pulchrae dilectionis filios irae reconciliavit. 1749. Cracov. typ. colleg. major. univ. 1749. fol., k. 9.

Ded. Stanislaw Ben. Bończa Bartoszewski, coen. tynecc. abbati.

Czartor. — Ossol.

— Pancarpiae a pallade jagellonica in coronamentum eruditiae virtutis VV. DD. primae laeuae candidatorum contextae. Dum in alma universitate Cracoviensi per Illustrem, clarissimum et admodum reverend. Dom. D. M. Michaelem Cantium Czarnicki philos. doct. et profess. coll. minorem, ecclesiae parochialis in Pobiedr curatum, in amplissima dignissimorum hospitem corona AA. LL. et philos. baccallaurei ritu solenni pronuntiarentur; in vim fraterni et gratulatorii applausus a V. Don. Casimiro Fortunato Albrychowiez sacri ordinis Benedictorum regalis archi-coenobij Tyneccensis professo, ejusdem laeuae candidato distributae. Anno quo in Terris Flos Nazaraenus apparuit 1742. d. 31 mens. Octobris. Cracoviae, typ. univ. 1742. fol. kart 9 nlb.

Dedykowane Antoniemu Wacław. Dobrzańskiemu zastępcy opata i kustozza klasztoru Benedyktynów w Tyńcu. Następuje Oda do św. Jana Kantego, dalej panegyryk do egzaminatorów: Michała Czarnickiego i Ję. Kant. Herka i Józ. De Clos, a dalej do laureatów t. j. Jana Fl. Fałęckiego, Paw. Matuszewskiego, Alb. Ant. Wawrykiewicza, Mich. Mrugaczewskiego, Kazim. Albrychowiezowi dziękuje Fałęcki.

Joher 1553. — Juszyńs. Dykeyon. I.

Jagiell. — Dzików — Ossol.

— Vivat aeternum pro virtutibus, sapientia et meritis admodum Rndo olim Patri Don. Benigno Buchowski ordinis sancti Benedicti regalis archi-coenobij Tyneccensis professo et cancellario. In alma universitate cracov. AA. LL. et philosophiae baccallaureo, olim in praefato archi-coenobio sacrae theolog. lec-

tori, poetae laureato, operum musicallium compositor, multarum linguarum peritissimo a Petra Tyneccensi repercussum, et in perennem tanti viri etiam post funera magni memoriae a Don. Casimiro Fortunato Albrychowiez, Benedictino Tyneccensi, ejusdemq' archi-coenobii bibliothecario et archivario, in sepulchrali lapide lugubri calamo impressum. Anno Dom. 1742. die (16) mensis (Septembr.). Cracov., typis Mich. Dyaszewski S. R. M. typographi. 1742. fol. k. niel. 4. Jagiell. — Ossol.

— Stylus aureus ab avitis Starzenciorum armis subtilis et sublimis aestimandis virtuti et eruditioni; Perill. et R. Domini Lucae Francisci Starzeński inelyti Lubinensis Monasterii prioris congregationis Benedictino Polonae visitoris accomodatus dumque in alma Universitate Cracoviensi per perillustrem reverendissimum Dominum D. M. Casimirum Pałaszowski sacrae theologiae doctorem et professorem, collegam majorem, ecclesiarum, cathedralis cracoviensis canonicum, collegiatae OO. SS. crac. praepositum, parochialis in Czerniechów curatum, scholarum Novodvorscianarum et Contubernii Hierosolymitani provisorem. Canonizationis B. Joannis Cantii procuratorem, librorum per diacesim Cracoviensem ordinarium censorem. Sacrae theologiae doctor in amplissima illustrissimorum hospitem corona ritu solenni renunciaretur. Applausus ergo gentilitiae sagittae calamo in petra Tyneccensi exaratus. Anno, quo digitus Altissimi saeculis aeternis aureo stylo verbi compendia scripsit. MDCCII. Die 9 Novembris. Cracoviae, typis Michaelis Josephi Antonii Dyaszewski, S. R. M. typographi. fol., kart niel. 10.

Na odwr. stronie karty tytułowej herb Lis i sześciowiersz Amanda Janowskiego. Dalej po dedykacji prozą Fr. Luk. Starzeńskiemu, wierszowane panegyryki dla tegoż i rodziny, odezwa poetycka do profesorów Benedyktynów: Aug. Sierakowskiego, Hier. Szymańskiego, Fałęckiego, Melit. Tomaszewskiego, Benedykta Fałęckiego, Amanda Janowskiego i Benign. Chyleńskiego. Kończy wiersz do Kantego Jakubskiego,



opata trockiego, do St. Bartoszewskiego, opata tyńskiego, oraz do K. Pałaszowskiego, prof. Jag. — Dzików.

**Albutius Paulus** ob. Francken Christian (1610).

**ALCANTARA Petrus** (ur. 1499 † 18 Paźdz. 1562). Aureus libellus viri illuminatissimi Petri Alcantarae Hispani ord. min. regular. observ. recollectorum De Meditatione et Oratione ab ipso primum hispanice conscriptus, postea latine redditus a P. Antonio Duleken Carthusiano. Nunc vero de Passione Domini incipiendo a domo Caiphae usque ad caput Sextum opera unius Patris conventus Posnaniensis PP. Bernardinorum iussu superiorum auctus. Accessit in fine praxis meditandae Passionis Dominicæ et modus dilatandi affectus triplicis viæ. Posnaniae in offic. Joan. Wolrabi A. D. 1627. w 12ce, str. 409, k. 2, (tytuł i dedyk.), k. 6 (vita) i 4 (Index).

Dedyk.: Maciejowi Łubińskiemu biskupowi Poznań.

Jocher 5546.

Czartor. — Jagiell. — Warsz. Uniw.

— Rozmyślenia codzienne świętego Piotra z Alkantary zakonu św. Ojca Franciszka reformata z hiszpańskiego na łaciński, teraz na polski język z przydatkiem zebranych affektów W. Tomasza a Kempis przez jednego z zakonników św. O. Franciszka reformata kustodyi ruskiej, przetłumaczone, za pozwoleniem zwierzchności zakonnej, nakładem pewnej J. W. tegoż zakonu dobrodziejki, (a teraz pobożnym zaleca się westchnieniom) do druku podane. W Zamosciu w drukarni B. Jana Kantego r. p. 1750. w 8ce, str. 606. i k. 3 rejestru.

Na drugiej stronie approb. dat. Zamosci in residentia Academiae A. D. 1750. die 5. Januarii, podpisany: Paulus Łosiecki S. Th. D. et Prof., Protonotar. Apost., Scholasticus Zamoscensis, librorum censor.

Katal. Kaj. Jabłoń.

— Toż. Zamosc, druk błog. Jana Kantego. 1759. w 8ce, str. 606.

W obudwu edycjach pod przedmową podpisany X. S. K. R(eformat.)

Katal. Kaj. Jabłoń. we Lwowie.

— Odpusty które papież św. Clemens dziewiąty poświęcając koroniki, różańce, obrazki, krzyżyki, metaliki, nadał ludziom przy kanonizacyi świętego Piotra z Alkantary zakonu Franciszka S. Obserwantów r. p. 1669. w 4ce, k. 4, z tych ostatnia czysta. Bez osob. tytułu, druk gocki.

Podpisani: Jan Seph. Ledzki, prowincyał ord. Observ., Fr. Vicarius Kalmerski, Alex. Sapięha Episc. 1670. d. 17 Martii.

Jagiell.

— Sposób krótkiego nabożeństwa do św. Piotra z Alkantary zakonu Braci Mniejszej św. Franciszka, ściślejszej obserwancyey reformatów prowincyi hiszpańskich y indyjskich Ojca y fundatora. Za dozwoleciem starszych. Kraków, Franc. Cezary. B. w. r. (około 1680), w 16ce, str. 34.

Na odwr. tyt. miedzioryt św. Piotra. — Na końcu imprimatur podpisał Franc. Przewowski.

Jagiell.

— Toż, tenże tytuł. Za dozwoleciem starszych. W Warszawie, w druk. OO. Schol. Piar. A. D. 1698. w 4ce.

— Tenże tytuł. Za dozwoleciem starszych. W Poznaniu w druk. kolleg. Soc. Jesu r. 1715. w 12ce, str. 46.

Warsz. Uniw.

— Tenże tytuł, ... ściślejszej obserwancyey reformatora pewnego w każdych przygodach i potrzebach zbawiennych patrona. Za dozwoleciem starszych. W Krakowie roku pańsk. 1756. w 16ce, ark. A<sub>12</sub>.

Jagiell.

— Sposób krótkiego nabożeństwa do św. Piotra z Alkantary zakonu braci mniejszej św. Franciszka ściślejszej obserwancyi reformatów prowincyi hiszpańskich i indyjskich Ojca i fundatora. Za pozwoleniem zwierzchności przedrukowany r. p. 1779. W Łowiczu w drukarni JO. Xcia prymasa arcyb. Gnieźn. w 12ce, k. nlb. 25. Warsz. Uniw.

— Żywot św. Piotra z Alkantary. B. m. i r. folio.

Katal. Kaj. Jabłoń.

— ob. Broudinus Ant. (Hibernus 1670) — Paprocki Jan Alex. (Obraz prawdziwy 1671) — Teresia Sancta (Vita 1627).

**Alchemia** w Raju ob. Giżycki X. Stefan Bernardyn (1637).

**Alchemickie falsze** ob. Poklatecki Stanisław (1595).

**Alchymik** ob. Sędziwoj M.

**ALCIATUS Joann. Paulus** Aryanin († w Gdańsku 1565). Epistolae ad Greg. Pauli a. 1564—5. Husterlitzii datae.

— 20. Theses de trino et uno.

— Epistola ad Abrach. Calovium. Gedani 1640.

Ciampi Bibliogr. I. 5. — Eneyk. Orgelbr. I. 360. — Sandius Bibl. antitrinit. 27—8. (Sa tu: Duae epistolae ad Gregor. Pauli 1564 i 1565). — Bock Hist. antitrin. Cz. I. T. I. s. 7. — Zeltner Hist. Socinismi.

**Alcides**, Thebarum Columen, Monsteorum Domitor seipsum suo nomine et fama universali exciens atque Serenissimo Principi Jacobo, Serenissimo ac Invictiss. Joannis III. Poloniae Regis filio, per scholasticam Juventutem. Regii Vladislai IV. Scholar. Piarum Varsaviens. Collegii inter teatralem apparatus donans et donatus dedicans, et dedicatus. Anno auctoritate divinitate Hominis 1683. die 21 Februarii. Varsaviae 1683. folio, k. 2.

Ossol.

**Alcides** Rossiyski Jan Mazepa ob. Orlik Filip (1695).

— saxonicus Augustus II. ob. Margowski And. Rud. (1697).

**Alco** sive in obitum ob. Rakwiec Joan. (1593).

**Aldobrandini Cynthius** poeta florentis ob. Orzechowski Stanisł. (1594) — Zamojski Jan (De transitu 1594).

**Aldobrandinus Hipolit** Nuncius apost. (Klemensa VIII.) ob. Schoneus Andr. (De pace sarmat. 1589).

**Aldobrandinus Piotr** kardynał (1571 † 10 Lut. 1621) ob. Bellarminus Rob. (1616) — Malaspina German. (1596) — Orzechowski Stanisław (1594) — Peregrynus Lelius (1594) — Varsevicius Christophorus (Paradoxa 1601).

**ALDROVANDI Pompejus.** Instrumentum publicum sententiae latae per Reverendiss. O. D. Pompejum Aldrovandum, Patriarcham Hierosolimitanum Sacr. Rotae Romanae Decanum de voto omnium ejusdem Sac. Rotae RR. PP.

DD. Coadjutorum. Pro vener. Collegio Soc. Jesu civitatis Polociae contra Rvnum Archiepiscopum Polocensem totumque clerum Ritus Graeci uniti.... Datum Romae hac die 3 Augusti 1729. Romae, typ. Rev. Camerae Apostol. 1729. folio, str. 1.

Jocher 7975.

Ossol.

— Sacra Rituum Congregatione Emo et Rmo Dno Card. Aldrovando. Polona, seu Luceorien. beatificationis et canonizationis seu declarationis martyrii ven. servi Dei Andreae Bobola, sacerdotis professi Soc. Jesu. Responsio facti et juris ad novissimas animadversiones R. P. Fidei Promotoris super dubio, an constet de martyrio et causa martyrii, nec non de signis, seu miraculis in casu et ad effectum, de quo agitur. Romae 1749. Ex typ. Rev. Camerae Apostolicae. folio, str. 4, 13, 94, 48.

Jocher 7929.

— Sacra Rituum Congregatione Emo et Rmo Dno Card. Aldrovando Polona seu Luceorien. beatificationis seu declarationis martyrii ven. servi Dei Andreae Bobola sacer. professi Soc. Jesu. Positio super dubio an constet de martyrio et causa martyrii nec non de signis seu miraculis in casu et ad effectum de quo agitur. Romae MDCCLI. (1751) ex typogr. Camerae Apostol. folio, str. 71, 56, 10, 24 i 13.

Jocher 7930.

**Aldus** Manutius ob. Manutius.

**Ale Jakób** królewicz Aragoński ob. Sława kwitnącej młodości (1682).

**Alea mundi** ob. Pastorius Joach. (1680).

**ALEGAMBE Filip** Bruxellensis S. J. (1592 † 1652). Bibliotheca scriptorum S. J. post occasum a. MDCVIII. Catalogum R. P. Petri Ribadencire S. ejusdem theologi, nunc hoc novo apparatu librorum ad a. reparatae salutis 1642 editorum continuata, et illustrium virorum elogiis adornata. Accedit catalogus religiosorum Soc. Jesu, qui haecenus pro catholica fide et pietate in variis mundi plagis interempti sunt. Antwerp. apud J. Meursium. 1643. fol. k. nlb. 12, str. 586.

Jagiell.

**ALEGRETTI et J. T. Lorbach.** Litterae unà cum protocollo commissario-rum plenipotentium Regis Poloniae super tractatu, qui mediatoribus Sac. Caes. Majest. Ferdinandi III. legatis Alegretti ab Alegrettis et Johannis Theodori de Lorbach, cum Moschorum Czari commissariis plenipotentiaris, habitus et conclusus est Vilnae in Magno Ducatu Lithuanae d. 3 Novembris, Anno 1656. interceptae à milite Suecico, et è Polonico in Latinum idioma translatae. B. w. m. i r. w 4ce, ark. 2.

Polskich kommissarzy list dat. 8 Jan. 1657. Czartor. — Jagiell.

**Aleksiewicz** ob. Alexiewicz, Alexii.

**ALEMBEK (Alempech, Alnpech) Aurelius** Jan ze Lwowa. Synchrona gratulatorium in felicem e nationibus exteris adventum Illustrissimo et Reverendissimo DD. Georgio Tyszkewic, Dei et Apostolicae Sedis gratia Episcopo Samogitiae ab Aurelio Joanne Alembek Leopoliën. Philosoph. et Juris in alma Acad. Cracoviën. stud. exhibitum. Cracoviae, Anno ab ortu Magni Pastoris 1641. (na końcu:) typ. Valeriani Piątkowski. w 4ce, kart 14.

Uniw. lwow. — Jagiell. — Ossol.

— ob. Slachetka Ignacy Stanisław (Ancylija 1641, Stephanoma 1641).

Muczkow. Statuta 312.

**ALEMBEK Fridericus** Leopoliensis (Alempech, Alnpech, Alnpek, Alembeg, † 1673). In laudem Joannis Leopoliitae carmen ob. Joa. Leopoliitae Quaestio de poenitentia 1619.

— Dissertatio de cometa, contra Hunterum de Argola 1652. (czy drukowana?)

— Quaestio de autoritate infallibili ecclesiae catholicae a perillustri ac admodum Rev. Dno D. Martino Campio Vadovio S. th. Doctore et professore, praeposito S. Floriani, M. Friderico Alembek philosophiae Doctore, S. theologiae licentiato, pro solenni inauguratione in Doctorem S. theologiae ad disputanda proponenda. Cracoviae in lectorio DD. theologorum die . . . Julii hora . . . Anno MDCXXXIV. (1634).

in offic. typogr. Mathiae Andreoviensis. w 4ce, ark. B<sub>4</sub>.

Na odwr. str. tyt. herb Lewart, pod nim 6 wierszy łać. podpisał Walerian Alembek bakalarz nn. ww. i filozofii. — Poczem dyktacya prozą łać. Henrykowi z Dąbrowicy Firlejowi biskupowi Przemyskiemu. W końcu idą konkluzye teologiczne. Jocher 3848.

Akad. — Jagiell. — Ossol.

— Xeniolum inclytae Civitati Leopoliensi, bonarum artium singulari propagatrici, patriae suae charissimae bono omine a Friderico Alnpechio, Leopoliitano, in alma Academia Cracov. Phil. studioso, oblatum Cal. Jan. Anno Dni 1619. Cracoviae Chalcographo Basilio Skalski 1619. w 4ce, ark. C<sub>3</sub>. (k. 11). Przedmowa z daty 1618 r.

Bibl. Jagiell. — Ossol. — Czartor.

— ob. Fatowicz Nicolaus (1634) — Leopolita Joannes (1619) — Petrycy J. J. (1620) — Radziechowski Jan (1634) — Vadovius Martinus Campius (Quaestio 1634).

Bandt. Hist. dr. Krak. 450 — Torosiewicz. Die Brom zu Iwonicz 1838. — Krzyżanowski S. (Ognisko. Kraków 1862. N. 16 str. 5). — Józefowicz: Kronika Lwowa 1854. s. 158. — Enc. Orgelbr. I. 373. — Siarczyńs. I. 8. — Zacharyasiewicz Vitae Praes. IV—VII.

**ALEMBEK Joannes (Alnpeck)** († 1636) Carmen gratulatorium ad Georgium Radivilium Cardinalem, cum ex Italia ad administrandum episcopatum Cracoviensem revocaretur a Joanne Alnpeck Leopoliensi Rutheno. Patavii, 1591. w 4ce. Krasińs.

— ob. Rudomicz Baz. (Leo leopoliensis. 1651 s. 27). — Starowski Szymon (Penu historicum 1620, 1653) — Szole Caspar (Hymen nuptial. 1624).

Wiszn. VII. 538. VIII. 100. — Lipsius Just. Opera. Antwerp. 1637. II. s. 358—9. — Bruin Georg. Civitates orbis. Colon. 1595—1618. Tom VI. 49. (Leopol.) — Chodyn. Hist. Lwowa 436—7. — Siarczyńs. Obraz. I. 8. — Pamięt. lwows. (Jan Bąkowski) 1816. — Encykl. Orgelbr. I. 541. — Łoziński Wład. Lwów staroż. II. 1890. — Barącz w Przeglądzie bibliogr. 1881. N. 8. s. 369.

**ALEMBEK Lud. Valer.** Pantheon virtutis et sapientiae eruditus prisce saeculi monumentis insignitum, laureato honori VV. DD. XX. primae laureae can-

didatorum, dum in alma Univers. Crac. per Clariss. et Admodum Reverendum Dominum D. M. Andream Augustinum Czyrzyckowic, Philos. Dr. et Profess. Colleg. minorem, ecclesiae collegiatae SS. omnium Canonicum, in nobilissima magnorum hospitem corona artium et philosophiae baccallaurei ritu solemniter renuntiarentur, honorifice apertum. Amoris et gratulationis ergo a Ludovico Valeriano Alembek ejusdem laureae candidato panegyrico applausu coronatum. Anno restauratae salutis 1682. mens. April. d. 18. Cracov. in offic. Alberti Gorecki 1682. folio, kart 12.

Na odwr. str. tyt. karty herb z wierszem Jak. Franc. Oźgiewicza. Następuje dedykacja prozą Konst. Lipskiemu arcybisk. lwowskiemu. Oda do św. Jana Kantego. Egzaminatorowie: Baz. Olszyński, Franc. Kaczorowicz, An. Aug. Czyrzyckowicz. Laureaci: Karolm. Myśliński, Dom. Ruszkiewicz, St. Barez, Marc. Jak. Kozłowski, Alb. Olszewski, Ant. Ventoni, St. Remai, Alb. Dobranowski, Jak. Nowalski, Xaw. Rotkiewicz, Paweł Młodecki, Laur. Gaykiewicz, Melch. Gognulski, Jan Pyzowicz, Jak. Duninowicz, Jak. Kwaśnicki, Kazim. Jan Cyranowicz, Józ. Poezełkowski, Mat. Jagielski, St. Konracki. — Alembekowi dziękuje za panegiryki Gogolski (sic; nie Gogulski, jak pierwej). — Za rektorstwa Szymona Makowskiego.

Czartor. — Jagiell. — Ossol.

— ob. Margowski Andr. Rud. (Coronamentum 1684).

Juszyński. Dykeyon. I.

**ALEMBEK (Alnpek) Waleryan** prof. matem. w Zamościu. († 1676). Dona gratiarum venerabili Domino D. Martino Stanislao Wolfowic die 'quo ritu solemniter in magistrum artium et philos. doctorem in Aula D. Jagellonis renunciaretur, exhibita per Valerianum Alnpek Leop. artium et philos. magistrum. Cracov. in offic. typ. Martini Philipowski. A. D. 1638. w 4ce, str. 12.

Dedic. Andreae Wolfowic medic. doct.

Ossol. — Czartor.

— Eucharisticon ad auspiciatissimum hymenaeum Valeriani Alembek, philosophiae et medicinae doctoris, scabini Leopoliensis et Catharinae Habermann. Excudebat Andreas Jastrzębski Acad. Zam. typogr. 1653. w 4ce, sygn. C.

— Ode illustrissimo Domino D. Joanni in Zamoscie Zamoyski comiti in Tarnów capitaneo Kafusiensi, etc. etc. ab exteris nationibus feliciter redeunti a M. Valeriano Alembek phil. D. in Acad. Zamosc. math. profess. oblata. Anno Dni 1646. Zamoscii typis acad. exprim. Paulus Radicius, w 4ce, sygn. C. (k. nlb. 10).

Dedyk. Stan. Zamojskiemu, staroście kafuskiemu. Jagiell.

— ob. Anczewski M. (Salutationes 1671) — Fatowicz Nicol. (Virtus non expectans 1634 — Icon virtutis 1638) — Mościcki Jakób (Salutationes 1671) — Nowakowski A. (Minerwa 1638).

Muczkowski (Statuta 307). — Zubrzycki (Kronika s. 335, 445).

**Alembek (Alnpek) Zuzanna** ob. Schulz Gaspar (Hymen 1624).

**Alen F.** ob. Schmieden J. Ern. (Hymeneus 1655),

**(Alenbrok Jan).** Lacrymae in excessum luctuos. nobilis et consultiss. Domini Joan. von Alenbrok secretarii Rigae meritissimi. Rigae. 1640. w 4ce.

**Alerac** ob. Allayrac.

**Ales Palatinus** 1706. ob. Kociel M. K.

**Ales Krasinius** 1700. ob. Krasieński.

**Alessandro** nell Indie ob. Metastazy (1792).

**Alessandro** di Polonia ob. Crescimbeni G. M. (Comment. 1711).

**ALETHOPHILIS Germanus.** Epistola ad Sincerum Polonum de novi, quae sub manibus est, Regis electione et in serenissimum ducem Neoburgo-Palatinum procerum nobiliumque Poloniae inclinatione, maxime approbanda. Excusum anno Christi MDCLXXIV (1674). w 4ce, 6 kart.

O wyborze księcia Neoburskiego na króla polskiego.

Autor zdaje się, że Jan Lyser (ur. 1631 † 1684) głośny z broszur o polygamii. Adelung Gelehr. Lex. I. B. s. 559. odstania pseudonym i odsyła do Lysera J., lecz tam ani o pseudonymie, ani o tem dziele nie wzmiankuje.

**Alexander** ad Indos, drama 1747. ob. Metastazy.

**Alexander** męstwem y odwagą Wielki z ukoconey Azyi w Daryuszu królu Perskim tryumfujący. Jasnie Wielmożny Jey Męci Pannie P. Werenie z Dąbrowice Firlejownie kasztelance kamieńskiej, wielkich antenatów rowney heroinie, między teatralnemi umbrami od Łukowskiego schol. Piarum Merkuryusza produkowany. Roku tryumfującego z śmierci Chrystusa 1728. dnia (14 dopisane) miesiąca Lipca. W Warszawie, w drukarni WW. OO. schol. Piarum. fol. 4 kartki.

Dedyk. JW. Pannie kasztelance kamieńskiej.

Na odwrotnej stronie tytułu herb Firlejów „Lewart.“

Treść dyalogu w 3 a. na 2 kartkach.

Jagiell. — Warsz. Uniw.

**ALEXANDER** ab **Alexandro**. Iuris periti Neapolitani. Genialium dierum libri sex. Illustrati et locupletati, semestribus eruditissimis et plane jucundis Andree Tiraquelli, in curia olim Parisiensi senatoris amplissimi. Cui accessit Auctarium variarum notarum atq. observationum et pensulata recognitio. Christophori Coleri Franci. etc. Francoforti, ex offic. typog. Nic. Bassaei. 1594. fol. k. niel. 6. str. 1011. i Index.

Dedyk. ad Vences. et Raphaelem Lescinius dominos in Lesno et Gołuchow Christophori Coleri Franci praefatio. 1 k. Z tej dedykacji nie nie dowiadujemy się o Leszczyńskich.

Warsz. Uniw. — Jagiell.

**ALEXANDER** ab immacul. Virg. Castris et Astris Marsowi y Jezusowi hołdujący kawaler JMPan Władysław z Lubrania Dąbski towarzysz R. P. JW. J. P. Józefa Bogusława Słuszki marszałka nadwor. W. X. Lit. kazaniem pogrzebowym w kościele krakowskim Michała S. ogłoszony. Przez W. O. Alexandra ab immaculata conceptione B. M. V. karmelitę bosego dnia 23 Marca Roku P. 1684. uczyniona przytym starożytney Godziemby altimetria, z przydaniem pewnych w altimetryey na pożytek pospolity przed prasą drukarską dygressyi. Za dozwoleнием zwierzchności duchowney. W Krakowie, w drukarni Mikołaja Schedla

J. K. M. Typographi. s. a. (1684—5?). folio, str. 4 i ark. H. druk gocki.

Na odwrotnej stronie tytułu herb Dąbskiego i sześciowiersz polski. — Przedmowa do bisk. Dąbskiego. — Przeplatane zdaniem i łać.

Akad. — Bibl. Jag. — Ossol. — Krasinś. — Branic. — Zbór ewang. wil.

— Castris et Astris Marsowi y Jezusowi hołdujący kawaler JMPan Władysław z Lubrania Dąbski, towarzysz R. P. JW. JmPana Józefa Bogusława Słuszki, kasztelana Wileńskiego y hetmana polnego W. X. L. kazaniem pogrzebowym w kościele krakowskim S. Michała ogłoszony przez W. Oyca Alexandra ab immaculata conceptione B. V. M. karmelitę bosego dnia 23 Marca R. P. 1684. Przyczym wywie dziona starożytny Godziemby altimetria z przydaniem pewnych w altimetryey na pożytek pospolity przed prasą drukarską dygressyi, a na affektacyą ludzi wielkich, powtórnym drukiem światu wstawiony z przydatkiem rejestru rzeczy osobliwych. Za dozwoleнием zwierzchności duchowney. W Krakowie, nakł. Mikołaja Alex. Schedla J. K. M. typ. roku p. 1688. folio, k. 17.

Przypis Stan. Dąbskiemu bisk. płock. Są tu skąpe szczegóły o rodzinach h. Godziemba. Polszczyzna mieszana z łacią. Akad. — Bibl. Jag. — Dzików — Ossol. — Uniw. lwow.

Jocher II. 70. — Cosmas de Villiers. Biblioth. carmelitana 1752. fol. T. I. str. 28. (Edidit patrio idiomate orationes funebres).

**ALEXANDER** a Conceptione B. M. Virg. Trynitarz. Diurnum spiritualium exercitationum in ordine SS. Trinitatis redemptionis captivorum longo usu receptorum novis quibusdam reflexionibus auctum. Religiosis ejusdem ordinis in provincia S. Joachimi oblatum. Varsaviae, typ. S. R. Majestatis. 1776. w 8ce, 4 k. nlb. str. 245 i I. errat.

Ded. Religiosis provinciae filijs.

Bibl. Jag. — Drohob.

— Summa doctrinae Christianae et moralis pro examine ecclesiastico a S. Concilio Tridentino et a multis summis Pontificibus requisita in gratiam ordinandorum, confessoriorum succincto me-

thodo confecta. Varsaviae, typis S. R. Mtis. 1776. w 8ce, str. 119.

Ossol.

**ALEXANDRE**, évêque-comte de Valence. Mandement de Monseigneur l'évêque-comte de Valence, qui ordonne qu'il sera fait un service solennel dans son église cathédrale pour le repos de l'ame du roi Stanislas de Pologne, et des prières pour la conservation de la Reine et le rétablissement de sa santé. Paris 3 Mars 1766. De l'imprimerie de G. Desprez, imprimeur du Roi et du clergé de France. w 4ce, str. 6.

O Leszczyńskim Stanisławie. Czartor.

**Alexander a Jesu** karmelita (1648—1652) ob. Koehanowski Andrzej (Expedicya Gniazdo, Jednorożec, Metaphysica, Planety, Plastr, S. Potocki, Rze-ka, Śmierć, Topór, Wizerunek).

Jocher T. II. s. 70.

**(Alexander Princeps)**. Epitaphium quod principi Alexandro in Livonia, Curlandiae et Semigalliae duci posuit O. G. S. C. et S. D. C. S. I. 1686. fol.

Bibl. petersb.

— ob. Frisen Henr. (1686) — Weier L. (Naenia).

**Alexander Carolus** Poloniae princeps, Sigim. III. filius, episc. samogit. ob. Bogusz G. B. (In obitum oratio 1635) — Geysz Heliaszewicz Stan. (Sereniss. felicitatem) — Landi S. (II. S. Alessio 1634) — Lipski Jan (Elogium funebre 1635) — Mascardi V. (Festa 1635) — Olszewski Jakób (1632) — Ostrowski X. Jakób (Kazanie na pogrz. 1635) — Połubiński K. H. (Labarus funebr. 1635) — Przyłuski Baltaz. Stan. (Corona 1635) — Twardowski Samuel (Pamięć śmierci 1634).

**Alexander Casimirus** princeps ob. Starowolski Szymon (Lachrymae in obitum 1634).

**Alexander Benedykt** princeps (ur. 1677 † 1714) ob. Sobieski Aleksander.

**(Alexander I.)** Na wspaniały festyn z okazji urodzenia Alexandra Pa-wołowicza, pożądanego syna Nayaśnicy-szych Wielkich Xiążąt i następców tronu całej Rosyi w Warszawie, R. 1778. d. 24 maja uroczyste sprawiony

wiersz od obowiązanego Imperatorskie-mu Maiestatowi zgromadzenia XX. JJ. kraju zakordonowanego. W Warszawie, drukiem Michała Grölla, księgarza na-dwornego J. K. Mei (1778). w 4ce, str. 7.

Czartor.

**Alexander VI.** ob. Vitellius Erasmus.

**ALEXANDER VII.** Papież. († 1667 r.). Breve declarationis juramenti praestan-di ab alumni collegiorum pontificiorum Alexander Papa VII. ad futuram rei memoriam. w 4ce, k. nlb. 4. (druk z XVIII wieku).

Warsz. Uniw.

— Copia epistolae decretalis 1663. ob. Fagnanus.

— Responsa sae. congregationis u-niversalis inquisitionis a SS. D. N. Alex-andro VII. approbata; ad quaesita Misionarium Soc. Jesu apud Sinas. Anno Dom. 1656. Superiorum permis-su. Romae, ex typog. rev. com. apostol. 1656. fol. str. 14.

Ossol.

— Venerabil. Fratribus archiepiscop. Poloniae et Lituaniae. Romae, ex typ. reverend. Camerae apostol. 1657. w 4ce, kart 3.

Ossol. — Czartor.

— ob. Biskup (1786) — Informa-tio (1661) — Niremburgius Joannes Euzeb. (1666) — Rudzki Alex. M. (1655) — Susza Jakób (Cursus vita 1665) — Tomisławski Franciszek Do-minik (Anri veritas 1655).

**Alexander VIII.** ob. Lekarstwo (1749).

**(Alexander Rex)**. Alexander super mensas debellatus in Alexandro Rege Scotiae inter solennes regiarum mensarum epulas et hilares choreas, horrore e tristi mortis saltu, prostrato, orbi quondam exhibitus, nunc denuo ab Ill. perill. praenob. ac magnifica oratoriae facult. juventute in acad. Viln. Soc. Jesu ludis antecinerilibus in theatrum deductus. Et a principe pacis nato 1716. die 22 Febr. fol. k. 2.

Kraszew. Wilno IV. 232.

**Alexander**, Valachiae princeps ob. Łaski Wojc. (Oratio 1561).

**ALEXANDER de Villa Dei Dolensis.** Prima pars doctrinalis Alexandri cum sententiis notabilibus et vocabulorum lucida expositione nonnullisque annexis

argumentis cum eorundem replicis, terminationum quoque finalium, declinationum sic ac conjugationum in foliorum marginibus noviter ad novellorum in grammatica incipientium profectum adjunctis: cum quibusdam aliis additis pro scientiis aliquantulum profectis. Praeterea omnium vocabulorum indicem, que in prima parte continent theutonice et polonice exposita secundum ordinem alphabeti antea nunquam impressum. Impressum Lyptzk (1525?). w 4ce, kart CXX.

Bandt. H. dr. krak. 71. — Jocher 903.

— Glosa notabilis secunde partis Alexandri etc. kart CV. Tertia et quarta partes doctrinalis(?) magistri Alexandri cum commento(?) valde utili textus dante intelligentiam summariam, quarum tertia docet de quantitate syllabarum, quarta de accentuatione cum novis quibusdam sententiarum additionibus. kart XXXII. a na ostatku na karcie bez liczby rzymskiej: Impressum Lipsie. Anno Domini millesimo quingentesimo vigesimo quinto.

Bandt. Hist. druk. krak. 72.

**Alexander Gallus** ob. Głogowczyk J. (Exercitium II. partis 1504, 1510, 1517. — Secunda pars doctrinalis 1500).

**Alexander dux** ob. Hartmann Phil. Jak. (1686).

**Alexander** episcopus vilnensis(?) ob. Mazowiecki S. I. (1644).

**Alexander Hertzog** ob. Chwałkowski Mik. (1686).

**Alexander Hieronymus** ob. Introduitorium (1535).

**Alexander** od N. M. Panny ob. Maguszewski.

**Alexander Magnus** genere, meritis 1704: ob. Wyhowski.

**Alexander Wielki (Magnus)** ob. Alesandro — Ciechanowski A. H. (1720) — Curtius Quintus (1618) — Czerwiński Kaz. Ant. (1753) — Historia (1550) — Historia o żywocie (1611) — Hoffman Jan Daniel (1763) — Kaliński Jan Damascen (1689) — Kolberg Godefred (1701) — Łochowski Stanislaus (sive

exempla 1646) — Morsztyn Piotr (Puer 1675) — Plutarch (b. r.) — Retorowie (1728).

**Alexander król polski** ob. Vitellius Er. (Obedia 1505).

**Alexander królewicz**. Manifest 1704. ob. Sobieski Alex.

**Alexander Sanctus** ob. Sewerynowicz Jan Chryzost. (Vincula 1747).

**Alexander Slucensis dux** ob. Sturmus Joannes (Epistola 1581).

**Alexander Vitoldus** ob. Bellaria (1717).

**Alexandrinus Codex** ob. Woidius Carolus Godofredus (Notitia 1788).

**Alexandrinus D.** obacz: Memoriale (1627).

**Alexandrowicz** ob. Młodecki Józef (Żadania 1776) — Tyzenhaus (Replika 1790).

**ALEXANDROWICZ Adrian X.** Traktat mądrości duchowney albo experiment nabożny duszy, z trzema głównymi nieprzyjaciołami, to iest, z światem, czartem y ciałem, na cztery części rozdzielony, na polu krwawey męki Jezusowey odprawiony, nowym nabożeństwem orężem uzbrojony, krótkim rytmem opisany, pod buławą i komendą JW. Jego Mości Pana Stanisława Denhoffa wwdy Połock. hetmana poln. W. X. Lit. miecznika koron. grodowego Nowomieyskiego y Mozyrsk., Kałusk., Latowick., Lucyńsk., Zydekańs., etc. starosty. Do używania wiernym duszom podany przez.... zak. braci mniejsz. S. Franc. de Observ. kaznodz. generaln. na ten czas kustosza y gward. konwentu wileńsk. Wilno, w dr. akad. S. J. Roku traktującego z ludźmi Boga 1722. w 4ce, str. 341, Dedyk. i przedmowy k. 14.

**Alexandrowicz Dominik** marszałek tryb. litew. ob. Maccedoniusz (1770) — Modrzewski Andrzej Fryd. (O poprawie 1770).

Encykl. pow. I. 448.

**ALEXANDROWICZ Fabian.** Głos J. W. Pana generała adjutanta B. W. Lit. majora kawaleryi narodowej,

posła z województwa smoleńskiego na sejmie grodzieńskim roku 1790 Junii 24 dnia miany. 1793. fol.

Branic. — Krasińś.

— Głos J. W. generała adjutanta B. W. Lit. majora kawaleryi narodowej, posła z województwa smoleńskiego na sejmie grodzieńskim 1793. Junii 26 miany. fol.

Branic.

— Głos Jaśnie Wielmożnego... posła smoleńskiego na sejmie grodzieńskim 1793 Junii 28 miany. fol. 1 str.

Jagiell. — Krasińś.

— Głos J. W. posła smoleńskiego na sejmie grodzieńskim 1793 Julii 3 dnia miany. 1793. fol.

Branic.

— Głos J. W. generała adjutanta B. W. L. majora kawaleryi narodowej, posła smoleńskiego na sejmie grodzieńskim roku 1793 Julii 12 dnia miany. 1793. fol.

Branic.

— Głos J. W. generała adjutanta B. W. L. majora kawaleryi narodowej, posła z województwa smoleńskiego 1793. Julii 17 miany. 1793. fol.

Branic.

— Głos J. W.... generała adjutanta B. W. L. majora kaw. narod. posła z wojew. smoleńś. na seymie grodzieńś. 1793. Julii 26 miany. B. w. m. d. folio, str. niel. 2.

Krasińś.

— Głos Jaśnie Wielmożnego Imci Pana... generała adjutanta B. W. Lit. majora kawaleryi narodowej, posła z województwa smoleńskiego r. 1793. m. Sierpnia 8 dnia miany. fol. str. 3.

Krasińś. — Jagiell.

— Przymówienie się... Vice brygadiera kawal. narod. in turno na sessyi seymowej d. 23 Novembris 1793 r. folio, str. niel. 1.

Krasińś.

— ob. Grodno (Głosy 1793).

**(Alexandrowicz Hier.).** Produkt w sprawie W. I. P. Hieronima Alexandrowicza z ekonomią I. K. Mci Grodzieńską. B. m. (1784). fol. sygn. A—B<sub>2</sub>.

Jagiell.

**ALEXANDROWICZ Jan Aloj. Witold.** Bisk. Chełm. (1716 † 10/9 1781). Ecclesiarum metropolit. Leopold. canonicus cathedr. Premisliensis decanus, camenecensis praepositus, vicarius in spiritua-

libus et officialis Varsav. ac per ducatum Masoviae generalis. Dat. Varsav. die (19) Febr. A. D. 177(4). Facult. vescen. carn. etc. temp. Quadragesimae.

— Eques ordinis sanc. Stanislai univ. dioecesis nostrae clero intra regnum Galiciae constituto, salutem. Skurbinoviae, octava Augusti. Anno 1781. fol. k. 1.

Ossol.

— Toż. Crasnostaviae, 20 Augusti. 1781. fol. ark.

Ossol.

— Communicatio binarum literarum gubernii clero suo. 1781. fol. k. 2. Jocher 7941.

— Mowa JW. JXdza Jana Aloyzego de Witolf Alexandrowicza, kanon. i deput. z archikapit. lwowskiey, proboszcza kamienieckiego, skaliskiego etc. przy limicie trybunału miana dnia 30 Grudnia 1756.

Mieści się w: Mowy wyborne. Lublin 1759. str. 370—371.

— Mowa żałobna przy exportacyi (ś. p. Andrzeja Stan. Młodziejowskiego, Bisk. Pozn. i Warsz.) w kościele św. Jana kollegiaty warszawś. r. 1780 miana. B. w. m. i dr. fol. kart 4.

Jagiell.

— Proces biskupa Chełmskiego (o śmierci Maryi Teresy). folio. (w Krasnostawie).

Katal. Batows.

Świecki Pamięt. I. 273. — Encyk. Orgelb. I. 417—8.

**Alexandrowicz Joannes Casimirus** ob. Messis (1720).

**ALEXANDROWICZ Jędrzej** h. Srzenia-wa, filozofii doktor i profesor w uniw. krakowskim. Monopodii de tripode ruina seu columnae Ossolinianae iam ex tribus fratribus ultimae fortissimis illustrissimae asciae atlantibus, clarissimis patriae in orbe Sarmatico toga nestoribus, sago aiacibus, piissimis religionis catholicae pompiliis, nunc violentis inevitabilis necessitatis manibus fractae. Illustrissimi ac magnifici domini D. Maximiliani comitis de Tęczyn, in Ossolin Ossoliński castellani Czernensis depicta effigies a M. Andrea Alexandrowic philosoph. doct. ejusque in academia Cracovien. professore frequentissimis



hospitibus luctuosa inter monodia in Klimuntów proposita anno a partu virginis 1655. die 28 Jan. Cracoviae, apud Lucam Kupisz S. R. M. typ. folio, k. 15 niel.

Na odwr. str. tyt. herb Topór i pod nim na pochwałę 6 wierszy łac. napisał Remigi Konstanty z Glewa Lasocki, student wymowy. — Przypisane prozą łac. Janowi komandorowi maltańskiemu poznańskiemu, Zbigniewowi opatowi koprzywnickiemu, Władysławowi kanonikowi krak. i płockiemu, Alexandrowi Maxymilianowi, Franciszkowi Sieciechowi na Tęczynie i Ossolinie Ossolińskim kasztelanom Czerskim, synom zmarłego, przez autora panegiryku. Trudno uchwyć jakiś wątek do żywota Ossolińskiego.

Krasińs. — Akad. — Jagiell. — Ossol.

— Job i Tobiasz, wierszem polskim.

Jabłonow. Ostafi 1751. — Jabłonowski in Musaeo Pol. str. 20.

— De missae sacrificio.

Jabłonowski in Musaeo Pol. str. 20.

— De secta Turcarum.

Jabłonowski in Musaeo Pol. str. 20.

**Alexandrowicz Józef Witold** ob. Jaworski Stan. II. (Pierwszy 1779).

**Alexandrowicz Krzysztof** ob. Rasius Ad.

**ALEXANDROWICZ Stanisław**. Sprawa WJP. Stanisława Alexandrowicza, starosty wasiliskiego, pana a starozaconnego Nochina Kopelowicza kupca z JPP. Antonim Domańskim y Piotrem Teplerem. (r. 1785). fol. str. 8.

Jagiell.

**Alexandrowicz Stanisław** ob. Gajdziński Marcin (Kazanie 1788).

**Alexandrowicz Tadeusz** ob. Chomińscy (Sprawa) — Kadłubowski Michał (1787).

**ALEXANDROWICZ Tomasz** († 1799). Głos J. W. Imei Pana Alexandrowicza kasztelana podlaskiego in turno miany dnia 3 Listop. 1788 r. Warszawa, Du-four. fol. k. 1.

Czartor.

**ALEXANDROWICZ Tomasz Witold** († 28 Wrześn. 1794). Kleomira albo igrzysko fortuny na cudownych szczęściach i nieszczęściach granicach fundowane, nayprzód francuzkim, potym angielskim językiem do druku przez pewną damę w r. 1449 podane, a na polski tłumażone przez rzetelnego i prawdziwego

poczeiwych polaków syna w r. 1754. W Warszawie, w druk. J. K. Mei i Rpti kolleg. Soc. Jes. 1754. w 4ce, str. 346.

Na odwr. str. herb Aug. III.

Dedyk. Augustowi III. i Maryi Józefie.

Jest tu od str. 314—346 Arselin i Kleomira tragedya wierszem w 3 a.

— Toż, tamże. 1754. (Jedyną różnicą od poprzedzającego jest sygnatura pierwszej kartki, zresztą wszystko zupełnie toż samo).

Bandt. Hist. druk. II. 196. — Święcki Pamięt. 1858. I. 273.

Czart. — Dzików — Ossol. — Polkows. — Jagiell.

— ob. Corneille (Kornel) (Herakliusz 1749).

**Alexandrowiczowie** ob. Protokół.

**Alexandrum** omnium clariss. ob. Lützow B. C. (1664).

**Alexiejewicz Jan** († 1696) ob. Galatowski Joanicysz (1683).

**Alexiewicz Piotr** ob. Piotr W.

**Alexiewicz Fiedor** (Teodor) († 1682) ob. Baranowicz Łaz. (1670) — Gizel Innocenty (1674, 1678, 1680) — Tanner Bernard Leopold Franciszek (Legatio 1689).

**Alexiewna Natalia** ob. Iliński Michał (b. r.).

**Alexis** Ecloga ob. Samboritanus (1566).

**Alexius a S. Bernardo**, Lubelezzyk ob. Brzechffa Jędrzej (Opisanie 1610).

**Alexy Michałowicz** Car († 1676) ob. Alexy (Czełowiek Bożij, dialog 1674) — Galatowski (Messyasz 1672) — Müller Ernest (1662).

(**Alexy Petrowicz** Carewicz) († 7 Lipca 1718). Orbis geminus immortalis connubii foedere ad christiani nominis conjunctionem, ad integritatem universi colligatus, in Seren. a Poten. S. Careae (tak) Maj. filio unico Alexio Petrowicz Imperii Russiae Principe haerede; et Ser. Principe ac D. Dom. Charlotta Christina Sophia Duce Brunsvie. et Luneburgensi auspiciatissimae fortunae sponsis inter publica Regnorum vota epithalamico plausu adoratus devotissimo suae Careae Serenitati collegio Torunensi Soc. Jesu. Anno

MDCXXI. die VI. Decembr. Thorunii, impressit Johannes Nicolai nob. Senat. et Gymn. typographus. 1711. fol. kart 11.

Jeźnici opiewają wierszem chwale Alexego, Dołhorukiego, Meżykowa, Szeremete, Galiczyna. Jagiell. — Krasińs.

— Supplex Parnassus Petri M. Rutorum Caesaris filio Serenissimo Principi Alexio, dum hospes ex Polonia iter adornaret prono vertice advolutus. Cracoviae, typis Universitatis. 1710. w 4ce, 28 str.

Elegie, dytamy i ody.

Czartor. — Bibl. petersb.

— ob. Alexy Św. (1710) — Jamborski Matthias (Gazophylacium 1710) — Staehlin (Anegdoty 1789) — Zawiet (1703).

(Alexy św.) (Rzymianin, Spowiednik). Compendium vitae S. Alexii Romani confessoris et Officium ejusdem in gratiam studiosae juventutis editum. Lublini, typ. Coll. Soc. Jesu. A. 1699. w 16ce, k. 6.

Tytuł w obramowaniu.

Jagiell.

— Toż. Lublini. Typ. Coll. Soc. Jesu. 1700. w 12ce, k. nlb. 6.

Tytuł i całe dziełko odmiennym drukiem od edycyi z r. 1699.

Jagiell.

— Życie krótko zebrane S. Alexego Rzymianina, wyznawcy tegoż officium abo godzinki na przychęcenie do nabożeństwa ku niemu, nabywającej w szkołach młodzi wydane roku utaionego w ciele ludzkim Boga 1700. Z dozwoleniem przełożonych. W Krakowie, z druku Mikołaja Alexandra Schedla, J. K. M. ordy. typo. (1700). w 16ce, str. 24.

Jagiell.

— Żivot błogosławonego Alexego spowiednika. Drugi żywot Eustachiusza Męczennika. Ku czytelnikowi zostowierszik: Chceszli dostępitż niebieske radości — Zgardziż rozkoszi, ucz se ciepłowości — Nie mimay ieczatz z god potim na gody — Pomni bogacza hoynego przigody. — Zgardzitz rozkoszi żywot Alexego — A ciepłowości uzi Eustachego. — Jan. S. ezinil. (Na końcu): Prassowano w Krakowie przez Macieia Szayffenberka. Lata Bożego 1529. w

8ce, 3 półarkusze. Syg. A—C. druk gocki.

Pisownia do czeskiej zblizona u. p. spowiednika. Jest także c i r z kropką w miejsce cz i rz, a z niemiecka tz za c.

Bandt. H. d. k. p. I. 441.

Jagiell.

(Alexy Św. Metropol. Kijowski).

Niesłychany przedtem nowej światobliwości przykład. Alexy święty w klejnotach herbowych niezwyčajzonego ruskiej monarchii Czara ob. Frydrychowicz Dominik (1710).

(Alexy). Aleksij czełowick Bożij, scenicznej dialog w czest' Caria i Wielikawo kniazia Aleksia Michajłowicza przedstawlenyj i wznamenie wiernawo poddanstwa czrez szlachetnuju młod' studentskuju w kollegium kijewo-mohilewskom na publicznom dialogu w hodot sotworenija swieta 7182, a ot roźdestwa Christowa 1674 paki miru jest jawlennyi. (Na końcu): Sie dieło po żelanju Jewo Carskawo Preswietławo Wieliczestwa, Boliarina i Namiestnika Niżegorodzkawo i wojewody kijewskawo, błagorodnawo kniazia Giorgijia Pietrowicza Trubeckawo, napieczatasia w światwo, wielkoj, czudotwornoj ławrie kijewo-pieczerskoj ot Roźdiest. Ch. 1674 mies. fiewralia, dnia 22. w 4ce, kart niel. 6.

Jestto treść dyalogu, w języku cerkiewno ruskim.

Karatajew. N. 807.

Krasińs.

— Alexy drama abo więc Pasterka Jaśnie Wielmożnemu Panu a Panu Michałowi Kazimierzowi kniaziozi z Kozielska Ogińskiemu hetmanowi wielkiemu W. X. Lit., staroście kalwaryjskiemu, uszpolskiemu etc. etc. kwoli uszanowaniu wielkiej uroczystości Imieniu, a życzliwych prawdziwie chęci oświadczenia od szkół Słonimskich Societatis Jesu wyprawiona i przypisana r. 1769. 4 marca. w 4ce, 13 kart nlb.

Dyalog grany w Słonimie.

Wizerunki nauk. Wilno. 1841. T. 55. str. 98.

— Alexy, prawdziwe okupu naszego wyrażenie. Tragedya w dzień uroczysty wprowadzenia bractwa Serca Jezusowego do Krośnińskiego kościoła Soc. Jesu wyprawiona, a przez kawalerów konwiktu na publiczney szkół sali pu-

blicznemu widokowi podana. Roku odkupienia Narodzonego 1770. w 4ce, k. nlb. 7.

Ossol.

— Biała Lilia na trzech S. Alezego stopniach wyrosła, kvvitnącey niesmiertelną Gozdavva herbownego domu sławie Jego Mości Pana P. Iana Gizickiego, chorążego owrvckiego, rotmistrza Jego królewskiej Mści, zupełnym kandorem, od szlachetney poetyckiey młodzi collegium Gorskiego, Piarum Scholarum na publicznym theatrum wysadzona. I za należyty present ofiarowana. Roku z Liliey narodzonego w ciele kwiatu 1683. W Warszawie w druk. Piar. Schol. w 4ce, str. nlb. 4.

Bibliot. A. Wolańsk. w Rudce.

— ob. Chróściński Stan. (Zbiór zatrudnień 1712) — Frydrychowicz Dominik (1710) — Henschenius (Vita) — Landi Stef. (dramma 1634).

**ALEXY** ksiądz. Officium albo godziny do Panny Maryi przez Oycę Alezego. W Krakowie, M. Dyaszewski. 1742. w 8ce, str. 206.

Jocher 6909.

**Alexy od Najśw. Panny.** Kazanie 1692. ob. Magnuszewski Alexy.

**ALEXSWANG Marcin.** Gratulatio de foelicis e Polonia adventu in regiam terrarum Prussiae munitissimam arcem Marienburgensem nobilis Michaelis Friedewaldi, officij regij contra rebelles subditos instigatoris strenui. Scripta hortatu bonorum Prutenorum civium per nobilem Martinum Alexsuangium, indigenam Elbingensem, Anno Dni 1572. Cracoviae in officina Matthaei Siebeneycher. A. D. 1574. w 4ce, 12 kart niel. na końcu herb polski z liliami Francyi na piersiach.

Po tytule na Iej karcie jest portret Fridevalda w 53 roku życia w sukni honorowej i z trzema na piersiach medalami. Na odwrocie jest herb jego (Frydewald) — poczem powinszowanie na szczęśliwy jego przyjazd de Malborgu. — Autor mieni go mężem tak w publicznem jak i prywatnem życiu bez skazy, którego wysokie cnoty gasiły wszelkie potwarze przeciw niemu przez nienawistnych wymierzane.

Juszyńś. I. 4. mylnie ma r. 1572.

Czartor. — Jagiell. — Krasieńś. — Ossol. — Gdańska Kapit.

— ob. Kurowicz Jan (1650).

**Alfa i omega**, to jest naczatok i koniec, izbrannyja ot bożestwiennych pisanii, ewangelskoj propowiedi, Apostolskich uczenii i ot prawit sw. Otec, i procz. perewod s greczeskawo. Wilno, 1786. w 4ce.

— Toż w Supraslic. 1788. fol.

Jocher 2438.

**Alfabet** ob. Gadebasch Jak. (Vestibulum 1621).

**Alfaracius Gusmanus** ob. Ens Gasp. (1652).

**Alfawit** ritmami słozennyj, soczynie archiepiskopa Joanna Maksimowicza, napiecz. w Czernigowie, druk. Klasztorna. 1705. folio, kart 9, 140, 1. Nadto anagramma ryte na miedzi.

Tołstoj N. 208. — Karat. N. 1248.

Bibliot. publicz. Petersb. — Bibl. petersb.

Akad. nauk — Bibl. Karatajewa — Bibl.

Towarzyst. histor. — Krasieńś.

— ob. Maksymowicz Jan.

— duchownyj w polzu inokom i mirskim socz. sw. Dimitrija mitrop. Rostowskawo napiecz. w Kijewie 1710 fiewrala 2. w 8ce, kart 4 i 192.

Sopikow Cz. 1. N. 42. — Karat. N. 1310.

Bibliot. publicz. Petersb. — Bibl. Akad. Nauk petersb.

— duchownyj, w polzu inokom i mirskim, socz. św. Dimitrija mitrop. Rostowskawo, napiecz. w Kijewie w 1713. w 8ce, kart 4 i 197.

Sopikow Cz. 1. N. 43. — Karat. N. 1352.

Bibliot. publicz. Petersb. — Bibl. petersb. Akad. nauk.

**ALFELD Detleff.** Einige Schreiben von 9, 12, 16, 19 Januarii, 14, 17, 24 Febr. 1658 an den König von Dänemark die Polnischen Angelegenheiten betreffend. w 4ce.

**ALFONSI** ducis Ferrariae Stanislawo Karnkovie episcopo Vladislaviensi epistola, qua viros nobiles equitem Guarinum, Alexandrum Baransovium, et Ascanium Giraldinum ad eum salutandum mittit. Datum Ferrariae annis 1575. Octobris.

ob. Literae Clar. Virorum w Histor. polon.

Dlugosii. Lipsiae 1712. T. II. str. 1733.

**Alfons** ob. Znak zwycięski (1702).

**Alfurkan tatarski** ob. Czyżewski Piotr (1616, 1617, 1618, 1640).

**ALGAROTTI.** Seym walny Cyterski P. hrabiego Algarotti z włoskiego przetłumaczony przez Maryannę Maliszewską S. M. — B. m. dr. i r. (około r. 1790). w 12cc, str. 143.

Zieliniś. — Jagiell. — Ossol.

**Algebra** ob. Czoehron Seb. J. Kanty (Alg. Wiadom. 1780) — Hell X. Maxymilian (1760) — La Caille (1773) — L'Huiller (dla szkół narod. 1782) — Scherffer C. (1773) — Ustrzycki Andrzej Sebastyan (1773) — Węgleński Jozafat (Algebra początkowa 1775).

**Algeos** Mnemejon in funere Pauli Hercii ob. Jaxan Stan. (1648).

**Algorismus, Algorithmus, Algoritmus** ob. Algorithm — Joannes de Sacrobusto (ob. Sacrobusto) — Kłos J. (Algorithmus tj. nauka liczby 1537) — Łańcut Joannes (integrorum 1504, linealis 1510, 1515, 1517, 1519, 1534, 1538, 1548, 1556, 1558, 1562) — Peuerbach (1515, 1530, 1537) — Sacrobusto Joannes (b. r., 1504, 1509, 1511, 1517, 1518, 1521, 1522, 1524, 1533, 1537) — Scriptoris H. (proportionum 1514) — Stromer Henr. (linealis 1524, 1526, 1536).

**Algorithm** ob. Algorismus — Dessernus (to jest nauka liczby 1602). — Kłos (Nauka 1537) — Wojewódka (to jest nauka liczb) 1553, 1574).

**Algorithmus** nouns de integris compendiose sine figurarum (more Italarum) deletionē: compilatus artem numerandi omnemque viam calculandi enunciatim brevissime edocens. B. r. m. i dr. w 8cc, k. 4. (brak końca).

Czy z r. 1491? Porównaj edycję z r. 1526. Czartor.

— novus de integris, compendiose sine figurarum (more Italarum) deletionē compilatus: artem numerandi, omnemque viam calculandi enunciatim brevissime edocens. Na końcu: Impressum Cracoviae per Hieronymum Vietorem. 1526. w 8cc, k. nl. 8. dr. goe.

Pisany był zapewne 1491 bo w tekacie wzięten rok annus currens. Być więc może, że to jest odrdruck poprzedniej edycyi.

Żebrawski: Bibl. mat. 354.

Czartor. — Jagiell.

— proportionum una cum monochordi generis duatonici compositione. Na końcu: Impressum Cracoviae per Wolfgangum de Argentina Anno domini 1514. die 29 Julii. w 4cc, 8 k. nlb. typ. lat. (Na tytule w ozdobach drukarskich Valentinus Eckius Philyripolitanus położył 6 wierszy): Tetrica frugalis cupiens documenta Mathesis — Adsis, nam referant totius artis opes. — Euclides quidquid celebris, Boetius asperseripere, exiguus continet iste liber. — Hinc tibi quadruij (sic) si clausa est ianua opimi. — Non es prudentum dignus adire chorum. — (Niżej zdanie): Si dii volunt biga venena non vocebunt.

Na odwrocie tytułu dedykacya z napisem: Magnifico ac Generoso Domino Domino Christophoro de Nigromonte ac Boskowitz, domino in tribonia Henricus Scriptoris Erphordensis liberalium artium baccalaureus. S. P. D. — Datowana z Krakowa 1514. Oświadcza w niej o wydaniu innego dziełka: Quod si tua mag. hec (ut non diffido) hilari vultu, obvisque manibus suscipiet, propediem tractatulum quandam de corporum mensuratione quem continuo absolvam in lucem dabo. — Na końcu rycina wyobraża króla w pancerzu z berdysem (Bolesława Śmiałego?), św. Stanisława oraz herb Sulima.

Żebrawski. Bibl. matem. str. 87. Ossol.

**ALHAZENUS Mazanus Arabs** (Abu Aly Al Hasan Ben Alhasan). Opticae thesaurus Alhazeni Arabis libri VII. nunc primum editi. Ejusdem liber de crepusculis et nubium ascensionibus. Item Vitellionis Thuringopoloni libri X. Omnes instaurati, figuris illustrati et aucti, adiectis etiam in Alhazenum commentariis a Federico Risnero. Basileae, 1572. fol. str. 288 i 472.

Chreptowicz — Czartor. — Jag. — Warsz. Uniw.

— ob. Vitellio.

**ALIBANI Andreas.** Discorso di — per la Cometa conspiciua al meridiano di Bologna la notte delli 17 Dicembre 1664. dedicato all Illustr. et Eccellentiss. sig. Abbate Girolamo Lubomirshy. In Bologna, per gli heredi di evangelista Dozza 1664. Con licenza di Superiori. w 4cc, str. 12. Jagiell.

**Alidora** ob. Skromność (1782).

**Alienatio** ob. Górski Jacob (1629).

**Alimonia spiritualis** ob. Dambrowski Josephus (1722, 1748, 1755, 1762, 1772).

**Aliphius Ludovicus** sekr. Bony ob. Cicero (Pro Archia 1518) — Francolinus Mathias (1534).

**Aliquid juris brevem notitiam juris canonici continens, modum simul allegandi ex utroque jure, breviaturas legendi juris canonici regulasque ejusdem iuris ordine alphabetico exhibens.** In gratiam studiosorum iuris a quodam Soc. Jesu Theologo luci datum cum facultate superiorum. Imprimatur. Carolus episcopus m. p. Vilnac, typis academicis Societatis Jesu. A. D. 1728. w 4ce, sign. A—C<sub>3</sub>.

Jagiell. — Wilno.

**ALISCHER Sebas.** z Buntzel (ur. 1602 † 4 Marca 1674). Piastus octo seculorum princeps serenissimus, versibus elegiacis celebratus a Sebastiano Alischero P. L. C. Min. Lign. Petro-Paulino. Lignici, typis Sartorianis. A. D. MDCLIII. (1653). w 8ce. Na początku wraz z tytułową kartą 4 karty nieliczbowane. Następnie idzie sygnat. A—B<sub>5</sub>.

Katal. Batowski.

Czartor. — Wrocł. miejska.

— Piastus e cive oppidano princeps Poloniae creatus, ex historiarum monumentis actu scenico repraesentatus. 1626. w 12ce.

Dyalog sceniczny. — Później pisali o Piaście dyalogi Bitiscus (1655) i Stief (1772).

**ALITOPHILUS Calliander Sarmata.** In senatum lovicensem: cui praefuit Aloisius Luppomannus, legatus antychristi romani (carmen) Alithophili Calliandri, Sarmatae. A. D. 1556. w 4ce.

Tego pseudonimu używali także Morisot Kl. B. (1624) Fludd Rob. († 1624) i inni. Porównaj: Alethophilus.

**Alkober Jan** ob. Nowowiejski Felicyan (1753).

**Alkoran** ob. Galatowski Jan (machomet. 1683) — Guadagnolo Filip (na wywrócenie wiary 1699) — Nau X. Michał (Wiara 1692, 1697) — Rutka T. (ob. Guadagnolo) — Skarga Piotr (Messyasz 1612).

**ALLAINVAL Leonore Christ.** († 2 Maja 1753). Kłopot z bogactwy. Komedia we 3 aktach z francuzkiego przetłomaczona y na teatrze warszawskim reprezentowana. Warszawa, w drukarni Piotra Dufour. 1784. w 8ce, str. 150.

Ostatnia strona oznaczona mylnie 139.

Jagiell. — Czartor.

**Allandus X.** ob. Augustyn Aureliusz (1617, 1620, 1788).

**Allart Hugo** ob. Atlas (1660—67).

**ALLART Lud. Mikołaj.** Schreiben eines vornehmen Generals an Ih. Kön. Maj. von Pohlen abgefertiget aus der Gefangenschaft in Narva. (Aus dem Frantzösischen übersetzt). w 4ce, str. 4.

Podpisane: 6 Dec. 1700. Ludvig Nicolas von Allart. Drukowane w Rewalu.

— Desz bey der Russischen Arnee gewesenener General Lieutnants und Ober-Ingenieurs in der glücklichen Victorie bey Narva gefangenen Ludwig Nicolai von Allart Schreiben und auffrichtige Relation, von der russischen Verwirrung an den König von Pohlen aus seinem Arrest in Narva (d. 6 Decemb. 1700). Stockholm, gedruckt in der königl. Buchdruckerey, bey Sel. Wankifs Wittibe. w 4ce, str. 8.

— Toż. B. w. r. (1700). w 4ce, k. 4.

Jagiell. — Czartor. — Bibl. petersb.

— General Lieutnantes och Öfwer-Ingenieurens Ludwig Nicola von Allart som wid Stadens Narva lyckeliga Undsättning, blifwet fängen, upricktige Relation och sannfärdige Berättelse om Ryssikes Czaren och hans folks grufweliga Förskräckelse och Förbistring til Konungen i Pohlen. (Stockholm, Kongl. Tryckeriet). Dat. 1 Februari 1701. w 4ce, 8 str. Czartor.

— Toż....., som wid stadens Narva lyckeliga Undsättning blifwit fängen, upricktige Relation och sannfärdige Berättelse om Ryssikes Czaren och hans folks grufweliga Förskräckelse och Förbistring til Konungen i Pohlen. (Dat. Narwa 6 Dec. 1701). B. w. m. w 4ce, k. 4.

Jagiell. — Czartor. — Bibl. petersb.

**Allatus Jan** ob. Ubi devastaveritis devastabimini (1712).

**Allayrac (D')** ob. D'Allayrac (Dale-  
rac) (Anecdotes 1684, 1699).

**Alleaume Gilles S. J.** ob. Tomasz  
od Pana Jezusa. (Boleści Pana naszego  
Jezusa Chrystusa 1761).

**Allegoria** o łabęciu herbie ob. Płot-  
kowski Jerzy (1584).

**Allegoriae** albo kwiecica ob. Chalecki  
Krz. (1618).

— sive synthemata ob. Chalecki  
Krz. (1618).

**Allegrezze** et solennita 1574. ob.  
Henryk Walezy.

**ALLEGRINI Alderani.** De laudibus  
S. Stanislai Kostkae e Soc. Jes. oratio  
latino sermone conscripta ab Alderano  
Allegrini aede deinde ab eodem in ver-  
naculam linguam conversa, et dicata  
Emin. ac Rev. S. R. E. Cardinali  
Aloysio Torrigiani Sanct. Dom. N. Cle-  
mentis Papae XIII. secretario Status.  
Romae MDCCLXVII. (1767) apud Paul  
Junchi haer. Francisci Bizzarini Ko-  
marek Bibl. Vatic. provisorem libro-  
rum. In typographo S. Michaelis ad  
ripan. Praesidibus adprobantibus. fol.  
małe, str. XIII. 232. (po włosku i po  
łacinie).

Ciampi Bibliogr. I. 6. Jagiell.

**Alleluya.** B. r. m. i dr. (druk Ła-  
zarza w Krakowie) w 12ce, k. nl. 2.  
Syg. A<sub>11</sub>—A<sub>111</sub>.

Z nutami, na końcu których V. S. (Wacław  
Szamotulski?).

Sygnatura A<sub>11</sub> na karcie pierwszej dowodzi,  
iż to jest ułomek broszury, i że poprze-  
działa karta tytułowa. — Pierwsza strofa  
zaczyna się: „O chwalcie Pana Boga wszech-  
mocnego.“ — Ostatni wyraz jest „Dokoń-  
czenie.“ — Na 1ej str. Alt, na 2ej Tenor,  
na 3ej Bass.

Wiszniews. VI. 454. twierdzi, że autorem  
jest M. Rej (obacz). Bibl. Zielńsk.

**Allemagne** ob. Montigny (1773).

**Allen F.** rytownik ob. Courvé  
(1655) — Radziwiłł (1655).

**Allenstein Joannes** ob. Brede Geor-  
gius de Konicz (Textus philos. 1517,  
1531).

**Allenstein Gasp.** ob. Santhoff (La-  
crymae 1613).

**ALLETZ Pons Auguste** (ur. w Mont-  
pellier 1703 † 1785 w Paryżu). Les  
fastes de la Pologne et de la Russie.  
Vol. I—II. Paris 1770. w 8ce.

**ALLIACO Petrus** (Ailles) (ur. 1350  
† 1419 lub 1429). Tractatus Petri de  
Eliaco episcopi Cameracensis super li-  
bros Methaeorum. De impréssionibus  
aeris de hijs quae in prima, secunda:  
atque tercia regionibus aeris fiunt. Si-  
cut sunt Sydera cadentia. Stelle. Come-  
te. Pluvia. Ros. Pruina. Nix. Grando.  
Ventus. Terre motus. Deque generatis  
infra terram. (Herby Litwy, Polski i  
Krakowa). Na końcu: Petri de Eliaco  
Episc. Cameracensis tractatus super li-  
bros Methaeorum finit impressus Cra-  
caviae in domo Joannis Haller. Anno  
dni 1506. In octava sancti Floriani w  
4ce, k. XXI. druk goc.

Na odwrocie tyt. wiadomość o autorze.

Jocher 141. — Janoc. Nachr. IV. 152. —  
Łukaszew. Hist. szk. I. 105. — Żebrow.  
Bibliogr. 71—2.

Dzików — Bibl. Czarneck. — Kijows. —  
Ossol.

— Tractatus Petri de Eliaco epis-  
copi Cameracensis super libros methae-  
orum de impressionibus aeris et de his  
quae in prima secunda atque tercia re-  
gionibus aeris fiunt. Sicut sunt sidera  
cadentia, stelle comate, pluuija, ros, pru-  
ina, nix, grando, ventus, terraemotus.  
Deque generatis infra terram. (Poniżej:  
herby Litwy, Polski i Krakowa). Na  
końcu: Petri de Eliaco epi Cameracen-  
sis tractatus super libros methaeorum  
finit impressus Cracoviae arte et im-  
pensis spectabilis viri dni Joannis Hal-  
ler ciuis cracoviensis Anno dni 1515.  
post dominicam Letare. w 4ce, 1 k.  
tyt. k. liczb. 20 i Inventatorium k. 1.

Na odwr. tytułu Petri de Eliaco vita (w 5  
wierszach).

Jocher 143.

Ossol. — Czartor. — Jagiell. — Bibliot.  
Czarneck.

— Tractatus Petri de Eliaco epis-  
copi Cameracensis, super libros methae-  
orum de impressionibus aeris. Ac de  
hijs quae in prima, secunda, atque ter-  
cia regionibus aeris fiunt, sicut sunt  
Sydera cadentia, stellae comatae, plu-

uia, ros, pruina, nix, grando, ventus, terraemotus, deque generatis infra terram. Na końcu: Cracoviae in aedibus Hieronymi Vietoris impressum, summa cum diligentia. Anno Dni MDXXIII. (1524). Nona Decembris. w 4ce, kart XIX. i 1 k. nl. Inventarium kursywa.

Tytuł wśród ozdoby drukarskiej, wyobrażającej bramę z łukiem u góry. Na dole związany monogram rytownika A. T. Jocher 142. — Encykl. Orgelbr. I. 219. — Bandt. Hist. dr. krak. 222.

Czartor. — Jagiell. — Ossol. — Dziedusz. — Bywa przytaczana u nas i edycya: Viennae, per Hier. Vietorem et Singrenium. 1514. w 4ce, k. XXV. ale ta do polskich edycji nie należy. — Tę edycyę poprawioną przez Amb. Saltzera wydał Filip Gundelius. Jagiell.

**Alliance und Verbündniss zwischen** Ihr. Churf. Durchl. zu Brandenburg als Hertzogen in Preussen und den Ständen der königl. Lande Preussen zu beyder Parten Defension geschlossen im Jahre 1655. den 15 Nov. B. m. dr. w 4ce, A—B<sub>3</sub>. (kart 6).

Są dwa różne wydania z tegoż samego roku. Jagiell. — Branic. — Dzików. — Ossol.

— ob. *Traité* (1793).

**ALLIOT Piotr** († 1779). *Compte générale de la depense des édifices et batimens que le Roi de Pologne a fait construire dans Nancy.* Nancy 1762. folio.

Encykl. Orgelbr. I. 494.

— *Recueil des fondations et établissemens faits par S. M. le Roi de Pologne, duc de Lorraine et de Bar, qui comprend la construction d'une place, où est erigée la statue equestre de Louis XV. etc.* Nancy. Antoine, 1758. w 4ce.

Querard (*La France litt.* I. 41) ma Précis zamiast: *Recueil*.

— Toż. Wydanie 2-gic. Luneville, 1762. folio.

**Allocutio** ob. Benedykt XIV. (1756).

— *gratulatoria ad Georg. Lubomirski* ob. Peschwitz Gotfr. (1659).

**Allocutiones** ob. Radziwiłł Georg J. (1611).

**Alloquia** Osiecensia ob. Sawicki Kasp. (1615).

**Alloquium** Gedano ob. Mochinger Joh. (1652).

**Alluviones** ob. Siemiński Paweł (*De alluvionibus* 1571).

**Almanach** ad annum incarnationis domini 1511. ob. Cracoviensis St.

— für das Jahr 1528. Druk krakowski zapewne z r. 1527. w 8ce.

Jest to tylko ułamek kalendarza niemieckiego, z którego zachowało się kart nrb. 8. ostatnia ma syg. B<sub>11</sub>, było więc 1½ lub 2 arkusze. Z tytułowej karty została tylko część dolna, na której widoczna jest także dolna część herbu Krakowa, z resztą zachowana tylko cała karta na której jest drzeworyt, mający wyobrażać Marsa siedzącego z mieczem nad głową wzniesionym, z podpisem: Saturnus vnd Mars mithelver, a na str. odwr. drzeworyt, wyobrażający króla w koronie siedzącego, który trzyma lewą ręką na łonie wór z pieniędzmi z napisem: Avaritia, prawą ręką upuszcza na ziemię pieniądze. U spodu napis: Ad annum 1528. Juppiter eyn herr disz Jar. Druk gocki. Jagiell.

— (auf das Jahr 1548). (Na końcu:) Gedruckt tzu Krokaw durch Hieronymum Vietorem. w 16ce. Ułamek mający kartek 8. z których jedna biała. Druk gocki drobny.

Tytuł ten daje uławkowi kalendarza niemieckiego dlatego, iż pod tym tytułem znany jest niemiecki kalendarz Piotra Proboszczowicza na rok 1546. drukowany w Krakowie przez Macieja Scharffenberga.

Kartki niniejsze obejmują półarkusz C. Na odwr. kar. pierwszej, jest wzmianka: Im Hornung anno 1548. toż i na k. czwartej s. o., co dowodzi, iż to jest kalendarz na r. 1548. Druk Wietora. Wietor drukował to może jeszcze w końcu r. 1547. lub z początku r. 1548. w którym jak Bandtke w *Historji drukarni krak.* z aktów podał (s. 249), wdowa po Wietorze stawiała przed sądem biskupim. Być może, iż ten kalendarz ułożył także Piotr Proboszczowicz.

Jagiell.

— *royal de la cour du Roi de Pologne pour a. 1764.* Luneville 1764. w 16ce, kart 67.

Czapski.

— *politique du Pologne pour l'année 1771.* Varsovie, Mich. Gröll et à Dresde dans la même librairie 1771. w 16ce.

Zieliński.

— *politique du Royaume de Pologne et du Grand-Duché de Lithuanie l'année bissextile 1772.* selon le meridien de Varsovie. Varsovie chez Mich. Gröll. w 16ce.

Kraśński.

— Tenże tytuł, pour l'année 1773. w 16ce. Krasinś.

— Toż, pour l'année 1774. w 16ce. Krasinś.

— Almanac politique du Royaume de Pologne pour l'année 1775. avec la carte itinéraire et générale, dessinée par M. la capitaine de Perthées et les tablettes. A Varsovie. w 16ce.

Krasinś.

— Almanac de Pologne pour l'année 1766. à Varsovie, chez Mich. Gröll libr. et à Dresde chez le même. w 16ce, ark. 15.

— pour l'année bissextile 1776. Varsovie, chez Jean Auguste Poser libraire rue Trompetete, hotel de Reissen. w 16ce, str. 198. Ossol.

— Royal de Gallizie et de Lodomerie pour l'année 1776. Il se trouve au Bureau de la Direction générale de Gazettes des ann. publique des chaises à porteur etc. sur la place de la maison de Ville vis à vis le Hotel des domaines Imperiales. Leopold, chez Antoine Piller impr. du Gouvernement. w 8ce, str. 204, k. 2. Ossol.

— de Gotha pour l'année 1793. avec des estampes de M. Chodowiecki.

— historique et généalogique pour l'année bissextile 1791. Histoire de Pologne avec 2 cartes, 7 portraits et 6 estampes enluminées, représentant des costumes polonais et 7 sujets historiques gravées par D. Chodowiecki. Berlin, chez Joan Frideric Unger. 1796. w 24ch, str 294.

Od str. 50—136 zamieszczona: Histoire de Pologne, doprowadzona do r. 1572. Jej autor (bezimienny) Biester (Przekład z Histor. genealog. Kalender auf d. J. 1796. Berlin). Obacz: Biester.

Jagiell. — Ossol. — Czartor.

— Toż, pour l'année commune 1797. Obejmuje: Histoire de Pologne avec 6 estampes enluminées représentant des costumes polonois et 7 sujets historiques, gravées par D. Chodowiecki. 12ce, str. 24 i 2—306.

Histoire de Pologne str. 160.

Krasinś. — Ossol.

— Toż. Berlin, Unger r. 1798. w 32ce, k. 10, str. 130 i k. 79.

Życie Katarzyny II., 7 portretów i 12 sztych. Chodowieckiego. Czapski.

— patriotique, contenant le nouveau calendrier français adapté au calendrier grégorien, la déclaration des droits de l'homme et du citoyen, la nouvelle constitution de la république française et la division de la France en départemens, districts, cantons etc. Pour la troisième année de la republ. adapté au calendrier grégorien annés 1794. et 1795. Se trouve a Varsovie au mag. de librai. de Gay et Gide. w 8ce.

Krasinś.

— auf das Jahr nach der gnadenreichen Geburt unseres Heilandes und Seligmachers Jesu-Christi 1779. welches ein gewesenes Jahr von 365 Tagen ist. Auf den Lemberger Mittags-Kreis berechnet, und also eingerichtet, das der Kalender auch nach vollendeten Jahren zu ..... Gebrache dienen könne. Lemberg, gedr. und zu finden bei Anton Piller, kais. kön. Gubernial Buchdrucker. w 4ce, kart 10. Ossol.

— Toż, za r. 1780.

— Toż, za r. 1781.

— oder allgemeiner Lemberger Kalender auf den Lemberger Mittags-Kreis berechnet. Lemberg gedr. und zu finden bei Witw. Josepha Pillerin k. k. Gubern. Buchdruck. 1782. w 4ce, str. 52. Ossol.

— Toż, z r. 1783.

— Toż, z r. 1784. w 4ce, str. 32. Ossol.

— Toż, z r. 1785. str. 32. Ossol.

— Toż, z r. 1786.

— Toż, z r. 1787.

— Toż, z r. 1788.

— Toż, z r. 1790.

— Także za lata od 1791—1798.

— Toż, z r. 1799. Lemberg, Witw. J. Pillerin, w 4ce, str. 36. Ossol.

— ob. Cracoviensis Stanisl. (ad a. 1511) — Dantiscus J. (1511) — Fontanus (auf 1590, 1591) — Kracker Bern. (1592, 1593, 1601, 1602, 1603, 1604, 1605, 1606, 1607, 1608, 1609.



1610, 1611, 1613, 1614) — Proboszczowicz Piotr (1546, 1553, 1558) — Slowacyusz P. (1583, 1584, 1585, 1586, 1587, 1588) — Stryjewicz Seb. (abo Kalendarz świąt 1656) — Szyepertz Jac. (anni 1517) — Usus (seu Ephemerides 1532) — Wiśniowski J. (abo Kalendarz 1680, 1683, 1684, 1686, 1687, 1688).

**Almanzor** Astrolabus Carmaniae Rex in igne naufragiis fortunarum splendoribus per undas auctior, nomini ac honori Illustriss. Excellentiss. DD. Jacobi Sigismundi in Rybna Rybiński, palatini Culmensis, generalis praefecti artilleriae Regni, Kovaliens. Vislicens. Lipiensis, Lipuscensis etc. etc. capitanei authoratus, sub umbris theatralibus ad lucem product. 1724. die 15 Julii in Colleg. Varsaviensi Scholarum Piarum. Varsaviae, typ. S. R. M. Schol. Piar. 1724. folio, k. 6.

Ossol.

**Almeida Jan** obacz: Modzelewski Z. (Chwalebne sług 1703).

**Almenar Joannes** ob. Tectander Iosephus (Morbi gallie 1536).

**Almenelige** Affh. Beslut ob. Beslut (1600).

**Almeri Franc.** ob. Grochowski Stan.

**Alpek Valerianus** ob. Alembek.

**Alnpechius Frider.** ob. Alembek.

**ALNPEKE** Ditleb. v. Livländische Reimchronik (1296). in das Hochdeutsche übertragen u. mit Anmerkungen versehen v. E. Meyer. Reval 1748. w 8ce.

Przyłęcki.

Tej edycyi pisarza z XIII. w. nie przytacza Recke w Lexicon d. Lief. tylko edycyę Bergmanna w Rydze 1817. w 4ce, str. 220.

**(Aloisia Maria).** Oratio ad Polonorum et Suecorum Reginam Aloysiam Mariam Mantuanam de reditu in regnum sum. B. w. m. i. r. w 4ce (po łacinie i francusku).

Odnosi się prawdopodobnie do Maryi Ludwiki Gonzagi.

Catal. des livres impr. de la Bibl. du Roi. Paris 1750. T. I. X. N. 2470.

**(Aloisius Sanctus) (Św. Aloizy Gonzaga).** De Aloysio Gonzaga et Stanislao Kostka in sanctorum numerum relatis. Monachii 1727. w 12ce.

— Sanctiores gemini: Aloysius Gonzaga et Stanislaus Kostka virtute, aetate et vitae instituto prope gemelli et beatorum numero ad fulgidissimum Sanctorum Zodiacum translati a SS. Domino nostro Benedicto XIII. in honoris et applausus comici argumentum pro theatro assumpti. (Także tytuł po niemiecku). Vratislaviae, Typis Acad. Soc. Jesu. 1727. w 4ce, ark. B<sub>3</sub>.

Warsz. Uniw.

— Die Heiligen Aloysius Gonzaga, und Stanislaus Kostka ein Hertz und ein Seel, nach feyerlicher dero Heilig-sprechung in einem, ihrer Ehr zugeeigneten Schauspiel vorgestellt von der Jugend des Churfürstl. Gymnasii der Soc. Jesu in München. München 1727. w 4ce.

— Anioł w ciełe S. Aloizy Gonzaga w krótkich uwagach z przydaniem modlitw, nauk i przykądnych cnót dla większego pożytku odprawujących sześć niedziel czei tegoż świętego poświęconych, naprzód włoskim od jednego kapłana S. J. potym łacińskim, teraz dla powszechnego zażywania, polskim językiem wysławiony w Kaliszu w drukarni J. K. M. Colleg. S. Jesu r. p. 1744. w 8ce, z przodu 6 k. nłb. i 136 stron. (druk łaciński).

Kollegium jezuickie Kaliskie przypisało Maryannie z Zakrzewskich Kierskiej, kasztelanicy Rogozińskiej. — Obacz niżej: Juvenis angelicus S. Aloysius (1741).

— Anioł w ludzkim ciełe S. Aloizy Gonzaga na przykład doskonałego życia dany. Przez niektóre uwagi, ustawy, y przykądny cnót wybornych, dla obchodzenia z większym pożytkiem niedzielney Sexenny na honor tegoż świętego. Naprzód włoskim, przez iednego kapłana S. J. potym łacińskim, a teraz polskim językiem. Z pozwoleniem starszych. W drukarni lwowskiej S. J. r. p. 1746. w 16ce, str. 168.

Jagiell.

— Toż, tenże tytuł. We Lwowie, w drukarni Bractwa SŚ. Trójcy r. p. 1776. w 12ce, str. 6, 171.

Ossol.

— Sacra Apotheosis divorum confessorum Aloysii et Stanislai Soc. Jesu

a Sanctiss. DD. Benedicto XIII. in Sanctorum caelorum fastos relatorum, humaniore Camoena celebrata et doctissimis DD. Neo-Magistris in Universitate Leopoldina Wratislaviae, promotore reverendo ac doctissimo Patre P. Francisco Weiner, e Soc. Jesu AALL. et. Philos. doctore, Metaph. et Ethicae prof. publ. et ordin. suprema lauri donatis, dicata a Rhetorica Wratislaviensi. A. 1727. Wratislaviae, typis Acad. Coll. S. J. w See, str. 78. i nrb. 2. Jagiell.

— Cultus angelici juvenis sancti Aloysii Gonzagae. B. m. (Vilnae) 1753. w See. Wileńs.

— Devotio ad S. Aloysium Gonzaga S. J. scholarum ejusdem S. J. in toto orbe et studiosae juventutis patronum a Benedicto XIII. Pontifice Maximo declaratum, ad promovendum cultum ejusdem Sancti reimpressa. Posnaniae, typ. Clari Coll. S. J. 1739. w 12ce, k. 1. str. 66 i k. 2. Jagiell.

— Devotio brevis ad St. Aloysium. Brunsb. 1741.

— Devotio ad S. Aloysium Gonzagam S. J. Vilnae, b. r.

Jocher 6999.

— Devotio ad S. Aloysium Gonzaga Soc. Jesu scholarum ejusdem Soc. in toto orbe et studiosae juventutis patronum a Benedicto XIII. Pontifice maximo declaratum: ad promovendum cultum ejusdem Sancti reimpressa. Vilnae, typis Academicis S. R. M. Soc. Jesu A. D. 1743. w 12ce, str. 88.

Życie św. Alojzego, str. 1—5. — Officium, str. 5—15. — Cultus, str. 16—35. — Motiva, str. 35—84. To wszystko wzięto z książki drukowanej w Wiedniu 1714 r. pod tytułem: *Manuductio animae ad coelum*. — Na końcu jeszcze (str. 84—88) o łasce powołania.

Jocher 6911. 6999.

Kraśnińs.

— Tenże tytuł. Sandomiriae, typis Clari Collegii Soc. Jesu Anno Domini 1756. w 16ce, karta 1, str. 94 (brak końca). Jagiell.

— Die XXI Junii in testo S. Aloysii Gonzaga Confessoris Soc. Jesu in Polonia officium duplex etc. Romae ex typogr. Komarck 1736. w 12ce.

Bez osobnego tytułu.

Ossol.

— Juvenis angelicus S. Aloysius Gonzaga in exemplum recte vivendi propositus, per aliquas considerationes, preces regulasque et exempla virtutem. Ad celebrandas majore cum fructu sex Dominicas in honorem ejusdem Sancti consecratas. Opere primum in italica lingua edito, a quodam religioso ex Societate Jesu, nunc vero in latinum idioma translato. Typ. Colleg. Caliss. Soc. Jesu. 1741. w 16ce, k. 8, str. 72.

Jocher 8309.

Jagiell. — Kraśnińs.

— Toż, tamże, 1748. w 12ce.

Ossol.

— Kazania panegiryczne miane podczas solenney introdukcyi do Warszaws. Soc. Jesu kościoła, nowo kanonizowanych Świętych Ludwika (sic) Gonzagi y Stanisława Kostki. W Warszawie, typogr. Coll. S. J., r. p. 1729. folio, 3 k. i 14 ark.

Dedyk.: Teodor. Jędrz. Potockiemu, archimetrolicie Gniezn. — Są tu kazania: Jana Alojz. Humańskiego, kanonika Poock.; X. Romual. Włoszkiewicza, kanonika Warszaws.; Mikołaja Mateusza Zacliniewicza, kanonika Warszaws.; Mikołaja Wodzińskiego, Augustyanina; Ludwika Miske, Zakon. S. Franc.; Fortun. Losiewskiego, Franciszkan; Jana Kantego a B. V. M. de Monte Carmelo. — Obacz również luźne kazania pod nazwiskami kaznodziejów.

Jocher 9069. podaje mylnie datę wyjścia dzieła na r. 1719.

— Lilietium Aloysianum, rosetum Stanislaianum, olim ad divi Ignatii Societatis Jesu conditoris, mauresam plantatum ac enatum, anno C. MDCCXXVI. prid. Kal. Jan. a SS. D. N. Benedicto XIII. Sum. PP. Romae ad divi Petri apost. principis magnis religionibus consecratum, hodie ad divi Joannis Bapt. Tyrnaviae adumbratum, dum divinis beneficiis gratiam referret, et S. Aloysio Gonzagae ac S. Stanisłao Kostkae Societatis Jesu in Divos relatis primis sanctorum honoribus litaret academicum ejusdem Societatis Jesu collegium. Tyrnaviae, typis academicis per Fridericum Gall. Anno 1727. Prid. Kal. Sept. fol. ark. G<sub>1</sub>.

Jagiell.

Por.: Richter Andreas Anton (Duo Seraphini, Zwey Liebstammende Seraph.) 1727.

— Lob- und Lohn-würdige Andacht zu dem H. Jüngling Aloysio. Braunsb. in der Druckerey Colleg. S. J. Anno 1752. w 12ce.

Ob. Stanisław Kostka (Andacht 1728).

— Officium B. Aloysii Gonzagae Soc. Jesu. Bez osob. tyt. B. w. m. i r. (z XVIII w.), w 16ce, kart nlb. 6.

Jagiell.

— Opisanie cudownego uzdrowienia przez przyczynę św. Alojzego Gonzagi S. J. d. 1 Marca 1765 r. w Hiszpanii w powiecie Tolossańskim w Guipuscon approbowane y publikowane z rozkazu J. W. w Bogu najprzew. JMei X. Gaspara de Miranda y Agaję biskupa Pampeluńs, konsyliarza króla JM. Hiszp. Z hiszp. na włoski język w Rzymie, a z włoskiego na polski przetłómaczone przez pewnego nabożnego do tego świętego. (Na końcu:) W Warszawie w drukarni Soc. Jesu 1765. w 4ce, kart 2. Bez osob. tyt.

Podpisany sekretarz Ign. Fr. Altolaguirre. Jagiell.

— Princeps aquila solis theologiici novis sanctitatis radiis probata seu S. Aloysius Gonzaga cum D. Stanisław Kóstka inter caelestes principatus a sanctissimo Benedicto XIII. relatus. In principe Divorum Apostolorum Petri et Pauli basilica Cracoviensi Soc. Jesu a quodam ejusdem Societatis humili Pagnyri adoratus. Anno quo Aquila magnarum alarum lucem aspexit mortalem 1727. Cracoviae, typis haeredum Francisci Cezary. folio, k. 3 (dedyk.), k. nlb. 13, (sig. G—j).

Dedyk. Franc. Wielopolski, Gonzagae Myszkowski, palat. Siradiensi. Jagiell.

— Sexenna abo sześcienniedzielne nabożeństwo do anielskiego młodzieńszka, wcielonego anjoła, anleiskiej niewinności stróža, osobliwszego studentekiej młodzi patrona S. Alojzego Gonzagi Societatis Jesu, z łacińskiego języka na polski wyłożone Jaśnie Wielmożney Jeymé Pani Elźbiecie z Ogińskich Puzyninie kasztelanowey Mściśławskiej starościeinie Tryskiewy etc. etc. ofiarowane. W drukarni J. K. M. Akademickiej Wileńskiej Soc. Jesu roku

1752. w 12ce, na karcie tyt. herb z Ogińskich Puzyniny, 5 kart nlb. sig. A—D<sub>10</sub>.

Dedyk. Elźbiecie z Ogińskich Puzyninie. Jagiell.

— Pobożny sposób nabożeństwa, ku czci świętego Alojzego Gonzagi... przypisany. Połock 1790. w 8ce.

Wileńs.

— Cudowne uzdrowienie w Rzymie przez przyczynę św. Alojzego Gonzagi S. J. świeżo uczynione. Rzym, przez Józefa y Mikołaja Grossi, 1765. w 4ce, kart 4.

Jagiell. — Ossol.

— Cudowne uzdrowienie za przyczyną św. Alojzego Gonzagi Soc. Jesu. W Rzymie 31 Grudnia 1765. (Na końcu:) W Rzymie 1766. za pozwoleniem starszych. Przedrukowano w Warszawie za pozwoleniem zwierzchności duchownej. B. r. i dr. k. nlb. 2.

— Wzór niewinności patron we wszystkich potrzebach doświadczony święty Alojzy Gonzaga, wyznawca Soc. Jesu dla przykładu życia i zjednania różnych łask od Pana Boga nabożnym duszom w szczupłej życia św. i nabożeństwa do cudownego patrona konnotacyi reprezentowany. Z dozwoleń starszych. W Warszawie w drukarni J. K. M. Coll. Soc. Jesu r. p. 1752. w 16ce, k. nlb. 12. Warsz. Univ.

— Prawdziwe źwierciadło niewinności, to jest życie czyste niewinne anielskie Alojzego Gonzagi. Obacz Sawicki Karol (1723, 25, 28).

— Życie bł. Alojzego z reflexyami. Katalog Pijar. Bibl. pod N. 297.

— ob. Argumentum (1727. ob. Trębicki) — Brzozowski Józef X. (1729) — Byszewski Fr. (Błogosławiona 1727) — Ceparin V. (Żywoć 1609) — Chulewicz (Hulewicz) Philon (Laudatio 1606) — Denhoff Mik. (1727) — Gzowski Jan (Kanonizacya 1727) — Hulewicz ob. Chulewicz — Humański Jan Alojzy (Wymiar 1727) — Jan Kanty od N. M. z Karmelu (Światło 1729) — Klauber (Images) — Kostka Stanislaus (Caelestes gemini 1727, Descriptio 1727, Andacht 1728, Encomia 1606, Geminata laetitia 1727, Relatio 1728) —

Kozłowski Josephus (Ars 1744) — Łojewski Fortunat (1723) — Loka X. Hieronim (1727) — Łosiewski Fortunat (1728) — Męciński Wojc. (Regulus 1753) — Michalski D. (Angelico 1766) — Miske Ludwik (1727) — Narzymski Józef Ign. (1728) — Possevinus Antonius (1604) — Proprium (1740) — Ptolomeus (Drama 1754) — Richter A. A. (1727) — Sacchinus (Vita 1630) — Sawicki Karol (Prawdziwe zwierciadło 1725) — Stryjewicz Sebast. (Sententia 1676) — Świnarski Wawrzyniec (Tęcza koronna 1727) — Trębiński (Argum. 1727) — Turoczy Ladisl. (1727) — Węgrzynowicz Jan (Arcus 1666) — Włoszkiewicz Rom. (Jedność 1729) — Wodziński (Szkoda 1729) — Zachniewicz M. M. (Szcześliwa 1728) — Załuski Józef And. (Eminencya 1727).

**ALOISIUS a Matre Dei** prof. Rhet. Colleg. Varsoviensis. Novum sidus occidentem oriente septentrionem, meridiem, orbem universum occasu reaccedens: Divus Cajetanus in coelo virtutis et honoris perillustris Reverendissimi DD. Justianiani Bernard. Zaruski, sacri ord. Cisterciensis abbatis Sulejoviensis, S. R. M. secretarii, erutilans et primo oratoriae facultatis cultu e rostris Clericorum Regularium Theatinorum salutatum per P. Aloysium a Matre Dei prof. Rhet. Coll. Vars. Schol. Piarum. A. D. 1705. die 9 Aug. Varsav. typ. ejusdem Coll. folio, k. 11 (proza Oratio). Jagiell.

**Aloisius a S. Casimiro** ob. Oczykowski Ign. (1768).

**ALOIZY X.** od św. Ignacego, pijar. Kawaler doświadczony wojującego kościoła Antoni św. w Goniądzkim kościele kaznodziejską perorą ogłoszony, a pod wielkim imieniem przewielebnego w Bogu JM. księdza Mateusza Mężyka Perkowskiego proboszcza kalnowskiego publicznem światłem objaśniony przez X. Aloizego od św. Ignacego Schol. Piar. ordyn. kaznodzieję Szczuczyskiego r. 1739. cum facultate Superiorum, w 4cc, k. 18.

Na odwr. str. tyt. herb Lubicz i pod nim 4. w. pol. — Autor przypisał to kazanie ks. Perkowskiemu.

**Alojzy** od św. Józefa, pijar ob. Boddzański.

**Alojzy Marzec** obacz: Born C. Hr. (Dzieła Jana Naturalisty).

**ALON Aleksander** Przyjaźń fortuny Panią przy małżeńskim fescie Jego M. Pana Andrzeja Celego i Jey M. Paniey Reginy Dubaszowicowey w sławnym Lubelskiego miasta horyzoncie przez Alexandra Alona poetyki w akademiey Zamoyckiey studenta ogłoszone r. p. 1683. d. 14 Lutego, w 4cc, k. nlb. 4. syg. A<sub>3</sub>. (wierszem).

**Alpha** matheseos arithmetica et practica in usum et captum tyronum matheseos academiae Vilmensis Soc. Jesu. recens proposita ab ejusdem Societ. et Univers. in Math. PP. cum permissu superiorum. An. Dom. linea quem monstrat, vel crux, vel juncta columna. (Następuje kwadrat podzielony na 9 pól, na nich odpowiednie cyfry). Vilnae, typis academicis Soc. Jesu (1733). w 8cc, str. 196, k. 2. na końcu 9 tablic liczb.

Żebraws. Bibl. Nr. 1347.

Kijows. — Krasińs. — Wileńs. — Ziełińs.

**Alphabetum** ob. Węgrzynowicz Antoni (immac. conceptionis 1710) — Wolski Jakób (1731).

— rozmaitym heretykom ob. Galatowski Jan X. (1681).

— theologicum ob. Dionisius Arcop. (1511).

**ALPHANUS.** Signatura Justitiae R. P. D. Alphano Cracov. Pecuniaria. Pro Illmo D. Adalberto Bonazkowski promotore fiscali Cracoviae contra Rev. D. Adalbertum Olkuvuski. Facti cum summario. Proponam die Jovis 16 Dec. 1756. H. Alphanus. Typis Bernabo 1756. w 4cc, k. 6. Jagiell.

— Responsio cum Summario, druk tamże, w 4cc, kart 4.

W teź sprawie co poprzednie i razem o. Jagiell.  
prawne.

— Signatura Justitiae R. P. D. Alphano Cracovien. Decimarum. Pro Rmo D. Josepho Grodzicki Canonico Ecclesiae Cathed. Fundi Rzemiedziicka contra Rev. D. Antonium Kosinski curatum in Gdovu. Facti. Typis Bernabo 1756. w 4cc, k. 4. Jagiell.

— Signatura Justitiae R. P. D. Alphano Cracovien. praetensarum Decimarum. Pro Rev. D. Antonio Kosinski contra Rev. D. Josephum Grodzicki Responsio. Typis Bernabo 1756. w 4ce, kart 4.

Jagiell.

— Congreg. Signaturae Justitiae R. P. D. Alphano Camenecen. decimarum pro Rev. D. Maximiano Matuszewski praeposito ecclesiae parochialis in Czercce contra RR. PP. Societatis Jesu Collegii Baren. L. Facti 10. Romae typis Bernabo 1756. fol. mniej. str. 12.

Kapituła Kamieniecka wyznaczyła na utrzymanie proboszczów parafii w Czercu dziesięciny z przynależnej do niej wioski Załużca, która dostała się jezuitom kolegium Barskiego, a ci mając do czynienia z biednym proboszczem Jasińskim, a potem Matuszewskim, nie chcieli płacić dziesięciny. Stąd proces proboszcza Czerczeńskiego z jezuitami Barskimi.

Warsz. Uniw.

— Congr. Signaturae Justitiae R. P. D. Alphano Camenecen. Decimarum super utroq. pro Rev. D. Maximiliano Matuszewski praeposito ecclesiae parochialis in Czercce contra RR. PP. Soc. Jesu Collegii Baren. Responsio. Romae, typ. Bernabo 1756. folio mniej. str. 4.

Warsz. Uniw.

— Signatura Justitiae R. P. D. Alphano Vladislavien. parochialis pro Rev. D. Matthia Zdonovvski contra Rmum P. abbatem monasterii Cracov. et R. P. Antonium Leski praetensum Commendatarium ecclesiae parochialis Utelnen. Facti. Typis Bernabo 1757. w 4ce, kart 4.

Jagiell.

— Pro Rev. D. Matthia Zdonovvski contra Rmum P. abbatem monasterii Cracovien. et R. P. Antonium Leski praetensum Commendatarium ecclesiae parochialis Utelnen. Responsio. Typis Bernabo 1757. w 4ce, 2 kartki.

Jagiell.

**Alphes** (R. Js. fil. R. Jac.) Sopher Rabb. S. commentar. in Talmud. Sabioneta. Tomów 3. Cracov. 1597. fol.

**Alpruni Joannes Baptista** ob. Dobrzeński de Nigro Ponte Jácob J. Wenc. (1680).

**Alsen** ob. Verhael van het gene gepassert (1658).

**Alsinois** (D') Ser. ob. Utenhovck (Epitaphium 1560).

**Alstedius Henricus Joannes** ob. Gołuchowski Abrahamus (1618). — Respublica (1627) — Różycki Jan (1622).

**Alt** und Neues Preussen ob. Hartknoch Chr. (1684).

**Alt** Ranstadt ob. Friedens-schluss (1706, 1707). — Instrumentum (1706).

**Alt**-Stettinsche Geschichten ob. Hering J. S. (1605).

**Altamorow Stefan** ob. Słowiński Stanisław (Historya 1754).

**Altare** ob. Oratio (1681).

— Dei privilegium ob. Kurski Mac. (1677).

— Gideonis ob. Czeliński Car. (1687).

— incensi sive methodus ob. Opački Mikołaj (1630).

**ALTEN - BOCKUM Jerzy Fryderyk** (14 Czerwca 1734 † 1780). Vorläufige Gedanken, wozu die Verbesserung der Gesetze des königlich piltenschen Kreises Anlass gegeben, entworfen von einem Einsassen des Kreises. Mitau 1777. w 8ce.

Recke u. Napiersky I. 200 str.

**Alter** Gotts Ende ob. Lebusch Dan. (1672).

**Alterthümer** ob. Börger Joh. Ludw. (Versuch 1778) — Rhode Jan Jakób.

**Altes** und Neues aus dem theurwerthen Gnaden-Schatz in der Wundervollen Gold - Au zu Glottau so wohl durch das von Alters per in Ehren gehaltene hochheilige Sacrament des Altars wie auch durch ein löbliche mit Zulassung Gutheissen und gegen Ihro B... Heiligkeit Clementis XII neu-auffgerichtete Bruderschaft zum andren Mahl aufgelegt... Gedruckt in Braunsberg. Typis Collegii Soc. Jesu 1739. w 12ce, str. 189.

Warsz. Uniw.

— Toż. Gedr. in Braunsberg typis Coll. Soc. Jesu. A. 1747. w 12ce.

**ALTHANN Mich. Fridericus** (1678. urodz.). R. P. D. Althann Gnesnen. Decimarum pro V. ecclesia parochiali

Legonice. ejusque moderno Rectore R. D. Josepho Pozevvski contra Rmum P. Adalbertum Znamierowski abbatem Ploeen. et litis etc. Responsio. Typis de Comitibus 1715. w 4ce, kart 4.

Jagiell.

— W tejże sprawie: Facti. Tamże druk, w 4ce, kart 4.

Jagiell.

— Toż. Romae ex Typogr. Rev. Cam. Apostolicae, w 4ce, kart 4.

Jagiell.

— Toż. Facti. Typis de Comitibus, w 4ce, kart 4.

Jagiell.

— Toż. Romae ex Typogr. Rev. Camerae Apostolicae 1716. w 4ce, k. 2.

Jagiell.

— ob. Pozewski Józef (1715).

**Althan Michael Adolphus** (1574 † 1638) ob. Dębolecki Andreas (1626).

**Altimetria** Godziemby ob. Aleksander ad imm. Virg. (Castris).

**Altipolita Leonard** (Słonezewski L.) ob. Łowicz Stan. (Maria) — Modrzewski (Ad regem oratio 1546).

**Altitudus domus** ob. Rotkiewicz Con. Sylw. (1656).

**Altolaguirre Ign. Fr.** ob. Aloisius Gonzaga (Opisanie 1765).

**Alton Rychard** ob. Surowiecki Karol (Podróż 1790).

**Altonaischen - Brandes** (Des) Ursachen, nebst einem ausführlichen Bericht, was bey Absendung des Türeki-schen Aga nach Pohlen, dessen Ankunfft daselbst. und Zurückkunft zu Constantinopel, sich Merkwürdiges zugetragen, auch endlich der Krieg wieder Moscau von neuen declariret. Wismar, gedruckt bey Matthias Martini. (Dat. 8 Jan. 1713 i 5 Dec. 1712). B. r. w 4ce, str. 8.

**Altorius** duchaunas kwepancia smilkina prisz Majestota Diewa, tay ira: Madlitwas roznas kures dwase karszta Ponuy Diewuy aferawot-gał, naujey pardrukawota Metusy 1778. Wilniuy, drukarioy Karaliszko pri Akademios. w 12ce, k. nlb. 9. str. 444 i 5 nlb.

Joher 6752.

Czartor.

**Altum** obacz: Lubomirska Teof. L. (Lacrymarum 1723) — Opaleński Piotr (Opalynae navis 1684) — Szoldrski Stef. (honoris 1733) — Trzeiński Józ.

(infulati honoris 1732) — Winarski Kar. (Eurippi et honoris 1728).

**Altum** honor Nic. Trzebiński obacz: Bieżanowski (1659)

**Altwasserskie wody** obacz: Neifeld Ernest (Krótkie 1752) — Uwiadomienie zdrojów (1777).

**Alumnatus** obacz: Grodzicki Józef Benedykt (1764).

**ALWAREZ Emanuel** (ur. 1526 † 1582). Grammaticarum institutionum liber tertius. De syllabarum dimensione. Posnaniae, Melchior Nering. 1577. w 8ce, ark. H<sub>5</sub>.

Drzeworyt z floresów i aniołów, u dołu starożytna głowa w wieńcu.

Wiszniows. VI. 131.

Kórnice.

— De constructione octo partium orationis libellus. Posnan. exudeb. Joan. Wolrab. 1578. w 8ce, sign. H<sub>3</sub>.

— De institutione grammatica (libri tres). Liber secundus: de constructione octo partium orationis. Cum gratia et privilegio S. R. M. MDLXXXVI. (Na końcu:) Posnaniae ex officina typographica Joannis Wolrabi. 1586. w 8ce, str. 381. — Liber tertius: de syllabarum dimensione. Posnan., Wolrab. 1586. w 8ce, 192 str.

Lukaszewicz Hist. szkół I. 275 str. — Wiszniowski VI. 131. — Katal. Rac. II. 21 (podaje tytuł: Grammaticarum institutionum liber II et III).

Raczyńs. — Kórnice.

— De institutione grammatica. Liber I. Scholiis auctoris praetermissis. Vilnae Anno 1592. B. w. dr. (zapewne Akad. S. J.) w 8ce, str. 50. Ossol.

— De institutione grammatica libri primi pars prior. De partium orationis declinabilium inflexione. Scholiis auctoris omissis. Vilnae Anno 1592. B. dr. (zapewne Akad. Soc. Jesu) w 8ce, k. nl. 68. Ossol.

— De institutione grammatica libri tres. Ed. VII. Cracoviae, in officina Andr. Petricovii. Anno D. 1627. (Liber I. i II.). w 8ce, str. 204 i 203.

Zdaje się, że to u Piotrkowczyka wyszły: Edycya I. do VI. dziś nie znane.

Ossol. (?) Brak tyt.

— Toż. Cracoviae. 1631. w 8ce. Że ta edycya istniała, widno z pozwolenia J. Argentusa danego Piotrkowczykowi.

— De institutione grammatica editionis nova correctior. Cum licentia superiorum et privilegio. S. R. M. Cracoviae, in officio viduae et haer. And. Petr. S. R. M. Typogr. Anno D. 1662. w 8ce, k. niel. 8. str. 413.

Jest tu w textcie i polszczyzna. — Na odwr. tyt. Approbata Jana Argentusa w Krakowie 15 Febr. 1631. juxta privilegium a Sigism. III. a. 1619. Dava Andr. Petricoviensi.

Przywilej Zygmunta III. dany w Warszawie 25 Marca 1619. na drukowane dzieła przez Jezuitów, by ich księgarze nie przebijali, jest ogólnej treści, nie odnosi się zatem do Alwara.

Po str. 202. Liber II. ma osobny tytuł z datą 1662. Od str. 399. liber III.

Jagiell.

— De institutione grammatica, lat. pol. et germ. Calissii. 1682. w 8ce.

Jocher 672 a.

— De institutione grammatica libri tres. Editio nova correctior. Posnaniae, typ. Soc. Jesu. A. D. 1697. w 8ce, k. 10. str. 261.

Ossol.

— Toż. Editio nova correctior. Calissii, S. J. 1700. w 8ce.

Przyłęcki.

— Grammatica lat. polonica. Dantisci 1705. w 8ce.

Lawätz H. W. I. Nachtr. zum IV. B. (r. 1792). str. 333.

— De institutione grammatices libri III. nunc denuo revisi et a mendis accurate expurgati. Braunsberg. 1711. w 8ce.

— De institutione grammatica denuo correcta et a mendis expurgata. Libri tres. Gedani, typis Thomae John. 1724. w 8ce, str. 480.

Warsz. Uniw.

— De institutione grammatica liber secundus. Leopoli. S. J. 1726. w 8ce.

Zarazem: Petri Canissii Catechismus.

— Grammatica. Calissii 1731.

Katal. Friesege.

— De institutione grammaticae lat. pol. et german. Calissii. 1734. w 8ce, str. 452.

Jocher 672 b.

— Toż. Libri III. Nunc denuo revisi et a mendis accurate expurgati. Brunsbergae, typ. Soc. J. 1734. w 8ce, str. 452.

Jagiell.

— Toż. Libri tres. Editio nova correctior. Cum privilegio. S. R. M. Leopoli, typis Pauli Josephi Golczewski S. R. M. Typogr. Anno Domini 173... w 8ce, str. 11. 397. 7.

Golczewski drukował w latach 1739—48.

Ossol.

— Toż. Editio novo correctior. Cum privilegio Sac. Reg. Majest. (Augusta II.) Calissii, typis Colleg. Soc. Jesu. 1741. w 8ce, str. 437.

Ossol.

— Toż. Libri tres. Nunc denuo revisi, et a mendis accurate expurgati. Brunsbergae, typis Coll. Soc. Jesu. Anno 1745. w 8ce.

— Toż. Libri tres. Editio nova correctior. Caliss. S. J. 1746. w 8ce.

— Toż. Libri tres. Editio nova correctior. Cum licentia superiorum. Leopoli, typis confraternitatis Sanctissimae Trinitatis cum Privilegio Sacrae Regiae Majestatis 1749. w 8ce, str. 372.

Przydany: Canisii R. P. (Petri) Societatis Jesu theologi Catechismus, str. 15, kart nlb. 2.

Warsz. Uniw.

— Toż. Libri tres, editio nova correctior. Et cum ad fontes ipsos studiose exacta, tum e recentissimis, italicis, germanicis, aliisque optimis editionibus, ac aliunde etiam illustrata. Prodit noviter. Cum privilegio. S. R. M. Caliss. typ. Collegii S. J. 1749. w 8ce, str. 468.

Obejmuje: Liber I. do str. 225 (właściwie 226). Liber II. od str. 226—250. Liber III. od str. 250—468.

Poczem Tabella Calendarum. k. 1. Zarazem Petri Canisii Catechismus kart 16.

Jagiell.

— De institutione grammatica latine, polon. et german. Calissii, 1754. w 8ce.

Backer Bibliot. s. 114.

— Toż. Libri tres, editio nova correctior. Caliss., S. J. 1755. w 8ce.

— Toż. Libri III. nunc denuo revisi et a mendis accurate expurgati. Brunsb. S. J. 1757. w 8ce, str. 432.

— Grammaticae institutiones. Calissii et Leopoli et Sandomiriae 1757.

Notatka Haana.

— Grammatica. Libri tres. Editio nova correctior. Prodit noviter. Sandomiriae. 1757. w 8ce.

Warsz. Uniw.

— Toż. Libri tres. Editio nova correctior et cum ad fontes ipsos studiosè exacta: tum e recentissimis, italicis, germanicis, aliisque optimis editionibus, ac aliunde etiam illustrata. Vilnae 1758. w 8ce.

Drohobycz

— Tenże tytuł: ... illustrata prodit noviter. Calissi 1760. w 8ce, Liber I. str. 278. Liber II. str. 136. Lib. III. str. ....

Bibl Jagiell.

— De institutione grammatica libri tres. Vilnae 1761. w 8ce. Wileńs.

— Toż. Vilnae 1762. w 8ce.

Wileńs.

— Toż. Libri tres. Editio nova correctior et cum ad fontes ipsos studiosè exacta; tum e recentissimis italicis, germanicis aliisque optimis editionibus ac aliunde etiam illustrata. Prodit noviter. Calissii, 1762. w 8ce. str. 263 i 210.

Zarazem: R. P. P. Canisii S. J. theologi Catechismus, ark. 6<sub>r</sub>.

Branic.

— Toż. Libri tres lat. polon. et germ. Vilnae S. J. 1764. w 8ce.

Wileńs.

— Toż. Calissii 1764. w 8ce.

Backer Bibliot. s. 114.

— Toż. Libri tres. Nunc denuo revisi, et a mendis accurate expurgati. Brunsb. typis C. S. J. A. MDCCLXVI. w 8ce. str. 555.

Odmienne od poniższej edycyi: inny druk, tylko arkusz pierwszy podobny.

— Toż. Libri tres. Nunc denuo revisi, et a mendis accurate expurgati. Brunsbergae, typis Col. Soc. Jesu. Anno MDCCLXVI. (1766). w 8ce, str. 432.

Jocher 672 d.

Branic.

— Toż. Libri tres. Editio nova correctior, et cum ad fontes ipsos studiosè exacta, tum e recentissimis italicis, germanicis aliisq. optimis editionibus ac aliunde etiam illustrata. Prodit noviter. Cum Privileg. S. R. M. Sandomiriae, typ. Coll. Soc. Jesu. Anno Dom. 1766. w 8ce, str. 336 i 22.

Jocher 672.

Krasińs. — Uniw. lwow. — Jag. — Ossol.

— Toż. Libri tres. Nunc denuo revisi, et a mendis accurate expurgati. Calissii, typ. Coll. S. J. 1767. w 8ce.

Jocher 662 e. — Katal. Batows.

— Toż. Vilnae. S. J. 1767. w 8ce, str. 273 (finis libri 1).

Jocher 672 f.

— Toż. Libri tres. Editio nova correctior et cum ad fontes ipsos studiosè exacta tum e recentissimis, italicis, germanicis, aliisque optimis editionibus ac aliunde etiam illustrata. Prodit noviter. Cum Privilegio S. R. M. Calissii, typ. Colleg. Soc. Jes. Anno Dom. 1768. w 8ce, str. 336 i 22.

Zarazem: Catech. Canisii.

Ossol.

— Toż. Libri tres. Nunc denuo revisi. Calissii, typis Coll. S. J. 1770. w 8ce, str. 463 i 32.

Zarazem: Catech. Canisii.

Jocher 672 g.

Branic.

— Toż. B. w. m. 1772.

Backer Bibl. s. 114.

— Toż. Editio nova correctior. Vilnae, typis Acad. S. J. A. 1773. w 8ce, str. 233 i 199.

Jocher 672 h.

Wileńs.

— Toż. Editio nova correctior, et cum ad fontes ipsos studiosè exacta tum e recentissimis italicis, germanicis, aliisque optimis editionibus ac aliunde etiam illustrata. Prodit noviter. Cum Privilegio S. R. M. Calissii, typ. Coll. Soc. Jesu A. D. 1773. w 8ce, str. 463. tablica kalendarza str. 1.

Zarazem: Reverendi Patris Petri Canisii Societatis Jesu Theologi Catechismus. B. m. dr. i r. w 8ce, kart nlb. 16.

Akad. — Zieliński — Jag. — Ossol.

— Toż. Vilnae. 1775. w 8ce.

Wileńs. Bibl.

— Toż. Editio nova correctior. Et cum ad fontes ipsos studiosè exacta, tum e recentissimis italicis, germanicis, aliisque optimis editionibus, ac aliunde etiam illustrata. Prodit noviter. Cum privileg. S. R. M. Calissii. A. D. 1777. w 8ce, str. 675 i Petri Canisii Catechismus kart 15 niel.

Lib. I. idzie do str. 254. Lib. II. do 407.

Lib. III. od 407—675.

A że po str. 409 mylnie idzie 500, zaś po 509 mylnie 600, zatem liczba stron właściwie powinna być o 180 mniejsza.

Jag. — Ossol. — Uniw. lwow. — Wileńs.

— Tenże tytuł. Calissii, typ. Coll. Soc. Jesu 1777. str. 473. Catechismus 14 nlb. kart.

Odmienne od edycyi poprzedniej. Ossol.



— Tenże tytuł. Calissii. Reimpressa Lublini, typ. Com. Educat. 1777. w 8ce, str. 306 i 284. Ossol.

— De institutione grammatica. Vilnae, typ. Acad. 1777. w 8ce.

Przyłeki.

— Toż. Vilnae. 1778.

Backer. Bibliot.

— Toż. Vilnae. 1780. w 8ce.

Wileńs. Bibl.

— Toż. Editio nova correctior. Cum licentia superiorum et privileg. S. R. M. Vilnae, typis S. R. M. Acad. Anno 1782. w 8ce. Lib. I. str. 205. Lib. II. str. 176. Ossol.

— Toż. Editio nova. Vilnae 1783. w 8ce.

Jocher 672 k.

Wileńska Bibl.

— Toż. Editio nova correctior. Cum licent. Superiorum et privil. S. R. M. Vilnae 1784. w 8ce.

Jocher 672. l.

— Toż. Polociae, typ. S. J. 1784. w 8ce, str. 272.

Backer Bibl.

— De institutione grammatica libri tres. Editio nova correctior cum licentia superiorum et privilegio Sacrae R. M. Vilnae 1785. w 8ce, str. 276.

Uniw. warsz. — Wileńs. — Jagiell.

— Toż. Vilnae 1787. w 8ce.

Wileńs. Bibl.

— Toż. Vilnae 1788. w 8ce, str. 348.

Katal. Bielskiego pod N. 27. — Kraszewsk. Wilno IV.

Wileńs. — Chreptowicz.

— Toż. Polociae typ. S. J. 1790. w 8ce.

Jocher 672. m.

Wileńs.

— Toż. Editio nova correctior. Vilnae. Cum licen. super. et privil. 1790. w 8ce, str. 205 i 176.

Wileńs. — Krasińs.

— Toż. Editio nova correctior. Vilnae 1793. w 8ce, k. 1, str. 205 i 215.

Jagiell. — Wileńs.

— De institutione grammatica linguae latinae, libri tres. Polociae, 1794. w 8ce, k. 4, str. 272.

Wileńs. — Krasińs.

— Toż. Libri primi pars prior. De nominum substantiorum declinatione,

str. 188. — Liber Secundus. De octo partium orationis constructione od str. 189—310. — Liber Tertius. De syllabarum dimensione, od str. 311—368. w 8ce.

W egz. Ossol. brak karty tytułowej.

Ossol.

— (Grammatyka łacińska ad usum scholarum Piar.?) w 8ce, str. 348. (brak tytułu, druk z drugiej połowy XVIII. wieku).

Przedmowa k. 2. wyjaśnia, że jest to stary Alwar częścią po polsku, częścią łacińską prostą i snadną przetłumaczony. — Od str. 1—249. Grammatyka. (Etymologia od str. 142) — od str. 251. Tłumaczenie niektórych imion do str. 284. — od str. 285 do 362 Syntaxis — od str. 363. Katechizm z rozkazu Klemensa VIII. przez Rob. Belarmina do str. 348.

Może to Pół Alwaryk (obacz niżej Alwaryk). U Jochera N. 678.

Jagiell.

— Auxilia tyronum latine discentium, ex Emm. Alvaro S. J. decerpta. Premisliae, typis Coll. S. J. 1769. w 8ce.

Jocher 673.

— ob. Alwaryk — Bielski Jan (Pro institutione 1746) — Jaworski Stan. (1767).

**ALWAREZ Paz (de) Jakób** z Toledo († w Styczniu 1720). De vita religiose instituenda. Sive de quotidiana virtutum exercitatione libellus. Auctore Jacobo Toletano a Societate Jesu. Nunc primum in lucem edita. Brunsbergae apud Georgium Schenfeld. Cum gratia et priv. S. R. M. 1615. w 4ce, k. 12, str. 600. Warsz. Uniw.

— Wielebnego Oyca Jakuba Alwarez de Paz theologa S. Jezu O wykorzenieniu złego i pomnożeniu dobrego, ksiąg pięciore abo nauk duchownych tom wtóry z łacińskiego na polski język przetłumaczony z pilnością 1618. (przez Wojc. Pakosta). W Poznaniu w drukarni Jana Wolraba 1618. w 4ce, k. 2, str. 650. (Gockim drukiem).

Dedyk. Pannie Zophiey Sieniawski przez X. Woyc. Pakosta.

Jocher 4160. podaje str. 590.

Warsz. Uniw. — Branic.

— O żywocie zakonnym, iako ma byđż świętobliwie prowadzon, abo o

każdodziennym w cnotach świętych ćwiczeniu książka przez X. Jakuba Alvaręza S. J. złożona, a na polski przez X. Symona Wysockiego tegoż zakonu przełożona. Z dozwoleniem starszych. W Krakowie w drukarni Mikoł. Loba r. 1613. 12, k. 1, str. 752 i k. 4 rej.

Stronnicowanie zmyłone. Po str. 688 idzie str. 715, po str. 548 idzie 594, zamiast str. 516 wydrukow. 156, str. 257 mylnie zamiast 279, strona 380 zam. 308, 317 zam. 371, 459 zam. 495, po 497 mylnie idą 489, 477, 500. — Nadpis nad stronniemi: Każdodziennie ćwiczenie. Dzieło podzielone na 6 części.

Podobnego tytułu dzieło wydane r. 1613. w Krakowie pióra Pawła Kcyneńsis, jest całkiem odmiennie.

Jocher 6164. Jagiell.

**(Alwaryk).** Puł Alwaryk czyli Grammatyka łacińska z polskim. w 8cc.

Jocher 678.

**Alveare** novi examinis ob. Marzewski Tom. Józ. (1682, 1688).

**ALVERA** (von) **Johann Baptista**. Triumph der Tugend in dem wittiblichen Stande, Eleonorae Mariae, der durchleuchtigsten Königin in Pohlen, Gross-Hertzogin in der Littau, zu Reussen, Preussen, Massovien, Samogitien Hertzogin, geborne Ertzhertzogin zu Oesterreich, Hertzogin zu Lothringen und Baar etc. An dero Exequien-Tiagen, zur ewigen Gedächtniss vorgestellt, und theils mit politischen, theils geistlichen, so wohl poetischen als oratorischen Concepten kurtz verfasset, durch Johann Baptista von Alvera der heiligen Schrift Doktorn Priestern. Gedruck zu Wienn in Oesterreich, bey Matthias Sischowitz, der löblichen Universität Buchdrucker, 1698. w 4cc, 2 k. tyt., sygn. A—C<sub>2</sub>. (k. nlb. 12).

Dedyk.: Eleonorae Magdalenae, Theresiae, Röm. kayserin. Jagiell.

**Alveum** nuptiale ob. Szymonowicz Szymon (1599).

**Alzyra** ob. Voltaire (1778).

**AMADEUS F.** (Decisio Rotae Romanae). Signatura Justitiae R. P. D. Amadeo Craecovien. pro Clarissimo et adm. R. D. Magistro Thoma Muszyński, facultatis philosophicae in alma Universitate seu Aecademia civitatis Craecoviae

contra Clarissimum et adm. R. D. Magistrum Mathiam Zientkievvez eiusdem Universitatis Rectorem, et litis etc. Facti cum Summario. Proponam die Jouis 8 Martii 1736. F. F. Amadeus Typis Mainardi 1736. w 4cc, k. 8.

Jagiell.

**Amadoris (de) Antonius** ob. Malagonelli Antonius (Paneg. Johanni III. 1684).

**AMADUTIUS Johannes Christophorus**. Characterum ethicorum Theophrasti Eresii capita duo haectenus anecdota, quae ex cod. Rlss. Vaticano saeculi XI. graece edidit, latine vertit, praefatione et annotationibus illustravit... Parmae, ex regis typographia, 1786. w 4cc.

Dedyk. Xciu Ad. Czartoryskiemu Gł. austr.

**Amalia** obacz: Fielding (Awantura 1787—88).

**(Amalia** królowna). Dyaryusz Marya-żu Drezdeńskiego Najjaśniejszej. królowny polskiej Amalii córy Najjaśniejszej. Augusta III. króla polskiego, elektora saskiego, z Maryi Józefy Anny księżniczki austriackiej małżonków, za Najjaśniejszego Karola obudwu Sycylii króla, syna Najjaśniejszej. Filipa V. króla hiszpańskiego wydanej r. 1738. w Dreznie przez jednego na tym akcie będącego z W. spektatorów polskich dla ciekawy wiadomości do druku podany. (1738). w 12cc, ark. niel. A—B. Ossol.

**Aman**, od Asswerusa króla perskiego y medyjskiego, nad wszystkie inne książęta wywyższony, dla pychy y złości swoiey gdy ród cały żydowski na zemstę wygubić usiłuje, z pierwszey godności wyzuty y na szubienicy obwieszony. Dziewiacią pieśni ośmiorkiego rytmu z xiąg Estery królowey opisany. W r. p. 1745. B. m. (Kraków) w 8cc, str. 124.

Zalus. Bibl. poet. przypisuje to dzieło W. Stan. Chrościńskiemu, później wydano je w zbiorze: Stan. Herakl. Lubomirskiego Wiersze zebrane, które wyszły w Warsz. r. p. 1782. w 8cc.

Ossol. — Uniw. lwow. — Kijow.

— obacz: Chrościński Wojc. Stan. (1745) — Lubomirski Stan. Herakliusz (1745).

**Amanda Dorota** obacz: Praetorius Geor. (Carmen nuptiale 1596).

**Amandówna Katarz.** ob. Wizemberg M. (Epithalamium 1614). •

**Amandus** ob. Toryani Felix (Meta theologiae cursus 1768).

**Amandus** und Sonolettens Hochzeitlich Ehren-Fest beglückwünschte ein wohlmeinender Freund. Den 11. des Winter - Monats im Jahr 1670. Zur Lissa, druckts Michael Buck. folio, 2 karty. Wrocław, miejs.

**Amandus Floryan** ob. Propositiones (1777).

**Amandus Jan** ob. Jovius J. T. (Lachrymae parentales in funere P. Tylicki 1616).

**Amanda Stanisław** ob. Amenda — Wisemberg (Epithalamium 1614).

**Amant** doktor, komedia w iednym akcie. W Warszawie, w drukarni P. Dufour, drukarza J. K. M. y Rzpłtej 1780. w 8ce, str. 47.

Czartor. — Dzików. — Jagiell. — Krasinś. — Ossol. — Zielińś.

— świągotliwy, komedia w dwóch aktach z powieści francuskiej 1791. w 8ce.

— wilkołak ob. Shakespeare (Samochwał 1782).

**Amante** (L') di tutte. Damma giocoso per musica da representarsi nel teatro di Varssavia. Varssavia, nella stamparia reale, l'anno 1776. w 8ce, str. 84.

Czartor.

**Amarant** wonny Maryi Radominianki ob. Szczawiński J. (1632).

**Amaranth** albo wieniec Kasp. Scholca ob. Kuczkowski H. (1636).

**AMASAEUS Romulus.** De pace oratio habita Bononiae Calendis Januarii an. MDXXX (1530). (Na odwr. karty ost. :) Apud regiam Cracoviam Math. Scharffenbergius excudebat a. MDXXX w 4ce, k. nlb. 13.

Tytuł w ramce z kolumn i łuków. — Na karcie tytułowej dziesięciowiersz łaciński: In commendationem Romuli decassichon Aniani Burfonii.

Ciampi Bibliogr. crit. I, str. 6.

Jagiell. — Kórnic. — Czarneck.

**Amasides** obacz: Skorulski Andrzej (Problemata 1620).

**Amaski Basilius** obacz: Scholarius Gennadius (Interrogationes 1681).

**Amator** (Verus) duae patriae Curtius Romanus et Bogvslavs Jaxa Polonvs vterque pro patriae integritate vitam impendens, aequalis fortitudine auspicante palatini Inowłocłaviensis honorem illvstrissimo Domino D. Stanislao Bykowski capitaneo Predecensi. Inter publica gratulantium vota, in scenam productvs ac perillustri et magnifico Domino D. Andreae Bykowski capitaneo Kłodaviensi, ejusdem illustrissimi filio, per scholasticam Collegii Lovicien. Scholarum Piarum iuventutem imminentibus Augusti ferijs consecratvs. Anno veri amatoris generis humani 1688. die 16 Julii. (Ozdobna linia poprzeczna). Varsaviae, typis Coll. Schol. Piarum 1688. folio, str. nlb. 4. (z tytułem).

Ustępy polskie drukowane gockim drukiem. Tekst łaciński i polski.

Wolański w Rudce.

**AMATUS Sylvius Joannes** Siculus, juris utriusque doctor Christophoro Sildovecio: viro clarissimo, castellano Sandomiriensi et vicecancellario regni Poloniae meritissimo felicitatem.

Dedykacya należąca do broszury: In augustiss. Sigism. Regis connubium Andr. Cricii Carmen. 1512. (obacz).

— ob. Cicero (1531) — Franconius Mathias (Epitome 1531) — Krzycki Andreas (Ad divum Sigismundum 1515) — Seklucyan Jan (Modlitwy 1559).

Ciampi 34. I. 6. — Tomiciano II. 28—30, III. 195, 254.

**AMATUS Scipio.** Posłowie japońsey do Pawła V. biskupa rzymskiego, naród i droga ich, z włoskiego w polski język przełożona przez X. Jakuba Śliwskiego J. V. D. kapellana Jaśnie Oswieconey Xiężny Ostrogskiej W. W. B. O. roku 1615. w Rzymie. W Krakowie w druk. Franciska Cezarego r. p. 1616. w 4ce, 2 ark. na przodzie i str. 112.

Na odwr. tytułu wiersz herbowy Mathiasa Śliwskiego wnuka tłumacza.

Dedykacya Annie z Stemberga Ostrogskiej wojew. Wołyńs. obejmuje kart 6.  
Jocher 8162. — Maciej. Piśm. III. 604—6.  
Czartor. — Ossol. — Uniw. lwow. — Giejsztor.

**Amazon Dembińska** ob. Pilarski G. Casim. (1701).

— Przyjemsciana ob. Bieżanowski St. (1677).

**(Ambassadeur)**. S'il est permis, de faire arreter un ambassadeur qui passe sans passeport par les etats de celui, avec qui son maitre est en guerre. B. w. m. 1745. w 4ce, str. liczb. 32.

(Czy polskie?)

Kraśnińs.

**AMBAYSE Franciszek** (d'). La Pologne de François d'Amboyse Parisien. Au tres — victorieux roy Henry sur les occurrences de l'election et observations des choses plus dignes de memoire venues par l'auteur en son voyage. En diverses langues. A Paris par Denis du Pré imprimeur en la rue des Amandiers à l'enseigne de la Verité 1573. w 8ce, k. nlb. 15.

Ossol.

**(Amberle Mart.)** Hochzeit-Gedichte, dem edlen, ehrenvesten, wohlgeachten Hr. Martino Amberle von Newweselli, Bürgern in Bresslaw als Bräutigam, und der viel-ehren-tugend-reichen Fr. Annae, geborenen Butschkyn (Titul), Hrn. Matthiae Seydels, gewesenen Bürger-Meisters zu Ohlaw, sel. nachgeliebenen Wittib, seiner vertrawten, und Herz-vielgeliebten Bräut zu Ehren, auf dero hochzeitliches Ehrenfest, so in Bresslaw den 9. Tag Aprilis, dieses 1641. Jahres celebriret wird, gestellt. Zu Breslaw druckts Georg Baumann. w 4ce, kart 8.

Na drugim miejscu znajduje się wiersz w języku polskim.

Wrocław miejs.

**Ambitio** è Regno arroganter affectato pvlsa et perillustri ac magnifico Domino D. Martino Rostocki, Lelouiensis, Capinosensi etc. capitaneo pro debito submissionis honorario ab illustribus et magnificis Regii Vladislai IV. Collegii Varsaviensis Scholarum Piarum rhetoricis seenea declamatione in theatrum

prodveta. Anno ablegati è Caelo in terras Dei Hominis 1684. Die 22 Novembris. (Na końcu:) Varsaviae typis Collegii Scholarum Piarum, w 4ce, str. nlb. 4. z tytułem.

Teatralne.

Wolańs. w Rudce.

**Ambitionem** turbarum, earmine ob. Renner B. (1668).

**AMBLET** (D'). Programma publicznego popisu J. W. JM. Panów Ignacego y Mariana Załuskich kuchmistrzowiczów W. X. Lit. synowców J. O. Xiążęcia Imci biskupa krakowskiego pod dyrekcją Imci Pana d'Amblet ich guwernera. Miáne w Krakowie 1 Novembris 1749. W Krakowie w drukarni J. O. X. biskupa krakowskiego 1749. w 4ce, kart 6.

Głównie popis z historyi.

Jagiell.

**Ambona** ob. Morawski Jan (Ducha św. 1700).

**AMBROGI Ant. Maria** (ur. we Fłorency 1713 † w Rzymie 1788). A S. E. monsignor conte Gius. Załuski nell' avere consegnata alla cura de P. P. della Comp. di Gesu la nobile Libreria Załuskiana versi sciolti. B. w. m. i r. folio.

Bibl. publ. Petersb.

**AMBROSCIUS, (Ambroski) Mathias** Ostrogiensis, pastor w Żychlinie (ur. 1600 † 14 Sierp. 1646). Psalmi XV. analysis exegetica, didactica ex moderatione Rev. Clariss. Viri D. Georgii Vechneri S. Teol. Doct. proposita a Mathia Ambrosio Polono responsuro. Adiuncta ab eodem Paraphrasis poetica tum graeca tum latina. Bethaniae (Bytom), typ. Dorferianis. Anno 1622. w 4ce.

Dedyk.: starszym kościelnym Tarnowskiemu Spytkowi, Janowi i Tomasz. Wegierskim. Jocher 2491. — Jusz. Dyk. I. str. 5.

Dzików.

— **Trenodia**. Cupressus exequialis (na śmierć Symeona Gracyana, syna Marcina Gracyana, superintendenta zborów wielkopolskich). Toruń, Fr. Schelboth. 1624.

— **Ternio** votorum. Bethaniae 1621. Patrz: Aseheborn.

Juszyás. Dykeyon. I. 4. — Siarcz. Obraz I. 8. — Wiszniews. VI. 187, 219. VII. 525. — Łukaszews. Brac. Czesk. 335. — Węgierski A. Syst. hist. 1642. s. 403. — Encykl. Orgelbr. I. 586.

**AMBROSIO Fr.** Vita Xpti Cartuxano romanizado por Fr. Ambrosio. Alcalá de Henares, Stanislao de Polonia 1502.

**Ambrosia** ob. Oratio (1681).

— praeambulata ob. Klinecki Krz. (1696).

— theologica Stan. Jurkowski ob. Biezanowski Stan. (1649).

**Ambrosius** Episc. Mediol. ob. Ambroży św. — Amehi Fr.

**AMBROSIUS Marcus.** Arma sive insignia regni Poloniae eiusque praecipuarum familiarum. B. m. i r. dr. (Paryż, 1573/4). w Sce, k. 76. syg. A—K.

Przypisane Henrykowi Walezemu. Jest to dziełko liche, składające się z samych herbów bez wykładu ich lub jakiego tekstu. Załuski J. J. długo szukał tego dzieła, aż je znalazł w bibl. Oratoryanów w Paryżu od których je nabył. Jest ono również i w bibl. oxfordzkiej. (Hyde T. Catal. bibl. Bodl. 1, 25).

Porównaj Schrot Mart.

Przerys ogłosił W. Bartynowski r. 1882.

Janociana I. 17—18. — Hoppius Schediasma. Branice. — Krasinś. — Czartor.

**Ambrosius.** Trophaeum Stanislao Leduchowski ob. Wasowicz.

**AMBROSIUS a Woynicz.** Theothelimerminia seu divinae voluntatis, divini interpretis, divina interpretatio, ad Illustrem et Magnificum D. Lucam Sapieham per fratrem Ambrosium a Woynicz ord. Praed. subdiaconum, et in conventu S. M. Magd. S. Th. Stud. in comitiis provincialibus Provinciae Russ. in conventu Leopoliens. Sanctis. Corporis Christi celebratis, publicae disputationi exposita. Anno Salutis 1626. mense Januar. die... hora... Jaroslaviae A. D. 1626. w 4ce, kart nlb. 7.

Z przedmową do Łukasza Sapiehy.

Joher 3458. Ossol. — Dzików.

**Ambrożewicz Dawid Stanisław** ob. Janowicz Wawrz. (1662).

**AMBROŻEWICZ** Joannes Josephus. In nomine Domini. Amen. Nihil obiter quum in omni vitae honestioris condi-

tione Augusto Aureliani effato agendum. Tum maxime in professione academica sub felicissimo regimine Magnifici Perillustis et Reverendissimi Domini D. M. Jacobi Marciszowski U. J. Doctoris... etc. etc. per M. Joannem Josephum Ambrożewicz Philosophiae Doctorem, ejusdem cursus Vladislavseiani professorem, collegam minorem, alumnorum seminarii academico-dioecesani directorem circa actum promotionis XVI. VV. DD. ad primam in AA. LL. et Philosophia lauream adspirantium coram maxima dignissimorum et distinctissimorum hospitem frequentia die 22 mensis Decembris A. D. 1766. oratione suatoria demonstratum. B. m. dr. (Cracov. typ. Uniwers. 1766). w 4ce, syg. A—B<sub>2</sub> (kart 6).

Joher 1585.

Ossol. — Jagiell. — Uniw. lwow.

— Palmetum Cracii academici, ad coronamentum eruditae virtutis laureas in authumno fructiferas, proferens. Et dum VI. VV. DD. primae laureae candidati per clarissimum et admodum revendum Dominum M. Sebastianum Antonium Długajski Philosoph. Doct. et Professoris collegae minoris ecclesiae parochialis in Lubień curatum praesente florentissime magnorum hospitem corona Artium LL. et Philosphi. Baccalaurei ritu solenni crearentur, a Joanne Ambrożewicz ejusdem primae laureae candidato stylo et cultura poetica delineatum. Anno quo fLos CaeLI praestans, et paLMes, proDit In orbe die 29 mensis Novembris. Cracoviae, typis Univers. Colleg. Majoris (1753). folio, kart nlb. 10.

Na odwrotnej stronie karty tytułowej herb pod kapeluszem kardyn. — Dedykowane Janowi Kant. Sałackiemu Dr. obójga praw kanonik. krak. — Następnie Oda do św. Jana Kantego. Egzaminatorzy: Sebast. Ant. Długajski, Józ. Antoni Declos, Tom. Aleks. Małyszko. — Laureaci: Jan K. Toriani Waw. Jan Bularni, Cypr. Miller, Szym. Świętoński, Stan. Petulski. — Ambrożewiczowi dziękuje Toreani.

Dzików. — Jagiell. — Ossol.

— In nomine Domini. Amen. Questio physica de toto composito substan-

tiali, ex libro I-mo Phys. Cap. 7 Tex. 31 et sequentibus desumpta ac sub felicissimo regimine magnifici, perillustris, clarissimi et admodum reverendi Domini D. M. Adalberti Biegaczewicz Sacrae Theologiae Doctoris et Professoris, collegae majoris, ecclesiarum: collegiatae S. Annae Cracoviae decani, parochialium in Przemków praepositi, in Zielonki curati, contubernii Regio — Jagielloniani provisoris, librorum per Diacesim Cracoviensem censoris, ordinandorum et approbandorum examinatoris, Studii generalis Almae Universitatis Cracoviensis vigilantissimi rectoris per M. Joannem Ambrozewicz Philosophiae Doctorem, in classibus Novodvorseianis Rhetorices Professorem. Pro loco in Collegio minori obtinendo, publice ad disputandum in peraugusto CC. DD. theologorum lectorio proposita. B. m. i. dr. (Cracov. r. 1764). folio, kart 2.

Rok druku wyrażony przez anagrammat.

Jagiell.

— ob. Kapuściński Casim. (1765) — Patelski Stanisław (1765) — Płecky Tom. Kanty (1768).

**AMBROZY Św.** Wyznanie wiary prawowierney św. Ambrożego, za pozwolen. Barłama archimandryty Szeptyckiego. W Kijowie w dr. Monast. Pieczarsk. 1698. w 8ce.

Jestto Hymn Te deum laudamus, z komentarzem na słowiańskie przełożony. Obacz Augustyn św. (Pieśń).

— Ambrosii episc. mediolanensis Opera, Joanni a Lasco dedicatae. Basileae, 1567.

— Canticum Sanctorum Ambrosii et Augustini. Magnificis, nobilissimis, clarissimis, omni virtutum ac doctrinarum genere perpolitus, rerumque multarum usu praestantissimis viris ac dominis, Dn. consulibus, totique senatorio ordini inclytas, celeberrimaeque reipub. Vratislaviensis, dominis suis perpetuo honore persequendis, dedicatum vocibusque quibus confectum a Joanne Polono illust. Electoris Brandenburgici Musico.

Magdeburgi, excudebat Salomon Richzenhan. Anno 1606. folio 12 kart.

Ob. Augustyn św. (Psalterz).

Wrocł. miejs.

**Ambroży św.** ob. Amelri Fr. (Deliciar. 1608) — Bembus Mathias (1688) — Grochowski Stanisław (1607). — Pastorius Joachimus (1656) — Pieśń — Warszawicki Chr. (De vita 1601).

**AMBROŻY X.** Dominikan. Konwentu Krakowskiego. Wianek Najświętszej Panny Maryi (brak tytułu). w 12-ce, ark. niel. D<sub>3</sub>.

Na karcie 6-tej nadpis:

Sposób mówienia Różanego Wianka P. Maryey. I Część Wesoła.

Obejmuje części 3. — Od ark. C<sub>3</sub>: Litanja o Naj. P. Maryi. — Kończą książkę odpusty. — Wspomina, że teraz święto od Klemensa X. bracka msza odpustami jest uprzywilejowana (zatem druk przypadłby między rokiem 1667 a 1676 lub nieco po śmierci tego papieża. Drugą część książki tworzy z nowym tytułem (od arkusza D, do H):

Nabożny sposób odprawowania Różanego Wianka Najśłod. Imienia Jezus: Bez w. m. i r.

W przedmowie powiedziano, że „Sposób Różańca Św. od W. O. Michała Bonella kardynała obmyślony, ś. p. nasz O. Waleryan S. Pis. Dokt. wprowadził zdawna dla konwentu Krak. Św. Trójcy.“ — Część III. pod tyt.:

Nabożny sposób y bardzo pożyteczny ratowania konających, przez odprawowanie Różanego Wianka Naświętszey Panny Maryey ustawicznego, z naukami, przykładami, y modlitwami, do tego świętego bractwa służącemi: przez wzwysz pomienionego Oycza — w konwencie Krakowskim Ś. Trójcy Promotora. Za dozwozeniem Starszych podany. (Imprimatur Fr. Martinus Borovius S. T. D. Prior. Provincialis Poloniae m. p. Anno 1681). w 12ce kart nie licz. 30.

Egzemp. Bibl. Jag. bez daty i miejsca. W egzemp. tym nie ma approbaty. Liczy on 30 kart niel. ale brak mu końca. — Marc. Borowski był przeorem od roku 1678 w krak. — Kto to był X. Ambroży, trudno dociec. Barącz o nim nie mówi. — Prawdopodobnie będzie to Ambroży Zagajewski, który w latach 1681—1724 wyda-

wał różne religijne pisma. W tekście książ-ki są liczne, ale liche drzeworyty.

Jagielloń. — Warsz. Uniwers.

**Ambroży X.** od S. Laurentego, ob. Klisiewicz Amb. (Zebranie 1753).

**Ambroży X.** kamceduła ob. Climaens Jan (Scala 1601).

**Ambrozja turecka** obacz Krusiński Tadeusz (1769).

**Amelia**, księżna Oranii obacz Orzechowski Paw. (Manuale 1647).

**Amelia**, królowa neapolitańska ob. Sokolnicki (1738).

**AMELOT** Abrah. Nicol. (de la Hous-saye). (1634 † 1706). Tacyt Polski albo raczey Moralia Tacyta nad podchlebstwem przez J. O. X. Stanisława Jabłonowskiego, Woiewodę Generała ziem Rawskich, Starostę Białocerk. Międzyrzec. Świeckiego, do druku podany. Typis Coll. Leopold. S. J. 1744. w 4cc k. 3. stron 248.

Dedykacya Rzeczypospolitej polskiej, Braci Szlachcie, Aequalitati. Jabłonowski mówi w niej, że to opusculum już lat kilkanaście temu napisał, za młodu i wcale nie przyznaje się iż to jest tłumaczenie z Amelota.

Jocher 471.

Bibl. Jag. — Krasińs.

**AMELRI Franc.** Deliciarum spiritua-lium libellus. Sive de amante anima devotissimus dialogus. E flandrico idioma, iam pridem in latinum conversus nunc vero in gratiam piorum hominum ex suo archetypo fideliter recusus et a mendis quibusdam repurgatus. (Editio Stan. Grochowski). Cracoviae in officina Nicolaj Lobij, Anno Dni 1608. w 8ce, 7 kart na przodzie i 103 str.

Dedyk.: Math. Pstrokoński Epis. per Stan. Grochowski Cust. Cracov. — Dziełko dochodzi do str. 76; od str. 76 do 81 umieszczone przez tłumacza Hemerciusa: Parænesis ad animam Christi sponsam; od str. 81 do 98: Dialogus inter aeternam sapientiam Christum et suum cultorem; od str. 98 do 101 umieszczona przez wydawcę Grochowskiego: Oratio Sancti Ambrosii de singulis articulis passionis Domini. Na str. 102 i 103: Testamentum hominis Christiani quolibet die coram Deo dicendum translatum ex libello polonico cui titulus est, Oeconomia spiritualis. — Tłumaczem tej książeczki na język łaciński

jest X. Antoni Hemertius kanonik regu-larny.

Jocher 5809.

Czartor. — Jagiell. — Ossol.

**Amendus Georgius** ob. Talco Michael (1596).

**Amenda** (Amanda) **Stanisław** (1549 † 3 lipca 1627) ob. Chodowicz Gbr. (1632). — Makowski Adam x. (1628). — Wisenberg M. (Epithalam. 1614).

Siarcz. Obr. I. 9. — Łabęcki Górnic. I. 234. i w Bibl. Warsz 1852. T. 48. str. 360. — Encyk. Orgel. I. 611. 595. — Świącki, Hist. Pam. I. 3.

**Amendowna Jadwiga** ob. Jezierski Stefan (1625). — Jurkowski Stanisław (Nuptialis 1624).

**Amendowna Zuzanna** ob. Makowski X. Adam (Wesele 1628).

**Amendzina Katarzyna** ob. Amandówna — Historia (1615).

**Americus** Polonus Astrolog obacz Torquatus A. (De eversione 1540).

**Amerpachius Vitus** (Amerbach) ob. Chrysostomus Joannes (1552).

**Amerstyn** ob. Koniecpolski Stanisł. (1627).

**Ameryk Mateusz** obacz Węgierski Andr. (Politicus Christianus. Lesnae, 1632).

Jusz. Dyk. I. 5.

**Ameryka** ob. Bohomolec Franciszek (1756) — Jezierski (b. r.) — Juniewicz S. J. (1756) — Łubieński Wład. (1740) — Missyonarze S. J. (1756) — Kollacz Paw. (Rewolucya 1778) — Raynal (Rewolucya 1783) — Rewolucya (b. r.) — Robertson (1789) — Rozmowa (1760) — Voyage (Amerique).

**Ameryanin** (Dziki) do Europy z Le-liuszem przybyły. Komedya we trzech aktach. Warsz. 1778. w 8-ce. str. 102.

Jagiell. — Kijows.

**Amerykanki** ob. Beaumont (1784 — 1786).

**AMES Wilhelm.** Deklaracia, objaśnienia abo pokazanie o świadku Bo-żym, w człowieczych wznętrznych częściach po angielsku napisane przez Wilelma Amesa, a teraz na polski język przełożone. W Amsterdamie, dru-

kowano u Chrystofoa Kunrada roku pańskiego 1679, w 4ce, 11 stron.

Druk łaciński czysty i piękny.

Jagiell. — Akad.

— ob. Miko S. (1638). — Rywocki Jan (Arma 1636).

**Amethystus** ob. Schnebergerus Ant. (Gemma 1565).

**Amica** amplicatio ob. Vorstius Conr. (1617).

— disputatio adv. Judaeos ob. Brenius D. (1644).

— et sponsula Anna Mar. Hoekin ob. Scholtz Fried. (1655).

**AMICINUS** Stanisław. Carmen gratulatorium in solennem electionem, adventumque in Poloniam felicissimum nec non ingressum totius Sarmatiae metropolim Cracoviam magnificentissimum, serenissimam ac potentissimam principis D. Dni Henrici Valesy Dei gra. Regis Poloniae, Magni Ducis Lithuaniae, Russiae, Prussiae, Masoviae, Samogitiae, Livoniae etc. nec non Andium, Borboniorum, Alvernorumque Ducis etc., Dni nostri elementissimi, scriptum a Magistro Stanisławo Amicino Cracoviensi. 3. Regum X. Capite: Sit Dominus Deus tuus benedictus cui complacuit, et posuit te super thronum Israel et constituit te Regem, ut faceres iudicium et justitiam. Cracoviae in officina Stanisłai Scharffenbergii. Anno 1574, w 4ce, 7 ark.

Na odwrotnej stronie tytułu Orzeł polski a na pierwszej herb litewski. Pod nim 10 wierszy łac. przypisał Amicinus prozą łac. X. Stanisławowi Karnkowskiemu, biskupowi kujawskiemu. Całe powinszowanie wierszem łacińskim. Na końcu: 8 wierszy łac. Szymona Goryckiego do autora oraz 16 wierszy łacińskich. Pawła Liconiusa, kanonika regularnego do autora i do Zoila. — Przydane jest do tego:

In celeberrimam coronationem ejusdem serenissimi principis Domini ac Dni Henrici Valesii Dei gratia Regis Poloniae. Parodia Vergiliana in novem musas distributa, ejusdem authoris. w 4ce, 1 arkusz.

Juszyński. I. 5.

Czartor. — Jagiell. — Chreptow. — Akad. — Warsz. Univ. — Raczyński. — Czarniecki — Dzików — Szembek — Moszyński.

— Fax nuptialis etc. Crac. 1578. b. dr. w 4ce.

Dziewostab ślubny Janowi Chwalibogowskiemu, przedstawiający go pierwszym poetą. O innym poecie Krzysztofie Chwalibogowskim wspomina w Herbach Paprocki. Jusz. II. 418. — Wiszn. VI. 320.

— Gratulatio Musarum scripta in gratiam novem egegriorum adolescentum ingenuarum artium baccalaureorum de virtute et literis bene meriturum jam vero magisterii gradum assumpturum in celeberrima Academia Cracoviensi a Stanisławo Amicino Cracoviensi uno ex promovendis. Cracoviae, in officina Nicolai Scharffenbergii. An. 1572 w 4ce, k. nlb. 10.

Jocher 1346. — Muczk. Statuta 211.

Dzikow. — Ossol.

**Amicitia (Felix)** sive Polyuctus tragoedia ab oratoria juventute athenais Vars. S. J. ludis bacchanalibus anno 1747. Varsaviae in typ. Coll. reg. S. J. w 4ce, str. n. 46.

Teatralne.

Krasiński.

**Amicorum** certamen ob. Arnold S. (1706).

**Amicum** salve w Warszawie i Lwowie naturze ludzkiej dla Konserwy oddane a teraz nowym drukiem w Krakowie na wesołą z włoskich krajów Salve z applauzem wielkiego Imienia Jaśnie Wielmożnego JMci Xięzdra Jędrzeja Ankwicza Kanonika Katedralnego Krakowskiego od życzliwego y wiadomego sługi z winną appekacją obiaśnione y ofiarowane roku pańskiego 1747. Dnia 29 Listopada. (Kraków) w drukarni Michała Józefa Antoniego Dyaszewskiego J. K. M. typografa. w 8ce, dwa arkusze.

Ob. Ankwicz Jędrzej.

**Amicum** (Ad) Varsaviae in comitiis generalibus ibidem celebrandis degentem (2 Maii 1701). Vilnae 1701. w 4ce większej, kart. 2.

Jagiell. — Czart.

— Ob. Litterae — Freund (An einen auff den (!) allgemeinen Reichstage in Warschau befindlichen Freund).

**Amicus** mensae Bacchanalis malus genius Leandro Principi adolescenti ad Cytharas et Cyathos, primum serviliter



familiaris, dein cum in cor non posset, in caput hostiliter infensus, a perillustri rethorica juventute Aethaeni Varaviensis Societatis Jesu in ludum antecineralem productus. Anno 1732, Die 23 Februarii. Fol. 2 kart. nlb. (Objaśn. po pols. i łac.).

Jagiell. — Krasieńs.

— ad amicum pro arte disputandi Peripateticorum. Crac. 1755. w 4ce, s. 24.

Jagiell.

— fidelis ob. Servius Filip (1664).

**AMIET H.** Catalogue des desseins, tableaux, miniatures, estampes, marbres porcelaines, instrument (sic) de physique et de mathématique et autres curiosités contenues dans le cabinet de S. E. Mr le comte Vincent Potocki etc. Varsovie, 1780, w 8ce.

**AMLERSKI Jakub**, Prof. Akad. Zamojcs. Flores gratiae eruditarum frontium coronae secundae laureae, dum eas plurimum patrocinantibus rōsis illustrissimis excellentissimis et reverentissimis Domini D. Josephi Eustachii in Słupow Szembek, Dei et Apostolicae Sedis gratia episcopi Chełmensis, abbatis Węgrowecensis, Universitatis Zamoscensis cancellarii faventissimi, praevio examine perillustri et admodum reverendus Dominus D. M. Mathias Pawłowicz, Sacrae Theologiae doctor, Collegiatae Zamoscensis scholasticus, praepositus Tarnogrodensis, curatus Radziecinensis, Studii Generalis Universitatis Zamoscensis procancellarius ad actum licentiatursae conferret, in terra academica apparentes penes doctoralis laureae collationem per me Jacobum Amlerski canonicum Zamoscensem, curatum Lukowiensem, ejusdem laureae candidatum in folium panegyricum pro adorea gratiarum explicatae. Anno quo hortus conclusus florem gratiarum dedit universo 1739, die vero.... Mensis..... Typis Universitatis, folio, 3 arkusze.

Na odwr. stronie tytułu herb Łaszczów, pod nim 6 wierszy łac. — Przypis prozą Józefowi Antoniemu na Łaszczowie Łaszczowi, biskupowi Antypatreńskiemu, suffraganowi i officyałowi Chełmskiemu, opatowi Witowskiemu. Można tu niektóre szczegóły do jego życia napotkać. — Dalej

oda na cześć św. Jana Kantego. — Potem podziękowanie wierszem hexametrym profesorom egzaminatorom w Akad. Zam.: Maciejowi Pawłowiczowi, Józefowi Nowakowiczowi, Aleksandrowi Pilszeckiemu i Antoniemu Górskiemu. — Dalej wiersz elegijny na cześć Józefa Węgra wraz z jego herbem i napisem: Utraque textit adoras. — Kończy wiersz elegijny przez Węgra na cześć swego spółpromowanego Amlerskiego, gdzie także jest herb Amlerskiego z napisem: „Te scribunt variis in floribus horae.“ — Za rektorstwa Pawła Łusieckiego. — Pawłowicz Maciej ogłosił obudwóch t. j. Amlerskiego i Węgra do ktorami NN. WW. i filozofii. — Herb jego tu umieszczony wyobraża skrzydło rozszerzone i strzałą przebite.

Zamojs. — Jagiell.

**(Amman Erasmus).** Ain hüpscher spruch von der Kays. May. (Maximilian I), wie er zu Wienn ist eingeriten mit sambt den kunigen fürsten vnd andern, herren. Bez wyrażenia m. i roku (1515). w 4ce, kart 4.

Wierszem. — Odnosi się do wjazdu Maxymiljana I. wraz z Władysławem II, Zygmuntem Starym i Ludwikiem.

Kertbeny Bibliogr.

**AMMELUNG Jan Jakób**, Dantiscanus. Disputatio juris publici de Prussorum comitiis, quam sub praesidio viri nobilissimi, consultissimi, excellentissimi Dni Samuelis Friderici Willenberg, J. U. D. ejus ac historiar. prof. publ. nec non Athenaei inspectoris, fautoris sui omni qua par est pietate colendi in auditorio maximo Anno MDCCXX. ad diem 30 Maii publico eruditorum examini submittit Johann. Jacobus Ammelung, Ged. valedicturus. Gedani, typis Johannis Danielis Stollii, Senatus et Athenaei Typog. Anno 1720, w 4ce, kart 8.

Czartor. — Jagiell. — Krasieńs. — Ossol.

— ob. Schultz: Historia interregni.

**AMMIANUS Marcellinus.** Rerum gestarum ex recensione Val. Gronoviana, cum indice nec non glossar. latin. Aug. Gvil. Ernesti. Lipsiae 1773, w 8ce.

Przypisane Xciu Józefowi Alex. Jabłonowskiemu.

**Amnestya** ob. Lubomirski Jerzy Seb. **Amoenitatum** musicalium hortulus plantulis amoenissimis, flosculisque non tam odoratu, quam auditu suavissimis, iisque quasi centum: Fantas. Canz.

Padovan. Intrad. Galliard. Courant. Ballet. Volt. Almand. Bransl. Gallicarum, Anglicarum et Belgicarum, infertis etiam choreis, inclitae Polonicae nationi hoc tempore usitatissimis, ab authoribus variorum quidem varijs plantatus, in hunc vero ordinem quam accuratissime redactus omnibus nobiliss. musicae scientiae cultoribus et fautoribus dedicatus inque lucem editus, studiosa philomusi cuiusdam opera. Tenor. Anno MDCXXII. (1622) w 4ce.

Obejmuje 41 tańców, poczem: Sequuntur cantiones incertorum autorum, quibus voces intermediae ab authore huius operis adiectae sunt. 6 Courant. 10 Ballet. 6 Volt. 4 Almande. 3 Bransle. 30 Choreae Polonicae.—Kompozytorzy: C. Antegnati (2), Mart. Berger, Dav. Emnerus (4), M. Christ. Greventhal, I. L. Hassler, Paul Paur (3), Philippus, Isaac Posch, M. P. C. (Michael Praetorius Creutzbergensis?) (2), I. H. Schein, Gottfr. Scholtz (5), Ioh. Scholtz, Ioh. Staden, Er. Wideman, Lib. Zangius i bezimienni (74) Wrocławs. miejsk.

**Amolitio** Brevis ob. Jan Zygmunst Marchio Brandeb. (1617).

**AMOR Caroline.** Dankrede beyrn Schluss des Jahres 1781. Warschau, (1781) w 8-ce.

**Amor** dolorum triumphator, in Christo passo activissimus, generis humani e captivitate peccati vindicator, sub auspicijs illustrium et magnificorum Dominorum, D. Mathiae Przeradowski, capitaneidae Rozanensis, D. Joannis Wilczewski, vexilliferidae Visnensis, Dni Martini Zaklika, dapiferidae Laticzeviensis, D. Stanisłai Zębrzowski, judicidae Sochaczoviensis, lectissimorum poeseos auditorum, per illustrissimam, illustrem et magnificam ejusdem scholae juventutem, scenica repraesentatione decertans. In Regio Vladislai IV. Varsaviensi Scholarum Piarum Collegio, Annó 1727. Die 17, Mense Aprili. fol. str. nlb. 10 i Dedicatio.

Teatralne.

A. Wolański.

**Amor** ob. Bieżanowski Stan. (in igne 1646) — Cyboni Chr. J. (Nalecius perfectus 1680) — Kochinger Joh. (Amoris testimonia 1652) — Maksymilian Palat. Rheni. (in cordis 1694) — Mniszech Jan Wand. (Cordium 1741) —

Rudziński (Sponsus 1732) — Stefanus Jan (patriae 1680) — Suslyga Laur. (Amoris symbola 1605) — Treter Kaz. (distantia jungens 1677).

**Amore** (L') Artigiano, dramma giocoso per musica da rappresentarsi nel nuovo teatro nel Palazzo di S. A. il principe Radziwiłł. Sotto la direzione del Giuseppe de Kurz. Varsavia, l'anno 1774, w 8-ce, kart 44.

W trzech aktach. Akad. — Krasinś.

**AMORT Eusebius** Kanon. w Pollingen († 5 Lut. 1775 r.) Principia critica honoribus perillustris. J. Rakovski, dum in alma universitate cassoviensi prima aa. ll. et philosophiae laurea ornaretur, a neo-bacalauris condiscipulis dicata. Cassoviae. 1746, w 12ce.

Kijows.

— Reflexiones et principia meliora de jurisdictione ecclesiastica opposita principiis Poloni Nobilis. Francof. et Lipsiae, ap. J. Fr. Gaum. 1757. w 4ce 122 str.

Jocher 7425a.

— Tenże tytuł. Ulmae 1757. w 4ce.

Jocher 7425 b.

**Amorum libri.** Obacz Celtes Conrad (1501, 02).

**Amours** (Les) et histoires galantes du prince Charles et de l'impératrice douairière et aussi les intrigues agréables des Marquis de Bolaucon de Verremon et Pont de Vaux, avec mesdemoiselles de Tournon et d'Orbigny contenant les delices et galanteries arrivées en France. A Paris, chez Daniel Josscourt. 1699. w 12ce.

Są tu szczegóły o Michale Korybucie i jego żonie.

— de B. Sforza ob. Sforza (1682).

**Amphion** novus (1646—7). ob. Łobzyński J.

— ad petram canens ob. Siermantowski Sim. (1713).

— logodaedalus Petri Tylicki ob. Maczowski Seb. Lud. (1645).

**Amphiteatrum** honoris ob. Bonarscius Cl. (Seribunius 1605) — Jambicki Tomasz (Breza palatini 1692).

— magnificentiae sub Andr. Trzebicki ob. Sierzycki Szym. (1674).

— worinnen alle Nationen nach ihrem Habit represant. u. d. Länder, Situation, Religion, vornehmsten Städten, Ritterorden etc. angeführet sind. (Części cztery w I tomie). Erfurth 1723. folio, ze 165 drzewor.

Część I obejmuje Europę: No. 28 Böhmen und Mähren, 31 Croatien, Slavonien, Dalmatien, Bosnien u. Servien, 37 Tartarey. 38 Pohlen, 40 V. d. Cosacken, 43 Finnland, 46 Moskau, 47 Cur- Lieff- und Ingermannland, 48 Moscow, Tartarey.

**Amphitheatrum** infractae fortitudinis ex quo Siekierzynscianus Leo in publica scena spectatus et magnifico Domino D. Joanni Siekierzynski, ensiferidae Bełsensi honorifica repraesentatione demonstratus. Per magnificam Collegij Varesensis iuventutem rhetoricam, Scholarum Piarum. Anno, quo vicit Leo de tribu Iuda, 1698. Die 2 Februarii. 1698, folio, str. nlb. 4 (z tytułem).

Tekst łaciński i polski. Dedykacya: Praefatio ad magnificum domium Ensiferidam. Wolański w Rudce.

**Amphitruo** ob. Plautus (1530).

**AMPLIAS** Joannes Ostrorogensis.

Oratio qua Christi duae naturae in una hypostasi, item vita, et virtutes eius breviter enarrantur, ad eiusdem genealthiacon exornandum conscripta et recitata in celeberrima Noricorum Altorphiiana Academia. Joanne Amplia Ostrorogense Polono, divinarum et humanarum artium studioso. Altorphi, typis Gerlachianis. Anno 1584, w 8ce, kart 24 nlb.

Z przedm. Ad Albertum Witoslaviu.

Czartor.

**AMPLIAS** Joann. Soschinensis. Paegyrius ad ill. Joan. Jacobum comitem de Ostrorog. Lugduni 1598.

— Obacz Soszyński.

**Amplificator** polonae gloriae augustissimus, conjurantium contra Daciam hostium gloriosissimus augustiator, Casimirus Jagiellonides, rex Poloniae felicissimus; angusto nomini et honori illustr. D. Vladislai Kretkowski S. R. M. camerarii ex Palatinatu Marieburgiensi ad Tribunal Radomiense thesauri Regni iudicis commissarii, in the-

atro Radomiensis Rhetoricae Scholarum Piarum militans anno d. 1723, mense junio, die 15. Varsaviae, typis S. R. M. Scholarum Piarum. fol. kart nlb. 4.

Uniw. warsz.

**AMPZING S.** Toneel van Europa met hare personagien afgebeeld. Vertonende de bysonderste deugden, raedslagen, enz. der Koninghen, Prinzen en Republijcken, mitsgaders den tegenwoord, ende toekomst, toestand van geheel Europa. Harderw. 1631. w 4ce, str. 76.

Wierszem. Obejmuje: str. 10 Sigismund de Pologne, str. 20 Vladislans prince de Pologne.

**AMSEL** Jan w Królewcu 1664 † 13 Październ. 1732. De successione collateralium secundum Ins Culmense Regionem 1706, w 4ce.

Lilienthal Erlaut. Pr. V. 54 str.

— De singularibus juris maritimi.

Regiomonti 1722. w 4ce.

Tamże. V, 59 str.

Ob. Lilienthal: Erl. Pr. V. 290 str. — Acta Borussiae Th. III. (biogr.)

**Amurat III.** obacz Beschreibung (1576) — Strykowski Maciej (O wolności korony 1587).

**(Amurat IV).** Copia listu cesarza Tureckiego do Króla J. M. w 4-ce, 3 karty (dosłowne tłumaczenie). (Data 1032 roku Hegiry tj. 1623).

Bibl. Horodecka.

— Obacz: Gratiae (1634) — Kuhn Paweł (Arcus 1635, 1667) — Manipulus (1639) — Starowolski Szymon (Wyprawa i wyjazd 1634) — Władysław IV. (Responsio).

**Amuretk**a ob. Memoires (1782) — Przypadki i pochwały (1786).

**Amyntas** in mentem ob. Herbest B. — Samboritanus Georg. (1560).

**Anabaptismus** obacz: Informatio (de anabapt. secta b. r.) — Vigandus Joannes (De anabaptismo 1582) — Wolan (1586).

**Anacephaleosis** foscus complectens ob. Szamotulski Grzeg. (1535)

— animastica ob. Ressius Gotofr. (1647).

**Anagrammata** obacz: Biezanowski (Agnensis 1682) — Brillades Urban (Diadema 1608) — Bujwidowicz M.

(na wesele Lubom. 1602) — Chiliadis Liber anagramat. 1696 — Hadnusch And. (Curia gedan. 1714) — Heerman Abr. — Horst J. R. (in electionem (1669, 1676) — Klimecki Krz. (1696) — Konstanty (Sobiescianides 1697) — Loeachius Andr. (1608) (ad F. Sitanium 1626) — Loka H. (Sidus 1716) — Łękowski Mar. (Triumph. 1667) — Makowski Piotr (Wódz Kaz. Sw.) — Malicki B. (Centuria 1688) — Nieszporokowitz Ambr. (1699) — Piekułowski (Zbiór eligizacyi) — Rudomicz Cas. Basil. (e nominibus 1671) — Twardowski Paw. (1636) — Tylkowski Wojc.

**Anagrammatischer Hochzeit-Schertz** ob. Haneke (1687).

**ANAKREON** Poeta Grecki. — Nec si quid olim lusit Anaereon Delevit aetas. Horat. — W Warszawie, nakład. Mich. Gröla 1774. w 4cc, kart nlb. 5 i od str. 5—82, i 1 k. erraty.

Tłómaczenie Adama Naruszewicza z łaciny. Jest tutaj Pieśni LVIII. z tych tłómaczenia Naruszewicza 53, a 5 Jana Kochanowskiego i nadto trzy Pieśni tłómaczenia tegoż, te same, które i Naruszewicz przełożył.

Dedyk.: Franc. Ksaw. Branickiemu, hetm. poln. koron. w dzień jego ślubu z Dorotą Jabłonowską.

Jocher 32.

Uniw. lwow. — Przeźdź. — Ossol. — Jagiell. — Chreptow.

— Anakreonta pieśni tłómaczenie polskie: Ode I. Na swoją lutnię. — Ode III. Cupido przed deszczem schroniony w dom Anakreonta. — Ode V. Na różę. — Ode XL. Cupido od pszczoły ukąszony. — Ode XLVI. Przeciw złym skutkom złota. — Ode LII. Winobranie.

Tłómaczenie J. E. Minasowicza w Zb. rytm. pols. J. Ep. Min. Warsz. 1756. w 4cc, str. 55.

**Analecta** quaedam hist. philologica, ex hist. passionis Jesu Christi. Thorunii, apud Theoph. Ehrenfried Waezoldt. 1745. fol. ark. Et<sub>2</sub>. Czartor.

— silesiaca oder zufällige Anmerkungen zur Erläuterung der Historie des Hertzogthums Schlesien und angränzender Länder zusammengetragen. Erste Abtheilung. Leipzig bey Michael

Rohrlach 1733. w 8cc, kart nlb. 5, str. 100.

Ossol.

**(Analecta)** Supplementum Analectorum terrae Scepusiensis, pars prima, saeculum XIII. Bez m. i r. w 4cc, str. 296.

ob. Wagner Karol (Analecta 1773—1776).

— ob. Kochański Adam (Mathematica 1661, 74, 77) — Łobżyński Jan (Elegiorum 1644) — Załuski Józef Andreas (Historiae de sacra).

**Analectorum libri 1510, 1518** ob. Aristoteles.

**Analemata doctoratus** ob. Puzyna Stef. (1647).

**Analisis** Aristotelis ob. Aristoteles (1510, 1518) — Keckermann B. (1614).

**Analogia** Disput. ob. Zagajewski Amb. (1681).

— X. Smoszewskiego ob. Sanner Stan. (1686).

**Analogismus** Omnipotentiae ob. Chamocki A. (1639).

**Analyse** d'une brochure 1773. ob. Pologne.

**Analysin** Aphorysmi Apostolici ob. Prochnau H. (1706).

**Analisis physio — scientifica** seu Philosophia naturalis juxta profundam Aristotelis vereque angelicam Doctoris angelici mentem, in sua principia communia scientifice refusa et F. F. Carmelitis Discalceatis in Conv. Cracov. SS. Mich. et Ioseph philosophiae studiosis publicae eruditorum censurae exposita. An. 1660. mense.... die.... hora.... Cracoviae 1660. vidua Lucae Kupisz S. R. M. typogr. w 8cc, str. 112, kart nlb. 2.

Dedyk.: Perillustri et admodum reverendo DD. Lucae Dąbski canon. Crac. carmelitae discalc. Jagiell.

— theologia obacz: Podborski J. (1622).

— theolog. difficultatum ob. Mackiewicz Kar. (1683) — Pollacz Rud. (1684).

— aquarum mineralium ob. Kozin. (1760).

**Anamartitos** sive oratio ob. Barszcz Petr. (1650).

**ANANIA Jan Lorenzo**. L'universale fabrica del mondo, overo Cosmographia

di M..., divisa in quattro trattati, ne i quali distintamente si misura il cielo e la terra et si descrivono particolarmente le provincie, città, castella, monti, mari, laghi, fiumi et fonti, et si tratta delle leggi et costumi di molti popoli: de gli alberi et sell' herbe, e d' altre cose pretiose, et medicinali, et de gl' inventori di tutte le cose. Di nuovo posta in luce. Con privilegio. In Venetia, ad instantia di Aniello San Vito di Neapoli 1576. (Na końcu:) In Venetia, apresso Iacomo Vidali 1576. ad instantia di Aniello San Vito. w 4ce, k. 11 k. nlb. str. 336 i 16 k. nlb.

Dedyk.: Alla Seren. Caterina Jaggellone Sforza d' Aragonia, principessa di Polonia e Reina di Suetia.

Czartor. — Warsz. Univ.

**Anapestiches** Danck- und Glück Getichte ob. Heermann Ephr. (1655).

**Anastasius Sanctus** ob. Athanazy (Dialogoi 1570).

**Anastazy** od Najśw. Trójcy, karmelita. Directorium. Nucleus sacer Sanctorum venerationi in annum 1749. expositus nec non A. R. P. N. O. R. P. Anastasio a Sanctissima Trinitate Carmelitarum Discalceatorum etc. Leopoli, typis Confr. SS. Trinitat. w 12ce, kart nlb. 24.

Kraśińs.

— Liliun ad influxum pectoralis Phoebi D. Thomae Aquinatis mirabiliter refflorescens seu candor philosophiae naturalis octo libros physicorum, libros de generatione et corruptione, de anima ac compendium metheorum complectens. Per RP. F. Anastasium a SSma Trinitate, Carmelit. Discalceatorum, provinciae S. Spiritus definitorem candidae juventuti carmelitanae demonstratus. Leopoli. A. D. 1751. folio, str. 220, 101, 46 i 42. Index.

Osscl.

**Anatidi Joannes** ob. Tainer Lud. Mik. (Praemium 1666).

**Anathema** ob. Jan Kanty (Spei publicae 1698) — Sapieha Jan Fr. (ad aram 1723).

**Anatome** virtutis S. Słowakowicz 1701. ob. Podgórski Sim.

**Anatomes** ob. Bauchinus Caspar (1597).

**Anatomia** abo stósowanie człowieka łakomego z wieprzem karmnym. w 4ce, (brak tyt.). Ossol.

— ambarum literarum universalium Suecicarum ad Polon. et Littua., Mariaeburgi 1 et 8 Maii 1656. emissarum. 1656. w 4ce.

Toż po niemiecku: Nothwendige Anmerkungen über das Kön. schwedische Manifest 1655. w 4ce. Obacz Anmerkungen.

Hoppe 87.

— binorum Sueciae Regis universalium, die prima et octava Maji hujus anni Mariaeburgi publicatorum, peracta anno 1656. B. w. m. w 4ce, ark. 3. sign. A—C<sub>3</sub>. (Dwie edycye w roku).

Czartor. — Dzików — Jagiell.

— binorum Sueciae Regis universalium, das ist eine einfältige Auszlegung, aus dem Lateyn ins Deutsche übersesetzt. Gedruckt 1657 Jahr. B. m. w 4ce, str. nlb. 20.

ob. Nicoyminus.

— oder Untersuchung dero beyden des Königs in Schweden Universalien oder Auszschreiben so er den 1 und 8 May dieses Jahres zu Marienburg auszgelassen. Geschehen und aussm Lateinischen ins Deutsche übersetzt. Anno 1656. w 4ce.

— ob. Bisio Stefan (1781) — Celestinus (des Papsthum 1569) — Cichocki (edicti de pace 1615) — Garczyński Stef. (Rzeczypospolitej 1751) — Guido (1498) — Horolt Stan. (Anat. duchowna 1730) — Janowski (Anat. consilii) — Jurgiewicz (libelli famosi 1591) — Kirchheim Chr. H. (Anatomica facies 1722) — Łabęcki Balt. (Anat. conscientiae 1638) — Licinius J. (et Oeconomia 1593) — Mori Jacob (ridotta ad uso 1679) — Perzyna L. (Krótka zebrana 1790) — Roterodamczyk Erazm (Mar. Lutra 1546, 1579) — Sawicki K. (Anat. consilii 1611) — Schleissing Jerzy (Russiae reformatae 1668) — Schultz Laur. (medic. lect. 1589) — Skrzetuski Jan (moralis 1698) — Weichardt Teodor (1786)

**Anatomicus** ob. Willichius Iodocus (Commentarius 1544).

**Anbindung** Reimen Fried. Scholtzen ob. Hantsch Christ. (1651).

**Anbringen** türkischer Legation Ebrahim Strotschi ob. Strotski (Strasza) Ebrah. (1562).

**ANCAJANUS.** (Decisiones Rotae Romanae). Congregatione Signatura Iustitiae R. P. D. Ancajano Ploecen. Pro Rmo D. Canonico Iosepho Zavvadski. Contra D. D. oppidanos Stanislaiuenses, et subditos villae regalis Ciszovvka et litis. Facti. (Romae), Typis de Comitibus. 1718. w 4ce. 3 kartki.

— Pro Rmo D. canonico Iosepho Zavvadski Summarium. Romae, de Comitibus. w 4ce, 2 kartki. Jagiell.

**Anchora** spei obacz: Sanguszko E. (1731) — Światkowski And. (1684).

**ANCHUSCIUS** Jan (Nominat na Biskupstwo Kijowskie, żył w połowie XVI wieku). Wiersze łacińskie na cześć 14tu Franciszkanów umęczonych 1333 roku w Wilnie.

X. Grzybowski Antoni przełożył je na język polski i umieścił w dzietku: Skarb nieoszacowany OO. Franciszkanów Litewskich, w 8ce.

Dziennik Wil. 1825. II. 209 str.

**Ancile** caelo delapsum quondam Romanum in Scipionibus nunc Poloniam in serenissimis Janiniis defendens in gentilitia columna illustris ac magnifici Domini D. Lucae Cieciszewski Pincernae terrae Livensis a magnifica juventute rhetorica collegii Wierzbowiani Scholarum Piarum Gorae pro exercitio mensis Julii repraesentatum. A. D. 1684. Varsaviae, typis Collegii Schol. Piar. (1684). w 4ce, k. 2. Jagiell.

— libertatis polonae ob. Piotrowski Józef (1696).

**Ancourt** ob. Dancourt F. (Mieszczki 1780).

**Ancuta Franc. Thad.** ob. Chisius (1761) — Joannes a S. Vladislao (Trifolium canonico-juridicum 1754).

**ANCUTA Jerzy Kazim.** († 16 Maja 1737). Jus plenum religionis catholicae, in Regno Poloniae et M. D. L. iuri praetenseo dissidentium in supplicii libello et supplemento privilegiorum ac constitutionum ad comitia generalia congre-

gatis ordinibus praesentato Grodnae, anno 1718. oppositum, demonstrans: nullam dissidentes habere capacitatem activae et passivae vocis in Regno Poloniae et M. D. L. a Georgio Casimiro Ancuta. U. J. D. canonico cathedrali et officiali generali Vilnensi concinnatum. Vilnae, typis Universitatis 1719. w 8ce, str. 306, 21 kart na przodzie i 16 na końcu.

Dedykacya do Stanisława Szezbeka Arcyb. Gnieźn. Poczem Epigramma na pochwałę dzieła (14 wier. łac.) — W przedmowie cytuje autor: Epistola ad confidentem dissidentis Poloni, contra Calendarium a Domino Waryski editum pro an. 1711. — W katalogu bibliot. b. Uniw. Wileńs. dopisano: „auctor hujus operis P. Stanislaus Sokulski S. T. Dr. praefectus inferiorum scholarum Acad. Viln.“ — Ob. Sokulski. Jocher 9641. — Janociana I. 20. — Brown. 356.

Chreptow. — Czetwert. — Uniw. lwow. — Zielniś. — Dzików — Branic. — Akad. — Kijows. — Ossol. — Jagiell. — Raczys. (ma z datą 1715). — Wilno.

— Prawo zupełne wiary katolickiej w Koronie i W. X. L. przeciw prawu uprzatnionemu dyssydentów in supplicii libello i w suplemente przywilejów i ustaw; na Seym powszechny zgromadzonym Stanom prezentowanemu w Grodnie roku 1718. w łacińskim języku wystawione; ukazujące: iż nullam capacitatem dyssydenci mają vocis activae et passivae w Koronie i w W. X. L. A teraz toż samo na oyczysty przetłumaczone. Przez Leona Pruszanowskiego stoln. Rzeczyckiego r. p. 1767. w 8ce, str. 360, 15 kart na przodzie i 19 kart na końcu.

Przypis tłumacza Patronom Królestwa Polskiego. — W przedmowie mówi tłumacz, że dzieło X. Ancuty: Jus plenum Religionis Catholicae, którego to jest tłumaczenie, przez dyssydentów wykupione i wytracone zostało.

Jocher 9643. — Janoc. I. 20.

Czartor. — Jagiell. — Polkow.

— Stadiodromus orthodoxus, Erratici Heterodoxi, vestigator Prodromi, seu manifesta deprehensionum errorum, ineptiarum, contradictionum anonymi dissidentis, sub titulo: Prodromus Poloniae, cavillantis jus plenum religionis catholicae, ab authore Juris Pleni Geor-

gio Casimiro Ancuta etc. ad oculos posita. Vilnae, typis Academicis Soc. Jesu. A. D. 1721. w 8cc, str. 68.

Jocher 9645.

(**Ancuta Jerzy Kazim.**) Prodomus Poloniae plenissimo jure ad servandam dissidentibus datam fidem publicam adstrictae contra G. C. Ancutae Jus plenum religionis catholicae sic dictae 1721. w 4cc, str. 42.

Druk Królewiecki.

Jocher 9642.

Birgel — Branic. — Czartor. — Dzików — Jagiell. — Krasieńs. — Ossol.

— ob. Jabłoński D. E. (Libellus Supplex 1718) — Sokulski Stan. (Jus plenum 1719) — Supplique (1725).

Święcki Histor. Pam. 1858. I 274. — Łukaszew. Br. Czeszy str. 24.

(**Ancuta X. Mac. Józef.**) Sidus sagittae inter phosphorum et lunam... Math. Ios. Ancuta... conspectum. Vilnae, 1771. folio.

Wileńs.

— ob. August II. (1718) — Barszcz X. Jerzy (Kazanie na pogrzeb 1735) — Dowgiąło Aleks. (Niebo 1714).

Janociana I. 21. — Encykl. Orgelb. I. 738. Rzepnicki Vitae Pr. II. 200—1.

**ANCUTA Tadeusz.** Kazanie pierwszego dnia miane na pogrzebie Xcia Jerzego Radziwiłła Wojewody Nowogrodzkiego przez X. Tadeusza Ancutę. Nieśwież, w drukarni Radziwiłłowskiej S. J. 1757. folio.

Przyłęcki.

**Ancylia** Palladis ob. Slachetka Ign. (1641).

**Anczewska Anna** ob. Castelli Joan. (Applausus 1670) — Złotorowicz Mich. (Omina 1670).

**ANCZOWSKI Marcin** Nikanor († 1682). Campus intra et supra Campum seu ex praesagio armorum Janina intra dietam a Campo Poloniam ad regalem inauguratus Coronam, civis, et Pater Patriae sereniss. ac potentiss. D. D. Joannes III. Dei Gr. rex Poloniarum, M. D. Lithuan., Russ., Pruss., Masoviae, Samogit., Kijoviae, Volhyniae, Podoliae, Podlachiae, Livoniae, Smolensciae, Severiae, Czerniechoviae, in cuius avitum Campum Leo rossus Devinctissimi honoris, et candoris passibus anno

egressi in Campum naturae nostrae et prognati Lea virgine Leonis Dei hominis MDCLXXVI. progressus per nobilem et excellentissimum Martinum Anczowski S. R. M. secretarium et medicum actualem, consulem urbis Leopoli, metropolis Russiae. Typ. Coll. Sieniaviani Soc. Jesu 1676. folio, ark. G. (kart 38).

Są tu między innymi krótkie wiersze Bartł. Zimorowicza, Tomickiego, Andr. Szymonowicza etc.

Ossol. — Chreptow. — Czartor. — Krasieńs.

— Salutationes Michaelis I. et Leonorae Austriacae nec non episcopi Culmensis. Leopoli, typis Jacobi Mościcki 1671. w 4cc. Obacz: Wiśniowiecki Michał (Salutationes Sacrarum Regiarum).

— Salutatio Sereniss. Joannis III. Poloniae Regis post felicem reditum ex castris Zoraviensibus et conclusam cum Turcis et Tartaris pacem, cum dedicatione operis elogiorum S. R. M. per nobilem et excellentem Martinum Anczowski S. R. M. secretar. et medicum die 15 Decembris, anno Domini 1676. w 4cc, kart 2.

Dzików — Jagiell. — Ossol.

— Salutatio Sereniss. Joannis III. Regis Poloniar. ingredientis Leopolim die 12 Junii 1678. per nobilem et excellentem Martinum Anczowski S. R. M. secretarium et medicum, consulem Leopoliensem. 1678. w 4cc, kart 2.

Ossol.

— Salutatio Nicolai de Granow Sieniawski, mareschalci curiae regni, generalis Leopoliens., Rohatin. gubernatoris in ingressu Leopolim die 2 Januarii 1680. w 4cc, kart 2.

— ob. Bieżanowski Stan. (1679) — Kraus Jacobus (1679) — Wiśniowiecki Michał (Salutationes 1671).

Łoziński Wład. Lwów 1890. II. 179.

**Andacht** (Die) Jakobs (po hebr.). Lemberg, 1778. w 4cc. Ossol.

— (Die) Jacobs mit dem hebraischen Texte. Lemberg, gedr. mit Pille-ri-schen Schriften. 1789. w 4cc, str. 23.

Jocher 7236.

Jagiell. — Ossol.

— Siebentägige zu dem Josepho, Pfleg-Vatter Christi Jesu. Braunsberg,

widerumb gedruckt im Collegio der Soc. Jesu. Anno Domini 1704. w 12ce, str. 213.

Jocher 7011.

— Toż, tamże, 1727.

— (Hertzliche) zu dem heil. Josepho. Zweyte Auflage. Braunsberg, 1749. w 12ce.

— (Kurtze) welche zu Ehren der schmerzhaften Mutter Mariae in der Dorff-Kirchen Plauten alle Freytag gehalten wird. Eingerichtet im J. 1739. Cum lic. Sup. Braunsberg, im C. der Ges. J. w 12ce.

— zum allerheiligsten Herzen Jesu, welche in der Kirehe der PP. Scholarum Piarum in Warschau zu sonderbaren Nutzen aller Christgläubigen verriichtet werden kann. Warschau, 1759. w 8ce, kart 126. Warsz. Univ.

— (Kurze) zu Verehrung 1779. ob. Jan Nepom.

— (Wahlfarts) wie solche am Fest der heiligen Pfingsten zu Ehren des bitteren Leidens und Sterbens Jesu Christi auf dem Kalwari-Berg von der deutschen Gemeinde in Krakau, bei St. Adalbert ausgehend, gepflegt verriichtet zu werden. In Ordnung gebracht und in Druck gegeben. Breslau, 1759. w 8ce, str. 169, k. 2 i Anhang str. 44.

Czartor. — Jagiell. — Warsz. Univ.

— ob. Alojzy św. — Kostka Stan.

**Andachten** kurz und gut, das ist kurze und schöne Andachten den Tag über nutzlich zu üben. Wilna, druk Seiner königl. Maiestet, 1784. w 12ce, str. 387 i rejestr. Warsz. Univ.

— (Kurze und schöne) in verschiedenen Gelegenheiten zu verrichten. Sammt beygefügetem Amte der Abgestorbenen. Warschau, druck Coll. Sch. Piar. 1785. w 8ce, str. 349. k. 2.

Jagiell.

**Andachts-Uebungen** ob. P. T. Soc. Jesu.

**Andenken** (Zum) des dritten Novembers 1771. folio.

ob. Bericht.

Warsz. Univ.

— Mathei Beckers obacz: Söhner Frid. (1659).

(Anders). Bey dem Anders und Schönischen Hochzeit - Festin, so in Zduny den 3 Sept. 1720. celebrirt wurde.... Bresslau, in der Baumannischen Erben Buchdruckerey, drueckts Johann Theophilus Straubel, Factor. (1720). folio, k. 2.

Wroclaws. miejska.

— Das eilende Sandwerck der Liebe, bey dem Anders und Schönischen Hochzeit-Feste, welches d. 3 Sept. An. 1720. in Zduny celebrirt wurde. Bez w. m. dr. (1720). folio, k. 2.

Wroclaws.

— Indem man heute schaut in Zduny celebriren ein Freuden-Fest, an dem Herr Anders Hochzeit hat mit Jungfer Schönin.... Anno 1720. den 3 Sept. B. m. dr. (1720). folio, k. 2.

Wroclaws.

— Als sich Herr Anders... mit... Rutschin hat, in Lieb und Treu vertraut... Carmen von dreyen Brüdern. Schmiegel, anno 1727. den 18 Junii. Lissa, gedruckt bey Michael Lorentz Pressern (1727). folio, k. 2.

Wroclaws.

**Anders Daniel** obacz: Rost Samuel (Bey der Ungl. Begebenheit 1721).

**ANDERS Johann Christoph.** Den von der Trübsaal vollen Bach zum lautern Stroh des lebendigen Wassers geführten Samuel Friedrich Lauterbach wollte bey volkreicher Beerdigung in einige Betrachtung ziehen... Lissa, gedruckt bey Michael Lorentz Pressern (1728). folio, k. 2.

Wroclaws.

**Andeschow Jacobus** ob. Hierocles (1524) — Plinius (1529).

**ANDLIKIEWICZ Wojciech Dominik.** Insignia eruditae Palladis in palmare decus docto certamine victoribus VV. DD. primae laureae candidatis post eruditum agonem, dum per clarissimum et excellentissimum DD. ill. Jacobum Sarnecki philos. doctorem ejusdemque regium professorem, collegam majorem, S. R. M. secretarium, artium liberalium et philosophiae bacalaurei ritu solenni crearentur, ornante nobilissimorum hospitum et ordinum academicarum corona; in generali regni palaestra, in



vim applausus congratulatorii conceutu metrico ab ejusdem laureae candidato Adalberto Dominico Andlikiewicz, Cracovien. dispartita. Anno quo increata sapientia in terris victrix triumphavit MDCCXIV. die 14 Martii. Cracoviae, typ. Univers. 1714. folio, str. 22.

Dedyk.: M. Węgrzynowiczowi, teologii i O. P. drowi, rektorowi. — Na odwr. tytułu jego herb. — Rozpoczyna wiersz: Ad D. Joannem Cantium. — Następuje wiersz do Kaz. Chochmańskiego prezbitera. — Laureaci: Piotr Rohaczewski, Stan. Jan Kanty Ziółkowski, Szymon Skowroński, Kaz. Jugiewicz, Franciszek Antoni Jeżowski, Józ. Fr. Jastrzebski, Jan Stan. Rypiński, Franciszek Adamowski, Adalb. Kaz. Wieczorkiewicz, Józef de Gondrecourt, Adalbert Tyburcy. — Andlikiewiczowi dziękuje za panegiryki Wieczorkiewicz.

Jocher 1503.

Jagiell. — Czart. — Dzików — Krasinś. — Ossol.

— obacz: Krauz J. (Clypeus Orbis 1715).

**Andomarus** obacz: Martinus Jan (1669) — Taleus (Rhetorica).

**ANDOSILLA A.** Signatura sanctiss. R. P. D. Andosilla Cracovien. juris legendi, pro alma universitate generalis studii cracoviens. contra RR. PP. Soc. Jesu Cracoviae, facti et juris. Romae, ex typographia Reverendae Camerae Apostolicae. Superiorum permissu. 1630. folio, kart nlb. 6.

Tytuł na str. ostatniej. — Na str. pierwszej wydrukowano tylko: Cracov. juris legendi. — Porównaj: Decisio quinta S. Rotae romanae (1629) — Sententiae S. Rotae rom. 1629) itp. Jagiell.

— SS. DD. N. Urbano VIII. Cracovien. juris legendi, pro sereniss. olim DD. Vladislai Jagellonis regis Polon. et Hedvigis reginae, Universitate generalis studii Cracovien. contra PP. Societatis Jesu Cracoviae. Referente in Signatura SS. R. P. D. Andosilla informatio juris et facti. Venetiis, ex typogr. Nicolai Misserini. Superiorum permissu (1630) folio, str. 28.

Jest tu opis powstania, historia i organizacya Uniwersytetu. Między innymi zawiera to pismo list Wawrz. Goślickiego do papieża Urbana VIII. (str. 18), i protestacyę sejmiku proszowsk. przeciw Jezuitom. Na

str. 14—17. memoryał z podpisem Jakóba Uścickiego, któremu Sołtykowicz autorstwo całego pisma przyznaje. Jocher 1291. — Ossol. Wiadom. II. 97. — Sołtykowicz s. 570.

Ossol. — Jagiell.

**ANDOSILLAE Rudesindi**, presbiteri Benedictini: Praefatio in dissertationem inaeditam Juliani Caesarini cardinalis Legati Eugenii Papae IV. ad Ladislaum regem Poloniae et Hungariae. Florentiae 1762. (czy to nie rękopis?)

Tu podano rzecz o bitwie pod Waruą.

Ciampi Bibliogr. I. N. 38.

**ANDREA Bartolomeus.** Pentas thesium theologiorum: I. De Prophetis in genere, II. Malachias Propheta, III. De Propheta Cygni, IV. Igne Johanneo, V. De Achillis argumento contra communicationem idiomatum humanae Christi naturae factam quam ferente Divina Gratia rectore magnificentissimo sereniss. atque excellent. principe ac Dno Dno Friderico Wilhelmo regni Prussiae et elector. Brandenburg. haerede etc. etc. consensu venerandae facultatis theolog. praeside viro maxime rever. excellentiss. atq. amplissimo D. Paulo Pomian Pesarovio SS. Theol. D. ejusdemq. profess. extraord. etc. sub omni observantiae cultu prosequendo publico eruditorum examini H. Lq. solitis Bartholomeus Andrea Philos. et Theolog. studens Johannis Pruss auctor et respondens, A. 1702. die Octobr. Regiomonti, typis Reusnerianis (1702). w 4ce, str. 134. Ossol.

**ANDREANUS (Andriani) Jan Chrzciel**, przełoż. domu professów w Warszawie (urodz. 1604 † 6 Sierp. 1678). Orationes binae de Spiritu S. adventu habitae ad Urbanum VIII. a Seminarii Romani convictoribus. Romae, typis Corbeletti 1641 i 1645. w 4ce.

Brown Bibl. Soc. Jesu str. 13, 14 i 476.

— Paradisus voluptatis eversus sive de Christi Domini cruciatibus oratio Jo. Babt. Andriani S. J. habita in sacello pontificum Vaticano ad SS. D. N. Urbanum VIII. ipso paraseeves die. Superiorum permissu. Romae, typis haeredum Francisci Corbeletti 1653. Var-

saviae in officina Petri Elert S. R. M. typ. 1647. w 4ce, ark. 2.

Drukarz Piotr Elert przypisał tę mowę X. Janowi de Torres AB. Adrianopolitańskiemu i nuncjuszowi Stolicy Apost. do Władystawa IV. króla. Jagiell.

Brown Bibl. 14. i Backer przytaczają różno jego dzieła, lecz one (tak jak i Orationes), nie należą do Bibliografii polskiej.

**Andreas** ob. Pilawski Ignacy (1791).

**ANDREAS** Bambergensis (von **Staffelstein**) Vita S. Ottonis apostoli Pomeranorum etc. cum notis Valerii Jaselii. Colberg. 1681. w 4ce.

Inne wydania: Jacobi Gretseri w „Divis Bamberg.“ i w tegoż Opp. Część 10. — Surii Acta SS. (pod dniem 2 Jul.) — Ludewig: Script. Bamberg. Cz. I. — również tłumaczenie włoskie.

**Andreas** Bochnensis. Bellum obacz: Lubelezyk.

**Andreas** Cardinal ob. Treter Thomas (Pontificum romanorum effigies 1580).

**Andreas** Clemens ob. Diadochus Proclus (Ad pubem 1512).

**Andreas** de Comitibus ob. Bieliński Seweryn (1724) — Kazanie (b. r.).

**ANDREAS** Ernest Braunfelsio Solmensis pastor Ecclesiae reformatae Dantisei. Bella Jehovahae seu meditationes sacrae contra Vitia.

Dzieło to przyznaje mu syn jego Samuel, naówczas teolog Marburgski, w przedmowie do dzieła: Fracturae Josephi 1682. Marburg w 12ce.

Placcius Theatr. Anonym. str. 82.

— Fracturae Josephi sive pia suspiria pro statu et incolumitate ecclesiae catholicae, nominatim per Germaniam, Helvetiam etc. et Lithuaniam reformatae... luci data a filio Samuele Andreae. Marburgi, Cat. Kürsnerus. 1681. w 12ce.

Czartor.

— Lux semitae. Brem. 1646. w 8ce.

**ANDREAS** Fulvius Sabinas M. Isagogicon artis versificatoric... Simonis Prossoviani duo libri ad artem versificationem ut necessarii ita perutiles. (Cracoviae) Venundatur a Floriano Unglerio. 1532. w 8ce, półarkuszy nlb. K<sub>4</sub>.

W tytule czterowiersz Szym. Prossovianusa i ósmiowiersz Petri a Tarczyn ad lectorem. — Dedykowane: Nic. Bidlicio canon. Cracov. vicario Petri Tomicii Episc. Cracov. przez Prossovianusa. — Od C<sub>3</sub>. zaczynają się: Libri duo ad artem versif. necessarii. —

Kończy wiersz: in arma Nicolai scholastici Cracov. Bidlicii.

Jocher 696.

Jagiell.

**ANDREAS** Hispanus Megarensis. Contenta hoc libello. Modus confitendi compositus per reverendum Episcopum Andream Hispanum sancte Romane Ecclesiae Penitentionarium. Interrogationes et doctrine quibus quilibet sacerdos debet interrogare suum confitentem. Canones penitentiales per episcopum Civitatensem. compositi. Casus Papales et Episcopales. (Na końcu:) Impressum Cracoviae per Math. Scharffenberg A. D. 1535. w 8ce, k. nlb. 24. (syg. ark. E<sub>6</sub>).

Jocher 4343 b.

Jagiell. — Krasiańs. — Ossol. — Kórnica.

— Tenże tytuł. Impressum Cracoviae per Mathiam Scharffenberg A. D. 1540.

Spis inkunab. do T. III. Bibl. ksiąg dwójga. Jocher 4343 c.

Zamojs.

— Tenże tytuł. Na końcu: Impressum Cracoviae per Hieronymum Vietorem A. D. MDXLI. w 8ce, kart 26, (ark. syg. A—Ciiii). druk goc.

Jocher 4343 d.

Jagiell. — Ossol. — Włocław. — Branica.

— Canones poenitentiales per episcopum Civitatensem etc. (w końcu:) Crac. per Math. Scharffenberg 1534.

Przyłęcki.

Obacz powyżej Contenta 1535. Tutaj są Canones do ark. Eijj. Zapewne osobno w r. 1534. nie wyszły.

Jocher pod 4343 a. mylnie z temi drukami łączy Modus c. będący wyciągiem z Celsiusza Mapheusae.

Obacz Cervus J. (Methodus saer. 1537).

**ANDREAS** Jacob (ur. 1528 † 1590). Refutatio pia et perspicua eriminatio-nium, calumniarum et mendationum, quibus Stanislaus Hosius non solum Prolegomena Joannis Brentii, verum etiam universam vere piam Doctrinam contaminare conatus est. Autore Jacobo Andreae theologo et pastore ecclesia Goppingensis. Una cum praefatione Joan. Brentii. Francofurti in officina Petri Brubachij. An. MDLX (1560). mense Martio w 4ce, str. 455 i kart 25 na przodzie.

Dedic.: Alberto Seniori Marchioni Brandeb. et Christoph. duci Wirtenbergensi.

Jocher 2902. — Encykl. pow. I. 746, 774.

Ossol. — Akad. — Warsz. Univ.

**Andreas** a Jesu obacz: Brzechffa Andr.

**Andreas** Posthumus a Grafenbergk ob. Posthumus.

**Andreas** Sanetus ob. Andrzej św. — Forro Paulus (b. r.) — Goski Paul (1641) — Grodzicki Stan. (1607) — Szurowski Stan. Michał (Propugnaculum 1688) — Żarski Balt. Bened. (Corona 1690).

**ANDREAS** a Spirito S-to (Trynitarz, definitor prowineyi polskiej). De bello in Europa gravissimo ab potentissimis imperatoribus et regibus gesto epitome historiae duobus brevissimis libris comprehensae. Auctore P. F. Andrea a Spiritu S-to Ordinis Discalceator. SSmae Trinitatis Redempti. Capti. definitore Provinciae. Varsaviae, typis S. R. M. An. Dni 1776. w See, kart 3, str. 47 i 1.

Rzecz o wojnie siedmioletniej.

Wilno — Krasińs. — Jagiell. — Ossol.

— Casus conscientiae pro Regno Poloniae ex declarationibus Summorum Pontificum, Consiliorum Provincialium eiusdem Regni decretis, nec non ex auctoribus theologis istius gentis collecti universim 100. Auctore P. Andrea a Spiritu Sancto Ord. Discalceatorum SS. Trinitatis Red. Capti. sacerdote professo et definitore provinciae Poloniae. Varsaviae typis Sacrae Regiae Magestatis (sic). An. 1776. w See, str. 110 i registru kart 7.

Jocher 4339.

Ossol. — Jagiell. — Akad.

**ANDREASOWICZ** Christop. († 1716). Applausus Apollinis venerabilibus DD. primae laureae candidatis R. et V. Dom. Stephano Krukowski presbytero, V. D. Petro Leszczyński, V. D. Mathiae Miłkołajski, dum in alma Universitate Zamoscieni a clarissimo et excellentissimo Dom. M. Francisco Casimiro Grabowicz, Phiae doctore, logices ac metyphysices in eodem Universitate ordinario professore, prima in artibus et philosophiae laureae ritu solenni insignirentur per Christop. Andreasowicz, Phiae et Eloquentiae auditorem, observatus et officioso ac gratulabundo calamo expressus.

An. Dni MDCLXXXII. die 7 mensis Febr. Zamosci, typis academicis. 1682. w 4ce, str. nlb. 8.

Na herb akad. podpisał wiersze Piotr Gruszecki.

Jocher 1968. — Juszyńs. Dyk. I.

Ossol.

— ob. Żędzianowski Tom. (Manubiae 1684).

**Andree Joannes** obacz: Szamotulski Grzeg. (Processus 1531, 1534, 1537).

**ANDREJ** Archiep. Swiatoho Otea naszeho Andreja archiepiskopa kesarija kappodokijskija — Tołkowanie na Apokalipsiu Swiatoho Apostoła i Ewangelista Christowa Joanna Bohosłowa. Z woli, starania i błogosławienstwa archimandryty Ławry Peczerskiej Zacharjasza Kopysteńskiego. W Ławrze poraz pierwszy wydane roku od stworzenia świata 7133, od Chrystusa 1625. folio, kart nlb. 8, str. 156 i w końcu tekstu p. 1.

Tytuł w drzeworycie z figurami świętych.

Na odwrotnej stronie obrazek Wniebowzięcia P. M. i herb Leliwa z głoskami polskimi Z. K. A. K. (Kopystyńskich, co widać z wiersza). Przedmowa do czytelnika przez mnicha Tarasa Lewonicza Ziczuhę.

Krasińs. — Bibliot. publ. petersb. — Akad. Nauk petersb. — Muz. Rumiancowa. — Karatajew (N. 255).

**ANDREIDES** Simon. Epos melicum illmo ac rmo domino D. Petro Tiliicki, Dei gratia episcopo Cracoviensi, duci Severiensi, dum ac sacram inaugurationem urbem foeliciter ingrederetur, musaetorum Musarum maccenati, optimo largo pioque D. D. A Simone Andreide Crac. art. bac. devotissimo cliente. Cracoviae, Anno Domini 1607. w 4ce, k. nlb. 6. Czartor.

**ANDREJEWICZ** Dawid. Lament po światobliwie zeszlom welebnom hospodynu Otcu Joannie Wasilewiczu prezwiterie, imenem cerkwi Prawosławija wostoeznaho bratstwa Łuckaho wozdżenija czestnaho i żywotworiaszczaho Kresta hospodnia, napisannyj przez mnohohrisznaho Jerodiakona .. inoka czyna swiatoho Wołykaho Wasylija. W Łucku, roku 1628. miesiacia februarija 11 dnia.

W drukarni Pawła Jeromonacha, (1628) w 4cc, kart nlb. 11.

Wierszem, druk kirylicą.

Sopikow I. 81. Birgel. — Czetwert.

**ANDRELINUS Publius Faustus.** Publii Fausti Andrelini, Foroliuensis, poetae laureati atque oratoris clarissimi: Epistolae prouerbiales et morales longe lepidissimae nec minus sententiosae. Cracouiae Anno MDXXVII. (Na końcu:) Finis novem epistolarum adagalium P. Fausti Andrelini iuxta musarum videlicet numerum et trium (quot charites sunt) epigrammatum. Cracouiae per Mathiam Scharffenberger. Impensis vero domini Marci civis ac bibliopolae Cracouiensis. A. MDXXVII. duodecima die Sept. w 8cc, str. 32. (druk kursywą).

Dedyk.: Joanni de Ganay Francię cancelario.

Ciampi Bibliogr. I. 7.

Czartor. — Jagiell. — Krasińs. — Kórnic.

**Androthesia** genethalica ob. Buczowski Mac. (1619).

**ANDREOVIA** (de) Maur. Frid. Presbyter, Jurisprud. Baccal. († 1631) Quaestio de Sanctorum honore. (Brak tytułu). Cracouiae 1604. w 4cc, k. 4.

Dedyk.: Math. Spinck de Bętkow, abbati Vitoviensi. — Objemnie: Conclusions.

Por. Jędrzejowczyk. Jagiell.

**Andreoviensis** ecclesia ob. Chrzanowski Tomasz (1791) — Damalewicz Stefan (1650) — Kazanie (Klasztor b. r.) — Rudzki Alex. Mac. (1655) — Zajączkowski Emer. (Sol et lux 1656).

**Andreozzi** ob. Songs in Lodoiska (1794).

**ANDRIAN** Karol z Tisens (ur. 1680 † 1745). Series regum Poloniae (Inser. Dr. phil. sub P. Ign. Langetl a Metaph. Graec.). Graecii 1733. w 12cc.

Backer s. 166.

— ob. Schwitzen.

**Andriani Jan Ch.** ob. Andreanus.

**ANDRIES Jodocus** S. J. (Josse) (ur. 1588 † 1658). Medulla Crucis perpetuae ex cruce perpetua, Rev. P..... excerpta. Olivae, typ. Georg. Franc. Fritsch 1681. w 12cc, k. 5, str. 102 i index.

Catal. Janss. pod rokiem 1682. — Jocher 5900. (podaje również r. 1682, opierając się na tymże katalogu).

**ANDROCY Fulvius (Androtio)** (1523 † 1575). Nauka iako stan wdowicy przystoynie i chwalebnie może być prowadzony. Każdey personie, nabycia prawdziwego nabożeństwa pragnacey, bardzo potrzebna i pożyteczna. Z rozlicznych ksiąg Wielebnego X. Fulwiusza Androcego Societatis Jesu wyięta, a teraz z włoskiego na polskie przez iednego kapłana tegoż zakonu jest przełożona. W Kaliszu, w drukarni Woyeiccha Gedeliusza r. p. 1606. w 8cc, str. 208.

Przypis. tłómacza Szymona Wysockiego: Elżbiecie Sieniawskiej z Lezienie, marszałkowej nadwornej.

W końcu dodano:

Kształt pobożności, to jest: Żywot świętobliwy i śmierć chwalebna jej M. Pannie i P. Katarzynie z Maciejowie Wapowskiej, kasztelanki przemyskiej, etc. Z kilku exemplarzów przez ks. Szymona Wysockiego S. J. krótko zebrany. W Kaliszu, w druk. Wojciecha Gedeliusza r. p. 1606.

Jocher 4222.

Ossol. — Warsz. Uniw.

— Rozmyślanie o drogiey męce Pana naszego Jezusa Chrystusa. Przez X. Fulwiusza Androcego Soc. Jesu złożone a przez X. Symona Wysockiego tegoż zakonu z włoskiego na polskie przełożone. W Krakowie w druk. Jana Szarffenbergera r. p. 1611. w 8cc, str. 92 i k. 2 rejestru. Druk gocki.

Na rycinie ostatniej stronnicy wybity rok 1538.

Jocher 5811.

Jagiell. — Ossol.

— Scieszka pobożnego chrześcianina to jest Nauki y przestrogi eo potrzebnieysze na poratowanie wszystkich zbawienia pragnących. Z włoskich scriptow kapłana iednego Soc. Jesu. Przekładania X. Stanisława Grochowskiego. Psalm 118: Nawiedz mię Panie na ścieszkę mandatów twoich. W Krakowie w drukarni Jakuba Siebeneychera Roku Pańskiego 1600. w 4cc, k. nlb. z tyt. 8, k. liczb. 40.

Tytuł otoczony linią podwójną. Druk gocki, prócz wyrazów głównych w tytule i dedykacyi.

Przypis. Janowi Dymitrowi Solikowskiemu arcybiskupowi lwowskiemu, z Cerska 28 Octobra roku 1599. — Na str. odw. tyt.

Jednorozec (Bończa) herb Solikowskiego. Dedykacja zajmuje następnych kart 3 i połowę 4-tej. Na jej odwrocie znajduje się przedmowa: Do czytelnika, z której widać, iż Grochowski tłumaczył to dziełko z włoskiego Fulviusa Androtiusa Societatis Jesu. Następne 3 karty zajmuje registr, a odtąd na kartach liezbowanych samo dzieło. Na ostatniej karcie jest odezwa typografa do czytelnika, iż jeszcze roku przeszłego oddano mu książkę do officyny, ale plaga pańska (zapewnić powietrze morowe) „rozprószyło nas z miasta tego y domów naszych, zacyum y drukarnia wakować musiała.“ Kartę 38 i 39. zajmuje: Sposób pożytecznego mówienia pacierza.

Wiszn. IX 214. wspomniał, lecz nie opisał dokładnie. — Joher 6045 a. (tak samo).

Exemplarz znajdujący się w bibl. PP. Kłarysek w Krakowie, ma dopis własnoręczny na tytule: *Illustri et adm. rev. D. Mich. Maliszewski, divina providentia abbati Calvi Montis S. Crucis Dno et benefactori suo S. Grochowski.*

Czartor. — Jagiell.

— Toż. Tenże tytuł, .... powtórę wydana y na wielu miejscach poprawiona. W Krakowie, w drukarni Jakóba Sibeneychera r. p. 1601. w 4ce, kart 8 nlb., a 40 kart liezbow. Druk gocki.

Dedyk.: Janowi Dymitrowi Solikowskiemu (proza). Na końcu: Sposób pożytecznego mówienia pacierza (wiersz).

Obejmuje rzecz o grzechach, spowiedzi, skrupulach, lekarstwach przeciw grzechom i o frasunkach. Jagiell.

— Tenże tytuł. W Krakowie w drukarni Mikołaja Loba r. p. 1608. w 4ce, k. 3, str. 77.

Dedykacja na odwrocie tytnfu wierszem do Jana Zamojskiego arcybisk. lwowskiego. Tu się tłumacz podpisał jako Kustosz kruswicki.

Joher 6045 a.

Ossol. — Czartor. — Jagiell.

— Tenże tytuł, .... powtórę wydana y na wielu miejscach poprawiona. Z pozwoleniem starszych. W Poznaniu u Woyciecha Regulusa r. p. 1647. w 4ce, k. 37 i 1 $\frac{1}{2}$  ark. na przodzie.

Dedykacja drukarza do Piotra Bardzkiego dziedzica na Brudzewie.

Joher 6045 d.

Ossol.

— Toż, tamże, 1648. w 4ce.

Warsz. Uniw. — Raczyńs.

— Skarbnica duchowna, rozmaite książeczki nabożne z przegimi naukami w sobie zamykająca przez ..... S. J.

po włosku wydana, a teraz przez X. Szymona Wysockiego tegoż zakonu na polskie przełożona 1660. w 12ce, kart 12, str. 192, 170 i 71, ze 6 drzeworytami.

Dedyk.: Annie z Kurlandyi Radziwiłłowej, Marsz. W. X. Lit.

Obejmuje: O częstem przyjmowaniu Najśw. Sakramentu. O Najśw. Ofierze którą zowią Mszą św.

Bibl. Emer. Czapskiego. — Warsz. Uniw.

**Andromacha** ob. Morsztyn Andrzej (1689, 1697).

**Andromachus Senior** (Dr. medyc. z Krety) ob. Tidicacus Fr. (De theriaca 1607).

**ANDROMAK.** Alla Speciarìa della Madonna in Venezia. Zwyczaj, cnota i miara. Dryakwie Andromaka starego komponowana w aptece della Madonna na placu S. Bartłomieja w Wenecyi. 1 kartka. Warsz. Uniw.

**Andromeda**, dramma serio per musica in due atti da rappresentarsi per la prima volta avanti di sua Maesta il Re di Polonia nel Theatro nazionale in Varsavia presso di P. Dufour cousiliare aulico di S. M. et Direttore della Stamperia del R. Corpo de Cadetti. MDCCXC (1790). w 8ce, str. 54 (wierszem).

La Musica è del Sigr. Pietro Persichini Maestro di Cappella Romano.

Akad. — Jagiell. — Dzików.

— Favola obacz: Puccitelli (1664).

**ANDRONICUS** Tranquillus Parthenius Dalmata. Dialogus: philosophandunne sit? (Na końcu:) Cracouię ex officina Hieronymi Vietoris, Anno Domini MDXLV (1545). w 4ce, kart nlb. 21. (sygn. A—E).

Przypisane Sewerynowi Bonerowi, kasztelanowi Bieckiemu.

Janocki I. 22. — Jankowski, Rys logiki 185. — Encykl. powsz. I. 781.

Jagiell.

— Ad optimates polonos admonitio. Cracoviae apud Hier. Vict. MDXLV (1545). w 4ce, k. nlb. 19.

Dedykacja do Andrzeja Górki kaszt. pozn. Wydaniem zajmował się X. Tomasz Płaza.

Wiszniews. IX. 343.

Czartor. — Ossol. — Kórnie.

— Toż, cum praefatione Jacobi Gorscij ad illustrissimum et magnificum

Dominum Stanislaum comitem de Gorea palatinum Posnaniem. Cracoviae, in officina Lazari, Anno Dni 1584. w 4ce, str. 53.

Najprzód list Górskiego do Górki prozą łac., w którym chwalaąc zasługi Górków, wymienia powody dla czego wydał powtórnie ten list Andronika, (głównie dlatego, iż napomnienia Andronika znalazł godno powtórzenia zwłaszcza w chwili zagrażającej na nowo wojny tureckiej). Andronika list rozpoczyna się od str. 20. Pisany jest do Andrzeja Górki kaszt. poznańskiego i generała Wielkopolskiego, datowany zaś w Krakowie d. 2 maja 1545 roku. Píše w nim Andronicus, iż bawiąc przez czas niejaki w mieście Wiewiórcie u Jana Tarnowskiego, kaszt. krak. w godzinach wolnych zajmował się napisaniem napomnienia do senatorów polskich.

Pamięt. Warsz. 1819. T. XIV. s. 49—58. Jagiell. — Czartor. — Warsz. Uniw. — Dzików. — Przedz. — Ossol. — Kórnice. — Czarniecki — Moszyński — Kijows. — Dziedusz. — Pawlikow. — Szembeka — Branice.

**Andruszkiewicz Mathias** prowincyał ob. Grzybowski Ant. (Skarb 1740).

(**Andruszow**). Puncta approbatae pacificationis Andrusoviensis inter Polon. et Moschov. (1667).

W Chwalcoviі Ins publ. 7, 384.

— ob. Relatione (1684).

(**Andrychiewicz Franc. Xav.**). Nota od komisysy skarbowey koronney do Najjaśniejszych skonfederowanych Stanów wnosząca, ażeby Franciszek Andrychiewicz sekretarz komisysy skarbowey przypuszczony do Stanu szlacheckiego od Searta bellatu był uwolniony. folio, 1/2 ark.

Warsz. Uniw.

— ob. Kommissya Rzpltej skarbu (1790).

**ANDRYCHIEWICZ Serafin**. Series reverendorum patrum et fratrum eremitarum Camedulensium congregationis Montis Coronae tam eremi Montis Argentini supra Cracoviam in Polonia quam eremi Montis Paedis supra Coronam in Lithuania Professorum vivorum et vita defunctorum conscripta. Viennae Austriae ex typ. Gheleniana. B. w. r. w 8ce, ark. D.

Wydał Don Seraphinus prior Montis Argentini około r. 1760.

Czartor. — Warsz. Uniw.

**Andrychowicz Jan Tomasz** ob. Okazanie (1773).

**ANDRYSIEWICZ**. O leczeniu i zachowaniu zdrowia 1564.

Bentk. Histor. Lit II. str. 441. — Czacki O litewskich i polskich prawach Tom II. str. 39. (w spisie autorów). — Wizerunki Nauk. 1839. XI. 135.

Jestto omyłka Czackiego. — Żadnego Andrysiewicza lekarza nie było, dzieło wzmiankowane jest Siennika, a było tylko drukowane w Krakowie u Łazarza Andrysowicza.

**Andrysowicz Lazar** ob. Artykuły prawa Magdeburgskiego (1560).

**Andrzej Arcybiskup** ob. Andrej Archiep.

**Andrzej Hr.** z Gączyna ob. Paprocki Bartłomiej (1578).

**Andrzej Kazimierz** Skarbnik W. X. Lit. ob. Jezierski Stefan (1624) — Jurkowski S. (1626) — Smieszkowicz Laurentius (Ode 1622) — Wojniłowicz Michał (Drzewo 1622).

**Andrzej Laurenty** od św. Rozalii ob. Szydłowski Laur. Sch. Piar.

**Andrzej S. (Jędrzej)** ob. Andreas — Gaworski Jan Nep. Ignacy (1769).

**Andrzejewicz** ob. Andrzejowicz Józef — Dissertatio philosophica (1727).

**Andrzejewski Wincenty** ob. Sprawa XX. Piarów (około r. 1795).

**ANDRZEJKIEWICZ Jan Andr. Gintowt** (1609 † w Tykocinie 1674). Memorjał nieśmiertelney pamięci godnym Panom JW. WW. Pawłowi Janowi na Czerei y Bychawie wojewodzie Wileńskiemu, Wielkiemu W. X. Lit. hetmanowi itd. oraz JW. WW. Kazimierzowi Leonowi, podkanclerzemu W. X. Lit. Sapihom pogrzebnym kazaniem przez X. Jana Andrzejkiewicza na ten czas domu warszawskiego S. J. proboszcza na sereach żydziwych słuchaczów, w kościele świętego krzyża kartuzycy Berekiey r. p. MDCLXVI d. 9 czerwca napisany. W Wilnie 1667. w druk. S. J. w 4ce, 3¼ ark.

Z portretami i z tablicami herbowemi Sapihów. Willatz w Wilnie sztuchował. Druk gocki. — Przypis. Alexandrowi Naruszewiczowi, podkanclerzemu W. X. Lit.

Paweł Sapiha miał za żonę Annę Kopciównę siostrę Jana Karola Kopcia, wojewodziankę

Połocką, Kazimierz miał synów Kazimierza Jana, Benedykta Pawła, Franciszka Stefana i Leona. Jest tu wiadomość o życiu Kazimierza Leona Sapiehy.

Niesiecki I. 55. — Brown. Bibl. s. 14. — Backer s. 169.

Czartor. — Ossol.

— Senffkörlein des bitteren Leiden Christi Jesu. Regensburg 1719. w 8ce.

— Ziarno gorzyczecze gorzkiej męki Nasłodszeo Zbawiciela Chrystusa Jezusa nabożnemi rozmyślaniami rozartate, octem y żółcia tegoż Pana zaprawione, a na posiłek nabożnym ludziom podane, przez X. Jana Andrzejkiewicza S. J. kapłana natenczas Collegium Nieświeckiego Rektora r. p. MDCLXXIII. W Wilnie w druk. Akad. S. J. (1673). w 4ce, k. 4, str. 262.

Przypis. Alexandrowi Hilar. Połubińskiemu W. X. L. marszałkowi.

Obejmuje Rozmyślań XL.

Kraszewski Wilno T. IV. — Joch. 5882 a. —

Juszyński. (zwie go Gintowski).

Czart. — Czetw. — Jagiell. — Wileńs. — Ossol.

— Tenże tytuł. W Wilnie w druk. Akad. S. J. r. 1688. w 4ce, kart 6 i 267.

Krasz. Wilno IV. — Jocher 5882 b.

Kijows. — Ossol. — Wileńs.

— Tenże tytuł. ... r. p. 1673. a teraz dla pożytku dusz krwią Chrystusowa odkupionych z woli i sumptu JWJP. Anny na Zamościu Zamoyskiej podskarb. WK. r. p. 1701. przedrukowane. W Zamościu w drukarni Akad. 1701. w 4ce, str. 2 i 264.

Czartor. — Ossol.

— Tenże tytuł. ... w Wilnie w drukarni Akad. Soc. Jesu. Dla szczególnego zalecenia tej książki y smaku w niej duchownego przy nabożnych uwagach, postnych exortach z nowym przydatkiem znowu przedrukowane z dozwoleńiem zwierzchn. duch. W Kaliszu w druk. JKM. Coll. Soc. Jesu 1746. w 4ce, k. 1, str. 245 i rejestr.

Jocher 5882 c.

Ossol. — Jagiell. — Wilno — Kijows.

— Tenże tytuł. W Kaliszu w drukarni S. J. 1756. w 4ce, kart 2, str. 245 i rejestr.

Jocher 5582 d.

— Tenże tytuł. Wilno 1757. w 4ce.

Wileńs.

W rękopismie S. Przyłęckiego jest też data:

Zamość 1740. w 4ce, lecz nie poparta. —

Także dyc.: Wilno 1707. ob. Dowgiatło.

**Andrzejkiewicz Tadeusz** ob. Sprawa skarbu Rzeczypospolitej (b. r.)

(**Andrzejkiewicz W.**) Ewazyja W. Andrzejkiewicza Pisarza grodz. Pińsk. od zarzutów JW. Instygatora Litt. prostą odpowiedź na produkt w sprawie skarbowej podany zawierająca (ok. 1778). folio, sign. D<sub>2</sub>.

**ANDRZEJOWICZ Józef.** Dissertatio philosophica de connotatis et constitutivis denominationum tribus disputationibus comprehensa, authore quodam e S. J. theologo Polono. Leopoli. 1727.

— ob. Dissertatio philosophica.

**ANDRZEJOWICZ Waleryan (Adryanowicz),** Dominikan (Lithuanides) (1574 † 24 Paźdz. 1635). Kazanie na pogrzebie wysoce urodzonego wielkiej nadzieie młodzieniaszka jegomości P. Dądziboga Władysława Słuszki kasztellania Zmudzkiego, starościca Rzeczyckiego, pacholecia pokoiowego, królewica Jego Mei Naiśniejszego Władysława Zygmunta obranego cara moskiewskiego. Przez ... kaznodzieję Stołpeckiego Dominikana. Miane w kościele kaznodziejskim die 3 lipca r. p. 1631. Drukowano we Lwowie. w 4ce, dedykacya i kart 18 nlb., sign. E<sub>2</sub>.

Na odwrocie karty tytułowej: Herb: tarcza przedzielona na 4 pola; w 1 herb Ostoja czy Przegonia, w 2 Słepowron, w 3 Jelita, w 4 Bogorya. Nad herbem lityry D. W. S. nieco niżej K—Z., jeszcze niżej S—R. Pod herbem P.P.—K.W. na samym dole C.M. Na następnej karcie: dedyk. Alexandrowi Słuszcze, kasztellanowi Zmudzkiemu, Rzeczyckiemu etc. staroście i Zophiey Constanicy Zienowiczowni kasztellanowey Zmudzkiej etc. na końcu dedykacyi: w Stołpcach 8 Novembr. r. p. 1630. Podpis: X. Waleryan dominikan.

Birgel — Czartor. — Dzików — Jagiell. — Krasinś. — Akad.

— Toż ... Miane w kościele kowalewskim przez X. Waleryana Adriano-wica, dominikana, kaznodzieję Stołpeckiego 3 dnia Lipca r. p. 1630. w 4ce, ark. 5.

Jestto wydanie inne, poprawniejsze powyższego kazania. Że tytuł pierwszego wydania jest pełen błędów, okazuje się z dedykacyi, która w obu wydaniach ma datę 8 Novembra 1630, oraz z poprawy wszystkich omyłek, które się znajdują w exemplarzu edycyi pierwszej, lubo mylnie datę 1631 noszącej. Przy drugiej edycyi jest list Władysława Zygmunta, który oprócz zwyczajnego tytułu królewica polsk. i szwedz. obranego W. Cara moskiewskiego, pisze się jeszcze administratorem Xięstw Siewierskiego i Czernichowskiego. W liście tym pisanym do Alexandra Stuski, ojca zmarłego donosi mu o śmierci syna, z Warszawy d. 8 maja.

Maciej. Pism III. 743. — Siarcz. I. 285.

— Ogród Różanny abo opisanie porządne dwu szepców wonnej Róży Hierychuntskiej, t. j. o dwu świętych Różańcach dwojga bractw błogosław(ionej) Panny Maryey Naświęt. Imienia Pana Jezusowego w zakonie kaznodziejskim wszczepionych. Kwoli braciey y promotorom oboygą Bractw świętych. Przez WO. Br. Waleryana Lith. presidenta Bractw pomienionych tegoż zakonu. W Krakowie w druk. Franc. Cezarego 1627. w 4ee ark. Hhhh<sup>2</sup>. — Cz. I. 42. Cz. II. 50. Cz. III. 76. Cz. IV. 100. Cz. V. 40. Cz. VI. 81. Cz. VII. 128. Cz. VIII. 46. Cz. IX. 64. i Summariusz 3 k.

Dedyk.: Zophii Xźnie z Druka Horskicy Chodkiewiczowey wojewodziny wileńsk., bobruysk., krewsk. etc. starościny.

Jocher 6609 a.

Kraśniś. — Ossol. — Warsz. Univ.

— Tenże tytuł. .... bractw błogosławionej Panny Maryey i Navśw. Imienia Jezusowego.... Przez WO. Br. Waleryana Lithuanidesa wydany a w Congregacyey Litewskicy Anyoła Stróża przez brata Hilarego Mackiewicza promotora Wileńs. Różańca św. przedrukowany. W Wilnie w drukarni Oyców Jezuitów a. 1646. w 4ee, k. liczb. 42, 43, 80, 97, 42, 40, 128, 50, 64.

Jocher 6609 b. mniema za Kraszewskim, że autor zwął się Kamiński od Litos, co mylnie. — Maciej. Pism. s. 715. — Kraszewsk. Wilno IV. — Siarcz. I. 28.

Jagiell. — Kraśniś. — Ossol.

— Pius modus recitandi publice per choros SS. Rosarium B. V. Mariae Romae sub Paulo V. Pontifice, per illustr.

P. Hieronymum Xavierium S. R. E. Cardinalem apud Minervam introductus, postmodum in ecclesiis FF. Praedicatorum per totam Christianitatem propagatus nunc primum in gratiam Congregationis oratorii academici Sacratissimi Rosarii impressus, authore F. Valeriano S. T. D. Ord. Praed. cui adjuncta sunt alia duo Rosaria SS. Nominis Jesu et B. M. V. privatim recitanda. Cracoviae, typ. Antonii Wosiński 1629. w 12ee, ark. nlb. D<sub>12</sub>.

Stronnice w ramkach. Liche drzeworyty w tekście. Jagiell.

— Commentarius super Mattheum.

„Fr. Valerianus Litvanides ord. praed. astronus, reliquit quaedam scripta in scientia mathematica, typis praeeparata.“

Ruszel p 103.

Ob. Encykl. Orgelbr. T. 17. s. 164. — Program Dominikańs. 1828. s. 41. — Siarcz. yński. Obraz I. 285. — Jocher II. 50 i 60. — Sękowski Albert (Modus publice 1629). — Muczkows. Rozmaitości 138. — Maciejow. Piśmienn. III. 714. — Wiszniewsk. Hist. lit. IX. 223. — Barącz. Dzieje Zak. kazn. II. 272. — Quetif. Script. Ord. praedic. II. 484.

**ANDRZEJOWSKI Karol X.** Duch św.

Oycy naszego y Patryarchy Benedykta. W Wilnie w druk. XX. Schol. Piar. 1765. w 4ee, str. Cz. I. 783. Cz. II. str. 662.

X. Polkowski — Wileńs.

— Góra Tabor dla bawiących się przez dni X. bogomyślnością pracą pewnego Benedykta R. C. 168. w Einsieldzie dla łatwiejszego widzenia Boga usypana a teraz polskim językiem z łacińskiego przeniesiona od X. Karola Andrzejowskiego professa Lubiniego, WW. Paniel Benedyktynek Wileńs. spowiednika ordyn. r. p. 1764. W Wilnie, w druk. XX. Schol. Piar. w 4ee, str. 330 i registr.

Jocher 5706.

Czterwert. — Wileńs.

— Kalendarz Benedyktyński na każdy dzień całego roku życiem świętych pańskich zakonu św. Oycy y Patryarchy Wielkiego na zachodzie Benedykta na chwałę Boga w Trojcy św. jedynego na wystawienie licznego pułku tychże świętych y ku zbudowaniu y naśladowaniu czytających zapisany, a zaś najprzewielebniej. w Bogu JMPannie



Franciszce Annie Wołłowiczównie Xieni klasztoru Wileńsk. tegoż zakonu na dowód szacunku y wdzięczney pamięci przez X. Karola Andrzejewskiego, Benedyktyna Lubińskiego, spowiednika ordynar. swego, ofiarowany y za dozwole niem zwierzchności do druku podany. W Wilnie, w druk. JKM. XX. Bazyliańców w druk. JKM. y Rzpłtey XX. Schol. Piar. r. p. 1768. folio, str. 10, 638 i 12, 554.

Przypis. J. Pannie Franciszce Annie Wołłowiczównie Xieni klasztoru Wileńsk. zakonu S. Benedykta.

Joher 6595, 8276. — Kraszewsk. Wilno. — Bieliński Stan. nauk. 109.

X. Polkows. — Ossol. — Jagiell. — Wilno — Czetwert.

— Zwierciadło dla ustanowienia dobrych obyczajów według ustaw powszechnych, godnym prześwieitnych imion Palemonu damom dawno z gotowością obrządków jak na gotowalni codziennie dla nabycia chwalebnych cnót a poprawy menkamentów światowych wystawione, teraz dla większey w czytaniu ciekawości wierszem polskim otwarte. W Wilnie 1762. w 4ce, str. 97 i k. 8.

Wiersze te dzielą się na 6 artykułów pod następnymi tytułami: Jako się ma sprawować panna mistrzyni z temi które tylko dla ćwiczenia w klasztorze mieszkają; czego ich ma uczyć panna mistrzyni, co należy do zbawienia; porządek godzin i zabaw na każdy dzień pannom świeckim itd.

Wileńsk. Bibl.

— ob. Joachim X. (Uwagi nad regułą 1755).

Énycklop. Orgelbr. I. 763.

**ANDRZEJOWSKI X. Rafał.** Kopiee śmiertelny z duku żadnym terminem nieograniczonego Boga przy rozgraniczeniu w Ukrainie ostatnim przez JO. X. JMcI Michała Swatopełka na Czetwertni Czetwertyńskiego, podkomorzego Braclawskiego, rotmistrza wojsk J. K. Mei y Rzpłej znaku pancernego usypany, a na utulenie z konfederowanych żalów JO. X. JMcI z hr. Koreckich z domu Żurakowskich Heleny Swatopełkowej Czetwertyńskiej podkanc. Bracl. z całej skoliigowanej JO. familii przy pochowaniu ciała w kościele WW. OO. Dominikanów Łuckich rozrzucony przez

X. Rafała Andrzejewskiego, predykatora generalnego, natenczas przeora Niewirskowskiego, Dominikanina prowincyi polskiej r. p. 1763. d. Stycznia. Lwów, w druk. Jana Filipowicza J. K. Mei sekr. i uprzyw. typographa. folio, kart nlb. 17.

Przypis. Helenie Czetwertyńskiej.

Ossol. — Krasień.

**Andrzejowski kościół** ob. Andreowiensis ecclesia — Chrzanowski Tomasz X. (1791) — Kazanie (Klasztor b. r.).

**Anecdota Jabłonoviana** ob. Załuski J. A. (1752).

**Anecdotes** ob. Dallerac (de Pologne, Sobieski 1699) — Laplace (du Nord 1770) — Recueil (1734) — Patkul J. R. (1761) — Pombal (du ministère 1784).

**Anekdota żydowskie** pod różnemi imionami wydane y przedrukowane. B. w. m. i r. w 8ce, str. 117.

Joher 3584.

Ossol.

**Anegdoty** ob. Fryderyk II. (czyli znamiona 1787) — Magazyn (b. r.) — Piotr W. (orygin. 1789) — Samuel Rabbi. — Szembek Fryderyk (Zbiór różnyh).

**Anfang der Mineralischen Dingen** ob. Sędziwoj (1656).

**Anfologion**, napiecz. w Jewiu w 1613 g. w 16ce, kart 3, 240 i 2.

Tołstoj N. 58. — Sacharow N. 152. — Karat. N. 177. Bibl. publ. petersb.

— s Bohom sderżaj cerkownuju służbu izbbrannyh swiatych na weś hod. Napeczatano w obiteli obszczezitelnoj monastyrza Peczerskoho w Kijewie, w leto bytija Adamla 7126, ot Christowa że wopłoszczeniya 1619, henwara 16 dnie. folio, k. nlb. łącznie z tytułem 5 i liczb. 1048.

Tołstoj N. 63. — Carsk N. 64. — Sacharow N. 178. — Karat. 207.

Krasień. — Bibl. petersb. Akad. Nauk. — Muzeum Rumiancowa. — Bibl. publ. petersb.

— napiecz. we Lwowie w tipograf. Stawripigialnawo bratstwa pri Chramie Uspienia 1632. folio, kart 3 i 521.

Sacharow N. 285. — Karat. N. 331.

Bibl. publ. petersb. — Bibl. Akad. Nauk. petersb.

— napiecz. w Kijewie w typogr. Kijewo Pieczerskiej Ławry w 1636. w 16ce, kart 12 i 418.

Tołstoj N. 83. — Sacharow N. 334. — Karat. N. 384.

Bibl. publ. petersb. — Bibl. petersb. Akad. Nauk.

— sirecz Cwietosłow ili Trifoląg, sostawlenyj ot swiatych Otec izobrażennych zde (to jest tutaj: w wizerunkach rytowanych dokoła tytułu). We Lwowie roku od stworzenia świata 7146, a od Narodz. Chr. 1638. W tipograf. Stawropigialnawo pri Chramie Uspienija w druk. Ioan. Kunotowicz w 1638. fol., kart 7 i 537.

Sacharow N. 359. — Karat. N. 413.

Krasińś. — Bibl. publ. petersb. — Bibl. ross. Tow. histor. — Bibl. Karat.

— sirecz Cwietosłow ili Trifoląg sostawlenyj ot swiatych Otec izobrażennych zde (to jest tutaj: w wizerunkach na około tytułu). Tszczanijem i izdiwienijem bratstwa pri Chramie Uspenija Preczystyja Bohomaterie w tipografii ich wsesowerszenie tretieje uże izdadesia. W Lwowie w leto bytija mira 7151, ot woptoszczenija że Hospodnia 1643. folio, k. nlb. 8, liezb. u góry 713.

Na ostatniej karcie jedna str. obejmuje poprawki, druga herb braetwa wielkiego formatu.

Tołstoj N. 100. — Sacharow N. 432. — Karat. N. 497.

Krasińś. — Bibl. publ. petersb. — Bibl. petersb. Akad. Nauk.

— sirecz Cwietosłow ili Trifoląg sostawlenyj od swiatych Otec, tszczanijem że i izdiwienijem bratetstwa pri Chramie Uspenija Preswiatyje Bahomaterie, w tipografii ich wserowerszenie czetwertoje (po raz czwarty) uże izdadesia. W Lwowie w leto bytija mira 7159, ot woptoszczenija że hospodnia 1651. folio, kart nlb. łącznie z tytułem 8, liezb. 672. Druk we dwie kolumny z licznymi rysunkami.

Sacharow N. 535. — Karat. N. 611.

Krasińś. — Bibl. publ. petersb.

— napiecz. w Nowgorodie Siewierskom w 1678. folio, kart 7, 699 i 70.

Bibl. publ. petersb. — Bibl. petersb. Akad. Nauk. — Bibl. Karat.

— napiecz. w Czernigowie w 1678. folio.

Sopikow Cz. I. N. 60. — Karat. N. 847.

— napiecz. we Lwowie w 1694. folio, kart 8, 671 i 1.

Sopikow Cz. I. N. 62. — Karat. N. 1057.

Bibl. publ. petersb. — Bibl. petersb. Akad. Nauk.

**ANFOROWICZE.** Sprawa.... Justyna i Giertrudy z Chlewińskich Anforowiczów wojskich pow. Oniksz, sędziów Starodubów z J. W... Tadeuszem Żabą wojew. Połock. syndykem, X. Krescentym Daleckim kustoszem i z wszystkimi OO. Bernardynami Wileńś. Bez w. m. i r., folio, kart 4.

Jagiell. — Wileńś.

— Krótka odpowiedź.... XX. Ber-Wileńś. przeciwko Anforowiczom. Bez w. m. i r., folio.

Wileńś.

— ob. Białobłocki Bog. (Sprawa 1799, Odpowiedź 1799) — Mikulicz Winc. (Sprawa 1799).

**Angelicus** Doctor (Thomas Aquinas) ob. Cichowski Mik. (Angelici doct. de virg. conc. 1651, 1660) — Rutka Theop. (contra J. Galat. 1694).

**Angelin X.** ob. Mazzinghi (1761).

**Anglegenheiten** (Ueber die) obacz Gdańsk (1784).

**ANGELO** (ab) **Frater**, rytownik. Tabula chronographica provinciae Russiae in inclyto Regni Poloniae, sub titulo B. V. Mariae immaculatae conceptae ordinis minorun regularis observantiae. Fr. ab. Angelo delineavit Stanislawoviae.

Ta mappa wyobraża wszystkie klasztory OO.

Bernardynów na Rusi od r. 1452 do 1753.

Płytkę miedzianą do odciskania tej mappy posiada klasztor OO. Bernardynów we Lwowie.

X. Barącz Pamiątki Stanisławowa str. 172.

**Angelographia** (Ex) ob. Weber Andrzej (1638).

**ANGELŁOWICZ ANDREAS**, Baliński **Antonius**, **Berezowski Paulus**. Tentamen ex physica quod die... m. Julii MDCCXXXIV. subiverunt Rev. ac Erud. Andreas Angełłowic, Sem. Gen. ritus Graeci Cath. alumnus, — Erud. D. Antonius Baliński, — Erud. D. Paulus Berezowski. Leopoli, typis viduae

Josephi Piller Caes. Reg. Guber. typogr. 1784. w 4ce, k. 7. Ossol.

**Angelowicz Josephus Andreas** ob. Positiones (1796).

**Angelowicz Antoni** ob. Idzelewicz Michał X. (Przemowa przy konsekr. 1796).

**Angelowicz Simeon** ob. Matheseos (1784).

**ANGELUS Krzysztof (Engel)** († 1639) Enchiridion de Statu religionis russicae Christophori Angeli. Gedani 1595.

— Status et ritus Ecclesiae graecae, graece descripti a Christophoro Angelo Graeco, latine autem conversi a Georgio Thelovio (Fehlavii) Ecclesiaste Dantiscano in templo parochiali. Cum eiusdem annotatis..... Francofurti sumpt. J. Beyer. MDCLV (1655). w 12ce, str. 195 i 2 ark. na przodzie.

Dedykacya Senatowi miasta Gdańska, gdzie tłumacz powiada, iż jest rodem z tego miasta, a tłumaczył z polecenia Jana Mochingera.

Jocher 3060. 7098.

— Encheiridion peri tes katastaseos ton semeron heuriskomenon Hellenon. — Enchiridion de statu hodiernorum Graecorum. Opera Chr. Angeli Graeci, graece conscriptum; jam cum versione latina e regione posita, et adnotationibus, multo quam antehac locupletioribus, cura Georgii Fehlavii, Ecclesiastae Dantiscani adornatum. Lipsiae, impensis J. Grossii et socii. Literis Joh. Coleri. (Epist. ded. Gedani 1668). w 4ce, str. 898. Index kart 8.

Na początku: Epistola dedicatoria Urbis Gedani Burgrabio et Senatui Ged. kart 16. Epistolae Joh. Mochingeri; G. Dorschei; J. Conr. Dannhaueri; Dan. Lagi; Nicolai Żorabii alias Jurawski med. doct. (Żurawski), Varsavia graece exarata; Eliae Vellii; Thom. Stegeri; kart 6. — Annotata ad praefationem, ark. nlb. A—R<sub>3</sub>.

Jagiell.

— De statu hodiernorum Graecorum Euchiridion cum latina interpretatione Georgii Felavii. Franquerae, ex officina Joannis Gyselaes, illustrium Frisiae ordinum et eorumdem academiae typographi ordinarii. Anno 1678. w 4ce, str. 123 i kart 2. Jagiell.

— Toż. Przekład polski kaszt. Wojskiego z edycyi z r. 1655. (czy drukowany?).

Juszyński. II. 341. — Święcki Hist. pam. II. 327. — Sierczyński Obraz I. 9.

**ANGELUS** Dn. Catalogus medicamentorum spagyricorum pharmacopoea (sic) spagyricae Illustr. D. D. Comitum Odoardi de Populis, in quo de eorum virtute, usu et dosi agitur, cui adjuncta est appendix de compositione medicamentorum generis cujuscunque ad morbos diversos. Authore.... Dantisci. Typ. Simeon. Reenigeri. Sumpt. Gasp. Vaechteri, Bibliop. Francoforti 1667. w 8ce, k. 5, str. 129, 65.

Uniw. Warsz. — Kijows.

**Angelus de Comitibus** ob. Comitibus Andreas — Sienkiewicz Bernard (Innocentiae doctor 1722).

**Angelus Constantius** ob. Zolcinus (In funere 1576).

**Angelus** magni consilii in principe ob. Radziejowski Mich. Stef. (1680).

**Angelus Maria Quirinus** ob. Quirinus — Załuski Józef Andrzej (Epistolae 1749).

**Angelus a S. Maria** ob. Bernard św. (Disciplina virtutum 1668).

**Angelus a S. Theresia** Polonus ob. Anioł od św. Teresy.

Jocher Obraz T. II. s. 71.

**Angelus (Angeli)** ob. Anioł — Albertinus Fr. (De S. Custode 1664) — Biedrzychowski K. (Officia 1628) — Claudius A. S. (poenitens 1714) — Gierczyński Ern. (1721) — Joachimus a S. Francisco (1760) — Młodzianowski Tomasz (1667) — Perowic Joannes (1632) — Peuscher Gottfr. (1638) — Porebski Math. (1728) — Radziwiłł Mikołaj Krzysztof (De sanctis 1609) — Radzki Joannes 1679) — Schoneus Andreas (Quaestio 1602) — Schönwald Samuel (Meditatio 1687) — Ścisłowski Remigian (Colligatio 1721) — Tarło Joan. (posnanien. ecclesiae 1723) — Tomasz św. (consilii 1730) — Weber Andreas (Ex Angelographia 1628).

**Angelus** in Valfrido principi divini honoris vindex illustrissimo ac excellentissimo Domino Dno Adamo in Szaniawy

Szaniawski castellano Lublinensi etc. fortunatus ab illustribus collegii Lucoviensis Scholarum Piarum rhetoribus in publicam theatri scenam introductus. Anno quo Angelus Incarnatae Sapientiae nuntium in terris egit 1723. mense Julio. Lublini, typis Coll. Soc. Jesu. folio, kart 8.

Warsz. Uniw.

**ANGERMUND Joan. Berlin.** Lex Vallexia, sive an perduellionis delatus inaudita causa interfici possit; enucleata, et ex probatissimis quibusq. historicis, variis rerum eventibus, monitis politicis, aliis juris Caesaraci capitibus denique autoritatibus breviter illustrata, per Joan. Berlin Angermund marsch. Curiae provincialis Ducat. Glogov. Advoc. Anno 1634. Lesnae Polonorum excussa 1634. w 4ce, kart 10.

Jocher 914.

Jagiell. — Ossol.

**Angielski Joannes** ob. Cwierzowicz Franc. Ant. (Arbitra jurisprudentia 1763).

**Angina** ob. Chmielnik Jan Łukasz (1621) — Toński Jan (Quaestio 1648).

**ANGIOLINI Franc.** z Placenyi (1750 † w Połocku 1788). Traduzione dell'opere di Giuseppe Flavio con note, Verona 1779. w 4ce, 4 tomy.

Było przedrukowane w Rzymie i Medyolanie.

— Traduzione del greco in italiano delle Tragedie di Sofocle intitolate l'Electra, l'Edippo, l'Antigone stampate in Roma l'anno 1782. w 8ce.

Autograf tego dzieła znajdował się w bibliotece Uniw. Wileńs.

— Komedia w języku polskim.

Ciampi Bibliogr. crit. T. I. str. 8. — X.

Brown. Biblioteka Jezuitów str 15.

**(Anglia).** Uwagi nad rządem Angielskim i inne dla wolnego narodu użyteczne. B. w. m. 1791. w 8ce, 3 k. nlb., 132 str.

Branic. — Czetwert. — Jagiell.

**Anglia** ob. Antonowicz Jul. (Język 1788) — Jeziński Jacek (Angielezcyk 1791) — Jodłowski X. (Historya 1789) — Loaechius Andreas (1603) — Millot (Historya 1789) — Okrucieństwo (1582) — Olizar L. (Co uważać ma Polska? 1789) — Opisanie (1651) — Orzechowski Klem. (Królestwo ang. b. r.) — Paczyński Mac. (Anglica historia 1626) —

Paprocki (Dzieje pretendentów ang. korony 1758) — Rzut (b. r.) — Utenhoviuss Joannes (1560) — Wolter (Listy, Angielezcy 1793).

**Anglicanum edictum** ob. Cristanovic (1607).

**Anglikański kościół** ob. Poszakowski Jan (1748).

**Anglus Gulielmus Soteronus** ob. Soteronus.

**ANGOULESME (Le Duc) Charles de Valois** († 1650). Mémoires très particulières pour servir à l'histoire d'Henry III., roy de France et de Pologne, et d'Henry IV., roy de France et de Navarre. Paris 1667. w 12ce.

— Toż. Paris 1662. w 12ce.

Adelung. Gelehr. Lex. I. 880.

— Toż. Paris 1706. w 12ce.

— Toż (w Memoires de d'Estrees et Deagent). Paris 1756. w 12ce.

— Toż w d'Aubais: Pièces fugitives. Paris 1759. w 4ce. Wydawca Jacob Binnau.

**Anguł** centralny ob. Frydrychowicz Dom. (1703).

**Angrocki Jac. Joz.** ob. Kwapiński Stan. (Species 1733).

**Angustura** ob. Simmons (O korze drzewa angustury 1791).

**Anhalt** ob. Venda, reine de Pologne (1705).

**Anhang** des kurtzen Auszuges alter und neuer polnisch-preuss. Kriegsgeschichten von unpartheyischer Feder gesammelt. Cölln bey Hans Paul Merian. 1740. w 4ce, kart 2, str. od 1105—1424 i kart 18 nlb.

ob. Auszug.

Jagiell.

— zu dem A. 1722. in Elbing durch den Druck herausgegebenen historischen Bericht vom preussischen Münz-Wesen. 1726. B. w. m. w 4ce.

— obacz: Gdańsk (der Declaration 1577) (Eines Ministerii geg. Calovium u. Joh. Caesarem 1646).

**Anielska dobroczynność** ob. Tłuczynski Ign. (1677).

**Anielski doktor Tomasz Św.** obacz: Koczorkowski Franc. (1738) — Tomasz Święty.

**Anielskie pozdrowienie** ob. Grymosz Marc. (1698, 1699).

**Anima** obacz: Anastasius (Lilium 1751) — Aristoteles (Libri 1519) — Arundinensis J. (Libellus 1554) — Assertiones (1578) — Brocki Mathias (1684) — Chrysostomus Joan. (1541) — Deelos Jos. Ant. (Quaestio 1791) — Gomulczyński Daniel Tom. (1685) — Feliński Sebastianus (1698) — Jurgewicz Stan. (1596) — Kalewski Franciscus (1720) — Kleinfeldius Nicolaus (1598) — Kolendowicz Matheus Józef (1720) — Łancucki (Quaestio 1646) — Micanus Stephanus (1578) — Ośliński M. (1686) — Profecki Gabr. (1687) — Quaestio (ob. Łancucki 1646) — Rogalicz Jan (1621) — Rydułski Piotr (1771) — Sagittarius (Quincunx decadem 1636) — Sandius Christophorus (Tractatus 1671) — Słonkowiec Martinus (Questio 1661) — Stupanus Emanuel (Animae humanae essentia 1627) — Temesvari Ign. (poenit. 1707) — Tyłkowski A. (Pars IV. physicae 1680) — Włyński Sigismundus Alexander (Dissertatio 1776).

— consiliorum coelo ob. Konarski Stan.

**Animadversia** na Abryz komety astronomieczney w roku 1681. dnia 9 marca inconsultis Superioribus et sine approbatione M. D. Rectoris wydanej, w 4ce, str. 10.

Ob. Ciekankowski. Ossol.

— na książkę która pod tytułem: Granica między władzami sądownymi duchowną y świecką w obserwacyi około kompozyceyi inter status wyznaczona; absque approbatione officii z pod prassy mytlerawskiej iest wydana. B: m. r. i dr. (po r. 1755). w 4ce, k. nlb. 10.

Jocher 7269. Ossol.

Ob. La Borde (1753) — Odpowiedź (1756).

**(Animadversio)**. Brevis et extemporanea fidelis cuiusdam patriotae animadversio ad Equitis Poloni ante comitia electionis discursum. Bez osobn. tytułu. B. w. m. i r. (1697). w 4ce, kart 6.

Przeciw propozycyi 18 letniego Leopolda Xcia Lotaryngii na króla. Jagiell.

— (Consona et conscientiosa) circa eligendi Regis Pol. ob. Konarski Stan.

— justa in deductionem 1701. ob. Patkul J. R.

— in Joan. Hülsemanum ob. Hieronymus X. a S. Hyacintho (Cyrus Andreas) (1646).

— contra theol. Vitenberg. ob. Gorscius Jac. (1586).

**Animadversion** obacz: Patkul J. R. (1701).

**Animadversiones** in M. Cromeri 1560. ob. Statorius Piotr.

— circa lectionem martyrologii. Cracoviae 1649. ob. Haskowski Andr.

— subitaneae in epist. Regis Poloniae 1701. ob. Hermelinus Olaus.

— ad Dissertationem quandam, licetne dissidentibus Thorunensibus Fa-num vulgo Zbór pro exercitio suae augustanae confessionis erigere Thorunii? (1753—4). folio.

Toż samo w Acta Histor. Eccl. An. 1753. p. 687. i nast. i 1754. p. 194 i nast. ob. Leski Wojciech St. (Dissertatio 1753). Jocher 9672. Czartor.

— Rev. Fidei Promotoris super dubio, an sententia D. Episcopi Laod. Suffr. Ill. Episcopi Cracov. super immemorabili etc. sit confirmanda. (Brunsbergae 1730?). str. 7.

Jocher 8806.

Ta data według Jochera. Lecz raczej 1676. Ob. Bernardini J. (Canoniz. Joan. Cantii). (Responsio juris). — Responsio ad Animadvers.

— medici practici. Varsaviae 1786. w 8ce.

Katal. Kaj. Jabłońs.

— ob. Wolan A. (1681).

— et scholia obacz: Jansenius N. (1622).

— in assertiones de trino ob. Soci-nus Faust. (1583, 1618).

— in confessionem Thorunensem ob. Calixtus Georg. (1645).

— ad hist. Lechi ob. Ayrrer.

**Animadversionum** ad Scriptores rerum Poloniae ob. Semler J. S. (1771).

**Animae humanae essentia** ob. Stupanus M. (1627).

**Animastica** seu corpus animatum. Calisii 1637.

Katal. po Prusinowskim 1872. str. 4.

**Animi grati** M. Działyński ob. Pracki A. (1639).

**Animorum** in Europa motus obacz: Frischman Joan. (1656).

— votiva ob. Wackerbart (1733).

**Animus** ob. Loaechius A. (Constantiae reginae 1608).

**Animusz** Jadama ob Nieboraczkowski (16...).

**ANIOL** Marcin z Jarosławia. Rzym stary przez Marcina Anioła wykonterfektowany roku pańskiego 1630. Nov. 11. S. Augustinus tria haec vidisse unice desideravit: Christum in carne conversantem — Romam in flore et pristino imperii splendore triumphantem — Paulum in sede et cathedra fulminantem — Ita Ravisius Lipsius etc. We Lwowie w 4ce, kart nlb. 7.

Na odwr. str. tyt. herb Róża.

Przypisał wierszem Maciejowi Hajderowi rajcy lwowskiemu Marcin Anyoł; w wierszu tym opisuje Rzym, jego początek, położenie, osadę, budynki, kościoły, zamki, rynki, łaźnie, sale i lud.

Siarczyńś. Obraz I. 9. — Wiszniewś. Hist. lit. VII. 569. — Maciej. Piśm. III. 741.

**ANIOL X. od Św. Ducha**, Karmelita bosy. Kazanie między oktawą uroczystej koronacji Niepokalanie poczętej Najśw. Maryi P. w Przemysłu cudami słynącej w kościele Franciszkańskim miane, a pod imieniem sławy nieśmiertelnej godnem JW. z Ankwiczów Anny Borzęckiej podstoliny kor. z obowiązku wdzięczności na powszechny widok wydane przez X. Anioła od Ducha Św. Karmelitów bosych konwentu przemyskiego r. p. 1778 d. 14 Czerwca. Z pozwoleniem zwierzchności. We Lwowie, w drukarni Antoniego Pillera J. C. K. M. gubern. typogr. w 4ce, str. 30.

Jocher 8957 i 9011. (podaje str. 102).

Ossol. — Czartor.

**ANIOL od Ofiarowania N. Maryi P.**, Karmelita bosy, kaznodzieja ordyn. Kazanie o życiu miękkim i rozkosznem, w piątki marcowe miane w kolegiacie

Warsz. W Berdyczowie 1785. we fortecy N. M. P. w 8ce, str. 157.

Jocher 4270.

— Kazanie w dzień 28 Kwietnia 1791. miane. Kraków, w druk. szkoły głównej, w 8ce.

Jocher 5117.

— w ludzkim ciele. Lwów 1776. ob. Aloisius Gonzaga.

— w ciele apostoła ob. Wincenty Ferreryusz. (1741).

— z ludzka twarzą ob. Wincenty Ferreryusz (1761).

**ANIOL od Św. Teresy**. Jastrzębiec gniazda szlacheckiego w osobie Jegości Pana Alexandra z Mirowa Myszkowskiego, Tyszowieckiego etc. Starosty pogrzebnem kazaniem zalecony, w kościele lubelskim W. Ojców Karmelitów bosych d. 12 Lipca r. p. 1650. przez W. O. Anioła od Św. Teresy tegoż zakonu, a przez JM. X. Jakuba Rostkowskiego kanonika Chełmskiego, Tyszowieckiego, Dubińskiego plebana, do druku podane. Z pozwoleniem starszych. W Lublinie w drukarni Jana Wieczorkowicza, w 4ce, ark. 3.

Tytuł w ramach drzeworytowych. Przypisał Władysławowi margrabi Myszkowskiemu panu na Pińczowie i Xiążęciu wojewodzie, Sandomierskiemu, Grodeckiemu itd. staroście, X. Jakub Rostkowski. Samo kazanie mało znaczące.

Akad. — Uniw. Warsz. — Dzików — Czartor. — Ossol. — Jagiell.

— Podskarbi według statutu Ewangielii postępujący w JW. JEGom. Panu P. Janie Mikołaju z Zubowa Daniłowiczu, podskarbin W. koronnym, Przemyskim, Samborskim, Dolińskim, Drohobyckim, Rotyńskim etc. etc. staroście, kazaniem przy exequiach w Lublinie, w kościele WW. OO. Karmelitów bosych, przez W. Oyca Anioła od Św. Teresy tegoż zakonu r. p. 1650. d. 11 Kwietnia pokazany, a do druku w Poznaniu 1651. podany, z pozwoleniem starszych. W drukarni Wojciecha Regulusa 1651. w 4ce, kart 13.

Przyp. Zofii z Tenczyna Daniłowiczowej. — Na odwr. str. tyt. herb Daniłowiczów.

Uniw. lwow. — Akad. — Ossol. — Zamojs. — Krasińś. — Jagiell.

— Strzała od śmierci z ziemie zbrana, JMci Paniey Anny z Kościelca Grudzińskiej, a Bogu z katedry kaznodziejskiej, w kościele Poznańskim św. Józefa WW. OO. Karmelitów bosych przy pogrzebie d. XVI Września roku MDCLII. oddana przez O. Anioła od św. Teresy tegoż zakonu kapłana, y do druku na żądanie godnych osób podana, z dozwoleńiem starszych. W Poznaniu, w drukarni wdowy y dziedziców Woyciecha Regulusa, drukował Woyciech Młodniewicz 1652. w 4cc, kart nlb. 14.

Przyp. Stan. Działyńskiemu. — Druk gocki. Czartor. — Branic. — Krasieńs. — Ossol. — Dziaków.

— Zbrojny mocarz śmiercią od mniejszego Boga zwyciężony, albo kazanie na pogrzebie JMci Pana P. Stephana z Grudny na Ryczywole Grudzińskiego przez W. Ojca Anioła od św. Teresy Karmelity bosego w kościele Poznańskim swego zakonu miane r. p. 1651. 13 Lutego, z dozwoleńiem starszych do druku podane. W Poznaniu, w drukarni Woyciecha Regulusa, w 4cc, k. nlb. 14.

Na odwr. str. tyt. herb Grzymała, przypisał prozą Jędrzejowi Karolowi z Grudny Grudzińskiemu, kasztelanowi Nakielskiemu, staroście Rogozińskiemu i pułkownikowi wojska Wielkopolskiego, autor.

Krasieńs. — Akad. — Ossol. — Czartor. — Jagiell.

— Kazanie.

„Kazanie to mogło być miane po Stanisławie Działyńskim Wojewodzie Małborskim, zeszłym roku 1677. Miał on za sobą Maryannę z Tomić Grudzińską, pozostałą wdowę po Grudzińskim kasztelanie Nakielskim.“

Notatka Sobolewskiego bez bliższego opisu. Łukaszewicz Obr. M. Pozn. II. 40.

**Anioł Stróż** obacz: Mickiewicz Jan (1772) — Officium (1614) — Segnery Paweł (Przyjaciół 1772).

**Anioła** z obroną ręką to iest Przeswiętnego Województwa Kiiowskiego wprowadzającego korony od Ojca św. Benedykta XIV. własnym sumptem konfederowane, na ukoronowanie obrazu Nayśw. Panny Maryi do kościoła OO. Karmelitów bosych konwentu Berdyczowskiego, relacya. Roku, którego anioł

pokoju Bóg y człowiek oddał naturze ludzkiej koronę łaski MDCCLIII. fol. 10 ark.

Zawiera w sobie: Opis relacy. — Przemowa X. Kajetana Ignacego Sołtyka, biskupa, koadjutora Kijowskiego na wyprowadzenie koron z katedry do Berdyczowa. — Mowa Kazimierza na Chojecznie Chojckiego, wojskiego i sędziego pogranicznego województwa Braclawskiego, pisarza Grodzkiego, generała wdztwa Kijowskiego itd. — Kazanie X. Kajetana Ignacego Sołtyka itd. miane w Berdyczowie przy introdukcji koron. — Mowa JO. księcia Antoniego Lubomirskiego Wdy Lubelskiego. — Oratio habita a R. P. Josaphat a S. Casimiro conventus Berdyczoviensis Carmelitarum discal. ordinario concionatore. — Kazanie podczas introdukcji koron przysłanych od Ojca Ś. Benedykta XIV. miane w święto WW. ŚŚ. w konwencie Berdyczowskim OO. Karmelitów bosych a R. P. Eugenio a S. Mathaeo Carm. disc. concionatore ordinario.

Jocher 8759.

Katalog. Kijows. 40681. ma mylnie: Ręka anioła obronna Benedykta XVI.

Uniw. Warsz. — Krasieńs. — Ossol. — Kijows.

**Aniołowie** ob. Chęć (1755) — Koronka (1722) — Tłoczyński Ignacy Maciej (Anielska dobroczynność 1677).

**Anjou (d') Duc** ob. Advertissemens (1573) — Pavillon (1573).

**Anius Symon** ob. Dormann Tomasz (Nova Tyberis 1591).

**ANKIEWICZ Marcin.** Kazanie na dzień św. Antoniego z Padwy o łaskach, które Bóg świadczy przez niego i nabożeństwie ku temu Świętemu w kościele Franciszkanów w Nowym mieście przez Marcina Ankiewicza komendarza i prebendarza Otfinowskiego r. p. 1779. dnia 13 Czerwca miane. W Krakowie, w drukarni akademickiej, w 8cc, kart 3 i syg. A—B.

Dedyk.: Xiędzu Antoniemu Żwanowi.

Jagiell. — Warsz. Uniw.

**Anklage** (Die gründliche) ob. Toruń (1724).

**Ankunft** ob. August III. (1728) — Brühl (des Herrn 1774) — Fryderyk August (beglückte 1765).

**Ankwicz** ob. Tragedya nieboszczyków (1794).

**(Ankwicz Alojzy).** Sposób do Mszy św. służenia dla JMci Alojzego Andrzeja

hrabi Ankwicza syna kasztelana Sandeckiego ułożony. W Krakowie w drukarni Ignacego Grebla typ. JKM. 1788. w 16ce, str. 75.

Warsz. Uniw.

**ANKWICZ Andrzej Alojzy X.** z Poławie, kanon. kat. Krak. († 17 marca r. 1784). Kazanie na konsekracji JO. Xiążęcia JE. Adama Ignacego hrabi na Liptowie y Orawie z Komorowa Komorowskiego z łaski Boskiej y Stołey apostolskiej arcybiskupa Gnieźnieńskiego legati nati, Korony Polskiej y W. X. L. prymasa i pierwszego Xiążęcia, Tynieckiego y Jędrzyewskiego opata, kawalera Orła białego, w kościele Najsł. Panny Maryi w rynku Krakowskim solennie odprawioney, mianem przez X. Andrzeja z Poławie Ankwicza, kanonika katedralnego Krakowskiego r. p. 1749. d. 28 Października. W Krakowie, w drukarni Michała Józefa Antoniego Dyaszewskiego JKM. typografa 1749. folio, kart nlb. 22.

Jagiell. — Ossol.

— Mowa kaznodziejska przy instalacji Andr. Stan. Załuskiego na biskupstwo Krakowskie (1747). folio.

— ob. Amicum (1747) — Cwierzowiec X. Franciszek Ant. (Prawa ręka 1763) — Podzyński Val. Joan. (1767). Łętowski Katalog II. 5—6.

**ANKWICZ Józef.** Discours de S. E. Mr. le comte Joseph de Poławie Ankwicze castellan de Sandecz, chevalier des ordres de Pologne, prononcé à la séance du 27 Octobre 1788. Varsovie, Gröll libraire de la Cour. folio, 2 kartki.

Jagiell.

— Discours du 22 Novembr. 1788.

— Głos JW. Józefa hr. Ankwicza kasztel. Sandeckiego na sessyi dnia 12 Października r. 1782. miany. Warszawa, druk P. Dufour 1782. folio, str. 4.

Ossol. — Krasinś. — Czartor. — Branice. — Jagiell.

— Głos JW. Józefa hr. Ankwicza kasztelana Sandeckiego na sessyi dnia 22 Października r. 1782. miany. Warszawa, drukarnia Dufour r. 1782. folio, str. 4.

Czartor. — Branice. — Krasinś. — Ossol.

— Głos JW. Józefa hr. Ankwicza kasztelana Sandeckiego ex turno na sessyi dnia 30 Października r. 1782. miany. Warszawa, drukarnia Dufour r. 1782. folio, k. 1.

Ossol. — Czartor. — Branice. — Jagiell.

— Głos JW. Józefa hr. z Poławie Ankwicza, kasztelana Sandeckiego na sessyi sejmowej dnia 13 Maja 1790. przy wprowadzeniu relacji od deputacyi do interesów duchowieństwa wyznaczonej miany. 1790. w 4cc. Branice.

— Głos . . . . . pośła Wojew. Krak. przy podniesieniu starej łaski sejmowej na dniu 17 Czerwca 1793. w Grodnie. folio, str. 2.

Na odwr. str. Głos tegoż starej łaski marszałka po Elekeji nowego.

Uniw. warsz. — Akad. — Branice. — Krasinś.

— Głos na sessyi sejmowej dnia 21 Sept. 1793 roku miany. folio, str. nlb. 2.

Krasinś.

— Głos JW. Imci P. hrabi . . . . . pośła Wojew. Krakowskiego na sessy (tak) d. 17 Julii miany. folio, str. 1.

Przeciw rozbirowi Polski. Jagiell.

— Kopia listu JW. Imci P. Józefa hrabiego Ankwicza, kasztelana Sandeckiego, do JX. Bogucickiego Rektora szkół wydziału Krakow. w 4cc, 1/2 ark. Jestto list pisany d. 12 Lipca 1781 r. przy którym Ankwicz pośła pierścionek z wyobrażeniem króla niezłowi klasy V. Łabajewskiemu, który na examinie dał wody najcelniejszego postępu.

Ossol. — Jagiell.

— Mowa JW. Józefa hr. Ankwicza kasztelana Sandeckiego na sessyi dnia 26 Października 1776 r. miana. folio, kart 2.

Warsz. Uniw.

— Mowa JW. . . . . kasztelana Sandeckiego na sessyi sejmowej d. 2 Października 1783. w 4cc, kart 4.

Zieliński.

— Mowa JW. hr. . . . . kasztelana Sandeckiego na sessyi d. 26 Października 1786. miana. folio, kart nlb. 2.

Branice. — Krasinś. — Uniw. Warsz. —

Czartor. — Jagiell.

— Mowa . . . . . na sessyi sejmowej dnia 27 Października 1788. w 4cc, k. 2. W materji władzy nad wojskiem.

Warsz. Uniw. — Jagiell. — Dzików — Branice. — Racyńś.



— Mowa JW. hr. z Poławie .... kasztelana Sandeckiego na sessyi sejmowej dnia 22 Maja r. 1789. w 4ce, str. 4.

Branic. — Raczyńś.

— Mowa JW. Józefa hr. Ankwicza kasztelana Sandeckiego na sessyi sejmowej dnia 2 Października 1789 roku miana. w 4ce, kart 4.

— Mowa przy zagajeniu sejmiku Wojew. Krak. w Proszowicach 8 Lut. 1790. miana. Warszawa, u XX. Sch. Piar. 1790. w 4ce.

Raczyńś.

— Relacya kasztelana Sandeckiego, jako delegowanego do examinowania Rady nieustajacej na d. 20 Października 1784 r. folio, str. 3.

Branic.

— Zabezpieczenie rządu krajowego (Projekt na sejmie czteroletnim) 1790? folio, 1 ark.

Branic.

— Zdanie .... względem propozycyi od tronu podanych na sessyi d. 22 Ocbris 1784. w Grodnie. folio, str. 4.

Jagiell. — Ossol.

— Zdanie .... na sessyi z d. 11 Listopada 1788 r. Przy rozpoczynaiącym się urzadzeniu komisji wojskowej. B. osob. tyt. w 4ce, kart nlb. 2.

Branic. — Warsz. Uniw.

— Zdanie .... na sessyi z d. 22 Listopada 1788 r. względem propozycyi, czy komisarze wojskowi mają być zaraz na początku seymu obierani, czyli aż po elekcyi commissarzów skarbowych. W Warszawie w drukarni Michała Grölla. folio, kart nlb. 2.

Warsz. Uniw. — Czartor.

— Zdanie .... kasztelana Sandeckiego na sessyi d. 24 Kwietnia 1789 roku. W zachodzącej kwestyi: czyli kommissarze do examinowania intrat obywatelskich mają być na sejmie wyznaczeni, czyli po województwach na sejmikach obrani. Warsz. druk. XX. Sch. Piar. (1789). w 4ce, str. 8.

Branic.

— obacz: Ankwiczowa z Bibersteinów-Starowiejskich.

**Ankwicz Kajetan** ob. Sołtyk Maciej (Oddana 1779).

**ANKWICZ Stanisław.** List przed kontraktami JW. Kapitalieckiego do J. P. Doświadczyńskiego i respons. R. 1780.

ob. List przed kontraktami.

— ob. Drohojewski Józef (Kazanie na pogrzeb 1785) — Lipski Jan (Programma 1636). — Wilkoszowski Ant. Fr. (Navigium 1736).

**(Ankwicz Wal.)** Dyaryusz pogrzebowy ś. p. JW. JMC. P. Walentego z Poławie Ankwicza kasztelana Konarskiego, Sieradzkiego r. p. 1766. opisany. B. w. m. dr. 1766. w 4ce, kart 4. (Bez osob. tyt.).

Jagiell.

— obacz: Bętkowski Franc. Ant. (Wielkość chwalebna 1766).

**Ankwicz Wawrzyniec** hr. ob. Ilnieki Wincenty (1780?).

**(Ankwiczowa z Małachowskich)**. Portret JW. hrabiny z Małachowskich Ankwiczowy zostawiony w zakład wdzięczności od odieżdżaiących z iey domu po miłey w ostatki zabawie d. 22 Lutego 1792. folio. 1/2 ark. (wiersz).

**Ankwiczowa z Bibersteinów-Starowiejskich**, kasztel. Sandecka (żona Józefa) ob. Prokopowicz Maksym. (Przypadki 1786, 1792).

**Ankwiczówna Anna** ob. Warszzycka Barbara (Sprawa successorów 1789).

**Anleitung** zur Schreibart in Briefen und einigen anderen Aufsätzen zum Gebrauche für Schüler der Deutschen Schulen in den kaiser. königl. Erblanden. Kostet gebunden 10 Kreuzer. Mit S-er römisch. kaiser. königl. Apostol. Majestät allergnädigsten Druckfreiheit. Lemberg, gedruckt mit Pillerischen Schriften. Bez w. r. w 8ce, kart 2, str. 91.

Ossol.

— Tenże tytuł. Lemberg, gedruckt mit Schriften der Gebrüder Piller. Bez w. r. w 8ce, k. 1, str. 96.

Ossol.

— den Kindern das deutsche Recht sprechen und Recht schreiben am fasslichsten beizubringen. Krakau, bei Jos. Georg. Trassler. B. w. r. w 8ce.

— obacz: Opis (zur Vorbeugung 1784) — Schultz D. Greg. (zu dem Jure publ. 1710) — Wohlfeil Kaz. (zu d. Einsicht 1797).

**Anmerkungen** (Nothwendige) über das königl. schwedische Manifest aufgesetzt von einem unparteyischen Deu-

tsehen. Gedruckt zu Augspurg im Jahr 1655. w 4cc, k. 5. (A—B<sub>2</sub>).

Czartor. — Jagiell.

— über das den 15 April 1726. an den königl. und churfürstl. Sächs. Printzen abgelassene päbstliche Breve. Dilecto in Chr. filio nostro Frid. Aug. 1727. B. w. m. w 4cc. Ossol.

— über die Bewegungsgründe der Entschliessung des Allerechristlichen Königes. Mit hoher Bewilligung in das deutsche übersetzt, und zu drucken erlaubet. Dresden bey Joh. Wilh. Harpetern 1733. w 4cc, str. 20.

Wydane z okazji wyboru Stan. Leszczyńskiego na króla. — W jednej połowie są drukowano Bewegungsgründe, w drugiej Anmerkungen. Jagiell.

— und historische Erläuterungen über die königl. schwed. Erklärung d. d. Helsingfors den 21 Julii 1788. nebst Beilagen (1788). w 4cc.

Istnieją 2 mały się różniące edycje z tego samego roku.

Branic. — Bibl. petersb.

— obacz: Gdańsk (Unpartheyische 1783) — Heyking (Ueber die zu Mitau) — Lüschner Ern. (der Ursachen 1700) — Poniński Wład. (über Manifest 1711).

(**Anna Jagiellonka**) (ur. 18 Października 1522 † 9 Września 1596). Królowa polskiej Anny po śmierci Zygma. Augusta króla pols. etc. a brata swego na swe przypadki załobliwe utyskowanie albo Lament. Na kształt pieśni owej: Żal mi kiedy zgrzeszył i t. d. Roku MDLXXIII. Łazarz Andrysowicz drukował (1573). w 4cc, k. 4. (wiersz).

Na 1 str. nuty discant i tonor.

— obacz: August (1576) — Batory (Litterae 1575) — Bielski Joachim (1576) — Birkowski X. Fab. (Lacrymae 1596) — Chwałkowski Z. (Deliberatio 1587) — Custa Hil. — Dawid (1564) — Górski Jac. (Praelect. Plocens. 1582) — Grodzicki St. (O jednej osobie 1589) — Gyseus Joannes (Charites in ingres. 1588) — Kłodziński Maciej (Sirin) (Wizerunk łaski 1587) — Kłodziński Bartł. (1570) — Michael (1584) — Modlitwy nabożne (158..) — Piscorevius M. (funeb. laud. 1597) — Possevinus

Ant. (1586) — Siebeneycherowa (1594) — Sirin (Wizerunk 1587) — Skarga Piotr (Kazania 1597) — Skarzyński X. Szcz. (Kazania na pogrzebie Katarzyny Jagiell. 1584) — Stephanus rex Pol. (Litterae 1575) — Testament (Nowy) polski (1577) — Wereszczyński Józef (List 1584) — Wilkowski (Dziesięć dowod. 1584) — Wujek J. (Postylla Część I. 1584, Maluczki Katechizm 1570).

Niemcewicz Zbiór pamiętn. T. II. 108—138.

(**Anna Austryjaska**) żona Zygma. III. (1573 † 31 Styecz. 1598). Eigentliche Beschreibung des Einzugs oder Einbelaitung, auch der Krönung vnd Copulation, sampt den Presenten vnd Thurrierens Aufzug. Desz Durchleuchtigsten, Groszmächtigsten, Hochgeborenen Fürsten vnd Herrn, Herrn Sigismunden dem Dritten dieses Namens, König in Poln, auch gebornen König in Schweden etc. Grosz Fürsten in der Littaw, Hertzogen in Roussen vnd Preussen etc. Mit der auch Durchleuchtigsten Hochgeborenen Fürstin vnd Fräwlein, Fräwlein, Anna, geborne Ertzherzogin zu Oesterreich, Hertzogin zu Burgund, Steyr, Kärndten, Crain vnd Wirtenberg, Gräuin zu Tyrol vnd Görz etc. seiner geliebsten Braut vnd Gemahel etc. Gehalten vnd beschehen zu Cracaw, den 26 vnd 31 May dieses 92 Jars. Amor Distantia Jungit Post Animos Sociasse Juvabit. Zu Wienn in Esterreich, Druckts Leonh. Nassinger A. 1592. w 4cc, k. 10. (Syt. A—C<sub>2</sub>).

Jagiell.

— Toż, tenże tytuł. Nürnberg, Nic. Knorr 1592. w 4cc.

Obejmuje dokładny opis pochodu, ubioru luźnych grup. Razem było 4900 osób konno a 5700 pieszo, zaś 262 w karocach. Na ark. B<sub>11</sub>. jest: Auss Cracaw den 3 Junii: opisanie ślubu i koronacyi z Niedzieli 31 Maja. Obiad był na 152 mężczyzn, drugi stół na 120 kobiet. Z dzieczynny dawano niedźwiedzie i lwy. Dalej idzie jedna karta spisu podarunków danych królowej d. 2 Czerwca. Dwie ostatnie karty obejmuje opis pieszego turnieju wyprawionego w sali balowej, w nim brał udział żywy rosły lew. Wreszcie opis maskarady na placu wyprawionej. Były przytem ognie sztuczne, muzyka i chór spiewaków.

Raczyńs.

— Gründliche und kurtze Beschreibung des Einzugs welchen der Durchlauchtig, Grossmächtig Hochgeborene Fürst und Herr, Herr Sigismund der Dritte dieses Namens König in Poln, geborner König in Schweden et Grossfürst in der Littua Hertzog in Reussen und Preussen etc. mit seiner liebstem Braut und Gemahel der Durchleuchtigsten Hochgeborenen Fürstinn und Fräulein Fräulein Anna, geborene Ertzherzogin zu Oesterreich, Hertzogin zu Burgund, Steyr, Kärnthen, Crain und Wirtenberg, Gräfin zu Tirol u. Görzt etc. den 26 Monats dieses 92 Jahres zu Cracav gehalten und wie ihre König. May. et Höchstbeamte Braut, hoch und erwidriglich empfangen. Psalm 45 (cytata niemiecka). Gedruckt zu Wien in Oesterreich. Leonh. Nassinger, wohnhaft in der Weissenburg an. 1592. w 4ce, k. nlb. 8.

Czartor. — Ossol.

— Heimführung (Königliche) in Polen, darinen ordentlicher weise, beschrieben wirdt, welcher massen Freulein Anna Ertzherzog Caroli in Oesterreich etc. Christmelter gedächtnuss Tochter, am Sonntag Trinitatis, novo stylo, dieses lauffenden 1594. Jars, in Polen ankommen, vnd mit grossem Pracht vnd Frewden, von Ihrem Gemahl Sigismundo, König in Polen ist empfangen, gen Crakaw gebracht, vnd die königliche Krönung, Hochzeyt vnd Beylager, nach königlichem Brauch gehalten worden. Alles in einem künstlichen Kupfferstück fürgebildet, vnd durch Ziffern erkläret. Gedruckt nach dem polnischen Original 1592. B. m. i dr. w 4ce, k. nlb. 5.

Pod tem mały drzeworyt wyobrażający wjazd królowej i króla konno naprzeciw siebie.

Czartor.

— Eigentliche Verzeichniss der Vermählung oder Copulation des durchlauchtigsten, grossmächtigsten Fürsten und Herrn Herrn Sigismunden dem Dritten dieses Namens und König in Poln auch geborenen König in Schweden und Grossfürsten in den Lithauen und Hertzogen in Reussen und Preussen etc. Mit der auch durchlauchtig-

sten, hochgeborenen Fürstin, Fräulein Fräulein Anna, geborene Ertzherzogin zu Oesterreich, Burgund, Steyer, Kärnten, Crain und Wirtenberg, Gräwin zu Tirol und Görzt etc. (Sprach 26: Wie die Sonne, wenn sie aufgegangen ist an dem hohen Himmel des Herrn, eine Zierde ist, also ist... etc.). Bescheiden und gehalten auf dem königl. Schloss Crackau, Sontag den 31 May dieses 92 Jahres. Gedruckt zu Wien in österreich bei Leonhard Nassinger, er wohnt in der Weyschenburg. 1592. w 4ce, kart 4.

Ossol.

Zaślubiny te opisuje również Heberer w: *Aegyptiaca* 1610. i Piasecki w swej *Kronice*.

— Zprawa kterak Anna arcikneźna rakuská do Krakowa przywезena jest. W Praze u Bur. Waldy 1592. w 4ce. Jungmann 390.

— ob. Beckman Martinus (Exhortatio 1598) — Bielski Joach. (Epithalamium 1592) — Codurus Flaminus (In funere 1599) — Grochowski St. (Pogrzebowe plankty 1599, Trenopis 1599, Żal pogrzebowy 1609) — Koryciński Andrzej (In obitum 1600) — Peinius J. (Gratulatio 1592) — Pontanus von Breitenberg G. B. (Oratio funebris 1600) — Porembius J. (Prosfonesis in advent. 1592) — Quadrantinus Fab. (Speculum pietatis 1605) — Siebeneycherowa (Rozmyślania męki Jezusa Chryst. 1594) — Skarga Piotr — Sokołowski Stan. (Epithalamion 1592) — Stargardus Fabian (Speculum pietatis 1605) — Szymonowicz Szym. (Epitalamium 1592) — Szyszkowski Marc. (De obitu 1598, In funere 1599, In obitum 1599) — Typotius Jacob (Oratio 1594, Threnus 1598) — Warszewicki Krzysztof (In mortem 1598, O śmierci 1599, Panegyricus Sigism. 1595).

(Anna) królowna Polska i Szwedzka, siostra Zygm. III. (urodz. 1568 † 6 lut. 1625). In obitum Annae princip. Sveciae, professores gymnasii Thorunensis 1636. folio.

Przyłęcki.

— Relatio de augustis exequiis Serenissimae Dominae Annae principis

Sveciae, felicis memoriae, Thoruni Borussiae die 16 mensis Julii anno Domini 1636 celebratis. Thoruni Borussiae apud Franciscum Schnellbotz 1636. w 4ce, kart 6. (sign. B<sub>4</sub>). Ossol.

— ob. Borawski X. Jan (1613) — Cerazyn X. J. (Przyczyn kilkadziesiąt 1612) — Chlebowski Wawrz. (1618) — Dambrowski X. Sam. (Kazania 1621) — Loaechius (Tiocinium patientiae 1605) — Moulins P. (Heraklit 1298) — Opius Mart. (1636) — Rybiński Jan (Powitanie (1591) — Skarzyński Szcześny (Kazanie 1584) — Syrenius (Zielnik 1613) — Turnowski Jan (Pogrzebne słowa 1612) — Typotius Jac. (Threnus 1598) — Wiśniowski Walenty (Pieśń radosna Zyg. III.) — Zbylitowski A. (Pisanie satyrów 1589).

**Anna**, żona kr. Ferdynanda († 1547). ob. Royziusz (Inelyto 1547).

**Anna Katarzyna Konstancya**, królowa polska i szwedzka, zamężna (1642). za Filipem Wilhelmem synem palat. (ur. 1620 † 1651) obacz: Bellaria academica (1642) — Drexellius Jerem. (Słonecznik 1630) — Filip Wilhelm (Penn 1642) — Hospes grati animi (1632) — Olszewski Jak. (Snopek 1635) — Sarbiewski Mac. (Serenissima 1636) — Wassenberg E. (Panegyricus 1642) — Wiśniowski Walenty (Pieśń).

**ANNA IWANOWNA** (ur. 1694 † 1740). Copia responsu Imperatorowy na list króla Jmci polskiego z Petersburga 3 Sept. 1738. w 4ce, ark. 1. (Supplement do gazet).

— Manifest, w którym wyjaśnia dla czego wojska rosyjskie wkroczyły do Polski, aby utrzymać na tronie Augusta III. i wszelkie nieporządki wewnętrzne uspokoić. Dan w Petersburgu d. 16 Novembr. 1734. W Sankt Petersb. typogr. academiae scientiarum 20 Nov. 1734. wielkie folio, 1 ark.

Akad. — Jagiell.

— Manifest Anny Imperatorowy i samodziężcy całej Rosyji etc. (dat. w Peterhofie d. 30 Julii 1737 r.) Tłomaczenie z rosyjskiego. Drukow. w Pe-

tersburgu przy Imper. Nauk. Akad. D. 2 August. 1737 r. w 4ce, str. nłb. 3.

Krasińs.

— Uniwersał carowey Imci assekurujący, że handlom żadnym przeskadzając nie będzie. W Petersburgu d. Decembris 1733. folio.

— Uniwersał carowey Imci strony prowiantów według taryfyy 1661. anno 1733.

— Uniwersał carowey Imci w Warszawie d. 7 Decembr. 1734. („Jako zawsze za . . .“).

— (Manifestum Petropoli 1 Decemb. 1733). folio, 1 ark. rozłożony.

Krasińs.

(**Anna**). Apollo in tempo, serenata in musica nel gloriosissimo giorno dell'incoronazione, della Sacra Maesta Imperiale Anna Ivanovia clementissima e potentissima amabile Imperatrice di tutela Russia etc. etc. di celebra la gran festa nel castello reale della Sacra Maesta invitissimo Federico Augusto III. sapientissimo Re di Polonia, e clementissimo Elettore di Sassonia, con gran pompa d'Eroi, magnifica illuminazione, famosa musica, e canti pretiosi, con artificiosi fuochi, a cannoni, taburri traversi, e trombette che battino, e non cupi v. v. v. In Varsovia ai 8 di Febraro 1736. nella stamperia de RR. delle Seole Pic. folio.

Bibl. petersb.

— ob. Kanony (1731) — Müllendorff Joh. Erdm. (Gedanken 1735).

**Anna Święta** w Chełmie ob. Waxmański Wacł. (Nowa Jerozolima 1767).

(**Anna Św.**) Legenda S. Matronae Annae, genitricis V. M. matris et Jesu Christi aviae. Lipsiae. Lotter, 1477, 1505, 1512. ob. Stobnicensis.

— Nabożeństwo do S. Anny Matki Bogarodzicy Maryi. (Kraków 1549?)

— Nowenna albo dziewięciodniowe Nabożeństwo do Św. Anny Królowy nieba i ziemi N. P. Maryey Matki a Boga wielonego babki, na pamiatkę dziewięć miesięcy przez które córkę swoją N. P. w żywocie swoim nosiła, spisane y świeżo dla większego honoru

y czi tey świętey Patronki do druku podane. Lublin, w druk. Coll. S. J. 1747. w 8ce, k. nlb. 5, str. liczb. 72.

Krasiński.

— Societas Sanctae Annae per Poloniam, Lithuaniam, Russiam et alias S. Regis Poloniae ditiones instituta. Fructus charitatis salus. Sperate in Domino omnis etc. Cracoviae in officina Lazari. Anno 1590. folio, str. 18.

Na tytule drzeworyt św. Anny i N. Panny. Na odwr. str. herb Dym. Solikowskiego (Bończa) i wiersz na ten herb. Na końcu dodano po polsku (od str. 11): Artykuły bractwa św. Anny y historia tego bractwa, które poczęło się po przywróceniu Połocka z rąk moskiewskich w rok. — Na wstępie odezwa Jana Dymitra Solikowskiego arcyb. lwowskiego, twórcy tego bractwa, wydana 2 lutego 1589. Potwierdzenie tego bractwa przez legata apostolskiego jest z r. 1581.

Warsz. Uniw. — Jagiell.

— Societas S. Annae (Visliciae) fundata et instituta. 1590. folio, k. 2.

Wyraz: Visliciae dopisany. — Jestto okólnik arcybiskupa Solikowskiego z dopisaną datą: ultima Martii 1590. Jagiell.

— Societas S. Annae aviae maternelae Christi, Servatoris nostri, in Polonia sub rege Stephano et Anna Jagellonia regina, instituta 1578. Symbolum primum: Fructus charitatis salus. Samosci, in typogr. acad. An. Dom. 1598. w 4ce, str. 50.

Autorem tekstu polskiego według Janockiego (Nachr. I. 51) jest Symon Hagenau kanonik wolsborski, tłumaczył go zaś na język łac. Jan Mislanius, bernardyn. Według Maciejowskiego zaś (Piśmiennictwo III. 367—8). tekst napisał Jan Mysław (a nie Mislanius) z Kościana; Simonis Hagenovii z Heilsberga kustosa wolsborskiego, są tylko 4 dwuwierszowe modlitwy łacińskie na str. 12 — Mislani pisze w dedykacji (do Jana Zamojskiego str 3), że Solikowski kazał mu przetłumaczyć na łacińskie: libellum permissu superiorum meorum polonice conscriptum. Podlega więc wątpliwości, kto dziełka tego po polsku napisanego jest autorem. — W przedmowie do czytelnika tłumaczy się Mislani dlaczego wydaje ten przekład łaciński po tylu edycjach w języku polskim. Było zatem kilka edycji polskich poprzednio (ob. Bractwo). Jocher 9126 a. — Freitag Analecta 875—6. — Sienkiewicz, Dod do Bentkows. — Muczkowski: Rozmaitości histor. str. 122 i 123. Ossol.

— Tenże tytuł. MDLXXVIII. Symbolum primum: Fructus charitatis salus. Samosci. In typographia Academiae. Anno Domini MDXCIX (1599). w 4ce, str. 86. Sign. Lijj.

Wewnątrz są wiersze łac. (na cześć N. M. P.) z literami J. D. S. (zapewne Solikowski). — Dedyk.: Jan. Zamojskiemu Jan Mislanius, Bernardyn.

Janoc. Nachr. I. 52. — Jocher 9125, 9126 h. Czartor. — Dzików.

— Żywot świętey Anny, naczyszszey Panny Mariewy matki bożey y Pana Jezusa Chrysta starey matki iego. (Pod tem drzeworyt: N. Panna z dzieciątkiem Jezus i św. Anna). B. r. m. i dr. (około 1532. z drukarni Wietora lub Mac. Scharffenberga). w 8ce, sygnatura niejednostajna A. B. C. D. półarkuszkii, E. cały ark., F. pół ark., G. cały ark., H. I. półark., wszystkiego k. nlb. 43, druk gołki.

Rycina tytułowa powtarza się później w książce do nabożeństwa, drukowanej u Piotrkowczyka r. 1636. — Na odwrocie tytułu Przemowa ku św. Annie (wierszem, wierszy 10). Poczem idzie: Przemowa przed początkiem pisania żywota św. Anny. — Rozdzylene syodmenaste kończy Żywot, potem idzie: Przycład o naswyetssey Annie. Bandt. H. d. k. p. I. 443. — Siarcz. Obraz II. 208. Jagiell.

— obacz: Bonaczkowski Szymon (1769) — Bractwo (1594, 1617, 1618, 1626, 1630, 1634, 1642, 1654) — Buchowski Andr. (Gloria 1703, Abrys kolegiaty 1744) — Chełmiński Jan (1761) — Costenus Jan — Cultus (1691) — Czapski Mich. (1768) — Degorski Sebastian (1719) — Eugeni od św. Mateusza (1736, 1739) — Głuchowski Wacł. (Nabożeństwo 1692) — Goritius Sim. (1568) — Hagenovius Sim. (1599, 1612, 1643) — Karpowicz Michał (1775) — Korezyński Kassyan (1760) — Korsak Jan (1750) — Łodziński X. Józef Antoni (1796) — Łuszczewski Paweł Ignacy (1688) — Mislanius, Mysław (1598) — Modlitwa (1766) — Montanus Jacobus (1522) — Myszowska Anna (1736) — Ormiński Stan. (1689) — Otwinowski Józef (1737) — Piekoszowczyk Jakób (1610) — Sacranus Joannes (Modus epistolandi 1520) — Seriewicz X. Adryan

(Xięzyc mistyczny 1726) — Skarb (1773) — Sobotkowicz Andr. (Hymaeneus 1604) — Solikowski Jan Dymitr (Societas 1590) — Sowiński Tomasz Jan (Nosum 1696) — Stobnicensis Joan. (Legenda) — Tomasz z Akwinu (1755 i b. r.) — Wadowski Aeg. Stephanus (Coelum 1719) — Wilkowiecka (z) Mikołaj (Historia 1577) — Wlekliński Konrad (Kazanie 1771) — Włyński Zygmunt Alexander (Portret niebieski 1676) — Żydowski Alexander (Apopempton 1648).

**Anna Samotrzecia Św.** obacz: Trzy książki (1719) — Rychter X. Bonawentura (Honor 1754).

**Anna Ungaria** ob. Brassicanus Joa. Alex. (1528).

**Annaberga** ob. Barth Michał (1557).

**Annales de le petite Russie** 1788. ob. Scherer.

— Poloniae ob. Kochowski Wespasian (1683, 88, 98) — Orzechowski Stan. 1611, 43, 96) — Sarnieki Stan. (1587).

— ecclesiae, annales ecclesiastici ob. Baronius (1609, 1613, 1624, 1687) — Bzowski A. (1616, 17, 21, 30).

**Annahme** der poln. Krone ob. Annehmung (1791) — Beleuchtung der Gründe — Etwas gegen (1792) — Erinnerungen (1792) — Warum soll (1792).

**ANNANIA** (di) Lorenzo. L'universale fabrica del mondo, overo Cosmografia. Venetia appresso Jacomo Vidali 1576. w 4ce.

Dedykacya Katarzynie Jagielloncej, królowej szwedzkiej. — Jest tu Nicolai Secovii: Epigramma ad Vates.

**Annaty** obacz: Grabowski X. Piotr (1595).

**Anne Bell** powieść obacz: Arnaud F. T. Czartor.

**Annehmung** (Ueber die) der polnischen Krone An Sr. kurfürstl. Durchlauchtigkeit Friedrich August den Dritten, den Vater der Sachsen. Von einem Patriote. Teutschland. 1791. w 8ce, str. 43.

Na to posypały się odpowiedzi w r. 1792. p. t.: Warum Soll — Beleuchtung — Etwas gegen — Erinnerungen. — ob. Annahme.

Ossol. — Jagiell. — Kijows. — Branic.

**Annetta**, e Lubino, Opera comica, tradotta dal francese d'all avvocato Giuseppe Badini. La musica è del signor Gaetano Pugnani, Soprintendente generale della musica, e Capella da Sua Maesta il Re di Sardegna. Rappresentato nell' inelito teatro di Varsavia. In Varsavia Dal P. Dufour, Stampatore privilegiato di S. M. Reale. 1780. w 8ce, str. 72. Jagiell.

**Annex Nr. 2.** do protokołu deputacyi do listy cywilnej, 1794. folio, str. nlb. 2. Krasina.

**Annexa** do Części pierwszej relacyi w materyi o buntach na sejmie 1790. roku uczynionej. W Warszawie w drukarni nowey JK. Mci Piotra Zawadzkiego 1790. ob. Tański Ignacy.

**Anni caelestis** ob. Nadasius J. (1706). — Cresecentiae ob. Szostakowski J. (1713).

**Annibal** Polonus Boleslaus Crivoustus, magnus Poloniae princeps, in tenera novem annorum aetate de Moravis et Pomeranis felicissimus triumphator, heroico theatrali actu in scenam reproductus, illustrissimo Domino D. Carolo Josepho Hyacintho Pieniążek Sedlnieki, magnorum parentum illustrissimi et excellentissimi Domini D. Caroli Julij de Choltitz Sedlnieki S. R. I. comitis, haereditarii Domini in Geppersdorff, Schonwiese, Nossidl, Klemstein etc. Sacrae Caesareae regiaeque Majestatis conciliarij actualis et intimi, trium ductuum in Silesia Brigensis, Lignicensis et Vohlaviensis plenipotentarij administratoris etc. etc. nec non illustrissimae ac et excellentissimae Dominae D. Mariae Casimirae de domo Pieniążkorum Sedlnicka S. R. I. comitissae, palatinidis Siradiensis etc. maximo filio, per magnificam rhetoricam iuventutem Regij Vladislai IV. Varsoviensis scholarum Piar. Collegij ad gloriam et honorem militans. Anno 1719. mense Februario. Varsaviae, typis S. R. M. Scholarum

Piar. folio, kart 4. (Argumentum na 2 k.).

Na odwrotnej stronie herb Odrowążów Pie-  
niążków. Jagiell.

— ob. Acies fortitudinis et voluptatis (1696) — Czartoryski Theod. (ad portas 1739) — Mylius Michał (1644) — Plutarch (1593) — Triumphatrix orbis Roma perfida (1718).

**Anno Sanctus** (Arcybiskup koloński). ob. Opitius Martinus (1639).

**Annotacye** do etatu stu-tysięcznego woyska w Koronie i W. X. Lit. przez Kommissyą woyskową oboysga narodów pod prezydencyą J.W. W. Hetmanów ułożonego za zleceniem Nayaśn. Rzpłtey skonfederowanych stanów. B. roku (18 w.), folio, kart 3. Branic.

— N. Testamentu ob. Wołodkowicz M. (1601).

**Annotata** ad manifestum ob. Karol XII. (1711).

— ad res Prussorum ob. Schurtz-  
fleisch Konr. (1674, 1698).

— in aliquot locos obacz: Osterod. (1598).

— in Ciceronem ob. Górski Jakób (1575, 85) — Sierpski Wojciech (1585).

**Annotationes** (Breves) quibus justitia et authrritas Decisionum Commissorialium de anno 1717 exponitur. B. m. i r. (Varsaviae, 1766). w 4ce.

Katal. Batowsk. podaje w tytule datę 1716 zamiast 1717. — Broszura ta odnosi się do spraw kurlandzkich.

Bibl. petersb.

**(Annotationes)**. In regiae Maj. Prussiae adversus aulam saxoniam electoralem Berolini 1745. typis editum Manifestum, annotationes, cum argumentorum tum factorum veritate confirmatae. Dresdae 1745. folio, k. 1, str. 66. ob. Fryderyk II. (Manifest). Jagiell.

— summopere necessariae 1772, 1782. ob. Martynowicz Seb.

— Thorunia in colloquio ob. Calixt Georg. (1685).

— ob. Sierpski Wojciech (1575).

**Annua doloris** (1681). ob. Trzebicki Andr.

**Annuli nuptiales** 1651. ob. Kanon Andr. (Sam. Korecki et S. Koniecpolska).

**Annulus** ob. Lubomirski St. (Polycratis 1676) — Zamojski Tom. (aeternitatis 1726).

— charitatis Joanni Cynerski ob. Biezanowski St. (1653).

— desperati honoris ob. Tomaszewski Alb. (1698).

— gentilitius Andr. Zborowski ob. Cynerski Jan (1642).

— honoris Joan. Węgrzynowic ob. Straszyc Stef. (1668).

— in flumen Lubomircianum ob. Potocki Fel. (1661).

— quo Vinc. Morze desponsebatur ob. Jacobus, frater min. conv. (1663).

— spiritualis obacz: Kawalczewski Greg. (1687).

**Annuntiatio** triumphalis ad sacerdot. ascensus Joan. Ant. Skalski ob. Odymalski Stan. (1700).

**Annus** tertius Auctorum praelegendorum in Schola syntaxeos per prov. Poloniam Soc. Jesu. Calissii, typ. S. J. 1745. ob. Authores.

— 1760. 28 Aprilis Vars. pro admodum Rev. ac religiosi patribus S. theol. ex protocollo actorum sacrae nunciaturae Apos. D. Nicol. Serra. folio, sign. E<sup>2</sup>. Czartor. — Krasińs.

— gratiae circa gratiosissimum audentium illustrissimorum reverendissimorum excellentissimorum Dominorum ad supremum Regni tribunal judicium deputatorum salutantibus elogis ab eloquentia Scholarum Piarum Collegii Petricoviensis publicatus. Anno Regis saeculorum immortalis qui tempora et momenta rerum hominumq. disponit 1740. Typis Clari Montis Częstochoviensis.

Zielińs.

— Marianus sive exempla brevia e gestis et vitis adolescentum sodalium in singulos anni dies digesta, studiosae juventuti proposita. Primum Coloniae Agrippinae impressa, nunc Sandomiriae, in typographia Societatis Jesu 1740. reimpressa. w 16ce, k. 4, str. 267.

Dedyk.: D. Mariano à Potok Potocki capitaneo Dubinensi et c. illustrissimi capitanei Grabovecensis etc. magnae spei filio.

Jagiell.

— sanctus sive exempla brevia e gestis et vitis adolescentum excerpta. In singulos anni dies digesta, studiosae juventuti proposita. Typis Coll. Sandomir. Soc. Jesu, an. D. 1740. w 16ce, str. 264.

Treść i druk tenże co poprzednio, tylko tytuł zmieniony.

Jocher 5677.

Uniw. lwow. — Jagiell. — Ossol. — Wilno — X. Polkows.

— puerilis tot floribus sententiarum venustus, quot dies integer numerat annus. B. w. m. 1774. w 16ce.

Wileńs.

— ob. Stan. August (primum regni) — Werner Lud. Rein. (Commentatio 1745).

— climaetericus ob. Hevelius Jan (1685).

— coelestis Jesu Regi ob. Nadasi Jan (1694, 1696).

— gratiae ob. Bieżanowski St. (J. Cynerski 1653) — Janowski Hipolit (1701).

— jubilei ob. Czarnkowski Fr. J. (1625).

— heroieus ob. Szymanowski Michał (1687).

— regalis sacerdotis Nic. Oborski ob. Bieżanowski St. (1686).

— scholastiens ob. Piasecki Wacł. (1696).

**ANNUTINI Joachim.** Matylda, tragedia przez Joachima Annutiniego włoskim językiem napisana, a polskim wierszem wyłożona przez X. Samuela Chrościńskiego Schol. Piar. We Lwowie, drukiem Pillerowskim 1783. w 8ce, str. 78 i 6.

Ossol.

**Annuty Franciszek Tadeusz** ob. Radziwiłł Jerzy (Kazania 1757).

**Annum** melos Joan. Cantio ob. Tainner Lud. (1665).

— vectigal amoris ob. Skórkowski El. (1669).

**Anofromera** Genesion ob. Gładysz Mac. (1664).

**ANONIM.** List anonima do króla pruskiego pisany w interesach Francyi i Polski z francuzkiego na polski język wyłożony. 1792. ob. List anonima.

**Anonyma** listy do Stan. Małachowskiego ob. Kollataj.

**Anonymi** dissertatio obacz: Soeyn (1630).

**ANONYMI** Rerum ab a. 1330—1424. gestarum historia.

ob. Mitzler Script T. 3. str. 76.

— archidiaconi Gnesnensis brevior Chronica Cracoviae ad a. 1395.

ob. Mitzler Script. T. 3. str. 163. — Sommersberg Siles. Script. II. Lipsiae 1730.

— chronica Polonorum.

ob. Mitzler str. 259.

— Chronica Principum Poloniae, cum eorum gestis sub finem saec. XIV.

ob. Mitzler str. 274. — Sommersberg Siles. rerum T. I.

**ANONYMUS Theologus Gedanensis.** Sam. Friderici Willenbergii praesidis juris divini, quibus tuetur thesim in schediasmate suo de finibus poligamiae licitae contra imbelles conatus. 1713. ob. Willenberg Sam. Fryderyk.

**ANONYMUS.** Singularia processus judiciarii primae instantiae ad praxim utriusque fori in gratiam studiosae legum juventutis cum summario et repertorio ad finem posito. Posnaniae, 1729. ob. Singularia.

**Anordnung** E. E. Rathis ob. Gdańsk (1626).

**Anotable** exemple ot God's Vengeance ob. Kromer.

**Anrede** an die zu Pohlen ob. Jan Kazimierz (1656).

— an neu erwählt. König 1697. ob. August II.

— des Rathis d. Stadt Danzig ob. Fabricius Winc. (1656).

— eines polnischen Edelmanns an die Grossen von Polen. Die Ruhe und Einigkeit des Königreiches durch Wegschaffung derer Jesuiten zu befördern betreffend. Anno 1727. ob. Philopolites.

**Anreitung** (Keiserlicher Maiestät) zu Wien, m. d. König von Vugarn vnd Künig von Polen, mit sampt den Küniginnen, vast kostlich in guldinen wägen vnd vil ander getzierden, als her-



nach stat. B. m. i r. (Wien 1515). w 4ce, kart 10, ostatnia biała.

Drzeworyt na tytule i na końcu.

Kertbeny Bibliogr. 111.

Biblioteka Monachij. — Bibl. w Ulm. — Bibl. prof. Gasslera.

**Ansaldo** ob. Zielopolski Andr. (contra S. Orłowski 1700). — Żuchowski Stef.

**ANSEAUME** († w lip. 1784). Dwoch strzelców i mlecarka, opera w 1 akcie z francuskiego na teatrze warszawskim przez aktorów JK. Mei reprezentowana (tłum. Jan Boduen). Warszawa, w druk. P. Dufour JK. Mei i Rzpłtej jedynie uprzywilejowanego na muzykę, 1781. w 8ce, str. 52.

Czartor.

**ANSELMUS a SS. Martyribus**. Desertum disertum clamantis et amantis voce B. Ioannis a Cruce primi Carmelitaie disalceati: et sanetae matris Teresiae in reformatione coadjutoris infracti; post excultum Carmeli siluescentis verticem, et in fructus nous renovatum sanctissimo domino nostro Clemente X. inter beatos adscripti: ludis literariis in publica suae beatificationis celebritate opera et penna Anselmi a SS. Martyribus Schol. Piar. Coll. Vars. rhetorices professoris, illustratum. Varsaviae anno 1676. die 22 martii. w 4ce, kart 8.

Na odwrotnej stronie dedykacja św. Janowi a Cruce, 2 str.; potem na 13 str. rzecz właściwa. Ustęp prozaicznie przepłatane wierszami p. t. „Affectus poetici.“

Branic. — Drohob.

**Anselmus**, archiepisc. ob. Anzelm.

— Polonus ob. Anzelm.

**Anserin Benedykt** ob. Roźniatowski (1609).

**Anserinus Stanislaus** ob. Szczerbiecz Paweł (Speculum saxonum 1581).

**Anstrich** ob. Antwort (1666).

**Antamoebe amoris philosophici** ob. Freitag Ad. (1619).

**ANTASZ Klemens**. Honor debitus honori infulato pretiosissimi virtutum et meritorum cimeliis radianti Dni Jacobi Radliński exhibitus. Cracoviae, typ. Dyaszewski, 1744. folio.

Dzików.

— Pax regnorum concordia principum in vim et applausum concordiae

voti optime sibi consulentis peraugusti generalis Capituli Miechoviensis: sub felicissimis auspiciis et praesidentia illustriss. et reverend. DD. Theodori de Ludinghauzen Wolff Dei et S. Sedis Apostol. gratia Episcopi Chełmensis, Coadjutoris Livoniae et Curoniae, ordinis canonicorum regularium sanctissimi Sepulchri Domini Hierosolymithani generalis praepositi, celebrati in praesentia perillustriss. et admodum reverendorum patrum et fratrum a P. Clemente Antasz, ejusdem sacri ordinis professo, FF. juniorum direttore et novitiorum magistro; brevi peroratione denunciata anno restauratae pacis aeternae 1711. die 15 Kalend. Junij. Cracoviae, typ. Fr. Cesarii S. R. M. illustr. et rev. D. Episcopi Cracovien., Ducis Seueriae nec non Schol. Novodvorsc. ordinar. typogr. 1711. folio, kart 9.

Ossol.

**Antecollo** ob. Conclusiones (1786).

**Antelenchus** to jest odpis ob. Sielawa Anast. (1622).

**ANTHING Fryderyk Jan** († 1805). Geschiedenis der Voldtogten van den Graave Al. Suworow-Rymnikski. In den Hage, 1799. w 8ce, 2 tomy.

Bibl. petersb.

— Essai d'une histoire des campagnes du comte Alex. Suworow-Rymnikski. Gotha. 1796. w 8ce. Tom I.

Bibl. petersb.

— Les campagnes du Feldmaréchal comte de Suworow-Rymniksky, traduit de l'alleman, par M. de Serionne membre des plusieurs academies. Avec des planches. Gotha, 1799. w 8ce, 3 tomy.

Zawiera: Tom II. str. 184 i plany N. IX—XIII. z 1 ryc. — Tom III. str. VIII. i 176. z ryciną wejścia do Warszawy oraz 4 plany i 3 ryciny.

Jagiell.

— Toż, Paris, 1799. w 8ce, 2 v.

Bibl. petersb.

— Toż, Londres, 1799. w 8ce, 2 v.

Bibl. petersb.

— History of the campaigns of Count Al. Suworow-Rymniksky. London, 1799. w 8ce, 2 v.

Bibl. petersb.

— Versuch einer Kriegsgeschichte des Grafen Alexander Suwarow-Rymnikski, Russ. kaiserl. General Feld-

marschal. Mit Kupfern. T. I. II. III. Gotha, 1795—9. w 8cc.

Zawiera: I. Theil str. XVIII. 196. z rycinami: Sieg. über Ogiński 1770. Einnahme Krakau. — II. Theil str. VI. i od 8—170. — III. Theil str. VIII. i 174. z rycinami w 4cc, między temi: Einzug in Warschau, Schlacht bey Brześć, Kobytka, Prag. Jagiell. — Bibl. petersb.

**Anthologia** ob. Antologia.

**Anti** ob. Acta societatis Jabłonianae (1772, 1773).

**Anti-Babilon** ob. Orzechowski St. (1565).

**Antichristomachia** ob. Odszczepieństwo (1608).

**Antichristus** Rigensis ob. Cyrinus (Hermes 1641, 44).

**Anticyrae** ob. Clagius Th. (1640).

**Antidiatrube** albo odprawa gońca podolskiego ob. Raab Justus (1610).

**Antidot** soczinieny słuckawo i kopysenskawo protopopa Andrzeja Muzyłowskawo, napiecz w 1629. w 4cc. ob. Muzyłowski.

Sopikow Cz. 1. N. 53. — Sacharow N. 259. — Karat. N. 293.

**Antidota** contra pestem ob. Agrippa Henryk (1534).

**Antidotareus** per Struthium ob. Galenus (1536, 37).

**Antidotum** abo lekarstwo duszne ob. Węgierski Wojc. (1646).

— adversus pestilentiam ob. Hegen-dorphinus Chr. (presentiss. 1539) — Reuschius J. (1539).

— albo lekarstwo na odtręt K. Wilkowskiego (1583) ob. Żarnowec Grzeg. Joher 9834. Tom II. s. 488.

— circa artic. fidei Sarnicii ob. Pauli Greg. (1563, 1579).

— narodowi ruskiemu ob. Muzyłowski And. (1629).

— seu brevis cura pestis ob. Henning Sim. (1651).

— spirituale contra amarum grassantis pestilentiae languorem ex sanctissimis devotionum et patrociniurum speciebus confectum.... Typis Clari Montis Częstochoviensis, Anno Domini 1707. w 12cc, ark D. Warsz. Uniw.

— spirituale ob. Selönfels Jędrzej (1638).

— ob. Kampianus Edmund (Kalwińskie 1584) — Poszakowski J. (contra Antidotum 1754) — Sichardus J. (contra haereses 1528).

**Antiechon** coeli plaudentis ob. Celejowicz Mat. (1694).

**Antigelargosis** ob. Kuszewicz Sam. (1641).

**Antigone** ob. Jakubowski Walenty (1574).

**Antigrafe** albo odpowiedź (1608) ob. Kopystyński M.

**Antihobbesius** (Neuer) Recht und Klugheit im Kirchen Wesen für die bürgerliche Gleichheit der Dissidenten an allen Orten. Warschau u. Krakau, 1767. w 8cc. Warsz. Uniw.

**Antihrafn** albo odpowiedź 1608. ob. Kopisteński Mich. (Kopystyński).

**Antijesuita** sive discussio ob. Samsonius Herm. (1615).

**Antilogiae** et absurda ob. Clemen-tinus Dan. (1623).

— seu contradictiones Sacrae Scri-pturae ob. Magrius Dom. (1645, 1670).

**Antimare** Balticum ob. Pfenning J. (1639).

**Antimisocapnus** (Hymnus tabaci). Warszawa, Soc. Jesu. 1618.

Wydane przeciw dziełu króla Jakuba: Misocapnus. Tak podaje A. Bukowski w Wiadom. farmaceut. 1887. N. 1., zaś Meyer w Encyklop. pisze, że pseudon. Charius wydał 1628. Hymnus tabaci. Jest zatem jakaś niedokładność w przytoczeniu Bukowskiego.

**Antimemoryał** nad interessami terażniejszymi polskimi w narodowym języku wydany r. 1791. w 4cc, str. 74.

Po jednej stronie jest memoryał Hailesa posła angielskiego, a po drugiej odpowiedź na niego. Obacz Hailes.

Pilat R. O literat. str. 118.

**Anti-Monachomachia** ob. Krasicki Ignacy.

**Antimonitor** Monitora albo reflexyc na półarkuszyk Monitora tegorocznego nakształt logika nowomodnego 1766. pod liczbą XIII. d. 11 lutego pisany. B. m. i dr. w 4cc, k. nlb. 4.

Pisemko przeciw artykułowi Monitora za dyssydentami. Autor zbija wszystkie skargi Monitora. W przydatku mówiąc, że za

nieszczęśliwych czasów Zygmunta Augusta, oprócz biskupów, pięciu tylko czy sześciu było prawdziwych religii Senatorów, opiera się na świadectwie listu pasterskiego biskupa Kujawskiego, temi dniami drukowanego. Wreszcie powiada: Byle dysydenci nie mieli zborów ani publicznych budynków nikt im nie zabroni uprawić kunszty i rzemiosła. Na dowód czego przywodzi sukienników w Lesznie, żupników w Bochni i w Wieliczce etc.

Jocher 2020.

Branic. — Jagiell. — Krasień. — Uniw. lwow. — Ossol.

**Anti-Ostrodus** seu Refutatio ob. Feuerbornius J. (1628, 1631).

**Antipasty** małżeńskie (Historia o Białuce) obacz: Morsztyn Hier. (1650, 1703, 1719, 1736).

**Antiperaspistes** in S. Hosium ob. Bredebachius (1568).

**Antiperistases** humanae felicitatis, inter desperata eventu prospero, inter mortes, vitae praemio, inter supremas gratias, summis odiis; inter favores, invidia; violentae sibique conterminae, in Lamprino juvene Corfensi semper extremae. Ad terminalem anni scholastici exitum per illustrissimam illustrem, magnificam rhetorices juventutem Collegii Varsaviensis Scholarum Piarum, apparatus scenico adumbratae. Anno Domini 1728. folio, ark. 1.

Treść dialogu po łacinie. — Łukaszewicz Hist. szkół IV. str. 257.

**Antiphona** z Modlitewnika, o Niepokalanym Poczęciu Naswietszey Panny etc. B. w. m. i r. (wiek XVII). folio, 1 kartka.

Katalog Ashera.

**Antiphonarum** iuxta ritum Breviarum Romani, ex decreto sacrosancti concilii Tridentini restituti et Pij V. Pontificis maximi iussu editi: ad uniformem ecclesiarum, per universas Regni Poloniae provincias, usum congestum, accommodatum; auctoritate et consensu Illustriss. et Reverendissimorum DD. archiepiscopi Gnesnensis et provincialium Regni Poloniae episcoporum editum. 2-da editio correctior et auctior. Cum supplemento de Sanctis noviter Breviario Romano per S. Sedem apostolicam insertis. Cra-

coviae, in offic. haered. et viduae Andr. Petricovii 1645. folio, str. 435 i 125.

Na odwrocie tytułu sześciowersz Stan. Petricovii Stud. Poes. — Dedyk.: Petro Gembicki, Episc. Crac. 24 Octobr. 1645.

Czartor. — Wileń.

**Antiphonarum** de tempore et Sanctis, iuxta ritum sacri ordinis praedicatorum. Pars hyemalis. Cracoviae, Apud Lucam Kupisz. MDCLV. (1655). folio, kart 2, str. 289, exxxxvii i 82.

Bibl. Uphagena w Gdańsku.

**Antipodes** ob. Domkonius Johannes (1685).

**Antipolita Leonardus** ob. Modrzewski Frycz Andrzej (1546).

**Antiquae** urbis splendor ob. Lauro Giac. (1612).

**Antiquitas** ob. Hankius Martinus (1702) — Kamiński (praedicatorum 1642) — Lilienthal (Die Antiquitäten 1714) — Micraelius Joh. (Ant. Pomeraniae 1723) — Sponholz (Collection d'antiquités b. r.) — Stella Erazm Lib. (Antiquitates Borussiae 1518) — Tylkowski Wojc. (amorum kierłowianae domus 1652).

**Antirresis (Antirrhisis)** ob. Arcudius Piotr (albo apolog. przeciw Philaletowi 1600).

**Antisari**, Vienna liberata. Ronciglione 1693. w 8ce.

Obejmuje pochwałę Sobieskiego.

Ciampi Bibl. Nr. 52.

**Anti-Socinus** h. e. confutatio errorum 1612. ob. Socinus.

**Antistegmannus** gegen der Warnung J. Stegmanni ob. Botsacus Joh. (1635).

**Antistes** carmeliticus ob. Wierzbicki Alt. (1651).

— Culmensis ob. Kuszewicz Sam. (1640).

— magnus A. Sapieha ob. Wołowicz J. (1668).

**Antitheses** natalitiae ob. Smoliński J. (1609).

**Antithesis** doct. Christi ob. Johannes Erasm (1585, 86).

**Anti-trinitarii** ob. Sandius Christophorns (Bibliotheca 1684) — Schegkius (Schekius) Jakób (1564).

**Antivalerianus** ob. Haberkorn Petr. (1652).

**ANTOINE Paulus Gabriel S. J.** (ur. w Luneville 1669 † 1743). *Theologia moralis universa, complectens omnia morum praecepta et principia decisionis omnium conscientiae casuum suis quaeque momentis stabilita ad usum parochorum et confessoriorum auctore RP. Paulo Gabryele Antoine Soc. Jesu presbytero, Sacr. Theol. Dr. et ex professore Juxta edit. Venetam Cracoviae sumptibus Christophori Bartl et Consorti Bibliopol. Univ. Cracov. 1747. w 4ce, Pars I. str. 6, 996 i 31. Pars II. str. 512 et index.*

Ossol. — Czartor. — Dzików — Wileńs.

— *Theologia universa, speculativa, dogmatica et moralis; complectens omnia dogmata et singulas quaestiones theologicas, quae in scholis tractari solent, ad usum theologiae candidatorum accommodata. Auctore RP. ... Soc. Jesu presbytero, SS. Theologiae doctore et exprofessore. Tomus I—III. Juxta editionem Venetam. Cum privilegio Caesareo. Augustae Vindelicorum et Cracoviae 1755. sumptibus Christophori Bartl et Consorti, Bibliopolarum Univers. Cracov. w 4ce. — T. I. str. 983 i k. nlb. 9. — T. II. str. 752 i k. nlb. 25. — T. III. str. 714 i k. nlb. 12. (brak końca).*

Bandtke H. dr. III.

Uniw. lwow. — Warsz. Uniw.

— *Sententiae dogmaticae ex universa theologia speculativa et dogmatica Reverendi Patris Pauli Gabrielis Antoine Soc. Jesu ad usum candidatorum Theolog excerptae. Cum facultate superiorum. Praemisliae typ. Adami Klein SRM. et Illustr. Excell. et Rndi Episc. Premisliens. ordinar. typ. An. 1756. — Pars prior continens tractatus de fide divina, de SS. Trinitate et de angelis. Adjiuntur: Canones conciliorum, propositiones proscriptae, catalogus conciliorum, pontificum. w 8ce, kart 5, str. 463. (str. 317 dwa razy liczbowana).*

Pars posterior. Continens tractatus de Incarnatione, de actibus humanis, de

Gratia, de Sacramento in genere et in specie. Adjiuntur Canones Conc. Trid. et Propositiones damnatae. Premisliae, typ. Ad. Klein 1756. w 8ce, str. 10 i 441.

Wydat X. Jan Kowalski S. J. — Dedyk.: Andreae Pruski, episcopo Tanensi.

Jocher 2592. przytacza za Janockim edycją z r. 1764. lecz może to myłka co do daty, bo Janocki pisze tylko: *prodiit nunc*, ale daty nie podaje, a Jocher prawdopodobnie na tej podstawie dzieła Janockiego. z daty wyjścia dzieła Janockiego.

Jocher 2606. (podaje w tytule nazwisko wydawcy: *Sententiae... excerptae per Joannem Jakowski*. W rzeczywistości nazwiska w tytule podanego nie ma, a wydawcą jest Kowalski nie Jakowski). — Chłędowski. Spis.

Ossol. — Czartor. — Wileńs. — Jagiell. — Uniw. lwow.

— *Theologia universa speculativa et moralis, complectens omnia dogmata et singulas quaestiones theologicas, quae in scholis tractari solent, ad usum Theologiae candidatorum accommodata, tribus tomis comprehensa. Cracoviae, 1760. w 4ce.*

Przyłęcki.

— *Theologia universa, speculativa, dogmatica et moralis, complectens omnia dogmata etc. tribus tomis comprehensa. Augustae Vindelicorum. Sumptibus Chr. Bartl et Consorti Bibliopolarum Univers. Cracov. 1762. w 4ce.*

Approbata X. Piotra Śliwickiego, proboszcza S. Krzyża w Warsz. d. 3 Nov. 1754.

Backer Bibliot. I. str. 231. — Jocher 2591.

— *Theologia moralis universa complectens omnia morum praecepta et principia decisionis omnium conscientiae casuum, suis quaeque momentis stabilita ad usum parochorum et confessoriorum. Auctore RP. Paulo Gabryele Antoine Soc. Jesu presbytero, SS. Theologiae doctore et exprofessore. Augustae Vindelicorum et Cracoviae sumptibus Christophori Bartl et Haered. Bibliopol. Universitatis Cracoviensis 1764. w 4ce.*

Pars prior. In nova hac editione praeter ea quae operi adjecta fuere An. 1754. Tractatus de actibus humanis disputatio de antiqua et nova Ecclesiae

disciplina circa proscriptionem librorum et notae nonnullae accedunt, quas addidit P. Fr. Philippus de Carboneano ordini Minorum Regul. Observantiae. Kart nlb. 12, str. liczb. 560.

Pars altera. De Sacramentis et censuris. Accedunt in hac parte: tractatus de sacris Christianorum ritibus, eorundem in Ecclesia orientali varietate, deque orientalis Ecclesiae circa Sacramenta disciplina atque appendix de damnata ab Apostolica Sede doctrina et notae, seu additiones, quamplurime quas adjecit P. Fr. Philipus de Carboneano ordinis Minorum Regul. Observantiae. Cum privilegio. str. VIII, 451.

Czartor. — Ossol. — Bibl. kościelna katol. w Libawie.

— Tenże tytuł. Pars prima in nova hac editione praeter ea quae operi adjecta fuere anno 1754. Tractatus de actibus humanis, disputatio de antiqua et nova Ecclesiae disciplina circa proscriptionem librorum et notae nonnullae accedunt, quas addidit P. Fr. Philippus de Carboneano ordinis Minorum Regul. Observantiae. — Pars altera. De sacramentis et censuris. Accedunt in hac parte: tractatus de sacris Christianorum ritibus, eorundem in ecclesia orientali varietate, deque orientalis Ecclesiae circa Sacramenta disciplina, atque appendix de damnata ab Apostolica Sede doctrina et notae seu additiones quamplurimae, quas adjecit P. Fr. Philippus Carboneano, ordinis Minorum Regul. Observantiae. Cum privilegio caesareo. Augustae Vindelicorum et Cracoviae. Sumptibus Christophori Bartl et haered. Bibliopol. Universitatis Cracoviensis. 1768. Część I. w 4ce, k. nlb. 12, str. 560. Część II. w 4ce, str. VIII i 451. Obie części w 1 voluminie.

Jocher 4108. podaje według katalogu Grebla: Cracoviae 1765. Prawdopodobnie będzie to też sama edycja.

Jagiell.

— Toż. Aug. Vindelic. et Cracoviae 1774. w 4ce.

Uniw. lwow.

— Compendium theologiae moralis universae. Tomus I. II. Reimpr. Vilnae,

typis Schol. Piar. Anno 1784. w 8cc. T. I. str. 313. T. II. str. 394.

Jocher 4111.

Wileńs. — Dzików.

— Toż. Cracoviae, 1787. w 4cc, str. 702 i 747.

Notaty Haana.

— Bohosłowije prawouczitelnoje, iż bohosłowija Antoine, Tourneli i Reiffenstuel prostranno rinskim dialektem o tajnach i censurach, sirez kazniech libo nadziraniych cerkownych napisanaho, na ruskij dialekt wkratce po błahowoleniju i błahosłoweniju jeho preoswiaszczenstwa kir Kiprijana Steekaho perewedenoje, tipom po poweleniju tohore izdanoje. W sw. i czudotw. Obiteli Poczajewskoj 1779 hoda. w 4ce, kart. nlb. 2, liczb. 227. Krasińs.

— obacz: Avis (b. r.) — Kulczycki Pantaleon (1787, 1792).

Brown. Bibl S. J. s. 476.

(Antokol) Opisanie publicznego przeniesienia statuy P. Jezusa Nazareńskiego niezliczonemi cudami wsławioney etc. z Rzymu do kościoła XX. Trynitarzów na Antokolu ob. Opisanie (1766).

Jagiell. — Krasińs.

— Opisanie solenney konsekracji kościoła Antokolskiego, Wileńskiego WW. XX. Trynitarzów r. 1756 dnia 12 Septembra odprawiony. w 4ce, 1 ark. Jocher 9100.

— ob. Affekta (1743) — Obrona (1775) — Sapielha Alexander (Mowa 1789) — Źródło (1739).

**Antologia** (Anthologia) sirez mołytwy i pouczenija dusze polezajaja, w duszewnuju poźzu Spudeow i wsiech błahoczestywych, lubo mołytwennik w kratcie sobranajaja i błahoczynnne raspołożenajaja. Tszczaniem Jasne Prewełebneho Jeho Myłosti hospodyna otea Petra Mohyły mytropyłta kijow. Roku 1636. Maja 24. w 16ce, kart 416.

Jagiell.

**Antologion** sirez: Cwietostow ilci trifolog, sostawlennyj ot stych olic izobrażennych zdie. Wsesilnago Boga wo Trojei błgdttii, błgwleniem czetwoprestolnych Wostocznych stiejszych

patriarch. Tszczaniem, że i iżdiwieniem Bratstwa, pri chramie Uspenia p̄rtyja Bgomatere, w tipografii ich wsesowerszennie czetwertoje uže izdadesia. W Lwowie w lieto bytia mira 7189. ot wopłoszczenia że Gānia 1651. (w 3 tomach), folio, 8 k. i 669 k. liczb.

Czartor. — Uniw. lwow.

**Antologia** hebraica Tomów 2. Lwów 1787. ob. Fessler.

**ANTON Karl Gottlob** (ur. 1761 um. 1818). Erste Linien eines Versuches, über der alten Slaven Ursprung, Sitten, Gebräuche, Meinungen und Kenntnisse. Mit 2 Kupfern. Verlegt Adam Friedr. Böhme. Leipz. 1783. w 8ce, 7 k. nlb., 162 str., 6 k. nlb. spisu.

— Toż. Zweiter Theil, Leipz. 1789. w 8ce, 6 k. nlb., 116 str., 2 k. nlb. spisu i 2 tabl.

Akad. — Bibl. petersb. — Branic.

**ANTONELLO.** Sacra Congregatione Consistoriali RPD. Antonelli secretario Cracovien. Pensionis pro Illmo et Rmo D. Potkański suffraganeo Cracov. eum Celsissimo Illmo et Rmo D. Andrea Stanislao Kostka Załuski episcopo Cracovien. Restrictus facti et juris. 28. Romae, typis Bernabo, folio mniejsze, str. 24.

Badana kwestya o dochodach i pensyi suffraganów.

Warsz. Uniw.

— Tenże tytuł. Restrictus responsionis facti et juris. Romae, typ. Bernabo 1758. folio mniejsze, str. 12.

Warsz. Uniw.

— Tenże tytuł. Replicatio facti. 9. Romae, typ. Bernabo 1758. folio mniejsze, str. 8.

Warsz. Uniw.

— Tenże tytuł ..... cum Celsissimo, Illmo ac Rmo episcopo Cracoviae nec non Illmis DD. Exequutoribus testamentariis bonae memoriae episcopi Załuski. Restrictus facti et juris. Romae, typis Bernabo 1760. folio mniejsze, str. 24.

Warsz. Uniw.

— Tenże tytuł ..... cum Celsissimo Illmo, et Rmo Dno Cajetano Sołtyk episcopo Cracoviae nec non Illmis DD. exequutoribus testament. episcopi Załuski. Restrictus responsionis facti et

juris. Romae, typ. Bernabo 1760. folio, str. 16.

Warsz. Uniw.

— (Decisio Rotae Romanae). Sacra congregatione consistoriali RPD. Antonello secretario Cracov. Suffraganatus et praetensae congruae. Pro celsissimo et Rmo D. Cajetano Sołtyk episcopo Crac. ac Illmis DD. haeredibus cl. mem. Stanislai Kostka Załuski. Cum RPD. Francisco Potkański suffraganeo ipsius celsissimi episcopi. Restrictus facti et juris. Romae, typis Bernabo 1760. w 4ce, kart 13.

Jagiell.

(**Antoni Św. Padewski**). Droga na niebie y na ziemi szczęśliwa cudotwórca Antoni Padewski jasnymi cnót życia gwiazdami y łask swiadczeniem etc. W drukarni Poczajowskiej 1754. w 8ce, kart nlb. 28.

Kraśniś.

— Cudotwórcy w kościele farnym Kraśniańskim w diecezji Łuckiej św. Antoniego Padewskiego dzieła do wiadomości ludzkiej podane. Lwów, w drukarni Bractwa św. Trójcy 1755. w 4ce, str. nlb. 80.

Kraśniś.

— Contra demones fulmen. B. m. i r. folio, 1 kartka.

Jagiell.

— Hortulus Antonianus odoriferis ad recreandum devotam animam variisque consitus floribus. Quem in solenni ejusdem sancti Antonii confraternitatis introductione, pusillus grex fratrum minorum regul. observant. in ecclesia conventus Kobylinensis ad M. D. G. et Patroni honorem cum permissu superior. fundavit et excoluit. Calissii 1682. w 12ce, k. 2, str. 213.

Dedyk. Divo Ant. Paduano (modlitewnik).

Jagiell.

— Brevis instructio exercendi devotionem novennae, novem feriis tertiis ad honorem S. Antonii de Padua quae practicatur in ecclesiis, duodecim Apostolorum Romae, Paduae, Mediolani, Neapoli, Bononiae, Florentiae, Cracoviae, Posnaniae et in tota religione Fratrum Min. S. Francisci Convent. ad excitandam plurium devotionem omnibus sancto huic Thaumaturgo devotis oblata minoribus conventualibus. Cracov.

ap. Nic. Schedel (1695). w 12ce, liczy str. 143. na końcu brak kilku kart.

Na odwoicie tytułu rycina św. Antoniego. Jagiell.

— Kazanie na św. Antoniego. w 4ce. Przypisane Domin. Mikoł. Radziwiłłowi. — Approbata z r. 1685. Dzików.

— Kazanie na uroczystość św. Antoniego z Padwy. W Lublinie 1791. w 4ce.

Notatka Haana we Lwowie.

— Leben, Tag-Zeiten, Litaney, Neun-Dienstägige Andacht und andere Gebetlein zu Ehren dess h. Antonii von Padua. Gedr. zu Braunsberg im Coll. der Soc. Jesu 1707. w 12ce.

— Tenże tytuł. Braunsb. gedr. im Coll. der S. J. 1742.

— Nowenna czyli nabożeństwo dziewięciotorkowe na honor ś. Antoniego z Padwy. Warszawa, 1786. w 12ce.

ob. Synakiewicz Felix.

— Ogród świętego Antoniego Padewskiego na zbawienie dusz rozmaitymi woniącymi posiany kwiatami, duszę nabożną cieszącymi na większą Boską chwałę a św. Patrona cześć, z dozwoleń starszych roku p. 1697. W drukarni kollegium Kaliskiego S. J. w 12ce, str. 195.

ob. wyżej: Hortulus. Jagiell.

— Ogród św. Antoniego. W Krakowie 1700. w 16ce.

Jocher 6858.

— Ogród św. Antoniego Padewskiego na zbawienie dusz, rozmaitemi woniącymi posiany kwiatami. Kraków 1713. w 12ce.

Katal. Kaj. Jabłońskiego we Lwowie.

— Poczieszciciel strapionych serc ludzkich Antoniu święty z Padwy łaskami niezliczonymi w farnym kościele Chełmskim niegdyś katedralnym Xięży Schol. Piar. z dawna wsławiony w całej przeświecney Ziemi Chełmskiej z Boskiej Opatrzności w wszelakich frasunkach i przygodach patron doświadczony, a teraz z króciuchnym nabożeństwa zebraniem teyże całej przeświecney Ziemi Chełmskiej od koll. Xięży Chełmskich Schol. Piar. ofiarowany roku którego Bóg człowiek cudami światu

pociechę uczynił 1745. w 12ce, kart nlb. 20.

Dedykacya: Całej przeświecney Ziemi Chełmskiej y powiatowi Krasnostawskiemu. Warsz. Uniw.

— Sacrum Manuale. Officia S. Antonii Patavini Thaumaturgi nec non Deiparae Virginis Compassae, ac S. Patris Francisci, cum variis selectis et devotissimis orationibus, continens. Studio religioso PP. Franciscanorum Posnaniensium erga patronum. Editum Anno Domini MDCLXXIV. Lesnae excussum, per Mich. Buck. (1674). w 12ce, stron przeszło 130.

Dedykacya: Christoforo de Grzymułtowiec Grzymułtowski, Castell. Posnan.

Jocher 6628. 6827. Ossol.

— Mannale Antonianum. Officia parva ejusdem sancti Compassae Deiparae Virginis et S. Francisci Continentis. Opera PP. Franciscanorum Posnaniensium. Superiorum permissu. Sump-tibus Joannis Tobiae Keller Sac. Reg. Maj. Bibliopolae. Typis Academiae Posnan. Anno Domini 1692. w 24ce, str. 322.

Warsz. Uniw.

— Serdeczne westchnienie w potrzebach grzesznika do cudotwor. św. Antoniego Padewsk. gorącością miłości ducha św. zapalone. Bez osob. tytuł. B. w. m. i r. (z XVIII wieku). kart nlb. 2.

— obacz: Alojzy od św. Ign. (Kawaler 1739) — Ankiewicz Marcin (Kazanie 1779) — Bzonowski Dom. (Pogończyk 1723) — Ceremoniarz (1797) — Chybiński Lud. (Himny 1734) — Cypryan od św. Alexego (Lucyfer 1681) — Czarnecki Andr. (Vita 1640) — Daszkiewicz Joh. (Wiersze 1776) — Filipecki And. (Kazanie 1779) — Fogilewicz Bernardyn (Róża 1687) — Franciszek prowincyał (Informacya 1734) — Gaska G. G. (Lux orta 1725) — Giżycki Grzegorz (Kazanie 1724) — Gruber Teodor (Kazanie 1786, 1787) — Gostkowski Ignatius (Oratio 1767) — Gromalski M. (1757) — Gruszecki Hier. (Kopia 1747) — Jaszczułt Placyd (Splendidum lumini 1768) — Joannes Neopol. Convent (Officium 1673, 1705) — Jordan Andr. (Argumentum 1766) — Ka-

lowski Marc. (Informacya 1723) — Kiełkowski Mauritius (Hipomnema 1718) — Kociński Józef Ign. (Wielka chwała 1754) — Korczyński Kas. (1764—67) — Korzon Tom. (Mistyczny 1718) — Krobowski Ant. (Kazanie 1718) — Lipiewicz Ant. (Korona 1766, 1745) — Małachowski Adam (Wielki kanclerz 1683) — Mameczyński Stan. (1737) — Miastkowski L. (Wszechmoćność 1695) — Misiewicz Ludwik (1775) — Naramowski Ad. (1721) — Nowicki ob. Jaszczułt — Obrepalski X. (1732) — Pogorzelski Piotr (Adorea 1639) — Rodrasem (Rozdrażewski) Franciscus (Vita 1645, 1646) — Rupniewski Stefan (ob. Gaska G. 1725) — Schindler Adr. (Miraculum 1693) — Stephanowicz Ant. (Solum 1667) — Synakiewicz Fel. (Nowenna) — Szule Ant. (Lilie polne 1679) — Votum in clientela (1769) — Zajkiewicz Lud. (Żywot 1754).

**Antoni od Św. Ducha** ob. Wielhorski (Pragnienie serdeczne duszy 1746, Źródło 1746).

**Antoni z Gledzianowa** ob. Carosy i Petrelli (1727).

**ANTONI od Imienia Maryi Trynitarz.** Rozdział z życiem w Bogu zesłej i już samemu żyjącej Bogu WJM. Pani Róży z Żebrowskich Karczewskiej i Starości-ny Żytomirskiej, Sokolnickiej etc. etc. dla nierozdzielnej w jej życiu z wola Boską konjunkeyi w rozdziale Xięgi żywota zapisany, a przy skoligowanym publicznych żalów kongresie pogrzebowym kazaniem w kościele Beresteckim Ordinis SS. Trinit. RC. fundatorskim wiekopomnie Karczewskich zaszczytem erygowanym promulgowany przez X. Antoniego od Imienia Maryi św. theolog. lektora tegoż zakonu r. p. 1735. dnia 5 Października. We Lwowie, w druk. Brackiej św. Trójcy z przywil. JK.M. 1735. folio, kart 13.

Przypis. Żebrowskiemu, starość. Stryjskiemu. Katal. Batowskiego.

Ossol. — Czartor.

**Antoni X. z Kobylina** ob. X. Antoni z Kobylina (Napačhania 1523).

**ANTONI X. od Nawiedzenia N. M. P.** Kazanie w srzodę między oktawą przeniesienia obrazu Najświętszej Maryi Panny z kaplicy do ołtarza wielkiego, w kościele archikatedralnym lwowskim na uroczystych niesporach przez . . . . kaznodzieje ordynariusza trynitarza miane (15 Maja 1767). Transibo in locum tabernaculi usqu' ad domum Dei. Paulus 41. folio (ułamek z dzieła od str. 136 do 151. tj. Tf. do Ii<sub>2</sub>).

Porówn. Ostrowski G., Strykowski W., Szy-larski W. Czartor. — Krasinś.

**Antoni od Św. Nepomucena** obacz: Chojnaeki Ant. (Kazanie 1747).

**Antoni od Niepokal. poczęcia Maryi Pijar.** ob. Marzęcki Ant. (Życie zabawne 1740 — Krzywda na oku y celu 1731).

**ANTONI od Przenajśw. Sakramentu, Trynitarz.** Światło z pięciu gwiazd wynikające różnemi pobożności dewocjami przyozdobione Święty Jan Nepomucen, patron dobrej sławy, przez X. Antoniego od przenajśw. Sakramentu exprowincyała i definitora prowinc. św. Joachima zakonu Trójcy przenajśw. Lwów, druk Colleg. Soc. Jesu. 1737. w 12ce, ark. 7 $\frac{1}{2}$ .

— Lumen in quinque syderibus resplendens variis devotionum exercitiis adornatum. Beatus Joannes Nepomucenus tutor bonae famaе. Leopoli, typ. Coll. Soc. Jesu. A. D. 1726. w 12ce, k. 6 i str. 236, k. 2. Ossol.

— Toż. Tenże tytuł z odmiana: Sanctus J. Nepom. Leopoli, typ. Coll. Soc. Jesu. A. D. 1737. w 12ce, k. 9, str. 231 i index k. 2.

Dedyk.: Alex. Silicki pincernae Czerwonogrodensi. Jagiell. — Wileńs.

— Toż, resplendens variis devotio-nibus cum adjuncta Hebdomada Sancta adorandum, S. Joannes Nepomucenus tutor bonae famaе. An. Dni 1763. Accedit: Appendix ad hebdomadam etc. Berdiezoviae, typis Fortal. B. V. Mariae. w 12ce, str. liczb. 279. Appendix str. liczb. 63.

Wileńs. — Krasinś. — Ossol.

— ob. Raphael de S. Joanne (De lectione canonica 1737).



**ANTONIJ.** Ziercało ot pisanija Boże-  
stwiennawo, socz. jeromonacha Antonija  
napiecz. w Czernigowie w 1705. folio,  
kart 9 i 61.

Rysunek rossyjskiego orła i herbu Mazepy  
na miedzi ryte.

Tolstoj N. 209. — Karat. N. 1249.

Bibl. publ. petersb. — Bibl. Karataj.

**Antonia Walpurga** królowa obacz:  
Walpurga (Nawrócenie 1751).

**Antonida Jan** obacz: Jonston Jan  
(1660).

**ANTONIN** z Przemysła, Dominikan  
(† 1 Stycz. 1619). Rosarium seu libel-  
lus in quo S. Rosarii fraternitatis B.  
Mariae Virg. nuncupatae rationes, pro-  
gressus, mysteria et commoda breviter  
explicantur. Accessit etiam de ritu con-  
secrandi Agnus Dei. F. Antonino Pre-  
mislien. Dominicano collectore B. m.  
(Leopoli), 1591. w 16ce, dedykacyi kart  
3 nlb. i kart po jednej str. liczb. 164.

Dedyk. J. D. Solikowskiemu.

Uniw. lwow.

— Sprawą dobra o zakonney pro-  
winciey Jacka Świętego w kościele u Do-  
minicanow stánowionej, albo ráczey do-  
zwoloney naprzeciw świeckim niepotrze-  
bnym rozruchom, z oczyszcieniem po-  
stępuku y rządu Zakonnego do ludzi  
podana. We Lwowie, drukował Maciej  
Bernat r. p. 1599. w 4ce, 36 k. nlb.

OO. Dominikanie przypisali Zygmunтови III.  
Druga dedykacya do Jana Zamojskiego.  
Jocher 9225.

Autora wykrywa Barącz: Rys dziejów II.  
78. — Okólski. Russia florida p. 143.  
(„Scripsit aliquas conciones“).

Czartor.

— ob. Ludwik z Granaty (Róża-  
niec 1583).

**Antonin Teoli** ob. Teoli (Życie św.  
Wincentego 1750).

**Antoninus Genuensis** ob. Genuensis  
(Art. logic. 1771).

**ANTONIN X. Kapucyn.** Siedm kazań  
pokutnych, które też zamiast rozmy-  
ślania na siedm dni tygodniowych przy-  
datne być mogą przez ks. Antoniego  
kapucyna za pozwoleniem starszych do  
druku podane. Począjów, 1759. w dru-

karni JKM. OO. Bazylianów. w 4ce,  
sign. A—T<sub>2</sub>.

Dedyk. Pannie i Matce Bogarodzicy.

Warsz. Uniw. — Jagiell.

**ANTONINUS Joannes**, Cassoviensis,  
Dr. med. Elegia in mortem Petri To-  
micii episc. Crac. Cracoviae ex officina  
Hieronymi Vietoris. 1535.

Jusz. I. 7. — Janoc. I. 25.

— Elegia in mortem Erasmi Rot-  
terodami. Cracoviae, ex officina Floriani  
Vnglerii. 1536.

Jusz. I. 7. — Janoc. I. 25.

— Sejm zwierząt 1521.

Cytuje Stan. Potocki w Pochwale Szymanow-  
skiego. Może to Dubraviusa Consilium.

— De tuenda bona valetudine. Cra-  
coviae ex officina Hieronymi Vietoris  
regiae cancellariae calcographi XI. cal.  
novemb. an. a Christo nato MDXXXV.  
w 4ce.

Przypis. Piotrowi Tomickiemu, kanclerzowi  
koronnemu.

Jusz. I. 6. — Janoc. I. 25.

— ob. Coxus Leonardus (Libellus  
1526) — Dubravius J. (Consilium 1521)  
— Erasmus Roterodamus (1525, Epis-  
tolarum 1538) — Janicki Klemens (1542,  
43) — Luctus Pannoniae (1544) — Schne-  
berger A. (Xiążki 1569) — Sedulius (In  
libros 1528).

Osiński (Czacki str. 212). — Maciej. Piśm.  
III. — Ossol. Wiad. hist. II. 239, 244. —  
Rocznik Towarz. Warsz. Przyj. N. VII.  
177—9. — Jusz. Dykcon. I. 5. II. 441. —  
Janociana I. 24—6. — Potocki Pochwała  
Szymanows. (Sejm zwierząt 1521).

**Antonius Cardinal** ob. Saracinus Pe-  
trus (Testamentum 1646).

**Antonius Marcus** de Dominis ob.  
Dominis.

**ANTONIUS Marek**, Archiepiskop Spa-  
latenskoj. Priczini ujechanija jego ze  
Włoch. Drukow. w Frankffortie u Nepu.  
1616. w 4ce, str. 19. Ossol.

**Antonius a B. Cunigunde** ob. Wy-  
socki Samuel.

**ANTONIUS a S. Francisco.** Propo-  
sitiones ex universa philosophia com-  
muniore eruditorum calculo in scholis  
receptae quas Religiosiss. in Christo Pa-  
tri Ignatio a Sanctis per complura in  
ordine magna cum laude . . . Provincia  
S. Joachimi Ministro Provinciali, Phi-

losophicum ante collem ad Vilnam studium Ord. Disc. SS. Trinitatis R. C. in publicis disputationibus exponit. w 4ce.

W przyp. podpis: F. Antonius a S. Francisco philos. lector.

**Antonius a SS. Sacramento** obacz: Antoni od Najśw. Sakram. (Raphael de S. Joanne 1737).

**Antonius a S. Samuele** ob. Wiśniewski Antoni (Propositiones 1746).

**ANTONIUS a Spiritu Sancto.** Directorium mysticum, in quo tres difficillimae viae, scilicet purgativa, illuminativa et unitiva undique illucidantur et sanctorum patrum, praecipue angelici doctoris D. Thomae ac seraphicae M. N. S. Theresiae splendoribus illustrantur. Opus sane cunctis ambulantis in harum trium viarum tenebris apprime utile et necessarium. Nunc primum in Gallia prodit. Lugduni, 1677. folio.

Przyjęcki zalicza między polskie druki, lecz nie objaśnia dlaczego?

**Antonius Fr. de Zaciszowice** obacz: Abrek Jan (1654).

**Antonius de Camelin** ob. Camelin (1766).

**Antonius de Fauntis** ob. Fauntis (1517).

**Antonius Sancta Crutius** ob. Sancta Crutius (1628).

**Antonius Sylvius** ob. Sylvius (1594).

**Antonius Vicecomes** ob. Vicecomes (1768).

**ANTONOWICZ Julian**, naucz. w Włodzimierzu. Grammatyka dla Polaków chcących się uczyć angielskiego języka krótko zebrana przez ..... Bazyljana prowincyi litewskiéy za pozwoleniem zwierzchności pierwszy raz pod prasę oddana. (Na końcu:) „Various letters“. Warszawa, w drukarni nadwornej J. K. Mci i P. K. Edu. Roku 1788. w 12ce, k. nlb. 6, str. 144 i 6 k. nlb. (z 2 drzewor. w texcie).

Dedyk.: Karolowi Whithworth pełnom. ministrowi W. Brytanii na dworze polskim. Zieluń. — Akad. — Jagiell. — Kijows.

— Mowa z okoliczności uroczystego obchodu stoletniej pamiątki zwycięstwa Jana Sobieskiego króla Polskiego nad

Turkami pod Wiedniem, miana przez ... Z. S. B. W. Prow. Lit. nauczyciela wymowy w szkołach Włodzimierskich r. 1783. d. 12 Paźdz. w 4ce, sign. B<sub>4</sub>. Chodyniecki I. 143. — Łukaszew. Histor. szkół II. 471. Dzików.

— Starzec pobożny, wiersz naśladowany z prozy. B. m. i r. (r. 17....) w 4ce. Dzików.

— obacz: Stanisław August (Powitanie 1787).

**Antonowicz Michał**, kanon. Warsz. ob. Mareyalis Marek Waleryusz (Widowiska 1759) — Persius Anlus Flaccus (Satyrae 1751).

Janoc. I. 5. — Bentk. I. 595. — Jocher I. s. XVIII. N. 324-328.

**Antonowicz Mikołaj** ob. Muratowicz Franc. Alojzy (1759).

**Antopologia** abo Apologięy zniesienie ob. Kisiel Ostafi (1632).

— t. j. odpowiedź ob. Clementinus D. (1630).

**Antoszewski Wojciech** ob. Wytyszkiewicz Adalbert (Orationes 1776).

**Antrag** an die Polen ob. Gustaw Adolf (1632).

**Antvoort** van Burgemeesters ob. Gdańsk (1656).

**Antwort** an Chris. Grasseus ob. Felbinger Jerem. (1655).

— an einem Churfürstl. Rath ob. Tranquillus (1656).

— auf die hönischen Gedichte unterm Nahmen der Stadt Thoren und Elbing, auff die gute Stadt Danzig auszgesprenget. Anno quo CertanDVM pro Libertate. (1656). obacz Toruń.

— auf das Exposé der Rechte Sr. Majestät des Königs von Preussen auf das Herzogthum Pomerellen ob. Łojko F.

— auf d. Buch Bened. Herbst ob. Niemojewski Jak. (1589).

— auf die praeliminar. Erzehlung ob. Nicoymius Nicef. (1656).

— auf die Replicam Joh. Waltheri ob. Lefinus (1650).

— auf die von Car. Gust. angezogene Ursachen ob. Karol Gustaw (1659).

— auf Fragen von der heil. Schrift ob. Botsacus Joan. (1662).

— der Hochmögenden Herren Staaten Generalen auff die Proposition des Herrn Coyets. 1660. ob. Ruytsch.

— der Gemein zum Schmigel ob. Schlichting Wolfg. (1593).

— eines freyen Polnischen Edelmanns, aufs Manifest oder Universal-Brieff, so nach zerrissenen Reichs-Tage dieses 1666 Jahres den 4 Maji aus der grossen Canzelley zum Anstrich und Beschönigung des Hofes ausgesprenget worden. 1666. w 4ce, B<sub>2</sub>—C<sub>4</sub>.

Branic.

— ob. August II. (auf K. v. Preussen 1718) — Dohm (1789) — Gdańsk K. (van Burgemeesters 1656, Eines Schweden 1757) — Heyking (zur Rechtfertigung 1792) — Kurlandya (auf Patrioten 1763) — Ossoliński (e. Senators 1734, auf das von Schatz Meister 1734) — Rosenberg (der St. Danzig 1712) — Sobieski Jan III. (1658) — Toruń (der Rätthe 1615).

**(Antwort).** Aus dem Perfertischen Buchladen zu Breslau verdeutsch erhobene unterthänigste Antwort so an Ihr. Koenigl. May. in Polen und dann auch Ihr Ertz-bischofflichen Gn. zu Gniesen auff Dero, zu dem in Thoren den 10 Octobris hujus anni angestellten Religions-Colloquio jüngstes Beruff- und Ausschrieben, die zu Orlau versamlete, Evangelische Stände gethan, und mense Septembri, dieses 1644 Jahres schriftlich insinuiret. Gedruckt im Jahr Christi 1644. w 4ce. sign. Aij—C.

Warsz. Uniw. — Wrocl. miej.

**Antwort-Schreiben** ob. Schreiben.

**Antychryst** ob. Brzeziński Pafnucyusz (1783) — Cyryll S. (b. r.) — Huniusz Aeg. (O rzymskim 1613) — Opisanie (1791) — Serwet (Okazanie b. r.).

**Antycypacya** w biletach skarbowych (Projekt do prawa na 4-letn. sejmie). folio, 1/2 ark. (1791?).

Branic.

**Antyhym** wzgardzonych sług. 1568. ob. Pauli G.

**Antymemoryał** ob. Memoryał (1791).

**Antyochia** ob. Erazm Roterodamczyk (1792).

**Antypasty** małżeńskie zaprawione cukrem ob. Morsztyn Hier. (1650, 89).

**ANTYST Justynian Wincenty (Antistius Hispanus)** Dominikan. Traktat o Niepokolanym poczęciu Najswiętszey Panny Maryi zkomponowany po hiszpańsku przez X. Wincentego Justyniana Antysta Zak. kaznodz. Przełożony nakoniec po polsku (z francuskiego Ant. Thomas) przez przysiężonego niewolnika Maryey, Jana Jabłonowskiego Woiewodę Ruskiego, w Koenigsteynie roku 1716. W Brunsbergu, 1722. w 8ce, kart 8, str. 134.

Jocher 3731.

Wileńs. — Zielińs.

— obacz: Jansenius Nicol. (1622).

**Antythesis** albo rozmowa kościoła chrześcijańskiego z odszczepieństwem ob. Czerniowski Jan (Chuchrecki Wal.) (1624).

**ANUSZEWIC Piotr**, Fescenninus. De luco Streniae corona martialis D. O. M. Doctore Sigismundo III. Rege Polon. invictissimo Rectore, Vladislao Regis Polon. filio felicissimo ductore. Augustissimae Polon. martis ê pectore dedicata filiis illustriss. bellatoribus in Turcam Nicolao et Procopio Sieniawscis. Floret fructuosa 1624. Authore Petro Anuszewic Maas Artium et Philosoph. bacal. (wiersz pols. i łac.). Zamości, Anno 1624. w 4ce, kart 7 (sign. B<sub>4</sub>).

Ossol.

— Ovis sponsis nobilibus virtute, industria spectabilibus, Paulo Celari et Annae Pipanovnae. Exhortor moneoq. te libelle — Ut sponsis placeas novis videbis — Si te pectore, si manu, tenebunt — Versum non fieri rudem putabunt. Per Petrum Anuszewic Art. lib. et Phil. bac. Cracoviae, Anno Domini 1616. w 4ce, karta 1.

Ossol.

**Anweisung**, wornach diejenigen Bürgere welche bey dem Canon exerciren wollen, sich werden zu richten haben. Dantzig, gedruckt bey Thomas Johann Schreiber, E. Hoch-Edl. Hochw. Rahts und des löbl. Gymnasii Buchdrucker. 1733. w 4ce, kart ulb. 6.

Czartor.

**Anvila** (D') J. X. ob. Compaing (1782).

**Anville** ob. D'Anville.

**Anzeige** (Ausführliche) der Rechte der Dissidenten, wie auch die Rechte derjenigen Mächte derer Interesse es erfordert, dieselben aufrecht zu erhalten. Warschau, 1767. w 4cc. Raczyns.

— (Kurze) wider den auf den 22 Jun. h. a. ausgeschriebenen Huldigungs-Aetum. (1763?) fol., 1 ark.

Mizler.

**Anzeigen** (Lemberger wöchentliche). Jahr 1796. Lemberg, Piller. w 4cc.

Czasopismo polityczne, wychodziło dwa razy na tydzień: w Niedzielę i we Czwartek po półarkuszu, obejmującym wiadomości polityczne. Co Niedziela wydawany był prócz tego dodatek obejmujący obwieszczenia rządowe, spis zmarłych, ceny targowe. W Bibl. Wronowskiego we Lwowie był Nr. 40 do 75. od Czwartku 19 Maja do 18 Września w Niedzielę 1796.

Notaty Haana.

— (Wöchentliche Danziger) und dienliche Nachrichten von den Jahren 1771—1789.

Katal. Lissnera.

**Anzeiger** d. denkw. Kriegs- und anderer Händel zu unsern Zeiten im röm. Reiche u. dessen angrenz. Ländern v. 1618 bis Sept. 1660. Im Königreiche Pohlen auch dessen angrenzenden Ländern v. 1655 bis Sept. 1660 etc. beschehen. Unpartheyisch ausgeg. v. G. G. C. N. B. w. m. i. r. (1660).

Katal. ksiąg. Schmidta.

**Anzeigung** (Grundtliche u. wahrhafte) und Erzelung eines neuen wunderbaren Miraekels und geschicht, so sich aus verhengknus Gott des Allmächtigen, in dem hochwirdigsten Sacrament des Altars dises Tausendt fünffhundert sechs und fünfzigisten Jars, im Land und Königreich Poln erzaigt und zugetragen hat. 1556. w 4cc, kart nlb. 5. (podp. A. Lippomanus).

Pod tem drzeworyt: ksiądz daje komuniją kobiecie kłęczącej przed ołtarzem.

Czartor. — Kórníc.

— (Grundtliche) was die Theologen des Churfürstenthumbs der Marek zu Brandenburgk von der Christlichen

Ewangelischen Lehr halten, lerhen und bekennen. Auch warinne Andreas Osiander wider solehe Lehr uurecht lerhet, welchs auch in diesem Buch, aus Heiliger Schrift nottürfftiglich gestrafft und widerleget wird. Gedruckt zu Franckfordt an der Oder, durch Johannem Eichhorn im Jar 1554. w 4cc, sign. A<sub>3</sub>—P<sub>2</sub>. Wrocł. miejs.

**ANZELM Świąty, Arcyb. Canterbury** (Cantuariensis) z Piemontu (1033 † 21 kwiet. 1109). Elucidarius dyalogicus theologiae tripertitus: infinitarum quaestionum resolutionis. Vade mecum. (Rudolphus Agricola junior położył na tytule 18 wierszy). Na końcu: Impressum Viennae per Hieronymum Vietorem. Impensis vero Leonardi et Luce Alantsee fratrum. Ann. vero Christi 1515. men. Jun. w 4cc, kart XXVI i 3 karty regestru.

Na odwrocie cyfra nakładców druku. Dzieło Anzelma arcybiskupa kanterburskiego, wydane przez Rudolfa Agrykolę.

Jocher 2584 a. — Janoc. Nachr. IV. 131.

— Elucidarius dialogicus omnibus Sacrae Theologiae studiosis perutilis et necessarius, tum infinitarum et quidem antiquarum questionum nodos accurate explicans. (Na końcu:) Cracoviae in officina typographica Hieronymi Vietoris Anno salutis 1544 die 11 mensis Junii. w 8cc, 51 k. liezb. i 4 regestru na końcu. Druk kursywa.

Jocher 2584 b. — Fabricius J. A. Bibliot. latin. I. 113.

Ossol. — Jagiell. — Czartor.

— Tenże tytuł . . . explicans. Noviter ab authore recognitus. Cracoviae, in officina typographica Hieronymi Scharffenbergi XLIX (1549). w 8cc, 51 k. liezb. (rzeczywiście tylko 50).

Zgodne karta w kartę z wyd. r. 1544.

Jocher 2584 c.

Ossol. — Jagiell. — Czartor.

— Tenże tytuł. Noviter ab authore recognitus. Cracoviae in officina Hieronymi Scharffenbergi. Anno a Christo nato 1555. w 8cc, k. 51. Druk kurs.

Jocher 2584 d. i 704 b. — Bandt. H. d. K. p. I. 279.

Czartor. — Jagiell. — Ossol. — Krasinś.

— Tenże tytuł. Hac postrema editione sumptib. et industria Dni Joannis

Wolski, Superintendentis generalis theloneor. Regni et quarti grossi, ex ultimo incogniti authoris exemplari illustratus et auctus. Posnaniae, in officina Joa. Wolrabi 1625. w 8ce, k. 112.

Dedyk.: Joa. Trach Gniński episc. Ennensi, suffragan. et archidiacon. Posnaniens. Joa. Wolski. (sign. A<sub>1</sub>).

Według Adelunga I. 909, przyznają także autorstwo Lanfrancowi i Coventry, wreszcie Honoriuszowi z Autun oraz Giubertowi Novigentiniowi.

Branic. — Jagiell. — Warsz. Uniw.

— Objaśnienie trudności teologicznych zebrane z doctorów św. od Anzelma świętego a teraz znowu z przydatkiem większej części językiem polskim do druku podane, ku większej czci Bożej, ku pożytkowi prawowiernych, osobliwie około dusz pracujących. Za staraniem W. X. Woyciecha Waśniowskiego plebana Brzeskiego. Za dozwoleniem starszych. W Krakowie, w druk. Łukasza Kupisza, J. K. M. typ. r. p. 1651. w 4ce, str. 8, 96. (Druk gocki).

Dedyk. Aleks. Lubomirskiemu, koniuszemu koronnemu.

Jocher 2951.

Ossol. — Jagiell. — Raczyńs. — Dzików — Uniw. lwow.

— ob. Piekarski Krzysztof (1665).

**ANZELM Polak**, Bernardyn. Fratris Anselmi ordinis minorum de observantia, lucidior terrę sanctę descriptio ob. Stobnicensis Johannes (Introductio in Ptolomei Cosmographiam 1512, 1517 i 1519).

— Chorographia albo topographia, to jest osobliwe a okolne opisanie Ziemi świętej: Z wypisania oney, ludzi pewnych, tam bywałyeh. Teraz niedawno z łacińskiego ięzyka na polski przetłómaczona. Przez Andrzeja Rymszę Litwina, sługę Jego X. Mości Pana, Pana Krzysztofa Radziwiła, woiewody Wileńskiego, hetmana najwyższego Wielk. X. Litew. etc. etc. A natenczas z rozkazania Jego X. Miłości, praetora miasta Jego X. Mości uprzywilejowanego, Birz. Coelum non animum mutant, qui trans mare currunt. Napatrzyłem się tego, gdy kto jeździł do Włoch, Jak

ztał dureń wyjechał, tak się i zwrócił płoch. W Wilnie, w drukarni Jana Karcana roku 1595. w 8ce, str. 85 i kart 4.

Dedyk.: Elżb. Ostroskiej Paniey Krzysztofowej Radziwiłłowej wojew. Wileńs.

Na odwrocie tytułu wierszy sześć na herb Ostroskich podpis R. L(itwin.). Dedykacya: Pisan w Birzach w mieszkaniaczku moim r. 1593. mies. Paźdz. 4 dnia. Mówi, że po chorobie która go kilkanaście niedziel ciężko trzymała, znalazłszy łacińską książkę drukowaną, tę przełożył. — Kończy dziełko czworowierszem: Póki łaciny zstało, Póty się też pisało, Miejęciez dosyć na tym, Ja wam czołem zatym.

Bibl. Moszyńsk. — Jagiell. — Dzików — Kijows.

— Chorographia to jest opisanie Ziemi świętej, w której Pan Jezus przebywał y nauczał, będąc tu na tym świecie. W Lubczu, w drukarni Piotra Blastusa 1617. w 8ce, k. 3, str. 81.

Stanowi część drugą dzieła. Józef Flavius. Historya. Krasińs.

— Peregrinacia prawdziwego opisanie Ziemi świętej, Betleem y Jerozolimy, gdzie Pan nasz Jezus Chrystus: żyjąc nauczał, tam sie narodził, i za nas grzesznych w teyże ziemi umarł i pogrzebion. Naprzód przez ludzi godnych duchownych y świeckich peregrynujących w r. 1509 łacińskim ięzykiem wydana, a polskim w r. 1595 do druku podana. Y teraz pozyskawszy extra regnum, ponowiona w r. 1696. W Warszawie, OO. Schol. Piar. w drukarni J. K. M. roku 1696. w 8ce, k. nlb. 6, str. 100 i k. nlb. 3.

Kraszewski. Wilno IV. str. 216. (podaje stron 116 i miejsce druku Wilno, a wydawcę zowie Bychowski).

Edycyę tę wydał X. Ant. Bykowski prowincyał W. X. Lit zak. Bernard. — Dedykacya z Pragi Warszaws. d. 8 Mai 1696. Przypisane Maryi Kazimierze królowej polsk. W przedmowie do czytelnika, mówi o odkryciu Ameryki, dalej o peregrynacyach przez Włochy do Ziemi św. Napomyka, że dziełko to jest rekuferowane extra Regnum przez Józefa Ładzińskiego, piwnicznego i sędziego pograniczn. W. X. Lit. który po wiele razy od Korony polsk. do państwa moskiewskiego posługując, in lucem podał.

Jagiell. — Warsz. Uniw.

— Tenże tytuł . . . . i teraz pozyskawszy extraregnum ponowiona w roku 1698. w 8ce.

Przypis Maryoy Kazimierze królowej polskiej, u którego podpis: X. Antoni Bykowski prowincyał W X. Lit. ze wszystką bracią zakonu Bernardyńs.

Dzien. Wileńs. 1825. II. 207—8. — Jocher 8120. (mylnie wydawcę zowie Rybiński). — Toż samo powtarza i Łukaszewicz Bibl. Warsz. 1861. T. III. s. 403—4.

Krasińs.

— Tenże tytuł . . . . łacińsk. językiem, wydana. A na polski język w r. 1595. przetłumaczona. Teraz znowu kosztem Jerzego Krakiewicza, obywatela Wileńs., do druku podana. W Supraśl, w druk. WW. OO. Zakonu S. Bazył. Wielkiego. Roku 1725. w 8ce, str. 160 i k. nlb. 4.

Stanowi część drugą dzieła Flaviusa: Sława dawniej Jerozolimy. Supraśl 1725. (obacz). Jocher 8120 b.

Pierwotnie był inny tytuł wydrukowany, ten wycięto, a w jego miejsce wydrukowano obecny, na osobnej kartce.

Jagiell. — Ossol. — Czartor.

Janocki Janocia. I. 23. — Panzer VI. 457. — Canisius Heur. Antiquae lectiones Jngols. 1604. T. VI. str. 1287—1380. — Canisius H. et Jacob Basnagius Thesaur. Monum. eccles. et histor. T. IV. Antwerp. 1725. s. 786—794. — Coronelli Bibliot. Universalis T. III. N. 2774. — Jocher Obr. II. 64. — Wiszniews. Hist. lit. IV. 100. — Zedler Univ. Lexic. II. 1732. s. 459. „Er mag wohl aus Pohlen und zwar von Cracau gewesen sein, wie aus einem Orte seiner Reise Beschreibung schlüss.“ Vossius de Hist. lit. III. 10. — Jöcher Gelehr. Lexic. 1750. I. 431. (ein Franciscaner aus Pohlen wie Vossius muthmasset.). Kwartal. list. Lwów, 1891. I. 225.

**ANZELM X. od Sw. Franciszka, Pijar.**

Korona polska w pewnej nadziei rozprzestrzenienia granic, rekuperacyi avulsorum, zupełnych fortun i pokoju ufundowana, przy odebraniu do rąk katolickich kościoła Toruńskiego Matki Bożej tituli Anuntiatae przez JO. J. K. Mośc Augusta II. kommissyą avitae religioni romanae przywróconego; kazaniem przy konkluzyi oktawy i Niepokal. poczęcia Maryi P. i aktu chwalebnej tradycyi tegoż kościoła die 15 Decembris A. D. 1724. assekurowana JO. Xięciu na Wisniezu i Jarosławiu hr. Jerzemu Domi-

nikowi Lubomirskiemu podkomorzemu koron., Kazimirskiemu, Olsztyńskiemu staroście, generałowi lejtnantowi wojsk J. K. M. i Rzpłtej fundatorowi Scholar. Piarum i dobrodziejowi reprezentowana przez X. Anzelma od św. Franciszka Schol. Piar. kapelana i teologa JW. wojewody Chełmińskiego r. p. 1725. W Warszawie, w drukarni J. K. M. Schol. Piar. folio, 14 kart nlb.

Na odwr. str. tytułu herb Szreniawa i pod nim 4-ro wiersz pols.

Dedykacya podkomorzemu koron.

Jocher 9019.

Bibl. Warsz. — Ossol. — Zielińs. — Krasińs. — Dzików.

**Anzelm a Matre Dei.** Kazania obacz: Pachowski (1754, 1759).

Jocher 4529.

**Aonides in armis contra infamem alienae famae praedonem anonymum.** B. m. i r. dr. (17...) w 8ce, k. nlb. 12.

Satyra. W przedmowie wymieniony Campi Dux Lithuan. Con. Denhoff (Stan. hetman od 1709—1728) mówi autor, że Poloniae Pasquinus schedam integrae filurae typis ut asserbat Gedani impressam e sinu proferre. Broni napaści na broszurę „Pisces in culmine“, przeciw której ktoś w Warszawie wystąpił. Czartor.

**Apafi Michał** ob. Grondski Samuel (Hist. belli 1789).

**Apel Joh. Wolfgang.** De vita et fatis Julii Caesaris Vanini ob. Deutsche Jacobus Apellus.

**APELIUS Georg.** Glück - Wunsch, welchen denen Hoch - Wol - Edlen, Gestrengen, Hoch - und Wol - benamten Herren Herren Praesidii und Rathmannen der Kayser - und königlichen Stadt Bresslau, Seinen Hoch - Gehrterten Herren und Patronen in einer Musicalischen Harmoni mit 17 und 22 Vocal - und Instrumental - Stimmen sammt dem Basso Continuo verfasst, und damals, als der Wol - Ehrwürdige, Gross - Achtbare und Hochgelehrte Herr Johann Acoluthus, SS. Theol. Doctor, dan 20 Augusti dess 1669 Jahres bey der Haupt - Kirchen zu St. Elisabeth allhier, als Pastor und Inspector der sämtlichen Kirchen und Schulen augsb. Confession öfentlich installieret worden,

zu möglichster Bezeugung seiner Schuldigkeit demüthigst überreichen wollen Georgius Apelius p. t. Cantor u. Organ. Zu Schlichtingstein in der Cron Gros-polen gelegen. Zu Breslau, in der bawmanischen Erben-druckerey, verfertigts Johann Christoph Jacob, Factor. folio, 2 karty.

Wrocławsw.

**Apellacya** ob. Przyczyny (b. r.).

— konfed. warsz. ob. Glicznier Fr. (1598).

**Apelles** symbolicus ob. Ketten Joh. (1699).

**Apellilicus** ceramubolcus ob. Boravivius Joan. (1621).

**APELLUS Johannes** (1486 † 1536). Methodica dialectices ratio ad iurispudentiam accommodata. Norimbergae, 1535. w 4cc, sign. od A<sub>2</sub>—P<sub>4</sub>. (k. 61).

Dedyk. R. P. Joanni à Choien(ski), Episcopo Praemisliensi etc.

Ob. Apel.

Jagiell.

**Apeonktikon** Nicolao Dombrowski ob. Cynerski Joan. (1632).

**Apertio** portae sanctae ob. Podgurski Jan (1700).

**Apex** theologicae sapientiae, sacrae eruditionis culmine surescens ob. Krazenob. (1681).

— aureus infularum ob. Wyżycki Nic. (1737).

— poloni nominis ob. Leszczyński Stef. (1712).

**Apherdianus** ob. Pomej F. (1782).

**Aphorismi**. Zbiór 1793. ob. Hipokrates.

Joher 207.

— obacz: Bentik Franz (1521) — Strauch Aeg. (Astrologici 1675).

— de Scriptura Sac. ob. Herdenius Joh. (1679).

— oder Gesundheits Regeln ob. Gehema J. (1696).

— theologici ob. Frantzius Petrus (1669) — Schelguignius Gotl. (1702).

**Aphorismorum** obacz: Hippocrates (1532) — Scholz L. (1589).

— metoposcopicorum lib. I. ob. Hagecius ab Hagek Thad. (1584).

**APHTONIUS**, Sophista z Antiochii. Żył w II wieku. Progymnasmata partim a Rudolpho Agricola, partim a Jo-

anne Maria Catanaco latinitate donata. Cum luculentis et utilibus in eadem scholiis. Dantisci apud And. Hünfeldt. 1636. w 8cc, str. 406 i kart 12.

Za granicą przedrukowywane z tym tytułem bardzo często, jakoto: Francofurti, Egenolphus 1565. w 8cc — Coloniae, Birkmannus 1566. w 8cc — Tamże, 1574. w 8cc — Francofurti, Egenolph. 1578. w 8cc — Tamże, 1594. w 8cc — Tamże, 1598. w 8cc — Lugduni, Butgenius 1602. w 8cc — Francofurti, Saurius 1603. w 8cc — Francofurti, Steinmeyer 1619. w 8cc — Genevae, Chover 1619. w 12cc — Francofurti, Weh 1660. w 8cc — Vesaliae, Hoogenhuysen 1670. w 8cc.

Jagiell.

— ob. Juvencius Józef (1753).

**Apiophorus Janus** ob. Gratiani Ant. Maria (De J. Heraclide 1759).

**Apis** attica religio rorem et florem sanguinis e florida colligens aetate Minorennis Vincentii Florini Attici Dynastae filii ob Christi fidem apum, vesparum et scorpionum aculeis expositi ad lachrymosas patientis Salvatoris ferias ab illustrissima, perillustri, praenobili ac Magnifica humanitatis palaestra almae Academiae et Universitatis Vilmensis Soc. Jesu, poetico descripta acumine. Anno potati felle et aceto Numinis 1714. Martii (26). folio, 2 kart nlb.

Jagiell.

**Apocalypsis** ob. Johannes S. (reserata d. i. Offenbarung) — Jan święty Ewangelista (1694) — Orzechowski Stanislaus (1626, 1630) — Rej Mikołaj (to jest dziwna sprawa 1565) — Schosser Christ. Theod. (Agalmata 1641) — Tytkowski Wojciech (ob. Jan Święty).

**Apocrisis** ob. Duchowski W. (ad quaest. de Lecho 1771) — Philalet Chrystofor (b. r. 1597?).

**Apodictica** Palladis Jagiell. ob. Podgurski Jan Sam. (1698).

**Apoftegmata** ob. Budny Sz. (1745).

**Apogaeum** virtutum ei meritorum Franc. Kaczorowic ob. Ormiński Tom. (1689).

**Apographum** virtutum Pet. Gembicki ob. Stokowski Jan (1643).

**Apokalipsis** w Sicaeh, riezanae dierewie jerejem Prokopijem (w Kijewie) w 1646—1662. w 4cc, kart 24.

Bibl. Karatajewa. — Ces. publ. petersb.

— t. j. dziwna sprawa tajemnic ob. Rey Mik. (1565). ob. Apocalypsis.

**Apokatasis**, hoc est defensio articuli obacz: Zarnowca (z) Grzeg. (1598, 1618).

**Apokris**, izd. na litowsko-ruskom narieczii. Bez oznacz. miejsca i druku lecz prawdopodobnie wydane w r. 1597 lub 1598 w Ostrogu. w 4ce, kart 222.

Bibl. pnb. petersb. — Akad. Nauk. — Karatajewa. — Tołstoj N. 38. — Sacharow N. 105. — Karat. N. 124.

**Apokrizis** abo odpowied na kniszki. Apokr. albo odp. na książki ob. Smotrycki M. (Philalet 1597).

**Apolaris Laurea** ob. Cottunius Joannes (1695) — Świątkowski Andrzej Michał (Laurea 1683).

**Apolis** das ist Widerlegung der Dialiscos ob. Simonis Joach.

**Apolleja** Apologii, knizki dialektom ruskim napisanoj zsumowanaja. 1628. ob. Smotrycki Melecyusz.

**Apollo** acerbo dulcis ob. Bergen Röttger (1651).

— brzmiący lutnią ob. Krzeczkie-wicz Paw. (1675).

— głośno brzmiący (wiersz). 1747. w 4ce.

Juszyński Dykeyon. pols. T. II. str. 390.

— chrześcijański obacz: Baranowicz Łaz. (1670).

— chrześcijański oyczystą arfę prze-bierający. W Krakowie, 1692. w 4ce.

— chrześcijański nabożną uwagą ojezystą arfę przebiegający na odgłos ewangelicznej historii niewinnej męki Syna Bożego a Pana naszego Jezusa Chrystusa od wjazdu Jerozolimskiego aż na stolicę krzyżową przez jednego zakonnika ex Conventu Crac. Ś. Marci Evangelistae Can. Reg. de Poenitentia BB. MM., częścią czasowi częścią nabożnemu umysłowi akkomodowany: Cna Falkonia twą lutnią Wirgili, Króla boleści rzewne żale kwili, Jakoż się ten plankt zmieścił w Eneadzie? Ponieważ nie był u poety w radzie. Tobieć to córko Syońska przystoi Nieco się z wieści Trojańskich wykroi Wiedzieć o trudach Greków dla Heleny Ale serdeczne w rząd sprzągłszy kameny, Na Kalwa-

ryjskie zapuścić się niwy Z słodkimi treny, gdzie zbawienia dziwy. Roku Xiążęcia pokoju z Nazareth królem ogłoszonego 1697. z dozwoleńiem starszych. w 4ce, z przodu 3 karty nlb. i 38 str.

Na odwr. str. tytułu przypis w 14 wierszach pols.: Jezusowi Chrystusowi — dalej przypis prozą łac. Konstantemu Kazimierzowi Brzostowskiemu, biskupowi wileńskiemu od autora.

Obejmuje: Decas Votorum, Centuria epigrammatum. Orator godny do Urbana VIII. Wiele tu przeciw żydom, w jednym epigramacie wspomina: Krakowie, miasto święte, drugim zwane Rzymem, w którym żyd, każdodziennym za bramy pielgrzymem, Kroniki twój akt sławią, żeś wywiódł bożnicę, a Baptyście z Lewitą dał wzgląd na ulicę, Niechby ten naród gdy chcą, z miasta wygnał Pana, z Twardowskim przy Krzemionkach targował z Cygana. — Na końcu stoi A(d) M(aj) D. G(l.) B. M(ar.) V(isg.) H(on.) SS(orum) O(mn.) V. P. Może dwie ostatnie litery ukrywają nazwisko autora.

Jagiell. — Ossol. — Warsz. Uniw.

— do żałobnych trenów przyuczony. Sandomierz, 1734. ob. Moniecki.

— gratulatorius Adalb. Koryciński ob. Bełza Franc. (1664).

— laudi et honoris Joan. Alberti principis ob. Blossius M. (1634).

— laurifer Seb. Dobraszowski ob. Abrek And. (1644).

— lyricus ob. Hacki F. M. (1712).

— Musas vitovianas ob. Władysław IV. (1648).

— parnaski Mich Stefanowiczowi ob. Krzyżanowski Jan (1671).

— sauroinacki ob. Ornowski Jan (1703).

— Sieradzki na fest obrazu Bogarodzice ob. Kroczewski Hyac. (1650).

— słodkobrzmiący przy akcie Ad. Gerz. Rajskiego ob. Krzeczkowski Jan Franc. (1666).

— słowiański ob. Roźniatowski A. (1617).

— Togatus ad hymen. Ad. Hier. Sieniawski ob. Tomiecki A. (1643).

— vindemiarum autumnalium ob. Lewicki G. (1643).

— z muzami Al. Fabrycemu ob. Koźnikiel J. (1630).



— ob. Abrek Andr. (laurifer virtuti 1644) — Anna Joanowna (in tempe 1736) — Arquian (jubilans 1696) — Burszowicz Mathias Thadeus (1625) — Goliński B. (musae 1617) — Hacki Franc. Mich. Ant. (heroicus 1692) — Moschus (1524?) — Lubomirski Stan. (ojczysty 1705) — Lubowski Jan (saurumacki 1703) — Potocki Mich. (okrzyki 1689) — Radzewski Franc. (1730) — Kupniewski Stef. (1722) — Wielopolski Hieronim (Honor 1741) — Wiązkiewicz Paulin (Korona z Sapieżyńskich 1740) — Vladislaus IV. (Epicrotesis 1637, 9) — Zaleski Jan Wł. (Korrespondencya 1723).

**Apologia** ob. Apologia (Mejer P.: Apologia, że Rusi 1771—2).

**Apolloniusz** rycerz ob. Bielski Jan (1755).

**Apolog** na związek I. Różyckiego ob. Życzewski W. (1639).

**Apologetica** exegesis ob. Vorstius Conr. (1611).

**Apologeticon** adversus satyram Dan. Heinsii ob. Przyrkowski Sam. (1644).  
— honestatis episcoporum titularium ob. Paprocki Wacł. (1642).

**Apologeticorum** veritates fidei pars I. ob. Hacki Jan (1690).

**Apologeticus** contra panegyricum C. Gustawo ob. Dziedzic Jan (1655, 1657).  
— pro Card. Bellarmin ob. Roge-riusz Ludw. (1600).

— pro S. J. ob. Argentus J. (1616).

**Apologia** der Augspurgischen Confession. Dantzig, 1700. w 12ce.

Jocher 3088.

— pro Episcopis Regni Poloniae. Obrona biskupów Królestwa polskiego 1755. B. m. w 8ce, kart 31. (w łacińskim i polskim).

Jestto wyjątek z komentarzem z X. Lud. Muratoriego (Lamindy Prytaniusa): O pomiarowaniu rozumu w materji wiary, pisma wydanego w Rzymie. — Wydane na obronę przeciwko Bulli świeżo ogłoszonej a potępijącej książkę: Nauki o istności, różnicy i granicach dwóch władz, duchownej i świeckiej. Bulla pomawiała biskupów polskich o niedbalstwo. Przetłumaczono rozdział V. a od ark. C, idą odsyłacze. Z tych widno, że książkę Nauki o gran. władz.

potępiła inkwizycya r. 1753. — Autorem jej był La Borde.

Warsz. — Jagiell. — Branic. — Krasińs.

— pro fortissima polonorum gente extraneis regibus, non sine summo conservandae libertatis arcano haetenus feliciter usu. Authore equite polono patriae quam coronae amantiore qua literae per manus sparsae honesto Piasti nomine ambitionem velantes expenduntur. Anno 1669. B. w. m. i dr. w 4ce, kart nlb. 30.

Akad.

— ad calumnias pestiferae ob. Volanus A. (1587).

— ad decret. ordin. (Apologia ofte Verantwordinghe) obacz: Osterod Chr. (1600).

— ad diluendas Stancari calumnias ob. Statorius S. (1559).

— con. Defensionem Brzozow. ob. Czechowicz Stan. (1561).

— contra l'errore ob. Polacco Giorgio (1650).

— contra imposturas jesuitarum ob. Magni Valer. (1653, 58, 61).

— c. obtretationes obacz: Kromer (1556)

— d. ist Verantwortung ob. Krowicki Marcin (1602).

— diluens nugas Erasmi ob. Carvaltus (1540).

— gründl. gegen Bericht ob. Morgenstern B. (1567).

— libri sui de invocatione Sanctor. ob. Faunteus L. (1589).

— peregrinatio do krajów wschodnich ob. Smotrzycki Mel. (1628).

— perfectionis vitae ob. Opacki Mik. (1626, 27, 28, 29, 31, 38, 53).

— kalendarza obacz: Broscius J. (1641).

— pontificum roman. ob. Mayer Joh. (1705).

— praw Rzpltej ob. Lisiecki A. (1625).

— pro Acad. Crac. ob. Górski Jak. (1581).

— pro Aristotele et Euclide obacz: Broscius J. (1652, 99).

— pro cath. fide ob. Nowopolski Alb. (Novicampianus 1559).

— pro Coll. Jes. ob. Sadecius Gab. (1583).

— Joan. Basilide ob. Iwan Basilides (1711).

— pro quondam Palatino Vilnensi ob. Radziwiłł Janusz (1656).

— pro sexu foemineo ob. Ireneus Joan. (1544).

— pro Scoto obacz: Caselli Hugo (1623).

— pro S. J. ob. Montanus Franc. (1597).

— pro veritate accusata ob. Schlichting Jou. (1654).

— przeciwko Luteranom ob. Wargocki N. (1605).

— tho jest dowod y obrona confessyi ob. Niemojewski Jak. (1572).

— t. j. obrona Postylli ob. Wujek (1582).

— t. j. obronienie wiary św. ob. Lwowianin Stan. (1554).

— Triplici modo ob. Bellarminus (1610).

— und Vertheidigung ob. Huber J. (1606).

— wider Verläumder ob. Gehema J. Abr. (1691).

— większa t. j. Obrona ob. Krowicki M. (1584, 1604).

**Apollogia** że Rusi Unitom nie godzi się odstępować od swojego obrządku (1771—1772) ob. Mejer Paweł.

— ob. Ausa (1598) — Burzyński Stan. (Acad. Vilnens. 1738) — Basilides Jan (pro duce 1711) — Bellarmin R. (pro responsione 1610) — Bzowski Abr. (pro Scoto vindicando 1620) — Faunteus Art. (assertionum adv. Sa-decl) — Juraha Jan (pro Univ. Vilnensi 1739) — Leutschomnutz Cyriak (1602) — Marienburg der Stadt (1627) — Mejer Paw. (pro ritu gr. ruth. 1771) — Potocki Teod. (vexati honoris 1720) — Radziwiłł Janusz (pro principe) — Rö-sner (d. Gespräche 1725) — Socinus (1581) — Warszewicki Krz. (1584).

**Apologija** Florentijskawo Sobora, na-piecz. W Wilnie w 1604 g. w 4ce. Sacharow N. 122. — Karat. N. 143.

— w utolieniu pieczali, Socz. Mi-tropolitania Rostowskawo Dimitrija, napiecz. w Czernigowie w 1700. w 4ce, str. 40.

Bibl. publ. petersb. — Akad. Nauk. — Karat. N. 1163.

— w utolieniu pieczali czełowieka, suszczawo w biedie, Socz. sw. Demi-trija, Mitr. Rostowskawo, napiecz. w Czernigowie 1716 g. Jjunia. w 4ce, kart 20.

Bibl. publ. petersb. — Akad. Nauk. — Kara-tajewa. — Karat. N. 1382.

— w utolieniu pieczali czełowieka, i procz. napiecz. w Mogilewie 1716 g. Dickabria 11. w 4ce, kart 20.

Bibl. publ. petersb. — Akad. Nauk. — Kara-tajewa — Sopikow Cz. I. N. 71 — Toł-stoj N. 229. — Karat. N. 1383.

ob. Apolleja.

**Apolski Antoni** ob. Fleury (Podział historyi 1782).

**Apomaxis** albo zniiesyenie ob. Żar-nowca (z) Grzegorz (1600).

**Apopempticon SS. Joachimi** ob. Ży-dowski Alex. (1648).

**Aphoreta** parnassia, in charmosy-nis egregiorum quatuordecim juvenum, prima in alma universitate cracovien. Laurea decoratorum a Palaestra Golin-scianae agonistis oblata a. MDCXXVII d. VII Octob. Cracoviae, apud Matthiam Andreovensem 1627. w 4ce, str. 16.

Są tu podpisani uczniowie: Theodor Cielecki do Stef. Sianowskiego, Venceslaus Wąso-wie Jacobo Smarezkowic, Adam Sułow-ski cast. żarnov. Petro Zarski, Jan Ora-czowski Joanni Kruzelowicz, Ludowie Cielecki Alberto Jaxowic, Georg. Pipan Joachimo Sperniowic, Hyac. Gisz, Alberto Sułoszowic, Jac. Gisz Andreae Kucharski, Petr. Bogusławski Mat. Wojaszowicz, Petr. Lubowiecki Nicol. Sigelio, Rom. Kory-ciński Alb. Zywiecki, Stef. Oraczowski Valent. Fafrecki, Vlad. Urbański Alb. Pawłowic.

Jusz. Dykeyon.

Uniw. lwow. — Dzików — Jag. — Ossol. — Raczyńś. — Zielńś.

— ed. Arbitr. 1518. Martialis (Xe-nia).

— Elis. Botgerinae ob. Pancratius Balt. (1597).

— virtuti obacz: Kramkowski N. (1656).

**Apophoretum** gratulatorium Joan. Scrobero ob. Fornerus And. (1617).

**Apophthalmata** (Apophlegmata) obacz: Budny Bien. (1614) — Camers Varinus (1522, 29, 30, 38, 39) — Drews J. (1713) — Kołdecki Jerzy — Plutarch (1508, 30) — Rej Mikołaj (1567) — Witkowski Stan. (1615) — Zinegraf Julian (oder Klug Weisheit (1640).

**Apophthalmatum** flores ob. Grotowski J. (1574).

**Apoplexia** ob. Roliński M. Franciscus (1642) — Zająckowic Jan (Optimum 1695).

**Apompeus** ob. Raynaud Teofil (1669).

**Aposmasion** operis hodeporici ob. Porsius Henr. (1592).

**Apostasia** ob. Hagenski Sebastyan (1672) — Tirellus Carol (De apostasia 1641).

**Apostate**. Oratio lingua Slavonica ob. Strotzki (1562).

**Apostol**. Wilno. 1525. ob. Skoryna Franciszek.

**APOSTOŁ**. (na początku) karta z herbem Chodkiewiczów i napisem: „Grigorej Alexandrowicz Chodkiewicza.“ Dalej 14 kart nlb. i 264 k. liezb. (na końcu:) A naczasia sija kniga drukowati rekomyj Apł w bgospsaemom gradie Lwowie, w nej że dnejanja a p̄lskaja i posłania sbornaja, i posłania štago a p̄ła Pawła. Po wopłoszczenii gā b̄ga i sp̄sa naszego. Is chā w lieto 1575. Februaria, w 25 dn. i swerszisia w lieto 74. e tego że m̄ca, w 15 dn. folio, kart nlb. 15, liezb. 264.

Na ostatniej stronie herb miasta Lwowa i drukarza, taki jak w Biblii Ostrogskiej, ale większy. U dołu: Iwan Teodorowicz drukarz moskwityn. Lwów, Hryhorei Ałeksandrowiczi Chodkiewicza. Herb Chodkiewicza na całej karcie z literami antykwą G. A. C. — do koła kolumny i łuk. Druk kirylicą.

Zubrzc. Badania o druk.

Kraśn. — Czartor.

— Wtorem Tysnieniem napeczatany Diakonem Iwanom Teodorowym. W Lwowi 1574. folio, k. 14 i 264. Rozpoczęty druk roku 1573. Fewralia 25. ukończony 1574.

Na początku wizerunek Św. Łukasza Ewangelisty. Na odwrocie karty ostatniej figura

i herb miasta Lwowa, a niżej: Iwan Teodorowicz drukarz moskwityn.

Joher 235ż.

Sopikow Cz. I. N. 74. — Tołstoj N. 18. — Sacharow N. 55. Karat. N. 67. — Strojew N. 18.

Bibl. publ. petersb. — Akad. Nauk. — Karat.

— in folio, bez miejsca, mający na końcu przywilej królewski, drukowany około 1576 w Wilnie (?).

Bibt. Karat. Motropolity Eugeniusza: Słow. istor. o pesat. duchown. Czen. Wyd. 2. 1827. Cz. I. s. 267. — Karat. N. 71.

— W Wilnie w tipogr. Mamonicezej po błagosłoweniju Konstantynopol. patr. Ieremii i Kiews. mitr. Michaiła Rachozy 1591. folio, k. 3, 14 i 259 i k. 1.

Na początku drzeworyt wyobr. Św. Łukasza Ewangeliste.

Joher 2355.

Sacharow N. 86. — Strojew N. 38. — Karat. N. 103. — Keppen Bibl. list. N. 275.

Bibl. publ. petersb. — Muzeum Rumiancowa.

— tetr, siriecz diejanija i posłania Chwých s̄tych bżestwennyh Apł., wsia po czynu i ustawu styja sobornija wostocznija crkwe, woobszczuju, na wsia ko godiszcznago wremene deń prawilnuju potrebu, czynowne i z obrażenna: wo gradie Kiewie, kosztom i nakładom J. M. Pana Bogdana Stetkiewicza, podkomorogo Mstislawskiego, w tipografii Spiridona Sobola r. 1630. folio, kart nlb. 242. Brak końca.

Tytuł wśród figur świętych rzeźbionych na drzewie. Na odwr. str. herb Wielmożnych ich miłostej panów Stetkiewiczów i wiersz na pochwałę herbu. Na tarczy Kościeszca, herb Ogińskich, Bogorya oraz czwarty miecz między dwoma sercami. Dalej idzie poświęcenie książki Stetkiewiczowi z datą 1630 w Kijowie, podpisane przez Spiridona Sobola. Następnie zalecenie dzieła, spis rzeczy i sam tekst.

Tołstoj N. 79. — Sacharow N. 267. — Karat. N. 302.

Kraśn. — Czartor. — Bibl. publ. petersb. — Akad. Nauk. — Karat.

— si jest kniha Nowaho Zawieta soderzaszczaja w siebie Diejanija i Posłanija swiatych Apostołów, soczinienaja i raspołożenaja za priwilejem Jeho krolewskoje Miłosti, a za blagosłowenijem swiatiejszich patriarchow im Petra Mohiły mitropolita kijewsk. halick. i procz. We Lwowie w tipografii Mi-

chaika Slioski roku 1639. miesiaca Junia 8 dnia. folio, k. 20 i 244.

Tytul z wizerunkami świętych na około. Na drugiej stronie herb Mohiły z epigramatem. (Katalog Krasińs. podaje kart 24 i liczb. kart 244).

Jocher 2368. — Tolstoj N. 92. — Sacharow N. 377. — Karat. N. 437.

Bibl. publ. petersb. — Akad. Nauk. — Muzeum Rumiancowa. — Krasińs.

— si jest kniga nowago zawieta soderzaszczaja w siebie Diejanija i posłania stych Apostołow. Po drewnemu stoj prawosławnoy Wostocznoy erkwe ustawu, w upotreblenie czenij na prawilech erkownych soczinenaja i raspołożenaja. Za privilejem Jego Krole. Mti a za błwieniem stiejszich patriarchow i preoszczenago mitropolita Kiewskago i bgolubiwago eptepa Lwowskago i pro. Wtoroje typom izdadesia. We Lwowie w typografii Michajła Sloski r. 1654. Mca Nowria 15 dnia. folio, kart 16 i 245.

Sacharow N. 569. — Karat. N. 647.

Bibl. publ. petersb. — Czartor.

— napiecz. we Lwowie w tipogr. Bratskoj w 1666. folio, kart 14 i 242.

Tolstoj N. 100. — Karat. 740.

Bibl. publ. petersb. — Karatajewa — Tow. histor.

— napiecz. w Kijewie 1694. folio. Karat. N. 1048.

Bibl. Troicko-Siergiewskoj ławry.

— si jest kniha Diejanij i Posłanij Apostołow. W Ławre Peczerskoj Kijewskoj tszczanijem Meletija Bujachewicza archimandryta — perwoje tipom w leto ot sozdanija mira 7203, ot wopłoszczenija ze Słowa Bożija 1695. izdadesia. folio, kart nlb. 16, liczb. u dołu 295.

Na ostatniej stronnicy u dołu powiedziano, iż druk ukończono w lutym 1695.

Sopikow Cz. I. N. 92. — Karat. N. 1065. Krasińs. — Bibl. publ. petersb.

— napiecz. we Lwowie 1696. folio. Maksimowicz Wremrennik Obsz. Iswr. Kn. — Karat. N. 1031.

Bibl. publ. petersb.

— si jest kniga nowago zawieta soderzaszczaja w siebie diejanija i posłania stych apostołow. Po ustawu erkownomu k upotreblenii czenii na pra-

wilech erkownych soczinenaja i raspołożenaja. Pszczaniem i izdiwieniem: Bratstwa pri chramie Uspenija Pre. Bgo Mtere. w typografii ich sowerszennie izladesia. W Lwowie w lieto bytija mira 7227. ot wopłoszczenija ze gdnia 1719. folio, kart 11, 246 i kart nlb. 5.

Czartor

— napiecz. w Kijewie 1722 g. Jjula 10. folio, kart 12 i 292 (?).

Karat. N. 1474.

Bibl. publ. petersb.

— si jest kniha diejanij i posłanij sw-tych Apostoł, za derżawy welikaho korola Stanisława Awhusta, błahosłowenijem Kiprijana Steckaho egzarcha wsieja Rossii, tszczanijem i izdiwieniem monarchow cz. Sw. Was. Wel. Swiatyja czudotwor. Ławry Poczajewskija tipom izdan, roku Hospodnia 1783. folio, kart nlb. 6, liczb. 232.

Krasińs.

— s tołkowaniem razlicznych Sw. Otec perewod s grezeskago. W Poczajewie, 1784. folio.

Drukowano przez Staroobradcow z dawnego rękopismu.

Jocher 2371.

— obacz: Skoryna Franciszek (Poczynajet sia knyha 1525) — Tabłyca ne wydemnia serdca człowszczeskaho (1666).

**Apostolicus** instructus ob. Castellana (de) A. (1644).

**Apostoly** i Ewangelie, czrez wsie niedielie i prazdniki i izbranim swiatym na weś god, perwoe izobrazisia w Ugorcach roku (sic) 1620. w tipogr. jeronomacha Pawła Domziwa Liutkowicza, w 8cc, kart 2 i 135.

Zubrickij Zurnat Minist. Narod. proswiaszczenia r. 1838. N. 9, str. 583. — Karat. N. 218.

Bibl. I. Ja. Łukaszewicza.

— i Ewangielia, napiecz. w tipogr. Łuckawo Monastyrija w 1640. w 8cc, kart 8 i 282.

Sacharow N. 388. (liczba stron fałszywie podana). — Karat. N. 450.

Bibl. Karat. — Łukaszewicza.

— i Ewanhełyja nedelam wsiecho lita i, na prazdniki Hospodskija i na pamiaty Swiatych. Tszczaniem Bratstwa

Uspenia Preczyst. Bohomater z typogr. izdannyi. Wo Lwowie, 1706. w 12ce, kart 2, kart liczb. 120 i nlb. 11.

Karat. N. 1263.

Bibl. publ. petersb. — Karat. — Ossol. — Jagiell.

**Apostropha** gymnasii Dantiscani ob. Hojerus L. Andr. (1523).

**Apostrophe** ad Serenissimos Poloniae Candidatos. Treu und offenhertzige Instruction u. Unterricht an die sämtliche Durchl. Fürsten, welche zu dem Königreich Pohlen zu gelangen, bemühet sind. Alles ohne Heuchelei nach Pohlischen Aufrichtigkeit eröffnet u. zum öffentlichen Druck gegeben. Im J. 1674. w 4ce, kart 4 (proza).

Podaje to T. Wierzbowski w 8ce, kart 8. lecz z datą 1572--3. prawdopodobnie pomylka o lat sto. Branie.

— do czułych y zacnych osób. (Wiersz z końca 18-go w.). „O wy co czułe serce w sobie macie.” w 4ce, str. 1. Ossol.

**Apotheosis** familiei Szydłowskiego ob. Kmita J. A. (1617).

— philosophiae ob. Sieprawski J. (1646).

— Soph. Sztemberk ob. Molanus Joan. (1639).

— Sacra divorum ob. Alojzy Św. (1727).

**Apparat** na gody Wład. IV. ob. Szubski M. (1637).

— na ślub Bayera ob. Lubiecki S. (1663).

**Apparato** fatto de Rep. di Ven. ob. Manzini (1574).

**Apparatus** actus ob. Sokal (coronatio).

— ad philosophiam ob. Possevinus A. (1604).

— nuptiarum Sig. Augusti ob. Cernota Christ. (1543).

— nupialis suadae Paulinae ob. Korybut Michael (1670).

— sacer distinctus ob. Possevinus A. (1606, 8).

— sacerdotum ob. Wąsowski Bartł. (1685, 87).

— sive idea ob. Kekermannus B. (1609).

**APPEL Franciscus**, Prof. Acad. Zamojs. Primula veris munera in florentissimae academiae Cracoviensis enomia decerpta. Et perillustri et admodum rndo dno D. Jacobo Skwarski, decano infulato Zamoscensi praeposito Sczebrensinensi etc. per Franciscum Appel primae laureae candidatum in alma eadem academia officij ergo et debite observantij presentata atq; oblata. Cracoviae, apud Valerianum Piatkowski. (1648) w 4ce, kart nlb. 8. (ark. B<sub>1</sub>).

Dedyk.: Jacobo Skwarski, decano infulato Zamoscensi, praeposito Sczebrensinensi.

Oda jambiczna do Akad. krak., oktostych dla Skawarskiego — na końcu berła Akad. krak. — proza. Podp. Nepos ex sorore.

Juszyński I. 7. przytacza go tylko z notat Przybylskiego. — Muezk. Stat. 322. — Liśniewicz Fr. (Aquila acad. 1652).

Czartor. — Ossol. — Jagiell.

**APPELBOOM**. Propositie van den Heer Appelboom, Resid. vande Croon v. Sweden, aen de Stat. Gen. d. Vereen. Nederl. Aug. 1655. Delft. 1655. w 4ce, str. 8.

Wydane z okazji umów Hollandyi z Polską o gotowości wojennej na morzu w r. 1654. w skutek czego Hollendrzy uzbrolili 20 okrętów, a tymczasem Gdańsk nie uczynił żadnych przygotowań. Wyjaśnień żądał pełnomocnik szwedzki.

**Appellatio** ad SS. D. D. N. Urbanum VIII. In causa juris legendi inter Almam Jageloniam Universitatem sive academiam studii Cracoviensis scholam Regni polon. generalem ac Religiosos Presbyteros Societatis Jesu Cracoviae, a certa sententia R. D. Francisci Maria Ghisilerii, S. Rotae auditoris, istius causae Judicis Commissarii, per dictam Almam Universitatem, illiusque Magnificum D. Rectorem interposita cum protestatione. (Na końcu:) Crac. typ. Math. Andreov. 1630. folio, kart 5.

Protestacyą wniósł Adam Opatovius rektor. Ob. Ghisilerius.

Jocher 1292 a.

Czartor. — Jagiell. — Ossol.

— ad SS. D. D. N. Urbanum VIII. in causa juris legendi Cracoviae..... Cracoviae, 1632. folio, kart 8.

(Tytuł ten sam co edycyi z r. 1630, rzecz całkiem odmienna). Tę protestacyą zaniósł

Zachar, Starnigielius procurator Univers.  
Crac. Świadkowie byli: Komasiński, Seb.  
Koszucki i Jak. Grocky. Jagiell.

— ob. Żukowski Joan. (Dissertatio  
1768).

**Appendix ad tyrocinium s. Artis ob.**  
Mościcki Mik. (1626).

— addendorum, confirmandorum et  
emendandorum ad Nucleum Historiae  
Ecclesiasticae in qua sub finem addun-  
tur III. Epistolae. Coloniae, 1675. w  
4cc.

Jocher 9865. — obacz: Sandius.

— albo zawieszenie wyznania nie-  
których Aryanów, bluźnierskiego zboru  
Rakowskiego na sentencyach z Pisma  
budowane. Autor Nurkom ofiaruje, aż  
potym więcej zbuduje Naprzód Rakow-  
skim oddaje. Bodaj zabít, kto nałaje.  
Drukowano o złej farze — tego roku  
co w Nawarze. To jest własna pokora  
nureców krakowskich nowego Babilonu  
w Polsce. W końcu stoi: A toż macie  
nurki Wołą zostać turki Niż w trójcy  
jednego Boga znać pierwszego. B. w.  
m. i r. w 4cc, kart 6. druk gocki.

Jestto prozą anegdotyczny paszkwil przeciw  
Aryanom. Opowiada autor krótkie bajki  
o Aryanach. Wzmiankowane osoby te: Je-  
rzy minister i xiądz Laternia (nieboszczyk  
† 1598 r.) Szuman minister, Buccella, Na-  
borowski, Testament Bekieszów (na króla  
Stefana, umierający), Budny (przy zgonie),  
Jaszek z Kazimierza, Smalcysz Walenty  
teraźniejszy, Moskorzowski, Lubieniecki  
poluje po Podgórzu, nie bardzo jeszcze  
utył na nowokrzeżeńskiej wierze, Kaź-  
mierski, Radek Walenty (czyli Radek dru-  
karczyk — wysyłali go Siedmiogr. ziemie  
na ministerium), Statoryszek nauczyciel  
Rakowski jest tak mądry jak Kozłowski.  
Zakończa: Pokora Aryańska.

Maciejows. Piśm. III. 163. — Jocher 3388.  
9839. Warsz. Uniw.

— de Russorum erroribus ob. Pi-  
storius. Skarga P. (1582).

— des Schwedischen Spiegels ob.  
Duglas (1658).

— der Wochentlichen Zeitung 1656.  
von Numero 16. w 4cc, str. nlb. 4.

— Toż, von Numero 17. w 4cc,  
str. nlb. 4.

— Europacischer Zeitungen, von  
Num. 2. Alt. Stettin vom 12 Januarii  
Anno 1656. B. m. w 4cc, str. 4.

— Toż, von Num. 4. Alt. Stettin  
vom 26 Januarii Anno 1656. B. m.  
w 4cc, str. 4.

— Toż, von Num. 38. Alt Stettin  
vom 10 Septembr. Anno 1656. B. m.  
w 4cc, str. 3.

— Toż, von Num. 41. Alt. Stettin  
vom 11 Octobr. Anno 1656. w 4cc,  
str. 4.

— Toż, von Num. 43. Alt. Stettin  
vom 25 Octobr. Anno 1656. w 4cc,  
str. 4.

— Toż, von Num. 44. Alt. Stettin  
vom 1 Novembr. Anno 1656. w 4cc,  
str. 4.

— Toż, von Num. 47. Alt. Stettin  
vom 22 Novembr. Anno 1656. w 4cc,  
str. 4.

— Toż, von Num. 48. Alt. Stettin  
vom 29 Novembr. Anno 1656. w 4cc,  
str. 4.

— Toż, von Num. 52. Alt. Stettin  
vom 27 Decemb. Anno 1656. w 4cc,  
str. 4.

— Toż, von Num. 2. Alt. Stettin  
vom 10 Januarii Anno 1657. B. m.  
w 4cc, str. 4.

— Toż, von Num. 7. Alt. Stettin  
vom 14 Februarii Anno 1657. w 4cc,  
str. 4.

— Toż, von Num. 8. Alt. Stettin  
vom 21 Februarii Anno 1657. Bez  
osob. tyt. w 4cc, str. 4.

— Toż, von Num. 11. Alt. Stettin  
vom 14 Martii Anno 1657. w 4cc,  
str. 4.

— Toż, von Num. 12. Alt. Stettin  
vom 21 Martii Anno 1657. B. m. w  
4cc, str. 4.

— Toż, von Num. 13. Alt. Stettin  
vom 28 Martii Anno 1657. Bez osob.  
tyt. w 4cc, str. 4.

Obacz: Zeitung europ.

— scoparum ob. Simonius (1589).

— t. j. przypadek do dyskursu ob.  
Gdadius Ad. (1680).

— ob. Actorum (1663) — Deme-  
trius (the Amour 1677) — Gdańsk. (De-  
clarationis 1577) — Lambertinus (ad  
casus conscientiae) — Ługowski Mar.  
(Via ad salutem 1724) — Tylkowski

Alb. (ad Opusculum) — Wyżycki G. (infularum 1737).

**Appia** obacz: Łoś Wł. (Triumphalis 1685) — Radomicki Mat. (honoris 1703).

**Appianus Petrus** ob. Vitellionis mathematici Perioptikes (1535).

**Applausus** devoto obacz: Capeci C. (1712).

**Applaus** prześwietnemu hymeneuszowi JW. JĘgom Pana Chorążego z JW. JMé Panną Woiewodzianką Wołyńska (czy Stadnicką?) z Pragi 30 Januarii 1698. w 4ce, str. 12.

Ossol.

— do stolicy Konst. Brzostowskieu ob. Żochowski Cypr. 1688).

**Applausus** academici Doctori Angelico (Tomasz z Aquinu) a rhetoribus regii Varsaviensis Collegij schol. Piar. folio.

Dzików.

— hieroglyphici sedecim nobilibus ingenuis ac eruditis artium liberalium et philosophiae licentiatis cum anno MDXCVII. 10 Julii in alma acad. Olomucensi Soc. Jesu suprema philosophiae laurea sive doctoratus gradu decorarentur: Amoris et benevolentiae ergo decantati ab ejusdem academiae poseos studiosis. Olomutii, ex officina typogr. Georg. Haedeli an. MDXCVII (1697). w 4ce, ark. D<sub>4</sub>.

Pisali wiersze J. Stephetius, Ign. Sirakowski Moravus. Pet. Skydzieński Nob. polonus. Nicolaus Lubomierski, Frid. Brandt Nob. Silesius, Stan. Riemer Nob. polonus, Simon Scultetus Silesius.

Bibl. Z. Pusłows.

— VIII. venerabilibus Dominis Candidatis dum eisdem sub felicissimo regimine Magn. perill. et rever. D. M. Antonii Żołędziowski utriusque J. et S. Th. D. et Pr. ecesiarum Cath. Cracov. canon., Collegiatae Vislic. Scholast. Facult. theolog. medic. et philos. procanec., studii gener. Univ. Crac. amplis. rectoris primae in artibus liberalibus et philosophiae laureae in publica hospitum et Senat. Acad. frequentia ritu solenni conferentur, An. Dni 1778. 11 mensis Decembr. exhibitus. Typis Coll. majoris

Universitatis Cracoviensis, 1778. w 4ce, kart 4.

Nazwiska kandydatów wymieniono, poczem: Ode. Ossol. — Jagiell.

— VIII. Candidatis prima Philosophiae laurea decoratis exhibitus. Cracoviae, typ. Univers. Coll. maj. 1788. w 4ce.

Jocher 1592.

— academ. Christ. Grzymułtowski ob. Sałeki And. (1660).

— acromaticus Szyszkowski obacz: Buczkowski M. (1612).

— ad festa Felicis Potocki ob. Żelazowski Stan. (1641).

— Adam. Hier. Sieniawski obacz: Wojtowicki (1640).

— Apollinis ob. Andriasowicz Chr. (1682).

— bellicae virtutis ob. Spławski Alex. (1638).

— Charitum Joan. Bapt. Zamojski ob. Czechowicz Jan Bapt. (1650).

— coronationi Vlad. IV. ob. Grimza Daw. (1633).

— dominicus ob. Silski J. (1620). — de pace auspiciis ob. Władysław IV. (1636).

— XII. adolesc. ob. Maczowski Sebast. (1645).

— epithalamicus Maxim. Vogel ob. Ekart Jan (1679).

— festivitatis Sig. Tarło ob. Kalnicki J. C. (1636).

— G. Kirnicki ob. Laskowski T. F. (1641).

— gratulatorius Andr. Kucharski ob. Slachetka Stan. (1658).

— gratulatorius in ingres. Petri Gembicki epis. ob. Wojakowski Thom. (1643).

— gratulatorius Joan. Casimiro ob. Thilo Valent. (1619).

— gratulatorius Seb. Piskorski ob. Ośliński Mart. (1683).

— gratulatorius Th. Aquinatis ob. Zagrebski A. (1638).

— ill. in Coll. S. J. Brunsberg ob. Szyszkowski Marc. (1608).

— in Vlad. Sigismundum ob. Sulikowski Mik. (1633).

— in reditum ob. Zamojski Tom. (1617).  
 — Joanni Car. Kopeć ob. Kopeć (1669).  
 — laetitiae in adven. St. Grochowski ob. Zajaczkowski Zachar. (1635).  
 — Mercurii ob. Czartoryski Kaz. Flor. (1651).  
 — meritorum Przyłęcki ob. Puczyński St. (1640).  
 — Mich. Górski ob. Dunin Piotr (1679).  
 — musarum, Vladislao IV. ob. Sponowic Joach. (1633).  
 — musarum Martini Pacoszka ob. Kwaskiewicz J. B. (1641).  
 — natalibus ob. Radziechowski Jan (1634).  
 — nuptialis Georg. Segeri ob. Thamnitus And. (1664).  
 — observantiae Alex. Janussio in Ostrog. ob. Brzeziński Franc. (1671).  
 — parnassidum obacz: Ciszkievicz Kasp. (1619).  
 — P. Gembiński ob. Kuszewicz Sam. (1643).  
 — Pieridum ob. Wilski Krz. (1639).  
 — quo nuptias Ant. Baumgarten prosequitur amici ob. Baumgarten A. (1664).  
 — quos in Andr. Szymonowicz effudit ob. Castelli J. (1670).  
 — quosin desiderat. Pol. princip. Ladislaum Sigm. ob. Władysław IV. (1617).  
 — salutaris ob. Lubomirski Józef (1675).  
 — sapientiae ob. Tutkowski Sz. (1654).  
 — Sarmatae ob. Praetorius Mat. (1691, 65).  
 — Saxoniae in Polonia triumphantis. Dess in Pohlen triumphirenden und sich selbst Gratulirenden Sachsens Freundige Bezeugung. (Na końcu:) Breslau, zu finden bey George Saydeln. B. w. r. (1697). w 4ce, str. 8. (po niem. i łac.).  
 — solennitati nuptiarum ob. Clesilius Got. (1658).  
 — triumphalis ob. Czechucki Fr. (1683).

— virtuti ob. Lichański J. (1610).  
 — virtuti S. Dobraszewski ob. Abrek And. (1638).  
 — virtutum viris XXI. ob. Grimza Daw. (1612).  
 — vocale obacz: Tuszowski Wal. (1701).  
 — votivi God. Thilo obacz: Thilo God. (1689).  
 — votivus Alb. Krasiniski ob. Rolving M. (1675).  
 — votivus obacz: Brunsenius Ant. (1673).  
 — obacz: Apex. (publici 1712) — Augustus II. (Applaudere 1697) — Bartkowski M. (in principem 1617) — Gostumiowski Joan. (M. Mroskowski 1666) — Jodłowski Alb. (helicopus 1676) — Jan Kazimierz (inter nuptias 1649) — Lubomirski Jos. (votivus 1755) — Lureński Val. J. (panegyricus 1717) — Mocki Georg. (1743) — Osicki Cons. Fr. (in Coll. Posnan. 1679) — Podoski Jan G. (geminatus 1768) — Rostkovi J. F. (votivi nuptiis 1742) — Rostocki Teod. (illustr. 1784) — Świątkowski A. M. (Anchora 1684) — Szepczycki Atan. (1763) — Władysław IV. (in principem 1617) — Władysław Zygm. (cum ingreder. 1617), (in inaugurat. 1633) — Wodzicki Mich. (ingressus 1761) — Zamojski Klem. (sponsis 1763).

**Applauz** hymeneuszowi ob. Krasiniski Stan. (1698).

— od całego muz parnasu obacz: Reszezyński Jan J. (1696).

— uzonej Pallady etc. (wiersze) w 4ce, 2<sup>1</sup>/<sub>2</sub> ark. (brak tytułu. Druk łaciński).

Przyłęcki.

— wielki w Koronie z chwalebnych cney pogoni gonitw, gdzie brzniący w trzech trąbach orzeł wylatując ku słońcu w pierwszej honorów osiada porze. Warszawa, 1762. w 4ce, str. 3.

Krasinś.

— obacz: Jabłonowski Joz. (wdzięczności) — Małachowscy (domowi) — Potocki Teod. (tryumfalny) — R. J. (Mar. Walewski 1775) — Radziwiłł



Jerzy (Applaudujące echo 1744) — Radziwiłłowa Kat. (weselne 1758) — Stanisław Aug. (na dzień 1766) — Szeptycki Atan. (Sławy) — Załuski J. A. (A. Zamojskiej 1743).

**Applauzy** wesołe ob. Soter Teod.

**Applikacya** polityczna na przykład młodzi retoryczney Collegium Piotrkowskiego scholarum Piarum produkowana Jaśnie Wielmożnemu Imci Panu P. Macieiovi z Kozarowa Borzękiemu z województwa Poznańskiego na trybunał koronny, deputatowi, podwojewódzemu Kaliskiemu, przy powinszowaniu imienia na wiązanie do poważnych rąk oddana. Roku p. 1739. w 4ce, ark. nlb. sign. D.

Warsz. Uniw.

**Approbacya** obrazu N. P. Maryi ob. Szczygielski Stan. (1670).

— transakcyi o wieś Murzynów. folio, 1 karta.

Branic.

— transakcyi granicznej między dobrami Dupinem w Polsce a dobrami Gogolewice, Grzybielin y Stabocin w Szlonsku pruskim. folio, 1 karta.

Branic.

— i ratyfikacya dzieła delegacyi naszej jakoteż Actorum generalnej konfederacyi obojga narodów i jej rozwiązanie. (Projekt do prawa na sejmie 1775. Warsz.) folio, 1/2 ark. pag. fr.

Raczyńs.

— obacz: Actum 25 Febr. 1789. (Konwencyi Potocki. i Teppera) — Rembieliński St. (ordynacyi 1766) — Tepper P. i Prot. Potocki (konwencyi 1789).

**APRAXIN** Stef. Fedorowicz (1702 † 1760). Manifest Nayiaśnieyszey imperatorowy Iey Mci samodziarczyey wszystkich Rossyi general-feldmarszałek etc. przy wkroczeniu woysk rossyjskich w granice Królestwa polskiego w Maju r. 1757. folio.

Kijows.

**APRONIUS** Lucianus (pseud.). Observaciones magnatum Europae. „Inventa quae novitate constant, sectatores laudatoresque facile inveniunt.“ (Tacit II. Annal. 4). B. w. m. 1656. w 4ce, sign. A—C<sub>4</sub>.

Jagiell.

— Dencksprüche iziger Potentaten. 1656.

Weller (str. 169). nie odkrył tego pseudonymu.

**Apsis** summa eruditae virtutis ob. Orpiński Tom. (1691).

**Apteczka** wonno zbawiennych oleyków.

Duńczewski II. 347, 350 (1757), książkę tę „Dominikańską“ nazywa. Przytacza ją razem z dedykacyą konkluzyi Ochabowicza: Złote żniwo, Canonicor. regular. Cracov. Jest tu wiadomość o famlii Wyszynskich herbu Roch.

Jocher 5735.

— domowa, którą w niedostatku medyka snadno zdrowie człowieka poratować może. Editio quinta prioribus sanctor Anno Dni 1693. w 12ce, kart nlb. 85. (defekt.).

Warsz. Uniw. — Wilno.

— Toż. Edycya 1, 2, 3, 4, w latach . . . .

— lekarstw domowych które każdy mając, w niebytności medyka snadno zdrowie człowieka poratować można tak z ziół jakoteż zwierząt bardzo doświadczone, tak dla ludzi jako i dla bydła, zebrana i przedrukowana. We Lwowie, r. p. 1756. w 8, str. nlb. 116.

Ossol.

— Toż, które każdy człowiek mając w niebytności medyka snadno zdrowia poratować może. W Lublinie, 1766. w 8ce.

Katal. Kaj. Jabłońskiego.

— domowa, zawierająca zbiór lekarstw po większej części prostych etc. etc. przez jednego z księży Schol. Piar. ob. Tukałło Mac. (1793).

— ob. Buchoz (Końska Supplement 1785) — Głos (1727) — La Guéridière Fr. (Końska, nowa 1796, 97) — Nauki (Podróżna 1686) — Pietraszkiewicz Ant. X. (Końska 1780, 1782, 1783), (Przydatek 1786, 1796) — Twa-ter (podróżna, Kalend. polski 1700).

**Apteka** domowa dla poratowania zdrowia potrzebna z autorów różnych zebrana, tak też lekarstwa dla koni, bydła i innego drobiu. Z przydatkiem ciekawych wiadomości za pozwoleniem zwierchności do druku podana. W Poczajowie,

w drukarni XX. Bazylianów 1788. w 8ce, str. 16, 270 i 32. rejestru kart 9. Przydatku str. 13.

— obacz: Launay Dr. (domowa. B. w. r.) — Lubelezyk Jak. (Ducha św. 1558) — Mathiophil (ubogich 1689) — Promptuarium (1716) — Szkoła salernitańska (1634) — Vade mecum medicum (domowa 1721) — Załuski Józef Andrzej (Apteka dla tych co ani lekarza 1750).

**APULEJUS L. Madaurensis.** Philosophi Platonici Opera, quae quidem exstant, omnia et inprimis de Asino aureo libri XI. cum eruditissimis Philippi Berroaldi comentariis ab innumeris quibus scatebant mendis nunc demum vindicati etc. Basileae, per Henricum Petri. (1560). w 8ce, 14, k. 1 i str. 816.

Dedyk.: Stanisław et Joanni Pieniążek, fratribus germanis Polonis przez Marka Hoppera, data 1560. Jagiell.

— Toż samo. Lugduni sumptibus Seb. a Porta 1587. w 8ce.

Przypisał wydawca Marcus Hopperus: Stanisław et Joanni Pieniążek (Pieniążkom). Czartor.

— ob. Morsztyn Andrzej (1689, 1697).

**AQUA (Dell) Andr.** z Wenecyi (ur. 1584). Della congregatione, et scola di bombardieri regii novamente fondata nella citta di Varsavia dal seren. et invitiss. Sigismondo III. re di Polonia l'anno MDCXXII. Autore Andrea dell' Aqua venetiano ingegnere milit. dell' Illust. Sign. Tomaso Zamoschi Palat. di Chiovia etc. etc. con l' Lizenza dei Superiori stampata in lingua italiana et polacca, nella stamperia di Zamoscia Simon Nisolio stampatore. 1622. folio, kart nlb. 27. z rycinami i portretem autora. (Dedyk.: Zygmuntowi III. i Senatowi). O zgromadzeniu i szkole puszkarczów króla Jego Mości — teraz nowo od Naiasnieyszego y niezwyceżonego Zygmunta III. krola polsk. w Warszawie r. p. MDCXXIII (1623). postanowionej przez autora spraw wojennych iadzieniera JWP. Tom. Zamojskiego wojewody Kijowskiego, starosty Knyżynskiego, Goniądz. etc. za dozwole-

niem starszych włoskim językiem i polskim wydane. W Zamosciu w drukarni Akademii drukował Symon Nizolius w 4ce wielkiej, kart nlb. 22.

Na odwrotnej stronie tytułu herb państwa. Przypis Zygmuntowi III. ten sam co po wsku — i drugi przypis Senatowi polskiemu. W pierwszym przypisie wiele znajduje się szczegółów do życia autora, poczem jest ten sam portret autora. Cała rzecz składa się z jedenastu rozdziałów: w I. mówi jako się mają rzadzić w bractwie i szkole puszkarskiej królewskiej pod nabożeństwem św. Barbary P. i meceniecki. — II. Jako mają nawiedzać chorych w bractwie puszkarskiem królewskiem. — III. Chorzy jeśli mogli stawić inszego na swe miejsce póki nie ozdrowieją. — IV. Umarłych z bractwa puszkarskiego i szkoły św. Barbary, jakim zwyczajem ich chować mają. — V. Forma i reguła szkoły puszkarskiej królewskiej i uczniów, gdzie się mają uczyć professyi puszkarskiej. — VI. Forma i reguła miejsca gdzie mają puszkarze strzelać z muszkietów do celu. — VII. Forma i reguła gdzie mają strzelać do góry sypanej z działa każdego miesiąca dnia pierwszego. — VIII. Sposób i reguła rozdawania z skrzynki braterskiej pieniędzy między chorych braciej puszkarskiej. — IX. Sposób jako mają być rozdane pieniądze na umarłych z skrzynki, albo jeśli w skrzynce niedostało. — X. Sposób jako się ma odmieniać ława na dzień św. Barbary. — XI. Deklaracya, co za kondycye i pożytki ma mieć to bractwo puszkarskie od króla JMci, tak gdy będą na wojnie jako i gdy doma siedzieć i od kogo mają być sądeni, oprócz ich szkoły. Zakończa: Jaki koszt ma natożyć Rzplta na tę szkołę puszkarską królewską. Druk gocki. Spisu rzeczy nie ma wcale.

Żebrański Bibl. matem. 253. — Ciampi Bibliogr. I. 1. Krasiński.

**Aqua Martia** Alberto Papenkowicz ob. Taralicz Seb. (1666).

— ob. Dwernicki Bernard de Tarnow (Lubinensis b. r.) — Magni Valerianus (1648) — Turcremata Joannes de (Tract. de a. benedicta 1533).

**AQUAVIVA Claudius** († 31 Stycznia 1615). Epistola admod. R. P. N. Claudii Aquavivae, Praepositi Generalis Soc. Jesu, ad Patres et Fratres ejusdem Societatis. Vilnae, anno 1605. Superiorum permissu. w 16ce, k. 1, str. 70. Datowane: Romae 24 Junii 1604.

Jagiell.

**(Aquaviva)** Opisanie chwalebne go męczeństwa dziewięci chrześcian Japońskich podjętego dla wiary chrześciańskiej w królestwach tamecznych, w Fingu, Sus-samie i Firandzie, przesłane od Wieleb. Ojca prowincyała Soc. Jesu w Japonii miesiaca Marca w r. 1609 i 1610. prze-wielebnemu Ojcu Claudiusowi Aquaviva generałowi tegoż zakonu. W Rzymie, językiem włoskim wydane, a teraz na polski przetłumaczone. W Krakowie, w drukarni Mikoł. Loba r. p. 1612. w 4ce, kart nlb. 24. (ark. F<sub>4</sub>). Druk gocki.

Autor bezimienny jezuita przypisał Elżbiecie z Leżeni Sieniawskiej, marszałkowej W. Kor.

Maciejows. Piśm. III. 79.

Czartor. — Warsz. Univ. — Ossol.

— ob. Trigawt X. Mikołaj (Nowiny abo dzieje chineńskie 1616).

**Aquila** academica ob. Lizniewicz A. (1652).

— aquilonis ob. Widawski Wężyk P. (1601).

— aquilonis deplorandam reipubl. Polon. conditionem ob. Sobotkiewicz And. (1608).

— e rogo evolans ob. Józefowicz Joan. (1685).

— grandis portans medullam cedri ob. Oborski Mart. (1692).

— in funere Joan. Fugaszowie ob. Piskorski Seb. (1660).

— in petram obacz: Podgórski S. (1709).

— Jovi ob. Jeleński Mik. (A. Wy-howski 1703) — Szucki Jac. (1652).

— Magnarum Alarum Maria lumi-nis aeterni haeres soli sapientiae amica in stemmatico signo Illustrissimorum Pa-latinatum Brestensis Cujaviae et Iumi-vladislaviensis insignis ex utroque eru-ditae Palladis arenae gratiarum ministra ab exedris Scholarum Piarum Radzie-joviensium humili cultu adorata anno 1731. Thorunii, impressit Joh. Nicolai Nob. Senat. et Gymn. typographus. folio. ark. G.

Czartor.

— occurens polona ob. Poturski Mac. (1634).

— Poloniae armata ob. Behr Chr. (1698).

— Poloniae redux ob. Zetzke Jak. (1657).

— Polono - Benedictina ob. Szczy-gielski Stan. (1668).

— Polubiniana sagittatis crucibus munita ob. Dzedzie Jan (1652).

— Polubiniana horas Christ. Połu-biński a juventute ob. Połubiński Krz. (1684).

— pro Deo et Patria regibus et le-gibus armata. Varsaviae.

— Radiviliana elegia ob. Rynt Hyac. (1663).

— Regni Poloniae ob. Konstancya (1605).

— sarmatica super nuptiis Joan. Casim. ob. Pastorius Joach. (1652).

— supremi Jovis ob. Paczygiewski Alb. (1687).

— ob. Aloysius Gonzaga (Princeps 1727) — Jętkiewicz Teofil (grandis Zy-rowiciana 1730) — Paulutio Cam. (co-ronata 1729) — Radziwiłł (Regnatix 1725) — Sołtyk Joz. (Secunda orbis 1732) — Sołtyk Kaj. (in montibus 1763) — Wychowski A. (Jovis 1703) — Zabicki Mik. (polona cum alarum pennis 1646) — Załuski And. Stan. (Aquilarum 1747).

**Aquilae** veriori Jovi Poloniae nido ob. Kuuk Paw. Jan (1696).

— fulminatrix Joannis, Serenissimi Poloniarum Tonantis armigerae, olim luctantibus, cum infestis Tartarorum Harpyis, Militaribus Polonorum Aquilis, in avitis, victricibusque Divorum Pa-tronorum alitibus, coelitus in suppetias expeditae. Nunc vero in solemnī Divi-nissimorum Stanislai Kostka, et Aloysii Gonzaga S. J. Sacro-Sanctae Apotheo-seos promulgatione, triumphalibus lau-reis adornatae. Colligato Divis nomini, ac numini Illustrissimi, ac Excellentis-simi D. D. Francisci Marchionis Gon-zaga, in Mirovo ex Wielopolscejs, Myszkowski, comitis in Żywiec, Palatini Cracoviensis etc. etc. Maecenatis Muni-ficentissimi totiusque Gonzaganis Aquilis conjunctae Domus honori, ac glo-

riae immortalis consecratae: atque à perillustri, Magnifica ac Generosa, in Almo ejusdem Serenissimi Joannis Casimiri, fundatoris gratiosissimi, Resseliensi Soc. Jesu Collegio juventute, theatri plausu adoratae. Anno Aquilae magnarum alarum, humano generi in subsidium de coelo venientis, et ad volandum provocantis pullos suos, supra millesimum septingentesimum vigesimo octavo. Mensis Junij die... (1720), folio, kart 5. (Teatr).

Trześ o Janie Kazimierzu i Stan. Kosteck. Jagiell.

**Aquilonia** seu vitae sanctorum ob. Vastonius Jan (1708).

**Aquilonius Eubulus** ob. Hermelin (Epistola 1701).

**Aquaticum** mare seu Oratio obacz: Winkler M. (1658).

**AQUINO** (de) Karol S. J. z Neapolu (1654 † 1737). Oratio in funere Joannis III. Poloniae Regis M. Lithuan. Ducis habita in sacello Pontificio Quirinali, ad Innocentium XII. Pontificem Max. a Soc. Jesu die 5 Decemb. anni 1696. Romae, typ. Barberinis, excudebat Dom. Ant. Hercules anno 1697. folio, kart 5, z portretem. (sign. C<sub>2</sub>).

— Oratio in funere Eleonorae Austriae Poloniae Reg. Lotharingii, Barrique Ducis. Habita a — S. J. dum eadem Eleonorae inelyta natio Lotharingica justa persolveret. Romae, 1698. Ex typ. Ant. de Rubeis. folio, str. 11.

— Orationum tomus I. complectens funebres. Romae, MDCCIV. ex typographia Antonie de Rubis in Platea Cerensi. w 8ce, k. t. 1 k. aprob. 2 k. ind. str. 192. — Tomus II. 1704. str. 270. 8 k. nlb. ind. i 1 s. errata.

Miedzy innemi są tu mowy pogrzebowe:

1) In funere Joannis III. Poloniae regis, habita in sacello pontificio ad Innocentium XII. P. M. — 2) In funere ejusdem Joannis III. Poloniae regis, habita a nobili Polono in inelytae nationis Polonae templo S. Stanislai inter sacra exequialia eidem celebrata ab eminentissimo et reverendis. principe Carolo S. R. E. card. Barberino Poloniae Protectore. Descriptio exequialis pompae, in templo S. Stanislai inelyte nationis Polonae exhibitae in funere Joannis III. Poloniae regis ab eminentis. et reverendis. principe Carolo S.

R. E. card. Barberino Pol. protectore. — 3) In funere Eleonorae Austriae Poloniae reginae, Lotharingiae Barrique ducis habita in aula maxima collegii romani.

Backer. Bibl. des ecriv. I. 259.

Czartor.

**Aquino Tomasz** ob. Tomasz.

**Ar** Anti krisztu sról obacz: Ozorai Imro (1535).

**Aragno** immolando ob. Markowicz Sim. (1701).

— grati animi ob. Boehm M. (1709).

**Ara** gratitudinis saecularis, Eminent. Ill. Rev. perill. Adm. Rev. Magnificis, etc. Dominis D. Fundatoribus et Benefactoribus erecta a Coll. Brunsberg. S. J. Anno saeculari eiusdem Collegii Christi 1665. Sexto nonas Maias. Brunsb. typ. Henrici Schultz. folio, ark. A—F.

— gratitudinis S. Goralski ob. Orliński Mat. J. (1651).

— gratitudinis Deo optimo ob. Arnold Sam. (1705).

— Lubomirsiana ad urnam ob. Biezanowski Stan. (1649).

— manalis honori J. Scharschmidiae crecta ob. Scharschmid Judith (1640).

— maxima pietatis christianae. Varsaviae, 1743. w 12ce.

Katal. Kaj. Jabłońs.

— maxima pietatis christianae .... publica illustrata. Lublini S. J. 1743. w 12ce, str. 552.

Warsz. Uniw.

— nuptialis Sim. Böhm ob. Böhm Sim. (1659).

— Palladis in capitolio philosophici honoris ob. Sawicki Bas. (1696).

— perennaturae gloriae Franc. Przewoski ob. Osliński Marc. (1684).

— pietatis manibus G. Schrammi ob. Schramm Georg. (1674).

— post pestem ob. Boehm M. (1711).

— publici doloris in funere obacz: Oborski Th. (1645).

— puris ignibus ardens ob. Skrzetuski Jakób (1706).

— Themidis Stan. Bedleński ob. Wesofowski Alb. (1676).

— triplex Sig. Cas. Vlad. ob. Doenhoff J. A. (1643).

— salutis Crux sacratissima in Tribunalitiae urbe, Lublini, Regni Poloniae,

quantitate magnitudinis et miraculorum pondere innumero toto Christiano Euro-paeo orbe percelebris etc. votivis plausibus a Studio Thomistico Conventus Regii Lublinensis in Universae Philosophiae Thesibus adornata etc. folio, 10<sup>1</sup>/<sub>2</sub> ark.

Dedykacya do członków trybunału 3<sup>1</sup>/<sub>2</sub> ark. Wiadomości o drzewie krzyża Lubelskiego 3 ark. gdzie są: Theses. Na końcu: Disputabuntur publice in studio Lublinensi Ord. Praedic. etc. A. D. 1754.

**Arabia** ob. Breidenbach B. Bykowski A. Czarnocki S. J. Rymza. War-gocki And.

**Arabica peregrinatio** ob. Czarnocki Wojciech (Explicatio b. r.).

**Arae** exequiales in funere Johan. Fechneri ob. Fechner (1686).

— gratitudinis, elógia episc. Varmiensium ob. Tylkowski Wojc. (1653).

— Olycenses Andr. Const. Łącki ob. Konradzki Paw. (1688).

— perennes laureato honori obacz: Przełowski Jan (1667).

— votivae Corn. Winhold ob. Winhold C. (1622).

— Themidis sub protect. Joan. Ma-lachowski ob. Arteński Raf. (1681).

**ARAKIEŁOWICZ Grzegorz** (ur. 1732 † 1798). De mundi systemate dissertatio cosmologica, in qua de Coperniciani systematis cum philosophiae sacrisque praesertim litteris congruentia, quaestio discutitur. Auctore P. Gregorio Arakie-łowicz e S. J. Praemisiae, typis Coll. S. J. (1768). w 4ce, kart nlb. 9.

Ossol.

— Propositiones selectae ex univer-sa philosophia adnotationibus illustratae quas indiscriminatim defendendas suscepit mense Januario M. D. Ignatius Witoszyński ob. Witoszyński J. (1768).

Brown. str. 105. — Barącz. Żyw. Ormian 32. — Żebrawski Bibl. matem. 425. — Backer I. 261.

Wileńs. — Ossol.

**ARAKIEŁOWICZ Jakób Paschalis**, Dr. teol. prof., kanonik Zamojski (pocho-wany 17 Września 1739). Trzy kopie herbowne, z których nieśmiertelność pierwsza, prawowierney kościoła bożego usłudze, druga ojezycznej, nieustannej

obronie, trzecią przeznaczonym kolligacyi domów zaszczytom dedykowała. Na po-grzebie JW. J. M. P. Marcina Leopolda z Zamościa Zamojskiego Bolemosk. Rostockiego etc. starosty z ambony kollegiaty Zamojskiej, przez X. M. Jakóba Arakiełowicza S. theol. Dr. prof. kanon. Zamojsk. plebana Wilkołazkiego i akad. Zamojskiej rektora, żalosnym stylem demonstrowane. Roku 1718. dnia po-grzebowego 28 Marca. W Zamościu, w drukarni akad. folio, kart 14.

Pisał tu: Carolus Jos. Comes de Biberstein Krasicki Castellani. Halic. alumn. acad. Zamosc., Joa Węgleński supdapiferides Mielnic. alumn. poes. — Dedyk.: Konstancyi z Podbereskich Zamojskiej Bole-mowskiej Rostockiej starościeinie. (2 karty) z herbem Gozdawa.

Jagiell. — Ossol. — Czartor. — Branic. — Krasieńs. — Zielińs.

— Species triumphorum in Cruce Christi primitiva in Portugalliae Rege Alphonso contra incursiones saraceno-rum derivativa in tuo tiarato capite, decorum Compendium, sponsae eccle-siae delictum, Christe Domini, Luci Academici phaebe, Comes Cleantis Cla-rissime, Virtutum omnium Pantheon, vitae Apostolice exemplar, Sapientiae Majestas, perillustris et Reverendissime Domine M. Jacobe Arakiełowicz sacrae theologiae doctor, protonotarie Aposto-lice, ecclesiarum Cathedralis Praemisi-ensis Canonice, insignis Collegiatae Zamo-scensis, Decane Infulate Szczezbrze-sinensis et Crosnensis praeposite, Wilkołazensis Curate etc. Summa pro spe-cimie debita submissionis et submissae absq. cerusla venerationis scenicis colo-ribus impressa in praelato aestimatissi-mo Reipublicae literariae patre emeritissimo, Litteratorum Coreulo, principum amore, consiliis publicis peride, gravi-tate Catone, judicis Aristide, pietate Metello, divina scientia Hieronimo, suavitate nectarei oris Ambrosio, Aureo verborum pondere Chryzostomo. Aere templa, homines exemplo aedificanti Gregorio, mitris Ecclesiasticis Augustino, ex utroq. Caesari imperio digno, quam uti coram sole umbrani, coram Tullio verba, coram Platone favos mel-

lis coram Hortensio rosas, coram Roscio scenas, praesentat juvenus analogica studii generalis Univ. Zamose. cum voto: Quot mundus species, species quot sydera coeli Sors tibi tot species, tot ferat omnis honor. Anno speciem humanam induti Verbi 1736. die 27 Martii. folio, 3 karty.

Dialog przez uczniów z Zam. wyprawiany, w 3 aktach z prologiem. Rzecz dzieje się w Portugalii za czasów Henryka, który syna osadza na tronie i wyprawia przeciw Saracenom. Treść dyalogu jest po polsku.

— ob. Dulewski Baltazar (Naeniae 1739) — Duńczewski Stan. (Gladius 1735, 1734) — Fredro Alex. (Juskrypcya 1734) — Mikołajski Josephus (Trenus votivus 1733) — Piskorski Seb. (Regia solis 1702) — Sokołowski Kasper (Academia 1721) — Szynglarowicz Jęd. (honor infulare 1724) — Weisłowski Wal. (Laureae doct. 1715).

**ARAKIEŁOWICZ Symforyan**, Reform. Fabryki duchowney materya albo punkta do medytacyi według starodawnego zwyczaju prowineyi naszej słuzące. We Lwowie, w druk. brackiey św. Trojcy 1729. w 12ce, 1 ark. i 343 str.

Dedyk.: Jerzemu Rzeczyckiemu, pułkown. woysk JKMc.

X. Barącz, Żywoty Ormian. 30 i 1 str. Ossol.

**Aram memoriae posthumae** Christ. Hyllero ob. Hyller Chr. (1669).

**ARAMUS Daniel et NEMORECKI Johannes**. Orationes. Problema politicum de praecipuo civitatum requisito seu fine ex parte excutientes ac in Eneaniis gymnasii Elbingensis publice inter alias habitae. Juxta et orationes Christi patientis typum et resurgentis triumphum explicantes ibidem ab iisdem dictae ac editae. Elbingae, 1646. w 4ce.

Oratio I. Propter securitatem civitatis esse conditas, contendens, munitiones praecipue in iis spectandas statuet. D. Aramus.

Oratio II. Christi patientis typum explicans. D. Aramus.

Dругие две orationes ob. pod Nemorecki. Branic.

**Aranda** Hisp. Legatus ob. Konarski Stan. (Ode 1762).

**ARANT Odon X.** Cysters, profess Koronowski. Foelix capturae perennaturae gloriae in publico disputantium ex universa philosophia actu magno cum plausu a studio landensi exposita.

W początku XVIII wieku wydane. Są to konkluzye z loiki, fizyki, animastyki i metafizyki bronione w klasztorze Łędzkim Cystersów przez Odon Aranta Cystersa. Lukaszewicz Hist. szkół I. str. 317.

**ARATUS** z Soli albo Pompejopolis w Cylicyi (żył około 270 roku przed Chrystusem), obacz: Cicero. Kochanowski Jan: Aratus ad graecum exemplar expensus et locis mancis restitutus. Cracoviae, 1579 i 1612.

**Arbiter aequitatis** ob. Mokorski J. (1619).

**Arbitra** myśli. B. m. i r. (Warszawa 1790). w 4ce, kart 2.

O sądach sejmowych. Że sprawne razem z pismami i mowami Mich. Zaleskiego — czy więc nie jego?

Porównaj Głos patrioty, List do obywateli (1788) — Rozmowa (1791).

Jagiell.

— Ostrzeżenie od Arbitra do Obywatelów ob. Ostrzeżenie.

— List przytomnego na seymie Arbitra do pozostałych w domach Obywatelów z Warszawy dn. 4 Listopada 1788 pisany. folio, k. 2.

Porównaj: Szczeniński J. (1792).

Czartor.

— (stary), do nowego posła. B. m. r. i dr. w 4ce, kart nlb. 2. (około r. 1790).

Ossol.

**Arbiter Joannes** ob. Martialis (1518).

**Arbitrium liberum** ob. Lagus Jacobus (1648) — Przeworski M. Franc. Józ. (1684) — Uberus Joannes (De libero arbitrio 1611) — Ustiensis Jacobus (Quaestio de liberi humani 1639).

**ARBM Georg.** Copia oder warhaffte Abschrift des grossen Treffens, welches zwischen dem König in Pollen und Schweden, den 17 Junii, dess 1729 Jahrs geschehen, von Herrn Georgen von Arbm, an ihr Fürstl. Gnaden Herzog von Friedlandt uad Sagan Abgangen. Gedruetk zu Prün in Mährn, bey Christoff Hagenhoffer, im Jahr Anno 1629. w 4ce, kart 2.

W tytule drzeworyt wyobrażający dwóch rycerzy poniżej pasa z zamierzonymi na siebie mieczami. Wrocław.

**Arbogensium** peractionum (Universalis) conclusio, ab omnibus regni Sueciae ordinibus qui ibidem congregati fuerunt unanimiter affirmata 5 Martii Anno 1597. Allmeneliget Affhandlings Beslut aff the Ständer, som vthi Arboga haffne församlade varit then 5 Martii Anno 1597. Stockholmiae, apud Andr. Gutterwitz, 1597. w 4ce, ark. sign. Ai—Ei. Jagiell.

**Arbor** myrrhae de cujus cortice inconciso rubeae stillant guttae, seu meditationes; de praecipuis sanguinis effusionibus et vulneribus Christi, in septem dies hebdomadae distinctae ex operibus spiritualibus, cujusdem devotissimi ad passionem Christi ascetae desumptae, litanis de passione Domini, et aliis piis orationibus corda, duras hominum mentes emollientibus audaciae. Cracoviae, typ. Academicis reimpress. B. w. r. w 16ce, k. 1, str. 104.

Druk z początku 18 wieku. Jagiell.

— scienciae boni et mali ob. Kalinowski Stan. (1689).

— scientiae Th. Aquinas ob. Malicki Bartł. (1692).

— in tertili ob. Szumowicz Mich. (1700).

— vitae ob. Piskorski S. (1700).

— vitae virgo Deipara Maria ob. Arteński Raf. (1684).

**Arbores consanguineitatis** ob. Cusanus Joannes (Textus lecture quatuor 1529).

**Arcadius** Imperator ob. Synesii episcopi Cyrenes. (1563).

**Arcae** exequiales. Bytomi 1624.

**Arcana** philosophiae rationalis ob. Sławek Ant. (1670).

— profunda ob. Bardziński Alan. (1681).

— Sideris obacz: Tomasz Aquino (1681).

— theologica a D. August. selecta ob. Polinus Jak. Filip (1663).

— Trinitatis 1650—1659. ob. Tomasz Aquino.

**ARCANGELO** Valerius. Legationis Polonicae olim Auditoris. Ad Polonos pacis persuasio. Serenissimo Sigismundo III. regnante. Cracoviae, 1608. w 4ce, ark. D<sub>2</sub>.

Wiszniews. Hist. lit. VIII. 58.

Petersb. — Jagiell.

**ARCANGELO** da S. Nicola. Ill. pellegrino Mariano, cive il devoto di Maria vergine instradato, nella visita estidiana delle di lei miracolose imagini, e chiese sparse per tutto il mondo: dove se ne propone da visitare, almeno mentalmente, una per ogni giorno di tutto l'anno. Autore Fra Arcangelo da S. Nicola erem. Agostiniano Scalzo Semeestre secondo con doppio indice. In Milano, nella stamperia di Giuseppe Matalista 1725. w 12ce, str. 527.

Z polskich są tu: La Madonna di Zelenisia Luogo nella Polonia, La Madonna di Siepre citta del regno di Polonia, La Madonna di Cestacovia luogo del regno di Polonia, La Madonna dell' Orsa citta di Lituania in Poloniae, La Madonna di Esimonte Borgo nella Lituania.

Czartor.

**Arcano** (de) obacz: Congregatio (1676) — Gastaldi (1676).

**Arcanum** amoris altissimi, Angelico Astrolabio Adajdis apertum, divinissimus Joannes Mattensis fundator Ordinis S. Trinitatis de redemptione captivorum i t. d. An. Dni 1736. Leopoli, typis Confraternitatis S. Trinitatis. folio, ark. 7.

Mowa ta wydana przez Bractwo Troycy Ś. przypisana Ambr. Strutyńskiemu pisarzowi Kor. składa się ze słów zaczynających się od litery „A“! Ossol.

— divinae providentiae decretum circa Henricum secundum Romanorum imperatorem manifestatum illustrissimo ac excellentissimo domino D. Casimiro Kucharski, notario castrensi Siradiensis, et ad tribunal regni ejusdem palatinatus Siradiensis iudici deputato ab illustrissima et magnifica scholae poeseos iuventute Collegij Petricoviensis scholarum Piarum per scenas explicatum, anno 1719. dic... mensis Martis. Varsaviae, typis S. R. M. in Collegio scholarum Piarum. folio, k. 4.

Argument dyalogu na dwóch kartkach. —  
Na odwrotnej stronie tytułu herb Kuchar-  
skich. Jagiell.

— cordis obacz: Kossakowski Br.  
(1721).

— principis obacz: Szembek Stan.  
(1710).

**Arcas** Pastor ob. Merito(al) Grande  
(b. r.).

**ARCE Don Pedro.** La Comedia de el Sitio de Viena, Tiesta que se representó a los felices annos de la Reyna Madre Nvestra Sennora Donna Mariana de Avstria, el diaveinte y dos de Diziembre de MDCLXXXIII. en el Real Salon de Palacio. Con privilegio En Madrid: Por Francisco Saur, Impressor del Reyno, y Portero de Camara de su Magestad, anno 1684. Vendese en su Imprenta en la Plaçuela de la Calle de la Par. w 4ce, str. 61.

Bibl. narod. w Madrycie.

— La Comedia, Segvnda parte del Sitio de Viena, y Conqvista de Estrigonia, Fiesta que se representó á sus Magestades. Anno de 1684. Con licencia, En Madrid: Por Francisco Saur, Impressor del Reino, y Portero de Camara de su Magestad. Vendese en su Imprenta, en la Plazuella de la Calle de la Par. w 4ce, str. 36.

Bibl. narod. w Madrycie.

**Arcemberski Jan de Herzberge** ob. Zyznowski And. (Kaz. pogrzeb. 1717).

**ARCEMBERSKI Valent. Mathias de Hertzberge** († 1717). Panegyricus celsissimo Severiae, etc. S. R. Imperii Principi, Illustr. et Rever. Cracov. antistiti, D., D. Georgio Albrachto Denhoff, in solenni cathedrae ascensu, et publico omnium regni ordinum concentu, a Valent. Mathia Arcemberski, Cantore Sandomir., Canon. Vars. S. R. M. intimo Secr., dedicatus. Anno coelestis militiae nato sacrorum pontifici primum accinentis 1701. folio, signatura A—J<sub>1</sub>. (ark. 10<sup>1/2</sup>).

Janociana III. 6—7. (mówi, że panegyryk ten jest bardzo rzadki.

Krasíns. — Jagiell. — Ossol. — Dzików.

— Meridies virtutis et scientiae septemtrionem illustrans scilicet honore et infulis illustrissimus scientiae et eru-

ditione excellentissimus religione et pietate reverendissimus Dominus Dominus Valentinus Arcemberski Dei et Apostolicae Sedis gratia Episcopus Kijoviensis, Abbas Sieciechoviensis Praepositus Cathedralis Posnaniensis etc. Septemtrionalem Cathedram felici ascendens passu. a fatidico Poctarum Apolline demonstratus. In obligatissimo Illustrissimo Nomini Collegio Posnan. Soc. Jesu. Annò Quò. CLaret praesVLelis raDIans septemtrIo VltIs. Posnaniae, typis Clari Societatis Jesu (1715). folio, knl. 18. (wiersze). Jagiell.

— obacz: Nikodemski Joan. Jos. (1717) — Plucieński Fr. (Sors gloriae 1715) — Zyznowski Adr. (Jeleń 1717) — Orłowski Jan N. (Kronika wojew. Kijows. str. 102) — Rzepnicki Franc. (Vitae praes. III. 158) — Niesiecki I. 23. (wyd. lipskie) — Encykl. Orgelbr. II. 78—9. — Friese Chr. J. (de episc. Kijow. 93).

**Archan Michael** ob. Markiewicz Jan (Certamcn. 1728).

**ARCHDEKIN (Arsdekin, Archdeacon) Ryszard S. J.** (1619 † 1693). Sidła zbawienne na szczęśliwy dusz połów do prawowiernej religii katolickiej z xiąg X. Archidekina zebrane i do druku podane przez J. Z(ałuskiego) R. K. Kraków, w druk. JO. X. Załuskiego bisk. krakows. 1758. w 16ce, kart 15.

Jagiell. — Warsz. Uniw.

**Archelia** to jest nauka ob. Uffan (1643).

**ARCHENHOLTZ Joh. Wilh.** z Gdańska (1745 † 1812). England und Italien von ... vormals Hauptmann in Kön. Preuss. Diensten. Warschau, bey Joh. Thom. Edlen von Trattner kais. kön. Hofbuchdrucker und Buchhändlern. 1786. w 8ce. — T. I. Cz. I. str. XVI i 382. — T. I. Cz. II. k. tyt. i str. ođ 329—691. — T. II. Leipzig, 1786. str. 300.

Czartor. — Zielíns.

**ARCKENHOTZ Jean.** Memoires concernant Christine Reine de Suede pour servir d'claircissement a l'histoire de son regne et principalement de sa vie



privée, et aux evenemens de l'histoire de son tems civile et litteraire: suivis des deux ouvrages de cette savante princesse etc. etc. T. I—IV. Amsterdam et Leipzig, chez Pierre Mortier libraire. 1751 do 1760. w 4ce. T. I. str. XXVIII. 560 i k. 1. T. II. k. 8, str. 348. Appendice str. 202. Ouvrage str. 118. Panegyrique do str. 144. Liste des auteurs str. 34. Table des Matieres ark. nlb. 10. T. III. (narration de ce qui s'est passée depuis la morte de Gustave Adolphe). R. 1759. w 4ce, k. 7, str. XVII. 523.

Approbatą na druk dana przez Fryd. Augusta króla polskiego.

„Krystyna córka króla Gustawa Adolfa, która abdykowała była tron w Szwecyi, po plemiennika swego Jana Kazimierza abdykacyi, chciała w Polsce panować. Znajdziesz to, jako i wiele innych rzeczy tycających się Polski w tych pamiętnikach.“  
(Zański). Jagiell.

**ARCHETTI Jan Andrzej.** Actus erectionem metropol. Mohilev. cathol. eccl. concernentes ab illustr. etc. .... archiepiscopo chalcononensi ad Ser. etc. Catharinam II. signati et in charta pergamena cum appensis sigillis III. Exc. ac Rev. Stan. Sistrzenecwicz a Bohusz exhibiti. Petropoli anno 1784. w 4ce, str. 36.

obacz: Actus.

Zielńś. — Jagiell. — Bibl. petersb.

— Epistola Illustriss. Excellent. et Reverend. Dni Nuntii Apostoli. ad superiores Provinciorum, Congregationum, Monasteriorum et Conventuum ordinum regularium in Regno Poloniae et Magno Ducatu Lithuaniae existentium. 1776. w 4ce, k. 1.

Ossol.

— Litterae Illustrissimi Excellentissimi Reverendissimi Domini Joannis Andreae Archetti ex Marchionibus Formigariae Archiepiscopi Chalcononensis, in Regno Poloniae Nuntii apostolici. Ad V. Capitulum datae Scholarum Piarum provinciae Poloniae die 31 Julii A. D. 1777. folio, k. 1. Jagiell.

— Mowa JW. IMci Xiędza nuncyusza Archetti, posła od oycy świętego do N. Imperatorowy cacy Rosyji, miana w Petersburgu w kościele kato-

lickim przy włożeniu Palliusza na JW. IMC. X. Stanisława Bohusza Sistrzenecwicza arcybiskupa mohilewskiego d. 18 Stycznia 1784 r. Oratio habita Petropoli in ecclesia catholica d. 18 Januar. 1784. ab excell. et reverend. Nuntio Archetti legato S. Pontif. propter impositionem pallii rev. St. Bohusz Sistrzenecwicz Archiep. Mohilev. (z tłumaczeniem polsk. obok). Warszawa, w druk. Schol. Piar. folio, k. 1.

Encykl. powsz. II. 91.

Dzików — Ossol. — Branic.

— Mowa tłum. po rosyjs. (palliusz Sistrzenecwicza). Peterburg, 1784. w 4ce, str. 12.

Czapski.

— Sub prosperum adventum Vilnam Metropolitim Lithuaniae Illustr. Exc. ac Reverend. D. D. Joannis Andreae Archetti ex marchionibus Formigariae Archiepiscopi Chalcononensis S. D. n. Pii Papae VI. cum facultatibus Legati a latere in Regno Poloniae et M. D. Lit. Nuntii cum legatione Rossiaea ab eodem SS. Pontifice fungeretur. Anno Chr. (B. m.) 1783. w 4ce, ark. 1. (wiersze łacińskie i włoskie Józ. Narolskiego i X. Knieżyńskiego).

Wileńś.

— ob. Ustanowienie bractwa miłosierdzia (1777).

Ciampi Bibl. II. 109.

**Archetyp** albo perspektywa załobnego rozvodu ob. Wieszczycki Adryan z Wieszczyce (1650).

— cnót Stef. Grudzińskiego obacz: Lipezyński Hier. (1640).

**Archetypus** animorum ob. Niewieski Stan. (1668).

**Archiconfraternia** obacz: Dyaryusz (1740) — Konstytucye (1632) — Michał S. (1755) — Muszyński Adam (1668) — Olchawski Jan (1632).

**Archiconfraternitas** sacrosan. Hierosolymitani sepulchri Domini Nostri Jesu Christi, per Julium Pontificem Max. restaurata et instituta. An. Dni 1554. typis impressa. Cura autem et studio M. Jacobi Pauli Radlinski Poloni, S. Theol. doct. ordin. canonic. Regular. Praepositi generalis infulati, reimpressa adiunctis in fine aliquot Summorum Pontificum Bullis et diplo-

matibus patriarchalibus ad honorem S. Sepulchri spectantibus. An. Dni 1758. Cracoviae, typis typogr. S. C. A. S. K. Załuski episc. Cracov. Praefecto Rev. D. Petro Antonio Frola. w 4cc, k. 4 i str. 86. (z miedziar. ryt. Żukowskiego).  
Joher 7787. Ossol.

— *literatorum obacz*: Awedyk K. (Hospes 1741).

**Archidoxe** ob. Theophrastus Paracelsus (1569).

**Archidux** ob. Eechius Valent.

**Archidyakon** Leodyjski. Post stary Polski ob. Kowalicki Fr.

**Archiepiscopus** ob. Chodykiewicz Klemens (Kijoviensis et Haliciensis 1770) — Legatio (Gnesnensis 1677) — Olszowski Andr. (Gnesn. b. r.) — Załuski And. Ch. (Gnesn. 1710).

**Archiepiscopus** ob. Bużeński X. St. (Gnesn. 1754) — Catalogus (Katalog) (Gnesn. b. r.) — Damalewicz St. (Gnesn. 1649) — Eueaedius Aug. (Rigenses 1794) — Janitius Clem. (Gnesn. 1574) — Kacki Krzyszt. (Cracov. 1593) — Spinola Nic. (Oratio 1710).

**ARCHINTO Giuseppe** (1657 † w kwiet. 1712). ob. Wojeński St. (Comp. relazione 1685).

**ARCHINTO Alberyk** Nuncyusz (1698 † 1758). ob. Mignonius Ubaldus (1751) — Rosetti Ign. (1753).

Łętowski Katal. IV. 285. — Orgelbr. Encykl. II. 103.

**ARCHINTUS Filip** (ur. 1500 † 18 lip. 1558). Christiana de fide et Sacramentis contra haereticorum id temporis errores explanatio. Accessit practerea edictum Caroli V. Caesaris cum articulis quibus docetur fidei et religionis christianae vera observantia. Apud Hieronymum Vietorem. Anno MDXLV (1545). w 8cc, 158 str. liczb., 10 kart na przodzie i 11 kart na końcu nlb. Druk łac. Na końcu powtórzono: Impressum Cracoviae per Hieronymum Vietorem Anno Domini MDXXXXV (1545).

Dzieło to najprzód wyszło w Rzymie 1545. w 4cc. Ed. 3-cia Romae 1578. Jan Dantyszek bisk. Warniński, kazał je przedrukować, co Stanisław Hozyszus wykonał. Z przedmową Jana Dantyszka.

Joher 3144. — Freytag Anal. s. 242—3. — Ciampi Bibliogr. I. 10, II. 25. — Janocki Nachr. I. 23. — Clement. Bibl. Curieuse T. IX. str. 318.

Czartor. — Dzików — Krasius. — Ossol.

**Archipedia** cursus scientiae ob. Fałkcy J. (1641).

**Archipelagus** titulorum ob. Lubomirski Jerzy (1730).

**Architecta** gloriae ob. Jeliński Seb. (1685).

**Architektura** kościoła Kruszyńskiego ob. Małecky Stan. (1694).

— *militaris* ob. Freytag, (Freytag 1631, 35, 42, 54, 63, 65, 66).

**Architekt** wiejski (z figurami). B. m. 1798. w 8cc, k. 9, str. 271, 1 k. erratów i tabl. ryt. 2—4.

Ossol. — Czartor.

— *polski obacz*: Solski Stanisław (1690).

**(Architektura)**. Pytania z Architektury wojennej w koll. Nobil. Lwowski. S. J. przez kogożkolwiek z gości podane.

ob. Pytania.

**Architektura** (Architectura) ob. Barozi (1791) — Bystrzonowski W. (Informacya 1743) — Callitectonicorum liber unicus (arch. sacra 1678) — Cointereaux Fr. (Architecture 1790—91) — Grodzicki Faust. (1747) — Haur Jakób (Architektonika 1679) — Hube Mich. (Architecture 1765) — Orłowski Jan (1777) — Sierakowski W. (1796) — Strawiński Fl. (Exereice sur l'arch. 1767) — Szmid Heur. (sztuki 1662) — Sztuce (O) budown. (1764) — Wasowicz B. Nat. (1678) — Zdański Káj. (Elementa 1749).

**Architypus** solarium Astrolabium ob. Regiomontanus J. (1531).

**Archiv** (Neues patriot.) ob. Württemberg Christ.

**Archiwa** ob. Sposób urzędzenia archiwów (1790).

**Archivum** Jagiellonici Apollinei ob. Kaczorkowie Udah. (1685).

— Regni ob. Nowicki (1767).

**ARCIECHOWSKI Daniel**. Strzała Sarmackiej Dyany JO. Xiężny Katarzyny Dolskiej Korybutowej Wisniowieckiej

we wtorej honorów kwadrze JO. Xię-  
życza fortunne aspekty publicznym na-  
dziejom skazująca przy szczęśliwym  
wjeździe na Starostwo Pińskie JO. Xię-  
cia Michała Serwacjusza Korybuta na  
Zbarażu Wiśniowickiego, marszałka  
głównego trybunału W. X. Lit., gene-  
ralnego wojsk W. X. Lit. pułkownika,  
starosty Gliniańskiego etc. Teżże JO.  
Xięźnic z uniżoną submissją reprezen-  
towana od Pińskiego collegium Soc.  
Jesu r. p. 1701. folio, ark. 2. (wiersz).  
Ossol.

**Arciszewski Ad.** ob. Szyszkowski  
Mart. (Applaus 1608).

**Arciszewski Antoni** ob. Bohon Jean  
Lambert. „A l'heureux jour de l'uni-  
on....“ (1776).

**Arciszewski Christianus** ob. Cnoeffel  
Andr. (1643).

**Arciszewski Elias** ojciec ob. Api-  
tius Mart. (1636) — Socinus Faustus  
(De Jesu Christo servatore 1594).

Encykl. Orgelbr. II. 276, 114. — Łukaszew,  
kościół. Poznań. II. 250. — Siarczyńs.  
Obraz I. 10. — Sandius Bibl. Antitritnit.  
95.

(**Arcissevius Elias**) syn Eliasza,  
kapitan duński, później dworzanin króla  
polsk. Scriptum cujusdam equitis Po-  
loni, quo regi ipsi rationem reddidit  
conscientiae suae, quod relictis aliis religio-  
nibus uni, quam vocant Arianicae se  
addixerit. B. w. m. 1649. w 8ce.

Jocher 3414.

Dzików.

— ob. Omina (1612).

Pisał list do Kazanowskiego marszałka kor.  
o swoim przystąpieniu do Aryanów. List  
ten pozostał w rękopiśmie.

Sandius Bibl. Antitritnit. 141. — Wiszn. IX.  
144—5. — Przyjacieli ludu 1834. Rok I.  
s. 119. — Kwiatkows. Panow. Wład. IV.  
66, 128, 156, 203—4. — Świecki Histor.  
pam. 1858. I. 4. — Siarcz. Obraz I. 10.

**Arciszewski Jacobus** kanonik (1470  
† 1533). ob. Antoninus Joa. (1521).

Janoc. II. 7. — Encykl. Orgelbr. II. 113—4,  
276. — Łętowski Katal. II. II. 6—7.

**ARCISZEWSKI Krzysztof** (ur. 1592  
† 1656). Epistola de podagra curata  
per Doctorem Andream Cnoeffelium.  
Amsterdami, apud Johannem Blaen.  
1643. w 12ce, str. 118.

— Tenże tytuł, primo Amstelreda-  
mi excusa, secundo Gorlicii. 1644. w  
12ce. Kijows.

— obacz: Barlaeus Casp. (1660) —  
Keczewski Piotr (Corona 1714).

Siarczyńs. Obraz I. 10. — Zbiór Pamiętn.  
Niemcew. IV. 269. — Przyj. ludu 1834.  
R. I. 119. R. VI. 99—102. R. X. 189. —  
Encykl. Orgelbr. II. 277—8, 114—117. —  
Plater Mała encykl. I. 11. — Milewski  
w Bibl. Warsz. 1842. IV. 132—142. —  
Sobieszczanski Życie 1850. — Raczynski  
Wspomn. Wielkop. I. 229—31, 279. —  
Życiorysy Znakom. ludzi 1851. II. 71—  
111. — Mrówka Poznań. II. 105—117. —  
Dziennik Wileńs. 1827. IV. 332—346. —  
Pamiętnik Warsz. 1809. III. 94—103. —  
Lech dzien. pols. 1823. II. 192. — Thea-  
trum Europaeum. Frankf. — Tyg. ilustr.  
1869. I. 16—18. — Bibl. Ossol. 1848. I.  
181—6.

**ARCOV (Arconatus) Hier.** Na karcie  
formatu dużego arkusza u góry nastę-  
pująca dedykacja: „Sereniss. Electo  
Poloniae Regi, Archiduci Austriae, Dn.  
Maximiliano etc. etc. Illustri Adolpho  
Baroni Schwartzenbergio etc. post De-  
um Opt. Max. victoribus, et de Javri-  
no triumphatoribus.“ — Poniżej wiersz  
w dwu kolumnach z podpisem: „Hieron.  
Arcov. L. F.“ — Idący potem wiersz  
drugi opatrzone jest w dedykacja na-  
stępująca: „Nobili et clariss. viro, Do-  
mino Hieronymo Arconato, L. Secre-  
tario aulae bellico.“ Jako autor drugie-  
go wiersza podpisał się: „M. Andreas  
Calagius, Vratisl. P. Caes. L.“ U dołu:  
Vratislaviae, in officina typ. Georgii  
Baumann. Anno MDXCVIII (1598).

Wrocł. miejs.

**Arcticae** horulae successivae obacz:  
Bohorizh Ad. (1581).

**Arctoe** Breve Chronicon partis Ger-  
maniae et vicinarum gentium (Poloniae,  
Russiae, Belgii etc.) ab An. 1581. usq.  
ad 1587. B. w. m. 1587. w 4ce.

Przyłęcki.

**Arctos** sarmatica epist. Alb. Baricz-  
ka ob. Samborski Albert (1638).

**ARCUCIUS Joa. Bapt.** Neapolit. Oda-  
rum libri II. ad Sigismundum Angu-  
stum Poloniae regem. Na końcu: Excu-  
debat Joannes Boyus Neapolit. Anno

MDLXVIII. w 8cc, k. nlb. 64. (sign. A—H<sub>8</sub>).

Przypis Zygmunтови Augustowi, Joannes Franciscus Brancaleo ntriusque academiae Sirenorum et Eubulorum. Polskę obchodzą tylko: oda 1-sza do Zygmunta Augusta i 2-ga i 12-ta ad Paulum Stamposchum reg. Pol. a secretis, i na k. przedostat. ad D. Constantium Sebastianum monachum olivetanum (zdaje się klasztoru Oliwskiego) epistola V. — Także jest tu wiersz: Jani Pelusii Crotoniatae ad Sigism. Aug.

Ciampi Bibl. I. 10.

Jagiell. — Czartor.

— obacz: Zolcinus J. (In funere 1576).

**ARCUDIUS (Arkadyusz) Piotr** grezyn, dziekan Piński († 1635). Antirresis, abo apologia przeciwko Krzysztofowi Philaletowi, który niedawno wydał książki imieniem starożytnej Rusi, religii greckiej, przeciw książkom o synodzie Brzeskim, napisanym w roku p. 1597. etc. Sirach 13. Jeśli kiedy wilk się z owcą zgodzi, tedy grzesznik z sprawiedliwym. Wilno, p. Daniela Lanczyckiego, 1600. w 4cc, str. 230.

Dedyk.: Leoni Sapiela Cancellario M. D. L. Capitaneo Stonimensi. Dalej jest list Zamojskiego do bisk. Włodzimira. Hipacego Pocięja. — Tłumacz Hipacy Pocięj. — Dzieło przeciw Krzyszt. Brönskiemu Aryanowi.

Maciej. Piśmien. III. 422. twierdzi, że autorem jest Hipacy Pocięj.

Jocher 9452. — Wiśniews. VIII. 303—8. — Dzieduszyce. M Skarga II. 519. — Krafcztor. Wilno IV.

Czartor. — Krasinś. — Bibl. Pawlikow. — Bibl. petersb.

— Libri VII. de concordia ecclesiae occidentalis et orientalis in septem sacramentorum administratione. Lutetiae Parisiorum, apud Sebastianum Cramoisy, via Jacoboea, sub Ciconiis. 1626. folio, kart 10, str. 617 i kart nlb. 18.

Dedyk.: Sigismundo III. Poloniae et Suae regni.

Wisniews. Histor. lit. VIII. 303—8. może omyłkę ma z datą 1616. Czartor.

— Toż. Parisiis. 1619. folio.

— Tenże tytuł. Paris Joh. Dupuis. 1672. w 4cc. (graece et latine).

Dedyk.: Zym. III.

— Toż. Hamburg. 1739.

— Opuscula aurea theologorum quorundam clarissimorum virorum grae-

corum circa praessionem spiritus Sancti. Romae, 1630. w 4cc.

Przypisał to dzieło Urbanowi VIII. i jego synowcowi kardynałowi Franciszkowi Barberiniemu.

— Toż. Romae, 1670. w 4cc.

Encykl. Orgelbr. II 180—1.

— obacz: Beccius J. (Inscriptiones 1603) — Bessarion Card. Arcyb. (opusculum 1602, o pochodzeniu 1605).

**Arcus pacis in adventum Aug. II.** ob. Hacki Mich. (1698).

— pacis non sine sanguine Vladislao IV. obacz: Kuhn Paulus (1635, 39, 67).

— sublimis honoris Stan. Ant. Łopacki ob. Burski Seb, Ant. (1691).

— triumphalis ob. Ogiński (1740).

— triumphalis Adalb. Bogusławski ob. Eynarowicz Christ. (1698).

— triumphalis Adamo Biskupski ob.

Węgrzynowicz Jan (1666).

— triumphalis Joanni Casimiro ob.

Biezanowski Stan. (1647).

— triumphalis 2-dae laurae candidatorum ob. Jaskrzewicz Mich. (1690).

**Arcybiskup** obacz: Naramowski Ad. (1724) — Paprocki Bartł. (Gnieźnieńs. 1608).

**Arcybiskupów** (Od) y Biskupów, Rady Korony polskiej snadź przedniejszej, odpowiedź niektórym heretykom: Stanisławowi Sarnickiemu, Jakubowi Sylwiusowi, Andrzejowi Prasznikowi, Krysztophowi Treckiemu y inszym im równym obłądliwym kacerzom. B. m. r. i dr. (około 1565—1567). w 8cc, kart nlb. 32. (sign. G<sub>3</sub>).

Jocher 9763.

Lelewel I. 147. domyśla się, iż druk Szarfenbergerów. — Maciejows. Piśmien. Tom dodat. 401. Czartor. — Ossol.

**Arcybiskupstwa** obacz: Temprowski Mateusz (Kalendarz 1744).

**Arcybractwo** obacz: Geszka Piotr (1766) — Odpusty (Paska arcyb. 1599).

**ARDALESIUS Leon.** Próba na obieranie wiary do zbawienia konieczne potrzebnej, z łacińskiego na polskie przez Baltazara Miaskowskiego przełożona. Kraków, w druk. Fr. Cezarego. 1616. w 4cc.

**Ardens irae** div. ignis ob. Gdaciuz Adam (1643, 46).

**Ardeschow Jacobus** ob. Moschus (1524?).

**Area academica** ob. Lochman Jan M. 1666).

— triplex ob. Madaliński Bonaw. (1674).

**Arena palmaris** ob. Lubomirski 'St. (1736).

**Areola Epigrammatum** ob. Łobżyński (1647).

**Areopagiticus** Hegendorfini ob. Isocrates (1534).

**Areopagus** t. j. wykład ob. Skarga Piotr (1609).

**AREND Chr. L.** Antropos oligobios das ist eine Trost Schrift an dehn... Henrich Brückmann... Als demselben sein... Söhnlein... 1665... verschieden... von Christiano Ludovico Arendes. Thorn, gedruckt durch Mich. Karnall. w 4cc, str. 8.

**ARENDS.** Essai d'un examen soutenu par des jeunes demoiselles sous la direction du Arends. Leopoli. 1779. w 4cc.

**ARENDS Johann.** Christliche Erinnerungs Puncten zum Denckmahl in Eingang des Bibels zu schreiben. Dantzig. 1695. w 12cc.

Jocher 2237.

**ARENDT Karol X.** Kazanie na poświęcenie kościoła przez J. X. Karola Arendta, kanonika kolegiaty, profesora seminaryum Pułtuskiego, proboszcza Audrzejowskiego w kościele WW. OO. Kapucynów Łomżyńskich dnia 2 Września 1798 r. miane. W Łowiczu. B. r. w 8cc, str. 32.

Jagiell.

**Arendy** obacz: Smiglecki Marcin (O lichwie 1607).

**ARENT Tobiasz X. S. Jesu** (1646 † 6 kwiet. 1724). Firmament prawdy według Apostoła 1, 3. Timoth. v. 14. gruntownej prawdy szukającym ofiarowany przez ..... a przez X. Anasztzego Kiersznickiego Soc. Jesu, królewskiego kaznodzieję na ojczysty język z łacińskiego przetłumaczony. Teraz pod zaszczytym wielkiego Imienia Imci

X. Pawła Dominika Dromlera v. J. D. Archidyakona Pułtuskiego etc. etc. do druku r. 1738 podany. W Warszawie, w drukarni Collegium J. K. M. Soc. Jesu. w 4cc, str. 532. Warsz. Uniw.

— Studium polenicum pro Doctrina Catholica susceptum in gratiam studiosae Juventutis Catholicae ex zelo apostolico ad parochias et misiones acatholicis vicinas aspirantis per interrogationes et responsiones digestum a R. P. Tobia Arent Soc. Jesu S. Th. doctore. Vilnae, typis Acad. S. J. 1716. w 8cc. Cz. I. k. 10, str. 197. Cz. II. str. 325. Cz. III. str. 247. Appendix pro graecis catholicis str. 104, a regestrów k. 5.

Przypisanie Konstantemu Brzostowskiemu bisk. Wileńs. i Przedmowa.

Jocher 2802.

W Biels. Katalogu mylnie: Studium polenicum. Jagiell.

— Joannis Żelechowski SS. Trinit. Scutum fidei orthodoxae. Leopoli, typis Confr. SS. Trinit. 1749. folio.

Jest to prawie słowo w słowo przepisane dzieło Arenta jezuitę: Studium Polemicum, bez wymienienia autora tego. Wydanie kosztem Pawła Benoego, W. instygatora, kasztelana Warszaws.

Jocher 2791. — Janoc. Excerpt. 27—8. — Kraszews. Wilno II. 459—60. — Brown. Bibl. S. J. 106.

**Areopag** ob. Skarga Piotr (Areopag 1609).

**Areopagus** Dijs terrestribus severianus terrestri nimirum in Solio Lycaco Venceslao Imperatori nec non Tetrus Larvatorum ejus in solo salii Severus, a principibus olim Imperii in principum reformationem formatus. Nunc a principe scientiarum Tulliano Eloquentiae et ejus in Collegio Grodnensi Soc. Jesu, Auditoribus autecinerali Dramate exhibitus Anno a praeside Iustitiae Deo nato: Item Thesauro-Tribunalitios Congressus succedaneo et proximis pracedaneo. 1718 die 26 Febr. folio, ark. 1. (program dyalogu).

Wizerunki Naukowe 1841. Wilno. T. 55. str. 94 i 5.

— Poloniae 1723. obacz: Kretkowski Fel.

**ARESTI PIERUGOLINO** da Camerino. L'Asia supplicante prostrata al piede

d'Innocentio XI. mentre fu liberata Vienna dall' assedio del Turco con l'esterminio dell' armata ottomana, Oda. In Camerino, 1683. w 4cc, str. 8.

Ciampi Bibliogr. N. 65.

**ARETINO** Piotr. Lettere a Messer Alessandro Pesente di Verona ministro di Bona Storza moglie di Sigismondo I. Re di Polonia. (w T. II. Lettere. Parisii, 1609. str. 60).

Ciampi Bibliogr. I. str. 13. — Eneykl. powsz. Orgelbr. I. str. 158 i 9.

**Aretinus Leonardus** Brauns. obacz: Bruni.

**Aretius** (Marti), Bened., Bernens. († 22 kwiet. 1574). Valentini Gentilis (1566). iusto capitis supplicio Bernae affecti brevis historia et contra ejusd. blasphemias orthodoxa defensio de sancta trinitate. Censura propositionum, quibus nituntur Catabaptistae in Polonia probare baptismum non successisse circumcisioni. Genevae, 1567. w 4cc, str. 67.

Clement. Bibl. curiosa.

**Arfa** dziesięciostrunna 1598. obacz: Laterna.

**Arfföreningen** som aff menige Rijkens Rådih, Ridderskap, Biskoper, Prelater, Ständer, Städher Krijgsfolek, och then menighe Man, ar blefwen förnyet och cendrächteligen stadfast och bekräftiget vthi Norköpings Herredagh. Then 22 Martii ahr 1604. Stockholm, tryckt aff Ignatio Meurer, och fins hoostil kiöps. w 4cc. (sign. A—C<sub>2</sub>).

Jagiell.

**ARGELLES** Jakób z Fleuranie, Major gwardyi w Toruniu.

— Expositio criminum Jacobi d'Argelles. 1731.

— Libellus apologeticus Jacobi d'Argelles. 1731.

— ob. Brodowski Sam. (Corpus j. milit. 1753).

**Argenida** ob. Barelajus Jan (po zawartych kontraktach 1697) — Bugno-cyusz Gabr. (1756) — Trotz Abraham (Bibliotheca polono-poetica 1728).

**ARGENS** J. B. de Boyer (ur. 1704 † 11 stycz. 1771). Nieślność w miłości czyli awantury Markiza de Vandreville

napisane po francuzku przez Markiza d'Argens a teraz nowo przełożone na polski język przez Franc. Jaxyce Makulskiego. W Warszawie, u Dufoura, 1793. w 8cc, str. 244 i 6 kart na przedzie.

Dedyk. wierszem do Wacława i Katarzyny Zakrzewskich kasztel. Nakielskich, podpisana: Franciszek Jaxyce Makulski T. K. N. bywszy S. D. R. — W odezwie do czytelnika oświadcza: Tłumaczenie to moje nie jest co do słowa. Wiele w nim znajduje się nowo dodanych i odmiennych myśli, a wiele też i wyrzuconych, które były przeciwne skromności.

**ARGENTRE** Car. Du Plessis de (1663 † 27 paźdz. 1740). Collectio judiciorum de novis erroribus, qui ab initio XII. seculi usque ad a. 1713 in ecclesia proscripti sunt; censoria etiam judicia insignium acad., et collegior. theolog. apud Germanos, Italos, Hispanos, Polonos, Hungaros, Lottlaros etc. 3 voll. Lutet. Paris., L. Coffin, 1724—26. folio.

Brunet VI. col. 78.

**ARGENTUS** Jan Soc. Jesu. (1561 † 26 list. 1626). Actio pro restituenda Societate Jesu in Transylvania habita a Joanne Argento ejusdem Societatis in Transylvania Vice Provinciali apud Transylvanorum Ordinis Claudiopoli Comitiji generalibus congregatos, die 15 Junij an. 1607. B. w. m. i. r. w 8cc, str. 38.

Branic. — Chreptow.

— Toż. B. w. m. i. r. w 4cc.

— Toż. Coloniae Agrip. B. w. r. w 12cc.

ob. niżej: De rebus Soc. Jesu.

— Copia d'une lettera — al molto Rev. D. Claud. Aquaviva prep. Gener. della medes. compagnia. Delle insolenze delli heretici arriani, fatte nella chiesa et collegio di detti padri in Claudiopoli di Transylvania etc. etc. Breşcia, per li figliuoli di Vinz. Sabbio 1603. w 8cc, str. 14.

Data di Cracovia 1603. il giorno dell' Assontione al Cielo della Beatiss. V. Maria. Backer Bibl. I. 278.

— Defensio Societ. Jesu adversus Mathaei Turoscii Arrianorum et Michaelis Tasnadi Calvinistorum Superintendentium, accusationes, habita a Jo-

anne Argento ejusdem Soc. in Transylvania Vice Provinciali, apud ipsos transylvanorum ordines Medgiesini Comitibus generalibus congregatos, die 14 Septembr. Anni 1605. dum Stephanus Botskai rerum politus Societatem publico e Transylvania decreto proscribere audacteretur.

Katal. Bibl. Ossolińskich ma r 1695. w 8ce. str. 46. lecz jestto część składowa dzieła z r. 1620 p. t.: De rebus Soc. Jesu.

— Ad Sigismundum III. Poloniae et Sueciae Regem potentiss. Mag. Lith. Ducem etc. etc. Joannis Argenti e S. J. Visitoris provinciarum Poloniae et Lithuaniae Epistola de statu ejusdem Societatis in iisdem provinciis. (Na końcu:) Cracoviae, in offic. Andr. Petricovii S. R. M. typogr. A. D. 1615. w 4ce, kart 3 i str. 150.

Jocher 9272 a. — Bentkows. I. 4.

Kijows. — Ossol. — Warsz. Univ. — Wileńs. — Jagiell. — Branic. — Krasieńs. — Dzików — Czartor.

— Tenże tytuł. Editio altera, priore longe completior. Ingolstadij, per Elisabetham Angermorium. Anno 1616. w 4ce, kart 3, str. 244.

Ossol. — Dzików — Przeźdz.

— Apologeticus pro Societate Jesu R. P. Joannis Argenti eiusdem Societatis Jesu. In quo pleraque omnes calumniae, quae in hanc societatem a variis, in causa Venetorum, regni Galliani, Angliae, Boemiae, Transylvaniae et aliarum provinciarum conijci solent breviter ac dilucide refelluntur. Ad serenissimum, Sigismundum Pol. et Suec. regem potentissimum, magnum Lithuaniae ducem etc. Permissu superiorum. Coloniae Agripinae, apud Joannem Kinkium sub Monocerote. Anno 1616. w 4ce, str. 134. Jagiell. — Czartor.

— De rebus Societatis Jesu in Regno Poloniae. Ad Serenissimum Sigismundum tertium Poloniae et Succiae Regem Potentissimum Magni Ducatus Lituaniae Ducem etc. etc. Auctore Joanne Argento ejusdem Societatis in provincia Poloniae Praeposito provinciali. Editio tertia, aucta recenti ejusdem Societatis ex regno Boemiae, Moraviae, Silesiae et Vngariae proseriptione. Dua-

bus item actionibus ab eodem auctore in Transylvania, in ipso generali omnium Ordinum Conuentu habitis. Superiorum permissu. Cracoviae, in officina Francisci Caesarij. Anno 1620. w 8ce, k. nlb. 4 i str. 415. indexu str. VIII.

Do dzieła tego dołączono:

Index virorum illustrium Polonorum quorum hic mentio aliqua fit. k. nlb. 4.

Defensio Soc. Jesu adversus Mat. Turoscas Arrianorum et Michaelis Tansnadii Calvinistarum Superintendentium accusationem. (Bez osob. tyt.) w 8ce, ark. nlb. C<sub>3</sub>. (kart 24).

Actio pro restituenda Soc. Jesu in Transylvania habita die 15 Junii an. 1607. (Bez osob. tyt.) str. liczb. 38.

Backer I. 278. jeszcze ma jakąś edycyą. Cracoviae, 1625. w 12ce, widocznie mylną.

Jocher 9278 c.

Głównie z powodu zarzutów w piśmie. Zeugnis (Wahrhafte) damit Patres Soc. Jesu zu Crakau nach Nilo geführt. Meyntz 1586. — Por. wyżej: Defensio.

Akad. — Chreptow. — Branic. — Czartor. — Dzików — Jagiell. — Krasieńs. — Kijow. — Ossol. — Raczyns. — Warsz. Univ.

— Pie docendi pieque studendi ratio. Cum R. P. Joannis Argenti S. J. sermone de septem B. V. Excellentiss. habitus ad Parthenios Sodales Vilnae, quorum leges et indulgentiae subjiciuntur. Brunsb. per G. Schonfels MDCXIII. w 12ce, ark. A—O.

W przywileju z r. 1612. przedmowa zaczyna się: Ill. et Generosis Parthenicae Sodalitatis invenibus Collegii Brunsberg. Tobias Bretnerus Bibliopola Salutem.

— Septem Excellentiss. Beatissimae Virginis et Modus quotidie eandem salutandi, ejusque coronam et Officium devote recitandi, in gratiam Sodalitatis B. V. Annunciatae in Academia Vilnensi Societatis Jesu. Vilnae, in offic. Josephi Karcani A. 1614. w 4ce, ark. 4.

Przypis Alberta Surowskiego Abramowi Wojnie, bisk. Wileńs.

Jocher 6792. Dzików — Czartor.

— obacz: Bałazy Albert (Narratio 1622).

Kraszew. Wilno II. 427, 453. — Wiszn. VIII. 232. — Bentk. Hist. lit. I. 3—4. — Siarcz. I. — Encykl. Orgelbr. II. 296. — Brown. Bibl. 106. — Ciampi Bibl. I. 13. — Wolf Gesch. der Jesuit. IV. 359. — Bibl. Bunav. T. III. Vol. I. s. 562 b.

**Argo coronata** ob. Czarnecki Stef. (1659).

— Jasonis ob. Rzeszowski F. (1640).

— illus. Andr. Szoldrski ob. Jak-szan (Jaxan) J. P. (1650).

— Opalenia ex antiquo ob. Opaliński Piotr (1673).

— sarmatica ob. Piskorski (1664).

— Szreniawa na wesele St. Lubo-mirskiego ob. Hadziewicz K. (1676).

— theologica Cynerski ob. Zawadzki Simon (1647).

— triumphalis patritia ob. Pienią-żek Henr. (1697).

**Argonauticon** Americanorum ob. Bis-selius J. (1698).

— nuptiale Joan. Opaleński ob. Po-niatowski Stef. (1682).

**Argonavis** Opalenia ob. Opaleński Kaz. (1682).

**Argument** Opery włoskiej w dwóch aktach pod tytułem: Il curioso burlato czyli ciekawy wysmiany. (Scena jest w Genui). B. w. m. i r. w 4ce, k. 2. (po polsku i po włosku).

Warsz. Univ.

— światowej mądrości ob. Jarosze-wicz Hen. (1775).

— opery włoskiej pod tytułem: Credulo czyli łatwowierny. B. m. i r. w 4ce, karta 1. (w drugiej połowie 18 wieku).

Jagiell.

**Argumenta** ob. Albo J. (1566) — Jaenichius Petrus (1712).

**Argumentandi** ratio ob. Valla Geor-gius (de expedita 1520).

**Argumentatus** ad hominem ob. Gru-dziński Jakób (1664).

**Argumentum** Rei. Reverendi Patres Soc. Jesu ab Aula commendatitias Li-teras subreptitie obtinuerunt, a Summo vero Pontifice A. 1759 Apr. 1 literas, quibus Collegium eorum Leopoliense in Universitatem seu Academiam erigere-tur; idque totum fundarunt, super pri-villegio Joannis Casimiri Regis, quod Anno 1661 subreptitie illis fuit colla-tum, quodque a tota Republ. in Comi-tiis sequentibus reiectum, ac protesta-tionibus iteratis Cracoviensis et pluri-morum Palatinatum labefactatum mox

fuit, proinde toto fere saeculo exoletum, et oblivione sepultum. — Jam praesenti scriptura et rationes RR. Patrum Soc. Jesu, ut eorum verbis vulgatae sunt exponuntur, et responsis eadem dilu-centur, ac in Supplemento, Veteres Pro-testationes Equestris Ordinis contra pri-villegium Anni 1661 ac Rescripta Regia adiunguntur. folio, 7 ark.

Jocher 1661.

Ossol.

— Theologiam ex praemissis. Var-saviae, 1708.

— Achileum juratae suo Chironi mentis in Grato discipulo candido Sar-maticae Aquilae pullo Lescone Albo invictum Achillem evincens, contra in-grata suis Chironibus capita militans; nunc vero ad formam dramaticam re-ductum et pro conclusione scholastica actu metagymnastico in alma Academia et Universitate Vilmensi Soc. Jesu ab Illustrissima, perillustri, praenobili ac Magnifica Sarmatico — Palaemonia ju-ventute orbi erudito propositum anno divinioris Achillis sub suo Chirone pro-ficientis sapientia et aetate, et gratia apud Deum et hominis 1717. Kalendis Augusti. B. m. (1717). folio, k. nlb. 2.

Porówn. Lesco.

Jagiell.

— (Grande) virtutum meritum et clarissimorum natalium ab ipsa Vice-Regia potestate, celsissimis... iudicibus deputatis sub auspiciatissimo in areopa-gum Majoris Poloniae ingressu plausu oratorio propositum a Collegio Petrico-viensi Soc. Jesu. Anno 1744. Calissii, typis in Collegio Soc. Jesu. folio.

— triennii philosophici Divarum Tri-nitati, nempe Doctori eminenti S. V. Joanni de Mata et lectissimo Regum Sangvini S. V. Felici Valesio vitae ascet-icae in schola humilitatis Magistro ex-cellenti necnon Doctori mellifluo divo Bernardo amoris gratitudinis et venera-tionis ergo dicatum atque in Aula lite-raria Collegii Sapiehanio - Antecollensis Ord. SS. Trinitatis a Religiosis ejus-dem Ord. publicae disputationi propo-nitur. Anno Dni MDCCL. mensibus Junio et Julio (1750). w 4ce, k. 5.



— felicitatis in N. Schedel obacz: Schedel Nic. (1687).

— in libr. Porphyrii ob. Glogoviensis J. (1504, 1516).

— ob. Cumaeus A. (de fabricat. concord. 1567) — Kostka St. (1727) — Samnocki Elj. (gratit. 1701) — Wyszynski W. (theologicum 1708).

**Argus** (Centoculus) ne ad unum quidem instans sopitus, sed ad omnia, praeterita, praesentia, futura, simplicissimo intuitu, perpetuas agens excubias, seu actissima divinae scientiae arcana, omnem in omni signo infinito lumine attingentia entitatem; nunc praecunte solis aquinatici luce luci publicae patefacta, a Ffr. Carmelitis Discalceatis Coll. Cracov. S. Th. Stud. Anno Domini 1668. mense Octob. die.... hora.... Cracoviae, apud haeredes Christophori Schedel S. R. M. typogr. w 4ce, k. 6.

Dedyk.: Reverend. Joseph a Cruce, visitatori generali Carm. Discalc.

Obejmuje kart 4. Conclusiones theolog.

Jagiell.

**Argyropyllus Joannes** (1416 † 1476) ob. Aristoteles (1519).

**Aria** zum Ehren-Tag des Bieners ob. Roesner Joach. (1666).

— ob. Toruń (1703).

**Ariadne** oratoria ob. Juglaris Al. (1702).

**Arianismus** ob. Adelt M. (Historia 1741) — Arcissevius E. (Scriptum 1649) — Argentus J. (Copia 1603) — Aryanie — Lauterbach S. (socinian. 1725).

**Arias Antoni** (1548 † w Wilnie d. 2 Marca 1591) ob. Constitutiones et decreta (1590) ob. str. 108—117).

Rzepnicki Vitae praes. II. 183—4. — Encykl. powsz. Orgelbr. II. 303. — Kraszewski Wilno II. 442. IV. 34—5. — Jocher T. II. str. 178.

**ARIAS Franc.** z Hispali (ur. 1533 † 23 Maja 1605). Gwiazda zaranna na horyzoncie polskim nowo wschodząca, naybezpieczniejszą drogą prawowiernego chrześcianina do pożądanego portu szczęśliwej wieczności prowadząca, to jest książka naśladowania życia Maryi Panny; — w dziesięciu enotach ewangelicznych icy upodobanych, przyzwoi-

cie różney kondycyi stanom, tak duchownym iako i świeckim służąca. Od W. X. Franciszka Ariasa zakonu Societ. Jesu wydana, nayprzód językami hiszpańskim, włoskim, francuskim i łacińskim, teraz zaś świeco przez pewnego kapłana zakonu Niepokalanego Poczęcia Najswiętszy Panny kongregacyi polskiej Maryana, na język polski przetłumaczona i do druku podana. W Warszawie, w drukarni J. K. Mei i Rzeczy Pospolitey Coll. Soc. Jesu roku 1749. w 4ce, k. nlb. 10, str. 317. i rej. k. 2. (z ryciną Jędrzejowskiego).

Kazimierz Wyszynski, proboszcz gener. zakonu, dedykuje Jerzemu Matuszewiczowi, staroście Stokliskiemu. Tu przytacza ród Matuszewiczów według Strykowskiego i Okolskiego, a dalej genealogię sam wiedzie. Mówi, że tłumaczył dlatego, że jednocześnie wydane Agredy Miasto mistyczne, jest za obszerne. — Opowiada w przedmowie o Zgromadzeniu Maryanów fundowanem przez Stanisława od Jezusa i Maryi Papezyńskiego i bisk. Stef. Wierzbowskiego.

Jocher 5962.

Dzików — Jagiell.

— O naszladowaniu Paniey naszey, Panny przezczystey Bogarodzice Maryey, książkă. W ktorey się wyrâżny opis, piędynkowych teyże Panny enót zamyka; których chrześcianin każdy ku niey nabożny, ma naszladować. Przez W. O. Franciszka Ariasa Soc. Jesu napisana, a przez X. Symonâ Wysockiego tegoż zakonu na polskie przełożona. W Krakowie, w drukarniey Mikołajia Lobá r. p. 1613. w 12ce, 569 str. 9 kart na przodzie i registr.

Jocher 5816 i 8202.

Ossol. — Zielińs. — Raczyns.

— Traktat abo nauka o Różanym Wianku Naświętszey Panny Maryey, w którym się tego Różańca odprawowania osobne sposoby podają i dziwne jego pożytki opisują. Przez X. Franc. Ariasa Soc. Jesu theologa po hiszpańsku wydany i w rozmaite języki przełożony. A teraz częścią skrócony, częścią też rozszerzony y objaśniony, y na polskie przez X. Simona Wysockiego tegoż zakonu przetłumaczony. W Krakowie, w drukarni Jana Szarffenbergera R. 1611. w 8ce, k. tyt., 3 k. i 284 str.

Od str. 153. Wieniec Najśw. Panny. Od str. 207. Różańców kilka z ksiąg Jana Justa Lantspergiusa. Od str. 247. Psalterz Najś. P. Maryi.

Jocher 6789. — Bandt. Hist. druk. Kr. p. I. 281.

Jagiell. — Krasinś. — Ossol. — Uniw. lwow.

— Wielebnoy Oyca Franciszka Aryasa Soc. Jesu theologa Trzy Tractati Duchowne: 1) O Duchownym postępku. 2) O prawdziwey nieufności sobie same-mu. 3) O umartwieniu samego sobie. Wprzód z włoskiego na łacińskie a teraz z łacińskiego na polskie nowo przełożone. W Poznaniu, w drukarni Jana Wolraba 1610. w 4ce, 2 k., str. 463 i 2 karty.

Imię tłumacza: X. Wojciech Mesocheinus Pacost (Półgęskowicz), jest pod przemową do Panien zakonych zakonu św. Benedykta.

Jocher 6054.

Branic. — Czartor. — Jagiell. — Ossol. — Uniw. lwow.

— Zdroy wody żywey albo ćwiczenia wielce świętobliwe o przytomności Bożey które X. Franciszek Arias S. J. po hiszpańsku napisał: a teraz onóż X. Simon Wysocki na polskie przełożył. W Krakowie, w drukarni Jana Szarffenbergera r. 1611. w 8ce, 63 str. i 1/2 ark. na przodzie.

Jocher 5812. — Maciejow. Piśmiennictwo. Ossol.

**Arien** etlicher theils geistlicher theils weltlicher Reime in sechstheile aufgeben von Heinrich Alberten. Cum privilegio. Tytuł miedziorytowy. B. w. m. i r. folio. Każda część ma osobny tytuł obszerny. I. Theil. Königsberg in Preussen zum drittenmal gedruckt bey Paschen Mensen im Jahr unsers Heyls. 1646. str. 25. Dedykacya Louisen-Charlotten und Hedewig Sophien Margräffinen zu Brandenburg anno 1642. Mit königl. Mayt. zu Pohlen u. Schweden privilegii. — Ander Theil 1643, dem Heinr. Schützen königl. Capellmeister, seinem Hr. Oheim a. 1640. zuge-schrieben. str. 20 i k. nlb. 3. między str. 12 a 13 jedna str. niezobowana. — III. Theil 1643. kart nlb. 14. — IV. Theil 1645. str. 24. — V. Theil 1645.

Dedyk. Sigism. Scharffen, kart 14. — VI. Theil 1645. Dedyk. dem Conr. Buckstorff Brandeb. Ober-Cammerherrn, kart 14. — VII. Theil 1648. Königsberg, bei dem Autor. B. w. dr. k. 14.

Nuty z tekstem, który pisali: Simon Dach, Robert Robertin, Heinr. Albert, J. S., Chas-minido, C. V. M. Sichamond (Sim. Dach), Christoph Wilkaw, M. Georg. Mylius, P. S., Andr. Adersbach, Mich.) B(ehm.), Ber-rinthe, Martin Opitz, Barchedas, Celadon, Joh. Peter Titz, Christ. Kaldenbach, Joh. Sand., C. W., Jonas Dan. Koschwitz. Głównie zasilił ten zbiór poezya Simon Dach.

Z melodyj dotyczących rzeczy polskich, są te: I. 24. Laxas juvenus. Aria polonica podp. Sichamond (S. Dach). II. 13. Proportio nach Ahrt der Pohlen. III. 22 i 23. Multa gaudia. Tantz nach Art der Pohlen, podp. (S. Dach). V. 9. Bey Actu oratorio v. Clurff. zu Brandenb. nach Belehnung von Kön. in Pohlen. 30 Nov. 1641. V. 19. Tantz nach Art der Pohlen. V. 20. Aria polonica podp. Celadon. VI. 12. Hrn. Conr. von Burckstorff vor seiner Abreise zu kön. May in Polen. VII. Letztes Ehren-Gedächtniss Chr. Joach. v. Packmohr Kön. May. zu Pohlen Cammerherrn, podp. S. Dach. — Inui których tu pieśniami uczczono są: Hel. Hartmannin, Joh. Er. Adersbach, Magdal. Albertin, Martin Opitz w Boberfeld, Christ. Maraun, Elis. Starckin, Ern. Kappe, Hier. Weinbeer, Cath. Pantzerin, Sigism. Scharff, Anna Schlieben, Bernh. Schön, Rein. Mauverek, Barb. Witpohlin, Mart. Newman, Helene Pröhken, Cather. Kittlitz, Rottge Tiefenbrock, Ahasverus von Brandt, Euphr. Mislente, Cath. Harderin, Dietr. Schwartz, Georg Blum, Greg. Schubert, Mich. Friese, Reinh. Michael. — Dzieło zalecili wierszami łacińskimi Alb. Linemann prof., Valent. Thilo prof.

Przywilej króla Władysł. IV. z Warszawy 21 Aug. 1645. zabrania przedruku pod karą 200 złp. Jagiell.

Inna edycya jedną osobną całość tworząca jest:

— Poetisch musicalisches Lust Wäldlein das ist Arien oder Melodeyen etlicher theils geistlicher, theils weltlicher, zur Andacht, guten Sitten, keuseher Liebe und Ehren-Lust dienenden Lieder. In ein Positiv, Clavicimbel Theorbe oder anders vollstimmiges Instrument zu singen gesetzt von Heinr. Alberten. Erstlich gedruckt zu Königsberg in Preussen. B. w. r. (1645). folio, ark. nlb. sign. N<sub>6</sub>.

Tytuł pierwszy w rycinie miedziorytowej Na odwołanie tytułu wiersze podpisali: Alb. Linemann i Val. Thilo. Całość obejmuje 144 pieśni, których autorami: S. Dach, J. P. Titz i inni. Do polskich odnoszą się: N. 24. Aria polonica. Laxat sibi. N. 38. Utere lactitiae. Proportio nach Art der Pohlen. N. 67. Auf C. Marau Hochzeit. Tantz nach Art der Pohlen. N. 68. Multa gaudia. Tantz nach Art der Pohlen. N. 83. Als die hochlöbl. Kronen Pohlen und Schweden zum Krieg rüsteten 1635. N. 84. Da Stillstand geschlossen 12 Sept. N. 109. Bey Actu Oratorio von Churf. Brandeb. nach empfangener Belehung von Kön. in Pohlen 30 Novemb. 1641. — Do całości zbioru tego należy: Musicalische Kürhs - Hütte welche uns erinnert menschlicher Hinsälligkeit, geschrieben und in 3 Stimmen gesetzt. (Aryi 12). folio, dwie edycje, każda po 5 kart. — Na końcu jednej wyrażono: Gedruckt zu Königsberg bey Pasche Mensen, im Jahr 1646. Jagiell.

— obacz: Albert Heindr.

**ARIOSTO** Ludwik (1474 † 1533). Poema Orland szalony, z włosk. Ludwika Aryosto przekładania Piotra Kochanowskiego w Krakowie, 12 Marca 1798. Jan May. w 8ce, 4 k. (Uwiedomienie).

— Orland szalony, wiersz Ludwika Aryosto w pieśniach XLVI. niedgys kardynałowi Hippolitowi z Esty ofiarowany z argumentami Ludwika Dolce. Przekładania Piotra Kochanowskiego, dzieło pośmiertne, aż do końca pieśni 25 doprowadzone, w Bibliotece akademii krakowskiej odkryte, pierwszy raz we II. tomach wydane (przez X. Jac. Przybylskiego). Kraków, w drukarni J. Maja 1799. w 8ce. Tom I. str. 432 i 10. Tom II. str. 444 i 4.

Kraśniń. — Jagiell. — Zieliń. — Chreptow. — Ossol. — Czartor. — Uniw. lwow.

**Arista** logicae obacz: Axak Gabr. (1645).

**Aristarchus** ad academicos ob. Clagius (Klage) Tom. (1643).

**Ariste** ob. Leszczyński Stanisław (1750).

**Aristides** justus obacz: Titius Joh. (1650).

**Aristobule** ob. Dialogue (1763).

**Aristogenes** ob. Uwaga polityczna na skrypt (1697).

**Aristomenes** ob. Lafontaine H. Jul. A. (1799).

**Aristonous** obacz: Dernatowicz S. (1775).

**ARISTOPHANOUS**, eutrapelotatou komikou Plontos. Aristophanis facetissimi comici Plutus. Ad lectorem (19 wierszy). Norimbergae apud Jo. Petreium Anno MDXXXI. cum privilegio (1531). w 4ce, kart nlb. 52. Tekst grecki i łaciński.

Dedyk.: Sewerynowi Bonerowi burgrab. i żupnikowi krak. przez Thom. Venatoriusa. (kart 2). Na ark. n<sub>3</sub>. Eobanus Hessus Anselmo Ephorino, amico suaviss. suo (wiersz). — Wspomina tu Venatorius, że Boner wysłał syna na nauki najpierw do Niemiec, potem do Włoch.

Czartor. — Jagiell.

**ARISTOTELES**. Aristotelis de arte rhetorica libri tres, Carolo Sigonio interprete (pod tem drzeworyt pół kozła z rogami). Cracoviae, ex offic. Stanislai Scharffenbergii Anno Dni 1577. w 8ce, k. nlb. 12 i str. 231.

Na odwrotnej stronie tytułu herb Junosza i pod nim 6 wierszy łacińskich, podpisał M. J. U. — Dalej dedykacja Łukaszowi Podoskiemu proboszczowi Gnieźnieńskiemu, kanonikowi i administratorowi biskupstwa krakowskiego, którą podpisał Marcin Ujazdowski. Poczem są umieszczone świadectwa autorów o dziełach wymowy Aristotelesa, spis omyłek a na ostatniej stronie jest drzeworyt, który przedstawia rozprawiającego nauczyciela.

Jocher N. 113. — Wiszniew. Hist. lit. VI. 143, 172. — Ciampi I. 14.

Akad. — Czartor. — Jagiell. — Ossol. — Kórnic. — Kijow. — Dzików — Zieliń. — Moszyń.

— Argumentum in librum Porphirij in kathogorias Arestotiles ob. Głogovicensis J. i Versor Joan. (1516).

— Auctoritates Aristotelis et aliorum philosophorum per modum alphabeti ob. Beda.

— Descriptio Universae naturae ob. Carpentarius Jacob (1576).

— Dialectica graece ex Aristotele compendiose collecta per Joannem Ursinum.

Juszyń. II. 291. — Ursinus Grammat. 1619. edit. G. Trądkowski.

— Aristotelous peri tes katha hypnon mantikes. Aristotelis de divinatione per

somnum. Josephus Struthius Posnaniensis ad Lectorem. Quam sit Aristoteles graeco sermone venustus — Lector si dubitas experiare rogo. — Hic ille est, merito quem dixeris alpha Sophorum. — Summus enim vere est verus Aristoteles. — Hunc lege, cognosces graecae quam plurima linguae — Commoda, quae vulgus nescia turba negat. Cracoviae, MDXXIX. (Na końcu:) Cracoviae per Math. Szarffenbergk MDXXIX (1529). w 8cc, k. nlb. 8. druk grecki drobny.

Na ostatnich 2 kartkach są: Sententie Aristotelis philosophantibus apprime utiles. (Po grecku z tłumaczeniem obok).

Przypis do Stan. Biela kanon. krak.

Joher 122, 125. Czartor. — Ossol.

— Epitome figurarum in libros phisicorum 1519. ob. Vratislaviensis.

— Ethicorum Nicomachiorum libri X. Ex Dion. Lambini interpretatione graecolatini Theod. Zwingeri argumentis atque scholiis, tabulis quinetiam novis methodice illustrati etc. Basileae, Eusebii Episcopi opera ac impensa. 1582. folio, str. 36, 726, 15. (Ex offic. Henricpetriana).

Dedic.: Alex. duci Slucensi et Copeliensi, Theod. Zwingerus. — W dedykacji mówi Zwinger, że Alex. Radziwiłł odbywając podróż naukową po Niemczech i Francji wraz z Janem Dzierzeczusem sekret. królew. odwiedził go w r. z. Chwali ród Radziwiłłów i Aleksandra, matkę Katarzynę z Tenczyńskich wdowę. — Ob. niżej: Politicorum libri (1582). Jagiell.

— Eticas traducidas al castellano. Hispali (Sevilla) per Meinardum Ungut e Lancalao (1493). w 4cc.

— Etyki Arystotelesowej to jest iako się każdy ma na świecie rzadzić z dokładem ksiąg dziewięciorga. Pierwsza część w której pięciorgo ksiąg. Pożyteczne każdemu nie tylko do poezycznego na świecie życia, ale też aby człowiek każdy wiedział, którym sposobem ma przechodzić do nawietszego na świecie błogostawieństwa i szczęścia. Przydane są do każdego rozdziału przestrogi, które trudniejsze rzeczy krótko wykładają. Przydatki też są położone na końcu ksiąg każdych, dla gruntowniejszego rzeczy w księgach tkniomych wyrozumienia, częścią dla zaostre-

nia dowcipów buyniejszych potrzebne, przez doktora Seb. Petricego medyka. W Krakowie, w drukarni Macieja Jędrzeiowczyka 1618. folio, str. 408 i Porządne spisanie kart 10.

Księga I. ma dedykacją do Wawrzyńca Gembińskiego arcybiskupa Gniezna, oraz dwa rejestra. — Księga II. przypisana Janowi Jędrzejowi Próchnickiemu arcybiskupowi Ziemi ruskich. — Księga III. Henrykowi Firlejowi z Dąbrowice biskupowi Płockiemu, podkancl. koron. — Księga IV. Piotrowi Firlejowi z Dąbrowice wojew. Lubelsk. — Księga V. Mikołajowi Firlejowi kasztelanowi Bieckiemu. — Więcej ksiąg nie wyszło. Każda księga ma osobny tytuł. Na odwrocie każdej są na herby wiersze M. Waw. Śmieszkowicza.

Joher 152. miał widocznie inny tytuł dzieła, krótszy i jak pisze w notach, bez wymienienia tłumacza.

Warsz. Uniw. — Ossol. — Branic. — Kraśń. — Jagiell. — Raczyń.

— Aristotelis de juvena et senectute, vita et morte libellus, cum scholiis Michaelis Ephesii, Mart. Cromero interprete. w 8cc, kart nlb. 22. (ark. E<sub>6</sub>). Na końcu imię drukarza: Hie. Vie. (Hieronymus Vietor).

Przypisanie do Jana Chojeńskiego biskupa Przemyskiego, datowane z Krakowa 1532 roku. Dalej: Ode dicolos distrophos, Gliconice et Asclepiadeo Choriambico constans (24 wiersze). Oprócz scholiów Efezjusza, są tu i noty Kromera na brzegach; text i scholia są jego tłumaczenia. Na karcie ostatniej herb Habdank pod infułą. Joher 123. Czartor. (brak tytułu).

— Libri de anima Aristotelis philosophorum peripatetice familie principis sub gemina translatione. Ad lectorem Rudolphi (Agricola) Vasserburgensis (wierszy 8). Florianus Unglerius Civis Cracovien. impressit. Anno Dni 1512. w 4cc, kart nlb. 84. (ark. od A—X<sub>4</sub>). druk gocki.

Wydanie Rudolfa Agricoli młodszego. Tytuł w ozdobach drukarskich białych na tle czarnem, mających w górze orta polsk. w dole herb Krakowa. — W ark. 1. są dwie duże ozdobne litery początkowe, drzeworytowe, dalej idą mniejsze do ark. K. Poczem zestawione miejsca próżne i zastąpione zwykłymi literami. — Wierzbowski T. (Bibl. Polon.) znaczy liczbę kart 1. 88.

Jagiell — Ossol. — Warsz. Uniw. — Dziaków — Włocław. — Bibl. Pawlikows.

— *Trium librorum de anima Aristotelis familiaris expositio cum ordinatissima questionum per difficultates seu dubia dissolutione ad intentionem doctoris subtilis pro honore Dei et utilitate communi in gimnasio Cracouiensi congesta.* (Na końcu:) *Impressum Cracouie curriculo virginici partus 1513.* per Florianum Unglerium. w 4cc, kart XCII. (właściwie 82, pomyłka jest w liezbowaniu) i 6 k. nlb. druk gocki.

Karty są liczbą rzymską znaczone, lecz błędnie i nie wszędzie. Tytuł wśród kwiatowych (we wazonach) ozdób drukarskich, na których wierzchu orzeł polski, u spodu zaś herb Krakowa. Dzieło niniejsze, różne jest zupełnie od dzieła pod podobnym tytułem przez J. Głogowczyka wydanego.

Joher 139.

Kraśn. — Ossol. — Jagiell. — Czartor. — Włocławs. — Dziedusz. — Pawlikows.

— *Libri de anima Aristotelis philosophorum peripateticę familię principis sub gemina translatione.* Ad Lectorem Rudolphum Vasserburgensis (junior). Si tibi cuncta placet phisicos archana latentis — Noscere philosophi quae docuere senes — Consule Aristotelis praeclara volumina magni — Quo vix in terris doctior alter erat. — Et quamvis lacer ante fuit, mendosus et asper, — Jam tamen hic phoebi clarior orbe nitet. — Hunc lege sub gemino procussum interprete nuper. — Hic ubi Croca suos tendit ad astra lares. (Na końcu:) wierszy 14 na cześć Jana (Argyropula) i Wolfganga (Mosnauera?) — poczem: *Impressum Cracouię, in edibus domini Joannis Haller. Anno post virgineum partum 1519.* w 4cc, kart nlb. 75. druk łaćniński, tytuł w obwódce drukarskiej z cyfrą w górze Jana Hallera.

Liber II. zaczyna się od ark. D<sub>5</sub>. Liber III. od Kij. Inicyały w literach dużych ozdobnych.

Joher 121. — Wiszniewski III. 215, 323. VI. 324. — Janoc. I. 8. Nach. v. Büch. IV. 130.

Ossol. — Jagiell. — Czetwert. — Akad. — Czartor. — Kraśn. — Dzików — Kórnic.

— *Priorum analeticorum Aristotelis philosophorum principis libri duo castigati impressi secundum exemplar Jacobi Stapulensis.* (Herb Polski, Litwy i Krako-

wa oraz cyfra Halera). Na końcu: *Expliciuunt Priorum analeticorum libri duo Aristotelis emendate impressi Cracouie impensis domini Iohannis Haller. Anno salutis millesimo quingentesimo decimo (1510). Die octavo supra decimum Aprilis.* w 4cc, k. nlb. 60. druk gocki.

Joher 92.

Czartor. — Czetwert. — Jagiell. — Ossol. — Branic. — Kraśn. — Włocławs.

— Tenże tytuł. (Tytuł ten wśród drzeworytu, który w górze ma orła polsk. z litera S. na piersiach, w dole zaś herb Krakowa). Na końcu: *Impressum Cracouie in edibus dni Joannis Haller. Anno 1518.* w 4cc, kart nlb. 66. (ark. sign. liiii). tylko pierwszy wiersz tyt. druk gocki.

Liber II. zaczyna się na odwoicie karty F<sub>2</sub>. Inicyały rozdziałów z liter ozdobnych.

Joher 93.

Jagiell. — Ossol. — Zyg. Pusłows. — Kórnic. — Dzików — Dziedusz.

— *Liber posteriorum analeticorum 1499.* ob. Głogoviensis Joannes.

— *Summi philosophorum principis Aristotelis libri octo de phisico auditu, phisicorum appellati jam denuo vigili cura et diligenti studio castigati correcti et bene emendati.* Quibus vniversaliter et in genere totum negocium phisicum et vniversalia philosophie principia per que propter quid aliorum ostenditur, continentur. Ad lectorem. Semina si iuuerit vel causas noscere rerum — Entia nature quidue gerant proprij — Hue age reflectas aciem studiosa iuuentus — Consule Aristotelis dogmata rara vafri. *Impressum Cracouiae. B. r. i dr. folio, kart nlb. 83.* Druk piękny gocki, bez kustoszów, na inicyały iniejsca zostawione.

Joher 114. — Żebrowski Bibl. str. 97.

Czartor. — Ossol. — Jagiell. — Bibl. Pawlikows.

— *Libri octo phisicorum Aristotelis per Joannem Argyropylum e graeco in latinum traducti. Joannis Camertis ordinis minorum, theologorum minimi, in novam Aristotelis translationem epigramma (12 wierszy). Na końcu: Phisicorum Aristotelis liber octauus et ultimus finit per Joannem Argyropylum accuratissime*

e greco in latinum translatum. Impresum Craecouię in cđibus fanati viri dni Joannis Haller ciuis Craecouien. Anno saluatoris Jesu Christi 1519. w 4ce, kart nlb. 121.

Na odwr. str. tytułu: Wolfgangus Mosnauer liberalium artium Magister theologo et philosopho (sic) doctissimo Joanni (sic) Camerti. S. D.

Jocher 115. — Zebrawski Bibl. matem. 97. Ossol. — Jagiell. — Czetwert. — Krasinś. — Czartor. — Warsz. Univ. — Kórnic. — Dzików — Moszyński.

— Aristotelis Stagirite philosophorum maximi Economicorum Libri duo sub gemina translatione. B. m. r. i dr. w 4ce, k. nlb. 14.

Druk tenże co Textus Elenchorum (bez r.). Na karcie tytułowej recto: 12 wier. lac. Ad Lectorem, verso: Prologus Leonchardi Aretini. In libros Economicorum.

Jocher 153. Czartor.

— Oeconomicorum Aristotelis libri graecis et latinis annotationibus suis locis illustrati. In quibus pia, grauia, et Christiana documenta sunt omnia. Hos aere modico, si coemes et leges, aliis quoque ut emant et legant author eris, et ipse iterum atque iterum emere non grauaberis. (Na końcu:) Craconiae per Mathiam Scharffenberg iij die Martij Anno MDXXXVII (1537). w 4ce, kart nlb. 18.

Dedyk. Ad generosum et spectabilem Dnum Franciscum Bonerum insignis urbis Craecouiensis consularem virum prudentem munificum, literis et eruditione praestantem, singularem studiosorum Mecaenatem M. Georgius Libunus Lignicensis Presbyter ex aedibus nostris Craecouiae. An. 1537. — Ad eundem epigramma (po grecku). — Leonardi Aretini in libros Oeconomicorum Aristotelis prologus ad Cosmam Medicen. (kursywa).

Janoć. I. 168. III. 195. Nachr. IV. 188. — Jocher 154. — Jocher i Wiszniewski VI. 181. mają rok druku mylnie 1532.

Czartor. — Czetwert. — Szembeka.

— Oekonomika Aristotelesowa albo raczej nauka domowego gospodarstwa. Kraków, druk Łazarza, 1601. fol., s. 107.

Arystoteles idzie do str. 52, a dalej przydatek tłumacza i rejestru str. 7. Tłumaczył Seb. Petrycy. — Dedykacya do Mikołaja Oleśnickiego.

Maciej. Piśm. II. 984.

Warsz. Univ. — Branic. — Czetwert. — Krasinś.

— Oekonomiki Arystotelesowey to jest rządu domowego z dokładem księgi dwoie. W których się może nauczyć każdy gospodarz, iako się obchodzić z żoną, z dziećmi, z czeladzią, z maiętnością. Na końcu ksiąg jest przydatek, w którym się szerzey i łacniey dokłada, co do teyże materycy należy. Powtóre wydane, poprawione y w wielu rzeczach potrzebnych przyczynione na pożytek y zaostrzenie umysłu z pracy Dra Seb. Petrycego, medyka. W Krakowie, w drukarni Macieja Jędrzejowczyka 1618. folio, str. 135, przedmowy i rejestrow kart 4.

Na odwrocie tytułu wiersz na herb z podpisem D. S. P. M. (Seb. Petrycy). Od str. 44 do 135. są przydatki Petrycego, początkowe zaś 43 str. są tłumaczeniem z Arystotelesa, z objaśnieniami tłumacza po każdym rozdziale. Nadto na przodzie 2 ark., na których dedykacya do Mikołaja Oleśnickiego, kasztelana Radomskiego.

Jocher 155.

Krasinś. — Branic. — Jagiell. — Ossol. — Raczynś. — Warsz. Univ.

— Aristotelica philosophia quaestionibus ac notis illustrata cum notis illustr. Rudzki. Lublini, 1750. w 12ce.

Jocher 160.

— Polityki Arystotelesowey to jest rządu Rzeczypospolitey z dokładem ksiąg ośmioro. Część pierwsza. Pożyteczne nie tylko pospolitemu człowiekowi, który stąd może wiedzieć, iako się ma w Rzeczypospolitey sprawować, iako ma swoim przełożonym poddaność oddawać, iako się ma z swemi własnymi sprawunkami do pospolitego pożytku przychylać; ale też więcej ludziom przełożonym, iako się mają z podwładnemi obchodzić, iako buntów y niezgody uchodzić, iako niedostatkom y zbytcom zabiegać, iako dostatnią spokojną Rzeczypospolitą czynić. Przydane są do każdego rozdziału przestrogi, które krótko rzeczy trudniejsze ułacniają. Przydatki też są położone na końcu ksiąg, częścią dla dokładniejszego wyrozunięcia rzeczy w księgach zamkniętych, częścią dla zaostrenia dowcipów ludzkich potrzebne przez doktora Sebastjana Petrycego medyka. W Krakowie, w dru-

karni Symona Kęmpiniego, 1605. folio, kart 13. rejestru 6 i str. 472.

— Toż. Część wtóra: Księgi piąte, w których o przyczynach skazy Rzeczypospolitey uczy str. 128. Księgi szóste, w których o złych Rzeczachpospolitych y o ich z kluby swoiey wykrotach uczy str. od 129—200. Księgi siódme, w których najlepszą ile na tym świecie może być Rzplta opisuje str. 201—308. Księgi ósme, które w sobie zawierają urzędowe ćwiczenie młodzi y krótka naukę o sprawach wojennych str. 309—421. Rejestru k. 5.

Dedyk.: Ks. I. Zygm. III. królowi polsk. Janowi Zamoyskiemu kancl. i Bernatowi Maciejowskiemu bisk. kart 12. Ks. II. Benedyktowi Woynie bisk. wileńsk. Ks. III. Marc. Szyszkowskiemu bisk. łuck. Ks. IV. Mikołajowi Zebrzydowskiemu wojew. krak. Ks. V. Mikoł. Chr. Radziwiłłowi, wojew. wileńsk. Ks. VI. Stan. Mińskiemu wojew. łęczyc. Ks. VII. Januszowi z Ostroga na Zaslawiu wojew. wołyńsk. Ks. VIII. Mik. Oleśnickiemu kaszt. małoposk. — Portret Zygm. III. roboty Łuk. Kiliana w Augsburgu. Wiersze przy dedykacyach wszystkie pióra Petrycego. — W niektórych egzemplarzach jest przydatek do piątych ksiąg po str. 128. jeszcze str. CXXIX—CXXXVIII. pod napisem: Jesli żydowie więcej podeyrzani y gorszy są Rzpltey niżli Ormianie. (Tutaj dość zajmujące szczegóły przeciw Ormianom we Lwowie, jak zagarniali handel i wykupywali domy).

Joher 156.

Chreptow. — Czartor. — Jagiell. — Warsz. Uniw. — Krasińsk. — Ossol. — Branic. — Uniw. lwow. — Raczyńsk.

— Aristotelis politicorum libri tres latine versi per Carolum Sigonium. Cracoviae, 1557—1577.

Ciampi 69. T. I. s. 14. nie opisuje bliżej. Edycya skądinąd nie znana, być więc może, iż Ciampi się omylił.

— Politicorum libri 8. Ex Dion. Lambini et P. Victorii interpretationib. puriss. graecolatini Theod. Zvingeri argumentis atque scholiis, tabulis quinetiam in tres priores libros illustrati: Victorii commentariis perpetuis declarati. Pythagoreorum veterum fragmenta politica a Jo. Spondano conversa et emendata. Index rerum et verborum pleniss. Cum grat. et privil. Caes. Maj. ad decennium. Basileae, Eus. Episcopi

opera ac impensa. 1582. w 8cc, str. 20, 623 i 13.

Dedyk.: Alex. Duci Stucensi et Copeliensi (Radziwiłł) a T. Zvingero.

Jagiell. — Warsz. Uniw.

— Problemata Aristotelis. Gadki z pisma wielkiego philozofha Arystotela y tesz inszych mędrców tak przyrodzoney iako y lekarskiej nauki z pilnością wybrane; pytanie rozmaite o składności człowieczich członków rozwijające; ku biełkości rozmowy ludzkiej tak roskoszne iako y pożyteczne. (Rycina pod tym tytułem wyobraża filozofa). Na końcu: Prassowano w Krakowie przez Floriana Unglera roku od narodzenia Bożego 1535. w See, ark. przeszło 15.

Druk takiż jak w Herbarzu Falimierza r. 1534. u Unglera drukowanym.

Janoc. wymienia drukarnią Szarffenberga. — Tólmaczem (choć na tytule nie wymieniony), jest Andrzej Glaber z Kobyłina. Na odwr. karty tyt. zaczyna się dedykacya: Wielmożney Paniey y dobrze zaczoney, Paniey Hedwidze z Kościeleza, kasztelance Zarnowskiej, Zupnicze, Wielkiej rządceiny, Burgrabiney Krakowskiej, Oświecimskiej, Zatorskiej, Bieczskiej, Rapstinskiej, Czechowskiej etc. Starościney Paniey łaskawey, M. Andrzej Glaber z Kobyłina służbę swą wskazuje. W Krakowie, w dzień czwartkowy 1 lipca 1535. — Ob. Glaber. — Były trzy edycye z jednej daty. Joher 149. — Janocki I. 89.

Czartor. — Ossol. — Szembek. — Krasińsk.

— Problemata abo pytania o przyrodzeniu człowieczym z łacińskiego na polski język przełożone przez . . . . Do których przydane są y przedmowy, aktom weselnym i pogrzebnym służące, przez Kalixtego Sakowicza. W Krakowie, roku AXK (1620). w 8cc, kart 6, str. 249 i kart nlb. 24.

Miejscę druku i rok podano literami greckimi ( $\beta$  *anacopie rozov AXK*). Rzeczywiście jesto druk Kijowski.

Na odwrotnej stronie tytułu herb Drewińskich, pod nim hexastych polski. — Przypisał Laurentemu Drewińskiemu, cześnikowi Wołyńskiemu, podpisany w Krakowie 1620. Kalixty Sakowicz (obacz pod Sakowicz).

Objemuje rozdziałów 26. pierwszy: o twarzy człowieczej.

Juszyński II. 150 i Joher I. N. 150, uznają to za przekład Problematów Arystotelesa. — Maciejowski Piśmieu. III. 671. twierdzi, że

nie tyle tu Aristoteles źródłem ile Albertus Magnus. — Cato dzieło, to przedruk Glabra z Kobyłina z r. 1535. z zamileżeniem źródła. Dla zatajenia wydawca zmienił układ, przeistoczył tytuły rozdziałów, niektóre opuścił, inne upstrzył swemi dodatkami. — Ob. Sobieszczański w Bibl. Warsz. 1849. Tom 2 (515—524 str.).

Dzików — Uniw. Warsz.

— *Problemata Aristotelis determinantia multas questiones de variis corporum humanorum dispositionibus valde audientibus suaves.* (Na końcu:) *Impressum Craeovie per Mathiam Scharffenberger.* Impensis vero Marci Scharffenberger, civis ac bibliopole Craeonien. Anno Domini MCCCCCXXVIII (1528). uigesima sexta die Februarii. w See, kart nlb. 32. to jest sign. Evi. Druk gocki drobny.

Jocher 148. — Wiszniewski Hist. Lit. IV. 128. znaczy datę 1527.

Akad. — Czartor.

— *Textus parvuli philos. moralis* 1517, 1531. ob. Brede de Konitz.

— *Textus pervuli philos. naturalis* 1512, 1513. ob. Brede — Stobnica Jan.

— *Textus elenchorum Aristotelis.* *Impressum Craeoviae.* B. r. i dr. w 4ce, kart nlb. 36. Druk gocki.

Na pierwszej karcie: *Liber primus sophistorum elenchorum, id est syllogismorum apparenter redargutiuorum: feliciter incipit.* Na karcie dziewiętnastej verso: *Liber secundus sophistorum elenchorum feliciter incipit.*

Jocher 94.

Czartor. — Jagiell. — Ossol. — Dziedusz. — Bibl. Potock. w Brzeżanach.

— *Textus elenchorum Aristotelis.* (Tytuł w ozdobaach druk. z cyfrą J. Hallera w górze). Na końcu: *Apud inelytam Poloniae Craeoviam, MDXXI.* w 4ce, k. nlb. 36. (ark. sign. Giiij). tylko tytuł dr. goc.

Na odwrocie tytułu dedykacya: *Magnifico ac eximio artium et juris pontificij doctori, dno Jacobo Erdziessnow, inclite Academie Craeovien. rectori, ac ecclesie collegiate canonico Christophorus Stratander Steynensis se commendatum reddit.* Z datą: *Craeuij ex diuę Marię Pedagogo.* Anno MDXXI.

Jocher 95.

Jagiell. — Czartor. — Ossol. — Kórnice.

(Aristoteles) *Asserta de physico auditu, ad mentem Angel. et ecclesiae*

*Doctoris D. Thomae Aquinatis. Ex doctrina Aristotelis decerpta.* Ac publico certamini a F. F. Carmel. Disceat. philos. studiosis exposita. Anno sanetiss. jubilaci mense... die... hora 2. post meridiem. Craeoviae, in officina Val. Piatkowski An. Dni 1650. w 4ce, kart 8.

Dedyk.: *Joanni Remiszewski (popr. piórem na Romiszowski) praepos. Lascensi, Scholast. Craeov. Lanciae Canonico.*

Jagiell.

— *Aristoteles in Alma Academia et Universitate Vilnensi per Suprema AA. LL. et philosophiae laurea decertans.* Vilnae, 1749. w 4ce, ob. Hylsen Józef.

— *Eurippus Aristotelis sub auspicio Swinarski.* Calissii, typ. Coll. Soc. J. 1726. ob. Swinarski.

Porównaj: *Awedyk Conchylium Euryppi.* 1728.

— *Exercitium physicorum exercitarii solitum per Faaultatis Artium Decanum studii Craeov. pro bacalauriandorum et magistrandorum in Artibus completionem.* ob. Głogoviensis J.

— *Flores Aristotelici radio Aquinatici solis perfusi a F. F. Carmel. disceat.* 1660. ob. Flores.

— *Utilissima introductio in libros de anima Aristotelis ob. Joa. Faber Stapulensis* (1510, 1518).

— *Logica .... juxta mentem D. Thomae Angelici doctoris in sua principia scientifice resoluta et a FF. Carmelitis Disceat in Conventu Craeoviens. SS. Michaelis et Josephi philosophiae studiosis publicae eruditorum censurae exposita.* Anno a Partu Virginis 1650. mens. (Octob.) die (9) hora (2 post merid.) Craeov. apud Lucam Kupisz SRM. typ. 1650. w 4ce, kart 8. Ossol.

— *Nova et antiqua methodus sciendi auctore Aristotele.* Lublini, 1749. folio. ob. Toczyński.

— *Philosophiae rationalis assertiones ex dialectica Aristotelis a Ordin. B. Mariae de Monte Carmelo FF. Carmelitis Disc. sub tempus adv. praepositi generalis disp. propos.* 1666. Craeov. apud Cezar w 4ce, ark. C4.

ob. Assertiones.

Jagiell.



— Quaestiones librorum de anima ob. Versor (1514).

— Questiones in libros posteriorum analeticorum et topicorum Aristotelis ob. Parisiensis.

— Quaestiones in libros priorum analeticorum et elenchorum Aristotelis ob. Głogoviensis J.

— Theses philosophicae ex tribus libris Aristotelis de anima per FF. Carmelit. Disceat. Cracoviae, 1646. w 4ce. Ossol.

— ob. Agricola Rudolphus (1519) — Albertus Magnus (Philosophiae isagoge 1516, 1548) — Altun (1728) — Analysis scientifica (1660) — Anastasius (Candor 1751) — Aretinus Leonardus (1515) — Arteński R. Cas. (1682), (Quaestio phys. 1652) — Asserta (1650) — Assertiones (1634) — Auctoritates (ob. Beda) — Awedyk (Euripus 1728) — Barański Stanisł. (1750) — Barbay Petrus (1709) — Barwińkiewicz Stefan (Lucubrationes 1681) — Basilicus Daniel (1599) — Beda (1533) — Boboviensis Casimirus (1634) — Brocki Matthias (1684, 1690) — Broscius Joannes (1652) — Bursius Adam (b. r.) — Carpentarius (1576) — Cechowic Gwalb. (1666) — Chrzanowski Szym. Joan. (1635) — Chyliński B. (Textus 1744) — Clichtoveus Jodocus (1524) — Conclusiones (1651, 1744) — Crellius Joh. (Ethica 1681) — Crosniewiczus Balth. (1603) — Czapliński Samuel (1603) — Czerniewicz T. (Philos. 1753) — Czölnerus Bazyli (1648) — Daszyński St. (1701) — Daugovius Paulus (1605) — Dawid Jud. (Auctor Causarum) — Dzidowski Jan Stan. (Meta cursus 1681) — Dzielski A. J. (Philos. 1686, 1694), — Ens (1667) — Faber Jacobus (1510), Utilissima introductio 1522) — Fantinus Albertus (b. r.) — Faustel Aegidius (1710) — Federowic Matthias (1713) — Floryan od św. Hieronima (1703) — Foltański Alb. (Animus 1746) — Fużowicz Mat. Jan Kanty (1669) — Gajowski Walenty Błażej (1741) — Gengel Georgius (1713) — Gidzielski Wal. A. (1687) — Glaber Andrzej z

Kobyлина (1535) — Glogoviensis Joannes (1516, 1511) — Gołombowski Anast. (Philos. 1751) — Górski Adam (1625) — Graniewski Matthias Ant. (1667) — Gregorowic Zygmunt (1626) — Grzymiecki Jan (1688) — Herka (1741) — Hispanus (1521) — Hoppius Christ. (Doctrina 1661) — Jarzęcki A. Fr. J. C. (1768) — Jaworski Stanisław (1767) — Jezierski Karol (Phil. 1749) — Jüngling Christ. Tom. (1762) — Kallewski Franciscus (1720) — Keckermann Barthol. (1607) — Kojalowicz Wojc. (Ethica 1645) — Kozaczyński M. (Phil. 1745) — Krasnodębski Adamus Quirinus (1678) — Kułacki Adam Melchior (1687) — Łaszcz (1731) — Łaszczewski M. R. (Nomen 1702) — Lectura (1703) — Lublinus Samuel (1627) — Magni Valerianus (Logica 1648) — Makowski Sim. Stan. (1681) — Małyszko X. Tom. Alex. (1751) — Maśiorski Franc. Bruno (1758) — Miałkowski Adrianus (1720) — Michael Parisiensis (1504) — Michałkowski Ant. Stefan (1700) — Molerus Jacobus (1606) — Moskalski A. (Conclus. 1696) — Murelius (1539) — Muszyński Józ. (Meta 1747) — Niegoszewski Stan. (1584) — Nucerinus Alb. (Philos. 1651) — Obreński Adalb. (1747) — Olszowski Kazimierz (1681) — Omański Franciszek (1720) — Ośliński M. (1686) — Ostawski (Aenigmata 1681) — Paprocki Bartłomiej (1683) — Philosophia (1753) — Piotrowicki Jacob (1626) — Piotrowski N. (1628) — Podgórski Fr. (1726) — Podorecki (1613) — Poniatowski Andreas (Decreta 1621) — Porphirus (1510) — Principia (b. r.) — Prosperus Grac. (Doctrina 1586) — Puteanus Ericus (Civilis doctr. lineae 1646) — Roselli Petrus (Quaestiones in libros anal. 1511) — Ruvius Antoni (Commentariolum 1608) — Samuel de Lublino (In octo libros. In tres libr. 1627) — Simonius Simon (Commentariorum 1567) — Sowiński Pet. (Quaestiones 1600) — Stobnicensis Joannes (Parvulus philos. 1507) — Surius Augustyn (Conclusiones philos. 1684) —

Szamocki Andr. (Disputatio 1635) — Szymonowicz Szymon (In universam Aristotelis philosophiam b. r.) — Toczyski Casimirus (Nova et antiqua methodus 1749) — Tomieki Bern. (1562) — Trembecki Antoni Józef (Conclusiones 1713) — Trzeiński Andr. (Theses 1771) — Tvater Casimirus (Triquetrum philosophicum 1693) — Ursinus Joannes (Kefaliomos Aristotelis b. r.) — Wiczorkowski Laur. (Principes 1731) — Wielogórski Jan (Descriptionis universae naturae 1576) — Wildenbergius Hieronymus (Potius rationalis philosophiae epitome 1547) — Wolski Jan Franc. (Cursus philosophici 1635) — Wolski Mathias Augustinus (Manipuli Aristotelis 1654) — Vratislavia (de) Michael (Epithoma b. r.).

**Arithmetices** introductio ex variis authoribus concinnata. Denuo diligenter reuisa. Cracoviae excudebat Hieronymus Scharffenberg, anno MDXLIX (1549). w 8ce, kart nlb. 20. (ark. C<sub>4</sub>). Druk kursywa.

Na odwr. k. tyt. 12 wierszy łac. nad kłóremi litery: H. V. R. pod tem winieta drukarska Scharffenberga: skały, na nich kozioł; u dołu dwa kozły mocują się rogami, a pod niemi litery: H. S. na małej tarczy. Branice. — Jagiell.

— Toż. Cracoviae, H. Scharffenberg. 1552. w 8ce. Dzików.

— Tenże tytuł. Nunc denuo reuisa. Cracoviae, apud viduam Hieronymi Schar. Anno ab orbe redempto MDLVI (1556). w 8ce, kart nlb. 19. kursywa.

Na odwrócenie tytułu 12 wierszy łac. na pochwałę arytmetyki, oznaczonych na początku literami H. V. R. Ossol.

— Toż samo. Cracoviae, apud Matthaeum Siebeneycher. Anno salutis humanae MDLXV (1565). w 8ce, kart nlb. 20. kursywa.

Lelew. Bibl. ks. I. 101.

Bibl. Tow. Przyj. Nauk. Pozn. — Ossol. — Kórnice.

**Arithmetica practica** in usum Scholarum Societatis Jesu opera PP. eiusdem Societatis descripta. Superiorum permissu eum gratia et privilegio S. R. M. Cracoviae, in officina Nicolai Lobii,

Anno Domini MDCIX (1609). w 8ce, str. 95 i errata kart 2.

Warsz. Univ. — Jagiell. — Krasinś.

— brevis et facilis ad usum studentiose iuventutis per questiones collecta. Varsaviae, ex offic. Mitzleriana, 1761. w 8ce, k. 3, str. 253, k. 4.

Jagiell. — Ossol. — Wileńś.

— pro suprema grammatices classe e germanico in latinum translata. Cracoviae, literis Jos. Georg. Trassler. B. w. r. (z końca 18 w.) w 8ce, str. 39.

Jagiell. — Warsz. Univ.

— ob. Algorytym — Algorismus. — Alpha (1733) — Broscius Joannes (integrorum 1620) — Dobszewicz Ben. (1756) — Formankowicz Joannes Stan. (practica 1669) — Glareanus Henricus (1549, 1551) — Herbestus Benedictus (linealis 1561, 63, 64, 68, 69, 74, 77) — Höllmax. (1768) — Janicius (Joannicius) — Kacziński Mich. (1757) — Kryger Oswald (1635) — Laurenbergius P. (Institutiones 1646) — S. K. ob. Schedel. — Schedel Krzysztof (t. j. nauka rachunku 1692, 1735) — Sikorski Kazimierz X. (1761) — Tacquet Andreas (practica 1745) — Toński Jan (vulgaris 1640, 42, 45, 54) — Tylkowski Adalbert (curiosa 1668) — Willichius J. (Argent. 1540).

**ARITHMAEUS** Walenty z Lignicy. Periculum (Periculum?) pocticum, tum editione iterata innovatum, tum locupletata melioratum. Francof., Frider. Hartmann, 1618. w 12ce. Ossol.

**Arius** ob. Sarnicki Stanisław (Colatio).

**Arka** pociechy albo godzinki obacz: Górny Honorat X. (1695, 1702, 45, 61, 82, 93, 96?, 97).

— testamentu ob. Starowolski Szym. (1648, 49).

**Arkadya** (18 w.) folio, str. 2.

Branice.

**Arkadyusz**. Antirresis albo apologia przeciwko Krzysztofowi Philaletowi ob. Arcudius.

**Arlekin** ob. Bohomolec.

**Arlequin** Janseniste on Critique de la femme docteur, comedie. A Cracovie,

chez Jean le Sincere, imprim. perpetuel. 1732. w 8ce.

Oczywiście druk to obcy a miejsce zmyślone.

**Arma catholica** obacz: Miko F. X. (Ostendetur 1638) — Rywocki J. X. (contra Anti-Bellarminum 1636).

— **emerita** obacz: Ćwiekalski Jan (1655).

— **heroes, duces** ob. Jabłonowski Stanisław (1685, 95).

— **lucis contra opera tenebrarum seu modi expugnandae luxuriae ac propagandae castitatis. Varsaviae, in offic. Petri Elert 1647. w 12ce, str. 166.**

Warsz. Uniw.

— **sive insignia regni Poloniae. B. m. i r. dr. (Paryż, 1573—4) ob. Ambrosius Marcus.**

— **sapientiae** ob. Majkowski Stan. (1613).

— **spiritualia contra Turcos** ob. Lubelczyk A. (1544).

— **ob. Czapski Krzysztof (1684) — Gabrii Luca (1657).**

**Armamenta gloriae** ob. Sobieski Jan III. (1676).

**Armamentarium catholicum confessiones seu professiones fidei doctrinasque de Deo aliquot Orthodoxorum, eorumque vetustissimorum Patrum non minus Catholicas ac pias quam eruditas, hisque temporibus accomodatissimas (maxime vero Concionatoribus et aliis Catholicas fidei propugnatoribus non infrugiferas) compendiose continens. Ex variis monumentis et Bibliothecis excerptum, ac ob communem Catholicorum utilitatem et Ecclesiae puritatem unitatemque indicandam, in unum congestum publicatumque, quod instar locorum communium esse poterit. Cracoviae, in officina Stanislai Siradiensis. Anno 1572. w 8ce, ark. A—M<sub>111</sub>.**

Na odwrotnej stronie dedykacja Wojciechowi Łaskiemu i herb jego, rytowany przez F. G. C.

Wiszniews. IX. 169.

Warsz. Uniw. — Kórnice.

— **ob. Drews Aloisius (1677) — Rzączyński G. (Regni polon. 1725).**

**Armata** obacz: Aurimontan Eliseus (1649).

— **florentiss. scholae** ob. Tomasz Aquino (1672).

**Armatae laudes** ob. Jabłonowski Stan. (in sago 1685).

**Armatura fortium seu rosaria sanctissimi nominis Jesu. Vilnae, 1684. w 12ce.**

Wileńs.

**Armbruster Laur.** ob. Albertus Magnus (Philosoph. 1516).

**Armée** ob. Etat (1781) — Griesheim Karol (1789) — Reflexions (1789) — Vorstellung (z rycin. mundurów 1775).

**Armenia** obacz: Baptismus (Armenia 1544) — Galanus (Armenia eccles. 1650, 58, 61, 90) — Głuszkiewicz (Exculata Arm. 1754) — Gutkowski (Arm. Religio b. r.) — Łasicki Joan. (1615) — Lubelczyk Jędrz. (1544) — Ormianie.

**Armes (Les) du Roy justifiées contre l'Apologie de la Cour de Vienne. B. w. m. 1733. w 4ce, kart 12.**

Treść dotyczy Polski; wydane z okazji broszury: Reponse à l'écrits Motifs de résolution du Roi 1733.

**Armen-Wesen** ob. Kowalewski Celest. (1729).

**ARMI Fra Niccolo.** Presagio della imminente rovina e caduta dell' Imp. ottomanno. Padova, 1684. w 4ce.

Autor przepowiada, że Sobieski zgładzi Otomaństwo, a to z dopuszczenia Bożego.

**Armida abandonata** ob. Puccitelli E. (1641).

**Armilla sarmaticae Palladis** adolescentum ob. Wośniowski A. (1642).

**Armilustrium Sarmaticum** ob. Przybyłowski Cas. (1696).

**Arminio, dramma** obacz: **Metastazy** (1761).

**Arminius** ob. Makowski Jan (Maccovius Redivivus 1654).

**Armistitium** oder getroffener Vergleich der Waffen, so auff Interposition Röm. Kays. May. Commissarien zwischen Ihr Königl. May. in Pollen und dem Gross-Fürsten in Moscau erfolget. B. w. m. 1656. w 4ce.

Bibl. petersb. publ.

**ARMSDORF Nicol.** Auff Osianders Bekenntnis ein Unterricht und Zeugnis,

das die Gerechtigkeit der Menschheit Christi, darinnen sie empfangen und geboren ist, allen Gleubigen Sündern geschänket und zugerechnet wird, und für ihr Person hie auff Erden nimmermehr Gerecht und heilig werden. Nicolaus von Armsdorff. Exul. Anno 1552. w 4ce, sign. Aij—Bijj. (Na końcu:) Gedruckt zu Magdeburg bei Christian Rödinger.

Wrocławsk.

**ARNAUD Franc. Tom. Marya de Baucard (1718 † 1805).** Adelson y Salvini. Historia angielska z francuzkiego. Wielmożny Antoni Łopuski, generał-adjutant buławy polney koronney tłumaczył. W Warszawie, nakładem i drukiem Michała Grölla. 1794. w 4ce, str. 78.

Czartor.

— Anna Bell, powieść angielska z francuzkiego przełożona. Warszawa, druk P. Dufour, 1780. w 8ce, str. 114.

Czartor.

— Lorezzo i Nina, powieść sycylijska z francuzkiego z dzieł pana Arnaud, tłumaczył Jan Nowicki. Tomów 2. W Krakowie, w druk. Gröbl. 1796. w 12ce.

— Lamentations de Jérémie. Odes dédiées à la Reine de Pologne, electrice de Saxe. Par M. d'Arnaud conseiller de légation du Roi de Pologne, electeur de Saxe des Académies Impériale etc. Royales des sciences et belles-lettres du Russie, Prusse, Danemarc etc. Nouvelle edition. B. m. dr. 1757. w 8ce, str. XXIV i 109.

Czartor.

— La mort du marechal de Saxe, poëme. 1750. w 4ce.

— Toż, 1752. w 12ce.

— Toż, 1759. w 8ce.

— Nancy albo nieszczęście z nieroztropności i zawiści pochodzące. Przekład E. K. C. L. E. O. B. G. W Warszawie, w drukarni P. Dufour, 1778. w 8ce, str. 110.

— Nieszczęśliwi w kochaniu to iest habia de Cominge i margrabianka de Lussan, na świecie tak zwani, w zakonie zaś Brat Arseni i Brat Eutym. A kto bodzie serce — Pokazuie czucie. Ekkł. Roz. 22. wicr. 24. B. w. m. dr.

i r. (Z końca 18 wieku). w 8ce, kart nlb. 27.

Dedyk.: Zofii Szumańczowskiej.

— Odpoczynki człowieka czulego wyjęte z dzieł francuzkich przez Jana Nowickiego tłumaczone. W Krakowie, w druk. uprzyw. A. J. Grebla. B. w. r. w 8ce, Tom I. k. 4, str. 300, Tom II. r. 1798. k. 4, str. 342.

Dedyk.: do Janowy Slaskiej kasztelanki Czechowskiej. Akad. — Ossol.

— Sydney y Wolsan, powieść angielska. W Warszawie, nakładem Fr. Chr. Netto na Krak. Przedmieściu wedle Zamku, 1792. w 8ce, str. 102 i i 6 kart na przodzie.

Tłumaczem jest: Ignacy Bykowski, jak widać ze spisu dzieł jego na końcu poematu: pt. Kościół sławy, (też autor).

W dedykacji do Hilarego Wicherta Stólnika Mściławskiego, podpisanej na końcu: Przyjaciół m. p., narzeka tłumacz, iż od przyjaciół i krewnych, dla których wszystko poświęcał, był zdradzony i prześladowany.

Czartor. — Jagiell. — Krasińs. — Ossol.

— Sydney y Wolsan, powieść angielska przez Ignacego Bykowskiego porucznika wojsk rossyjskich. W Wilnie, w drukarni XX. Pijarów. 1799. w 8ce, str. 80.

Krasińs.

— Xżna Szatellon, powieść wyjęta z wiadomości historycznych z francuzkiego wytłumaczona. W Kaliszu, w drukarni J. O. Xiążęcia Jmci prymasa arcybiskupa Gnieźnieńskiego. 1785. w 8ce, str. 102.

Warsz. Uniw.

**ARNAULDUS Antoni (Arnaldi) († 1618).** Oratio M. Antonii Arnaldi Advocati in Parlamento Parisiensi, et antea Consiliarii ac Procuratoris generalis defunctae Reginae Matris Regum. Pro Universitate Parisiensi aetrice contra Jesuitas reos. Habita IIII et III Idus Julias 1614. Nunc primum latina facta, et missa ad Senatam Populumque Vilmensem. Lugduni Batavorum, ex offic. Joannis Paetsii et Ludovici Elzevirii. Anno 1614 (1594). w 4ce, str. 84.

Dedyk.: Senatui populoq. Vilmensi in M. D. Lit.

Jocher 9294.

Bibl. Słuc. — Jagiell. — Czartor.

— Oratio pro Universitate Parisiensi actricae contra Jesuitas reos, habita IV et III Idus Julias. Arrestum contra Joannem Castellum scholasticum, ob paricidium ab ipso tentatum in regem et Jesuitas omnes pronunciatum IV Kal. Januar. 1594. Latina facta et missa ad S. P. Q. Vilmensem ab Cl. V. F. J. Accesserunt Jo. Passeratii praefatiunculula, in disputationem de ridiculis, quae apud Cie. II de orat. Et, quae huc faciunt, alia. Lugd. Batav., ex officina Joann. Paetsii et Lud. Elzevirii. 1595. w 4ce, str. 84.

Wiszniews. VIII. 237. — Encykl. Orgelbr. II. 197. Kijows.

— ob. Montanus Franc. (1597).

**ARNAY (D).** Zwyczaie starożytnych Rzymian tak w sprawowaniu Rzeczypospolitey iako też w potocznych sprawach y w obrządkach bałwochwalskich używane. W Wilnie, w druk. Schol. Piar. 1762. w 8ce, k. 4, str. 99 i k. 2.

W dedykacyi do Józefa Szczytka kasztelanica Smoleńs y Hieronima Mohla oboźnica Xięstwa inflantskiego, podpisano: X. B. M. S. S. P. (X. Bernard Maciey Siruś Schol. Piar.).

Całkiem odmienne od dzieła Arnay'a: Życie Rzymian. Jednakże zdaje się, że jest także tłumaczone z Arnay'a, a mianowicie z jego dzieła: *Habitudes et moeurs privées.*

Zielńs. — Ossol. — Czartor.

— Tenże tytuł. Powtórnie do druku podane. W Wilnie, w druk. J. K. M. y Rzeczypospolitey Schol. Piar. 1772. w 8ce, kart nlb. 4 i str. 108. Spisu kart nlb. 2.

Przypisane Antoniemu i Stanisławowi Reytanom podkomorzycom Nowogrodzkim.

Kraszewski ma to pod r. 1771.

Czartor.

— Tenże tytuł. Powtórnie do druku podane za nayłaskawszym pozwoleniem c. k. Gubernium. W Lwowie, w druk. Schlichtynowskiej, 1774. w 8ce, str. 147 i 1.

Jocher 779 b.

Uniw. lwow. — Czartor. — Ossol. — Jagiell.

— Toż . . . w sprawowaniu Rzeczypospolitey ako (sic) też potocznych czynach i obrządkach bałwochwalskich używane. Powtórnie do druku podane za nayłaskawszym dozwoleńiem c. k. Gu-

bernium. W Lwowie, w druk. Schlichtynowskiej, 1779. w 8ce, str. 147, 5. Ossol.

— Życie prywatne Rzymian wydane przez P. d'Arnay, a dla przysłużenia się Publico, na oczyszty język przełożone (przez X. L. Sokołowskiego). W Warszawie, nakładem Mich. Grela J. K. M. Komisarza i Bibliopole, 1768. w 8ce, k. 5, str. 347 i katalogu k. 2.

Dedyk.: ks. Ad. Czartoryskiemu generałowi Ziemi Podolskich. — Tłómacz podpisał się literami S. L. — Rycinę nad dedykacyą rysował Albertrandi (inv. et del. Bibliopola) rytował M. Keyl. W Przestrodze zapowiada co od dwóch lat drukuje. Zaleca Büschinga Geografią.

Jocher 892 a.

Wilno — Zielńs. — Uniw. lwow. — Akad. — Jagiell. — Ossol. — Czartor.

— Tenże tytuł. Warszawa. 1776. w 8ce.

Ta data nie pewna, bo ją Jocher (892 b.) tylko z katalogu Grölla czerpie.

**ARND Joannes.** Binae lectiones sacrae oder zwo Studenten Predigten gehalten und herausgegeben von... Thorn, gedr. bey Joh. Nicolai, 1717. w 4ce, ark. E<sub>3</sub>. Czartor.

— Meteoron oder himlisches Wunder-Licht welches Anno 1716. in der Nacht von 17 bis 18 Mont. in Dantzig selbst gesehen, nachmahls eigentlich beschrieben, auch mit phisicalischen Reflexionibus erläutert, und demselben einen Entwurf deren Pareliorum oder Neben-Sonne die abermahl selbst in Thorn den 10 April dieses Jahres umb 4 Uhr nachmittags gesehen, beygefüget. M. Johann Arndt. Am Thorn. Gymnas. philos. profes. ord. Thorn. Gedruck (sic) bei Johann Nicolai, E. E. Rath und des Gymnasii Buchdrucker. (1716). w 4ce, str. 20. Ossol. — Czartor.

— Eilfertige Nachricht von dem fliegenden, feurigen Drachen, welcher Anno 1717. den 10 Augusti bey angehendem Abend über Thorn gesehen worden entworfen von Johann Arndt, Prof. Gymn. Thor. Thorn, Druckts Johann Nicolai, E. E. Rath und des Gymnasii Buchdrucker, 1717. w 4ce, kart 2. Czartor.

— Schediasma de Auroris borealibus quae annis proximis MDCCXV, MDCCXVII, MDCCXVIII. apparuerunt. Quo earundem observationes, confirmationes, explicationes et significationes distinctis capitulis exhibet Jo. Arnd Gymn. Thorun. prof. publ. ord. Anno MDCCXVIII (1718). Thorunii impressit Joh. Nicolai. w 4ce, k. nlb. 4, str. 36 i 1 tablica figur na blasze rytych w Gdańsku.

Żebrawski Bibliogr. matem. str. 361.

Jagiell.

— Miscellanea mathematica. Sub praesidio P. Patris. Gedani, 1707. w 4ce, kart 8.

— Specimen de Hugone Grotio, a commentatoribus Juris belli et pacis alisque immerito vapulante. Alma Resatum, Schwiegerovius, 1712. w 4ce.

— obacz: Proprietas (1717).

**ARNDT Joh. Gottfr.** z Halli, konrektor w Rydze, (1713 † 1767). Der Lifländischen Chronik I. Theil; Von Liefland unter seinen ersten Bischöffen, oder die Origines Livoniae Sacrae et Civilis, wie solche Joh. Dan. Gruber aus einem alten Manuscript Lateinisch herausgeben numhero aus andern Handschriften ergenzt und ins Deutsche übersetzt. Anderer Theil von Liefland unter seinen Herren Meistern nebst angehängten Tabellen, worinne die Sigille, die Wappen beschrieben worden von Joh. Gottfried Arndt. Halle gedr. bey Gebauer im Magdeburg. I. Theil, 1747. folio, str. 220 i nlb. 44. — II. Theil, 1753, folio, str. 364 i nlb. 18.

Encykl. Orgelbr. II. 200, 342—3. — Gadebusch Abhandl. v. Lief. 186—201. — Recke u. Napierski I. 42.

Ossol. — Warsz. Uniw.

— obacz: Gruber J. D. (1747) — Pisański J. K. (1768).

**Arndt Johannes** obacz: Gleichius J. A. (Trifolium 1726).

**Arndt Wilhelm August** ob. Aetum (1789) — Potwierdzenie konwencyi (18 wick) — Punkta zaciągu (B. w. r.).

Więcej obacz pod: Arnt.

**ARNHOLD Daw. Gotfr.** Im Namen Jesu! Christlicher Lehrer Ampts-Cron

und Propheten-Lohn, nach Veranlassung der Histori von Henoch, aus 1 B. Mos. V. 22, 24. Bey ansehlicher und sehr volkreicher Beerdigung, dess Wol-Ehrwürdigen, Gross-Achtbaren, und Wolgelahrten Herren Gottfried Hoffmanns, der Christlichen Evangelischen Kirehen und Gemeine zu Rawitz in Gross-Pohlen, treugewesenen Pastoris Primarii, und Scholae Inspectoris. Im Jahr Christi 1673. den 20 Novembris, in einer Christlichen Abdanckungs-Rede entworfen, und hernach, auff begehren zum Druck aussgefertiget durch M. Davidem Gottofredum Arnholdum Pfarrem zu Neu-Bojanova. Gedruckt zur Lissa durch Michael Backen. 1674. w 4ce, sign. Aij—D. Wrocławs. miejska.

— ob. Neukirch Joh. Frideric (Klag- und Trostgedanken 1700) — Weber Andreas (Ex Angelographia 1638) — Zernau Sim. (1674).

**(Arnhold Math.)** Bey hochzeitlichem Ehren- und Freuden-Feste des Johann Majers, der aufwachsenden Schul-Jugend in Bojanowa treu-fleissigen Con-Rectoris, wie auch der Justinä gebobhrner Arnholdin. So den 21 Octobris lauffenden 1681 Jahres glücklich angestellet wurde, wolle hiermit seine gebührende Schuldigkeit bezeugen Matthaeus Arnhold, Liberalium Artium in Gymnasio Magdalenaeo Studiosus. Breslau, in der Baumannischen Erben Druckerey, druckts Joh. Günther Rörer, Factor. (1681). folio, 2 karty.

Wrocławs.

— Guttulae consolatoriac, das ist, fünff wolkräftige Trost-tröpflein aus dem Lehr-Becher des Königlichen Propheten Davids, Psal. 4. v. 9. Bey Christlicher Sepultur Weyland der Ehrbaren, viel Ehrenreichen, Wol Tugend-samen Frawen Elisabeth gebornen Klappin, des Ehrwürdigen, Achtbaren und Wolgelahrten Herrn Christophori Albini, der Christlichen Evangelischen Gemeine Augspurgischer Confession in Lissa wolverordneten Diaconi, Hertz-Treugewesenen Ehegenossin gezeiget und abgehandelt den 29 Maij Anno

1642. durch Matthaëum Arnholdum Pfarr in Gross-Tschirna. Gedruckt durch Wigandum Funck. w 4ce, sign. Aij—H<sub>3</sub>. Wroclaws.

— ob. Wende G. (1682).

**Arnold Antoni** ob. Arnauld.

**Arnold od Św. Floryana** ob. Rostkowski Makary (1731).

**Arnold**, zak. Bened. Chronica Slavorum ob. Helmold.

**ARNOLD a Jesu Maria** Ord. Carm. Excal. Manuale devotionis erga S. Josephi. 1682. w 8ce.

Jocher 6835. podał tytuł według łacińskiego źródła Bibl. Carmel. I., mogło zatem to dzieło wyjść i po polsku. Tego rodzaju znany jest modlitewnik karmelitański p. t.: Protekcyja pewna Józef Św. — ale tylko w edycyi z r. 1724.

— Septenna sacra seu cultus et devotio pro septem feriis quartis in honorem septem gaudiorum et dolorum S. Joseph nutritii Jesu Mariaeque sponsi ac omnium suorum clientum, patris, patroni et protectoris. Adduntur ad haec et alia exercitia spiritualia, variae orationes, pro sacrament. confessione et communione et pro impertranda felici morte et pro aliis quibuscunque necessitatibus cum officio S. V. Theresiae et litanii, ultimo aliqua orationes de S. Patre Joanne a Cruce in afflictione dicendae. Cracoviae, ex offic. Nic. Alex. Schedel. 1686. w 12ce, k. 6, str. 154. (strona 57 drukowana dwa razy).

Na czele tytułu nadpis: Jesus, Maria, Joseph, Theresia.

Approbata w Krakowie 26 Junii 1686.

Jocher 6841. ma z datą 1687 r., i pisze, że jest po polsku i łacinie, co wcale nie oznacza by razem był tekst podwójny, lecz że dwa dzieła wyszły.

Drohob. — Jagiell. — Warsz. Uniw.

— Septenna sacra, to jest na siedm szród o siedmiu radościach, y boleściach nabożeństwo do mniemanego oycza słowa przedwiecznego, syna bożego Chrystusa Jezusa i matki jego p. przenayśw. Maryi, a sprawiedliwego męża y oblubieńca Józefa św. y wszystkich nas ratunku wszelakiego szukających oycza patrona y opiekuna: które to siedm radości y boleści, przy odkupieniu y zbawieniu naszym z Jezusem y Maryą

tenże Józef święty ponosił. W Wilnie, w druk. akad. Soc. Jesu, r. p. 1726. w 8ce, karta tyt., kart nlb. 12, str. 166 i 2 karty nlb. rejestru.

Na czele nadpis: Jezus, Marya, Józef.

Prawdopodobnie była pierwej edycya z roku 1687. o której Jocher (6841) wzmiankuje. Czartor.

— Tenże tytuł .... i oblubieńca Józefa św. i wszystkich nas ratunku wszelakiego szukających oycza, patrona i opiekuna. W Warszawie, w druk. JKM. Coll. Soc. Jesu r. p. 1741. dnia 22 Septembra. w 8ce, kart 5, str. 219 i kart 3.

Dedykacya Karmelitów bosych do jednego z Szembeków.

Jocher 6906.

Ossol.

— Septenna Jezus, Marya, Józef czyli siedmiorakie nabożeństwo, które św. Józefa Konfraternia w kościele Karmelitów bosych odprawuje. Lublin, 1761. w 8ce, kart 4, str. 226 i 4.

Bibl. Czapskiego.

**ARNOLD Jerzy**. Adamantinus sapientiae clypeus ad sagittam proponitur a Georgio Arnold Partheniae Academiae Consiliario, in Collegio Sieniav. Leopold. Soc. Jesu. Leopoli, typis Coll. S. J. apud Sebast. Nowogorski. 1644. w 4ce, 2 ark.

Dedyk.: Jakubowi z Sobieszyna Sobieskiemu, wojewodzie ziem Ruskich, staroście Krasnostawskiemu.

Są to: Conclusiones universae naturalis Theologiae.

Jocher 2648.

Ossol.

**ARNOLD Georg Christian** (1747 † 19 Listop. 1827). Denkmahl dem un die ewangelische Gemeinde zu Warschau wohlverdienten Herrn Joh. Sam. Gierings von seinen kirchlichen Mitgeführten der kirchlichen Laufbahn gesetzt. Warschau, bei Mich. Gröll. 1790. w 8ce, str. 32.

— Dissertatio de motu fluidi nervei per fibras medullares nervorum. Lipsiae, Breitkopf, 1768. w 4ce, 1 ark. (Zarazem Programma cum vita auctoris).

Raczyńs.

— Gedanken von der Zulässigkeit der Meynung, die Mutter wirke in die Bildung ihrer Frucht durch die Einbildung nebst einigen dahin gehörigen

Beobachtungen I. Versuch. Leipzig, typ. Hilscher Joachim, 1775. w 8ce.

— Toż. II. Versuch. Leipzig, 1775.

— Deutsche Lieder eines Polen an seine Freunde. Warschau, Marienville bei Gröll, 1780. w 8ce. Krasiańs.

— Observatio anatomico-physiologica de foetu bicipite ad anteriora comato trimestri abortu excluso. (Acta phys. medica Academiae Imperialis Naturae Curiosorum Socii, T. VI. str. 159 do 200. Observantium Physico Medicarum Annus 1772). Vratislaviae, 1777. w 8ce, str. 92. Warsz. Uniw.

— Tractatus de partu serotino 324 dierum ex oedemate uterino cum singulari graviditate et puerperio. Lipsiae, 1775. w 8ce. Warsz. Uniw.

— Vita Ernesti Jeremiae Neifeld (w Acta phys. medica Acad. Nat. Cur. 1795).

— ob. L. A. (wiersz 1792).

Czajkowski (Roczn. T. N. Krak. T. XIV. str. 124). — Gąsiorowski Hist. med. III. 160—4. — Wójcic. Cmentarz III. 233—4. — Bentkows. Hist. lit. II. 459. — Roczniki Tow. Warsz. P. N. XX. 100—109. XI. 127. XVI. 15. — Kuryer Warsz. 1827. 313. — Encykl. Orgelbr. II. 345—6.

**ARNOLD Daniel Henryk** z Królewca (1776 † 1775). Kurtzgefasste Historie der Königsbergischen Academie, 1746.

Umieścił Lilienthal Erleutertes Preussen IV. 157—185 str. Ciąg 2-gi tamże 313—354 str. Ciąg 3-ci tamże 577—608 str. Ciąg 4-ty tamże 669—685 str. Ciąg 5-ty tamże 711—730 str. Dokończenie tamże 767—809 str. i 813—823 str. Dodatki i poprawy do historyi Akademii w Królewcu są umieszczone tamże V. 269—325 str. r. 1756. Akadem.

— Kurtzgefasste Nachrichten von allen in Ost-Preussen gestandenen Predigern. Herausgeg. von Fried. Wilch. Benefeld. Königsb. 1777. w 4ce.

Adelung Lexic. I. 1121.

**ARNOLD Jan Daniel** fizyk miasta Leszna (1671 † 13 Paźdz. 1709). Praeside Car. Dreincourt de acido peccante et corrigente humores. Lugduni Batav. 1694. w 4ce.

Arnold Physiker zu Lissa s. 15—18.

**ARNOLD Krzysztof.** Send-Schreiben von dem Zustande und Drangsalen de-

rer Dissidenten oder Protestanten in Pohlen und Littauen etc. An einen guten Freund. Darinne insonderheit Bericht gethan wird, von der betrübteten Begebenheit und Bedruckung, des Herrn Siegmund von Unruh, etc. etc. Wie auch von dem gefährlichen Religions-Artickel, welcher bey letzterem Friedens-Tractat in Pohlen errichtet worden, und Seiner Königlichen Majestät in Pohlen darüber ertheiletem Gnaden-Briefe. Frey-Stadt Anno 1717. w 4ce, str. 92.

Bezimienne pismo nader rzadkio, daje wiadomość o wypadku Zygmunta Unruga (ob. pod Unrug), niemniej o najnowszych uciśkach jakich Interanie doświadczyli.

Joher 9635. — Łukaszewicz Kośc. br. Czesk. w W. Polsce, str. 240. Czartor.

— Similitudinem in dissimilitudine et dissimilitudinem in similitudine i. e. nuptias in exequiis. Nuptias magnificae et generosissimae virginis Mariae Annae Unruzanka et illustris et magnifici domini Dni Petri de Zychlino Zychliński Subcamerarii Calisiensis in exequiis illustris illustris atq. magnifici Domini Johannis Christophori de Miedzychod Unrug Capit. Gnesnens. condolens et gratulabundus Christophorus Arnoldus, Pastor... Lesnae, impr. Mich. Buk. (1671—86). folio, str. 4.

Piotr Zychliński podkom. Kalisz miał drugą żonę Unruzankę, jej ojciec Władysław ożeniony z Golezówną (1676—1688).

Piotr Zychliński w roku 1697. już miał trzecią żonę Bobrownicką.

Zychliński Złota księga I. s. 340.

**ARNOLDI Filip** (ur. 1582 † 1642). Caeremoniae Lutheranae, das ist ein Christlicher gründlicher Unterricht von allen firnembsten Caeremonien etc. von M. Philippo Arnoldi. Königsberg, 1616. w 4ce, kart nlb. 10, str. 290.

Krasiańs.

— Confessio vera et Lutherana, oder Warhaftige Glaubens Bekentnisz von den vier Haupt Artickeln unsers Christlichen Glaubens etc. von M. Philippo Arnoldi, Pfarrern. Königsberg, 1614. w 4ce, kart nlb. 5, str. 163.

Krasiańs.

— Excommunicatio Apologiae Fuseliana, oder Gründlicher Bericht, und



Antwort auff die vermeinte Apologiam Martini Fusselii etc. durch M. Philippum Arnoldi. Königsberg 1615. w 4ce, kart nlb. 6, liezb. 28. Krasíns.

— Schola Pastoralis, oder einfeltige, jedoch gründliche Entwerfung vom ordentlichen Beruff, hohen Ambt, lieben Creutz, sampt entgegengesetztem krefftigen Trost, rechter Christlicher Lehrer und Prediger etc. von M. Philippo Arnoldi. Königsberg, gedruckt durch Joh. Schmidt. B. w. r. i dr. (1616). w 4ce, kart nlb. 48. Krasíns.

**ARNOLDI Jan.** Christliche Gedächtniss-Predigt, dem weyl. Hoch-Wol-Edel-Gebornen Ritter und Herrn Herrn George Osswald von Czetztritz und Neuhauss, Herrn auff Schwartzwaldaw, Cunradswaldaw, Gablaw, Vogelgesang und Kántichen, zu wolverdienten Ehren und Andenken, am XXVI. Sonn-Tage nach Trinitatis MDCXCIII. im Kl. Gafronischen Gottes-Hause gehalten von Johanne Arnoldi, Pfarrern daselbst. Gedruckt zur Lissa durch Michael Bukken. 1694. folio, str. 16.

Wrocławsk.

**Arnoldus Martin** (Lesna Polonus) ob. Beuck L. (Viro Clariss. sponso 1661) — Jonston J. (Lessus honori exequiarum 1675).

**ARNOLDUS Nicolaus** (Lesna Polonus) (ur. 17 Grud. 1618 † 15 Paźdz. 1680). Atheismus Socin. Joannis Bidellii refutatus. Franekeræ, 1659. w 4ce.

Jocher 3421.

— Discursus theologicus contra Jo. Amos Comenii praetensam lucem in tenebris, seu prophetias Cotteri, Poniatoviae et Drabitii vulgatas et nupero scripto virulento commendatas. Franekeræ, offic. J. Arcerii 1660. w 4ce, kart 2, str. 102 i 6.

Jocher 3438.

Czartor. — Czapski.

— Echardi Henrici Lutherani Scopae dissolutae, seu fasciculus eius controversiarum succinete refutatus, et quadraginta publicis disputationibus in Academia Franekeriana dissolutus a Nicolae Arnoldo theol. professore. Franckere excudit Idzardus Bakk. 1654. w

Sce, str. 640 oprócz dedykacyi i przedmowy.

Jocher 3249.

— Toż. Editio II. Franckeræ, 1676. w 12ce.

Adelung. Lexic. I. 1123.

— Lux e tenebris visiones et revelationes Christoph. Kotteri, Christianae Poniatoviae et Nic. Drabitii. Amsterd. 1663. w 4ce, z rycina.

Notatki Haana we Lwowie.

— Lux in tenebris seu brevis et succincta vindicatio etc. Editio altera parte auctior, ac completior. Franekeræ sumpt. Ioan. Wellens acad. typogr. 1665. w 4ce, str. 12 i 531. Locorum novi Testamenti controversorum vindiciae str. 500. Index.

Wydane przeciw J. Comenii (Joan. Acoluti).

Lux in tenebris 1657.

Jocher 2478.

— Toż. Franckeræ, 1667. w 12ce.

— Toż. Franckeræ, 1660.

Według Adelunga Lexic.

— Lux in tenebris, seu brevis et succincta vindicatio simul et conciliatio locorum vet. et novi Testamenti, quibus omnium sectarum adversarii ad stabiliendos errores suos abutuntur. Editio quarta, magna parte auctior, ac utili sub calcem indice locupletior. Francofurti et Lipsiae, sumptibus Martini Theodori Heybey, imprimebat Immanuel Titius. MDCXCVIII (1698). w 4ce, str. 637 i 558, kart 7 na prozdzie i 17 rejestrzu na końcu, z wizerunkiem autora.

Jocher 2478 b.

Ossol.

— J. Maccovius redivivus seu manuscripta ejus typis expressa. Franckeræ, 1654. w 4ce.

Jocher II. 183. N. 2617. Tamże II. s. 474.

— Toż. Editio III. Amstelodami 1659.

Jöcher Gelehr. Lexic. I. 563.

— ob. Makowski J.

— J. Maccovii. Loci communes theologici cum praefatione Nic. Arnoldi ob. Makowski.

Jöcher Lexic. I. 563.

— Refutatio compendii manualis Martini Becani, Jezuitae, quinquaginta disputationibus, sub praesidio reverendi,

clarissimi et doctissimi viri, D. Johan. Coceji, ss. theol. doct. ejusdemque ut et Linguae Sanctae professoris in acad. Francq. celeberrimi, adornata a Nicolao Arnoldo Polono. Franekeræ, ex offic. Balckii, academiae typographi ordinarii. Anno 1646. w 8ce, kartek 12 i ark. Eeē<sub>3</sub>.

Dedyk.: Nic. Latałski de Labiszyn. Sewer. Gołuchowski, Petro de Hoczew Bal, Paulo Bog. Orzechowski, Paulo de Seckowo Rożyński, Stan. et Joan. Wylam. — W przedmowie chwali Jana Kraińskiego. Wspomina Leszczyńskich, Górnickich, Potockich. — Dalej idzie: Carmen Joannis Kraiński i Joh. Audziejewicii Lithuani. Jagiell.

— Religio Sociniana seu catechesis Racoviana maior refutata cum ipsius Catecheseos contextu, authore.... Amstelod. 1654. w 4ce.

Jocher 3420 a.

— Tenże tytuł . . . . sen catechesis Racoviana major, publicis disputationibus (inserto ubique formali ipsius catecheseos contextu) refutata. Nicolao Arnoldo ss. theol. doct. et Professore in academia Franekerano-ordinaria. Franekeræ, typ. et imp. Idecardi Alberti et Joan. Faussiani. 1654. w 4ce, kart nłb. 12, str. 742. Index kart 12.

Dedykował to dzieło: Illmo Cellmo heroi ac domino Janussio Radziwiłł S. R. J. principi Birzarum etc. Nicolaus Arnoldus Lesn. Polonus etc.

W tej książce jest wzmianka, że Grzegorz Żarnowiec pisał w języku polskim: apocatastasin sive defensionem articuli de satisfactione contra Socinum, quae postea latine versa est a Conrado Nubero ecclesiaste gedanensi et recusa Franekeræ A. 1618. Jacobus Zaborovius scripsit tractatum polon. cui titulus: Ignis et aqua id est tractatus de unione, cur ille cum Socinianis iniri nequeat A. 1619.

Jocher 3420 b. Czartor. — Krasińs.

— Theologia philosophiae domina. Franekeræ, 1667. w 12ce.

— ob. Echardus Henricus (1654) — Komenius J. Am. (Vindicatio (1659) — Krokoczyński Władysław (1669) — Makowski Joan. (Locii 1658, Cursus theologicus 1627, Distinctio 1656).

Encykl. powsz. Orgelbr. II. 206.

**ARNOLDUS Samuel.** Amicum certamen artium liberalium in castris Palladis scilicet stadio literario illustris Gy-

mnasii Lesnensis a generosis ejus civibus, aemulo conatu in actu publico oratorio repraesentatum, ad quod spectandum et audiendum illustres generosos nobilissimos DD. Patronos, plurimum reverendos, excellentissimos, clarissimos Theologos, Ictos, Medicos, Philosophos, amplissimos, consultissimos, spectatissimos Reip. Lesnensis praesides, consules, judices, cives, nobilissimam etiam Gymnasii juventam, et omnes artium lib. amatores ac fautores ad d. 13 Julii clōDCCVI. horam VIII. antem. in auditorium majus qua par est observantia invitavit Samuel Arnold V. D. M. ap. Coetum Ref. et Gymnasii R. Lesnae, imprimebat Benjamin Friedericus Heliudius (1706). folio, 1 ark. (Programmat szkolny). Akad.

— Ara gratitudinis ad offerendum sacrificium laudis Deo optimo maximo erecta in Ill. Gymnasio Lesnensi: ad quam, dum post exactum sesqui-seculum, gymnasium vota sua reddit Deo: ad ea audienda illustres, generosos, nobilissimos DD. Patronos, plurimum Reverendos, Excellentissimos, Clarissimos, Theologos, Ictos, Medicos, Philosophos, amplissimos, consultissimos, spectatissimos, Reip. Lesnensis praesides, consules, judices, cives, nobilissimam etiam Lycaei Lesnensis juventam et omnes literarum fautores ad d. 28 Decembr. ClōDCCV. horam VIII. antem. in auditorium majus, qua par est observantia, invitavit Samuel Arnold, V. D. M. ap. Caetum Ref. et Gymnasii R. Lesnae, imprimebat Benjamin Friedericus Heliudius (1705). folio, 1 ark. Akad.

— Q. D. B. V. Dissertatio inauguralis medica de febribus quam rectore magnifico Sereniss. Principe ac Dno Guilielmo Henrico Duce Saxoniae, Juliaci, Angoriae, Westphaliae et reliqua, praeside Joh. Adolpho Wedelio philos. et medic. dre, theoretices prof. publ. ord., comit. et archiatro Duc. Saxon., patrono praeept. ac promotore colendis. hospite per quam gratiosa pro licentia summor. in arte medica honor. et privil. doctoralia more majorum rite conse-

quendi publico eruditorum disquisitioni subiecit Samuel Arnold. Lis. Pol. Ad. d. Mart. 1723. horis ante et post. meridiem. Statis. Le. Jenae, litteris Ritte-rianis 1723. w 4ce, str. 24. Ossol.

**ARNOLDUS Valent. (I).** *Judicii astrologici summarium in annū Christi 1555. auctore Valētino Arnolde Philomate Praetorij Cracouien. Praefecto diligenter et suctin (ctim Incubtrati.) (tak). Eclipsis Lunae notabilis ad quintā diē Junij sub ortu solis futura. Quā Cracouieses tātis- per videbunt donec Lūa suo lumine penitus priuata sub horisontē mergetur. Cracouiae, in officina Hēredū Marci Scharffenbergij. Anno Dni 1555. w 8ce, kart 8 antykwa.*

Lel. I. 103. — Zebraws. Bibliogr. 186.

— *Prognosticon astronomieum. Cracouiae, Vietor. 1525. w 4ce.*

Świdz.

— ob. Trzeciecki And. (Epigram. lib. II. 1565).

**ARNOLDUS Valent. (II).** *Sin to Theo. Collegii Theologici disputatio XXI. de Magistratu Politico. w 4ce, p. 149—156.*

Na brzegu pierwszej karty: Resp. Valētino Arnolde Polono.

*Sin to Theo. Collegii Theologici Disputatio XXII. de Coniugio 157—164.*

Na brzegu: Resp. M. Benjam. Gerlachio Polono. Są to urywki ze zbioru dySSERTACYI jakiegos zagranicznego, niekatolickiego Kollegium. Wyszło przed r. 1660. bo po tym roku Gerlach prace swe w Toruniu wydawał.

Joher 2645.

**ARNOLD Zygmunt.** *Wirydarze cztery pięknie roskwitłego ogrodu poznańskiego, na wesołym w stan małżeński wstępie zanie urodzonych p. Alexandra Ungra J. U. L. z panną Jadwigą Smidlowną wystawione przez . . . . w kollegium poznańskim Soc. J. eloquentiej słuchacza. W Poznaniu, w drukarni Jana Wolraba Roku P. 1624. w 4ce, k. nb. 14.*

Wierszem wychwaleni Jan i Aleks. Ungierowie, Anna Grodzicka Ungrowa, Anna Ungrowa Chruściewska, Barbara Goltsmidowna, Jan, Jakób i Stanisław Grodzicy, Katarzyna Zabińska, Jan, Stefan i Elżb. Winklerowie, Rodzina Smidłów.

Jagiell.

**Arnolph Casimir.** *Corde Jesu obacz: Żeglicki (Adagia).*

**Arnotti Jakób** obacz: Abirerunbeus Patricius (Epithalamium 1605).

**ARNT (Arndt) Jan** syn Jakóba i Anny Schottingowej (ur. 27 Grudnia 1555 r. w Ballenstet w Xtwie Anhalt † 11 Maja 1621). Cna madrość to iest książeczka ręczna zawierająca w sobie piękne nauki o życiu i obcowaniu chrześciańskim w niektórych regułach słu-żące, z chrześciaństwa męża nabożnego Jana Arndta, teraz na polskie przelożona przez Jana Kosehnego, rektora Byeżyńskiego. W Brzegu, drukował Gottfred Tramp, (około 1730 roku). w 24ce.

Olof Beyträge I. 311, 104.

— Jana Arnta, s. p. Generalnego Księstwa Luneburskiego Superintendenta Sześć Ksiąg: o prawdziwym chrześciaństwie, o zbawienney pokucie, serdeczney skrusze i żalu za grzech, prawey wierze, świątobliwym żywocie i przystoynym prawdziwych chrześcianów obcowaniu: oraz Informatorium iego Biblicum i dziewięć listów tu należacych, które w niniejszych najdoskonalszych edycyach niemieckich tak wydane, że do każdego rozdziału modlitwa przyłożona, albo w Ogródeczku Rajskim pokazana, a miejsca trudniejsze do wyrozumienia, krociuehno wyłożone: z reiestrem pożytecznym, tak na wyroki Biblii świętej i wszystkie pamięci godne rzeczy w tey księdze iako i na ewanielie i lekeye niedzielne i świąteczne, i na katechizm cały; teraz ale z niemieckiego na polski język, na rozmnożenie chwały BOżej w krajach polskich przy asystencyi BOSkiej przetłumaczone przez X. Samuela Tschepiusa, archipresbytera i proboszcza Działdowskiego, Nidborskiego i Dąbrowieńskiego. Na końcu też przydana książka modlitew Duchu świętego pełnych, Rayski Ogródeczek nazwana. W Królewcu Pruskim, drukowano nakładem i literami Jana Henryka Hartunga, roku 1743. w 8ce większej, k. 12, str. 970 i 26 kart rejestru.

Jest tu nadto: Rajski Ogródeczek podług edycyi polskiej od X. Samuela Ludowika Zasadyusa Fararza Strasfurtskiego w Brzegu Śląskim, r. 1736 wydanej, z poprawą rejestrów i omyłek drukarskich i z przydatkiem nowych dziejów endownych, które się z tym Rajskim Ogródeczkiem i z księgą, Prawdziwe Chrześcianaństwo nazwaną, przydały. Królewice, Hartung, 1743, w 8c., 8 k., 247 str. i 4 k. rej.

Dedykacya: Niezwyciężonemu królowi Pruskiemu Fryderykowi.

Autor mówi w dedykacyi z 15 Stycz. 1743, że księgi te teraz pierwszym razem na polskie są przełożone. W poetycznej uwadze powiedziano, że J. Arnt wpadł był w rzekę do Renu, a tonącego uratował szlachcic polski. Mówi, że przekład ruski tego dzieła wyszedł jeszcze r. 1735 (Wersya Ruska) w Halli, w druk. Jana Gebanera. Niemiecki wydawca D. Rambach twierdził, że Polacy mają przekład od r. 1717, lecz Tschepius przeczy temu stanowczo.

W tłumaczeniu pomagali Tschepiusowi Sam. Gallasius, X. Krzysztof Link, katecheta i rektor Jan Fryd. Gross. Na początku wiersz Tschepiusa.

Tytuł dzieła drukowany w 4cc, czerwono i czarno.

Jocher 3291 a.

Birgel — Czartor. — Dzików — Jagiell. — Wileńs. — Zielieńs.

— Tenże tytuł .... Teraz ale z niemieckiego na polski język na rozmnożenie chwały Bożej w kraich polskich przy assystencyi Boskiej przetłumaczona przez X. Samuela Tschepiusa i t. d. W Królewcu Pruskim drukowano nakł. i literami Jana Henryka Hartunga r. 1748. w 8cc, tyleż str. co i w poprzedzającym wydaniu.

Przypis. tłumacza Fryderykowi II. królowi prusk. dat. w Działdowie 15 Stycznia r. 1743. Oprócz tego 247 str. gdzie z oddzielnym tytulem: Ogródeczek Rajski z poprawą rejestrów i omyłek drukarskich i t. d. W Królewcu, drukiem i nakł. Hartungowskim r. 1743.

Jocher 3291 b. Wileńs.

— Toż. W Brzegu, nakł. i druk. Jana Ernesta Trampa r. 1775. w 8cc, 7 kart nlb., 960 str. i 4 k. nlb.

Ossol. — Raczyńs. — Czartor. — Wileńs.

— Rajski Ogródeczek. Kraków, 1594. w 8cc.

— Rajski Ogródeczek pełen enót chrześcijańskich, aby przez nabożne i pocieszne modlitwy były w duszę wsze-

pione, chrześcijaństwu otworzony z przydatkiem nowo drukowanym. W Brzegu, nakł. Sam. Traupmanna, 1736. w 8cc, str. 247.

Wydawca niemieckiej księgi Arnta o chrześcijaństwie Dor Rambach, twierdzi, że Rajski Ogródeczek w przekładzie polskim wyszedł w Krakowie 1594 r. w 8cc z rycinami. Księga ta za czasów Rambacha była w Królewcu w bibliotece Wallenrodskiej, zapisana w katalogu pod: Class. G. g—g. N. 1, a w r. 1681. wydana została jednemu z Wallenrodów. Tschepius nie umie wyjaśnić, czy istotnie ta książka była przekładem z Arnta.

Dzików — Ossol.

— Tenże tytuł .... chrześcijaństwu otworzony, a teraz podług edycyi polskiej od X. Samuela Ludowika Zasadyusa Fararza Strasfurtskiego w Brzegu Śląskim r. 1736. wydanej, z poprawą rejestrów i omyłek drukarskich i z przydatkiem nowych dziejów endownych, które się z tym Rajskim Ogródeczkiem i z księgą Prawdziwe chrześcijaństwo nazwaną przydały, a w przeszłej edycyi polskiej i w wielu z niemieckich nie są opisane subtelniejszemi i większemi literami nowo drukowany. W Królewcu, dr. i nakł. Hartungowskim, A. D. 1743. w 8cc, str. 15, 247 nlb. Jocher 7159. Ossol. — Zielieńs.

— Toż. Brzeg, J. E. Tramp, 1775. w 8cc. Raczyńs.

— Toż. (Brak tytułu). w 8cc wydłużonej. Przedmowy Arnta kart 7. Dzieje z Rajskim Ogród. (euda) kart 9. Modlitw Część I. od str. 1—122. Część II. od 123—202. Część III. od 203—281. Duchowne dusze lekarstwo od str. 282—358. Część IV i V. od 359 idzie do str. 394. (mylnie wydruk. str. 594). Rejestr kart 13. — Inny egzemplarz całkiem podobny. Przedmowy kart 7. Dzieje kart 11. Ostatnia strona ma do brze wydrukowaną liczbę 394.

W przedmowie podano szereg cudów, jakie ta książka od r. 1621. sprawiała w Niemczech. Było tych cudów 13 do r. 1717. Od str. 385 do końca idą Pieśni.

Jagiell. — Wileńs.

— Wykład na dziesięcioro Boże przikazanie i wiare święta chrześcijańska w kazaniach ku zbudowaniu w nie-

mieckim ięzyku podany od Ks. Jana Arnda, Superintendenta Luneburskiego, a na polski ięzyk przetłumaczony przez Ks. Samuela Ludowika Zasadyusa, sługę Słowa Bożego przed Cieszymym. W Brzegu, drukował Goffred Tramp roku 1725. w 12ce, 5 ark. Przy tym: Doktora Marcina Luthera, prosty a dobry sposób do modlenia się, dobremu prziiacielowi podany. 3 ark. Razem 8 ark.

Jocher 3124.

Czartor. — Ossol.

**ARNU Mikołaj** (ur. 1629 † 1692).

League between the Emperor an the king of Poland against the grand Scignor. Padua, 1684.

**(Arquian Henr. Cardin.)** Apollo jubilans et auspiciatissimae Cardinalitii byreti, ex benignitate et gratia Sanctissimi Domini Innocentii Papae XII, per manus Serenissimi Joannis III. Poloniae Regis invictissimi factae, applaudens: ac eminentissimo principi Dno Henrico divina miseratione S. R. E. Diacono Cardinali Arquiano, recenter creato, Christianissimi S. Spiritus ordinis Commendatori, Serenissimae Mariae Casimirae Poloniarum Reginae patri immeditatum et extemporaneum carmen, ad solennem pompam a Regio Vladislai IV. scholarum Piarum Varsaviensi Collegio dedicans. Varsaviae, in Collegio Scholarum Piarum typis S. R. M. Anno Dni 1696 die 26 Febr. folio, 3 ark.

W panegyryku tym wierszem łac. skreślonym składają swe życzenia Pijarzy nowo mianowanemu kardynałowi d'Arquian ojeu Maryi Kazimierz. Warsz. Univ.

— ob. Sobieski J. (Majestas honoris 1696).

**Arquian (de) Anna** ob. Biezanowski Stan. (1678).

**Arquien (d') Maria Casimira de la Grange** ob. Abrek Andreas (1658) — Marya Kazimira — Waclawowicz Stan. (Melpomen 1658) — Wielopolska (1730).

**Arragonia (de) Isabella** ob. Ostroróg Stanisław (Oratio).

**Arrest** du conseil d'estat du roy, sa majesté y estant. Qui fait mainlevée des saisies faites sur les rentes appartenantes à la succession de la Reine de

Pologne. Du 16 Aoust 1716. Extrait des Registres du Conseil d'Etat. A Paris, de l'imprimerie Royal MDCCXVI (1716). w 4ce, str. 3.

Czartor.

— de la cour, 1646. obacz: Molé Math.

— de la cour souveraine de Lorraine et Barrois, qui à l'occasion de la mort de la Reine, ordonne de sonner dans toutes les paroisses et églises de son ressort, et défend les fêtes, danses et jeux publics. Du 2 Juillet 1768. A Nancy, chez Nicolas Charlot, imprimeur de la cour souveraine etc. w 4ce, str. 4.

Czartor.

— de la cour de parlement, qui ordonne qu'il sera sonné dans toutes les églises du ressort pendant quarante jours, à l'occasion de la mort de la Reine. Du 23 Juillet 1768. A Metz, chez Joseph Collignon, imprimeur ordinaire du Roi et de Nosseigneurs de Parlement, à la Bible d'or. w 4ce, str. 2.

Odnosi się do Maryi Leszczyńskiej.

Czartor.

**Arrha** dotalis gloriae Andreas Trzebicki ob. Kanon And. (1658).

— salutis humanae, sponsus sanguineus suavitatis illicio dilectus, amoris documento candidus, redemptionis profusione rubicundus, Christus patiens, defensae peccatoriae conscientiae foederatus, a paranymphe religione ad theatrales taedas in scenam actus in Lycaeo poetico Varsaviensis Schol. Piar. Anno precedentis in mundum tamquam de thalamo sponsi 1713. die 8 Aprilis post Dominicana Passione. folio, k. 4.

Warsz. Univ.

**Arrhenius Klud.** Oernhielm obacz: Oernhielm (Vita 1690).

**Arrigo III.** ob. Braccioli (1576) — Henryk III. Walezy (1574).

**Arrivée** du Roi 1574. ob. Henryk Walezy.

**Ars** artium practica, methodus bene moriendi exemplis sanctorum in singulos dies illustrata; atq' sub felicissimis auspiciis perillustris reverendissimi Domini Antoni Bernardi a Lubomierz

Treter canonici Łascensis, praepositi Minscensis, publicae luci data cum facultate superiorū. Anno 1726. die 1 Junii. Varsaviae, typis Collegii Soc. J. w 16cc, kart nlb. 8, str. 261. (brak końca). Jagiell.

— ob. Craecovia (de) Math.

— confic. epist. ob. Publicius Jac. (1530, 1538).

— de epistolis ob. Niger Fr. (1660).

— demonstrationis ob. Śleszkowski Alb. (1621).

— et praxis musicae ob. Lauxmin Zyg. (1667, 69, 93).

— lucis et umbrae, truncata pro imaginibus manu D. Joannis Damasceni in regno Clarissimi Senatoris in cremo profundissimi ascetae utrobique divini poetae olim per vitae suae lineamenta expressa nunc pro Idea Academ. Juventuti aestivo postgymnasmate, in scenam data, ab illis. perillus. ac Magnif. D. poëticae facultatis auditoribus in Acad. Viln. Soc. Jesu. An. 1733. Kalendar. Aug. folio, kart 2.

— magna per parva ob. Drużbicki Kasp. X. (1699).

— metrica Sive Ars condendorum elegantes versuum, ab uno e Soc. Jesu. Primo Pragae edita, dein reimpressa. Posnaniae, typis R. P. Cleri Colleg. S. Jesu. An. Dni 1745. w 12cc, str. 192. Ossol.

— Toż. Sandomiriae, typis S. R. M. Coll. S. J. An. Dni 1754. w 12cc, str. 192. Jagiell. — Ossol.

— Toż. Lublini, typis S. R. M. Coll. Soc. Jesu. An. Dni 1758. w 12cc, str. 180. Akad.

— Toż. Leopoli, typis Academicis Coll. Soc. J. An. Dni 1769. w 12cc, wraz z przedmową str. 192.

— sphygmica ob. Galenus (1555) — Struś (Struthius) Józ. (1540, 1573, 1602).

— vivendi in sacerdotio ob. Ry-chalski Mich. (1682).

— vivendi spiritualiter ob. Joannes a J. Maria (1622).

**Ars (Artes)** ob. Andreas Fulvius (versific. 1532) — Arte — Dobrzyceński Joannes (memorativa 1504) — Eechius Valent. (versificandi 1515) — Estko Piotr (rhetorica 1799) — Khewenhüller (Brodowski) (militaris 1750) — Kozłowski J. (militaris 1744) — Krzyżkiewicz Ign. (poetica 1674) — Mościcki Mikoł. (bene vivendi 1627) — Opusculum de arte memorativa (1504) — Otrębosz Daniel (Quaestio de arte 1624) — Radunszyc Antoni (ob. Opusculum) — Siemienowicz Kaz. (1650).

**Arsacyusz.** Pierwsza część Postille 1557. ob. Corvin Ant.

— Wtóra część Postille 1557. ob. Arzacysz.

**Arsenał** ob. Potocki Stan. Szczesny (b. r.) — Wojsznarowicz (Dom mądrości 1668).

**ARSENIUS** (Grek, Metropolita demonicki i helasiński). Grammatika Ellino slowenskaho jazyka. Lwów, 1691, ob. Adelfotes Grammatica — Smotrzycki Melec.

**Arsenius a S. Hyacintho**, karmelita ob. Złotnicki Arseni.

**ARSENIUS a nomine Mariae**, Schol. Piar. Lydius aureae libertatis, sapientia virtutum pretio, meritorum gloria, honorum majestate Illustrissimi et Excellētissimi Domini D. Michaelis in Zakliczyn Jordan, palatini Braclawiensis, ad Tribunal regni Palatinatus Crae. iudicis deputati, Dobezyceński, Jodłowiński, Barciński etc. etc. capitanei, illustrissimus. Celsissimo tribunalis Regni Arcopago ab exedra Petricoviensis Tullii Scholarum Pijarum oratorii argumentis demonstratus. Typis Clari-Montis Czestochoviensis. Anno angularis lapidis 1713. die 15 Octobris. folio, karta tytułowa. 4 karty nlb. przedmowy, ark. I<sub>2</sub> i k. 1.

Jagiell.

**Arsenius Sophianus** ob. Wiszowaty A. (Arsenii Sophiani Religion 1703).

**ARTAUD de Montor**, Chevalier Alexis François (urodz. 1772). Histoire de l'assassinat de Gustaw III. roi de Suède par un officier polonais, témoin oculaire. Paris, A. Forget 1797. w 8cc, str. 182.

Z portr. Gustawa, rys. Defraina i portr. Ankarstroema.

Wyniszczył egzemplarze Xże Sudermanii. — Autorem ma być Potocki Jerzy Michał.

**Artaserse** drama per musica in Varavia, 1761. w 8ce.

Catal. Bibl. Schol. Piar. 1822. str. 416.

**Artaxar** ob. Kuszel (1765).

**Artaxerxes** tragedia. Natrent komedy od szlachetnej młodzi pobożnych szkół Szczuczyńskich prezentowane r. 1768. d. 23 Maja. w 4ce, kart 4.

Są to programata afiszowe.

Warsz. Uniw.

— Ein Singspiel, welches auf dem K. Churf. Theater an dem glorreich Namensfeste Sr. K. M. Augusti III. König von Polen, Churf. zu Sachsen aufgeführt worden. Warschau, d. 3 Aug. 1760. w 8ce. (po franc. i niem.).

— ob. Lubomirski St. H. (Rozmowy 1683, 1694) — Lumen honoris (1755) — Metastazy (1782) — Portaluپی Ant. M. (tragoed. 1745).

**Artaxes** (rex persicus) ob. Lubomirski Stan. (Rozmowy 1683, 1694).

**Arte** (De) poetica libri tres ad usum et institutionem studiosae juventutis roxolanae, dictati Kijoviae in orthodoxa academia Mohyleviana. Mohyloviae 1786. w 8ce, str. 4 i 22.

— (De) rhetorica veterum libri. Lublini, 1783.

Notatki Haana.

— rhetorica libri quinque ob. De Colonia.

(**Artecki Hieronym**). Hieronymo Artecki... cum nominalem suam diem celebraret, devota sibi totius monasterii communitas in grati animi ac debitae observantiae documentum hoc obtulit encomiasticon. B. w. m. 1779. w 4ce.

Wileńs.

**ARTEMEDES Seb.** De Sigismundo III. epigramma. Bez w. m. dr. 1581. w 4ce, k. 1.

Świdzińs.

**Artemis** komedy wyprawiona przez Ichmościów Panów akademików Wileńskich na sali publicznej Soc. Jesu r. p. 1760. w 4ce.

Jestto program dramatu w 5 aktach.

Trębicki Bibl. Warsz. 1843. T. 12. str. 343.

**ARTEMONIDES A.** Memorie van A. Artemonides Ambassadeur plenipotent. zijner Czaarsche Majesteyt by hare H. M. de Stat. Gen. Bez m. 1709. w 4ce, str. 26.

Jestto Relacya batalii Połtawskiej i Perwołocznej w lipcu 1709 r.

**Arten** zu Reden ob. Volckmar Mi-kołaj (Fiertzig Dialogi 1688).

**ARTEŃSKI Rafał Kazimierz.** († 1699). Arae Themidis incenso virtutum, eruditionis meritorumq; refulgentes. Dum sub eximia protectione illustrissimi et reverendissimi Domini Dni Joannis Małachowski, Dei et Apostolicae sedis gratia episcopi Cracoviensis, ducis Severiae, almae Universitatis Cracoviensis cancellarij faventissimi sub felicissimis vero auspiciis magnifici, perillustris et admodum reverendi Domini D. M. Simonis Stanislai Makowski, S. Theol. doctoris et professoris, collegae majoris, ecclesiae collegiatae S. Floriani custodis, curati Nasiechoviensis, contubernii hierosolymitani provisoris, S. R. M. secretarii, almae Universitatis Cracoviensis generalis et vigilantissimi rectoris a perillustri, clarissimo et admodum reverendo Domino D. M. Samuele Formankowicz U. J. doctore et professore, protonotario apostolico, ecclesiae collegiatae SS. Omnium custode, curato premykoviensi, contubernii Jagelloniani provisoris, perillustres, excellentissimi et admodum reverendi Domini D. M. Joannes Stanczewic, protonotarius apostolicus, ecclesiae cathedralis premislien. et Bobovien. canonicus, illustrissimi loci ordinarij Praemislien. causarum auditor et D. M. Jacobus Zelazowski, protonotarius apostolicus, scholasticus Tarnoviensis, canonicus Boboviensis, ad ecclesiam archipraesbyteralem B. M. V. in circulo Crac. Poenitentiariorum Domus senior pater, philosophiae doctores et U. J. licentiati laurea doctorali juris utriusq; in florentissima illustrium hospitum corona ritu solenni et magno omnium applausu in lectorio collegij DD. iure consultorum insignirentur, honori tantorum virorum erectae et a M. Raphaelae

Casimiro Artenski philosophiae doctore, collega minore, ordinario eloquentiae professore, amoris et benevolentiae ergo gratulatorio calamo, serae posteritati dedicatae Anno Domini 1681 die 11 Decembris. Cracoviae, typis Francisci Cezary S. R. M. nec non illustrissimi et reverendissimi Episcopi Crac. Ducis Severiae, typogr. (1681). folio, ark. 2.

Stylem nakamiennym chwali Jana Stanczewieza, Jakóba Żelazowskiego, których Samuel Formankowicz ogłosił jako doktorów filozofii i liceucyatów obojga prawa, doktorami obojga prawa. Obydwaj doktoryzowali się niegdyś z filozofii w Akad. krak. i byli nawet professorami. Żadnych ciekawych szczegółów nie dostarcza.

Branic. — Krasinś. — Jagiell. — Ossol. — Zamojs.

— Arbor vitae coelestibus gratissima germinibus sanctissima immaculate concepta virgo Deipara Maria unica trium filiorum mater, unum prinogenitum naturalem, supernaturaliter concipiens et pariens Jesum Christum Salvatorem aeterni Dei patris filium; alterum consecratum in utero Elizabeth, fonte sacro gratiarum levans a peccato originali Joannem Baptistam praecurso-rem; tertium sub cruce commendatum suscipiens et adoptans Joannem Evangelistam Apostolum; magnifico Domino, perillustribus, clarissimis et adm. reverend. Dominis praelatis D. M. Jacobo Baltazarovic Collegii majoris seniori patri, ecclesiarum Cathedralis Crac. canonico, Collegiatae SS. Omnium praeposito, curato Prosoviensi, Contubernij Staringeliani provisoro, Studij Universitatis Cracoviensis generali Rectori; D. M. Joanni Michalski ecclesiarum Collegiatarum S. Floriani praeposito, S. Georgii in arce Cracoviensi Custodi, Curato in Odrowąż, Collegii Vladislaviani provisoro, Universitatis procancellario; D. M. Francisco Josepho Przeworski, ecclesiarum Collegiatarum Cracov. S. Annae decano, Cureloviensi scholastico, Contubernij hierosolymitani provisoro, Curato Zielonceen. Universitatis procuratori, S. Theologiae licentiatu et professoribus dignissimis ac meritissimis, dum ejusdem S. theologiae facultatis

doctoratum cum insignibus in Ecclesia collegiata S. Annae a perillustri et admodum reverendo Domino D. M. Martino Winkler S. Theol. doctore et professore, Collega majore, praeposito Sandomirien. ad S. Florianum Decano, Cancellario posnaniensi, Contubernij Smieszkoviani provisoro, S. R. M. Secretario, ritu solenni magno cum applausu et frequentia magnorum hospitem prensarent per M. Raphaelem Casimirum Artenski, philosophiae doctorem, ejusdemq; Regium ac Tylicianum eloquentiae professorem, Collegam majorem S. Annae Canonicum in vim officiosissimi cultus et gratulationis ergo ipso die Solennitatis actus, mense primo denunciante orbi arboris caelestis florem ac fructum vitae die 27 Jan. An. Dni 1684. oblata ac dedicata. Cracoviae, typis Universitatis. folio, 3 ark.

Na odwrotnej stronie tytułu była Akademia i wykład ich symboliczny wierszem. Dalej przypisy prozą nowym doktorom teologii; sam zaś paragyryk stylem nakamiennym. Jocher 1450.

Dzików — Zamojs. — Jagiell.

— Clypeus Sarmatiae serenissimi et potentissimi Principis ac Domini Joannis III. Dei gratia Regis Poloniae, Magni Ducis Lithuaniae, Russiae, Prussiae, Mazoviae, Samogitae, Livoniae, Smolensciae, Kijówiae, Volhyniae, Podoliae, Podlachiae, Severiae, Czerniechoviae, etc. etc. virtutum, meritorum atq; triumphorum, anagrammaticis et epigrammaticis gemmis consignatus et ad solennem augustissimae regalis inaugurationis actum, a M. Raphaelo Casimiro Artenski, Lovicien. Philosophiae doctore, Rhetoricae professore in Vladislaviano Collegio Universitatis Crac: Contub: Philosophorum seniore cum officiosissimo cultu, luci publicae praesentatus, Anno cuM Dignum CuLinen Tibi ReX struxêre triVmphI, atq; secundarunt id mense dieq; secundo. Cracoviae, ex officina Fr. Cezary S. R. M. typog. 1676. folio, ark. F. (kart 12). Z ry- cina: orzeł polski i Janina.

Dedyk.: Andrae Olszowski, arch. Gnesn. Pod herbem wiersz podp.: Andreas Olszowski subdapiiferides regni, Vielmen. Mszczono-



vien. Bogucen. Capitaneides, Rhetoricae Auditor. — Autor wywodzi Sobieskich od Leszka III.

Ossol. — Jagiell. — Czartor. — Krasinś. — Dzików — Branic.

— Divae Themidis insignia emblematicè adumbrata, perillustri et admodum reverendo Domino D. M. Sebastiano Piskorski U. J. doctori et prof., ecclesiar. colleg. Sanct. Omnium Crac. archidiacono, Velunensi canonico etc. S. R. M. secretario, dum pro loco inter U. J. doctores et professores Almae Universitatis Cracov. in magnorum hospitem florentissima corona responderet, per M. Raphaelem Casimirum Artenski philos. doctorem, ejusdemq. regium et Tylicianum eloquentiae professorem, collegam majorem, ecclesiae colleg. S. Annae canonicum, applausu gratulatorio dedicata. Anno Dni 1683. die 4 mensis Novembris. Cracoviae, typis Universitatis, 1683. folio, kart 3.

Juszyńś. Dykeyon. I.

Ossol. — Krasinś. — Dzików — Czartor.

— Emerita togatae Palladis munera, X. nobilibus et egregijs adolescentibus, primam in artibus et philosophia lauream prensantibus per clarissimum et admodum reuerendum Dominum M. Joannem Michalski philos. doctorem et profess. collegam maiorem, in frequentissimo nobilissimorum hospitem consessu, collata atq. luci publicae a Raphaelae Casimiro Artenski ejusdem laureae candidato in vim fraternae observantiae concentu lyrico praesentata Anno Domini 1667. die 15 Octob. hora 13. Cracoviae, in officina Schedeliana, S. R. M. typograph. An. 1667. w 4ce, kart 8.

Joher 1440.

Jagiell. — Ossol. — Dzików.

— Encyclopedia theologica, sphaerarum emblematicis expressa perillustri, clarissimo, et admodum reuerendo Domino M. Martino Winkler, S. Th. doctori et professori, praeposito Sandomiriens. decano S. Floriani, prouisorio con- tubernij Szmieszkuouiani, S. R. secretario, dum pro loco inter S. theologiae doctores et professores almae Universitatis studij generalis Cracovien. in flo-

rentissima magnorum hospitem corona, magno cum omnium applausu et laetitia in lectorio DD. Theologorum responderet; a M. Raphaelae Casimiro Artenski, philos. doctore, ejusdemq.; regio et Tyliciano eloquentiae professore, collega maiore, ecclesiae coll. S. Annae canonico, in vim debiti cultus et applausus gratulatorij, consecrata. Anno Dni 1683. die 9 Nouembris. Cracoviae. Ex officina Francisci Cezary, S. R. M. illustriss. ac reuerendiss. Dni episcopi Cracouien. ducis Seneriae, necnon scholarum Nouoduorscianarum typogr. folio, ark. B<sub>2</sub>.

Przedmowa prozą, rzecz wierszem.

Juszyńś. Dykeyon. I.

Jagiell. — Ossol. — Czartor.

— Fastigium Senatus poloni in illustrissimo olim et excellentissimo Dño D. Stanislawo a Warszyce Warszycki, comite in Pilca et Ogrodzieniec, castellano Cracouiensi, dum cum officiosae pietatis ergò, generale studium almae universitatis Cracouiensis in ecclesia collegiata S. Annae, funeralium honore prosequeretur; a M. Raphaelae Artenski philosophiae doctore, collega minore, ordinario eloquentiae professore, lugubri carmine adumbratum. Anno salutis 1681. die 25 Februarii. Cracoviae, typis Universitatis. folio, ark. C<sub>2</sub>.

Na odwr. stronie tytułu herb Warszyckich „Habdark“. Dedyk. prozą Janowi Kazim. Warszyckiemu, kasztelanowi Ojcowskiemu, synowi zmarłego. Rzecz cała wierszem.

Niesiecki IV. 446. — Batow. 4502.

Jagiell. — Ossol. — Czartor.

— Pretiosus lapis e corona capitis almae Universitatis Crac. avulsus aeterno virtutum et meritorum perillustris olim et admodum reuerendi Domini D. M. Joannis Radzki S. Th. doctoris et professoris, ecclesiae cathedralis Cracouiensis canonici, protonotarij Apostolici, collegiatae SS. Omnium praepositi, Cuzelouiensis scholastici, librorum ordinarij per dioecesim Cracoviensem censoris, S. R. M. secretarii, scholarum Vladislauia Novodvorscianarum et con- tubernij Sisimiani prouisoris, in ecclesia collegiata S. Annae Crac. magno omnium cum dolore et apparatu funebri

sepulti, lumine coruscans, et a M. Raphaelae Casimiro Artenski philosophiae doctore, collega majore, regio professore, S. Annae canonico, lugubri carmine serae posteritati dedicatus. Anno salutis 1682 die 16 Novembris. Cracoviae, typis Univers. (1682). folio, kart 4.

Jagiell. — Ossol. — Czartor.

— Lumen vitae virtutum meritumq; splendore, in aeterna felicitate refulgens ad justa funebria perillustris olim et admodum reuerendi Domini D. Adami Sztameth U. J. doctoris, praepositi ecclesiae Neo-Wisnicensis, decani Lipnicensis, S. R. M. secretarij: dum vltimo pietatis Christianae obsequio, exuuiiae mortalitatis eius tumularentur; a M. Raphaelae Casimiro Artenski philosophiae doctore, collegij Vladislavia-Novodorseiani, in Universitate Cracouiensi, dialecticae professore, contubernij philosophorum seniore, serae posteritati expositum. Anno exorientis in terras, iustitiae solis 1680. die 8 Ianuarij. Cracoviae, in officina Francisci Cezary S. R. M. typogr. (1680). folio, kart 5.

Dedyk.: Prof. Samuelowi Formankowiczowi, prof. Janowi Sułkowskiemu, plebanowi Pawłowi Dudziakiemu, prob. Fryd. Waytmanowi, wójtowi krak., egzекutorom testamentu.

Ossol. — Akad. — Uniw. lwow. — Jagiell. — Czartor. — Krasińs.

— Paradisus terrestris, Wielopolsiano sonipedi, in porta Oginseiana, reseratus. Nuptialibus festis, illustrissimi et excellentissimi Domini D. Martiani de Kozielsko Oginski, Cancellarii M. D. Litvaniae, Radoszkienicensis, Msciboriensis, Dorsuncensis etc. etc. capitanei; ac illustrissimae et lectissimae virginis D. Constantiae Christinae Wielopolscae illustrissimi et excellentissimi DD. Joannis comitis in Zywiec et Pieskowa Skalą Wielopolski, supremi Regni Poloniae cancellarii, Minoris Poloniae generalis, Cracovien. Neoforen. Bochnen. Dolinen. Premikovien. etc. etc. praefecti, unice ac dilectissimae filiae, officiosissimi cultus et auspiciatissimi omissis ergo, a M. Raphaelae Casimiro Artenski, in alma Universitate Cracouiensi collega

maiore, Tyliciano eloquentiae professore, S. Floriani canonico consecratus. Anno reseratae per nuptias agni caelestis, portae Paradisi 1685, mensis Martii, quo Paradisus creatus est; die 4. Cracoviae, typis Universitatis, anno 1685. folio, k. nlb. 10. (sign. D).

Panegyryk ten opiewa wierszem pochwały Marcina Ogińskiego, kanclerza litews. i Konstancyi Krystyny Wielopolskiej, jedynej córki kanclerza koron., z powodu ich zaślubin.

Juszyńs. Dykcyon. I.

Jagiell. — Ossol. — Czartor. — Krasińs.

— In nomine Domini, Amen. Quaestio physica de Coelo, quam sub felicissimis auspiciis et permissu magnifici, perillustris et adm. reverendi Domini D. M. Alberti Papenkowicz Ustien. S. Th. doctoris et professoris, protonotarij Apostolici, ecclesiae collegiatae S. Floriani ad Cracouiam praepositi, contubernij Staringeliani prouisoris, studij almae Universitatis Cracoviensis, generalis et vigilantissimi Rectoris; M. Raphaelae Casimirus Artenski Ph. doctor, Nouodorseianus Dialecticae professor, Contub. philosophorum senior, pro Collegio minori, in lectorio DD. Theologorum publice ad disputandum proposuit. Salutis anno, qui exprimitur Primo aenigmatice, Latinorum more, qui per duodecimam literam, in Alphabeto, per tertiam, quartam, undecimam et vigesimam primam, numerant. Secundo cabalistiche, more Graecorum, exprimentium numeros literis, quarum ordo, numerorum ordini respondet. Ab undecima, quae viginti denotat, iam consequenter decades designantur, usq' ad decimam nonam, quae Centum significat: vigesima ducentos, vigesima prima trecentos etc. Taliter numeri literis expressi et computati, Annum indicant, siue in primo versu, siue in secundo, siue in tertio ex his: Bis Sex, Ter, Quater, Undecim hac legit si, — Qua Crux ter, Serie, est Dea alphabeti, — E re, tertia lux erat tum Aprilis. — Cracoviae, in officina Francisci Cezari, S. R. M. typogr. (1680). folio, 2 karty.

Obejmuje: Konkluzye z fizyki.

Akad. — Jagiell. — Ossol.

— In nomine Domini, Amen. Quaestio physica, de intellectu, ex libro tertio Aristotelis de anima, sub felicissimis auspiciis et permissu magnifici, perillustris et admodum reverendi Domini D. M. Simonis Stanislai Makowski S. Theol. doctoris et professoris collegae maioris, ecclesiae collegiatae S. Floriani custodis, curati Nasiechovicen. contubernij Hierosolymitani provisoris, S. R. M. secretarii, almae Universitatis Cracoviensis generalis et vigilantissimi Rectoris. A M. Raphaelae Casimiro Artenski phil. doctore, collegij minoris ordinario Eloquentiae professore, pro loco in Collegio maiori obtinendo publice ad disputandum proposita, in lectorio DD. theologorum. Anno Domini 1682. die 14 Aprilis. (dopis. hora 12). Cracoviae, typis Francisci Cezary, S. R. M. nec non illustriss. et reverend. episc. Crac., ducis Severiae, typographi. (1682). folio, kart 2.

Jagiell. — Ossol.

— Quaestio theologica de Sacramentis in genere ex cursu sacramentali juxta mentem D. Thomae et comentatorum ejus publicae disputationi praesidente M. Raphaelae Casimiro Artenski S. T. bacal. exposita (1694). Obacz: Celejowicz Paweł Maciej.

— Quaestio theologica de visione Dei, ex M. sententiarum L. IV. Dist. 49. et ex D. Thomae doct. Angelici, I. p. q. 12. et 1, 2. q. 5. collecta: et pro doctoratu in sacra theologica facultate, almae Universitatis studii generalis Cracoviensis, obtinendo; a M. Raphaelae Casimiro Artenski, S. Theologiae licenciato et professore, collega maiore, ecclesiarum, collegiatae S. Floriani, Florentiae ad Cracoviam, canonico, parochialis Pajęcznen. curato, contubernij Gelanij prouisore, publicae disputationi, in lectorio DD. Theologorum, proposita. Anno Domini 1698. mense Julio, die 11. horis vespertinis. Cracoviae, typis Universitatis. (1698). folio, kart nlb. 2.

Nad tytułem nadpis: † J. N. R. J. In nomine Domini, Amen. — Na końcu str. 4: Sub auspiciis Sebastiani Piskorski, rectoris. Jagiell.

— Quaestio theologica de voluntate Dei, ex 1. Sentent. dist. 45 et ex 1. p. q. 19. doct. Angel. collecta et pro licentia doctoratus in sacra Theologia obtinenda, per M. Raphaelae Casimirum Artenski, collegam majorem, sacrae Theologiae baccalaureum et cursus theologicis sacramentalis professorem Radyminscianum, ecclesiarum collegiatae S. Floriani, Florentiae ad Cracoviam canonicum, parochialis Pajęcznensis curatum, contubernij Gelanij provisorem, publicae disputationi proposita, in lectorio DD. Theologorum, Anno Domini 1698. die 12. Martij, horis antemeridianis. Cracoviae, typis Francisci Cezary, S. R. M. ac illustr. et reverend. Dni episc. Crac. ducis Severiae; necnon scholarum Novodvorsc. typogr. (1698). folio, kart nlb. 2.

Na początku tytułu nadpis: † J. N. R. J. In nomine Domini, Amen. — Na końcu str. 4: Sub auspiciis Christophori Francisci Sowinski, rectoris. Jagiell.

— Sceptra Regni praenuntia, virtutis et merita magnifici olim perillustris et admodum reverendi Domini D. M. Alberti Papenkowicz Ustien. S. Th. doctoris et professoris protonotarij Apostolici ecclesiae collegiatae S. Floriani ad Cracoviam praepositi, contubernij Staringeliani provisoris, studii almae Universitatis Cracoviensis generalis et vigilantissimi Rectoris dum in eadem ecclesia collegiata S. Floriani, Clepardiae ad Crac. mortalitatis ejus exuivae magno cum omnium dolore tumularentur a M. Raphaelae Artenski, philosophiae doctore, Collegij minoris ordinario eloquentiae professore, ad seram posteritatem transmissa. Anno Dni 1681. die 15 Januarii. Cracoviae, typis Universitatis (1681). folio, kart 4.

Krasinś. — Czartor. — Ossol. — Jagiell.

— Triumphans herculea virtus XXXVI. V. V. DD. secundae laurae candidatorum dum sub felicibus auspicijs, illustrissimi et reuerendissimi principis ac Domini D. Andreae Trzebicki, Dei et Apostolicae sedis gratia episcopi Cracoviensis, ducis Severiae, almae Universitatis Cracoviensis cancellarii fauen-

tissimi, a perillustri et admodum reuerendo Domino D. M. Andrea Kucharski, S. Theol. doctore et professore, ecclesiarum Crae. cathedralis canonico, et collegiatae SS. Omnium praeposito, curato Prosouien. scholarum Vladislauia-Nonodorseianarum, et contubernij Hierosolymitani prouisore, canonizationis B. Joannis Cantii procuratore, maioris collegij seniore patre, Academiae Crae. procancellario dignissimo, post certaminis philosophici, examinisque rigidi superatos plusquam herculeos labores, magisterij in artibus et in philosophia doctoratus licentiam consequeretur, symbolis varijs expressa: hereuleisque triumphis, pro uniusq' cuiusq' candidatorum meritis et virtutibus, adornata et a Raphaelae Casimiro Artenski, Lovicień. scholae Beatissimae Mariae Virginis in circulo Crae. seniore, eiusdem secundae laurae candidato, amoris fraterni et gratulationis ergo, concentu lyrico celebrata luci' publicae consecrata. Anno triumphantis diuini uerbi incarnati 1672 mense... (dopis. Junio) die... (dopis. 14). Cracoviae, typis Stanislai Piotrkowczyk S. R. M. typographi. folio, 10 ark. (sign. K.).

Na odwrocie tytułu miedzioryt (podznaczony B. W.) przedstawiający symbolicznie tryumf herkulesowskiej cnoty. U góry miedziorytu herb Prażmowski i dwuwiersz łac. z podpisem: Nicolaus Alb. Wayttman, stud. poes.

Dedyk.: Mikołajowi na Prażmowie Prażmowskiemu arcybiskupowi Gnieźnieńskiemu. — Dalej wiersz do Jędrzeja Kucharskiego S. teol. doct. i profesora, oraz wiersz do egzaminatorów: Franciszka Przewoskiego, Walentego Mazurkowicza i Mikołaja Brosciszka. — Doktorami filozofii i magistrami nauk wyzw. byli: Jan Rochowicz, Kazimierz Olszowski, Marcin Ignacy Frankowicz, Wojciech Szkomarowicz, Floryan Machowicz, Wojciech Gawlikowicz, Piotr Praczelewicz, Jan Franciszek Gomułycki, Franciszek Antoni Tokarski, Dominik Paweł Cyrus, Jędrzej Moskiewicz (Lwówianin), Antoni Franciszek Sławek, Wawrzyniec Józef Głodkowski, Franciszek Romer, Jędrzej Stanisław Sochański, Wojciech Aleksander Ciechanowski, Bazyl Płaczewski, Sebastyan Muszewicz senior szkoły u WW. SS., Stefan Franc. Szymankiewicz, Jędrzej Amadei (Krakowianin), Karol Aleksander

Cyranowicz, Jakób Głowacki, Daniel Gomułycki, Jerzy Bystrowski, Stefan Cwikliński, Jan Woseczyna, Walenty Franc. Luriniowicz, Wojciech Stachowski, Kazimierz Wolfowicz (Krakowianin), Maciej Abramowicz, Aleksander Betkowski, Stanisław Dobrzycki, Jan Baliński, Jan Gąsiorkowicz (curatus in Stare Brzesko), Zachariasz Theodorowicz. — Na wywdzięczenie się zaś Arteńskiemu, pisali na cześć jego wiersz: Jan Floryan Machowicz, Wojciech Franc. Gawlikowicz i Antoni Franc. Tokarski. — Odbyło się to za rektorstwa Szymona Makowskiego.

Juszyń. Dykeyon. I.

Dzików — Jagiell. — Ossol. — Czartor.

— Thronus Regni Poloniae; diversis imperatorum regium et Saxonum principum sanguinis heroicarum virtutum et augustae magnificentiae decoribus, orbi christiano affulgens: serenissimo, potentissimo, invictissimo et clementissimo Augusto II. Dei gratia regi Poloniae orthodoxo, Magno Duci Lithuaniae, Russiae, Prussiae, Masoviae, Samogitiae, Kijoviae, Wołhyniae, Podoliae, Podlachiae, Livoniae, Smolensciae, Severiae, Czerniechowieckaeque, duci Saxoniae haereditario, Juliae, Cliviae Montium, Angriae et Vestraliae, S. R. I. archi-mareschaleo et electori, landgrawio Thuringiae, marchioni Misniae necnon superioris et inferioris Lusatae, burgrabio Magdeburgensi, comiti Marcae, principi Hennebergensi, comiti Ravensbergae et Barti, domini in Ravensztein. Ad primam, felicissimae suae coronationis, fasciumque imperij possessionis diem: e voto publicae orbis Christiani letitiae emblematicis et epigramaticis panegiribus a M. Raphaelae Casimiro Artenski in alma Universitate studij generalis Cracovien. collega majore, Sacrae Th. sententiario et professore, S. Floriani Florentiae ad Cracoviā canonico, dedicatus. Anno et die, expresso in carminibus rari artificij; quorum sensus et arcana literarum significatio cum explicante clave, in fine operis, est apposita. Cracoviae, ex offic. Fr. Cezary, S. R. M. illustrissimi et reverendissimi Dni episc. Crae., ducis Severiae, necnon scholarum Novodorseianarum typographi. (1697). folio, kart nlb. 9.

Na odwrocie tyt. cytata z „Cycerona polsk.“ Stan. Orzechowskiego; — na końcu ów „carmen rarae constructionis“ wyrażający w sztuczny sposób rok druku 1697. — Na ostatniej stronie objaśnienie tego wiersza.

Kraśn. — Czartor. — Dzików — Akad. — Jagiell. — Ossol.

— Unio theologicus pretio, viribus splendoreq'; carus: magnifico, perillustri et admodum rudo Domino D. M. Simoni Stanislao Makowski S. Theologiae doctori et professori collegae majori, ecclesiae collegiatae S. Floriani custodi, curato Nasiechovicensi, contubernii Hierosolymithani provisorii, S. R. M. secretario, almae Universitatis Cracoviensis generali et vigilantissimo Rectori, dum Sacrae Theologiae doctoratus insignia a perillustri et admodum rever. DD. Alberto Dabrowski S. Theologiae doctore et professore, ecclesiae collegiatae S. Floriani decano, patre seniore collegij maioris etc. etc. in ecclesia collegiata S. Annae magno applausu et laetitia omnium Universitatis ordinum et illustrium hospitum, solenni ritu in peruigilio translatae festivitatis B. Joannis Cantii, prensaret. Per M. Raphaelem Casimirum Artenski, Ph. doctorem collegam minorem, ordinarium eloquentiae professorem in vim debiti et officiosissimi cultus gratulatorio affectu oblati. Anno salutis 1681. Cracoviae, typis Francisci Cezary S. R. M. necnon illustriss. et reuerendiss. episc. Crac. typ. folio, kart 7.

Na odwr. str. tyt. rysunek przedstawiający słońce wschodzące nad oceanem, z którego wynurza się kobieta, trzymająca w ręku muszle. Nadto w tekście 3 ryciny.

Czartor. — Jagiell. — Ossol. — Branic. — Kraśn.

— Vindex elegus piissimis manibus clarissimi olin et excellentissimi Domini D. M. Francisci Roliński philosophiae et medicinae doctoris ac professoris, consulis Cracoviensis, virtute, prudentia, eruditione, summè conspicui viri, dum in ecclesia collegiata SS. Omnium justa ei funebri apparatu, magno cum dolore omnium persolverentur ad conservandam nominis et meritorum ejus memoriam a M. Raphaelae Casimiro Artenski Lo-

viciem. Novodvorsciano rhetorices professore, contubernij philosophorum seniore, luci publicae consecratus. Anno Domini 1674. die 17 Julij. Cracoviae, typis Universitatis (1674). folio, kart nlb. 3. (wiersz).

Dedyk.: Frańc. Rolińskiemu, synowi zmarłego.

Juszyń. Dykcyon. I.

Jagiell. — Kraśn. — Ossol.

**Arteński Raphael** ob. Bellina Mich. (Census merit. 1698) — Daszczyński St. (Meridies 1698) — Dzielski Wojciech (Auspicium 1688) — Dziurkiewicz Kaz. Ant. (1680) — Fidutowicz Martinus (Gratiae 1698) — Jacobi Ign. Stan. (1681) — Jeliński Seb. (1681) — Łopuszyński Joan. Alb. (Praemiatrix 1698) — Lukini J. A. (Fatalis arctoi 1699, Fastigium honoris 1698) — Piskorski Seb. (1698) — Podgórski Samuel Jan (Definitio viri 1698) — Wosiński Sim. (Celsitudo triumph. 1698).

Muczkowski Statuta 336, 341.

**Artes** et imposturae ob. Junga Ad. (1589) — Parcovius Melchior (1589, 1594).

— novi evang. ministrorum ob. Junga Ad. (1583).

— reconditae ob. Crescentius D. (1685).

— ob. Ars — Artis — Herbut Jan (dobromilienses 1613) — Sierakowski Zygm. (liberales 1755) — Skarga (duodecim sacramentorum 1582).

**Arthiereuthica** ob. Nowowiejski Łuk. (1601).

**Arthritis** obacz: Dzydowski J. S. (1692) — Sulcius Joannes (Theses medicae 1619).

**ARTHUS Gothard Dantiscanus** (Nauzczyciel w Gdańsku, ur. 1570). Commentariorum de rebus in amplissimo Antichristi regno. Auctore Gotardo Arthusio Dantiscano. Francofurti, typ. J. Spiessii. MDCIX (1609). w 8ce.

— Cometa orientalis. Beschreibung dess Cometen dess 1618. Jahrs durch Goth. Arthusium Dantiscanum. Frankfurt am Mayn, b. Sig. Latomo. MDCXIX. (1619). w 4ce, str. 21.

— Nicodemi Frischlinii Nomenclator trilinguis graeco-latino-germanicus. Opus auctum studio et opera Gotardi Arthus Dantiscani. (1608, 1612). Ob. Frischlinius.

— Historia chronologica Pannoniae, res per Hungariam et Transylvaniam gestas, a Joanne Jac. Boissardo Veruntino, delineatas, continens. Continuata studio et opera Gotardi Arthus Dantiscani. Francofurti, An. MDCVIII (1608). w 4ce, str. 290.

Na str. 139. Acta Polonica.

— Historia Indiae orientalis ex variis auctoribus collecta et iuxta seriem topographicam regnorum, provinciarum et insularum per Africae, Asiaeque littora, ad extremos usq. Japonios deducta, qua regionum et insularum situs et commoditas, regum et populorum mores et habitus, religionum et superstitionum absurda varietas, Lusitanorum item Hispanorum et Batavorum res gestae atq. commercia varia, cum rebus administratione et memoratu dignissimis aliis, iucunda brevitate percensentur atq. describuntur. Coloniae Agripp. 1608. w 8ce, str. 616.

— Sechster Theil der orientalischen Indien. Historische Beschreibung des Königreichs Guinea. Frankf. am M. bey Wolfg. Richtern MDCIII (1603). folio, str. 157.

— Mercurii Gallobelgici succenturiati, sive rerum in Gallia et Belgio potissimum; Hispania quoque, Italia, Anglia, Germania, Ungaria, Transylvania, vicinisque locis, a nundinis Francofordiensibus anni 1603. vernalibus usque ad ejusdem anni autumnales potissimum gestarum, historicae narrationis continuatae. — Tomi quinti liber primus, vere et fideliter conscriptus a M. Gotardo Arthus Dantiscano. Francofurti, sumptibus Sigis. Latomi an. 1612. w 8ce, p. 183 (V). cum una tabula. — Liber secundus (VIII). 164 (IV). cum una tabula. — Liber tertius an. 1611. (XVI). 248. (Dedicatio M. G. D. Joanni et Andreae Firleis Baronibus à Dambro Wica). — Liber quartus an. 1612. (VIII). 184.

Jagiell.

— Toż. Tomus VI 1605. Liber primus (VIII). 208 (V). — Liber secundus 1605. (VIII). 184. — Liber tertius 1612. str. 228. — Liber quartus 1606. str. VII, 115.

Jagiell.

— Toż. Rerum in Gallia et Belgio potissimum, Hispania quoque, Italia, Anglia, Germania, Ungaria, Transylvania, vicinisque locis, ab a. 1603. usque ad a. 1607. gestarum, historicae narrationis continuatae Tomus V., Quatuor libris absolutus. Francofurti, sumpt. Sigism. Latomi a. 1613. w 8ce, k. 4, str. 87 i k. 8.

Jagiell.

— Toż. Tomi IX. liber II. a. 1612. Francofurti.

— Mercurii Gallobelgici seu Rerum in Gallia et Belgia 1614. gestarum, histor. narratio. Tomi X. liber secund. auct. M. Gothardo Arthus Dantiscano. Francofurti, 1614. w 8ce. — Tomi XI. Lib. III. an. 1617. w 8ce, k. 4, str. 170. — T. XII. Lib. II. an. 1620. k. 4, str. 172 i mapp 2. Lib. III i IV. k. 4, str. 152 i 1 plan. k. 4, str. 154 i plan. 4. — T. XIV. Lib. I—II. an. 1622. k. 4, str. 152 i 5 planów, k. 4, str. 120 i 2 plany.

Jagiell.

— Toż. Tomi XV. liber I. Francofurti, 1626. w 8ce.

Tom XVI. wydał Georg Beatus. Tom XVII, XVIII i XIX. Joh. Phil. Abelin.

— Mercurii Gallobelgici Sleidano succenturiati, sive Rerum in Gallia et Belgio potissimum historicae narrationis continuatae Tomus I—VII. Francofurti sumptibus Godofr. Tampachij. Anno 1620. w 8ce.

— Ramo-Philippus, hoc est in Rami et Philippi Melanchtonis dialectica libros commentarius. Francofurti, 1604.

— Reidanus redivivus, 1628.

Skrzynys. Obraz I. str. 12.

— ob. Neugebauer Sal. (1611) — Spielbergen Georg (Schiffarth 1605).

**Artikel** dess Sechs Jährigen Still- und Frieden-Standes, zwischen der Königlichen Majestät in Polen und Schweden, Gross Fürsten in Litthawen etc. und dem Königreich Polen und Gross Fürstenthumb Litthawen, an eiuem:

Und dann der Königlichen Majestät und Königreich Schweden, andern Theils. Auff trewlichste auss dem Lateinischen ins Deutsche versetzt. Gedruckt im Jahr Christi MDCXXIX (1629). w 4ce, k. 4.

Są dwie z tego samego roku odmienne edycje. Przeździec. — Jagiell. — Czartor. — Wrocław. miejska.

— der Stumsdorffischen Vereinigung. Darin von beyder Königreiche, des Polnischen und Schwedischen Commissarien durch fleissige Unterhandlung etlicher Könige, Fürsten und Stände Gesandten und Mittelpersonen ein Stillstand der Waffen zwischen obgemelten Königreichen bestimmt ist, und die Theile Preussen, welche im vorigem Kriege eingenommen, ihren rechtmessigen Herrn und Besitzern wieder zugestellet sind. Welches geschehen im Monat Septembr. im Jahr 1635. B. w. m. i r. dr. w 4ce, kart 2.

Czartor.

**Articles** des Pacta Conventa dressez et conclus. Entre les Etats de la Serenissime Republique de Pologne, tant de l'Ordre des Sénateurs, que de l'Ordre-Equestre du Royaume et du Grand Duché de Lithuanie, et de toutes les Provinces annexés, d'une part. Et le Serenissime Prince Royal de Pologne et Grand Duc de Lithuanie Frideric Auguste, Duc de Saxe, de Juliers, de Cleves, de Mons, d'Angrie et de Westphalie, Archi-Maréchal et Electeur du S. Empire Romain, Landgrave de Thuringe, Marquis de Misnie et de la haute et Basse Lusace, Burgrave de Magdebourg, Comte Souveraine de Henneberg, la Marck Ravenensberg et Barbi, Seigneur de Ravenstein etc. à present Elü par la grace de Dieu Roi de Pologne et Grand Duc de Lithuanie; de Russie, de Prusse, de Masovie, de Samogitie, de Kijovic, de Volhynie, de Podolie, de Podlachie, de Livonie, de Severie, de Smoleńsko, de Czernichow, de l'autre — Ratifiez et approuvez par les Très Illustres et tres Excellents Seigneurs Joseph Antoine Gabaleon comte de Wackerbarth Salmour, conseiller privé d'Etat, Grand-Maitre de la Cour du

Prince Royal et Electoral, Chevalier des Ordres de S. Maurice et de S. Lazare, et Guelphe Henri de Baudissin, général de la Cavalerie et de Mousquetaires, Chevaliers de l'Ordre de l'Aigle Blanche, Ministres du Cabinet, et Plenipotentiaires deputez pour le present acte d'election, qui ont eux memes répondu et juré en personne. Traduit du Polonois sur la Version latine. (Na końcu:) Fait et donné à Varsovie le I. de Novembre, l'an du Seigneur 1733. w 4ce, str. 36.

ob. Articoli (1733).

Czartor. — Ossol. — Akad. — Jagiell.

**Artickul** dess Vertrags: Zwischen den Keyserischen vnd Polnischen Commissarien: Sampt gründlichem vnd warhaftigem bericht, was in dem Polnischen Zustand, seit König Stephani Bathorei tödtlichen Abgang, mit der neuen Wahl, vnd darauss erfolgendes Blutvergiessen, biss auff diese friedliche Tractation, sich zugetragen hat. Darinnen klärlich, als inn einem Spiegel, die gantz feindliche vnd friedliche Handlung, zwischen Ertzhertzogen Maximiliano, den Polnischen und Hertzog Sigismunden, jetzigen polnischen König ergangen, zusehen: Welches alles von Anfang biss zum Ende, vom grösten biss zum kleinsten, fleissig angedeutet, vnd hierinn eygentlich erklärt wirdt. Erstlich: Gedruckt zu Schlesingen, durch Martinum Galsneblock, im Jahr 1589. w 4ce, kart nlb. 7.

Akad. — Czartor. — Pawlikowski.

— Toż. Gedruckt zu Nürnberg durch Leonhardt Heussler, 1589. w 4ce, kart nlb. 6. Ossol.

**Articoli** alli della Pace e Lego offensiva, e diffensiva trà la Maestà del Rè di Polonia el le Maestà de' Czari di Moscouia etc. 25 april 1686. Modena, 1686. Katal. Aschera.

**Articul** des sechss- und zwanzigjährigen Still- und Friedensstandes zwischen der Königl. Mtt. und Königreich Schweden etc. etc. etc. an einem: und dann der Königl. Mtt. und Krohne Polen etc. etc. etc. am anderen theill beschlossen

zum Stumssdorf den 2 Septbr. stylo vet. Anno 1635. Auss dem Lateinischen auff's trewlichste ins Deusteche versetzt. Gedruckt zu Elbing, bey Wendel Bodenhausen. B. w. r. (1635). w 4ce, (sign. A—B<sub>4</sub>). kart 8.

Czartor. — Jagiell.

— obacz: Formula — Pacta induciarum.

**Articulen** der Stumsdorpsche Vereeninge daerin van de Poolsehe en Sweedtsche Commissarien, door onderhandelinge van ettelijke Coninghen, enz. een stilstant der wapenen bestemmet is, ende de deelen van Pruyssen inde voorgaende Oorlogh inghenomen, haeren rechten Heer wederom overgelevert zijn. Amsterdam, 1635. w 4ce, str. 8.

— tusschen de K. M. van Sweden en den Keur-Furst van Brandenburg; nu jongst getraecteert ende onderteyckent. Gouda, 1656. w 4ce, str. 4.

— tusschen den Grav ende Palatins van Posnanien ob. Wittenberg (1655).

— tusschen S. M. van Polen ob. Würtz Paweł (1657).

— van Acoord gemaect den 1 Iuly tusschen de Hoogh-welgeboren Heeren Heer Andreas Triebiezki, Johannes Graef van Lezno, Georgius Graef Van VVisniez Lubomirski, Stephanus Graef van Pylezo Corycinski, Vincencius Gonziowski, Nicolaus de Bnin Op Alenski (sic), als Gedeputeerden vanden Koningh aen d'eene zyde. Ende Den Hoochwel-geboren Graef ende Heere Arfwed Wirtemberg van Debern, Graef van Neuburg, aen d'ander zyde. Wegen het overgeven der Stadt Warsaw. Anno MDCLVI (1656). w 4ce, str. 4

ob. Acord (1656).

— van vrede Tractaet; Gesloten tusschen de Staeten van Groot Polen ende de Staeten van het Keurfurschap Brandenb. op den 12 Decembr. 1656. In s'Graven-Hage, gedrukt voor den Auther: by Christianus Calaminus, ende men vercoopse voor den Auther, by

Hendricus Hondius etc. 1657. w 4ce, str. 8.

Zbiorn Calaminusa Nr. 10 folio, od str. 73 do 80.

Czartor.

**Articuli** orthodoxam religionem, sanctamque fidem nostram respicientes. A sacrae theologiae professoribus Lovaniensis Universitatis aediti, per sacratissimam Caesaream Majestatem merito confirmati: qui ab omnibus recte et religiose vivere cupientibus et syncere de eadem orthodoxa fide sentientibus, servandi et firmiter credendi veniunt. (Na końcu: Impressum Crac. per Hieron. Wietorem. Anno Domini MDXXXXV 1545. w 8ce, kart nlb. 11.

Jocher 2760.

Czartor. — Branic. — Wrocławsk.

— derer Confoederirten in Pohlen, ueber bewilligte Krieges Disciplin. Gedruckt im Jahr 1659. folio, str. 3.

W artykule ostatnim 26. powiedziano, że deputowani powinni z końcem kwietnia jechać do Lwowa celem narady. W artykułach tych zabroniono pojedynków, zatrzymywania poczt i bryk kupieckich, zabierania z domów drzewa, przechowywania kobiet podejrzanych, znieważania szlachty i niewiast.

Branic. — Jagiell. — Ossol.

— Pactorum Conventorum. B. m. i r. (1669). folio, str. 20.

Zaprzysiężone przez króla Michała Korybuta r. 1669.

Jagiell. — Ossol.

— pacis turcico polonicae in campo Bassae 1676. initio octobris conclusae. Po łacinie i niemiecku.

— foederis de pace perpetua servanda. belloque contra Turcas gerendo a Reg. Maj. Regnoque Poloniae cum Moscoviae Magnis Ducibus 4 Maji an. 1686. initi. — Articul und Puncten, des zwischen S. K. M. und der Cron Pohlen, mit den Moscowitischen Czaaren, getroffenen ewigen Friedens und Alliantz wider die Türcken, den 4 Maji 1686. B. w. m. (1686). w 4ce.

Bibl. publ. petersb.

— pactorum Conventorum inter status sereniss. Reipublicae Poloniae etc. et sereniss. principem Fridericum Augustum Ducem Saxon. etc. Electum Dei grac. Poloniae Reg. M. D. Lith. etc. conscripti et conclusi atque per



Jac. Henr. Baronem de Fleming ratificati et comprobati. folio, str. 26. (Bez osobn. tytułu).

Obacz też samo pod: Actum in curia Vars. post festum S. Margarethae. 1697.

Ossol. — Czartor.

— pactorum Conventorum Stanów tery Rzeczypospolitej y W. X. Lit. y Państw do nich należących. Z posłami J. K. M. Ich Meie Pány Franciszkim z Windyków Grzybowskiem kasztelanem Inowrocławskim y Stanisławem Koźuchowskiem, cześnikiem Wieluńskim, rothmistrzem J. K. M. folio, str. 24.

Jurament króla Jmci obranego Stanisława I. super Pacta Conventa w kość. św. Jana w Warszawie, uczyniony 3 Paźdz. 1705. (podp. Stanisław I.).

Branic. — Czartor. — Jagiell. — Ossol. — Zieliński.

— pacis inter Aug. II. et Carolum XII. (1706?). folio, kart 6.

Przyłęcki.

— In nomine Sanctissimae Trinitatis Articuli armisticii inter exercitum auxiliarem Saxonicum et Polonum. Rav. A. D. 1716. folio, kart 10.

Ossol.

— Postquam inter partes paciscentes ab utriusq. Conventum sit de Armisticio generali, Articuli sequentes sunt conclusi, ac subscripti. Lublini, d. 4 mense Julio An. 1716. folio, kart 3.

Artykułów 13. o ustąpieniu Sasów z Zamościa i Lwowa. Podpisał Xże Grzeg. Dolhoruki, Konst. Szaniawski, J. H. Fleming, Józef Potocki, Franc. Rudzewski, Kazim. Ogiński i inni. Jagiell.

— XIV. ad stabiliendam concordiam inter exercitum Polonum et Saxonum. 1716. folio.

— Foederis Imperatorem inter Regesque Magnae Britanniae et Poloniae Viennae in Austria sanciti, articuli quindecim 1719. w 4ce, kart 7.

Czartor. — Ossol.

— pactorum Conventorum inter status serenissimae Reipublicae Poloniae, tam Senatorij quam Equestris ordinis Regni et Magni Ducatus Lithvaniae omniumq. ad eadem Dominia annexarum Provinciarum ab una; et serenissimum Principem Regium Poloniae et M. D. Lithvaniae; Dominum D. Frideri-

cum Augustum Ducem Saxoniae, Juliaci Cliviae, Montium Angriae et Westphaliae, Sacri Romani Imperij Archimareschalcum, et Electorem, Landgraviium Thuringiae Marchionem Misniae, necnon Superioris ac Inferioris Lusatae. Bugravium Magdeburgensem, Comitum principem Hennebergensem, Marcae, Ravensbergae et Barbij. Dn in Ravensstein etc. nunc vero Electum Dei gratia Poloniae Regem et M. D. Lithvaniae, Russiae, Prussiae, Masoviae, Samogitiae, Kijoviae, Volhiniae, Podoliae, Podlachiae, Livoniae, Severiae, Smolensciae, Czernichoviaeque; parte ab altera conscripti et conclusi, atque per illustrissimos et excellentissimos D. D. Josephum Antonium Gabaleonem comitem de Wackerbart Salmour, consiliarium Status Intimum, Aulae principis regij et Electoralis Praefectum necnon SS. Mauritij et Lazari equestrem militem atque Guelphum Henricum à Baudissin, ducem generalem Copiarum equestrium necnon Equitum Selopetariorum, vulgo Carabiniorum ad Custodiam Corporis Serenissimi Regis destinatorum, praefectum, Aquilae albae polonicae equites conclavisq. Regij secretioris ministros, ad praesentem electionis actum ablegatos ministros plenipotentarios, praesentanea sponsione ac personali Juramento ratificati et comprobati. Ex polonico idiomate in latinam linguam translati. (Na końcu:) Actum et datum Varsoviae die Novembr. Anno Dni 1733. folio, kart nlb. 34.

Na odwrocie tytułu, drugi tytuł po niemiecku. Tekst łacińsko-niem.

Ossol. — Jagiell.

— Toż, tenże tytuł łaciński z małemi zmianami w pisowni i z opuszczeniem wyrazów: Ex polonico... translati. folio, od str. 33 do 62. (od ark. I<sub>2</sub> do Q<sub>1</sub>).

Obejmuje sam tekst polski.

W egzempl. łacińsko-niemieckim tytuł obejmuje całą kartkę. W egzempl. polskim stronie. Jagiell. — Ossol.

— Toż. B. w. m. dr. i r. (1733). folio, str. 26.

Warsz. Uniw.

— Laudetur Jesus Christus. folio, str. 20. Następuje: Articuli pactorum Conventorum Stanów Rzpltej Korony polskiej y W. X. Lit. do niey należących z posłami JKM. etc. W Warszawie, w drukarni JKM. y Rzpltej Coll. XX. Schol. Piar. r. p. 1733. folio, od str. 23—66. Ossol.

— pactorum Conventorum zwischen Ihr. kön. Maj. von Pohlen u. der Republic Pohlen. Dresden, 1734. w 4cc.

Katalog Bibl. Kras. notuje wydanie łącińskoniem. z datą: Dreżno, 1751., ale to data prawdopodobnie mylna.

— conventionis inter S. R. M. et Reip. Poloniae Commissarios, atque Ducis Curlandiae Plenipotentiarium initae. Vergleichs-Articul, welche zwischen S. K. M. und der Republic von Pohlen Commissarios, und des Hertzogs von Cuhrland Gevollnächtigten geschlossen sind. B. w. m. 1737. w 4cc, str. 20.

Dzików — Krasień. — Raczynś. — Bibl. petersb.

— juxta quos perfici debet ab A. A. R. R. Parochis, aliisque beneficiatis status Ecclesiae cujusque, ac beneficii descriptio. Obacz: Lipiński Augustyn (1791).

— de Deo ob. Calixtus Mart. (Analysis 1693) — Glosius Joan. (1693).

— de notitia Dei ob. Baystrup Pet. (1679).

— theologici obacz: Świtalski M. (1713).

**Articuly** woienne hetmańskie, autoritate Seymu aprobowane. 1649. ob. Artykuły.

**Artikuly** wiary krześc. ob. Artykuły — Radomski Jan (1561).

**Artilleria** ob. Braun Ernest (Novissimum 1682) — Siemienowicz Kazim. (1659).

**Artis** magnae Artilleriae pars I. ob. Siemienowicz Kaz. (1659).

— grammaticae observationes ob. Cingularius Hier. (1515).

— poenitentiariae tirocinium ob. Mościcki Mik. (1625, 1631).

— sphygmicae lib. V. ob. Struś Józ. (1573).

**ARTOMEDES Seb. M.** Sammlung von 22 Leichenpredigten. Danzig, 1615. w 4cc.

Jocher 5223.

**ARTOMIUS Christoph.** (z Torunia). Disputatio inaug. de gravissimo renum affectu calculo. Quam defendet Christophorus Artomius Thoruniensis Bornsus. MDCXVIII. Basileae, Jo. Jacobi Genathj. 1618. w 4cc, str. 24.

— ob. Schoenfels Jędrzej (Medyka chrześcijański 1638).

Adelung Gelehr. L. I. 1150.

**ARTOMIUSZ Piotr** (Krziesichleb) (ur. w Grodzisku 1552 † 2 Sierp. 1609). Diaeta duszna potraw i zabawek chrześcijańskich. W Toruniu, 1601. w 12cc.

Jest to odpowiedź na Panaciusa: Recepta na Thanatomaehia.

Jocher 6280. — Adelung Gel. Lex. I. 1151.

— Homilia albo kazanie pogrzebne nad szlachetnym ciałem senatora Korony polskiej nieposledniego 25 Januarii r. 1592. w Kurniku ezynione. W Toruniu, z drukarniej And. Koteniusa r. p. 1593. w 4cc, kart 20 nlb.

Przedmowa do Jana ze Zborowa, kasztelana Gnieźnieńskiego. Czartor.

— Cantional to jest pieśni chrześcijańskie. Toruń 1578.

— Toruń 1587.

— Toruń 1596. (Przedmowę podpisał r. 1595. P. A. G.).

— Toruń 1601. (Ta edycya ma dopiero w przedmowie podpis Artomiusza Grodic.).

— Toruń 1620.

— Toruń 1638.

— Gdańsk 1640.

— Gdańsk 1646.

— Toruń 1648.

— Toruń 1672.

— Toruń 1697. (dwie edycye).

— Lipsk 1728.

Obacz te wszystkie edycye pod: Kancyonał.

— Kazanie pogrzebowe Jana Grabi z Ostroroga y Katarzyny z Olchowea. Bez w. m. i dr. 1582. w 4cc (brak końca).

Tak zanotował Świdziński w katalogu swoim. W innej notatce stoi: Kazanie nad ciału Jana Ostroroga i Halszki Świerczownej.

— Kazanie na synodzie w Toruniu 1595. miane.

Jocher 5220.

Wyd. r. 1599. w 4ce przez Turnowskiego przy jego kazaniu synodalnem. — Obacz: Kazania synodowe.

— Kazanie o weselu w Kanie Galijskiej miane w Toruniu r. 1601. w 4ce, 2 ark.

Jocher 5216. — Maciej. III. 374. według Siarczyńskiego podaje rok wyjścia 1604. Chreptow.

— Kazania o personie Syna Bożego. W Toruniu, 1588. w 8ce.

Jocher 5195. mylnie ma: prawie zam. personie.

— Kazanie o zjawieniu Króla w żydostwie narodzonego. W Toruniu, 1604.

Jocher 5217.

— O sędzie pańskim przyszłym i skończeniu świata, kazanie adwentowe. W Toruniu, A. Cotenius. 1604. w 4ce.

Jocher 4022.

— Sermon to jest Kazanie na dzień wniebowzięcia Panny czystey, który się co rok 15 Augusti wraca. Epiphan. Lib. 3. tomo V. Haeresi 79. „Etsi pulchrum est lignum, sed tamen non ad cibum, etsi pulchra est Maria, et sancta et honorata, sed non ad adorationem data. W Toruniu drukował Andr. Kotenius, roku 1595. w 4co, kart 14.

Dedyk.: Wielmożnemu Panu, Panu Sędziwuiowi hrabi z Ostroroga etc. etc. kart nlb. 3. Pod dedykacją: w Toruniu 20 Augusti 1595. X. Piotr Artomius.

Birgel.

— Nomenclator, selectissimas rerum appellationes tribus linguis, latina, germanica, polonica, explicatas indicans. In usum Scholarum Borussicarum et Polonicarum. Cum Serenissimi Regis Poloniae gratia et privilegio ad decennium. Anno MDXCI (1591). Na końcu: Torunii Borussorum ex officina typographica Andreae Cotenii, mense Augusto. w 8ce, sign. u dołu A<sub>2</sub>—O<sub>2</sub>.

Wyrazy polskie wyłożył Artomiusz.

Włocławs.

— Toż. Toruń 1597. w 8ce.

— Toż. Torunii Boruss., And. Kotenius. 1603. w 8ce.

EWangel. Wileńs.

— Toż. Editio IV. w 16ce.

— Tenże tytuł. Quinta editio quarta conformis. In usum Scholarum borussicarum et polonicarum maxime vero gymnasii Thoruniensis. Thorunii, typis Francisci Schnellboltz, sumptibus Andreae Hünfeldi bibliopolae, Anno MDCXXXVIII (1638).

Lukaszewicz Hist. szkół I. 404. str. w przyp.

— Tenże tytuł. Sexta editio quintae conformis. In usum Scholarum borussicarum et polonicarum: maxime vero gymnasii Thoruniensis. Dantisci, typis et sumptibus Andreae Hünfeldi bibliopolae. 1643. w 8ce, kart nlb. 120.

Wiersz: „Ad Lectorem“ podp. Petrus Artomius. Krasińs.

— Toż. Toruń, 1684. w 8ce.

— Piosnka nabożna niegdy pobożnego męża X. Piotra Artomiusza, zawołanego kaznodzieję Thoruńskiego polskiego, która wedle imienia y nazwiska swego złożył i zażywać się może, podczas publicznych plag y kaźni od Boga na ludzie zesłanych. Anno 1574.

Umieszczona w dziele Jędrzeja Schönflissiusza p. t.: Wirydarz duszny męski i t. d. W Lubecz 1648. w 8ce, na str. 677.

Jocher III. 262.

— Thanatomachia, to iest boy z śmiercią. Traktacik każdemu, kto się iedno śmiertelnym czuie, zawsze przygodny. W Toruniu, w druk. Andrzeia Koteniusza r. 1600. w 8ce, karta tyt., przemowy do Mik. Koteniusza 10 kart nlb., str. 142 i 1 k. nlb.

Przypis Mik. hr. z Ostroroga. — Na to opisał Panaetius Recepta.

Jocher 6279. — Maciej. Piśm. III. 373. — Wiszn. IX. 73. Czartor.

**Artomius Petrus** obacz: Czechowicz Marc. (Rozsadek 1581) — Graserus Konrad (Manes famosi 1609) — Kazania (1599) — Locks Kilian (Circinus 1609) — Panaetius Bartłom. (Recepta 1600) — Radliński Paweł (Święcenie 1601) — Thamnicus Jan (Kancyonał 1624) — Thyseus Cas. (Justa 1610) — Trisner Marcin (Leichenpredigt 1609).

Juszyńs. Dykc. I. 7—8. — Bentk. Hist. lit. I. 234—5. — Siarcz. Obraz I. 12. — Wiszniews. VI. 514—19, IX. 72—3. — Woroniec Pisma IV. 101. — Encykl. Orgelbr. II. 367, 231—2. — Załuski Bibl. poet. s. 14. — Olof Poln. Lieder 9—26,

229, 412—419, 426—7. — Maciej. Piśm. III. 373—4 — Lukaszews. Kościoły br. Czes. 143, 157. — Starowski Monum. 391. — Lelewel Bibliot. ks. II. 211. — Schnaase Zur poln. Literat. 1862. s. 29—30. — Wengierski Hist. eccles. Slav. s. 422. — Woroniecz Rocznik Tow. przyjac. Nauk. II. 384. — Witte Diar. biograph. (pisze, iż umarł 2 Aug. 1609. aetatis 57.) — Sembrzycki Przegl. lit. 1887. s. 10—11. — Rhessa Lud. Nachr. von Predigern 1834. — Döring G. 30 slavon. Melodien. Leipz. 1868. — Kuchnast Deutsche Kirchenlieder. Rastemb. 1887.

**Artur Laurent. Faunteus** ob. De la Roche (1592) — Faunteus (De controversiis).

**Artykuł I.** ułożenia Rady nieustającej i addytament do artykułu pierwszego ułożenia Rady nieustającej. Excerpta z konstytucyi anni 1775, ściągające się do obierania konsyliarzów i marszałka Rady nieustającej, tudzież kommissarzy skarbowych (na sejmie 1776 w Paźdz.) folio, sign. A<sub>3</sub>. (str. 6).

Branic. — Czartor. — Krasiński.

**Artykuł XV.** traktatu Neusztadskiego między carem Jegomością y koroną szwedzką. B. w. m. d. (r. 1721) folio, 1 pół arkusz.

Krasiński.

**Artykuł (Do)** gwardyów w etacie wojskowym. Warszawa, Gröll, (18 w.) folio, str. 4.

Branic.

**Artykułów** (Siedemdziesiąt siedm) arystokrackich. w 8ce, (z końca 18 wieku).

**Artykuły** bractwa kupieckiego Warszawskiego z dawnych przywilejów zebrane i nowo przyczynione rękami Ichmościów Panów kommissarzów i assessorów sądu Jego królewskiej Mości dnia 4 Maja roku pańskiego 1729. podpisane. Drukowane w Warszawie 1729 r. folio, ark. 4.

— chwał. bractwa św. Anny. Bez w. r. folio.

ob. Bractwo św. Anny.

Raczyński.

— bractwa wianka różanego Panny Maryi postanowione w Wilnie przy kościele św. Ducha 1587. w 12ce.

Notaty Haana we Lwowie.

Porównaj Herbest Bened. (1568).

— które do wizyty generalney przygotowane być mają w języku polskim.

Datow. w Warszawie d. 31 Stycznia 1786 r. folio, str. nlb. 8.

Krasiński.

— w których zgadzają się Ewangelicy z ludźmi greckiego nabożeństwa y s kościoły orientalnemi w nauce zbawiennej. Bez r. i m. dr. w 4ce, kart nlb. 2.

Maciej. Piśm. pol. III. str. 167.

Ossol.

— nowo ustanowionej kommissyi wojskowej na sessyach sejmowych częściami decydowane. folio.

Porównaj: Kommissya. — Przywrócenie.

Raczyński.

— prawa magdeb. ob. Groicki B. (1558, 59, 60, 62, 68, 73, 1616, 18, 29).

— przeciw Jeznitom ob. Niemojewski X. (b. r.).

— sądów marszałkowskich w Krakowie, na szczęśliwej koronacyej króla Jmci Jana III. W Krakowie, w drukarni Akademickiej Roku pańskiego 1676. folio, kart nlb. 17.

Maciej. Piśm. III. 159.

Branic. — Warsz. Uniw. — Ossol.

— Toż, tamże. 1676. folio, k. 4.

Obejmuje artykułów 20. Podpisany Alex. Hil. Potubiński, marszałek W. X. Lit.

Jagiell.

— sądów marszałkowskich na Seymie walnym W. X. Lit. w Grodnie 1678. An. 15 Decembris. folio, kart nlb. 6.

Warsz. Uniw.

— securitatis przy boku J. K. M. 1646. ob. Szczerbicz Paweł.

— seymu w Preszporku węgierskiego, z których każdy pozna y domyślić się może, iako węgierskiej ziemie ostatek ginie. Z własnego exemplarza łacińskiego przełożone. Providentia est virtus, per quam sagaci subtilitate futurorum eventus colligitur adversaque praevidet solerte animus praemunitus. B. m. r. i dr. w 4ce, k. 8, druk goc. i antykwą.

Branic. — Ossol.

— według których ma być ucyzone jak naydokładniejsze opisanie całej Dyecezyi na uskutecznienie mappy czyli karty geograficznej. B. m. (Wilno?) i r. (z 18 wieku?). folio, kart 4.

Na stronie 4.: Przykład do opisania stosownie do punktów dziewięciu na ten ko-

niec wydanych. Parafia Podbrzeska. — (Na końcu:) „Takowe opisanie mojej podpisem ręki własney stwierdzam. X. Piotr Puciłowski, obóyga prawa doktor, sądów zadwornych pisarz, pleban Podbrzeski.“ — Parafia Podbrzeska leży w dekanacie wileńskim. Jagiell.

— wiary ob. Herbest B. (1565) — Radomski Jan.

— wojenne hetmańskie totius Reipublicae na seymie Anni 1609. approbowane. B. m. folio, kart 4.

Jest tych artykułów 70.

Jagiell. — Zielińs.

— wojenne hetmańskie autoritate seymu approbowane 1609 r. B. m. dr. (Lwów), folio, str. 23.

Chodkiewicz Grzegorz napisał po łacinie artykuły wojenne, które są zamieszczone w zbiorze Gwagnina, Pistorjusza i Elze-wirskim.

Maciej. Piśmien. III. 75. — Batows. Katal. 892. daje datę: Żółkiew 1609, zaś pod N. 895. bez wym. miejsca.

Branic. — Ossol.

— Tenże tytuł: . . . . approbowane Anni 1609. folio, str. 18.

Jestto inna edycya od poprzedzającej.

Warsz. Uniw. — Ossol.

— Toż, kart 5. druk goeki.

ob. Konstytucye Sejmu (1609).

Ossol.

— Toż samo. Warszawa, w druk. Jana Rossowskiego. 1633. folio.

— Toż. W Lublinie, w druk. Wieczorkiewicza 1649. folio, kart 5.

Zamojs.

— Toż. 1733. folio.

— wojenne powagą Rzpłtey, królów polskich y hetmanów W. X. Lit. różnymi czasy ustanowione, teraz zaś z rozkazu JO. Xiążęcia Jegomości Michała V. Kazimierza Radziwiłła wojewody Wileńskiego, hetmana W. X. Lit. przedrukowane w Nieświeżu, w drukarni Radziwiłłowskiej w Collegio Societ. Jesu r. p. 1754. w 8ce, 1 k. tyt., k. nlb. 3 (dedyk.), str. 250, k. nlb. 40. (Excerpt ex Volumine legum titulo militares et nobiles).

Dedyk.: Mich. Kaz. Radziwiłłowi przez X. A. Z. (adorowski?) Soc. Jesu, prefekta ty-pogr. Ducatus Rad.

Z herbem sztych. Radziwiłła.

Zielińs. — Jagiell.

— Tenże tytuł . . . . ustanowione z rozkazu JO. Xiążęcia Jmości Michała V. Kazimierza Radziwiłła wojewody Wileńskiego i t. d. przedrukowane w Nieświeżu, w drukarni X. Radziwiłłowskiej, a teraz po uczynioney ścisley rewizyi y argumentacyi drukiem powtórzone. W Elblągu w drukarni Jana Teofila Nohrmanna r. 1755 w 8ce, str. 208, (od str. 193 rejestr alfabetyczny) i 80 str.

Na tych 80 str. mieści się: Excerpt ex Volumine legum de autoritate Buławy Korony y W. X. Lit. — Oprócz tego przypisanie Xciu Michałowi Radziwiłłowi, u którego podpis: S. Brodowski K. R. P. B. P. i rejestr. (razem 5 kart nieliczb). W dedykacyi wyraża wydawca, że Compendium to z rozkazu Xiążęcia było zrobione; ustawy zaś i prawa w nim zawarte, z manuskryptów biblioteki Nieświejskiej wypisane, w drukarni Radziwiłłowskiej pierwej już drukowane były. Również wspomina Brodowski, że ma polecenie od Xięcia ułożyć Corpus juris militaris Lithuanici.

Zawiera się tu między innemi: Art. Wojsk. Hrehora Chodkiewicza, hetmana W. X. L.; X. Janusza Radziwiłła het. W. X. L. (de a. 1648); Mich. Kaz. Paca het. W. X. L. (de a. 1673); Regulamen X. Mich. Kaz. Radziwiłła het. W. X. L. (de a. 1746); Artykuły artylleryi ułożone za panowania Wład. IV. przez Jana Platera Obersztera, których text niem. podpisał w Warszawie dnia 30 Aug. 1664 r. Fromhold de Ludinghaus Wolff, generał artylleryi koron. Żebraws. Bibliogr. matem. 396.

ob. Brodowski S. Chreptow.

— wojskowe za królów polskich i hetmanów W. X. L. wojsku ustanowione, a teraz, aby tem snadniej do wszystkich wiadomości dojść mogły i ścislej były zachowane z rozkazania JW. JP. Michała Kazimierza Paca wojew. Wileńsk. hetmana W. X. L. do druku podane. Wilno, w drukarni S. J. 1673. folio, k. 2, str. 32, druk goeki.

Branic.

— wojskowe z konstytucyi wyjęte. Warszawa, 1769. w 8ce, str. 55.

Wydane na skutek zjednoczenia ziem poznańsk. i kalisk. celem donoszenia się do konfederacyi Barskiej, a to pod marszałkiem Igu. Malezewskim. Jagiell.

— wojskowe. Kriegs artikel [pod tem: Orzeł w koronie]. W Warszawie,

1775. w See, str. 53. (po polsku i po niemiecku).

Zarazem: *Proceder prawny wojskowy z r. 1775.* (obacz).

Akadem. — Warsz. Uniw. — Raczyńs. — Zielińs.

— Tenże tytuł. W Warszawie, 1790. w drukarni uprzywilejowanej M. Grölla, księgarza nadwornego J. K. M. w See, str. 55. (po polsku i po niemiecku).

Wydane jako część II. przy dziele: *Proceder prawny wojskowy 1790. r.* (obacz).

Branic. — Krasieńs. — Warsz. Uniw. — Jagiell. — Dzików — Czartor. — Ossol.

— ob. *Konstytucye* (hetm. 1609) —

*Pac Michał Kaz.* (wojskowe 1673) — *Proceder* (wojsk. 1790) — *Radomski* (szmalk. 1569).

**Artylerya** ob. *Artilleria* — *Artykuły wojenne* (1755) — *Bezout P.* (1781 — 83) — *Braun Ernest* (1682, 1710) — *Brühl Alojzy Franc.* (1774) — *Grodzicki Faustinus* (1747) — *Jakubowski Józef* (1781, 1783) — *Potocki Stanisław Szczęsny* (b. r.) — *Powinności* (1775) — *Siemienowicz Kazimierz* (*Artis* 1650) — *Stan korpusu artylleryi* (b. r.) — *Uffan Diego* (*Archelia* 1643).

**ARUMAEUS Dominik** *Leovardiensis* (1575 † 1637). *Disputationes ad Pandectarum leges* (mieści: *Kakrzowsky*, *Pol. eq. exercit. Justin.*). Jena, 1620. w 4ce.

Katal. Schmidta N. 499. r. 1886.

**Arundinensis Joannes** obacz: *Jan z Trzciany Arundinensis.* (*De natura* 1551, *De religione* 1563. *Vita B. Michaelis Giedroyć* 1546. 1605).

**Arvay** (D') ob. *Czartoryski Adam* *Xiążę* (1776).

**Arvidus Gustav** ob. *Zygmunt III.* (*Mandata* 1596).

**Arya** *patryotyczna.* W Warszawie, w druk. P. Zawadzkiego.

Koresp. Warsz. 1792.

**Aryamen** obacz: *Zawiszanka Marya Beata.*

**Aryanie** (*Ariani*) ob. *Adelt Mar.* (*Historia* 1741) — *Appendix* (b. r.) — *Arciszewski El.* (*religio* 1649) — *Argentus J.* (*Assynholum* 1630) — *Arianismus* — *Augustinus S.* (*Minus jacula*) — *Balduinus Frid.* (*catechismi* 1620) — *Blosius*

*Maciej* (1619) — *Censura Refut.* (b. r.) — *Cichocki Mik.* (1641) — *Clementinus Daniel* (1630) — *Czartoryski Jerzy* (1617) — *Exemplum* (1681) — *Gliczner* (*Societas* 1565) — *Górski Jan* (1608) — *Grabiecki W.* (*Aryański bład* 1660) — *Jasz-Berenyi* (1662) — *Lauterbach Sam.* (*Ariano-Socinian.* 1725) — *Lubieniecki Andrzej* (b. r.) — *Maimburg Luigi* (1686) — *Morscovius Petrus* (1632) — *Moskorzewski H.* (*Niewstyd* 1617) — *Namowa* (1654) — *Nawara* (b. r.) — *Niemojewski J.* (*Błędy* 1566) — *Odpis* (1619) — *Pac Mikołaj* (1566) — *Pawłowski Krzysztof* (1607) — *Paxillus F. Bern.* (1616) — *Petrycysz J.* (*Niewstydlivość* 1600) — *Pikielius Sebast.* (1643) — *Powodowski H.* (1582) — *Przedmowa* (b. r.) — *Przyśluga arińska* (1657) — *Sandiusz Christophorus* (*Nucleus* 1669) — *Schreiter J.* (1613) — *Scriptum* (1649) — *Skarga P.* (1604) — *Smalecysz P.* (1619) — *Smiglecius Martinus* (*De erroribus* 1615, *Nova monstra* 1612) — *Stoiński Piotr* (*Okazanie* 1600) — *Tretzy K.* (*Błędy* 1566) — *Ursinus Zachar.* (*Judicium* 1563) — *Wigandus Joannes* (*De Deo* 1566) — *Wietrowski Max.* (*Historia* 1723) — *Virorum omina* (1642) — *Zdrady arińskie* (1657) — *Zwicher Dan.* (1672—5).

**Arye** obacz: *Alberti.* — *Arien.* — *Rozrywka.*

**Aryetka** do *I. Krasieckiego* ob. *Krasiecki Ign.*

**Arys i Galatea**, balet heroi-pantomiczny. Treść baletu wyjęta z *metamorf. Owidiusza* ks. XIII. Bez w. m. dr. i r. w 4ce, str. 8. Krasieńs.

**Aryst** obacz: *Saint Brison*, *Segnier* (1792).

**ARYSTEAS (Aristeas).** *Kroniká stárodawna y ktemu pobożna, o poważnych rozmowach Ptolomea Filadelfa monárchi Egiptskiego, ktore miał z veżonemi Hebryczyki, ktorych popolicie siedm dziesiąt wykłádaczów ábo tłumáčczów zakonú Bożego zowia, o porządny y sprawowánú y zachowánú krolestw y swiego. Przez Arysteásá se-*

kreterazá jego, przed 1928. lat po Grecku napisána. A teraz nowo, (zà szesznego pánowánia Jego Królewskiej Miłosci Stefána pierwszego Krolá Polskiego. Roku po národzeniu Christusá Páná 1578). pracá Woyéciecha Rzymkiego z Wárszawy ná polskie przełożona. Drukował Alexander Turobiněczyk. Roku od národzenia Jezusá Christusá syná Bożego. 1578. B. m. dr. (Kraków?), w 4ce, kart nlb. 30 i k. tyt. druk gocki.

Na odwoicie kartki tytułowej herb Łódzia z epigrammatem, dalej 2 kartki przedmowy (dedykacyi): Jaśnie Wielmożnym hrabiom z Gorki Andrzejowi i Stanisławowi. — Na karcie 4-tej argument tej kroniki, dalej kartka imion 70 tłumaczów. Samego pisma niezłobowanych kart 26.

Jocher 8737. — Leleweł Ks. bibl. I. 232. — Sob. w Eneykl. powsz. T. 22. s. 743.

**Arystobul** ob. Vattel Emer. (Rozmowa 1762).

**Arystokracya** ob. Punkt (b. r.).

**Arystoteles** ob. Aristoteles.

**Arystoneus** ob. Dernałłowicz.

**Arytmetyczne reguły** ob. Kownacki Józ. (Uwagi 1772).

**Arytmetyka** o rachunkach z tabelami do układania regestrów. Warszawa, 1776. w 8ce.

— praktyczna z tablicami do układania regestrów. Warszawa, 1780. w 8ce.

Por. Bielski Szymon.

— praktyczna kieszonkowa. Porywczé codziennie trafiające się rachunki, przy redukcjach monet, przy kupi y sprzedaży, z wielką łatwością odprawująca, przez taryffę, o ktorej na samym czele kładzie się informacya. W Warszawie, w druk. J. K. M. y Rzpłtey u XX. Schol. Piar. 1773. w 32ce, str. 38 i 100.

Krasińs. — Jagiell. — Ossol.

— ob. Aritmetica — Behmen Kasper (Rechenkunst 1768) — Bielski X. Szymon (praktyczna, krótkim i łatwym 1775, 1793) — Czarnocki Aloizy X. (czyli nauka o rachunkach 1775, 1744) — Gorczyn Jan Alex. (1644) — Hederichs Benjamin (podług reguł 1774) — L'Huillier Sim. (dla szkół narod. 1778, 1785, 1787, 1788 i t. d.) — Lenczewski Ant. (1757) — Marquart Józef

(Nauka matem. 1772) — Obermeier Fulgenty (1760) — Siekierzyński Tomasz (t. j. rachmistrz. nauka 1766) — Siruć Barnard Maciej (Arytmetyka prostacka 1767) — Skaradkiewicz Patrycy (czyli nauka 1766, 1769, 1771) — Sławiński A. Bernardyn (Institutiones 1782).

**ARZACYUSZ (Arsacius)**. Wtóra część Postille przedtem z Arsacyuszowej Postille wziętey, uczynioney y przełożoney [p. Ostaph. Trepkę]. (Na końcu:) Drukowano w Królewcu Pruskim przez Jana Daubmanna, Anni 1557. folio, k. 3—293. druk gocki.

Ossol. — Warsz. Univ. — Kórnice.

Część 1-sza obacz: Corvin Antoni.

**ASARIEL**. Haereditas Israelis. Francofurti ad Oder. 1691. folio.

Asariel był rabinem w Tarnogrodzie.

Jöcher Gel. Lexic.

**ASARICUS Daniel**, bibliotekarz i kantor w Gdańsku, († 24 Stycznia 1606). Commonefactio de miserrimo calamitoso horum extremorum temporum cursu. 1591. w 4ce. (wierszem).

**Ascanio** obacz: Ordel (Don) Asc. (L'applauso 1637).

**Ascens** do nieba preeminencyi 1795. ob. Alakok.

**Ascensiones** piaie mentis ad Sanctissimam Trinitatem per distinctos orationum gradus. Reimpressa 1734 anni. Posnaniae, typis Academicis, w 8ce, 1<sup>1/2</sup> ark.

Rok wyrażony w logografie.

Warsz. Univ.

— Toż. Warszawa, 1755.

**Ascensus** obacz: Hosius (purpureus 1733) — Nowacki Mateusz (triumphalis 1689) — Strzetuski Chr. Adr. (Soleatae 1715) — Tomasz a Kempis (piaie cogit. 1761) — Zawadzki Dom. (purpureus ad ferculum 1687).

**Ascesis** spiritualis pro confraternitate S. Joseph, sponsi Beatae Virginis Mariae ac pro omnibus ad eundem devotis, generoso ac magnifico Dno D. Josepho de Goray Gorayski, a confratribus dictae confraternitatis in ecclesia Varsaviensi Carmelitarum Discalceato-

rum congregatis, dedicata. Anno Domini 1669. Varsaviae, typis Elertianis. w 12cc, str. 145.

Na odwrotnej stronie tytułu herb Gorajskich (Korezak) i pod nim 4-ro wiersz. — Przy-  
pisana Józefowi Gorajskiemu. Książka ta  
zawiera w sobie statut dla bractwa św.  
Józefa, świeżo wówczas do Polski wpro-  
wadzonego i nabożeństwo do tego świę-  
tego.

Dziennik warszawski 1852. N. 16.

**ASCEVOLINUS F.** Cong. Signaturae  
Justitiae R. P. D. Ascevolino Cracovien.  
praetensarum Decimarum pro Mag. Ci-  
vibus et Oppidanis Zarnovecen. Contra  
Ven. Monasterium et R. R. Moniales  
Imbramovecen. Ord. Praemotraten.  
Facti. Proponam die Jovis 19 Septemb.  
1754. F. Ascevolinus (Romae), typis  
Bernabò 1754. w 4cc, 4 kartki.

Jagiell.

— Signaturae Justitiae R. P. D.  
Ascevolino Cracovien. pro Rev. D. Mi-  
chaele Severino Bierziński praeposito  
parochialis ecclesiae Pacanovien. Con-  
tra RR. DD. Martinum Matlakovuski,  
ac instigatorem fiscalem mensae epis-  
copalis Cracovien. Facti. Proponam die  
Jovis w 4cc, kartek 4.

Na 1-szej karcie Cracovien. Decimarum sn-  
per Attentatis.

Jagiell.

— w tejże sprawie: Pro R. D. Mi-  
chaele Sev. Bierziński etc. Summarium.  
Typis Bernabò, 1756. kart 4.

Jagiell.

— Cracovien. Decimarum super At-  
tentatis. w 4cc, kart 2.

Jagiell.

— Signaturae Justitiae R. P. D.  
Ascevolino Cracovien. Pertinentiae Cau-  
sae. Pro perillustr. et Adm. Rev. D.  
Martino Matlakovuski parochi Zborov-  
vecen. Contra perillustr. et Adm. Rev.  
D. Michaellem Severinum Bierziński,  
parochum Pacanoviens. Facti. Typis  
Bernabò, 1756. w 4cc, 6 kartek.

Jagiell.

— w tejże sprawie. Pro Rev. Mart.  
Matlakovuski Summarium. Typis Ber-  
nabò, 1756. w 4cc, 6 kartek.

Jagiell.

— Responsio. w 4cc, 2 kartki.

Jagiell.

**ASCH.** Sposób leczenia w czasie po-  
wietrza zaraźliwego praktykowany w

Jassach, opisany niemieckim językiem  
przez Imci P. barona de Asch. Teraz  
przełożony na oczyszczony język ku wy-  
godzie powszechney. R. 1770. We  
Lwowie, w druk. J. K. M. y bractwa  
S. S. S. Troyey. Anno 1770. w 8cc,  
kart nlb. 8.

Wilno — Ossol.

— Sposób leczenia chorujących na  
zarazę powietrzną czyli czumę, w Jas-  
sach praktykowany przez barona von  
Asch, który przy okazującym się w tym  
roku 1797. powietrzu dla obywatelów  
powiatu Uszyckiego końcem ratowania  
siebie samych i swoich poddanych, sta-  
ranie obywatela tegoż powiatu Uszy-  
ckiego do druku podany. Mińkowie,  
1797. w 8cc, str. 18.

Dzików.

**ASCHENBERG Rütger.** Extract Schrei-  
bens an Ihre königliche Maytt. zu Schwe-  
den von Hn. Obr. Aschenberg. Aus Slo-  
chaw de dato 25 Decemb. stylo veteri.  
Anno 1656. B. m. dr. w 4cc, str. 4.

— ob. Copia (1656).

**ASCHENBORN Daniel L. S.** (z Byto-  
mia, rektor w Lesznie). Ludovicae Ma-  
riae Gonzagae ingressum Gedanum et  
portae arcuunq; triumphalium deli-  
neatio carne heroico. Dantisci, 1646.  
folio.

Hoppe 41.

— Pentas epigrammatica in ingres-  
sum Joannis Casimiri. Dantisci, 1656.  
folio.

**ASCHENBORN Michael** († 1627).  
Monumentum exequiale Samueli Gra-  
tiano optima indolis adolescenti Ostro-  
rogi 26 Sept. 1621. denato et Octob.  
ibidem humato ab amicis erectum. Be-  
thaniae, typ. Joan. Dorfferi, w 4cc.

Dzików.

— In obitum antiquissima et nobili  
prosapia oriundi, propriaque virtute ex-  
cellentissimi, magnifici et generosi he-  
rois D. Johannis Potocki de Potok ca-  
pitanei Thumacensis et ductoris turma-  
rum regis Poloniae felicissimi etc. qui  
A. D. 1627. die 16 Julii pie placideque  
in Domino obdormivit, Lessus exequia-  
les. Bethaniae, lit. viduae Dörfferianae,  
w 4cc, kart nlb. 8.

Są to wiersze zbiorowe. Prócz Aschenborna  
są także wiersze łaćnińskie: Jerzego Vecl-



nera, Dawida Vechnera, Jana Sculteta, Michała Henrici, Wojciecha Węgierskiego, Jana Musoniusa, Stanisława i Władysława Trzińskich; — francuskie Waclawa Teodora de Budowa, ucznia szkoły w Lesznie; — na końcu są wiersze greckie Eustachego Gizeliusza. Akad.

— *Lacrymae super luctuoso obitu Sendivogii comitis ab Ostrorog, castell. Międzyrzecensis etc. Bethaniae, impr. Mart. Brüxer. 1625. w 4ce.*

Wspomina tu razem zgon wielu innych osób, w tymże czasie zmarłych, jako to: Opalińskiego wojewody poznańskiego, Gorzyńskiego i Jana Zakrzewskiego, przełożonego zborów. — Piotr Opaliński wojewoda poznański. umarł 1624 r. Dzików.

— *In solemnem nuptiarum festiuitatem. Bethaniae, in offic. haered. Joan. Dorfer. 1623.*

Wiersz na zaślubienie Jana a Brause, dziedzica Klostawy z Barbarą córką Kaspra Szlichtynga Bukowieckiego. Dzikows.

Juszyński. Dykeyon. I. 9. — Sierz. Obraz I. 13. — Wiszn. VI. 331. — Łukaszewicz Kośc. Br. C. 357. — Węgierski And. Hist. eccles. 1652. 402.

**Ascia** obacz: Tarło Pet. (ad petram 1687).

— *Charmesciana ob. Sieciński Step. (1650).*

— *domus Smoszeviarum ob. Steczewicz Jan Cas. (1653).*

— *gentilitiae Car. Tarło ob. Krzyżński Fr. (1683).*

— *immortalis gloriae Step. Księski ob. Turoniecki Sz. (1676).*

— *Paczeniana ob. Bieżanowski Stan. (1664).*

— *Radoszeviana ob. Radoszewski Bog. (1634).*

— *sacris capituli ob. Tarczewski Jan (1697).*

— *sanctuarium aedificans ob. Radziwiński Wal. (1657).*

— *sub arma clavis ob. Rudzki Jan S. (1660).*

— *Tarłowiana ob. Ormiński Thom. (1690).*

— *Tarłowiani decoris ob. Nowalski Jak. (1685).*

— *triplici aere fusa ob. Szumowiec Mich. (1697).*

**Asclepias** ob. Mercurius Trismegistus (Roselli Hannib. 1590).

**Ascoli (Askoli) de Alfons** ob. Przy-padki (1778).

**ASCONIUS Pedianus.** Commentationes in aliquot M. Tullii Ciceronis, cum accuratissimis editionibus collatae. Lugd. Bat., ex officina Arnoldi Doude, 1675. w 12ce.

Na końcu są: Selectae variorum notae, a między niemi i Andr. Patricii (Nidecki). Jocher 398.

**Asculo Tomasz** (Cianaveni de Asculo) ob. Godzimirski G. (Historya 1618).

**ASHWELL Georgius, S. Th.** baccal. et eccles. Anglicanae presbyter (1612 † 8 Lut. 1692). De Socino et Socianismo dissertatio. Autore Georg. Ashwello. Oxoniae. Excudebat H. Hall, 1680 anni. w 8ce, k. 7, str. 315.

Jocher II. str. 556. Warsz. Univ.

**Asiana diaeta** ob. Odrowąż Stan. (1535).

**Asinus aureus** ob. Apulejus.

**Asketomoria** ob. Juszyński Hieron. (1795).

**Asmatium** ob. Piaseczyński Aleks. (1604).

**Aspasmus A.** Szoldrski ob. Woytowicki Alb. (1641).

**Aspazyja** ob. K. W. (Cnota 1787).

**Aspectus faventis orbi polono coeli.** Varsaviae, 1703.

— *felicittatis Sarmatiae ob. Sieniawski A. N. (1686).*

— *Oginscorum ob. Chochłowski Stan. (1690).*

— *sapientiae ob. Sucharzewski Kanty (1758).*

**Aspekt** generalny na rok p. 1707. w 4ce, kart 10. (A—E<sub>2</sub>).

Obejmuje wiersze na każdy miesiąc przeciw Moskalom. Ossol. — Jagiell.

— *ob. Sołłohub Ant. (Orła 1744) — Zamojski M. (Księżyca, Hastae 1721).*

**Aspes (de) Martinus** ob. Kalnicki J. Carolus (b. r.).

**Asphyxia** ob. Regnier Mikołaj (1789).

**Aspice** ergo calumniator ob. Fridewaldus Mich. (1579).

**Aspriglio Sigismundi III.** polon. ob. Pacello (1608).

**Assecuratio** ob. Monti (Regis Galliae 1733).

**Assekuracya** ob. Monti (1733).

**ASSEMANUS** Jos. Simon († po r. 1770). Bibliothecae Vaticanae praefecti et canonici. Kalendaria ecclesiae universae in quibus tum ex vetustis marmoribus, tum ex condicibus, tabulis, parietinis pictis etc. sanctorum nomina, imagines et festi per annum dies Ecclesiarum Orientis et Occidentis recensentur, describuntur, notisque illustrantur. Tom I—VI. Romae, 1755. w 4cc.

Znajdują się tu wiadomości o początkach kościoła chrześcijańskiego u wszystkich ludów sławiańskich, a zatem i w Polsce. Jocher 7907.

— Oratio in funere Friderici II. regis Poloniae etc. habita ad eminentiss. Cardinales in Basilica S. Clementis die XII Maii anno 1733. Romae, apud Joannem Mariam Salvioni. folio.

Obacz: Ragguglio delle solenni esequie di Federigo Augusto Re di Polonia.

Ciampi Bibl. I. 14.

**ASSEMANUS** Stephanus Evodius.

Laudatio in funere Friderici Augusti III. Regis poloniae, Ducis Saxoniae S. R. J. principis Electoris, habita coram eminentissimis ac reverendissimis S. R. E. Cardinalibus in aede Sanctissimi Salvatoris in lauro VIII kal. Jun. 1764. Romae, 1764. ex typogr. Franc. Bizzarini Komarek provisoris libror. S. R. E. in bibliotheca Vaticana. folio, str. 14. (z rycinami Campanelliego).

Dedyk.: Mariae Josephae Saxonicae, Galliarum Delphinae.

Dwa wydania z tego roku zupełnie jednakie. Ciampi Bibl. I. 14. Czartor.

**ASSERMET** Franc. Maria, Franciszkan. Speculum veridicum, in cuius primâ parte sincere repraesentantur errores, refellunturque prava Jansenianorum, et aliorum Novaugustinianorum dogmata. Vindicatur constitutio Santissimi (sic) Patris p. m. Clementis XI. Pont. Max. quae incipit: Unigenitus Dei filius etc. Deinde confutatur libellus Planetuum Paschasii Quesnelli Jansenistae, contra dictam Bullam explicanturque genuinè juxta mentem S. Rom. Ecclesiae 101 propositiones damnatae ejusdem auctoris. In secundê parte Calvinistarum et Lutheran. Theologia pro-

ponitur ac eorum prava doctrina anti-logiarum demonstratur et solvitur Catholice. Jussu illustrissimi et reverendissimi Officii consistorialis Culmensis à quodam presbytero Romano Catholico, theologo, Polono, Janseniani erroris hoste capitali in multis auctum. Reimpressum An. Dn. 1725. — Tytuł części II.: Perspicillorum pro nasutis Protestantibus, P. II. Speculi veridici contra Calvinistas et Lutheranos. Jussu illustrissimi et reverendissimi Officii consistorialis Culmensis ab eodem (à quo I. pars contra Jansenistas) Polono presbytero Romano Catholico. Reimpressa anno Domini 1726. w 4cc. Część I. obejmuje k. 6. (przedmowy) i str. 352. Część II. str. 336, 1 k. (regestrów i omyłek).

Na końcu 4 karty: Historia Thoruniensis in Prussia Regali. Sereniss. Poloniae Regis, zawierająca opisanie zaburzeń w tem mieście r. 1724. mies. Lipca. — Jest to przedrukowanie dzieła Assermeta de Divina Gratia, wydanego w Paryżu r. 1715. — Przypis. wydawcy Teodorowi Potockiemu arcybisk. Gniezn.

Katalog pijars. pod N. 63. podaje: Culmae 1724. — Jocher 3285.

Wileńs. — Czetwert. — Jagiell. — Ossol.

**Asserta** concordia S. Thomae ob. Melitho Grat. (1669).

— de physico ob. Aristoteles (1650).

(**Assertio**). Brevis augustissimi ac summe venerandi Sacrosanctae Missae Sacrificii ex Sanctis Patribus contra impium Francisci Stancari Mantuani scriptum assertio. Jussu et autoritate Rev. D. Jacobi Vehanski, Gnesnensis Archiep. nunc primum edita. Quid hic libellus continet, versa pagella docet. August. in Epist. 23 ad Bonifacium. Nonne semel immolatus est Christus in se ipso? et tamen in Sacramento non solum per omnes Paschae solemnitates sed omni die populis immolatur. Coloniae Agrippinae, apud haeredes Arnoldi Birkmanni. An. 1577. w 8cc, k. nlb. 6, liczb. 65.

Na początku Uchańskiego Jak. Epistola ad lectorem.

Jocher 6428.

Czartor. — Dzików — Jagiell. — Ossol. — Warsz. Univ. — Univ. lwow.

**Assertio** charitatem non esse praest. fide ob. Novicampianus A. (1555, 57).

— orthodoxae doctrinae de persona filii Dei ob. Praetorius Petr. (1581).

— orthodoxae doctrinae de sophismatibus Sim. Budnai ob. Simler Jos. (1576).

**Assertiones** canonicae ob. Kosztowt Kaz. (de regularibus 1686) — Paszkiewicz St. (canonico-legales 1699) — Rogalla J. (de constitutionibus 1691).

— canonisticae. Ex libr. III. Decretal. Titulo XLIX. De immunitate ecclesiarum coemeterii et rerum ad eas pertinentium. Quas in Collegio Karnkoviāno, Soc. Jesu tum ex Jure Canonico.... etc. Calissii, 1718. mense Decembri die 17. w 4ce, str. nlb. 7.

Krasińs.

— de Controversiis ob. Chlebicius.

— de existentia Dei ob. Ciranus Math. (1596).

— de juris canonici articulis ob. Sławiński Stan. (1618).

— de ordinatione ministrorum Luther. ob. Sierakowski Stef. (1590).

— de satisfactione Christi ob. Radzycensis Ambr. (1643).

— dogmaticae ob. Korona Mar. (1620).

— ex jure de emptione ob. Kaszyc J. (1605, 1606).

— ex juris prudentia ob. Bułkiewicz Józ. (1647).

— juris pontificii ob. Waclawowicz J. O. (1602).

— logicae ex universa Aristotelis dialectica. Ad mentem Angelici ac Ecclesiae doctoris D. Thomae de Aquino decerptae et a FF. Carmelit. Discalceatis provinciae Polonae Philosophiae studiois publico certamini expositae. Cracov., in officina typ. Matthiae Andreouiensis. Anno 1634. w 4ce, k. 8.

Ossol.

— logicae a Carmelit. Prov. Polon. publ. def. Crac., Andreouiensis. 1654. w 4ce, sign. B<sub>4</sub>.

Dedyk.: Stanisł. Lubomirskiemu wojewodzie ruskiemu.

Przyłeczki.

— ex logica ob. Cnogler Kwiryn (1597) — Tański M. S. (1630).

— metheorolog. ob. Siculo Math. (1598).

— philosophicae menstruae ex sexto, septimo, et octavo libro physicorum Aristotelis discutiendae in Collegio Vilnensi Soc. Jesu, Julii .... hora 17 An. Dni 1577. Ex typogr. Radivili. w 4ce.

Körníc.

— philosophicae menstruae ex posteriori De ortu et interitu, et primo De anima, libris Aristotelis, defendendae in Collegio Vilnensi Soc. Jesu 17 die Decembris, hora 21. Vilnae, typis Nic. Chr. Radivili. Excudebat Daniel Lancicius. 1577. w 4ce.

Körníc.

— philosophicae menstruae ex secundo libro Aristotelis De anima, de iis quae ad sensus exteriores spectant, et ex primo libro Metaphysicae, defendendae in Collegio Vilnensi Soc. Jesu 28 Februarii, hora 21. Vilnae, typis ill. N. Chr. Radzivil per Danielem Lăciiciū. 1578. w 4ce.

Körníc.

— philosophicae ex praecipuis totius philosophiae Aristotelis difficultatibus defendendae in Collegio Vilnensi Soc. Jesu Maii 16, hora 17. Vilnae, typis illustr. N. Chr. Radziuil per Danielem Lăciiciū. 1578. w 4ce.

Na odwr. str. drzeworyt, herb Leliwa: Valeriani (Protaszewicz) Episcopi Vilnensi i na niego 6 wierszy łacińs. Körníc.

— philosophicae ex octo phisicorum libris, defendendae in Collegio Soc. Jesu Vilnensi, sub autumnalem studiorum renovationem An. Dni 1579. Vilnae, an. a Chr. nato 1579. typ. ill. DD. Nic. Chr. Radivili ducis etc. Joann. Slecki excudebat. w 4ce, k. nlb. 4.

Jagiell.

— ex universa philosophia. Pars I. in Collegio Posnan. Soc. Jesu. Posnan., 1591. folio.

Świdzińs.

— de philosophiae revat. div. indice ob. Gładyszowski Kaz. (1707).

— ex philosophia, logica nimirum, physica et metaphysica a religiosis ord. Excalceatorum S. S. S. Trinitatis in Collegio Antecollensio ad Vilnam propugnatae An. MDCCLVI (1756). w 4ce.

— ex universa philosophia et metaphysica. (Na końcu:) Propugnabuntur

publice in Collegio Regio Varsaviensi Societatis Jesu praeside R. P. Joanne Bohomolec A. A. L. L. et Philosophiae Doctore ejusdemq' professore. Anno 1765. mensis Junii, die 19. B. m. i r. dr. w 4ce, sign. A—C<sub>4</sub>. Jagiell.

— Selectiores ex univrsia philosophia Assertiones ad mentem Angelici doctoris D. Thomae concinnatae honori divinisimi principis Angelorum Michaelis tutelaris Ecclesiae et patroni specialissimi PP. Carmelit. Discaleat. Coll. Cracov. consecratae a studiosis praefati Coll. et ordinis philosoph. Anno reparatae salutis 1768. V. diebus mensis Maij. w 4ce, kart 5. Ossol.

— Scholasticae ex universa philosophia scholastico peripatetica in Conventu Calisiensi Fratrum Minorum de Observantia S. P. Francisci publicae concertationi expositae. Anno Domini 1770. w 8ce, kart nlb. 10. Warsz. Univ.

— ex universa philosophia quae in scholis Ostrogiensibus Patrum Basilianorum Prouvinciae protectionis Beatissimae Virginis Mariae navantibus operam facultati philosophicae, tradebantur et variis adnotationibus tum praviis tum subjunctis explanatae sunt. Saelectae. In iisdemque scholis publicis disputationibus expositae. Anno salutis 1779. Diebus Julii. Typ. S. R. M. in Monasterio Poczajoviensi O. S. B. M. 1779. w 4ce, ark. 3 $\frac{1}{2}$ . Ossol.

— ex universa philosophia selectae S. Bartholomeo apostolo titul. Eccle. Lovicen. patrono dicatae. 1797. w 4ce, kart 9. Krasińs.

— universales philosophicae ad mentem Angelici ac Ecclesiae doctoris D. Thomae de Aquino decerptae et a FF. Carmelit. Discaleatis Conv. Crac. publico certamini expositae. Cracoviae, in officina typographica Mathiae Andreoviensis. Anno Domini 1636. w 4ce, kart 14. (ark. D<sub>4</sub>).

Dedyk.: Jacobo Zadzik episc. Crac.

Ossol. — Jagiell.

— (Philosophiae rationalis) ex Dialectica Aristotelis, juxta mentem D. Tho-

mae doctoris Angelici explicata, desumptae. A FF. Carmelit. Discaleatis Conventus Cracov. philosophiae studiosis sub tempus adventus admodum rever. Patris Nostri, praepositi generalis, publicae disputationi expositae. Anno a partu Virginis 1666. mensis Junii die 6 hora post meridiem. Cracoviae, in officina haeredum Francisci Caesarij, S. R. M. typ. 1666. w 4ce, k. 12.

Ossol. — Jagiell.

— philosophicae de anima per Carmelit. Discale. Cracoviae, 1686. w 4ce.

— philosophicae obacz: Bereźnicki Nic. (1698) — Bernardinus Samborien. (1611) — Falek Mich. (1642) — Górski Tom. (1642) — Handzlewicz G. (1620) — Rejkowicz Sz. (1611) — Wacławowicz J. (1597) — Wartenbergensis (ex Aristot. 1577).

— in perenne gratitudinis monumentum obacz: Ecclesiae doctori Leoni (1764).

— pro baptismo infantium obacz: Gliczner E. (1569).

— quorundam qua inter ceteras non paucas affirmant ob. Novicampianus (Nowopolski).

— rhetoricae ac philosophicae ob. Faunteus L. (1582).

— de Scriptura Sacra et traditionibus, a Clericis Regularibus Schol. Piar. in Collegio Vilnensi propugnatae 1746. Vilnae, typis Academ. Soc. J. w 4ce, ark. D<sub>4</sub>. Wileńs.

— theologicae et logicae in collegio Vilnensi Soc. Jesu. Vilnae, ex officina Nicolai Christoph. Radiwill. 1576. w 4ce. Kórnik. — Świdzińs.

— theologicae de sacro sancto et vivifico missae sacrificio. Vilnae, typ. Nic. Christ. Radiwilli, Dan. Lancieius excudebat. 1576. w 4ce. Kórnik.

— theologicae de vera et reali corporis Christi in Eucharistia praesentia. Propositae in Collegio Posnaniensi Soc. Jesu in verna studiorum renovatione. Posnaniae, excudebat Melchior Neringk. An. 1577. w 4ce, ark. 2.

Joher 3915.

Czartor. — Kórnik.

— theologicae de usu Sacrosancti Eucharistiae Sacramenti ac primum quidem de veritate et necessitate communicandi, deinde vero de hujus mysterii integritate sub una specie, propositae in Colleg. Posnaniens. Soc. Jesu in autumnali studiorum renovatione. Anno Dni 1577. Joan. VI. Nisi manducaveritis carnem filij hominis et biberitis ejus sanguinem, non habebitis vitam in vobis, et qui manducat me et ipse vivet propter me. Discutientur mensis Octobris die (dopisane 16). Posnaniae, ex officina Melchioris Neringk. Anno Domini 1577. w 4ce, k. nlb. 12.

Kórníc. — Ossol.

— in Gymnasio Vilnensi Soc. J. sub vernam studiorum instaurationem. Vilnae, in officina Nic. Chr. Radziwill. 1577. w 4ce.

Kórníc.

— theologicae, de vera Christi Ecclesia: ubi sit et quomodo cognoscenda. Disputandae in Vilnensi Societatis Jesu Collegio, sub vernam studiorum instaurationem die 11 Maji, Anno Dni 1579. Vilnae, typ. illustr. DD. Nic. Christoph. Radiuili, D. in Olica et Niesuiss, M. D. L. Marsalis, Joannes Słęcki Anno Dni 1579. excudebat. w 4ce, ark. 1.

Jocher 2914.

Porówn. Faunteus A.

Czartor.

— theologicae de charitate ex secunda secundae divi Thomae, in Collegio Vilnensi Societatis Jesu disputandae die (dopisano: 16) Octobr. hora (dopisane 8). [Niżej godło Jezuitów; u dołu:] Vilnae, anno a Christo nato 1579. typis illustr. d. d. Nicolai Christophori Radziuili, ducis etc. Joannes Słęcki excudebat. w 4ce. k. nlb. 4.

Jagiell.

— theologicae ex verbo Dei scripto de Sacro Sancti Eucharistiae Sacramenti sub una specie communione. Et primum quidem de institutione, tum de usu, postremo de praenuntiatione unius speciei. Propositae in Collegio Soc. Jesu Posnaniensi, in autumnali studiorum innovatione. (Winieta Jezuitów i godło z Joan. VI). Discutientur mensis Octobris, die.... hora.... (nie wypełnione).

Posnaniae, Joannes Wolrab. Bez r. (1580—1?). w 4ce, k. nlb. 8.

Warsz. Uniw.

— theologicae de trino et uno Deo adversus novos Samosatonicos. Ex praelectionibus Collegii Posnaniensis praeteriti semestris excerptae. Discutiendae Octobris, die... hora... (nie wypełnione). Posnaniae, in officina Joannis Wolrhabii. An. Dni MDLXXXI (1581). w 4ce, kart nlb. 8. (sign. A—Bij).

Tytuł w ozdobnej ramce. — Wymierzone przeciw Szym. Budnemu.

Porównaj Faunteus A. (Assertiones de Christi ecclesia 1582).

Jocher 3644.

Jagiell. — Czartor.

— theologicae de trino et uno Deo, adversus novos Samosatonicos. Ex praelectionibus Collegii Posnaniensis excerptae. Una cum animadversionibus Fausti Socini Senensis. Quae plenae responsionis loco esse possunt. Editio secunda. Racoviae, typis Sebastiani Sternacii. 1611. w 8ce, sign. A—C<sub>2</sub>.

Z przodu 2 k. nlb. Poczem paginacya zaczyna się odrazu od str. 29 i dochodzi do 132. — Od str. 95 jest przydane: Thesis adversariorum, Christus est unus Deus.

Czartor. — Jagiell. — Warsz. Uniw.

— Tenże tytuł. Editio tertia. Racoviae, typ. S. Sternacyi, 1618. w 8ce, 2 karty, str. 29—94, 1 karta na końcu.

Numeracya taka stron ztąd pochodzi, iż w drugiej edycyi to pismo wraz z innymi wydrukowane, tę numeracyą miało a przez omyłkę zachowano ją iw tej trzeciej.

Jocher 3679. — Sandius: Bibl. Antitr. 70.

Ossol. — Jagiell.

— theologicae publico certamini propositae, à Rndis Patribus Disceatit Ordinis B. Virginis Mariae de Monte Carmelo. Lublini in Polonia ad aedes Spiritui S. dicatus, et a catholicis in festo solemnii SS. Principum Apostol. ab hereticis autem in festo S. Margar. V. A. M. Anno 1616. oppugnatae. Bez w. m. w 4ce.

Zański Conspec. Coll. legum. str. 27 (a Carmelitis socinianis oppugnatae).

— theologicae de scientia, voluntate, praedestinatione ac reprobatione divina. Ex PP. scien. theologicae D. Thomae doctoris Angelici decerptae et a Carmelitis disceatit Seminarii Vilnensis pu-

blico certamini expositae. Anno Domini 1639. mens. (dopis. Junio), die (dopis 26), hora (dopis 2), post meridiem. Vilnae, Anno Dni 1639. w 4ce, kart 8. (sign. B<sub>1</sub>).

Dedyk.: Piotrowi Gembickiemu, bisk. pozn. Ossol.

— theologiae ex prima parte Angelici doctoris D. Thomae decerptae et a FF. Carmelitis Discalceatis, Provin. Polon. studiosis Sacrae Theol. publico certamini expositae. A. D. 1641. die 11 mensis Augusti. Leopoli. w 4ce.

Dedyk.: Perillustr. D. Alexandro de Mirow Myszkowski, capit. Tyszowecensi. Jocher 2646.

— theologiae SS. Patrum ob. Narwiński M. (Corona 1683).

— ex theologia historico-dogmatica de ecclesia, Summis Pontificibus, conciliis, ac SS. Patribus a clericis regularibus Scholarum Piarum in Collegio Vilnensi propugnatae, Anno Domini MDCCXLVII (1747). Vilnae, typis Acad. S. J. w 4ce.

Przypis. Anton. Dowojnie Soltohubowi, generalowi artyleryi Lit. Jocher 3852.

Wileńs.

— theologiae, praeter illa, quae scholastici pertractant, multa ad dogmata fidei historiam ecclesiae, artemque criticam spectantia continentis. (Na końcu:) Propugnabuntur publice in Gymn. Varsav. Societ. J. a Patribus ejusdem Soc. A. 1762. w 4ce, 1<sup>1</sup>/<sub>2</sub> ark.

Jocher 2684.

— theologico-exegeticae ex diatribis omnium explanationi prophetarum praeviis, in quibus varia, quae hac de re sacris in litteris occurrunt exempla illustrantur, ac difficultates pleraeque dissolvuntur, nec non ex prophetia Isaiae explanatione in Universitate Leopolitana Soc. Jesu tradita depromptae, atque (tak) ibidem publicae disputationi expositae An. Dni 1767. w 8ce, ark. 2.

Jocher 2498.

Ossol.

— theologico - canonicae ex juris ecclesiastici explanatione in Universitate Leontopolitana Soc. Jesu tradita, depromptae, publicae disputationi propo-

sitae An. Dni 1767. Cum permissu superiorum. B. w. m. dr. w 8ce, ark. 1. Ossol.

— theologiae ex tractatu de locis theologicis. (Na końcu:) Defendentur publice in capitulo provinciali à studio Varsaviensi ordinis Minorum S. P. Francisci conventualium anno 1777. diebus determinatis. B. m. dr. w 4ce, 4 k. nlb. Jagiell.

— ex universa theologia Christiana exegetica, dogmatica, morali, liturgica selectae etc. Defendentur in conventu Grodicensi sub tempus Capituli Provincialis die 25 Julii an. 1779. w 8ce, kart nlb. 8. Krasieńs.

— ex theologiae dogmaticae in systema redactae parte isagogica. Tractatu de Deo uno, et Tractatu de Deo trino. Selectae in Academia Leopoliensi anno salutis 1784 die 5-ta mensis Augusti publicae propugnandas susceperunt: R. D. Joannes Potoczki, R. D. Florianus Minasiewicz, R. D. Christoph. Manugiewicz, R. D. Antonius Krzysztofowicz, caes. reg. Seminarii generalis ritus latini Alumni armeni SS. Theologiae auditores. Sub praesidio A. R. ac Clar. Patris Vincentii Dihaniez ord. praedie. SS. Theol. doct. eiusdemque Dogmaticae in laudata Academia professoris caes. reg. p. o. Leopoli, typis vid. Josephae Piller, caes. reg. gubern. typograph. 1784. w 8ce, k. nlb. 8.

Dedyk.: Jacobo Valeriano Tumanowicz archiepiscopo Leopoliensi Armenorum (ur. 1713 + 1798 r.) Przytem dodane z osobnym tytułem: Q. Septimii Florentis Tertuliani Liber de praescriptionibus adversus haereticos ob. Tertullianus.

Jagiell. — Ossol.

— Toż, tenże tytuł. Selectae quas in Academia Leopoliensi publicae propugnandas susceperunt R. D. Joannes Jozefowicz, R. D. Mathias Schwartz Seminarii Genlis Cao Regi Almuzi ritus latini ex dioccesi Praemisliensi An. Dni MDCCCLXXXIV. die... mensis... Sub praesidio admodum Rever. ac Clariss. Vinc. Dihaniez ord.: praed. SS. Theol. doct. ejusdemq. dogmaticae Caco Regi publici et ordinarii prof. Leopoli., typ.

Cas. Szlichtyn S. R. M. typ. (1784).  
w See, kart nlb. 12.

Dedyk.: Ant. Vences. Betański Episc. Premisl. — Są to przedrukowane też same  
XXVI. Assertiones, co w poprzedniej edycji.  
Jagiell. — Ossol.

— theologicae (ex theologia) ob. Bernardino Bidg. (theolog. 1608) — Bratkowic A. (1620) — Cestenus Bonaw. (1625) — Faunteus L. (de Christi ecclesia 1582, Apologia 1584, de ordin. ministr. 1590) — Gałeczki Ant. (1642) — Jaskmanicki J. (1664) — Kaznowski A. (1627) — Kownacki J. (1602) — Królik F. N. (1611) — Lipczyński Aug. (1614) — Mlawen A. (theologicae 1612) — Ochendalius An. (1621) — Potrykowski Seb. (1693) — Rochmanius Ad. (ex theolog. 1602) — Samboria Cam. (ex morali et specul. th. 1597) — Savillius C. (J. D. Scoti 1616) — Socinus Faust. (de trino et uno Deo) — Strzała Fr. Chr. (1633) — Tomasz z Akwinu (1641) — Vega Eman. (theolog. 1585) — Węgierski Th. (1617) — Zaleski Anton. (1635).

**Assertionum refutatio** obacz: Sadeł Ant. (de Christi eccles. 1583, 84, 91).

**Assessorya** ob. Objasnienie względem sądów assessorskich — Przyczyny na fundamentie — Urrządzenie sądów miejskich (1791).

**Assewerus** król ob. Chrościński Woje. Stan. (1745).

**Assig Jerzy Henryk** (z W. Polski) ob. Hentschel Sam. (Postilla 1719).

Oloff Poln. Lieder 21. — Bentk. I. 236. — Hansi Mat. (Memoriae Concionn. Vratisl. 1710. str. 60). — Sembrzycki J. K. Przegład 1887. str. 29. — Joher 5211.

**Assistentia** ob. Wolffówna (1688).

**Assotiatio** sive unio piarum mentium. Brunsbergae, 1675.

— Toż: .... mentium, ad impetrandam felicem mortem, et purgatorium sine mora transeundum. Sub protectione et praesidio Beatissimae Virginis Mariae, ad honorem ejus Immaculatae Conceptionis. Orate pro invicem, ut salvemini. Jacobi 5. Vilnae, repetitis typis Universitatis Societatis Jesu. Anno Domini 1726. w 12ce, XII kart nlb.

Na odwrocie ostatniej kartki jest approbata pierwszej edycji przez Michała Radow,

rektora Kollegium Jezuickiego w Brunsbergu, 1675 r. — Pismo to przetłumaczył na łacińskie z francuzkiego Jezuita A. G. — Na odwrocie tytułu rycina Najświętszej Panny w promieniach.  
Joher 6888.

**Association de la dévotion à l'amour des sacres coeurs de Jesus et de Marie.** — D'après l'édition datée à Rome en 1780. Polock, 1795. w 12ce, str. liczb. 133.

Krasińs.

— ob. Załuski Józef (Projet 1744).

**Assonlevilla Krzysztof** ob. Possevi-  
nus Antonia (Moscovia 1587).

**Assyrya (Assyryjczycy)** ob. Carosy i Petrelli (Ass. bazylika 1727) — Kownacki J. (Monarchia ass. 1772) — Rollin (1743) — Wolski Mikołaj (Mowa 1784).

**Assyski Franciszek (z Assyżu)** ob. Franciszek — Kazania (1767).

**Assystencya** Marianny Wolffowny ob. Wolffówna M. (1688).

**Ast Jan** ob. Mathaei Georg.

„Wendischer Pastor in Bautzen, verfertigte auf Befehl der Stände das Wendische Gesangbuch. 1710“. — Beyträge I. 22.

**Asteryi** przypadki ob. Narburtowa.

**ASTEXANUS, Minoryta z Asti.** Canones penitentiales ex varijs sanctorum pontificum decretis collecti, quorū notitia viris ecclesiasticis non minus vtilis quā necessaria. Hieronymus Vietor has Canones ob christianae pietatis incrementum quam potuit emendatissima (sic) impraessit. Cracoviae, in Academia sua M. D. XXI (1521). w 4ce, 4 k. nlb., tytuł w obwódce drukarskiej, druk ła-  
ciński.

Na odwrocie karty ostatniej rycina przedstawiająca Św. Stanisława wskrzeszającego Piotrowina. Na odwrocie karty tytułowej: Incipiunt Canones penitentiales secundum processum venerandi patris Astexani ordinis minorum per varios casus expressi atque in tractatulum breviter collecti.

Joher 4324. — Wiszn. IX. 281—2.

Katalog Bibl. Dzikows. podaje druk Wietora, z datą r. 1541. Porównaj Andreas Hispanus (Modus, Canones 1541).

Dzików. — Akad. — Czartor. — Jagiell. — Kórnice. — Krasińs. — Ossol. — Bibl. Zyg. Pułtows.

— Canones penitentiales venerandi Patris Astexani ordinis minorum per

varios casus expressi. Cracouię, apud Flor. Unglerium excusum. (Na końcu:) Excusum Cracoviae, a Flor. Unglerio anno a Chr. nato MDXXXIII. w 8ce, k. nlb. 26. Druk gocki i ozdoba drukarni Unglerowskiej.

Joher 4324 b. Czetwert. — Kórnice.

— Canones penitentiales ex varijs sanctorum pontificum decretis collecti, quorum noticia viris ecclesiasticis non minus utilis quam necessaria. (Na końcu:) Cracouię, per Mathiam Scharffenberger. Anno. 1534. w 8ce, k. nlb. 8. druk gocki.

Ostatnia karta na prawo ma drzeworyt wyobrażający Świętego kłęczącego przed ukrzyżowanym Chrystusem. — Na odwrocie tytułu: Incipiunt canones penitentiales secundum processum venerandi patris Astexani ordinis minorum: per varios casus expressi atque in tractatum breuiter collecti. Pri. Can.

Joher 4324 c.

Bibl. Jagiell. ma dwa egzemplarze o tyle różniące się, że w jednym zamiast rozpocząć na odwrocie tytułu, nadpis dziełka: Incipiunt canones, odbił drukarz drugą stronę a pierwsza z nadpisem zaczyna się na kartce drugiej.

Czartor. — Jagiell.

— Canones penitenciales venerandi Patris Astexani ordinis minorū per varios casus expressi atque in tractatum breuiter collecti. (Na końcu:) Finis Anno Dni 1538. Cracouię ex officina Ungleriana. (1538). w 8ce, k. nlb. 32. druk gocki.

Joher 4324 d.

Akad. — Branice. — Kórnice. — Ossol. — Uniw. lwow.

**Astma** ob. Lanckisch Joan. Georg. (1707).

**ASTOLFI Jan Felix**, can. S. Salv. Historia univ. delle imagini miracolose della Gran Madre de Dio riverite in tutte le parti del Mondo. Nella quale si narrano le origini et i progressi delle princip. diuotioni di Polonia, delle Indie Occidentali etc. Venetia, 1624. w 4ce, kart 32, str. 877.

**Astra** ob. Concursus (1692) — Glogoviensis Joannes (1514).

**Astraea** apud Jovem 1605. obacz: Loeachius A. (1605).

**Astraea** bipatenti Olympo lapsa crucem Sapiehanam Reipublicae, Lechicae orbi deinde universo spectandam proponit. B. w. m. w 4ce.

— redux magno minoris Poloniae Polo. In numinibus amplissimorum nominum nempe: illustrissimi ac reuerendissimi Domini D. Joannis Lipski, pro cancellarii Regni, cantoris Gnesnensis, canonici Cracoviensis, praepositi haereditarij Choten: tribunalis Regni praesidentis. Illustrissimi et excellentissimi Domini D. Jacobi Sigismundi in Rybno Rybiński, palatini Culmensis, generalis Artilleriae Regni, Kovalov: Vislicen: Lipnicen: etc. etc. capitanei, tribunalis Regni mareschalci, summorumque illorum iudicum in suo ad prouincias inferiores ingressu resplendens à nobili palatinatus Cracoviensis G. B. cunctis remonstrata. Anno Domini 1725. die... folio, k. nlb. 13.

Na kartkach dwóch spisano nazwiska członków trybunału.

W egz. Bibl. Jagiell. brakuje końca dzieła. Jagiell. — Ossol.

— (Die Europäische), welche den gegenwärtigen Zustand der vornehmsten Höfe in Europa entdeckt. Cum notis variorum. Klostergabe 1706. w 4ce.

Są tu i wiersze dotyczące Polski.

— do Trybunału koronnego Piotrkowskiego na akt limity d. 22 Marca 1782 r. w 4ce, kart 8. (wiersz).

Jagiell. — Zieliński.

— Sarmatica obacz: Biezanowski Stan. J. (1692).

— terris fugitiva ob. Podolski (1689).

— Thomistica 1752. ob. Stobiecki Joan.

— unicuique tribuens ob. Machator Jan (1658).

**Astrognesia** ob. Marquardt (1734) — Strauch Aeg. (synoptice adornata 1682, 1685).

**ASTROLOGO** (L') Drama giocoso da rappresentarsi in musica nel teatro di S. M. il Re di Polonia in Varsavia 1766. (czy 1746?). w 8ce, str. 42 i karta 1. Ossol.

**Astrologia** ob. Arnoldus Valentinus (Iudicium 1565) — Bernat (Wyrozu-



mienie 1608) — Duńczewski Stanisł. (1740) — Freytag Ad. (Prognost.) — Galenus (1535) — Indagine Jan (1770) — Iszta Jak. (pluviac 1519) — Latos Jan (Obwieszczenie 1572) — Lowicz Simon (1532) — Lucianus Samosatonensis (1531) — Mymerus Franciscus (1531) — Nicolai H. (De veritate 1657) — Sixtus V. (Litterae processus 1586) — Świetlicki Paulus (Astrologiam 1720) — Tyłkowski Adalbert (Matheseos curiosae 1694) — Venceslaus Cracoviensis (Introductorii b. r.) — Zawadzki Stanisł. (Examen (b. r.) — Szabel T. (konjektura 1767) — Żebrowszczyński (Zwierciadło 1603).

**Astronomia** ob. Computus — Dybliński Wojciech (1639) — Exercitatio (1765) — Głogowiensis Joannes (1514, 1522) — Grūgerus Petrus (1625) — Hevelius — Jabłonowski Józef Alex. (1763, 1753) — Kaufmann Nicolaus (1651) — Keckermann Bartol. (1611) — Kopernik — Kryger Osw. (Centuria 1639) — Krzykowski Christoph. (1686) — Kubalewicz Kaz. (1700) — Niegowicki Jakób Franc. (1754) — Przypkowski M. Joannes Josephus (1738) — Poczobut M. (Observation 1777) — Tyłkowski Adalbert (curiosa 1694, Matheseos curiosae pars 1694) — Wiśniowski Józef (Quaestio anaclastica 1684) — Wolff (Observationes 1785) — Vratislaviensis Michael (Computus 1507, Introductorium 1506) — Zwierciadło (tablice 1603).

**Astrosophiczne** uważanie o ułożeniu powietrza ob. Furman Stef. (1664).

**Astrum** honoris Pauli Blachnik ob. Blachnik (1666).

**Asyla** (Inter) Israelitarum et vulneta Christi 1736. invitant rector et professores. Thorunii, typ. Joh. Nicolai. 1736. folio, k. 2. Czartor.

**Asylum** periclitantis ecclesiae obacz: Józefowicz Jan (1692).

— reginae sapientiae ob. Gładyszowski Kaz. (1704).

**Asymbolum Socinianorum** ob. Clementinus Dan. (1630) — Morezkowski Piotr (Odpowiedź 1632).

**ASZARD J. E.** Opisanie sposobu uprawiania Runkel-Buraków. Berlin, 1799.

Notatki Haana we Lwowie.

**Atalanta** obacz: Dębowski Andrzej (1587) — Nikodębski Jan Józef (1718) — Tyszka Adryan (1617).

**Ateizm i Ateusz** ob. Atheismus, Atheus.

**Atenae** gedanenses ob. Practorius Efr. (1713).

**ATENAGORAS.** Powieść moralna o prawdziwej i doskonałej miłości czyli przypadki Teogenesa i Charidy, Ferecyda i Melangeni, wprzód z greekiego Atenagory na język francuzki, a teraz dla piękności i osobliwej w nich znajdującej się nauki obyczajów kierującej na język polski przełożone [przez M. D.] Za nakładem Wilhelma Bogumiła Korna w Wrocławiu, 1776. w 8cc, str. 110. Tłumacz M. D. podpisał przestroge na jednej karcie. Jagiell. — Czartor.

**Ateny** nowe ob. Chmielowski X. Benedykt (1745—56).

**Aterologia** physicae gener. Math. Żubieński ob. Komecki Seb. (1633).

**Ateistus** Hercules ob. Ricci Barthol. (b. r.).

**ATHANASIIUS.** Athanasiou Dialogoi e peri tes hagian Triados. Basileiou logoi D. kata dyseidois Eunomiou. Anastasiou kai Kyrillou ekthesis syntomos tes orthodoxou pisteos. Athanasii Dialogi V. de Sancta Trinitate. Basilii libri III. aduersus impium Eunomium. Anastasii et Cyrilli compendiaria orthodoxae fidei explicatio. Ex interpretatione Theodori Bezae. Foebadi sive Soebadii liber contra Arianos. Quae Athanasij, Anastasij et Cyrilli sunt et quae Foebadij nunc primum eduntur. Anno M. D. LXX (1570). Excudebat Henricus Stephanus. w 8cc, str. 16 przedm., 432 tekstu i 28 Foebadii episcopis.

Dedyk.: Omnibus in utraque Polonia, Lithuania, Russia, Livonia, Masovia, coeterisque amplissimi Polonici regni provinciis, illustribus heroibus, spectabilibus et magnificis dominis, piarum ecclesiarum patronis, pastoribus item cunctisque fidelibus catholicam et orthodoxam fidem profitentibus de unica Dei essentia et tribus in

eadem subsistantibus personis, adversus renovatas Arianorum, Samosatenianorum, Tritheitarum, Eutychianorum, Macedonianorum blasphemias, dominis honorandis, et fratribus charissimis, Theodorus Beza Vezelius, gratiam et pacem in domino. Laetentur coeli. — Na 12-tej stronie przedmowy, koniec jej: Genevae, XV. Augusti anno temporis ultimi  $\text{MDCLXX}$ .

Przeździcc. — Warsz. Uniw.

— obacz: Baronius M. (1609) — Campensis J. (Paraphr. interpretatio 1534) — Gentilis J. W. (De trinitate 1569) — Sartorius Joh. (Dissertatio 1697).

**Athanasius** (pseudonym) ob. Vergorius P. (Catalogus 1556, Scholia 1554).

**ATHANASIUS.** Gramota... episkopa mohilewskiego i połockago 1795. folio. Jocher 7995.

(**Athanasius**). Athanasium in persecutione fugiens obacz: Hagymasi And. (1697).

**ATHANIUS.** De reverendissimo D. Stanislao Hosio Varmieniensi episcopo, Apostolico nuncio per Germaniam destinato. Bez w. m. i r. (1560). w See, 8 karteł.

List do Andrzeja Trzycieskiego. U spodu listu czytamy: Vale mi frater, pridie Calendis Martii MDLX. Tuus Athanius.

Wrocł. miejs. — Toruńska.

**Atheismi** Luteri, Melanctonis, Calvinii, Bezae ob. Possevinus Ant. (1586).

**Atheismus** ob. Arnold Nie. (socin. Joh. Bibellii 1659) — Gengel Georgius (1716) — Gradus (1717) — Jabłoński Daniel Ernest (1696) — Liszyński Casimirus (1689) — Minasowicz J. E. (Ateizm 1776) — Pałucki M. (Ateusze 1773) — Scripturis (De) (1757).

**Atheum** ob. Epulum (1722) — Pruski Andreas (Premisliense) — Werpooten Wil. Paw. (Gedanense 1779).

**Atheusz** ob. Perot d'Ablaucourt M. (1787).

**Atheus** proprio gladio jugulatus ob. Praetorius Ffr. (1693).

**Athmosphera** ob. Czucki Andr. Edm. (1776).

**Atila** ob. Callinach Filip (1574) — Rudawski Laurentius (Historia barbarica b. r.).

**Atlas.** Amsterdam, Fred. de Wit. (1667?). folio, kart 40.

Są tam mapy Hugo Allardt'a, mianowicie: Noviss. Russiae tabula — Nova totius Regni Poloniae tabula etc.

— (totius orbis). Amsterdam, Fred. de Wit. (około 1670?) folio, map 101.

Obejmuje: 66. Regn. Poloniae (Danckerts). —

67. Russia vulgo Moscovia (Danckerts). —

68. Tartaria (De Wit).

— (totius orbis). Amsterdam, Fred. de Wit. (około 1670?) folio, map 200.

Obejmuje: Suecia et Norvegia (et magna pars Russiae hodie) (Piscator). — Livonia (Jansson). — Russia vulgo Moscovia (De Wit). — Polonia (De Wit). — Prussia (Visscher). — Tartaria (De Wit).

— Toż. Bez tytułu. Map 130.

Autorami map są: Blacu, Visscher (le jeune), De Wit, Danckerts, Schenck, Allardt et Jaillot. — Są tam: Russia, Polonia (Schenck), Prussia (Danckerts).

Porówn. Blacu W. (1664).

— The English Atlas, containing Muscovy, Poland, Scandinavia, Germany and the Netherland. T. I—IV. Oxford. 1680. folio.

— obacz: Blacu W. i J. Grooten (1664) — Błoński Nicef. (fractium (1713) — Büsching A. Fr. (de Pologne (1770) — Guedeville (historique 1714) — Gumpenberger Guil. (marianus 1657, 76) — Krokowski Piotr (orbis D. Joan. Nep. 1683) — Mercator G. (minor 1630, 1634) — Miechoviensis Just. (thomisticus 1621, 26) — Piotrowski Józef (orbis poloni pacis asylum 1696) — Schaltezen J. J. (Homannianus 1736) — Spiankowski Adam (sarmaticus 1688) — Szybiński Dom. (dziecinny czyli Nowy sposób 1772, 3).

**Atrabast** prawej Chrystusa wiary aż do krwi wylania mężny obrońca. Tragedya, imieniem JP. Ignacego Trembeckiego... zaszczycona od prześw. młodzi ćwiczącej się w nauce krasomówskiej i historycznej na publicznej sali szkół Gdańskich S. J. na widok wydana r. 1764. d. 3 Marca. w 4cc, str. nlb. 5. (teatr).  
Kraśniś.

**Atrium** illustr. domus Święcicianae ob. Święcicki St. (1680).

— immortalitatis ob. Radziwiłł Alb. Stan. (1658).

**Atrybucya** Rady Najw. ob. Sapicha Kaz. (Głos 1775).

**Attak** niebieskiej twierdzy ognistemi miłości Boskiej pociskami uzbrojony, na przykład rycerstwu Chrystusowemu w wojującym kościele żołdującemu, z Fortecy Berdyczowskiej N. P. Maryi pokazany. Roku od zaczętej wojny Chrystusowej 1772. W Berdyczowie, w drukarni N. P. M. za przywilejem J. K. Mei. w 4ce, kart 7. (tyt. i kalendarz), str. 568 i od str. 269. (bo paginacya zmylona) do 400 i rejestr z 12 większemi drzeworytami.

Na jednej rycinie data r. 1760. Tytuł w rankach drzeworytowych. Imprimatur daje Josephus a B. V. Maria de Monte Carmelo Carmelitarum discalc. provincialis et per Dioec. Kijov. censor. Jagiell.

**Attelmajer Jan Bapt.** obacz: Bieżanowski Stan. Józ. (Hymenensz 1662).

**Attelmajerówna Agnieszka** ob. Bieżanowski Stan. Józ. (1662).

**Attelmajerówna Barbara** ob. Grygorowie Mich. Jan (1671).

**Attelmajerówna Christina** ob. Bieżanowski Stan. (Królik 1686).

**Attendoriensis** ob. Rivius Joannes (1541).

**Attentata** per patres S. J. Collegii Leopoliens. post finitum ut supra opusculum, commissa ratione quorum sequitur protestationes et manifestationes hujusmodi protestatio perangusti Capituli ecclesiae metropolitanae Leopoliensis. Anno Dni 1759. die Sabbati decima quinta mensis Decembris. folio, kart 10.

Ossol.

— Toż b. w. r. (1760). w 4ce, k. 9.

Są tu protestacye: Kapituły lwowskiej z r. 1759. — Akademii krakowskiej z r. 1759.

— Akademii Zamojskiej z r. 1759. — Kolonii Akademickiej we Lwowie z r. 1759. — Kapituły chełmskiej z r. 1760.

Jocher 9333.

— per patres Soc. Jesu Collegii Leopoliens. commissa ratione quorum factae sunt protestationes et manifestationes hujusmodi... Anno 1759. w 4ce, kart 11.

Odmiena edycya.

Ossol. — Czetwert.

**Attentati** dei difensori di Buda per l'accelerazione del soccorso; sforzi del

Gran Visir per introdurlo; ed acquisto fattone dall' armata imperiale, con l'aggiunta di ciò che va operando il Re Polacco. Firenze, 1686. w 4ce, kart 2.

Ciampi Bibl. crit. 79.

Ossol.

**Attestation** de Mess. l'Evesque et Magistrats d'Anvers [pour les P. de la Comp. de Jésus] contre le libelle diffamatoire: L'Hist. du Pere Henry Bruslé. Et une autre attestation de Pologne contre quelqu' autre calomnie. Tolose, 1603. str. 28.

**Attendoriensis** obacz: Rivius Joan. (1541).

**Attica** musii Parnassi colles obacz: Krzyżkiewicz Ign. (1669, 74).

**Attila** seu De gestis ob. Callimachus Filip (1740).

**Attioni d'Arrigo** ob. Porcacchi T. (1574).

**Attlemajer Stanisław.** Decuria secunda ob. Goliński B. (Apollo 1617).

**Atwarning** uppa Hans Kongl. Mai. Nädigste Befallning af des Cantzlie Collegio utgängen, til hönmonde of niritade och föröfwade miszbruk, emot kongl. Förordningar angående hwarjehanda kötterska och andra skadeliga Böckers upläggande, inforande eller försällande i Kongl. Maj. tz Rike och des tilhörige Länder och Herrskaper, wederbörande til efterrättelse Stockholm den 10 Julii 1706. Stockholm, tryckt af Johann H. Werner. w 4ce.

Notat. Mich. Wiszniews. jako materyał do rzeczy polskich.

**AUBERT Antoni.** Leben des Stanislaus Leszcziński mit dem Zunahmen des Wohlthätigen, Königes von Polen, Herzogs von Lothringen und Baar durch Herrn . . . . Advokaten in den Landesregierungen des Königes von Polen und bey dem höchsten Gerichtshofe in Lothringen aus dem französischen übersetzt [von Chr. Friedr. Juenger]. Leipzig, in der Dykischen Buchhandlung. 1770. w 8ce, str. 478 i kart 8.

Bentk. II. 769.

Czartor. — Jagiell.

— Leven van Stanislaus Leszcziński, Koning van Polen. Uit het Fransch vertaald door J. de Jongh. Utrecht, 1770. w 8ce, tomów 2.

— La vie de Stanislas Leszeziński surnommé le bienfaisant roi de Pologne duc de Lorraine et de Bar par M... avocat aux conseils du roi de Pologne et de la cour souveraine de Lorraine, divisée en deux parties. A Paris chez Moutard, quai des Augustins près le Pont-Saint-Michel, à St. Ambroise 1769. w 8cc, z przodu 2 k. nlb., VIII i 503.

Akad. — Czartor. — Jagiell.

**AUBERY** de (du) **MAURIER** Louis. Mémoires de Hambourg, de Lubeck et de Holstein, de Danemark, de Suède et de Pologne. Blois, 1736. w 12cc.

— Memoires de Hambourg, de Lubeck et de Holstein, de Dannemark, de Suède et de Pologne. Par feu Messire Aubery du Maurier, auteur des memoires de Hollande. A Amsterdam, 1736. w 8cc, k. nlb. 3, str. 360.

Czartor. — Jagiell.

— Tenże tytuł. A La Haye, chez C. Rogissart et Saur, Anno 1737. w 8cc, str. 8 i 264.

Ossol.

— Tenże tytuł. La Haye, 1748. w 8cc.

**AUBLET** de **MAUBUY** adwokat. Vic de Marie Leezińska princesse de Pologne, reine de France et de Navarre par .... Paris, Brunet et Demoneille imp. lib. rue St. Severin, la veuve Duchesne lib. rue St. Jaques, Rualt lib. rue de la Harpe. 1773. w 8cc, k. tyt. str. 135. k. 1 i ryc. 1.

Branic.

— Toż, tamże. 1774. w 8cc.

Czartor.

Querard. La France litter. 1. 114. — Gazeta Warsz. 1857. N. 83.

**Auch** ob. Faucher P. Chr. (1777).

**Auctarium** operis concionum ob. Faber Mat. (1647).

**Auctionen** ob. Nachricht (1762).

**Auctor** causarum ob. David Judaeus (1503).

**Auctores** praelegendi in schola rhetorices per provinciam Poloniae Societatis Jesu. Anno quarto. Posnaniae, typis S. R. M. Clari Collegii Soc. Jesu. 1746. w 8cc, sign. A—H<sub>7</sub>. Jagiell.

— Toż, in Schola poeseos per provinciam Poloniae S. J. anno V. Calissii, typ. S. J. 1755. w 8cc.

ob. Authores.

Jocher 762.

— (Rerum Moscoviticarum) varii: unum in corpus nunc primum congesti. Quibus et gentis historia continetur: et regionum accurata descriptio. Additus est index rerum et verborum imprimis notabilium copiosus. [Winieta drukarska]. Francofurti, apud heredes Andreae Wecheli, Claud. Marnium et Joan. Aubrium. M. DC. folio, kart nlb. 14, oraz sign. A—Z<sub>4</sub> i Aa—Vv<sub>4</sub>.

Obejmuje:

1) Dedykacya: Nob. V. D. Marquardo Frehero, podpisana przez Cl. Marniusa i J. Aubriusa, oraz listy cesarzy niemieckich i królów polskich, odnoszące się do podróży moskiewskich Zygmunta Herberstaina (kart nlb. 3).

2) Magni Moscoviae Ducis genealogiae brevis epitome, ex ipsorum manuscriptis annalibus excerpta. [Na końcu: Datae die 22 Maii Anno à restituta salute 1576]. (kart nlb. 3).

3) Rerum moscoviticarum commentarii Sigismundi baronis in Herberstain, Neyberg et Guettenhag: Russiae et quae nunc ejus metropolis est, Moscoviae, breuissima descriptio. Chorographia denique totius imperii Moscici, et vicinorum quorundam mentio. De religione quoque varia inserta sunt et quae nostra cum religione non conueniunt etc. (k. nlb. 7, str. 1—118, 3 ryciny).

4) Pauli Iovii Novocomensis, De legatione Basillii Magni principis Moscoviae ad Clementem VII. pontificem etc. (od str. 119—130).

5) Ad sereniss. principem Ferdinandum, Archiducem Austriac, Moscovitarum juxta mare glaciale religio, a D. Joanne Fabri aedita (od str. 130—141).

6) Anglorum navigatio ad Moscovitas (od str. 142—154).

7) Omnium regionum Moscoviae monarchae subiectarum, Tartarorumque campestrium, arcium, civitatum praecipuarum, morum denique gentis, religio-

nis et consuetudinis vitae, sufficiens et vera descriptio. Adjuncta praeterea gesta praecipua, tyrannismiq'. ingens moderni monarchae Moschouiae Joannis Basiliadis, nuper perpetrata, vera fide descripta. (od str. 154—209).

Dedykacya: Candido lectori Alexander Gvva-gnius Veronensis peditum in arce Vitebska finitima Moschouiae praefectus S. P. — Od str. 206—209. wyjątek z dzieła Michowity, odnoszący się do Moskwy: De Moscovia Mathiae de Michovia.

8) Historia belli livonici quod Magnus Moschovitarum Dux contra Lino-nes gessit. Per Tilmannum Bredenbachium conscripta. Una cum breui narratione praeclarae ejus victoriae qua paucis abhinc mensibus Lithuani vicissim contra Moschouitas potiti fuerunt (str. 210—239).

9) Joannis Basilidis Magni Moschouiae Ducis vita a Paulo Oderbornio tribus libris conscripta (od str. 240—324).

10) Reinoldi Heidensteni secr. regii De bello moscovitico, quod Stephanus rex Poloniae gessit Commentariorum libri VI. (str. 325—434).

Dedykacya: Sigismundo Battori de Somlio, principi Transsilvaniae.

11) Phoenix, sive luctus Austriae ad mortem D. Annae, Quiritium Pannorum ac Bohemorum reginae.

Wiersz, dotyczący Polski.

12) Legationes D. Sigismundi liberi baronis in Heberstain.

Podpisany pod wierszami J. L. Braslicanus.

13) Colloquium Sigismundi et mortis.

Wiersz. Te trzy ostatnie utwory ciągną się od str. 434—443.

14) Dwie tablice genealogiczne, wykazujące pokrewieństwa między domami panującymi w Austrii, Polsce i Moskwie, ułożone przez Zygm. Herberstaina (jedna zajmuje stronę 444, druga in folio sign. Pp.).

15) Verborum et rerum memorabilium Index (k. nlb. 28).

Chreptow. — Czartor. — Czetwert. — Jagiell. — Kijows. — Dzikows. — Pawlikows. — Petersb.

**Auctoritates Aristotelis et aliorum philosophorum** ob. Beda (1533).

**Auctorum praelegendorum** ob. An-nus III. (1745).

**Auctuarium historiae naturalis** ob. Rzączyński G. (1742).

**AUCUPS Casparus Transylvanus.** In honorem Illustr. ac Magnifici DD. Andreae Bobolae capitanei Pilznens. et Sereniss. Sigismundi III. Reg. Polon. secretarii dignissimi, nobili ac generoso Domino Jacobo Bobola ipsius nepoti cum pudicissima lectissimaque virgine Eva, nobilis. Domini Pauli Popowski olim Chencinensis surrogatoris filia matrimonium contrahenti et 25 Novembr. Cracov. celebranti Caspari Aucupis Transylvani Saxonis Oratio. Cracov. in offic. Lazari An. Dni 1602. w 4ce, ark. 2<sup>1</sup>/<sub>2</sub>.  
Ossol.

**AUDEON** (Sw. Dado z Soisson † 689 czy 676). Żywot Sw. Eligiusza biskupa Nowiomeńskiego, apostoła Flandryey, patrona zgromadzenia złotniczego, pisany od Św. Audeona biskupa Protomagenskiego towarzysza jego. Według zaś Bedy, Vswarda, Molána, Baroniusza, z historyi Saryuszowych, opera Francisci Haraei Ultraiectini S. Theolog. Licentiatii napisany, do słowa wzięty y na polskie przetłumaczony. W Krakowie, w drukarni Franciszka Cezarego J. K. M. i JMci Xiędza biskupa krakows. Xięcia siewierskiego typogr. r. p. 1687. w 4ce, k. 6.

Dedyk.: Mikoł. Oborskiemu bisk. leodyjsk., suffrag. krak. przez Jana Ceyplera.

Jocher 8364.

Czartor. — Warsz. Univ. — Ossol.

**Audiatu**r et altera pars ob. Ernestus Landgraf (1661).

**Audentia** scholast. ob. Jarzębowicz Sylw. (1708).

**AUDIFFRET** Joan. Bapt. († 1733). Geographie ancienne moderne et historique. 1694. w 12ce.

„Siła tu znajdziesz o Polsce“. Załuski.

**AUDINOT** Mikoł. Med. aktor († 21 Maja 1801). Bednarz opera krotofilna w jednym akcie. Tłumaczona z francuzkiego, t. j. do kraju z niektórymi odmianami przystosowana przez Jana Baudouin. A pierwszy raz grana 7-go Września roku 1779. przy otwarciu

nowego teatru. W Warszawie, nakładem i drukiem Michała Grölla księgarza nadwornego J. K. M. 1779. w 8ce, k. 2 i str. 73. Zarazem: Katalog niektórych książek nakładem Grölowskiej księgarni nadwornej J. K. M. drukowanych. W Warszawie, A. D. 1779. w 8ce, str. 16.

Dedykacya ambasadorowi Stackelbergowi po francuzku, pisana z wielką uniżonością i upokarzającym godność własną pochlebstwem. Ossol. — Jagiell.

**Auditor virtutis** ob. Podgurski Sam. (1712).

**Auditores** obacz: Konarski Ign. (1744) — Sinapius Joh. (1725).

**Auditoris** Camerae apostol. literae 1615. ob. Literae.

**Auditus phisicus** ob. Chrzanowski Szym. Jan (1635).

**Audomarus** (Omer) Talaeus obacz: Taleus.

**AUDZIEJEWICZ** Jan (Audziewicz † 1671). Idea supremorum justorum et gestorum fortissimi herois illustr. magn. et gener. D. D. Gregorii in Kaspale Mirski, excubiarius M. D. Lithua. praefecti G. K. M. Poloniae Chiliarchae etc. repraesentata a Johanne Audziejowiczo verbi Dei Ministro. Bez w. m. dr. i r. (rok dopisany 1673). folio, ark. 3.

Przypis Stef. Oborskiemu staroście Kiejdzińsk. Dopisana data druku mylna, bo książka Hrehory Mirski, strażnik litewski umarł 20 Marca 1661. a druk zapewne odnosi się do niego. (Wolf J. Senatorowie s. 322).

— Disputatio de foedere Dei cum homine. Bez r. i m. dr. w 8ce.

Jocher 3813.

— obacz: Arnoldus Nic. (Refutatio 1646).

**AUER** Andreas. Nobilis Lithuani et geometrae iurati in districtu Cauensi Disquisitio problematis mathematici „mensurare et distribuere sylvam aut palludem inaccessibilem etc.“ quam praemio Jablonowskiano societatis (sic) physica gedanensis adfecit 1766. d. 19 Martii. Sint Maccenates, non desunt Flacce Marones. — Hr. Andreas Auer Lithauischen Edelmanns und geschwornen Landmessers in dem Kaunischen District Abhandlung über die geometrische Aufgabe

„Einen unzugänglichen und undurchsichtigen Wald oder Morast auf die beste Weise auszumessen u. s. w.“ welcher von der Naturforschenden Gesellschaft in Danzig 1766. d. 19 Merz der fürstl. Jablonowskische Preis zuerkannt worden. Aus der lateinischen Urschrift übersetzt. Danzig, bey Daniel Ludewig Wedel, 1767. w 4ce, 1 k. tyt., str. 32 i 2 tabl. rycin.

Obacz: Sammlung über die Jablonowskischen Aufgaben. Jagiell.

**Auerbach Chr. Bogusz** ob. Agenda (1664, 1715).

**AUERROES** (Abulwalid Mohammed, Ebn Achmed) († 1198 lub 1206). De substantia orbis Auerrois commentatoris. (Pod tem w obwódce: u góry lew z lewej strony, jednorożec z prawej, trzymają tarczę z orłem polskim; a pod tem po lewej stronie herb Krakowa, po prawej pogoń a między niemi cyfra Hallera). Na końcu: Finis adest laus Deo. Impresum Craconie in domo domini Johannis Haller. Anno salutis MCCCCCX. in vigilia saneti Bartholomei apostoli (1510). w 4ce, k. nlb. 15. druk goc. bez kust. Czartor. — Ossol.

**Auersperg** ob. Uwiadomienie w jakim porządku wjazd etc. (1796).

**Auffmunterung** an alle treu und redlich gesinnete polnischen Patrioten. B. m. i r. (1701). w 4ce, sign. A—C4. (k. 12).

Bez osobnego tytułu. Wydane przeciw Augustowi, zachęca ahy go detronizować. Wyszło w lat trzy po zjeździe w Rawie. Jagiell.

**Aufgaben** Jablonowskische ob. Sammlung (1767).

**Aufmunterung** Andächtiger Hertzen zum Lob Mariae oder Tag-Zeiten von der Unbefleckten Empfängnis Mariä der Mutter Gottes. Perm. Sup. Braunsberg, gedr. im Coll. S. J. im J. 1741. w 8ce, str. 16.

**Aufruf** an den Genius des scheidenden Jahrhunderts zur Ausrottung der Blättern. Thorn. 1797. w 8ce.

**Aufsatz** der vornehmsten Exorbitantien, dadurch die uralten Satzungen der Republic Pohlen umbgestossen

und aus dem Grunde gehoben worden, welche die dritte Ordnung auf vorstehendem Reichstage anzubringen wissen wird. Anno 1666. Bez m. dr. w 4ce, kart 2.

**Aufsätze** (Vermischte) ob. Schlegel G. (1774—83).

**Aufswitz** ob. Zeitung (1581).

**AUGAR Balt. Fryd.** kaznodz. w Kaulau. (Katechizmowy przewodnik do nieba, przekład z niemieckiego przez Mich. Speccoviusa). Elbląg, 1732.

Z wielu błędami językowymi.

Tolckemitt A. Lehrer Gedächtn. 1753. s. 140.

**Augerius** Busbequius. Drogii trzy do Solimana ob. Busbequius.

**Angezd Alex.** ob. Seklucyan.

**AUGIER Du Fot An. Amable** (1733 † 1775) i **Saucerotte**. Nauka położnica przez pytania y odpowiedzi po francuzku napisana a teraz wyłożona po polsku przez Józefa Berger de Lonchamps ucznia medycyny, nauk wyzwolonych i filozofii doktora, korepetytora anatomii w Szkole głównej W. X. L. Za wiadomością i aprobatą profesorów medycyny i chirurgii w Akad. wileńs. W Wilnie, w druk. Akad. 1789. stron XIV. i 253.

Dedykacya do Józ. Langmaiera Dra med. prof., Jakóba Bristel, prof. chir. i Jana Lobenweina prof. med. teor.

Gąsiorows. Histor. med. IV. 145—6.

Jagiell.

**Augsburgische Confession** (Augs-purska konf.) ob. Bericht (Nothwendiger und gründlicher 1660) — Koelichen G. (Nauki 1730) — Kwiatkowski Marcin (Sejm 1564) — Maukisch Johannes (Kurtze Erläuterungen des Berichts 1660) — Zieleński Marc. Zyg. (Niedmioniana 1730).

**Auguria** ob. Boczkowski A. — Juniewicz N. (solis 1713) — Pater Paul. (et vota pro C. Frederico 1707) — Sapicha J. K. (spei publicae 1673).

**Augurium** Themidis ob. Zadziński J. (1615).

— paludatae sortis ex septena aquila septeni consulatus interprete Caio Mario Consuli. Non sine decumano ausu, decumanisque periculis re ipsa probatum

et patritia aquila gaudenti magnifico ac generoso Domino D. Martino Kaminski in gratiae mentis tesseram publici actus repraesentatione consecratum a nobili juventute Rhetorica, „Collegii Szamoniiani Loviciensis Scholarum Piarum anno Aquilae grandis, medullam Cedri ad Libanum ferentis 1681 d. 17 Julii.“ w 4ce, str. nlb. 8. (Po polsku gockim drukiem). [teatralne].

Wolański w Rudce.

**Augusta Amazon** ob. Wierzbowski Łuk. (1694).

— nowa ob. Przeborowski Adam (1680).

**Augustana religio** ob. Bulovius Levinus (Consilium 1593).

**Augustus (Divus)** orbis totius unicus pacificator, serenissimo et invictissimo principi Joanni III. Dei gratia Regi Poloniae, Magno duci Lithuaniae, Russiae, Prussiae, Mazoviae, Samogitiae, Livoniae, Podoliae, Podlachiae etc. dum post Viennensem victoriam, et Strigonij expugnationem, ac nuperriam ad Camenecum, ac Tyram, contra Turcas, et Tartaros, expeditionem primum Varsaviam triumphator veniret. Compar et Comparatus et inter scenicos apparatus, in arce theatroq; regio, eidem serenissimo Regi, assistente sibi florentissimâ Regni totius coronâ pro tunc ad Comitata Generalia congregatâ a Regio Vladislai IV. Scholarum Piarum Varsavien: Collegio, eiusquë alumnâ literarum juventute, in vectigal submissae propensionis, dedicatus anno Dei inter Homines, et Hominis inter Divos relati 1685. die 2 Martii. [Ozdobna linia poprzeczna]. Varsaviae, typis Scholarum Piarum. folio, str. nlb. 4.

Tekst polski i łaciński — po polsku gockim drukiem (teatralne).

Wolański w Rudce.

**August I.** Monarcha Rzymski tragedia przy publicznym całego województwa oraz szkół collegyum Rawskiego Soc. J. powitanium w Senatorskim honorze Prandoty Trzecińskiego kasztelana Rawskiego na widok dana roku 1750 dnia 22 Czerwca. W Warszawie,

w drukarni Collegium Soc. Jesu. folio, 7 kart nlb.

ob. Trzciański Felix (Dyaryusz 1780).

**August Jagiełło** wzbudzony ob. Grochowski Stanisław (1598, 1603, 1608).

**AUGUST V.** Elektor Saski, syn Henryka Piątego (nr. 1526 † 11 lut. 1586).

W Luniga J. Chr. Literae procerum Europae 1712. T. I. są drukowane te jego listy:

Literae ad Annam principem ex inelyta regum Poloniae stirpe natam, de pecunia mutua, quam ipsi senatus Lipsiensis, solvere debebat, agentes. Ex arce nostra Annaeburg VIII. Id Febr. 1576. T. I. (str. 816—817).

— Literae ad Ordines Regni Poloniae, quibus Christophoro Duci Megapolitano, residuam stipendii gratuiti, vulgo pensionis summam exsolvi petit. Dresdae VI. Cal. Jul. 1576. (str. 817 do 819).

— Literae ad Stephanum Pol. Reg. quibus ipsi pro favore Georgio Fridericio Marchioni Brandeb. ob suam intercessionem tributo gratias agit, ac denuo oratores suos perficiendi, quod inceperant, negotii ergo ablegatos esse, nuntiat. Dresdae 7. Cal. Febr. 1578. (str. 831—833).

— Literae credentiales, quas Abrahamo Boecio et Andreae Pauli, internuntiis suis, ad Stephanum Poloniae regem tradidit. Bornstensteinii 15 Cal. Febr. 1578. (833—835).

— Literae ad Stephanum Pol. regem, quibus ipsi militem quendam veteranum, manu et scientia rei militaris insignem, auspiciisque Poloniae contra Moscos sequi flagrantem, studiose commendat. Dresdae, prid. Cal. Nov. 1580. (str. 853—854).

— Literae ad Stephanum Pol. regem, quibus debitam sibi ab eo pecuniae summam, Alberti Ziswicki (Ciswicki) internuntii ejus, cura probe repraesentatam esse testatur. Dresdae, 18 Cal. Dec. 1582. (str. 861—862).

— Literae ad Stephanum Poloniar. Regem, quibus pro Fabiano a Dohna eiusque fratribus suis in Livonia praediis immerite exutis, sollicitate intercedit.

Dresdae, Id. April. 1583. (str. 862—863).

— ob. Herbut Jan (Oratio 1574).

**AUGUST II.** (urodz. 1670 † 1733).

Augustus II. von Gottes Gnaden König in Pohlen, Grossfürst in Litthauen, Reussen, Preussen, Masovien, Samogytien, Kioy, Wolhynien, Podolien, Podlachien, Liefland, Smolensko, Sewerien u. Czernichow etc. Hertzog zu Sachsen u. Churfürst etc. etc. Signum Belli eines für zwei aus dem Pohnischen übersetzt 15 Nov. 1698. (Na końcu:) Geschehen zu Warschau den 15 Novembr. 1698. unseren Regierung II. w 4ce, kart 4. Ossol.

— Augustus II. Dei Gratia Rex Poloniae, M. D. Lithuaniae, Russiae, Prussiae, Masoviae, Samogitiae, Podoliae, Podlachiae, Volhyniae, Livoniae, Kijoviae, Smolensciae, Severiae, Czerniechoviae, nec non hereditarius Dux Saxoniae et Princeps Elector. 1714. w 4ce, kart 2.

Rzecz tyczy się przywileju akademii krakowskiej. Ossol.

— Anordnung wie es mit Bestellung gewisser Buss- Bet- und Fasttage im Jahre 1728. gehalten werden solle. Dresden, Joh. Con. Stüsseln.

— Antwort Sr. Kön. Maiestät in Pohlen etc. auf das von dem Könige in Preussen an dieselbe unter dem 8 Novembr. 1718. abgelassene und zu Berlin durch den Druck bekannt gemachtes Schreiben dto. Grodno den 26 Nov. 1718. aus dem lateinischen Original übersetzt Anno 1719. B. m. i dr. w 4ce, kart nlb. 2. Ossol.

— Conclusum Najaśn. króla JM. Augusta II. Pana naszego miłościwego Stanów koronnych y W. X. Lit. na Radzie Walney Seymem Lubelskim postanowionej, pod continuaeyą generalney konfederacyey Sandomirskiej, w Grodnie dnia 16 miesiąca Grudnia r. 1705. Praesentibus et consentientibus ex Senatu. folio, 4 ark. (kart nlb. 9).

— Toż. Inna edycya (zmieniona pisownia: konfederacyey). (Oblatum in



Castro Posnaniensi 1706). folio, kart nlb. 10. (sign. A—E<sub>1</sub>).

Zielińs. — Czartor. — Jagiell. — Ossol.

— Ihr. Kön. Maj. in Pohlen und Churf. Durch. zu Sachsen erweitertes und geschärftes Contagion-Mandat d. a. 1709. Dresden, 1709. folio.

— Contenta Instructionis S. R. M. Poloniarum cubiculario et stabuli praefecto, vice domino ab Eersedf data. Varsaviae, die 6 Januar. 1702. folio, k. nlb. 1. (8 artykułów). Zielińs.

— Copey eines gnädigsten Befehligs, den S. Kön. Maj. in Pohlen etc. ad dero hochpreis. geheimden Rath Collegium zu Dresden abgehen lassen, betreffend den bekannten wieder D. Chr. Thomasens Schrifften aus dem Ober-Consistorio zu Dresden ergangenen Befehls etc. Halle, 1698. w 4ce.

— Copey des von Ihro Kön. Majestät in Pohlen etc. an Ihro Czaar-Majestät, sub dato Fraustadt dem 16 Martii 1719. abgelassenen Schreibens. Nach dem Oryginal ins Teutsche übersetzt. Bez w. m. dr. Im Jahr 1719. w 4ce, k. nlb. 4.

Czartor. — Bibl. petersb.

— Copia zweener Brieffe, vom jetzigen Zustande in Pohlen, als nehmlich des Königes Augusti Schreiben an die sämtliche Stände der freyen Königlichen Republique, und das andere des Cardinalen Radziowski Primatis Regni an die sämtliche Woywodschafften und Districten. Vom jetzigen Jahre. 1701. [Dat. Warschau 29, 30 Aug. 1701]. B. w. m. (Stokholm, druk. król.). w 4ce, str. 8.

Jagiell.<sup>o</sup>

— Copia listu Xcia JMei Saskiego do JO. X. JMei kardynała arcybiskupa Gnieźnieńskiego primasa koronnego y W. X. Lit. de dat. Baden 4 Junii Anno 1697. B. w. m. dr. i r. w 4ce, karta 1.

Upewnienie względem religii katolickiej.

Obacz niżej: Kopia.

Branic. — Warsz. Uniw. — Akad. — Jagiell.

— Copia Literarum Sacrae Reg. Majest. ad eminentiss. Cardinal. Primate Reg. Breslau, 1698. w 4ce, k. 1.

Branic. — Ossol.

— Copia literarum Sac. Reg. Maj. ad eminent. Cardinalem Primateu Regni et responsum. Varsav. 1698. Dabantur in arce nostra Varsaviensi, die 22 mensis Januarii anno dom. 1698. regni nostri I. Augustus. folio, k. 1.

Po polsku o uspokojenie kraju.

Na odwr. stronie: Responsoriae (Propouje zjazd w Łowiczu). Squiernieviczijs die 24 Januarij 1698.

Obacz niżej: Epistola.

Zielińs.

— Copia responsoriarum S. R. M. Poloniae ad serenissimum Electorem Brandenburgicum (Frider. III). Varsaviae, 1698. d. 16 Novemb. folio, k. 2.

Branic. — Jagiell.

— Copia responsoriarum Sereniss. Augusti II. pro fide vere catholicorum; pro Majestate, August. Regiarum; pro generositate German. Polon. ad Literas Serenissimi Brandenburgici etc. etc. 1724. folio, k. 2.

Ossol.

— Copia responsoriarum ad literas Sereniss. Brandenburgici, 1725. w 4ce.

Tyzy się okrucieństw toruńskich. Obacz: Wilhelm.

— Copia listu JK. Mei Polskiego do woiewództw ad instar Manifestu danego. (1704). folio, 1 ark.

List króla Augusta II. datowany w Baranowie dnia 18 Marca r. 1704. przeciw konfederacyi warszawskiej. — Zarazem: Regestr dokumentów produkowanych y publico czytanych na Wałej Radzie w Krakowie r. 1704. 21 Febr. kart 3.

Wizerunki i roztrz. 1837. XIX. str. 109.

Obacz p. t. Kopia.

Czartor. — Warsz. Uniw. — Ossol.

— Declaratio S. R. M. Domini nostri clementissimi in senatus consilio post comitiali facta, die 27 mensis Februarij, an. dom. 1702. folio, 1 ark.

Zielińs.

— Declaratio respectu custodiae Rever. Episcopi Posnan. Augustus Secundus Dei gratia Rex Poloniae... Manifest Augusta do narodu wydany. In castris ad Kamiona die 16 Septembr. 1704. w 4ce, k. 4. Warsz. Uniw.

— Decretum inter collegium Societatis Jesu Thorunense actores, atq. magistratum et communitatem Thorunensem citatos, latum anno Dni 1724.

Ob. Decretum.

— Dekret Augusta II. w sprawie Toruńskiej 30 Octobra 1724.

Ob. Actum. Warsz. Univ.

— Demonstratio quibus justis ex causis serenissimus ac potentissimus princeps Augustus II. Poloniarum Rex, Elector Saxoniae h. t. Sacri Romani Imperii vicarius, regis Sveciae in Pomerania citiore subsistentem exercitum aggreditur. A. O. R. MDCCXI (1711). mense Augusto. B. w. m. dr. w 4cc, k. nlb. 6.

Czartor.

— Diploma abdicationis serenissimi Regis Augusti etc. etc. Entsagung des Reichs des Aller-Durchleuchtigsten Königes Augusti etc. etc. [Dat. 20 Oct. 1706].

Obacz niżej: Instrumentum i (August II.) Diploma.

— Diploma do województw koron. i W. X. L. przyrzekające wojska Sas. z kraju wyprowadzić. Dan w Warszawie 16 Marca 1716. folio. Ossol.

— Edictum ad typographos per totum Regnum, ne luebrationes mathematicae seu Calendaria sine approbatione Rectorali et speciali consensu ordinarii privilegiati mathematici imprimantur. 20 Xbr. 1714. w 4cc, kart 2.

Jocher 1311.

— Epistola Regis Poloniae ad Michaëlem Stephanum cardinalem Radziejowski primatem regni. Dat. in aere Varsav. 22 Januar 1698.

Ob. Copia.

— Foedus inter S. R. M. atque Remp. Pol. et S. R. M. Sveciae conclusum. Varsav. 18/20 Nov. 1705.

— Friedenspunete 1706. ob. Karol XII.

— Friedensschluss zwischen Ibro kön. Maj. d. Churf. Durchl. zu Sachsen und den JJ. K. Maj. zu Schweden u. Pohlen am 14/24 Sept. 1706. zu Altranstädt geschlossen. w 4cc, ark. C<sub>2</sub>.

Ob. Friedensschluss zu Carlowitz (1699).

— Instrumentum abdicationis et remissionis, oder: Freywillige Abdanckung und Resignation der Crone Pohlen zwischen Hn. Augusto dem Andern und Hn. Carl dem Zwölfften verabredet, folgends den 20 Oct. ratifeiret. Aus dem

Lateinischen ins Teutsche übersetzt. Gedruckt im Jahr 1707. B. m. w 4cc, str. 8.

Ob. niżej: (August II.) Diploma.

— Königes in Pohlen und Gross Hertzogens in Littauen etc. etc. Jura-ment, so er denen auf Seiner Seite confoederirten Ständen bei Sendomiers den 2 Juny 1704. geleistet. B. m. w 4cc, str. 4.

— Kopia listu Xiążęcia JMei Saskiego do JO. Xiędza JMei kardynała areybisk. Gnieźnieńsk., primasa koron. y W. X. Lit. (Mich. Radziejowskiego) de dato: Baden 4 Junij anno 1697. B. w. m. dr. w 4cc, str. 2.

Na drugiej stronie jest list: JM. X. biskupa Kujawskiego (St. Dąbskiego) do JO. Xiążęcia JM. kardyn. prymasa w sam dziei nominacyi. 1697.

Ob. Dyaryusz sejmu electionis (1697).

Ossol. — Raczyńs.

— Kopia listu Kr. JM. do Xiędza kardynała prymasa koron. 1698. folio, k. nlb. 1.

Ob. Copia.

Branic. — Ossol.

— Kopia mandatu król. do JM. pana generała Graffa Trautmansdorfa. August II. z Bożej łaski król pols. etc. Xiążę Saski y Elektor etc. Dan w Warszawie d. 9 Maja 1699. folio, k. nlb. 1.

Czartor. — Ossol.

— Kopia listu JK. Mei do województw koronnych y Wielkiego X. Litewskiego. August II. z Bożey łaski król polski, W. X. Litewski, Ruski, Pruski, Mazowiecki, Żmudzki, Kijowski, Wołyński, Podolski, Podlaski, Inflandzki, Smoleński, Siewierski y Czernichowski a dziedziczny Xiążę Saski i Elektor etc. folio, k. nlb. 3.

Warsz. Univ.

— Kopia listu JK. Mei do województw koronnych y W. X. Lit. Dan w Baranowie d. 16 mies. Marca r. p. 1704. panowania naszego VII rok. folio, kart 3.

Wyfuszczta powody pojmania Jakóba i Konst. Sobieskich. Por.: (August II.) Ursachen. Czartor. — Branic. — Jagiell.

— List króla Augusta II. in vim Manifestu względem zabrania królewiców Jakóba i Konstantego do woje-

wództw dany. Datum w Baranowie die 17 Martii 1704. folio, kart 2.

Branic. — Ossol.

— 1) Listy króla Augusta II. do senatorów. — 2) Listy tegoż do Xdza Pawła Sapięhy. — 3) List tegoż do Xcia prymasa Radziejewskiego. — 4) List do Xcia prymasa Szembeka. — 5) Listy do Jana Sapięhy, kasztelana trockiego. — 6) List do Kaz. Sapięhy, wojewody trockiego.

Ostrowski Danejkowicz (Jan Fryd. Sapięha)

Swada korespondencyjna. 1745. s. 4—43.

— Litterae Regis Poloniae, ad regem Borussiae, de Curlandiae, Gedanensi itemque Prussiae negotio, de dato Fraustadiae 16 Mart. 1719. Cum responsoriis ad eandem. B. w. m. (Berolini). 1719. w 4ce, str. 15. Bibl. petersb.

— Ihr. Kön. Maj. in Pohlen etc. erneuer und geschärfftes Mandat wieder die Selbst-Rache, Friedens-Störungen und Duellen, de dato Cracau den 15 April 1706. Dresden, dr. Joh. Riedel Hoffbuchdruck. 1706. folio, ark. sign. A—F. Jagiell.

— Ihrer Königl. Maj. in Pohlen und Churf. Durchl. zu Sachsen etc. etc. Mandat, wie es auf allen Fall, wenn der Schwedische General-Major Crassau, mit bey sich habenden von der pestilenzialischen Seuche angesteckten Corps, in das Churfürstenthum Sachsen und incorporirte, auch andere Erb-Lande, eindringen möchte, zu halten; im Jahr 1709. [Dat. Dresden 21 Sept. 1709]. B. m. w 4ce, str. 8.

— Ihrer Königl. Maj. in Pohlen, und Churf. Durchl. zu Sachsen, etc. Mandat, wegen eines besorgenden gewaltsamen feindlichen Einbruchs mit der Stellung des Land-Voleks zu halten. Im Jahr 1711. Dresden, gedruckt und zu finden bey Johann Riedeln. [Dat. 10 April 1711]. B. m. folio, str. 12.

— Toż. Nach dem in Dresden bey Johann Riedeln gedruckten Original. B. m. w 4ce, str. 8.

— Mandat wie es mit den Subhastationen derer Ritter- und anderer

Güther gehalten werden soll. Warschau, 1732.

— Ihrer May. in Pohlen etc. Müntz Mandat de dato: Warschau d. 9 Julii, Anno 1732. Dresden, folio (z rycina).

— Manifest przeciw popierajacy m stronie innyeh tronu kandydatów. 1697. folio.

Branic.

— Toż, przeciw konfederacyi (inne wydanie) 1697. folio, k. 2. Branic.

— Manifest. Działo się w Krakowie d. V. miesiaca Września 1697. B. m. dr. 1697. folio, kart 5.

W manifestcie tym dowodzi prawowitości swego wyboru na króla i żali się na wielrzycei.

Zielińs.

— August wtory z Bożej łaski obrany król Polski, W. X. Litewski, Ruski, Pruski, Mazowiecki, Żmudzki, Kijowski, Wolhyński, Podolski, Podlaski, Inflantski, Smoleński, Siewierski y Czerniechowski, dziedziczny Xiążę Saski, Juliacki, Kliwski, Gór, Augryjski y Westfalski, państwa rzymskiego Arcy marszałek y Xżę Elektor, Landgrabia Thuryngii, margrabia Miśniński, także wyższej i niższej Luzacyi, burgrabia Magdoburski, hrabia Marchiej, Rawensbergii y Bartu, pan na Rawensteynic. (Kiedy dotychezas jeszcze zapamiętała nad ojezyna zaciętość..) Manifest względem okazania męstwa y enoty a nie dania w osobie swojej sławie a w niej wolnościom samym upadać. Działo się w Krakowie dnia 6 miesiaca Września 1697. folio, kart nlb. 2.

Branic. — Ossol. — Czartor. — Jagiell.

— Manifest. Działo się w Krakowie d. VII. Września 1697. folio, kart 2.

— Manifest w którym uznaje królem polskim Stanisława I. (Leszczyńskiego). Datowany w Piotrkowie 18 Września 1706 r. folio, k. 1.

Warsz. Uniw.

— (Manifest, tyczący się przywilejów Akademii krakowskiej). 1714. folio.

Uniw. lwow.

— Ihro Mayestät Augusti II. Königs in Pohlen etc. An Dero Reichstände, beyder Nationen, auss Dero

Cantzley den 17 September 1698. extradirtes Manifest. w 4cc.

— Manifest Ihrer Königl. Majestät König Augusti II. in Pohlen, bey Dero angetretenen Marche in das Königreich Pohlen. Im Jahr 1709. [Drugi tytuł:] Manifestum Sacr. Reg. Maj. Augusti II. D. G. Poloniarum Regis in Poloniae Regnum reducis. A. O. R. MDCCIX. [Dat. Dressden 8 Aug. 1709]. Bez m. w 4cc, str. 32. (po łac. i niem.).

— Manifest Ihrer Königl. Majestät König Augusti II. in Pohlen, bey dero angetretenen Marche in das Königreich Pohlen. Im Jahr 1709. Dresden, mit Königl. u. Churfürstl. Sachs. allergnädigst. Freiheit druckts Johann Riedel Hofbuchdrucker. 1709. folio, kart 10.

— Toż. B. m. w 4cc, str. 16.

— Toż. B. m. w 4cc, str. 16. (Dwa odmienne wydania).

Branic. — Czartor. — Jagiell. — Ossol. — Raczyńs.

— Manifest Sr. Königl. Majestät in Pohlen und Churfürstl. Durchl. zu Sachsen, bey dero angetretenen Marche in das Schwedische Pommern. B. w. m. [Dat. pod Strelitz 20 Aug. 1711]. w 4cc, k. nlb. 4.

Są jeszcze dwa inne wydania z tegoż roku w 4cc, każde po 8 str.

Czartor. — Jagiell.

— Manifest króla Fryderyka Augusta (na końcu data: Dresden am 23 October a. 1717). w języku niemieckim. B. w. m. dr. 1 arkusz składany.

Kraśnińs.

— Manifeste de Sa Majesté Auguste II. roi de Pologne etc., sur son retour en Pologne, l'an 1709. trad. du latin en français. (Dresde). Imprimé chez Jac. Harpeter. folio, kart 9. Ossol.

— Manifeste de S. M. Auguste II. roi de Pologne sur son retour en Pologne. La Haye. 1709. w 4cc, str. 18.

— Toż. L'an 1709. traduit du latin en français. Sur la copie imprimée à Dresden chez Jaques Harpeter. w 8cc, str. 48.

Czartor.

— Manifestum Sacr. Reg. Maj. Augusti II. Poloniar. Regis etc in Poloniae regnum reducis Anno O. R. 1709.

[Datum Dresdae 8 Augusti 1709]. folio, ark. D<sub>2</sub>. (k. nlb. 8).

Branic. — Czartor. — Jagiell.

— J. K. M. von Pohlen Memorial und Vorstellung wieder die Warschawische Confoederation auf dem Reichstage zu Regensburg übergeben 1704. w 4cc.

Ob. Werther (Manifestatio 1704).

Bibl. król. w Sztokholmie.

— Pardon jeneralny przebaczący zbiegłym wojskowym od Augusta II. Dan w Warszawie dnia 15 Maja r. p. 1729. panowanie naszego. 32 roku. w 4cc, str. nlb. 4. Ossol.

— Ihrer kön. Majestät August II. in Pohlen u. Churfürstl. Durchl. in Sachsen etc. publicirtes Patent, zur Versicherung der Liebe und Sorgfalt gegen seine Unterthanen. Gegeben zu Guben 20 Aug. 1709. w 4cc, ark. 1.

Branic.

— Patent wegen des übernommenen Vicariats. B. w. m. 1711. k. 4.

— Praeliminair-Puncte zum Frieden zwischen der Königin von Schweden und dem König von Pohlen. 1720.

— Process und Gerichts-Ordnung, Tax-Ordnung. Dresden, 1724. w 4cc. Na tytule herb Polski.

— Erläut. u. Verbesserungen der bisherigen Process- u. Gerichts-Ordnung, u. Tax-Ordnung. Dresd. 1724. w 4cc.

Uniw. lwow.

— Proposition, so der Republik von Pohlen durch des neuen Candidaten Ihero Durchl. von Sachsen Envoyé extraordinaire vorgestellt worden (1697).

Ob. Proposition.

— Propozycye do Najjaśn. Rzpltej polskiej od nowego kandydata Najjaśn. Xcia JMei Augusta Elektora Saskiego, przez JMeia P. Ablegata extraordinarynego cum sufficienti et omnimoda plenipotencia ordynowanego podane. B. r. i m. dr. (1697 r.) folio, k. 2.

Ob. Proposycye — Propositio — Vorstellung.

Czartor. — Jagiell. — Uniw. lwow. — Ossol.

— (Przywilej dany przez Augusta Mareinowi Załuskiemu sufraganowi etc. na założenie miasteczka Załuszczyń). — Gegeben zu Warschau den 18 Decem-

ber im Jahr 1731. folio, 1 ark. (w języku niemieckim).

Krasińs.

— Walną tedy radę in fundamento confederacyey sandomirskiey składamy, przed którą uniwersał ten na scymiki województwom, ziemiom y powiatom wszystkim, tak Koronnym jako y W. X. Lit. pro die... wydajemy. Dan w Thoruniu dnia... miesiąca... r. panowania naszego.... B. m. dr. folio, 1 ark. (formularz niewypełniony).

Zielińs.

— Reskrypt Najjaśn. króla JMei pols. kassujący przywilej na episkopią Mohilowską i całej Białej Rusi, przez Serafiona Połhowskiego Dyzunita in praejudicium Arcybiskupa Połockiego subreptitie otrzymany, w r. 1699. m. Augusta d. 9. wydany. folio, k. 1.

Raczyńs.

— Respons J. K. Mei Pana N. M. urodzonym Hrehoremu Kotowiczowi chorążemu Grodzieńskiemu i Józefowi Jasięńczykowi Krajewskiemu z kongressu W. X. Lit. w Rożanej odprawionego do siebie ordynowanym posłom dany w kancelaryi W. X. Lit. d. 26 Marca 1701.

W „Swadzie polskiej“ Ostrowskiego 1745. f. I. 3. str. 15—18.

— Respons J. K. Mei Pana N. M. na instrukcyą Poznańskiego i Kaliskiego wojewódzów Wielkopolskich z sejmiku Śzrzedzkiego wyprawnym posłom, urodz. Stanisł. Karol. Suchorzewskiemu i Ludwikowi Gorzewskiemu w kancelaryi dany, w Warszawie 23 Marca 1701 r.

Tamże.

— Respons J. K. Mei na instrukcyą Jana Sapiehy kasztelana natenczas Trockiego od trybunału skarbowego W. X. Lit. 1718.

Tamże str. 24.

— Ihro Königl. Maytt. von Pohlen Salve-Guarde und Schutz-Brieff vor alle Einwohner dess Hertzogthumbs Lieffland. Breslau, zu finden bey George Seydeln, Buchhändlern. Nebst denen Avisen. 1700. w 4ce, 2 karty.

Czartor.

— Tractatus pacis inter Fridericum Augustum regem, duce Saxoniae, Ca-

rolum XII. regem Succorum et Stanislaum I. in pago Alt-Ransteda die 14/24 Sept. 1706. sancitae. B. w. m. 1706. folio, k. 6.

Jagiell. — Krasińs.

— Tractatus inter sereniss. Augustum II. Regem Poloniae, abdicantem ac serenissimum Carolum XII. Regem Sueciae ejusque foederatum sereniss. Stanislaum Regem Poloniae Altranstlantiensis in Saxonia (1706). folio, kart 7.

Obacz wyżej: Manifest (1703).

Warsz. Uniw.

— Uebersetzung der wegen Absterbens August II. von dem Primate ergangenen Universalien. Obacz: Potocki Teodor (1733).

— Uniwersał na Sejm konwokacyjny pod Warszawą 6 Sept. 1697. folio, k. 1.

Warsz. Uniw.

— August II. z Bożej łaski król Polski, W. X. Litewski, Ruski, Pruski, Mazowiecki, Żmudzki, Kijowski, Wołyński, Podolski, Smoleński, Siewierski y Czerniechowski, a dziedziczny Xiążę Saski y Elektor etc. etc. Dnia 11 mies. Października r. p. 1697. panowania naszego I. w zamku naszym krakowskim. folio, ark. rozłoż.

Uniwersał ostrzegający o księżęciu JM. de Contin.

Jagiell. — Ossol.

— Wici jedne za dwoje. 1698. folio, 1/2 ark.

Branic.

— Uniwersał oznaczający termin Sejmu Walnego 6-niedzielnego na dzień 16 Kwietnia r. 1698. folio rozłożone.

Ossol.

— Uniwersał wszelkie excessa w królestwie polskim przez wojsko Saskie dotychczas pod różnemi pretextami czynione, najsurowiej zakazujący o datt. w obozie pod Brzeżanami dnia 27 m. Września r. p. 1698. folio, k. 2.

Ossol. — Czartor.

— Uniwersał względem wynagrodzenia szkód poczynionych przez wojsko Saskie prowincyom polskim 1698. folio.

— Uniwersał naznaczający dzień po skończonych traktatach z portą Otto-mańską na Sejm walny 6-niedzielnny

ordynaryjny 16 Czerwea r. 1699. (Dan w Warszawie r. p. 1699). folio, k. 1.

Ossol.

— Uniwersał oznaczający termin na Sejmik przedseymowy dzień 18 Kwietnia 1701 roku, a Sejm walny sześcioniedzielny w Warszawie na dzień 30 Maja 1701 r. Dan w Warszawie dnia 17 Marea 1701. folio rozłożone w 1 ark.

Ossol. — Czartor.

— Uniwersał wici pierwszych za dwoje na pospolite ruszenie. Dan w Warszawie 1702. folio rozłoż., ark. 1.

Czartor.

— Uniwersał. Wici trzecie y ostatnie na pospolite ruszenie pod Korezyn na dzień 19 Lipca. Dan w Krakowie d... miesiąca Czerwea 1702. folio, 1 ark.

Czartor.

— Oznaymujemy wszem wobec y każdemu z osobna etc. etc. iż my zbliżywszy się z woyskami naszymi auxiliarnymi Saskimi do woiewództw i ziem etc. etc. Działo się na polu między Wisłą a Sanem pod Sandomierzem dnia 22 miesiąca Sierpnia w roku 1702. folio, 3 karty.

Czartor.

— (Uniwersał do Polaków w którym oznajmuje, iż z PP. radami, urzędnikami etc. którzy ex limitatione immediati consilii Thorunens. etc. zgromadziwszy się za zgodą wszech Panów postąpił r. 1702). folio.

Ossol.

— (Uniwersał bez daty). Iż za nastąpieniem nagłych na tę Rzeczpospolitą niebezpieczeństw — udaliśmy się do pospolitego ruszenia — przez wydanie Uniwersałów z Pany radami na dzień 27 Nowembra 1702 do Torunia zgromadzonymi. Zjednoczenie i ubezpiecz. państw Rzeczypospolitej. folio, k. 4.

Jagiell. — Czartor.

— (Uniwersał do Polaków względem obrony oyczyzny). Dan w Malborgu d... miesiąca... r. p. 1703. panowania naszego 6 roku. 1 ark. rozłożony in folio.

Ossol.

— Uniwersał. Wszem wobec etc. Iz z PP. radami urzędnikami et cum plenipotentiaris z województw etc. pro die 16 Mart. 1703. do Malborka zgromadziwszy się... Malbork, II. Kwietnia

1703. (Zwołanie pospolitego ruszenia w ogólności). folio, k. nlb. 8. (sign. D<sub>2</sub>).

Czartor. — Jagiell. — Krasin.

— Uniwersał naznaczający zgromadzenie się pospolitego ruszenia pod Gołębkiem 1703. folio.

— August wtory z Bożej łaski król Polski, W. X. Lit. etc. Dan w Krakowie dnia... miesiąca... r. p. 1703 panowania naszego 7 roku. Uniwersał ostrzegający y wyrażający niebezpieczeństwa Rzpltej, zagrzewający ad executionem sancitorum Seymu przeszłego. W Krakowie r. 1703. folio, 1 karta.

Dwie odmienne edyeye.

Branic. — Ossol.

— (Uniwersał do Polaków względem zwołania Sejmu extraordynar. i obrony ojezyzny a to z przyezyny postponowanego y od korony szwedzkiej odrzuconego traktatu). W Elblągu, 12 Maja 1703. folio, 1 ark.

Ossol.

— Uniwersał. Wici iedne za dwoje na pospolite ruszenie. Dan w Krakowie dnia... miesiąca... roku 1704. folio, 1 ark. rozłoż.

Ossol. — Czartor.

— Uniwersał ostrzegający y wyrażający niebezpieczeństwa Rzeczypospolitey, oraz zagrzewający ad executionem sancitorum seymu przeszłego. Dan w Krakowie dnia... miesiąca... r. p. 1704. folio, 2 ark.

Czartor.

— Uniwersał ostrzegający do woyska koronnego y W. X. Litewskiego. Dan w Krakowie dnia... miesiąca Lutego r. p. 1704. folio, 1 ark. rozłoż.

Branic. — Czartor. — Ossol.

— Uniwersał. Trzecie i ostatnie wici. Dan w obozie pod Sandomierzem d... miesiąca .. r. p. 1704. folio, 2 ark.

Branic. — Czartor. — Ossol.

— Uniwersał trzech wici do pospolitego ruszenia pod Szechrzeszyn. Dan w obozie pod Sandomierzem 1704. folio, 1 ark.

Czartor.

— Toż. (Ta zmaza która nigdy na eny naród polski nie padła). Uniwersał trzech wici na pospolite ruszenie. Dan w obozie pod Sandomierzem d. mies. Maja 1704. folio, kart 7.

Jagiell.

— Uniwersał do woiewództw i woysk koronnych y W. X. Lit. wzywający na

ratunek oyczyny do boku Pańskiego. Dan... dnia... miesiąca... r. p. 1704. 1 ark. folio rozłoż. Czartor. — Ossol.

— August wtóry z Bożej łaski król Polski, W. X. Lit. Dan w obozie naszym pod... dnia... miesiąca... r. p. 1704. panowania naszego 7. Uniwersał zwołujący sejmik extraordinaryjny. folio rozłożone, 1 ark. Ossol.

— Uniwersał królewski pe sejmie Lubelskim 1705.

— August wtóry z Bożej łaski król polski W. X. Lit. etc. Dan w zamku naszym dziedzicznym Dreznie dnia 13 miesiąca Kwietnia r. p. 1705. panowania naszego 7 roku. folio rozłożone. Ossol.

— Uniwersał. Wszem wobec osobliwie jednak wszystkim in genere euscunqne status, gradus, a conditione adhaerentom, fautorom i wszelkim pomocnikom strony nieprzyjacielskiej szwedzkiej, wiadomo czynimy. Datowany w Warszawie 1706 miesiąca Listopada. 1 ark. rozłoż. Czartor. — Zielińś.

— Dan w Warszawie dnia... miesiąca... r. p. 1706. panowania naszego etc. (Wzywa do wierności dla siebie, chwytania adherentów szwedzkich, płacenia podatków na wojsko). folio, 1 ark. Zielińś.

— Uniwersał oznajmujący powrót Augusta II. 1709.

— Uniwersał ostrzegający o imprezie króla szwedzkiego i porty ottomańskiej, zalecający executionem sancitorum walnej rady warszawskiej i gotowość ad expeditionem militarem. r. 1710. ark. rozłoż. Ossol.

— Uniwersał wzywający do pogotowia z powodu grożącej wojny z Turkami. Dan w Lipsku d. 30 Stycznia 1711. ark. 1. Czartor.

— Uniwersał Augusta II. naznaczający sejmiiki. W Dreznie 8 Stycznia 1711. folio.

Przyłęcki.

— Uniwersał Augusta II. nadający amnestya generalną. W Krakowie 20 Czerwca 1711. folio.

Przyłęcki.

— (Uniwersał). Dan w Krakowie dnia 20 miesiąca Czerwca r. p. 1711. panowania naszego 15 roku. Uniwersał wyznaczający dzień seymiku. folio, ark. rozłożony. Ossol.

— (Uniwersał). Dan w Dreznie mieście naszym stołecznym dnia 8 miesiąca Sierpnia r. p. 1711. panowania naszego 13 roku. (Do wiadomości podaje, iż per durae necessitatis legem w oddaleniu zastawać musiał etc.) 1711. ark. rozłoż. Ossol.

— Uniwersał zwołujący sejmiiki na 13 Września. Dan w Międzyrzycu d. 13 Sierpnia 1712. ark. 1. Czartor.

— Uniwersał na sejmik Relationis. Dan w Warszawie r. p. 1713. folio, karta 1. Ossol.

— Uniwersał do województw przyrzekający wyprowadzić wojska saskie i oddać je pod komendę hetmanów 1713. ark. 1. Czartor.

— (Uniwersał tycający się kongresu Wileńskiego, przeciw uchwałom zjazdu). W Warszawie r. p. 1715. folio, 1 ark. Ossol. — Czartor.

— Uniwersał do woiewództw wzywający do obmyślenia środków zapłaty wojsku i przyrzekający wyprowadzenie wojsk skoro bezpieczeństwo granie Rzpltej na to pozwoli. Dan w Warszawie 1715. ark. 1. Czartor.

— (Uniwersał w celu uspokojenia Litwy). Wielmożnym urodzonym senatorom, dygnitarzom, urzędnikom ziemskim, grodzkim, rycerstwu, szlachcie, obywatelom. Datum w Poznaniu Januarii 1716. panowania naszego 20 r. W Poznaniu 1716. folio. Ossol.

— Uniwersał zwołujący sejm walny pacificationis. Dat. w Warszawie r. p. 1716. folio rozłoż. Ossol.

— Uniwersał. Dan w Warszawie dnia 16 Marca r. p. 1716. folio rozłoż. Ossol.

— Uniwersał względem wojska. 1716. folio, 1 ark.

Przyłęcki.

— Uniwersał na sejm. Dan w Warszawie 8 Lipca 1720.

Przyłęcki.

— Uniwersał przeciwko werbonkom postronnym. Dan w Warszawie 25 Marca 1724. folio, str. 1. (po polsku i niem.).

Jagiell.

— Uniwersał powołujący zbiegów wojskowych. W Warszawie 15 Maja 1729. folio, 1 ark. (po polsku i niem.).

— Uniwersał na sejm. Dan w Warszawie 3 Czerwca 1729.

Przyłocki.

— Üniversal wegen e. allgemeinen Aufgebodhs gegen den Churfürsten von Brandenburg, der sich der Stadt Elbing bemächtigte; aus d. Polnischen 1698. (Warschau 15 Novemb. 1698). w 4ce, 1 ark.

— Üniversale (Der Pohlischen Senatoren) oder Denuntiation an die gesambten Woywodschaften von der Rückkunfft Ihr. königl. Maj. Augusti II. in das Königreich Pohlen. Anno 1709. B. w. m. dr. w 4ce, kart ulb. 4.

Czartor.

— Üniversalia Ihrer königl. Maj. König Augusti II. in Pohlen, an die Republic Pohlen. Im Jahr 1709. geschehen. Dresden d. 1 Augusti 1709. w 4ce, 4 karty. (po łac. i niem.).

Branic.

— Ihrer königl. Maj. Augusti II. Königs in Pohlen Gross-Hertzoys in Lithauen etc. publicirtes Üniversal an die Polnischen Senatores, Ministros, Amt-Leute, Ritterschaft, Adelschaft, insgemein an alle Einwohner der Woywodschaften, wegen des besorgenden Schwedisch- und Türkischen Einbruchs. Aus dem Polnischen übersetzt. In Month Februar 1711. w 4ce, 1 ark.

Ob. wyżej Üniversal ostrzegający.

Czartor. — Branic.

— Königl. Pohl. Verordnung an die Sächsische Land Stände wegen der anmarschirenden Schwedischen Troupen. [Dat. Dressden 9 Sept. 1706]. B. w. m. dr. w 4ce, str. 4.

— Sr. königl. Maj. in Pohlen etc. Churfürstl. Sächs. an die Creysze des Churfürstenthums Sachsen und Lande, ergangene Verordnung, wegen der, von denen Königl. Schwedischen Troupen daselbst erhobenen Contribution und an-

derer aufgegangenen Einquartierungs-Kosten. [Dat. Dressden 21 Dec. 1706]. B. m. i r. folio, kart 2.

— Verordnung Sr. königl. Majestät Augusti etc. etc. an dero getreuen Unterthanen in Sachsen, wie sie sich bey dem Abmarche der Schwedischen Völcker zu verhalten. [Dat. Dressden 16 Juli 1707]. B. w. m. w 4ce, str. 4.

— Ihr königl. Maj. in Pohlen und Churfürstl. Durchlaucht zu Sachsen etc. etc. fernere Verordnung wegen des unter schwedischen General-Major, Crassau, stehenden und mit der pestilentialischen Senche angesteckten Corps, wenn solches in das Chur-Fürstenthum Sachsen und incorporirte, auch andere Erb-Lande eindringen sollte. [DD. Dresden den 23 Sept. An. 1709]. w 4ce, 1 ark.

Ob. wyżej Mandat.

Branic.

— Des durchlauchtigsten Fürsten u. Herren Frid. August Kön. Maj. in Pohlen etc. Versicherung dero Chur- u. Fürstlichen Landen Freyheiten u. Gerechtigkeiten durch zwei Edicta. 1697. w 4ce, karta 1.

Przyłocki.

(August II). Serenissimo ac potentissimo Augusto II. Poloniarum regi, Magno Duci Lithuaniae Rusiae, Prussiae, Massoviae. Samogitiae, Kijoviae, Volliniae, Podlachiae, Podoliae, Liwniae, Smolenseiae, Severiae, Czernechoviae etc. etc. nato Duci Saxoniae, Juliae, Cliviae, Montinum etc. S. R. Imperii Archimareschallo et Electori, Landtgravio Thuringiae, Marchioni Misniae, nec nou Superioris et Inferioris Lusatae etc. per principes mitras, per castrenses laureas ad triumphalem in antemurali Christianitatis corona Augustale Sarmaticum scandenti applaudit Societas Jesu polona. 1697. B. w. m. dr. folio, ark. H<sub>2</sub>. (kart 16) i tytuł w rycinie (z napisem: Prosperere, procede et regna).

Rycina tytułu miedziorytowa, wyobrażony August II. konno, podpis na rycinie J. J. z datą 1697. — Istnieje też tytułu Panegiryk i dla Augusta III. z tąż samą ryciną, lecz data na rycinie wypuszczona.

Jagiell. — Ossol.



— Tenże tytuł. Viennae, typ. Joan. Georg. Sclegelii 1697. w 8ce, str. 51. Jagiell.

— Augustus II. ipse sibi panegyricus, ter serenissimus, ter potentissimus Poloniarum rex a provincia Polona Soc. Jesu salutatus obacz: Jagieliński W. (1698).

— Augustus Sarmatiae, regnator civium, civis cordium, Palemoniae gentis pridem Vilnae desideratus hospes, Augustus II. Poloniarum Rex cordis et capitis censu a Collegio Academico Vilnensi Soc. J. salutatus. Vilnae. B. w. r. (1706). folio, str. nlb. 57. (prócz karty tytułowej).

Porówn. Kierdej J.

Krasińs. — Wileńs.

— Inter festivos Pomeraniae applausus gratulatorio Gedanensis Rozrażoviani Collegii Soc. J. obsequio salutatur Fridericus Augustus I. Anno 1685. folio.

Tę datę ma Brown Bibl. pis. S. J. s. 22. widocznie mylną.

— Actus electionis Serenissimi Regis Augusti et Pacta Conventa ejusdemque. 1733. folio.

— Administracya od Najjaśniejszego króla Augusta II. dóbr ordynacyi Ostrogskiej. Obacz: Ostrogska ordynacya.

— Aetas aurea renascentis e suis cineribus sub Augusto Octavio Romani Imperii, auspiciis et felicitate Augusti II. Poloniar. Regis invictis. iterum Sarmatiae renascens post publicas orbis Christiani plausus scenico apparatu celebrata a celsissima, illustr., perillustri, magnifica studiosa juventute in Colleg. Varsaviensi Soc. Jesu. An. Dni 1698. folio, kart 4. (program). Ossol.

— Das über die Ankunft Friedrich August's, König von Pohlen anno 1728. frohlockende Wittenberg. Wittenb. 1728. w 4ce, str. 44 i 1 rycina. Ossol.

— Die an den neu-erwehlten König von Pohlen in Tarnowitz gethane Anrede, von der Gesandschaft der durchleuchtigen Republic gehalten, aus dem

lateinischen übersetzt. Anno 1697. Bez m. i dr. w 4ce, kart nlb. 4.

Porównaj: August II. (Oratio). — Dzięduzyczny Jerzy (Ansprache).

Ossol. — Raczyńs.

— Anrede, welche an den neu-erwählten König von Pohlen (August II), jemand, der dieser auf Sr. Majest. ausgefallener Wahl halber, nach Tarnowitz abgeschickter Pohnischer Herren Senatoren aller unterthänigst vor Derselben abgelegt. w 4ce, kart 4.

ob. niżej: Versio.

Branic.

— Beschreibung wie der Chur-Fürst zu Sachsen Friedrich Augustus den 12 Sept. 1697. in Crackau seinen königlichen Einzug gehalten. (Na końcu:) Bresslau, zu finden bey George Seydeln. w 4ce, str. 8.

— Beschreibung der Ehren-Pforte so bei erstem in Warschau Einzuge des aller-durchlauchtigsten Hr. August II. von Gottes Gnaden König in Polen etc. auff den 12 Januar 1698. aufgesetzt aus der polnischen und lateinische Sprache treu u. fleissig ins Teutsche übersetzt. (1698). w 4ce, k. 8.

ob. niżej: Opisanie.

Ossol.

— Beschreibung des Einzugs Aug. II. in Danzig mit Beschreibung von Marienburg und Danzig. w 4ce. Przyłęcki.

— Beschreibung des Einzugs, welchen Ihr K. Maj. in Pohlen etc. in die Stadt Dantzig gehalten im J. 1698. w 4ce.

Tak podaje tytuł Przyłęcki (za Hoppem). —

Porównaj jednak niżej: Einzug (1698) i Lange L. (Beschreibung 1698).

— Beschreibung des Grossen Herzogs und Churfürstens zu Sachsen Friderici Augusti als neuerwehlten Königs in Pohlen etc. magnifiquen gehaltenen Einzug zu Cracau. Samt der hierauf erfolgten Crönung d. 5. 15 Sept. 1697. nebst einem Kupfer vorgestellt. Nürnberg, bei C. S. Froberg, (1697). w 4ce, kart 4.

Rycina folio poprzeczne. Portret króla. Wjazd i koronacya z przytoczeniem osób biorących udział, tudzież widok Krakowa.

Czartor.

— Beschreibung (Kurtze) der den 5 (15) Septembr. 1697. zu Craeckau geschenehen königlichen polnischen Crönung. B. m. i. r. (1697). w 4ce, k. 4. Jagiell.

— Toż. (Na końcu:) Breslau, zu finden bey George Seydeln. w 4ce, kart 2.

— Toż. Dresden, gedr. bey Johann Riedeln. w 4ce. kart 2.

Czartor. — Branic. — Bibl. Zygm. hr. Pułstows.

— Beschreibung (Kurtze) von dem betrübten Todes-Fall des Friderici Augusti höchstseel. Andenkens, u. dem in Warschau kostbar aufgerichteten Parade-Bette etc. Bez podania miejsca druku. 1733.

ob. niżej: August II. (Todesfall).

— Beschreibung (Ausführliche) der prächtigen Leichen-Procession Seiner Höchstseel. Majestät Augusti Königs in Pohlen, wie auch des vor 36 Jahren verstorbenen Königs Sabietzky, nebst dessen Gemahlin und Printzens, welche den 11 August 1733. von Warschau nach Craeau gebracht und allda beygesetzt worden. Gedruckt in Bresslau. (1733). w 4ce, k. 2. Czartor.

— Carmen triumphale Augusto II. Poloniarum Regi post receptum Cameneum, Podoliam, Ukrainam etc. ineruento victori inter festivas tripudiantis Europae acclamationes a Societate Jesu provinciae Polonae dedicatum (1699). folio, 9 ark.

Jest tu przydana rycina na miedzi ryta przedstawiająca bramę Kamieńca z której Turcy wychodzą wynosząc z sobą manatki. U góry napis: Luna migra solis statio est regisq. coronae, a u dofu zaś napis: rursus post tenebras spero lucem. Nazwisko rytownika nieznanne. — Przypis prozą królowi Augustowi II., dalej wierszem hexametrowym wysławia przymioty i zasługi króla Augusta II. — B. w. r. i m. dr., lecz druk krakowski.

Czartor. — Jagiell. — Zamojs. — Krasinś. Toż samo. Swada latina Ostrowskiego 1747. str. 108—122.

— Corona christianitatis in serenissimo ac invictissimo principe Augusto II. Dei gratia Poloniae rege orthodoxo, Magno Duce Lithvaniae, Russiae, Prussiae, Masoviae, Samogitiae, Kijoviae,

Vollhyniae, Podlachiae, Livoniae, Smolensciae, Severiae, Czernichoviaeque, haereditario duce Saxoniae, Juliae, Cliviae, Montium, Angriae et Vestphaliae, S. R. I. Archimareschallo et electore Landgravio Thuringiae, marchione Misniae, nec non Superioris et Inferioris Lusatae, burgravio Magdeburgensi, comite principe Hennebergensi, comite Marchiae, Revensbergae et Barbii, Domino in Ravenstein etc. etc. inter faustas regnorum comprecationes atq; festivos populorum plausus coronato, ad ecclesiae militantis subsidium, terrorem hostium, Poloniae tutelam et ornamentum, Coelo auspice destinata, a devotissimo et subjectissimo S. R. Majestati Collegio Varsaviensi Societatis Jesu stylo panegyrico demonstrata. Anno post coronatum in Carne Verbum 1697. Torunii, imprimibat Joannes Balthasar Bresler. 1697. folio, ark. 14. (sign. A—N).

Ossol. — Wileńs. — Czartor. — Jagiell.

— Declaration der Confederation zu Thorn nach Ankunfft Sr. Königl. Maj. Augusti II. in dero Königreich Polen. d. 2 Octobr. Anno 1709. Dresden, bey Jos. Riedeln, Hof-Buchdr. 1709. folio, kart 4. Jagiell.

— Das in ganz Europa herrschende Churhaus Sachsen und das sonderbare Geheimniß der Wahl. 1697.

ob. Chur-Haus Sachsen.

— Deorum munus, gentium votum, gratiarum labor. Serenissimus augustissimorum parentum Friderici Augusti et Mariae Josephae neonatus. Tanquam materni sanguinis flos, paterni corporis, vigor et simulacrum, mentis avitae imago et haeres adoratus. Anno Domini MDCXX. Varsaviae, typis S. R. M. Collegij Scholarum Piarum (1720). folio, kart 2 i ark. A—E. (kart nlb. 11).

Rozpoczyna przemowa do Augusta II., w której autor gratuluje królowi urodzin wnuka. Jagiell.

— Descriptio synoptica die inventionis S. Crucis ob. Descriptio.

— Designation der polnischen Maggnaten, wie auch der gesammten Hofstatt u. übrigen Suite, welche Ihre K. Majest. in Polen a. bevorsteh. Heraus-

reise in Sachsen bedienen werden. — Etwas Neues von der Leipziger Michael-Messe, 1699. Vorstellend die Ankunft Sr. Majest. in Polen u. die Lieste der anwes. hohen Standes-Personen. Bez w. m. 1699. w 4ce, kart 6.

— Diploma abdicacionis per serenissimum Augustum Regem et Saxoniae Electorem extraditum. Abdications-Instrument, womit J. K. M. der König Augustus, sich allen ferneren Ansprüchen auf die Cron Pohlen verziehet. Gegeb. in Petercau d. 20 Octobr. 1706. w 4ce, 1 ark. Branic. — Czartor.

— Diploma abdicacionis serenissimi Regis Augusti etc. etc. — Entsagung des Reichs des Aller-Durchleichtigsten Königes Augusti etc. etc. [Dat. 20 Octobr. 1706]. Bez m. w 4ce, str. 8.

Po łacinie i niemiecku. — Porównaj wyżej: Instrumentum.

— Dyploma wyboru Augusta II. (1697). folio.

Hoppe.

— Diaryusz negocjacy Jásnie Wielmożnych Wielmożnych, Ichmościow Panow posłow, od Rzeczy-Pospolitey, do Krola Jego Mości obranego, Fryderyka Augusta, cum denuntiatione wyprawionych z Warszawy. 15 Julii 1697. Bez m. folio, kart nlb. 5.

Na końcu podana mowa wojewody Wołyńskiego. — Porównaj wyżej: Anrede.

Jagiell. — Ossol.

— Na wicezną pamiątkę. Dyaryusz dostateczny wiazdu y aktu koronaey króla Jego Mości Augusta II. szczęśliwie nam panującego (we wrześniu 1697). folio, kart 2.

Warsz. Univ. — Branic. — Czartor. — Ossol. — Jagiell.

— Crackau den 14 Sept. (Alhier ist nichts mehr zu hören etc.) Einzug Sr. königl. Majestät in Pohlen etc. zu Crackau, am 12. 2 Sept. 1697. (Na końcu:) Dressden, zu finden bey Johann Riedeln. w 4ce, kart 2.

Czartor.

— Einzug Seiner Königlichen Majestät in Pohlen zu Crakau den 12/2 Sept. 1697. (Na końcu:) Bresslau, zu

finden bey George Seydeln. (1697). w 4ce, str. 4.

ob. wyżej: Beschreibung.

— Der höchst-prächtige Einzug, vollführte glückliche Kröhnung, des durchlächtigsten, grossmächtigsten Fürsten und Herrn Augusti II. Königes in Pohlen, Gross-Fürsten in Litthauen, Reussen, Preussen etc. des heil. Römischen Reichs Ertzmarschallen u. Churfürsten zu Sachsen etc. etc. in denen Tagen des September Monats 1698. von 12 bis zum 17. vollenzogen, aus Polnischen curieusen Relationen zusammengetragen, von dem der seinem gnädigsten Könige und Herrn getreu verbleibet. B. w. m. dr. w 4ce, kart nlb. 6.

ob. nižej: Relation. Czartor.

— Der Einzug Ihro königl. Majt. von Pohlen Augusti des II-ten in die Stadt Dantzic gehalten den 18 Martii 1698. Breslau bei Georg Seideln Buchhändlern. w 4ce, kart 4.

— Des allerdurchlächtigsten Augusti II. Königes in Pohlen höchst-prächtige Einzug den 18 Martii Anno 1698. in die Stadt Dantzic gehalten. In zwey Theilen, derer erstere die praeparatoria, der andere den königl. Einzug an sich in sich hält. Ihrer königl. Majestät zu Ehren unterthänigst aufgesetzt, und auf vieler Freunde Begehren dem Druck übergeben, durch einen Ihr. königl. Majestät getreuen Untersassen, dessen symbolum Bonis Legibus. Dantzic, Stolle. Ob. Lange Balthasar.

— Königl. Majest. zu Pohlen freudenreicher Einzug in Dantzic. (1698). B. w. m. dr. folio, str. 54, tabl. 8.

Wrocł. miejska.

— Epistola nobilis Poloni super electione serenissimi potentissimi Saxoniae Electoris in Regem Poloniae (August II). Zervestae, An. 1697. mens. Sept. w 4ce, ark. C<sub>3</sub>. (str. 22).

Branic. — Krasińs.

— Gebeth (Ein christlich.), welches nach tödtlichem Abgang Augusti II. Königes in Pohlen und Churfürstl. Durchl. zu Sachsen etc. unserns weyland allergnädigsten Königs und Herrn, in der

Gemeine Gottes der Königlichen Stadt Dantzig öffentlich vorgelesen und andächtig gesprochen worden. Dantzig, gedruckt bey Thomas Johann Schreiber, E. Hoch. Edl. Hoehw. Raths und des löbl. Gymnasii Buchdrucker 1733. w 4ce, kart nlb. 8.

Czartor.

— Gespräch im sogen. Reich der Todten zwischen Georg I. v. Grossbritannien u. August I. von Pohlen u. Sachsen. Worin dieser beyden König. merkw. Leben und Thaten. [3 częsci]. Frankf. 1735. w 4ce z ryciną.

— Gratulatio Augusto II. ab acad. Halensi. Magdeb. 1697. folio.

Przytecki.

— Das durch den schmerzsvollen tödtlichen Hintritt des allerdurchl. Friedrich August König in Polen. 1733.

— Inscriptio ad arcum triumphalem sub ingressum Augusti II. Regis Poloniae Varsaviae.

Suada Danejkowicza: Inscript. 40—47.

— Insignes rixae contententium de vultu principis gentium, deorum providentia in favorem Poloniae feliciter decisae, s. sereniss. Augusti II. post biennalem absentiam, expectatissimus in regnum reditus, ab Equite polono celebratus. Varsaviae, typis in Collegio Scholarum Piarum. 1729. folio.

Toż samo: Ostrowskiego Suada latina poet. 1747. fol. II. s. 261—268. Kijows.

— Intimation wegen des tödtlichen Hintritts König. Maj. in Polen Aug. II. von allen Canzeln abgelesen 8 Febr. 1733. ob. Intimation.

— Friedrich August der Gerechte König von Sachsen. Sein Leben und Wirken in allen seinen Verhältnissen. Leipzig.

Katal. księg.

— Merkwürdiges Leben Ihre Königl. Majest. von Pohlen und Churf. Durchl. zu Sachsen, Friedrichs Augusti, darinnen alles, was von dieses grossen Printzen hohen Geburth bisz auf dessen tödtlichen Hintritt notabel und denckwürdig, kurtz und aufrichtigst entdecket ist. Franckfurt und Leipzig 1733. w 4ce, str. 32.

Jagiell.

— Toż, tamże. Edyeya odmienna. 1733. w 4ce, str. 32.

Obiedwie edyeye różnią się winietaami i tem, że jeden tytuł ma drzeworyt herbu króla, a drugi nie ma. Jagiell.

— Lebensbeschreibung Frid. Aug. II. König in Polen und Churfürsten zu Sachsen. Berlin, 1734. w 8ce.

— Lettre au serenissime princee Frédéric Auguste roi de Pologne, sur sa réunion à l'Eglise catholique, apostolique et romaine. Lettre sur ce sujet de la serenissime princesse Marie Jeanne Batiste, duchesse mère de Savoie, princesse de Prémont et reine de Chipre, écrite à l'auteur. Lettre sur la regence de la même princesse. Lettre au roi d'Angleterre. Par M. Pontiez prêtre protonotaire du S. Siege Apostolique et de l'Académie de Ricourati de Padouë. Addition au Cabinet des Grands, imprimé avec privilège du roy. A Paris, chez la veuve Quinet, dans la Grande Salle du Palais auprès de la Chapelle. 1699. w 12ce, str. 32.

ob. niżej: Ursachen.

Czartor.

— Na list imieniem kasztelana Bydgoskiego fiete z Sochaczewa datowany do biskupa kujaws. Respons ob. Dąbski Stan.

— Manifest derer von Ihre Königl. Majest. in Polen Herrn Augustum II. confoederirten Stände der Republik Polen, wider die von dem Anhang des Cardinal Primas vorgenommene Dethronisation dero rechtmässigen gesalbtten Haubtes und geschehene unbillige Wahl eines Aft- oder neu vermeinten Königes. Mit etlichen kurtzen, doch zum Verstande höchstnöthigen Anmerkungen. Leipzig, bey Joh. Theod. Boetio auf dem Auctions-Platz in Rothhaupts Hofe. 1704. w 4ce, kart 8.

Czartor.

— Mars Saxoniae triumphans super aureo Poloniae pomo a tot principibus affectato, dum ex invicto principe et S. R. Imp. Electore serenissimus et potentissimus Fridericus Augustus in Regem Poloniarum et Magnum Ducem Lithuaniae, Russiae, Prussiae, Masoviae, Samogitiae, Kijoviae, Wolhyniae, Podla

chiae, Podoliae, Livoniae, Smolensciae, Czerniechoviae etc. eligeretur anno 1697. Warschaviae. B. w. r. folio, 1 ark. nlb. Jagiell. — Krasinś. — Raczynś.

— Augusti II. Reg. Polon. aeterna Memoria in nummis cum fig. 1733. ob. Schultz Jerzy Piotr.

— Mowa do dobrych Rzeczypospolitej synów ob. Mowa.

— Quum omnium serenissimus ac potentissimus princeps etc. Dominus, Dominus Augustus II. Rex Poloniae etc. etc.... post recuperata uno anno tria castella, actos in fugam hostes, clausaque obsidione Livoniae Metropolitin, adeoque spei et rei victoriosae plenus, rebus foris probe dispositis, ad feliciter tractandas domi habenas in Varsaviensem suam acropolin, a. II. Cal. Novembr. A. aer. Chr. 1700. fausto pede reservus esset, ipsius Majestatem Regiam et Serenitatem Electoralem, omnium humilima, bene tamen ominanti gratulatione in ipso itinere raptim meditata, excipiendam humillime statuit omnium subjectissimus auctor anagrammaticus: Vir Fide Caleus Secura. folio, k. 4.

W anagramacie imię łatwo odgadnąć Fridericus. Na nazwisko składa się reszta liter: V.ale Secua. Wrocław.

— Opisanie bramy tryumfalnej na pierwszy do Warszawy wjazd najjaśniejszego Pana Augusta II. z Bożej łaski króla polskiego etc. pro 12 Stycznia 1698. wystawionej. Bez m. r. i dnia (1698). w 4cc, kart 2.

Z opisania tego dowiadujemy się, że napisy na bramie były: opera et ingenio patrum Soc. Jesu. Branice.

— Opisanie wjazdu króla JM. Augusta II. do Warszawy die 12 Januarij 1698. folio, k. 1. Ossol.

— Oratio qua Reip. Pol. praecipuus legatus Ser. Electori Sax. coronam Regni Tarnovicii in confiniis Poloniae obtulit 21 Jul. 1697. w 4cc, 2 karty. ob. wyżej: August II. (Anrede 1697).

— Ordnung der Entrée, welche den 6. 16 Septembris bey Ihr. Kön. Maj. in Pohlen Huldigungs - Empfang vom Magistrat von Cracau observirt wor-

den. Dressden, gedruckt bey Johann Riedeln 1697. w 4cc, 2 karty.

Czartor. — Pusłows.

— Nigra penna aquilae albae tristi et atro fatorum serenissimi Augusti secundi Poloniarum regis colore fusca brevi. Vitam et obitum eiusdem serenissimi principis in se complectens defungens. Episodio anno Domini 1733. mense Februario. folio, 2 karty.

Poemat składający się z 6-ciu strof o nierównej ilości wierszy (1-sza ma 22; 2-ga 10; 3-cia 14; 4-ta 8; 5-ta 12; 6-ta 8 wierszy) — razem wierszy 74.

Drohobycz.

— Planta felicitatis publicae in sanato pede sereniss. Friderici Augusti, Poloniar. regis et electoris Saxoniae, ad popular. solatium, ab equite polono erecta. Vars. Schol. Piar. 1727. folio, ark. C<sub>2</sub>.

Poemat.

Kijows.

— Przywileje i konstytucye sejmowe za panowania Augusta II. 1697. ob. Przywileje.

— Reglement, wornach-wegen Augusti II. Absterben sowohl die Damen als Cavaliers mit der Trauer sich zu achten haben. Berlin ob. Reglement.

— An einen auf dem allg. Reichstage in Warschau befindlichen Freund ob. Freund.

— Relacya gestorom na górach Tarnowskich ob. Relacya (1697).

— Relatia wjazdu solennego do Krakowa y zamku z iak największą magnificentią y pompą Naiśnieysaego (sic) y Niezwyciężonego króla J. M. polskiego etc. Xiążęcia elektora Saskiego etc. odprawionego die 12 Septembris, y consequenter praeliminaria actus coronationis opisane. Bez m. dr. i r. (1697). w 4cc, kart nlb. 6.

Krasinś. — Raczynś. — Jagiell.

— Relacya wyjazdu Jego Król. Mei z Warszawy y tego co się subsequenter działo r. p. 1700. folio, str. 10.

Branice. — Czartor.

— Relacya sześliwego przybycia J. K. Mei Augusta II. do Warszawy. 1709. folio, k. 1. Ossol.

— Relatio latina sollemnissimi ingressus in urbem metropolitanam Cracoviensem et arcem magnificentissimam cum summo plausu et pompa serenissimi et invictissimi Regis Poloniae etc. Ducis haereditarii ac Electoris Saxoniae etc., peracti die 12 Septembris, ac Relatio actus coronationis. B. m. dr. i r. (1697). w 4ce, kart nlb. 6.

Krasińs. — Jagiell. — Ossol.

— Relation wie die grosse Gesandtschaft aus Pohlen ihrem erwählten Könige Sr. Chur-Fürstl. Durchlaucht zu Sachsen die Königl. Krone mit grosser Solennität angetragen. 1697. w 4ce, 1 ark.

Ossol.

— Relation wie Sr. Königl. Mai. von Pohlen und Churfürstl. Durchl. von Sachsen etc. den 2 (12) September Anno 1697. in der Haupt-Stadt Craueu auf das prächtigste eingezogen, und den 5 (15) Sept. darauf mit gewöhnlichen Solennitäten glücklich geerönet worden. Worbey zu mehrerer Erläuterung einige reflexiones und Anmerkungen mit immisciret zu finden. Craueu, Anno 1697. w 4ce, k. nlb. 8.

Pochód otwierato konno knpiectwo, mieszczanie trzymali baldachim nad królem, a przed miastem stało 600 górników z żup solnych.

Czartor. — Zygm. Pusłows.

— Relation wehergestalten der neuerwählte König in Pohlen Fridericus Augustus. (1697). w 8ce.

Katal. księg.

— Eigentliche Relation, welcher gestallt Ihro Königl. Majestät in Pohlen Augustus II. An. 1699 d. 1 Septemb. durch Frau - Stadt passiret. Gedruckt zur Lissa durch Mich. Bukken. Verlegt und Verkaufts Joh. Cundisius, Buchhändl. in Fraustadt. w 4ce, k. nlb. 6.

Branic. — Czartor.

— Reprezentacya męki Jezusowej z okazji przywrócenia zdrowia Aug. II. przez oficyalistów żupp J. K. Mei Wielickich w kościele farnym Wielickim trzydniowemu scenami wystawiona. 1727.

ob. Reprezentacya.

— Reskrypt szlachcica polskiego na pewnego Zoila przestroge i odpowiedź czyli Reskrypt na Reskrypt.

ob. Reskrypt.

— Die gerechte Rettung seines Rechtes, durch dieses Manifest. 1700.

ob. Rettung.

— Saxo percussit Philistaeum seu responsio theologica Cracoviensis ad resolutiones theologi Varsav. cujus falsitas et dogmata depravata deteguntur et honor Augusti II. defenditur.

ob. Saxo.

— Sermo gratulatorius serenissimo potentissimoque Domino Domino Friderico Augusto Regi Poloniarum, Magno Duci Lithuaniae, Russiae, Prussiae, Masoviae, Samogitiae, Kyoviae, Wolhyniae etc. etc. Domino suo indulgentissimo, in sollemnissima panegyri humillima devotione nuneupatus ab Academia Lipsiensis. Lipsiae, litteris Christiani Scholvini (1697). folio, k. 6.

Por. Gratulatio.

Jagiell.

— Sidera terrae Chełmensis ac districtus Crasnostaviensis post fatalem occasum Solis Lechici Augusti II. Poloniarum Regis tranquillitate Regni, clementia, militari gloria serenissimi; zelo legum patriarum, amore libertatis avitae, manutione securitatis internae, justitiae rigorosa administratione, radiantia (ozdobna linia poprzeczna). Lublini, typis Collegii Societatis Jesu Annō Domini 1733. folio, str. nlb. 46.

Na odwrotnej stronie tytułu: Cerae procerum ac judicum senatoris majorum splendoribus flammis in bello triumphalibus colligatorum familiarum claritate rectegestorum luminibus illustrissimae a Studio Philosophico Chełmensi Scholarum Piarum pro inextingvibili memoria, exemplo, imitatione observatae. Anno ab ortu solis justitiae 1733.

A. Wolański.

— Augustus II. von Gottes Gnaden König in Pohlen etc. Signum belli eines für zwey, aus dem Poln. übersetzt. Gegeben in Warschau d. 15 November 1698. w 4ce, kart nlb. 4.

ob. wyżej: Uniwersał.

Czartor. — Uniw. lwow.

— Friderici Augusti betrübter Todesfall nebst Beschreibung seines Le-

bens und in Warschau aufgerichteten Parade-Bettes. 1733. w 4ce.

ob. wyżej: Beschreibung.

— Trauerlied auf den Tods-Fall Friderici Augusti aufgesetzt von sämtlichen kathol. Bergknappen Sachsens. Freyberg, 1733.

— Tryumf wieczności zapisany albo raczej miecz zwycięstwa Nayiaśn. Rp. korony polskiej przez wielkość y dzielność Nayiaśn. y niezwyężonego Augusta II. z Bożej łaski króla polskiego prawdziwie nam panującego szczęśliwie erygowany na pocielę oycyzynie, przy szczęśliwym Panie w wszelkiej szczęśliwości z Nieba y ozdoby obfitujący y opływaiący, dedykowany J. W. J. P. Janowi Tarłowi. Ob. Szydłowski Wojciech Antoni (1729).

Warsz. Uniw.

— Ursachen warum der König in Polen den Prinzen Jacob hat in Verwahrung bringen und halten lassen. Leipzig, 1704. w 4ce.

Por. wyżej: Kopia listu. — List.

— Ursachen warum der Churf. v. Sachsen Friedr. Augustus, nunmehr neuerwählter König in Pohlen, katholisch worden. Bez w. m. 1697. w 4ce, kart 6.

— Veritas a calumniis vindicata seu responsum regis Sueciae, quo nefandae artes et calumniae regis Poloniae manifestantur. 1700.

ob. Karol XII.

— Versio der an den neu-erwehltten König von Pohlen gehaltenen Anrede in Tarnowitz derer Ablegaten von der durchlauch. Republic. Auss dem Lateinischen. Bresslau zu finden bey George Seideln Buchhändlern. 1697. w 4ce.

ob. wyżej: Anrede — Oratio. Czartor.

— Vörstellungen so wegen Chursachsen durch dero Gesandten [Flemming?] der Königl. Wahl halber gesehen. (1697). w 4ce, 2 karty.

Przyłeczki.

— Gründliche Vorstellung, mit was vor gerechten und dringenden Ursachen der durchleuchtigste und grossmächtigste Fürst Augustus II. König in Pohlen etc. Churfürst zu Sachsen etc. und zu dieser Zeit des heil. Röm. Reichs Vicarius, be-

wogen worden, des Königes von Schweden in Vor-Pommern stehende Armée anzugreifen. Im Monath August. 1711. B. w. m. w 4ce, str. 8.

Tytuł w 17 liniach.

Jagiell.

— Toż. B. w. m. w 4ce, str. 8.

Tytuł w 16 liniach.

— Toż. B. w. m. w 4ce, str. 8.

Tytuł w 13 liniach.

— Weine Sachsen, denn die Ceder deines Landes ist gefallen, von dem Durchl. Fürsten Friedrich Augustus König in Polen am  $12\frac{1}{2}$  1733. gehalten.

— Vortrefflichkeiten Friderici Augusti König in Pohlen bey Gelegenheit des 1730. unweit Mühlberg errichteten Campaments. B. w. m. i r. (Dresden), 1730. w 8ce, kart 2.

Autor: I. F. L. utrinsq. juris studiosus. —

Obacz L. I. F. — Por. Buchta, Jordan.

— Życie i zdrowie Najjaśn. Augusta II. z Bożej łaski króla polskiego, W. X. Lit., Ruskiego, Pruskiego, Mazowieckiego, Żmudzkiego, Kijowskiego, Wołyńskiego, Podolskiego, Podlaskiego, Infantskiego, Smoleńskiego, Siewierskiego, Czernichowskiego, a dziedzicznego księcia Saskiego i Elektora prawowiernemu katolietwu przy solennej wotywie za przywrócenie zdrowia królewskiego i oraz przy supliakacyach za szczęśliwe powodzenie następującej rady Warszawskiej, w kościele Toruńskim św. Jana przez kaznodzieję tegoż kościoła ordynarium Soc. J. kapłana zalecone r. 1727. w Niedzielę wtórą postu. Cum facultate Superiorum. W Toruniu, impressit Joh. Nicolai, nob. Senat. et gymn. typogr. (1727). folio, k. nlb. 10.

Przypisało prozą pol. koll. Toruńskie S. J. radnym miasta. Tomaszowi Skomorowskiemu burgrabiemu JKM., Jakubowi Rubinkowskiemu sekretarzowi JKM. i Kazimierzowi de Schwerdtmann sędziemu Toruńskiemu.

Uniw. lwow. — Ossol. — Jagiell. — Zieliński. — Warsz. Uniw.

— obacz: Actum (1697) — Affer-König (1704, 1705) — Albani Annib. (Ragguaglio 1733) — Amand ob. La Chapelle (1739) — Applausus Saxoniae triumphantis (b. r.) — Arteński Raf.

- (Thronus regni 1697) — Articles (1733) — Articuli (pactorum 1697, 1705, pacis 1706, armisticii 1716, foederis 1719) — Behr Christ. (Aquila 1698) — Beichlingen Joh. (Panegyricus 1697) — Bernauer Georg Chr. (Program. Frid. A. 1733) — Bericht (1702) — Berne Gerard Josef (Syncharisticon b. r.) — Beschreibung (1698) — Bibliotheca (1718) — Bielecki Martinus (Majestas regni 1697) — Bizardière De (Histoire de la scission 1699, 1700, 15; Histoire der Wahl-Täge 1733; Der poln. Wahl-Schoppen 1698) — Blankiet (1697) — Bodenehr Mor. (Augustus redux 1727) — Boerner Chr. Friedr. (Orat. paneg. 1733) — Bornmann Krys. (1699) — Bratkowski Dan. (Świat po części 1697) — Brieffe (1699) — Buchowski Andr. St. (Paneg. coronam 1697), (Pax ab oriente 1699) — Buchta (1730) — Budaeus Joh. Christ. Glorwürd. Leben 1733, 1734, Vorläuf. Bericht 1735) — Bulow Frid. Gott. (1747) — Carmen (b. r.) — Cedern Hayn (1698) — Cellarius Kr. (1697) — Chur-Haus Sachsen (1697) — Christiane Eberhardine (1713) — Chwałkowski Mikoł. (1712) — Compendium (portret 1704) — Conradi Mich. (Lebens und Regier. 1797) — Copey (1700) — Coste Pierre (Discours prononcé 1733) — Cunabula (1697) — Curicke G. R. (Freuden Bezeugung 1698) — Cyboni Chr. Joh. (Culmen gloriae 1698) — Dąbski X. Stanisław (Uniwersał 1697) — Dank (b. r.) — Declaration (1709) — Desfontaines (1735) — Des Roches ob. Parthenay — Deubler Jan Jerzy (Espèce 1710) — Diesseldorf Jan Gottfryd (1700) — Discurs podrózny (1701) — Długosz Jan (Historia 1712) — Dreux du Radier (portret 1777) — Dyaryusz sejmu (1697) — Dzieduszycki Jerzy (Die Begrüssung 1697) — Entrevue (1733) — Elenchus (b. r.) — Epistolam (in) Animadvers. (1701) — Erndtelius Christian Henricus (1730) — F. J. od św. Józefa (Propozycje od Jezusa 1740) — Fassmann Dawid (Glorwürd. Leben 1733, 1734) — Favini Giuseppe (1716) — Fieschi Maurycy (b. r.) — Flemming (Schreiben 1713) — Fortuna (1726) — Franz (1733) — Frenzell Hyac. (1697) — Freytag Fried. G. (Programma de meritis 1733) — Fryderyk Wilhelm (Schreiben wegen Gerichte 1718) — Frydrychowicz Dominik (b. r.) — Geschichte (b. r.) — Gespräche (1733) — Ghelen G. V. (1697) — Głos płacziwej matki — Gliński Joannes (Puncta 1697) — Golejowicz St. Alb. (1713) — Gomoliński (Memoriale nomine Regis 1698) — Gościecki Franc. (Poselstwo Chomętowskiego do Achmeta 1732) — Gottsched Jan Krzysztof (Ein wahrer Held 1733) — Haeki M. A. (1698) — Hanacius Chr. (1733) — Herden Jakob (Den allerdurchlauchtigsten 1702) — Herka Jan Cant. (Memoria saeculor. 1734) — Histoire (1734) — Histoire d'un gentilhomme ecoss. (1750) — Humiecki (Mowa (1698) — Jabłonowski Joannes (Oratio 1697, 1747) — Jabłoński D. E. (Libellus supplex 1718) — Jagieliński Waleryan (ipse sibi paneg. 1698) — Jętkiewicz Teofil (Aquila 1730) — Innocentius XII. (Copia literarum 1698) — Instrumentum traktatów (1699) — Jordan Konstanty Walawski (1730) — Jurement (1697) — Kaeki Martinus (1699) — Kierdey Joz. (salutatus 1706) — Kirchmajer G. L. (Panegyricus 1727) — Klemens XI. (Copia 1704, Litterae 1704) — Kobielski Franc. (Mowa na pogrzebie 1734) — Koenig Joh. (Heldenlob 1719, Trauer Gedicht 1733) — Konfederacya (Opatows. 1704, Sandomir. 1704, Województw 1704, w Tarnogrodzie 1715, w Wilnie 1716) — Konwikeya (b. r.) — Kopia listu (1704) — Kopia des Schreibens (1724) — Kostowski J. Koźuchowski B. F. — Krawiński Jan (1697) — Krzistanowicz St. (1697) — Kulpiński Józef (1697) — Labarre de Beaumarchais Ant. [Parthenay?] (Histoire de Pol. 1733, 1771) — La Bizardière M. D. [Bizardière] (Histoire de la scission 1699, 1700, 1715) — La Chapelle Amant (Mémoires 1739) — Lamberti (Mémoires 1748) — Langallery (Mémoires 1743) — Lange Balthasar (Beschreibung 1698) — Lauterbach Sa-



muel Fryder. (1727) — *Leben* (1733) — *Lengnich Godofredus* (Lobrede 1733, *Geschichte des Kön. Polen* 1755, *Indulgentiam, Laudatio* 1733, *Oratio* 1733) — *Lesgewang K. L.* (*Panegyricus* 1720) — *Leszezyński Stan.* (*Der fälschl. vermeinte König.* 1704, *Bericht* 1733, *Berättelse* 1733) — *Leszezyński Seb. Jan* (*Roxolani leonis plausus* 1698) — *Libellus supplex a dissidentibus* (1718) — *Linde Johann Ern.* (*Oratio in adventu b. r.*) — *Livonia summa injuria impetita* — *Livonia perfide cruentata* (1700) — *Lubomirski Stan. H.* (*Consultationes* 1700) — *Luchini Antonio Maria* (1718) — *M. L. C.* (*Histoire* 1739, 1750) — *Macphail Alex.* (*Panegyris* 1729) — *Majestas Regni sarm.* (1697) — *Małachowski Stan.* — *Malieki B. K.* (*Tractat. ling. polon.* 1699) — *Manifest* (1704) — *Margowski Andrzej Rudolf* (*Alcides saxonicus* 1697) — *Massuet Piotr* (*Histoire de guerre* 1735) — *Meder B. G.* (*Schützen-Acta* 1699) — *Meder Joan. Valent.* (*Gedicht* 1698) — *Meier Joach.* (1702) — *Memoires* (1710, 1741) — *Menzen* (*Bey Vermählung* 1719) — *Michałowski Ign. Paweł* (1720) — *Mittag Joh. G.* (*Leben und That.* 1733, 1734) — *Mowa do dobrych synów* (b. r.) — *Murinius* (1712) — *Obwieszczenie* (1697) — *Oratio* (1697) — *Orzechowski St.* (*Fidelis subditus* 1698) — *Ośliński Mart.* (*Panegyricus* 1697) — *Ossoliński* (*in inaugurationem* 1697) — *Ostrowski* (*Suada polska* 1745, I. 3, str. 1—7, 10, 25) — *Ożarowski Jerzy* (1733) — *Oznajmienie* (króla 1697), (*interregni* 1707) — *Parthenay J. B. Desroches* (*Labarre*), (*Histoire de Pol.* 1733, 1771), (*Geschichte von Polen* 1771) — *Pascius Nicolaus* (*Fausta electio* 1697) — *Patkul Jan Reinhold* (*Berichte* 1705, 1792—97) — *Patthenius Joh. Phil.* (*Dissert. de de-thronis.* 1704) — *Pasquini* mit dem *Marforio* (1707) — *Perrimezzi Joseph Maria* (1727) — *Piccolomini Aeneas Sylvius* (1745) — *Plutóvius Joannes* (1698) — *Poellnitz Kar. Lud.* (*La Saxe galante* 1734, 1776, *Liebschaften* 1755, 1784) — *Poklatecki Fr.* (*Poselstwo Pawła Lesz-*

*czyńskiego od Augusta II.* 1744) — *Polen* (1704) — *Polonia desponsata* — *Poniński Ant.* (*Insignes rixae, Planta, Deorum munus, Pacis deliciae*) — *Potentatēn Helden Briefe* (1701) — *Potocki Teod.* (*Uniwersal wegen Absterben* 1733) — *Potulicki Jan* (*Gesta*) — *Propozycye* (1697) — *Prozess* (1724) — *Przebendowski Piotr Henr.* (*Hist. Nachricht üb. Polen* 1710), (*Memoires sur revolutions* 1710) — *Radzewski ob. Poklatecki* — *Radziejowski Michael* (*Uniwersał przeciw A.* 1704) — *Reglement* (1733) — *Reflexye ziemianina* (1697) — *Relacya traktatów* (1699) — *Relation* (1699) — *Reprezentaacya* (1727) — *Respons* (1697) — *Rinck Chr. Got. L.* (*Oratio cum genealog.* 1733, *Oratio docens* 1734) — *Rokosz ku obronie wiary* (1697) — *Rubinkowski Jakób Kazimierz* (*Promienie enót* 1742) — *Rzewuski Wacław* (*Żal po śmierci Augusta II.* 1773) — *Saint Amand* (*Mémoires* 1739) — *Sapieha Jan Fryderyk* (*Adnotationes* 1730) — *Saxo pereussit* (1697) — *Schau Franc.* (*Bravium* 1697) — *Schedel Nicolaus Alexander* (*Na akt wjazdu*) (*Muza z Helikonu* 1697) — *Schelgwig Sam.* (*Rede* 1697) — *Schlakow Joh. Jacob* (*Gedicht* 1698) — *Schmieden Joa. Ernest* (*Augusto II. b. r.*) — *Schulz Fried. ob. Poellnitz* — *Schultz Georg Petr.* (*Aeternam memor.* 1733) — *Schurz-fleisch Conr. S.* (*Solemnia gratul.* 1697) — *Schutz Konstanty* (*Predigt* 1697) — *Seyler G. D.* (*Orat. in memor.* 1733) — *Siècle d'or le siècle d'ordre* (1698) — *Sienieński Stan. Nep.* (*Słowo* 1733) — *Skrzetuski Jan* (*Anatomia moralis* 1698) — *Słowicki Łukasz* (*Heroica poesis* 1726, *Prospera* 1697) — *Soares de Barros Jos. J.* (*Vita di Aug.* 1739) — *Spinola Mikołaj* (*Oratio* 1710) — *Staats-Mann* (*Der Curieuse* 1698) — *Suffragia województw i ziem* (1697) — *Summarynsz rachunków generalnych* (b. r.) — *Sylvius Aeneas* (*Oratio b. r.*) — *Szala do rozważenia* (1697) — *Szczuka Stanisław* (*Powitanie* 1699) — *Szydłowski Wojciech Antoni* (*Tryumf wieczności* 1729) — *Szyrwiański Fr.* (*A. in sarmat. co-*

rona 1697) — Tenzel Will. Ernest (Chur- und fürstlicher Kalend. 1697) — Thumel Joan. Andreas (Gedicht 1698) — Tractatus inter (b. r.) — Traktaty między Augustem II. (1706) — Uchwały i sancja (1707) — Wahl Andreas (Magnum magni Augusti II. nomen 1697) — Warzęcha Józ. (Panegyris 1698) — Wedemeier Jan Henryk (Kurtze Relation b. r.) — Weidemann M. (Glückwunsch b. r.) — Wend G. (Sylogie observat. 1698, Coronam gratulat. 1698) — Wendel Wolf D. (Hielogyphische Beschreib. 1699) — Werch Samuel (Gedicht 1698) — Veronensis Candidus (Eclipsis Poloniae 1709) — Verzeichniß der Confederat. Punkte (1704) — Wiadomości cudzoziemskie (1699) — Wieruszewski Kaz. (Azylum koronne 1724) — Wieruszewski Pet. (Die 3 Reichs Stette der Ehren 1724) — Wiśniowiecki Janusz (Kazanie 1733) — Wiszniewski Greg. Adalb. (Princeps honorum 1697) — Włocki Jan Franciszek (Propozycyje 1740) — Vortrefflichkeiten (1745) — Załuski Andrzej (Oratio 1702, Analecta 1721, Legationsrecht 1726) — Zawisza Krz. (Mowa 1697) — Zech Bernard (1705).

**AUGUST III.** (1596 † 1763). Anrede des Königs Augustus III. an die Abgeordneten der Stadt Danzig. Dresden. Katal. księgarni Lissnera.

— August Trzeci z bożey łaski król polski etc. (Pozwolenie otwarczenia typografii JW. Xięciu Radziwiłłowi w Nieświeżu). Dan w Warszawie d. 27 Sierpnia 1750. B. m. i r. dr. w 4cc, 1 karta. Jagiell.

— Briefwechsel (Merkwürdiger) zwischen S. K. M. von Preussen und S. K. M. von Polen, betreffend die Verhandlung beider Könige in den Lägern von Pirna, die Recrutirung in Sachsen, und die Correspondenz der königl. Familie in Dresden. B. w. m. 1737. w 4cc.

— Conclusum seren. Regis Augusti III. Domini nostri elementissimi, ordinum Regni et Magni Ducatus Lithuaniae, in congressu ad latus regium per

generalem eorundem confederationem constituto. Olivae, die 30 Julii A. Dni 1734. sub continuatione eiusdem confederationis expeditum. w 4cc, 2 ark. Akad.

— Conclusum Najiaśniejszego króla JMei Augusta III. Pana naszego miłościwego, Stanów koronnych y W. X. L. na Radzie przy boku Pańskim, generalną tychże Stanów konfederacyą postanowionę pod kontynuacyą pomienionę konfederacyi ekspedyowane. W Oliwie, d. XXX. miesiaca Lipca r. p. 1734. B. m. dr. (w Oliwie). folio, k. 4. Jagiell. — Akad. — Krasius. — Warsz. Univ.

— Concordatum etc. inter SS. D. N. Clementem XII. Sanctamque Sedem et S. M. Augusti III. regis Poloniarum, electoris Saxoniae etc. super monasteriis ejusdem Regni. B. w. m. dr. (1737). folio.

Ciampi Bibl. crit. Nr. 91.

— Confirmatio generalis jurium. Dat. Craeviae in conventu felicis coronationis d. 29 Januar. 1734. folio.

Przytecki.

— Confirmatio privilegii Joan. Casimiri quo collegium Leopoliense Academia crearetur. Dat. 19 April. 1758. ob. Aeademiam nuper institutam. 1760.

— Copia literarum fidei a sereniss. Friderico Augusto Reg. Polon. et M. D. Lith. principe regio, electore Saxoniae, ad celsiss. Regni Polon. et M. D. Lith. primatem et principem Theod. Potocki, illustribus et magnif. Dominis, comiti Josepho de Wackerbart — Salmour, et libero baroni Henr. de Baudissin, ministris suis plenipotentariis, datarum. (Dresdae, 1 Aug. 1733). w 4cc, k. 2. Por. Articuli pactorum. Akad.

— Copia rescripti Sacrae Regiae Majestatis ad Status ducatum Curlandiae et Semigalliae emanati. Die 15 April. a. 1763. B. w. m. (1763). folio. Bibl. petersb.

— Declarations du roy aux princes et Electeurs de l'empire. 1734. folio.

— Deklaracya J. K. Mei strony ewakuacyi woysk Saskich y zabiezenia wszelkim aggrawacyom. (Iż lubośmy

już nieraz...). Dan w Warszawie d. ....  
mies. .... r. 1735. folio, 1 ark.

Jagiell. — Akad.

— Denuntiatoriae coronationis Serenissimi Regis Augusti 1733. folio.  
ob. Ogłoszenie — Oznajmienie.

— Denuntiatio regis coronati. Augustus III. etc. [Zarazem:] Reasumpcyja konfederacyi gener. warszaws. Stanów kor. i W. X. Lit. po szczęśliwej koronacyi Najjaśn. króla JMei Augusta III. w Krakowie d. 19 m. Stycznia r. p. 1734. B. d. folio, str. nlb. 12. i Reasumpcyi 36.

W egz. Bibl. Krasińs. brak jednak końca.

Krasińs.

— Diploma electionis Serenissimi Augusti tertii regis Poloniae. Dat. Varaviae, sub tempus comitorum pacificationis die 9 Julii An. 1736.

Zamieszcz. w Swada polska Ostrowsk. 1745. f. I. 3. str. 11—15. — Zarazem: Zalecenie sejmików przedsejmowych senatorom. Dan w Wschowie, 30 maja 1738. tamże s. 26. — W teźże matery do dygnitarzów i starostów sądowych; do urzędników powiatowych i szlachty; kredens w teźże matery do posła, tamże s. 26. — Instrukcyja od J. K. Mei na Sejmiki urodz. posłańc., tamże s. 26. — Uniwersał króla J. Mei Augusta III. na sejm. Dan w Warszawie r. 1744., tamże s. 28—31.

— August III. król Polski W. X. Lit. Ruski, Pruski, Mazowiecki etc. a dziedziczny Xiążę Saski i Elektor etc. Diploma. Dan w Warszawie 10 Kwietnia 1736. panowania III. roku. (Warszawa). folio, kart 2.

Krasińs. — Jagiell.

— Edictum regium d. 15. V. 1759. folio, 1 karta.

Ossol.

— Edykt Najjaśniejszego króla JMei polskiego, elektora saskiego względem negocyacyi in rem dożywotnich dochodów. W Dreznie, d. 13 Januarij 1748. wydany. folio, ark. H<sub>1</sub>.

Jestto założenie Tontiny czyli Banku loteryjnego w Lipsku u Jan. Tob. Gerbera i w Warszawie u barona Piotra de Riancour.

Jagiell.

— Ihrer Königl. Majestät in Pohlen etc. als Chur-Fürstens zu Sachsen etc. etc. neue Gesinde-Ordnung Ergangen de dato Warschau d. 16 Julii Anno 1735. Dresden, gedruckt mit der ver-

witt. Hof-Buchdr. Stüsselm Schriften 1735. folio, sign. A—C<sub>2</sub>. Jagleli.

— Copie. [Kopia listu Augusta III. do Franciszka Bielińskiego marszałka W. Kor. d. 5 Marea, polecającego mu ugodzenie różności zaszyłych w województwie Mazowieckiem i Płockiem między duchownym a świeckim stanem] Anno 1753. i Respons Bielińskiego d. 20 Marea. folio, kart 2.

Branic. — Ossol. — Jagiell. — Krasińs. Warsz. Uniw.

— Kopie listów Najjaśn. króla JMei przed reasumpcyja trybunału głównego W. X. Lit. pisanych 1763. do JMei X. [Ign.] Massalskiego bisk. Wileńsk. (listów trzy). folio, str. nlb. 4.

Krasińs.

— Lettre de S. M. le Roi de Pologne à S. M. l'Impératrice de toutes les Russies Elisabet. B. w. m. (1750). folio, 1 ark.

O księciu Bironie.

Mizler Acta 1756. s. 303.

Krasińs. — Czartor.

— Lettre de S. M. le Roi de Pologne, Electeur de Saxe écrite aux États Généraux des provinces unies, datée de Varsovie le 20 Decembre 1756. w 4ce, str. 8.

— List króla Augusta III. do Jana na Kodniu Sapielhy, natenczas kasztelana Trockiego, teraz kanclerza Wgo W. X. Lit. 1725. i Listy tegoż króla z r. 1738 i 1740.

Swada Ostrowskiego I. 4. str. 11—13.

— Literae regis de praestito per se juramento. Tarnomonti in Silesia. 6 Januar. 1734. folio, k. 2. Ossol.

— Literae praestiti juramenti regii in actu coronationis, 17 Januar. 1734. folio, k. 2. Ossol.

— Manifest. (Na końcu:) dn. VI. m. Nowembra r. p. 1733. folio, jedna tablica. Krasińs.

— Manifest datowany w Dreznie 24 Octobr. An. Chr. 1740. (w języku niemieckim). 1 wielki arkusz. Krasińs.

— Manifest, darinne die Ursachen mit mehreren enthalten, warum Ihre Majestät der König in Pohlen und Chur-

fürst zu Sachsen sich genöthiget gesehen die Waffen zu ergreifen, in der Absicht. Dero Königlichen Chur-Hauses vorzügliche Gerechtigkeite auf die von weyländ Kayser Carls des VI. Majestät hinterlassene Königreiche und Länder bestmöglichst zu vertheidigen und zu behaupten. Dresden im Monath October 1741. Augspurg, zu finden bey Bernhard Homodeus Mayer, Reichs-Vicariats- Buch- u. Zeitungs-Druckern. w 4ce, str. 32. Czartor.

— Manifeste, contenant plus ample-ment les raisons, pour lesquelles Sa Majesté le roy de Pologne, électeur de Saxe, s'est trouvé obligé de prendre les armes, en vue de défendre et de soutenir au possible les droits préférables de sa maison royale et électorale aux royaumes et états, que feu Sa Majesté l'empereur Charles VI. a délaisséz. Dresde, au mois d'octobre 1741. folio, str. 16 i 14. Kijows. — Czartor.

— Manifest. (Varsaviae, d. 2 Decembr. 1754). w 4ce, 1 kartka.

Krasińs.

— Manifeste d'Auguste III. roi de Pologne, pour justifier l'entrée des troupes saxonnes dans le royaume. [6 Nov. 1733]. La Haye, chez Adrien Moettjens 1733. w 4ce, str. 8. Jagiell.

— Manifestum [Protestatio palatinorum cracov. sendom. trocen. contra Maximilianum Ossoliński supr. regn. thesaurarium et V. Sierakowski cust. coronat. reg. ratione asportationis diadematum et insigniorum ex thesauro Regni]. Actum Varsaviae feria secunda post dominicam Laetare Quadragesimalem proxima die scilicet vigesima 1<sup>ma</sup> mensis Martii An. Dni 1735. B. m. dr. folio, kart nlb. 1. Jagiell. — Zielińs.

— Sac Riae Poloniarum M<sup>tis</sup> Magni Ducis Lithuaniae, Russiae, Prussiae etc. etc. nec non haereditarii ducis Saxoniae et principis electoris etc. etc. Augusti tertii Ordinationes regiae Polonae civitati Gedanensi clementissime datae. Editio tertia. Dresdae, 1751. litteris viduae Harpeterianae. — Sr. Königl. Majestät in Pohlen, Gross-Herzogs, Reus-

sen, Preussen etc. etc. wie auch Erb-Herzogs zu Sachsen und Chur-Fürsten etc. etc. Augusti III. allergnädigste Verordnungen für die Königl. Pohl-nische Stadt Danzig. Dritte Auflage. Dresden, 1751. gedruckt mit der ver-wittbeten Harpeterin Schrifften. w 4ce, k. 8, str. 64 i 2 k. (po łac. i niem.).

Porówn. Verordnungen.

Katal. Pijars. Biels. N. 58. ma datę 1761. może mylną.

Jagiell. — Czartor. — Krasińs. — Branic.

— Sit Nomen Domini Benedictum.

[Protestacya z racyi Liberum veto i przeciwi Elekeyi Stanisława Leszczyńskiego. — Oznaymienie króla nowo obranego Augusta III. na seymie walnym electionis pod Kamienną] (1733). folio, str. 34.

Por. Leszczyński.

Ossol.

— Propositiones ex parte serenissimi principis Poloniae et electoris Saxoniae Friderici Augusti, inter caeteros diadematis regii candidatos coronam inclyti regni Poloniae et Magni Ducatus Lithuan. per libera liberimae gentis suffragia ambientis, sereniss. Reipubl. Polonae in perpetuam amicitiae benevolentiaeq. tesseram oblatae. Bez r. (1733). folio, str. 8. Kijows. — Ossol.

— Propozycye z strony Naj. królewicza JMci polskiego y elektora Saskiego Fryderyka Augusta między in-nemi Królestwa Polskiego korony kandydatami etc. do teźże korony aspirującego Naj. Rzpltej pol. na oświadczenie wiernej przyjaźni ofiarowane. B. m. d. r. (1733?). w 4ce, kart nlb. 5.

Krasińs.

— Rescript (Sr. königl. Majest. in Pohlen u. Churfürstl. Durchl. zu Sachsen allergnädigstes) d. d. Warschau, den 13 Aug. 1757. an den Magistrat der Sechsstadt Zittau; nebst Schreiben eines Zittauers von dem kgl.lichen Zustande, in welchen diese Sechsstadt den 23 Julii 1757 ist versetzt worden. (1757). w 4ce.

Kijows.

— Rescript (Sr. königl. Majestät) an den Magistrat und die Einwohner zu Danzig, dass sie die königl. Assessorialgerichte still erwarten.

Katal. Lissnera.

— Augustus III. Dei gratia Rex Poloniae, Magnus dux Lithaniae, Russiae, Prussiae, Mazoviae, Samogitiae, Kijoviae, Volhyniae, Podoliae, Podlachiae, Livoniae, Smolenseiae, Severiae nec non haereditarius Dux Saxoniae et princeps Elector. *a)* Rescriptum ad Status Ducatum Curlandiae et Semigaliae 27 Januar. ratione fidei Principi regio Carolo. *b)* Gravamina delegatorum Curlandiae. Otto Christoph. ab Howen et Friderici a Mirbach. *c)* Responsum cancell. Regni Michaelis Wodzicki episc. Premysliensis iisdem delegatis datum. Varsaviae, 1763. folio. Ossol.

— Responsum regium [ex causa arresti super omnes proventus Ducatus Curlandiae per aulam Russicam positij]. Datum Varsaviae, die 13 Junii Anno Domini 1762. B. m. dr. i r. (Warszawa 1762). folio, 1 kartka. (Przytem:) List króla w sprawie ks. Kurlandzkiego do ks. Karola z dnia 6 Września 1762. folio, 1 karta. (sign. F—F<sub>2</sub>).

Urywek z dzieła o sprawach kurlandzkich. Jagiell.

— Schreiben an Se. Röm. Kaiserl. Majestät (Franc. D.) welches Se. Königl. Majestät in Polen und Churfürstl. Durchl. zu Sachsen unterm 22 November 1756. aus Warschau erlassen haben. Katal. Lissnera.

— Schreiben, welches Ihre königl. May. von Pohlen und Churf. Durchl. zu Sachsen an die Herren General-Staaten der Vereinigten Niederlande de dato 20 Dec. 1756 ergelien u. den 25 Jan. 1757 im Haag übergeben lassen. Hamb. 1757. w 4ce, 1 ark. Ossol.

— Uniwersał JKM. Pana naszego miłościwego eventualiter podpisany na sejm extraordinaryjny zostawiony w mocy y woli J. Kr. M. per resultatum Senatus Consilij jeżeli y w którym czasie za rzecz potrzebna uzna takowy sejm złożyć. (August III. z Bożej łaski król polski i W. X. Lit. .... w 4ce, kart 4. Krasius. — Ossol.

— Uniwersał na kongres rady (Za manudukcyą dexteræ Exceles. ....) (Dat.

Warszawa, 1734). Bez m. dr. 1 ark. składany. Krasius.

— Uniwersał na seymik przedseymowy króla JM. Augusta. 1735. folio.

— Uniwersał na sejmiki relationis (datowany: w Warszawie d... m. Lipca r. 1736). folio, 1 ark. Krasius.

— Uniwersał na kommissya prowincjonalna W. X. Litewsk. d. 30 Julii 1736. folio, 1 ark. Warsz. Uniw.

— Uniwersał JKM. przeciwko werbunkom i najazdom pogranicznym. (Na koniec data: Warszawa dnia 5 miesiaca Kwietnia 1739 r.) 1 wielki ark. składany.

Ossol. — Krasius. — Bibl. Trzemeskiego.

— Uniwersał. Dan w Wschowie, d. 21 Maja r. p. 1742. folio, 1 ark. rozłożony.

Przećiw sprowadzeniu exekucyi do dóbr miasta Torunia. Jagiell.

— Uniwersał. Dan w Wschowie d. 21 Maja 1742. folio, 1 ark. rozłożony. Jagiell.

— Uniwersał zwołujący sejm na dzień 3 Października 1746 r. Bez m. i r. folio rozłoż. Warsz. Uniw.

— Uniwersał o monecie. Dan w Warszawie, 5 Grudnia 1760. folio, ark. rozłoż.

— Uniwersał na seymik poselski (datowany w Warszawie d. 31 Stycznia 1761 r.) 1 ark. Krasius.

— Uniwersał z d. 16 Marca 1761. folio, ark. rozłoż. Jagiell.

— Uniwersał z 1762. folio rozłoż. Jagiell.

— Universaux du Roy, pour indiquer le terme du grand conseil à tenir à Varsovie, traduit du Polonois. Varsoviae, le 16 Decembre 1734. folio, k. 2. Czartor.

— [Uwiadamia, że urzędnikom solnym dyspozyceya względem wydawania soli suchedniowej wydał]. Dan w Warszawie, w Kwietniu 1736. Na całym arkuszu (zarazem: Oświadczenie marszałka). Warsz. Uniw.

— Sr. Königl. Majestät in Pohlen Gross-Herzogs von Litthauen, Reussen, Preussen etc. etc. etc. wie auch Erb-Herzogs zu Sachsen und Churfürstens

etc. Augusti III. allergnädigste Verordnungen für die Königl. polnische Stadt Danzig. B. m. dr. 1750. folio, 1 portret ryt., k. 8, str. 72 i 2 k.

Ob. wyżej: Ordinationes.

Jagiell. — Czartor.

(August III). Redivivum septem Poloniae, septemdecim Saxoniae saeculorum amphitheatrum, assurgentium in occursum, cultum, adorationem Serenissimis et augustis hospitibus Friderico Augusto Regio Poloniae, electorali Saxoniae principi nec non Mariae Josephae Archiducui Austriae inter maximos universi orbis Poloni applausus, a minima Societate Jesu provinciae Lituanae salutatoriis adorationibus; ad ipsam Januam Anni Sese aperientis 1762. reseratum, post clausam Romae portam Sanctam. Anno a primo in Polonia Augusto hospite Ottone III. ex domo Saxonica Caesare 725. folio, 25 ark.

Powinszowanie prozą dla nowo zaślubionych ułożone przez jakiegoś jezuitę.

Akad.

— In pseudo-criticum seu obrectatorem aliquem anonymum, qui Universale sive edictum serenissimi principis Augusti III. solum regni Polonici jam jam, si Diis placet, consensuri, cavillationibus, scematis et malis artibus proseedere conatus est Annotationes Apologeticae: quibus triplex objectionum genus, quarum aliae elegantiam et puritatem sermonis, aliae sinceritatem et candorem asseverationum, aliae denique pondus et gravitatem rationum momentorumque impugnant, dilucide et veluti uno ietu refellitur ac enervatur. Varsaviae, excudebat Oglach San-Ainm regius typographus sub signo occasionis 1734. w 4ce, str. 10.

Czartor.

— Articles de Pacta Conventa conclusus entre les Etats de la Republ. de Pologne et Frederic Aug. 1733.

ob. Articles.

— Articuli pactorum conventorum inter status Regni Poloniae et Augustum III. 1733.

ob. Articuli.

— Augusto III. (Die dem König in Polen) sich submittirende Stadt

Dantzig, oder wie sich dieselbe in dessen hohen Nahmen an den russischen Kayserl. Gener. Laszy ergeben. Breslau, 1734. w 4ce.

Bibl. petersb.

— Serenissimo ac potentissimo Augusto III. Poloniarum Regi, Magno Duci Lituaniae, Russiae, Prussiae, Masoviae, Samogitiae, Kijoviae, Vohlhyniae, Podlachiae, Podoliae, Livoniae, Smolensciae, Severiae, Czerniechoviae etc. etc. nato Duci Saxoniae, Juliae, Cliviae, Montium etc. Sacri Romani Imperij archimareschallo et electori; Landtgravio Thuringiae, marchioni Misniae nec non Superioris et Inferioris Lusatae etc. per principes mitras, per castrenses laureas ad triumphalem in antemurali Christianitatis corona Augustale Sarmaticum scandenti applaudit Societas Jesu Polona. B. w. m. i. r. (1733). folio, ark. sign. N<sub>2</sub>. (kart nlb. 26 i tytuł).

Tytuł w rycinie sztychowanej. August konno na kolumnach.

Cały tytuł i rycina wzięte z panegiryku dla Augusta II., lecz odbicie ryciny bardzo zniszczone i bez daty roku 1697. Początek przemowy: Hodie demum.

Ob. niżej Panegyricus.

Jagiell. — Ossol.

— Avertissement ultérieur. (Względem długów przez Augusta III. zaciągnionych). Dresde, 1765. w 4ce. k. 4.

Ossol.

— Beschreibung des prächtigen Einzugs des Königl. und Churf. Prinzen von Sachsen mit seiner durchlauchtigsten Gemahlin (Maria Josepha) in Dresden (2 Septemb. 1719). Dresden, 1719. w 4ce.

— Beschreibung deren Vermählungs-ceremonien u. Abreise d. Erzherzogin Maria Josepha u. d. Polhn. sächs. Churfürstentzen. 19—20 Aug. 1719 in Wien. B. w. m. i. r. w 4ce.

— Cantate bei der feierlichen Lob- und Trauer-Rede der Durchl. Grossm. August III. König in Polen, welche den 10/11 1763. im Danziger Gymnasio gehalten worden.

— Commerce des lettres au sujet de la diète 1734. obacz, Leszczyński Stan.

— Confederacya alias spisek Wi-  
leński w r. 1734. uczyniony ob. Kon-  
federacya.

— Cópia literarum cuiusdam equitis  
Poloni ad Sereniss. Electorem Saxoniae  
Ducem 1733. neoelectum. w 4ce,  $\frac{1}{2}$   
arkusza.

— Dank-Gebeth, welches gespro-  
chen worden, nachdem der durchlauch-  
tigste und grossmächtigste Fürst und  
Herr Friedericus Augustus, Königl.  
Printz in Polen und Litthauen, Hertzog  
zu Sachsen, Jülich, Cleve und Bergen,  
auch Engern und Westphalen, des heil.  
Römischen Reichs Ertz-Marschal und  
Churfürst, Land Graf in Thüringen,  
Marggraf zu Meissen, auch Ober- und  
Nieder-Lausitz, Burggraf zu Magde-  
burg, Gefürsteter Graf zu Henneberg,  
Graf zu der Marek, Ravensberg und  
Barby, Herr zu Ravenstein etc. etc. am  
5 Tage Octobris des 1733 Jahres zum  
Könige in Polen und Gross-Hertzo-  
ge in Litthauen war erwehlet, auch fol-  
gends den 17 Januarii gegenwärtigen  
1734 Jahres zu Craeou mit üblichen  
Ceremonien geerönet worden. Dantzig,  
gedruekt bey Thomas Johann Schrei-  
ber, E. Hoch. Edl. Hochw. Raths und  
des löbl. Gymnasii Buchdrucker. w 4ce,  
kart nlb. 6. (Przytem:) Gebeth für die  
Stadt-Garnizon. w 4ce, kart 4.

Czartor. — Krasinś.

— Declarationis publicae a statibus  
Reipublica pro tuitione Augusti III. neo-  
electi Poloniae Regis, confoederatis fac-  
tae. 1733. ob. Declarationis.

— Denkmahl, welches Friedrich  
August u. d. Erzherzogin Maria Jo-  
sepha von Oesterreich bei deren Ver-  
mählung in Dresden gestiftet worden.  
Mit 1 Kupfer. Frankf. 1719.

— Description du feu d'artifice, tiré  
dans le jardin du Palais Royal, pour  
celebrer le jour du nom de Sa Majesté  
le roi de Pologne, electeur de Saxe etc.  
etc. Mars. Varsovie 1760. w 4ce, kart  
nlb. 4.

Czartor.

— Description du feu d'artifice, que  
l'on tirera le 5 Mars 1762. jour de

Frédéric, dont Sa Majesté porte le nom.  
Varsovie, 1762. w 4ce, kart nlb. 4.

Czartor.

— Deskrypeya bramy tryumfalney  
w Warszawie na krakowskiem przed-  
mieściu etc. na wiaźd króla Augusta  
III. die 25 Novembris 1734. w 4ce.

Krasinś.

— Dzień wielki całego zegaru go-  
dziny oznaczający, dzień wesoły uni-  
wersalnym applausem wszystkich napę-  
łniony t. j. dzień ciekawy Najjaśn.  
i niezwyce. Augusta III. etc. przez pol-  
skiego Apollina u drzwi J. K. Mei  
współkollegami swemi inwigilującego,  
ojczystym językiem ogłoszony. War-  
szawa d. 5 Paźdz. r. 1756. folio, kart  
nlb. 2.

Krasinś.

— Echo adulantis practii male fan-  
sto, nam sine DEI Gratia perjuram  
Serenissimi Electoris Saxoniae in re-  
gem Poloniae electionem plauctens me-  
tallo. 1734. folio.

— De prospera electione Regis Po-  
loniae inter Varsav. et Wolam 1733.  
peracta equitis Poloni ad amicum con-  
fidentem epistola. w 4ce, str. 36.

Obacz niżej: Sendschreiben.

Porówn. Electione.

— Erklärung des Kupfers, welches  
bei erfolgter Krönung Sr. Königl. Maj.  
Churf. v. Sachsen und dessen Gemahlin  
(17 Januar 1734), verfertigt worden.  
(wierszem). w 4ce, 2 karty.

— Exposé des motifs, qui ont obligé  
le Roi de Pologne Auguste III. de don-  
ner des troupes auxiliaires à l'Empereur,  
avec d'autre pieces interessantes tou-  
chant la guerre du Roi de Prusse Fre-  
deric II., avec Marie-Therèse, reine  
d'Hongrie 1744. folio.

— Fides indubitata contra fidem  
congregatorum ad Kamionam in seduc-  
tionem Electoris Saxoniae post Stanisl.  
I. proclamationem exposita ob. Fides.

— Formular der den 11 Jul. 1734.  
von den Canzeln geschenehen Intima-  
tion ob. Formular.

— Fortuna in Lechiam hospes seu  
felicissimus serenissimi regii electoralis-  
que principis Friderici Augusti in Po-

loniam adventus ab equite Polono celebratus ob. Poniński Ant.

— Polnisches Freudengeschrei bei Aug. III. Einzuge zu Krakau. 1734. ob. Freudengeschrei.

— Friedens Versöhnung u. Freundschafts-TRACTAT zwischen dem Kön. v. Preussen und dem Kön. Pohlen geschlossen obacz: Friedens Versöhnung (1746).

— (Augustissimus) Hymenaeus, inter serenissimos, Fridericum Augustum regium Poloniae, electoralem Saxoniae principem nec non Mariam Josepham archiducem Austriae, favorabili septem planetarum aspectu et coniunctione celebratus ob. Poniński Ant.

— Information de l'état des affaires de Pologne avec un Manifeste des Ordres confédérés pour soutenir la libre election d'Auguste III. 1734. ob. Information.

— Inscriptiones ad arcum triumphalem Varsaviae erectum, circa publicum ingressum Augusti III. Regis Poloniae.

Suada Ostrowskiego, 1747. Inscript. str. 48.

— Intimation wegen des tödtlichen Hintritts Ang. III. von den Canzeln abgelesen 16 Octobr. 1763. ob. Intimation.

— Konfederacya warszawska przy królu JMei Auguste III. 1733. folio. ob. Konfederacya.

— Krönung (Auf die) Augusti III. Kön. v. Pohlen. Dresden. w 4cc.

Wiersz.

— Krönungs - Geschichte (Pohlische) Ihero Königl. Majestät Augusti des III. Chur-Fürstens zu Sachsen etc. Dero allerdurchlauchtigsten Frau Gemahlin Mariä Josephä, Kayserl. Prinzessin aus dem Ertz-Hertzog. Hause Oesterreich, wie solche den 17 Januar 1734 in Cracau mit ungemeiner Praecht geschehen, und was vor-bey-und nach derselbigem vorgegangen. Mit vielen Urkunden erläutert und beschrieben. Dresden und Leipzig, bey Gottlob Christian Hilschern, Königl. privileg. Hof-Buchhändler (1734). w 4cc, str. 72.

Czartor. — Jagiell. — Ossol.

— Merkwürdiges Leben aller durchlauchtigsten Könige in Polen von Anfang bis auf den regierenden König August III. Franckfurt, 1734. ob. Leben.

— Leben August's III. Kön. von Polen und Churfürst von Sachsen, historisch und praktisch geschildert. Leipzig, 1764. w 8cc.

— Manifest rady Gdańskiey przeciwko koronacyi króla JMei Augusta. 1733. folio.

— Manifest przeciwko bezprawnemu w Krakowie aktowi 1734. ob. Manifest.

— Sit nomen Domini benedictum. Manifestatio ordinum regni Poloniae et Magn. Duc. Lithuaniae: instrumentum electionis Augusti III. in regem Poloniae, cum pactis conventis et confederatione circa tuitionem ejus 14 Septembris 1733. folio, str. 122. Kijows.

— Manifestum ordinum regni, et M. D. Lithuaniae et annexarum provinciarum circa liberam et legitimam electionem ac tuitionem majestatis serenissimi Augusti III. regis Poloniae et electoris Saxoniae, confederatorum, una cum informatione vera de circumstantiis sciendi necessariis. Die XVI. mensis Aprilis Anno Dni 1754. folio, kart 11.

Krasinś. — Kijows. — Jagiell. — Ossol.

— Memoriale ad Regni Poloniae status in causa electionis Augusti III. ob. Memoriale.

— Memoryał usprawiedliwiający powodzenie króla pruskiego przeciwko fiłszywym zarzutom dworu saskiego. 1756. ob. Memoryał.

— Mowa na pochwałę Nayiaśnieyszego świętey pamięci Augusta III. króla polskiego miana in Collegio Nobilium Soc. Jesu w Wilnie 1763 roku dnia 15 Grudnia. B. m. i r. dr. (Wilno 1763). w 4cc, 4 karty. Jagiell.

— Munus (Deorum) gentium votum gratiorum labor serenissimorum parentum Friderici Augusti et Mariae Josephae neonatus ob. Poniński Ant.

— (Die klagende) Muse bei dem höchstschmerzlichen Todesfall Iher. Königl. Majest. des Allerdurchlauchtigsten,



Grossmächtigsten Fürsten und Herrn Friedrich August III. weyland glorwürdigst regierenden Königs in Pohlen und Churfürsten zu Sachsen auf dem Gymnasio der Königl. Stadt Elbing bei einer öffentlich gehaltenen Trauerrede drammatish vorgestellt. Den 24 November 1763. Mit Nohrmanischen Schriften 1763. w 4ee, str. 4.

Ossol.

— Nachricht von dem prächtigen Einzuge Augusts III. gehalten in Krakau an 14 Januar 1734. Dresden. 1734. w 4ee.

— Nachricht (Gründliche), von der Crönungs-Geschichte Ihro Maj. Augusti des III. und Mariae Josepha von Oestreich. Crakau und Dresden, bei Gotlob Christ. Hilscher. 1734. w 4ee.

— Navis Reipublicae Polonae in amplissimo orbis publici oceano detenta cui expeditae Regni Sarmatici aquilinae albam desiderabilem intransi subministrant portam quam ob rem Sereniss. Augusto III. d. G. Regi Poloniae ob. Denisewicz Baz. (1758).

— Numa, dramma per musica il giorno natal. di Aug. III. per comando della Regina. Dresdae, 1741. ob. Numma.

— Odpowiedź na projekt do konfederacyi na Augusta III. folio, kart nlb. 2.

Warsz. Uniw.

— Officium (Supremum pietatis) serenissimo ac potentissimo Domino Domino Augusto III. Regi Poloniae, electori Saxoniae et rel. domino olim nostro clementissimo Dresdae d. V. Octobr. 1763. rebus humanis exento iussu et auctoritate magnifici et amplissimi senatus civit. Thorunensis d. VIII. Novembr. praestandum officiose indicunt rector, prorector et professores gymnasii Thorunensis. Thoruni, imprimebat Paul Marcus Bergmann, nobilit. senat. et gymnas. typograph. (1763). folio.

Czartor.

— (Opis solennizacyi imienin Augusta III. króla polskiego w Warszawie d. 3 Augusta 1734). B. m. (Za-

czyną się:) Dnia 3 mies. Aug. 1734. odprawiła się tn... folio, kart 2.

Opisuje illuminacye, tańce i główny ndział Oweyna podpułkownika wojsk rossyjskich, który miał z 800 ludzi komende.

Jagiell.

— Oświadczenie się przed Najjaśn. Rzpłtą prowincyi W. X. Lit. obacz: Oświadczenie.

— Oznaymienie koronacyi Augusta III. (Na końcu data: 19 Stycznia 1734). folio, 1 arkusz.

Kraśnūs.

— Panegyricus Serenissimo ac potentissimo Augusto III. Poloniarum Regi dictus a Soc. Jesu Polona. folio, str. 52.

Porównaj wyżej: Augusto III. Ossol.

— Plausus Serenissimis Regnorum Augustissimis Europae, Saxoniae et eordium principibus haereditariis in votis et affectibus urbis Cracoviensis triumphatoribus Augusto III. et Mariae Josephae Regibus Poloniae, nec non toti Serenissimae familiae, ad ingressum augustissimae Majestatis die anniversaria coronationis suae in Amphitheatro triumphali metropolitano a magistratu populoque Cracoviensi voto servitutis perpetuae, et fidelitatis mancipio per chorum cappellae acclamatus. Anno Domini 1745. die 17 Januarij. Cracoviae, typis Dominici Siarkowski S. R. M. ordinarij typographi. folio, kart 4.

Chorns III. jest po polsku. Dwa pierwsze po łacinie.

Jagiell. — Ossol.

— Vrai portrait d'Auguste III. Roy de Pologne et Electeur de Saxe etc. présenté à l'adoration du public. le 3 l'Aout l'an 1735. B. w. m. folio, kart nlb. 2. (wierszem).

Kraśnūs.

— Princeps (Serenissimus et Potentissimus regius) Poloniae, et Magni Ducatus Lituaniae, elector Saxoniae, Fridericus Augustus, duodecies descendens a Jagell. seu Vladislao Poloniae Rege. B. m. dr. folio, str. 1. (genealog.).

Por. Genealogia. — Rinek Christian Gottfr. (1733). Ossol.

— Racye (prawdziwe) dysapprobowania elekcyi i obrania Augusta III. 1733. ob. Leszczyński.

— Relacya elekeyi króla JMei Augusta III. die 5 Octobris 1733. w 4ce,  $\frac{1}{2}$  ark.

Na brzegu pierwszey stronnicy wydrukowano: Ad N. CC. Gazet.

Porówn. Relation.

— Relacya wjazdu solennego do Krakowa i zamku z jak naywiększą magnificentią y pompa Najjaśnieyszego i niezwyceźzonego króla JMei polskiego etc. Xiążęcia elektora Saskiego etc. odprawionego die 12 Septembris, y consequenter praeliminaria actus coronationis opisane. An. Dni 1734. w 4ce, kart 6. (sign. B<sub>2</sub>).

Branic. — Ossol. — Raczynś.

— Umständliche Relation von der bey Bekanntmachung des von Ihro Königl. Majestät in Pohlen Augusti III. der Alt-Stadt Braunsberg verlyhenen Gnaden-Brieffes begangenen Solennität. p. ark. A—F.

Uroczystość z 12 Stycz. 1771. — Zawiera: Rede des Stadtsecretarius Östreich, Oratio Petri Schulz S. J. i łacińskie poema.

— Remarques sur les motifs des resolutions du Roy T. C. (1773). obacz: Remarques.

— Replika na paszkwil y reprezentacya zwaryowanego przy Auguście rozumu obacz: Replika.

— Respons na list promiujący królewicza Jęgo Mości Augusta do korony. B. m. r. (1733?). w 4ce, k. nlb. 4.

Warsz. Uniw. — Krasinś.

— Resultatum Najjaśnieyszego króla JMei Augusta III. pana naszego miłościwego y przytomney przy boku jego Rady w Warszawie dnia 22 miesiaca Marea r. p. 1736. odprawioný. Warszawa, w drukarni Scholarum Piarum (1736). folio, kart A—B<sub>2</sub>.

Kijows. — Przeźdz. — Jagiell. — Ossol.

— Sendschreiben eines Polnischen vom Adel an seinen Freund von dem, was bei der a 1733 volzogenen Königl. Poln. Wahl 1733. vorgegangen obacz: Sendschreiben.

Por. wyżej: De electione epistola.

— Słońce ukoronowane dwudziestoczwartoletnim rekursiem przy styczniowym chłodzie wszystkich sereca do miłości zagrzewające, w dzień anniwer-

salny szczęśliwey koronacyi Najjaśn. i niezwyceźzonego króla JMei Pana naszego miłościwego [Augusta III]. przy słodkim dniu elekeyjnego wspomnienia przez wiernych poddanych odźwiernych adorowane. Warszawa d. 17 Stycznia 1757 r. folio, 1 str. druku.

Krasinś. — Kijows.

— Trauer Cantate, welche bei dem den 5 October zum allgemeinen Leidenwesen erfolgten tödlichen Hintritt Ihr König. Majestät in Pohlen und Churfürsten Durchlaucht zu Sachsen Friedrich August des III. in der Kirehen zu St. Marien musikalisch aufgeführt war. Elbing den 30 October 1763. Gedruckt u. zu bekommen bei Johann Gottlieb Nohrman. w 4ce, k. 2. Ossol.

— Das frohlockende Warschau oder Beschreibung, so wohl der am 24 Januarij 1734 Jahres ejusdem Crönungs-Actu etc. Augusti III. und Gemahlin Mariae Josephae gemachten Illumination obacz: Warschau.

— Willkomm Kross Koenigk-Paar! Die komm aus Pohl ssurueek, und euth an die Stadt Pfoert Sie Schenck die Knad und Klueck dass Ihre Majestees siek woll da divertir, mit tieffst Submission darssu es gratulir die Deusch — François den 12 Octobr 1750. Dressden, gedrueckt bey der verwittw. Koenigl. Hof. Buechr. Stoesselin. (1750). folio, kart nlb. 4. Jagiell.

— obacz: Achbaur (1763) — Acta pacis olivensis (1763) — Alexandrowicz Tomasz Witold (1754) — Anna imperatorowa (Copia responsu 1738, Appollo 1736) — Articuli pactorum (1733, 34) — Articuli conventionis (1737) — Assemanus Evodius (1764) — Ayrmann Chr. F. (Oratio gratul. 1719) — Barszczewski Franciszek (1736) — Barszczewski Jan Franciszek (1738) — Bertling Ernest August (Predigt 1763) — Berne (Syncharisticon) — Beschreibung (1719, (1734) — Biegański (Mowa do króla b. r.) — Bodenehr G. (Triginta b. r.) — Borowski Fr. (1756) — Boehme Joan Erenfried (Gratulatio 1750) — Burzyński Stan. (Dekret 1737—50) — Carpzw

- Sam. B. (Danek und Tauf Predigt 1696) — Compendium (1712) — Copie (1734) — Czapski (Copia listu 1738) — Denise-wicz Bazyli (Navis reipubl. 1738) — Dogiel (Codex diplomat.) — Domicello Guar. (Vertrautes Gespräch 1764) — Dubiński Jan (1765) — Dyaryusz (b. r.) — Erzählung (1733) — Exposé (1733) — Falsitas narrationis de elect. Leszezy-nii — Flemming Ad. Heine Henr. (Crone der Raute 1734) — Flemming J. G. (Predigt 1734) — Formulae (1758) — Forster Jan (1735) — Francke Henr. G. (De nexu foederum 1748) — Freu-dengeschrei (1734) — Freislisch Jan Baltazar Krystian (Cantate 1755) — Friesen Chr. A. (Gratulatio 1695) — Fuchs Daniel Karol (1744) — Fuhr-man Ch. (Bekröntes Sachsen 1696) — Gelenius Jon. (Hodoeporicon 1719) — Gespräch (1764) — Gespräch zw. e. Silylsker und Ulanen (1757) — Grüt-tner Samuel Fr. (1740) — Guarino ob. Domicello (Gespräch 1766) — Hartitzsch J. Teod. (Oratio gratulat. 1716) — Henselius Zacharias Arnold (1736) — Hentschel Christ. Benjamin (Als Aug. 1746, Der Grosse 1754) — Hoffmann Józef (1758) — Hosius Stanislaus Jo-sephus (1733) — Hymne (1754) — Ja-błonowski J. A. (Tabulae 1748) — Ja-gielski Adam Szezeban (1754) — Jan Adolf Xiążę (1735) — Jarmundowicz Kaz. (Panegyricus 1734) — Information (1734) — Intimation (1763) — Joachims D. Friedrich Johann (1764) — Joubert (Histoire 1775, 1778) — Junker Gottl. (1735) — Kapp Joh. Erh. (Oratio pa-neg. 1734) — Klemens XIII. (1759) — König Joh. (Huldigung 1734) — Ko-rycki Mich. (Ex campis eliseis) — Kra-siński Adam (1762) — Kries Joannes Albinus (1754) — Krönungsgeschichte (1734) — Krosnowski Wł. (b. r.) — Lambert (b. r.) — Lange Joannes (Pa-negyry. aetern. mem. 1763) — Lavnal Jean (Harangue 1734) — Lengnich G. (Pacta conventa 1736) — Leszezyński ob. Stanisław I. — Lipski Jan (Sermo invitans 1734), (1738) — Łubiński Wład. Alex. (Świat 1740, Uniwersał 1763) — Łuczyński Fr. Kanty (1748) — Manifest (1734) — Massuet P. (Hi-stoire de la guerre 1735) — Memoriam (1754) — Memoryał (1762, 1763) — Menke Joh. Bur. (Rede bei der Ver-mählung 1719) — Metastasio (Arminio 1761, Le triomphe 1762, Sogno di Sci-pione 1758, L'Eroe 1754, Héros 1754, Nitteti 1759, Il re pastore 1762, Semira-mide 1760, Demophonte 1759) — Micha-łowski Ign. Paul. (Sermo 1735) — Miche-lessi D. (b. r.) — Mignonius Ubaldus (1751) — Mittag Joh. Gottfried (Leben und Thaten 1737) — Mniszech Joz. (Oświadczenie się 1735) — Morawski L. (1738) — Mowy wyborne (1754) — Mueller Gottfr. Ephr. (Triumphus de-bellatis 1735) — Mylius Mich. Mart. (Aug. III. wird Gymnasium 1734) — Nachricht (1734) — Nachrichten (1764) — Niesiołowski Kazimierz (Otia 1743) — Numa (1741) — Orlandi (Abecadario 1753) — Ossowski Maxymilian (Copia de la lettre 1736) — Ostrowski (Suada 1745, I. 3, s. 10) — Oświadczenie się (1736) — Pacta conventa (1736) — Pallavicini Stefan (1744) — Pasqini (1746) — Pietrowicz Ignacy (b. r.) — Poellnitz Karol Ludw. baron (Lettres 1747, Etat abrégé 1734, po niem. 1736, po holend. 1735) — Pomian Hilary (1750) — Poniński Antoni Łodzia (Au-gustiss. hymen. 1720, Fortuna 1726, Declarationis 1733, 1734, Opera 1739) — Postanowienie (1734) — Przywilej (1748) — Pszezewski (Chronogr. gloriae 1734) — Pseudo-criticum (1734) — Pu-tanowicz M. J. A. (Kalendarz 1760) — Racye (b. r.) — Reassumpcyca (1734) — Reflexye (1734) — Reinhardtus C. G. (Nexum inter Polonium 1747) — Rem-merson (Rede 1755) — Replika (b. r.) — Respons (1733, 1734) — Rittersdorf Daniel (Predigt 1764) — Robertson Wilhelm (Sermo 1734) — Rodkiewicz Michał (b. r.) — Rudawski Wawrzy-niec Jan (Histor. Polon. 1755) — Rudzki Jędrzej (1763) — Rzewuski Wacław (Felicitas b. r., Rex incolumis 1762) — Sammlungen der Schriften (1764) — Schmidt Fryderyk August (Dzieje kró-

lestwa polskiego 1766) — Schottendorf Carl H. (Spes patriae 1703) — Seidel Sam. Krönungs Gedächtn. 1736) — Seyler Dn. G. (Dissertatio 1740) — Solihub J. (Copia liter. ad Poniatows. 1734) — Soltyk Kajetan (1763) — Specyfikacya post praestitam (1736) — Spes Poloniae magnae expectationis (1738) — Stanisław I. [Leszczyński] (Prawdziwe i konwinkujace racye b. r.) — Stanisławski Zygmunt (Trauer u. Lobrede 1763) — Starowolski Szymon (Tractatus tres 1734, Polonia 1734) — Stay A. Benedykt (Oratio 1764) — Stolterfoth (Entwurf 1768) — Storia della guerra presente (1771—72) — Strunz Frid. (Panegyricus 1719) — Summariusz rachunków generalnych (b. r.) — Supplika żydów kontratalmudystów (1759) — Tarnowski Jan (Owoce pokoju 1754, Pożytki 1754) — Teuseher C. F. (Theophane 1719) — Tietz Dan. (Denkmahl 1763) — Tirregaille (Plan de la ville de Varsovie 1762) — Toucement (Reiss aus Polen 1736) — Trauercantate (1763) — Triller Dan. Wilhelm (Panegy. ad honorem 1764) — Troc Abr. (Biblioth. polon. poet.) — Tyszkiewicz Antoni (Królewska droga do nieba 1752) — Uniwersał (1733) — Unterredung (1764) — Waekerbart Salmour Józef (Responsum 1734, Glückwünschende 1733, Votiva expositio 1733) — Warschau (Das frohlockende 1734) — Welezek Gotfr. (Anpreisungsrede 1734) — Wernsdorf Gottlieb Teofil (Paneg. orat. 1754, Memoriam celebr. 1763) — Wolski Tomasz Stanisław (Potentissimo et sereniss. 1740, Illustris peregrinatio 1737) — Wołłowicz Antoni (Szczęśliwość ojezyny 1743) — Wołłowicz Dominik (Mowa (b. r.) — Załuski Józef Andrzej (Mowa 1763) — Zech Ludwik Adolf (De legitima electione 1734).

**Augusta III. dzieci:** Fryd., Chryst., Franc., Karol i Marya obacz: Swinarski W. (Pańska ofiara 1736).

**(August Fryderyk, elektor saski).** Ueber die beglueckte Ankunft des durchlauchtigsten Fuersten und Herrn Friedrich Augusts, Herzogs zu Sachsen,

Juelich, Cleve, Berg, Engern u. Westphalen, des heil. Roem. Reichs. Erzmarschalls und Churfuersten etc. wie auch der durchlauchtigsten Fürstinn und Frauen Frauen Marien Antonien verwittweten koeniglichen Prinzessin in Pohlen und Lithauen, Churfuerstinn zu Sachsen etc. und des durchlauchtigsten Fuersten und Herrn Herrn Xaverii koenigl. Prinzen in Pohlen und Lithauen, Herzogs zu Sachsen, Juelich, Cleve, Berg, Engern und Westphalen etc. der Chur Sachsen Administratoris bezeigen ihre devoteste Freude saemntliche auf der Universitaet Leipzig Studirende. B. m. dr. r. 1765. folio, kart nlb. 3.

Jagiell.  
— ob. Annahme (1791) — Trzeński (Dyssertacya o wzroście 1791) — Verfasser (An den 1792).

**Augusta** nowa Augustina św. matka ob. Przeborowski Adam (1680).

**Augustale** ob. August III. — Biezanowski St. (Korybutheum 1682) — Dłużniewski (1715) — Martigni Jak. (Vlad. IV. 1638) — Źródliński Cas. (theologicum 1691).

**Augustana** Confessio ob. Aeta Borussia 1730. T. I. s. 279, 447, 765. 1732. T. III. s. 858, 909. — Augsburgische Confession — Hedericus Johann (Confessio).

**Auguste octave** obacz: Siècle d'or (1698).

**Augustiniana** physiologia 1646. ob. Physiologia.

**Augustiani** obacz: Augustyanie — Gandolfo Fra Domenico Antonio (1704).

**Augustinus Magister** obacz: Messis (b. r.).

**Augustinus a S. Erasmo** ob. Ignatius a S. Marya (1756, 1758).

**Augustowo** ob. Sulkowski August von Hertzog zu Bielitz (1784).

**Augustum** omen ob. Loytz Stef. (1619).

— immortalis mausoleum ob. Biezanowski St. (1658).

— svadae Andr. Lipnicio ob. Biezanowski St. (1648).

**Augustus (Divus) Joanni III. regi** dum post Viennensem victoriam venerit, a juvent. S. P. Vars. Coll. dedicatus. Varsaviae, S. P. 1685. folio, str. nlb. 4.

Bibl. Wolańs. w Rudec.

**AUGUSTYN Aureli z Tagasty, biskup** Hipponenski (354 † 430). De grammatica Liber pro elementariis Hippei Samoseiani. [edid. Joan. Ursinus Leopoliensis]. Samoscii, Łęski, 1594. w 4cc, sign. A—Qii. (kart 60).

Na odwrocie tytułu wiadomość o tej grammatyce.

Jocher 535 a, b. — Bandt. Hist. druk. kr. p. III. 328. ma datę 1593. może omyłką. — Maciejows. Piśm. II. 112.

Akad. — Ossol. — Zamojs.

— Kazanie o wydawaniu dziesięcin. B. m. i r. w 8cc, kart 6.

Jocher 7413.

Ossol.

— Omnes libri beati Augustini Aurelii de doctrina christina tres. Preter quartum. Qui tractat de modo pronuntiandi sermones katholicos. (Bez osob. tytułu). folio, kart nlb. 172.

Miejsce druku nie wyrażone. Inicytów nie wydrukowano, pozostawiając wolne miejsca na domalowywanie liter. Arkusze nie oznaczone kustoszami i nie liczbowane. Od nowych arkuszy zaczynają się traktaty: De fide, de correctione, de conflictu, ale nie tworzą całości osobnej. — Druk i papier ten sam co krakowskiego dzieła Turremata z r. 1475. i co Fr. de Platea, także podobno druk w Krakowie. — Nie znanem było dzieło to bibliografom niemieckim. Może być więc drukiem krakowskim z r. 1475. co tem prawdopodobniejsze, że egzemplarze dochowały się tylko w Krakowie. — Opis jego ob. Estreicher, Günter Zainer 1867. str. 33—5. — Bandt. Hist. dr. I. 145. — J. Polkowski. Nieznany druk krakows. str. 8.

Jagiell. — Potocki w Krak. — X. Polkowski w Krak. — Szembek w Porembie. — Mozyński w Krak.

— Minus jacula feriunt quae praevidentur Ariana haeresis, quae omnibus christianis detestanda est succineta describitur a Divo Aurelio Augustino in libro: De Haeresibus octoginta octo ad quod vult deum Diaconum Romanum haeresis inquam quadragesima nona in illo ordine quae sic ad verbum habet. w 4cc, str. 10.

Ossol.

— Modlitwa S. Augustyna od Bonifacego VIII. y Benedykta XI. uprzy-

wiliowana wzięta z drzwi Laterańskiego kościoła. w 8cc, 1 kartka. Ossol.

— Monumenta antiquitatum marianarum in imagine vetustissima, varia Gregoriana à S. Augustino Romano depicta. (1721). ob. Sapieha.

— De moribus ecclesiae catholicae Divi Aurelii Augustini Hipponensis episcopi Liber I. sub auspicio Rever. D. Petri Tomieii, antistitis Cracovien. editus per Joannem Cervum Tucholien. ejusdem Celstudinis servitorem minimum. Cracoviae, in offic. Floriani Unglerii. An. Dni MDXXX (1530). die mensis Junii. w 4cc.

Jocher 2568. — Janoc. I. 34.

— Mowa przeciw opilstwu obacz: w Powodowskiego: Korab 1598. str. 295—316.

— De musica dialogi VI. reverendi patris et domini Erasmi [Ciołek, Vitelio] abbatis Mogilensis auspicio editi, per venerab. D. Sebastianum de Felstin, artium baccalarium, ac Sanoensis ecclesiae parocum. Cracoviae, in officina Hieronymi Vietoris d. VIII. Anno Sal. Nöstrae MDXXXVI (1536). w 4cc.

Jocher 526. — Janoc. I. 78.

— Nauki chrześcijańskie z xiąg Augustyna Śgo, doktora kościelnego wybrane, a z łacińskiego na polski język przez jednego kapłana [Jędrz. Załuskiego] dla pożytku dusz nabożnych przetłumaczone r. 1683. W Warszawie, w drukarni Coll. Schol. Piar. (1686). w 4cc, kart nlb. 135 (ark. Z<sub>2</sub> i Ll<sub>2</sub>).

Jocher 2571.

Warsz. Uniw. — Wileńs. — Ossol.

— Nauki chrześcijańskie z ksiąg Ś. Augustyna doktora kościelnego wybrane y w 1653. sentencyach zkompendjowane a z łacińskiego na polski język przetłumaczone przez Andrzeja Załuskiego, nayprzód anonime 1687. w Warszawie wydane, potym w typografii kaliskiey Soc. Jesu przedrukowane. R. 1730. publikowane. folio, ark. NN<sub>2</sub>.

Jocher 2571.

U Niesieckiego IV. 660. mylnie wydrukowany rok druku: 1630.

Warsz. Uniw.

— Pieśń Augustyną y Ambrożego biskupow świętych: Te deum laudamus po polsku. Na tę notę co w kościele śpiewaia. B. r. m. i dr. (po r. 1550). w See, kart nlb. 2. druk gocki.

Nut nie ma, pieśń zaczyna się: Cyebie Bogą chwalemy. Cyebie Páná swego wyznawamy. — Pieśń ta wydrukowana także na końcu psalterza Dawida, tłumacz. Jakóba Lubczyka, druk. w Krakowie u Wierzbity 1558. — Ob. Ambroży (Wyznanie). Jocher 7023. — Wiszniewski VI. 447. — Lolew. I. 159.

Czartor. — Zamojs. w Warsz.

— Psalterz, który kwoli nabożeństwu Matki swej złożył (bez tytułu). w 4ce, kart 4, sign. I—liii. (proza).

Jagiell. — Czartor.

— Psalterz Augustyna Ś. biskupa Hipponenckiego przez Adryana z Wieszczye Wieszczyckiego przełożony. (Na końcu:) W Krakowie u Piatkowskiego 1650: w 4ce, 3 ark. (wierszem).

Na odwrocie przypisanie bratu Janowi Chryzostomowi, sekr. król. — Ob. Ambroży (Canticum).

Jocher 7045.

Ossol.

— Beatissimi Patris... de communi vita Clericorum. Huic adiecta Collectio D. Patri Claretiae canonici regularis, de Domo Rudnicensi, super statuta canonicorum regularium ac modus investiendi atque profitendi in eodem ordine canonico ex capitulis statutorum secundo et IV. nec non Bulla S. D. N. Pii P. P. quinti, in usum canonicorum regular. Cracov. conventus eel. S. Corporis Christi in Kasimiria. (Na końcu:) Cracoviae, in typogr. Matth. Andreov. 1618. w See, str. 154 i 2 ark. (od ark. N—O) na końcu, oraz 2½ ark. na przodzie (ark. A—C<sub>2</sub>).

Wydawca: Krz. Leniewski kanon. regul. — Dedyk.: Matthiae Gaszyński canon. regul. Sternbergensium praeposito.

Jocher 7725. zowie wydawcę Zaniewski.

Wiersze pisali: Stefan Smoliński i Łukasz Nowagk Crosn.

Czartor. — Ossol. — Jagiell. — Warsz. Uniw. — Wileńs.

— Regula S. Augustini episcopi et Constitutiones fratrum ord. praedicatorum. Cura et impens. conventus Vercoviensis congreg. S. Ludovici Bertrandi ord.

praedic. Vilnae, typis Acad. Soc. Jesu 1682. w 24ce.

Jocher 7743.

— Regula S. Aurelii Augustini episcopi Hipponensis et doctoris ecclesiae de communi vita clericorum: ad usum Canonicorum regularium lateranensium congregationis per Minorem Poloniam et M. D. Lithuaniae extensae. Cracoviae, typis Francisci Cezary S. R. M. typogr. Anno Dni 1715. w See, kart nlb. 24.

Na odwrotnej stronie tytułu herb Labędź, pod nim 8 wier. łacińskich. Przypis prozą łac. Janowi Herkulanowi Matuszewiczowi św. teol. dr., przełożonemu prowincyałowi kanoników Bożogrobców w Małopolsce i Litwie, podpisał J. A. S. C(an.) R. L(ator).

— Regula sancti patris Augustini reimpressa. Cracoviae, typis Dominici Siarkowski S. R. M. et eminentissimi reverend. D. Domini S. R. E. card. episc. Cracov. duois Severiae ordinarii typ. et bibliopoli A. D. 1742. w See, str. 22.

Ossol.

— Regula S. Augustini episcopi et Constitutiones fratrum ordinis praedicatorum. — Indulgentiae Regularibus concessae nec non epistola SS. P. Domini ad Fratres Polonos scripta reimpressa. Vilnae, typis Acad. 1798. w 24ce, str. 270.

Jocher 7751. Wilno — X. Polkowski.

— Reguła Ś. Augustyna Hipponenckiego biskupa i doktora kościelnego, którey wiele zakonów używa. (Na końcu ark. B. stoi:) Con(stitueye). w 4ce, str. 12.

Oprawa współczesna z dziełkiem Mościckiego Infirmaria z r. 1624. — Druk widocznie z początku XVII. w. w Krakowie u Cezarego, bo podobny do druku Summariusza w dziele Lairwels: Zwierciadło na regułę św. Augustyna 1619 i razem i z tem dziełem współczesnie oprawne.

Taż sama Reguła przełożona przez F. N. Mościckiego, nieco ogładzona w stylu, wydana dla zakonnice bez wyr. r. w zbiorze liczącym stron 283., ma stron 13. — Wydana była dla PP. Norbertanek.

Porównaj niżej.

Czartor. — Jagiell. — Ossol.

— Reguła Ś. Augustyna, konstytuycje y direktorium dla Sióstr zak. Nawiędzenia Naysw. P. Maryey przetłu-

maczone y do druku podane przez W. X. Woyciecha Grabieckiego D. P. S. natenczas przeor. Warszaws. r. 1664. W Warszawie, u wdowy y dziedzicow P. Elerta. w 12ce, str. 420, 6 kart na przodzie.

Przypis tłumacza do królowej Maryi Ludwiki.

Jocher 7761.

— Reguła Ś. Augustyna Hipponńskiego, biskupa i doktora kościelnego. Constitucie Sióstr wtórego habitu zakonu kaznodziejów, przełożone na polskie przez F. N. M. (ościckiego) ord. praed. z zlecenia przełożonych. (Kraków, F. Cezary?). Bez wyr. m. i r. w 4ce, str. 283.

Katalog księgarski podaje tenże skrócony tytuł lecz z datą Warszawa 1695.

Jocher 7744. ma tytuł niedokładny.

Od str. 14. poczynają się Konstitucye siostr zakonu kaznodziejów, lecz po stronie 14. idzie strona 2 i tak dalej. — Od str. 77. deklaracye, reguły i Constitucy. — Od str. 217. Instrukcy abo nauka w zakonie przez Humberta gener. Dominik.

Ossol. — Jagiell.

— [Reguła dla braci zakonu S. O. Augustyna prowincyi polskiej. 1766].

Istnienie tej edycyi widne z tytułu edycyi z r. 1797.

— Reguła Ś. Oyca naszego Augustyna Hipponeńskiego biskupa itd. dla braci zakonu S. O. Augustyna prowincyi polskiej objawiona i zebrana r. p. 1766. a teraz świeżo z dodatkiem niektórych modlitw przedrukowana. W Krakowie, w drukarni Anny Dziedzicki. 1797.

Zieliński.

— Entrétiens de l'âme avec Dieu; tirés des paroles de Saint Augustin dans ses méditations, ses Soliloques et son Manuel. Par M. l'abbé Clément, docteur en Théologie, Aumônier ordinaire du Roi de Pologne, duc de Lorraine et de Bar. à Varsovie, de l'imprimerie du Roy et de la République au Collège de la Comp. de Jesus. 1770. w 8ce, kart 4, str. XVI i 206.

Dedyk. a Mme la Comtesse Helène Ogińska par F. Bohomolec de la Comp. de J. — (Tekst wyłącznie francuski).

Jagiell. — Wilno.

— Entrétiens de l'âme avec Dieu, tirés des paroles de Saint Augustin

dans ses méditations, ses soliloques et son manuel. Par M. l'abbé Clément docteur en Théologie. Rozmowy duszy z Panem Bogiem wybrane z słów Ś. Augustyna w medytacyach y inszych xiegach iego. B. m. (Nancy). Roku pańskiego MDCCXLV (1745). w 8ce, str. 403.

Od str. 305 jest: Pseautier de S. Augustin. Psalterz Świętego Augustyna. Text francuzki prozą a przekład polski wierszem. Tłumaczem jest król Stanisław Leszczyński. Na przodzie jest krótka odczyna po polsku do córki jego królowej francuzkiej, anonyme ob. wyżej Entrétiens.

Jocher 5682.

Tóż samo przytacza Jocher 2573. z tytułem łacińskim: Soliloquia, podając arkuszy liczbę Alfabet i ark. 3. Takie dzieło nie wyszło, widocznie ktoś podał w przekładzie łacińskim tytuł dzieła: Entrétiens.

Czartor. — Czetwert. — Jagiell. — Przewdz. — Ossol.

— Entrétiens de l'âme avec Dieu, tirés des paroles de Saint Augustin dans ses méditations, ses soliloques et son manuel. Par l'abbé-docteur en Théologie. Rozmowy duszy z Bogiem wybrane z słów Ś. Augustyna w medytacyach i innych xiegach iego, na wiersz polski powtórnie przez J. X. Macieja Józefa z Łubny Łubieńskiego dziekana metrop. Gniezn. y katedry Warmińsk. archidyak. katedr. Krak. przetłumaczone, y do druku za pozwoleniem starszych podane (po francuzku prozą a po polsku wierszem). Braunsberg, 1761. w 4ce, str. nlb. 246, (ark. Pp<sub>4</sub>).

Zaczyna przemowa do córki pierwszego tłumacza. Dalej drugiego tłumacza do Kaj. Ign. Sołtyka, bisk. krak. przez X. J. M. I. Ł. (ubińskiego). Dalej tegoż powtórnie tłumaczającego do czytelnika. — Przemowa pierwszego tłumacza do córki, oświadcza, że te modlitwy które Św. Augustyn dla Św. Moniki matki swej napisał, on dla córki wierszem polskim przetłumaczył. Język ten będzie ci oraz w modlitwach kochaną ojczyznę przypominał, żeś się polką urodziła, żeś się stała stawa narodu twego. — Oczywiście pisze to Leszczyński do królowej francuskiej. Drugi tłumacz powiada, że na nowo przełożył, bo dawniejszego tłumaczenia, nie wiele się w ojczyźnie naszej znajduje egzemplarzów.

Czartor. — Jagiell. — Warsz. Uniw.

— Rozmowy duszy z Bogiem, wyjęte z ksiąg Ś. Augustyna. W Warszawie, u Posera 1770. w 12ce.

Jocher 5676 b.

— Rozmowy duszy z Bogiem wyjęte z ksiąg Augustyna Ś. przez X. Clement... z francuzkiego na polski język przełożone. W Lublinie, w drukarni Rzpłtej 1772. w 12ce, kart 3, str. 194 i rejestr. Warsz. Uniw.

— Rozmowy duszy z Bogiem wyjęte z ksiąg Augustyna Ś. przez X. Clement doktora teologii z francuzkiego na polski język przełożone. W Warszawie, w drukarni Nadwornej JKM. roku 1781. w 24ce, str. 202, k. nlb. 1.

Jocher 5676 c. ma datę roku 1782.

Por.: Serroni Jac. (Rozmowy duszy z Bogiem, na siedm psalmów, 1739).

Warsz. Uniw.

— Ksiąg pięcioro: Rozmyślania, Mowy tajemne, Broń duchowna, O skrusze serea, O marności świata. Teraz nowo z łacińskiego języka na polski według pewniejszych exemplarów przełożone y paragrafami rozdziałów oznaczone przez Piotra Kazimierza Tryznę starościea Bobrowskiego. W Wilnie, w drukarnicy akademicy Soc. Jesu 1617. w 4ce, kart nlb. 5, kart po jednej str. liezbow. 136 i kart 4.

Dedykacja: Zoficy z Kielca Chodkiewiczowej wojewodziny Wileńs., hetmanowej W X. Lit.

Właściwy tłumacz jest Jan Aland Iwowianin jezuita. O tem Rostowski Histor. lithuan. S. J. str. 443. — Jocher 2562 a., 6062, 3965.

Ossol. — Krasinś. — Warsz. Uniw.

— Rozmyślania nabożne, Mowy tajemne do P. Boga, Broń duchowna, przez J. M. P. Piotra Tryznę na polskie przełożone, a teraz nowo za zleceniem Jaśnie Oświeconej Xiężny Jej Mości Paniej Anny z Stembergu Xiężny Ostrogskiej etc. przedrukowane. W Krakowie, w drukarni Andrzeja Piotrkowczyka JKM. typographa roku pańskiego 1629. w 8ce, z przodu 7 k. nlb. i dzieła 384 str., spisu 2 karty.

Zbiór ten następnie zamieszczą w sobie piśma: a) Rozmyślania nabożne Św. Augustyna, w niem cały rozdział 26. hymny o chwale niebieskiej Piotra Damiana kar-

dynała, są przełożone wierszem polskim czystym i dosyć jednym, rozdziałów 41. do str. 151. b) Soliloquia albo mowy tajemne z Panem Bogiem Św. Augustyna biskupa Hipponenckiego, rozdziałów 37. od str. 152—278. c) Manuale albo broń duchowna Św. Augustyna, rozdziałów 36. od str. 279—341. d) O skrusze serea traktacik Św. Augustyna B. H., rozdziałów 11. od str. 342—369. e) O marności świata traktacik Św. Augustyna B. H., rozdziałów 3. od str. 370 do końca.

Jocher 5572 a, ma z datą 1620 i w tytule nadto: O skrusze, o marności świata — czego w rzeczywistości nie ma. Data sama jest tak niedbale wybita, że można ją czytać bądź 1620, bądź 1629. Być może, iż był także tytuł inaczej tłoczony, bo Walewski notuje w tytule „z poleceniem“, gdy w egz. Bibl. Jagiell. jest: „za zleceniem.“ — Tłumacz mówi, że młodym będąc, jeszcze uczniem, księgi te tłumaczył. Akad. — Jagiell. — Ossol. — Warsz. Uniw.

— Rozmyślania nabożne, Mowy tajemne do P. Boga, Broń duchowna, przez J. M. P. Piotra Tryznę na polskie przełożone. A teraz nowo dla nabożnego czytelnika przedrukowane. W Krakowie, w drukarni Andrzeja Piotrkowczyka, 1644. w 4ce, 386 str., 3 karty rejestru i 7 kart na prozdie przedmowy.

Jocher 2569 b.

Jagiell. — Ossol. — Czartor. — Warsz. Uniw. Wilno.

— Augustyn Ś. biskup Hipponencki, kościoła Bożego doktor, XX. kanoników pod regułą Apostolską żyjących reformator i wielu innych zakonów prawodawca w pięciu traktatach z ksiąg jego wyjętych, to jest: 1) Rozmyślania nabożne, 2) Mowy tajemne z Bogiem, 3) Broń duchowna, 4) O skrusze serea, 5) O marności świata, wiernie na polski język przetłumaczony staraniem i kosztem X. Matusza Kraszewskiego, opata kongregacyi Czerwieńskiej XX. kanoników lateranenckich, kanonika katedralnego płockiego, proboszcza błońskiego. Za dozwoleńiem zwierzchności duchownej przedrukowany. W Warszawie, w drukarni S. K. M. i Rzpłtej St. Schol. Piar. r. 1759. w 8ce, str. 405, kart nlb. 13 i rejestru kart 5.

Jocher 2574. Warsz. Uniw. — Ossol.



— Książ pięcioro... r. 1617. z łacińskiego języka na polski od Piotra Kazimierza Tryzny starościecia' natenczas Bobrujskiego przełożone a J. W. Zofii Chodkiewiczowej ofiarowane, teraz powtórnie do druku podane. W Nieświeżu, w drukarni książęcej Coll. S. J. 1759. w 4ce, str. 335, prócz 5 kart przedmowy i 5 kart rejestru.

Jocher 2574. Wileńs. — Krasieńs.

— Duchowne traktaciki: 1) Manna albo broń duchowna, 2) O skrusze serca, 3) O marności świata. Przedrukowane w Wilnie w drukarni XX. Bazylianów r. p. 1760. w 12ce, ark. sign. G<sub>1</sub>.

Jocher 2575.

Wilno — X. Polkowski.

— Rozmyślenia, Mowy tajemne do P. Boga, Broń duchowna, O skrusze serca y marności świata. W Poznaniu, 1770. w 8ce.

Jocher 2576 i 5572 b. — Jocher zdaje się jeden tytuł podzielił na dwa dzieła.

— Rozmyślenia nabożne, Mowy tajemne do P. Boga, Broń duchowna, O skrusze serca y marności świata, przez Piotra Tryznę na polskie przełożone. W Krakowie, w drukarni Andr. Piotrkowczyka r. 1644. przedrukowane. A teraz dla mało wiedzianey tey książki itd. expensem pewnego na nowo przedrukowane w Poeczajowie u OO. Bazylianów r. 1777. w 8ce, str. IV i 408.

Jocher 2569 c.

Kijows. — Krasieńs. — Dzików — Branicki.

— Rozmyślenia nabożne, Mowy tajemne z P. Bogiem, Broń duchowna, Traktacik o skrusze, Traktacik o marności świata: tłumaczenia X. Tryzny przedrukowane. Wilno, w druk. Akad. Soc. Jesu 1788. w 8ce, str. 326.

Wilno — X. Polkowski.

— Toż. Połock, druk Soc. Jesu. 1788. w 8ce.

Przyłęcki.

— Rozmyślenia nabożne, Mowy tajemne do Pana Boga etc. przez J. P. Piotra Tryznę. Warszawa, druk Ragozkiego, 1798. w 8ce, przedmowy str. 12, tekstu str. liczb. 401, rejestru str. 7.

Zielieńs.

— Electa Divi Augustini Ecclesiae doctoris a celsissimo principe Casimiro Floriano duce in Klevvan Czartoryski archiepiscopo Gnesnensi ex septem Divi Doctoris tomis inter publicas regni et cathedrae Vladislaviensis curas A. D. 1671. accuratè collecta et perillustris ac reverendissimi Domini Domini Thomae Stanislai Niemierza archidiaconi Vladislaviensis cura in monumentum gratae in tantum principem memoriae A. D. 1688. publicae luci exposita. In typographia Collegii Posnaniensis Soc. Jesu. folio, k. tyt., 1 k. przedmowy, 2 k. spisu, str. 844 i 10 k. indexu.

U góry każdej karty nadpis: Sententiae ac loci selectiores operum sancti Augustini. Jocher 2572.

Czartor. — Zielieńs. — Jagiell.

— Sententiae de eucharistia explicatio Bened. Herbesti Neapolitani. Coloniae, M. Cholinus, 1567. w 8ce.

ob. Herbest (Libelli duo).

— Soliloquia albo mowy osobne duszy do Pana Boga Św. Augustyna biskupa Hipponieńskiego, dawniej na polski język przełożone, teraz i t. d. Chełmno, 1769. w 12ce.

ob. wyżej: Rozmowy.

Zielieńs.

— Speculum vitae apostolico-canonicae, digito Dei formatum, virtutibus apostolicis firmatum, et per D. Aurelium Augustinum pristino fulgori redditum. Reimpressum impensis R. D. Adami Małowieski canonici regularis Lateranensis praepositi Błonensis. Quicumque hanc Regulam secuti fuerint, pax super illos et misericordia. Ad Galat. 6. v. 16. — Varsaviae, typis Coll. Scholarum Piarum. w 12ce, 46 kart ulb.

Druk przed r. 1694, bo Małowieski umarł 2 Marca 1694.

Połowę zajmuje Reguła Św. Augustyna — a w drugiej połowie mieści się: Nabożeństwo do Św. Augustyna i bulla papieża Piusa V.

Jocher 7730, 8331 a. Wileńs.

— Speculum vitae apostolico-canonicae sapientia et discretionem Divi Aurelii Augustini episcopi Hippon. Max. ecclesiae doctoris et canonicorum sub

regula sua militantium reformatoris refulgens. Nunc iterum novo virtutum religiosarum apparatus studio cuiusdam canonici e Congreg. Lateranensi prius novitiis expositum, post ea publicae luci reproductum. Cum permissu superiorum. Varsaviae, typis Coll. S. J. 1741. w 8ce, kart 8, str. 160.

Porównaj: Radliński Jakób Paweł: Speculum S. Augustini vitae apostolicae (1759). Joher 8831 a.

Czartor. — Warsz. Univ.

— De vita Christiana, ad sororem suam viduam, Liber unus. Cracoviae, Hieronymus Victor exendebat. A. Dni MDXXIX (1529). kalendis Septembribus. w 4ce.

Przedmowa Walentego Eckiusza ad Michaelem de Vratislavia suum praeceptorem. Joher 2567. — Janoc, I. 70.

(Augustinus). Considerationes supra praecipuos articulos regulae divi Aurelii Augustini (1760). Obacz: Kraszewski Maciej.

— Doliva sive trium rosarum adeoque verissime Tremesnense stemma, ex vita S. P. Augustini episcopi Hipponensis compositum, atque in conventu Tremesnensi spectantium oculis exhibitum anno Domini 1649. Posnaniae, in officina typographica Alberti Reguli. w 4ce, kart nlb. 8.

Czartor.

— Dzięki serdeczne za wynalezione ciało Ś. Oycy Augustyna Tróycy przynajświętszej cudownej w świętych... etc. Warszawa, druk. Schol. Piar. (1729). w 8ce, kart nlb. 8, str. liczb. 116.

Krasińs.

— Filialis patri adorea sive panegyrica in laudem divi Aurelii Augustini oratio reddita. Bez m. 1781. w 16ce, kart nlb. 13.

Krasińs.

— Annum obsequium Aurelio Augustino Hipponensi Episc. haereticorum malleo exhibitum, atq' panegyrica oratione in laudem Sancti Patris recurrente anniversaria conversionis ejus die ante propugnatas theologicas dissertationes proclamatum a studio theologico Varsaviensi uti suo Duci et Magistro dedicatum 1782. (Warsz.) w 8ce, kart 12.

Warsz. Univ.

— Novus Prometheus orbis Christiani D. Aurelius Augustinus, die suae conversionis oratoria panegyri celebratus a relig. auditore Theol. Soc. Jesu in basilica Varsavien. 1699. sub ausp. Petri Kezewski vexillifer. Marienburg. 1700. w 4ce, ark. B.

Ossol.

— Propositiones theologicae menti Sancti Patris Augustini conformes a RR. Studentibus ordinis Eremitarum S. P. Augustini in Conventu Vilmensi ad propugnandum publicae propositae ob. Propositiones.

— Światło dróg niebieskich wielkiego w kościele Bożym luminarza Augustyna św. reguła i konstytucya św. Jana Bożego dla braci od miłosierdzia, w splendorze godnych imion przewielebnego w Bogu Oycy Franciszka Neuman prowineyala, y Wielebn. Oyców przecorów polskiej i litewskiej prowincyi tegoż zakonu, publicznemu na widok światu wystawiona przez W(iel.) O(jcę) R. B. K. W. G. P. 1728 roku. w 4ce, str. 8, 12, 88, 16.

Joher 9397.

Ossol.

— Thesaurus in fertilissimo Magni Augustini agro inventus ob. Thesaurus (1722).

— Trybut obligowany synów wdzięczności Ś. Oycy naszemu Augustynowi. w 8ce.

Joher 8332.

— Vota solennia in prima fidei professione à D. Aurelio Augustino instaurata, novo miraculo die conversioni ejus sacro in ipso authore ad spectaculum orthodoxo orbi proposita a religioso theologiae auditore S. J. in Basilica Varsaviensi Adm. RR. PP. Eremitarum instituti ejusdem D. Augustini sub fortunatissimis verò auspiciis perillustri, magnifici Domini, D. Cypriani a Kręsko Kręski, vexilliferi Wielunensis, S. R. I. comitis, publicae luci donata. Anno 1700. B. w. m. dr. 1700. w 4ce, kart 4 i ark. C<sub>2</sub>. (razem 14 kart).

Jestto: Oratio o Św. Augustynie.

Na odwrocie tytułu ośmiowiersz na herb Kręskich. Jagiell. — Kijows.

— obacz: Ambroży święty (Canticum 1606) — August — Augustyn francuzki (1756, 1759) — Barszcz Jerzy (Kazanie 1719) — Bambus Mathias (1688) — Brygida święta (1673) — Coelius Gregorius (Explanatio regulae 1642) — Conclusiones ad mentem (1760, 1768) — Constitutiones (1731) — Czaplinski Carolus (1684) — Dawid — Directorium (1767) — Elertowski Andrzej (1756) — Grabia Stanisł. Stef. (1747) — Gratianus Melitho (1669) — Grekowicz Cyryl (Kazanie 1782) — Grochowski Stanisław (1607) — Jan de Nigra Valle (1619) — Jaroszewicz Szymon (Parelia 1709, Echo 1711) — Informatio (1694) — Kausino Mikołaj (1786) — Kiełczewski Gabr. (Sposób 1613) — Korezyński Kassyan (1749) — Kraszewski Matthaesus (b. r.) — Laines Serwacyusz (1617, 1619) — Liberiusz Jacek (1644, 1657) — Łoniewski Krzysztof (1618) — Małdas (1772) — Meditationes (1763) — Miełowski Hieronim (1681) — Modest (Objaśnienie reguły 1639) — Morawski Jan (Droga przed Bogiem 1698) — Mościcki Mikołaj (b. r.) — Możański P. S. (1741) — Naramowski Adam (Splendor cienia 1721, Łzy 1721) — Objąśnienie ob. Modest — Ormiński Tom. Fr. (1689) — Pastorius Joachim (1656) — Pieśń (b. r.) — Pikulski Gaudenty X. (1765) — Polinus Jacobus Philippus (1663) — Pontius Basilius M. (1632) — Powodowski Hier. (1578) — Procewicz Piotr (1705) — Propositiones (1764) — Przeborowski Adam (Augusta 1680) — Radliński Jak. Paweł (1759) — Rutka Teofil (1690) — Sapecki Cypryan (Sekretarz 1717) — Serroni Jacek (Rozmowy duszy 1739) — Stawiarski Maciej Franc. (Wesołe ogrodu 1665) — Szkorezowski Bernat (Regula 1657) — Truszyński Math. (1778) — Walpurga Antonia (Confessione 1750, Nawrócenie 1751) — Witoński Paweł (Oratio de laudibus 1617) — Wolski X. Kazimierz S. J. (Vindiciae 1691).

**Augustyn Aureli od Ś. Kazimierza**  
ob. Aureli.

**Augustyn B. rzymski** ob. Sapiela Jan Fryd. (Monumenta 1723).

**Augustinus Baltazar** ob. Dormann Tomasz (In Nova Tyberis 1591).

**AUGUSTYN od Ś. Jana Chrzyciela, Pijar.** Kopije Sarnackie, które w odważney obronie nieustraszony bohater Stanisław Stokowski poręcznik JW. Jego M. Pana Lubomirskiego, chorążego koron. we krwi własney ochylnione o śmierć skruszył. A X. Augustyn od Ś. Jana Chrzyciela Schol. Piar. przy solennym apparacie funeralnym do punktu wieczności złożył w kościele Rzeszowskim Schol. Piar. d. 15 mies. Czerwea r. 1676. W Warszawie, w drukarni dziedziców Piotra Elerta roku 1676. w 4ce, kart nlb. 10, druk gocki.

Dedyk.: Andrzejowi Ściborowi Chleńskiemu poręcznikowi chorągwie pancerney chorążego koronnego.

Czartor. — Ossol. — Branic.

— Oceanus Aquinaticus, quem anniversaria die Doctoris Angelici stylo panegyrico in Basilica Sancti Hyacinthi Ordinis praedicatorum Varsaviensium produxit Pater Augustinus a S. Joanne Baptista Schol. Piar. Anno a partu virginis MDCLXX. die 7 Martii. Typis Varsaviensibus, 1670. w 4ce, kart 8.

Dedyk.: Cypr. Stefanowski doct. et priori Convent. Varsav. Jagiell.

**AUGUSTYN francuzki** miłosiernemu zwycięzcy Bogu powinne poddaństwo z stateczną wiernością przyrzekający, a z największym uszczęśliwieniem swoim heroicznie przed niebem i całym światem grzechy własne wyznający. Przez jednego kapłana S. J. prowincyi polskiej dla duchownego y politycznego pożytku czytających z francuzkiego języka na polski przełożony, z pozwoleniem zas (sic) zwierzchności duchowney od druku podany. W drukarni J. K. M. Col: Sandomierskiego S. J. Roku 1756. w 8ce, k. tyt., kart 5. Księga I. liczy str. 208. Księga II. str. 227.

Colleg. S. J. dedykowało: Eleonorze z Potockich Potulicki, starościny Borzechowskiej. W tej dedykacyi wzmiankowano, że po matce pochodziła z Kąskich.

Na odwrocie karty tytułowej herb Potockich oraz herb Grzymała i czterowersz.

Jagiell. — Ossol. — Dzików — Wileńs. — Warsz. Uniw.

— Toż, tenże tytuł, tamże, 1756. w See, str. 195 i 229.

Jagiell. — Ossol. — Wileńs. — Warsz. Uniw.

— francuski miłośniernemu zwycięzcy Bogu powinne poddaństwo z stateczną wiernością przyrzekający a z najwyższem uszczęśliwieniem swoim heroicznie przed niebem i całym światem grzechy własne wyznawający, przez jednego kapłana prowineyi polskiej do druku podany. W Kaliszu, w drukarni J. K. M. Societ. Jesu, 1759. w See, str. 331. Bibl. Drohob. — Wileńs.

**AUGUSTIN Tomasz.** Opisanie boleści Pana Jezusa. Tomów 3. W Poznaniu.

Tytuł nie jasny i niedokładny, może i błędny — wzięty z notatek Haana we Lwowie.

**Augustyan** ob. Fontanna (1740) — Pojeiccha (1744).

**Augustyanie X. X.** ob. Łoniewski Krzysztof (1660) — Milensius Fel. (De monasteriis 1613).

**Augustina** świętego matka ob. Przeborowski Adam (1680).

**Augustynowicz Christophorus** ob. Symbolum Apostolico-Theol. (1722).

**Augustynowicz Jacobus** ob. Bernatowicz Krzysztof J. (1772) — Głuszkiewicz Ant. (Panegyris 1752, Armenia 1754) — Propositiones (1753).

Janoc. Lexic. I. 203. II. 176. — Barącz, Żywoty Ormian 42—6.

**Augustynowicz Jan Kazim.** ob. Domaniowski Fr. Józ. (Porta 1749).

**Augustynowicz Jan Tobiasz** (ur. 20 Listop. 1664 † 1752) ob. Chodykiewicz Klem. (Noe 1752) — Czapkowski X. Konstany (Życia kousekr. 1726).

Barącz, Żywoty Ormian. — Encykl. Orgelbr. II. 450. — Janocki Lexic. II. 176.

**Augustynowicz Józef** ob. Chodykiewicz Klemens (Noe 1752) — Ignacy od św. Jana (Żywot 1752).

Jablonski, Musaeum Pol. 20.

**AUJEZDECKI Aleksander** (z Augezda, Ujezda). Kancyonał ewangelicki. W Sza-

motułach na zamku Łukasza Górki wojewody Łęczyckiego, starosty Buskiego. 1561. folio. Ob. Kancyonał.

Jest to Kancyonał dla wyznania braci czechskich.

W Geschichte der Buchdruck. in Königsberg 1840. str. 5, zowią go Al. Aviezdeckim z Lutomyśla w Czechach, przybyłym w r. 1549 z braćmi czeskiemi do Prus. Zwać się miał w Czechach Aleks. Böhm. Drukował przekład Jana Seklucyana „Nowy testament“ w Królewcu w Październ. 1551. a Część II. we Wrześniu 1552. (Ob. Seklucyana). — Potem wyniósł się do Sambora.

„Tenże Aujezdecki napisał Kronikę turecką wydaną w Litomierzycach 1565.“ (Encykl. Orgelbr. I. 884).

Arnold Hist. d. königsb. Univ. B. II. s. 553. Zus. s. 107. — Pisański Preuss. Litterär-gesch. s. 217.

**Aukcyja** wojska ob. Urbanowski X. P. (1756).

**Aukcyje** ob. Informacya (1762).

**Aula D. Jagellonis** ob. Alembek Walerjan (1638).

**Aula caelestis devotissimis atque flagrantissimis erga Deum, beatissimam Virg. Mariam et Sanctos Dei, affectibus.** Obacz: Taczalski Onufry a SS. Sacramento (1741).

— Dei aetern. cultui dicatam ob. Temborski Stan. (1649).

**Aulaea Romana contra peristromata Turcica expansa: sive dissertatio emblem., concordiae christ. omen representans 1. ad Corinth. XIV. v. XXX. EX Virget protInVs IchoVa qVIa non est DeVs DIssensIonIs sed paCIIs** (1642). Bez w. m. w 4ce, str. 7 i 64.

Na końcu podpis: G. P. H. — Druk ten sam, eo Peristromata z r. 1641. Lutetiae Parisiorum apud Toussaint du Bray.

Katalog księgarski podaje może mylnie toż samo bez w. roku 1587. w 4ce, kart 32, z 6 rycinami i z pięknymi inicjałami. — Treść obejmuje: I. Imperium Turcicum. II. Religio christiana. III. Imperium Romanum. IV. Regnum Galliae. V. Regnum Poloniae (kart 2). VI. Reliquae Europae regna et republ. libertat.

Jagiell. — Ossol.

**Aulaeum nuptiale.** Nouelli Poetae Academiae Samosciensis contexebant Anno Dni 1599. d. 16 Kalend. Mart. w 4ce, kart 14. (sign. D<sub>2</sub>).

Na odwr. karty tytułowej: Powitanie łańskie gości przybyłych: *Salve septentrionis rex maxime i t. d. sign. Aii: Sigismundus III. rex i dwa wiersze pod tem. U dotu: In insignia Petri Firlej et Hedwigis Vlo-decae novorum coniugum (6 wierszy). Od sign. A<sub>111</sub>, wyliczone najznakomitsze osoby owego czasu, pod każdym nazwiskiem 2-wiersz. Od sign. C<sub>111</sub> do końca wiersze: ad Nicolaum Firleum palat. Crac., z pod-pisem: Simon Simonides faciebat in nuptias Petri Firlej et Hedwigis Volodecae.*

Wiszn. VII. 190.

ob. Szymonowicz Szymon. Ossol.

**AULANDER.** Der nach der Pultawischen Schlacht in dem Türkischen Bander sich aufhaltende Carl XII. entworfen von Aulander 1716. w 8cc.

Petersb.

**Aulicus inculpatus** ob. Refuge Eust. (1643, 49).

**AULINSKI Adam.** Fasciculus Palladis presentibus interim XIII. ingenius adolescentibus primam in artibus honestissimis et philosophiâ lauream, publicè in almo Athenaeo Jagelloniano. Decanatu Excellentissimi ac Doctissimi D. M. Stanislai Osędowski Coll: minoris, praeceptoris sui candidissimi. Ab Adamo Aulinski ejusdem laureae concandidato in pignus amoris ea quâ par est animi benevolentia oblatu. Anno restauratae salutis humanae 1640. mense Octob. hora.... Crac., in officina Stanislai Bertutowic (1640). w 4cc, kart 8.

Dedyk.: Franc. a Dembiany Dembiński Vexillifero terrae Cracov.

Pisał wiersze na tych: Grzeg. Pekalski, Jan Przygocki, Math. Pestrzyński, Bartłom. Ostrzeszowski, Stan. Przeworski, Simon Pilarski, Mart. Nowakowic, Mat. Komeski, Franc. Bagiński, Jan Czechowic, Stan. Rab, Dom. Kromer itd. Kończy Votum Joan. Cantio. — Na końcu: Sub auspicio Math. Wonieński.

Jocher 1390. i 1358. Tu mylnie ma datę 1611 r.

Dzików — Jagiell. — Krasiń. — Ossol. — Uniw. lwow.

**AULNOY Marya Katarzyna Jumelle** de Berneville (1650 † 1705). Historia angielska politico-moralis, Hippolita Mil-lorta z Duglas, z Julią córką hrabi z Warwiku, awantury przyjaźni opisująca, z angielskiego języka na francuzki, z francuzkiego na polski przetłumaczona.

Jaśnie Wielmożnemu Jego Mości Panu Leonowi Antoniemu z Raczyzna Raczyńskiemu, wojewodziecowi Poznańskiemu, generałowi majorowi woysk J. K. M. y Nayaśnieyszy Rzeczypospolitey polskiej, staroście Bernhoffskiemu, fortecy Elblądzkiej komendantowi y gubernatorowi oraz Jaśnie Wielmożney Jeymości Pani Wirzydannie hrabiance z Bnińskich kasztelance Kowalskiej Raczyńskiej, generałowy, y starościny Bernhoffskiej, dedykowana. Dla zabawy zyczliwym przyjaćiołom, przez J. P. Józefa Jana Nepomucena Raczyńskiego, podczaszycá Wieluńskiego r. p. 1743 do druku podana. W Poznaniu, w drukarni akademickiej. folio, 10 ark., (str. 130).

Na odwrotnej karcie tytułu 6 dwuwierszy na herby Raczyńskich i Bnińskich. — Poczem dedykacya Leonowi Raczyńskiemu. Janoc. Pol. I. 67.

Warsz. Uniw. — Jagiell. — Zieliński — Czartor. — Horodecka.

— Toż. Bez m. dr. 1756. folio.

Branic. — Ossol. — Uniw. lwowski — Zieliński.

**Aulock Fryd.** obacz: Legationum (1585).

**Aulus Persius Flaccus** ob. Persius.

**Aura favens** ob. Szaynowski Stan. (1710).

**AURATUS Joannes** (Dorat., d'Aurat, Doré), (1508 † 1 Listop. 1588). Ad amplissimos Polonorum Legatos Parisiorum urbem ingredientibus Jo. Aurati poetae regii prosphnetici versus. Parisiis, ex officina Federici Morelli, typographi Reg. MDLXXIII. cum privilegio Regis. w 4cc, kart nrb. 4. (sign. Aiiij).

Na str. ostatniej herbowna tarcza na 4 części podzielona, w dwóch po 3 lilie, a w dwóch połączona pogoń z orłem.

Czartor. — Ossol. — Kórnic.

— In Henrici III. Regis Galliae et Poloniae, foelicem reditum, versus, in fronte domus publicae Lutetiae urbis ascripti, quo die supplicationes et ignes solennes publico conventu celebrati sunt. Qui dies fuit mensis Septembris XIII. Anno 1574. Urbis iterum praefecto Jo. Charonaco viro amplissimo, aedilib. Jo.

Iaio, Jacobo Perdrerio, Cl. Daubraeo, Gvil. Perfecto, viris sui ordinis ornatissimis. Parisiis, ex officina Federici Morelli typographi regii 1574. w 4cc, kart nlb. 6.

Czartor.

— Magnificentissimi spectauli a Regina Regum Matre in hortis suburbanis editi. In Henrici Regis Poloniae inuictissimi nuper renunciati gratulationem. Descriptio Jo. Aurato poeta regio auctore. Parisiis, ex officina Federici Morelli, typographi Regij MDLXXIII. (1573). Cum privilegio Regis. w 4cc, kart 26.

Na Aij. Dialogus ad numeros musicos Orlandi. — Na Aijj. De magnificentissimo spectaculo exhibitio elegia.

Zedler Lexicon 1732. II. 2206. — Wiszn. VIII. 118. — Wierzbowski II. 1472.

Czartor. — Kórníc. — Ossol. — Jagiell. — Zyg. Pusłowski. — Petersb.

**Aurei flores dialectices** ob. Valerianus Fr. (1579).

**AURELI Augustyn od Ś. Kazimierza**, Karmelita. Kazanie podczas uroczystej kanonizacyi świętego Józefa od Matki Boskiej Kalansankiusza, szkół pobożnych fundatora przez X. Aurelego Augustyna od Św. Kazimierza Karmelitę bosego miane r. 1769. d. 4 Lipca. W Wilnie, w drukarni Piarów. w 4cc, str. 24.

Jocher 5070.

Przeźiłz.

**Aureli Augustyn od Najśw. Sakram.** Pijar ob. Chryszkiewicz Aureli (Sprawiedliwość 1741, Honor 1745).

**AURELIAN od Narodzenia N. Maryi**, Trynitarz. Homo, cui nomen Joannes de Matha doctor Parisiensis ord. SSS. Trinit. de Redempt. Capt. primus pater atque fundator missus a Deo Christianis apud Mahometanos captivis ad solatium die suo cultui pro ecclesia universa praefixo sexto idus Februarii MDCCXCIII (1793). ab uno filiorum instituti eiusdem Alumno oratione panegyrica exceptus. B. m. w 4cc, 3 ark.

Przypis. Kunegundzie Czackiej, strażnikowej W. Kor.

Jocher 5521.

— De laudibus S. P. Joannis de Matha doctoris Parisiensis ord. SSS.

Trinitatis Red. Capt. primi patris et fundatoris Oratio panegyrica Celsiss. Principi Xaverio Ogiński, praefecto Culinae M. D. a Włodimiro Magno per lineam rectam descendenti nomine conventus Oginseiano-Molodeccensis a Religione Ord. SSS. Trinitatis Red. Capt. inscripta et consecrata. Vilnae, typis Basilianorum. w 4cc, 3 ark.

Przypis autora: Obrepalskiemu wizytatorowi szkół w Litwie i Andrzejowi Tokayło profesorowi prawa w szkołach Brzeskich. Jocher 5522. Wileńs.

— De triplici magisterio S. Joa. de Matha, ord. S. Trinit. de red. capt. fundatoris, oratio panegyrica. Vilnae, 1794. w 4cc, kart 12.

Dedyk.: V. Kwiatkowski et Val., Stephan. et Lud. fratribus in Sondowa Wisznia praepos.

**Aurelius Victor Sextus** ob. Victor Sextus Aurelius.

**Aurelius Prudentius** ob. Lengnich G. (De patria 1713).

**Aureliusz Marek** ob. Marek (Esprit 1765) — Thomas (Pochwała 1789).

**Aureola Ludovico Caestino Dydziański** ob. Dydziański.

**Auri veritas albo rzecz** ob. Tomisławski Franc. (1655).

**AURIA (De) Andrzej.** Copia litterarum missarum ab illustrissimo Vicerege neapolitano, ad illustrem D. Comitem de Cifuntes oratorem Caesareae Majestatis apud romanum Pontificem de auxilio classe armata, praestito coronae per mare, et expeditione facta per illustrissimum D. Andream de Auria mense Augusto anno 1533. Cracov., Flor. Ungler 1533. w 8cc, kart nlb. 4.

Drzeworyt: popiersie męża z długą brodą.

Wiszn. VIII. 75. pisze go Aurla zapewne mylnie.

**AURIFABER Andrzej** (urodz. 1514 † 12 Grudnia 1559). De repletionem et evacuationem disputatio medica. Authore Andrea Aurifabro Vratislaviensi medico. In Academia Regio-Montana Prussiae. (Na końcu tekstu:) Anno M. D. LIII (1554). w 4cc, 4 kartki.

Wrocławs.

— Schola Dantiscana cum exhortatione ad literas bonas (latine et germ.). Gedani, 1539. w 8ce.

— Succini historia. Königsberg, 1551. w 4ce.

Zedler Univ. Lexic. 1732. II. 2220. — Adelong Lexic. 1784. I. 1275. — Tölkemit Lehrer Gedächt. 1753. s. 236. — Jücher Gelehrt. Lexic. 1750. I. 664.

Kijows.

(**Aurifaber Johann**) z Wrocławia, [Goldschmied] (1517 † 19 Paźd. 1568). Vermanung an die Pfarherrn und Kirchendiener des Hertzogsthumbs Preussen. Von wegen der itzt vorstehenden Sterbens leufft. Johannes Aurifaber Doctor und der Samlendischen Kirchen President. (Na ostatniej karcie u dołu:) Gedruckt zu Königsberg in Preussen, bey Johann Daubman, 1564. w 4ce, (sign. idzie dołem A<sub>2</sub>—H<sub>2</sub>).

Wrocławsw.

— ob. Luter M. (Vergerius, Cur et quomodo 1557) — Lipomanus Alojsius (Epistolae 1556, Dwa Listy 1559) — Vergerius P.

Zedler Univ. Lexic. — Adelong Lexic. — Jücher Lexic. — Janocki Nachrichten von Załusk. Bibl. I. 62. — Arnold Dan. H. Kirchen Gesch. Preuss. s. 337. — Gerdes Scrinium literar. v. Miscelanea. Groning. Cz. III. s. 350. (Epistola ad Paul. Vergerium 1556). — Zembrzycki Die Reise v. Vergerius 1890. s. 37.

**Auriflamma** ob. Kczewski (1727).

**Aurifodina** pietatis ob. Kaczorkowie Adam (1689).

— sapientiae in Bibl. Univ. Jagiell. ob. Bieżanowski St. (1671).

**AURIMONTANUS Elisiaeus.** Ad Dantiscanos bellum et arma circumspicientes; Epistola in qua vatem eis popularem exhibet. Anno Dni M.DC.XXXVIII (1638). Bez w. m. w 4ce, kart 8.

— Toż, także bez w. m. dr. 1638. w 4ce, kart 6.

Pod nazwiskiem tem ukrył się jakiś Gdańszczanin podług Piaseckiego (Chronica 1648. s. 501) Daniel Kruzyusz, a podług innych Filip Lacki, były sekretarz Gdański, którego list wyszedł 1638 r. Obacz: Charitii Comment. de viris eruditiss Gedani ortis Vittenb. 1715. w 4ce, str. 1.

Jest tu przytoczone wierszem prococtwo Jana Dantyszka o Gdańsku.

Akad. — Czartor. — Jagiell. — Ossol. — Univ. lwow.

— Ad Elisei Aurimontani epistolam responsoria: quae vanitatem ipsius peculiarem exhibet. Excusa Alithipoli, anno MDCXXXVIII (1638). w 4ce, kart nlb. 6.

Porówn. Borek.

Krasińs.

— Gdański prorok abo Elizeusza Aurimontana do Gdańszczan o wojnie y armacie kiedyś zamyślujących, list, w którym Ziemek (tak) wystawia im proroką Ziemką, o Gdańsku mieście prorokującego. Z łacińskiego języka na polski przez X. Iacyntha Przetockiego plebaną na Wysoki, z niezdrożnym przetłumaczony przydatkiem. Anno Dni 1649. die 2 Augusti. W Krakowie. w 4ce, kart nlb. 20. (sign. E<sub>4</sub>).

Dedyk.: Mikołajowi z Przytyka Podlowskiemu, chorążemu Dobrzyńskiemu

Zawiera oryginał łaciński i polskie tłumaczenie. (Prococtwo Dantyszka przetłózone wierszem). — W końcu jest spis chronologiczny zdarzeń w Gdańsku do r. 1648.

Czartor. — Jagiell. — Ossol. — Warsz. Univ.

— ob. Carniolus (Aurim. defensus 1639) — Borek [Patricius Just.] (Ad epistol. responsio) — Sincerus Const. (Spongia 1638).

Maciejows. Piśm. III. 845. — Wiszn. Hist. lit. VIII. 667.

**AURIMONTANUS Hieronymus** a Ferimontanis. Pro culmensis Gymnasii instauratione ad primates Prussiae oratio in comitiis turonensibus habita anno MDXXXI. (Cały tytuł inicjałami). Cracoviae apud Hieronymum Vietorem artis typographicæ alumnum. Bez r. (1531). w 4ce, kart nlb. z tyt. 5.

— Perhorrendae pestilentialis ephemeris, quam falso sudatorium luem vocant: curandi ratio. Quatenus Deus optimus, maximus ad salutem in se sperantium haecenus permisit. Math. XXV. Vigilate nescitis enim diem neque horam. (Na końcu:) Cracoviae, in officina Hier. Victoris 1530. mense Aprili. w 8ce, ark. nlb. Diiij. czyli kart 15. (arkusz po 4 karty).

Juszyńs. II. 43.

Dzików.

— ob. Wildenbergius Hier. (Philosophiae epitome 1548).

**Aurora** aeternitatis, qua piae mentes ad felicem aeternitatem excitantur. Cracoviae, typogr. Stan. Stachowicz (po r. 1790), w 12ce, str. 434 i kart 14.

— na horyzoncie lwowskim świecąca, prześwieconemu Exarsze Ś. tronu Apostolskiego Konstantynopolitańskiego. We Lwowie, u Michała Sloski.

Książka ta wyjść mogła co najweźniej 1639 r. z powodu, że Słoska druki ruskie i łacińskie rozpoczął we Lwowie od 1638. a Exarcha Jeremi Tissarowski umarł w r. 1641.

Pismo to przez konsystorz lwowski r. 1639. z ambon za uwłaczanie Stolicy Apostolskiej wywołane zostało, exemplarze wszystkie zabrane, krzyż wraz z herbem tu przydany wytarto i wydanie całe na ogień skazano.

Józefowicz Annales Urbis Leopoliens. 402. — Wiszniews. Hist. lit VI. s. XII. mylnie ma datę 1633.

— ob. Arnd Joh. (borealis 1718) — Bonaventura Divus (minoritia 1739) — Ossędowski Stan. (natalium A. H. Sieniawski 1638) — Rzewuski St. M. (in domo 1700).

**Aurum** auro superadditum i. e. Illmus et Rndmus Joannes Skarbek thesaur archidiecaesano Leopoliensi coelo demissus ob. Skarbek Jan (1713).

— auro additum per Boleslaum Krywousty rectefactorum gloria memorabilem Herois Dołęgae Mostowscianae pro sapiae protoparentis pro aurca libertate ferrei Bellatoris arma armis augmentem nune voro sub auspiciis perill. Magn. D. D. Valeriani Mostowski castellanidae Sierpscensis inter scenicas refulgens umbras theatralli igne probatum Anno 1729. 5<sup>1</sup>/<sub>2</sub> ark. proza.

W dedykacyi podpis: Regio Varsaviense Athenaeum S. J.

— divi Nicolai ob. Paszczykowski Mik. (1657).

— maximi pretii ob. Banaszewicz Ad. (1689).

— regum ob. Przebendowski 1717.

**Ausa** principis Caroli Sudermaniae ob. Sturcius (1598).

**AUSCHWITZ** Ant. De obsidione Samariae, tempore Joannis per... Thorun. Thorunii, ex officina Sen. et Gymn. 1703. w 4ce, kart 2. Czartor.

(**Auschwitz Georg**). Hochzeitliche Ehrengedichte auf den hochzeitlichen Ehren Tag des Georg Auschwitz und der Barbara Rupler welchen sie gehalten zu Thorn Anno 1647. Gedruckt zu Thorn, bey Michael Carnall. (1647). w 4ce, str. 8.

(**Auschwitz Joach**.) Secundis nuptiis Joachimi Auschwitz et Annae Blasiae bona omnia gratulantur votivae mentes. Thorunii, apud Michaelem Karnall Anno 1657. w 4ce, str. 4.

— ob. Teschinius Joh. (Epicedia 1663).

**Ausführung** (Vorläufige) der Rechte des Königreichs Hungarn auf Klein oder Roth Reussen und Podolien, und des Königreich Böhmeim auf die Herztzoghümer Auschwitz u. Zator. Wien, bei Joh. Thom. Trattnern 1772. w 4ce, str. 68.

Jagiell. — Kijows. — Petersb.

— Toż. Bez m. 1773. w 4ce, str. 123. Nadbitka z dzieła: Der Kriegsgeschichten [Theil XXI—XXII].

Jagiell. — Petersb. — Zielińs.

— derer Curländischen Rechte ob. Keyserling Herm. (1736).

— der Rechte Sr. Königl. Maj. von Preussen auf das Herzogthum Pomerellen und auf verschiedene andere Landschaften des Königreichs Polen. Mit Beweis - Urkunden. Berlin, Georg J. Decker 1772. w 4ce, str. 56.

Porównaj: Wykład praw króla pruskiego do księstwa Pomerelli — Odpowiedź na Wykład.

Ossol. — Jagiell. — Krasińs. — Czartor.

**Auslegung** arab. Wörter ob. Komarek (1683).

— des LI. Psalm ob. Spangenberg Joan. (1679).

**AUSONIUS** Decyusz (Decimus Magnus) Burdygalezyk, konsul rzymski i cesarza Gracyana nauczyciel (urodz. 309 † 394). Epigrammata, nagrobki



i edyllia wybrane, przekładania J. E. Minasowicza K. K. I. K. M. S. W Warszawie, w druk. Mitzler. 1765. Nakładem Towarzystwa litteratów w Polsce ustanowionego. w 8ce, kart 4, str. 136.

Bentk. (I. 594). wymienia rok wydania 1795. z tą samą liczbą stron, mylnie zamiast 1765. Por. tamże s. 386. — Od str. 64 zaczyna się: Epigrammata Selecta ex Anthologia Graecorum poetarum, z tłumaczeniem polskiem, a na str. 130. Syllabus brevis poetarum classicorum metaphrasi polonica donatorum, po łacinie.

Jocher 338.

Kijows. — Ossol. — Zielińs. — Krasieńs.

— obacz: Załuski J. i Minasowicz Józ. Epif. (Zbiór 1755).

**Auspex** genetiacos C. B. Ossoliński ob. Ossoliński F. G. (1646).

— belli moschovitici ob. Kotyński Jan (1634).

**Auspicata** omina ad ingressum Bon. Madaliński ob. Barankowic Mart. (1674).

**Auspicatum** futurae felicitatis obacz: Malicki Bart. (1683).

— laureatae sapientiae certamen ob. Dzielski Wojc. (1688).

**Auspicatus** ingressus ob. Sławiński St. (1639).

**Auspiciis** exsurgit Euax. ob. Lindner Abr. (1655).

**Auspicium** anni Rostochiensis ob. Thamnicus Conr. (1645).

— felicitatis in Joan. Casim. IV. ob. Lanckoroński Jan (1649).

— in Alb. Łańcucki ob. Piskorski Seb. (1661).

**AUSPURGER Kazimierz.** Historia o jedenastu tysiącach dziewięć. Drukowana w r. p. 1674. (Poczem drugi tytuł:) Przeznacna o Urszuli S. Pannie y Męczenniczejce historia. Z różnych authorów starodawnych zebrana, na instancją Wielebnych Panien Owńskiego konwentu, Zakonu S. Cistercieńskiego.... wierszem udarowana polskim. Od wielbego X. Kazimierza Auspurgera zakonnika klasztoru Oberskiego, a natenczas proboszcza Lobzenickiego y notariusza apostolskiego. (Kraków, 1674). w 4ce, str. 128.

Dedykacya panom Działyńskim, Helenie wojewodziance Brzeskiej, Innowrocławskiej, córce Zygmunta, — i Apolinarze, Urszuli i Annie, córkom Stan. Krzyckiego podkom. Kalisk.

Jocher 8654. — Juszyńs. Dykeyon. I. — Załuski Bibl. Poet. s. 27.

Dzików — Krasieńs. — Ossol. — Racyńs.

**Auspurski sejm** ob. Kwiatkowski Marcin (1561).

**Ausschreiben** der Expedition ob. Albrecht J. (1552).

**Aust Agneta** ob. Baumgart Dan. (Acclamatio 1660).

**(Aust Joh.)** Ehren - Gedichte auff des.... Joannis Austen und.... Elisabethä.... Preussen.... im Jahr 1652. gehaltene Hochzeitliche Ehrenfest. Geschrieben von Etlichen Pflichtschuldigen. Thorn, dreeks Michael Karnall 1652. w 4ce, str. 8. (wiersz).

— Sacra nuptialia a Joanne Austen.... et Elisabetha.... celebranda brevissimo carmine adornare volebant. Ex Animo Cupientes. (Thorunii), typis Michael Karnal. w 4ce, str. 8.

— Vota metrica, in honorem matrimonii Quod juvenis.... Joannes Austen.... cum Elisabetha.... Pruss... Soleniter inii die XV. Jul. M. DC. LII. Scripta a professoribus et visitatoribus in Gymn. Thor. B. w. m. dr. r. w 4ce, str. 12. (wiersz).

— ob. Baumgarten Ant. (Vota nuptiis) — Hübener Georg (Freuden-gedicht 1652).

**AUSTEN Paul Georg** J. U. D. Disputatio ordinaria de pace hosti denegata, quam Gymnasio Thorunensi praeside Georgio Petro Schultzendefendet d. 24 Febr. 1712. Paul Georg. Austen Thorun. Thorunii, impressit Johann Nicolai Nobil. Senat. et Gymn. typ. 1712. w 4ce, kart 8.

Ossol. — Czartor.

**Austeniana** domus ob. Grandaus J. (1689).

**Austeritas** Christi erga matrem ob. Vechner G. (1640).

**Austria** ob. Kto (1796) — Przimski (Austriaci 1657).

**Austryjacko - polskie** stosunki w w. XVII. ob. Lundendorpius (Acta 1621) — Seckenberg H. Chr. (1745—51).

**Auszug** der preussischen Chroniken ob. Chronica (1566—7).

— eines ausführlichen Schreibens, von vornehmer Hand aus Sambor von 4 Octob. dieses laufenden 1660 Jahres, betreffende die newliche Niederlage der Moskowiter, bey Lubertow. B. w. m. 1660. w 4ce.

— aus der Erklärung des Catechismi Lutheri. Danzig. w 12.

Jocher 3130.

Por. Lehrer Erklärung 1648.

— des Dantziger Catechismi. Danzig, 1692. w 12ce.

Jocher 3110.

— verschiedener die Neue Preussische Krone angehende Schriften. Bez w. m. 1701. w 4ce, str. nlb. 116. oprócz karty tytułowej.

Krasińs.

— (Kurzer) alter und neuer Poln. Preussischer Kriegsgeschichten, mit Kupfern. Thornische Begebenheit, die zu gleicher Zeit mit der dantziger Belagerung 1733 und 1734. sich merkwürdigst zugetragen. Cölln, 1737.

— Alter und neuer Polnisch. und Preuss. Kriegsgeschichte Auszug, nebst einem Anhang von der Belagerung Dantzig. Dantzig, Knoch, 1737. w 4ce.

— (Kurzer) polnisch preuss. Kriegsgeschichte als ein anderer Theil der Accuraten Nachricht von der russisch-sächsischen Belagerung der Stadt Dantzig. Tagesregister von den Unternehmungen der Russen und Sachsen bei Belagerung Dantzig. Thornische Begebenheit zu dieser Zeit. Elbinger Begebenheit zu dieser Zeit. Anhang des Auszuges alter und neuer poln. preuss. Kriegsgeschichten. Cölln, 1738. w 4ce, z rycinami.

Jestto ciąg dalszy wprzód wydanego dziełka. Zaczyna się od przedmowy str. 8., text od 369—1424 Verzeichniss str. 36.

Petersb. — Zielińs.

— (Kurtzer) alter u. neuer Polnisch-Preussischer Kriegs-Geschichte, oder 2-ter Theil der accuraten Nachricht von der Russisch-Sächsischen Belagerung

der Stadt Dantzig. Danzig, 1741. w 4ce, z mapa.

Porówn. Gdańsk (der Beschwerden 1763. historisches 1651).

— aus einer auf der Reichstag-Session von 26 März 1790 gehaltenen-Rede.... Bez wyr. m. dr. w 8ce, stron liezb. 92.

— (Vierteljähr. chronolog.) der von dem k. k. Landes Gubernium in Galizien von 1 Aug. bis letzten Octob. 1784 bekanntgemachten in das allgem. einschlagenden Verordnungen. Extrakt éwierérocz. chronolog. rozkazów do publiczności ściągających się przez c. k. Gubernium galicyjs. od 1 Sierp. aż do ostatniego Październ. 1784 ogłoszonych. (rozkazów 132). folio, ark. 7.

— Toż. od 1 Lut. do Kwiet. 1785. (rozk. 77). folio, ark. E

— Toż. od Sierp. do Paźdz. 1785. (rozk. 93). folio, ark. G.

— Toż. Listopad 1785 — Stycezeń 1786. (rozk. 100). folio, ark. G.

— Toż. Luty 1786 — Kwiecień 1787. (rozk. 93). folio, ark. G.

— Toż. Maj, Lipiec 1786. (rozk. 100). folio, ark. G.

Toż. Sierpień, Paźdz. 1786. (rozk. 161). folio, ark. L.

— Toż. Listopad 1786 — Stycezeń 1787. (rozk. 147). folio, ark. K.

— Vierteljähriger chronologischer Auszug aus den von dem kk. Landesgubernium in Galizien und Lodomerien von 1-ten November 1786 bis letzten October 1787. bekannt gemachten in das Allgemeine einschlagenden Verordnungen. folio, k. nlb. 85.

Z tłumaczeniem polskiem obok. Ossol.

— Toż. Maj, Lipiec 1788. (rozp. 149). folio, ark. L.

— Toż. Sierpień, Paźdz. 1788. (rozp. 137). folio, ark. K.

— Toż. Listop. 1788, Styc. 1789. (rozp. 164). ark. N.

— Toż. Luty, Kwiecień 1789. (rozp. 150). ark. M.

— Toż. Sierpień, Paźdz. 1789. (rozp. 126). ark. L.

— Toż. Listop. 1789, Styc. 1790. (rozp. 103). ark. J.

— Toż. Luty, Kwiecień 1790. (rozp. 91). ark. H.

— Toż. Sierp., Paźdz. 1790. (rozp. 50). ark. D. Jagiell.

— Tegoż zbioru: Vom 1-ten November 1790 bis letzten October 1795. kart nlb. 180. Ossol.

— Chronologischer aus den von der k. k. bevollmächtigsten Einrichtungs-Kommission in Westgalizien vom 1 Hornung bis letzten Juni 1796. kundgemachten in das Allgemoine einschlagenden Verordnungen. — Wypis chronologiczny z ogłoszonych i w całość wpadających rozporządzeń c. k. pełnomocej nadwornej komisyyi Galicyi zachodniej od dnia 1 Lutego aż do ostatniego Czerwca 1796. (Rozporządzeń 67). folio, ark. F.

— Toż: od Paźdz. do Grud. 1796. (rozp. i repertorium tychże od Lutego). folio, ark. O.

— Toż. Styczeń, Marzec 1797. (rozp. 55). folio, ark. H.

— Toż. Kwiecień, Czerwiec 1797. (rozp. 96). folio, ark. G<sub>2</sub>.

— Toż. Lipiec, Wrzesień 1797. (rozp. 142). folio, ark. H.

— Toż. Paźdz., Grudzień 1797. (i repertor. za cały rok). folio, ark. Aa.

— Toż. Styczeń, Marzec 1798. (rozp. 38). folio, ark. Q.

— Toż. Kwiecień, Czerwiec 1798. (rozp. 77). folio, ark. G.

— Toż. Lipiec, Wrzes. 1798. (rozp. 113). folio; ark. F.

— Toż. Paźdz., Grudzień 1798. (i repertor. za cały rok). folio, ark. T.

— Toż. Styczeń, Marzec 1799. (rozp. 37). ark. G.

— Toż. Kwiecień, Czerw. 1799. (rozp. 68). ark. F.

— Toż. Lipiec, Wrzesień 1799. (rozp. 69 do 95). folio, ark. E.

— Toż. Paźdz., Grud. 1799. (rozp. od 96 do 118. i repertorium za cały rok). folio, ark. R. Jagiell.

(Auszug). Des systematischen Auszugs aus den für Gallizien bestehenden politischen Gesetzen, und Verordnungen I und II Heft. — Systematycznego

wypisu z politycznych praw i rozporządzeń dla Galicyi wydanych i dotąd nieuchwalonych. Tomik I. i II. w 4ce, str. 57, 88, 16. Ossol.

— ob. Chronica (der preuss. Chron. 1568)—Fidelis Św. (des Lebens 1747)—Gdańsk (Veränderung 1651, 1652, Beschwerden 1763, alter Kriegsgeschichte 1738)—Karol Gustaw (was fürgegangen 1660)—Kurlandya (und Anzeige 1762)—Moskowiter (c. Schreibens 1660)—Polen (chronolog. Geschichte 1768, und Begriff 1706)—Preussen (der Chronicken 1566).

**Authoritas ecclesiae convulsa** obacz: Naymann Krz. (1646).

**Authorum praelegendorum in schola Grammatices.** Anno I. et II. Bez w. m. i r. w 8ce. Tomów dwa.

— Triennialium in schola Grammatices per provinciam majoris Poloniae Societatis Jesu praelegendorum, quorum Syllabum sequens pagella exhibet, annus quartus. Calissii, An. Dni 1758. w 8ce, str. 86.

Na odwrotnej stronie tytułu: M. Tulli Ciceronis Epist. fam. liber XIV. et XV. primo semestri. — P. Ovidii Nasonis Tristium liber IV. secundo semestri.

— Toż. ex anno 1758. in 1759.

— Toż. ex 1763. in 1764.

— Toż. ex 1768. in 1769.

— Toż. ex 1773. in 1774.

Warsz. Uniw.

— praelegendorum in schola poeosos per provinciam Poloniae Societatis Jesu. Quorum Syllabum sequens pagella exhibet. Annus tertius. Calissii, typis S. R. M. Coll. Soc. Jesu An. Dni 1745. w 8ce, kart nlb. 2, str. 112 i 30.

Raczyńs. — Jagiell. — Warsz. Uniw.

**Auctores praelegendi in schola poeosos per provinciam Poloniae Soc. J.** Anno quinto. Calissii, typis Coll. S. J. An. 1755. w 8ce.

Jocher 762.

Raczyńs.

— praelegendi in schola rhetorices per provinciam Poloniae Societatis Jesu. Posnaniae, typis S. R. M. clari Collegii Soc. Jesu. B. w. r. w 8ce, str. 183.

Mieści wyjątki: Cicero pro Cornel. Livius Decad. III. — Seneca Hercules.

Warsz. Uniw.

**Auctorum** praelegendorum in schola rhetorices per provinciam Poloniae Soc. Jesu quorum syllabum sequens pagella exhibet. Annus tertius. Calisii, typis S. R. M. Colleg. Soc. Jesu 1745. w See, str. 191.

Obejmuje: Cicero pro Corn., Oratio pro Syl-  
la — Seneca — Tucydides — Persius A. —  
Selecta ex Satyris — Livius: Decad. I.  
liber IV. — Demostenes.

Raczyńs. — Warsz. Univ.

— Toż. Anno quarto. Posnaniae,  
typ. S. R. M. clari Coll. Soc. J. 1745.  
w See, sign. A—H<sub>7</sub>.

ob. Autores.

Jagiell.

**Auctores** praelegendi in schola Rhetorices per provinciam Poloniae Societatis Jesu Anno quinto. Calisii, typis S. R. Majestatis Collegii Societatis Jesu. 1745. w See, (strony nlb.)

Warsz. Univ.

— Toż: in schola Rhetorices. An-  
nus III. et IV. T. I—II. Calisii, 1755.  
w See.

— Toż. Annus IV, V, VI et VII.  
T. I—IV. Posnaniae, 1746—1758. w  
See.

**Auctorum** praelegendorum in schola Rhetorices per provinciam Poloniae Societatis Jesu. Annus VIII. Posnaniae, typis S. R. M. Soc. Jesu anno Domini 1758. w See, kart nlb. 53.

Warsz. Univ.

— praelegendorum in schola Syn-  
taxeos per provinciam Poloniae Societ.  
Jesu quorum Syllabum sequens pagella  
exhibet (annus tertius). Calisii, typis S.  
R. M. Coll. Soc. Jesu. 1745. w See,  
str. 284.

Obejmuje: Cicero i Epistola ad Famil., pa-  
radoxica, Somnium Scipionis, Ovidius de  
Fastis, Virgilius, Ecloga. Chryzostom. De  
Orando Deo.

Warsz. Univ. — Raczyńs.

— Toż. Annus IV. Calisii, 1746.  
w See.

— triennialium in schola Syntaxeos  
per provinciam Poloniae Societatis Jesu  
praelegendorum, quorum Syllabum se-  
quens pagella exhibet. Annus secundus.  
Calissii, typis S. R. M. Soc. J. Anno  
Dni 1748. w See, str. 72.

Lukaszewicz Hist. Szkół I. 278. — Brown  
s. 51. Nr. 14.

— praelegendorum in schola Syn-  
taxeos per provinciam Poloniae Societ.  
Jesu quorum Syllabum sequens pagella  
exhibet. Annus quartus. Calissii, typis  
S. R. M. Coll. Soc. J. Anno Dni 1748.  
w See, str. 147.

Lukaszewicz Histor. Szkół T. I. s. 277. —  
Brown s. 51. Nr. 13.

— praelegendorum in schola Syn-  
taxeos per provinciam Majoris Poloniae  
Soc. Jesu Annus I. Calissii, 1761.

Katalog po X. Prusinowskim str. 8.

— triennialium in schola Syntaxeos  
per provinciam Poloniae Societ. Jesu  
praelegendorum, quorum Syllabum se-  
quens pagella exhibet. Annus sextus.  
Calissii, typis S. R. M. Soc. J. 1764.  
w See, str. 86.

Proza i wierszem.

Ossol.

**Auteur (A')** anonyme d'une lettre  
concernant la reforme de l'université de  
Cracovie écrite au Cracovie en date du  
15 Mai 1781. et insérée dans le Jour-  
nal encyclopedique de mois de Juillet,  
même année, partie I-ere, page 131. Bez  
w. m. kart liczb. 4.

Krasińs.

**Autor komedyi.** Komedya w trzech  
aktach. Quid Romae faciam? Mentiri  
nescio. Juven. Sat. 3. W Warszawie,  
w drukarni nadwornej J. K. M. 1779.  
w See, sign. A—Hij. (kart 63).

Akad. — Dzików — Jagiell. — Krasińs.  
Zielińs.

**Autora (Do)** anonima. Bez w. m.  
dr. 1789 r. w See, str. liczb. 28.

Krasińs.

— (Do) zgody i niezgody z autorem  
uwag nad życiem Zamoyskiego 1788.

ob. Zbior pism do których były powodem  
uwagi nad życiem Jana Zamoyskiego. Pi-  
smo szóste.

**Autora (Dla)** pisma: Raczej piórem  
niż orężem. Bajka wschodnia. Warsza-  
wa, w drukarni P. Zawadzkiego 1792.  
w See.

Ob. Raczej.

Branic. — Zielińs.

**Autoritates** Aristotelis 1533 ob Beda.

**Autumale** eruditi honoris ob. Boja-  
nowski Stef. (1671).

**Autumnales** fructus ob. Sławkowie  
Stan. (1693).

**Autumnus** academicus ob. Piątkow-  
ski Fr. (1648).

— vindemians promovente Andr. Białkowski ob. Sienkiewicz Ad. (1644).

**AUVENTO di D. Franco** Caro. C. R. Somasco detto in S. Maria della Salute di Venezia dedicata. Varsoviae, 1699. w 4ce.

Katal. Kaj. Jabłońs.

**Auxilia** historica oder historischer Behülff, und bequemer Unterricht von denen darzu erforderlichen Wissenschaften. V. Theil. Von Pohlen, dessen Geschichte, Provintzen, von Preussen, von pohlnischen Regiments-Form, Absichten: von hungarischen Geschichten und Verfassungen; von der hungarischer Nation, Land etc. Von der europäischen Türckey, türckischen Geschichten, Verfassung des Reichs, mahometanischer Religion, türckischem Kriegwesen: von der africanischen Türckey. Stadt am Hof nächst Regensburg. Anno 1747. w 8ce.

— tyronum 1769. ob. Alwar Eman.

**Auxiliares copiae** ob. Kupiński Jan (1703).

**AUXIRON Cl. Fr. Jos. d'** (1728 † 1778). Principes de tout gouvernement, ou examen des causes de la splendeur ou de la foiblesse de tout état considéré en lui-même et indépendamment des moeurs. A Varsovie et à Dresde, chez Michel Gröll. 1768. w See, 2 tomy, 24 kart (preface et table sommaire), str. 155, kart 18 i str. 235.

Dedié au Stan. August Roi de Pologne par M. Gröll. Jagiell.

**Awans** w wojsku dla rodaków z służby obcej powracających, officyerów korpusu kadetów, ober-officyerów gwardyów konnej i pieszej obojga narodów i kadetów, tudzież umieszczenie paziów naszych królewskich. folio, 1/2 ark. ob. Actum z 11 Febr. 1790.

— w wojsku obojga narodów (projekt) z r. 1791?) folio, str. 8. (w połowie po francuzku). Branie.

**Avantius Hieronymus** ob. Seneka L. A. (Tragoedia secunda 1513).

**Awantura** Amelii obacz: Riccoboni (1787).

— Elżbiety 1790. ob. Riccoboni.

— Ernestyny z francuskiego prze-

łożona. W Supraślu 1787 roku. w See, str. 123. Czartor. — Jagiell. — Ossol.

— Olinda ob. Czaplic C. (Historia 1754).

— Idziego Blasa z Santyllany 1769. ob. Le Sage.

**Awantury** arabskie lub tysiąc nocy i jedna. 1766, 1772. ob. Galland.

— filozofów kochających się w modynych kobietach. Tom I. i II. W Supraślu. 1789. w See, str. 203 i 164.

Krasińs.

— Fortunata. Warszawa. 1768, 1796. ob. Mickiewicz Igor.

— Idziego Blasa 1769. ob. Le Sage.

— Roder. Randon. 1785. ob. Fiedling.

— Markiza Vaudreville ob. Argens (1793).

— kawalera de Miran czyli charakter kobiet z francuskiego przetłum. W Lipsku (Lwowie), 1775. w See.

**Avaux (D') Jan Antoni de Mesme** (1640 † 1709). ob. Gratian Ant. Maria (1669).

**Avaux (D') Klaud. de Mesme** (1595 † 19 Listop. 1650). ob. Grabiecki Alb. (1649) — Ogerius K.

Niemcewicz, Zbiór Pamiętn. — Sienkiewicz, Skarbiec I. 97—161. — Encykl. Orgelbr. II. 535—6. — Pamiętn. o Koniecpolskich str. 305—6.

**Ave Maria** gratia plena ob. Bieżanowski St. J. (Oraculum 1668, 1682).

**AWEDYK Bonawentura** Dominikan, († 1762). Akademia niebieska w seraficzney Pannie i Matce Teresie Ś-tych wystawiona kazaniem w kościele WW. OO. Karmelitów bosych konwentu posn. ogłoszona a potem Illustri et admodum Rndo Dno Francisco Antonio Idkiewicz ecclesiarum parochialis Pawłowiensis curato, hospitali S. Barbarae in Poniec praeposito dedykowana przez X. Bonawenturę Awedyka, dominikana Ś. teologii lektora, ónejże profesora, kaznodzieję domowego. Cum licentia Superiorum do druku podana roku 1734. d. 3 Sept. W Poznaniu, w drukarni akademickiej. folio, 4 ark. (Kazanie).

Program Dominik. 1828 r. str. 47.

Warsz. Uniw. — Dzików.

— Donatywa bez aggrawacyi faunii nie z krzywdą herbowej Rzewuskich krzywdy od Boga samego mile akceptowana, śmierć JW. JMoś Pani Eleonory z Rzewuskich hrabiny Krasieki kasztelanowa Chełmskiej na solennym pogrzebie w kościele WW. OO. Dominikanów Lubelskich in praesentia JO. Trybunału funebralnym kazaniem demonstrowana, a na poskromienie żalów JJ. WW. Ichm. Panom Janowi kasztelanowi Chełmskiemu, Wincentemu staroście Korytnickiemu, Felixowi, Dominikowi y Jackowi z Siczyna na Krasieczynie hrabiom Krasiekim kasztelanom Chełmskim żalonym po utraconej matce synom konsekrowana przez X. Bonawenturę Awedyka prowincyi polskiej dominikana św. theol. lektora, natenczas przeora konwentu Włodzimirskiego r. p. 1739. dnia 15 Octobr. z pozwoleniem starszych do druku w Lublinie podana. W Lublinie, w druk. S. J. Acad. 1739. folio, str. 12 i 27.

Przypis. Janowi Wine. Fel. Dom. i Janowi z Siczyna na Krasieczynie Krasiekim synom zmarłego.

Akad. — Jagiell. — Krasinś. — Ossol.

— Konsolacya w smutku przy expulsi wszystkich strachow w życiu y po śmierci, Józef S. kazaniem w kościele WW. OO. Karmelitów bosych kowentu poznańskiego ogłoszona; a potom clarissimo et excellentissimo DD. Joanni Francisco Barszczewski utriusq' juris Doctori S. R. M. Secretario, apostolico et officii consularis posnaniensis notario, confraternitatis Stmi patriarchae Joseph praefecto cum licentia superiorum ofiarowana przez X. Bonawenturę Awedyka dominikana, św. teologii lektora, filozofii profesora, kaznodzieję domowego r. p. 1734. dnia 19 Marca. W Poznaniu, w drukarni akademickiej. folio, 5 ark.

Na odwr. str. tyt. herb (drzeworyt), klucz, a pod nim 2 dwuwiersze łac.

Przypis prozą temuż Barszczewskiemu i kazanie polskie przepętnione łaciną. Z niego dowiadujemy się, iż wprowadzenie bractwa S. Józefa do kościoła OO. Karmelitów w Poznaniu nastąpiło 1669 r.

Barącz Rys. Zak. kazn. II. 78.

Akad. — Jagiell.

— Zodiak oyczystego Rogali JW. JM. Pana Alexandra Ferdynanda z Biberszteynow hr. Krasiekiego kasztelanica Halickiego z ziemskiego parowu na niebieski firmanent przyniesiony funebralnym kazaniem w bazylice koszyrskiego kamienia demonstrowany, a na usmierzenie żalów JW. JMei Panu hrabiowi z Biberszteynow hrabi Krasiekiemu kasztelanowi Chełmskiemu jako żalonymu po utraconym synowcu stryjowi konsekrowany, przez X. Bonawenturę Awedyka prowincyi polskiej dominikana, Ś. teologii lektora, profesora, prymaryusza ordynaryjnego w konwencie Łuckim kaznodzieję r. p. 1737. d. 16 Maja. We Lwowie, w drukarni Brackiej Troycy Świętej r. 1737. folio, ark. 7.

Krasinś. — Ossol.

**AWEDYK** Konstantyn (ur. 11 Marca 1708). Kazania w niektórych materyach tego polityczniejszego i ucześniejszego wieku wielce potrzebnych. Wielkich zasług imieniem JW. Szczęsnego Czackiego, podczaszego koronnego, starosty Nowogrodzkiego, rotmistrza znaku pancernego woysk J. K. Mei i R. P. zaszczycone. Wydane przez X. Konstantyna Awedyka Soc. Jesu, r. 1757. w drukarni J. K. Mei i Colleg. lwows. Soc. Jesu. w 4cc, kart 12, str. 424.

Approbata 12 Lut. 1756 r. — Żoną Szczęsnego była Katarzyna z Małachowskich. Jocher 4722 h.

Jocher pod 4722 a. ma te Kazania z datą r. 1754, ale zdaje się, że ta edycya nie istniała, skoro approbata w edycyi z r. 1757. pochodzi z r. 1756.

Czartor. — Jagiell. — Ossol. — Kijows.

— Kazania na niedziele całego roku wielkim imieniem W. JM. P. Michała z Grabowa Grocholskiego sędziego ziemskiego Braclawskiego, rotmistrza JKM. y Rzpłtey znaku pancernego zaszczycone. Przez X. Konstantego Awedyka Soc. Jesu wydane r. 1766. W drukarni JKM. akademickiej Coll. lwows. Soc. Jesu 1766. w 4cc, str. 16, 621 i 8.

Czartor. — Drohob. — Ossol. — Wileńs.

— Kazanie na pogrzebie JW. JM. P. Michała na Xstwie Poryekim Czackiego, kasztelana Wołyńskiego, woysk

JKM. y Rzpłtey znaku pancernego rotmistrza, miane przez X. Konstantego Awedyka Soc. Jesu dnia pierwszego pogrzebu w kościele Łuckim OO. Jezuitów roku pańskiego 1745. dnia 17 Maja. W Lublinie, w drukarni JKM. Coll. Soc. Jesu 1745. folio, k. nlb. 13.

Dedyk. synom Czackiego.

Branic. — Czartor. — Dzików — Kijows. — Krasińs. — Ossol.

— Kazanie na powitaniu Jasnie Wielmożnych Wielmożnych Jasnie Oświeconego Trybunału koronnego deputatów, po ufundowany w gornych województwach głównych sądów jurysdykeji. Miane w kościele farnym Piotrkowskim przez X. Konstantego Awedyka Societatis Jesu, tegoż kościoła káznodzieję roku 1747. dnia 15 Páździernika. W Kaliszu, w drukarni JKM. Coll. Kaliskiego Societatis Jesu. 1747. folio. Tytuł i przedmowa str. 7 i ark. D. (razem kart 11.)

Dedyk. Trybunałowi imiennie wymienionemu pod przewodnictwem Alex. Gembarta, kanonika i Mich. Łosia kasztel. Kamien.

Branic. — Jagiell. — Kijows. — Ossol. — Zielińs.

— Kazanie na zaczęcie Trybunału koronnego, miane przez X. Konstantego Awedyka S. J. r. 1758. W drukarni Coll. Lubelskiego. w 8cc, 4 ark. Warsz. Uniw.

— Kazanie gdy pierwsza wiadomość przyszła o nominacji J. W. X. Wacława Hieronima z Bogusławic Sierakowskiego biskupa Przemysłkiego na areybiskupstwo Lwowskie miane w Archi-Katedrze Lwowskiej, na wotywie publiczney przez X. Konstantego Awedyka Soc. Jesu za rozkazem y nakładem JW. Antoniego Rozwadowskiego, kasztelana Halickiego do druku podane roku 1759. in Septeinbr. W drukarni JKM. Colleg. Lwow: Soc: Jesu (1759.) w 8cc, str. 8 i 31.

Dedyk. Ant. Rozwadowskiemu.

Ossol. — Jagiell. — Przeździec.

— Kazanie miane w katedrze Lwowskiej d. 10 Maja 1759 r. w 4cc.

— Kazanie po dysputach Contra Talmudystów w Lwowie w kościele ka-

tedralnym Lwowskim miane. Przytem historia o Contra Talmudystach wszystkie dworniejsze okoliczności, nawrócenia ich do wiary św. i dalszych postępów opisująca, imieniem JW. JM. Pana Ignacego na Wielkiem Rozwadowie Rozwadowskiego, kasztelana Halickiego, starosty Ostrowskiego, generała majora buławy polnej koron. zaszczyconą. Lwów w drukarni Akad. S. J. 1760. w 8cc. Przedmowy kart 8, kazania k. 18, historyi str. 121 i rejestr.

Rzecz o Franku.

Wileńs.

Obacz niżej: Opisanie wszystkich okoliczności (1760).

— Mądrość każdego kondycyji proporeyonalna JO. Trybunałowi koronnemu y innym stanom za kalendę dana, to jest: Kazanie kolendowe w dzień Ś. Agnieszki miane wielkim i dystyngwowanym imionom prześw. palestry Piotrkowskiej trybunalskiej przypisane przez X. Konstantego Awedyka Societ. Jesu káznodzieję ordynaryusza farnego Piotrkowskiego r. 1748. 21 Stycznia. W Kaliszu, w drukarni JKM. Coll. Kaliskiego Soc. Jesu 1748. folio, kart 14.

Spisał w dedykacyi nazwiska członków palestry.

Jocher 5010.

Ossol.

— Nagroda długo umartwionych wiekow, w prześwietnym województwie Sieradzkim wybor tak godnego ziemstwa, godni sędziowie ziemscy Sieradzey W. Jegomość Pan Szymon Zaremba sędzia ziemski Sieradzki, W. Jegomość Pan Woyciech Kolumna Walewski, podsędek ziemski Sieradzki. W. Jegomość Pan Floryan Łubiński, pisarz ziemski Sieradzki, przy nowo ufundowaney sądów swoich jurysdykeji publicznym kazaniem ná solenney wotywie w kościele Xieży Jezuitow mianey, powitani przez X. Konstantego Awedyka S. J. káznodzieję kościoła farnego Piotrkowskiego roku 1747. dnia 24 Kwietnia. W Kaliszu, w drukarni JKM. Collegium Kaliskiego Societatis Jesu. folio, kart nlb. 10, ark. D<sub>1</sub>.

Na karcie drugiej cztery czterowiersze w dwóch redakcyach polskiej i łacińskiej, poświęcone sędziom wymienionym na tytule oraz herbowi ziemi sieradz. Na karcie trzeciej

dedykacya facji. tymże sędziom, poczem panegiryk polski. Jocher 5006.

Zieliński. — Jagiell. — Ossol.

— Opisanie wszystkich dworniejszych okoliczności nawrócenia do wiary s. Contra-Talmudystów albo historia krotka ich poczatków i dalsze sposoby przystępowania do wiary s. wyrażająca. Za pozwoleniem s. zwierzchności do wiadomości publicznej podana. We Lwowie, w drukarni akademickiej JKM. Coll. Soc. Jesu roku 1760. w 8cc, k. tyt., przedm. k. 1, dedykacyi k. 7, kazanie k. nlb. 18, opisanie str. 121 i rejestr stron 3.

Dedykacya do Ignacego Rozwadowskiego, starosty Ostrowskiego. — Toż samo dzieło wyszło równocześnie bez żadnej zmiany p. t.: Kazanie po dysputach Contra-Talmudystów (ob. wyżej).

Jocher 9906. — Janocki Lexic. II. 87.

Ossol. — Jagiell.

**AWEDYK Michał Jan Nep. († 1780).**

Conchylium gemmas Aristotelici Eurippi in praemium V. V. V. D. D. primae laureae candidatis, dum in alma Universitate Cracoviensi per illustrem clarissimum et admodum reverendum Dominum D. M. Stanislaum Venceslaum Panisium philosophiae doctorem, ejusdemq; in Collegio minori seniore professorem, ecclesiarum collegiatae S. Annae canonicum, parochialis in Kromołow curatum, in numerorissima nobilissimorum hospitem et senatus academici praesentia, artium liberalium et philosophiae baccalaurei ritu solenni crearentur proferens, applausus gratulatorij ergo à Michaele Joanne Nepomuceno Awedyk Crae: ejusdem laureae candidatò, poëtico calamò explicatum. Anno quem hic Cabalisticon refert

75331. 53. 8585. 6529. 3985. 354356111.

85622991.

Cracoviae, typis haeredum Francisci Cezary S. R. M. Illustrissimi ac Reverendissimi Domini Episcopi Cracoviensis, Ducis Severiae neonon Scholarum No-

vodvorscianarum ordinarii typographi, (1728). folio, kart nlb. 11.

Na odwrotnej stronie tytułowej rycina Św. Jana Nepomucena na blasze robiona, pod nią 6 wierszy. — Przypis prozą Św. Janowi Nepomucenowi. — Dalej oda na cześć Św. Jana Kantego, anagramma dla Św. Jana Nepomucena, podziękowanie wierszem profesorom egzaminatorom Stanisławowi Filipowitziowi, Grzegorzowi Filipowskiemu i Stanisławowi Panisius. Bakałarzami nadzw. i filozofii byli: Paweł Jan Kutlinowski, Paweł Jan Kanty Łusiecki, Józef Jan Kanty Jędrzejkiewicz i Mikołaj Antoni Wilimski. Dla Awedyka zaś pisali pochwały także wierszem: Paweł Kutlinowski i Paweł Łusiecki. Na końcu berła Akad. Za rektorstwa Jana Lukiniego.

Daty wyraźnej nie było, lecz ukrył ją autor w liczbach podnaczywszy też liczby kółkami. Liczby zmieniać trzeba na odpowiednie litery. Liczby 1—10 znaczą litery A. do K. Liczby 20—90 znaczą litery L. do S. Litery T. do Z. znaczą liczby 100 do 500. Tak jest też datowane Micińskiego A. Augustale.

Jagiell. — Ossol. — Zamojs.

— Epaniondas pro domo vitae humanae et felicitatis bono decertans, S. Joannes Nepomucenus metropolitanae ecclesiae Pragensis canonicus, Thaumaturgus martyr Christi, regni Bohemiae et famâ periclitantium patronus, dum ad solennem canonizationis suae pompam, ex cathedrali Cracoviensi Basilica, per Confraternitatem Literatorum sub titulo Assumptionis B. V. M. et ejusdem S. patrocinio gaudentem ad ecclesiam S. Adalberti, in circulo Cracoviensi introduceretur. Praesente magnorum hospitem corona, a M. Michaele Joanne Nepomuceno Awedyk, in alma Universitate Cracoviensi philosophiae doctore et professore, devoto cultu panegyrico adoratus annò quò MagnVs De Caelo VenIt heros a VXILI arI humanae vitae maximus ille Deus. Die 22 Septembris. 1729. Cracoviae, typis Jacobi Mátyszkiwicz S. R. M. typographi (1729). folio, kart 15.

Na odwrotnej stronie tytułu herb Szaniawskich na blasze robiony. Przypis prozą Konstantynowi Felicyanowi Szaniawskiemu biskupowi krak. i kancelarzowi Uniwersytetu krak. Poczem mowa miana w dzień uroczystego przeprowadzenia wizerunku Ś. Jana Nepomucena z katedry krak. do kościoła Ś. Wojciecha przez bractwo literac-



kie p. t. Wniebowzięcia N. P. Maryi. Por. niżej: Praesidium.

Jocher 5436. (mylnie Constantin przezwany). Akad. — Czartor. — Jagiell. — Krasińs. —

Ossol. — Zamojs.

— Hospes in urbe metropolitana Cracoviensi P. Onufrius magnus anachoreta, regis Persarum filius, thaumaturgus circa solennem reliquiarum introductionem ex Basilica Cathedrali Cracoviensi, ad ecclesiam S. Adalberti Archiepiscopi Gnesnensis, patroni principalis Regni Poloniae, per Archiconfraternitatem Literatorum sub titulo Assumptionis B. M. V. et S. Joannis Nepomuceni Martyris, invitatus ab universo devoto populo Annō Domini 1741. die 11 Julij per 4 dies perseverante solennitate cum summa veneratione et cultu in numerosissimo concursu adoratus, synopsi, brevique; compendio posteritati per M. Joannem Nepomucenum Awedyk, in alma Universitate Cracoviensi philosophiae doctorem et professorem orbi christiano praesentatus. Cracoviae, typis Universitatis. (1741.) folio, kart nlb. 12. (Z ryciną roboty Labingera z Krakowa).

Dedyk. św. Onufremu.

Kuryer Warsz. 1764. N. 28. — Muczkwows.

Statuta 309. — Wiadom. Warsz. 1765. N. 29, 99.

Krasińs. — Czartor. — Ossol. — Jagiell.

— Memoryał potomności, to iest opisanie porządku w lazarecie krakowskim za bramą nową podczas jubileuszu wielkiego w roku tysiącnym siedmsetnym pięćdziesiątym pierwszym, przez sześć miesięcy, to iest od dnia siódmego miesiąca marca do dnia piątego września zachowanego. Do druku podany roku pańskiego 1751. W Krakowie, w drukarni Michała Jozefa Antoniego Dyaszewskiego J. K. JMCJ typografa. w 4ce, kart nlb. 12.

Dedykacya Michała Awedyka rady i lonhera miasta Krakowa, prowisora lazaretu: proconsuli et consulibus urbis metrop. cracov.

Jagiell. — Ossol. — Warsz. Univ.

— Pantheon veri numinis Dei ter Optimi Maximi, sub titulo SS. Theresiae et Joannis à Cruce ignibus aelianis clarissimum, rosis gentilitiis, illusterrimum (tak) et excellentissimi domini, D. Jo-

annis comitis in Słupow Szembek, supremi Regni Poloniae cancellarii, Graudentinensis, Lubaczoviensis, Capinensis etc. etc. etc. capitanei, fundatoris magnificentissimi, florentissimum; inter solennia consecrationis encaenia, festivo laetitiae publicae plausu: à M. Michaelae Joanne Nepomuceno Awedyk, in alma universitate Cracoviensi philosophiae doctore et professore, celebratum. Anno quō opus salutis humanae, Deus homo fundavit 1730. die 16. Aprilis. Cracoviae, typis Jacobi Matyaszkievicz S. R. M. typographi. folio, karta tyt. 1 i kart nlb. 23.

Na odwrocie tytułu herb z podpisem: Joann.

Frantz Origa del. — Henr. Czech sculp. Crac.

Dedic.: Christoph. Joann. Szembek episc. Varm.

Jocher 9070.

Jagiell. — Krasińs. — Ossol.

— Praesidium universi cracias intertutes D. Joannes Nepomucenus, Sacrae Theologiae et I. V. doctor, canonicus cathedralis Pragensis, thaumaturgus ob servatum Sanctae Confessionis sigillum martyr, famā periclitantium singularis patronus, dum ejus Sacrae Reliquiae ad ecclesiam Divi Adalberti Archiepiscopi et martyris ex Basilica cathedrali Cracov.: ritu solenni introducerentur? Architecta pietate Archiconfraternitatis literatorū et aliorum cultorum erectum et devota panegyri a M. Michaelae Joanne Nepomuceno Awedyk in alma Universitate Crac.: AA. LL. ac philosophiae docto: et profes: scholae B. V. Mariae in circulo Cracov.: seniore, delineatum. Annō quō praesidium ad reparandam salutem humanam, Deus homo factus 1731. die 22. Septembris. Cracoviae, typis Jacobi Matyaszkievicz S. R. M. celsissimi, illustrissimi et reverendissimi episcopi Cracoviensis, ducis Severiae ordinarij typographi. folio, 15 ark. (sign. b<sub>2</sub> i M<sub>2</sub>).

Na odwrotnej stronie tytułu portret X. Jana Lipskiego ozdobiony różnemi emblematami. Rytował Strahowsky Wratislaviae. Przypis prozą łaciń. X. Janowi z Lipia Lipskiemu biskupowi nominatowi Łuckiemu, podkanclerzemu kor., opatowi mogiłskiemu (Clarae Tumbae), proboszczowi generalno-

mu Miechowskiemu, w Chodzieu i Wscho-  
wie. — Sam panegiryk skreślony na  
cześć Ś. Jana Nepomucena częścią prozą  
częścią wierszem nakamiennym. — Por.  
wyżej: Epaminondas.

Jocher 5453. mylnie go zwie: Konstanty. —  
Brown Bibl. S. J. s. 106—7, ma datę  
1731. z polskim tytułem: Kazanie gdy  
relikwie Ś. Jana Nepomucena do katedry  
krakowskiej wniesiono. Powołuje się na  
Kuryera polskiego. Zapewne będzie to  
toż samo.

Czartor. — Jagiell. — Ossol. — Warsz.  
Uniw.

— obacz: Komorowski Ant. Ign.  
(1751) — Reszezyński Jan Jakób (Aplauz  
1696) — Rudzki Wężyk Tadeusz  
(1729) — Varesio (Signat. justitiae  
1760) — Zagajowski Ambroży (Rosae  
1712).

**Awedyk Wojciech (Albert)** obacz:  
Kargolewski Marc. Ant. (Asylum 1729).

**Awedykówna Wiktorya** ob. Biega-  
czewicz Wojciech Kant. (Applauz poet.  
1736).

**Awellinus Jędrzej z Castel Nuovo**  
(1521 † 10 Listop. 1608) obacz: Acta  
canonizat. (1720) — Bernatowicz Krz.  
Józ. (1772) — Chodykiewicz Klemens  
(1753) — Gawłowicz Jan (1713).

**Avernia Petrus** obacz: Vaddingus  
(Annales T. VII).

**Averoult (Davroultius) Antoni** Soc.  
Jesu (1554 † 21 Wrześ. 1614). obacz:  
Major Jan (Zwierciadło przykładów).

**AVERROES (Abu Mulid ben Rasciad)**  
(† 1206). De substantia orbis. Craco-  
viae, Haller, 1510. w 4ce. Ossol.

— ob. Tomitanus Bern. (In prim.  
librum 1562).

**Avicenna (Abensina) Abduhali Elhu-  
sein** (980 † 1036) ob. Gebri (1682) —  
Lublinus Valentinus (1554) — Monta-  
nus J. B. (1556).

**AVILA Franciszek (de) kanonik w  
Beaumont.** Excitator duszny albo prze-  
strogi chrześcijańskie dla życia w każ-  
dym stanie bez obładzenia, ktoby w  
duchu y w prawdzie Pánu Bogu służyć  
chciał światem gárdząc, á grzechu się  
wiárując, barzo wéczesne y pożyteczne.  
Przez doktora Franciszká de Auila na-  
przed po hiszpańsku wezynione, potym

ná włoski język przetożone: náostátek  
ná polski przez X. Symoná Wysockie-  
go Societatis Jesu przetłumáczone. Cum  
gratia et priuilegio S. R. M. W Kra-  
kowie, w drukárni Mikołáia Lobá.  
Roku páńskiego 1608. w 8ce, kart 4,  
str. 355 i rejestru str. 5. Druk gocki.

Dedyk. Janowi And. Próchnickiemu, bisk.  
Kamienieckiemu.

Jocher 4181. T. II. str. 346 i 613.

Branic. — Jagiell. — Ossol. — Warsz.  
Uniw.

— Przestrogi chrześcijańskie dla każ-  
dego ludzi stanu pożyteczne, niegdys  
przez dokt. . . . po hiszpańsku napisane,  
powtórnie po polsku przedrukowane r.  
1752. w Warszawie, w drukarni Schol.  
Piar. w 8ce, 283 str., 5 kart na prze-  
dzie i rejestr.

Przypis. Zofii z Krasińskich Lubomirskiej,  
województ. Lubels.

Jocher 4193.

Czartor. — Ossol.

**AVILA Jan z Almodovar** (1501 †  
1569). O świątobliwości y obowiązkach  
kapłanów, xięga trzecia w rzeczy sto-  
sowaney do nich: nayprzód przez dwa  
kazania X. J. d'Avila y przestrogi jego  
zbawienne, powtóre przez porządek ży-  
cia po kapłańsku zachować się mają-  
cego, potrzeccie przez naukę o mszy  
świętey i o paciierzach kapłańskich.  
Wilno, 1782. w 8ce. Obacz: Compaing  
(O świątobliwości xiąg troje).

**Avis économiques aux citoyens eclai-  
rés de la Republique de Pologne** ob.  
Baudcau Mik. (Lettres historiques sur  
l'état actuel de la Pologne 1771).

**Avis au public.** Avec permission de  
S. A. Mgr. le Grand Mareschal de la  
Couronne, sur l'approbation de M. Ga-  
gatowicz Conzeiller et Medicin ordinaire  
du Roi. Du 18 Juin 1777.

— divers. Warszawa, 1782. w 8ce.

Dodawano też: Supplement à la feuille des  
Avis divers N. XV. — N. XVIII. (30 Sept.  
21 Octobr.).

— Toż. Roku 1783. Varsovie.

— Toż. Le bureau d'indication est  
chez P. Dufour imprimeur du Roi á  
Varsovie, priuilegié pour les Annonces.  
Varsovie, 1784. w 8ce, po 1 arkuszu.

Raz na tydzień w Sobotę wychodziły w je-  
zykach francuskim, polskim i niemieckim.

Warsz. Uniw. (ma od N. 32 do 41).

— aux Polonois relativement à la conduite toute nouvelle de la Russie à leur égard. B. w. m. i. r. (Warszawa, 1788). w 4ce, kart 4.

Przeciw nocie Stackelberga z 5 9-bra 1788. Akad. — Ossol. — Jagiell. — Zielińs. — Petersb.

— ob. Bono Ant. (est arrivée).

**Avisen** ob. Beschreibung (1657).

**(Aviser)**. Af den 22 Majj ankompe Nya Aviser Anno 1656. B. m. w 4ce, str. 4.

Odnosi się do wojny polsko-szwedzkiej.

**Avisi** et lettere ob. Barezzo Barezzi (1606).

**Aviso**. Ifra Tyskland, Ungern, Turkiet, Polen, Italien, Franckrijket, och Andre Orter. Anno MDCXXXIV. w 4ce, str. 8.

Z miesiąca Kwietnia roku 1634.

**Awizki** czyli doniesienia tygodniowe. Warszawa, P. Dufour, 1786.

**Awizy** z Grodna z Sejmu 6 Februarii i 27 Januarii 1679.

Przyjacieli ludu Rok XI. 1844. s. 103 i 118.

— różne cudzoziemskie z poczty i extraordinareyne o wziętej Budzie. Z Krakowa 14 Septembr. 1686. folio, k. 1. (Zarazem:) Z Krakowa 21 Septembr. 1686. Relacya i opisanie sposobu przez który expugnowana forteca Buda od wojsk Cesarza J. M. folio, k. 1.

Jagiell. — Przeźdz.

— wszelakie za osobliwszym przywilejem króla J. Mei drukowane w Krakowie, 1696. w 4ce. Przeźdz.

— warszawskie, lwowskie y gdańskie z Krakowa wydane 17 Augusti 1697. w 4ce, k. 1.

Są w miejskiem archiwum we Lwowie. — Osnowę podaje Przegląd bibliograficzno-archeolog. 1881. N. 9. s. 439—440.

— Grodzieńskie, item z Brześcia, ze Lwowa, z Krakowa d. 13 Decembris 1698. w 4ce, k. 1. Jagiell.

— różne cudzoziemskie r. 1698. w 4ce.

— Toż. z r. 1699. w 4ce.

— Z Warszawy, z pod Rygi, ze Lwowa. W Krakowie, 17 Julii 1700 wydane. w 4ce, 1 k. (Zarazem:) Wiadomości różne cudzoziemskie. W Kra-

kowie 17 Julii 1700. wydane. w 4ce, karta 1.

Jagiell.

— (krakowskie) 1702. w 4ce.

Przeździec.

— ob. Contynuacya (1699) — Dyaryusz (1698) — Relacya (1697—8) — Wiadomości różne.

**AVRIL Filip**, Soc. Jesu. Podroz do roznych kraioy Europy i Azyi przez misyjonarzy S. J. w roku 1690. odprawiona koncem odkrycia nowey drogi do Chin. Zamyka w sobie wiele ciekawych uwag fizycznych, geograficznych i historycznych, z opisaniem Tartaryi W. Przypisana Stanisławowi Jabłonowskiemu hetmanowi W. Kor: tłumaczona z francuzkiego przez X. Remigiusza Ładowskiego S. P. W Warszawie, u P. Dufour, konsyliarza nadwornego J. K. Mei, dyrek: druk: korp: kad: M.DCC.XCI w 8ce, 2 k. i str. 328.

Jagiell. — Czartor. — Ossol. — Uniw. lwow.

— Reize door verscheidene Staten van Europa en Azië als Turkyen, Persien, het Zuider-Tartaryen, Muscovien, Poolen, Pruisen en Moldavien, gedaen zedert den Jaare 1684—1692. Uyt het Fransch door H. v. Quellenburgh. Utrecht, 1694. w 4ce z ryciną.

— Voyage en divers états d'Europe et d'Asie entrepris pour decouvrir un nouveau chemin à la Chine, contenant plusieurs remarques curieuses de physique, de geographie, d'hydrographie et d'histoire avec une description de la Grande Tartarie et les differens peuples qui l'habitent. Paris, 1692. w 4ce, kart 10, str. 406, rejestr, 1 mapa i 3 ryciny.

Z portretem Stan. Jabłonowskiego, wojewody i gener. ruskiego rytow. (Picart Romanus fecit 1691). Dedykowane temuż Jabłonowskiemu. Czartor.

— Toż. Paris, chez Jean Boudot 1693. w 12ce, k. 10, str. 342, k. 1.

Dedyk. a Mr. Jabłonowski palatin et general de Russie. Jagiell.

**AVRILLON Jan Chrzciec. Elias**, zakonowi św. Franciszka de Paula (1652 † 1729). Rok miłości Boskiej z pieni świętych na każdy dzień roku przez affekta rozłożony, przez Wielebnego Oyca Jana Eliasza zakonu S. Franciszka

de Paula potreciraz (sic) do druku w roku pańskim 1719 podany, a teraz z francuskiego języka na polski przez zakonnice Nawiedzenia Najsświętszey Maryi Panny klasztoru Krakowskiego przetłumaczony. Roku pańskiego 1767. W Krakowie, w drukarni Seminarium biskupiego akademickiego (1767). w 4ce, kart 7, str. 379.

Dedyk. Karolowi Wielopolskiemu, chorążemu koronnemu.

Czartor. — Jagiell. — Ossol. — Warsz. Uniw. — X. Polkows.

— Sposób odprawowania świętobliwie czasu adwentu, gdzie się znajdują na każdy dzień duchowne ćwiczenia, uwagi, affekta, zdania z Pisma św. y Oyców ŚŚ. y punkt o wcieleniu Chrystusowym, przez W. Xiędza Awrylona zakonu św. Franciszka a Paulo na polski język z francuzkiego przetłumaczone r. p. 1776. Za dozwoleńiem zwierzchności. W Warszawie, w drukarni XX. Schol. Piar. 1777. w 3ce, k. nlb. 7, str. 517. Jocher 6579. Warsz. Uniw.

**Avvisi de' gran d' anni che hanno patito la Moldavia e Podolia per li gran freddi e acque del presente anno 1678.** E la gran strage et uccisione tanto d'huomini, come di animali, seguita in quella provincia. In Pavia, Torino, Firenze et in Todi, per il Faustini, con lic. de Sig. Sap. 1678. w 4ce, kart nlb. 2. Czartor.

— (Dagli) di Mantova del di 31 Dicembre 1683. s'hanno le sequenti particolarità. In Sienna, nella stamperia de publico 1683. w 4ce, k. nlb. 2.

Z Krakowa wiadomość o Polsce i o królu w Wiedniu. Czartor.

— Tenże tytuł: .... il di 10 Dicembre. w 4ce, kart 2. Czartor.

**Avviso della gran vittoria 1605.** ob. Zygmunt III.

**AXAK Gabryel.** Aristae logicae in fertilissimo Lycei Sarmatici agro per generosum Gabrielem Axak collectae, et publicè in augusta D. Vladislai Jagellonis aula ad discutiendum propositae assistente sibi excellen. M. Stanislao Wiczorkowsky Collega majore, canonico S. Annae, cursus philosophici

Vladislauiani professore, permissu magnifici D. Rectoris. Anno post Deum hominem factum 1645. die 24 Septembris, hora 19. Cracoviae, in officina Christophori Schedelij S. R. M. typ. (1645). w 4ce, str. 28.

Dedyk. Joanni Zamoyski, Kalus. Rzeczyc. Capit.

Na odwr. k. tyt. herb Zamojskich i 8 wiersz: In stemma illustr. domus Zamosciae, pod którym podpisany: Nicolaus de Ostrorog, Regni pocillatorides.

Jagiell. — Ossol. — Uniw. lwow.

**Axak Stefan** ob. Mirowski Paweł (Symb. epit. 1630).

**AXAN Michał.** Mortuus in vita et vivus in eadem morte fuisse B. Stanislaus Casimiritanus sacerrimus ordinis S. Augustini canonicorum Lateranensium professus canonicus presbyter Regni Polon: Academ: Crac: urbisq'; Casimiriae ad Cracoviam singularis patronus et miraculis celebris incidente sacrata sibi feria hospitanti gravissimorum virorum frequentia in templo Sanctissimi Corporis Domini ex miraculo Augusti fundato impellente debita veneratione per M. Michaelem Axan AA. LL. et philosophiae doctorem et profes. promulgatus. Cracoviae, Anno Dni 1766. die 3 Martij. Cracoviae, 1766. Ex prelo typographico Seminarii Episcopalis academico Dioecesano. w 4ce, str. 24.

Dedyk. Jos. Sawicki eccles. paroch. Neoforensis praeposito.

Jocher 5296. 5496. — Muezk. Statuta 417. Dzików — Ossol.

**Axiomata** Christ. philosophiae ob. Manni Jan Bapt. (1709, Chrześcijańs. filozof. 1744).

— oeconomica, politica ob. Richter G. (1615).

**Axis** ad fastigium Paul. Joan. Wojewódzki ob. Balięki Jan St. (1691).

**AXT Samuel,** Fraustadio Polonus. De locustis biblicis sive de avibus quadrupedibus, dissertationem philologicam primam submittens. Praeses M. Jo. Casper Faber, respondens Samuel Axt, Fraustadio Polonus, die 31 Decembr. 1710. Vitembergae, Schroedter, 1710. w 4ce, kart 8.

— Jesu Christo favente, auspiciis Rectoris Academiae magnificentissimi serenissimi principis regii ac Domini Domini Friderici Augusti electoratus Saxon. heredis etc. etc. de... [tu tytuł hebrajski]... sive de avibus quadrupedibus ex Levit. XI. com. 20, 21 et 22 dissertationem philologicam alteram in illustri ad Albim academia A. O. R. 1711. d. 25 April. publicae eruditorum ventilationi exponet. Praeses M. Jo. Caspar Faber Hohenbuca Lusatus, respondente, Samuele Axtio Fraustadio Polono, philos. et SS. Theol. cultore. Vitembergae, ex officina Christiani Schroedteri, Acad. typogr. 1711. w 4ce, kart 8. (od ark. C. do D<sub>4</sub>). Czartor. — Jagiell.

**AYALA Lopes Pedro.** Cronica del rey don Pedro. Sevilla Meynard Ungut et Estanislao Polono. 1495. folio.

**Aychler** ob. Aichler.

**Ayn Georgius Henricus** ob. Schultz Georgius Petrus (Ad stabilitam harmoniam vitae et mortis).

**AYRERUS Georg. Henr.** Profes. jur. Göthing. (ur. 1702 † w Meiningen 1774). Animadversiones ad historiam Lechi.

Umieszczone w III. części dzieła Józ. Alex. Jabłonowskiego p. t. Lechi et Czechi adversus scriptorem recentissimum Vindiciae. Lipsiae. 1771. Ob. (Acta Societatis Jabl. tom I).

— Hermanus Slavicus brevi delineatione adumbratus a Georgio Henrico Ayre. Göttingae, sumptibus Victorini Bossiegel 1768. w 8ce, kart 8, str. 128.

Dedyk. Ferdinando duci Brunsvicensi ac Luneburgensi. Czartor. — Jagiell.

— Opuscula varii argumenti. T. I—II. Göttingae, 1746 i 7.

Encykl. Orgelbr. I. 116. — Heyne Chr. G. Programma, memoria Goetting. 1775. — Betrachtungen von d. Würde e. Schullehrers. Kiel. 1779.

**AYRMANN Christoph Friedrich** (ur. 1695 † 25 Marca 1747). Oratio gratulatoria s. fortuna aurea Augustorum Saxoniae ex connubio Friderici Augusti cum Maria Josepha. Wittebergae, 1719. w 4ce.

Bericht von Fr. Ayrmann 1734. — Strieder Die Hessischen Gelchrte 1785.

**Azaryasz** ob. Musiałowski X. Wojc. (1776).

**AZARYCZ Leonard.** Manifest od ur. ... z oblaty warszawskiej na dniu 14 List. przed komunikacją Ur. Pinińskiemu, podstaroście grodzk. łuckiemu in autentico wysłany. Warszawa, d. 14 9-bris 1776. folio, str. nlb. 3. Krasińs.

**Azarycz Ludwik** obacz: Trembecki Stan. (Syn marnotrawny 1780).

**Azbuka.** Supraśl. 1781.

— sławenskaja ob. Zyzani (Tustanowski) Laurenty (1596).

**AZEDO (R. P. D.)** Cracoviens. Collegii studiorum super manutentione studentium. Veneris 4 Julii 1777. Romae, ex typogr. Rev. Cam. Apost. 1779. (Bez osobn. tyt.) folio, kart 2.

W sprawie Cyryla Duchowskiego.

Warsz. Univ.

— Cracoviens. Exemptionis super circumscriptione Lunae 23 Junij 1777. Superiorum permissu. Romae, ex typographia Reverend. Camerae Apostolicae 1777. folio, kart 2. Ossol.

— Cracoviens. Collegii studiorum super pertinentia censuum. Roma, typ. Reverend. Camerae Apostolicae. 1779. folio mniejsze, kart 5.

O czynsz do kościoła św. Jadwigi w Krakowie.

Warsz. Univ.

— ob. Decisio Rotae rom. (ratione conv. Miechoviens. 1777).

**Azelt J.** rytownik ob. Gerhard (Rozmyślania 1683).

**Azoletta Zadoski** ob. Howell (1798).

**AZON Filip.** Academia funebre nel giorno anniversario della morte di Maria Clementina regina nella gran Brettagna, recitata nella gran sala del collegio Urbano alla presenza del Sagro collegio delli eminentissimi e reverendissimi Sig<sup>ti</sup> Cardinali della S. R. C. per commandamento della Sagra Congregazione de propaganda fide. Transportata dall' idioma latino nell' italiano dall' abbate Filippo Ortenzio Fabri P. A. e dedicata all' illustrissima et eccellentissima signora, la signora D. Isabella Aquaviva Strozzi duchessa di Forano. In Roma. Nella stamparia del Chracas

presso S. Marco al Corso 1737. folio, str. VII, i 62 i 1 rycina (prócz winietek w texcie).

Czartor.

— Parentalia in anniversario funere Mariae Clementinae Magnae Britanniae etc. Reginae habita in aula maxima Collegii Urbani coram sacro Collegio eminentissimorum, et reverendissimorum DD. S. R. E. Cardinalium jussu sacrae Congregationis de propaganda fide auctore Philippo d'Azon Romano in eodem Collegio Eloquentiae professore. Romae, 1736. typis Sacrae Congregationis de propaganda fide. Superiorum facultate. folio, str. 38.

Objmuje: Oratio. Na str. 12: Carmen. Na str. 13—25: Elegia, Ecloga, Epistola (Tibris ad Vistulam), Ode. Na str. 26: Elogia quibus Mariae Clem. virtutes variis collegii Urbani linguis indicantur (hebraice, graece, arabice, syriace, armenice, caldaice, coptice, turcice, polonice, ruthenice, teuthonice, hungarice, georgiane, slavonice, suece, malabarice, graece, illyrice, epirotice, hollandice, tartarice).

W texcie kilka rysunków, które „Dominicus Muratori inv. et delineavit.“

Ciampi Bibl. Crit. I. 103. — Załuski Bibl. s. 27.

Czartor. — Jagiell.

**AZPURN (R. P. D.)** Cracoviens. decimarum pro Illmo D. Mathaeo Blendowski praeposito Rusiczen. contra Illum D. Joannem Linowski haeredem nec non incolas villae Gorka facti. Romae, typ. Bernabo 1760. małe folio, str. 16.

Dotyczy sporu, czy dziesięcina ma być płaconą w naturze czy w monecie.

Warsz. Uniw.

— Cracoviens. decimarum pro Illmo D. Mathaeo Blendowski praeposito Rusiczen. contra Illum D. Joannem Linowski haeredem nec non incolas villae Gorka facti. 6. Romae, typ. Bernabo 1761. folio mniejsze, str. 8.

Warsz. Uniw.

— Cracoviens. decimarum super reservatis pro Rmo D. canon. Josepho Grodzicki contra Rev. Dominum Antonium Kosiński curatum in Gdow. M. Responsio cum Summario in calce. 29. Romae [Rok i drukarnia odcięta przy oprawie]. folio mniejsze, str. 8.

Ks. kanonik Grodzicki upomina się o dziesięciny 6 wsi będących w granicach parafii Gdowskiej.

Warsz. Uniw.

**Aztiz** paraucsolatnak a hit ágazatinnak ob. Dévai Mat. (1544).

**Azub** ob. Wybór (roztrotny 1782).

**Azulewicz.** Apologia tatarów. 1630.

Pisał przeciwko Piotrowi Czyżewskiemu, który w dziele p. t.: Alfurkau (1616) obwinia Tatarów o czary i zbrodnie.

Encyklop. powsz. Orgelbr. II. str. 564. — Czacki Dz. II. 134, 140 mniema, że to pseudonym.

— ob. Czyżewski Piotr (Alfurkan tatarski 1616).

**Azya** ob. Avril Filip (Podróż 1791, Voyage 1692) — Bohomolec Fr. (1756) — Hołyński (Az. Państwa 1791) — Juniewicz S. J. (1756) — Kadmus z Miletu (Azya mniejsza 1783) — Łubiński Władysław (1740) — Tłuczkiwicz Jan (Azyat. sułtani 1737).

## B.

**B. A. K.** obacz: Stanisław August (Pasterz).

**B. B.** Soc. Jesu. Wiersz Ignacemu Karniewskiemu stoln. Różańsk. w dzień imienin d. 31 Lipca 1787. w 4ce.

Krasińs.

**B. B. E.** ob. Bohrin El. Barb.

**B. F.** Ad Thadaeum Kościuszk, manes Polonorum.

Czterowiersz łaciński, po którym następuje drugi czterowiersz łaciński z tym napisem: Ad Urbem Varsaviam, seu Neo-Louis-Bourg. [z podpisem: F. B. — Po tem następuje też po polsku z podpisem: X. S. M.]. B. w. m. i r. (Warszawa około 1794 r.) w 4ce. str. 1.

Branic.

**B. G.** Palma (Olympiaca) post felicem vitae cursum perillustris et admodum reverendi Domini D. Joannis Baranowicz, sacrae theologiae doctoris ecclesiarum insignis collegiatae Sandomiriensis canonici, parochialium Wieliciensis, Żarnovecensis praepositi, legitime certantis cessantisque die 28 mensis Martii Anno Domini 1722. Ab intimo amico suo G. B. magno ejus nomini oblata. B. m. dr. folio, 2 karty.

Jagiell.

— ob. Astraea redux (1728).

**B. J.** Series Episcoporum Varmiensium cum eorum insignibus, autore J. B. Typis monasterii Olivensis, 1681. w 4ce, 5 ark.

Jocher 9199.

Ossol.

**B. J.** Letzte ehren-Gedächtniß-Rede, welche bey dem Leich-Gepränge des weyland Hoch- Edel- Gebornen Ritters und Herrens, Herrn Adam von Lossens, auff Gross-Osten und Quaritz, Ihro Röm.

Kaysrl. und Königl. Majtt. unter dem Hochlöblichen Curassirer-Regiment, Ihro Excell. Herrn Feldmarschall Lieutenant Graffens von Dünnewald, Wohlverdienten eltisten Ritt-Meisters, ablegen und hernachmals übergeben muste J. v. B. Zur Lissa druckts Michael Buck, 1684. w 4ce, str. 11.

Wrocławs.

**B. J.** Wiersze od nayostatnieyszego sługi Matki Najswiętszey w Częstochowskim kościele cudami y łaskami słyńącey, nie poetycznie ale naturalnie napisane, niech będą na Jey chonor po świecie publikowane, dla większey Jey eczy y chwały y uszanowania. folio, str. 3.

Zapewne w połowie 18 wieku. Na końcu położone głoski J. B. — Zaczyna się: Ach Matko w Częstochowie Najswiętsza Marya!

Jocher 8821.

**B. J.** Do JW. Karola Wodzińskiego starosty grodowego ziemi Nurskiej w dzień przybycia z Warszawy do Suchy, po wysiedzeniu więzy pół roku 1790. w Maju. w 8ce, kart 2. (wierszem).

Akad.

**B. J.** ob. Białoboek Jan — Boczyłowicz Jak. (Cztery części świata 1691).

**B. J.** rytownik ob. Bielski M. (Kronika 1564).

**B. J. C.** rytownik (1556). ob. Rej M. (Kroynika albo Postilla 1571).

**B. M.** Eloge historique ob. Barail (1781).

**B. M. F(rater?)** sztycharz ob. Bardziński Al. (Profunda 1681) — Missae (1648) — Theoremata (1671) — Wiśniowski P. T. (Fasciculus 1732).

**B. N.** ob. List.

**B. P.** Ad Adamum Conarski amplissimum dioecesis Posnaniensis episcopum. P. B. Carmen. Anno 1564. B. w. m. dr. w 4ce, kart 6.

Autor wróży mu świetno rządu owczarnią.

Jeden Rzym może iść oporem jego dobrym chęciom, ale nie powinien się mu poddawać.

Wierzbowski II. N. 1411. Czartor.

**B. P.** ob. Wereszczyński Józef (Gościeńce 1585).

**B. S.** (urodz. 1715). Grunt wiary chrześcijańskiej, to iest summowne objaśnienie katechizmu małego, k'woli młodzi pobożney w nabożeństwo chrześcijańskie pilno się zaprawiający, w krótkich pytaniach y zrozumitelnych odpowiedziach zebrane y do druku podane od I. P. S. S. B. W Królewcu drukował kosztem swoim Jan Henryk Hartung. Roku pańskiego 1744. w 8ce, kart 4, str. 153.

Dedyk. latorośli domu Ottenhauzowskiego. Czetwert. — Jagiell. — Warsz. Uniw.

— Pałac dusze chrześcijańskiej o wielkich salach t. i. modlitwy y wstępienia w rozmaitych tak publicznych jak y prywatnych, cielesnych y duchownych, doczesnych y wiecznych potrzebach, wielce nabożne y gorliwe, z łacińskiego języka na polski przetłumaczone, dla chwały bożej, a dla zbawionego dobra Syonu Pańskiego do druku podane od I. P. S. S. B. W Królewcu, drukował swoim kosztem Jan Henryk Hartung. Roku pańskiego 1744. [Tytuł wydany w 4ce na dwóch stronach] w 8ce, k. tyt., k. 5, str. XXXI. 316 i Plan pałacu abo registr od str. 317—320.

Dedyk. Bogusł., Kazimierzowi, Marcianowi, Stefanowi, Józefowi Ottenhauzom, podkomorzycom derpskim.

Oryginał p. t. Enchiridion precum, wyszedł w Londynie 1715. „tego samego roku, gdym się ia jeszcze urodził“, pisze tłumacz w dedykacyi.

Warsz. Uniw. — Czetwert. — Jagiell.

— Zegar myśli chrześcijańskich, to iest medytacye abo rozmyślania święte y nabożne, którymi człowiek chrześcijański zabawiać się powinien słysząc zegar biący, niegdys przez X. K. Z. K. Z.

K. S. D. B. R. wydane, a teraz nieco augmentowane, od omyłek drukarskich oczyszczone, y świeżo do druku podane ku chwale Boga w Troyey S. iedynego, y pomnożeniu kościoła Jego od I. P. S. S. B. W Królewcu, drukował kosztem swoim J. H. Hartung, Roku 1744. w 8ce, kart 5, str. 124.

Dedyk. Dorocie z Ottenhauzow Grabowskiej starościeiny Jakimowickiej, Krystynie Cedrowskiej, i starościeiny Bobruyskiej, Zuzannie Pakoszowey stolnikowey Kowieskiej, Jadwidze Pakoszowey majorowey.

Wydawca B. S. pisze, iż znalazł książeczkę w wielkiem zarzuceniu wydaną od lat stu, a może i dawniej, bo dedykowaną Xźnie pannie Ludow. Karolinie Radziwiłłownie, jeszcze ówczas młodej. Początku i tytułu książki brakło. Temu przedrukowi dał tytuł: Zegar — Pierwsza edycya dziś nie znana. — Zegar ten podzielony jest na godzin 12.

Warsz. Uniw. — Jagiell. — Czetwert.

**B. X. A. L.** ob. Jan Boży (1690).

**Baal Jakob Hattarim** ob. Deah Johel (1625).

**Baar** ob. Relazione (b. r.).

**BAAZEL** Jan X. Obraz mary, albo prawdziwy kontrafet ubogiej osierociałey wdowy na pogrzebie przeznaceny y bogoboyney matrony Jey Mości Pannie Crystynie Härtmannowey, urodzoney Tokarskiej sławney pamięci Jego Mości Pana Jana Daniela Hartmanna kupca y obywatela Wileńskiego, faktora Jego Krolewskiej Mości, przytem też dobrze zasłużonego seniora kościoła Wileńskiego Aug. Confess. invar. najmilszey pozostałey wdowy: Z książki Ruth cap. 1. v. 20. w Wileńskim kościele Anno 1686 10 Febr. w wielkiej frequencyy zacnych audytorów kazaniem wymalowany przez X. Jana Baazela pasterza y kaznodzieię niemieckiego y polskiego Augspurskiej Confessiey w Wilnie, szkoły tameczney inspectora. W Toruniu, drukował Christian Bekk w roku 1687. w 4ce, sign. E<sub>3</sub>.

Przypis synom, córom i wnukom zmarłego. Dziennik Warsz. 1851 r. N. 259.

**Baba chorniaca.** Komedya.

Katal. księg.

— ob. Matłaszewski Prokop (abo inwentarz).



**BABATIUS Joach.** Christliche Leichpredigt. Uber den tröstlichen Spruch Pauli Christus ist mein Leben, und Sterben ist mein Gewin. Phil. 1. V. 21. Bei ehrlichem und volkreichem Leichbegängniß des Weylaud Ehrenvesten und Wolgelarten Herrn Walerii Hertzbergeri Philosophiae und S. S. Theologiae studiosi. Welcher auff der löblichen Universität Königsberg den 8 Novembris des abgewichenen 1641 Jahres des Morgens zwischen 3 und 4 in noch blühender Jugend sanfft und selig im Herren entschlaffen und den 10 ejusdem im Thumb zur Erden bestätigt worden. Gehalten und auff Begehren der H. Anverwandten zum Druck übergeben von M. Joach. Babatio, Diacono der Thumbkirchen in Kneiphoff. Gedrukt durch Johann Reusnern im Jahr 1642. w 4ce, sign. A<sub>3</sub>—F.

Wrocławsk.

**BABECKI Andreas.** Oratio funebris quam in supremo et luctuoso officio Serenissimi Domini D. Joannis Alberti, Poloniae et Sveciae principis, S. R. E. cardinalis, eminentissimi, Episcopi Cracovien: Ducis Seueriensis, pompae sepulchrali nobilis Andreas Babecky eloquentiae et philosophiae in Academia Cracouien. studiosus, cum debita animi submissione obtulit. (Na końcu:) Cracoviae, in officina Francisci Cezarij, Anno 1635. w 4ce, kart 11.

Dedykacya: Andreae Szyskowski, Sholastico (sic) Cracouien. Archidiacono Zabiehoycęu. Praeposito Ilzeu. Cantori Ploceu. S. R. M. secretario.

Na odwrotnej stronie tytułu herb Szyszkowskich, pod nim 6 wierszy łac. podpisał Krzysztof Skotnicki student poetyki. — Zadnych szczegółów do żywota kardynała. Wiszniews. IX. 278.

Jagiell. — Ossol. — Czartor. — Chreptow. — Uniw. lwow.

**BABECKI Marcin.** Oratio qua illibatum Virginis purissimae conceptum non illibatum nullo pacto potuisse fieri in oede sacra insigni Collegiata Zamoseensi, coram amplissimo clarissimorum virorum conventu Martinus Babecki Rhetorices auditor sub assistentia Adalberti Ignatii Kobylański anno 1777,

idus Decembr. declaravit. Typis Univ. Zamoseensis. w 4ce, str. 14.

Dedyk. do Jerzego Mniszcha kaszt. krak. Branie.

**BABECKI Paweł X.** Bernardyn. Złote żniwo z nieśmiertelney sław y pochwał krescency, z dojrzałego w cnotách y heroicznych dziełach życia Jaśnie Wielmożnego Jego Mości Paná Macieia Krzyckiego kasztelanica Nakielskiego ná rodowitym przeswietnego domu polu zebrane, á ná supplement w przyiaznym życiu osierociałey Jaśnie Wielmożney Jeymości Pani Annie z Swinarskich Krzyckiej, kasztelanicy Nakielskiej w kościele Wielebnych Oyców Bernardynów przy funebrałnym akcie, y frekwencyi poważnego audytorá, przez X. Pawła Babeckiego káznodzieię ná ten czas ordynaryusza konwentu poznaiskiego, prowinyi Wielkopolskiej obserwantá oddane roku pańskiego 1738. W Poznaniu, w drukarni akademickiej. folio, kart nlb. 16.

Na odw. tytułu herby Świnarskich i Krzyckich, a pod niemi 16 wierszy pols. Przypisał prozą kasztelanicy Nakielskiej. Kazanie napisane po polsku, lecz przeplatane łacińskimi zdaniami — polszczyzna niegodziwa.

Akad. — Jagiell. — Ossol. — X. Polkowski — Raczyńsk.

**Babel turris** obacz: Pauli Gregorius Polonus (b. r.) — Severinus Frater (Theatrum 1597).

**BABICKI Walenty.** Splendor eruditae Virtuti IV. VV. DD. primae Laureae Candidatorum. Ex multiplici stellarum firmamenti specie inclarescens. Et dum in alma Universitate Cracoviensi, ab illustri clarissimo et admodum reverendo Domino D. M. Petro Filipowski, philosophiae doctore et professore, Collega minore, Universitatis Syndico, ritu solenni AA. LL. et philosophiae baccalaurei renuntiaurentur; a Valentino Babicki ejusdem Laureae candidato, affectus et gratitudinis ergo applausu poetico demonstratus. Annò quò Lumen Increatum Salvator generis humani orbi inclaruit 1749 die 19 mensis Novembris. Cracoviae, typis Universitatis 1749. folio, kart 6.

Dedyk. Nicol. Janowski Canon. Luceor. — Dalej oda do św. Jana Kantego. — Za panegiryki dziekuje Józef Grzybiński. — Na odwrocie tytułu herb Janowski. Jocher 1561. — Juszyńs. I.

Jagiell. — Ossol.

**Babicz Jakób** ob. Skoryna Franciszek (Poczynajet sia knyha 1525).

**BABIELSKI Waleryan.** Zbiór przynajgodniejszych kazań y przemów publiczniejszych. Część I. W Częstochowie 1782.

Notat. Haana.

**Babienie obacz:** Kostrzewski Jakób (1774) — Nauka położna (1790) — Różański Jan (1788) — Steidele Rafał Jan (Księga o sztuce (1777).

**BABILONOWICZ Paweł X.** Metamorphosis ad gloriam, VI. V. V. DD. primam in artibus liberalibus et philosophia Lauream, in alma Universitate Crae: capessentium, quam dum per manus Clarissimi Excellentissimi et admodum Reverendi Domini M. Mathaei Josephi Kolendowicz, philosophiae doctoris, Collegae majoris vocati, et ordinarij, in Collegio minori, pòseos professoris, ritu solemnem in Almo Divi Jagellonis Lyceo, ad inclytam magnorum hospitum coronam, recipere, plaudente fratrum honorum, Paulo Laurentio Babilonowicz, in ecclesia parochiali Wielicensi praebendario, ibidemq'; mansionario, ejusdem Laureae primae Candidato opere poetico, evulgata. Annò quò admiranda metamorphosi Deus homo factus est 1720 die 23 Marij (tak). Cracov., typis academicis (1720). folio, kart 8.

Na odwrotnej stronie karty tytułowej miedzioryt herbu (Baranowicza?) pod kardynałskim kapeluszem.

Dedyk. D. Joanni Baranowicz Sacr. Theol. et juris utriusque doctori. — Następuje oda do św. Jana Kantego. Egzaminatorzy: Franciszek Pluciński, Jak. Sarnecki i Mat. Józ. Kolendowicz — Laureaci: Jan Kanty Sakacki, Paweł Gołkowski, Kaz. Jarmundowicz, Karol Konratowski, Mat. Włochowski. — Za panegiryki autorowi dziękuje wierszem J. K. Sakacki.

Juszyński I. 10. daje temu tytuł polski: Przeobrażenie do chwały, 1720.

Jagiell. — Ossol.

**Babinowski Mateusz** Sacra Falerna ob. Święciecki G. (Theatrum S. Casimiri). Juszyński Dykc. I. s. 10.

**Babin** ob. Beschreibung (1654) — Chwałkowski M. (Singularia 1696) — Essais (1762) — Kmita Ach. (Monogamia 1617) — Nosce te ipsum.

**Babiński Alexander** ob. Radziwiłłowa Regina (Supremus honor 1637).

**Babiński Jerzy** ob. Radziwiłłowa Regina (1637).

**BABISKI Szymon Hiacynt**, filozofii dr. i professor w Akad. krak. Ternio gratiarum gentilitia Cruce, illustris ac magnifici Domini D. Michaelis de Szczepánów Szczepanowski dapiferi Zytomiriensis signatus, dum D. Agnetis de Monte Politiano introductio ad ecclesiam ordinis praedicatorum insignis Conventus Bochnensis, sumptu ejusdem illustris ac magnifici Domini ex antiquis parictinis relevatam, solenni instituere tur apparatu per M. Simonem Hyacinthum Babiski, in alma Universitate Crae: philosophiae doctorem et professorem panegyricò cultu celebratus. Anno Domini MDCCXXVII. die 7 Septembris. Cracoviae, typis Universitatis (1727). folio, 5 ark.

Na odwrotnej stronie tytułu herb Szczepanowski i pod nim 6 wierszy łac. Przypis temuż Szczepanowskiemu prozą; cały panegiryk także prozą. Wystawia zasługi Szczepanowskiego za wzniesienie własnym nakładem na dawnych ruinach nowego kościoła dla OO. Dominikanów w Bochni, kiedy także obraz św. Agnieszki został wprowadzony. Pisze, że blisko przed czterema wiekami kościół w Bochni wystawiony był kosztem skarbu królewskiego. ob. Nechrebecki And. (Anchora 1724).

Jagiell. — Ossol. — Zamojs.

**BABSKI Dymitr.** Treny smutku i żałości, o przemianie dziwny morowego powietrza. W Krakowie, 1677. w 4cc. Juszyński Dykc. I. s. 10.

**Babuk** obacz: Voltaire (de) Arouet (1785).

**Baby** (akuszerki) ob. Babienie — Nauka położna (1790).

**Babycza** rzeka ob. Wiadomości (o potyczce 1708).

**Babymoiski** starosta obacz: Bericht (1656).

**BABZIHN Michał.** Schertz und Ernst auff die Zusammengebung Hn. Georg Blümigks und Benigen Brüeckmann

von Michael Babzihn. Thorn, Joh. Coepselini 1670. w 4ce, str. 4.

**Bacarlin Petrus** ob. Węgierski Andrzej (Epithalamia 1629).

**BACCELINI Matteo.** Aforismi politici e militari, ne'quali si dimostra come il Principe e la Republica s'ha da governare colla militia, e l'arte di creare un esercito, d' armarlo, esercitarlo, alloggiarlo, e condurlo alla giornata, il modo di edificare terre e fortezze, come si possano espugnare e difendere, nuovamente posti in luce e dedicati al Gran Maresciallo di Polonia. (Datowane:) à Paris chez Jean de l'Haise; rue Saint Jaques près le lion d'argent, 1610.

Wspomnianym marszałkiem W. Koron. był Zygmunt Myszkowski margrabia Mirowski, któremu przypisał swe dzieło podpisany na końcu: Frate Matteo Baccelini.

Żebrański Bibliogr. matemat. str. 242. — Ciampi Bibliogr. I. 2.

**BACCHUS** orbis Dominus ipsis Bacchanaliorum ferijs comicè ab ipsa pueritia, ad usq'; senectam et tumulum deductus et J. P. M. P. N. Dominis, item famatis, honoratis, laboriosisq'; viris etc. etc. etc. quicumq'; vel sub hedera, vel sub quouis alio signò Baccho militant, et cremato, cerenisiae, mulso, vino, cretensi, ungarico, hispanico, gallico etc. etc. addictissimi sunt, dedicatus. — Viuite sed fati memres tumuliq'. paterni. — Varsaviae, apud viduam et haered. Petri Elert S. R. M. typogr. 1644. w 4ce, kart 4.

Dyalog, program po łac. i po polsku.

Jagiell. — Ossol.

— obacz: **Bachanalia** — **Bachus**.

**Baccius Piotr** ob. Bakciesz P.

**BACFART (Bacfarre, Bekwark)** właściciel Graew Walenty z Siedmiogrodu (urodz. 1515 † 13 Sierpnia 1576). Harmoniarum in usum testudinis Tomus I. Ad potent. Sarmatiae principem Sigism. Aug. Cracoviae, imp. Lazarus Andr. 1565. folio. — Toż, Tom II. 1568. folio.

Lyceum muzycz. w Bononii.

— Première livre de tablature de luth., contenant plusieurs fantaisies, motets, chansons francoises et madri-

gals. Paris, Adrian le Roy et Rob. Ballard. 1564. w 4ce poprzecznej.

Mendel Musikal. Convers. Lexicon. 1870. I. 392. — Swieżawski w Tyg. illustr. 1882. N. 363. — Falibogowski Discours Marnotrawstwa. 1625. — Theatrum musicum longe amplissimum. Lovanii 1571. — Petis I. 185. — Brunet Manuel du libr. 1860. I. 599. — Estreicher w Tyg. illustr. 1882. — Echo muzyczne 1887. N. 192—196. art. Alex. Polińskiego. — Kaz. Wonda w Przeg. archeolog. bibliogr. 1881. — Przędziecki Alex. Jagiellonki V. 153. — Windakiewicz w feulet. „Czasu“ 1888. Luty.

**Bach Sztychwic** ob. Leben des St. Leszczyński (1767).

**Bachanalia** czyli dyalogi z intermedyami reprezentowane na teatrach szkolnych, w jedno opus zebrane. 1640. w 4ce. (Czy nie rękopis?)

Juszyński Dykc. poet. pols. II. str. 391—4. (Guślarze, Albertus rotunistrz, Pielgrzym i pątnica). — Wójcicki w Encykl. Orgelbr. II. s. 653. — Tyg. petersb. 1838. s. 47.

**Bacherius Pet.** Soc. Jesu ob. Happ Cas. (Disputatio de gratia 1595).

**BACHIN Leonard S. J.** († 12 Kwiet. 1665). Corona Mariana complectens XII. viridarii parthenii lilia. Monach. 1716. lub 1745. (13 ryc.).

Objemuje między innymi biografie i portrety tych: S. Alexy, S. Casimirus i Stan. Kostka. — Toż. 1756. z 12 ryc.

**BACHMIŃSKI Bonawentura X. Bernardyn.** Colloquia Mariana. [Tytuł w rycinie miedziorytowej, przedstawiającej Matkę Boską. Na dwóch kartach następných drugi tytuł w kształcie dedykacji:] Augustissimae imperatrici caeli terraeque potentissimae reginae, diviniore sapientiae magistrae, orbis christiani decori et fulcimento, erga filios matri amantissimae, clientum protectrici dulcissimae, servorum liberalissimae dominae, quam laudant astra matutina, jubilant omnes filii Dei, etiam aspirat. Spiritu meliori quia amoris quem spirare fecisti praesumit servus, quem ad serviendum tibi servasti gratiis, provocasti favoribus pulsat ut filius ad januam gratiae. Cui infixio in profundo limi limen gratiae porta salutis aperuisti haec scribit quem proscriptum perire non permiserunt Colloquia Mariana, ut

solius post Deum tuae hoc esse profiteatur communicatae gratiae, tuarum per filium inspirationum effectum, quibus eo usq' intercedendo pulsasti cor, (licet pro dolor repulsa pluries), donec vincas manus; subditum cor, praeberem amori. Et ideo quam alloquentem amicabiliter, allicientem suaviter ausus eram non audire tecum ab hinc post Deum. Colloqui te vicissim solam alloquentem amenitate plus quam dulci, amore plus quam materno quia Mariano desiderat perenniter obstrictum, plurimis devictum titulis cor ilius quam servum fecit conditio, filium maternus amor. Leopoli, typi (sic) apud Joan: Fiipowicz (sic, zamiast Filipowicz) cum P. S. R. M. Bez roku (1764). w 12ce, kart nlb. 13, str. 189.

Dedykacya: Ill. Dom. Dominico Cetner, capitaneo Stocensi (zajmuje str. nlb. 11). — Następnie potem: Allocutio ad Poloniam (str. nlb. 7). — Imprimatur datowane: 9 Martii 1764, 11 Januarij i 10 Januarij. Jocher 6002.

Jagiell. — Drohob. — Ossol.

— Poznanie Boga i religii z przeświadczenia rozumu a na Woltera, Russa i innych libertynów, ateistów zarzuty odpowiedź, przez X. Bonawenturę Bachmińskiego zak. O. S. Franc. Bernardynów lektora teologii. W Berdyczowie, w drukarni fortecy N. M. Panny za przywilejem J. K. M. 1783. w 8ce. Tom I. k. 11, str. 440.

Osobno Tomik II. pod tytułem:

Dowody różne wiary św. spowiedzi, sakramentu ołtarza przez X. Bonaw. Bachmińskiego zak. O. S. Franc. Bernardynów lektora teologii. T. II. w Berdyczowie, w drukarni fortecy N. P. Maryi. 1783. w 8ce, kart 4, str. 331.

Jocher 6001.

Ossol.

**BACHOWSKI Feliks**, pleban Kazimierski, dziekan Ołycki. Miłość Boża na dzień św. Maryey Magdaleny w kościele Collegiaty Ołyckiej kazaniem przez X. Szezęsnego Bachowskiego eustosa teyże Collegiaty wystawiona roku pańskiego MDCLXXVI (1676). W Zamościu, w drukarni akademickiej, w 4ce, kart 59.

Approbatę dał Jędrzej Abrek scholastyk Zamojski 1676. w Zamościu. Przypis siostrze królewskiej księżnie Katarzynie z Sobieyszyna Radziwiłłowej podkancel. i hetmanowy W. Kor. — Kazanie o św. Magdaleny nie wiele warte. Na końcu żywot z eudami św. Maryi Magdaleny.

— Divini amoris suavitates seu theologia mystica. Cracoviae, in offic. Sebedeliana 1682. w 8ce, kart nlb. 4, str. liezb. 283, indexu str. 5. Krasius.

— Różne dyalogi pobudzające do cnotliwych powinności. w 4ce.

Pierwszem źródłem o tem dziele jest Jabłonowski, a więc źródło metne i nie wiarygodne. Będzie to zapewne Epiktet: Mąż doskonały 1652.

Jabłon. Museum s. 22. — Bentk. I. 340. — Załuski Bibl. poet. pols. 28. — Juszyński Dyke. I. 11. — Kronika Warsz. 1858. N. 17.

— obacz: Epiktet (Mąż doskonały 1652).

**BACHSTRÖM Jan Fryd.** Szlachak (fryzjer, lekarz, pastor, drukarz i dyrektor fabryk Radziwiłłowej). L'art de nager ou invention à l'aide de laquelle on peut toujours se sauver de naufrage par... docteur en médecine et directeur général des fabriques de S. A. S. M<sup>me</sup> la Duchesse de Radziwiłł Grande Chancelière de Lithuanie. A Amsterdam, chez Zacharia Chatelain 1741. w 4ce, str. 70.

Lilienthal Erläutertes Preussen III.

— Disputatio medica de plica polonica. Respond. .... sub praes. Geo Fr. Franci de Frankenau. Hafniae, 1723. w 4ce, str. 40.

Gazeta polska 1864. N. 47.

Chreptow. — Petersb. publ.

**Bachus**, przy nim na ostatnie trzy dni szalone kazanie dworskie y trzy pieśni po kazaniu. R. 1586.

Index librorum prohibitorum. Zamosei 1604. Juszyński II. 394.

— ob. Bacchus — Bachanalia — Libicki Jan (miraculosus) — Niebylski Nikodem (Bacchicae contiunculae 1615) — Uciechy lepsze i pożyty. (1655) — Urceus Codrus (Hymni 1528) — Wernsdorf Theoph. (Dissert. de B. 1753).

**BACKER** (de) **Jodocus** Bruxcellensis. Innocentio XI. post transmissum sibi a Joanne III. summum imp. Othomanni

Vexillum, Deo grates referenti. Elegia ad eundem Poloniae regem. Matrity ex typ. regia, 1683. w 4ce.

Uniw. lwow.

— Sanctissimo Domino nostro Innocentio XI. Pont. Opt. Max. post transmissum sibi a gloriosissimo heroe Joanne III. Poloniae Rege summum imperii Othomanni vexillum, pro obtenta in Turcas victoria apud S. Mariam majorem Deo ac deiparae Virgini grates pię referenti. Elegia ad eundem Poloniae Regem tanti triumphu auspicię et authorem. Matrity ex typ. regia 1683. deinde Cracoviae in officina Alb. Gorecki 1684. w 4ce, kart 8.

Wydane razem z Grandii: In Viennam liberatam, 1684. w 4ce, kart 4.

Krasińs. — Jagiell. — Dzików — Czartor. Czetwert.

**Backer Johannes** ob. Kleinwächter (Fax 1650).

**BACKMANN G. Fr.** Cupressum funebrem ornatissimo juveni et spei oppido bonae Paulo Muscalio viri Reverendi, Clarissimi, Doctissimi, Domini Pauli Muscalii, pastoris in Roschkowitz fidelissimi filio Anno Christi MDCLXXVI. die 28 Martii ex hoc mundo placide digresso et ultimo ejusdem honorifice sepulto sacram Auditori Elisabethani nomine dicavit Georgius Fridericus Backmannus Neagorasiles. Wratislaviae, in haeredom Baumanianorum typographia exprimebat Godofredus Gründer. (1676). fol., 2 k.

Wrocławs.

**BACON (Bako) Franciszek** Werulamski (1560 † 1626). Systema kształcone wiadomości ludzkich. Bez w. m. dr. i r. (Warszawa u Dufoura). Na arkuszu (tablicowe).

Joher 1989.

Czartor. — Warsz. Uniw. — Zieliński — Krasińs.

**BACON (Baco, Bacho, Bacon, Bacadorp, Baconthorp) Joannes**, Carmelita († 1346). Ad M. D. G. Conclusiones theologicae ad mentem V. P. Mri Joannis Baconii cognomento D<sup>or</sup> resoluti publicis comentationibus expositae et in Conventu majori Leopoliens.

ordin. Carmelitarum A. R. O. a religiosis praedicti ordinis propugnatae. Anno reparatae salutis 177(5?) die... mensis... Leopoli, typ. S. R. M. et Confraternit. SSS. Trinitat. 177(5?) w 4ce, kart 5.

Ossol.

— Ver philosophicum purpurea luce carmelitici Phoebi, D. Angeli Mart. Carmelitae explicatum seu conclusiones ex logica juxta doctrinam Baconii. Cracoviae, typ. acad. 1710. folio.

Dzików.

— ob. Bargiel Marcellus (Conclusiones 1765) — Charzewski Marc. (Florilegium theolog. 1650).

**BĄCZALSKI Seweryn** z Dalicchowic. Fortuna albo szczęście Seweryna Bączalskiego. — W ktorey kto co ma rozumu — Obaczy to, że nikomu — Fortuna nie służy wiernie, — Kto ją masz, żyj w niey pomiernie. — Byłoby teraz nie naygorzey ze mna, — Kiedyby nie to, co widzisz przedemna. — Cum gratia et privilegio S. R. M. W Krakowie, w drukárni Łukaszá Kupiszá J. K. M. typografa. Bez w. r. (około 1644—46).

Na drugiej karcie wydrukowano:

Nauka tego losu. NAYprzód ná tey karcie gdzie Fortuná wydrukowana, masz rzucić parą kostek, pomysliwszy ná co będziesz chęiał z tych rzeczy poniżey mianowanych. Co gdy uczynisz, przypátruy się drukowaným kostkom, przy ktorych wierszách to obaczysz, co urzucisz, to iuz będzie należało tobie. A naydziesz tím Essy, Tus, Es, Drya es, tuzy, aż do końca, cožkolwiek na kostkách páse może. w 4ce, kart 2, str. 102 i k. 1. (druk gocki).

W tytule rycina Kozaka grającego na lutni a na stole kostki. — Na odwrocie tytułu rycina fortuny z napisem: Nie myśl wiele, ciskay śmielę. — Dzieło ułożone w czterowierszach, dających odpowiedzi na zapytania, z odpowiednim rysunkiem kostek oznaczających liczby wyrzucone.

— Toż. w 4ce, str. 111.

Różnica w tytule w wierszu, gdzie wydrukowano: żyj w iney (pomiernie).

Dalsze edycje obacz: Gawiński Jan (1690, 1744). Wcześniejjsza ob. Bochni (z) Stanisław (1531).

„Simile Opus sortium edidit apud Gallos Colletet et recentius Comiers.“ — Załuski Bibl. s. 28.

Czartor. — Chreptow. — Jagiell. — Ossol. — Univ. lwow. — Warsz. Univ.

— Ochrona koronna Seweryna Bączalskiego — Którą pilnie przeczytawszy, — A mieysce w niey prawdziwie dawszy — Każdy porozumieć snadnie, — Że nam przydzie zginąć marnie — Bóg to tylko zmienić może — Dowieć ludzki nie pomoże. — W Krakowie, r. pańs. 1606. w 4ce, kart 35. (druk gocki).

Są to narzekania na nierząd w Polsce w przemowach do różnych stanów a razem naponnienia o poprawę. — Załuski Bibl. s. 28 mówi, że książki tej nie widział. — Juszyński Dyke. I.

— Przestrach śmiertelny. Z którego każdy porozumieć może, — kiedy się owo nagle rozniemoże. — Jako mu sree wnet strach opanuje: — Przetoż przestrzegam, niech się każdy czuje — w powinności swęj z poprawą żywota, — cheeli ujsć tego, com ja miał, kłopotu. — Cum gratia et privil. S. R. M. W Krakowie, w drukarni Mikoł. Loba 1608. w 4ce, ark. F<sub>3</sub>. (kart 23). (wierszem).

Dedyk. Jeronymowi Gostomskiemu z Leżenie wojewódzie Poznańskiemu, staroście Sandomierskiemu.

W wierszu: „Do tego co przeszedł“ wychwala jako poetę: Jeronima Morsztyna, Wolyńca i X. Stanisława Grochowskiego.

Akad. — Czartor. — Krasinś. — Przeźdz. Juszyński Dyke. I. 17. powiada, że o autorze wspomina Kmita w dziełku Monogamia 1617, wyliczając urzędników rzeczypospolitej Babińskiej — „A Bączalski zaś stary, polskim nowiniarzem“ (na ark. C<sub>1</sub>). Maciejowski Polska I. 220—3. — Encykl. Orgelbr. II 1034—5. — Załuski Bibl. poet. s. 28. — Siarczyński Obraz I. 14—15.

**BACZKO** Ludwig Adolf Franc. Józef z Elku (urodz. 8 Lipca 1755 † 1723). Annalen des Königreichs Preussen herausgegeben von Lud. v. Baczko und Theod. Schmalz. I—II. Quartal. Königsberg und Berlin 1792. in Commission des Fried. Maurer. w 8ce, str. X. 146 i 146. z 3 tabellami.

Obejmuje: Entstehung des preuss. Adels. Biographie des Simon Dach. Tabelle der Fabriken in Ostpreussen, Beschreibung des Kön. Mindowe über Lithauen vom J. 1254. An das lithauische Hof Gericht

Verordnung 28 August 1749. Biogr. des Conr. Zölner Hohemeister 1382. Preussens Lage in Ansehung seines Handels mit Pohlen. Statist. Nachrichten von Dantzig 1791. Populations Listen Ostpreuss. und Lithauis. Depart. 1790. Populat. Westpreuss. 1791. Dzików — Jagiell.

— Annalen des Königr. Preussen herausgegeben von Ludw. v. Baczko I—IV. Quartal. Königsberg, bei Friedr. Nicolovius 1793. w 8ce, str. VIII. 152, 175, 151 i 168.

Obejmuje: Beschreibung der Stadt Bromberg. Nachweisung wie viel Salz nach Polen ausgegangen. Statist. der Ostpreuss. und Lithau. Cammer Depart. Leben Georg Alb. Donalitiuss. Handelsgesch. von Ostpreussen. Aus Danzig 1792. Der heilige Adalbert. Von Aufhebung der Unterthänigkeit in Preussen. Seltsames Schreiben des Pohl. Magistrat zu Kallway (Calvariae) anno 1792. Privilegien der kleinen Westpreuss. Städte.

Dzików — Jagiell.

— Geschichte Preussens v. Ludwig v. Baczko. Königsberg, bey Gottlieb Lebercht Hartung 1792—8. Erster Band: str. XXIV. i 406. — Zweyter Band: kart 2, str. 422. — Dritter Band: bey Friedrich Nicolovius, str. VIII. i 440. — Vierter Band: u tegoż 1795. karta 1, str. 502. — Fünfter Band. — Sechster Band: 1798.

Czartor. — Jagiell.

— Kleine Schriften aus dem Gebiete der Geschichte und Staatswissenschaften. 2 Bändchen. Leipzig, 1796. w 8ce.

— Handbuch der Geschichte und Erdbeschreibung Preussens. I—II. Theil. Dessau und Leipzig, im Verlage der Buchhandlung der Gelehrten. 1784. w 8ce, kart 7, str. 260. i kart 10. i od str. 261—482.

W Cz. I. Geschichte des deutschen Ordens bis 1525. W Cz. II. Ostpreussens unter polnischen Oberherrschaft. Od str. 405. Geographische Nachrichten.

Jagiell.

— Versuch einer Geschichte und Beschreibung der Stadt Königsberg. (Königsberg) in der Hartungschens Hof-Buchdr. und Buchhandlung 1787—88. w 8ce, str. 680.

Jagiell.

ob. Literar. Nachr. von Preussen 1781. s. 3.

**Baczyński Antonius** ob. Tepper Walenty Maciej (Oratio 1780) — Mikoszewski A. (Oratio de laudibus 1775).

**Baczyński Jędrzej** biskup ob. Baumeister Chr. (Lubomudrija 1790).

**BACZYŃSKI Ludwik.** Propositiones theologicae iuxta mentem Doctoris subtilis et Mariani, ex tractatu de Angelis, defend. ad aedes D. Francisci Cracov. sub assist. P. Ludovici Baczyński theol. magistri, studii minor. conventual. regentis. Bez w. m. 1764. folio, 1 ark. Jocher 2689.

**Baczyński Marcin** ob. Jurkiewicz Stan. J. (Violatum 1673).

**BACZYŃSKI Stanisław Kostka.** Mowa JW. Jmci P. Stanisława Kostki Baczyńskiego, wojskiego Owruckiego, komor. ziem. Braclawsk. przy reassumpeyi JO. trybunału kor. imieniem palestry trybunalskiej miana d. 25 Kwiet. r. 1754. W Lublinie. folio, kart nlb. 2. Krasiński.

— ob. Szystowski K. (Do W. Jegomości 1774).

**Baczyński Thomas** ob. Catalogus (1756).

**Bade.** Der wohl zugerichtete und verfertigte Bade-Mandel, welchen des Türkischen Sultan Mahomets Gross-Vezier, als er auss der Wiener Bad-Stube entlauffen, an die Ottomanische Pforte mit zurücker brachte, und wie ihm des Sultan Mahomets Acha da warme Bad gesegnet soll. 1684. w 4cc, kart 4. Wrocławsk.

**Bade-Stube** (Die Türkische vor der Stadt Wien gehaltene). Im Monat September dess 1683 Jahres. w 4cc, str. 8.

**Bade** (de) ob. Pont (du) (1785).

**(Baden).** Zdanie szlachezca polskiego cudzych interesów wiadomego o Xiążęciu J. Mei de Baden. Ob. Ludwik margr. Badeński (1697).

**Badeni Jan** ob. Marchocki Franc. Jos. (Navales coronae 1732).

**Badeni Stanisław,** (wydawca). Dyaryusz seymu ordynaryjnego warszawskiego sześciodzielnego roku pańskiego 1780. ob. Dyaryusz.

**Badeniowie** ob. X. Zubowski Xaw. (Helikonki 1789).

**Badenkoht Joh.** ob. Oloff Ephraim (Ein Hertz 1713).

**Badensis curia Regis** (Königshofen) ob. Gorecki L. (Walach. Kriegs. 1578). — Marchio 1697. ob. Ludwik.

**BADER Mateusz X.** Soc. Jesu. Synagma de statu morientium ex MSS. codicibus latine factum per Matthaenum Bader Soc. Jesu. 1604. Bez w. m. dr. w 24cc.

**Badini Giuseppe** ob. Annetta e Lubino opera (1780).

**Badius Jodocus** (Assentius) z Assen pod Bruxella (ur. 1462 † 1535). ob. Cicero M. T. (Epistolae 1510, 1523). Encykl. Orgelbr. II. 67.

**Badowicz Grzegorz.** Acta Capituli prov. Polon. ord. pr. Praemislae 1666. sub tempus elect. in provinciale Gregorii Badowicz ob. Acta.

— Acta Capituli prov. Polon. ord. pr. Climuntoviae 1669. sub Gregorio Badowicz ob. Acta.

— Veritates theol. de fine ultimo 1661. ob. Zygmuntowicz H.

**Badowska Magd.** ob. Przyjemski T. (Pieśń).

**BADOWSKI Amandus.** Sancti Thomae Aquinatis studium theologicum et juridicum theses offert, quas Amandus Badowski notarii Castrensis Lublinensis filius in Univers. Zamoscensi theologiae, juris utriusque et matheseos auditor in assistentia Nicol. Onuphrii Olgerd juris canon. professoris, tunc Valentini Tepper juris naturae et gentium professoris propugnant. Zamość, 1784. w 8cc.

Tez 22. z prawa natury są pióra Teppera.

**Badowski Konrad** ob. Kostkiewicz And. G. (Decisiones 1775) — Złoba Mat. (Conclusiones 1774).

**BADOWSKI Michał X.** Titulus monumenti magnis manibus perillustris Domini Alexandri Woyna capitanei Poirvrensis, Chpheidanensis etc. tenutarii aulici S. R. Maiestatis erectus a Michaele Badowski theol. artium et philo-

sophiae magistro, illmi eppi Vilmensis capellano. Vilnae, typis Acad. Soc. J. Anno 1644. w 4ce, kart 14. dr. gocki. Kraszew. Wilno IV.

**BADOWSKI Winc.** pisarzewie grodzki Lubels., w Uniw. Zamojs. retoryki słuchacz. Oratio pro laudibus immaculatae conceptionis Mariae in publico oratorio sodalium titulo ejusdem immaculatae Virginis 1768. 3-tio Idus Decembr. dicta. Zamości, typ. Univers. w 4ce, ark. B<sub>2</sub>.

— ob. Propositiones (1771).

**Badura** ob. Lament (b. r.).

**BADURSKI Andrzej** (1740 † 18 Marca 1789). Dissertatio oeconomica de officio parentum et liberorum per M. Andream Badurski AA. LL. et philosophiae doctorem in classibus Novodvorseianis Scholae pòeseos per horas primas professorem, collegam minorem vocatum, pro loco obtinendo in minori Universitatibus Cracoviensis Collegio, publicae disputationi in lectorio CC. DD. theologorum A. D. 1765. die 20 7-bris exposita. Cracoviae, in typographia Seminarii Episcop: Academ: (1765). w 4ce, k. 27. (ark. E<sub>3</sub>).

Dedyk. Mathiae Bajer proconsuli, Balt. Hintz cons. Crac., Josepho Feismantel, Joanni Kozłowski, urbis Crac. consilibus, equitibus aurat. (Dedykacya pisana na jednej stronie po łacinie, a na drugiej po polsku). Brodowicz J. Żywot Badurskiego 1839. str. 6—18. Jagiell. — Ossol.

— In nomini Domini Amen. Dissertatio medica de variolis. Tum de praesidiis huc facientibus; remedio rusticano et inoculatione quam auctoritate et consensu magnifici perillustris et reverendissimi Domini Domini M. Antonii Żołędziowski J. U. et Sae theologiae doctoris ejusdemque professoris, ecclesiarum cathedralis Cracoviensis canonici, Vieliceniis praepositi, Almae Universitatis Cracoviensis dignissimi rectoris, nec non clarissimi ac doctissimi viri M. Joannis Camelin philosophiae ac Medicinae doctoris ejusdemq', facultatis decani pro loco inter CC. DD. Medicinae doctores obtinendo M. Andreas Badurski in Alma Universitate

Crac. Collega minor. philosophiae; in celeberrima Bononiensi medicinae doctor. Exposuit A. Dni 1770. Cracoviae, in typographia (sic) Seminarii Academie; w 8ce, kart 30 i 1 str. (Errores).

Dedyk. Josepho in Kielezew Kielezewski episcopo Hermopolitano, suffraganeo Chefmensi.

Cześć swoją dla francuzkiego poety osobliwie wyraził drukując w jednym przytoczeniu wielkimi literami: „Dominus Voltaire.“

Akad. — Jagiell. — Krasius. — Ossol.

— Luminare in academia umbris refulgens doctor Joannes Cantius, devota oratione praesentatum. Posnaniae, typ. Acad. 1761. folio, kart 13.

D. Walkrowski rytow. herb. Krasius.

— Mowa roztrząsająca skutki powietrza stósowné albo niestósowné do zachowania zdrowia i życia człowieka w ogólności a w szczególności dzieci, z przełożeniem przyzwoitégo zaradzenia i ratunku. Na publiczném posiedzeniu szkoły główny koronny z okoliczności imienn J. O. Xiążęcia JMCi Michała Poniatowskiého, prymasa Korony polskiéy i W. X. Litewskiého, arcybiskupa gnieźnieńskiego, administratora krakowskiého, prześwietny komisyi nad edukacyą narodową prezesa, orderów Orła białého i S. Stanisława kawalera, przy zaczęciu roku szkolného w sali Jagiellońskiéy przez M. Andrzeia Badurskiego filozofii i medycyny doktora, J. K. Mei konsyliarza, patologii i praktyki lekarskiej w szkole głównej koronny profesora, szpitala S. Barbary fizyka, collegium fizycznego prezesa. Dnia 6 Października roku 1787. mianą. W Krakowie, w drukarni szkoły główny koronny (1787). w 4ce, kart nlb. 17.

Jagiell. — Dzików — Branic. — Akad. — Krasius. — Ossol. — Zielius.

— Powinszowanie Jaśnie Oswieconemu Xciu JMei Józefowi Jabłonowskiemu wojewodzie Nowogrodzkiemu etc. etc. — Jaśnie Wielmożnemu JMei Panu Józefowi Wielopolskiemu kawalierowi orderu S. Stanisława, chorążycowi kor. — Jaśnie Wielm. JMei Panu Józefowi Wielopolskiemu staroście Lanc-



korońskiemu i Zagoykiemu, rotmistrzowi pancerny chorągwi. — Jaśnie Wielm. JMei Pánu Józefowi Wielopolskiemu margrabczowi Pinczowskiemu. — OsVVIA DCzenle VprzeIme serCa oboVVIAzanego VV poVVInszoVVanIV doroczney uroczystości świętego Józefa JO. Xciu JMci i JW. PP. nayszlachetniejszą krwią złączonym Imionom, życzeniem Szkół Nowodworskich Akademii krakowskiej przez M. Andrzeia Badurskiego, filoz. dokt. kolegę mniejszego, szkoły pòetyki profesora wyrażone dnia 19 miesiąca Marca (1766). w 8ce, kart 7.

Zawiera wiersze na cześć Jabłonowskiego i Wielopolskich. — Zarówno tytuł jak i wiersze są pisane po jednej stronie w języku polskim, po drugiej w łacińskim.

Jagiell. — Ossol.

— Responsio vocationi divinae adaequata, in comparitione pro termino illustris olim clarissimi et adm. Rndi Dni Georgii Zubrzycki in alma Univ. Crae. philos. doctoris, in inelyta Academia Posnaniensi s. theol. professoris, collegae minoris vocati, ecclesiae parochialis in Łukowica praepositi, seminarii academico-dioecesani praefecti, dum in ecclesia parochiali S. Margarethae Virginis et M. in Srzodka, ad Posnaniam sita, sub directione Congregationis oratorii S. Philippi Neri existente, magno omnium dolore, justa ei funebria persolverentur a M. Andrea Badurski in alma Univ. Crae. philos. doctore, in inelyta academia Posnaniensi scholae grammatices professore denuntiata. An. 1761 die 17 Decembris. Posnaniae, typis academicis. folio, k. 7.

Przypisał autor prozą egzekutorom testamentu: X. Łukaszowi Lubaszowskiemu filoz. dr., proboszczowi Czerleńskiemu i dziekanowi Kostrzyńskiemu, Janowi Chryzost. Sewerynowiczowi św. teolog. dr., dziekanowi kollegjaty w Szamotułach i X. Piotrowi Myszezyńskiemu, proboszczowi kościoła świętej Małgorzaty. Stylem nakamiennym opłakuje śmierć profesora Zubrzyckiego.

Ossol. — Warsz. Univ.

— Sapiens uno minor Jove DD. Comes de Aquino Thomas dr. Angelicus redeunte annua suae festivitatis die in ecclesia celeberrimi conventus Posna-

niensis ordinis Praedicatorum praesente illustrissima hospitum corona a M. Andrea Badurski in alma Universitate Cracoviensi philos. doctore, in inelyta Academiae Posnaniensis scholae grammatices profes. demonstratus anno quo aeterna sapientia in Cathedra Mariana salutem nostram peroravit. 1762 die 7 Martis. Posnaniae, typ. Acad. 1762. folio, k. 4.

Jocher 5488.

Branic. — Ossol.

— Testificatio concepti doloris ex obitu clarissimi olim ac doctissimi viri M. Pauli Ignatii Manka in alma Universitate Cracoviensi philosophiae doctoris, in classibus Vladislaviano-Novodvorscianis scholae rhetorices professoris, contubernii Hierosolymitani senioris, collegae minoris vocati, dum in ecclesia collegiata Divae Annae pia ei funebria persolverentur à M. Andrea Badurski philosophiae doctore, pòcseos professore, collega minore vocato exhibita. Annò Dni 1765 die 14 Junii. w 4ce, 1 ark.

Dzików — Jagiell. — Ossol.

(Badurski Andrzej). Wiersz do Wielmożnego JMci Pana Andrzeja Badurskiego konsyliarza J. K. M. filozofii y medycyny doktora. W dzień jego imiennin r. 1780 dnia 30 Listopada. W Krakowie, w drukarni Seminarjum biskupiego Akademickiego, (1780). w 4ce, kart 4.

Na karcie ostatniej: wiersz łaciński do Badurskiego „die ejus natali.“

Jagiell. — Ossol.

— obacz: Czerwiakowski Raf. Józ. (1779).

Łukasz. Hist. szkół II. 103. — Gąsiorows. Hist. med. II. 25. III. 17—18, 146—153. — Rocz. Wydz. lek. krak. III. 36—48. II. 83—152.

Bądźcie zdrowi. „Ledwo com was powitał, a już żegnać muszę.“ B. m. i r. w 8ce, kart 1. (wiersz).

Przyłęcki.

Bądziński Albert obacz: Bocheński Hyacint (1701).

Bądziński Jan z Osieka obacz: Tutkowski Sz. (Laurea artium et philosophiae 1653. epigr. in Zamoscium).

BĄDZYŃSKI Antoni. Głos JW. JMei Pana .... stolnika y posła ziemi Mielnickiej województwa Podlaskiego dnia

7 Listopada roku 1778. w Izbie posełskiej w czasie Seymu ordynaryjnego wolnego miany. Względem prawa emphyteutycznego. W drukarni P. Dufour JKM. (1778). folio, kart 2.

Branic. — Warsz. Uniw. — Raczyńs. — Krasinś.

**Baeharius Petrus** Soc. Jesu obacz: *Happ Casparus* (Disputatio 1595).

**Baffus Hieronimus** ob. *Sabellicus M. Antonius* (1521).

**BAGGE Joh. Daw.** Sammlung von der wahren Natur, Art und Beschaffenheit der Güter in Esth- und Livland sammt der Insel Oesel. Reval, 1762. w 4ce, str. 256. Petersb.

**BAGIŃSKI Antoni** Soc. Jesu (ur. 1714 † 1770). Kazanie na pogrzebie Jakuba Prusaka, kanonika krakows. i chełmińs., deputata JO. Trybunału koronnego, miane w kościele farnym Piotrkowskim d. 13 Listopada 1759 r. Bez w. m. dr. w 8ce. str. 29.

Brown Bibl. pis. S. J. s. 108.

Jagiell.

**BAGIŃSKI Antoni.** Propositiones ex geometria et trigonometria theorethica et practica, sub auspiciis illustr. et excell. comit. in Potok Potocki, demonstratae ab E.E. MM. DD. mathematicis gymnasii Vars. S. J. Antonio Bagiński, Petro Twardowski, Simone Pinczewski. Varsaviae, ex typographia Mitzleriana 1767. w 8ce, str. nlb. 13.

Krasinś.

**BAGIŃSKI Franc. Salezy** [Bagiński]. Kazanie o potrzebie trojkiego ducha mądrości, mocy i dobroci. Poznań, 1759.

— Kazanie pogrzebowe przy złożeniu do grobu ciała sławnej y świętej pamięci Jaśnie Wielmożnego Jego Mci Xiędza Adama hrabi z Bnina Opaleńskiego kanonika katedralnego Poznańskiego w kościele farnym Grodziskim dnia 14 Stycznia 1767. miane przez X. Franciszka Salezyusza Bagińskiego proboszcza kościoła parochialnego Łeknińskiego, a z dozwoleń zwierzchności do druku podane. W Poznaniu, w drukarni JKM. y Rzpłtęy Collegium S. J. w 8ce, 3 k. nlb. i 70 str.

Dedyk. Woyciechowi Opaleńskiemu wojewodzie Sieradzkiemu bratu zmarłego. W samem kazaniu są niektóre szeregóły, odnoszące się do rodziny zmarłego.

Jagiell.

— Kazanie o wielkiej potrzebie dobrych pasterzów przez obowiązek powołania swego, sprawuiących obfite pożytki w kościele Chrystusowym, z okoliczności uroczystego poświęcenia na dostojnie Jaśnie Wielmożnego Nayprzewielebniejszego Jegomości Xiędza Andrzeja Stanisława Kostki Młodziejowskiego, z Bożej y stolicy Apostolskiej łaski biskupa Przemyńskiego, podkanclerzego Wielkiego koronnego, kawalera orderu S. Stanisława. A za łaskawym pozwoleniem Jaśnie Oświeconego niegdyś świętej pamięci Xiążęcia JMci prymasa Władysława Łubieńskiego arcy-biskupa Gnieźnieńskiego naziutrz po skończonych uroczystości poświęcenia obrządkach miane w kaplicy pałacowej w Skierniewicach dnia 3 Lutego 1767. w 8ce, karta tyt., str. 6, 38, 4.

Na końcu dedykacji do Stan. Młodziejowskiego podpisany F. S. Bagiński proboszcz kościoła paroch. Łeknińskiego. — Na dwóch ostatnich kartkach jest: Wiersz polski na powinszowanie złożony do tegoż JW. JMP. X. A. S. K. Młodziejowskiego B. P. gdy pieczęć W. Koron. w tym czasie odebrał, którego autor kończył kazanie w druku. Jocher 9024.

Ossol. — Czartor. — Jagiell.

— Kazanie o ratunku umarłych z okoliczności pogrzebnych obrządków sławnej i ś. p. W. JM. Pani Magdaleny z Niegolewskich Skaławskiej uroczystości powtórzonych w kościele Szamotulskim WW. OO. Reformatów d. 15 Listopada 1771. z woli i zbawionych pobudek, a oraz z przykładowego przywiązania ku siostrze rodzonej JW. X. Bernarda z Niegolewa Niegolewskiego z Bożej i stolicy Apost. łaski opata Jędrzejowskiego miane przez X. Franciszka Sal. Bagińskiego proboszcza kościoła Łeknińskiego, a z pozwoleniem zwierzchności do druku podane. W Poznaniu, w drukarni J. K. M. i Rzpłtęy Coll. Soc. J. w 8ce, 4 k. nlb. i 72 str.

Wiele tu jest o Niegolewskich. Dodana również in folio genealogia Grzymałów Niegolewskich.

Raczyńś. — Ossol. — Zelińś.

— Na powrót Najjaś. Pana z Wolborza dnia 9 Czerwca 1775 r. Bez w. m. i r. w 4ce, kart nlb. 2. Akad.

— Wiersz z okoliczności imienin JO. Xiążęcia JMci Massalskiego biskupa wileńskiego d. 31 Lipca 1775 r. w 4ce, kart nlb. 2. Akad. — Czartor.

### BAGIŃSKI Wincenty Wojciech Kanty.

Kazanie powinna wdzięczność za hojne dobrodzieystwa nayosobliwzemu fundatorowi głoszące w czasie solennego na województwo Trockie wjazdu JW. JP. Tadeusza na Kozielsku Ogińskiego wojewody Trockiego, na Hanucie, Łuczaju, Mołodeczney etc. hrabi, Retowskiego Babińsk. etc. starosty, orderu Orła białego kawalera, w kościele Trockim Dominikańś. r. 1770 d. 2 Września miane przez Xiędza Wojciecha Kantego Bagińskiego S. T. lektora, ordynaryjnego niedzielnego Wileńskiego u S. Ducha kaznodzieję zakonu kaznodziejskiego. W Wilnie, w druk. J. K. M. y Rzplty XX. Schol. Piar. 1770. folio, kart 21.

Przed kazaniem pomieszczone są: Radość JW. JP. Jadwigi z Załuskich Ogińskiej i Gaudia et plausus. Krasieńś.

Kraszews. Wilno IV. 310. — Athenęum 1845. Tom IV. 135—143. (Chorogr. Zmudzi) — Barącz Rys. dziej. Zak. kazn. II. 79—80.

**Bagiński Wojciech** ob. Batory Stef. (Gratulat. 1579) — Protasiewicz W. (Epicedia 1580).

**Baglioni Sig. Antonio** ob. Carpacio Antonio.

**BAGNACABALLENSIS** Jacobus. Constitutiones reverendiss. in Christo patris magistri Jacobi Bagnacaballensis, vniuersi ordin. min. Conuentualium S. Francisci ministri generalis pro omnibus fratribus eiusdem ordin. in inclyto Poloniae regno degentibus editae, in personali eiusdem visitatione Anno Domini 1622. Cracoviae, in officina Math. Andreoviensis 1622. w 8ce, str. 4—200.

Wiszn. IX. 286. — Ciampi Bibliogr. I. 16. Ossol.

— Exercitia spiritualia omnium Religiosorum usibus accommodata; quae ex varijs probatorum authorum locis, pro utilitate fratrum suorum in visitatione prouinciae regni Poloniae collecta, in hunc modum digessit Rmus P. Jacobus Bagnacaballensis, Artium et S. T. doctor, uniuersi ordinis minorum Conuentualium S. Francisci Minister Generalis. Cracoviae, ex officina typographica Franc. Cesarij, Anno reparatae salutis, M. DC. XXII (1622). w 12ce, 5 kart na przodzie, str. 2637 (właściwie str. 1589). i indexu str. 21.

Przypis. M. Szyszkowskiemu biskupowi krakowskiemu z podpisem tłumacza Adryana Bratkowicza gwardyana w Collegium Szyszkows. Oryginał był pisany po włosku.

Paginacya dzieła bardzo pomyłona. Mianowicie: po str. 1 do 1099 następuje 2000 do 2028, poczem 1229 do 1299, poczem 12100 do 12104, poczem 2105 do 2293, wrzeszcie 2359 do 2637.

Jocher 5738, 6606.

Dzików — Czartor. — Jagiell. — Ossol.

### BAGNICKI Chryzostom Soc. Jesu.

Prawdy do chrześcijańskiej doskonałości i żywota wiecznego prowadzące, fundujące się na wyrokach prawdy przedwieczney we czterech częściach księgi: w pierwszej o bogoboyności, w drugiej tajemnice duszy z Panem Bogiem, rozmowy w trzeciej o dwojakiej drodze szczęśliwej i nieszczęśliwej w najmniejszym życiu pielgrzymujących, w czwartej różne akty nabożne, rozmyślanie męki pańskiej i modlitwy do świętych patronów wydane przez sługę Matki Boskiej już trzeci raz z pod prasy drukarskiej wychodzące ku większej czci i chwale Boga w Trójcy świętej jedyne i niepokalanie poczętey Maryi Panny. W Wilnie, r. p. 1769. w druk. JKM. księży Bazylianów. w 8ce, kart nlb. 5, str. 354.

Porównaj Augustyn św.: Duchowne traktaciki (Wilno, 1760). Warsz. Uniw.

**Bagniewska Barbara** z Chełstowskich ob. Skrzetuski Krzysztof (Popis enót 1729).

**Bagniska** ob. Sokołowski Kazimierz (Projekt).

**BAHRYNOWSKI Urban X.** († 1711). Laur nieśmiertelności JW. ś. p. JMości Ojca Inocentego Winnickiego z Bożej y stolicy Apostolskiej łaski episcopa Przemyskiego, Dermańskiego y Dubieńskiego, archimandryty ritus graeci unita mowa Wielebnego w Bogu X. Urbana Bahrynowskiego św. theologiciej bakałarza, przeora Samborskiego zakonu Dominika świętego w Ławrowskim OO. Bazyljanów monastyrze r. p. 1701 dnia 10 Stycznia złożony, przez tegoż do druku podany. We Lwowie, w druk. Coll. Societ. Jesu 1701. w 4ce, kart nlb. 21.

Dedyk.: Jerzemu Winnickiemu, bisk. Przemyskiemu bratu zmarłego.

Barącz Rys dziejów zak. kazn. II. s. 80.

Akad. — Dzików — Krasińs. — Ossol. — Uniw. lwow.

— Lilie herbowne do niebieskiej Floreneyey od Park przeniesione szczęśliwey wieczności swerą ogrodzone przy solenney inhumacyey Wielmożego Jegomości Pana Mareyana z Szpanowa na Nowodworze Czaplica podkomorzego generału województw Kiiowskiego w kościele Luekim OO. Dominikanów obfitemi łez strumieniami skropione publiczną mową Wielebnego X. Urbana Bahrynowskiego s. teologiej pierwszego professorá tegoż zakonu y konwentu przy heroicznym dzieł i zasług kwitnacy koronie, oraz niezwiędniętych cnót kándorze obiaśnione w roku pńskim 1697. dnia 25 Novembris. Od tegoż potym do druku w roku 1698 podane. W Krakowie, w drukárni Mikołaja Alexandra Schedla JKM. typografá. w 4ce, k. tyt. i 35 str. druk gockii.

Dedykacya: Jerzemu Andrzejowi Czapliewi, staroście krzemieckiemu, stolnikowi orwuckiemu etc.

Akad. — Czartor. — Jagiell. — Krasińs. — Uniw lwow.

**BAIANUS Andreas,** Lusitanus. Paenegyricus, memoriae rerum gestarum ab illustriss. et excellentiss. DD. Joanne Zamoscio magno Cancellario regni Poloniae, et copiarum imperatore perpetuo, ejusque superstiti splendori filio tanti patris implenti vestigia illustriss. Dom. Dom. Thomae Zamoscio praefecto

Knissinensi, Goniadzensi etc. scriptus, et ab Jacobo Lauro Romano dicatus. Romae apud Bartholomaeum Zannetum 1617. w 8ce.

Dedykacya: Tom. Zamoykiemu.

Panegyrik ten był przedrukowany 1651 r. Ciampi Bibliogr. I. 16—18. — Encykl. Or-gelbr. II. 701.

**(Baiazethes)** Praesidente illustrissimo et reverendissimo Domino D. Christino Dunin Karwicki custode Gnesnensi archidiacono Lancieniensi, canonico Sandomiriensi etc. vicemareschaleo, illustrissimo domino Stanislao Valeriano de Janowice Chwalibog subdapifero palatinatus et judice castrensi Cracoviensi, polono tribunali, oblati duo orbis vastatores Bajazethes et Tamerlanes, a perillustri juventute collegii Wierzboviani Societatis Jesu Petricoviae, anno judicati in terris Dei hominis 1714 die [26 et 28] mensis Novembris. Calissii, typis Collegij Soc. Jesu. folio, 3 ark.

Dedykowane deputatom do Trybunału koronnego (z wymienieniem nazwisk deputatów).

Jestto programma do aktu szkolnego po łac. i po polsku.

Trebicki Bibl. warsz. 1843. T. 12. s. 325. — Bandtke Hist. dr. Król. pols. II 471.

Czartor. — Jagiell.

**Bajazeth** ob. Uniwersał cesarza tureckiego (1621).

**Bajeczki** Nr. 1. (Stój pióro, by kto wierszy mych nie brał na nice, albo się nieozwały na stole nożycy. Sat. Naruszewicza). W Krakowie, w drukarni Jana Maya 1797. w 8ce, str. 11.

Na początku wierszyk do Pana Joachima...

Bajki zaś są: Dwa zające i waż. Zdrój i Kał. Ossol. — Jagiell.

**Bajer (Bayer) Abraham** ob. Lubiecki Paw. Franc. (Apparat 1653).

**BAJER Adrian.** Harmonia Struvio-Grotio-Schrobeliana observationibus aucta a Joanne Schultze. Gedani, 1693. w 4ce.

**Bajer Jan** ob. Epigrammata (1608).

**Bajer Jan Andrzej (Bair)** ob. Gawiński Jan (Wenus polska 1673).

**BAJER Jan Czesław** († 17 Sierpnia 1670). Kazanie na pogrzebie sławney i światobliwey p. JMPana Abrahama ze Zbączyzna Zbąskiego, który dnia

18 Grudnia Panu Bogu swemu w ręce ducha oddał 1634. Przez X. Czesława Bajera Dominikana teologa y na ten czas przeora Lubelskiego w kościele Kurowskim miane, a potem do druku podane. W Lublinie, w drukarni Pawła Konrada r. p. 1635. w 4ce, kart 18.

Dedyk.: Stanisł. i Janowi Zbąskim synom nieboszczyka.

Joher 5158.

Czartor. — Dzików — Krasińs. — Ossol.

— Congregatio Lithuaniae praedicatorum ordinis ab emin. et rev. DD. Hieronymo Verospio tit. S. Agnetis in Agone presbytero Cardinali Comprorectore (sic) praedicti ordinis 5 kalend. Junii 1643. ex speciali ordine SS. D. N. Urbani divina providentia Papae VIII. ultimum conclusa et feliciter inchoata, ad Generalissimum Capitulum a. 1644. in Urbe habendum pro sui in provinciam institutione R. P. F. Joannis Ceslai Baier, prioris Mercensis, negotii in Urbe apud ordinem et Sanctam Sedem Apostolicam procuratoris calamo, Fratrum et Conventum Lithuaniae nomine, eursim in procinctu in Urbem expedita. Mercii, 1644. w 4ce, str. 58.

Joher 7749.

— ob. Acta (1659).

Barącz Rys dziejów II. 81. — Chodyk. I. 316. — Maciejows. Piśmien. III. 784. — Jabłonowski Jos. Musaeum polon. s. 22. („Conciones in Dominicis et aliae variae.“)

**BAJER Jan Nepomucen.** Fluvii auriflui et gemmiferi eruditae in pretium virtutis VIII. VV. DD. primae laureae candidatorum effusi, ac dum; in alma Universitate Cracoviensi per Clarissimum ac Excellentissimum Dominum D. M. Antonium Michalski philosophiae doctorem et professorem collegam minorem praesente magnorum hospitem coronâ, artium liberalium et philosophiae baccallaurei ritu selenni crearentur; a Joanne Nepomuceno Bajer ejusdem laureae candidato artifició poetico educti. Anno Dni 1746 die 5-tâ mensis Novembris. Cracoviae, typis Universitatis, 1746. folio, kart 7.

Na odwrotnej stronie karty tytułowej miedzioryt przedstawiający Śgo Rocha (podpis rytownika Jana Surnackiego). — Dalej na

stepuje wezwanie do tegoż świętego proza i pauegiryki do Laureatów: Kasp. Szaster, Tom. Olchawski, Ant. Komorowski, Józ. Szezechowicz, Franciszek Mąsiorski, Andrzej Gluziński, Mik. Konturkiewicz. — Bajerowi dziękuje Szaster.

Joher 1559.

Akad. — Jagiell. — Ossol.

**Bajer Joannes Ferdinandus** obacz: Bayer.

**Baier Ignatius Andreas** notarius ob. Joachimus a Nativitate (Sideris felix 1671).

**Bajer Jędrzej**, biskup Chełmski († 1784) ob. Mirowski Józef Mich. (Sidus amicium 1759).

**Bajer Mathias** ob. Badurski Andreas (Dissertatio 1765) — Schneider (Widowisko 1735, Doskon. opisanie 1790).

Kuryer warsz. 1860. N. 314.

**Bajer Theoph. Sigfried** ob. Bayer T. S. (Commentarius 1722, Dissertatio 1723).

**Bajerowa** ob. Cieszkowski (Projekt).

**BAJERSKI Adam.** Z dotrzymanego indygenatu pruskiego dobro pospolite, z niedotrzymanego uszczerbek y ruina prowincyi przez indygenę pruskiego świata wywiedziona. (Pod tem orzeł pruski w drzeworycie). [Przydano:] Juris correcti terrarum Prussiae inter fratres et sorores de successione defensio 1696. w 4ce, 8 ark. (kart 32).

Akad. — Czartor. — Krasińs. — Ossol. — Zieliński.

ob. Respons indygenie (1697).

— Replika indygeny pruskiego ná Respons gruby, in veritate et justitia błądzący, z obszerniejszym koło tego wywodem, każdemu, prawdę i dobro pospolite kochającemu, pod rozsądek podana. A. B. Anno Domini 1697. w 4ce, str. 62.

Bentk. Hist. lit. II. 227, 240. — Braun Descriptor. 1739. s. 320—4.

Akad. — Jagiell. — Czartor. — Krasińs. — Uniw. lwow. — Kijows. — Ossol.

**BAJEWSKI Filip.** Choreae bini solis et lunae aulae et ecclesiae in serenissimis nuptiis illustrissimorum sponsum principis Janussii Radivil archicamerarii M. D. L. et Mariae illustrissimae Jo. Basilii palatini et despotae Moldaviae filiae applaudente Collegio Moliliano Kioviensi

per Philippum Wasilewicz Bajewski ejusdem Collegii studiosum orbi praesentatae Anno 1645. folio, 13 ark. druk gocki.

Tytuł w pięknej emblematycznej rycinie na blasze rytej bezimiennie.

Przypis prozą łac. Januszowi Radziwiłłowi, Xięciu na Birżach i Dubinkach, podkomorzemu W. X. Lit., staroście Kazimierskiemu, Kamienieckiemu, Sejwenskiemu, Bystrzyckiemu i Maryi córce Jana Bazylego wojewody i deszputy Mołdawskiego, podpisał Filip Wasilewicz Bajewski, student collegium Kijowskiego. — Samo powinszowanie pisane jest prozą łac. i wierszami łac., a w textcie są różne herby (w drzeworycie odbite), poczem na blasze ryty herb Radziwiłłów. — Następuje powinszowanie wierszem polskim, również ozdobione drzeworytami. Na samym końcu rycina na blasze ryta, przedstawia w drobnych portretach znakomitszych członków rodziny Radziwiłłów.

**BAJEWSKI Teodozy Wasilewicz.** Sancti Petri metropolitae Kijoviensis Thaumaturgi Rossiae illustriss. Dominus et rever. Pater D. Petrus Mohiła archiepiscopus metropolitanus Kijoviensis Haliciensis et Univers. Rossiae S. Sedis Apostolicae Constant. exarcha archimandrita Pieczariensis etc., patrōni sui leonismus sibi ipsi in die patronalis obitus, sua vero natalitia praesentatus ab F. Theodosio Wasilewicz Bajewski ord. S. Basili. Kijoviae, typ. Pieczariensibus, Anno Domini 1645. w 4ce, kart 22.

Dedykacya: Piotr. Mohiła, którego herb na odwrocie tytułu.

Wiszn. VIII. 382. Krasinś. — Ossol.

— Tentoria venienti Kioviā cum novi honoris fascibus Domino Adamo de Brusilow Sventoldicio Kisiel. Kioviae, 1646. folio (wiersz).

Petersb. publ.  
— ob. Narolski Jan (1677).

**BALI (de) Michael.** Epistola Michaelis Baii rogi in Sacra Theologia professoris, cancellarii et conservatoris privilegiorū Academiae Louaniensis: De statu inferioris Germaniae unione cum ijs, qui praeter omnium hactenus haereticorum morem, se Desertores Romanae Catholicae religionis vocant: Et de juramento, quod eorum iussu à Clero

et Monachis exigitur. Vae filij Desertores, dicit Dominus, vt faceretis consilium, et non ex me: et ordiremini telam, et non per spiritum meum. Esaiiae XXX. Cracoviae, typis Andreae Petricovii 1578. w 8ce, kart nlb. 12.

Na początku dziełka: Reverendo patri abbati Parcensi, Michael de Baij. — Na końcu: Lovanio. — Na ostatniej karcie czterowiersz: In credendi libertatem.

Jagiell.

**(Bajka).** Bajka Niedźwiedź, pszezoły y żońny. w 12ce, str. 13.

Warsz. Uniw.

**Bajka** nie bajka. W Warszawie, w drukarni Nowey J. K. Mei. Nakładem Piotra Zawadzkiego 1790. w 8ce, str. 180.

Warsz. Uniw.

**Bajki** czyli zabawka niepróżnującego. Supraśl, 1780. w 8ce, str. nlb. 30. z rycinami.

Krasinś.

— Toż. W Supraślu, 1782. w 8ce, str. nlb. 30. z rycinami.

Odnows. Bibl. 286.

**(Bajki).** Bajki zabawne dla rozrywki myśli niepróżnującym do czytania, z przydaniem także ciekawych wierszy zebrane. W Łowiczu, w drukarni JÓ. X. pry massa 1783. w 8ce, str. 96.

Ossol.

— Toż, tamże. 1790. w 8ce, str. 95.

**Bajki** ob. Bajeczki — Ezop (1575) — Krasiecki J. (i przypowieści 1779) — Lawrynowicz Ant. Tom. (1789) — Trąbczyński Ignacy (Bajki i przypowieści 1787).

**Bajkowski Alexander** ob. Popiołek Józef Jerzy (Apogaeum virtutum 1737).

**Bajkowski Jan Albert** ob. Jaskólski Jan Władysław (1644) — Stefanowski Cypryan (Novus Salomon 1640) — Regulus Joan. Młodujewicz (Sacrat. primitiis gratulat. 1640) — Sołdrski Andr. (Gratulationes 1636).

**(Bajkowski Mik.)** Summarium documentorum ex parte gener. Nicolai Elegii Baykowski contra Stanislaum Lubomirski palat. Kij. parentem (1776). folio.

Ossol.

— Zażalenie Ur. Mik. Eligiusza Baykowskiego regenta ziemskiego Czerniechowskiego przeciwko Xiążętom Lu-

bomirskim wojewodzie Kijowskim y innym, a w rzeczy samej przeciwko dekretowi sądu assessoryi koronnej w roku przeszłym 1775. ex feriis controversis pozwanemu. 1776. folio.

ob. Lubomirscy (Odpowiedź na pismo: Zażalenie 1776).

**Baimler** ob. Beimler.

**Bains** (Les) de terre ob. Marsigli Dr. (1775).

**Bair Jan** ob. Bajer.

**Baka Adam** skarbnik Mściślaw. ob. Baka Józef (Nabożeństwo 1844).

**Baka Iwan** ob. Licinius Joannes Namysłovius (Ad fratres 1597).

**BAKA Józef** (urodz. 18 Marca 1707 † 2 Czerwca 1780). Nabożeństwo do Ś. Jana Franciszka Regisa wyznawcy y misyonarza S. J. y do innych świętych w kościele Błońskim XX. Misyonarzów S. J. W. J. Panu Adamowi Bakowi, skarbnikowi Mściślawskiemu ofiarowane od X.[iędza] J.[ózefa] B.[aki] S.[ocietatis] J.[esu] Miss.[ionarza]. R. P. 1744. W Wilnie, w druk. Akad. S. J. w 8ce.

Jocher 6917.

— Wielki obrońca upadłej grzeszników przed Bogiem sprawy abo gorliwy o zbawienie dusz ludzkich Misjonarz S. Jan Franciszek Regis Soc. Jesu wyznawca pod imieniem Antoniego Borzęckiego, życie swe do naśladowania y uwagi z niego do wykonania wierpodający. R. P. 1755. W Wilnie, w druk. Akad. Soc. Jesu. w 4ce, 30 ark. oprócz 2 ark. na przodzie.

Dedykacya od Missyi Błońskiej do Antoniego z Kosarzowa Borzęckiego starosty Krzywosielskiego, gdzie wiadomość o familii Borzęckich. — Autor wystawia tam dobrodziejstwa Adama Baki, skarbnika Mściślawskiego.

Autorstwa X. Baki dowodzą następujące okoliczności: 1) że on był w tym czasie przełożonym missyi błońskiej (Błoń, w powiecie Ihumeńskim), imieniem której pisana dedykacya. 2) że poprzednie dziełko (Nabożeństwo 1744) również o św. Janie Franc. Regis traktujące, pisał niewątpliwie ks. Baka. 3) że w dedykacyi tego dziełka (podobnie jak w „Nabożeństwie“ z roku 1744) wystawia autor Adama Bakę.

Jocher 8387. — Kraszews. Wilno IV. s. 286.

X. Polkowski — Wilno.

— Nabożeństwo codzienne chrześcijańskie. w 8ce, str. 46.

Edycya dziś nie znana. Wyszedł jej przedruk przez Józ. Legowicza w Wilnie u Bazyljanów z r. 1808. Są tu wierszem: Rozmyślenia o śmierci czyli Popielec. — Byłyżby one podstawą do mistyfikacyi ogłoszonej w r. 1807. przez Korsaka i Borowskiego?

Jocher Obraz III. s. 117.

— Uwagi o śmierci niechybney, wszystkim pospolitey wierszem wyrażone przez Xiedza Bakę S. J. profess. poetyki, a sumptem JMP. Xawerego Stefaniego obywatela miasta J. K. M. Wileńsk. do druku na użytek duchowny podane w r. 1766. Wilno, 1766.

Na końcu dzieła Imprimatur: Carolus Karp J. U. D. Canon. Cathedr. et Off. Vilenensis m. p. — Egzemplarz pierwotnego nikt nie opisał, a może i nie widział, znanem jest tylko podrobienie Wileńskie z roku 1807. — Baka nie znany w oryginale, płacze się niewiedzieć czemu po historykach literatury naszej, bo ani osnową wiersza zasługuje na to, ani autentyczność wiersza dowiedziona. Mniemamy przedruk z r. 1807. czy nim jest, i czy wierny? Po rejestrze dolepiono kartkę Imprimatur: C. Karp J. U. D. C. C. et O. V. m. p. — Całe to dolepienie podejrzanej natury, zwłaszcza, że po drugiej stronie tej kartki było wydrukowane toż samo co w tytule: Sumptem JM. C. P. .... przedrukowane. Widno, że fabrykancy edycyi z r. 1807. nie zdecydowali się byli zrazu, co umieścić na końcu. Początkowo nie było zamierzonym podać: Imprimatur. Ja powątpiewam czy istotnie Baka napisał poema w tej formie — czy nawet istniała na prawdę edycya z r. 1766. i czy przedruk jest wierny. Już Bentkowski wskazał, że dedykacyą do Dubińskiego pisał Borowski, resztę dorabiała może współka. — Jakoż Juszyński w Dykcyonarzy poetów, nie wymienia Baki, snadź miał do tego jakieś powody. — Należałoby rozświecić wątpliwość przez porównanie istotnych wierszy X. Baki w broszurach: Pienia święte i rytmy pobożne z rozmaitych piosarżów. Wilno, u Bazyljanów 1801. str. 184. i Magazyn duchowny ku zasilaniu duszy. Począjów, u Bazyljanów 1810. w 8ce, str. 105. (Tu od str. 59 wiersze X. Baki o śmierci wydane r. 1805?). Obudwóch tych broszur nie znam.

Encykl. Orgelbr. III. 33. II. 712—713. — Brown Bibliot. 108. — Encykl. kośc. I. 590. — Kraszewski Wędrówki 1839. str. 33—47. — Bentkows. I. 488. — Kuryer

litows. 1762. d. 5 Lut. — Księga święta I. s. 63—5, r. 1851. (p. Bartoszewicza). — Balińś. Akad. s. 209.

**BAKAŁOWICZ Jan** major. Czynności wojenne przez Jana Bakałowicza inżyniera J. K. Męi y geometre przysięgłego. W Warszawie, w drukarni korpusu katedów Mitzlerowskiey. 1771. w See, kart 4, str. 242.

Dedyk. Stanisł. Augustowi. Mówi tam, że król żył na jego edukacya. Jest tu opisana (str. 103—109), przygoda Maurycyego Xcia Saskiego z r. 1705. z konfederatami. Żebrawś. Bibliogr. 425—426. — Chęłdows. Spis 147.

Akad. — Czartor. — Jagiell. — Ossol. — Uniw. lwow. — Zielńś. — Krasieńś.

— Essai sur la fortification ou application de la fortification au terrain (sic). Dedić au Roi par M. Bakałowicz géometre juré et capitaine ingénieur au service de Sa Majesté le Roi de Pologne. A Varsovie, chez Jean Auguste Poser libraire. 1769. w See, kart 5, str. 249.

Dedyk. Stan August.

Czartor. — Jagiell. — Dzików — Krasieńś. — Ossol.

— Traité sur le nivellement par Mr. Bakałowicz ingénieur du roy. Varsovie, 1773. w See, str. 62 i 1 tablica figur.

Katal. Pijars.

— Zdanie o pożytku y potrzebie fortec w Królestwie polskim i państwach jego przez Jana Bakałowicza maiora w woysku koron. inżyniera J. K. M. W Warszawie znajduie się u Jana Posera bibliopoli J. K. M. 1777. w See, kart nlb. 4, str. 164. w końcu spisu rzeczy 2 karty.

W katalogu pism Bakałowicza znajdujących się u Posera dołączonym do tej książki, wymieniono nadto: Manuel de l'attaque et de defense des places. — Bakałowicz w r. 1764 i 65 był w liczbie uczących się prawa cywil. w Akademii krak.

Akad. — Chreptow. — Dzików — Krasieńś.

— ob. Dowód (1776).

**BAKCIUS Piotr Jakób.** Żywot świętego Filipa Neriusa z Florencyi: Congregationis oratorii fundatora, włoskim y łacińskim, przez W. Piotra Jakóba Bakeiusa z Arettu, teżyż kongregacye kapłana napisany, a polskim darowany

językiem przez Wielmożnego Jego Mości P. Adama z Konarzewa Konarzewskiego, w roku pańskim 1668. od Oyców Congregationis oratorii świętey gory Gostynskiey podany do druku. W Lesznie, Michłowi Buk 1683. w 4cc, str. 464 i rejestru str. 28. z ryciną.

Joher 8372.

Czartor. — Jagiell. — Ossol. — Warsz. Uniw. — Uniw. lwow.

**BAKER Jerzy.** Opisanie epidemicznych katarów panujących w Londynie r. 1762. przez Jędrzeia [Jerzego] Bakera, doktora nadwornego królowej angielskiej, teraz z łacińskiego języka przez Jana Wilhelma Mellerę medycyny doktora dworu i konsyliarza nadwornego króla polskiego przetłumaczone. W Warszawie, 1789. w See, str. 16. Warsz. Uniw. — Kijows.

**Baker Iodocus** ob. Backer.

**Bakon Fr.** ob. Bacon.

**Bakowiecki Benedykt** Mokosia Archimandryta ob. Stefanowski Cypryan (Zgromadzonych wód pochwała 1655).

**Bakowiecki Józef**, biskup ob. Rudomiez Bazyli (Genealogia domus 1648) — Stefanowski Cypryan (Zgromadzonych wód pochwała 1655).

**Bakowska Anna Konstancya** z Denhoffów, wojew. ob. Denhoffia Constantia — Elert Franc. (Wety z drzewa 1676) — Weber Mich. (Pompa nuptial. b. r.).

**Bakowska Elżbieta** podkom. Chełm. obacz: Sałecky Andrzej (Łzy Minerwy 1662).

**BAKOWSKI Franciszek Józef.** Conceptus ad Verbum Dei Mariae Conceptio in publico scholarū Rgni oratorio sub titulo et confraternitate ejusdem immaculatae conceptionis erecto a Francisco Josepho de Zaborow Bakowski pocillatorida Ciechanowiensi auditore dialectices in nobilissima hospitum et iuventutis academieae coronā demonstratus. Anno Domini 1721. die 8 Decembris. Cracoviac, typis Iacobi Matyaskiewicz S. R. M. typographi. folio, 3 ark.

Na odwrotnej stronie tytułu herb Srzeniawa, pod nim 6 wierszy łac. — Przepis prozą



Dominikowi Lochmanowi ob. pr. D., kanonikowi katedr. i infułatowi krak. — Dalej: mowa miana w uroczystość Niepokalanego poczęcia N. P. Maryi.

Krasinś. — Czartor. — Dzików — Jagiell. — Zamojs.

**BAKOWSKI Jan Jacek** wojewodzie Pomorski. *Brevis expositio actionis sub Chotimo toto orbe celebratissimae, declamatione publica ipso die D. Joannis Evang. 1674 in Coll. Gedanensi S. J. celebrata p. Joa. Hyac. Bąkowski palatinidem Pomer. ibid. eloq. studiosum. Olivae, mandata typis incipiente 1675 Anno. w 4cc, ark. C<sub>3</sub>.*

Dedyk. Jacobo principi Poloniae. Hoppius Schedias. s. 60. — Trębicki Bibl. warsz. 1843. T. 12. s. 323.

**Bąkowski Joannes Ignatius** ob. Weber Michał (Pompa nuptialis).

**BAKOWSKI Jan Nepom.** (ur. 25 Maja 1742). Kazania na różne święta y po różnych miejscach przez X. Jana Nepomucena Bąkowskiego w Tow. Jezus. miane. Tomik I. i II. W Kaliszu, w drukarni J. K. M. i Rzpltej r. p. 1780. w 8cc, Tom I. str. 249, Tom II. kart nlb. 4, str. 309 i registra.

Joher 4551. — Bentk. II. 583. — Brown Bibl. 113. Wileńs.

**Bąkowski Józef** ob. Pilszewski Alex. Franc. (1721).

**Bąkowski Maciej** ob. Firley Henr. (Leopardus 1624).

**BAKOWSKI Stan. Mich.** *Expeditio romana B. Stanislai Kostka allegorica panegyri adumbrata et sacro coetui sodalium Deiparae Virginis sub titulo Annunciatae et Immaculate Conceptae a perill. et magnif. D. D. Stanislao Michaelae Bąkowski palatin. Pomeraniae, auditore eloq. oblata, dicta ab eodem in Parthenio oratorio Hosiani collegii Brunsberg. Soc. Jesu Anno salut. 1669 28 Septemb. Typis Henr. Schultz (1669). w 4cc, kart 7.*

Joher 5309.

**Bąkowski X. Reformát** ob. Bzonowski X. Dominik (Majestat 1723).

**BAKSCHAY (Abrahami)** Shemnicensis, Pannonii, secretarii illustrissimi Domini D: Alberti à Lasko palatini Syradiensis etc. *Chronologia, de regibus Hun-*

*garicis, prius nunquam edita. Cracoviae, in officina Matthaei Siebeneicheri MDLXVII (1567). w 4cc, k. nlb. 34. druk kursywa.*

Na odwr. tył herb Łaskiego. Są tu wiersze Jana z Świdnicy, Andr. Trzcieskiego, Ad. Schrotera.

Dedykacya do Alberta Łaskiego dat. in arce Cels. tuae Ostrog in Volynia. Na kar. sig. II<sub>3</sub> jest dodatek: Ill. dni Alberti a Lasco palatini Siradiensis etc. exhortatio ad milites in expeditione Moldauica cum Jacobum Basilicum despotam in regnum introduce-ret. Anno 1561.

Wiszniews. VIII. 74. i Juszyńs. II. 222—3. mają młynie rok 1547. — Bandtke Hist. dr. krak. 351.

Czartor. — Jagiell. — Ossol. — Pawlikowski.

**Bakster (Baxter) Glicery Józef** ad S. Bernardum, Pijar (ur. w Łowiczu 9 Kwiet. 1729 † w Mikulińcach 1 Sierp. 1799). ob. Callières (Prawdz. polityka 1752, 1788) — Horatius — Montesquieu (Uwagi nad przyczynami 1762) — Wolter (Alzyra 1778).

Juszyński I. 16. — Bielski Vitae 116. — Bentk. II. 790. — Łukaszewicz L. Piśm. 69. — Encykl. Orgelbr. II. 1053. — Horanyi Script. II. 128. — Joher 820.

**Bakus (Baka?) Stanisl. et Mathias** ob. Satorius Petrus (Emanuel 1561).

**Bakyth Paulus** ob. Ecchius Valent.

**Bal Joannes** ob. Bieżanowski Stan. (Utraque cives decernantes 1660).

**Bal Michael** ob. Bieżanowski Stan. (Utraque cives 1660).

**BAL Stefan**, herbu Gozdawa [nowowierea i Aryanin, pisarz śpiewów poboznych ułożonych z pisma świętego].

Siarcz. Obraz I. str. 15. — Wiszn. Hist. lit. pol. VI. str. 4. — Sandius Bibl. antitritariorum str. 90.

**Bałaban Alexander** ob. Jan Złotousty (1614).

**Bałaban Daniel.** Epigramma.

Juszyńs. Dykc. I. — Okolski Orbis Polon. I. 339. — Zubrzycki Kronika Lwowa 1848. s. 172.

— obacz: Berynda Paweł (Lexicon 1627).

**Bałaban Dymitr** ob. Berynda Paweł (1627).

**BALABAN Gedeon** († 1607). Ewangelie uczitelnoje na wsiaku nedeliu i na

hospodskija prazdniki naroczitych swiatych, izbranno ot swiatoho Ewanhelii swiatiejszym Kalistom. Kryłow. 1606. folio. ob. Ewanhelie.

Jocher 4407. — Engel Ukrain. Gesch. — Lukasz. Wyzn. helwee. I. 74, 80, 124. — Zubrzycki Kronika s. 190—1. — Wiszn. VII. 433. — Encykl. Orgelbr. II. 776—8. XXII. 538. — Akta Ros. Zach. Kijow. IV. 43.

**BALABAN Jerzy**, staroście Wiski. Illustri Joanni Żółkiewski in patriam redeunti gratulatio laetitiae et perpetuae observantiae ergo dicata. Cracov., M. Andreovien. 1622. w 4ce.

— ob. Janidlovius Jacobus (Threnodia 1620).

Juszyńś. Dykc. I. 12.

**Balaban Teodor** obacz: Liturgia (1604).

**Balabanówka** ob. Worcell S.

**Balamut modny**, komedya w pięciu aktach. Warszawa, w drukarni P. Dufour 1779. w 8ce. str. 124.

Jagiell. — Warsz. Uniw. — Zielińś.

**Balamut kobiet**, opera we 3-ch aktach z włoskiego tłumaczona, z muzyką Baltazara Gallupi, na teatrze warszawskim przez aktorów narodowych J. K. Mei reprezentowana. W Warszawie, u P. Dufour 1783. w 8ce, str. 104.

Zielińś. — Akad. — Czartor.

**BALARSKI Melchior**. Elegia in obitum Sebastiani Montelupi. Wieceburgi, typ. Georg. Fleischmanni 1600. w 4ce.

**BALASSA Bálint**. Betegh Lelkeknek valo fwues kerteéyke meliben sok fele io szagu, es egessesges fwuek talaltatnak, melý fwuek altal az lelkek mindennemó beteghsegekben, fogiatkozaksokban meg eleuenedhetnek es megh Vñulhatnak: Ehez foglaltatot egý szep tudomaný: Tundni illik mikeppen kellien embernek magat biztatni, az niomorusagnak wdeúzesnek es kennak ideiben. Mellyet Giarmathý Balassý Balint fordítot Nemetböl Magiarra az ő szerelmes szwleýnek haborwsagokban valo wigasztalasara. Bock Mihaly altal zereztetett Nemeteöl. [Na końcu:] Cracoban Nyomtattatott Király cö Felsege Nyomtatóya Wirz-

bieth Mathias altal. 1572 esztendeoben. w 12ce, ark. sign. a—H<sub>6</sub>. (k. nlb. 90. Szabó K., Régi Magyar Könyvtár. I. s. 47.

**Balassi Andreas** ob. Bielski Joach. Wolski (In obitum 1577).

**BALAZY Wojciech**. Narratio epistolica Alberti Balazy philosophiae in Leopoliensi Societatis Jesv collegio auditoris. Ad Adam rdum patrem P. Joannem Argentum Societatis Jesu nuperrimé in Polonia praepositum provinciale-m, nunc in Austria visitatorem, in qua referuntur feriae post acceptum de SS. Ignatio et Xaverio in Dios cooptatis nuncium institutae Leopoli nobilissima totius Russiae Polonicae urbe. Anno Domini 1622. Jaroslaviae, apud Joannem Szeligam. w 4ce, ark. C<sub>4</sub>. (kart 11).

List ten datowany na końcu: Leopoli, pridie nonas Augusti 1622.

Jocher 8947. — Wiszniewski VIII. 176, 232. Zaluski Collect. leg. str. 60

Kraśnińś. — Jagiell. — Ossol.

(**Balazy Wojciech**). Corolla juris utriusque qua admodum reverendus et clarissimus Dominus Albertus Balazy praepositus Uchanensis in inclyta Academia Zamoscensi per illustrem et admodum reverendum Dominum Benedictum Żelechowski U. J. D. Canonicum Zamosc., Acad. procancellarium exornabatur confluyente publica virorum illustrium paenegyri faustissimis nobilis juventutis academicae plausibus humanissime excepta. Anno erae Christinae 1644 Martii 10. In officina typographica Acad. Zamoscensis. w 4ce, sign. B.

Na odw. str. tytułu ustę z mowy w czasie rocznicy pogrzebu Jana Zamojskiego, mianej przez Burskiego. Na końcu pegaz i pod nim 2 wiersze łac.

**Balbierzyska** ob. Wiśniowiecki Mich. (Manifest 1734).

**BALBINUS Bohuslaus** Societ. Jesu (urodz. 1621 † 29 Listopada 1688). Diva Wartensis seu origines et miracula magnae Dei hominumque matris Mariae, quae a tot retro saeculis Wartae, in limitibus Silesiae, comitatusque Glacensis, magna populorum frequentia colitur, clarissima miraculis; libris duobus comprehensa et nunc primum in

lucem edita, impensis reverendissimi et amplissimi Domini D. Simonis abbatis Camenecensis. Authore.... e Soc. Jesu. Cum facultate superiorum. Pragae, formis Caesareo Academicis, cum privilegio Sac. Caes. Majest. Prostant apud Nicolaum Hosing bibliopolam ibidem MDCLV (1655). w 4ce, str. 304 i k. nlb. 4. [1-sza kartka tytułowa sztychowana].

Dedyk. Simoni monast. Camenecensis Cister. abbati. Czartor.

— *Diva Wartensis*, oder Ursprung und Mirackel der grossmächtigsten Gottes, und der Menschen Mutter Mariae, welche von so viel Hundert Jahren hero zu der Warten in den Gränztzen dess Landes Schlesien, und der Grafschaft Glatz mit mizelbargrossen Wahlfarten verehrt wirdt, und hoch mit Wunderwereken leuchtet. In zwey Bücher getheilet und verstrichenes 1655 Jahr, auff Verlag Ihro Hochw: und Gn: Herrn Praelatus zu Camentz an das Liecht gegeben von P. Bohuslao Aloysio Balbino der Societät Jesu Priestern. Nunmehr aber zu grosserer Ehre Gottes und seiner glorwürdigsten Gebährerin, auff christliches Verlangen eigentlich in allem und jedem, auss der Lateinischen in die Teutsche Sprach gebracht an vielen Orthen gebessert, und eben Ihro Hochw: und Gn: zu Camentz widermahl zugeschrieben von Ferdinandt Augustin Tannern, von Lewenthal beyder Rechten Doctore, Notar: Pub: Caes: p. t. dess Hertzogthumb Mönsterberg- und Franckensteinischen Weichbildes fürstlichen Auerspergischen Ampts Secretario. Cum licentia superiorum. Pragae, typis Universitatis Carolo Ferdinandeae in Colleg. Soc: Jesu ad S. Clementem. Anno MDCLVII (1657). w 4ce, sign. A<sub>2</sub>—Z<sub>3</sub>, OC oc—Tt<sub>3</sub>.

Wrocł. miejska.

— *Vita ven. patris Nicolai Lancicii e Soc. Jesu compendiosius scripta*, primum a reverendo P. Casimiro Wikujuk Kojalowiez S. J. SS. Th. D. nunc vero curis secundis revisa, denuo conscripta et claritatis gratiae certis capi-

tibus divisa ac plus quam dimidia parte aucta. Obacz: Kojalowiez Kaz. (Vita 1690).

Bandtke Histor. drukarń III. 179—171. — Siarczyński Obraz I. s. 296. — Eneykl. Orgelbr. II. 732. — Jocher 8680.

— obacz: Jabłonowski Józef Alex. (1761).

**BALBITZKI Mathias.** Extract eines Schreibens, dass der Schwed. Abgesandte, Herr Matthias Balbitzki, dem Gross-Cantzler des Königreiches Pohlen übergeben. Bez wyr. m. 1665. w 4ce, 1/2 ark. Warsz. Uniw.

**BALBUS Hieronym**, Dominikan († 1535). Hymnus in coronatione Bonae Aragoniae Sfortiae Reginae Poloniae.

— ob. Decius Jodocus Ludovicus (1518).

Janociana III. 10. — Tomiciana (Górski). — Decius (Dycz) Diarium nuptiale Sig. I. epist. ad Pet. Tomicki. — Ciampi Bibliogr. crit. I. 18. — Eneykl. Orgelbr. II. 731.

**Balc. Franc.** Vilnen. sztycharz ob. Balcewicz.

**Balcerkowski Kazimierz** ob. Piskorski Seb. (Sacratissima majestas 1698) — Tomaszewski Albert (Annulus desponsati honoris 1698).

**Balcewicz Franciszek**, sztycharz ob. Skarga Piotr (Żywotów świętych 1747) — Szymah G. (Żywot 1752).

**Baldacius Manfidus**, Pupienis ob. Hyacinthus Basilius (Panegyricus 1580).

**BALDE Jakób** S. J. (1603 † 9 Sierp. 1688). Poema de vanitate mundi [tytuł w miedziorycie]. (Na końcu:) Monachii, formis Cornclii Leysserii, electoralis typographi. Anno 1638. w 12ce, kart nlb. 12, str. 208 i kart nlb. 10.

Dedyk. Sigis. comiti a Dönhoff palatinidae Siradiensi. Wspomina tutaj o studyach w Ingolstadzie i o oratorstwie Dönhoffa w Krakowie, mówiąc dalej: Orationem de laudibus Virginis Mariae scripsisti. — (Wiersze fac. i niem.) Jagiell.

— Sen żywota lvdzkiego wierszem łacińskim przez W. O. Jakvba Balde Societ. Jesu napisany: a przez Jana Libickiego sekretarzá J. K. M. rhytmami polskiemu wyrażony. W Krakowie, w drukarni Fránciszka Cezarego, Roku

P. 1647. w 4ce, str. 16. (wierszem ośmiozgłoskowym, sto strof).

Dedyk Gryzeldzie z Zamościa Wiśniowieckiej wojew. ruskiej.

Czartor. — Branie. — Jagiell. — Krasinś. — Ossol. — Warsz. Uniw.

— Toż. W Krakowie, Schedel, 1677. w 12ce.

Zański Bibl. poet. I. Chreptow.

— *Somnium vitae humanae etc.* Sen żywota ludzkiego wierszem łacińskim przez W. O. Jakuba Balde Soc. Jesu, od jednego z tegoż zakonu rytunami polskimi wyrażony. Kraków, Łukasz Kupisz. B. w. r. w 24ce, k. nłb. 37.

Wiersz łaciński z tłumaczeniem polskim.

Zański Bibl. str. I. mniema, że tłumaczem był Kasper Druźbicki, nie zaś Atan, Kiersnicki lub Dominik Rudnicki.

— Toż... przez W. O. Jak. Balde S. J. od jednego z tegoż zakonu rytunami polskimi wyrażony. W Poznaniu, w drukarni Coll. Soc. Jesu r. p. 1682. w 12ce. Warsz. Uniw.

— *Somnium vitae humanae carmine latino per R. P. Jacobum Balde Soc. Jesu a quodam ex eadem Societate rhythmis polonicis expressum.* Posnaniae, typis Collegii Societatis Jesu. Anno Domini 1689. — Sen żywota ludzkiego wierszem łacińskim przez W. O. Jakuba Balde, Soc. Jesu od jednego z tegoż zakonu rytunami polskimi wyrażony. W Poznaniu, w drukarni Coll. Societ. Jesu r. p. 1689. w 12ce, kart 53.

Ossol. — Dzików.

— Sen żywota ludzkiego wierszem łacińskim przez W. O. Jakuba Balde Soc. Jesu od jednego z tegoż zakonu rytunami polskimi wyrażony. W Lublinie, w drukarni Colleg. Societ. Jesu 1691. w 12ce. Warsz. Uniw.

— Toż. W Warszawie, w drukarni J. K. M. Scholarum Piarum r. 1697. w 8ce, kart nłb. 26.

Warsz. Uniw.

— *Somnium vitae humanae, carmine latino per Jacobum Balde Soc. Jesu, a quodam ex eadem Societate rhythmis polonicis expressum, reimpressum vero Vilnae, 1732.* — Sen żywota ludzkiego wierszem łacińskim przez Jakuba Balde Societ. Jesu, od jednego

z tegoż zakonu rytunami polskimi wyrażony, przedrukowany w Wilnie 1732. w 12ce, kart 48.

W katal. Bibl. Kijowskiej (2883). tłumaczem mianowany Zyg. Brudecki. — Ob. niżej: Rymy (1781).

Brown str. 487. Ossol. — Kijows.

— Toż. Wilno, druk. Societ. Jesu, 1739. w 12ce.

Kraszewski: Wilno, przyznaje (mylnie) ten przekład Kiersnickiemu.

— Rymy miłej y przystoyney zabawie oraz zbudowaniu służące w jedno zebrane y przedrukowane za pozwoleniem zwierzchności kościelney. Edycya piata. W Wilnie, w drukarni królewskiej przy Akademii. Roku pańskiego 1781. w 8ce, k. tyt. i str. 186.

Zawiera:

1). Sen żywota ludzkiego wierszem łacińskim przez X. Balde Societ. Jesu polskim zaś od X. Brudeckiego tegoż zgromadzenia kapłana wyrażony, str. 1—130.

2). O złączeniu się słowa przedwiecznego z naturą ludzką. Wiersz od X. Hieronima Drexeliusza po łacinie napisany, a na polskie przełożony od X. Piotra Puzyny obu kapłanów Tow. Jezusowego, od str. 131—166.

3). Słodkie pieszczoty z niemowlęciem Jezusem przy żłobie z rytów tegoż X. Drexeliusza Soc. J. wybrane y na polskie przełożone, od str. 169—186.

Ossol. — Czartor.

**Balde Mathias** ob. Tobolski Adam (Ecologa nuptialis 1588).

**Baldi Lazzaro** ob. Dondinus Guil. (1650).

**Baldinoti Cesar** ob. Elmi Giuseppe (Copia 1673).

**Baldratus Jos. Mar.** ob. Miske Lud. (1725).

**BALDVINUS Franciscus (Balduin — Baudoin)** (ur. 1520 † 23 Paźd. 1573). Franc. Baldvini J. C. Ad Academiam Cracoviensem dispytatio, de quaestione olim agitata in auditorio Papiniani. Parisiis, ex officina Petri l'Huillier, via Jacobea sub signo Olivae 1573. Cum privilegio. w 4ce, str. 7 i k. liczb. 16.

Przypis: Philippo Huraldo Chevernio, cancellario regis Poloniae, ducis Andium. — W tej dedykacyi do kanclerza króla (nowo obranego) Henryka wspomina w orszaku postów polskich dwóch uczonych: Jacobum Panetouium (Ponętowski) et Franciscum Maslovium.

Po dedykacyi idzie *Extrait du Privilege du Roi*, dany Piotrowi L'Huillier na drukowanie dzieł: Caroli Carsi: *Oratio ad legatos Polonorum*. La Harenoire du messire Charles de Cars. — *L'Histoire des roys et princes qui ont dominé en Pologne*. — *Oratio Balduini*.

Wierzbowski Bibliogr. II. N. 1474.

Czartor. — Jagiell. — Kórnic. — Raczyns.

— *De legatione polonica oratio Fran.*

Baldvini J. C. ad Cl. V. Jo. Sarium Zamoscium legatum polonum [pod tem drzeworyt: drzewo oliwne z dewizą: *Oliva in fructifera domo Dli (sic, zam. Dei) Psal. 51. i u dołu znak drukarza*]. Lvtetiæ, ex officina Petri l'Huillier, via Jacobaea sub signo Oliuæ 1573. Cum privilegio Regis. w 4ce, kart liczb. 30.

Ciampi ma datę 1574 r. — Wierzbowski II. 1473.

Akad. — Czarnec. — Czartor. — Jagiell. — Raczyns. — Kórnic. — *Przeździec*. — Ossol. — Uniw. lwow.

— ob. Herbut Jan (*Histoire de roys 1573*).

Czasop. Bibliot. Ossol. 1830. I. 3—14. — *Wiszn.* VIII. 56, 118. — *Jücher i Adellung Gelehr.* Lexicon I. 735. — Ciampi Bibliogr. I. 18. — Placcius *Theatr. animorum* 594. — Hoppe.

**BALDUIN Fryderyk** (ur. w Dreźnie 1575 † 1627). *Refutatio Catechismi Ariani, qui Rackoviae A. 1608. excusus et Apostolicae Confessioni de persona et officio Jesu Christi oppositus est*. Wittebergae, 1620. w 8ce.

Jocher 3329.

— *Ausführliche und gründliche Wiederlegung des deutschen Arianischen Catechismi, welcher zu Rackaw in Polen anno 1608. gedruckt und der uhralten algemeinen Apostolischen Bekenntnuss der Christlichen Kirchen von Jesu Christi Person und Ampt entgegenegesetzt ist*. Aus einiger Heiliger Göttlicher Schrift genommen unnd zu Rettung der Ehr Jesu Christi, und unsers Christlichen Bekenntnus von ihm gestellt und in druck verfertiget durch

die Theologische facultet zu Wittenberg. Mit dreyerley Register 1. der Capitel 2. der erklerten Sprüch 3. und der denckwürdigsten Sachen. Wittenberg, gedruckt bey Johann Matthæo in verlegung Paul Helwigs Buehh. Anno 1619. w 8ce, kart nlb. 20, str. 622 i k. nlb. 16.

Katalog księg. ma datę 1618.

Warsz. Uniw. — Wrocławsk.

— *Toż....* Anno 1620. w 8ce, kart 20, str. 622, k. 16 (rejestr).

Przedmowa datowana: Wittenberg den 30 Decembr. Anno Christi 1618. Podpisani pod nią: Decanus, senior unnd andere der H. Schrift Doctores unnd Professores in der Universitet zu Wittenberg.

Warsz. Uniw. — Jagiell.

**BALDUINUS Georgius**. *Epistola ad incomparabilem mathematicum Dn. Johannem Hevelium Reipubl. Gedanensis consulem de eiusdem machina coelesti maxime vero de proteo suo hyperbolico novo alisque speculis praegrandibus chalybaeis paratis*. Ratisbonae, typis Augusti Hanekwitz anno MDCLXXIX (1679). w 4ce, kart 10.

Zebrawski Bibliogr. 988.

Warsz. Uniw.

**Baldwinus** ob. Laurus (1685).

**BALEMANN Anton**. *Exercitatio theologica de peccatis post mortem commissis per....* Gedani, typis Joan. Zach. Stollii 1708. w 4ce, str. 53.

Czartor.

**Balet** w osobie Oresta, karę bogów na ludzi sprowadzoną za nieusznanowanie świątynie, y oraz pewną obronę w niebezpieczeństwie życia garnącym się do nich, wyrażający, w sali akademii Wileńskiey Societatis Jesu, roku 1754. miesiąca Augusta dnia... *Argument*. w 4ce, kart 3.

Osnowa baletu przeplatana wierszami.

Jagiell.

— wieśniacki na theatrum JW. JM. Pana Antoniego hrabi Tyzenhauza pod skarbiego nadwornego W. X. Lit. orderów Orła białego i S. Stanisława kawalera w Grodnie r. 1778. miesiąca Augusta produkowany.

Na odwr. str. tyt. spis baletników, baletniczek i figurantek. — Na końcu jest drugi

balet piekarski, w których główną rolę ma Kajetan Pettineti nauczyciel i twórca baletu.

Trębicki w Bibl. warsz. 1843. IV. 354.

**Ballet** wiek ludzki w czterech częściach zamknięty wiosną młody, latem średni, jesienią podeszły, zimą szedziwy wiek wyrażający. [Na końcu:] Spiewany w Wilnie na sali publicznej Societatis Jesu 1761. Bez m. i r. dr. w 4ce, kart nłb. 2.

Jagiell.

— ob. Cleopatre (1789) — Lutnia (1685) — Riccardi Dominik (Kapitan 1789) — Sannier (Le temple 1766).

**Balewicz Antoni** ob. Plenck Jakób (1790).

**Balewicz Matthaeus** ob. Franciscus Salesius (1777).

**Balewiczowa Ludowica Marya** ob. Ryszkiewicz Maciej.

**BALFFY Tomasz X.** od Św. Piotra, Pijar (ur. w Trenczynie 1690 † w Warszawie 1729). Corona gemmis augusti sanguinis auro meritorum in patria et ecclesia pretiosa ante thronum gentilitii Agni illustrissimi et reverendissimi Domini D. Joannis Felicis in Szaniawy Szaniawski Dei et Apostolicae Sedis gratia episcopi Chełmensis in ascensu ad pontificiale solium a devotissimis magno nomini dioecesis collegijs Scholarum Piarum Chełmensi et Vavercensi posita Anno coronantis nos in misericordia Agni 1725. Cracoviae, typis Jacobi Matyaszkiwicz S. R. M. typographi. folio, 10 ark.

Autorem jest Tomasz a S. Petro et Paulo, pijar. — Na odwr. str. tyt. herb Szaniawskich, pod nim 2 serye epigramatów. Przepis sam wierszem — zaś panegiryk prozą.

Ossol. — Krasins.

— Dom nieśmiertelnej sławy, przy wspólnym Radziwiłłowskiego Orła gniazdie, pracowitym w oyczyźnie Bełhaeckich toporem wybudowany, do długoletniego mieszkania J. O. Rzymisk. państ. Xiążęciu JMci Marcinowi Mikołajowi Radziwiłłowi Xiążęciu na Nieświeżu y Ołyce, hrabi na Mirze y Szydłowcu, kracyzemu W. X. Lit. Grabowskiemu, Pokrzywnickiemu itd. staroście y JW. JM. Pani Alexandrze Bełhaeckiej kasztel. Biękiej przy zam-

knięciu dożywotniej przyjaźni przysługą sprzyjającego Apollina Collegium Warszawsk. Schol. Piarum otwarty. Roku Xiążęcia pokoju w domu natury ludzkiej goszczącego 1728. W Warszawie, w druk. J. K. M. Schol. Piar. 1728. folio, ark. P<sub>2</sub>.

Ossol. — Kijows.

— Olympus altissimae Radivilianae stirpis gloriae ac augustiss. summorum nominum culminibus eminens pro domestico nido grandi magnarum alarum aquile celsiss. illustr. ac excellentiss. S. R. J. principis Martini Nicolai Radziwiłł ducis in Nieswiez et Ołyka, comitis in Mir et Szydłowice incisoris M. D. Lith. Graboviensis etc. capitanei ac illustriss. dominae D. Alexandrae Bełhaeka castell. Bięcensis, prope solem honoris ad splendidas Hymaenei faces inter publicos plausus et votiva homagia Colleg. Varsav. Schol. Piar. patens. Anno quo princeps Regum de Culmine caeli descendit 1728. Varsaviae, typ. S. R. M. Schol. Piar. 1728. folio, kart 16.

Ossol.

— Prodigium orbis Poloniae ardentissimo divini honoris zelo, ecclesiasticae immunitatis conservatione, alt. iudicis consiliis, pacificatione, totius Reipublicae apud exteros principes aestimatione, immensa meritorum amplitudine, magnum, celsissimus princeps Constantinus Felicianus in Szaniawy Szaniawski, episcopus Cracoviensis Dux Severiae, penes fortunatiss. ingressum, ad cathed. Cracov. submississimo calamo a dioecesis suae Celsitudinis Coll. Cracov. nec non Podoliensi, Radomiensi, et Lucoviensi Schol. Piar. protector colendissim. provinciae Polonae et Lithuaniae adoratus. Anno prodigij prodigiorum Dei hominis 1721. 4<sup>o</sup> Maji. Cracoviae, typ. Joan. Domański S. R. M. typogr. A. 1721. folio, kart 17.

Dzików — Ossol.

— Thesaurus divinarum et humanarum scientiarum D. Thomas de Aquino angelicus ecclesiae doctor, in Varsaviensi Sacri Ordinis praedicatorum basilica ipsa suo nomini sacra die 7 Martii ab exedris declaratus et decla-

matns. Sub auspiciis perillustris et r̄ndi Dñi Nicolai Zachniewicz canonici Varsaviensis, ad S. Mariam praepositi etc. luci publicae consecratus per P. Thomam a SS. Petro et Paulo Scholarum Piarum Anno D. 1719. cum licentia Superiorum. Varsaviae, typis S. R. M. Scholarum Piarum. folio, 6 ark.

Przypisał wierszem łac. X. Zachniewiczowi autor. Sama mowa prozą wypowiedziana.

Akad.

Horanyi Scriptor. I. 119. — Bielski Vitae 43.

**Balfor Maciej** ob. Madterni D. F. (Obeliscus honoris 1673).

Juszyński Dykc. I. str. 11.

**Balicka Agnieszka** ob. Krzesławski Stanisław (1675).

**Balicka Kunegunda** ob. Krzesławski Stanisław (Epithalamium 1675).

**BALICKI Franciszek Klemens.** Cornucopiae sanguinis, virtutis et honoris autumnalium fructuum abundantia plenissimum in felicissimo ad perangustam Cathedram Cracoviensem ingressu Illustrissimo et Reverendissimo principi ac Domino D. Joanni de Małachowice Małachowski Dei et Apostolicae Sedis gratia Episcopo Cracoviensi, Duci Severiae, almae Universitatis Cracoviensis Cancellario faventissimo, Domino Domino elementissimo e voto publicae laetitiae et auspiciatissimi ominis ergo a M. Francisco Clemente Balicki in eadem alma Universitate Cracoviensi philosophiae doctore et professore clientum humillimo ad perenne debiti honoris tributum calamo elogiastico consecratum. Anno felicis per fructum benedictum orbi natae salutis 1681 mensis Septemb. (sic) die 27. Cracoviae, typis Universitatis. folio, 6 arkuszy.

Na odwr. str. tytułu herb Nałęcz na blasze robiony, pod nim 6 wierszy łac. — Podpis szycharza jest W. K. — Panegiryk sam stylem nakamiennym napisany dla Jana Małachowskiego, kiedy tenże wjeżdżał po raz pierwszy na biskupstwo krakowskie, z biskupa Chełmińskiego zostawszy biskupem krakowskim. — Wiadomości o życiu Małachowskiego są mało znaczące.

Akad. — Branic. — Jagiell. — Ossol. — Zamojs.

— Laureae autumnales variorum fructuum symbolis intertextae; virtuti

et honori VII. VV. DD. primae laureae candidatorum, dum in celeberrima Universitate Cracoviensi, per Clarissimum et admodum Rndum. Dominum M. Simonem Waclawski, philosophiae doctorem et professorē, collegam minorem, artisticac Facultatis Decanum in amplissima celeberrimi Senatūs Academici praesentia, primò in artibus et in philosophia laureati honoris decore, ritu solenni insignirentur, amoris verò fraterni, et gratulationis ergò, a Francisco Clemente Balicki ejusdem laureae candidato, cum officioso gratulātis Lyrac applausu mutuog; affectu, consecratae. Anno salutis 1677 die 18 mensis Septem. Cracoviae, typis Universitatis. folio, k. nlb. 8.

Na odwrotnej stronie karty tytułowej herb Leliwa, a pod nim ośmiowiersz łaciński z podpisem: Stanislaus Balicki, auditor dialectices. — Dedykacya: Laurentio de Granov Wodzicki, thesaurario terrae Nurensis. — Następuje Oda do Ś-go Jana Kantego. Egzaminatorzy: Szym. Waclawski, Wal. Mazurkowicz, Kaz. Straszyński. Laureaci: Albert Węgrzynowicz, Seb. Kowalski, Kaz. Januszkowicz, Jan Dumicz, Joach. Stanczewski, Seb. Wodziński. — Balickiemu za panegiryki dziękują Węgrzynowicz i Dumicz.

Jocher 1446. — Juszyń. I. 11, daje temu według J. Przybylskiego tytuł polski: Wieńce jesienne.

Jagiell. — Ossol.

— Trophaeum victoriosis triumphis palmisque insigne, virtuti doctrinae et honori VV. DD. XXVII. secundae laureae candidatorum dum in alma Universitate Cracoviensi Regni Poloniae generali Athaeneo, sub eximia protectione Illustrissimi et Reverendissimi principis ac Domini D. Joannis Małachowski Dei et Apostolicae Sedis gratia Episcopi Cracoviensis, Ducis Severiae, celeberrimae Universitatis Cracoviensis Cancellarii faventissimi a perillustri et adm. Reverendo Domino D. M. Alberto Łaneucki J. U. D. et profess: eccles: Cathed: Cracou: Canonico, Collegiatae SS. Omnium Cancellario, Pilecensi Archidiacono, curato Luboricensi, Academiae Cracoviensis procancellario dignissimo in magna Illustrium et Nobilissimi

morum hospitum frequentia et amplissimi Senatūs Academięi consessu, post peractum rigidi examinis certamen magisterii in artibus et in philosophia doctoratūs, licentiam ritu solenni consequerentur, in vim fraterni amoris et publicae gratulationis a Francisco Clemente Balicki, ejusdem secundae laureae candidato, concentu panegyrico dedicatum. Anno victorose triumphantis humana in carne verbi diuini 1681 die (dopisane 3), mensis (dopisane Junii). Cracoviae, typis Universitatis. folio, 9 arkuszy.

Na odw. str. tytułu herb (Junosza) Radziejowskich i pod nim 8 wierszy łac. — podpisał Marcin Węgrzynowicz. — Przepis prozą Michałowi Radziejowskiemu. — Pieśń do N. M. P. i Jana Kantego. — Osobno jest wiersz do W. Łuñuckiego i podziękowanie egzaminatorom (P. Wojewódzkiemu, Michalskiemu, Sowińskiemu). Spółdoktorami jego byli: J. Chaśnicki, A. R. Łapezyński, J. K. Witeski, J. S. Dziadowski, P. Bronisz, W. J. Jodłowski, S. P. Turonicki, L. J. Ostawski, Fr. Miroszewski, Chr. J. Cyboni, G. Profecki, T. Sertkowicz, Św. Samecki, Wojciech Mikołaj Węgrzynowicz, Marcin Karol Węgrzynowicz, Jan Belun, Marcin Bielecki, Stanisław Antoni Freznecier, Stan. Rafał Leythner, Stefan Barwinkiewicz, Bartłomiej Malicki, Jędrzej Zielopolski, Jan Jędrzej Kognacki, Jędrzej Kaz. Willamowicz, Jędrzej Ławel Warzyński, Marcin Rogozowicz. — Zaś na cześć Balickiego pisali: Jędrzej Chasnicki, Krz. Cyboni i Wojciech Węgrzynowicz. Pod każdym nazwiskiem spółdoktorów umieszczony jest herb rodzinny lub też symbol jaki.

Joher 1447.

Krasińs. — Jagiell. — Zamojs. — Ossol. — Czartor.

— Panegiryk Morsztynom. 1681.

Juszyński Dyke. I 11.

**Balicki Ignacy** ob. Szpadrowski Stanisław (Conclusiones 1775).

**BALICKI Innocenty.** Fragrans odor in amoeni virtutum flore, perpetuo meritum vigore nec non rectefactorum immarcescibili radice eximio et admodum R. patre Magistro Narcisso Potocki S. Theologiae doctore, ordinis Eremitarum S. P. Augustini vigilantissimo conventus Brestensis priore, ab innumeris annorum spatijs intra viridarium Sacrae Augustinianae vineae mira magnitudinis

svaveolentia redolens, tandem ab A. R. P. Innocentio Balicki ejusdem ordinis, studii Varsaviensis Magistro regente ac provinciae visitatore in nomine soleatae Crucis ad olfactum universi sub auram noeviae mortalitatis diffusus, ac selectis theologicis thesibus per comitia provincialia Brestensia approbatus. Sustinente adversantium argumentorum vim V. P. Chrisostomo Piotrowski theologo absoluto, anno quo odoratus est Dnus odorem victimae crucis 1709 mensis Aprilis die 8. Zamojsiis, typis Universitatis. folio, 15 kart.

Na odw. str. tytułu herb Potockich, pod nim 6 wierszy łac. — Dalej arkuszowy wiersz alkaiczny na cześć Narcyssa Potockiego przeora klasztoru OO. Augustyanów w Brześciu. — Następnie panegiryk prozą dla tegoż Potockiego, obejmujący samą tylko przemowę bez tezy, które były podane do dysputy.

Ordyn. Zamojs.

**BALICKI Jan Stanisław.** Axis ad excelsum honoris theologiae fastigium perillustrem et admodum Reverendum Dominum D. M. Paulum Joannem Woiewodzki sacrae theologiae doctorem, collegam maiorem, ecclesiarum collegiatum S. Floriani custodem, Pilecensis canonicum, concionatorem cathedralis. etc. dum in alma Universitate Cracovien. pro loco inter perillustes et admodum Reverendos Dominos sacrae theologiae doctores, in nobilissimo magnorum hospitum consessu et inter solennes publicae laetitiae applausus ritu solenni responderet, deferens et a M. Joanne Stanisławo Balicki, philosophiae doctore, collega maiore, regio professore, canonico ad S. Annam; in vim officiosissimi cultūs, panegyrico applausu exhibitus. Anno salutis nostrae à diuino axe in terras delapsae 1691. die 27 Augusti. Cracoviae, ex officina Francisci Cezary S. R. M. Illustr. ac Rnd. Dni Episcopi Crae. Ducis Seneriae necnon Schol. Nouodur: typogr. folio, kart nlb. 5.

Czartor. — Dzikows. — Jagiell. — Ossol.

— Plausus Apollineus triumphanti ad fortunatas honoris infulas Opaleniae navi ad primum Posnaniam ingressum



Illustrissimi et Excellentissimi Domini D. Joannis de Bnin Opalenski palatini Brestensis capitanei Posnaniensis, Maioris Poloniae generalis, publicae laetitiae et gratulationis ergo per M. Joannem Balicki phil: doctorem, almae Academiae Posnaniensis cursus phil: professorem, exhibitus. Anno 1678. die 5 Decembr. Posnaniae, typis Alberti Reguli Młodziewicz. folio, 3 ark.

Na odwr. str. tytułu herb (Łódzia) Opaleńskich, pod nim 8 wierszy łac. — Przepis prozą Janowi z Bnina Opaleńskiego.

Juszyńś. Dykc. I. 11. ma mylną datę 1670. Akad. — Jagiell.

— In Nomine Domini Amen. Quaestio logica, de ente rationis, sub felicissimis auspiciis magnifici, perillustris, et reuerendissimi Domini D. Alberti Łancucki, J. V. doctoris et professoris, ecclesiarum cathedralis Crae: canonici Collegiatae SS. Omnium cancellarii, Pilecensis Archidiaconi, contubernij DD. Jurisperitorum provisoris, almae Universitatis Cracouiensis generalis et vigilantissimi Rectoris a M. Joanne Stanislae Balicki philosophiae doctore et professore, pro loco in Collegio minori obtinendo, publicè ad disputandum proposita. In peraugusto D. D. theologorum lectorio Anno Dni 1683 die [20] mensis Februarij hora [15]. Cracoviae, typis Universitatis (1683). folio, str. nlb. 4. Jagiell. — Ossol. — Uniw. lwow.

— In Nomine Domini Amen. Quaestio metaphysica de accidentibus ex 7 Lib: Methaphysicorum Aristotelis sub felicissimis auspiciis magnifici, perillustris, et reverendissimi Domini D. M. Jacobi Baltazarowic S. Th: doctoris et professoris inter Collegas maiores senioris patris, ecclesiarum cathedralis Crac: canonici, Collegiatae SS. omnium praepositi, curati Prossouienis, contubernij Starin-geliani provisoris, studij almae Universitatis Cracoviensis generalis et vigilantissimi Rectoris a M. Joanne Stanislae Balicki philosophiae doctore et professore collega minore, pro loco in Collegio majori obtinendo in peraugusta diui Jagellonis aula publicè ad disputandum proposita Anno Dni 1684 die

[30] mensis Septembris hora [13]. Cracoviae, typis Universitatis 1684. folio, str. nlb. 3. Jagiell. — Ossol.

— ob. Dzielski Wojc. (Auspiciatum 1688) — Fraczkiewicz Jan Stan. (Speculum 1688) — Gidzielski Walenty Ant. (Conclusiones 1687) — Jasiński Mik. (Rupes 1691) — Kostowski Georg. (Doctor absolutus 1714) — Krzesławski Stan. (Epithalamium 1674) — Moskal-ski Alexy (Conclusiones 1696) — Preisz Jędrz. (Corona 1694) — Świątkowski Andrzej Michał (Olea Minervae 1683).

**Balik** gospodarski. Opera komiczna ob. Zabłocki Fr. (1780).

— Marwaniego ob. Makulski Fr. (1791).

(**Balin**, wieś). Przełożenie do Najsławniejszych stanów względem dóbr lennych przed statutem Alexandrowskim roku 1504. na Rusi y Podolu; aby prawa kardynalne tym wojewodztwom służące naruszone niebyły, z powodu doniesienia partykularnego o wsi Balinie. Z przyłączoną repliką w końcu na wystawione pismo strony przeciwny o Balinie niezgodne z dokumentami y z prawdą. Bez m. i r. dr. folio, kart nlb. 6.

— Odpowiedź na przełożenie do Stanów Rzeczypospolitey, względem starostwa Balińskiego uczynione. folio, k. nlb. 2.

Wydane w poparciu rezolucy Rady Nieustającej z r. 1781. na rzecz skarbu kor. Jagiell. — Warsz. Uniw. — Zieluś.

**Baliński Antonius** ob. Angełowicz Andreas (Tentamen 1784) — Positiones (1788) — Tentamen publicum (1784).

**BALIŃSKI Joannes et Stanislaus i Ursinus Joannes** Mariaeburgensis Prutenus. (Zaczyna się przedmowa:) Joannes Ursus Marianus Leucovianae academiae baccalaureus S. P. D. (Następuje:) Oratio dicta in encomion sacratissimi regis Poloniae Sigismundi eius nominis primi Anno a orbe redempto orbe 1530. XIII. mensis Junij. — Oratio dicta in praeconium sarensissimae reginae Poloniae Bonae XV. mensis Junij. — Oratio gratulatoria in coronationem se-

renissimi principis iunioris Poloniae regis in arce Gracouiana XXIII. mensis Junij habita. — Oratio encomiastica ad senatum Polemonici imperij dicta XVII. mensis Junij. — Oratio dicta tertio Julij in encomium ac laudem gymnasij Gracoviensis in lectorio collegij maioris. — Oratio panegyrica reuerendissimis in Christo patribus dominis ac dnis episcopis Petro Tomitio Gracovien. et Andreae Critio Plocensi XVI. mensis Junij dicta. (Na karcie ostat.) Cracouiae ex aedibus Ilie. Vieto. MDXXX (1530). w 4cc, sign. A—D<sub>111</sub>. (kart nlb. 16).

Są to mowy Jana i Stanisława Balińskich, synów Jana Balińskiego, kasztelana gdańskiego, wydane przez nauczyciela ich Jana Vrsus, który je temuż kasztelanowi przypisał, i na końcu umieścił swoje wiersze łacińskie.

Tomiciana II. 149. — Wierzbowski II. 1070. Czartor. — Krasińs.

— Oratio dicta in laudem sacratissimi regis Poloniae Sigismundi eius nominis primi. Anno à redempto orbe MDXXX. XIII. mensis Junii. — Oratio in laudem serenissimae Bonae reginae Poloniae habita XV mensis Junii. — Oratio gratulatoria in coronationem serenissimi principis, iunioris Poloniae regis in arce cracouiana XXIII mensis Junii habita. — Oratio encomiastica ad senatum polonici imperij habita XVII Junii. — Oratio dicta III Julij in laudem gymnasij Cracoviensis, in auditorio collegij maioris. — Oratio panegyrica reverendissimis in Christo patribus et dominis, dominis episcopis, Petro Tomicio Cracoviensi et Andreae Critio Plocensi XVI mensis Junii dicta. — Cracouiae, Mathias Scharffenberg impressit. Kalendis Augusti. Anno Domini MDXXX (1530). w 4cc.

Janociana III. 360.

**BALIŃSKI Jacobus.** Epithalamion honori illustris et magnifici Domini Dn. Fabiani Czema palatinidis Mariaeburgensis, capitanei Stumen: etc. etc. ac illustris virginis Catharinae de Leszno, dignissimae memoriae illris et magnifici Domini Dn. Andreae, comitis de Leszno, Brzestens. Cujavien. palatini etc. etc.

tiliae. Scriptum à Jacobo Balinski. Thorunij, typis Augustini Ferberi. Anno M. DC. XI (1611). w 4cc, kart 10. (ark. C<sub>2</sub>).

Rozpoczyna: Invitatio Phoebi, (anakrostych). Na odwrocie tytułu dedykacja wierszem.

Siarcz. Obraz I. 16. — Juszyńs, Dykc. I. 11. — Encykl. Orgelbr. II. 748.

Jagiell.

**Baliński Piotr** obacz: Firlej Henr. (Leopardus 1624).

**Baliński Stanisław** ob. Regnard.

**BALIŃSKI Teofil Alexander** (z Laszkarysów?) De praestantia medicinae. Bez w. m. dr. i r.

Wiszn. III. 68. IV. 200, 202. — Czacki O litewskich i polskich prawach II. 40. — Encykl. Orgelb. II. 48. III. 51. — Bentk. II. 591. — Baliński Historia Wilna II. 40—1. — Janocki (Literar. propagatores).

**BALK Dan. Georg.** Was war einst Kurland? und was kann unter Katharina's Scepter werden? Mitau, 1795. w 8cc. Petersb. publ.

**Balkaw** obacz: Swicchowski (Status causae creditorum 1787).

**Ballet** wiek ludzki ob. Balet (1761).

**BALLEXSERD Jakób** (1726 † 1774). Dysseratacy na to pytanie: jakie są przednieysze przyezyny śmierci tak wielkiey liczby dzieci, y jakie są najsuktecznieysze sposoby do ocalenia ich życia, przez P. Jakuba Ballexserd obywatela genewskiego uwieczniona przez Akademię królewską nauk w Mantuy w roku 1772. Powiększona przemową i niektórymi notami przez P. Kureysza konsyliarza J. K. Mei polskiey, doktora filozofii i medycyny w Akademii Pawieńskiej, współtowarzysza fizyokrytyków Syeńskich i akademików Padewskich i Bonońskich. Tłumaczona z francuskiego przez Stanisława Szymańskiego. W Warszawie, w drukarni Nadworney J. K. Mei i PP. Kommis: edukacyncy 1785. w 8cc, k. 14 i str. 188.

Dedykacja francuzka, podpisana przez F. Curtiusa: à Son Altesse Mad. la princesse Sanguszko, douairierre grande mareschalle de Litvanie (kart 2).

Jagiell. — Krasińs. — Wilno. — Warsz. Uniw.

— Sposób dla rodziców fizycznego wychowania dzieci, napisany po fran-

czku przez P. Ballexserda, biegłego w sztuce doktorskiej; z francuskiego zaś na oyczysty język przetłumaczony. Znajduje się w Warszawie y we Lwowie u Jana Aug. Posera bibliopoli warszawskiego 1774. w 8ce, str. VI i 252.

Jagiell. — Dzików — Czartor.

**Ballordnung.** [Ogłoszenie ze strony policji co do utrzymywania porządku na publicznych balach]. W Lwowie 1 Kwietnia 1787 r. folio. kart 2. (po polsku i po niem.). Jagiell.

**Balnei** ob. Wolff Carolus Ludovicus (De abusu balnearum 1790).

**Balon.** Nil mortalibus arduum. Horat. (Wiersz): Gdzie bystrym tylko orzeł polotem, Pierzchliwe poganai ptaki itd. W Warszawie, w drukarni nadwor. J. K. M. i PP. Ko: eduk. narodowey. Bez w. r. i dr. (17....) w 4ce, str. 4. Czartor. — Ossol.

— ob. Blanchard (1789) — Jaskiewicz Jan (Opisanie doświadczenia) — Opis (1784) — Osiński J. X. (1784) — Pingeron Jan Aland (1783).

**Balsam** ob. Barcellin Piotr (Quintae essentiae 1619) — Galois (Skutki).

**BALSAMO** Ign. S. J. (1543 † 2 Paźdz. 1618). Instructio R. P. Ignatii Balsamonis S. J. theologi de perfectione religiosa et de vera recte orandi et meditando methodo. Braunsberg, apud G. Schönfels. Anno MDCXIII (1614). w 12ce, str. 152. Warsz. Univ.

**Balsamo Józef** ob. Cagliostro (1793) — Kniaziewicz J. G. (Życie. 1793).

**BALSAM Kasper**, Jezuita (ur. 1716 † 10 Grud. 1759). Kazania przygodne W. X. Kaspra Balsama Soc. Jesu o enotach: wiary, nadziei, miłości y obowiązkach z nich wynikających. Za pozwoleniem starszych do druku podane. W Poznaniu, w drukarni J. K. M. y Rplt. Soc. Jesu r. p. 1764. Tom I. Kazania o enotach, wiary, nadziei, miłości, y obowiązkach z nich wynikających. w 8ce, kart 3, 304.

Są egzemplarze z dwojakim odmiennym tytułem.

Tom II. Kazania o występkach ludzi młodych y obowiązkach. 1765. w 8ce, str. 351, 1.

Tom III. 1767. str. 400.

Tom IV. 1767. str. 555, 1. (O ezwarłej enocie kardynalnej).

Tom V. 1768. str. 534, 2.

Tom VI. 1769. str. 2, 761, 3.

Tom VII. 1772. str. 2, 646, 2.

Jocher 5143, 3785. — Bentk. II. 576.

Ossol. — Wilno — Jagiell. (T. I).

— Toż samo. Tom I—VII. Poznai, w drukarni J. K. M. i Rzpltej 1765—1778. w 8ce, str. 785, 402, 400, 555, 534, 761 i 646.

Zdaje się, że tylko Tom I. i II. nowo przedrukowane.

— Toż. Tom II. O występkach y obowiązkach ludzi młodych. Za pozwoleniem starszych do druku podane. W Poznaniu, w drukarni J. K. Mei y Rzeczypospolitey. Roku pańskiego 1778. w 8ce, k. 1 str. 570 (strona 107 drukowana dwa razy). Jagiell.

— Kazania ná niedziele całego roku X. Kaspra Balsama Soc: Jesu ná dwa tomy podzielone. W Poznaniu, w drukarni J. K. M. clar. Collegii Soc. Jesu. Roku p. 1761. w 8ce.

Tom I. str. 6, 507.

Tom II. kart 2, str. 564.

Jocher 4531.

Akad. — Jagiell. (T. II). — Czartor. — Ossol.

— Kazania na święta całego roku X. Kaspra Balsama Soc: Jesu po śmierci jego za szczególnym J. K. Mei przywileiem i pozwoleniem zwierzchności wydane. W Poznaniu, w drukarni J. K. M. i Rplt. Societatis Jesu. w 8ce.

Tomik I. 1762. str. 2, 447 i 4. (str. 134 dwa razy liezbowana).

Tomik II. 1764. str. 753 i 9.

Jocher 4532.

Jagiell. (T. I.) — Wilno — Ossol. — Drohobycz.

— Kazanie pobudzające do modlitwy na uproszenie szczęśliwego powodzenia sejmowi walnemu w r. 1754 d. 30 Września poczynającemu się w Warszawie, w kościele katedr. krakowskim pódczas solennej wotywy przedsejmowej miane przez jednego kapłana Soc. J. i za pozwoleniem starszych, tegoż roku do druku podane. W Krakowie, w dru-

karni JO. Xięcia biskupa krak. folio, kart nlb. 15.

Rozpoczyna krótką przemową do czytelnika, poczem idzie kazanie.

Brown. 87.

Krasińs.

Kazanie o troiakiey iedności do publicznych obrad potrzebny, pobudzające ku ziednaniu przez modlitwy seymowi walnemu na rok pąński 1758. przypadającemu w Warszawie, teyże potrzebney iedności podczas wotywy przedseymowey, w Krakowie miane przez X. Kasptra Balsama Societatis Jesu, kościoła SS. Piotra y Pawła káznodzieic, tegoż roku zá pasterskim rozkázem do druku podane. W Krakowie, w drukarni JO. Xięcia JMei biskupa krakowskiego wydrukowane r. 1758. w 4ce, ark. E<sub>3</sub>. (kart 24).

Dedyk. Andr. Stan. Kostka Zaluskiemu.

Jagiell. — Krasińs. — Ossol. — Univ. lwow.

— Oratio in Isaiæ XLVIII. anno 1748 Cracoviae, habita et impressa.

Tak podaje Brown. Było to kazanie po polsku. Z tego roku istnieje kazanie bezimiennie p. t. Chwała Trójcy świętej.

Bentkowski II. 576. — Janocki Lexic. II. 171—2. — Barącz Żywoty Ormian 59—64. — Brown Bibl. 108—9.

**Balsamus vulnerarius** obacz: Mizler Laurentius (1744).

**Balsas** sirdies pas Wieszpaci Diewa, Panna Szwęciansia Maria, ir Szwętus danguy karalaujēcius szaukiancios par giesmes, pagał iszpazinima Baźnincios Szwętos kataliczko Rima Sudietas; Odabar naujey su daleydynu Wirasniuju zduotas, par wiena Kuniga Societatis Jesu. Metuose 1752. Odabar wid su pridiennu nauju giesmiu pardrukowotas Metuose 1762. Wilniuy, drukarniey akademios Soc. Jesu. w 12ce.

Są to pieśni pobożne z polskiego tłumaczone, z napisami polskimi.

Kraszewski Wilno IV. — Jocher 7015 a.

— Tenże tytuł . . . iszduotas par wiena Kuniga Soc. Jesu. Metuose nug užgymima balsinga zody amzina 1774. Wilniuy, drukarnie akademios. w 12ce, kart tyt. 5, str. nlb. 334 i 7 str. nlb. Jocher 7015 b. Czartor.

**Balthasar.** Tirocinium theologicum. Calissii, 1740.

Katal. Lissnera.

**Baltazar Andreas** ob. Konstitucie (1603).

**BALTHASAR Samuel**, notarius z Herrstadt w Szląsku, prof. w Eblągu (ur. 1627 † 26 Octobr. 1677). Typus declinationum et conjugationum latino polonicarum regularium cum annexis quibusdam observationibus, tum theoriam tum praxin in declinationis et conjugationis exercitationibus in gratiam juventutis edit. a S. B. Cl. III. Coll. Elbingae, 1664. w 8ce.

Tolckemith. Elbing. Gedächtn. 1753. str. 348—9.

**Baltasar** episc. Vratislaviensis ob. Hillebrandus Michael (1542).

**Balthasar Divus** ob. Orawski Felix (1684).

**Baltasar** rex Babyloniae ob. Sojecki Hyac. (Pompa 1748) — Stęplowski Casim. Franc. (Luctus fatalis 1728).

**Balthasar** extra Babylonem in Vandalia marchio Durlacensis in sacrilega Deo dicati calicis profanatione redivivus, pari exitio, dispari exitu, manu divinâ, è vita proscriptus, atque ab illustrissima, perillustri ac magnifica Palaemonio — Tulliana juventute almae Academiae ac Universitatis Vilenensis Societatis Jesu, ad spectaculum in umbra theatri Bacchiophilis calices liberi Patris explentibus reproductus, Anno calicem salutis ad mensam crucis propinante divino in carne humana conviva 1695. B. w. m. (Vilnae, 1695). folio, kart 2.

Kraszewski Wilno IV.

Jagiell.

**BALTAZAROWICZ Jakób.** A. M. D. G. Quaestio logica, de accidente communi, praedicabili sub felicissimis auspicijs, magnifici, clarissimi et excellentissimi Dñi D. M. Francisci Roliński philosophiae et medicinae doctoris ac professoris ejusdem facultatis Decani, consulis Cracoviensis et in alma Universitate Cracoviensi; studij generalis Rectoris. In peraugusto Diuorum Jagellonum Lyceo, publicae disputationi

a M. Jacobo Baltazarowicz Ph. D. S. C. G. proposita. Anno a partu Virg. millesimo sexcentesimo octauo VII. Idus Septembris. (Cracoviae 1658). w 4ce, kart 5.

Na odwr. tytułu: In stemma Acad. Crac. per Joan. Cant. Niewiarowski. — Poprzedza Charisteria Joanni Cantio.

Jagiell. — Ossol.

— Quaestio theologica, de gratia Dei ex prima secundae D. Thomae: a . . . inter collegas maiores, seniore patre, sacrae theologiae professore, ecclesiarum, cathedralis Cracouiē: canonico collegiatae S. S. Omnium praeposito, curato Prosoiien: contubernii Staringeliani prouisore, studii Universitatis Cracouiensis generali rectore: pro licentia in Sacrae theologiae obtinēda publicē, ad disputandum, proposita in lectorio D. Jagellonis theologico, Anno ā natiuitate Domini, M.DC.LXXXIII (1683). mense Nouembri die (23), horā 15. Cracoviae, typis Universitatis folio, kart 2.

Jagiell. — Ossol.

— In Nomine Domini Amen. Quaestio theologica, de gratia Dei ex 1<sup>ma</sup>, 2<sup>dae</sup>, D. Thomae, secunda, prioris contermina: a M. Jacobo Baltazarowicz, inter collegas maiores, seniore patre, Sacrae Theologiae, licentiato, ecclesiarum, cathedralis Cracouiē: canonico, collegiatae SS. Omnium praeposito, curato Prosoiien: contubernii Staringeliani prouisore, studii Uninersitatis Cracouiensi generali rectore: pro gradu doctoratūs, in Sacra Theologia, obtinendo, publicē ad disputandum, proposita. In lectorio D. Jagellonis Theologico. Anno a natiuitate Dñi 1684. mense Januarij die 13, horā 20. Cracoviae, typis Universitatis (1684). folio, kart 2.

Jagiell. — Ossol.

— ob. Arteński Raf. (Arbor vitae 1684) — Balicki Jan Stan. (Quaestio 1684) — Brocki Mathias (Quaestio 1684) — Biechanowski Stan. (Splendor 1684, Effigies 1687) — Kawalczewski Kasp. (Quaestio 1684) — Milezarski Joannes (Quaestio 1684) — Ormiński T. Fr. (Niobe academica 1687) — Ośliński Martinus (Sacrarium 1683) — Paschacy

Adam Sigism. (Laurea theol. 1684) — Racki Krz. (Honor virtutis 1648) — Styrkowski Adamus (Quaestio 1683) — Thesznarowicz Zachar. (Quaestio 1733) — Warzyński Andrzej Paweł (Palma immortalis 1674) — Winkler Marcin (In solemnī actu promotionis 1684) — Wisniowski Józef (Quaestio anaelasticā 1684).

Łętowski Katal. II. Prałaci 10.

**Balthasar** ob. Baltazar.

**BALTRONIEWICZ Prokop.** Censvra albo zdanie y uważenie .... o nominacyey biskupá Wileńskiego, przez Je<sup>o</sup> M. X. Podkanclerzego koronnego uczynioney y przestroga do Ich Mości Pánow obywatelów W. X. Lith. z strony urázu praw, y nápotym niebezpieczeństwá ich. Roku 1598. w 4ce, kart nlb. 7.

Wyszło z powodu, iż kapituła wileńska odrzuciła żądania Zygm. III. izby Ber. Maciejowskiego obrać biskupem.

Wizer. i roztrząs. 1840. T. 50, str. 88.

Jagiell. — Krasinś.

(**Baltyk**). Mare Balticum id est historica deductio utri regum Daniae ne an Poloniae praedictum mare ā multis jam annorum centenariis, asserente non fallaci hominum censura, sed ipsā nunquam fallibili natura, se desponsatum fateatur et agnoscat, Poloni cujusdam nuper typis excuso tractatui qui Discursus Necessarius inscribitur opposita. Anno M. DC. XXXVIII (1638). B. m. w 4ce, str. nlb. 52.

— Toż. Anno M. DC. XXXIII. B. w. m. w 4ce, kart nlb. 18, (ark. E<sub>2</sub>) i tablica folio: Imperium maris.

Jestto odpowiedź na Daniela Krusiusa: Discursus necessarius (obacz). — Porównaj: Pfenning Joannes: Antimare balticium. 1640.

Poszło z racyi dwóch okrętów, którymi władając głośni piraci Springowie, uciemieźli cłem kupeców żeglujących. Do własności tych okrętów przyznawał się król polski, a pismem wystosowanem do króla duńskiego d. 17/27 Grudnia 1837, uznawał się za pana morza oblewającego kraje polskie. Opponując temu król Danii i Norwegii, powołuje się na Kromera lib. 1. cap. 1. De situ Poloniae.

Czartor. — Jagiell. — Warsz. Uniw.

— Baltisches Meer das ist historische Ausführung, welchem unter bey-

den Königen, der zu Dennemarken, oder Pohlen Königl. Majestät jetzt besagtes Meer von vielen hundert Jahren her, nicht nach Anweisung der Menschen Meinung oder Gedicht, sondern nach Anleitung unfehlbaren Natur selber sich unterworfen zu sein erkennet und bekenent. Einem newlich von Seiten Polen ausgegangenen Tractatlein, welcher Discursus Necessarius titulirt wird, entgegengesetzt 1638. w 4ce, kart 22.

Ossol.

**Balticum mare** (Baltisches Meer) ob. Consideration (1654) — Höpken D. (Lettre 1714) — Krusius D. (Discursus necessarius) — Nova literaria (b. r.) — Pfenning Joannes (Antimare 1640) — Preiss (Reasons, Lettre 1715) — Remarques (1715) — Vellingk M. (Memoire 1715).

**BALTYZER (Balcizer)** z Kaliskiego. Biesiady rokoszne Baltyzera z Kaliskiego powiatu. (Podezem rysunek głowy tureczyna). Do czytelnika: We wszystkim unieć poezą, rozum to sprawuje, Lecz z miłością niech żaden radzę, nie żartuje. Nie płaci w niej rozsądek, żart żaden nie płaci, Gdy do kogo w miłości człek serce utraci. B. w. m. i r. (z XVII w.) w 4ce, kart 20.

Na odw. tytułu proza: Relacya Mazowiecka (humorystyczna). Dalej na karcie A<sub>2</sub> napis: Biesiad rokosznych zabawa. — Obejmuje wierszowane epigramata i fraszki częstokroć tłuste. W jednej mówi o Stefanie co w Moskwie pod Smoleńskiem przy Xciu Zbarazkim wojował. W innych wierszach: Trzebuchowski co się z Moskwą ścierał, Sredziński którego oskoczyło Moskwy trzynaście pod Smoleńskiem, o Gajowskim staroście Wiskim poległym pod Smoleńskiem. Zawiera nagrobek Pawła Palczewskiego, dworzanina król.

Juszyński Dykc. II, s. 394. — Jabłonowski Musaeum pol. s. 22. zwie go: Balcizer ex Callisiensi districtu. — Maciej. III. 441. Porówn. Bartoszewski W. (O biesiadzie 1610).

Ossol. — Warsz. Uniw.

**BALURKIEWICZ Mat.** Societ. Jesu, (urodz. 1626 † 26 Maja 1729).

„Wydął niektóre dzieła.“

Brown. Bibl. S. J. 109.

(**Balutow**). Pieśń o Najświętszej Panie Maryi Bałutowskiej, którą Ojeowice

Bernardyni śpiewają przed obrazem. [Począyna się:] Perła droga ena Panienko, Z rozlicznych kwiatków rownianko itd. [Na końcu przydana:] Pieśń, ufność w Panu Bogu mająca. Bez roku i m. dr. w 4ce, kart nlb. 2. druk gocki.

**Bałwochwalstwo** (O) y zabobonach. w 4ce, kart nlb. 6. druk gocki.

Nie jest to dzieło, ale jakiś druk z XVII. wieku po jednej stronie tłoczony, z inicjałami czerwonymi, cały nalepiany na jakiś inny druk z którego wystają ramki. Zdaje się, że to druk Królewiecki lub Gdański. Obejmuje Bałwochwalstwo Chińców, Siamczyków. Peguinów, Narsingów, Indyjskie, Japończyków, Moluckie, Tatarskie. Być może, iż to jest wycinek z kalendarza, lecz nie jest osobnem dziełem. Ossol.

— y obrazach z pisma starego y nowego testamentu nauka etc. wyd. 1590.

Dzieło jakiegoś ewangelika przeciw któremu pisał Adr. Junga S. J. Odpis drukowany przy dziele Jungi: Rozwiązanie 52 kwestyj. 1593.

Juszyński II. 435. znał to dzieło o bałwochwalstwie, dziś zatracone.

**Bałwochwalstwo** ob. Jeschke Marcin (de quacru Romowe) — Odpowiedź katolicka na pytanie heretyckie przez J. T. M. S. N. (1600).

**Bamberg** obacz: Weigand (Anndere warhafftige Verantwortung 1553).

**Bamberg** (de) **Othon** obacz: Potocki Jean (Essai sur l'histoire 1789).

ob. Otton.

**Banaczkowski Norbert** ob. Ryszewski Joach.

**BANACZKOWSKI Symon Bonawent.** Actas ab origine conditae generalis Regni scholae Universitatis Cracoviensis prope novies, quinquagenaria, IX. VV. DD. primae laureae candidatis, per clarissimum et admodum reverendum Dominum D. M. Stanislaum Patelski, philosophiae doctorem et professorem, collegam minorem, Seminarii academico-dioecesani Crac. praefectum. In publica dignissimorum hospitem praesentia, ad gradū baccalaureatū AA. LL. et philosophiae promotis; in memoriam revocata, et à Simone Bonaventura Banaczkowski ejusdem laureae candidato;

applaudente novenario Musarum choro, per dicta et sentimenta sapientum virorum, ad justè, piè; simulq'; christianè vivendum permoventia, enumerata. Anno quo praesidebat rector ChorIs angeLorVM. Die verò 20 mensis Maji. Cracoviae, typis Academicis Collegii majoris (1757). folio, kart nlb. 21.

Dedyk. Antonio Beldowski, canonico Crac. W tej dedykacji wspomniani w genealogii Jastrzębecy, Rej, Stadnicka, And. Zański.

Na odwrotnej stronie karty tytułowej herb. — Następuje Oda do Świętego Jana Kantego. — Egzaminatorzy: Ant. Woyciechowski, Piotr Filipowski, St. Barański. Laureaci: Szymon Bonaw. Banaczekowski, Bartł. Fr. Bergier, Stef. Pinoci, Melchior Szajowski, Błażej Barczykiewicz, Tomasz Pagaczewski, Kazim. Bykowski, Nepom. Trąbski, St. Jagielski. — Za rektorstwa Pałazowskiego.

Jagiell. — Ossol. — Uniw. lwow. — Ziełński.

— In Nomine Domini Amen. Dissertatio philosophica. Ex ethica de jure naturae. Per M. Simonem Banaczekowski philosophiae doctorem, Ecclesiae Collegiatae Voynicen: scholasticum, Seminarii Dioeceseos Posnaniensis vice praefectum. Pro loco obtinendo in minori Universitatis Cracoviensis Collegio publicae disputationi in lectorio CC. DD. Theologorum Annò Domini 1768 die 3 mensis Februarii exposita (Cracoviae, 1768). w 4cc, ark. E<sub>2</sub>. (kart 22).

Dedyk. Franc. Ziębiński J. U. D., collegiatae SS. Omnium Decano.

Dzików — Jagiell. — Ossol.

— Honor philosophicus à generis claritate maior à virtutum et eruditionis praestantia maximus; XVIII. VV. DD. secundae laureae candidatis excellens, et cum sub faventissima protectione celsissimi illustrissimi et reverendissimi Domini D. Cajetani Ignatii Sołtyk episcopi Cracoviensis, Ducis Severiac, Aquilae Albae equitis, Universitatis Crac: cancellarii faventissimi, a magnifico perillustri et reverendissimo Domino M. Stanislao Mameczyński U. J. doctore et professore eiusdemq' facultatis Decano Ecclesiarum cathedralis Crac: canonico, Collegiatae S. Michàelis in arce Crac:

decano, parochialium; Premykoviensis praeposito in Smarzewice curato, Collegii juridici seniore patre, contubernii jurisperitorum provisore; librorum per Dioecesim Crac: censore, Canonizationis B. Joannis Cantii procuratore, illustrissimi Consistorii generalis Crac: surrogato iudice, studii generalis Cracoviensis procancellario et rectore, in numero magnum hospitem conspectu magisterii in AA. LL. et in philosophia doctoratus licentiam ritu solenni consequentur, in vim fraterni affectus et plausus per Simonem Bonaventuram Banaczekowski ejusdem laureae candidatum poetico calamo declaratus annò quò Mentis eDoctas seCtata es LeX sata sorte. 270, 253, 300, 95, 325, 192, 325. Cracoviae, typis Universitatis (1760). folio, ark. nlb. E<sub>2</sub>.

Dedyk. Andreae Młodziejowski, canonico.

Na odwrotnej stronie karty tytułowej miedzioryt (bez podpisu) herbu Korab pod kardynalskim kapeluszem. — Następuje Oda do Sgo Jana Kantego, wiersz pochwalny do dziekana Stanisł. Mameczyńskiego. — Egzaminatorzy Jak. Niegowiecki, Jan Rygański, Adalb. Foltański. Laureaci: Szym. Banaczekowski, Bartł. Bergier, Stef. Pinoci, Melch. Szajowski, Nepom. Trąbski, Stan. Jagielski, Piotr Jastrzębski, Walenty Podzyski, Hyac. Trąbski, Piotr Rydułski, Stan. Kaliński, Fr. Matawowski, Ignacy Pawluskiewicz, Józ. Kłosiński, Antoni Sobek Sobczyński, Tom. Karasiewicz, Tom. Felkier, Tad. Okoński. — Autorowi za panegiryki dziękuje Kaliński. — Herby są umieszczone przy każdym nazwisku. Wszystkie miedziorytowe.

Jocher 1574.

Dzików — Jagiell. — Ossol.

— Kazanie w sam dzień Anny Św. w kościele Książkim miane, a przy obchodzeniu imiennin: Wielmożnej Jej Mości Pani Teresie z Zakrzewskich Wielowiejski uprzejmym oświadczeniem od X. M. Szymona Banaczekowskiego w Akad. krak. kolegi mniejsz. Poznanskiej S. Theologii prof., seminarium wice prefekta, kolegiaty Wojnickiej scholastyka r. p. 1769. d. 15 Paźdz. ofiarowane. Poznań, druk Akademii. w 4cc, ark. D<sub>2</sub>.

— Kazanie na pogrzebie Wielmożnego s. p. JP. Stanisława Scibora z Ru-

dołtawie Kotkowskiego, generalnego ziemskiego wojewodztwa krakowskiego sędziego, w kościele Zakliczyńskim u WW. OO. Reformatorów roku 1776 dnia 10 Lipca miane przez X. Szymona Banaczowskiego kolegiaty Wojnickiej scholastyka kościoła Mikluszowskiego plebana i za pozwoleniem zwierzchności do druku podane. W Krakowie, w druk. Akademickiej 1776. w 4cc, kart 22.

Uniw. lwow. — Ossol.

— Kazanie na pogrzebie Wielmożnego ś. p. Jegomości X. Łukasza Lubaszowskiego w przesławnej akademii krakowskiej filozofii doctora, w prześwietnej dycezyi Poznańskiej dziekana Kostrzyńskiego, proboszcza Czerleńskiego przez X. M. Szymona Banaczowskiego w Akademii krakowskiej kolegę mnięszego, w Poznańskiej S. Teologii profesora, seminaryum wiceprefecta, examinatora synodalnego, kolegiaty Wojnickiej scholastica, w kościele Czerleńskim miane r. p. 1769 dnia 24 Kwietnia. W Poznaniu, w druk. Akademickiej. 1769. w 4cc, s'r. 38.

Ossol.

— Media ad salutem humanam utilissima septem ecclesiae sacramenta a Christo Dno instituta per theses theologicas ad disputandum proposita. Anno 1764. w 4cc.

Dzików.

**Banasch Dan.** ob. Benek L. (1661).

**BANASZEWIC Adam Kazimierz.** Argus centoculus, à Deo ad custodiam salutis humanae S. Michael Archangel deputatus, illustri magnifico ac generoso Domino D. Michaeli Valeriano de Raciborsko Morstyn, subdapifero Cracoviensi deputato tribunaliti iudicii Regni Poloniae etc. Domino Dno et benefactori suo, pro annua solennitate S. hujus, patroni ejus, in vim gratularij applausus et debitae observantiae, a M. Adamo Casimiro Banaszewicz, in alma Universitate Cracoviensi philosophiae doctore et professore, dedicatus. Anno quo centinano aeternus centoculus eripuit salutem humanam 1686. 29 Septembris. Cracoviae, typis Universitatis (1686). folio, kart ulb. 5.

Na odwr. tytułu pod herbem podpisał szceniowierz Stan. Morstyn subdapiferides. Jagiell. — Ossol.

— Aurum maximi pretii igne in craticula S. Laurentij Martyris probatum et annuo solennitatis ejus festo recurrente perillustri et admodum Reverendo Domino D. Laurentio Matuszewski protonotario Apostolico S. Georgii in arce Cracov. canonico officiali, Pilsnens. presbyterorum praesidi, curato Kołacieński et Dom. et patrono colendissimo a M. Adamo Casimiro Banaszewicz, in alma Academiae Cracoviensi philosophiae doctore, brevi elogio commendatum et conciliandae gratiae amorisque ergo eidem patrono suo oblatum. Anno verbi incarnati 1689 die 10 Aug. Cracoviae, ex officina Francisci Cezary S. R. M. illustriss. ac reverendiss. Dni episcopi Crac. ducis Severiae nec non Scholarum Novodvorse. typographi. 1689. folio, kart 3. Ossol.

— Bellerophon vir innocentiae, academico Pegaso insidens, contra Othomanicam Chimaeram procedens: B. Johannes Cantius Confessor: Regni Poloniae patronus: almae Universitatis Cracoviensis patriarcha et Sacrae Theologiae doctor: recurrente eius solennitatis die, 19 Octob. A. Domini 1690. Beeijs, ad ecclesiam parochialem SS. Corporis Christi et SS. Apostolorum Petri et Pauli: in nobilissima hospitem corona demonstratus. Debitaeqvé pietatis, et cultus devotissimi ergò, luci publicae expositus: a M. — in eadem Universitate Cracov: philosophiae doctore, sacrae auctoritate apostolicâ notario: protune gymnasij Becensis direttore Anno Domini 1691. Cracoviae, typis Francisci Cezary S. R. M. illustriss. et reverend. Dni Episc. Cracoviens. ducis Severiae. Necnon Schol. Novodvorse. typogr. (1691). folio, kart 8.

Na odwr. tytułu pod herbem wiersz podpisał Ant. Rogulski, alumnus Becensis.

Dedyk. Stephano Meczyński de Kurozweki. Dalej idzie: Oratio.

Branic. — Jagiell. — Krasinś.

— Jubar eximio illibatae vitae et sanctitatis fulgore nitens solis Aeade-



mici B. Joannis Cantii in Universitate Cracoviensi S. Theologiae doctoris et in ecclesia Dei Confessoris, recurrente annua ejus festivitate Beciae, ad ecclesiam parochialem SS. Corporis Christi et Apostolorum Petri et Pauli in numero hospitem coetu, a longe reverentia exceptum et brevi dictione adumbratum majorisq'; obsequii et debitae pietatis ergo, luci publicae expositum a M. Adamo Casimiro Banaszewic in eadem Universitate Cracov. philosophiae doctore, sacra autoritate Apostolica notario, protunc gymnasij Becensis direttore. Anno solis justitiae 1790 die 19 mens. Octobr. Cracoviae, typis Francisci Cezary S. R. M. illustriss. et reverendiss. Dni episc. Cracovien. ducis Severiae necnon Schol. Novoduorsc. typogr. folio, 3 ark.

Na odwr. stronie tytułu herb Krzeszów, pod nim 4 wiersze łac. podpisał Michał z Kurzówk Męciński, student w temże gimnazjum. — Przypis prozą Stanisławowi na Męcinie Krzeszowi sędziemu i podstaroście Bieckiemu, miecznikowi Braclawskiemu. Mowa miana w coroczną uroczystość Ś. Jana Kantego w kościele parafialnym Bieckim.

Jocher 5372.

Ossol.

— Oculus Episcopi, ad radiantem publicorum negotiorum solem, irretortâ pupillâ cernens. In perillustri et admodum reverendo Domino D. Andrea Zielopolski, J. V. D. protonotario Apostolico, archidiacono Sandecensi, scholastico Scarbimiriensi. dum eiusdem archidiaconatûs provinciam susciperet. debitae venerationis ergo nomine officialitûs Becensis a M. Adamo Casimiro Banaszewic, philosophiae doctore, scholae Becensis direttore, publ. notario. umbratili elogio observatus, et luci publicae demonstratus. Anno Domini 1693. die... Cracoviae, typis Francisci Cezary, S. R. M. Illustrissimi ac Rûdissimi Dni episcopi Cracoviensis ducis Severiae, necnon Scholarum Novoduorscianarum typogr. folio, ark. B<sub>2</sub>. (kart 4).

Na odwr. stronie tytułu dedykacya Zielopolskiemu.

Jagiell. — Krasin. — Ossol.

— Ortus Bethleemitei Phoebi supra christiani chemisphaerij chorizontem

orientis stellâ inter monstrante tribus regibus de Sabba venientibus, nativitas Filij Dei Unigeniti ex Maria Virgine in Bethleem nascentis, in festo Trium Regum deprehensus et pio cultu venerabundoq'; applausu a M. Adamo Casimiro Banaszewic, in alfa Univer. Crac. philosophiae doctore, adoratus. Anno à primò ortu Phoebi huius lucidissimi 1687. 6. Ianuarij. Cracoviae, ex officina Francisci Cezary, S. R. M. Illustriss. ac Rûdiss. Dni episcopi Crac. ducis Severiae, necnon Schol. Novoduorsc. typ. (1687). folio, kart 6. (wierszem).

Dedyk. Nicolao Oborski suffrag. Crac.

Na odwr. tytułu pod herbem sześciowiersz, podpisał Josephus Pirley de Konary Konarski, eloq. auditor.

Juszyński Dyk. I. — Jocher 5359.

Jagiell. — Ossol. — Czartor.

— Piscis de piscina S. Stanislai cum sanctissimo ejus digito intra solemnissimae festivitatis octavam eidem in honorem, pijssimi et debiti cultûs hano captus, illustri et admodum Reverendo Domino D. Stanislao Kępski, canonico, Tarnoviensi, curato Viersehoslauicensi etc. etc. in argumentum debitae observantiae a M. Adamo Casimiro Banaszewic in alma Universitate Cracoviensi philosophiae doctore et professore, oblitus Anno Domini M. D. C. LXXXVII. Cracoviae, ex officina Schedeliana S. R. M. typ. (1687). folio, kart nlb. 3.

Jagiell. — Ossol.

**Banck Erazm** ob. Groicki Bartłomiej.

**BANDEMER** (a) **Ditericus**. Dissertatio politica de legibus inter arma loquentibus quam in Athenaeo Gedanensi, praeside Sam. Schelguigio, submittit Ditericus à Bandemer... Gedani, imprim. David Frid. Rhetius. w 4ce, str. 18.

**Bandinus M.** Angelus ob. Victorius Petrus (Epistolae italarum 1758).

(**Bandis**). Fama in tubis vocalis, seu elogium Guelphi Henrici L. B. de Bandis Augusti III. regis Poloniae ministri et plenipotentiarii. Bez wyr. m. 1733. folio.

**Bando** przeciwko gorzałce y wszystkim icy naśladowcom. W Supraślu, r. 1720. w 4ce.

Juszyński Dyke. II. s. 394.

— Toż. 1742. w 4ce. Ossol.

— przeciw gorzałce y wszystkim icy naśladowcom. Na rek wizycya różnych osób gorzałka się bawiących, tak w Polsce, w Litwie iako y w innych krajach etc. etc. z przydatkiem odzowu tabaki do przyjaźni z gorzałką, tudzież kalumnij włożonych od niektórego na te dwie siostry filozofa, a refutacyami, przez wziętych w ich szkołach studentów Moczy-wąsa y Tabakolubskiego objaśnionych. Przez nieznanego zaś autora do przedrukowania podane. Roku Pańs. 1756. w 4ce, kart nlb. 12.

Na ostatniej stronie poezya tę kończy prozą: Manifest J. P. Bibona. Działo się w Alembiku. Ossol.

**BANDORKOWICZ Jan.** Calendarium. Az MDCXXXV. Esztendőre valo calendarium ki az Bisextilis után harmadie szereztetet. Az Cracai Academiában tanito M. Bandorkovecs Janos, philosophus és mathematicus doctor és professor által. Csepregben, nyomtatott Farkas Imre által. 1635. w 8ce, ark. A—D. (kart 32).

Szabó K., Régi Magyar Könyvtár. Tom I. str. 281.

— Quaestio de actione coeli in haec inferiora. A M. — in alma Academia Cracoviensi ad disputandum publicè proposita, in mense Martio, die 23. hora 14. Anno Domini, M. DC. XXI. Permissu M. D. Rectoris. Cracoviae, ex officina typographica Francisci Cezarij (1621). w 4ce, kart 8.

Dedyk. Stan. Lubieńskiemu opat. Tynieckiemu. — Na odwr. karty tyt. herb Lubieńskiego i dwuwiersz Jac. — Na końcu: Sub felic. auspiciis Jac. Turoboyski.

Siarcz. I. 16. — Bandt. II. dr. kr. 454. — Mucz. Stat. 273, 277.

Warsz. Uniw. — Jagiell. — Dzików.

— Quaestio de luminis profusione a M. Joanne Bandorkowie in alma Acad. Crac. ordinario astronomiae professore ad disputandum publicè proposita. In mense Augusto, die 22. hora 10. Anno Domini M. DC. XXVI. Permissu M. D.

Rectoris. Cracoviae, ex officina typographica Francisci Caesarij. w 4ce, kart nlb. 8. z figurami w tekście.

Przypisał Sebastyanowi Lubomirskiemu staroście Sąddeckiemu. — Na odwrocie tytułu pod herbem wiersz, podpisał Joach. Barowski S. C.

Żebrawski Bibliogr. matem. str. 252.

Jagiell.

— Rozsądek y przestroga z gwiazd y obrotów niebieskich: na rok p. 1621. pierwszy po przestępnym a od początku świata 5583. według Bully Ojca Świętego Sixta V. przez M. Jana Bandorkowica w sławnej akademicy krakows. philosophicy doktora y professora wyrachowany. w 8ce.

Na odwrocie tytułu herb.

Bibl. Zyg. hr. Pusłowskiego ma tylko kartę tytułową w 8ce.

**Baneer i Baner** ob. Banner Gustaff i Steno.

**Banffia Caecilia Franciszka** obacz: Skwarski Alb. Hyac. (Thalassio b. r.).

**Bangert Henr.** (1610 † 1665) ob. Mieraelius Joh. (Helmoldi Chron. 1743).

**BANGIUS Tomasz** z Flemos (ur. 1600 † 27 Paźdz. 1661). Exercitationes philologico-philosophicae, quibus materia de ortu et progressu literarum, ex intimis et genuinis suis principiis ita succinete pertractatur ut nihil in hac amplius desiderari videri possit. Cracoviae, impensis Joh. Laurentii. Anno M. DC. XCI (1791). w 4ce, str. 224.

Exercitatio prima, de Pliniana literarum aeternitate, primis literarum natalibus, libro Henochi et literis coelestibus. — Exercitatio secunda specialis de literatura patriarchali, literis Adami, Sethianorum, Henochi, Noachi, Hebruscorum: item de literarum coelestium et angelicarum figura et utilitate. — Exercitatio literariae antiquitatis tertia Hieronymi opinionii de Esdraeo hodierni characteris Hebraici novo invento modeste opposita.

Niewiadomo dlaczego na tytule miejsce druku oznaczone: Cracoviae, pewnie bowiem druk nie krakowski. — Pierwotnie miało tytuł: Coelum orientis. Hafniae, 1657.

Bandt. Hist. dr. w Król. pols. I. s. 236. — Jocher 10. Ossol.

**Bania powietrzna** obacz: Balon — Jaskiewicz Jan.

**(Banialuka)** Historia ucieszna o zanej królownie Banialuce ob. Morstyn Hieron. (Antypasty małż. 1650, 1689, 1703, 1719, 1736, 1750, 1752, 1756).

**BANICIUS** Stanisław, student jurisprudeneyi w Collegium Lubrańskiem. Processia która się zwyłka (sic) w niedziale kwietno (sic) w kościele powszechnym katolickim odprawować, na pamiątkę wiazdu Jezusa Christusa do Jerusaleu. W Poznaniu, 1622.

Przypisał burmistrzowi y raycom y wszystkim rzezeczypospolitey sławnego miasta Poznania.

Maciej. Piśm. pols. III. str. 690. przytacza z Bibl. Reczyńskich, lecz tego dzieła drukowany katalog nie wymienia.

**Bank** krajowy. (Projekt do prawa na 4-letniem Sejmie). 1790. folio, ark. B<sub>2</sub>. (str. 8 fracta pag.).

Branic. — Czartor.

**Banku** (O) Narodowym w Polsce ustanowić się łatwo mogacym. Wstep. Bez w. m. dr. i r. (1790). w 4ce, str. 40, oraz 6 tabelli in folio, oznaczonych literami A, B, C, D, E, F.

Korzon. III. 320.

Akad. — Branic. — Jagiell. — Kijows. — Ossol. — Warsz. Uniw.

— Projekt do ustanowienia Banku krajowego (na sejmie 1780). folio, 1/2 arkusza.

— przez deputacyą wyznaczoną uformowany. (19 Sept. 1793). Ustanowienie komissyi do rozsądzienia sprawy upadłych krajowych Banków. Anno 1793. folio, kart 6. Branic. — Ossol.

— Objaśnienie projektu do Banku folio, 1 ark. Branic. — Czartor.

— Układ ogólny dwóch Banków dla Rzeczypospolitey, jednego na dobra ziemskie, a drugiego na dobra ruchome (około 1790). w 4ce, kart 7.

Branic. — Dzików — Zielińs.

— Ustanowienie Banku patryotycznego na wydział Poznański. W Poznaniu. folio, str. 9.

— Uwagi nad Assygnatami czyli kartami Banku Narodowego, 1794. w 8ce, str. 15. Branic.

**Bank** ob. Buchholz L. (Nota 1793) — Examen philosophique — Glawe Karol (1790) — Jezierski Jacek (Projekt banku narod. w Pam. hist. pol. 1790) — Kaposztas (1758) — Korrespondencya bankowa (1793—4) — Marperger P. J. (Beschreibung 1717) — Mieczkowski (1793) — Moszyński (1789) — Plater Kaz. Konst. (1789) — Prawo (1793) — Stan sprawy (berliński 1790) — Trompeur (Uwagi 1792).

**Bankiet** albo historia jako Adam bankietował trzech synów swoich już żonatych z pokrewnemi i przyjaciółmi, tudzież Jana młodzieńca pobożnego i mądrego i co za koniec tego bankietu tak zły jako i dobry, rzezz niemniej ucieszna jako i pożyteczna ku czytaniu, osobliwie przy bankietach i biesiadach przyjacielskich przez „Ja jestem który jestem.“ Vilnae, typis Academ. 1650. w 16ce.

W dedykacyi do Piotra Tyszkiewicza marszałka Słonimskiego, podpisał się autor: Zakonnik Ś. Bazylego niegodny.

Jakiś Adam sprawuje bankiet, na którym obecny Ś. Jan Ewangelista daje mu radę, żeby raczej duchownego bankietu używał. Adam żałuje swego postępku, następuje zatem płacz albo siedm boleści Adama pokutującego — każdego dnia inny lament wierszem — poczem wiersze czyli napisy: czytałm, niemściwym, mifosiernym, słuchaczem słowa Bożego, a także złym, jak: złodziejom, wydziercom cudzym. — Wiersze dość gładkie.

X. Ant. Moszyński.

— ob. Czerniecki (Stół obojętny) — Hercius Stan. Kaz. (narodowi ludzkiemu 1660) — Sokół Bartłom. (duszny 1617).

**Bankocetle** ob. Uwagi względem ceł.

**Bankowski Jerzy** ob. Tuczyński Piotr (In obitum 1591).

**Bankowski Krzysztof** ob. Schmit Thomas (Epicedia 1590).

**Bankructwo** ob. Potocki Protazy (b. r.).

**Bankrut** (Ubył) komedia ob. Ku-blicki St.

**Banku** (O) ob. Bank.

**Banner Gustaff** († 1600). obacz: Sentens oeli dom — Sententia ordinum (1605, 1610).

**Banque** ob. Examen.

**Banquerouter-Ordnung** (Neu-rovidirte) der St. Danzig ob. Gdańsk (1777).

**Bappenheim** ob. Freher Marq. (Rerum germ. script. 1717).

**Baptismus** ob. Gliczner E. (Assertiones 1569) — Lubelezzyk A. (Armenorum 1544) — Moseorovius Hier. (1617) — Odroważ E. (Conclus.) — Orzechowski St. (Ruthenorum 1544) — Polani (1613) — Sitkovius Christian (De persona 1707) — Śmiglecki Marcin (De baptismo 1615) — Socinus Faustus (De baptismo 1613).

**Baptista Joh. Mantuanus**, Hispaniolus (Spagnoli) Karmelita (1448 † 1518). (De vita 1517, Poetae carmen) ob. Mantuanus.

**(Bar)**. Ode I. in expugnationem Barii. 1675. ob. Ode.

— Animadversia do konstytucyi sejmu przeszłego, pod tytułem: Dobra Bar. (1776). Warszawa, w drukarni P. Dufour. folio, k. nłb. 1. Kraśińs.

— Dobra Bar. (Actum d. 5 Octob. 1774). folio, k. 1. Kraśińs.

— Sprawa o dziedzictwo Baru z moey konstytucyi r. 1774 d. 21 9-bris zaczęta, w przytomności urzędów instygatorów koronnych sądzące się. folio, ark. A<sub>2</sub>.

— Replika ostatnia z strony UU. instygatorów koronnych, w sprawie Barskiej (ok. 1775). folio, ark. A<sub>2</sub>.

— Replika instygatorów na racye JO. X. Lubomirskiego do sadu i Najj. kommissyi wnoszone (ok. 1775). folio, ark. B<sub>1</sub>.

— Obrona z strony instygatorów koron. w sprawie Barskiej y odpowiedź na produkt Xcia Lubomirskiego. folio, ark. C<sub>1</sub>. i kart 2.

— Kontynuacya obrony. folio, str. 6. Branic. — Kraśińs.

— obacz: Lubomirski Jerzy Marcin (Produkt sprawy 1774, Odpowiedź 1776).

**Bar** (de) **Katarzyna Mechtylida** ob. Giry W. (Woiń najwdzięczniejsza 1738).

**BARAIL Xawery** z Naney. Eloge de Stanislas I. roi de Pologne 1766. w See. Quéraud La France littér. 1827. I. s. 170.

— Eloge historique de Stanislas I. dit Le Bienfaisant roi de Pologne, duc de Lorraine et de Bar par M. B. \*\*\*. A Paris, chez les libraires associés MDCCLXXXI (1781). w See, VIII. i przeszło 58 str. Akad

**Baranek** ob. Wacław Ś. (niewinny 1747) — Węgrzynowicz Ant. (Nuptiae agni 1711).

**Barankiewicz Andr.** ob. Strzelski Jan (Disputationum 1652).

**Barankiewicz Jakób** ob. Radliński Jacobus Paul. (Octava corp. Christi 1758).

**Barankiewicz Jan Joachim** ob. Szydłowski Marcin Fr. (Gemmae 1687).

**BARANKOWIC Marcin**. Auspicata festorum pontificalium omina illustrissimo et reverendissimo D. Dno, Bonaventurae de Niedzielsko Madalinski, Dei et Apostolicae Sedis gratiâ episcopo Płocensi, ad solennem Cathedrae Płocensis ingressum, inter festos publicae laetitiae applausus, officiosissimi cultus et gratulationis ergò, a Martino Barankowie scholae cathedralis Płocensis direttore, dedicata. Anno salutis, M. DC. LXXIV. die VIII. Septembris. Cracoviae, typis Universitatis (1674). folio, ark. 4.

Z herbem Madalińskich, pod nim rycina kościoła katedr. w Płocku.

W egzempl. Bibl. Jag. na odwrocie tytułu nie ma ryciny, tylko u spodu ośmiowiersz. Czartor. — Jagiell. — Kraśińs. — Ossol.

— Navigium laureatum post emensum rigidi examinis pelagus VV. XIV. primae laureae candidatorum, felici opera in portu honoris consistens; cumque illis, in alma Uniuersitate Cracouiensi, per excellentissimum ac doctissimum Dominum M. Joannem Gostumiowski philosophiae doctorem, collegam minorem, ordinarium astronomiae professorem, in frequentissima nobilissimorum hospitem coronâ, prima in artibus et philosophia laurea, ritu solenni conferretur amoris et gratulationis ergò a Martino Barankowie ejusdem laureae can-

didato lecto celeusmate exceptum. Anno restauratae salutis MDCLXXII (1672). mensis April. die 9. Cracoviae, apud Stanislaum Piotrkowczyk S. R. M. ty-pogr. folio, 4 ark.

Na odwrotnej stronie tytułu miedzioryt przedstawiający łódź, w której widać siedmiu młodzieży po jednej stronie. W górze na lewo Św. Jan Kanty, z którego ust wychodzą słowa: Non nisi legitime certantibus, — a ż obu rąk sypią się wieńce; po prawej ręce zaś jest herb Srzenia-wa. — Przypis Janowi z Lipia Lipskie-mu, staroście Czechowskiemu, komissarzo-wi województwa krakowskiego irotni-strzowi powiatu Sadeckiego. — Sam pa-negiryk wierszem facińskim. — Na 3-ciej karcie oda facińska ku czci błog. Jana Kantego, dalej wiersze na cześć trzech profesorów egzaminatorów: Franciszka Przewoskiego, Walentego Jana Mazurko-wicza i Jana Gostumiowskiego. Kandy-daci byli: Szymon Erazm Sierzycki, prof. klasztoru Miechowskiego OO. Bożogrob-ców, Jan Albert Zołwiński, Jan Dominik Zajączkowie, Jakób Albert Zajączkowie, Kazimierz Lojewski, Krzysztof Jan Grzy-bowski, Stanisław Franciszek Lalewie, Wa-lenty Działyński, Jan Ekart, Stanisław Franciszek Ozimkowie, Jędrzej Jan Wa-wrzyńkiewicz, Grzegorz Stanisław Łago-wic, Baltazar Dylowski. — Każdego z oso-bna skreślił pochwałą wierszem. — Dla Barankowicza napisał Jan Albert Zołwiński, także wierszem. — Na końcu: za rektor-stwa Szymona Makowskiego.

Juszyński Dyke. I. 12. — Bandt. Hist. dr. krak. — Przyłęcki: Wojna Chocińska Lip-skiego 1850. str. XI—XII.  
Akad. — Jagiell. — Ossol. — Dzików.

**Barankowicz Stanisław.** Erato ob. Goliński B. (Apollo Musae 1617).

Juszyński. Dyke. I. 12.

**Baranów** ob. Przeniesienie kwarty i hyberty (1773).

**Baranowicz Franciszek** ob. Chrapo-wicki Eust. (Sprawa skarbu 1781).

(**Baranowicz Jan**). Olympiaca palma post vitae cursum Joan. Baranowicz oblata. 1722. obacz: B. G.

**Baranowicz Joannes** obacz: Decisio (1702).

**BARANOWICZ Łazarz**, arcyb. Czernichowski (1593 † 1693). Anthologion sirecz Cwietosłow ili Trifolog, sosa-wlennyi ot swiatych otec. W typografii Nowhorodskoj trudolubijem Simeona Ja-linskoho, perwoje izdannij, roku ot roż-

denija Christowa 1678. folio, k. nlb. 6. prócz tytułu, liezb. 699 i 70.

Przedimowę pisał Łazarz Baranowicz.

ob. Anfologion.

Krasińs.

— Apollo chrześcijański opiewa ży-woty świętych z chwałą ich cnoty ucho-skoń z ochoty. Na błogosławiącą rękę jako na takt jaki patrząc Jaśnie prze-wielebnego w Bogu Jego Mości Ojca Ła-zarza Baranowicza archiepiskopa Czernihowskiego, Nowogrodzkiego i t. d. Chwalcie Boga w świętych jego. Psalm 150. Z typografii Kijowo-Pieczarskiej roku p. 1670. w 4ce, z przodu 3 k. nlb. i 404, spisu 6 k. nlb.

Niczem się nie różni od wydania mającego, tytuł: Żywoty ŚŚ.

— Błagodat' i istinna Isus Chry-stom byst', jehda od neho Joan Aleksiejewicz znamenujeczij błagodat', i Petr Aleksiejewicz znamenujeczij istin-nu, postawłeny sut Carije nad horoju swiatoju jeho wysokaho dostoinstwa we-lykija derżawy prawosławnaho Carstwija Rossijskaho, na nem że jako błagodat' i istinna carstwujut... O sem jasne w Bohu preoswiaszczenyj Jeho Miłost hospodyn otec Łazar Baranowicz prawosławnyj archiepiskop Czernichowskij.... opisa siju błagodat' i istinnu... W dru-karni Swiato-Troickoj Ilińskoj Czerni-howskiej w roku 1683 miesiaca Dekem-wrija dnia 20. folio, kart 19 i na ark. wielkim miedziorytowe wizerunki.

Strojew str. 343. — Mich. Wiszniews. VIII. 389. — Sopikow N. 146. mylnie ma datę 1680 r. — Karataj. N. 916. — Tolstoj s. 169.

Bibl. Akad. Nauk. w Petersb. — Bibl. Karatajewa.

— O Chironii sirecz o rukopolo-żenii, swiatitelskom na nowo postawlen-nom jerei. W jehož [autora] drukarnie Nowhorodskoj-Siewierskiej izdano 1676. w 4ce, kart nlb. 6, liezb. 18.

Krasińs.

— Czuda preswiatoj i prebłohosłowennoj Diwy Maryi. Błahosłowenijem jeho miłosti hospodina otea Łazara Baranowicza archiepiskopa czernihowskaho, nowhorodskaho i wseho Siewera. Z typografii archiepiskopskiej w Nowhorodku Siewierskom. Roku ot roždewa

Christowa 1677. miesiąca Aprilija dnia (zatarte). w 4cc, k. nlb. 3, liezb. 48.

Kraśińs.

— Czuda preswiatoi Bohorodicy. w 4cc, karty liezbowane.

Książka bez początku i końca, z ulamkowanych kart złożona. Jaki jest rzeczywisty jej tytuł, niewiadomo. Włoczenie jest tłumaczeniem lub przeróbką książki zagranicznej, mówi bowiem przeważnie o cudach spełnionych za granicą we Włoszech, w Hiszpanii itd. (Są jednak wymienione i kraje Polski szczególniej przechrzczone n. p. na odwrotnej stronie karty 90-tej. „W Małej Rossii w powiecie Lwowskim w monasteru Kreszczowskim — W Małej Rossii w powiecie Halickom niedaleko od miasta Kołomyi“ i t. p.).

Kraśińs.

— Księga rodzaju w ktorey paleem Oycowski napisane: „Na początku było słowo.“ Przez jaśnie w Bogu przeoświeconego Oycę Łazarza Baranowicza, z Bożey łaski archiepiskopa Czernich., Nowogrodz. i Siewiers. W typografii archiepisk. w Nowogrodku-Siewierskim zostający otworzona r. p. 1676. w 4cc, kart nlb. 57. z dwiema rycinami, druk gocki.

ob. niżej: Zodiak.

Kraśińs.

— Księga śmierci albo krzyż Chrystusow na ktorey żywot nasz umarł, ale śmierć samą żyć nauczył. Przez jaśnie... JMości Oycę Łazarza Baranowicza archiepiskopa Czernich. śmiertelnego śmiertelnym podana. Z typogr. archiepisk. w Nowogrodku-Siewierskim zostający r. p. 1676. w 4cc, kart nlb. 43.

ob. niżej: Zodiak.

Kraśińs.

— Lutnia Apolinowa koźdey sprawie gotowa na błogosławiaca rękę jako na takt jaki patrząc jaśnie w Bogu przeoświeconego Jego Mości Oycę Łazarza Baranowicza archiepiscopa Czernichowskiego Nowogrodzkiego y wszytkiego Siewierza. Z typographiey Kijowo-Pieczarskiey roku pańskiego 1671. w 4cc, kart nlb. 4 i 552 (wydr. omyłka 542), rejestrn kart nlb. 16 w tem 4 kart omyłek (druk gocki).

Zaczynają wiersze dedykacyjne do carewicy Jana Alexiewicza. Ogarnia pieśni religijne na zdania przysłówiowe przez siebie obmyślane. Głównie o Bogu, o Jezusie. Od s. 216. o Najśw. Pannie Maryi Bogarodzicy, od s. 236. o ŚŚ. Aniołach, Pro-

rokach, od s. 246. o św. Józefie Patryarsze, o ŚŚ. Apostołach, Męczennikach, str. 275. o stołcu, dniu, miesiącach, s. 299. o ptaszkach, owcach, zbożu, pogodzie, cnotach, modlitwie, grzechu, pijaństwie, o malowaniu twarzy, o cielesności, o powietrzu, o wojnie, na monaster Nowogrodzki Mars puścił klocki, o dobytym zamku Nowogrodzkim r. 1668 Februar 29, o inkursjach tatarskich (s. 414), jak świat światem nie będzie rusin polakowi bratem, s. 431 o niestatku świata, o pokoju roku 1667, o chorobach, o lekarstwie nim przydad doktory, (s. 460). o śmierci, nagrobek carycy Maryi, carewiczom, Ad. Kisielowi, (s. 495). Piotrowi Mohile, Sylw. Kossowi, Dyoniz. Bałabanowi, Józ. Tryznio, Clem. Staruszcycowi, Klem. Witoszyskiemu, Barlaamowi malarzowi Pieczarskiemu, Herm. Pohupanowiczowi, o strasznyim sądzie, o tytułach. — Po rejestrze idzie: Żona przy końcu zostawiona, po spisie omyłek: nagrobek Alexiju Trowi ihumenowi monastera.

Mrówka Pozn. 1821. II. 97—105. — Wiszn. Histor. liter. VIII. 384—8. — Chodynie. Dykeyon.

Akad. — Czartor. — Jagiell. — Kraśińs. — Ossol. — Warsz. Univ.

— Nowa miara starey wiary Bogiem vdzielona jaśnie w Bogu przeoświeconemu Jego Mości Oycu Łazarzowi Baranowiczowi archiepiskopowi Czernichowskiemu, Nowogrodzkiemu y wszytkiego Siewierza. Na wymierzenie władzy S. Piotra y papieżów rzymskich y pochodzenia Ducha S. od Oycę która aż i do was dosięgła. Z typographiey archiepiskopskiey w Nowogrodku Siewierskim zostający. Roku p. 1675 (1676). Aże tysiąc lat iako dzień wczorayszy. Psal. 89. v. 4. według komputu prorockiego od narodzenia Pańskiego ieszcze y dnia drugiego nie masz iak iest wydana. Krolowi wiekow nieśmiertelnemu, niewidzialnemu samemu Bogu eześć y chwała, na wieki wieków. A. 1. Tim: I. v. 17. w 4cc, str. 354 i 11 kart na przodzie.

Łazarz Baranowicz podpisuje wierszowaną dedykacya do N. M. P. — Autor przypisał dzieło: Alexiu Michajłowiczu, carowi. — Potem idzie przemówienie do X. Pawła Boymy, wreszcie: Do Czytelnika. — Objmuje: Część I. o władzy S. Piotra i papieżów (do s. 114). Część II. o pochodzeniu Ducha Ś. (do s. 336). Wiersze o pochodzeniu Ducha Ś., Votum Starej Rusi. Przypominają one styl wierszowy Baranow-

wicza. Jest Galatowskiego osobne dzieło o pochodzeniu Ducha Św. p. t.: Stary kościół 1678.

Joher II. s. 561—563. dokładnie opisuje dzieło. — Pisze Galatowski (Stary kościół 1678), że jezuita Cichovius i Boyu książkami paszkwilowemi w Krakowie i Wilnie wydanemi p. t. Trybunał (Kraków), Stara wiara (Wilno), przeciw cerkwi wschodniej wystąpili. — Porównaj niżej: Notiy piec. Joher 3062.

Czartor. — Dzików — Ossol. — Uniw. lwow. — Warsz. Uniw.

— Toż. Edycya druga. Czernihów, 1679. w 4ce.

Eugeni Metrop. Istor. Słowar. II. s. 317.

— Miecz duchowny, iże jest' głęboł Bożij, na pomoszez cerkwi wojujuszcej, iz ust Chrystusowych podannij ili propowiedi na dni woskresnyje i prazdnicznije soczinienia Czernihowskawa archiepiskopa Łazarja Baranowicza. Tipom izdadesia w swiatoj, welikoj, czudotwornoj Ławre Peczerskoj Kijewskoj w leto ot sozdania miara 7174. ot roźdestwa że Christowa 1666. folio, kart nlb. łącznie z tytułem 15, liczb. 464 i nlb. 1 na końcu.

W tekście jest kilkadziesiąt rycin.

Joher 5176. — Sopikow I. 140.

Kraśińs. — Ossol.

— Notiy piec ran Chrystusowych pięć. Wsyzsye ktorzy droga idziecie wważajcie y wpatrujcie, iezeli iest boleś, iako boleś moia. Thren: I. v. 12. Dwie madre Panny pod krzyżem stoia, — O tych Notiy piec concepta stroia, — Nowa mu boleś zadacie, — Kto do tych ran co przydacie. — Przez. Jasnje w Bogu przeoswieconego Jego Mści Oycá Łazarja Baranowicza z łaski Bożey prawosławnego archiepis. Czernihowskiego, Nowogrodz. y wszyskiego Siewierzjá, policzone y droga idącym wważaniu y wpatrowaniu podane. Wważajcie y wpatrujcie. W typographiey monásterá S. Trojcy Ilińskiego Czernihowskiego. Roku 1680. w 4ce, str. 355, kart na przodzie 41.

W przypisanu carowi Teodorowi Alexiewiczowi i w przedmowie autor Łazarz Baranowicz archiepiskop Czernihowski wymieniomy.

Kolej mieszany w tej książce jest następująca: Najprzód arkusze nieliczbowane. W nich drobne wiersze z napisami łaciń-

skimi lub ruskimi, o śmierci, o krzyżu. Dalej rozmyślanie o mece Pańskiej (proza) Marya Bogonosica. — Notio secunda od cara Dawida carowi Theodorowi Alexiewiczowi duchem prawdy przy weselu opowiedziana, kiedy mu Bóg caricę Agafią Symeonową darował (kart 7. cerkiew. drukiem po rusku. przeplatane wierszem polskim); o Bogu; dalej kart 4 po rusku do cara Alexiewicza. — Następnie temuż delykacya po polsku. Poczem rycina M. Boskiej Czernichowskiej. Dalej wierszyki o Butłyńskich górach. Przeciw Turkom. Do orłów moskiewskiego i polskiego. Brat wschodni bratu zachodniemu (proza). Tu powiada: Napisałem do P. Rzymian Miare Wiary, która i Paweł Rzymski pisał. — W przemowie do Czytelnika oświadcza „Notią wydaję powtore bronjac cerkiew o pochodzeniu Ducha Św. od Oycá.“ „Jak nowa miara u mnie była Janowa i według XV ewangels. rozdziału tak ta Notia nad Jana więcej wiedzieć nie chce.“ — Po tych wstępach, zaczyna się dzieło już stronnicowane, mające nadpis: Notiy pięc ran Chrystusowych pięć. Proza, czasem wierszem, niekiedy po łacinie, lecz parę wyrazów po rusku. — Na str. 314. Nadpis: Lech, Rusin, z sobą jak się godzić mają. Na str. 336. (nlb.) Jezus, Rusin. Rusin się bierze do głowy Jezusa. — Maria, Rusin (str. 338 nlb.) Bóg, Car, Ruś. — Bóg, Ruś. — Końcyz dzieło: Chrystus patrzył y matryzł. Cerkiewna głowa jey do nas mowa. Zoilowi.

Joher 5896. — Karatajew N. 880.

Akad. Nauk. petersb. — Chreptow. — Czartor. — Jagiell. — Kraśińs. — Ossol.

— Płacz o preslawlennij wielikago gosudara caria Aleksieja Michajłowicza i priwietstwije cariu Fiodoru Aleksiewiczuz soczyn. w stichach napieczat. (wierszem). W Kijewie, 1676. w 4ce.

Sopikow I. N. 823. — Karataj. N. 820. — Wiszn. Hist. lit. VIII. 385.

— O przygodach życia ludzkiego wierszem polskim. Czernihów, 1678.

Wiszn. VIII. 389.

— Rozmowy o wierze y życiu świętych. Kijów, 1671.

Wiszn. VIII. 389.

— Słowo błagodarstwiennoje Gospodu Izusu Christu (to jest wyraz wdzięczności ku Jezusowi Chrystusowi). Druk w Poznaniu, 1680. w 4ce (po rossyjsku).

Rogals. w Dzienniku Wileńs. — Wiszniews. VIII. 389.

— Słowo na swiatuju i nieraz diclinnuju Trojcu. Ko spasenniju dusz

christianskich wydanoje. [Osobnego tytułu nie ma, na końcu zaś:] W drukarni Nowhorodka Siewierskaho izdadesia. Bez daty. w 4ce, kart nlb. 8.

Krasińs.

Do tego dodano lub tylko razem opraviono, ale tym samym drukiem i w tym samym formacie oddito:

— Słowo na błahowieszczenije preswiatoj Bohorodicy przytuczszejesja w srodku kresto pokłonnuju r. 1674. w 4ce, kart nlb. 4, z dwiema rycinami.

Bez miejsca druku i nazwiska autora.

Krasińs.

— Słowo na uspienije preswiatyja Bohorodicy, jeho miłosti hospodina oca Łazara Baranowicza archiepiskopa Czernihowskaho, Nowhorodskaho i wsiecho Siewiera, sostawlennoje roku 1680. Tipom izdadesia w drukarni Swiato Trojeckoj Ilinskoj Czernihowskoj. w 4ce, kart nlb. 9.

Krasińs.

— Truby słowien propowiednych, na naroczytija dni prazdnikow: gospodskich, bogorodiecznych, anhelskich, procczeskich, apostołskich, muczennieczskich, ezudotworców, biezretników, błagowiernych cariej i kniaziej i procz — Jaze Łazar Baranowicz mł. Bożijeju, prawosławnyj archijepiskop Czerniechowskij, Nowgorodskij i procz — siłoji Bożijeju wostrubi, posłuszaja hospoda jako truba woznesi głas twój i wozwiesti ludzi moim. (Isaii gł. 58). Tipom w swiaty, wielikoj, ezudotwornoj Ławrie Kijewo-Pieczerskoj, stauropigii archiep. Konstan. patriarchi Wsielenskaho. W leto od sozdania mira 7182. ot roždstwa Christowa 1674. napieczatany. folio. Cytat religijnych, wierszy i przedmowy kart nlb. 10, tekstu str. 403 i rejestru kart nlb. 3.

Jocher 5177.

Krasińs.

— Toż. Wyd. 2-gie, tamże, 1679. folio, z rycin.

— W wieniec Bożey mátki, SS. Oycow kwiatki. Naswiętszey Panny Sertum, ex floribus SS: Patrum decerptum. Y ten ktory sobie sprzyia, aby zákwiłto ciało jego, z ziemi swej, obracając się w ziemię, na wieniec kwiatki przynosi. Jáśnie w Bogu przeoświecony

Jego Mśc Oćiec Łazarz Baranowicz prawosławny archiepiskop Czernihowski, Nowgorodzki, y wszystkiego Siewierza. Z typographiey archiepiskopskiey Czernihowskiey roku od narodzenia Pańskiego 1680. przybyszowego Do nátury człowieczey, że Pan przybył z Niebá, — Przybyszá nam takiego dáwno było trzeba. w 4ce, kart na prozdie 4, str. 80 i str. 142.

Pierwsza karta tytułowa jest to rycina sztychowana, pod którą napis: Wieniec wzioł Ohlybieniec.

Dedyk. hetmanowi Jeho carskoho preswitłoho weliczestwa, [niewymienionemu imieniu (Janowi Samoiliwi)].

Dzielo prozą i wierszem. Do strony 78 są wyjątki z Ojców ŚŚ. o Najświętszej Pannie, porządkiem alfabetu ich nazwisk umieszczone, a z Kazań Rychłowskiego, Radziwiłła Żywotów, Liberyusza Gwiazdy zaczerpnięte. Kończy na str. 79 wiersz: Pan z Tobą Panno. — Część II. wierszem i prozą zaczyna od napomknięć o swoich wydać się mających dziełach: „Na Księdze śmierci niech Panie nie stanie — sługa twój Łazarz...; — niech... ku twej y Matki twej wyda ozdobie — Matec twej Wieniec, Notią Duchowi...“ — Są tu liczne nadpisy drobnych artykułów: Wieniec wie nie, — Koleda da koło, — Rzymskie Pańskie Narodzenie wprzod a potym dziwniem Ruskiem? — Rara concordia fratrum (Rusia i Lech). — Marycy chwala lubo nie cała. — Na r. 1680 (wiersz). — Podziękowanie za murów (Cerkwi) stanie (carowi Teodorowi). — Rnś kończy. — Na matki przyczynę, odpusć naszą wine. — Na końcu: Zoilowi Dawid mowi. — (Wiele nadpisów jest po rusku).

Jocher 5895, 8186.

Na egzemplarzu Biblioteki Jagiell. zapewno autor napisał: JEM. P. Mazepie w Duchu Św. miłemu synowi na błogostawieństwo ofiaruje.

Jagiell. — Krasińs. — Ossol.

— (Brak tytułu). Na ark. A. nadpis: Zodiak w Narodzeniu Pańskiem. w 4ce, ark. M<sub>2</sub>.

Lezc arkusz D<sub>2</sub> jest podwójny i od drugiego D<sub>2</sub> zaczyna się co innego. Do D<sub>2</sub> (kart 13) idzie: Chrzesz Pański, Zmartwychwstanie, Wniebowstąpienie. — Drugie D<sub>2</sub> do M<sub>2</sub>, (kart 33, brak zaś kart 14), zdaje się, że z innego dzieła Baranowicza. Obejmuje od lit. K. aheadłowo ujęte wiersze, o krzyżu Pańskim. Na odwrocie L<sub>3</sub> jest: Dobry na Turki chrześcianom omen. Na karcie M<sub>2</sub> pisze: Anno 1676. szósta książeczka na świat wyszła, siódmą zaś wy-



dał xiążkę śmierci. — Przy końcu są wiersze: Krzyż, Księga śmierci, y Księga żywota, — czytać wam na nich, niech będzie ochota.

Z Galatowskiego Stary kościół r. 1678. widno, że Łazarz Baranowicz wydał wówczas: 1) Miecz, 2) Traby, 3) Lutnia, 4) Miara, 5) Żywoty ŚŚ., 6) Xiegi rodzaju, 7) Xiegi śmierci i księgi insze. — Gdyby istotnie w tym porządku wychodziły te dzieła, ówczas Zodiak należały do xiegi rodzaju. Druga część zaś należy do Xiegi śmierci albo krzyż Chrystusów. — Żywoty ŚŚ. i Apollo, zaczynają się od Narodzenia Pańskiego. Jagiell.

— Żywoty świętych ten Apollo pieie iak ci działali niech tak kozdy dzieie. Na błogosławiącą rękę jako na takt iaki patrzac Iaśnie przewiclebnego w Bogu Jego Mosci Oyca Łazarza Baranowicza archiepiskopa Czernihowskiego, Nowogrodzkiego et caet: Chwálcie Boga w Świętych iego. Psalm: 150. Spiewaliśmy wam, à nie skakaliśmy. Mat: 11. Z typographiey Kijowo-Pieczarskiey. Roku panskiego 1670. w 4ce, kart nlb. 4, str. 404 i 14.

Cały panegiryk w obłankach drzeworytowych, druk gocki.

Przypisał autor wierszem polskim Teodorowi Alexiejowiczowi carewiczowi i wielkiemu księciu wzystkiey Wielkiej, Małej i Białej Rusi. Poczem idzie przemowa do Czytelnika wierszem polskim ułożona. Całe Żywoty także wierszem polskim napisane, poczynają się od Narodzenia Pańskiego, str. 23. o Zmartwychwstaniu Pańskiem, §. 29. o zesłaniu Ducha Św., s. 43. o Św. Krzyżu, s. 66. Snop męki Jezusa Chrystusa tragoadia Wielkopiątkową wystawiony, (z drzewor.), s. 89. O Najśw. Pannie Mariey, s. 120. O N. Pannie Kupiatyckiey, Częstochowskiey, Pińskiej, s. 138. o ŚŚ. Archaniołach, Prorokach, Apostołach, s. 176. O cesarzu Konstantynie, Włodzimierzu, Borysze Bazylium W., s. 229. o ŚŚ. Męczennikach, s. 317. o ŚŚ. Pustelnikach, s. 385. o ŚŚ. Ojcach Pieczarskich i o Pieczarach Kijowskich. Kończy: Na przeciwnika świętym Ariusza.

Na końcu dodrukowano dwie kart, z tym nadpisem:

Jezus Maria. Pięć Panien mądrych pięć tych liter liczą — Na pięciu palcach tak się mądrze cwiczą — Za to liczenie policzą ich w niebie — Nie będą mieli głodu tam przy chlebie — Ma ten pięć smysłów co litery liczy — W tych dwóch Imionach, przez od nie-

go bieczy. — Jam szczepił, Apollo polewał, ale Bóg dał przynnożenie, a tak ani ten co szczepi iest czym, ani ten co polewa, ale Bóg który pomnożenie dawa. 1. cor. 3. r. 6. — Chorda in Cithara, si minus tenditur, non sonat. si amplius raucum sonat. Gregor. libr. 10. Moral. c. 31. — Struma w lutni iesli mniej naciągniona, nie gra, iesli więcej, różni.

Poczem idzie rejestr Świętych stron 7. — Menda emenda stron 7.

Chłędow. Spis s. 35.

Czartor. — Czetwert. — Jagiell. — Krasinś. — Ossol.

— obacz: Dymitr Metropol. (Runo 1680) — Galatowski Joannicyusz (Stary kościół 1678, 1679) — Krzczonowicz Laur. (Triodion 1685) — Menowski Kalikst (Modlitwy dzienne 1689).

Eugeni Metropol. Stoyar istoriceskoj Petersb. 1818. s. 394. — Święcki Hist. Pamięt. I. 276—7. — Chodynic. II. 9. — Juszyńs. I. 12. — Bandt. Hist. dr. Król. pols. I. 61 II. 21—2. — Chłędow. Spis 35. — Mrówka pozn. 1821. II. 97. — Załuski Bibl. poet. — Rogalski w Dzien. wileńs. 1822. III. 275—8. — Encykl. Orgelbr. III. 113. II. 851—2. — Encykl. kościelna II. 2. — Lelew. Bibl. ks. I. 213. — Wiszniews. VIII. 384—390. — Stradomski Żurnal minist. narod. prosw. 1852. Lip. i Sierp. (w See, str. 104). — Czernigows. Seminarysk. Biblioteka Czernigows. Gubern. Wiedom. N. 10—12, 14—27, 35—39. — Pisma preoświaszczew. Łazara archiepis. Izdanie II. Czernichów, 1865. w See. — Sumcow N. Th. Łazarz Baranowicz 1885.

**Baranowiczowa Józefa** ob. Niezabitowscy Stan. i Józ. (Produkt przeciw Tomaszewiczowi 1786).

**BARANOWSKI Antoni.** Philosophia universa, eruditus veterum et recentiorum quaestionibus ac notis sententiarum illustrata, sacrae scripturae, conciliorum, sanctorum patrum auctoritati, et gravissimis rationibus v. servi Dei Joannis Dun Scoti, infundata verae et orthodoxae scientiae propugnatoribus ad tutelam proposita, et vero divis, Joanni Nepomuceno et Josepho Cupertino dicata, publice defendenda in capitulo provinciali Ordinis minorum conventualium S. P. Francisci in conventu cu-

stodiali gnesnensi celebrato a F. (Antonio Baranowski), assistentibus P. Hieronymo Cichoński et P. Hier. Komosinski ejusdem phil. professoribus. 1758. Gedani, typis Hartmannianis.

**Baranowski Jan** archidyakon lwowski. ob. Lubaszowski Łukasz Wawrz. (Ortus caelestium) — Swiezkowicz Wawrzyniec (Listou agon 1627) — Sleszkowski Sebastyan (Pentas epistolarum 1630).

(**Baranowski Ignacy**). Domino Ignatio Baranowski... discipuli theologi scholastici Vihnenses sui erga eum devotissimi et gratissimi animi documentum sequenti comprobaverunt carmine. (In diem S. Ignatii). B. w. m. i r. (1750?) w 4cc, kart 4. Wilno.

**BARANOWSKI Josephus** (ur. 19 Marca 1713). Angelicus adolescens sanctus Stanislaus Kostka Societatis Jesu festa sui luce primum à conflagratione templi Lublincensis ad publicum ejusdem ecclesiae sacellum, simul ad collegium nobilium sub cura PP. Societatis Jesu primario excitatum translatus. Pro omnigenae virtutis norma nobilissimae juventuti propositus. Auctore P.... Soc. Jesu eloquentiae professore. Superiorum permissu. Lublini, typis collegii Societatis Jesu, anno M.D.CC.L.V. w 8cc, sign. A<sub>2</sub>—C<sub>7</sub>.

Dedyk.: Dominik. Krasickiemu, Kajet. Raczyńskiemu, Franc. Deboli, Wład. Trembelskiemu, Stanisławowi Stojskiemu, Kajetanowi Pchockiemu, Camtowowi Dłuskiemu, Jan. Nep. Kamińskiemu, Janowi Krasickiemu, Józefowi Wybranowskiemu, Ksaweremu Stojskiemu, Antoniemu Lechnickiemu, Józefowi Dłuskiemu, Józefowi Grabkowskiemu, Józefowi Lechnickiemu, Rajmundowi Wybranowskiemu.

Jagiell.

— Kazanie na uroczystość Ś. Brygitty, miane we Lwowie w kościele WW. PP. Brygittok d. 8 Paźdz. 1753. Brown Bibl. s. 109.

**Baranowski Matthias**, Calliope ob. Opaleński P. (Lessus 1624).

Juszyński Dykc. I. s. 12.

— obacz: Hincza Hier. (Lubrański wskrzeszony, Na klejn. Gnińskich 1618).

**Baranowski Piotr Teofil**, marszałek konfeder. obacz: Załuski Andr. Chrys. (Copia literar. 1710).

**BARANOWSKI Stanisław** z Baranowa. Szufflada Stanisława Baranowskiego.

Na prawdę:

Nie chowa w mej szuffladzie bogactw swego złota. — Bo przy niej niedobytym zamkiem sama enota: — Ani drogich kamieni powaga niesławna — Bo piórem poprzedziła moja prawda dawna.

Na książki:

Pióro jest ptak, ptak pióro: to w mojej szuffladzie — Obierajcież z pilnością, wszak różne na składzie. — Różne pióro, różny strój, różne obyczaje, — W różnych głowach: różny znak, jedno pióro daje. — W Krakowie, roku pańskiego 1612. w 4cc, 3 ark.

Na odwr. tytułu herb Traby Brzezińskich, pod nim na pochwałę 14 wierszy pols. — Przypisał wierszem Wojciechowi Zygmuntowi z Brzezin Brzezińskiemu, sypiąc mu pochwały i nazywając go swym bratem. Podpisał się Baranowski z Baranowa. — W szuffladzie tej, są do rozmaitych osób różne zdania i przypowieści wierszem napisane jak n. p. na przełożonego, na radnych, na ostrożnych, na strawnych, na sławnych, na miłosiernych, na bogobojnych itd.

Bentk. Hist. lit. I. 58. — Siarcz. I. 17. — Maciejows. Piśm. III. 576—7. — Biogr. Univers. Paris 1811. T. III. s. 321.

Warsz. Uniw.

**BARANOWSKI Wojciech**, prymas (ur. 1548 † w Październiku 1615). De observandis decretis Concilii provincialis Litt. Lovicii 1609. d. 12 Mart. obacz: Concilium provinciale regni Poloniae quod Bernardus Maciejowski habuit. Cracoviae. 1609, 1611, 1630.

— Constitutiones Synodi dioeclesanae Vladislaviensis ab A. Baranowski celebr. die XVII. Sept. A. 1607. ob. Constitutiones.

— Synodus dioeclesana Plocensis A. 1597. celebrata praesidente Alb. Baranowski ob. Synodus.

— Synodus dioeclesana Plocensis II. a Alb. Baranowski habita A. 1603. ob. Synodus.

— Synodus dioeclesana Gnesnensis ab archiepisc. Gnesn. habita. Lovicii, 1612. ob. Synodus.

(**Baranowski Wojciech**). Illustrissimo ac reverendissimo Domino D. Alberto III. Baranowski, D. G. archiepiscopo Gnesnensi legato nato Regni Poloniae primati primoq. principi etc. etc. Primum in suam Archiepiscopam Gnesnensem ingredientem. Gratulatio: studiosorum in archiepiscopali collegio Calissiensi. Societatis Jesu. Calissii, typis Alberti Gedelii. Anno  $\alpha$  1688 (1608). w 4ce, str. nlb. 8.

Branic.

— ob. Bartsch Fridericus (Concionum T. II. 1610) — Bilscius (1588) — Biskupski P. (Oratio coram Paulo 1611) — Goliński Bazyli (Ode 1585, In advent. 1588) — Grochowski Stan. (Babie koło) — Lilia Petrus (Responsio ad epistolam 1584) — Loeacchius Andreas (Classis 1609) — Mierzewski Andreas (In ingressum 1609) — Moczyłowski J. (Przypowieści 1614) — Paprocki Bartłom. (Catalogus 1608) — Pocius (Quaestio 1611) — Schoneus Andreas (Daphnis seu de funere 1588) — Zieliński Mikoł. (Partitura 1611, Cantus 1611).

Januaria II. 8—12. (o rękop. Statutu Synod. 1593). — Sołtykiewicz Akad. 598. — Niemcew. Zygm. III. I. 85, 116, 189, 196, 214, 255, 482. II. 43. — Kobierycki — Wiszniews. I. 58. VII. 567. — Encykl. Orgelbr. II. 852—3. III. 113. — Encykl. kośc. II. 3. — Siemiński Monum. Gnesn. 1823. s. 65—6. — Zacharyasiewicz Vitae episc. 94—5. — Pamięt. relig. moral. 1861. VIII. 388—90. — Rzeźniński Vitae praes. I. 147—9. — Gawarecki Pamięt. Łowicza 57. — Dończewski Herbarz I. 327. — Okolski Herbarz I. 237. — Biographie Universelle 1811. T. 3. s. 220. — Święcki Hist. Pamięt. I. 6—7. — Plater Zbiór Pamięt. II. 220. — Tygod. illustr. 1864. s. 211—12.

**Barański X. rektor** ob. Powitanie (1787).

**BARAŃSKI Alexander**. Exercitationes philosophiae sub auspiciis dignissimi ac aequissimi iudicii terrestri Vladimiriensis, idque P. M. D. Josephi Constant. Iwanicki iudicis, Petri Stoeki vice-iudicis, Josephi Sumowski notarii, Franc. Prossowski, Ignatii Wierzbicki camerariorum, Antonii Wnorowski regentis viror. generis nobilitate, virtutum

eminentia in Rempub. benemeritis, in agendis dexteritate, in dijudicandis aequitate, in studia propensione excellentium, propugnatae in Collegio Basiliano Vladimiriensi ab eruditis Macario Iwanicki, iudicis ter. Vladimir. fil., Thadaeo Swieżawski iudicis ter. Beżen. filio, Josepho et Petro Radziminseis pocillatoris Czernichow. filiis, Theodoro Turowicz, Jacobo Misiurkowski, Theodoro Paetzkowski, Joanne Szumski. Praeside R. P. Alexandro Baranski, O. S. Basilii mag., AA. LL. et Phiac doct. ejusdemq' publ. professore, scholarum praefecto Anno Dni 1779. Idib. Julii. w 4ce, kart 4.

**BARAŃSKI Franciszek**. Corona virtutis et eruditionis theologia laurea, erudito capiti, perillustris et reverendissimi Domini D. Joannis Herculani Matuszewic canonicorum regularium lateranensium, per Minorem Poloniam, et M. D. Lithuaniae, praepositi generalis, imposita, dum in alma Universitate Cracoviensi, per perillustrem, clarissimum et admodum reverendum Dominum D. M. Andreą Augustinum Czyrzykowic, S. Th. doctorem et professorem, ejusdem facultatis decanum, ecclesiarum collegiat (sic) S. Floriani praepositum, Neosandecensis primicerium, almae Universitatis Cracoviensis senio-rem patrem, in illustrium hospitum et Senatūs Academi coronā, S. Th. doctor, ritu solenni inauguraretur a congregatione canonica debito venerationis homagio, honorata. Operā Francisci Barański, can: regul: Later: S. Th: auditoris Anno qVo PaLLas LaVrIs generosè Donat OLoreM (1711). Cracovia, typis Francisci Cezary, S. R. M. Ordinarij chalcographi. folio, k. nlb. 4. .

Jagiell.

— Nexus gratiae divinae cum voluntate creata, in sensu compositae utriusq'; retinens infallibilitatem metaphysicam, ex parte gratiae supernaturalis, et libertatem indifferentiae, ex parte voluntatis creatae; aequè ad ponendum, ac non ponendum actum salutarem, dicatus perillustri, et reverendissimo Domino, D. Joanni Her-

culano Matuszewic, Sac: Th: doct: canonicorum regularium Lateranensium per minorem Poloniam et M. D. Lithuaniae praeposito generali, oblatu per R. P. Franciscum Barański, canonicum regularem Lateranensem, defendentem conclusiones praescriptas, ab adm R. P. Antonio Haraburda, can: reg: Latt: priore conv: gen: SSimi Corporis Christi, et actuali professore Theologiae Scholasticae, eoque praesidente, defendenti ad resolvendas difficultates. Anno ab existentia physica causae meritoriae gratiarum divinarum 1711. Die 28 Junii 1711. folio, kart 5.

Jocher 3470.

Jagiell. — Ossol. — Czartor. — Dzięków.

**Barański Jakub** obacz: Szydłowski Mare. Franc. (Gemmae 1687).

**BARAŃSKI Joh. Stan.** Lutheranus non natus, sed factus, et ex nesacro papatus spineto in orthodoxiae evangelicae rosetum transplantatus. Qui Lutheranae veritatis constantissimum, Spiritus S. ope, jam soeium revocatoria oratione in frequenti et splendida panegyri illustris Lipsiensis Academiae d. IX. Decembris Anno E. C. clolcCLXVII. in Collegio PP. Majore se confessus est, haecenus pessimae Babelis proh, servus Johannes Stanislaus Baransky a Schönberg etc. etc. Lipsiae, typis Johann-Erici Hahnii (1667). w 4ce, sign. ark. A<sub>2</sub>—C<sub>3</sub>. Wrocław.

**BARAŃSKI Marcin.** Oratio funebris super illustrissimo Domino D. Sebastiano comite in Wisnie Lubomirski castellanus Woynicensi, Sandomiriensi, Dobieccensi capitano. Excessit e vivis anno clolcCXIII, aetatis suae' LXXIV, VI Nonas Augusti, tumulatus Cracoviae in basilica Sanctae Trinitatis. Cracoviae, in officina Simonis Kempinij Anno Domini 1613. w 4ce, k. nlb. 12. (sign. C<sub>4</sub>).

Proza i wierszem. — Dedykacya: Stanislaw Lubomirski, Sandomiriensi capitaneo. — Podpisany pod nią Mart. Barański, stud. Acad. Cracov.

Ossol. — Warsz. Univ.

(**Barański Michaël**). R. P. D. Vicecomite Cracovien. Cappellaniae pro Mi-

chaële Barański contra Casim. Patazowski. 1749. (Romae). folio.

— Acta in causa villae parochialis Liszki ejusque parochi Michaelis Barański contra abbatem et monachos monasterii Tynecensis Ord. S. Bened. Typis Bernabo 1765—1767. w 4ce.

**BARAŃSKI Stanislaw** († w Olyce 1754). David gentis Israeliticae ab obsidione Philistinorum liberator sub allegoria Christus Dominus, humani generis Salvator, scenico apparatu per illustrissimam et nobilissimam scholae grammaticae juventutem in classibus Novodvorscianis luci publicae demonstratus. Annō Salutis humanae 1746, die 5 Aprilis. Cracoviae, typis (Universitatis 1746). folio, kart 6.

Dedykacya Mich. et Stanislawo Łętowscii, subdąpif. Cracov. Podpisany pod nią M. Stanislaw Barański, Phiae dr. Gram. prof. — Treść sztuki po polsku i po łacinie.

Jagiell.

— Quaestio physica, de Coelo, ex libro Aristotelis I. Cap: 1. tex. 8. Cap: 2. tex: 22. desumpta; et sub felicissimo regimine magnifici, perillustris et admodum reverendi Domini D. M. Stanislaw Philippowic, Sacrae Theologiae doctoris et professoris, Collegii majoris senioris patris ecclesiarum Collegiatarum; S. Floriani ad Cracoviam decani, Cureloviensis scholastici, parochialium Praemykoviensis praepositi, in Igołomia curati, contubernii Starnigeliani et alumnatus Roszezeviani provisoris, studii generalis Universitatis Cracoviensis vigilantissimi rectoris, a M. Stanislawo Barański, philosophiae doctore et professore, contubernii philosophorum seniore, pro loco in collegio minori obtinendo, publicē ad disputandum in lectorio clarissimorum dominorum theologorum proposita Annō Domini 1750, die 2. Decembris. Cracoviae, typis Universitatis. folio, kart nlb. 2.

Zebrawski Bibliogr. matem. s. 391. — Janocki Lexic. II. 63. Jagiell.

— obacz: Niklewicz Jac. Phil. (Arboretum 1738) — Unio Philadelphiae (1760).

**Baranzonus D.** ob. Blanchinus Jegdrzej (Pro capacitate 1694).

**Baraorth**, radea krakowski ob. Marxen Karol (Wywód prawa, Kościół Ś. Mikołaja na Wesoły 1782).

**Baratti Antoni** ob. Savanarola Gabriel (Doctrina 1777).

**Barba** ob. Ciswicius.

**Barbadicus Gregorius** ob. Mariotti Jos. Andr. (1769) — Margowski Andr. (Portus 1689).

**Barbara Św.** (córka Dioskura żyła w III—IV. stuleciu). Akafist swiatoy, sławnoj i wsechwalnoj welykomuczenicy Warwarie w bohospasajemom gradie Kijewie obacz: Akafist. Krasiańs.

(**Barbara Św.**) Droga bezpiecna do szczęśliwey wieczności Nabożeństwo do S. Barbary panny y męczenniczki patronki, osobliwie się stáráiącey o zbáwienie káżdego człowieka. Kwitnące w kongregacyj szlacheckiey pod tytułem Wniebowzięcia Najswietszey Pánnny Máryi y teyże Świętey Męczenniczki, w Krakowie przy domu Professow Societatis Jesu, podáne zaś do druku od pragnących zbáwienia ludzkiego y chwály Świętey Barbary sodálissów ná przypadaiący fest. Dnia 4. Grudnia roku tego którego syn Boski przyjąwszy naturę Człowieka stał się Drogą, prawdą y Żywotem. W Krakowie, w drukárni Micháła Jozefa Dyászewskiego J. K. Mości typografa. (1745). w 8ce, kart nlb. 16.

Na odwrocie karty tytułowej rycina przedstawiająca świętą Barbare.

Jocher 6919. — Bandtke Hist. dr. Kr. 476. Jagiell.

— Nauka krótka dla tych którzy w braetwie Barbary Ś. przy ieżyże kościele krakowskim Soc. Jesu zostawać będą. w 8ce, 2 kartki.

Jocher 7773.

— ob. Aqua St. (O zgromadzeniu 1633) — Bieykowski Antoni X. (Kazanie 1760) — Karmowski Kajetan (Kazanie 1784) — Karpiński X. Szymon (Exhortaeya 1718) — Kazania dwa (1733) — Książeczka braterska (patronka 1740) — Kwiatkowski Albertus (1672) — Picśń o Św. Rozalii

(Kościół S. J. 1630) — Podhorodeński J. (Kazanie 1758) — Ticzinensis Georg. (Vita 1537) — Willer Dan. (1733) — Wolski Felix (Kazanie 1777) — Zalesski Ab. (Przeprawa 1649) — Zebrzydowski Mik. (Compendium 1744).

**Barbara Herzogin zu Sachsen** ob. Weida Mar. (Der Spiegel hochlößliche Bruderschaft 1514).

**Barbara królowa**, żona Zygmunta I. ob. Dantiseus J. (1512) — Krzycki A. (1512).

(**Barbara Radziwiłłówna, królowa**). Napis nad grobem zacney krolowey Barbary Radziwiłłowny, niegdy będącey krolowey polskiey. W Krakowie, Mátheusz Zybeneycher. M. D. LVIII. w 8ce, str. nlb. 8.

Na końcu: Anno Domini M. D. LVIII. — Czy nie Reja?

Wierzbowski I. 181.

Bibl. Przyborowskiego.

— Narzekánye królowy ná nyeszczeseye po smyerci. Drukowano w Krakowye przy Lázárza Jándrysa. w 8ce, kart 8.

Na odwrocie tytułu S. Barbara. Jestto dialog między Barbarą Radziwiłłówną bolejącą nad niedolą swojego losu, a szczęściem chwalcem się ze swoich darów. — Na końcu pó kartce 8-mej sżła modlitwa, lecz tej brak w egzemplarzu. — Druk zapewne r. 1551. zaraz po śmierci królowej.

— Oratio de inauguratione Serenissimae Reginae Poloniae Barbarae auctore Germano quodam equite. Cracoviae, ex offic. Hieron. Scharffenberg. 1550. Decemb. w 8ce, 4 kartki. Ossol.

— ob. Radziwiłłówna — Roysius Petrus (1553) — Sylvius Constantinus (Commemoratio solennit. 1550) — Ticzinensis Georgius (Oratio inter exequiarum 1551).

**BARBAY Petrus** z Abbeville († 2 Września 1664). Commentarius in Aristotelis Logicam avthore magistro . . . celeberrimo quondam in Academia Parisiensi philosophiae professore. Juxta exemplar Parisiis impressum. Sumptibus insignis benefactoris ad usum seminarij Cracoviensis reimpressvs. Cracoviae, typis Christophori Domański,

Anno Domini 1709. w See, k. tyt. i indexu k. nłb. 6, oraz str. 431.

Jankowski Rys logiki 197. podaje tytuł: In Univ. philosophiam commentarius.

Jagiell.

— In universam Aristotelis philosophiam introductio. Autore Magistro Petro Barbay, celeberrimo quondam in Academia Parisiensi philosophiae professore. Cracoviae, apud Christ. Domański S. R. M. typ. Anno 1706. w 8ce, str. 142.

Jocher 158. — Chędows. Spis.

**BARBE Martin**, prof. Paris. Der französische und polnische Wahrsager auf das Jahr 1674. autore Mart. Barbe, prof. Paris. w 4ce.

Hoppe Schediasma 75.

**BARBERINUS Antoni** z Florencyi, [syn Antoniego], kardynał (1569 † 11 Września 1646). Relacya abo opisanie zaenego festu który odprawował wysoce przewieleb. kardynał Antoni Barberyn synowiec Oyca Ś. Urbana VIII. y kamerarz kościoła św. rzymskiego w kościele domn professorów Śoc. Jesu na podziękowanie P. Bogu, iż zachował raczył ten zakon Societatis, w tym pierwszym iego wieku stoletnym który się począł od 27 Września 1540. w którym Ociec Ś. Paweł III. władzą apostołską poprzód potwierdził go y umocnił. Drukowana w Rzymie u Winecnetego Bianki r. p. 1639. za dozwoleniem przełożonych, a teraz z włoskiego przetłumaczona na większą chwałę Bożą. B. m. w 4ce, kart 11.

Tworzy część drugą broszury: Gerardi Ant.

Relacya abo przełożenie katafalku. Obacz: Gerardi (1640).

Jocher 9316.

Branic — Krasinś. — Ossol.

— ob. Broscius Joan. (Discept. de numeris 1637, 38) — Landi S. (P. S. Alessio 1634).

**BARBERINI Carolus**, Cardin. Relatione della pompa funebre colla quale si sono celebrate l'Essequie per l'anima della real maesta di Giovanni III. re di Polonia nella chiesa di San Stanislao della natione Polacca in Roma. Roma, 1696. kart 6.

— ob. Aquino Carolus (Orationum 1704) — Biezanowski St. Józ. (1690) — Babulius Dymitr (Ad Joannem III. 1683) — Malagonellus Ant. (Joanni III. 1684) — Marya Kazimira (Viaggio 1699) — Załuski And. (Epistolae w Swadzie pols.).

**BARBERINUS Franc.** kardynał (ur. 1662 † 1738). Sac. Rituum Congregatione Eno Rmo Dono Cardinali Francisco Barberino Vratislavien. Canonizationis Servi Dei Ceslai Odrovansii ordinis Praedicatorum Beati nuncupati Animadversiones Reverend. Fidei Promotoris super introductione causae et signatura Commissionis. folio, str. 6.

Ossol.

— Sacrorum Rituum Congregatione Eminentiss. et Reverendiss. D. Cardin. Francisco Barberino ponente Vratislaviens. Canonizationis B. Ceslai Odrovansij ordinis praedicatorum. Positio super introductione causae et signatura commissionis. Superior: permissu. Romae, ex typogr. Reverendiss. Camerae Apostolicae 1702. folio, stron 4, 20, 6, 16.

Ossol.

— Sacrorum Rituum Congregatione Eminentiss. et Reverendiss. D. Cardin. Barberino Vratislavien. Canonizationis Beati Ceslai Odrovansii ordinis praedicatorum. Positio super dubio an Sententia Reverendiss. Suffraganei Vratislavien. Indicis delegati tota super cultu immemorabili et casu excepto a decretis fel. an Urbano VIII. sit confirmanda vel informanda in casu etc. Superiorum permissu. Romae, typis Reverendae Camerae Apostolicae 1710. folio, str. 94.

— Sacrorum Congregatione Episcoporum et Regularium Eminentiss. et Reverendiss. D. Cardin. Barberino praefecto, Cracov. praetensae provisiones pro P. Luca Gluckowicz moderno vicario Truskolasensi ord. Can. Regular. Lateran. monasterii Klobueen. Cracov. diocesecos contra R. D. Antonium Głuski ejusdem ordinis, memoriale facti cum summano supra pretensa provi-

sione vicariatus Truskolasen. Romae, typis Zinghi et Monaldi 1727.

Ciampi Bibliogr.

**Barberinus Franc.** syn Karola, kardynał (1597 † 1679). ob. Roncallius Dominicus (Panegyris 1633) — Susza Jakób (Saulus et Paulus 1666).

**Barberini Konstancya** ob. Bzowski (1623).

**BARBERIO Jan Chrzyciel**, Franciszkan. Compendio delle eroiche virtu, e miracolose azioni del B. Giovanni da Capistrano etc. Roma pel Dragondelli. 1661. w 4ce.

Dedykaeya: al Alex. VII. Papa.

— Gesta, virtutes et miracula B. Joannis a Capistrano ord. min. observantiae ad Eminentiss. et Reverendiss. principem Carolum Medicum. Romae, typis Angeli Bernabo 1662. w 4ce.

Zański Coll. legum. s. 60. ma datę r. 1652.

— Vita, virtú, grandezze di Giovanni Capistano, nuovamente con accuratezza maggiore raccolte dal medesimo. Romae, presso Giuseppe Vannacci 1690. w 4ce.

Od str. 133 do 144. opowiada o bytności Kapistrana w Polsce i umieszcza list króla Kazimierza pisany do Mikołaja V. papieża. w którym go wychwala. — Od str. 300 i nast., umieścił trzy listy kardynała Zbigniewa Oleśnickiego bisk. krak. pisane do Jana Kapistrana. — Od str. 308. list króla Kazimierza Jagiellończyka, w którym zaprasza tegoż Jana Kapistrana, aby przybył do Polski, datowany w Grodnie feria 3. in vigilia Nativit. S. Mariae A. D. 1451. — Od str. 357. umieścił prośbę bisk. krak. do Piusa II. papieża, pisaną 4 Grudnia 1562 r. o kanonizacyą Jana Kapistrana.

Ciampi Bibliogr. I. 19.

**BARBEY Antoni.** Series chronologica ducum ac regum Polonorum a Lecho I. ad Augustum II. ob. Rubeis (1702).

**Barbianus Marcellus Vestrius** z Imola ob. Maciejowski Bernard (1591).

**BARBIER (de) BLIGNERES.** Épitre à Sa Majesté Catharine II. Impératrice de toutes les Russies en lui dédiant quelques stances philosophiques adressées à l'univers (le 25 Novembre 1773. Varsovie). 'A Varsovie 1773. par le Ch<sup>er</sup> Barbier, baron de Blignièrès, ancien capitaine français. w 4ce, kart nlb. 5.

Akad. — Krasiński.

— Épitre au roi le langage des fleurs et deux poemes heroiques. Par le Ch<sup>er</sup> B. de Blign. ancien capitaine français. 'A Varsovie, 1774. w 4ce, str. nlb. 21.

Krasiński.

— Poésies consacrées à la gloire de Son Altesse Madame la princesse Douairière Sanguszko grande Maréchale du Grand Duché de Lithuanie par le baron de Blignièrès ancien capitaine français ('A Varsovie le 4 X-bre 1782. jour de la fête de S-te Barbe). w 4ce, kart nlb. 6.

Jagiell.

— Stances philosophiques sur le jour solennel de l'élection de Sa Majesté Stanislas Auguste roi de Pologne et Grand Duc de Lithuanie (le 7 Septembre 1773). par le Ch<sup>er</sup> Barbier baron de Blignièrès ancien capitaine français. Anno 1773. w 4ce, kart 2.

Akad. — Krasiński. — Ossol.

— Vers à l'occasion du jour de naissance de Son Altesse Madame la princesse Douairière Sanguszko grande Maréchale de Grand Duché de Lithuanie par le baron de Blignièrès ancien capitaine français. 'A Varsovie 4 Février 1783. w 4ce, kart nlb. 2.

**Barboncinus Hieronymus** ob. Malaspina Germanicus (Oratio de foedere 1596).

**Barcan** ob. Wiedeń (Ragguaglio del assedio 1684).

**BARCELLIN Piotr.** Quintae essentiae albo prawdziwego Balsamu rozmarynowego przedziwney mocy i przyrodzenia i używania jego dla zdrowia ludzkiego prawdziwe opisanie przez szlachetnego P. Piotra Barcellina z Realtu niedawno w Wiedniu Rakuskim in druk podane, a teraz znowu za pozwoleniem zacnego Senatu krak. oddrukowane. Roku Pańs. 1619. (Kraków). w 4ce, kart nlb. 8.

Poliński w Wizerun. 1840. T. 49. str. 149.

Ossol. — Warsz. Uniw.

**BARCHEWITZ.** Kantate bey der feyerlichen Trauer des s. E. B. Ott vom Br.: Barchewitz, in Musik gesezt von Br.: Weinert Musik Direktor den <sup>20</sup>/<sub>3</sub> 5797.: Warschau gedruckt bey Mich. Gröll. 1797. w 8ce, kart nlb. 2.

Akad.

**Barchoy Achalius** obacz: Friedenspuneta (1659).

**Barcik Jan (Barczik)** obacz: Garsia (Lectura arborum 1522) — Troperus Andreas (Ad pubem studiosam polonam oratio 1560).

**Barcikowski Cajetan** ob. Propositiones ex philos. (1774).

**Barciocus Hyacinthus** ob. Nicolaus frater ord. praed. (1623).

**BARCLAI Jan (Barklay)** syn Wilhelmelma (ur. 1582 † 1621). Argenida która Jan Barclaius połąćinie npisał. Waclaw Potocki podczaszy krkowski polskim wierszem przetłumaczył. Czynic za dosyc żadaniu wielu czytelnikow do druku podana. Roku pańskiego 1697. W Warszawie, w drukarni J. K. Mi w kollegium OO. Scholarum Piarum wsnym kosztem. 1697. folio, kart 2, str. 761.

Katal. Pijar. mylnie rok 1797. podaje.

Załuski Prog. literar. s. 33.

Branic. — Chreptow. — Ossol. — Raczyns. — Czartor. — Drohob. — Jagiell. — Krasns. — Uniw. lwow.

— Jana Barklajusza Argenida, która Waclaw Potocki podczaszy krkowski polskim wierszem z łcinskiego przetłumaczył. (Lipsk, Breitkopf, 1728). w 8ce, kart nlb. 7, str. 841 i nlb. 21.

Należy do zbioru Bibliotheca Polono poetica albo urzędow wielkich splendorem janiejcych a oyczyst weni na polskim parnassie słyncych poetów wiekuiste prace, dla głoney rezonancyi zebrane i z rejestrami opatrzone przez Michała Abrahama Troca, Warszawianina. Tom I, w Lipsku w druk. B. Cl. Breitkopfa 1728. Obacz: Bibliotheca.

Z dedykacy do Augusta III. — Na k. 3. u góry portret krla, poczem wiersz: Krlu, którego mdrość.... Pod wierszem podpis: M. A. Troca.

Jagiell. — Raczyns. — Kijows. — Ossol.

— Argenida, która Jan Barklajusz po łcinie npisał; Waclaw zaś Potocki, podczaszy krkowski wierszem polskim przetłumaczył, do druku podana. Czynic za żdosyc żadaniu czytelnikow, z dozwoleniem zwierzchnoci duchowney roku 1743. de novo przedrukowana. W Poznaniu, w drukarni Akdemickiey (1743). w 4cc, kart nlb. 8, str. 540 i str. 385 i 11.

Dedyk. Maryannie z Konar Kołaczkowskiej podkomorzance Kaliskiey. — Na odwrocie tytułu jej herb i 6 wierszy.

Dedyk. Pałaszowskiego kart 4, obejmuje genealogi Kołaczkowskich. — Dalej wiersz. Wieczna wdzicznoć Wacł. Potockiemu przez Jana Chr. Sewerynowicza, kart 3. — Aprobaty s z lat 1696 i 1743.

Wyszło kosztem Jana Jzefa Pałaszowskiego, profesora prawa. — Zanotowano w rachunkach drukarni: Od 16 arkuszy i prefacyi 2 ark. wytrc. czeladz. złotych 101 Janocki Lexic. I. str. 121. — Mizler Acta lit. s. 130.

Akad. — Czartor. — Czetwert. — Jagiell. — Krasns. — Ossol. — Uniw. lwow. — Zielins. — Raczyns.

— Historia o Argenidzie krolewnie sycylijskiej, summaryuszem wybrna z łcinskich ksig Jana Barklajusza, ku wiadomoci ludzkiey wydana. W Krakowie, w drukarni Franciszka Cezrego, J. K. M. y J. M. X. biskup krak. Xci Siewiersk. tkże przesławn. akad. krk. ordynryjnego typograf roku pańskiego 1704. kart nlb. 2, str. 110.

Na odwrocie tytułu lichy drzeworyt Argenidy. — Nie jest to przeklad oryginalny, lecz jakiego wycigu z niego. Dzieło bowiem ogarni ksig pic i str. 480. zbitego druku (Angustae Trebororum 1622), gdy tekst polski ma str. 110. dużym gotykiem, bez podzitu na księgi i rozdzily. To tylko obudwom jest wsplnem, że pisane s proz. — Zreszt Argenida bya przerabiana na francuskie przez P. Marcassus 1622, wierszem na angielskie 1628, na niemieckie 1701, — nie wiadomo więc z jakiej przeróbki korzystał polski tłumacz. — Cynerski Jan przypisujc Krzysztofowi Ossoliskiemu, zmarłemu 1645 r. pismo: Annulus gentilitius mwi, że Ossolinski pisał wiele i że przełżył proz Argenidę Barklajja. Czyżby to byo ow tłumaczenie?

Argenida jest histori panowni Henryka III i IV. z osłnieniem nazwisk.

Ossolins. Wiadomoci IV. 325.

Jagiell.

— Argenida po zawartych z Poliaremchem slubnych kontraktach z przędziwnych przypadkow wybawiona, w księdze drugiej z łcinskiego ięczyka na wiersz polski przetłumaczoney do podziwiena swiatu podana przez X. Waleryana Wyszynskiego szkoł pobożnych kapłana Roku pańskiego 1743. W Wilnie, w drukarni J. K. M. WW. XX.



Franciszkanow R. 1756. w 8cc, kart 8, str. 716.

Dedykacya do Alexandry hr. z XX. Czartoryskich Sapieżyney, podkanclerzyney W. X. Lit. — Powiedziano tam, że X. Wyszynski wtora księge Barclaiusa na wiersz polski przełożył. W dedykacyi jest nieco genealogii i pochwał hr. Waldsteinów i Sapiehów. W przedmowie do czytelnika stoi, że praca Wyszynskiego była w manuskrypcie w publicznej Warsz. bibliotece, skąd ją wy dobył Załuski refer. koron. i że nakład podjął podkanclerzy W. X. Lit. Michał Ant. Sapieha, wojew. Podlaski, a to po zgonie Wyszynskiego († 10 Listop. 1754). Wydanie uskuteczniło w tym formacie, jak pierwsza część Argenidy tłoczona w Lipsku.

Kraszewski Wilno IV. 281. mylnie edycyą dzieła tego mieści pod r. 1753. W rękopisie Przyłęckiego zaś jest data 1757.

Kontynuacyą Argenidy (czy tylko 3-ciej części?) wydał Lud. Bugnot po łacinie jak o tem świadczy Jöcher Gelehr. Lex. 1750. I. 1473. — Pars II. et III. (wydane Francofurti apud Fratres Anbrios 1626 i 1627. w 8cc, str. 585 i 360.) wyszły prozą pod firmą Barclaiusa. Autor nie wymieniony. W dedykacyi Części II. królowej angielskiej podpisał się autor literami A. M. D. M. — W Części III. dopiero mówi, że Barclaius: ausus est continuare gallica quidem lingua. Simodo Argenis illa Barclaijana non ipsa Venus est. Emitit is superior anno (1626) secundam Argenidis partem. Secundam illam Argenidis partem, a me in latinum sermonem conversam in scripti. Gnarus, castis emptoribus pro stare Argenidem Barclaijanam. Gallis autem hunc Mouchembergii labore gratum fuisse, quod tam celeriter post II dum librum, tertium quoque in lucem emitit. Więc i ta część tłumaczona z francuskiego. — Wyszynski część II. i III. znacznie skrócił i prozę ustroił w rymy. — Grässe Trésor I. 291. autorowi daje na imię Theander Bugnotius i zna edycyą kontynuacyi tylko z r. 1664 do 1669.

Widocznie iż Bugnotius tylko tłumaczył Argenide, a to z powodu, iż autor podpisany A. M. D. M. powiada, że: ausus est continuare gallica lingua. Jakoż istnieje francuska edycyą: La seconde partie de l'Argenis composée en français par M. de M. XI. Livr. Paris 1625. w 8cc, (tj. Mouchemberg). To tłumaczono na łacińskie we Frankfurcie 1626—7. O czem Brunet I. 651. powołując się na Nicerona XVII. i XX.

Akad. — Kijows. — Jagiell. — Zbór ewang. Wileńs.

— Euphormionis Lusini Citer sive Satyricon. Londini 1603.

Potwarze na Polaków.

— Satyricon, cui accessit pars quinta sive Alithophili veritatis lachrymae, cum clavi auctiore. Addita ejusdem authoris narratio de conjuratione anglicana nunquam hactenus edita. Amsterodami, apud Joannem Jansonium. 1628. w 16cc, str. 508.

Tyle tu do rzeczy polskich, że Pars IV. tworzy Icon Animorum, a tu Caput VIII. Hungari, Poloni, Mosci (od str. 300—307).  
Dzików — Jagiell.

— Toż samo. Amstelodami 1664. w 16cc, str. 473.

Na str. 340—342. przypada Polonia. Bibl. Jagiell. ma edycyę bez wyr. miejsca 1616, Amstelodami 1624, Lugduni Batav. 1627 i 1637. — Nie należą one właściwie do polskiej literatury, gdyż mogą w niej tylko figurować z powodu odpowiedzi danych Barkłajowi.

— Icon siue descriptio animorum Barclai quinque praecipuarum nationum, in Europa. — Wizernk abo opisanie animuszow pięci co naprzedniejszych narodow w Evropie, przez I. P. C. (Jan Paweł Cezary?) z łacińskiego na polski język słowo w słowo dla wiechy dostatecznie przełożony. Bez m. dr. i r. (1647). w 4cc, str. 15.

Data roku 1647. dopisana współcześnie na egzempl. Bibl. Jagiell. Też datę ma i Załuski Bibl. str. 2. — Opisani tu są Hiszpanie, Francuzi, Włosi, Niemcy, Polacy. Dla próby umieszczam początek opisu Polaków:

Fortes Poloni,	Equites boni.
Gens generosa,	Sed otiosa.
Nobilitatis,	Et libertatis.
Gaudent honore,	Aequali more.
Duces vocari,	Aut procreari.
Nobiles sane,	Putant inane.

Polacy.

Polacy mężni,	Jezdzą potężni.
Narod słyjący,	Lecz próżniący.
Szlachectwa sławą,	Z wolnością prawą.
Z dawna nadani,	Prawem zrównani.
Książąt rzeczonych,	Lub uczynionych.
Szlachta nielubi,	I tym się chlubi.

To jest ułożone wierszem, podczas gdy oryginal jest obszerniejszy i prozą.

Wiszniews. IX. 467.

Branic. — Czartor. — Jagiell. — Ossol. — Warsz. Uniw.

— Icon siue descriptio animorum Barclai quinque praecipuarum nationum in Europa. — Wizernk albo opisanie animuszów pięci co naprzedniejszych

narodow w Europie, przez I. P. C. z łacińskiego na polski język słowo w słowo dla uciechy dostatecznie przełożony. R. p. 1684. w 4ce, str. 15.

Oryginał łaciński na Bibl. Jagiell. przy Satiriconie i w oddzielnej edycyi: Icon Animorum, Bononia 1657. w 16ce. (Caput VIII. Polonia str. 200—206), Dresdae et Lipsiae 1733. w 8ce, str. 400. (Poloni, str. 208—216). — Jest też edycya Francof. 1625 i 1675. (Poloni str. 91—94.) i wiele innych. Krasnś. — Czartor.

— Paracnesis ad sectarios huius temporis de vera Ecclesia, fide ac religione. Gedani, 1695. w 12.

Joher 3213.

— Paracnesis, to iest, naponinania y przestrogi nowowiernych, ksiąg dwoie. Przez Łukasza Gornickiego, kánoniká Wileńskiego, Wármieńskiego, proboszcza Xięckiego, sekret: J. K. M. W Krakowie, w drukární Fránciszká Cezárego, Roku pańskiego 1628. w 4ce, kart nłb. 10, str. 263, druk gocki.

Dedykacya do Eustachego Wołowicza bisk. Wileńs. na którego zlecenie dzieło przetłumaczone, a zaś pod jego herbem (na odwrocie tytułu) 10 wierszy łac. Jana Brosciusa. W wierszu tym pochwalnie Górnickiego wspomina. Górnicki datował dedykacyę w Warmii w dzień św. Stanisława r. 1628. — Następuje potem przedmowa: do Czytelnika, oraz Barklajusza dedykacya: Pawłowi V. i: Czytelnikowi łaskawemu Jan Barklajusz zdrowia do-brego winsznie. — Wreszcie spisanie rozdziałów.

Joher 3212.

Raczyńs. — Chreptowicz — Jagiell. — Ossol. — Czartor.

— ob. Krzysztanowicz (Respublica, Judicium de Polonia 1642) — Minasowicz Józ. Epifan. (1755) — Opaliński Łuk. (1648) — Solikowski Jan Dymitr (Polonia 1648) — Załuski Zbiór II. 249. (Apis wiernek wiarołomny, z prozy łacińskiej na wiersz przełożona).

Mecherz. w Roczn. Tow. Nauk. krak. XIII. 275—7.

**Barcz Mich.** ob. Margowski Andr. Rud. (Coronamentum 1684).

**Barczik Joannes** ob. Barcik.

**BARDECKI Antoni.** Wiersz z serca zawsze powinnego W. Jmci P. Kajetanowi Rozniatowskiemu skarbnikowi no-

wogrodzkiemu dnia 7 Sierpnia 1783. w 4ce, 2 kartki.

Jagiell.

**BARDEWICK G.** Geschichtserzählung der 1682 u. 1783. in Wien, Spanien, Frankr., Dänem., Schweden, Pohlen, Moskau, Engelland etc. etc. zugetrage-nen Welthändel. Nürnberg, 1684. w 4ce.

**BARDILI Joh. Wendel,** kapelan ksią-żący z Reutlingen (1676 † 1740). Maximilian Emanuels Hertzogs in Württemberg u. Obristen über ein Schwedisch Dragoner Regiment, Reisen und Campagnen durch Teutschland in Polen, Lithauen, roth und weisz Reuszland, Vohynien, Severien und Ukrainie; worinnen nebst denen vielen seltenen Zufällen des Durchl. Printzens die Staaten, Sitten, Gewohnheiten u. Religionen dieser Völeker, wie auch die Fruchtbarkeit u. Beschaffenheit dieser Länder kürzlich beschrieben werden. Nebst der Reys-Beschreibung von Pultawa nach Bender. Stuttgart, auf Kosten des Authoris. 1730. w 8ce, str. 653.

Wojna z Karolem XII od r. 1703—1710.

Dziennik ten utrzymywał Xiądz Bardili kapelan książący. Petersb. publ.

— Toż. Franckfurt und Leipzig. 1735. w 8ce. Petersb. publ.

— Des Weyland Durchl. Printzen Maximilian Emanuels Hertzog in Württemberg u. Obristen über ein Schwedisch Dragoner Regiment Reisen und Campagnen . . . Franckfurt und Leipzig. Anno 1739. w 8ce, kart nłb. 10, str. 656.

Dedyk. dem Fürsten Carl Engenio Hertzogen zu Württemberg. Jagiell.

— Memoires de Maximilien Eman. Duc de Württemberg, colonel d'un regiment de dragons au service de Suède, contenant plusieurs particularités de la vie de Charles XII. Roi de Suède, depuis 1703. juszqu' au 1709. après la bataille de Poltawa [trad.] par Mr. F. P. A Amsterdam et Leipzig chez Arkstrée et Merkus. 1740. w 8ce, str. 333.

**Bardosy Jan** obacz: Wagner Karol (Analecta Seepusii 1778).

**BARDOWSKI Mikołaj.** Echo albo odgłos z Kalwaryjskich gór pochodzący

na sławę mocy JW. J. M. Xiędza Jerzego Tyszkiewicza biskupa Xięstwa Żmudzkiego, proboszcza Trockiego etc. przez urodzonego Michała Bardowskiego, obywatela tegoż Xięstwa Żmudzkiego y philosopha. R. P. 1643. folio, 4<sup>1</sup>/<sub>2</sub> ark. (wierszem i prozą).

— Pangyricus illustrissimo ac reverendissimo Domino D. Georgio Tyszkiewicz, magno Samogitiae praesuli SSmi Dni Nri Urbani Papae VIII. praelato domestico ac eiusdem pontificiae capellae assistenti, necnon Curonensis episcopatus administratori perpetuo, Trocensi praeposito etc. etc. ob translatum in Samogitiam Calvariae Montem compositus et dedicatus a Nicolao Bardowski nobili Samogita philosopho. Anno M. DC. XLIII (1643). B. w. m. folio, kart nlb. 14. Czartor. — Krasin.

— Novae Hierusalem Fax nova ingentem Christi gratiarum thesaurum in Samogitia per illustr. ac reverendiss. Dominum D. Georgium Tyszkiewicz vigilantissimum Pastorem suum, Gorsdianis in montibus nuper absconditum peregrinis revelans coram invisente Calvariam illustriss. Domino D. Casimiro Leone Sapicha marschalco curiae M. D. Lith. Słonimensi, Volpensi, Luboszanensi etc. gubernatore facta nec non accensa, eidemque illustr. dicta a Nicolao Bardowski nobili Samogita philosopho vulgata. Vilnae, anno 1643. folio, sign. R.

Kraszew. Wilno IV. 190. — Jocher 8837.

Opis ten piątek w Polsce Kalwaryi (w Górdach na Żmudzi) jest wielce rzadki. Miał go Załuski.

**BARDZIŃSKI Jan Alan.** (1657 † 1708).

Breve compendium Summae Angelicae continens resolutionem omnium questionum et articulorum, quae in Summa Divi Thomae doctoris Angelici inveniuntur, versu summatum. Operâ A. R. P. Fratris Alani Bardzinski S. Th. praesentati, et pro tunc in studio generali Varsaviensi provinciae Poloniae ordinis praedicatorum actualis Baccalaurei. Dedicatum Reverendissimo patri Fr. Antonino Cloche totius ordinis Fratrum praedicatorum generali magistro. Anno Domini 1703. conscriptum. Editio prima. Varsaviae, typis Coll. Schol. Piar. Anno 1705. w 4ce, str. 14, 284, 2.

Jocher 2759. Czertwert. — Ossol.

— Tenże tytuł. Dedicatum perillustri ac Reverendissimo Domino Adalberto Bardziński, Vladislaviensi Cantori, Posnaniensi, et Plocensi Canonico, Decano Crusvicensi J. M. Doctori, fratri suo germano. Editio II. Varsaviae, typis Collegij Scholarum Piarum. Anno 1705. w 4ce, str. 12 i 284.

U Juszyńskiego jest mylnie rok 1702. — Na odwrocie tytułu rycina S. Tomasza piszącego w komnacie przy biurze; rytownik podpisany: Fr. Ludov. Bertrandus ord. praedic. Approbaty na druk są z roku 1704. — Dzieło podzielone na 3 części; obejmuje kwestye wierszowane.

Czartor. — Jagiell. — Univ. lwow.

— Ordo ac series Summorum Pontificum Romanorum. A Sancto Petro ad Clementem XI. sibi legitime succedentium, patriam cuiusq; tempus regnandi describens, cum adjunctis concilijs generalibus, schismatibus, prophetijs Sancti Malachiae, ac praecipuis cujuslibet gestis. Cui adjunguntur: Series historica, Sacrosancti Concilij Oecumenici, et Generalis Tridentini, ac deum discursus de ortu musicae. Omnia in metrum ad usum legentium summam reducenda. Operâ A. R. P. M. Alani Bardzinski ordinis praedicatorum. Cum permissu Superiorum. Anno Domini 1707. Cracoviae, typis Nicolai Alexandri Schedel S. R. M. ord: typogr: w 4ce, str. 116.

Tytuł, dedykacyi Andrzejowi Żydowskiemu i approbacyi kart 4 — Na odwrocie karty tyt. herb Żydowskich i czterowerski łączyński. — Od str. 112—116. Discursus de ortu musicae.

Jocher 8702. — Chodynica. Dykcyon. — Juszyński Dykc. I.

Akad. — Branice. — Dzików — Jagiell. — Krasin. — Ossol. — Univ. lwow.

— Profvnda inserutabilium ab aeterno Dei omnipotentis, circa electos et reprobos decretorum arcana, oppositis adversae sententiae, combinationibus elucidata. Augvstissimae, Virgini asceti-

cae, disalceati carmelitici ordinis, inclytae parenti, D. Theresiae, necnon meritissimis praestantissimae, S. Spiritus, Ordinis Carmelitarum disalceatorum in Regno Poloniae provinciae patribus. A Theologico generali Cracoviensi Ordinis Praedicatorum Provinciae Poloniae studio dedicata. Anno quo Mens DoCet, et stat LeX, regnat reX, paX fit ab hoste. (1681). Cracoviae, typis Universitatis. folio, kart nlb. 6.

Dedyk. Św. Teresie.

Na odwołanie tytułu miedzioryt Św. Teresy, Chrystusa i karmelity. Pod psem znak rytownika F.(rater) M. B. — Autor nie wymieniony w tytule, lecz na końcu wskazany: Disputabuntur publice ad aedes Sanctiss. Trinitatis, obiectis satisfaciante R. P. Fr. Alano Bardziński, studente formali, sub assistentia adm. R. P. Fr. Casimiri Lezenski, ejusdem studij regentis. Anno 1681. mense Martio, die.... [dopisano 4]. Jagiell. — Ossol.

— obacz: Acta (1704) — Boecyzus (Sposób 1694) — Lucyan Samosatensis (Traged. o podagrze 1680) — Lukan (Farsalia 1691) — Seneka (Smutne starożytności 1696).

Krasic. Dzieła IV. — Słowacki Euz. Dzieła II. 231. — Barącz Rys dziej. II. 81—6. — Bandtke Hist. dr. I. 307. — Chłęd. Spis 34. — Ciampi Bibl. I. 19. — Wójcicki Teatr. II. 261. — Chodyn. I. 10. — Braun Script. pol. 91. — Program Dominikański 1827. — Czartor. O pismach 221. — Ossol. Wiadom. I. — Zatus. Bibl. poet. 28. — Encykl. kośc. II. 7. — Encykl. Orgelbr. II. 891. III. 133. — Dziennik Wileńs. 1820. I. 282—6. — Biographie Univers. Paris 1811. III. 371.

**BARDZIŃSKI Klemens.** Mowa Jasnie Wielmożnego Jmci Pana Klemensa Bardzińskiego stolnikiewicza Brzezińskiego: na seymikach dnia 15 Lipca 1776. w Łęczycy miana. folio, kart 2. (Bez osobn. tytułu).

Mówi przeciw ustanowieniu Rady nieustającej, przeciw użyciu sumy pojezuickich. Chwali byłe szkoły jezuickie, powstaje przeciw emfitezmom królewsczym, przeciw konstytucy: Titulo pensye. Uchwały te „są bez nas, ale o nas.“ Jestto mowa kandydacka na posła.

Jagiell. — Krasinś. — Warsz. Uniw.

**BARDZIŃSKI Woy. Ignacy,** kanonik katedr. Nova Constellatio in V. DD. XII. candidatis exorta, dvm per excel-

lentissimum ac admodum Reuerendum Dominum. M. Stanislavm Slachetka, philosophiae doctorem et professorem, collegam maiorem, canonicum ad S. Annam, eloquentiae Tilicianvm professorem, in celeberrimo academiæ Cracoviensis polo prima in artibus et philosophia, laureâ ritu solenni insignirentur. Ab Adalberto Ignatio Bardziński, eiusdem laureae candidato observata. Atque gratulationis causa luci publicae consecrata. Anno Domini, M. DC. LXV. 28 Martij. Cracoviae, apud haeredes et successores, Lveae Kvpisz, S. R. M. typograph. (1665). folio, kart nlb. 9.

Dedyk.: Venceslao Leszczyński, archiepisc. Gnesn.

Na odwrotnej stronie karty tytułowej miedzioryt herbu Pomian z podpisem Hyacinthus Jagito d. C.(racoviae?) — Następuje Oda do Św. Jana Kantego. — Egzaminatorowie: Makowski, Slachetka, Przewoski. Kandydatami są: Th. Podrębski, Bartł. Makowski, Daniel Kastelli. — Sam Bardziński był też w liczbie kandydatów; jest to brat Jana Alana, Dominikana.

Jusztyński Dykc. I. 13.

Jagiell. — Ossol.

— ob. Bardziński Alan (Compendium 1705) — Bocheński Hiacinthus (Templum 1701) — Tainer Lud. Mik. (Praemium 1666).

**Bardzki Piotr** ob. Grochowski Stanisław (Scieszka 1647).

**BARET Jan,** Franciszkan. Histoire sommaire. Paris. 1620. w 8cc.

Wydane z pism po Karolu de Joppincourt pozostałych. Jest tu opis wojny Multańskiej z Polakami i Xięcia Koreckiego ztamtąd wybawienie.

Załuski 35.

**BAREZZO-BAREZZI,** drukarz. Avvisi, e lettere ultimamente giunte di cose memorabili, succedute tanto in Affrica nel regno di Biguta, che è nella Guinae, quanto in Moscovia, doppo l'ultima Relazione, che poco fa si stampò e le cause della conversione di due nobilissimi Baroni oltramontani alla S. Fede Catholica, raccolte da Barezzo Barezzi Cremonese. Venezia, presso Barazzo Barezzi 1606. w 4cc.

Zawiera: list Dymitra do Karola Sudermańskiego, datow. 12 Octobr. 1605; list Andrzeja Laviciusa Tow. Jez. do provin-

cyafa Tow. Jez. prow. polsk., pisany w Moskwie 8 Agosto 1605; następnie: Relazione della segnalata conquista del paterno imperio etc. Wreszczie: Litterae Demetrii etc. Sigism. III. Lett. della G. D. sua moglie allo stesso; Lett. del P. Ant. Possevino a S. A. S. il G. D. di Tosc., ed altre nell' *Esame Critico*. Ciampi I. 81. str. 14—15.

Bibl. petersb. publ.

— Historische und warhafftige Beschreibung. Wie durch wunderliche Schickung Gottes der grossmächtige und hochgeborne Gross Fürst in den Moscowitischen Ländern, sein vätterliches Reich überkommen. München, 1606. w 4cc.

Petersb. publ.

— Toż. Prag, 1606. w 4cc.

Petersb. publ.

— Toż... vberkommen, anno 1605.

Item von desselben Krönung. Grätz, 1606. w 4cc.

Petersb. publ.

— Historica narratio, de mirabili via, ac ratione, qua paternum imperium consecutus est Demetrius Magnus Dux Moscoviae. Graecii, 1606. w 4cc.

Petersb. publ.

— Relazione della segnalata, e come miracolosa conquista del paterno Imperio conseguita dal Sereniss. Giovane Demetrio Granduca di Moscovia in quest' anno 1605. Con la sua Coronatione, e con quel che ha fatto dopo che fu coronato l'ultimo del mese di Luglio sino a questo giorno. Raccolta fatta da sincerissimi avvisi per Barezzo Barezzi. In Venezia, appresso Barezzo Barezzi, 1605.

Dedykowane przez Barezzi'ego: al nobiliss. signore il sig. Pietro Capponi.

Ciampi III. 13. str. 2—3.

Bibl. petersb. publ.

— Toż. Firenze, 1606.

Petersb. publ.

— Relacion de la señalada y como milagrosa conquista del paterno Imperio, conseguida del Serenissimo Principe Juan Demetrio, Gran Duque de Moscovia. Traduzido de lengua Italiana por Juan Mosquera. Villadolid, 1606. w 4cc.

Petersb. publ.

Porównaj: Dymitr Samozwaniec (Wypśani 1606).

**Barezio (Barocy).** Pięć porzadków budowniczych ob. Vignoli (1791).

**BARFKOVIUS (Barwkowiusz) Jan,** współwydawca kancyonału Królewieckiego z r. 1684. († 15 Kwiet. 1738). Pieśni niektóre z niemieckiego przetłumaczone przez Jana Barfkowiusa. W Toruniu, 1727. w 4cc.

Także w Kancyonale Królewieckim 1708. str. 797. i w *Spiewniku Gdańskim* 1712. str. 410.

Bentkowski I. 234. — Oloff. *Liedergesch.* 22—3. — Jocher 7202. T. III. 272. — Sembrzycki J. K. *Krótki przegląd* 1887. str. 17. — *Adelung Gelehr. Lex.* I. 1430.

**Bargeli Andreas Samboritanus** ob. *Herbestus Ber.* (Periodicae resp. 1566, *Poemata varia in funere Herbesti* 1601) — Samboritanus Gregorius (*Ecloga* 1561, 1566, *Elegiae* 1567, *Polymnia* 1464).

**BARGIEL Marcelli.** *Conclusiones theologicae historico-polemicae conformes menti Joannis Baconii doctoris resoluti. Ex tractatu de Sacramentis in genere, et in specie Christo Domino, Sacramentorum auctori et institutori in tesseram profundissimi patriae cultus ac venerationis pro tam effusa praestantissimorum largitione donorum à Studio theologico generali Cracoviensi exhibitae. Annò Domini MDCCLXV. Diebùs Martii. Cracoviae, typis Universitatis.* w 4cc, kart 4. (Na końcu:) *Propugnabuntur in Conventu S. Mariae in Arenis PP. Carmelitarum A. O. R. Objectis respondente P. Marcello Bargiel Sae. Th. Cursore Assistente M. R. P. Basilio Zebrowski, Sae. Th. Magistro deffinitore Provinciae. Regente Studij Grlis Crae: Ad majorem Dei gloriam.* Jagiell.

**Bargelius Valentinus** ob. Czechowicz Jan (1601).

**BARI Thom.** *Soc. Jesu. Rhetorica ecclesiastica ad tyronum institutionem auctore D. Thoma Bari sacerdote Campiensi concinnata olim Neapoli 1724. typis data nunc — reimpressa Pozaioviae typis apud PP. O. S. B. M. sumptibus eorundem, 1776 anno. w 8cc.* Brown Bibl. 480. — Jocher 4391.

**Bariczka Albert** obacz: Samborski Albertus (Aretos 1638).

**BARIENSIS Jacob. Ferd.** *De foelicio-nubio serenissimi Ungariae regis Joannis*

et S. Isabellae, Poloniae regis filiae et meritissimis utriusque serenissimi Sigismundi Poloniae regum ac reginae Sforciae laudibus, nec non et totius Poloniae regni, epistola Jacobi Ferdinandi Bariensis, reginalis physici, ad excellentem ac magnificentum dominum Nicolaum Antonium Carnignanum, nobilem neapolitanum, bariensem castellanum et reginalem thesaurarium. In regia urbe Cracoviensi. Mathias Scharfenbergius impressit. Anno 1539. w 4ce, sign. A—B<sub>111</sub>. (proza).

Czartor. — Kórnice.

— Epistola ad Nicol. Ant. Carnignanum de iunioris Sigismundi secundi contra Valachos expeditione forti et gloriosa. (przed r. 1539).

Janoc. I. 79.

Porównaj: Bociquoli (Epistola de Valachos 1524).

— Jacobi Ferdinandi Bariensis, Maiestatum Poloniae, physici, de regimine a peste preservatio tractatus. Nunc primum temporis necessitate in lucem aeditus, ad sanitatem tuendam. Ad illustrem ac generosum dominum Ioannem Comitem Tarnouïsem, Castellani Cracoviensem etc. suum meoenatem. Craconiae, in officina Vngleriana. Anno Domini 1543. w 8ce, kart nlb. 95. (sign. A—M<sub>VII</sub>).

Dedykacya: Joanni comiti Tarnoviensi (str. 3). — Ostatnią kartę zajmują: Errata.

Juszyński Dyke. I. 389. — Wierzbowski I. Nr. 117.

Czartor. — Jagiell. — Ossol. — Warsz. Univ.

**(Bariensis).** Ad inelytum et doctissimum virum Jacobum Ferdinandum Bariensem, seren. maiestatis Poloniae physicum et medicum celeberrimum, Ode gratulatoria. B. r. m. i dr. w 4ce, Wiersz w dzień imieniu.

Juszyński Dyke. II. 389. — Janociana I 79—80. — Koczniki Tow. Warsz. P. N. II. 11. — Wiszn. VIII. 81.

**Barkmann Gregor.** obacz: Boxhorn Zuerius Marcus (Seren. principii 1649) — Jarrige Petrus (Nobilissimo Domino 1649).

**BARLAAM Hieromonachus.** Institutionum linguae graecae liber, utilissimis

regulis cum aliis ad solidiorem hujus sacri idiomatis cognitionem observationibus non solum ad rectam vocum ΣΤΝΟΕΣΙΝ (?) sed etiam ad conficiendum metrum graecum pernecessariis, ex variis auctoribus collectis, indicibusque graeco et latino instructus et exhibitus in Academia Kiiwo Mohylo Zaborwsciana nunc primum typis evulgatus. Vratislaviae, apud Johannem Jacobum Korn. 1746. w 8ce, k. nlb. 7, str. 462 i 26. Warsz. Univ.

— Toż. .... Kijowo Mohylo Zaborwsciana. Vratislaviae, 1768.

Katalog w rękop. Milikows. we Lwowie.

— ob. Damascen Jan (1688).

Basnagius Jac. et H. Canisius Observat de Barlaamo Lect. antiq. IV. 362. — Oudini Kazimierz, Diss. de Barlaamo, Comment. de Scriptor. III. 814—828. Lipsk, 1722.

**BARLAEUS Caspar** (1548 † 14 Styce. 1648). Lob Gesang auf Christus aus des weltberuhmten Herrn Caspar Barlaeus Gedichten tibersetzet in Thorn d. 9 Jan. 1658. w 4ce, kart 24.

Krasiński.

— Rerum per octennium in Brasilia et alibi nuper gestarum historia sub praefectura illustrissimi comitis J. Mauritii, Nassoviae comitis Historia. Amstelodami, ex typogr. J. Blaeu. 1647. folio, str. 340. i registr.

Edycya wspaniała.

Jagiell.

— Toż. Edycya 2-da. Cui accesserunt Guilelmi Pisonis medici tractatus: 1) De aeribus, aquis et laeis in Brasilia. 2) De arundine saccharifera. 3) De melle silvestri. 4) De radice altissimi Mandihoea. Clivis, 1660. w 8ce.

Jest tu wspomnienie o Krzysztofie Arciszewskim. Naznaczone go w edycyi wydanej in folio na rycinie bitwy pod Porto Calvo. — Tablica N. 6, figura N. 5. Tribunnus Artischotskyus. — W indexie dzieła wskazane rzeczy o nim: Artisoskius Tribunnus. Ejus laus. s. 27. Litterae ad D. Albertum C. Burgium s. 109. Limititus s. 107. In Belgium redit. s. 119.

**Barlandus Adrianus** († 1542). Institutio christiani hominis ob. Schotenius (Schooten) Hermannus (Vita honesta 1541, 1543, 1545, 1549, 1550, 1555, 1603 — Zywoť. Nauka dla człowieka chrześciańskiego 1631).

**BARLETIUS Marinus**, Dalmata (**Barlecycus**). Historia o żywoćie y zacnych sprawách Jerzego Kástryotá, którego pospolicie Szkánderbegiem zowa, książęcía Epireńskiego, na trzynaście ksiąg rozdzieloną, napisána od Máryná Bárlecycusá. Przydane sa ktemu o obleżeniu y dobywaniu Szkodry księgi troie. Z łacińskiego języká ná polski przełożone przez Cypryaná Bazyliká. Cum gratia et priuilegio Sacrae Regiae Maiestatis. (Na końcu:) Drukowano w Brześciu Litewskim, w drukárni Cypryaná Bazyliká. Roku 1569. dnia 27 Październiká. folio, kart nlb. 20, str. 701 i kart nlb. 21. druk gocki.

Na tytule obramowanym rycerz na koniu. Na odwrocie tytułu, Orzeł Zyguntowski, pod nim wiersz: De aquila regia carmen Andr. Tricesii. Dalej: In eandem aquilam regium insigne Jacobus Prilusius. — Następnie: Exemplar privilegii S. R. Maj. z r. 1569. dany Cypr. Basilico na nowe książki pewnych autorów tłóczone w jego officynie, na przeciąg lat 15, zabraniając mu wszelako druku dzieł antykatolickich. — Dedykacya do Albr. Łaskiego, wojew. Sieradzkiego, obejmuje kart 6. Odnacza się wzorową polszczyzną. — Poczem idą wiersze: Piotra Rozyusza pod herbem Łaskiego: Aenigma in navem Lascanam; Ad illustrem heroem A. Lascum carmen Andr. Tricesii; Andr. Tricesio S. Mathias Stojus; De ejusdem Alb. Lasci cognomine And. Tri.; Ad candidum lectorem Jo. Laski; Ejusdem ad Alb. a Lascu; De nomine interpretis Cypriani Heraclidis Basilici Caspari Pictorij Xiaznicensis Tetrastichon. — Poczem zaczyna się prozą: O pewności historyey ksiąg tych do łaskawego czytelniká. Przytoczywszy świadectwa wielu autorów za autentycznością tej historyi, kończy tem, że zanim on wziął się do przekładu z łacińskiego, niejaki Andrzej Wolan, człowiek enotą, nauką i rozumem zacny, począł był te księgi wykładać; a wyłożył je tak, że troje księgi z przodku nie potrzebowały poprawy. Ze zaś nie miał czasu dalej tłumaczyć, resztę przekładu odstąpił Bazylikowi. Ten zaś zdaje się, że na podstawie pracy Wolana, pierwsze trzy księgi wydał. Księgi te dochodzą do strony 160, a księga IV. idzie od str. 161. — Dzieła część pierwsza, ksiąg 13. kończy się na str. 617. Poczem idzie od str. 618: Historia żałosna, á ku czytaniu osobliwa o srogiem obleżeniu od Máhometá ces. tureckiego y potężliwym dobywaniu miastá Szkodry, na troie księgi rozdzieloną, spisána przez Máryná Bárle-

cyusá Szkodreńczyká, á teraz nowo ná polski język przełożoną przez Cyp. Bazyliká. Powiada w przedmowie, że z trudnością zdołał do przekładu pozyskać egzemplarz w jednej starej uczonego Włocha bibliotece. Szukano go dlań po wielu ziemiach. — Kończy dzieło rejestr alfabetyczny mający kart 21. Wydanie całe bardzo ozdobne.

Żebrawski (Wiszniewski T. VIII, 74) podaje mylnie datę druku 1587. — Maciej. Piśmienn. III. 236. — Wierzbowski II. N. 1450.

Branic. — Czartor. — Dzików — Dziedusz. — Jagiell. — Krasius. — Ossol. — Pawlikowski — Warsz. Uniw.

**Barmannia Anna** ob. Gastonius Seb. Fr. (Fax 1650).

**BARNA Michael**, can. cath. Liv. etc. *Conspectus eorum quae Michael Barna, canonicus cathedralis Livonensis, cleri junioris seminarii Varsav. ad S. Joan. Bapt. viceregens, S. Theol. dogm. prof. et examinatore ordinarius, exposuit theologis alumnis in publico examine, ab iisdem die ... mense Febr. solvenda. Varsaviae, 1799. w 4ce, str. 10.*

— *Oratio funebris in obitum Friderici Ludovici Borussiarum principis quam in ecclesia regio insigni colleg. et paroch. S. Joannis B. Varsaviensi dixit die 22 Januarii Anno 1797. Michael Barna, cathedralis ecclesiae Livonensis canonicus etc. Varsaviae, w 4ce, kart nlb. 3.*

**Barnaba Andreas** ob. Baronius Martinus (Vita 1609).

**Barnabasz** ob. Historia (1615).

**BARNER Jacob**. *Nachricht was er in 22 Jahr bey der Hermetischen Kunst gesehen. Dantzig, 1683. w 12cc.*

Cat. Janss. 1684.

**Barnikovius Krystyn** ob. Bulow L. (Consilium 1593).

**Barnikelius**. *Grosse Karte von den Herzogth. Curland u. Semgallen. Nürnberg, Homann, 1747. kart 2. (z herbami, mapami i widokami).*

Antiq. Katalog A. Tietmeyer 1891. N. 102.

**Barnimb** Xiążę na Sztetynie obacz: Bartsch Fridericus (1603).

**Barnimus**, dux Pomeraniae obacz: Praetorius Pet. (Historia 1582).

**BAROCH** ben David z Gniezna. Amplituda Mardechai. Hanoviae, 1615. (po hebrejsku).

**Barocy Jakób (Barozi)** ob. Barozi de Vignola (Pięć porządków 1791).

**BAROFFI Cezar.** Componimenti epitalamici nelle nozze di Vladislao IV. Re di Polonia, e di Cecilia (Arciduchessa d' Austria). Milano, 1638. w 4ce.

Ciampi Bibliogr. I. 20.

— In triumpho serenissimi ac potentissimi principis Sigismundi III. Poloniae et Sveciae Regis etc. etc. è Moscovia post insignes gloriose partas victorias feliciter redeuntis. Oratio Caesaris Baroffii Mediolanensis J. V. D. protonotarii ap. et illustrissimi ac reverendissimi Domini D. Comitiss Francisci Simonetae, episcopi Fulginatensis, nuncii in Regno Polon. apostolici. a secretis. Vilnae, in typogr. Petri Blasti Kmitae (1612). w 4ce. kart 15.

Krasz. Wilno IV. 156. — Wiszn. VIII. 59. —

U Czapskiego Em. podano: Vilnae 1622. — Katal. Bibliot. petersb. ma bez wyr. roku.

Kraśniń. — Ossol. — Petersb. publ.

— Toż. Mediolani. 1612. w 4ce. Petersb. publ.

**BARONE Antoni** Soc. J. (ur. 1632). Trias fortium David, hoc est. Jesu Christi, S. Ignatius Loyola Soc. Jesu fundator, B. Stanislaus Kostka Poloniae tutelaris, S. Dominica V. et M. Trophaeae civis ac patrona, tribus epigrammaton libris proposita. Neapoli, 1695. w 8ce.

Backer I. 409.

Kijows.

**(Baroni).** Li due baroni di Rocca azzurra. Dramma giocoso in due atti da rappresentarsi nel teatro nazionale avanti sua Maestà. In Varsavia, presso di Stefano Baccigalupi, stampatore della Commissione del Tesoro. 1792. w 8ce, str. 67. (Musica di Cimarosa).

Ciampi I. 13.

Akad.

**BARONIUS Caesar** (1538 † 30 Czerw. 1607). Annales ecclesiastici. Tomus I. Editio novissima. Antverpiae ex offic. Plantiniana M. D. XC. VII (1597). str. 753 i Index.

Obejmuje na początku: Stan. Carnovii archiepisc. Gnesn. epistola ad auctorem de translatione annalium in linguam polonam.

Dat. Loviciae, Augusti 1592, karta 1.; i ill. ac rev. S. Carnovio C. Baronius. k. 1. (Octobr. 1592). Karnkowski oświadcza, że postara się aby w Coll. Soc. Jesu Kaliskiem, które świeżo ufundował, te roczniki przełożono. — Tenże list przedrukowany na wstępie do T. IV. Antverp. 1594. (kart 2) i odpowiedź kart 2.

T. XI. Moguntiae 1606. str. 1070. jest dedykowany: Sigismundo III. regi Pol. Romae, 1604. Jagiell.

— Toż. Coloniae, 1609. folio.

Tom I. i XI. mają też same listy i dedykacje.

— Toż. Coloniae, 1624. Editio novissima. folio.

Tom I. i XI. jak wyżej.

— Annalium ecclesiasticorum post C. Baronium Tomus XIII—XX. obacz: Bzowski Abr.

— Diejanija cerkownyja i grażdanskija o rozdestwa Christowa do trinadcatawo stolietia soczinenie — bibliotekara watykańskiego: perewedeno s polkago krom jawnych Cerkwi Wostocznoj protiwnostej rimskish i Baronija obrietajuszczehsia. Czast I—II. Moskwa, 1719. folio.

Jocher 8125.

— Discours de l'origine des Russiens, et de leur miraculeuse conversion et de quelques actes memorables de leurs Rois. Traduit en Français par Mare Lescarbott. Paris, 1599. w 8ce.

Petersb. publ.

— Discours véritable de la réunion des églises d'Alexandrie et de Russie à la Sainte Eglise catholique, apostolique et romaine. Traduit en français. Paris, 1599. w 8ce.

Petersb. publ.

— Roczne dzieie kościelne od Narodzenia Pána y Bogá nášzego Jesusa Christusa. Wybráne z rocznych dzieiow kościelnych Cesara Baroniusza, kárdynała S. R. K. názwanych Annales Ecclesiastici. Przez X. Piotra Skarge Societatis Jesu. Z dozwoleńiem tegoż kárdynała y stárszych. Te księgi zamykają w sobie dzieięć tomow, to iest lat tyśiac. Cum gratia et priuilegio S. R. M. W Krakowie, w drukarniey Andrzeia Piotrkowczyká, roku páńskiego 1603. folio, k. 8, str. 1016. i k. 14.



Na odwołanie tytułu rycina herbowa Karnkowskiego.

Dedykacja: Stanisławowi Karnkowskiemu, arcyb. Gnieźn. — Poczem: Wzywianie do czytania, i: Carnovii epistola ad auctorem, oraz: list Baroniusza do Karnkowskiego, dat. Romae, pridie Kal. Octobr. M. D. XCII. — Ostatnie kart 14 zajmuje rejestr. — Treść dedykacji zobacz przy opisie następnego wydania.

Bentk. I. 478. — Załuski Conspect. Collect. s. 58. Jagiell. — Zieliński.

— Tenże tytuł. Z dozwoleń te goz kardynała y starszych. Te księgi zamykaia w sobie dwaście tomow, to iest, lat tysiąc y dwieście, wtórym wydaniem. Cum gratia et priuilegio S. R. M. W Krakowie, w drukarnicy Andrzejów Piotrkowczyków, Roku P. 1607. folio, kart 7, str. 1202 i rejestru kart 16. druk gocki.

Na odwołanie tytułu herb Karnkowskiego: Baran, z którego dwóch stron ŚŚ. Wojciech i Stanisław. — Przypis do Karnkowskiego arcybiskupa Gnieźn., gdzie powiada, iż on go do pracy tej pobudził i potrzebami do wydania jej opatrzył. — Następnie: Wzywianie do czytania, datowane w Krakowie 1603. — Dalej list Baroniusza do Karnkowskiego, z Rzymu r. 1592, w którym daje pozwolenie na tłumaczenie dzieła na polskie i list tegoż do Skargi, datowany 4 Septembra r. 1593. — Tysiąc lat z edycyi pierwszej powtórzone, kończą się na str. 898.

Jocher 8124 a, b.

Jagiell. — Krasinski.

— Legationes Alexandrina et Ruthenica ad Clementem VIII. pont. max. pro unione et communione cum sede Apostolica. Ingolstadii. 1598. w 4ce.

Petersb. publ.

— Lekarstwo zbawienne utrapioney Polski, z przestrogi ku naprawie oby czaiów ludzi chrześciańskich, wzięte z dzieiów kościelnych Baroniusza sub anno 828, a teraz świezo z rozkazu zwierzchności duchowney przedrukowane. Poznań, w drukarni Akad. 1703. w 4ce, kart 8.

Ossol.

— Historica relatio de Ruthenorum origine, eorumque miraculosa conversione, et quibusdam alijs ipsorum regum rebus gestis. Item quomodo progressu temporis ab agnita veritate defecerint; a modo verò partim ad communionem S. Sedis Apostolicae recepti fuerint.

Avctore Caesare Baronio Sorano ex congregatione oratorij S. R. E. presbytero Cardinale, titvli SS. Martyrum Nerei et Achillei. Cum priuilegio speciali. Coloniae, sumptibus Nicolai Steiniij huius editionis venditoris. Anno M.D.XCVIII. w See, kart nlb. 39. (sign. A—E7).

Przypisał autor Klemensowi VIII. papieżowi.

Poczem następuje krótki historyczny opis o Rusinach zebrany z różnych pisarzy, a na końcu przydana wiadomość o sprawowaniu obrządku chrztu św. u Rusinów.

Załuski Conspect. Collect. str. 24 — Wierzbowski I. 652.

Czartor. — Przeźdz. — Moszyński. — Warsz. Univ. — Petersb. publ.

— Relationes historicae duae duarum illustrium legationum, quarum prior [de] reverendiss. patris ac Dom. Dn. Gabrielis Moderni patriarchae Alexandrini ad S. Sedem Apostolicam legatione; posterior de Ruthenorum aliquot mille ecclesiarum ad eandem S. Sedem receptarum conversione agit. Avctore Caesare Baronio S. R. E. presbytero et cardinale etc. Nunc denuò reuisae et correctius recusae. Coloniae, sumptibus Nicolai Steiniij. Anno Christi M. DC. (1600). w See, karta tyt. i 77 str.

Na końcu: Candido lectori Nic. Steinius.

Wierzbowski I. 681.

Czartor. — Warsz. Univ. — Petersb. publ.

— obacz: Bzowski Abr. (Annalium 1616—20) — Kwiatkiewicz Jan (Roczne dzieje 1695, Przydatek 1706) — Ryłło Max. (Antiquit. eccles. ruthenicae).

**BARONIUSZ Marcin**, kleryk z Jarosławia. Icones ac miracula Sanctorum Poloniae etc. Romae, 1602.

Jocher 8235 a.

— Toż. Cracoviae, 1604.

Jocher 8235 b.

— Toż. Auctore Martino Barone, Polono. Coloniae sumptibus et formulis Petri OVERRADII. A. D. 1605. folio.

Nazwiska świętych, których wizerunki dołączone są: S. Salomea, S. Jadwiga, S. Kunegunda, S. Florian, S. Wojciech, S. Stanisław biskup krakowski, S. Jacek, S. Kazimierz, S. Czesław, S. Jan Kanty, S. Stanisław Kostka.

Jocher 8235 c. — Załuski Conspect. Collect. str. 58. („raritatis stupendae”). — Janocki Nachr. I. 42. — Bentk. II. 561.

— Toż. Cracoviae, 1608.

Jocher 8235 d.

— Toż. Cracoviae, ap. Joan. Skalski. 1610.

Joher 8235 e.

— Vita Barnabae Andreae etc. Pars II. Cracoviae, Skalski. 1609. w 4ce.

Joher 8335.

— Vita, gesta et miracula Beati Esaiiae Poloni Cracoviensis, Doctoris, Ordinis Fratrum Eremitarum Sancti Augustini, Casimiriae ad Cracoviam in templo S. Catherinae tumulati, Anno Domini 1471. die 8 Februarii. Ex diversis authorum fide dignorum fragmentis excerpta, et in Catalogo Sanctorum Regni Poloniae Patronorum seriae (sic) est congesta, et nunc primum in lucem aedita: auctoritate Illustrissimi Domini Bernardi Macieiewski, Sanctae Romanae Ecclesiae Cardinalis, Archiepiscopi Gnesnensis. 1606. A Martino Baronio Jaroslaniense Clerico. Scitote quoniam mirificavit Dominus Sanctum suum et dedit illi scientiam Sanctorum. Psal: 4. Eccles: 45. Cum gratia et privilegio S. R. M. Superiorum permissu. Cracoviae, Basilius Skalski impressit. Anno Domini M.DC.X. (1610). w 4ce, str. 24.

Na odwołanie tytułu czterowiersz pod herbem Hier. Reczajskiego, kanon. krak. któremu praca poświęcona. — W dedykacji wymieniono nazwisko świętego: Ezaj. Boner. — Na str. 8. jest drzeworyt S. Izajasza, na str. 21. Hymnus de Beato Esaiiae. Między cudownie uleczonymi wspomnieni są: Joach. Foxius Civ. Casimiriensis; Petrus Snański; Adalb. Sutor Casimiriensis; Stan. Golembiowski; Joan. Haler Civ. Olkusiensis. — Na ostatniej stronie jest wiadomość o królowej Bonie gdy wizytowała kaplicę trzech świętych.

Joher 8512. — Wiszn. VIII. 182—3. — Encykl. Orgelbr. III. 144. — Zaluski Consp. Collect. str. 66. („stupendae raritatis”).

Jagiell. — Ossol. — Raczyńs.

— Vita B. Esaiiae Boneri. Romae, 1598. w 4ce.

Ciampi Bibl. Crit. I. 20. z tą datą podaje pod Cezarym Baroniusem. — Ta edycja wątpliwa, skoro dedykacja w edycji z r. 1610. jest z 10 Kwiet. 1610. i nie o wcześniejszym wydaniu dziełka nie wspomina.

— Vita, gesta et miracula, Beati Stanislai Poloni, Casimiria ad Cracoviam orivndi, Canonicorum Regularium Lateranensium S. Salvatoris, Ordinis

D. Augustini, Viceprioris Conuentus Sacratissimi Corporis Christi Casimiriae, Confessoris: Nunc primum in lucem edita, ad laudes Dei, et ejusdem Beati, aliorumque Sanctorum honorem, consolationemque Christi fidelium: auctoritate Illustriss. D. Bernardi Macieiewski, S. Rom. Eccl. Cardinalis Archiepiscopi Gnesnensis. Cui in fine aeditus est Catalogus aliorum Polonorum eiusdem nominis Sanctorum, vitę, sanctitate, vel morte pro Christo fortiter obita illustrium. Authore Martino Baronio Jaroslaniense Clerico. Superiorum permissu. Cracoviae, in officina Basili Skalski. Anno Domini M.DC.IX. (1609). w 4ce, str. 56.

Na odwołanie tytułu czterowiersz M. Bartł.

Września pod herbem Stan. Sułowskiego opata Tynieckiego, któremu dzieło poświęcone. — Między cudownie uleczonymi wymienieni są: Stan. Kłosz, Mart. Baronius, Joannes Froelich. Cudów podano 58. — Od strony 31. wlicza autor dwudziestu czterech świętych i błogostawionych tego imienia (między temi Hozyusz, Warszewicki) Polaków. Oprócz tego dodane są króciuchne żywoty następujące: Beati Meinhardi episcopi Linoniensi (sic); B. Bertoldi ord. Cisterciens. episc. Livonie; B. Juttae viduae Prutenae, [Vita S. Juttae ex polonico Frederic. Schembek interp. Joanne Snini, ob. Acta SS. Antverp. Maii T. VII. p. 602—613]; B. Dorotheae viduae Pruthenae; B. Martini Bariczka Warsavien; oraz P. Martini Lateranae Poloni Soc. Jesu vitae felicisque mortis descriptio. Occisus A. D. 1598. die 30 Septembris.

Joher 8600.

Jagiell. — Ossol. — Czartor. — Krasinś. — Raczyńs.

— Vita B. Stanislai canonice. Regul. Lateran. Casimiriae, auctore Mart. Baronio, recognita a. Frider. Szembek et miracula primo post obitum anno patrata ex MSS. cum commentario praevio et notis Godefr. Herschenii.

Joher 8605. z Catal. Bibl. Bunav.

Cate to wydanie jest więcej niż wątpliwem. Primo post obitum anno, jeżeli się odnosi do Szembeka, to druk wypadłby na rok 1645, lecz taka edycja wcale znaną nie jest. Jeżeli wylczenie cudów odnosi się do daty śmierci Baronia, to ta data nie jest wiadomą.

— Vitae, gesta et miracula, sanctorum quinq; fratrum polonorum eremita-

rum Casimiriensium, ordinis S. Romualdi Abbatis Camaldul: Joannis, Benedicti, Mathei, Isaaci, Christini, martyrum, simulque et aliorum sociorum eorum, Athanasii, Lavrentii, et Bogvmili: ex variis authoribus, diuersisque fragmentis breuiter collectę et nunc primum in lucem editae: auctoritate illvstrissimi Domini Bernardi Maciejowski, Sanetae Romanae Ecclesiae cardinalis, archiepiscopi Gnesnensis, 1606. A Martino Baronio, Iaroslaiense clerico, Pars prima. Deus qui gloriatur in consilio Sanctorum, magnus et terribilis super omnes, qui in circuito eius sunt. Psalm 88. Cum gratia et priuilegio S. R. M. Superiorum permisso. Cracoviae, Basilius Skalski impressit, Anno Domini M. DC. X. (1610). w 4ce, str. 40.

Na str. 4-tej herb Szyszkowskich i pod nim 6 wierszy łac. — Książkę przypisał autor prozą X. Marcinowi Szyszkowskiemu biskupowi Płockiemu; poczem podaje spis autorów, z których czerpał materyały do napisania swego dziełka. Między innemi wymienia swoje jakieś dziełko: Catalog. SS. Polo. Patronorum. — Od str. 9 do 18. kreśli żywoty tych pięciu męczenników, poczem na str. 19. jest nowy tytuł:

Vitae Sanctorum quatuor fratrum polonorum eremitarum Camaldulensium confessorum, ordinis Sancti Romualdi. Quorum festa Sancta Mater ecclesia catholica Romana celebrat, infra scriptis temporibus, scilicet: Barnabae confessoris, illorum Magistri qui claruit Anno Domini, 1005 die 10 Maii. — Andreae Zeorardi confessoris, qui vixit Anno 1009. die 6 Iulii. — Ivsti confessoris, qui obiit Anno Domini 1008. die 9. Iulii. — Benedicti, Zuirardi martyris, (qui floruit Anno Domini 1011. die 6. Maii). Pars secunda. Avthore Martino Baronio, Iaroslaiense Clerico. Interroga enim generationem pristinam, et diligenter inuestiga patrum memoriam, ipsi docebunt te etc. Job 8. Cracoviae, Basilius Skalski impressit Anno Domini 1609.

Na odwr. stronie tytułu herb Sיעińskich i pod nim 6 wierszy łac., podpisał Bartłomiej Września. Autor przypisał prozą Stanisławowi Sיעińskiemu biskupowi Przemyskiemu. Poczem idą żywoty tych czte-

rech męczenników. — Od str. 34. poczyna się znowu żywot Bogumiła arcyb. Gnieźnieńskiego, który przed śmiercią został kamedułą. — Na str. 36. jest żywot Bolesława Chrobrego, pierwszego króla polskiego. — Na str. 38. żywot Bolesława Wstydlwego.

Na odwołanie tytułu pierwszego między aprobacyami jest i taka: Romae, anno 1602. Fr. Joannes Maria Vercellensis, Magister S. Palatii, vidit et approbavit. Zdaje się stąd, iż autor był w Rzymie w tym roku. Załuski Collect. legum s. 62. Cracoviae 1610 („stupendae raritatis“). Akad. — Jagiell. — Warsz. Uniw. — Czar-tor. — Raczyns.

— Życie i enda błogost. Izaiasza. W Krakowie, u Baz. Skalskiego roku 1600. w 4ce.

Na karcie 2-giej od końca verso wspomniany jest Andreas de Cracovia biskup Kijowski zakonu Dominikańskiego, na co przytoczone jest świadectwo w wyrazach: jako to Pr. Simon Okolski in Serie Episcoporum Kijoviensium pokazuje. Dzieło to Okolskiego jest dopiero z r. 1646. znane. Na ostatniej karcie cytowany jest Andrzej Wargocki, jako autor dzieła: De Ligno S. Crucis Lublinensis.

Jocher 8511. ma to objaśnienie pod 8512. widocznie przez pomyłkę zamieszczone. — Niesiecki I. 139. za nim Siarczyński i Jocher N. 8509. przytaczają: Fryder. Szembek S. J. Żywot błog. Izaaka Bochnara. B. w. m. dr. i r. Byłżeby to jaki przekład z Baroniusza?

— ob. Gorczyński Mich. A. (Cnotliwy żywot błog. Stanisława 1763).

**BAROZI Jakób de Vignola.** Pięć porzadków budowniczych podług prawideł Jakaba Barocego z Winioli. W Warszawie, 1791. w 4ce, str. 52 i tablie 28 na blasze rytych.

Przed tytułem rycina z herbami i portretem Stanisława Augusta a u dołu podpis: przez Jakuba Hempla odris. i wyszty.

Żebrawski Bibliogr. matemat. str. 483. — Bentk. Hist. lit. II. 350.

Akad. — Ossol. — Czartor.

**Barradyusz (Barradas) Sebastyan** († 14 Kwiet. 1615). ob. Poszakowski Jan (1749).

**Barre de Beaumarchais Antoine** (De la) († 1750). Histoire de la Pologne sous le roi Auguste II. ob. Parthenay.

**BARREAUX (Des) Jacques Vallée** (1602 † 8 Maja 1673). Sonet: Opem

divinam in agone poscens, per varios Polonos versum....

Zafuski Zbiór II. 26

**BARRON l'Abbé.** Actions de grace sur le mariage du Roy avec la princesse de Pologne Marie Leczinski fille du Roy Stanislas, présentées le sept Septembre 1725 à Sa Majesté. Par Mr. l'abbé Barron. De l'imprimerie de la veuve Vaugon, rue de la Huchette, au Joly Bois (1725). w 4ce, str. 8.

Czartor.

**BARRY Antoni.** Icon exemplaris vitae, pio nitens affectu in Virg. Deiparam, in genuinos gratiae divinae defensores, neonon in animas fidelium defunctorum; seu vita summi pontificis Benedicti XIII. de ordine praedicatorum assumpti, a natiuitate ipsius usque ad assumptionem ad summum pontificium; item quatuor brevia ejusdem; unum de salutatione angelica; alterum de SS. Rosario; tertium de veritate doctrinae S. Thomae Aquinatis in materia de gratia divina ex se ab intrinseco efficaci, et de praedestinatione electorum gratuita; quantum de liberatione animarum e poenis purgatorii. Variis in locis vario idiomate impressa, nunc recentur reimpressa. Varsaviae, typis S. R. M. Scholarum Piarum. Bez w. r. w 4ce, z przodu 3 karty nlb., str. 63 i 1 tablica.

Są herby papieża; dalej herb X. Wincentego Santini nuneyusza. — Przypisał prozajca. X. Wincentemu Santini areybiskupowi Trapezuntu i nuneyuszowi apost. w Koronie i Litwie X. Antoni Barry psalterzysta kollegiaty Warszawskiej w 1726 roku. Po dedykacji skreśla żywot papieża Benedykta XIII. W końcu na tablicy wliczenie wszystkich papieży i kardynałów, którzy pochodzili z rodziny Ursinus (pióra J. J. Zafuskiego).

Por. Benedykt XIII. (Icon exemplaris vitae 1725).

Joher 8340, ma to z datą 1726. według Zafuskiego. — Zafuski Spec. Cat.

Akad. — Czartor. — Ossol. — Warsz. Uniw.

**BARRY Paweł X.** Soc. J. (ur. 1585 † 1661). Przymierze wiecznego poddaństwa które czyni dusza pobożna z Stworzycielem swoim, to jest: 33 umów z Zbawicielem naszym, modlitwie słu-

żących, albo oświadczeniu miłości swojej ku niemu przez krótkie słowa zawierające w sobie skryte intencje francuskim językiem wydane przez X. Barry Soc. Jesu. W Waszawie, w drukarni J. K. Mei i Rzpłtej Schol. Piarum. Bez roku (1755). w 12ce, z przodu 1 karta nlb. i str. 46.

Warsz. Uniw.

**Bars ob. Barss.**

**Barschius Zacharias ob. Mestnar Jan** (Propemtion 1583).

**Barscius Joannes ob. Barszcz.**

**Barsius Stanislaus ob. Sanuto** (In felicem regiminis 1551).

**Barska konfederacya ob. Denkwürdigkeiten** (1769) — **Reces** (b. r.) — **Replika** (1775) — **Repnin** (1768) — **Uniwersał N. Pana** (1780).

**Barski Adam ob. Dyskurs** (b. r.).

**Barski Basilius Dominikan ob. Podzyński V. J. C.** (Oratio 1768) — **Święcki Wawrz.** (Róża jerychońska 1754).

**BARSKY Christophorus,** Canonicus ecclesiae Posnaniensis et praepositus Zbąszczyń. Oratio in obitum Illustrissimi et Amplissimi Domini D. Andreae a Przyema Przyemsky, erciae regni maresalei, Coninen. Covalien. Bidgostien. etc. capitanei. Posnaniensis, in officina Joannis Wolrahj. Anno 1620. w 4ce, ark. C<sub>1</sub>.

Dedyk. Adamowi et Stan. Przyjemskim. — Drzeworyt z ich herbem na odwrocie tytułu.

Jagiell.

**Barski Hieronim ob. Hippolyt Joannes** (Honoris eruditae 1610).

**Barski Mathias obacz: Hap Gas.** (Epicied. 1586).

**Barski Mikołaj obacz: Mikołaj S.** (1793).

**Barskie wójtostwa obacz: Produkt** (1774).

**BARSS Franciszek (Bars) Bankier.** Głos Jegomości Pana plenipotentia miast prowincyj Wielkopolskiej imieniem miast Koron. y W. X. Lith. z zlecenia współ plenipotentów miany na ratuszu miasta stołecznego Warszawy, w czasie przy-

owania prawa mieyskiego przez JW. Stanisława Małachowskiego, marszałka seymowego y konfed. koron. Dnia 29 Kwietnia roku 1791. w exekucyi prawa pod dniem 18 miesiąca y roku tegoż jednomyślną Najjaśn. Stanów Rzeczypospolitey zgodą dla uszczęśliwienia ludu ustanowionego. w 4ce, kart 2.

Korzon. I. 28—9. — Encykl. Orgelbr. II. 927.

Krasińs. — Warsz. Univ.

— Mowy za czterema stanami kupieckim, rolniczym, żołnierskim i ludzi niezonych. Który z nich iest kraiovi pozYTECZNIĘSZY a zatym pierwszy do łask i szcZEGULNIĘSZY monarchow opieki. Przełożone z francuzkiego przez Franciszka Barssa. W Warszawie w drukarni Piotra Dufoura. 1775. w 8ce, kart 4, str. 176.

Dufour dedykuje Stanisławowi Augustowi po francusku tę pierwszą pracę z jego drukarni.

Zielińs. — Ossol. — Jagiell. — Akad. — Branic. — Bibl. Tow. P. N. Poznańs.

— La Russie officieuse. Paris (1799). w 12ce.

— Bezstronne uwagi nad mowa JW. Jezierskiego kasztelana Łukowskiego, mianą na seymie dnia 15 Grudnia 1779. przeciwko mieszczanom. w 8ce, str. 64.

Zielińs. — Branic. — Jagiell. — Ossol. — Univ. lwow.

— Zdanie moie o pojedynkach czyli list officyera francuzkiego do iednego z swoich przyjaciół przełożone z francuzkiego przez Fr. Barssa. W Warszawie, u Diufura 1776. w 8ce, str. 32.

Przypisane Stanisławowi Augustowi.

Akad. — Krasińs. — Zielińs.

(Bars). Nobilitacya Franciszka Barssa i Tomasza Czecha. (Projekt). 1791? folio, str. 1.

Branic. — Czartor.

— ob. Lillo (Bewerley 1777).

Gofębiows. O dziejop. 240. — Roczniki Tow. przyj. Nauk. XIX. 170. — Bentk. I. 664. II. 46.

Barstsch Józef obacz: Serecy Ign. (Arena philosophica 1736).

Barszcz Fryderyk ob. Bartsch.

(Barszcz Jan). Fvnebris laudatio et threnodiae in exequiis ornatissimi et le-

ctissimi adolescentis Joannis Barscii, a studiosa iuventute conscriptae, in academia Vilnensi Societatis Jesu. Vilnae, in officina academica Societ. Jesu Anno Domini 1660XCV (1595). w 4ce, kart nlb. 18, każda str. obramowana, druk antykwa.

Na stronie odwrotnej karty tytułowej: Georgivs Dambrowski Jacobo Barscio S. P. D. prozą, z zakończeniem: Vilnae XV. Cal: Januarij, Anno M.D.XCIII. — Od str. Aij: Lavdatio in exequiis ornatissimi adolescentis Joannis Barscii, Vilnae in aede sacra D. Joannis a Nicolao Madaleński habita, przez 8 stron także prozą. — Odtąd aż do końca krótsze i dłuższe wiersze przez różnych pisano. Są tu mianowicie utwory: Nicolai Madaleński, Alberti Kalinski, Stanisłai Woyna, Joannis Vkolski, Antoni Desserani, Petri Plvscii, Jacobi Evcholcii, Christophori Zado, Josephi Tyskewicz, Tobiae Langerfeldi, Joannis Florentii, Martini Bornemzae Transylvani, Bartholomaei Radzimowicz, Jacobi Felkel, Nicolai Stoienski, Alberti Simonowicz, Joannis Rohatensis, Lavrentii Janowicz, Jacobi Lvtostanski, Lavrentii Borlangii, Christophori Campo, Martini Mercensis, Golielmi Soteroni Angli, Jacobi Dlvgolecki, Jacobi Osmolski, Valentini Skrobaczewski, Nicolai Szyszkowski, Andreae Lavdanski, Nicolai Swaracki, Abrahami Rozniatowski, Bartholomaei Szvmiski, Nicodemi Silnicki, Alberti Niemiera, Avgvstini Jasiewicz, Theodori Masalski, Bartholomaei Widziszewski, Steph. Malleoli, Gabr. Bialozor, Joannis Dlvski, Andr. Radzanovenski, Alexandri Mosalski.

Kraszews. Wilno IV. 131, 140. (mylnie ma Romiatowski). — Juszyńs. Dykc. II. 137. — Siarczyńs. Obraz. I. 91. Ossol.

**BARSZCZ Jerzy X.** Soc. J. (ur. 27 Kwiet. 1677 † 3 Marca 1743). Kazanie ná pogrzebie Jaśnie Wielmożnego Jmci Xiędza Macieja Jozefa Ancuty biskupa Wileńskiego, który jáchawszy do Warszawy na przysięgę in Novembri zamtańd powracaiąc y wizytując Juchniewiecką parafia, umarł 18 Januariu 1723. miane w Kathedrze Wileńskiej 6. Februarii. B. w. m. i dr. i bez osobn. tyt. (Wilno, w druk. Akademii 1735). w 4ce, kart nlb. 16, sign. do E<sub>2</sub>.

Na odwrocie ostatniej karty approbacya, gdzie powiedziano: Praesentem funebralem concionem. hactenus in umbris oblivionis sepultam, nunc per nos ex pulvere detersam,

praelo ac luce dignam pronuntiavimus  
Anno 1735 die 25 9-br: Alexander Jo-  
annes Żebrowski etc.

Brown Bibl. 113. — Jocher 9428.

Akad. — Jagiell. — Ossol. — Uniw. lwow. —  
Wileńs.

— Kazanie o S. Augustynie dokto-  
rze kościoła Bożego, ná afektácyá Já-  
śnie Wielmożnego Jmści Xiędza Kon-  
stantyna Brzostowskiego biskupa Wileń-  
skiego, przy wotywie Jáśnie Wiel-  
możnego Jmści Xiędza Macieja Ancuty  
koadjutora y suffragána Wileńskiego,  
miane roku 1719. w kościele Wiele-  
bnych Panien Nawiedzenia Najsów: Pan-  
ny klasztoru Wileńskiego, od pomie-  
nionego kaznodzieje. Bez m. r. i bez  
osobnego tytułu. (Wilno, Akademia).  
w 4ce, kart nlb. 16, (sign. A—D<sub>4</sub>).

Jocher 4896.

Jagiell.

— Kazanie o błogosławionym Jo-  
zafacie arey-biskupie Połockim y mę-  
czenniku w cerkwi Wileńskiej Troyey  
Najswiętszey WW. OO. Bazylianow  
przy wálney duchowieństwá processyi  
z katedrálniego kościoła, roku 1717.  
miane, zá dobroczynnością Wielmożne-  
go Jego Mości Pána Jozafata ná Wi-  
ślingu Zyberka kráycznego Xięstwa In-  
flánskigo, do druku podáne przez X.  
Jerzego Barszcza Societatis Jesu kázno-  
dzieje w kościele farnym świętego Iana.  
W Wilnie, w drukárni Akadémickiey  
Societatis Jesu (1717). w 4ce, k. nlb.  
28, (sign. A—F<sub>4</sub>).

Na odwrocie karty tytułowej herb Zyberków  
z epigrammatem; na następnych 3 kar-  
tach dedykacja do kráycznego Inflánskigo  
i approbacya Karola biskupa. Od 16 karty  
idzie kazanie drugie o św. Józefie.

Jocher 4884, 8488.

Akad. — Czartor. — Jagiell. — Ossol. —  
Petersb.

— Nowe lato z pryncypálnym dniem  
Imienia Jezusowego, dni święte y świe-  
tne mające; przy prymicyálney powtó-  
re ofierze Wielmożnego, Nayprzewiele-  
bniejszego Jegomości Księdza Piotra  
ná Łubnie Połubińskiego, práłatá y  
proboszczá katedrálniego Wileńskiego,  
tákte y dyceczyi Żmuydzkiey: krotkim  
ogłoszone kazaniem, w kościele káte-  
drálnym Wileńskim od X. Jerzego

Barszcza Soc: J: AA. LL. y fil: dokt:  
roku od słowá przedwiecznego w ciełe  
ludzkiem kázającego 1725. W drukárni  
Akadémickiey Wileńskiey Soc: Jesu.  
w 4ce, kart nlb. 19, (sign. A—F<sub>1</sub>).

Na odwrocie tytułu pod herbem Połubińskich  
sześciowersz. — Dedykacyi Połubińskiemu  
jest kart dwie.

Jocher 4933.

Jagiell.

— Strzemię nieśmiertelney sławy, ná  
terminie smiertelności, w Bogu zesłego  
Jásnie Wielmo: Nayprzewielebniejszego  
Jegomości księdza Konstantyna Kazi-  
mierza Brzostowskiego biskupa Wileń-  
skiego, nagłym w ciężkich žalách ka-  
zaniem ná widok stawione w kościele  
katedrálnym Wileńskim, a Jáśnie Wiel-  
możnemu Jego Mości Pánu Jozefowi Brzo-  
stowskiemu pisarzowi Wielkiego Xię-  
stwa Litewskiego, Miądziólskiemu, By-  
strzykiemu etc. staroscie ná ulgę  
smutku ofiarowane, przez X. Jerzego  
Barszcza Societ: Jesu AA. LL. y filo-  
zofii doktorá. Roku od przyscia ná świat  
zwyięży smierci 1722. W Wilnie, w  
drukárni Akadémickiey Societatis Jesu.  
w 4ce, kart nlb. 24, (sign. do H<sub>1</sub>).

Na odwrocie kartki tytułowej herb Brzo-  
stowskich (strzemię) z epigrammatem. Sa-  
mego kazania kart nlb. 23.

Jocher 9426.

Akad. — Jagiell. — Ossol. — Wileńs.

**Barszcz Mat.** obacz: Sidus Hiac.  
(Symbolum amoris 1632).

**BARSZCZ Petrus.** Anamartitos sive  
Oratio ostendens viri boni occasum esse  
a noxa tvvm, quam ad diem funeris  
illustrissimi et magnifici Domini D.  
Francisci Floriani a Zebrzydowice Ze-  
brzydowski, Castellani Lvblinensis, in  
nova Korezyn, Szereszouiensis, etc. etc.  
praefecti, Petrus Barszcz Art: et philo-  
sophiae in alma Vniuersitate Cracouiensi  
Baccalaureus conseripsit. Anno Jubilai  
M.DC.L. die 3 Nou.: Cracoviae, apud  
Lycam Kvpisz S. R. M. typographum.  
(1650). folio, ark. D<sub>2</sub>.

Na odwrotnej stronie tytułu herb Zebrzy-  
dowskich Radwan, pod nim wiersz łac.  
Następuje dedykacya Mich. Mik. Zebrzy-  
dowskiemu, prozą. Mowę kończą 3 cy-  
taty łac.: z Xenophona i z Seneki.

Czartor. — Jagiell. — Krasinś. — Ossol.

— Oratio ad iusta exsequiarum, dum perillustr. et adm. Rūdi olim Dñi Adalberti Serebryski canonici Craeoviensis, etc. S. M. R. secretarij, pijs manibus, nobilis et studiosa juuentus Academiae Craeoviensis in oratorio pietatis parentaret. A Petro Barszcz art: et philosophiae baccalaureo habita. Anno reparatae salutis humanae 1650. Idib. Januarij. Craeoviae, apud Lvcam Kypisz S. R. M. typograph. (1650). w 4ce, str. 15.

Dzików — Uniw. lwow. — Czartor. — Jagiell. — Krasin. — Ossol.

— ob. Oczkowiez Stan. (Promontorium 1647).

### BARSZCZEWICZ Grzegorz Stanisław.

Hilaria animorum post superatas rigidi examinis noctes longiore publicae felicitatis die ex obtentis coronarum decoribus; a VII. VV. DD. primae laureae candidatis, dum per clarissim. et excellentiss. Dominum D. M. Gasparum Topsinski philos. doctorem, collegam minorum in peraugusti Divi Jagellonis aula, a spectatiss. illustrium hospitum, et Senatus Academici corona, artium liberalium et philos. baccalaurei ritu solenni renuntiarentur circa aequinoctium verneum celebrata, quorum publicam totamq. festivitatem Gregorius Stanislaus Barszczewicz ejusdem laureae candidatus in vim fraternae gratulationis et publici applausus voto cordiali ad cytharam Apollinis decantavit. Anno salutaris hilaritatis 1703. die 31. Aprilis. Craeoviae, typis academicis. 1703. folio, kart nrb. 7.

Dedyk. Gasparo Kamocki, canon. cathedr. Crae. et Sandom.  
Jocher 1485.

Krasin. — Dzików — Ossol.

### BARSZCZEWSKI Andrzej (Jędrzej).

Kazanie przy konkluziey, oktawy solenney; wniebowzięciá Mátki Boskiey. W kościele archikatedralnym metropolitańskim (sie) lwowskim miane. Przez Xiędza Iendrzeia Barszczewskiego S. Th: magistra, y regenta; zákonu Karmelitańskiego, dawney obserwacyey. Prowincyi ruskiej. Roku pańskiego 1725; dnia 22.

Sierpnia. We Lwowie, w drukárni Bráckiey SSS. Troycy. folio, kart 11.

Na odwr. str. karty tytułowej: „Na prześwietny Iásunie Wielmożnego Jełowickich domu kleynot.“ — Poczem rycina z herbem, a pod nim sześciowiersz. — Na następnjej karcie dedykacya: JW. y Nayprzewielebniyszemu JMci Xiędzu Hieronimowi Jełowickiemy, biskupowi Pelleńskiemu etc. regentowi kancelaryey W. X. Litowskiego etc. (zajmje 2 karty). — Na dalszych 8 kartach „Kazanie.“ — Na końcu: Imprimatur, cenzora Jana Tomasza Józefowicza. Kazanie przepłata gesto łączną.  
Jocher 4934.

Czartor. — Drohob. — Jagiell. — Krasin. — Ossol.

— Konecept nad konceptami. A w łacińskich terminach: singularis divinae sapientiae, partus. Niepokalane Pożęcie. Mátki Boskiey. Panegirycznym kazaniem, przy konkluziey solenney oktawy, tegoż festu: w archikatedrze metropolitanskiey Lwowskiey, pokazany, Przez przewielebnego w Bogu, Xiędza Andrzeia Barszczewskiego, S. Theologij magistra y doktora: exprowineyala, y przeora ná ten czas Lwowskiego Karmelitańskiego dawney. Ob. Roku pańskiego 1736: dnia 15. Grudnia. We Lwowie, w drukárni Bráckiey Świętey Troycy y Jego Krolewskiey Mści. folio, kart 9.

Na odwrocie karty tytułowej rycina z herbem Wiśniowieckich, a pod tem sześciowiersz polski.

Autor przypisał dziełko Janvuszowi Korybutowi Wiszniowieckiemy kasztelanowi krak. Dedykacyi genealogiczney kart 3. — Kazania nadpis: Xięga rodzaju; Jezusa Chrystusa.

Jocher 4964, 4990. — Jocher według Bibl. Carnelit. ma także datę 1732.

Krasin. — Jagiell. — Ossol.

— Transport złotego Abdanku z Xiąg wiekopomney sławy w sięgę żywota wieczney y nieśmiertelney chwały. W godney i wielkiey osobie, Jasnie Wielmożnego y Nayprzewielebniyszego, Jegomosci Xiędza Jana na Ossali y Michalezu Skarbka; areybiskvpa metropolitańskiego Lwowskiego, opata Płockiego. Pokazany. Ná pogrzebie Jego, w kościele archi-katedralnym Lwowskim, przez przewielebnego w Bogu

Xiędza Andrzeia Barszczewskiego, świętey theologii magistra y doktora; prowincyała WW. OO. Karmelitów, dawney obserwancy prowincye: ruskiej. Roku panskiego, 1734. dnia 9. miesiąca Lutego. We Lwowie, w drukárni Brackiey SSS. Troyey y Jego Krolewskiej Mości (1734). folio, kart 8, (1 karta, ark. D<sub>2</sub>).

Ossol. — Czartor. — Jagiell.

— Walna, y tryumfalna: do nieśmiertelney chwały, y sławy; droga. Herbowna, Jaśnie Wielmożnego Jegomości Pana, Stanisława Mateusza na Rozdole y Roiowcach, Rzewuskiego, woiewody Beżkiego, hetmana wielkiego koronnego: Krzywda utorowana, a na pogrzebie Jego, w kościele WW. OO. Karmelitów Lwowskich; dawnicy obserwancy: Roku pań: 1730. dnia 17. Lipca pokazana. Przez przewielebnego w Bogu, Xiędza Andrzeia Barszczewskiego świętey theologii magistra y doktora, prowincyała tychże WW. OO. Karmelitów. We Lwowie, w drukárni Brackiey SSS. Troyey. folio, kart nlb. 10, (sign. D<sub>2</sub>).

Na odwrotnej stronie herb Rzewuskich, a pod nim 6 wierszy.

Dedyk. Ludwice z Kunickich Rzewuskiej, wojew. Beżkiej, hetm. W. K. (str. 2). — Kazanie ma godło: Drogę mądrości pokazuje tobie.

Joher według Bibl. Carmelit. ma myłą datę 1738 r.

Jagiell. — Krasińs. — Czartor. — Drohob. — Ossol.

— Waler troiaki jednej złotey korony na koronaeya cudownego Sokalskiego obrázu Mátki Boskiej przy troistym, Jaśnie Oświeconego Potockich domu krzyżu; pokazany. Przez X. Andrzeia Barszczewskiego, S. Th. magistra y regenta; zakonu Karmelitańskiego, dawney obserwancy. Prowincyi ruskiej, difinitorá. Roku páńskiego 1724. dnia 15. Septembrá.

Kazanie to mieści się w dziele, wydanem przez Ignacego Orłowskiego: Chwała koronna szczęśliwa koronaeya monarchini całego świata Maryi... Lwów, druk Collegium Societ. Jesu. 1726. w 4ce, od str. 285—326.

Joher 9034. ma z datą 1725. jako osobne dzieło lecz zapewne się myli. — Chłędows. Spis 164.

— Kazanie na zamknięcie oktawy koronaey obrazu cudowney N. Panny Maryi w kościele XX. Dominikanów w Podkamieniu. We Lwowie, w druk. Brackiey SSS. Troyey.

Jest w Rostkowskiego Mak. Zbiór na wybór peretek, 1731. folio.

Joher 8988. podaje według Bibl. Carmel. że wyszło osobno r. 1727. co mylnie.

— ob. Actus coronationis (1724) — Chwała korona wydanie Orłowskiego (1726) — Rostkowskiego Mak. (1731).

Joher T. II. s. 68.

**BARSZCZEWSKI Jan**, missionarz. Animus, ex certamine erudito victor. In X. VV. DD. primae laureae candidatis observatus: ac dum, a Clarissimo et Excellentissimo Domino, D. M. Meleliore Kiciński, philosophiae doctore, collega minore, matheseos et astrologiae ordinario professore., artium liberalium et philosophiae baccalaurei in augusto D. Iagelonis Lyeaeo, in magnorum hospitium praesentia ritu solenni renuntiantur: a Joanne Barszczewski, ejusdem laureae candidato, ore poetico declaratus. Anno ad victorias descendentis Dei, 1719. die 26 Octobris. Cracoviae, typis Francisci Cezary, S. R. M. Celsissimi principis, Illustrissimi et Rádissimi D. Episcopi Crac: Ducis Severiae, necnon Schol: Novodvors: ord: typogr. (1719). folio, kart 10.

Na odwrotnej stronie karty tytułowej herb Topór, pod nim sześciowiersz. — Dedyk. Ant. de Gledzianow Bełchacki, notario eastrensi Cracoviensi. — Następuje Oda do Ś-go Jana Kantego. Egzaminatorzy: Mat. Ziętkiewicz, Franc. Hier. Pluciński, Melch. Kiciński. Laureaci: Mik. Pukiński, Jak. Haniński, Kaz. Borkowski, Seb. Kaziński, Jan Pałaszowski, Franciszek Gozyński, Józ. Modelewski, Alb. Fr. Płaczkowski, Bartł. Ciesielski. Autorowi panegyryków dziękują: Kaziński i Płaczkowski.

Joher 1514.

Jagiell. — Ossol.

**BARSZCZEWSKI (Jan Franciszek?)** Manuale caeremoniarum romanarum ad usum Ecelesiarum Poloniae accomodatum r. 176...  
Janocki Excerpta 356.

**BARSZCZEWSKI Jan Franciszek.** Mowa do Augusta III. podczas publicznej



audyencyi w Poznaniu. Warszawa, 1738. w 4ce.

Notat. Mich. Wiszniews.

— Oratio ad sereniss. Augustum III. Regem Poloniae, nomine civitatis Posnaniensis per Dominum Fr. Barszczewski U. J. Drem S. R. M. secret. ejusdemq' civitatis notarium 1736. Varsaviae dicta.

W Sądzie Danejkowicza — Ostrowskiego Cz. I. 40—1.

— obacz: Awedyk Bonawentura (Konsolacja 1734).

**Barszczewski Józef**, kanon. katedr. Wileńs., cenzor ksiąg ob. Jabłonowski J. A. (Ostafii 1751 approbata) — Kotficki (Lech. 1751 approbata).

**Bart Zacharyasz** ob. Barth.

**Bartakowicz Josephus** ob. Radzivil Nicol. Christoph. (Jerosolymitana peregrinatio 1756).

**Bartankiewicz Szym.** ob. Wośniowski Andr. (Insignia 1666).

**BARTAS (Du) De Salluste Wilhelm** (1544 † w Lipcu 1690). Judith. W Baranowie, w drukarni Andr. Piotrkowczyka r. p. 1620. w 4ce, kart nlb. 27 (sign. G<sub>2</sub>).

Do Katarzyny z Buczacza Ostrorogowej, kasztelanowej Międzyrzeckiej. Author: Nie przeto, że ma z Radziwiłowego — Krew pomieszaną ze krwią domu swego — Wielkich pradziadów, z miecza y z kądziele — Od wiele wieków licząc bardzo wiele. — Nie przeto że cię (ach) Ostrorogową — Po miłym bracie moim ludzie zowią. (to znaczy: po bracie ciotecznym).

Juszyński Dykc. poet. T. I. 242—3. przyznaje Judytę, w Baranowie 1629 r. wydana, Rafałowi Leszczyńskiemu, powołując się na mowę pogrzebową Jana Amosa Komeniusza (Spiegel guter Obrigkeit 1636), w której nazywa Leszczyńskiego autorem Judyty. Za Juszyńskim poszedł Wiszniewski w T. VII. Pierwszy Linde robi autorem tego poematu Ostroroga, wnosząc z przypisania Katarzynie z Buczacza Ostrorogowej, którą nazwał wdową po swoim miłym bracie. — Z tego powodu Siarczyński w Obrazie wieku Zyg. III. zawałał się widocznie i obudwóch nazwał autorami Judyty — to jest Ostroroga autorem, a Leszczyńskiego wydawcą. Maciejowski chcąc pogodzić tak rozdzielone zdania, wpadł na myśl, że obadwaj mogą być autorami, lecz dwóch odmiennych sobie

Judyt — przyznając tylko wydaną w Baranowie 1620 r. Ostrorogowi. — Za tem zdaniem idzie i Chometowski — to samo Sobieszczański w Encykl. powsz. Orgelbr. T. 20. str. 171 i 172. — Ze jednak Leszczyński był bratem ciotecznym Jędrzeja Ostroroga, męża Katarzyny z Buczacza, urodzonego z Katarzyny z Leszczyńskich Ostrorogowej żony Wacława a ciotki Rafała Leszczyńskiego, więc tem się rozjaśnia zagadka na rzecz Leszczyńskiego.

Ossol. — Czartor.

— Toż samo, tamże, tylko z datą 1629 r. w 4ce, ark. 6<sup>1</sup>/<sub>2</sub>.

Bandt. Hist. dr. I. 34. ma z datą 1620. — Maciejows. Polska I. 332. — Wiszniews. Hist. lit. VII. 133. ma z datą 1629.

**BARTECZKO Andr.** Castrum doloris illustriss. Domino D. Rudolpho S. R. comiti de Gaschin libero Baroni de et in Rosenberg, haereditario domino in Hultschin, Odersch, Katscher, Reichsalk, et Freystadt, Sac. Caes. et Cath. Majest. camerario, serenissimi principis ac ducis Oppaviensis et Carnoviensis consiliario, necnon inelyti ducatus Oppaviensis capitaneo, die 24 Julii Anno 1715. pientissime vita functo, in templo parochiali Hultschinensi instructum ibidemque sub solemnibus parentalibus die 18 Februar. Anno 1716. spectatum et illustr. ac excellent. Domino D. Georgio Adamo Francisco S. R. J. Comiti de Gaschin libero Baroni de et in Rosenberg, haereditario domino in Polönico — Neukirch, Zierowa, Katscher, Freystadt, Reichwaldt, Odersch, Hultschin, Wosnick, Zakrau, Frieschkowitz et Bodzanowiz, Sacr. Caesareae et Catholicae Majestatis intimo consiliario et camerario, necnon inelytorum ducatum Oppolienensis ac Rattiboriensis capitaneo plenipotentario a conventu S. Ord. Minor. S. Francisci Reformat. ad S. Annam in Silesia Superiori fundatori munificentissimo in perpetuae gratitudinis mnemonymon submississime dedicatum. Nissae, typ. Josephi Schlegel civitatis typogr Anno 1716. folio, str. 20. Ossol.

**Bartel Jerzy** ob. Hackenberger Jan (Droga prawdziwa 1761).

**BARTELMUS Traugott.** Dank-Predigt am 20 des Wintermonaths 1781.

als dem Tage der Auszeichnung des Platzes zu der von Sr. glorreichst regierenden Röm.-Kaiserl. Königl. Apostol. Majestät Josepho II. allergnädigst verliehenen Gnaden-Kirche Augspurgischer Confession in der königl. Starostey Stadt Biala in Galizien Wieliczker Kreises aus dem ausgesteckten Platz vor einer sehr zahlreichen Versammlung gehalten. Von Traugott Bartelmus ältesten Prediger an der Gnaden-Kirche von Theschen in Schlesien eines k. k. Consistorii Augustanae Confessionis daselbst Assesor und der ewangelischen Schule Inspector. Lemberg, gedruckt bei Wittib Josepha Pillerin k. k. Gubern. Druckerei 1781. w 4ee, kart nlb. 12.

**BARTELS J. G.** Bibliothecae vivi dum viveret praenobilis et consult. Andreae Schotti scab. palacop. a. 1764. in aedibus b. possessoris in foro lignario vulgo Holtz Marekt distrahendam per J. G. Barthelsen. Gedani, typ. J. Fr. Barthels. w 8ee, Tom I. str. 171, 1. Tom II. str. 336.

**BARTELS Jan Henr.** Dantiscanus. De Trajano non optimo. Vittembergae, 1725. w 4ee.

— De proverbiorum fontibus. Vittembergae, 1725. w 4ee.

**Barten Jan.** Concordia oder Notel so alle Prediger zu Danzig. 1562. ob. Morgenstern Benedictus (Widerlegung 1567).

Jocher 3908.

**Bartenstein** (von) obacz: Waisselius Math. (Chronica alter Preusscher 1599).

**BARTH Andreas.** Der auffgehobene Leid- und Freuden-Wechsel welehen bey anschnlicher Beerdigung des Woll Edlen, Besten und Hochweisen Herren Hn. Johannis Hevelii Weltberühmten Astronomi und in die 36. Jahr gewesen wolverdienten Rahts-verwandten der alten Stadt in Dantzig, als derselbe Anno 1687 im Monath Januario eben an seinem Geburthstage sein rühmlich geführtes Leben geendiget hatte, und den 13. Febr. desselben Jahres in sein Erb-Begräbniss in der Altstädtischen Pfarr-Kirchen zu St. Cathar.

beygesetzt ward, aus des Propheten Jesaiae LX. Cap. V. 20. in einem Christlichen Leich-Sermon vorgestellet hat Andreas Barth, bey gemeldeter Kirchen Pastor. Dantzig, gedruckt bey Johann Zacharias Stollen 1688. folio, kart nlb. 3, str. 40 i 8 k. nlb. (z portretrem).

Bentk. II. 326.

Jagiell.

**BARTH Michal** z Anneberg, Prof. medye. w Lipsku († 1584). Annaeberga libri tres, quibus continentur urbis Annaebergae in Misnia descriptio, ortus et positus: conscripti versibus a Michaele Barth eive grato et amante patriae. Quibus accesserunt, Joannis Saliani de eadem urbe et sylva Hercynia libellus. — H. Eobani Hessi elegia. — Joachimi Camerarii Pab.[epergensis] elegia odoiporike Metallaria. — Basileae per Joannem Oporinum. (Na końcu:) Basileae, 1557. mense Martio. w 8ee, z przodu 1 arkusz i 131 str., spisu 6 kart nlb.

Po elegii Camerariusza na str. 120, jest przemowa proza łacińska przez tegoż Bartha napisana do Stanisława Zbąskiego z Knrowa kasztelanica Lubelskiego ucznia swego, datowana: Lipsiae, ex collegio novo 15 Calend. Februar. anno 1556. quo die, ante annos ducentos triginta sex, Vladislaus Cubitalis post multos tandem labores, regni coronam suscepit. Przemową tą opiarował mu swe następnne dwuwiersze p. t. De serenissimis Poloniae, Regibus ac Monarchis disticha Michaelis Barth Germani (od str. 125—131). Zaczyna je od Lecha I. a kończy na Zygmuncie Augustcie.

Akad.

— De serenissimis Poloniae regibus disticha per Michaelem Bartholomecum(?). Lipsiae, apud Georg. Hantzsch 1556. w 4ee.

Przyłęczki.

**Barth Zacharyasz** ob. Barthy.

**BARTHOLANUS Stanislaus** (1573 † 1618). In obitvum Illvstrissimi principis Alberti Radzivili dvcis in Olica et Nieszczvvez Magni Marsalei Litvaniae Cownensisque etc. etc. capitanei. Stanislai Bartholani Equitis Poloni fvnebris oratio. Ecclesiastici Cap: 38. Fili, in mortuum produc lacrymas, et quasi dira passus incipe plorare, et secundum iu-

dicium contege corpus illius, et non despicias sepulturam eius. Cracoviae, typis Andreae Petricouij. Anno Domini M. D. XCIII. w 4ce, kart nlb. 19.

Dedyk. Nicolao Liberacki Abbati Copriwicensi.

Wierzbowski II. N. 1761.

Czartor. — Jagiell. — Ossol. — Szembek.

— In obitum Illustrissimi et invictissimi Joannis Zamoseii, magni regni Poloniae cancellarii suprenique exercituum generalis, patroni sui amplissimi Lacrymae Stanislai Bartholani rotmagistri. Zamosei, 1605. w 4ce, kart nlb. 6.

Czartor.

— Sigismundi III. Poloniae et Sveciae regis, duce Joanne Zamoiseio, ex Michaele vtriusque Valachiae et Transilvaniae tyranno insignis victoria. Per Stanislaum Bartholanum in bello descripta. Ad illustrem Hieronymum Gostomski de Lezenice, palatinum Posnaniensem, capitaneum Sandomiriensem. etc. etc. — Ex campo Martis, portantur Martia dona: i t. d. (dziesięciowiersz hłiński). Cracoviae, ex officina Andreae Petricouij. Anno Domini, 1601. w 4ce, kart nlb. 13.

Zarazem jest tu: Valachicae victoriae Joannis Potocii coronis (ostatnie trzy kart).

Wiszn. VIII. 3—4. VII. 556. VI. 311.

Czartor. — Jagiell.

— Sigismundi III. Poloniae et Sveciae Regis, insignis ex Carolo victoria. Authore Stanislao Bartholano S. R. M. R. Huic accessit, situs et expugnationis Volmariae planta, ab eodem autore geometricae confecta et typis publicata. B. w. m. i r. (1606). w 4ce, kart 7. (wierszem) i rycina twierdzy Wolmaru.

Dedyk. Leonowi Sapieże.

Juszyński Dykc. I. — Siarczyńs. Obraz I. 20. — Nord. Miscel. IV. 13. — Recke Lexicon 1827. str. 72. ma datę 1605. — Encykl. powsz. III. 155. — Starowski Monum. 675. — Fischer Beitr. zur Gadeb. Bibl. 13. Czartor. — Ossol.

— obacz: Petrycy Seb. (De natura morbi 1591).

**BARTHOLD M. Gottfried.** Discursus politicus de electione et successione principis, perprimis Jacobum, ut vocant, diversicolore concernens, autore cuius symbolum: Me gratia beat. do-

mini (M. Gottfr. Barthold. Dantiscanus scholae Joannae conrector).

Przytęcki.

**BARTHOLINUS Ricardus (Ryszard)** z Perugii. ODEporicon idest Itinerariū Reucendissimi in Christo patris et Dñi D. Mathei Sancti Angeli Cardinalis Gurbensis Saltzburgen. Generalisq; Imperii locumtenētis, quaeq; in conventu Maximiliani Caes. Aug. Srenensis. q; regū Vladislai SIGismundi ac Ludouici, memoratu digna gesta sunt per Ricardum Bartholinū perusinum aedita. Cum gratia et priuilegio [Tytuł w drzeworycie, u dołu cyfra H. Vietora]. (Na końcu:) Hieronymus Vietor hoc opus impressit Viennae, impensis Joannis Vuidemann Augusten. quod impressioni xiiii. kalen. septemb. datū est, absolutum uero, Idibus Septēb. Anno Dom̄. MDXV. w 4ce, k. nlb. 68, (sign. A—Q<sub>6</sub>).

Na odwr. tytułu: Joannes Dantiscvs. Ad lectorem carmen. — Na ark. C.: De adventu Regis Sarmatiae et ingressus Posonii. Następnie Sarmatarum cultus, habitus Sarmatarum, victoria de Moschis. — Na ark. D<sub>4</sub>—E. wiersz: Principi Sigismundo Sarmatiae regi Ricardus Bartholinus Perusinus, deditissimum mancipium. — Jest tu i wiersz Dantyszka: De profectioe Sigismundi Regis... post victoriam contra Moscos in Hungariam Joannis Dantisci Sylva. — (ark. E<sub>2</sub>). Tegoż wiersz: Ricardo Bartholino, w którym M. Głiński zwany jest Hłiński. — Dalej wiersz Gaspara Ursina Velusa ad Joannem Thurzo episcopum, de conventu... per R. Bartholinum habita, po której następuje: Idyllium in matrimonio princ. Ludovici regis ac Mariae reginae. — Kończą rzecz wiersze Gaspara Ursina, Joach. Vadiana i Rudolfa Agrikoli.

Wierzbowski II. N. 905.

Czarnec. — Czartor. — Jagiell. — Ossol. — Dzików — Pawlikowski — Czapski — Zamojs.

— Odoeporicon... (jak w edycji z 1515 r.). Cracoviac, apud Hier. Vietorem 1524. w 4ce, ark. nlb. Q<sub>6</sub>.

— Toż: w Freheri Scriptorum Rer. german. II. 321.

Zański Bibl. hist. 30. — Ciampi Bibliogr. I. 20. — Wędrowiec 1882. N. 8. — Wiszniewski VI. 244.

**BARTHOLOMAEUS** Joannes medicus. Libellvs poematum Joannis Bartholemaei medici. In honorem Illvstrissimi ac Magnifici Domini D. Alberti Baronis a Lasco. Editus opera Bartholemei Andreadis Silesij, cuius Panegyris addita est I. in laudes ejusdem Baronis à Lasco. Gorlicii, Ambrosius Fritsch exudebat. Anno M. D. LXXI. w 8ce, ark. nlb. J<sub>7</sub>.

Dedykacya: Alb. a Lasco Bartholemaeus Andreades, kart 4. In laudes A. Lasco wiersz kart 5. Potem idą Poemata. Są tam także wiersze In laudem Sigism. Augusti, Historia hominis ebrii anno 1567, Symbolum Math. Voinovii, De Joanne Hasfurt (dwuwiersz). Poemata graeca idą od ark. J. Jagiell.

**Bartholomaeus** ab Arxteł ob. Błonie Nicol. (1613).

**Bartholomaeus** de Bohemia ob. Vadingus (Annales 1732).

**BARTHOLOMEUS** de Colonia. Dialogus mythologicus Bartolomei Colonicensis, duleibus iocis, iocundis salibus, cōcinisq; sentētis refertus, atq; diligenter nuper elaboratus. [Na odwrocie tytułu:] Adrianvs VVolfhardvs Transsylvanus Artiū et philosophiae professor, Hilario Vuolfhardo fratriq. amātissimo. S. D. (Na końcu:) Impressum Cracouiae in aedibus domini Joanis Haller cius Cracouiensis. Anno M. D. XVI. w 4ce, ark. C<sub>5</sub>. (kart 15).

Tytuł w ramkach kolumnowych, z cyfrą J. Hallera.

Wierzbowski II. 923.

Jagiell. — Pawlikowski.

— Toż. Viennae Pannoniae in aedibus Hieronymi Vietoris et Joannis Singrenii 1512. w 4ce.

— Toż. Viennae, ap. Joa Singrenium 1518. w 4ce.

Janocki V. — Zafus. Bibl. II. 163.

**Bartholomaeus Georgius** ob. Epicedia (1580).

**Bartholomeus** Martyr, apostolus ob. Bartłomiej św.

**Bartholomeus** a Pacificatione ob. Thomas Aquino (Interpres. 1686) — Waleryan od Św. Hieronyma (Jagieliński Murus aheneus 1692).

**Bartholomeus** a Petra, decanus Trevirensis ob. Jeremias Patriar. (Sententia definitiva 1586).

**BARTHOLOMAEUS** a Purificatione B. M. Virg. Interpres Divinus D. Thomas Aquinas ab universis orthodoxae fidei cultoribus, angelico ore, caelestium arcana loqui, auditus, frequentissimae Illustrissimorum Hospitum praesentiae in Basilica S. Hyacinthi Ordinis praedicatorum Conuentus Varsaviensis, panegyrico calamo per P. Bartholomaeum à Purificatione B. M. Virginis Scholarum Piarum. Praesentatus anno caeli verbum aeternum interpretantis 1686 die 7 Martij. Varsaviae, typis Collegii Scholarum Piarum. w 4ce, str. nlb. 22. Branica.

**Bartholomaeus** Usingensis obacz: Usingen (1516).

**BARTHUSEL** Michał X. Exorta na spotkanie ciała... pasterza... (Jana Dom. Łopacińskiego). Bez w. m. i r. (1778). w 8ce. Wileńs.

— ob. Bukaty T. (Kazanie, exorty (1778).

**BARTHY** Zacharyasz (Bart). De epidemia sive febre pestilentiali et maligna liber. Quae hisce temporibus in regione septentrionali saeviebat; neque adhuc desinit vagari: concomitantia non nunquam sibi habens Symptomata grauia, siue Graecorum exanthemata. Botor alijs Bullae, et Papulae, vulgariter vero Petetiae, vocata. Zachariae Barthy philosophiae, et medicinae doctoris. (Na karcie przedostatniej:) Posnaniae, apud viduam et haeredes Ioannis Wolrabi. 1598. Cum gratia et priuilegio S. R. M. (Na karcie ostatniej:) Errata typographica, sic corrigito. w 12ce, kart nlb. 75. Dedyk. i przedmowa kursywa.

Pod przedmową datowaną 1597 z Poznania podpisał się: Zacharias Bart, doktor filozofii i medycyny. Przepisał dziełko Adamowi Sędziwojowi Czarnkowskiemu, którego nazywa swym dobroczyńcą.

Encykl. Orgelbr. II. str. 943. art. J. Majera. — Siarez. Obraz I. 21. — Wiszniews. Hist. lit. IX. 561. — Jabłonowski Mus. Pol. str. 23. mówi, że wyszło i po polsku, ale on zawsze bałamuci. Być może, iż miał na myśli H. Powodowskiego: Recepta

przeziw powietrzu morowemu, lecz to jest dzieło całkiem odmienne.

Jagiell. — Kórnick.

**BARTILIUS Wawrz.** S. J. z Tarnowa (1569 † 19 Kwiet. 1635). Alfabet duchowny.

— Obowiązki dobrego młodziana.

— Officia de S. Michaeli et Angelo Custode et aliis angelicis Spiritibus. w 16ce.

— Praxes extirpandorum vitiorum. Jocher 4164.

— Sposób odmawiania koronki do Najśw. Maryi Panny.

— Sposóbdobrej spowiedzi i komunii.

— Środki przeciwko nieczystości.

— ob. Kojałowicz Wijuk Wojciech (De vita 1645, 47, 48).

Brown Bibl. 109. — Backer Bibl. des ecriv.

I. 434. — Krasz. Wilno IV. 38. — Siarcz.

Obraz I. 19. — Jocher 4161. T. II. s. 48.

**Bartkowski Mateusz** ob. Władysław IV. (Applausus 1617).

Juszyński Dykc. I. 14.

**Bartl Christophorus** ob. Bongioelius Joannes Aloisius (1755).

**Bartliński Floryan** ob. Radziwiński Victor (Laurea 1658).

**Bartłomiej Św.** syn Tolomeusza (Tolmai) apostoł obacz: Czechowicz J. C. (Fama 1650) — Germani (1575) — Głuszkiewicz Ant. (1754) — Sewerynowicz J. Ch. (Exuviae 1756) — Zaręmba Antoni (Droga 1765).

**Bartnicy i bartne prawo** ob. Niszczycki Krzysztof (1609, 1730).

**BARTOCHOWSKI Adalbert** S. J. (ur. 4 Paźdz. 1640 † 26 Września 1708). Comitis I. Marii Elverii. Epigrammatum liber I—V. ob. Elverius (1694).

— Europa Joannis III. Poloniarum Regis invictissimi belli orthodoxi Imperatoris fortissimi difficillimis in Daciam, Bessarabiam expeditionibus iterum iterumque defensa á devotissima suae Majestati Soc. Jesu polona posterorum admirationi et gloriae immortalitati dedicata. Anno Dei exercituum supremas orbis ruinas suo discrimine vindicantis. Typis Coll. Calisiensis Soc. Jesu 1686. folio, kart nlb. 17.

Druga edycya ob. Panegyres regiae 1737.

Czartor. — Ossol.

— Fulmen Orientis Joannes III. rex Poloniarum ter maximus. Bellicae fortitudinis gloria Innocentii XI. sollicitudine, Leopoldi I. studio, ingenti Portae Othomanicae terrore, publico christiani orbis voto, belli orthodoxi imperator electus, Viennae, Austriae, Pannoniae, Podoliae, Ucrainae, Valachiae, etc. etc. vindex, á populis acclamatus, barbaricis adoratus cladibus, inter festivos triumphantis Europae plausus, á devinctissima maiestati suae Societate Jesu Polona in saeculorum memoriam, et regum exempla relatus. Calissii typis Collegij Societatis Jesu. 1684. folio, 14 ark. z ryciną orła i tarczą Sobieskiego (miedzioryt).

Toż przedrukowane w Ostrowskiego Danejkowisza Suada lat. 1747. s. 25—49.

Jagiell. — Kijows.

— Panegyres regiae olim Joanni III. Poloniarum regi post victorias Othomanicas scriptae et dicatae. Quibus accessit carmen R. P. Ubertini Carrara inscriptum eidem Joanni III. nondum Regi. [Na drugiej karcie inny tytuł: Fulmen orientis J. III. rex Poloniarum ter maximus etc.... a Soc. Jesu Polona relatus]. Posnaniae, typis Collegii Societatis Jesu 1737. w 8ce, kart sign. A<sub>2</sub>—E.

Przytem:

1) Europa defensa seu panegyricus eidem Joanni tertio Poloniarum regi post expeditionem Moldavicam, Valachicam et Budziacensem dicatus. Ejusdem authoris. Bez m. w 8ce, kart A—C<sub>2</sub>.

2) In victoriam de Seythis et Cosacis relata ab illustrissimo et excellentissimo Domino D. Joanne in Żółkwia et Żłoczow Sobieski supremo mareschalco et duce exercituum regni Poloniae. Auctore Ubertino Carrara e Societate Jesu, professore rhetorices in Collegio Romano. Posnaniae, typis Clari Collegii Societatis Jesu 1737. w 8ce, kart A<sub>2</sub>—A<sub>8</sub>.

Wierszem, dedykowane Joanni Sobieski.

Niesiecki I. 46. — Brown Bibl. 109.

Branic. — Jagiell. — Warsz. Uniw. — Kraśniń. — Czartor.

— Sidvs infulatum seu perillvstris et reverendissimi Domini D. Ignatii Gninski divina vocatione abbatis Coronoviensis gentilitius Draco splendidissimae originis svorvmqve meritorvm lvee conspicvvs, inter prima eistertiensis caeli sidera a J. Adalberto Bartochovvski è Societate Jesv in primo suae infulae aditu panegyrica penna relatus. Anno nati in terra sideris. M.DC.LXXX.VI. Posnaniae, typis regii Collegii Posnaniensis Soc: Jesu. (1686). folio, kart 14.  
Jagiell. — Ossol.

— ob. Acta capituli (1669, 1681) — Tomasz z Aquinu (Facies Abyssis 1665) — Zawadzki Bened. (Lyricorum 1694).  
Bentk. I. 171. — Brown Bibl. 109—110.

**Bartochowski Wojciech (II.)** obacz: Sokołowski Wojc. (Powitanie 1790).

**Bartold** ob. Bartolt.

**BARTOLI Daniel S. J.** (1608 † 1685). Compendio della vita, e miracoli del Beato Stanislao Kostka della Compagnia di Giesù, scritta dal Padre Daniello Bartoli della medesima Compagnia. Libri due. In Roma M.DC.LXX (1670) alle spese d'Ignatio de' Lazari nella stamperia de Giambattista Albrizzi. w 8ce, str. 400 i 6 kart na przodzie.

Jocher 8614 a. ma to jako edycyą drugą z liczbą 408 str.

Czartor. — Dziaków.

— Toż... All' Illustriss. Sig. e Pad. Colendiss. il Sig. Marchese Guido Pepoli. In Roma, et in Bologna, per Gioseffo Longhi. 1671. Con licenza de' superiori. w 8ce, k. nlb. 8, str. 256.

Dedykacyą podpisał w Bolonii Francesco Monari. Aprobata: Romae 26 Sept. 1670.

W książce tej wyczytuję, że jakiś kasztelan Międzyrzeczki (Kamieniewski czy M. Rzeszowski) wydał był pismo i one swemi dodatkami pomnożył, w którym dowodził, że Św. Stanisław nigdy w zakonie Soc. Jesu nie istniał. Kasztelan ten na zamku swoim Wiszyen zachorawszy, zarzut swój przed zgonem odwołał, na co X. Jan Dąbrowski d. 1. Grudnia 1663 r. dokument wystawił.

Zaluski Consp. legum s. 74.

Jagiell.

— Toż. Editione secunda accresciuta dal medesimo autore. In Roma alle

spese d' Ignatio de Lazari 1671. w 4ce, str. 280 oprócz wstępu.

Aprobata 26 Septem. 1670.

Backer I. 433.

— Toż. Bologna 1671.

— Toż. In Roma et in Milano 1674. per Federico Agnelli. w 24ce, kart 16 i str. 566.

Jocher 8614 b.

— Toż. Milano pe' fratelli Bolzani 1715. w 12ce.

— Toż... Libri due. Edizione prima veneta accresciuta di molte notizie degne di memoria, le quali possono servire di appendice alla vita del Santo, scritta dal medesimo autore. Dedicata all' eminen. e reverendiss. principe il card. Gian-Erancesco Albani protettore del regno di Polonia etc. etc. In Venezia, MDCCLIV. nella stamperia di Giambattista Albrizzi. Con licenza de' superiori (1754). w 8ce, str. 402, k. 6 i 1 rycina.

Jest tu dodany list Lanciussa do A. Spinellię z 14 Sierp. 1604 r. — Ciampi pisze: accresciuta da Gio Battista Sartori. Jagiell.

— Tenże tytuł: ... Composta dal ... della medesima compagnia. In Roma a spese del Tinassi. 1681. w 12ce, str. 111.

Autor sam skrócił.

— Ristrotto della vita del Beato St. Kostka de la Comp. di Giesu. Estratto della vita, che ne scrisse e stampo in Roma il P. D. Bartoli della medes. Compagnia. In Roma, per l'erede del Benacci. B. w. r. w 32ce, str. 128.

Aprobata 13 Sept. 1680.

— Tenże tytuł z odmianą: Compendio della vita. In Roma per il Bernabo. 1704. w 32ce, str. 139.

— Tenże tytuł. In Bologna M. D. CXXIV. Per li successori del Benacci (1714). w 32ce, str. 128.

— Das Lehen u. scheinbare Wunderthaten dess S. Stanislai Kostka auss der Gesellschaft Jesu durch RP. Danielem Bartoli, ebenselbiger Gesellschaft, zu Rom im J. 1670. in zwei Bücher verfasst, anjetzo auss dem ursprünglichen Welschen in das Teutsche übertragen u. in offenen Truck gegeben.

Constantz, bei David Hautt d. Jüngern 1672. w 12ce, str. 529. Register k. 3. Tagzeiten oder Sibenstündige Gemüts-Erhebungen, von dem Seeligen Stanislao Kostka auss der Gesellschaft Jesu. str. 28.

Backer wspomina także przekład łaciński Jos. Jouvaney i francuski P. Pougeta.

— O zywocie y cudach B. Stanisława Kostki z zakonu Zebrania Pána Iezusowego, księgi dwie napisane po włosku przez W. X. Daniela Bartola a potem przez W. X. Woyciecha Tylkowskiego tegoz zakonu ná polski ięzyk przełożone. W Wilnie w drukárni Akademickiey Societatis Jesv. Roku pańskiego 1674. w 4ce, kart 6, str. 234, rejestru kart 3.

Na odwrocie tytułu herb Ossowskich. —

Przypis tłumacza Jędrzejowi Kazimierzowi Ossowskiemu kaponikowi Wileńs. Jest tu nieco genealogii Ossowskich i Kryskich. W tekście powołuje się autor na Processus Posnan. Praemyslien. Rom. w tej sprawie, który czy był drukowany, nie wiem. — Na str. 117—118. wzmianka o dawniejszych biografach, mianowicie wydanych r. 1568. przez Jul. Facego i Stan. Warszewickiego i o liście Jana Polanka Soc. Jesu z Grudnia 1588. oraz o życiorysie wydanym 1590. przez Grzegorza Samborczyka.

Jocher 8615.

Czartor. — Jagiell. — Ossol. — Przedzdec. — Wileńs. — Warsz. Uniw.

**Bartoli Petrus Sancti**, rytownik (1635 † 1700) ob. Sigismundus Aug. (Profectio 1680).

**Bartolomeus Coloniensis** ob. Usingen Bartł. (1516).

**BARTOLOZZI Feliks**. Rime consecrate a sua Altezza Reale l'Arciduca Giuseppe Palatino di Ungheria Gran Principe di Toscana etc. etc. etc. w 4ce, 3½ ark.

W dedykacji podpis taki: Vilna la 4 Novembre (sic) 1799. Felice Bartolozzi, Toscano. Jestto wiersz z powodu zaślubienia Palatyna węgierskiego z Wielką Xiężną rosyjską Alexandrą. — Bartolozzi został medykiem w wojsku rosyjs. gdy okręty zawitały do Liworna.

**BARTOLT Jakób** (1670 † 13 Lut. 1753). Corona decennii explanationi theol: moralis utriusq'; lectionis impensi, seu practica ratio agendi in

arcano colloquio confessarij docti et doctoris cum paenitente praesertim rudi; opus conscientiae arbitris et paenitentibus perutile, propositum per varia confessionum paradigmata, operosè collectum ex generalibus principijs recentiorum theologorum. Authore P. Jacobo Bartolt Soc: Jesu theologo. Typis Coll: Regij Varsaviensis S. J. Anno Domini quo Mores DoCens Corona noXas cX-tVrbat ratIone. (1726). w 8ce, kart 6, str. 321 i rejestru k. 8.

Approbata 9 Julii 1726 i Vitebsci 12 Decemb. 1725. — Dzieło poprzedza wiersz: Eloquentia ligata Andreae Stan. Kostka Załuski.

Jocher 3225. Jagiell. — Wileńs.

— Tenże tytuł ... Reimpressum. Typis Collegii Sandomiriensis Soc: Jesu. Anno Domini 1728. w 8ce, kart 3, str. 307 i k. 7.

Approbata dzieła z r. 1726.

Brown Bibl. s. 110. ma datę mylną 1725.

Wileńs. — Uniw. lwow. — Jagiell. — Kijows.

— Tenże tytuł ... Typis Coll. Regij Varsaviensis S. J. Anno Dni 1731. w 8ce, kart nlb. 4, str. 321, kart 8.

Warsz. Uniw.

— Toż ... Reimpress. Typis Coll. Calisiensis S. J. 1748. w 8ce.

Brown Bibl. 110.

Wileńs. — Uniw. lwow. — Warsz. Uniw.

— Toż ... Reimpressum. Sandomiriae in Coll: S. J. Annô 1752. w 8ce, kart 3, str. 316 i k. 6 Indexu.

Na następnej karcie aprobata z lat 1725 i 1726. i Ad lectorem kart 2.

Czartor. — Jagiell. — Ossol. — Drohob. — Wileńs.

— Toż. Calisii 1758. w 8ce.

Wileńs.

— Compendiosa totius theologiae moralis explanatio seu practica ratio agendi confessarii cum paenitente ex generalibus praestantissimorum theologorum principiis operose collecta authore P. Jacobo Bartolt Soc. Jesu. Calisii, typis Suae Celsitudinis Primatialis Archiepiscop. 1784. w 8ce, str. 345 i rejestr.

Brown s. 110.

Warsz. Uniw.

**BATOLT (Bartolt) Karol**. Imagines principum, regumque Poloniae politiciis dogmatibus, phalerisq'; pòëtarum adum-

bratae: nuper thesibus philosophicis à R. P. Carolo Bartolt Soc: Jesu appensae, nunc typis Collegii Brunsbergensis Soc: Jesu recusae. Anno Domini 1721. kart 4, str. 194.

Akad. — Branic. — Czartor. — Dzików — Kijows. — Krasinś. — Ossol. — Raczynś. — Tow. Nauk. pozn. — Wileńś. Edycya 1720. ob. pod Kostromski.

— Tenże tytuł .... Typis Collegii Brunsbergensis Soc: Jesu recusae Anno Domini 1727. w 8ce, kart 4, str. 194.

Kończy August II. — Wszystkich królów 50. — Reimprimatur przez Mich. Rem. Łaszewskiego w Fraunburgu r. 1721. na odwr. tytułu.

Ostatnia siódemka w dacie: 1727, wydaje się byr przerobioną z jedykni.

Jagiell.

— Tenże tytuł. Nunc typis Coll. Varsaviensis S. J. recusae. Anno Domini 1731. w 12ce, str. 229, k. nlb. 9.

Branic. — Czartor. — Wilno.

— Toż. Wyd. 5-te, 1736. w 12ce.

— Tenże tytuł .... Nunc typis collegii Varsaviensis S. J. recusae. Anno Domini MDCCXL (1740). w 12ce, kart 2, str. 221 i Series principum kart 2. Dochodzi do Augusta II.

Akad. — Warsz. Uniw. — Jagiell.

— ob. Kostromski Antoni (Festum primae classis 1720).

Brown Bibl. pis. 110. — Gołęb. O dziejow. pis. s. 220.

**Bartos Wojtek (Głowacki)** obacz: Szujski A. (Kopia listu dn. 14 Kwiet. 1794).

**BARTOSZEWICZ Antoni** jezuita (ur. 26 Lipca 1726). Do JO. X. Teressy z Rzewuskiej Radziwiłłowej pani i fundatorki swojej... Collegium Nieśw. S. J. B. m. i r. dr. w 4ce. Raczynś.

— P. Antonii Bartoszewicz e Societate Jesu in Academia et Universitate Vilnensi publici eloquentiae professoris AA. LL. et philosophiae doctoris Orationes quatuor, ex quibus duae de causis exigui progressus in literis antequam studia repeterentur, duae vero de Beata Catharina Virgine eius festo die ad senatum caeterosque academicos publice ab eodem habitae. Vilnae typis S. R. M. Acad. Soc. Jesu. Anno M. D. CCLIX (1759). w 8ce, kart nlb. 108 (ark. I<sub>4</sub>).

Dedykacya Józefowi Korsakowi kanon, katedraln. Wileńś. — Od ark. D. idż: De diva virgine Catharina Orationes duae. — Od ark. I: Sub auspiciis Thom. Jos. Korsak publicum progressus in literis dabunt rhetores academię. Podany spis uczniów. Jocher 932. — Mitzler Acta 1756. s. 237. Chreptow. — Jagiell. — Wileńś.

— Plausus Hymenaci. Celsissimo principi Carolo Radziwiłł et Teressae Venzeslai Rzewuski filiae quo die conubii dies sanciant, Soc. Jesu prov. Masoviae carmen geniale persolvit. Nevisiij, typis ducalibus Colleg. Soc. Jesu. w 4ce. Raczynś.

— Serenissimo Regio Poloniarum principi Carolo Curlandiae et Semigalliae duci Sluceiam celsissimi Radivilii principis urbem ingredienti Idibus Decembris carmen hospitale a Collegio Sluceen. Societatis Jesu. In illud Martialis de adventu Caesaris: Certa facis populi tu primus vota December. — Jam licet ingenti dicere voce: venit. — Nayiaśnieyszego krolewica polskiego Karola Xiążęcia Kurlandzkiego y Semigalskiego pod bytność w dziedzielnym J: O: Xiążęcia Jegomości Hieronima Radziwiłła chorażęgo W: W: X: L: mieście Słucku dnia trzynastego Grudnia powitanie na one Martialisza słowa o przybyciu Cezara do Rzymu: Nikt nad cię Grudniu żadzom ludu nie dogodzi: — Wolno śmiało wykrzyknąć: Już Cezar przychodzi. Bez m. i r. (około 1759). w 4ce, kart 5.

Po lewej stronie wiersz łaciński, po prawej polski.

Mowy wyborne (1754). T. II. 218—223. — Encykl. pow. Orgelbr. II. 967. — Mitzler Acta liter. 1756. 227. — Magaz. powsz. Warsz. 1839. s. 294—5. — Brown. Bibl. Soc. J. 110.

Raczynś. — Jagiell.

**BARTOSZEWSKI Ferdynand.** Phaenomenon szczęśliwe Lew y Słońce związane na akcie weselnym Wielmożnego Jego Mości Pana Andrzeja Kierszenstzejna Kryspina pisarza polnego W. X. L. starosty Szereszowskiego y Wielmożney Jey Mości Panny Racheli Brzostowskiej, referendarzowny, pisarzowny W. X. L. Miadzielskiej, Subockiej, Dawgowskiej, Bystrzyckiej, Orańskięć



Oziński starościarki. Upatrzone przez Xiędza Ferdynanda Bartoszewskiego, proboszcza Michaliskiego, zakonu Canon. regul. od pokuty B. B. M. M. Vilnae, typis academicis Societatis Jesu. Anno 1692. folio, kart nlb. 8.

Z ryciną wyobrażającą herb z nadpisem: Ipse tuos ardes de pectore posco calores. Pod nią wiersz na tenże herb.

Przedmowa do Wielmożnych Oblubieńców. Apollo do ochoty Hymenuszowej pospiesza. — Druk gocki.

Warsz. Uniw.

— Philosophia rationalis sub auspicijs felicissimis Illūi ac Rdsini Dñi Dñi Nicolai Oborski Dei et Aplīcae sedis gratia Eppi Laodicensis, suffraganei scholastici, Vicarij in Spñalibus et officialis Gnālis Cracoviē: Dñi Dñi et Mecaenatis amplissimi. (Na boku:) Defensā per Rñdū Frēm Ferdinandum Bartoszewski Ord: Canonico. Reg: BB. MM. de Poenitentia. (Po drugiej stronie:) Praeside per Illri. et Clarissimo Dño Dño Petro Praczelewic Canon: eccles: Coll'tae Crac: ad S. Annam AA. LL. et phil: doctore et ordinario ejusdē in alma Univer: Crac: professore. [U dołu dopisane: A. D. 1683 die 13 Julij]. (Na końcu:) Cracoviae, typis Universitatis. folio, kart 5.

Rycina tytułowa pięknie szychowana: A. Tarasiewicz sculp. — Po dedykacji Mikoł. Oborskiemu idą: Conclusiones ex univ. philosophia rationali.

Akad. — Jagiell. — Krasinś. — Ossol.

**BARTOSZEWSKI Józef.** Aestas aureae aetatis sub frigido etiam Jove ad serenae Hymenaei soles characteristicis Paciorum liliis floridissima nec non illusterrimo Domino D. Antonio Michaeli Pac, castellanide Polocensi socianti aeviterno florentis connubii foedere celsissimam principem Teresiam de Radivilliis primi voti consortem ill. D. Josephi a Campo Scipionis mareschalli curiae M. D. Lituaniae capitanei Borcianensis etc. Fortunatus successus, desideratissimosq; socialis vitae fructus ominans. Ab obligatō vero Collegii Novogrodensis Soc: Jesu Horensio, debitis applausibus celebrata. Anno aestuante in Virgine sole

increato 1745. Vilnae, typis S. R. M. academicis Societatis Jesu. folio, ark. 9. Bibl. Altr. Rōmera.

— ob. Radziwiłł Jerzy (Kazania 1757) — Sewerynowicz Jan Chryzost. (Vicarius 1741).

**Bartoszewski Stan. Bened.** ob. Albrychowicz C. F. (Mater. 1749) — Decisio (1737) — Mirkievicius Venc. (S. Petri 1760) — Temprowski Mat. (Kalendarz 1746) — Woskowicz Joh. Ant. (Summa card. hōn. 1751).

**BARTOSZEWSKI Walenty Soc. Jesu.** Bezoar z łez ludzkich (Ed. I). 1624.

Encykl. kościelna II. 33.

— Bezoar z łez ludzkich, czasw powietrza morowe° w roku pańskim 1624. utworzony, y zācnemu Māgistratowi miastā Wileńskiego, przez ... ofiarowany; Tenże, gdy znou mor, oraz y głōd w roku pañ: 1630. na kraie nāsze nastąpił, na żadānie ludzi nabożnych, powtore z przydātkiem nowym, przez niegoż, za pozwoleniem starszych wydāny. Do czytelnika. — Co to zā dziw, że z ludzkich łez Bezoarowy — Kāmyczek sie utworzył nā zapał morowy. — Ż ieleniek łez kāmyczek Bezoar powstāwa. — Ktory tūciemny mocy iāwne skutki dāwa. — Weż też ty ten Bezoar; zāży; doznasz cnoty — Iż serce Boskie miękczy, rwie niebieskie płoty. — W Wilnie, roku 1630. w 4cc, kart 20. (sign. E<sub>4</sub>).

Dedykacya: Do zācnego Magistratu miasta Wilna. Ma 23 pieśni, z tych ostatnia także i po łacinie z modlitwā. Od ark. E<sub>2</sub>. prozą: Navka przeciwo morowemu powietrzu doświadcżona y od wielu sławnych doktorow spisāna.

Gąsiorowski Hist. medyc. — Siarczyński — Brown I. 111.

Jagiell. — Krasinś.

— O biesiadzie karczemnej i skrzypkach. Wilno 1619. w 4cc.

Siarczyński zwie go Bartochowski. Czacki zāś Bartochowicz. — Kraszewś. Wilno IV.

— Cieñ pogrzbw P. Jezusowego, który mu sprawił dwā przezacni weźniowie, Jozeph z Arymāthiey, szlāchetny senator. etc. y Nikodem z Phārnūzow kśiāże żydowski. Wystawiony gwoli wroczystości wielgopiatkowey bractwā pod tytułem tychże świątych, nā pora-

towanie vbogich, założonego. Przez Walentego Bartoszewskiego, bratá tegoż Bráctwá. W Wilnie, w drukárniemy Akademiey Soc. Jesu. Roku pańskiego 1630. w 4ce, kart sign. A—D<sub>4</sub>. (wierszem).

Dedyk. Jerzemu Tyszkiewiczowi, biskup. — Na odwrocie tyt. herb z czterowierszem. Pisane strofami ósmiowerszowemi.

Jagiell.

— Dowody processyi nabożney w dzień przenajświętszego Ciała Bożego Chrystofowi Słuszce ofiarowane. W Wilnie, 1618. przez Walentego Bartoszewskiego Jezuitę. w 4ce, ark. 3.

Jestto nauka o Bożem Ciele rozłożona na pytania.

Kraszews. Wilno IV. — Juszyńs. I. 16. — Wiszniews. Hist. lit. IX. 219 ma z datą 1615 r.

— Emblema cnót panów Kiszków. Wilno, u Jana Karcana, 1614. w 4ce.

— Monodya oyczyny żaobliwey po zeyściu wieczney pamięci Andrzeja Woytkowskiego. Wilno, druk Jana Karcana 1612. w 4ce.

Według Maciejowskiego III. 551. pismo to przypisane Ruckim, opowiada żywot żołnierski Teodora Łackiego. — Czy się nie myli? bo tytuł co innego powiada.

— Parthenomelica albo pienia nabożne o Pannie Naświętzey miasta wileńskiego, niektóre poprawione, niektóre z łacińskiego na polskie przełożone, niektóre nowo teraz złożone. Roku 1613. w 4ce, 6 ark.

Jocher 7077. — Mać. III. 551 i 553. — Encykl. kośc. II. 33. pisze, że wyszło z nutami.

— Pienia wesołe dziatek, na przyjazd do Wilna króla JMści, Senatu y Ryeerstwa tudzież mowa po rekcuperowaniu Smoleńska JW. J. MC. P. Chrystophowi Montwidowi Dorhostayskiemu marszałkowi W. X. Lit. Wilno, 1611. w 4ce, kart 16.

— Toż samo. Wilno, 1618. w 4ce, kart 16.

Brown Bibl. s. 111. — Kraszews. Wilno IV.

— Pobudka na obehodzenie nabożne świętości roczney tryumphy y pompy Ciała Bożego dana. (Na końcu:) Roku 1614. Wilno. w 4ce, ark. 2.

Dedyk.: Bened. Wojnie, bisk. Wileńs. — Pismo to jest naśladowaniem Pobudki

Strykowskiego. — Brown 111. ma datę 1613.

— Rozmowa albo lament duszy y ciała potępionych, teraz nowo z łacińskiego wytłumaczona. Roku 1609.

Przypisał Szezęsnemu Kryskiemu na Drobniie podkanel i staroście Zakroczyms. Maciejows. Piśm. III. 551. mówi, że „teraz nowo wytłumaczona“ dowodzi, że istniał dawniejszy przekład. Co mylnie, bo dawniej wyrażano się często „nowo“ zamiast „świeżo, dopiero co.“ Szkoda, że Maciejowski, mając z biblioteki Toruńskiej broszury Bartoszewskiego, żadnej nie opisał.

— Threnodiae albo nagrobne plankty dziewięciu Bogin parnańskich na pamiatkę zęścia Elzbiety Weselewny małżonki Pawła Sapichy, koniuszego W. X. L. Wilno, u Karcana, 1615. w 4ce.

U Wiszniews. VII. 83. jest data 1612.

— Żale serdeczne oblubienice obiujaący i dusz nabożnych nad oblubieńcem a panem w grobie pochowanym Jezusem. Kwoli uroczystości wielkopiátkowej bractwa SS. Józefa i Nikodema, na parowanie ubogich założonego wystawioney. Wilno, druk. Akad. S. J. 1632. w 4ce.

„Eius varii generis carmina a me nondum visa“ Zalus. Bibl. poet. 29. — Adelung Lexicon I. 1476. — Hoffmann J. D. De typogr. str. 44. — Bentk. I. 237. 317. — Wiszn. VII. 16, 83. VI. 493. — Oloff Poln. Liederg. 23—5. — Beyträge I. 24, 296. — Siarcz. Obraz I. 20. — Juszyńs. I. 15. — Encykl. Orgelbr. III. 155. — Brown Bibl. S. J. 111. — Backer Bibl. Jesuit I. 441. — Maciejows. Piśm. III. 551—3. — Wizerunki i roztrząs. 1843. T. 60. s. 184. — Kurjer Warsz. 1829. N. 227. — Czaeki II. 128.

**BARTOSZEWSKI Wawrzyniec**, dokt. filozofii w akad. krakowskiej, professor poetyki w akad. poznańskiej i prefekt bursy Szoldrskich. Custos paradisi Cherubim, divinissimus Elias propheta, sacerriimi ordinis fratrum beatissimae V. Mariae de Monte Carmelo patriarcha, et fundator. Redeunte suae festivitatis die in Regio-Jagellonica sacratissimi corporis Christi basilica celeberrimi Posnaniensis conventus patrum Carmelitarum strictioris observantiae. A. M. Laurentio Bartoszewski, in alma Universitate Cra-coviensi philosophiae doctore, in Academia Posnaniensi pòeseos professore, contu-

bernij Szolǳrseiani praefecto. Oratoriã panegyri demonstratus. Annô a condito paradiso 5682. Reparato autem 1741. die 20 Julij. Posnaniae, typis Academicis. folio, 7 ark.

Na odwr. tytułu herb Łodzian, poczem na pochwałę tegoż herbu 78 wierszy łac. Przepis prozą Bartłomiejowi z Szolǳrów Szolǳrskiemu kasztel. Santockiemu. Na końcu mowa miana w dzień uroczystości S. Eliasza w kościele OO. Karmelitów w Poznaniu odprawionej. — Ma ona 6 kart. Akad. — Branic. — Jagiell.

— Prodigium naturae miraculum gratiae, divinissimus Joannes Cantius, sacrae theologiae in alma Universitate Craeoviensi doctor, et professor. Regni Poloniarum, et Magni Ducatus Lithuaniae, tutelaris; in peraugusta cathedra Posnaniensi admirabili Illustrissimi, et Reverendissimi Capituli, nec non magnorum hospitem frequentiae, atq; caetui, à M. Laurentio Bartoszewski, in alma Universitate Craeoviensi philosophiae doctore, in Academia Posnaniensi pôćeos professore, contubernii (sic) Szolǳrseiani praefecto. Oratoriô stylô declaratus. Annô Domini 1742. die 21 Octobris Posnaniae, typis Academicis (1742). folio, kart 9.

Na odwrocie tyt herb Szolǳrskich, a pod nim ôsmiowiersz łac.

Dedyk. Władysławowi Szolǳrskiemu.

Jagiell. — Ossol.

**BARTOSZOWICZ Jan.** Decus academicum, prima scilicet in artibus, et philosophia laurea, VV. DD. I. Joanni Josepho Kozłowski II. Joanni Bartoszewicz. Zamoseensi in frequentia lectissimorum hospitem, per clarissimum, et excellentissimum Dominum, Adrianum Krobski, phiae doctorem, eloquentiae ordinarium profess: academiae Decanum, S. R. M. S. collata necnon a Ioanne Bartoszewicz, ejusdem laeae candidato, luci publicae exhibita. Zamosei typis Academicis Anno Dni: 1671. w 4ec, kart nlb. 8.

Na odwr. str. tytułu herb Zaboklickich, pod nim dwa dystychy. Przepis Hieronimowi Zaboklickiemu, chorążemu Braclawskiemu, podpisał Jan Bartoszewicz, zarówno jak odę na cześć swojego spółkandydata. — Rozpoczyna oda poświęcona patrono D.

Joanni Cantio. Dalej idã wiersze Jana Józ. Kozłowskiego, Jagiell.

**BARTSCH Fryd. (Barscius, Barszcz)**

Brunsberegensis (1549 † 21 Listopada 1609). Catalogus quorundam e S. J. qui pro fide vel pietate sunt interfecti. Ab anno 1549. ad a. 1603. Cracoviae, ex officina N. Lob. (1607). w 12ce, kart 18.

Porównaj niżej: Thesaurus (1607).

— Controversiarum huius seculi practica ad populum tractatio, ad Evangelia occurrentium Dominicarum accommodata, atque ad eos potissimum iuandos qui inter haereticos degunt, ordinata. Tomvs primvs. Dominicas sex comprahendens, quatuor Aduentus, eam quae est infra octauam Natiuitatis, et Dominicam quinquagesimae. Cum indice triplici: Scripturarum, quae passim explicantur. Rerum praecipuarum, et Evangeliorum Dominicalium, quae hic tractantur. Cum gratia et privilegio S. R. M. Cracoviae, in off: Nicolai Lobij. Anno Dni, 1607. w 8ce, kart 8, stron 793 i index kart 19.

Dedykacya: Petro Tylicki episc. Cracov. datowana Cracouiae ad S. Petrum 1 Martii 1607. Approbata Warszauiae 4 aprilis 1606.

Strona 655 mylnie dwa razy liczbowana.

Jocher 2940 a. — Janocki Excerpt I. 25.

Dzików. — Jagiell. — Ossol.

— Concionum controversarũ sine demonstr. catholice. contra quasuis nostri saeculi haereses, ex ordin. Dominicar. Festorvmq. Euangelij petitarum. Tomvs primvs. In Evangelia Dominie. Advent' duae item aliae in Dõm. infra octau. Natiuit. et in Dom. quinquag. Opvs novvm multipl. erud. refert. concionat. ob vberẽ mater. tractat. variarum controuers. vtilissim. Coloniae apud Antonium Boetzerum et Franciscũ Iacobi Mertenich MDCX (1610). w 8ce, kart 38, str. 624.

Tytuł rytowany. Stycharz podpisany Pet. Iselburg fecit. U dołu ryciny: Cum grat. et priuil. superiorum. Tytuł okładkowy: R. P. Frid. Barscii Soc. Jesu, Theolo. Concionum Controversarum Tomvs primvs. Księgarz Ant. Boetzer przypisał Adolpho Schvikenio. Autor przypisał Piotrowi Tylickiemu, bisk. krak. Dat. Crac. 1 Martii 1607.

Uniw. lwow. — Czetwert. — Ossol. — Warsz.  
Uniw. — Jagiell.

— [Tenże tytuł, lecz bez skróceń:]  
..... festorumque euangelijis petitarum,  
Tomus secundus. Euangelia Sex Domini-  
nicarum, quae intra Epiphaniam D. et  
septuagesimam intercurrunt complec-  
tens. Cum triplici indice, Tractatum  
Capitulumque singulorum, quae hic ex-  
plicantur; Scripturarum ac Rerum prae-  
cipuarum quae simul enarrantur. Co-  
loniae Agrippinae, sumptib. Antonij  
Boëtzeri, et Frane. Iacobi Mertzenich.  
Anno M. D. CX. Cum gratia et pri-  
uileg. Superiorum. w 8ee, kart 28, str.  
1012 i kart 24 indexu.

Przypis Woje. Baranowskiemu areyb. Gnieźn.  
Datow. Cracoviae, 2 Ianuarii 1610. Ap-  
probata z r. 1609.

Jagiell. — Ossol. — Warsz. Uniw.

— In Euangelia aduentus, et quae  
sequuntur, Dominicarum Commentatio-  
nes. Ad eos potissimum qui inter hac-  
reticos degunt, iuuandos ordinatae. Cum  
indice triplici; Scripturarum, quae pas-  
sim explicantur, Rerum praecipuarum,  
et Euangeliorum Dominicalium quae  
hic tractantur. Cum gratia et priui-  
legio S. R. M. Cracoviae, in officina  
Nicolai Lobij. Anno Domini, 1607. w 8ee,  
kart 8, str. 793, 19 kart regestrów na  
końcu.

Dedykacya do Piotra Tylickiego, biskupa  
krak., datowana z Krakowa; — poczem  
przedmowa do czytelnika.

Jesto też samo wydanie co: Controversiarum  
tylko tytuł zmieniony.

Jocher 2515, 3186.

Dzików — Jagiell. — Czartor. — Uniw.  
lwow.

— Jesuiterspiegel: darinn augen-  
scheinlich zu sehen, vvas seltzame  
abentherwerliche Sachen die Jesuiter  
treiben. Insonderheit aber was anlan-  
get, die erschreckliche, blutdürstige  
Jesuiterpredig, so Anno 1601. den 9.  
Septemb. der W. H. Petrus Skarga  
ein Jesuit, Kön. May. in Polen und  
Schweden Hoffprediger, zur Wilda, vor  
Ihrer May. im Abzuge nach Liefland  
gehalten, auff embsiges anfordern Da-  
nielis Krameris D. dess Stettinischen  
Paedagogii in Pommern Hoffpredigkan-  
ten, in Druck gegeben, durch H. Fri-

drich Bartsch, Kön. May. in Polen und  
Schweden bestalten Theologum obacz:  
Piotr Skarga (1603).

— Andreae Volani Lwoweoviensis  
Zwinglianorum Vilmensium archiministri  
nyneupati, Orationi, qua homines omnium  
ordinum in Magno Ducatu Lithuaniae  
his annis ab illa secta conuersos, ad  
pristinos errores reuocare conatur, be-  
neuola et Christiana responsio. A Fede-  
rico Borvssio theologo conscripta. Cra-  
covie, typis Andr. Petricouij. 1589. w  
4ee, ark. O<sub>4</sub>.

Ostatnie dwie kartki obejmują: De equestri  
sed claudio Joan. Casanoui de Casanow  
equitis carmine. — Autorem jest Fr.  
Bartsch, który to dziełko wydał pod na-  
zwiskiem Frid. Borussus.

Janoc. Exc. s. 24. — Osiński Skarga. 64.  
(niedokł.) — Jocher 2930 a.

Ossol. — Warsz. Uniw. — Krasinś. —  
Jagiell.

— Brevis ac solida responsio R. P.  
Friderici Bartschii Brunsbergensis e Soc.  
Jesu Theologi. Non esse quod quendam  
poeniteat, a Zuinglianorum coetu ad  
Catholicam Ecclesiam rediisse. Ad An-  
dreae Volani Lwoweovii Orationem,  
qua homines omnium ordinum in Ma-  
gno Ducatu Lithuaniae a Zwinglii secta  
conversos, ad pristinos errores reuocare  
conabatur, ante annos quidem plus mi-  
nus viginti ab auctore conscripta, sed  
iam primum in Germania in lucem  
edita. Permissu Superiorum. Coloniae  
Agrippinae, sumptibus Ant. Boetzeri et  
Frane. Jae. Mertzenich. Anno 1610.  
w 8ee.

Janoc. Exc. p. 24. — Jocher 2930 b. —  
Baliński w Bibl. Warsz. 1841. T. I. p.  
499. — Alegambe 144.

— Thesaurus preevm ac variarvm  
exercitationvm spiritualium, ex proba-  
tis authoribus collectus, opera PP. So-  
cietatis Jesv. In vsum omnis quidem  
conditionis hominum; sed maximè stu-  
diosae Iuuentutis. Prima Pars. Permissu  
Superiorum. Cum Gratia et Priuilegio (sic)  
S. R. M. Crae: In Officina Nicolai Lob.  
Anno Dñi 1607. w 16ee, str. 542 i 4  
kart na przodzie. Altera Pars str. 384  
i regestrów kart 5.

Część I. ma 6 ksiąg, II. ksiąg 4. Każda księga po kilka rozdziałów. — Pars I. kończy się na stronie 530, potem idzie Appendix (Hymni). Czerpane z różnych: Część I. z Thesaurus orationum, meditationum et aliarum piarum exercit. które M. Ch. Radziwiłł przed 20 laty wydał. Część II. z Franc. Costera S. J. Libellus sodalitatís libri 5. Cz. III. z Manuale sodalitatís B. Virg. sive Exercitium spirit. Część IV. z Joann. Busaei Meditationum liber 4 vocatus Enchiridion piar. meditationum. — Nadto brane z Officium B. Virginis, Paradisus praecum Mich. a Iselt, Thesaurus praecum Simon. Verapaei. — Jocher 6605 a., 9276. — Janoc. Excerpt. Pol. I. 25. — Osiński Skarga 64.

Jagiell.

— Toż Moguntiae, 1608. w 16ce, str. 879, kart nlb. 5.

— Thesaurus praecum ac variarum instructionum atque exercitiationum spiritualium Cracoviae, in officina Nicolai Lobii Anno 1609. w 12ce, str. 920 i index. Warsz. Uniw.

— Thesaurus praecum ac variarum instructionum atque exercitiationum spiritualium ex probatis autoribus collectus Opera PP. Societatis Jesu. In vsum omnis quidem conditionis hominum, sed maximè studiosae iuuentutis. Permissu Superiorum. Cum gratia et priuilegio S. R. M. Cracoviae in officina Nicolai Lobii. Anno Dñi. 1610. w 16ce, str. 920 i index kart 6.

Obejmuje Liber I—X. — Praefatio data wana Cracoviae Febr. 1609.

Jocher 6604 b.

Jagiell. — Warsz. Uniw.

— Toż Cracoviae, in offic. Nicolai Lobii, 1612. w 12ce.

Jocher 6604 c.

— Toż Moguntiae, 1612. w 16ce str. 1033 i index.

— Toż Coloniae apud Joan. Crichtium Anno MDCXVI. w 12ce, str. 914.

Wydanie to jest powiększone i poprawniejsze. Jocher 6604 d.

— Thesaurus spiritualis rerum ac documentorum variorum ad Societatem Jesu pertinentium quarum catalogum proxima parella post praefationes docebit. Cracoviae in officina Nicolai Lob. 1607. w 24ce, k. nlb. 12.

Przyczem domieszczono:

Catalogus quorundam e Societ. Jesu qui pro fide vel pietate sunt interfecti ab Anno 1549 ad 1603. Cracoviae ex offic. Nicolai Lob. ark. C<sub>5</sub> (k.n. 18).

Poczem idzie:

Prima pars, regulas communiores S. J. continens. str. 428 i indexu k. 4.

Quarta pars documenta varia spiritualia et exempla religiosae perfectionis comprehendens. Anno 1607. str. 197.

Poczem idzie:

Directorium exercitiorum spiritualium B. P. N. Ignatii. Cracoviae, in off. Nicolai Lob. 1607. w 24ce, str. 136 i k. nlb. 20.

Jocher 9276.

Warsz. Uniw.

— Tenże tytuł: Lublini, typis S. R. M. Coll. Lublinensis Societ. Jesu. 1765. w 8ce.

Ossol — Warsz. Uniw.

— ob. Kazanowski Joan. (b. r.).

Baliński M. Pisma III. 132. — Janoc. Excerpt. P. lit. 23—26. — Janociana III. 9—10. — Siarcz. Obr. I. 20. — Placcius Theatr. Pseudon. 376. 141. — Wiszniews. VIII. 244. I. 68. — Kraszew. Wilno IV. 35. — Dziedusz. M. Skarga II. 420—1. — Brown. Bibl. S. J. 111—12. — Sotwel Bibl. Scrip. S. J. 267. — Witte Diar. biogr. 1609. 21 Nov.

**Bartsch Henryk (I.)** ob. Dilger Sim. (Epigramm. 1659).

**BARTSCH Henryk (II.)** (ur. 1667 † 25 Czerw. 1728). Dissertatio geographica de situ Regiomonti, quam adjuvante divini numinis gratia... in academ. Regiomont. prof. Mich. Hoynovius et respond. Henricus Bartsch Anno 1687 d. 19 mart. examini sistent. Regiomonti, Reusner. w 4ce.

— Ob. Reusch (De tumulis).

Gadebusch Lievl. Bibl. — Adelung Lexic. I. 1477.

Czartor.

— In S. Petrum, maximum Russiae Imperatorem. B. w. m. 1725. fol.

Petersb. publ.

**Bartsch Jakób** ob. Biegaczewicz Wojciech (Applauz 1736).

**Bartsch Stan.** ob. Kwapiński Stan. (Species 1733).

(Bartsch). Katalog drzewek w ogrodzie Bartschowskim za fórtką mikołajską przy Krakowie znajdujących się zrazów czyli gryfiów z Paryża z ogrodu

X. Kartuzów sprowadzonych. B. w. m. i r. (Kraków, około 1799). w 4ce, k. 1.

— Toż. w 4ce, k. 1. (imym drukiem).

Jagiell.

**Baruchowicz Michael** ob. Rubricella (1743).

**BARWINKIEWICZ Stefan.** Celsitudo illustrissimarum familiarum, ad festa nuptialia Illustrissimorum Neosponsorum, Illustrissimi et Excellentissimi D. Ludovici, comitis in Pieskowa Skala Wielopolski, pincernae Regni, Minoris Poloniae generalis, Cracoviensis, Neoforensis Gubernatoris. Et Illustrissimae ac Lectissimae Virginis D. Catharinae Potocka illustrissimorum et excellentissimorum parentum Andreae Potocki castellani Crae. Exercituum Campi Ducis, ac Annae à Rysin carissimae filiae, inter festivos applausus Varsavienses, a M. Stephano Barwinkiewicz, in alma Vniuersitate Cracouiensi Philosophiae Doctore et Professore, panegyri epitalamieâ venerata. Cracoviae, ex officina Alberti Gorecki, S. R. M. Typogr. Anno D. 1688. folio, k. tyt i ark. H<sub>3</sub> (kart 18).

Na odw. str. herby nowożeńców, pod nim wiersz łac. Rzecz cała prozą.

Akad. — Czartor. — Jagiell. — Ossol. — Krasinś.

— In nomine Domini, Amen: Lyebrationes Stagiriticae, seu conelusiones, ex vniuersa philosophia Aristotelica. Praesidente M. Pavlo Joanne Woiewodzki, Phil: Doct: Collegâ Maiore, Regio et Cursus Vladislauiano-philosophici professore, ad Ecclesiam S. Annae, Canonico. A Stephano Barwinkiewicz, A. A. L. L. et philosophiae Baccalavreo, ad disputandum, in alma Vniuersitate Cracouiensi, pvllice propositae. Anno Dñi, M. DC. LXXXI (1681). Kalend. Februarij. Cracoviae, ex officina Schedliana S. R. M. Typograph. folio, 3 arkusze.

Są to konkluzje filozoficzne podług zdań Arystotelesu. Na końcu berta Akad. a pod niemi 2 wiersze łac. podpisał Jan Idzi Zaherla stud. gramatyki.

Jagiell. — Zamojs.

— Pacis oliva speciosa in campis D. Joannes Cantivus confessor inelytvs

Regni Poloniae patronvs ad annum festivitatis suae recursum paregyrico (sic) pro rostris cultu in collegiata B. M. Virginis ecclesia posnaniensi magnae nobilissimorum virorum coronae a M. Stephano Barwinkiewicz philosophiae Doctore actuali eiusdem in academia posnaniensi professore et contubernij Szoltdrsciiani seniore demonstratvs Anno DVM resonans sVaVIs nobIs CoeLI Inton VIt paX. Posnaniae, typis Adm: Rudi Alberti Laktanski (1685). folio, 4 ark.

Na odw. str. tyt. w pięknej emblematycznej na blasze rytej rycinie herb Topór, u dofu podpis Johan Lemn (?) fec. i pod tym 4-ro wiersz łac. — Autor przypisał prozą X. Stefanowi Radoszewskiemu, kanonikowi metropol. Gnieźnieńs. i proboszczowi Bolewowskiemu. — Jestto mowa miana na cześć Jana Kantego.

Jocher 5346.

Krasinś. — Jagiell. — Ossol. — Warsz.

Uniw.

— ob. Wilezyński Michał (Prodruma 1688).

Muczkowski Statuta 348.

**Barycze (z) Zofia** ob. Wieszczycki Adryan (Archety 1650).

**Baryczka Albertus (Wojciech)** ob. Samborski Albertus (Jason 1640).

**BARYCZKA Bartholomaeus et Albertus.** Odor floris Hyacinthi ob virtutem et honorem religios: et admod: reveren: P. P. Hyacinthi Baryczka, S. Th: Doct. ord: praed: in regno Poloniarum nuper renvntiati provincialis in ipsa inavgratione sev electione X. Mai. M. DC. XXXIX decantatvs intra et extra religiosvm praedicatorvm ordinem diffvsus eius svavitae etiam Bartholomaeus Baryczka afflatvs. Nvnc in congratulationem tvn novi anni, tvn novi honoris, svo sviq. fratris nomine, evm debita in patrvum colendiss: observantiae ergo exaggerat. Cracoviae, in officina Stanislai Bertutovic, Anno Dñi, 1640. w 4ce, kart nlb. 6.

Na końcu epigram podpisany: Samborski Albertvs. — Oden Svpplicem pisat Hyac. Slostowski a poświęcił Hyac. Miakowskiemu. Jagiell.

**Baryczka Georgius** ob. Szoltdrski Andreas (Informatio 1747).

**Baryczka Hyacinthus** ob. Acta (b. r.).

— Baryczka Barthol. (Udor 1640).  
**BARYCZKA Joannes**, rhetor. studiosus. Venerabili Domino Iosepho Belza, dum il Alma Acad: Crac: primâ laurea ornaretur. Ode tricolos tetrastraphos. Cracoviae, typis Valeriani Piątkowski A. D. 1646. folio tablicowe, str. 1: Jagiell.

**Baryczka Martinus** († 8 Stycznia 1349) ob. Baronius Mart. (Vita 1609). Świecki Histor. Pan. I. 7. — Rzepnicki Vitae I. 300. — Przyj. ludu 1843. R. IX. 232—3. — Tyg illustr. 1864. T. 9. str. 51—2.

**BARYCZKA Michał**. Quantum poeticum, accurata auctoritate poetarum recognitum. 1658. w 12ce.  
 Jusz. Dykc. I. 16.

**Baryczka Stanislaus Szczepan** ob. Targowicz Albert (Psychologia 1626). — Zabczye Jan (Śmierć krwawa 1616).

**BARYKA Piotr** z Sieradza. Z chłopca król, komedia dworska, której argument podobny wraz w faceyey pierwszey faceyey polskich: o pianicy co Cesarzem był. Od Piotra Baryki napisana y na dworze JMPana A. Ł. wyprawiana. W Krakowie w drukarni Macieja Andrzejowczyka R. Pańsk. 1637. w 4ce, arkuszy 4. (signat. A<sub>2</sub>—E). [Tytuł łacińskimi literami, druk gocki.]

Na odwrocie tytułu dedykacya Je. Mei. P. A. Ł. dobrodziejowi swemu wierszem. Z niej widno, że pisał po koronacyi Władysława Zygmunta, na której był obecnym z łaski A. Ł.

Wiszniewski Hist. lit. pol. VII. str. 267. Akad.

— Tragedya ucieszna albo komedia dworska o pjanicy co królem był przez J. E. W Gdańsku, 1638. w 4ce.

Te edycye jako bezimienna przez J. E. podaje Jablonows. Ostafi ark. O.

Wojcicki Teatr. II. 27—8. 68. 97. 162. — Maciejow. Polska I. 218. — Załuski Bibliot. 21. mniema, że podcyfrowany w edycyi z r. 1638. J. G. (a nie J. E.) znaczy Gawińskiego.

**Barzy Piotr** ob. Mylius J. Poemata 1568) — Samboritanus G. (Elegiae II.) — Semusovius Joannes (Panegyris 1565). — Wincenty Francuz (Herbest: Książki 1563).

**Barzy Stanisław** ob. Dawid (Wróbel: Zołtarz 1567) — Samboritanus Vig.

(Carmina 1571) — Wincenty Francuz (1563).

**BARZYKOWSKI Franciszek** ord. min. conv. Rosae gratiae seu conclusionis theologiae. Cracoviae, typ. Acad. 1726. fol.

Jocher 2667.

(**Barzyna Dorota**). Roczna y wieczna pamiątka, Iaśnie Wielmożney y miłościwey Pániey, Iey Mei P. Dorothy z Oyzrzanowâ Barzyncy, woiewodzinyey krakowskiej. W kościele S. Bârbary od Oycow professor Societatis Jesv, 10. dnia Kwietniâ wznowionâ, y z kâthedry kâznodzijskiej przy mszêy żalobney wslawiona. W Krakowie, w drukarni Andrzeiâ Piotrkowczykâ, typographâ Królâ J. M. Roku 1614. w 4ce. str. 44, druk gocki.

W kazaniu samem ciekawe są szczegôły do rodzin Goryńskich, Sobockich i do żywota zmarłej Doroty, która była żoną Stanisława Barzego wojew. krakow. a oórkâ Kaspra Goryńskiego i Agnieszki Sobockiej Branick. — Jagiell. — Czartor. — Książs. — Ossoliń. — Raczyńs. — Uniw. lwows.

— ob. Januszowski J. (Kwiat rajski 1580) — Moralis S. (O żywocie 1581) — Paszkowski M. (Dialog 1612) — Skarga Piotr (Modlitwy 1601) — Wujek Jakob (Żywot Jesu Chr. 1597).

**Basaeus A.** ob. Bassaeus Albert.

**BASALYK** pod imieniem Cwika na jestestwo dawniey nieużyteczne sporządzony. 1790. W Warszawie w drukarni Zawadzkiego, na ulicy Piekarskiej Nro 129. (1790). w 4ce, str. 23 (wiersz).

Ułożone z okazji i za projektem X. Biskupa Infantskiego Józ. Kossakowskiego o powiecie Piltyńskim. Wymierzone przeciw Heykingowi. W końcu łaje żydów i Frankistów. Żąda powrotu Jezuitów. Wychwala zasługi Dekerta. Ostatnie dwie kart prozą głównie za wolnością miast pisane, tak, jakby ktoś drugi do utworu poetyckiego się dopisał.

Akad. — Branic. — Jagiell. — Ossol. — Zieliński.

**Basiliani** ob. Bazylianie — Coelorum Reginae triumph. — Constitutiones (1772) — Propositiones theolog.

**Basilica Casimiriana.** folio, 1 arkusz.

Obcięty początek tytułu, jakoteż miejsce i rok wydania.

Warsz. Uniw. (ze zbiorów po Hlebowiezu).

**Basilica honoris avita erecta** Bart. Tarło ob. Tarło Mich. (1710).

**Basilicum munus** ob. Kostka Stan. (1643).

**Basilicus** jaetus in primi lapidis positione ob. Piskorski Sebastyan (1666).

**Basilicus** Daniel ob. Bazylik.

**Basilides Joannes**, car Moskwy ob. Auctores rerum moscovit. (1600) — Jan (Iwan, Joannes) Wasiliewicz.

**BASILIUS Sanctus** (Bazyli Wielki) arcybiskup Cezarei w Kappadoeyi (33 — 379). Cedr mistyczny, ś. Bazyliusz Wielki z pradziadów, dziadów, oyców, braciey, siostr, a tych męczenników, wyznawców, biskupów, zakonników, panien zakonnych, pustelników, w ośmińście świętych gałęzi rozmnożony. Z starodawnych greekich, łacińskich autorów, na polski język dla zbudowania y ku swoim świętym zachęcenia, enót przedziwnych naśladowania synom y córkom ich duchownym przetłumaczony. Od X. Demetryusza Zankiewicza, zakonu św. Bazylego W. sekretarza. Za dozwoleńm zwierzchności. Roku Chrystusowego 1717 na widok podany. W Supraślu, w drukar. WW OO. Bazylianów Unitów 1717. w 4cc, k. nlb. 6, str. 222 i k. 2 z rycina.

Dedyk. Leonowi Kiszce, metrop. Rusi. Na końcu są Ustawy św. Ojca Bazylego W. Kijows. — Krasiń. — Ossol. — Polkow. — Uniw. lwow. — Wileńs.

— Homelia, cui accessere carmina ad Christum D. Joanni Stratio dicata. Ode gratulatoria ad clariss. virum Dom. Bartholomeum Stanitzky, Magni Dom. Lucae comitis a Gorka, capit. Posnan. etc. cancellario ob natam filiolam primogenitam Chr. Hegendorffino autore. Lipsiae, Lotter, 1534.

Kórnie.

— Divi Basilii magni, uiri sanctissimi iuxta ac eloquentissimi, de evolvendis libris scriptorum gentilium libellus sane aureus et incomparabilis. Eiusdem praeterea argumenti. Epistola eruditissimi diui Hieronymi ad magnum

Orato. Praefatio L. Vallae in quartum librum elegantiarum, praelectio in topica Ciceronis Matthiae Valeriani Praedicatorii. [Matthiae Franconii czterowersz łac.] (Na końcu:) Impressum Cracoviae per Hieronymum Viotorem Anno a Christo nato M. D. XXXIII. (1534) w 8cc, k. nl. 32 (ost. biała), druk kurs. prócz tytułików w tekście antykwą drukowanych.

Dedykował Mat. Valerianus Michaeli Semilitio Lithuano. Czartor.

— Sanctissimorum Patrum eorumdemque eruditissorum virorum Basilii Magni, Jo. Chrysostomi, Jo. Damasceni et Symeonum Metaphrastae, ac Junioris Theologorum. Pauli quoque Monachi, Orationes in divini corporis communionem, itemque alias quaedam dicendae, per Philippum Gundelium e graeco iam primum integre translatae. [Na końcu:] Cracovię, apud Hieronym. Viet. 1528. w 8cc, 22 kart nieliczb.

Jocher 2536.

Czartor.

— D. Basilii Magni Archiepiscopi Caesareae Cappadociae De moribus orationes XXIII, a Simone Magistro ac sacri palacij quaestore ex eius scriptis in unum congestae: nunc primum in lucem editae. Stanislao Houio interprete. In quibus praeter eruditionem plane admirandam ratio normaue optima, qua mores Christiane componendi sint, continentur. Cum privilegio. Venetiis ex officina Jordani Zileti M. D. LXIII (1564). w 8cc, T. I. k. nl. 8, liczb. 52. T. II. k. nlb. 4, liczb. 38. T. III. k. nlb. 4, liczb. 44. T. IV. k. nlb. 4, liczb. 39. [Na końcu T. IV: Venetijs Joannes Gryphius excudebat M. D. LXIII].

T. I przypis. Jakubowi Uchańskiemu, arcyb. gnieźn. — T. II przypis. Mikoł. Wolskiemu, bisk. kujaws. — T. III Andr. Noskowskiemu, bisk. płoc. — T. IV. Albertowi Staroźrzebskiemu, bisk. chełmińsk. Ostatnich dwóch biskupów nie ma w Niesieckiego spisie.

Jocher 2541 a. — Wiszn. VI. 211. ma z datą 1594, zapewne mylną. — Wierzbowski I. 245.

Warsz. Uniw. — Czartor. — Dzikow. — Czarnecki — Ewangelicka Wileńs.



— Tenże tytuł. Francoforti, ex officina typographica Nicolai Bassaci Anno Christi M. D. XCVIII. w 8ce, k. tyt., k. nlb. 6, str. 512.

Dedyk. Theoph. Richio electoris palatini consiliario.

Jocher 2541 b. — Wierzbowski I. 653.

Ossol. — Czartor. — Warsz. Uniw.

— Ethica sive sermones XXIV de civili sapientia Christianorum in locos communes reducti, collecti ac congesti ex scriptis D. Basili M. studio Simonis Magistri, nunc primum e MSS. Codd. editi gr. et lat. ex interpretatione Stanislai Ilovii. Francofordiae, Petrus Kopffius 1611. w 8ce.

Toż w zbiorach: Opera. Antwerpiae 1568 i 1570 — Parisiis 1603 i 1720 — Coloniae 1603.

Jocher 2541 c.

— Orationes quaedam devotissime Basilij Magni, et Chrisostomi de communione Eucharistiae, a Francisco Rho-landello Taruisiensi e graeco translate. [Poczem na tytule:] Ad Lectorem libellus per Philippum Gundelium Boium (8 wiersz łac.). [Na końcu:] Cracoviae per Hieronymum Vietorem Anno MDXXXIX (1539). w 8ce, k. nlb. 32.

Na odwrotnej str. tyt. drzeworyt, przedstawiający kapłana słuchającego spowiedzi. Akad. — Czartor.

— Orationes quaedam devotissime Basilij Magni, et Chrisostomi de communione Eucharistiae, à Francisco Rho-landello Taruisiensi e graeco translatae. Ad Lectorem libellus per Philippum Gundelium Boium (8 wiersz łac.) Cracoviae, ex officina typographica Vngleriana. Anno Domini 1540. w 8ce, k. nlb. 32.

Na odwrocie tytułu drzeworyt J. Chrystusa na krzyżu i w dali miasto. Taż sama ry- cina jest w Lwowieczyka: Vivificate pas- sionis r. 1538. W końcu powtórzono miej- sce druku i rok.

Jocher 2537 a. — Wierzbowski I. 107.

Ossol. — Raczyń. — Warsz. Uniw.

— Oratiunculae XV ex Magno Ba- silio et Joanne Crisostomo in latinum ex graeco versae a Francisco Rho-landelli Taruisiensi poeta, atque Friderico tertio Imperatori adscriptae. Cracoviae sub prolo Hieronymi Scharfenberger

Anno a nativitate Christi MDLV (1555). w 8ce, k. 31. (signat. H<sub>4</sub>, po kart cze- try na literę.)

Jocher 2537 b. podaje ten tytuł odmiennie, to jest tak jak w edycjach poprzednich. Krasiń. — Ossol.

— Magnus Basilius de poetarum oratorum historicorumque ac philoso- phorum legendis libris cum commenta- riolo magistri. Johannis Honorij Cubi- tensis. B. r. m. i dr. (Kraków czy Lipsk około 1500). w 4ce, k. nlb. 26. sign. A — E<sub>6</sub>. [arkusze A. B. E. po 6 kart] Druk goc.

Na k. przedostat s. g. u dotu: Ad Christo- phorum Ursium, Habes mi Christophore annotamenta i t. d. — Do tegoż Ursyna krakowczyka uznania swego jest na s. o. tyt. dedykacja.

Wierzbowski II. 1922.

Czartor. — Petersb. publ.

— Kniha yże wo swiatyech otea na- szeho Wasyliia Wełykaho, Archiepi- skopa kesaria Kappadokijskija. Z dru- karnie Ostroskoje wydana iest w lieto ot siezdanija miru ζεβ 7102, a ot po- płoty roźdiestwa Ha. Ba. y spasa na- szeho Is. Xa. 1594. miesiaca Marta 3 dnia. (Na końcu:) Sia kniha Wasy- lij Wełykij powelienijem y własnym kosztom y nakładom, trudom y promy- słom Jasne Oswieconoho welmäžnoho kniażaty Konstantyna Konstantynowi- cza Ostroszskaho, wojewody kiewskaho, marszałka zemli Wołynskoje, starosty Władymirskaho (tu rok powtórzony jak na tytule) wydana iest. (1594). folio, kart nlb. 604. (kart 7, 160, 294, 142 i karta 1). Druk kirylica.

Jocher 2542. — Bandt. Hist. dr. k. pols. II 28 — Tolstoj N. 31. — Karatajew N. 109. — Sacharow N. 92. — Strojew N. 75. Czartor. — Krasiń. — Ossol. — Bibl. publ. petersb. — Akad. Nauk w Petersb. — Muzeum Rumiancowa. — Bibl. Karata- jewa. — Bibl. Tow. histor. rossyj.

— Ohołaszenije si jest Katechizm miessieonarskij monachow ezina Sw. Wasilija Welikaho wkratce sobran, w polzu cztuszczem i posłuszajuszczem, w sławu że i chwału samoho Boha. Za proizwolenijem i blahosłowenijem na to włast imuszczeh, tipom izdan 1788 hoda w obiteli Poczajewskoj cz. sw. W. W.

w See, kart nlb. 26 (sygnatura głoskami cerkiewnemi A. B. W.)

Krasińs.

— Summariusz reguł świętego oycy naszego Bazylego Wielkiego, z reguł obszerniejszych y krotszych, z konstytucyji mnijskich, y nauk tego zakonnych, wkrótce zebrany. Wydrukowany, cum permissu superiorum, w typografii J. K. Mosci Poczajowskiej, u W.W. OO. Bazyljanow. Roku Pańskiego 1751. w See, k. t., 5 str. nlb., str. 173 i 2 k. nlb. rej.

Zaczyna: Nauka o obserwacyi reguł miastó przedmowy (kart 2 nlb.) Kończy dzieło (str. 167): Dekret Clemensa VIII o rezerwacyi Kazusow.

Czartor. — Jagiell. — Wilno — Polkowski — Krasińs.

— S. Bazylisz Wielki zycia zakonnego w cerkwi świętey wschodniej patriarchy y fyndator przed tym vv. prawach zakonnych greckim, łacinskim i słowianskim; a teraz polskim językiem y drukiem, światu za dozwole niem starszych, pokazany to iest Rokv P.1686. folio, kart 3, str. liczb. 109, str. nlb. 9, stron liczb. 147 i 1 k. omytek.

Dedykacya: Naywielebn. i wieleb. w Chrystusie! Oycom, y Braci, zakonu Bazylego św. Podpisany Theophilus Rutka Presbyter Soc. J.

A następnej karty nadpis: S. Oycy naszego, Bazylego wielkiego, arcy-biskupa Cezaryey Káppádocey. O ustawach mnijskichnavka. Zajmuje kart nlb. 3, str. 109 i str. 9. Rozdziałów. Następnie od str. 1—98: Świętego Bazylego Wielkiego. Na reguły krotsze przedmowa. — Pozem: S. Oycy naszego Bazylego Wielkiego... Reguły krotsze przez pytanie y odpowiedź. — Od str. 90—147: Błogosławionego Oycy Bazylego... Konstytucje mnijskie. — Ostatnią stronę mylnie 144 zamiast 147 wydrukowano.

Brown str. 353 myli się raz dając jako wydrukowane folio 1686 bez wyr. m., drugi raz: Kalisz, druk S. J. w 4ce, str. 147.

Jocher 2443 i 8337 niedokładnie. Ostatni tytuł mylny. — Ossol. Wiad. IV. 124.

Czartor. — Jagiell. — Ossol. — Uniw. lwow. — Uniw. warsz. — Wileńs.

— Ustawy sw. Oycy naszego Bazylego Wielkiego wkrótce zebrane. Obacz: Zankiewicz D. (Cedr mistyczny. Supraśl, 1717. w 4ce).

— Toż. Poczajow, 1740. w See.

Petersb. publ.

— Toż..... przez Józ. Welamina Ruckiego zebrane i klasztorowi mińskiemu panien tegoż zakonu podane. Wilno, 1771. w See.

ob. Constituciones (1772) — Codex constitutionum (1792).

Petersb. publ. — Wilno.

**BASILIUS** Obacz: Athanasius ob. (Dialogi V 1570) — Cathalogus (1773) — Cervus Joann. Tuelol. (Methodus sacram. 1537) — Chodykiewicz X. Klemens (1754) — Codex constitutionum ordinis (1791) — Constituciones (1772) — Cynerski Joannes (1635) — Freylinek Jan (1659) — Jovius Paulus — Kuleczyński Ignacy (1771) — Lauban Mel. (1613) — Leiturgiarion (1763) — Liturgiae (1604) — Mennitus Petrus (1676) — Modlitwy (b. r.) — Mosellanus — Nissenus Did. (1650, Phoenix Graeciae 1659), — Ochilewicz Pach. (1671, 1685) — Pikulski Gand. (1765) — Rużycki Ger. (1768) — Szczytyński Winc. (Kazania 1780) — Vergerius Petrus (Hic hab. haec 1511).

**Basilius Gregor** ob. Służebnik (1583).

**Basilius a S. Alojsio** Sch. p. ob. Bystrzycki Bazyli.

**Basilius a S. Floriano** ob. Grochowski Bazyli.

**Basilius Hyacinthus** ob. Hyacinthus (1580).

**Basilius Jacobus** ob. Łaski Wojciech (1767).

**Baśnie kadzielne** ob. Fryczkiewicz X. Matensz Maciej (1767).

**Baśny talmudowy** ot samych żydów uznany. Poczajow, 1794. w See.

**BASONIUS Valentinus** Pannonius. In laudem divae virginis Catharinae, oratio. Apud regiam Sarmatiae Cracoviani, in acibus Hieronymi Victoris. Anno ab humanitate redempta MDXXIII. (1523). w 4ce.

Dodane: M. Pyrserii Silesii ad divam Catharinam patronam piorum studiorum Elegia.

Jocher 5254. — Janoc. I. 219. — Jusz. II. 86 podaje elegię Pyrsera za dzieło gło-wne.

**BASSAI (Bassaeus) Albert** z Szezbreszyna Rusak. Epitome Xenodochii M. Alberti Bassaci Scobresinensis T. Ordinis s. Spiritus, sive Capita quaedam ex Xenodochio seu libro de officio erga hospites, peregrinos, pauperes variasque miserabiles personas, propter reformandum hospitalia edita. Cracoviae, Math. Siebeneycher. 1570. w 8ce, syg. A—Q<sub>4</sub>.

Dedyk. Rever. D. D. Mart. Isdbiensi de Rusie Archidia. Posnaniensi. Wiersze Sim. Goritiusa, Gabr. Papaverini, Petri Bassaci.

Joher T. str. I. 175. — Grabowski Kraków 1844, str. 247 przyp — Załuski Conspect. collect. legum str. 36 (rariissimus).

Czartor. — Szembek — Warsz. Uniw. (?)

— Nowe Látho albo Prośbá do Páná Bogá, o rzeczy potrzebne ná każdy nowy Rok. Woy. Bas. Scebr. W Krákwie. Drukowano przez Mátheuszá Siebeneycherá. Roku pańskiego M. D. LX. VI. (1566) w 8ce, kart 4 nlb.

Broszury tej podobiznę wydał w roku 1882 prof. J. Przyborowski.

Wierzbowski I. 282 (podobizna).

Zamojs. — Warsz. Uniw.

— Alberti Basaei Scobresinensis Observationum grammaticarum libri quinque; quorum I, de Orthographia; II, de Etimologia; III, de Synthaxi; IIII, de Figuris; V, de Prosodia. Multa hic, quae recentiores grammatici, prisca illis incognita, inuestigarunt, artium studiosi ueluti in penu habebunt. Authores varios, ex quibus congestum est hoc opus, sequens columna continet. Cum gratia et privilegio S. R. M. Cracoviae, in officina Matthaei Siebeneycher: anno à Christo nato: 1567. w 8ce, syg. A—Z, Aa—Vv<sub>3</sub> i karta nlb.: De erratis (razem kart nieliczb. 192). Druk italic. kursywa.

Na stronie ostat. znak Siebeneychera, berło z ptaszkami i napisem: concordia res parvae crescunt. Na odwrocie karty tyt. są imiona 50 autorów, między którymi Bebelius, Despauterius, Erasmus, Gorscius, Herbestus, Susembrot, Valla.

Dedyk. Jędrzejowi Krajewskiemu U. J. D. Archidyakonowi krakowskiemu, kancelarzowi księżęcia biskupa Padniewskiego. Wychwała Basseus najbardziej Jana Hontera z Kronstadtu Siedmiogrodzianina (Coronensis). — Na końcu dedykacyi: Cracoviae, ex monasterio Xenodochij S. Spi-

tus, tertio nonas ianuaris Anno Christi Dei nostri M. D. LX vij.

Po dedykacyi, wiersze na czość autora piszą: Frauc. Volseius i Melchior Peticius Scrinensis. W tekście w przykładach są użyte i wyrazy polskie.

Bandt. H. dr. krak. 74—76 (miał 2 exemplarze, lecz oba bez końca). — Janoc. Nachr. II. 57. — Wiszn. H. lit. VI. 131.

— Roczniki Tow. Warsz. P. N. XII.

301. — Osiński: Życie Czackiego s. 212

— Juszyński II. 178. — Bentkow II. 539. — Wierzbowski I. 284.

Akad. — Czartor. — Dzików. — Jagiell. — Kijow. — Kórnice. — Krasiński. — Ossol. — Pawlików. — Warsz. Uniw. — Zieliński.

— De vera Christi ecclesia, ritv, ac caeremoniis eiusdem vsitatis ad illustrem ac magnificum dominum, D. Ioannem Christophorum comitem de Tarnow, castellanum Voynicensem, capitaneum Sendomiriensem etc. Ab exemplo pia memoriae patris eiusdem, imitandis. Carmen. Per Albertvm Bassacum, Scobresinensem, factum. Psalmo XXXIII. Confitebor tibi, in ecclesia magna, in populo gravi laudabo te. Proverbiorum XXII. Ne transgrediaris terminos antiquos, quos posuerunt patres tui. MDLXI. (1561). Bez miejsca druku i drukarza. w 8ce, kart 28.

Janocki Nachr. II. 57. — Wierzbowski II. N. 1923. — Joher 9524.

Zamojsk.

— Romanae fidei confessio (proza). Juszyński II. 178 przytacza to jako osobne dzieło różne od poprzedniego.

— Wyprawa niewinnego człowieka gdy go niesprawiedliwie w czym kto obwinia, albo mu czei uwłacza. Zamyka w sobie żartobliwe uskarżanie na nieprzyjaciela przed Panem Bogiem niewinnego człowieka; którego Angioł Pański pilnie słowem bożym cieszy, żeby nie rozpaczał, ale iżby krzywdę swę na miłego Boga puścił, zapłaty od niego i pocieszenia w smutku czekając. Przydana jest w końcu rozmowa o krzyżu, którym człowiek chrześciański, rozmaicie bywa trapien. Drukowano w Krakowie u Mattheuszá Siebeneycherá: rok MDLXVI. w 8ce, kart 4. 35 i 11.

Juszyński II, 178. — Brykcz. w Bibl. Warsz. 1878 IV. 259.

Bibl. Seminar. Płock.

— ob. Samboritanus Vigilant. Greg. (Ecloga I. 1566, czterowiersz ad Lectorem).

Janocki Von Zatus. Bibl II 57. — Adlung Gelehr. Lexic. I 1493. — Clement Bibliot. curiosa II. 487.

**Bassaeus Nicolaus** ob. Delieye ziemie włoskiej (1665).

**Bassaeus Petrus** ob. Bassaeus Albertus (1570).

**BASSANO Antonio (I.)** Dichiaratione dell' arco fatto in Padova nella venuta della reina Bona di Polonia. In Padova, appresso Gratioso Percacino, 1556. w 4ce.

**BASSANI Antonio (II.)** Viaggio a Roma della S. R. M. di Maria Casimira Regina di Polonia vedona dell' inuitissimo Giovanni III. per il voto di visitare i Luoghi Santi et il supremo Pastor della Chiesa Innocenzo XII. All' Em<sup>mo</sup> e Rev<sup>mo</sup> Sig. Cardinale Barberino protettore di quel regno. Del Con. Antonio Bassani Padovano Can. di Varnia. In Roma, nella stamparia Barberini, impresse Domenico Antonio Ereole in Parione, 1700. w 4ce, str. 226, kart 6 i portret królowej.

Ciampi Bibliogr. I. 20. — Janociana III. 10. — Kar. Hoffmann w Gazecie polskiej 1862 N. 272.

Czartor. — Krasinś. — Ossol.

— ob. Decisio (1702).

**BASSCAN Bonawentura.** Capucinarum praedicator. Parochianus obediens sive de duplici debito parochianorum, audiendi, scilicet, missam, et verbum Dei, in sua parochia, saltem diebus dominicis et festis maioribus stante commoditate. Per R. P. B. B. C. P. de debito audiendi verbum Dei. Primum Dyaci. Postea Rothomagi, Apud Joannem Dela Mare, in gradibus Palatij M. DC. XXXV. Deinde Posnaniae, in officina Alberti Regvly, sumptib; Rudi Matthaei à Zgierz, vicedecani posnań; parochi Biedr; Anno Dni 1647. w 8ce, kart nlb. 14 i str. 180.

Następuje karta z ryciną herbu. Poczem de dykacya Andrzejowi Szoldrskiemu

Jocher 4323 a.

Warsz. Uniw. — Jagiell. — Czartor.

— Parochianus obediens sive tractatus bipartitus etc. Graeviae 1761. w 8ce.

Jocher 4323 b.

**Basse** ou Grande de Pologne 1669 ob. Sanson d'Abbeville.

**BASSENGIUS Egidius.** Motectorum quinque, sex, octo vocum. Liber primus. Serenissimi archiducis Maximiliani electi Poloniae regis &c. Musicorum praefecti Aegidii Bassengii Leodiensis. Vindobonae Austriae, excudebat Leonhardus Formica, in bursa Agni. Anno 1591. w 4ce poprzez. (Tenor i Bas obok).

Bibl. nadw. ces. w Wiedniu.

**BASSEWITZ Hennig Fried.** Starosta Rönneburgski w Inflantach (ur. 17 Listop. 1680). Abdruck der an S. Czarische Maj. von dem Hollstein-Gottorpischen Hofe durch den Envoyé von Bassewitz gesehehene Propositionen und der darauf erfolgten Antwort. Danzig 1716.

Univers. Lexic. Zedler III. 632.

**BASSUS Car. Andreas.** Regula instituti Petri seu praxis quotidianarum exercitationum sacerdotis, et curatoris animarum, ut ritè, ac meritoriè fiant, ex Sacra Scriptura, et SS. Patribus desumpta, auctore Carolo Andrea Basso, theologo, oblato, praeposito Burgi Tritij, olim edita. Nunc in gratiam cleri saecularis reusa Anno Domini 1707. Cura et impensis perillustris et reverendissimi domini Ludovici de Kozielsk Ogiński, canonici Vilnensis, praepositi Bobroycensis. Constantiae, dein Vindobonae, typis Universitatis Societ. Jesu (1707). w 12ce, kart 4 i 344 str.

Jocher 6339.

Ossol. — Wileń.

**Bastyllia** obacz Duch (b. r.) — Jezierski Franc. (1790).

**BASZKO (Basco) Godziszaw.** Chronicon Lechitarum et Polonorum ab a. 1263 — 1271. Obacz: Silesiacarum rerum Scriptores Pars II. Lipsiae 1730. — Boguphalus II. (Varsav. 1752). — Mitzler Zbiór dziejop. T. III. Warszawa 1776.

Janociana II. str. 11. — Adlung Gelehr. Lexicon I. 1486.

**BASZKOWSKI Samuel.** Bieg zycia lvdzkiego w herbowney lodzi lasnie Wielmożnych Panow I. P. P. Opalenskich przy pogrzebie Wielmożnego Pana I. M. P. Iana Leopolda z Buina

Opalenskigo kasztelana nakielskiego przez X. Samvela Baszkowskiego ord: min. obs. wyráżony. Roku pánsk. 1673. dnia 31 Stycznia z dozwoleciem stárszych w drukárni koleimn (tak) káli-skiego Societ: Jesv. w 4ce, 11 kart nlb. (syg. A—C<sub>3</sub>).

Na odwr. str. tyt. herb Lodzia pod nim 6 w. pol. Przypisał autor Zofiej z Mitosławia Opaleńskiej, żonie zmarłego. Kazanie przeplatane wierszem polskim i łacińskim.

Encyklopedya Orgelb. II. 1000.

Czartor. — Krasińs. — Jagiell. — Ossol.

— Rycerz zbrojny przysionku swego pilnie strzegący na pogrzebie JW. Pana Andrzeja Karola z Grudy Grudzińskiego, wojewody Poznańskiego, żalobnym kazaniem zalecony przez O. Samuela Baszkowskiego, Oyców Bernardynów Wielkopolskich kaznodzieję. Roku Pánsk. 1679. Z dozwoleciem starszych. W Poznaniu, w drukarni kolegium Soc: Jesu drukowane 1679. w 4ce, kart 11.

Na odwr. stronie tyt. herb Grzymała i pod nim 4 w. pol. Przypisał autor żonie zmarłego Mariannie ze Święcie Grudzińskiej. W kazaniu tem napotyka się różne szezegóły do żywota wojewody.

Uniw lwow. — Ossol.

**(Bataille).** Numero 42. Bloedige Bataille, tussehen de Polen ende Sweeden voorgevallen: Den VIII. ende IX. Mey, M. DC. LVI. In s'Graven-Hage, Gedruck voor den Authcur: By Christianus Calaminus, ende men verkoope voor den Autheur, by Henricus Hondius. Anno 1656. w 4ce, str. 8 (od s. 297—304).

**Batalia** ob. Rozbrat (Bat. duchowna 1719) — Tomasz z Kempis (Batalia grzesznika pokutującego 1719).

**Batalion strzelecki** ob. Rosenlibel Andr. (Projekt).

— skarbu koronnego ob. Actnm (1789).

**BATIZI András.** Kerecztyni tvdomarvrl valo könyveczke Batizi Andrástvl irattatott. Proverb. IX. Az Böltséségnék kezdeti Istennek félelme. Christvs vronknak 1550 esztendeiben. w 8ce, ark. A—L (kart nlb. 88). (Na końcu:)

Crackoba nomtatot Strikovia beli Lazar 1550.

Szabó K., Régi Magyar Könyvtár str. 11.

**Batkovius Stanislaus Zemdalicz** ob. Buczkowski Mateusz (Affectus 1617) — Epigrammata a juventute (1603) — Goliński Bazvli (1603) — Opatovius Adamus (1603) — Skrobiszewski Jak. (Trium clarissimorum 1603). — Smiesz-kowicz M. Laur. (In funere 1617).

**Bathmendy** powieść perska ob. Florian (1790).

**Batkovius Antoni Venceclaus** ob. Dhanicz (1784).

**Batorea** gens obacz Neugebaur D. G.

**Batorea Griselda** (Bathorea) ob. Heidenstein Reinhold (De nuptiis 1583) — Kochanowski Jan (Ad Steph. Bathor. 1583) — Piskorzewski Matheus (1583) — Schreck Val. (Istula sive gratulatio).

**Batorea Helisabetha** ob. Ilsvanus Benedictus (1671).

**Batory Andreas** (1562 † 1599) ob. Bielski Joach. (1588) — Boromaeus Carolus (Epistola 1590) — Buccella Nicolaus (Refut. scripti 1588) — Cicero (1585) — Constitutiones (1598) — Forro Paulus (1590) — Gorseius Jacobus (1585) — Huniadinus Franc. (1586) — Napragius Demetrius (1595) — Pisanus Alph. (Cath. Responsio 1585) — Sierpski Wojc. (Annot. in Cic. 1585) — Statuta Fratrum S. Sepulchri (1585).

Siarcz. Obraz I. 21. — Niemcew. Panow. Zyg. I. 51, 161. 262—6, 290. 412—16 Encykl. Orgelb. III. 178—180, II. 1014—17. — Pamiet. relig. mor. XXII. 471—2 T. XIV. 206—219. T. XX. str. 325—344. — Rzepnicki Vitae II. 342—4. — Nakielski Miechovia 790.

**Bathory Christophorus** princeps Transilv. ob. Heidenstein R. (De nuptiis 1583) — Kochanowski Jan (Ad Steph. Bathor. 1583) — Uncius Leonardus (Elegia de morte 1584).

**Bathory Stephanus** castellanus ob. Crosnensis P. (Panegyrici 1509).

**BATORY Stefan** (ur. 1533 † 12 grud. 1586) Absag Brieff, königlicher Mayestät in Polln etc. dem Moscovitischen abscheulichen tyrannischen Feind, durch

einen fürnemen vom Adel, Lopacinski genannt, von hochemelter Kü: Mayst: vor seyнем Auszug, mit blosem säbel jungst überschiekt. Neben sonderer Vermeldung, der grausamen unmenschlichen Tyranny, so der Moscoviter biszhero an den Armen Christen auch an Frauen und Jungfrauen über natürlicher weisz begangen. (Nürnberg, Leonhard Hauszler) 1580. w 4ce, 1 arkusz.

Wiszn. H. L. P. VIII, str. 85.

Körnck. — Petersb.

— Stephanus Dei gratia Rex Poloniae, Magnus Dux Lithuaniae, Russiae, Prussiae etc. kart. 1. [Poczem idzie:] Confirmatio generalis omnium jurium, privilegiorum, libertatum Regni Poloniae etc. kart 2. [Poczem:] Literae significatoriae de electione Annae Infant. in Reginam Poloniae et Ser. Stephanum in Reg. Pol. 1575. kart 10. — Naznaczenie koronaeyi królewskiej. Literae de praestito juramento (w Krakowie 1576). folio, kart 8.

Zarazem przy niektórych egzemplarzach:

Konstytucye sejmu walnegò koronaeyjej. 1576. obacz Konstytucye.

Warsz. Uniw.

— Constitvtiones Livonicae, post submotum ex Livonia Moschum, à Serenissimo Stephano Poloniae rege. sancitae. [Pod tem ukoronowana tarcza z herbem Polski, Litwy, a w środku Batorego.] Cracoviae, in officina Nicolai Scharffenberger, Typographi Regij. Anno 1583. Cum Gratia, et Priuilegio. w 4ce, prócz tytułu kart nlb. 9, druk antykwa.

Czartór. — Gdańsk. — Jagiell. — Ossol.

— Toż... sancitae. [Pod tem herb królestwa pod korona na miedzi rznieyty.] Cracoviae, in officina Nicolai Scharffenberger typographi regij anno 1583 antehac excusae, nunc Gedani recusae. B. r. i dr. w 4ce, kart nlb. 10.

— Toż... Rege primum sancitae, nunc vero a sereniss. rege Sigismundo III. etc. 1589.

ob. Constitutiones.

— Toż p. t.: Novae gubernationis Livoniae forma recens a Stephano Rege P. instituta anno 1583.

Obacz: Guagini Rerum Polon. Francof. w 8ce, str. 346—356.

— Edict krolá Jeg° Mści o dziękowanie Pánu Bogu, zá szezéslíwe powozdenie wojenne od Wielkich Luk z Moskwy poslány szóstego dnia miesiaca Septembra, roku bożego, M. D. LXXX (1580). Cum gratia et priuilegio Sacrae Regiae Mtis. (Na koñcu:) W Krakowie. W drukárníey Miko: Szárffenbergerá; krolá Jega Mści typográphá. Roku pánskiego, 1580. w 4ce, kart 6.

Wierzbowski II. N. 1549.

Krasińsk. — Dzików.

— Edictum regium de supplicationibus ob rem bene adversus Moschum gestam. Cracoviae, in officina Nicolai Scharffenberger typogr. S. R. M. MDLXXIX. [Datum ex arce nostra Polocensi die ultima mensis Augusti 1579]. w 4ce, k. 6.

Bandtke H. dr. k. 320.

Dzików.

Toż w: Guagini, Rerum polonic. Francof. w 8ce, od str. 214—220.

Toż: Elaminus. De rebus. Romae 1582.

— Edictum Regium Svirensse ad milites. Ex quo causae suscepti in Magnum Moscoviae ducem belli cognoscuntur. Edictum regium de svpplicationibus ob captam Polotiam. Rerum post captam Polotiam contra moscum gestarum narratio. Varsaviae. Anno Domini, M. D. LXXIX. [Na odwr. tytułu herb Państwa. Na stronie odwr. karty przedostatniej u dołu:] Varsaviae, typis Nicolai Scharffenbergij REGij Typographi cum priuilegio, Anno Domini M. D. LXXIX. w 4ce, kart 28.

Bandtke H. d. 382. — Wiszn. IX. 342. — Mać.

Pism. III. 29. — Hoppius: Schediasma 27.

Jagiell. — Dzików. — Czartór. — Ossol.

— Edictum Serenissimi Poloniae Regis ad milites, ex quo causae suscepti in Magnum Moscoviae Ducem belli cognoscuntur. Item edictum eiusdem de supplicationibus ob captam Polociam habendis: cum epistola qua ordines ad comitia conuocantur et rerum post captam Polociam gestarum narratione. Hisc adiecta sunt quaedam de Magni Moscoviae Ducis genere, quod se nescio qua autoritate ab Augusto Caesare ducere iactitat. Coloniae apud

Maternum Cholinum clo lo LXXX.  
w 4ce, 27 kart.

Istnieją dwie edycye. Druga z nich ma do-  
dane u dołu karty tytułowej pod rokiem:

Cum gratia et privilegio Caes. Maiest.

Czartor. — Drezd. królewsk. — Prags. U-  
niv. — Raczyńsk. — Brau.

Toż: Pistorius. Hist. Corpus III. 114—128.

Toż w zbiorze: Flaminius Nobilius. De re-  
bus Step. I. Romae 1582.

— Reg. Stephani Epistola historiam susceptae a se adversus Moschum expeditionis et expugnatae civitatis et arcis Polocko recitans, ad Ord. R. Pol. 1579. w 4ce.

Porównaj Edictum.

Hoppe (Długosz 1711, I. 43).

— Epistolae quaedam St. Bathori ineditae ad Carnovianum, senatorem Regni, ad ejus praesertim electionem spectantes.

W Menckenii, Sigism Augusti Epistolae 1703, str. 535—557.

— Exempla litterarum a Serenissimo Stephano Poloniae rege ciuitati suae Gedanensi datarum. Iusiurandum eiusdem ciuitatis regiae maiestati datum. Varsaviae Anno Dñi M. D. LXXVIII (1578). w 4ce, ark. D<sub>2</sub>. (kart 14 nlb.).

Hoppe (Długosz I. 42). — Wierzbowski II. N. 1536.

Czartor. — Dzików. — Ossol. — Petersb.

— List odpovědaci od J. M. krále polského Mozkowi mrzutému nepříteli a tyranu, skře jednoho předního zemana jménem Lopačinský ten list z obnaženau šawli odeslán jest. W Praze u Bur. Waldy 1580. w 4ce.

Jungmann 406.

— Litterae Stephani Poloniae Regis ad ordines Regni Polonici ad rebus a se in bello adversus Moscos superiori aestate gestis 1580.

W Guagn. Rerum polon. Francof. w See, I. str. 357—364.

— Stephani Poloniae regis Literae, quibus res à se in bello Moschico, post captum Vielico Lukum, gestas; et consilia rerum deinceps gerendarum explicat: et comitia VVarsouiciensia indicit. Jtem de legatione Turciej et Tartariej Imp. mense Nouembri, Vilnac audita. Et alia lectu non iniucunda. Anno M. D. LXXI. w 4ce, k. 8.

Wiszn. Hist. IX. 342 3 str. — Wierzb. II. N. 1563.

Kórnick.

— Stephan z łaski Bożej król polski, Wielkie Xiążę Litewskie, Ruskie, Pruskie, Mazoweczkie, Zmodzkie, Inflanckie, Wolyńskie, Podlaskie, Kijowskie y Siedmigrodzkie. Wszystkim w obec y káżdemu z osobná komuby to wiedźice należało, oznaymuie my. [Uniwersał o poborze kwarty, datow. Cracoviae, in comitis generalibus, 30 Maii 1576]. B. m. dr. (Kraków, Łazarz). folio, k. 4.

Wierzbowski II. 1524.

Warsz. Univ.

— Stefan z Bożej łaski król polski itd. itd. Wszem i káżdemu z osobna. Uniwersał dan z Włocławia dnia pierwszego Kwietnia roku Bożego MDLXX siódmego, królowania roku pierwszego. (1577). folio, na arkuszu rozłożonym, druk gocki.

Ossol.

(Batory S.) Kurtze Beschreibung der Ceremonie und Procession so auf Weiland Königl. Majest. in Polen Stephani bei Begräbniss sind gehalten worden. Koenigsberg, 1588. w 4ce.

Bibl. Gdańsk.

— Declaratia privilegii Xiendza arcybiskupa gnieźnińskiego o koronowanie króla Jego Miłościw. na Seymie koronaciey uczyniona (1576). folio, 1/2 arkusza.

Warsz. Univ.

— Gratulationes sereniss. ac potentiss. principi, Stephano I. Dei gratia, regi Poloniae, magno duci Lithuaniae, Russiae, Prussiae, Masoviae, Samogitiae, Livoniae, nec non principi Transsylvaniae, etc. decretae, in fortunatissimū S. R. M. suae Vilnam advētum scriptae, anno Dom. 1579. a studiosis Coll. Viln. Soc. Jesu. Vilnae, anno a Chr. nato 1579. typis illustr. Dom. D. Nicolai Christ. Radivili, ducis in... etc. Joannes Słęcki excudebat. w 4ce, 20 kart nlb.

Rozpoczyna wiersz Nicolai Brzeziński. Dalej napisał poezye: Georgius Koracz poczem poemata: Religionis, reipublice, Vilnae, collegii et omnium ordinum ex fortunatiss. S. R. M. adventu laetitia et gratulatio scripta a Georgio Kal: (kart 4). — Musarum cum Apolline ex optatiss. regis in Lith. adventu,

gaudio triumphantium dialogismus Joannis Plocensis (kart 2). — Ad Lithuaniam Marinus Sienkowiez (kart 2). — Vilnae laetitia exhortatio Alb. Starzeski. — Faustum omen Christophori Chojecki. — Mysteria nominis explicat Georg. Czartoryski. — Attingit varia Alb. Jarnowski. — Echo Petri Strzelec. — Optatus adventus scripta a Stan. Kliczowski. — Bonis fructuosorum a Gabr. Voyna. — Ad victoriam optatio Alex. Polubiński. — Virtutum commendatio Valent. Głokowski (kart 2). — Gratulatio Alb. Bagiński. — Studiosorum nomine Marinus Mazowiecki. — Vitae incolunitatem Hier. Grajewski. — Lithuanorum affectionem Nic. Karp. — D. Casimiri oratio ab Ad Comlewicz. — Aenigma Georgii Kal. Czartor.

— Pieśń z winszowaniem królownie Annie obranej królowey Polskiej y królowi Stefanowi pierwszemu. w 4ce, 2 ark. Druk gocki.

Poprzedzają wiersze łacińskie na Różę, herb Macieja Żalińskiego, kasztelana gdańsk; oraz wiersze polskie na Orła białego, herb królestwa Polsk. i król. Anny, z podpisem G. C. Zaś: In Aquilam albam Stephani dialog. vers. z podpisem T. B. G. C. Tak podaje Przytycki. Być może, że wiersz ten jest identyczny z następującym:

— Pieśni nowe o królu polskim Najjaśniejszym niniejszym, Stefanie pierwszym: W. Xiążęciu litewskim, ruskim, pruskim, mazowieckim, żmudzkiem, liflandskim, kijowskim, wołyńskim, podlaskim, etc. a wojewodzie z łaski Bożej siedmiogrodzkim. Wespołek y o królownie JeyMości Annie z łaski Bożej królowney polskiej. Z winszowaniem im szczęśliwego panowania na czasy długie. Nota ich iako: Wesole chwile ku nam się nawróćcie etc. Mogą też być śpiewane, kto chce na ową nutę o potopie: Boże moy racz się nademną zmiłować. Quo se fortuna — illuc et favor hominum vertit. Za kim szczęście, za tym też przyjaźń ludzka kroczy. Fortuna serca ludzkie iako chce obróci. Bez wyr. m. i r. (1576). w 4ce, k. 8.

Na str. drugiej orzeł polski z cyfrą Batorygo. — Poczem: Pieśń nowa („Smutek czas zrzucić...“ etc.) — Poczem: Pieśń nowa o Jagiellowym potomku niniejszym. O królowney J. M. Annie O królownie polskiej Nayias. Annie. Jagieła i echa rozmowa o potomku swym obranym na królestwo polskie. — Autor podznaczony F. B. G. C. [porównaj wyżej: T. B. G. C.]

Wisniewski Hist. lit. VII 14.

Ossol.

— My Rady koronne duelow. y świeckie i t. d. (O potwierdzeniu elekcyj króla Stefana) ob. Rady (1576).

— Ursachen (Gründliche und Warhaftige) des Bathorischen Krieges vor Dantzig a. 1577 w 4ce, 1/2 ark.

Hoppe (w Dług I. 42).

— obacz: Acrostichis wyobrazenia kniazia mosk. (1581) — Albertinus A. (Dess Lusthauses 1613) — Artickel (1589) — Basilius Hyacinthus (Panegyricus) obacz: Hyacinthus — Beckman Mart. (Epithalamium 1596, Preatio 1577) — Berichten Maandelijksche (Roi 1736) — Białobrzeski X. Marcin (Postilla 1581) — Biblia Szarffenberg. (dedyk. 1577) — Bielski Joachim (Kronika polska, Istulae conv. 1588) — Bielski Marc. (Naeniae 1588, Monodia 1588) — Bielski Kaz. (Informatio de erectione 1698) — Blinetis (Pohl. Wahl-Schoppen 1698) — Bronovius Mart. (In Tartariam legatio 1595) — Brutus J. Michael (Epistola consol. de morte fratris 1581, Epistolarum liber 1583, Gratulatio 1576) — Bucecla Nicolaus (Refutatio scripti 1588, Confutatio responsi 1588) — Budowicz Venceslaus (Historia rerum 1581) — Candianus P. V. (In ingressu b. r.) — Catti Wincenty (Carmen) — Chiakor Jerzy (Epistola 1586) — Chronica Sybenburgische (1596) — Chwałkowski Łukasz (Deliberatio de principe 1587) — Chytraeus D. (Variorum deliciae 1599) — Ciappi Marcantonius (Compendium 1591) — Clavius Christophorus (Gnomices 1581) — Confoederatio Senatorum post mortem (Reces warszawski. Poparcie elekcyj 1586, 1587) — Constitucie y przywileje (Karnkowski 1579) — Constitutions Livoniae (1583—9) — Corput Abrah. (De godlicke 1669) — Cromer M. ob. Kromer — Curacus Joach. (Rerum Silesiacarum, Müller L. Historien 1607) — Curtius (Responsum 1587) — Cygański Mateusz (Myśliwstwo 1581) — Declaratio (Ordines civit. gedanensis 1577) — Donius Augustinus (De na-



- tura 1581) — Erklärung gründliche (Ord. Dantzig) — Flaminius ob. Nobilius — Francken Christ. (Regius N. Responsio Carnovii) — Gadebusch (Livländ. Biblioth. I. 30—5) — Gdańsk (Schrift) — Gespräche (b. r.) — Giardino (1583) — Giuliani ob. Gyulay — Gorecki Leonardus (Declaratio 1577, Oratio 1578, Descriptio belli) — Górski Jak. (Orationes 1582, Pro trinitate 1585, Praelect. Plocens. 1580) — Gosławski Fr. (Paracnesis 1577) — Grabowiecki Sebastian (Mart. Lauter 1585) — Gratiani A. (Minerva 1745, Vita Card. Commendoni, De scriptis 1745) — Grodzicki Ant. (O żywocie 1595) — Gwagnin Alex. (Sarmatiae descriptio 1578, 1581; Rerum poloniar. 1584) — Gysaeus Joannes (In obitum 1588) — Gyulay Paweł (Giuliani) (Commentar. rerum 1581) — Heidenstein Reinhold (De bello moscov. 1584, 1588, Beschreibung 1590, Historia rerum ab excessu 1612) — Henning Salomon (Septent. Historien 1606) — Herbut Jan (Chronicon 1615) — Hermann Daniel (Lachrymae 1586, Stephaneis Moschov. 1582—4) — Himmelreich Pet. (Aristaeus 1581) — Historia rerum gestarum (1581) — Hosius Stanislaus (Operum tomus II. 1584) — Hunniadinus Fr. (Ephemerum seu Itinerar. Bathoreum 1586, Versus lugubres 1588) — Hyacinthus Basilius (Panegyricus in excidium 1580) — Janicki Klemens (Vitae regum) — Illicinus P. (Ad Transilvanos 1581) — Junius Melchior (Orationes: Warszewicki 1598) — Justitia defensa (Carolus Borom. epistola 1583) — Karnkowski Stanisław (Constitutiones synodorum 1579) — Katalog królów — Klonowicz Fabian Sebast. (1600) — Knoff Jerzy (Besch. d. Krieges 1577) — Kochanowski Jan (Epinicion 1583) — Kovaccioeus Wolfgang (Kowacieius) (De laudibus 1571, Ad ordines in elect. 1587) — Kriegs- und Staats-Sachen (1663) — Kromer (Polonia 1589) — Łasicki Jan (Clades Dantiscan. 1578, De diis Samogit., De Russorum religione 1582, De moribus) — Latalski G. (Oratio 1582) — Laterna M. (Oratio in exequias 1588) — Laventotter M. (Das andere Buch 1580) — Leopolda (Biblia 1577) — Mączyński ob. Miączyński — Manutius Aldus (De comitiis 1585) — Menckenius Joannes Burchard (Sigism. Augusti Epistolae 1703) — Mercurialis Hieronymus (De venenis 1584) — Mączyński Jan (Lament korony 1586) — Mercurius Trismegistus (1585) — Michaiło Lituanus (De moribus tartarorum: Łasicki 1615) — Mislanius Joan. (Anna S. Societas 1598) — Müller Laur. (Septentrion. Historien 1595) — Muretus M. A. (Opera, Epistola 1602, 1784 i w: Zabawy przyjemne IV. 238) — Musophilus S. J. (Palatium R. Hung. 1739) — Mylonius Nic. (Inposturae D. Chytraei 1582) — Nidecki Andrzej Patricius (De ecclesia 1583, 1585, Gratulatio 1579, 1581) — Niezabytowski Jacobus (Fulmen belli dram. 1729) — Nobilius Flaminius (Narratio de rebus ges. 1582) — Novina o dobyti Połocka (1579), o obleżeni Gdańska (1578) — Orzechowski Stanisław (Fidelis subditus 1584) — Paprocki Bartłomiej (Gniazdo cnoty 1578, Herby 1584, Triumph satyrów leśnych 1582) — Parthenius B. (In Horatii 1584) — Pielgrzymowski Elias (De heroibus 1585) — Pipanus Georgius (Carmen lug. 1587) — Pisanus Alfons (Responsio catholica 1585, Nicaenum concil. 1581) — Piskorzewski Mateusz (Oratio in fun. 1587) — Possevinus Antonius (Epistola 1583, Moscovia 1595, Atheismi Luth. 1586, De sectarior. atheismis 1586, Il soldato christiano 1583, 1604) — Powodowski Hieronim (Conciones 1578, Na pogrzebie 1588, Wędzidło 1582) — Pymander Mercurii (Hannib. Roselli: Liber V. 1586 ob. Roselli) — Rätel Heinrich (Beschreibung 1590) — Reszka Stanisław (Ad Stephanum Regem ob. w Załuskiego: Dwa miecze) — Roselli Hannibal (Oratio funebris 1590, Pymander 1586) — Roseo Mamb. (Delle Historie T. V. 1585.) — Sarnicki Stanisław (Topographia 1578, Annalium synopsis 1582, Oratio 1575, Siemieński

J.: Descriptio Poloniae 1585) — Schelligius Albertus (De venenis 1583, 1601) — Schoneus Andreas (Daphnis seu de funere 1588, Odae tres 1595) — Schönwald S. (Aposmatia ex epistolis 1761) — Schrenck Jac. (portret Stefana 1601) — Schütz Kasper (Historia rerum prussicarum Daw. Chytraei 1599) — Schwartzbach Martinus (Carmen lugubre 1587) — Sigismundus Augustus (Epistolae, legationes) ob. Mencken — Signaculum a coron. capite, theatr. (1731) — Simonius Simon (Disputatio de putredine 1584, Sanitas, vita mors 1587, Responsum ad refutationem 1588) — Sirinus Hieron. (Liber de modo 1583) — Skarga Piotr (Artes duodecim 1582, Kazania 1588) — Sleidanus Joh. (Beschreibung aller Händel 1589) — Sokołowski St. (Excidium Hierosol. 1580, De ecclesia 1583) — Spilimbergius Bern. (In Horatii carmina 1584) — Strubycz Maciej (Livon. descript. 1727) — Strykowski Maciej (Kronika polska 1882) — Sturtz Christophor. (Alt. Oratio 1587, De vita, rebus gestis etc. 1627) — Sulikowski Joan. (Commentarius rerum polon. 1647) — Tempesti Casimiro Storia della vita 1754) — Thurneisser L. (Historia seu descriptio plant. 1578) — Tommasinus Filip (Ritratti di cento capitani 1635, 1660) — Treterus Thomas (Romanorum imperatorum effigies 1583) — Trzeciński Andrzej (Sylvarum Liber III, Triumphus 1582) — Uncius Leonhardus (Poëmatum libri 1579) — Wagner Carol (Genealogia Bath.: in Acta Societatis Jablonovianae) — Warszewicki Krzysztof (Ad Stephanum oratio 1582, Gratulatio 1581, De factis J. Christi 1583, Vita, res gestae 1587, De cognitione sui 1600, Paradoxa 1588, In obitum 1587, Oratio o zgodzie 1582, Po śmierci króla Stefana mowa 1587) — Wereszezyński Józef (Suffragium z opłakaniem 1587) — Weżyk Widawski Piotr (Aquila aquilonis 1601) — Wilkowski Kasper (Przyczyny nawrócenia 1583) — Wolan Andrzej (Defensio coenae 1579) — Wolf Samuel (Expeditio contra Basilidem

1583) — Wujek Jakób (Postille 1574, 1583, 1584) — Zabarella J. (Opera 1578, 1587) — Żarnowca (z) Grzegorz (Postylle 1682, Postilla oder Auslegung 1587) — Zbylitowski Andrzej (In obitum 1588) — Zebrzydowski Bartłomiej (De persona Christi 1583) — Zeitung (Neue wahrhaft. 1577, 1580) — Zschokke Henryk (1796) — Zuconello Hip. (Virid. poetarum in laudes St. 1583).

**Batory Sigismundus**, princeps Transilvaniae (ur. 1572 † 18 Marca 1613) ob. Heidenstein Reinhold (De bello moscovit. 1584) — Hermann Daniel (Stephano I. lachrymae 1586) — Posevinus Antonius (Judicium de confessione 1586) — Tomasi Giorgio (La Battorea 1609).

**BATOWSKI**. Zdanie Jasnie Wielmożnego Posła Inflantskiego w materyi miast. Na sessyi seymowey dnia 14. Kwietnia 1791. miane. B. w. m. dr. i bez osob. tyt. w 4ce, k. 2.

Jagiell.

— Zdanie Jasnie Wielmożnego Jmci Pana Batowskiego posła inflantskiego na sessyi seymowey dnia 27. Stycznia 1792. w 4ce, k. nlb. 4.

Branic.

**Batrachomyomachja** obacz: Homer (Zaborowski Paweł: Żabonysza wojna 1588).

**BATTUS**. Batti Sylphium. Cracoviae. B. r. i dr. w 4ce.

Panegyrik napisany prozą bezimiennie na Szymona Ługowskiego, proboszcza miechowskiego, kan. krak. i pozn. i 5 parafii plebana, sekretarza króla Zygmunta. Jusz. I. 266 wspomina o nim mimochodem lecz bliżej druku nie opisał. — Ponieważ takie panegiriki są współczesne, musiał tedy i ten wyjść w drugiej połowie 16 wieku. Do Ługowskiego pisywali Hosius, Samborezyk, Trzeciński w latach 1562 i 1563, więc w tym czasie i Battus wyjść musiał. Juszyński pisze, iż wyszło bezimiennie a jednak nazywa autora Battus. W owym czasie istnieli za granicą autorowie tego nazwiska. Było też wyrażenie Battologia, ku pamięci lichego starożytnego poety Battusa, który jedną i tą samą rzecz wielokrotnie powtarzał. Może to być więc pseudonim, zapożyczony od owego starożytnego wierszopisa. — Jest też jakiś niezany wierszopis Antonius Battus Cimber,

Philos. et Med. Dr., który pisze rymy: In libros anatomicos Casparis Baulhini liber II. wydane w Bazylei (Edycya I-sza r. 1588), a które to dzieło autor (Bauhinus) dedykował Jerzemu i Januszowi Radziwiłłom. — Porównaj: Bebelius H.

**BAUCH T.**, Toruńczyk. Patryota Polski. Kartki tygodniowe zawierający. W Warszawie w drukarni Mitzlerowskiej R. P. 1761. w 8ce, k. 3, str. 185.

Kartek czyli Tygodników jest XXIV. od 29 Stycznia do 9 Lipca.

Wydawca T. Bauch Toruńczyk dedyk. Wawrz. Mitzlerowi. W dedykcyi dziękuje autor Mitzlerowi jako osobliwemu swemu dobrodziejowi za to, iż kosztem swoim drukuje te kartki, które są pierwiastkami ćwiczenia się autora w języku polskim. Rozpoczyna rzecz (I kartka: czwartek dnia 29 stycznia) od tego, iż niemy i dłuźczy drukują oddawna tygodniowe kartki, tylko nie widział żadnej wydawanej w Polsce. Autor kocha się w języku polskim, bo w nim widzi taką mnogość i bogactwo słów, taką piękność i delikatność wyrażenia się, jakiej nie ma nigdy język niemiecki. Ubolewa, że już wygasa język polski na Śląsku. Zaleca aby czytano przekład Gellerta: Przypadki szwedzkiej hrabiny.

W dalszych kartkach mówi o patryotyzmie. Tłumaczy wiersz Gellerta o kapeluszu. Pisze o pijaństwie, wolnych duchach, roztropności, materyalizmie, o zamiężpójściu, rozmowa Sokratesa z Tymokleą, o wychowaniu dzieci, o złych czasach. Na końcu dzieła (kartka XXIV: czwartek 9 lipca) autor ogłasza, że ponieważ prenumerata na te kartki nie pokrywa kosztów druku, więc pracę tę zakończy. Dołączy tylko na przysły czwartek kartkę, na której będzie tytuł i dedykacya, a za co każdy zapłaci szostaka.

Jocher 2018. Jagiell. — Ossol.

**Baudeau Mikołaj** (1730 † około 1790). Lettres sur l'état actuel de la Pologne, et sur l'origine de ses malheurs. — ....ut opes et lamentabile regnum — Erucint Danaï, quaeque ipse misserima vidi. Aeneid. l. 2. — Á Amsterdam, et se trouve a Paris, chez Didot, l'aîné Libraire-Imprimeur, rue Pavée. — Delalain, Libraire, rue et à côté de la Comédie Française. — Lacombe, Libraire, rue Christine. — M. DCC. LXXI. w 8ce, str. 328 i k. 1 rejestru.

Poczem dodane: Avis économiques aux citoyens éclairés de la république de Polo-

gne, sur la maniere de percevoir le revenu public. w 8ce. str. 52.

— Lettres historiques sur l'état..... [dalej jak w edycyi poprzedniej, tylko na końcu rok:] M. DCC. LXXII.

Egzemplarz Bibl. Jag. ma tytuł z datą r. 1772, a na końcu przed broszurą Avis tenże tytuł powtórnie, ale z datą r. 1771. i z opuszczeniem wyrazu: historiques. Obadwa tytuły różnią się także winietami. — Dzieło wyszło bezimiennie. Autor rozpoczyna opowieścią o krokach nieprzyjacielskich Moskwy pod Piotrem W. przeciw Polsce. Rządy w Polsce od Kazimierza W. do Jana III. Sejmy. Pacta conventa. Knowania Piotra W. i Elżbiety przeciw Polsce. Deklaracya w Warszawie 1745 r. Katarzyna II. Szósta rewolucya. Nićość zupełna rzeczypospolitej. Anarchia. — Jest listów pięć.

Akad. — Branic. — Dzikows. — Jagiell. — Krasińs. — Ossol. — Przeźd. — Uniw. lwows.

— Programme des prix proposés par le Conseil Souverain de l'Education Nationale en Pologne. Pour la composition des livres élémentaires à l'usage des Collèges des Palatinats. Traduit du Polonais. w 4ce str. 16. [Druk paryski.]

Na końcu takie ostrzeżenie: Les Auteurs François qui désireront quelques instructions, pourront s'adresser en toute confiance à M. l'abbé Baudeau, agent du Conseil Souverain de l'Education National à Paris.

Porównaj: Komissya eduk. narod. (Obwieszczenie).

**(Baudemann Zach.)**. In nominalem nobilis, praestantissimi, doctissimi Dn. Zachariae Baudemani I. U. candidati et p. t. magnifico et generoso Domino Johanni Schlichting de Bukowie etc. terrae Wschowensis judici provinciali regio etc. etc. a secretis d. 14. Martii, Anno 1643. feliciter recurrentem. Typis Wigandi Fumeci. w 4ce, 2 kartki.

Wiersz niemiecki i łaciński.

Wrocław.

**BAUDIER Michał** z Languedoc. Inventaire de l'histoire générale des Turcs, contenant leurs guerres, conquestes, séditions, etc. contre les Grecs, Hongrois, Polonois, Bulgares, Moldaves, Valaques, Sclavons, etc. Paris, 1628. w 4ce.

Są tu relacye wojny Osmana z Polską z r. 1621.

**Baudisiorum** familia ob. Hoffmann Zach. (Anagr.).

**Baudisius Leonhard** obacz Rudolphi Georg (Prutenica 1636).

**Baudissin (de) Henri Guelphe** obacz Articles des Pacta Conv. (1733).

**Baudisson Ludwig** ob. Brun Gottf. (Rede auf den Tod 1788).

**Baudoin** obacz Baudouin.

**BAUDORY X. Józef** S. J. (ur. 1710 † 4 Maja 1749). Dzieła X. Baudory, dla szlachetney młodzieży wielec użyteczne, do odkrycia i wydoskonalenia przymiotów im potrzebnych, we czterech rozprawach zamknięte, z francuskiego przełożone przez X. Ładowskiego S. P. W Lublinie w drukarni J. K. M. XX. Trynitarszów. Roku 1785. w 8ce, k. n. 4, stron 476.

Dedykacya: do Anny z Sapiechów Jabłonowskiej, która spowodowała przekład tego dzieła

Jagiell. — Wilno. — Zielińs.

**BAUDOT de Juilly Mikołaj** (1678 † 29. Sierp. 1759). Historia sekretna Jana de Bourbon, xiążęcia z Karansi, z francuzkiego przełożona. Utile dulci. Część I. W Warszawie 1779 w drukarni J. K. Mości i Rzpłtey Gröllowskiej. w 8ce, 3 karty i str. 304. Część II. str. 271.

W przypisaniu Czartoryskiemu G. Z. P. podpisany J. N. Niemcewicz.

Czartor. — Kijows. — Ossol.

**BAUDOUIIN Gabryel Piotr** (1689 † 10 Lutego 1768) i Konarski Stanisław. Informacya o loteryi za przywilejem J. Kr. Mości Pana Naszego Miłościwego w Warszawie erygowaney na dokonczenie tamże szkoły kawalerskiej y szpitala generalnego na ubogie dzieci. 1748. w 4ce, k. 14.

Podpisani G. P. Baudoin, congr. mission.; Stan. Konarski, exprovincialis Schol. Piar. Chreptow.

— Nachricht von der im Kurfürstenthum Sachsen angestellten Loterie.

Dalej po polsku:

Informacya o zupełnie odmienionym sposobie Loteryi, erygowaney za przywilejem J. Kr. Mei Pana Naszego Miłościwego datowanym w Dreźnie dnia VIII Kwietnia Roku 1748.

na pomoc dwom fundacyom w Warszawie Szkoły Kawalerskiej, y domu na ubogie dzieci; którą publico podają Xiądz Stanisław Konarski Scholarum Piarum Ex-Prowineyal y Xiądz Bodue Congreg. Missi: dyrektorowie nowym sposobem przez nich uczynioney loteryi. W Warszawie, 1748, w 4ce, kart. 8. (po pols. i po niem.).

Warsz. Uniw.

**BAUDOUIIN Jan de Courtenay.** Dzie-dzie komedya w pięciu aktach przetłomaczona przez Jana Baudouin. Y pierwszy raz grana w przytomności JKMei. W Warszawie. W drukarni Piotr Dufour. MDCCCLXXVII. (1777). w 8ce, str. 128.

Dedykacya: Do łaskawego publicum. Powiada w niej tłumacz, że „to jest nie mała nayspierwsza praca moia.“

Czartor. — Dzikow. — Jagiell. — Zielińs.

— Pieśń na pochwałę Jana Sobieskiego Krola Polskiego z okoliczności wystawionego mu posągu pr. y obchodzie rocznicy zwycięztwa pod Wiedniem nad Turkami odniesionego. Dnia 14 września 1788. Na notę piosnki w Figaro [Na końcu:] W Warszawie w drukarni uprzywileiowaney Michała Grölla (1788) w 8ce, k. 2.

Jagiell. — Krasinś.

— Baudouin de Courtenai Jan skarży się przed sądem sejmowym za arestowanie siebie, na udanie niewinnego Samulowicza. folio, kart 2, arkusz załamany.

— Obacz: Anseume (Dwóch strzelców 1781) — Audinot (Bednarz) — Falbair K. J. (Dwaj skąpcy 1782, Fabrykant 1787) — Favart K. S. (Wieszczka 1783) — Garrik (Awan-turki) — Molière (Maż, Skapiec 1778, Świętoszek 1777, Mieszczanin 1782) — Picard (Stary aktor) — Planard (Drabinka) — Rousseau J. J. (Pigmalion) — Regnard (Powrót, Roztargniony 1778, Demokryt 1775) — Sedaine (Raul Sinobrody) — Sliwicki P. Hyac. (Opisanie 1768) — Ustanowienie względem praw (1775).

Bentk. I. 332, 543, II 467. — Dzienn. Wi-  
leńs. 1823. I. 362.

**Bauer** in Liefland ob. Geschichte (1786).

(**Bauer Casp.**) Herbstinische Bauer-Kranckheit und darzu remedirendes Recept welcher bey ehlicher Verbindung dess edlen, ehrenvesten, gross-achtbaren und hochgelehrten Herrn Caspari Baueri, der Welt-Weissheit und Artzney Doctoris und Practici zu Rawitz, als Herren Bräutigams und dessen hertzgeliebten Jungfrau Braut der viel-ehr- und wol-tugendbegabten Jungfrauen Anna gebornen Herbstin, den 8. October als war der Tag Charitas dess 1669-sten Jahres, auss etlichen entfernten Orten verschrieben und überschicket worden von innigstgeliebten Hertzens-Freunden. Breslau, in der Baumannischen Erben Druckerey, druckts Johann Christoph Jacob, Factor. (1669). w 4ce, k. 2.

Wiersze łacińskie. i niem.

Wrocławsk.

— Wol-meinende Worte: Krafft derer bey dess edlen, wol-ehren-vesten, gross-achtbarn und hoch-gelahrten Hn. Caspar Bauern, Philosoph. et Medic. Doctoris, als Bräutigams, und der viel-ehr- auch tugend-begabten Jungfrauen Anna, dess weiland ehren-vesten Herrn George Herbstin, vornehmen Bürger in Zduny eheleiblichen Jugfrau Tochter, als Braut, hochzeitlichen Ehren-Fest, den 8. Octobris, jetzigen 1669-sten Jahres daselbst in Zduny gefeyert in Ihrer Abwesenheit als anwesend erscheinen sollen und wollen ein Paar nicht unbekante Freunde. Breslau, in der Baumannischen Erben Druckerey druckts Johann Christoph Jacob, Factor. folio, k. 2.

Dwa wiersze niemieckie.

Wrocławsk.

— Omina fausta verba sollemnia, quibus nuptiale festum, viri nobilis, experti, docti, magni Domini Caspari Baueri, Philosoph. et Medic. Doctoris, Practici Ravicensis; cum virgine virtutum ornamentis decorata Anna Herbstin, viri spectatissimi Dn. Georgii Herbstii civis Zdunensium primarii relicta filia, d. 8. Octobris, Anno 1669. CLXIX. Zdunii celebratum prosequuntur amici.

Vratislaviae, in haeredum Baumannianorum typographia exprimebat Joh. Christoph. Jacobi, Factor. w 4ce, 2 k.

Wiersze łacińskie.

Wrocławsk.

— ob. Döhring C. (1670).

**BAUER Johan Gottlieb** (Zduna Polonus). Als der Christian Jeremias Hanecke von Zduny aus Polen auff der Universität Wittenberg Anno MDCCXII. den XXX. April die Doctor-Würde erhielt, wolte Ihm gratuliren. Leipzig, gedruckt mit Tietzischen Schriften. fol. 2 karty.

Wrocławsk.

— Das Widerspiel der Liebe, Stellete durch das im heissem Sommer erloschne und in kaltem Winter sich wieder eingefundene Liebes-Feuer, bey dem Schilling-Kapustischen Hochzeit-Feste, so den 28. Februarii des 1707. Jahres, in Zduny... vollzogen wurde. Bresslau, in der Baumannischen Erben-Buchdruckerey, druckts Johann Jancke, Factor. fol. 2 karty.

Wrocławsk.

— ob. Hanecke (Abitum juvenis 1707).

**Bauer Karol Franc.** ob. Neifeld E. J. (Primitiae 1750).

**BAUER Policrat.** Das von seinem Herten getrennte güldene Band bey Beerdigung der Fürstin Sophiä Amaliä in Liefland, zu Curland und Semgallen Herzogin dem Herrn Friedrich Casimir Herzogen in einer Grab-Schrift vorgestellt. Mitau, 1689. folio.

Peters. publ.

**Baugedanken** ob. Heerman J. (1642).

**Baugert** ob. Arnold (1657).

**BAUHINUS Kasper Basilien.** (1560 † 5 Grudnia. 1624). Anatomes Caspari Bavhini Basil. medici et profess. ordina. Liber primus, externarum humani corporis partium appellationes ex antiquitate depromptas, earum descriptiones, explicationem accuratam et vsum, continens. Et liber secundus, partium similarium spermaticarum tractationem per quatuor causas, ex Hippocrat. Platon. Aristot. Galeni et recentiorum classicorum doctrina, proponit: multaq; nova inuenta exhibet. Cum duplici indice,

altero caput in principio, altero rerum in fine locupletiss. Cum gratia et privilegio Caes. Majest. Basileae, per Sebastianum Henrici petri. w See. Tom I. ma kart 8, str. 151 i str. 7 indexu; Tom II. ma k. 12, str. 536 i k. 12 indexu. — [Na przedostatniej stronie drugiego tomu:] Basileae, per Sebastianum Henrici petri: Anno clā 15 XCVII. Mense Martio.

Dedykacya Georgio Nicol. Radivilo Nicolai F. (ilio) duci in Dubienki et Bierzo: palatyni Nowograd capit. Moseriscensi et Joanni Radivilo Christophori F. (ilio) palatyni Vlnensi; datow. Athacis Helvetiorum, XI Kal. Februarij. . . clō 15 IIII.

Dedykacya ma kart 2. W niej mówi, że bywali pilnie obecni sekeyom trupów męskich codziennie po cztery godzin, że są wydoskonaleni w filozofii naturalnej (zatem i anatomii) tudzież metafizyce, i odbywali colloquium z Bauhinem.

Egzemp. Uniw. Warszaws. ma z tejże daty tenże tytuł, tylko przy Pars prima po continens, ma: Editio tertia. Zaś przy Pars. II. po exhibit, ma: Editio altera. — Cudość w See, k. 8, str. 536, k. 14. 11 i do str. 146 (reszty brak).

Wierzbows. Bibliogr. I. N. 637.

Ossol. — Warsz. Uniw. — Jagiell

— De corporis humani partibus externis tractatus, haecenus non editus. Basileae, ex officina episcopiana. MDXII (1588). w See, k. ulb. 8 i str. 64.

Del.: Stanisław comiti Orstorogano, Kosminieciano domino G. Bauhinus. Basileae, cal. Februar. 1588.

Jagiell. — Ossol.

— ob. Pynusius Daniel (De cerebro 1586) — Struthius Josephus (Ars sphygmica 1602).

(Baumann Casp.) Prosint Caspari Baumanno jun. sponso et Catharinae Heinziae, sponsae, Lesnae Pol. d. 13. August. Anno 1647. celebrandae nuptiae. Lesnae, literis Funecianis. (1647). w 4ce, kart 6. Wrocławs.

**BAUMANN Gotfrid Christian** Die frohe Gewissheit eines andern Lebens, eine Rede am Feste der Auferstehung Jesu Christi, welches zugleich als ein Dankfest für die durch Sr. Königl. Maj. von Polen Stanislaus Augustus, und durch die Durchl. Stände der Republik dem Bürgerstande gnädigst erteilten Freiheiten und Rechte von der

Evangelisch-Reformirten Gemeinde zu Warschau gefeiert wurde, gehalten von Gottfried Christian Baumann. Warschau, gedruckt bey Michael Gröll, königl. Hof-Buchhändler, 1791. w 4ce, str. 18.

— Ueber unchristlichen Religions-eifer, eine Rede am Sontage exaudi in einer christlichen Versammlung gehalten von G. C. Baumann. Warschau, gedruckt bey Michael Gröll, königl. Hofbuchd. 1791. w 12ce, stron 28.

Akad. — Krasinś.

— Rede bey dem Sarge des Herrn Johann Salomo Musonius wohlverdienten Predigers der Evangelisch-Reformirten Gemeinde zu Warschau, gehalten den 7 November 1790. und zum Besten der Armen dem Druk übergeben von G. C. Baumann. Warschau, gedruckt bey Michael Gröll königl. Hof-Buchhändler (1791). w 4ce, str. 12.

Akad.

**BAUMANN Johann.** Ehren-Satz über die treffliche Victori, bey Entsetzung der Stadt Wienn. In teutschen Reimen verfasst. Jauer, gedruckt bey Christian Oken (1683). — Jo! Victoria Kron Pohlen deinen Namen — Deine Muth, dein Tapferkeit, dein That beisammen — Oestreich wird preisen stets, das dir sich gibt bekannt — Zu bleiben ewig dich in gleicher Treu verwandt. — w 4ce, str. 8.

**BAUMANN Budownicki Jan.** Equestris, sive de arte equitandi libri duo. Craeviae, in officina Francisci Caesarij Anno Domini 1640. w 4ce, kart 32.

Branic. — Czartor. — Ossol.

**Baume (de la)** ob. La Vallière Ludwika (Reflexye 1685, 1730, Affekty 1750, Uwaga 1743).

**BAUMEISTER Christian.** Sławnych gorlikeych ucziliz uprawitelia nastawlenia lubomodrija nrawouczytelnaho soderzaszezaia lubomodrie praktyczeskoe wscobszeze Prawo jestestwennoe ietiku i politiku, iz latinskaho na rossyiskiy iazyk perewedennija ot Petra Lodia w Uniwersytetie Lwowskom lubomodrija umozritelnaho, i dejstwitelnaho kesarsko-carskaho narodnaho professora.

W Lwowie, typom cerkwi Chrana Stauropiegii (1795). w 8ce, k. 7, str. 438 i k. 7.

Ded. Jędrzejowi Baczyńskiemu bisk. Mukacz. Jagiell. — Ossol.

**(Baumgardt Andreas).** Vota metrica in honorem nuptiarum, quarum officium Andreas Baumgardt cum Dorothea Kruger celebravit 1649 scripta a doctentibus in gymn. Thorun. Excudebat Michael Karnall. w 4ce, ark. D<sub>3</sub>.

Czartor.

**BAUMGARDT Georg.** Ehren-Gedicht auf den hochzeit. Freuden-Tag des H. Lukas von der Linde mit der Rachel Schützavin von... 1657. w 4ce, k. 4.

Czartor.

— Geistliche Parnassische Brunsquelle auf das hundert-jährige Jubelfest dieser Stadt Dantzig. Dantzig, 1658. w 4ce.

**Baumgart Jacobus Jord.** ob. Jaenichius Petrus (Ad benevole audiendam orationem 1718).

**Baumgarten Andrzej** († w Bordeaux 1676) [syn Andrzeja, burgrabiego króla polsk. i Doroty Krüger] ob. König Ernest (Oratio 1676).

**BAUMGARTEN Antoni,** Torunianin. Quod Deus bene vertat. Theses politicae, de majestate principis limitata, praeside M. Johanne Sartorio, gymnasii Thor. P. P. ad ventilandum proponit Antonius Baumgarten Thorunensis. A. O. R. 1686. w 4ce, kart nlb. 2.

Bandtkie II. 163.

Ossol.

— Vota nuptiis a Joanne Austen et Elisabetha celebrandis... consecrata ab Antonio Baumgarten Thor. Exscriptis typis Michael Karnall (1652). w 4ce, str. 8. (wiersze niem. i łac.).

**(Baumgarten A.)** Applausus quo nuptias Dni Antonii Baumgarten cum Elisabetha Rechelvitiana prosequuntur amici Anno MDCLXIV Typis exscriptis Michael Karnall, 1664. w 4ce, str. 4 (wiersz łac. i niem.).

— Schuldige Freud- und Ehr-Bezeugung welche, auff den hochzeitlichen Ehren-Tag des Antonius Baumgarten und Elisabeth Rechelwitzen abstatten wollen etliche Verwandten.

Thorn, gedruckt durch Michael Karnall, 1654. w 4ce, str. 8. (wiersze łac. i niem).

**(Baumgarten C.)** Trostes Erneuerung womit die durch tödtlichen Hintritt Ihres andern Töchterleins Catharina, herzlich betriebten Eltern... Baumgarten... aufzurichten trachtet M. I. E. Thorn, gedruckt durch Michael Karnall, 1664. w 4ce.

**(Baumgarten Dan.)** Acclamatio votiva in honorem nuptiarum viri Danielis Baumgart nec non Agnetae Austen anno M. DC. LX. facta ab utriusque sponsorum bene cupientibus. Thurunii (sic) excudebat Michael Karnall (1660). w 4ce, str. 4.

— Wolmeinendes Hochzeit Geschenke. Auf des Daniel Baumgartens mit Agnetha Austen hochzeitlichen Ehren Tag gehalten 1660. überreicht von N. N. Thorn, gedruckt durch Michael Karnall (1660). w 4ce, str. 4 (wiersz niem.)

— Schuldige Reime bey Heyrath derer Daniel Baumgartens und Agnethä Austenin 1660 aufgesetzt von guten Freunden. Thorn, gedruckt durch Michael Karnall (1660). w 4ce, str. 8 (wiersz niem.).

**Baumgarten Dorothea** ob. Sanftleben Georg.

**Baum-Garten** in grossem Druck: Darinnen überaus kräftige nützliche und anmuthige Morgen- und Abend- Mess- und Vesper- Beichte. Braunsberg, 1749. w 8ce.

— oder geistliches Gebetbuch, allen christgläubigen Seelen sehr nützlich, meistens aus göttl. heil. Schrift und heil. Vätern gezogen. Warschau, M. Grel, 1763. w 8ce.

**Baumgarten Walenty** Soecynian z Memla, rektor szkoły w Lusławicach († około 1674). Antitritheia seu dissertatio vulgatae opinioni de tribus Elohim hoc est Diis de tribus personis, quarum quaelibet est summus Deus, opposita.

Sandius Bibl. antitrinitar. str. 144. — Joher Lexic. I. 867.

**BAUMHAUER M. P.** Planmäßige kurze Geschichte der Dissidenten in Religionssachen v. 8 Jahrh. bis auf die neuern Pohlischen Unruhen. Nebst histor. und diplomat. Nachrichten von Chr. Baumbauer. Frankfurt und Leipzig, 1768. w 4ce.

**BAUR Stanisław**, Soc. J. (ur. 1733). Podziękowanie Panu Bogu za szczęśliwe na królestwo polskie obranie Nayaśniewy. Stanisława Augusta króla polskiego Pana naszego miłościwego podczas uroczystey na ten koniec wotywy w archikatedrze lwowskiey, kazaniem mianym przez Stanisława Baura S. J. oświadczone. Roku Pańskiego 1764, dnia 9 Października. w 8ce, str. 24.

Dzików. — Ossol.

**BAURANS P.** (ur. 1710 † 1764). Sługa pani, opera we dwóch aktach z fr. przetłómaczona i na teatrum warszawskim reprezentowana. Warszawa, w druk. P. Dufour dr. J. K. M. i Rzeczp. 1780. w 8ce, str. 42.

Czartor. — Kijow.

**BAUSIUS Daniel.** De Judaeorum superstitione circa Tekufa praeside M. Georgio Wendio, gymn. Thorvnensis r. et p. p. disputabit Daniel Bausius, Leoburg. Pomer. opponent Godofredus Schildius, Löwin. Siles. et Jacobus Schmidius, Swerinens. Pol. A. D. Febr. A. O. R. M. DCCIV. (1704) H. L. Q. S. Thorunii, ex officina nobiliss. senatus et gymnasi. B. w. r. (1704). w 4ce, kart 6.

Czartor. — Jagiell.

**Bautschner Franciscus Ant.** obacz: Grymecki Jan (Gratulationes 1688) — Kudaszewicz Andr. (Sol 1688).

**Bawery** ob. Bower.

**(Bawr).** Extract Skriffuelse udaff Dantzig, Lübeck oe Medelfart udi Fyn, den 2. 6. 13. oe 16. Februarij. Sampt Fortegnelse paa de fangne Suenske Officerer, som General Major Bawr udi den Befestning Glyckstadt haffuer indbragt, den 20. Januarij i naerrende Aar 1644. w 4ce, 4 stron.

**Baxter Gliceryusz** ob. Bakster.

**Bayer Jan Ferd.** Disputatio de ecclesia ob. Maukisch Joan. (1661).

**BAYER Teof. Siegfried**, Regiomont. Commentarius de nummis Romanis in agro Prussico repertis. Lipsiae, 1722. w 4ce, 9 ark. z ryc.

Gelahrt. Preussen I 155.

— De nummo Rhodio in agro Sambiensi reperto dissertatio, in qua simul quaedam de nummis Romanis in agro repertis retractantur. Regiomonti, 1723. w 4ce, str. 24 z ryc.

Ossol.

**Bayer** ob. Bajer.

**Baykowski** ob. Bajkowski.

**BAYLE Piotr.** (1647 † 28 Wrześń. 1706.) Reponse aux questions d'un provincial. Rotterdam, 1704 — 1707. Tomów pięć.

W tomie I.: Chap. IV. Prophetie concern. le Roi de Pologne. W tomie IV.: Chap. I. Si ce qui été dit ci-dessus du père du Card. Radzieiowski est veritable. Faits concern. ces deux Seigneurs Polonais. Chap. II. Remarques s. la conduite du Card. Radzieiowski. Chap. III. D'Anne Jagellon, Reine de Pologne au XVI. siècle. Chap. IV. De Marie Lonise de Gonzague, Reine de Pologne au XVII. siècle.

Katal. księgars.

**(Baylon Paschalis, Bailon)** z Villa Real (1540 † 1592). Sposób krótkiego nabożeństwa do świętego Paschalisa Baylona Zakonu Braci mniejszey S. Franciszka scisleyszey observantii Reformatów, Prowincyi Hiszpańskich Brata... Z dozwoleń Starszych. W Krakowie, w drukarni Mikołaja Alexandra Schedla J. Kr. M. Ordynar. typogr. R. P. 1704. w 12ce, str. 63.

Ossol.

**BAYLY Ludwik X.** († 17 Styecz. 1632) Praxis pietatis, to jest: O cwičení se w pobożności prawé, książka miłostná kterakby křest. člověk w prawé a spásitedlné známosti jak boha tak i sebe samého platně prospiwati, a żywot svůj w bázni boží dobře spořádaje, potěšené w svědomí pokojněm stráwiti, i naposledy jej po dokonání blahoslawene zawřiti mohł. [Część I. w Lesznie 1630. Cz. II. r. 1631]. w 8ce.

Przełożył na czeskie Jan Amos Komeniusz.

— Toż, t. 1940. [Dodane:] Wzdychání nábožná, t. j. krátké rytymowni modlitbičky; z knížky o následování



Kr. p. wybrani kauskowé; regule żywota křestanského kaźdodenni; modlitba za čistotu srdce.

— Toź, r. 1641. w 8ce.

— Toź, wyd. czwarte, w Amsterdamie u Paszkowskiego, 1661. w 12ce.

— Toź, r. 1674. w 12ce.

— Toź. Berlin u Krzyszt. Ludw. Kunsta, 1754. w 12ce, str. XXII i 540. Wydał J. T. Elsner (z dodatkami).

— Toź. Berlin, 1782. w 12ce.

— Toź, w Pradze u Schönfelda, 1786. w 8ce.

— Praxis Pietatis. Cwiczenie się poboźności. W którym się podaje nauką chrześciańskiemu człowiekowi, iako ma czas życia swojego przeprowadzić, chcąc się upodobać Bogu, y koniec szczęśliwy pielgrzymowania swego, żywot wieczny otrzymać. Przez poboźnego y wielbnego w Bogu X. Ludwika Bayly, S. Theol. Doktora, Biskupa Bångotskiego w Angliey spisane, y iuź dla znamienitego pożytku trzydzieści rązow przedrukowane. A teraz świeźo z niemieckiego na polskie przełożone a nakładem y kosztem Jey M. Pániey Krystyny Niemśćianki A. Zyżemskiej Choraźnyney Mozyrskiej w druk podane. W Lubezu Roku Pánskiego 1632. w 8ce, k. nlb. 16, str. 858 i 4 karty.

Dedykacya: Niemśćiance. Na końcu dedykacyi podpis: X. B. L.

Jocher 5584 a.

Birgel — Czartor. — Dzików — Giejsztor — Ossol. — Wileńs. ewangiel. — Wileńska publ.

— Praxis pietatis to jest cwiczenia się w poboźności, w którym się podaje nauka chrześciańskiemu człowiekowi, jako ma czas życia swojego prowadzić chcąc się upodobać Bogu, przez X. Ludwika Bayly... spisane a teraz powtóre w polskim jezyku wydane. W Toruniu, druk. Michał Karnal, 1647. w 12ce, str. 7 i 949.

Kraśniń. — Warsz. Uniw.

— Toź.... jako ma czas życia swojego prowadzić.... [dalej jak w edycyi z r. 1632....] żywot wieczny otrzymać przez ...[jak w ed. 1632].. przedrukowane. Teraz znowu według kościoła zborowego

wydane. W Gdańsku, z nakładem Ern. Möllera Bibliop. Anno 1655.

Tytuł ten podaje w rękopisie Juszyński lecz Jocher go przekreślił i do druku nie dał. Miał więc wątpliwości co do daty. Jocher III. 173 pisze, że na egzemplarzu w Zborze Ewangel. jest pisany wiersz Tomasza Wolana, iż to dzieło, jego pra prababka przed stu' laty wydała, a on egzemplarz kupił w Królewcu (zatem r. 1732) i swej Kasience podarował.

— Tenże tytuł.... Teraz znowu wydane we Gdańsku. Przedają się u Samuela Andres. Anno 1686. w 8ce, kart 16, str. 858 i k. 4.

Na str. 498 jest wzmianka o pożarze miasta Wilna.

Jocher 5584 b.

**BAYSTRUP Piotr.** Articuli de notitia Dei revelata in genere, analysis et apodixis, h. e. Definitia notitiae Dei revelatae Konigiana, succincte resoluta, et dicto Biblico gemino, eoque praecipuo, tum V<sup>is</sup>, tum N<sup>t</sup>, scil. Esai. LIII 11. et Joh. XVII. 3 descripto, comprobata, exindeque per singulas partes e-ruta in Gymnasio Thoruniensi lectionis ordinariae loco hactenus proposita, nunc autem publicae ventilationi in Auditorio Maximo a. d. XVI. Iun. A. C. M. DC. XXCVIII (1689) instituendae exposita praeside Paulo Hofmanno SS. Theol. D. et prof. p. ecclesiarum *γνησίου* evangelicarum, quae sunt Thorunii, seniore, templi Mariani pastore dictique gymn. rectore et c. et respondente P. Baystrup Dantiscano Thorunii, imprimbat Christianus Bekk Gymn. typogr. w 4ce, sig. C<sub>2</sub>.

Czartor. — Wrocławsk.

**Baź D.** ob. Smigurzt (na zmartwychwstanie 1627).

**BAZANOWICZ Jan**, scholastyk archikatedralny krakowski. Relacia krótka naleźienia ciał świątych Syxtusa i Krystyny. B. w. m. 1610.

Wierszem.

Maciejow. Piśmienn. III. 560.

— Relacia krótka naleźienia ciał świątych męczenników rzymskich: Syxtusa y Chrystyny panny y przeniesienia ich z Rzymu do Polski: które około trzynastu set lat, po ich, dla wiary chrześciańskiej, zamordowaniu są nale-

zione w Rzymie roku pańskiego 1606. miesiąca Września w pieczarach podziemnego cmentarza, który świętego Sebastiana y Kalixta zowią, w grobiech aż do tego czasu nienaruszonych, z napisami y znaki męczeństwa ich, przez Jana Bazanowicza S. A. K. wydana. W Krakowie roku pańskiego 1612. w 4ce, kart nlb. 6.

Na odwr. str. tytułu jest napis łaciński na tablicy w kościele św. Barbary podczas przeniesienia ciał umieszczony. Na drugiej karcie po obu stronach drzeworyty: Ś. Syxtus z mieczem w ręku i pod tym dwa wiersze pol. — i S. Chrystyna leżąca na ziemi, i dwa wiersze pol. na pochwałę. Dalej opisuje sposób chowania ciał dawnych chrześcian rzymskich podczas przesładowania ich przez pogan. Dalej: o znalezieniu ciał tych św. męczenników i darowaniu ich OO. Jezuitom do Polski. Na dwóch ostatnich kartach wierszem polskim wyłożony: Wykład króciusięki emblemat co przedniejszych, które na żerdkach przed świętymi ciałą niesiono.

Porównaj: Tryumf albo opisanie.

Mac. Piśm. pol. III. 560. — Enc. Orgelb. II. 1063.

Akadem. — Warsz. Univ.

**Bazanowski Chryzostom** ob. Decisio (1838).

**BAZILOWICZ Joannicy.** Brevis notitia foundationis Theodori Koziłowicz pro religiosis Ruthenis in Munkacs. Cassovia, 1799. w 4ce.

**Bazsony Georgius** Episc. Varadiensis ob. Ratułowski Joannes (Quatuor-deni 1663).

**(Bazylewicz Soc. Jesu)** Portus meritorum et gloriae in avita porta Illustr. ac Reverendissimi Dom. D. Ludovici Caroli de Kozielsk Ogiński Dei et apostolicae sedis gratia Episcopi Smolenscensis Canonici Vilmensis praepositi etc. observatus atque inter fortunatissima pontificiae ad eandem Infulas inaugurationis solemnna e publico Palaemonii orbis voto inter gratulatorios applausus panegyrico stylo celebratus ab Univers. Academ. Vilmensi Soc. Jesu 1718. Vilnae, typis Acad. Soc. Jesu. (1718). folio, ark. G<sub>2</sub>.

Z ryc. herbu i dedyk.: In ducalem portam Antistitis Illustrissimi.

Warsz. Univ.

**BAZYLI I. Macedo** Car grecki (†886). Testament w Christie pobożnoho i sławnoho monarchi swieta Wasilia cesaria greckoho do syna swojeho już koronowanoho Lwa Filozofa (przekład Damiana Nalewajki).

Mieści się w: Lekarstwo na ospałyj umysł. Ostrog. 1607.

Wiszniews. Hist. lit. VIII. 461, 465. — Scharow N. 134.

**Bazyli Wielki** patryarcha obacz Basiliius.

**(Bazylianie).** Proźby JXX. Bazylianow Byteńskich z ogulnym nadmienieniem przyczyn a stađ konkluzyow w sprawie onychże z JWW. Józefem Judickim, strażnikiem Litt., Chomińskimi, woiewodami mścislawskimi i dalszemi, przez wzgląd na prawo sprawiedliwości wypadać powinnych B. r. i m. dr. (około 1790). folio, k. nlb. 3. Zieliński.

— Sprawa JXX. Bazylianów Byteńskich z JWW. IPP. Józefem Judyckim, strażnikiem W. X. L., oraz Xawerym i Zofią z Tyzenhauzow Chomińskimi, star. Pińskimi, Pawłem i Ludwiką z Tyzenhauzenow Grabowskimi generał-szefami pułku 5go woysk W. X. L., Ignacym Tyzenhauzem Sta possolskim successorami zesłego Tyzenhauza, podskarbiego nadwornego i dalszymi. B. r. (około r. 1790). i m. dr. folio, kart nlb. 4.

ob. Chomińscy—Judyccy.

Zieliński.

— Sprawa JXX. Bazylianów konwentu wileńskiego z J. W. Ciechanowieckim, generałem adjutantem woysk W. X. Lit. kawalerem orderu S. Stanisława i WW. Korsakami Udzialskimi. B. r. (1790) i m. dr. folio, kart nlb. 8.

Zieliński.

**Bazylianie** ob. Abramowicz Antoni (Sprawa 1781) — Brzostowey (Repozycya 1790) — Łopaciński Mikoł. (Powinszowanie 1776) — Obrona (1702) — Stanisław Aug. (Sereniss. 1784) — Zjawnienie stanu (b. r.)

Harasiewicz Annal. Eccles. 1862. str. 520—530. — Iwanowicz J. Ueber die Bedeutung der B. in Galiz. 1885.

**(Bazylianki wileńskie.)** Circa petita od panien Bazylianek wileń: qua Pań, a od J. P. Dziedziuli w Grodzie Oszm: zaczęty konczącego proceder. Przeciwno WW. JPP. Jankowskim dóbr Zaroyścia spólnym konaktorom krotka konkluzya. Sprawa y z niey oczewiste dowody. B. m. dr. i r. (w Wilnie, po roku 1780). folio, 2 kartki.

Notatka na egzempl.: W-ny Daszkiewicz P. Pod. Grodz. Jagiell.

— Sprawa J. panien Bazylianek wileńskich. Tylko qua Pań, a JP. Alexandra Dziedziuli ekonoma Daukszyckiego jus delationis utrzymującego z W J PP. Adamem komornikiem Oszmiańskim, Maciejem podczaszym Wędeńskim, Andrzejem regentem Grodz: Oszm: Jankowskimi, i Jozefem Zabłockim namiesnikiem Gro: Oszm: tudzież Jakubem Buryem jenerałem J. K. M. folio, kart 2.

Są to akta processowe z powodu zabicia Jerzego Hrebienia. — Na egzempl. notatka Krzywkowski (zapewne nazwisko adwokata tej sprawy). Jagiell.

— ob. Jankowski Maciej (Produkt na zarzut kryminału 1780).

**BAZYLIK Cypryan.** Historia o srogiem przesładowaniu Kościoła Bożego, w ktorej są wypisane sprawy onych męczenników, którzy począwszy od Wiklefa y Husa aż do tego nászego wieku, w niemieckiej ziemi, we Francyey, Anglii, Flandrii, we Włoskiej ziemi, w Hiszpánii, y w inszych ziemiach, prawdę Ewányeliy świętey krwią swą zápiczętowali. — Przydana iest ktemu historia o postanowieniu, y po tym rozsrozeniu kościołow cudzoziemskich w Londynie, nad którymi był prawdziwym á krześciańskim biskupem on świętey pamięci mąż, Jan Laski. Z łacińskiego ięzyka ná polski przelożona przez Cypryaná Bazylika. [Tytuł otoczony rycinami wystawiającymi męczeństwa i spalenie Gardinera, Husa, Hovera i Kranmera.] (Na końcu:) W Brześciu litewskim drukowano roku. 1567. dnia 17. Maia. folio, kart nlb. 6 i liczb. (czyli listów) 396, nlb. 10 i k 9 registru.

Łodyk.: Alb. Łaskiemu wojewodzie Sieradz. Podpis: w Brześciu Litewskim 16 Maja 1567. Cypryan Bazylik.

Cafe dzieło przerobione z Jana Crespina: *Actiones et monumenta martyrum.* Genevae, 1556, 1560. Oryginał francuski z r. 1554.

List 348 ma tytuł:

Historia o postanowieniu a po tym rozsrozeniu kościołow cudzoziemskich w Anglii, nad którymi był prawdziwym á prawie krześciańskim biskupem, on świętey pamięci mąż Jan Laski, a nawięcey o drogách dla tych kościołow podiętych, y co się in ná tych drogach przytrefiało, spisana przez Janá Vtenhowiusa Flandra z Gándawu.

Dedykacya: J. W. P. Pánu Albrychtowi Łaskiemu, wojewodzie sieradzkiemu etc. Podpis: w Brześciu 22 kwietnia 1567. Cypryan Bazylik. — Potem idzie: Do krześciańskiego czytelnika Jan Laski; dat. w Kaliszu 1558. — Poczem: Do krześc. czyt. Jan Vtenhowius, dat. w Krakowie 1559: — „Historia o postanowieniu“ dochodzi do karty 393; poczem (aż do str. 396): List do najáśniejszego Paná Krysteyerna krolá Duńskiego, podpisany: w Embdźie 11 grudnia 1553 Jan z Laská ręká własną.

Jocher 9762. — Maciejowski Piśmien. III. 236. — Wizerunki i roztrż. Poczet nowy XVIII. s. 142. — Wierzbowski I. 285.

Akad. — Branice. — Czarzec. — Czartor. — Dziłków — Jagiell. — Kórnice. — Ossol. — Synod Wileńs. — Szembek — Toruńs. — Warsz. Univ.

— O zacności herbu Warnia, a o wielkiej dzielności ludzi rycerskich w domu Panów Gnoińskich, którzy się piszą z Gnoynika. Historia przez Cypryaná Bazylika. W Krakowie, r. 1600. w 4cc.

Wiszn. VII. 523. — Juszyńs. II. 461.

— Varnia, Carmen gratulatorium. Cracoviae, 1609. w 4cc.

Jest to przekład powyższego dziełka: O zacności herbu Warnia.

Juszyńs. Dykc. T. 2. s. 461.

— ob. Barletius Mar. (Hist. o Kastrycie 1569) — Modrzewski Frycz (O poprawie 1577, 1770) — Callimach Filip (Historia Atyle 1574) — Falconius Thomas (1566) — Solitaryusz (Proteus 1564).

Chodyncki II. 122. — Juszyńs. II. 461. — Słowacki Euzeb. Dzieła II. 201. — Bałiński M. Pisma histor. III. 14. — Kra-

szewski Wilno IV. 309. — Bentkows. II. 477. — Bandtke Hist. dr. Kr. p. I. 57. — Wiszn. Hist. lit. VIII. 73—6, 155—6. — Maciej. Piśm. Dod. 402. T. III. 234—7. — Ossolińs. Wiad. IV. 99. — Świącki Hist. Pam. II. 440.

**BAZYLIK (Basilicus) Daniel.** D. O. M. F. Theses de beatitudiue, deq'ue virtutibus moralibus; quas ex quinque; libris prioribus Aristotelis Ethicorum Nicomachiorum, studio conquisitas; praeside viro doctissimo, Iacobo Zvingero, philosophiae ac medicinae doctore clarissimo; in inelyta Rauracorum academia, eum amplissimi collegij philosophici consensu, publicè in disquisitionem proponit, hora et loco consuetis. Da. Basilievs nob. Polonvs. Ad diem [dopisano: 4] Octobris. Basilaee, typis Conradi Waldkirchij. c1o 1o XCIX. (1599). w 4ce, kart nlb. 26. Dedyk. i wiersze kołcowe drukowane kursywą. Tytuł w ramkach.

Dedyk.: Johanni Szvyski, palatino brestensis succamerario etc. Christophoro Gnoienski de Gnoynik. Podpisany: D(aniel) Bazylik. Na karcie ostat. dwa wiersze: Prosfonesis Caspari Chrastovvski eq. pol., oraz: Ad evndem; podpisane V. L. C. — Z dedykacyi Sznijskiemu dowiadujemy się, że przez lat ośm pedagogował synowi jego Mikołajowi, a razem sam miał ułtawione kształcenie się. Tez podanych jest 220.

Jagiell.

— ob. Sowiński Petrus (Quaestiones 1600).

**Bazylika** ob. Elbing L. (Bazylika Assyska 1727).

— Świętey Bazyliki Laterancskiej odpusty kościołowi Kamienieckiemu nadane. We Lwowie, 1759. w 8ce.

Jocher 7821.

**Beantwoordinge** ob. Nicanor (1651).

**Beantwortung** der läst. Sendschrift ob. Mylius (1595).

— des offenen Sendbriefes ob. Tecno Joan. (1597).

— eines Schreibens auss Dantzic und derer daselbst spargirten und zum Druck beförderten unterschiedlichen Laster- und Lügenhaften Zeitungen. De Dato Königsberg den 18. April 1657. w 4ce, 4 k. nlb.

Czartor.

— der Reichs-Räthe dess Königreichs Polen ob. Reichs-Räthe (1656).

— des Elbingschen Passquil im Jahr 1656. ob. Elblag.

— eines preussischen Patrioten Interims-Beantwortung. 1657. ob. Fryderyk Wilhelm.

— und Wiederlegung einer aussgestreueten Missive, darüber der Autoris Namen mit folgenden Littern D. H. A. N. verzeichnet stehet, und dann einiger Einwüffe und Obiectionum wider das neue publicirte Wahrburgische Schreiben, dabey ein Kaiserl. Hand Schreiben — dtto Presburg den 25. Augusti dises 1659. Jahres, an den Churfürsten zu Maintz etc. etc. Woraus zu ersehen, dass J. Kaiserl. Majest. an Beforderung derer in Polen oder Preussen zwischen ihrer Kaiserl. Majest. Dero Hohen Confoederirten und Ihre Königl. Majest. zu Schweden ferscyenden Friedens-Tractaten an Ihro nichts ermangeln und erwiedern lassen, sondern die Verzögerung derselben einig und allein dem Könige in Schweden zuzuschreiben. Item warumb Ihr Kaiserl. Mayestät bewogen worden, in Schwedisch-Pommern den König fortzusetzen. Anno 1659. w 4ce, str. 64.

Branic. — Ossol.

— (Gründliche) obacz Nachricht (1727).

— (ausführl.) des Sendschreibens eines Reisenden, der sich jetzo in Danzig aufhält, welches kurz nach dem kundgemachten Mémoire raisonné, als dessen weitere Fortsetzung, zu Gunsten des berliner Hofes, wegen der Rechtfertigung des angefangenen gegenwärtigen Krieges gegen das Erzhaus Oesterreich u. des Betragens gegen das Churhaus Sachsen, unter dem Originaltitel: Lettre d'un voyageur actuellement à Danzig à un ami de Stralsund sur la guerre, qui vient de s'allumer dans l'empire, erschienen. Der vollständ. Beantwortung preussischer Schriften IV Stück. 1758, w 4ce. Kijows.

— (Abgelegte) verschiedener Gesandten an den König von Pohlen,

über die weltbekannte Theilung des Königreichs Pohlen. Warschau 1773. w 4cc.

Petersburgs.

— des Schreibens eines Edelmanns aus der Provinz an einen Mitbürger über die von einigen Deputirten der Dissidentischen Bürger-Gemeinden, gegen die Adelichen ihres Glaubens-Bekennnisses angebrachten Klagen. Aus dem francüsischen. B. w. m. dr. (po r. 1785). fol. str. 36.

Akad. — Krasinś. — Racyńś.

— ob. Fryderyk I. (Schreibung 1698) — Huyssen H. (des Pasquils 1706) — Sanden B. (der dubiorum 1695) — Thiele Joh. (Der Frage ob Krieg 1713).

**Beantwortunge** des off. Sendbriefes ob. Tecno J. (1597).

**Beatificatio** Vincentii a Paulo ob. Wincenty (Relatio actorum 1730).

— Simonis de Lipnica ob. Lipnica S. (1685).

**Beatis** manibus ob. Bojanowski Olbr. (1698).

**Beatitudo** ob. Biegaszewicz J. A. (Quaestio) — Borkowski Petrus (Disputatio 1596) — Leszczyński Rafał (1596).

**Beatyfikacya** ob. Wincenty a Paulo (1731).

**Beauchamps** Piotr Franc. Godard (1689 † 22 Marca 1761). Kochankowie ziednoczeni, komedia we trzech aktach z francuzkiego przetłomaczona. W Warszawie, u Piotra Dufour drukarza J. K. M*Ci* y Rzeczypospolitey. MDCCLXXIX. w 8cc, str. 116.

Czartor. — Jagiell. — Krasinś. — Zielińś.

**BEAUFILS** Wilhelm (1674 † 30. Grud. 1754). Krotkie zebranie życia błogosł. Joanny Franciszki Fremiot de Chantal Zakonu Panien od Nawiedz. P. Maryi nazwanych, Fundatorki z francuskiego na polski język przetłomaczone w R. P. 1752. (przez Tom. Chojnackiego Sch. Piar.) W Warszawie u Piarów w 8cc k. 8 i str. 151.

Joher 8477.

Czartor. — Warsz. Uniw.

**BEAUFORT** (R. P. D.) de Canilliae Cracovien praestationis lignorum. Super remissoria. Lunae 5. Julii 1751.—

[Na końcu:] Romae MDCCLI (1751). Ex typographia reverendae Camerae apostolicae. fol. k. 2.

W sprawie plebana z Zatora przeciw gminie Podolsze o dostarczanie drzewa.

Jagiell.

**BEAUHARNAIS, Mar. Anne Francoise Mouchard (Fanny)** (1738 † 1813.) — Heroizm tkliwości, do zabawy pożyteczney służące dzieło, hrabiny Beauharnais, na język oyczysty przełożył Józef Kajetan Skrzetuski. W Warszawie 1792. w 8cc, Cz. I. k. 3, str. 183. — Cześć II. k. 2. str. 187. — Cześć III. k. 2. str. 174. — Cześć IV. kart. 2. str. 144.

Czartor. — Jagiell. — Kijows. — Ossol.

**BEAUJEU** Mémoires du chevalier De Beaujeu contenant ses divers voyages tant en Pologne en Allemagne en Hongrie avec des Relations particulières des affaires de ces pays-la, depuis l'année MDCLXXIX (1679). Paris, chez Claude Barbin 1698. w 8cc, k. 5. str. 479.

Przeżdż.

— Toż: à Amsterdam, chez les Heritiers D. Antoine Schelte MDCC (1700.) w 12cc, k. 3, str. 496.

Akad. — Czartor. — Ossol.

Jestto dalszy ciąg dzieła: Les anecdotes de Pologne par Dalerac. — Mencke 407.

Wyjątki z jego pamiętników są umieszczone w piśmie p. t. Zbiernacz umysłowych rozrywek T. I. Kraków 1839, w 12cc 208 do 228. Także wyjątki z wydania 1698 r. są umieszczone przez L. Siemińskiego w Przyjacielu ludu 1843 Leszno, rok 15ty, str. 66—68 i 75—77.

**BEAUJOLIN.** Travels of two frenchmen through Germany etc. Russia and Poland in 1790—1792 (London) 1797, w 8cc.

**BEAU LIEU** Kazimierz (de) student poetyki w Kollegium Jezuitów w Warszawie. — Voces Lechiae applaudentis ad novas serenissimae prolis Regiae Cunas serenissimo et invictissimo Joanni III dei gratia Poloniarum Regi, Magno Duci Lithuaniae, Russiae, Prussiae, Mazoviae, Samogitiae, Livoniae, Kiioviae, Podoliae, Podlachiae, Smolensciae, Severiae, Czernihoviae, etc. Domino nostro elementissimo dedicatae per Casimirum de Beau Lieu auditorem poeseos in Collegio Varsaviensi Societatis Jesu

Anno 1680. Varsaviae, excudebat Carolus Schreiber. folio, 2 arkusze.

Na odwr. str. tytułu przypis prozą do króla Jana III., potem następują trzy ody łacińskie. — Dalej wiersz polski p. t. Nadzieja o meztwie y sławie najsławniejszego królewica.

Rodzina ta za Jana Kazimierza przypuszczona 1662 r. ustawą Sejmową do zaszczytu swobód rycerskich za usługi w umocnieniu i obronie twierdz w czasie wojen. Świącki. Hist. pam. I. 9 i 10 str.

Branic. — Zamojs.

**Beaumarchais (De) Barré Antoine** († 1756) Histoire de Pologne sous Auguste II. ob. Parthenay.

**BEAUMARCHAIS August Caron** (1732 † 19 Maja 1799). Cyrulik Sewilski albo ostrożność niepożyteczna. Komedya we czterech aktach pana de... z francuzkiego przetłumaczona y na teatrze warszawskim reprezentowana .... Audaces fortuna juvat. W Warszawie, w drukarni P. Dufour, drukarza J. K. Mei y Rzeczy Pospolitey. MDCCLXXX (1780). w 8ce, str. 137. [Teatr tom 20]. Tłumaczył Wichliński. — Na początku podano opis ubiorów aktorów.

Gazeta Warsz. 1780 N. 47. Jagiell.

— Dzień pusty albo wesele Figara Komedya w pięciu aktach pana de Beaumarchais po polsku przetłumaczona. — Przez wzgląd na dzieło ucieczne Pofolguycie rozumowi. — Piosnka krotofilna na końcu tej sztuki. W Warszawie R. 1786. w drukarni J. K. Mei. w 8ce, 232 str., na prozodzie kart 8 i na końcu 1 str. omyłek. [W Zbiorze Teatrów T. 20.]

Tłumacz tej komedji jest Mikołaj Wolski. — Graną była d. 8 Maja raz pierwszy we Wilnie. Dla Warszawy tłumaczył Fr. Zablocki lecz nie wydał. Później Osiński przerobił. W przedmowie pisze tłumacz że Almawiwe grał Bogusławski. Daje wskazówki jak kto ma być ubrany.

Czartor. — Jagiell. — Krasinś — Ossol. — Zielińś.

— Eugenia dramma w pięciu aktach prozą z francuzskiego na polski język wyłożona. W Warszawie, w drukarni P. Dufour. MDCCLXXVIII (1778). w 8ce, str. 120.

Czartor. — Jagiell. — Warsz. Uniw.

**Beaumont Ambassadeur** ob. Aitzema (Historie 1627).

**BEAUMONT de M.** Les adieux de de l'arbre de Cracovie. La Haye 1781. w 8ce, str. 7 (wiersz).

L'Arbe de Cracovie nie odnosi się do Krakowa, więc i rzecz sama jest całkiem obej.

Czartor.

**Beaumont Elie** ob. Elie de Beaumont.

**BEAUMONT x. Krzysztof** areybisk. paryski (1703 – 1781). List Jmci Xiędzia Krzysztofa de Beaumont Areybiskupa Paryskiego, pisany imieniem wszystkich Biskupow francuskich (których jest 120) dnia 18 Grudnia Roku 1773. do Oyca S. Klemensa XIV z Zakonu Franciszkańskiego, z okoliczności wydanego Breve kassuiacego Zakon Soc: Jesu. w 16ce, kart nłb. 8.

Jocher 9382.

— Toż samo. Bez osob. tyt. i bez w. m. i r. folio, kart 2 nłb.

Akad. — Czartor. — Jagiell.

**Beaumont (de) Menardus**, comes ob. Schmieden Joa. Ernest (Epistola 1652).

**Beaumont Simon** ob. Boot Abr. (1632).

**Beaumont Eon** Kar. G. L. A. T. — Essais politiques 1764 ob. Eon de Beaumont.

**Beaumont Maria Le Prince** ob. Le prince (Amerykanki. Listy. Magazyn).

**Beaune** ob. Chanollet Rob. (Henrici 1573).

**Beauplan Wilhelm Le Vasseur.** Beschreibung der Ukraine, der Krim, und deren Einwohner. Aus dem Französischen übersezt und nebst einem Anhang der die Ukraine, und die Budziackische Tatarey betrifft, und aus dem Tagebuche eines deutschen Prinzen, und eines Schwedischen Kavaliers gezogen worden, herausgegeben von Johann Wilhelm Moeller, D. d. A. Mit Kupfern. Breslau, bey Wilhelm Gottlieb Korn. 1780. w 8ce, k. 7, str. 236. i 1. tablica w 4ce.

W tej edycyi nie ma planu. Dodany Dziennik podróży Maksym. Eman. Würtenberga redakcyi Bardiliego. W przedmowie tłumacz mówi, że mapa Ukrainy, którą Tob. Kon. Lotter w Augsburgu wydał bez wyr. roku, jest rysowana według karty

Beauplana, lecz jest gorszą. Może ją przewyższy mapa którą Hetman Branicki polecił wygotować.

Jagiell. — Ossol. — Petersb. — Uniw. lwows.

— Description des contrées du Royaume de Pologne, contenuës depuis les confins de la Moscovie, jusques aux limites de la Transilvanie. Ensemble leur moeurs, façons de vivres (sic) et de faire la guerre. Par le sieur de Beauplan. Rouen 1640. w 4ce, k. 4 nlb. i str. 112.

Wyszło w 100. egzempl. W rzeczywistości wydane 1650. jak to stoi w przedmowie do edycyi drugiej. Czartor.

— Toż..... Transilvanie. Par le Sieur de Beauplan. A Roiten, chez Jacques Cailloué, tenant sa boutique dans la cour du Palais. M.DC.LI (1651). w 4ce, 4 k. nlb., str. 79.

Dediée á Jean Casimir roy de Pologne. Opis obejmuje województwo Braclawskie i Kijowskie. *Biographie Univers.* 1811 III. 651. wymienia edycye te: 1-a roku 1650, druga w Rouen u Cailloué 1660, mająca w 4ce str. 112, 3cia w Paryżu 1661 u Simona Le Sourd.

Czartor. — Petersb.

— Description d'Ukraine, qui sont plusieurs provinces du royaume de Pologne, contenues depuis les confins de la Moscovie, jusques aux limites de la Transilvanie. Ensemble leurs moeurs, façons de vivres [sic] et de faire la guerre. Par le Sieur..... Rouen, chez Jacques Cailloué dans la Cour du Palais. MDCLX (1660.) w 4ce, k. 4 str. nlb. 112.

Dedyk. Janowi Kazimierzowi Król. Pols.

Dodana jest karta geograficzna w 4 arkuszach, którey tytuł:

Carte d'Ukraine, contenant plusieurs provinces comprises entre les confins de Moscovie et les limites de Transilvanie. Dressée par G. d. V. Sieur de Beauplan Ingenieur et Capitaine de l'Artillerie du Serenissime Roy de Pologne.

Akad. — Czartor. — Kijows. — Petersb. — Przędz.

— Toż: edycya 2ga Jansona Wae-senberga.

Rastawiecki str. 102 i 104, podaje dwie edycye jedna podpisana: A Rouen chez Jacques Cailloué dans la cour du Palais. Ce vendent á Paris chez Jollian St. Jaque á la ville de Cologne. Tytuł umieszczony

pod herbem Polski, pomiędzy strojami ukraińskimi. Pawłkows.

— Nova totius regni Poloniae magnique ducatus Lithuaniae cum suis palatinatibus ac confiniis exacta delineatio, per G. le Vasseur de Beauplan S. R. M. architectum militarem et capitaneum. Amstelodami, apud Danckerum Danckerts, 1651. (na ark. mappa).

Rastawiecki Mappogr. str. 24.

— Toż samo. Bez w. r.

Rastawiecki pod Nr. 35.

— Tenże tytuł: Norimbergae, edd. Jakob. Sandrant (za Aug. II.) na arkuszu większym.

— Toż samo, format mniejszy, dołączona do Starowolskiego: Polonia. Wolfenbütel. 1656. w 4ce.

— Toż, przy temże dziele. Vratislaviae, Korn. 1733.

— Taż sama, skrócona, przy dziele Aug. Gudicani *Chrographia* 1657.

— Taż sama, u Kluvera Fil. w zbiorze map, na ark. małym.

— Taż u Kluwera Fil. *Introduc. in univers. geographiam*, Wolfenbüttel 1694. Amsterdam 1697 i 1729. w 4ce.

— Tabella totius Regni Poloniae M. D. L. cum suis palat. ac confiniis (według rysunku Beauplana). Dodana do Chwałkowskiego Mik. *Regni Pol. jus publicum*, 1684.

— *Delineatio specialis et accurata Ukrainae cum suis Palatinatibus ac districtibus Provinceysque adiacentibus bono publico erecta per Guilhelmmum Le Vasseur de Beauplan S. R. Mtis Poloniae et Sueciae architectum militarem et capitaneum, aeri vero incisa opera et studio Wilhelmi Hondy S. R. M. Poloniae et Sueciae chalcographi privilegiati. — Gedani anno Dom. 1650. folio, kart 8.*

Tytuł umieszczony osobno. Dla tego bywają arkusze bez tego tytułu. Na arkuszu: *Volhyniae pars* u spodu stoi: Guilhelms le Vasseur de Beauplan S. R. Mtis Chalcographus sculpsit. Cum privilegio S. R. Maj-tis in triginta annos. Gedani Anno MÜCL. Na arkuszach: *Czernichoviensis Volhyniae pars* są poniżej *Schalaë, millaria polonica, Signorum declaratio*. Obadwa objaśnienia otoczone są pięknymi miedzio-

rytami stojących polskich wojowników.  
Grupy po 8 i po 4 osób.

Branie. — Czartor. — Jagiell.

— Haute Volhynie ou Palatinat de Lusyc; tiré de la Grande Carte d'Ukraine du Sr. le Vasseur de Beauplan, par le Sr. Sanson d'Abbeville Geogr. Ord-re du Roy. A Paris. Chez Pierre Mariette. Rue St. Jacques, à l'Esperance. Aveq. privilège pour vingt ans. 1665. na arkuszu mniejszym.

Inne edycje ob. pod: Sanson (Basse Volhynie 1665. Haut Podolie 1665. Basse Podolie 1665. Russie Noire 1665).

Rastawiecki Mappogr. str. 105—106.

— Ukrainae pars quae Barclavia (tak) vulgo dicitur per G. le Vasseur de Beauplan S. R. Mts Poloniae architectum militare etc. Amstelodami ex offic. P. Mortier (na arkuszu).

Rastawiecki str. 107 N. 17.

— Toż. Amstelodami ex offic. J. Covens et C. Mortier (arkusz).

— Toż. Bez wyr. m. i roku (arkusz).

— Ukrainae pars, quae Kiovia palatinatus vulgo dicitur per — Joh. Blaeu exc. fol.

Rastaw. str. 108 N. 23.

— Toż. Amstelodami ex offic. P. Mortier.

— Toż. Amstelodami ex. offic. J. Covens et C. Mortier.

— Toż. Bez wyraź. miejsca i sztycharza (arkusz).

— Ukrainae pars, quae Podolia Palatinatus vulgo dicitur per — Amstelodami excud. P. Mortier (na arkuszu).

Rastawiecki str. 107 N. 18.

— Toż. Amstelodami apud J. Covens et C. Mortier.

— Toż. Bez wyr. miejs. i wydawcy (arkusz).

— Ukrainae pars quae Pokutia vulgo dicitur per Guil. le Vasseur de Beauplan S. R. M. Poloniae Archim militare etc. Bez wyr. miej. i sztych. fol. arkusz.

— Toż. Amstelodami exc. P. Mortier. fol. na arkuszu.

— Toż. Exc. J. Covens et C. Mortier. fol. na ark.

Beauplan miał wykonać ogólną mapę całej Polski p. t. Carte générale de la Pologne z wizerunkami ludzi, zwierząt, roślin i wielu rzadkich rzeczy, które kraj ten od innych odznaczają. Powierzył pracę swą Wilhelmowi Hondiusowi rytownikowi w Gdańsku. Ten zmarł zanim do wydania przystąpił. Wdowa jego wszystkie blaehy, które miała gotowe, na żądanie Jana Kazimierza króla, miała temuż odesłać. Co się atoli z niemi stało, nie wiadomo. Sobieszcz. w Encyklop. powszech. Orgelbr. III. str. 16. i 17.

John Churchill zamieścił przekład dzieła Beauplana w zbiorze: A collection of voyages and travels, some now first printed from original manuscripts, others translated out of foreign languages and now first published in English etc. in four volumes. London, 1704 fol. T. I. str. 573.

— ob. De Landschappen der Perceptize en Nogaize Tarters. 1707. — Mizler Wawrz. (Histor. Scriptores 1769 T. II. 49. Descriptio Ukrainae). — Starowski Szymon (Polonia 1656).

Biogr. Univ. Paris 1811 III. 650. — Bentk. II. d. II. 640. — Gołębiów. O dziejop. 179. — Siarcz. Obr. I. 34. — Engel Gesch. Ukraine. — Niemeew. Zbiór pamięt. III. 336—406. — Encykl Orgelbr. III. 239. 16—17. — Dubois Essai s. l'hist. 1778. — Przytęc. Ukrain. Sprawy 100—1. — Callier Spis map Tow. Pozn. str. 16.

**BEAUSOBRE Charles Louis** (1690 † 1753). St. Jatzko on a commentary, on a passage in the plea, made by the advocate, for the Jesuits a Thorn in which mention is made of this Polish saint. A translation from the original french of Mr..... London, printed for Reehard Stett, 1731. w 8cc, str. 48.

Czartor.

— ob. Jabłoński D. (Thorn affligée 1726).

**Beauveau de**, Oberlieutenant ob. Accord welchen Fürst (1659).

**BEAUVIEU (Du)**. Memoires (Voyage en Pologne). Amsterdam, 1700.

Zański Programma 71.

**BEBELIUS Baltazar** (1632—1686). Adversus praecoxistentiam animarum humanarum errorem Christophori Sandii et anonymi ejusdam, novorum Origenistarum, exercitatio theologica, auctore Baltasare Bebelio, SS. Theolog. Doct. et Profes. publico in Universit.



Argentoratensi. — Argentorati, apud Georgium Andream Dolhophium Anno 1675. w 8ce, k. 3, str. 188 i k. 5.

Jocher 3772. Ossol.

— David peccans et poenitens. Dantisci 1685. w 4ce.

Jocher 6230.

**BEBELIUS Henricus** (1470 † 1516).

In hoc libro continetur haec Bebeliana opuscula nova et adolescētiaē labores. Epistola ad Petrum Jacobi Arlunensem de laudibus, et auctoribus facetiarum. Libri facetiarum iucundissimi, atque fabulae admodum ridendae. Epistola ad Cancellarium de laudibus, et Philosophia veterum Germanorum. Prouerbia Germanica in latinitatem reducta. Mythologia, hoc est fabula contra hostem poetarum. Elegia in obitum Doctoris Henrici Starrenvuadel praeteritorum vaticinatoris. Elegia hecatosticha de institutione vitae Bebelij dum pestis Tubingae grassaretur. M.D.II. Elegia ad Apolloniam puellam pulcherrimam de meditatione venturae mortis, et senectutis. Ad Thomam Vuolphium iuniorem de laude doctorum, et poeticae. Egloga contra vituperatores poetarum. Epitaphium Cytharedi ad Ioannem Streler Vlmēsem Cantio vernacula. Laus Musicae. Apologia poetae de stirpe sua. Elegia Cimonis stulti, qui ex amore factus est prudentissimus. Nova et addita. Nouus Liber facetiarum. Prognosticon, seu practica vtilis et vera vsq. ad finem mundi. — Carmina de miseria humanae conditionis. De inuidia. De Baccho. Contra Simoniacos. De Philomela. Varia de rebus laetis, et iucundis. Haec oia per auctōrē correctā, cū quibusdā additionibus. — (Na końcu): Argentorati, denuo ex aedibus Matthiae Schürerij. Mense Augusto, Anno MDXIII (1514). w 4ce, ark. nlb. A—Z i a—c.

Ku końcowi książki wiersz: „Saphicum de laudibus Bacchi, omnium curarum medici, leticiaeque parentis, quod Cracoviae adolescentulus composui. — Na przedostatniój karcie: „Ex gymnasio Cracoviensi 1492 (czworowiersz): Ad Philomelam aviculan musicam. — Sarmata me vidit prima lusisse Camoena — Hoc praesens carmen,

principiumque fuit — Cum quaterent me febres sine fine trementem — Solamen dederit tunc Philomela mihi. — Na karcie czwartej jest Proverbium in Polonos. Na ark. a iij: H. Bebel, Matthiae Schurerio olim conphilosopho suo in academia Cracoviensi apud Sarmatas. Zresztą w dziele tem nic do nas odnoszącego się nie ma. Całe zapelnione fraszkami i facecjami prozą, często nader tłustemi, który to sposób pisania przedostał się do naszych autorów. Warto je zatem poznać i porównać. Noszą nadpis Facetiae Bebelianae. — Dalej zamieszcza Adagia Germanica. Śród Carmina jest Egloga contra vituperatores studiorum humanitatis, in qua disputat Eulogus cum Batto sophista.

Jagiell.

— ob. Corvinus Laurentius (Cosmographia 1496) — Pomponius Lactus (De romanorum magistr. 1507).

**Bebius Filip** ob. Rościszewski Wojc. (Oratio contra Volanum 1590).

**Bębnowski Rajmund** ob. Ochabowicz Albertus (Historia o ŚŚ. Męczennikach 1736).

**Becanus Martinus** ob. Beka Marcin.

**BECCARIA Hip. Maria.** Ordinationes pro reformatione Provinciae Poloniae factae in congregatione Lublini habita in principio mensis Februarii 1594 per reverend. P. F. Hippolitum Mariam Beccariam de Monteregali Sac. Theol. professore ac totius Ordinis Praedicatorum Magistrum Generalem. De RP. PP. inibi congregatorum consensu. Cracoviae, in officina Andreae Petricovii Anno Dni 1594. w 4ce, k. nlb. 8.

Ossol.

**BECCARIA Cesar Bonesana,** marquis de (urodz. w Medyolanie r. 1735, um. w list. 1793). O przestępstwach y karach wykład. Z francuskiego na język polski. (tłumacz Teod. Waga)... Adsit regula, peccatis quae poenas irroget aequas. Horat. Sat. III. L. I. W Brzegw roku 1772. w 8ce, k. 3, str. 256.

Branic. — Dzików — Jagiell. — Ossol. — Polkows. — Uniw. lwow. — Wileńs. — Zielńs.

**BECCARIA Jan Chrzyciel** S. P. (1716 † 1781). O elektryczności sztuczney y naturalney. X. Jana Beccaria Schol. Piarum Księgi dwie z włoskiego na polski język przez X. Bonifacego Jundziłła Ś. P. przełożone. W Wilnie

w drukarni J. K. M. y Rzpłtey u XX. Piarów 1786. w 8ce, kart 3, str. 509 i 1 strona.

Autor mówi, iż trzyma się teoryi Beniam. Franklina, i tę doświadczeniami utwierdza.

Żebrawski ma pod r. 1780 z Katal. księgarskiego. — Ciampi Bibliogr. Crit. I. 20. przekreśla nazwisko tłumacza na: Bonif. Humdeit.

Jagiell. — Kijows. — Ossol. — Wileńs.

**Beccenstenius** ob. Müller (1607).

**Becchius Jacobus** ob. Calundanus Christian (1621).

**BECCUS Joannes** (Veccus, Bekkos † r. 1298). Constantinopolitani Patriarchae Inscriptiones in sententias Sanctorum Patrum quas de processione spiritus sancti collegit, Petro Arcudio interprete. Cracoviae, in offic. typ. Lazari, 1603. w 4ce, str. 57.

Dedykacya do Stanisława Karnkowskiego, arcybisk. gnieźnieńskiego. Ossol.

**BECHAI.** Cad Hahemach (cadus farinae sive tractatus de ratione vitae, deque virtutibus et vitis a lege praescriptis, autore R. Bechai). Lublini, 1596. folio.

Jocher 8068.

**BECIUS Joannes** Belga Pastor Midelburgensis (ur. około 1622). Twýfelingen en Swarigheden over de Dryeenigheit voorgesteld aen JVK t'Zamen met de Oplossingen en Ontkospingen der selve door Jacobus Oldenburg.... beproeving en veder legging van de Oplossingen... door Joannes Becius... 1686. w 8ce, k. 7, str. 134.

Bock F. S. Historia 1774. Tom I. pag. II. s. 45. Warsz. Univ.

— Verantwoording voor de verdrukte Waerhey. Amsteldam. 1684. w 8ce.

**BECKE Samuel.** Unsterbliches Ehren-Gedächtniss Ulricae Eleonorae, der Schweden, Gothen und Wenden Königin etc. Reval, 1694. folio, ark. 11.

Recke Lexicon I. 84.

**BECKENSTEINIUS Laurentius.** Rerum Silesiacarum et cladium memorabilium succineta expositio. Wahrhaftige Beschreibung vornehmer Händele und Unfälle, so sich von Anfangs der Christenthumbs im Fürstenthum Ober- und Nieder-Schlesien, zu förderst als auch

angrenzenden Königreichen und Provinzien, als Böhmen, Polen, Littawen, Moscoviter etc. von Anno 960. bis zu der gegenwärtigen Zeit sich zugetragen, und wie Gott wunderbarlichen seiner Kirchen also Schutz gehalten: Mit Vergleichung der jetzigen Leuffte mit den dreyen grossen und schrecklichen Einfällen als der Tartaren Anno 1240. der Hussiten Böhme Anno 1418. und denn der Christen gross Niederlage vor Varna und Mähren Anno 1444. als 1522. vorlauffen. In vielen einstimmigen thun, alles mit sonderm Fleis colligirt gegen (?) andern Autoren revidirt, und aufs kürztze jedoch mit Umbstenden verfasst durch Laurentium Beckenstenium Historicum Elect. Sax. Gedruckt zu Leipzig, in Verlegung Henning Grossn. Buchh. Anno 1606. Na końcu: Typ. Berwaldin. w 4ce, str. 8, 79 i 1.

Ossol. — Petersb.

**BECKER Christian.** Pflicht-Schuldige Danckbarkeit, bey Abdanckung etlicher, so sich bischer der Fraustädtischen Schulen Information gebraucht, in dem von .... Herren M. Abraham Lindner öffentlich angestellten Actu in der Fraustädtischen Schulen den 12 Apr. Anno 1655. an Tag gegeben von Christoph Beckern von Freystadt auss Schlesien, durch ein von Ihm ausgearbeitetes und auswendig hergesagtes Deutsches Carmen. Gedruckt zur Pol. Lissa bey Wigand Funcken. w 4ce, kart 4.

Wrocław.

**BECKER (Beckher) Daniel** Dantiscanus, medicus Reg. Pol. (1594 † 18 Oct. 1653). Bedenken von einem Schwefelregen, so zu Liebstadt in Preussen gesehen worden.

— De cultivoro prussiaco observatio et curatio singularis decade positionum, varijs rariorum observationum historijs referatarum, illustrata et proposita a Daniele Beckero Dantiscano, Med. Lic. Prof. Prim. Sac. Reg. Maj. Archiatro et Reipubl. Cniphov. Physico Ordinario. Hippocr. libr. praeception. Hoc jurejurando affirmare audeam, Medicum ratione utentem alterum nunquam

invidiose calumniaturum; sic enim animi impotentiam prodeat. Regiomonti, typis Laurenti Segebadi M. DC. XXXVI (1636). w 4ce, k. nlb. 6, str. 79.

Jagiell.

— Disputationes de affectu hypochondriaco, de angina, de syncope, de palpitatione cordis, de paresi ex colica, de hermaphroditis et eunuchis, de glacie cruenta 1633. Regiomonti observata, de calido innato, de igne et aqua elementari, de draconibus, de sputo, de myrrha, de lacrymis, de phthisi, de pleuritide, de lethargo, de epilepsia, de convulsione, de phrenitide, de asthmate, de vertigine, de apoplexia, de partibus utriusque sexus generatione didicatis, de anima rationali, de suffusione de spiritibus vitalibus et animalibus, de affectibus soporosis, de melancholia, de peripneumonia, de tussi, de haemoptysi, de cardialgia, de dyssenteria, de podagra diaetae beneficio et curanda et praeservanda, de spasmo, de hydragogis, de pipere et opio, de therapia, de calculo, de temporibus morborum, de signis indicantibus semeioticis; de materia therapeutica, de febre terrena, de pilis et unguibus, de musculis.

Gasior. Hist. med. w Pol. II. str. 201 i 2, i 453.

— Dissertatio de pulmonibus. Heilberg.

— Haus-Apothek oder Beschreibung des Holunders oder Waholders.

— Medicus microcosmus seu spagyria microcosmi triplo auctior et correctior, exhibens medicinam corpore hominis tum vivo, tum extincto docte eruendam, scite praeparandam et dextre propinandam. Autore Daniele Beckhero, Dantisc. Medic. Licentiat. Professore publico in Acad. Regiom. et Physico Reipubl. Cniphov. Regiomont. ordinario. Cum indice continente medicamenta ad curandos morbos desumpta ex corpore humano tam vivo quam mortuo. Non solus labor, at vitam dat gratia viti. Lugduni Batavorum, ex officina Jacobi Marci. 1633. w 4ce, kart 8, str. 170. index kart 3.

Jagiell. — Ossol.

— Mikrokosmologias pars prima, continens infimi ventris anatomiam XII. disputationibus publice habitis delineatam, autore et praeside Daniele Beckhero, Dantisc. Med. licent. et Prof. publ. Physico Reipubl. Cneip. ordinario. (Regiomonti) typis Laurentij Segebadij. 1634. w 4ce, arkusz sygnow. A—Z, Aa—Dd, A—B.

Dedyk. Joh. Truchses de Wetzhausen.

Bibl. Platner Medica p. 148, r. 1619.

Jagiell.

— Observatio de unguento armario s. magnetica vulnerum curatione in Norimbergorum Theatro sympathetico variorum auctorum.

— Sententiae vulgaris de usu lienis Anasceve in Gymnasio Dantiscano subjecta. Praeside Joanne Olhafio, respondente Daniele Beckero Dantiscano. Gedani, 1615. w 4ce.

— ob. Meier Conr. (Eufemia 1640) — Misenta Celest. (Decani 1644).

Allgem. deutsche Biogr. Leipzig 1875. II. 236, zwie go Beckher i znaczy datę zgonu 14 Octobr. 1655. a to za Jöcherem. — Siarczyńs. Obraz I. 24. — Jöcher Gelehr. Lexic. I. 901. — Witte Diarium Biogr. 1688.

Dwóch jednocześnie było lekarzy tego imienia. Drugi (syn) Regiomontanus lekarz elektora Brandeburskiego umarł 3 lutego 1670 mając lat 43. Obudwóch tych prace lekarskie nasi bibliografowie mieszają. Trzeci (wnuk) także Daniel i lekarz żył od 1658—1691.

**BECKER Georg** Elbingensis. Orator extemporaneus 1655. (plagiat).

Jöcher Gel. Lex. I. 899.

— ob. Radau Michael S. J. (Orator 1655—1698).

**BECKER Hermann** (ur. w Lemsal, pastor w Rostocku). Livonia certis propositionibus comprehensa (disp. praeside Conr. Sam. Schurzfleisch). Vitembergae, 1700. w 4ce, kart 2.

— Livonia in nonnullis vitibus antiquis proposita. (Resp. Chrph. Bernh. Hase). Vitembergae, 1700. w 4ce, ark. 2.

— Livonia in sacris suis considerata. (Respond. Christ. Braunschwigio). Vitembergae, 1700. w 4ce, kart 8.

— Livonia Livonorum veterum natura, rempublica atque ritus. (Respond. Joh. Vict. Beator). Vittembergae, 1700. w 4cc, ark. 2.

— Livonia Livonorum veterum (Lettiorum) origines, sedes, anuum mensisque enarabit. (Respond. Chr. Hoffmann). Vittembergae, 1701. w 4cc.

— Livonia Livonorum veterum administrationem rei familiaris et statum sub Germanorum potestate exposuit. (Respond. Joann. Abr. Gressio). Vittembergae, 1702. w 4cc, ark. 2.

Gadebusch Abhandl. s. 263. — Recke und Napierski Lexic. I. 86. — Jöcher Gelehr. Lexic. I. 899.

(**Becker Johann**). Castrum doloris piis manibus viri.... Joannis Beckeri Gedano Borussi... Anni M.DC.LX.... a pullata Collegarum Camocna... erectum ac typis Michaelis Karnall expressum. Thorunii, 1660. w 4cc, str. 8. (wiersze łac. i niem.).

— ob. Schaeavius Henr. (Monumentum liter. 1661).

**Becker Joh. Gottl.** z Gdańska (ur. 24 Stycznia 1682 † 11 Stycz. 1747). Gründlicher Unterricht von der Computatione Graduum und Successione ab intestato, nebst Dan. Gralaths Erbfolge nach dem Preussischen, Lübschen, Culmischen und dem Adlichen Land-Rechte. Dantzig, 1728. w 8cc, ark. 11.

ob. Preussische Sammlung 1750. T. III. s. 36—42.

**BECKER J. N.** Versuch einer Geschichte der Hochmeister in Preussen seit Heinrich von Kniprode bis auf die Gründung des Erbherzogthums von J. N. Becker D. J. Berlin, 1798. w 8cc, str. 112. Univ. lwow.

**Becker Johann Sigismund** ob. Quecker Chr. (Den edlen Feldbau 1687).

**BECKER - Pistorius** [Rötger I] (um. w Lutym 1577). Epicedion pii et eruditi viri Dn. Jacobi Batti quondam superattendentis ecclesiae Rigensis in Livonia; cui obiter inserta est brevis commendatio urbis Rigae. Lubecae, 1548.

Por. Battus (Sylphium).

Syn jego Johannes Becker - Pistorius † 14 List. 1623. pozostawił rekopis: Collectanea über merkwürdige Vorfälle in Riga von 1599 bis 1623.

Recke u. Napiersky Lexic. I. 86, 7.

**Becker Matheus** ob. Söhner Frid. (Andenken 1659).

**BECKER Samuel.** Als der Wohl Gebohrne Ritter und Herr Herr George Otto von Nostitz, Herr auff Zedlitz, den 29 April des 1695 Jahres das Irdische mit dem Himmlischen selig verwechselte, und folgens die übrige Asche des abgelebten Cörpers, Crist-Adlichen Ceremonien nach, der väterlichen Grufft anvertrauet wurde, solte der in dem schmerzlichen Harn und bittersten Thränen hinterlassenen Fr. Wittib, und Hochbetrübtten Familie mit nachgesetzten Trost-Zeilen, aus hoher Observanz und treuer Condolenz unterthänig auffwarten Samuel Becker, SS. Th. St. Schlichtingsheim in Gross-Pohlen, druckts Johann Christoph Wild. folio, kart nlb. 3. Wroctaws.

— Als die vornehme Hoch-Adel. Nostitz- und Falkenhanische Vermählung den 21 Jun. des 1707 Jahres vollzogen wurde. In der Frey-Herrl. Stadt Schlichtingsheim, druckts Johann Christoph Wild. (1707). folio, 2 karty. Wroctaws.

— Den Preiss der siegenden Unsterblichkeit, zeigte in dem Exempel des Edlen, Ehrenvesten, und Wohlgelehrten Herrn M. Samuel Friedrich Suckers, bey der Evangelischen Schulen in Lissa wohlverordneten und treuflüssigen Conrectoris, als derselbe den 21 Mart. des 1699 Heil-Jahres das Vergängliche mit dem Unsterblichen selig verwechselte, und den 27 drauf dessen erblasseter Körper in ansehnlicher Versammlung der Erden anvertrauet wurde, umb die so wohl die hirüber in tieffes Leid versetzte Freundschaft möglichst auffzurichten, als gegen den nunehro seeligen seine erste und letzte Pflicht wehmüthig jedoch gehorsamt abzustatten, dero allerseits Leidtragenden verbundener Freund und Diner Samuel Becker, der Wohl-Adel. Jugend

in Zedlitz Informator. In der Frey-Herrl. Stadt Schlichtingsheim, druckts Johann Christoph Wild. folio, kart 4. Wrocławs.

**BECKER Samuel II.** Thorunensis.

Disputatio de sanitate hominis morbosa (sub praes. D. Ewaldt). Regiomonti, 1706. w 4ce, ark. 3.

Dedyk. Radzie m. Torunia i ojcę swemu Salomonowi.

— ob. Eisswagen Christ. (Utrum lapidis inscriptio 1703).

Centner Gofr. Geehrte Thorner. 1763. s. 54.

**BECKMANN Martinus** Borussus. Carmen de S. Joanne Baptista. Ad Serenissimum ac potentissimum principem et dominum dominum Sigismundum III. Dei gratia regem Poloniae, Russiae, Prussiae, Masoviae, Samogitiae, Kijoviae, Volhiniae, Podlachiae, Livoniae etc. etc. magni principatus Finlandiae etc. heredem etc. heroem omni virtutum choro illustrissimum. Scriptum a Martino Beckmanno S. R. M. protonotar. publ. Cracoviae, 1588. w 4ce, kart nłb. 8. Czartor.

— Carmen fynebre de inopinato, atque dolorifero obitu, Serenissimae, et illvstrissimae Principis, ac Dominae, Dominae Annae Avstriacae, Dei gratia Poloniae etc. etc. atque Sueciae Regnorum celeberrimae Reginae, ex hac misera et lugubri omnium malorum, et acerbarum lachrymarum ualle, in caelestem, et sanctam patriam, ad omnium beatorum consuetudinem, Warsouiae, decima die Februarij, Anno ab incarnatione Dni nostri Jesv Christi, salutis restauratae 1611C. placidę migrantis, scriptum a Martino Beckmanno protonot: publ: in subiectam animi sui condolentis significationem. Bez m. i dr. w 4ce, kart nłb. 18. (Sign. E<sub>11</sub>).

Drzeworyt z napisem: „mortalium nobilitas“. Tarcza z trupa głową, po bokach: mąż i niewiasta, w koło wyjatki z pisma; wszystko w ramie z arabesków.

Wiersze łacińskie i niemieckie.

Egzempl. Bibl. Jagiell. bez dwóch kart początkowych, obejmuje elegię po niemiecku. Dalej Prosopopoeta ejusdem laudandae memoriae Reginae ad mortem (po niemiecku). Elogium Annae Reginae. Monumentum

obdormientis Annae Austriacae. Aliud epitaphium. — Na ark. B. druk petitem i papier odmienny. Serenissimo principi Sigism. III. Musarum nutritio. Elegia consolatoria principi Mariae Archidvci Austriae. Illustri Joanni Zamoiski reverenter colendo optat Beckmanus. Petro Tilitzki Episc. humil. precatur. . . Nicolao Zebrzydowski colendo. — Exhortatio mortis in obitvm Annae Austriacae (na ark. C). — Votum ad Deum pro Sigismundo III. prolatum. — Na ark. D. Epicedion in honorem et obitum Annae Austriacae. — Kończy wiersz: Ad Deum oratio. Wszędzie podpisuje się Mart. Beckmann protonotar. public. ex Prussia.

Wierzbowski II. 1860. — Juszyń. I. 18. — Wiszn. Hist. lit. VI. 331.

Petersb. — Kórnice. — Jagiell.

— Carmen in felix et laetum novi anni auspiciam, ad serenissimum et potentissimum Sigismundum III. Regem Pol. M. D. L. nec non ad eius Maiestatem charissimam sororem, Dominam D. Annam. 1592.

Wiszniews. Hist. lit. VI. 231.

Kórnice.

— Carmen gratulatorium in felicem ex Svecia in Regnum Poloniae reditum serenissimi et potentissimi principis, ac Domini Domini Sigismundi III. Dei gratia Regis Poloniae, magni Ducis Lituaniae, Russiae, Prussiae, Masouiae, Samogitiae, Kyouiae, Podlachiae, Liouoniaeque, etc. etc. nec non Regni Sueciae haereditarij Regis, Domini sui clementissimi. Scriptum a Martino Beckmanno, protonot: publ: Torunii, typis Andreae Cotenij Anno 1611C (1598). w 4ce, kart nłb. 6.

Wierzbowski II. 861.

Petersb.

— Carmen de miserando, in hac extrema mundi faciscentis senecta, rerum omnium exulceratissimo statu: ad serenissimum ac illustrissimum principem et Dominum Dominum Sigismundum III. Dei gratia Regem Poloniae, et designatum Sueciae, Magnum Ducem Lituaniae. Russiae, Prussiae, Masouiae, Samogitiae, Kyouiac, Wolhiniae, Podlachiae, Liouoniae etc. Et Magni Principatus Finlandiae etc. Haeredem etc., Dominum suum clementissimum. Scriptum a Martino Beckmanno, protonot: publ: M. D. LXXXIX (1589).

[Na końcu:] Excusum Dantisci à Jacobo Rhodo. w 4ce, kart nlb. 10.

Wierzbowski II. 1696.

Petersb.

— Epithalamium in honorem nuptiarum Ill. principis D. D. Stephani Bathorii de Somlio etc. atque nobilissimae atque pudicissimae Virginis Sophiae olim magnifici et gener. D. D. Christophori Kostka a Stangenbergh palatini Pomeraniae atque capitanei Golubensis pie defuncti relictæ filiae. Scriptum a Martino Beckmanno. Torunii 1596. w 4ce, 1 ark.

— Precatio ad filium Dei Dominum nostrum Jesum Christum inter Deum et hominem mediatorem pro felici incipientis anni auspicio, in gratiam invictissimi Stephani I. Dei gratia Polon. etc. Regis scripta. B. r. (circa 1577). w 4ce, ark. nlb. D<sub>4</sub>.

Dedyk. Stephano I. Regi Polon. — W egz.

Bibl. Jagiell. brak karty tyt. Na ark. B<sub>3</sub>

Carmen in natalem filii dei, Emanuelis et Salvatoris nostri Jesu Christi.

Jagiell.

— Proźba do Syna Bożego o szczęśliwe zaczęcie Nowego Roku Stefanowi Batoremu. B. r. i m. dr. w 4ce.

Juszyń. I. 18. Być może, że polska broszura nie istniała, tylko Juszyński podał spolszczony tytuł broszury Precatio.

**BEDA**, Presbyter, Venerabilis (ur. r. 677 † 735—8). Auctoritates Aristotelis et aliorum philosophorum per modum alphabeti cum notabili commento. w 8ce małej, k. nlb. 74, (sign. Aij—M<sub>v</sub>). druk gocki. (Na końcu:) Impresum Cracouie per Mathiam Scharffenberg. Anno domini millesimo quinquagesimo trigesimo tertio (1533).

Na odwr. str. tytułu:

Repertorium collectaneum siue tabula nobilium autoritatum, dictorum et omnium qui ex copiosissimis dictis philosophorum et imprimis excellentissimi Aristotelis philosophorum principis, olim Alexandri Magni directoris: utiliora saltem atque in physico auditu magis necessaria dinoscuntur. A reverendo et venerabili Beda presbytero edita: et per eundem commentata, emendata atque diligenter visa, curiose mastiata; necnon suis in locis diligentissimis

additionibus admodum aucta, deo optimo maximo duce faustissime inchoatur.

Jocher 82.

Czartor. — Jagiell. — Bibl. Moszyń. Piotra. — Zygm. Pustows. — Ossol. — Pawlikows. — Bibl. kośc. N. M. P. w Krakowie. — Warsz. Univ.

— Elenchus contentorum in hoc enchiridio: De gloriosae virginis Mariae dei genitricis immaculata conceptione, fidelis et catholica assertio. Contiones item tres de eadem conceptione ad populum habitae. In calce adiecta sunt quaedam religiosorum (et qui monasticam professi sunt vitam) instituta. Psalmo CXIII. Non nobis domine, non nobis, sed nomini tuo da gloriam. Cracoviae, ex officina Ungleriana A. D. 1538. w 8ce, k. nlb. 40.

Borkowski Jerzy — Czartor.

— Homiliae hyemales. Leopoli 1759.

Haan, Spis urzędowy we Lwowie 1814 zanotował, że nie ma w Bętkowskim.

**Bedancken** (Letzte Abschieds) eines sächsischen Soldaten, welcher aus Pohlen eylet. 1702. w 4ce. ob. Abschieds-Gedancken (popr. na: Bedancken).

Jagiell.

**Bedencken** (Wollgemeintes) eines aufrichtigen Patrioten der Stadt Dantzig, über die im Nahmen des Czarniecky durch einen jungen Grafen von Ostrorog an E. E. Raht alda gethanen Proposition anno 1656. im April. Bez w. m. i r. (1656). w 8ce, kart 6.

Jagiell.

— (Christliches und reiffinniges) ob evangelische christliche Eltern in Churland ihre Kinder in der Jesuiter Schulen, Collegia und Seminarien schikken können? Warnemünda, 1672. w 8ce.

Petersb.

— (Unbegreifliche) über den zu Thorn im alten Rathhause 1725 den 15/6 vernommenen starken Knall.

— ob Polen mit dem Keyser sich wider den Turken in Verbundnus einlassen solle. In Polen gedruckt, und auff dem Reichstage zu Warsaw in Martio oeffentlich publicieret, Conclusio. Amplius deliberandum censeo. Item, Conditiones quibus stantibus Confoederatio cum imperatore iniri posset. Anno

M.D.XCVI (1596). B. m. w 4cc, kart nlb. 4.

Dreżd. Bibl. król. (Hist. polon.).

— obacz: Consilium (Wichtig und hochnützig welcher gestalt der Jesuiten 1610) — Łaski Jan (obe Christen 1618) — Lauterwalt (v. Temlers Offenb. 1553).

**Bedermann Thomas** obacz: Cicero (Epistolae 1514) — Hesiodus (Georgig. liber 1505) — Stobnica Jan (Parvulus philos).

Mucz. Statuta 140. — Janocki III. 121. — Jocher 26, 27, 407, 506. — Łukaszew. Obraz Pozn. II. 182. — Janoc. III. str. XXIII. — Encykl. Orgelbr. III. 33—4.

**Bedgard Piotr** obacz: Zbiór różnych dzieł (Rozmowa między Teagenem 1752).

**Bedienung** (Schuldige) ob. Blümig Joh. (1672).

(**Będków**). Sprawa względem nienałęzłego czynienia o dobra Będków y Siedlce do starostwa Brzeźnickiego należące, subsequenter klasztorowi Częstochowskiemu inkorporowane a ztąd o kary za niewinną wexę, y uchylenie bez win processu. B. m. (po r. 1781). folio, kart nlb. 2.

Przeciw Akademii krakowskiej z wyż wymienionych powodów. Jagiell.

— ob. Przedborski Piotr (Wywód sprawy 1781).

**BĘDKOWSKI Adam (Bętkowski)**. Kazania na rozne święta y po roznych mieyscach przez X. Adama Będkowskiego kanonika Chockiey y Gnieźnieńskiey Kollegiat miane, a dla przygody wydrukowane. W Kaliszu w drukarni J. K. M. i Rzeczypltey roku 1779. w 8ce, kart 2, str. 243.

Approbata 13 kwietnia 1779.

Ostatnie kazanie jest na św. Stan. Kostkę. Rozpoczyna na Uroczystość Niepokalanego Poczęcia. — Razem jest kazań 12.

Jocher 4548.

Jagiell. — Ossol. — Wileńs.

— Kazania przygodne po różnych mieyscach miane przez W. J. X. Adama Będkowskiego do druku podane 1786. W Kaliszu, w drukarni X. pry-masa Gnieźnieńskiego. 1786. Tomów

dwa. w 8ce, T. I. kart 5, str. 387. T. II. kart 2, str. 393.

Katalog po X. Prusinowskim ma edyceye z r. 1782 i 1786.

Warsz. Uniw. — Wilno.

(**Bedliński Stanisław**, sufragan Łucki zmarły 1688 r.). Inscriptio ad Iconem Stanislai Bedliński, suffraganei Lucco-riensis Codnae.

Jest w Ostrowski Suada lat. Inscript. 1747. f. II. 30—31.

— Epitaphium ejusdem Codnae.

Tamże s. 88—89.

— ob. Wesołowski Stanisław (Ara 1676) — Wojtowicki Albert M. (Aspas-mos 1641).

**BEDNARSKI Martinus**. Honor prae-mium virtutis. X. VV. DD. 2-dae Lau-reae Candidatis cum sub protectione celsissimi principis, illustrissimi, excel-lentissimi et reverendissimi Domini D. Cajetani Ignatii Sołtyk, Dei et Aposto-licae sedis gratia Episcopi Cracoviensis, Ducis Severiae, Equitis Aquilae Albae, Universitatis Cracoviensis faventissimi Cancellarii, Magisterii in AA. LL. et philosophia Licentiam a perillustri et Reverendissimo Domino D. M. Antonio Josepho Zołędziowski, U. J. Sacrae Theologiae doctore et professore, eccle-siarum; Cathedralis Cracoviensis Cano-nico, Collegiatae Vislicensis Scholastico, Parochialis S. Jacobi Casimiriae ad Cracoviam praeposito, Seminarii Academico-Dioecesani praefecto, facultatum; theo-logicae, medicae et philosophicae pro-cancellario obtinerent; collatus. Artificiõ pòetico a Martino Bednarski, scholae Archipresbyteralis B. V. M. Seniore, ejusdem Laureae Candidato, descriptus. Annõ post Christum natum 1773. die 24 Martii. Cicero de claris oratoribus. Cracoviae, typis seminarii episcopalis Academico-Dioecesani (1773). w 4ce, sign. D<sub>2</sub>, kart nlb. 14.

Dedyk. Stanislaw Olszewski Ecclesiae Seve-riensis praeposito. Poczyna: in honorem S. Joannis Cantii ode. — Poczem: Ad Ant. Jos. Zołędziowski carmen. Andr. Cantio Slezckowski ode. Antonio Czechucki, Blas. Zygmuntowicz, Nic. Grabowski, Paulo de Camelin, Paulo Ant. Kozłowski, Mart. Bednarski. — Kończy Adalb. Stan. Ja-

błoński auctori. — Każdy wiersz ozdobiony herbem miedziorytowym.

Akad. — Jagiell. — Ossol.

— Mowa na dniu rozpoczęcia sądów apelacyjnych wydziału krakowskiego dnia 13. Sierpnia R. 1791. przez Jmei Pana Marcina Bednarskiego filozofii doktora, sędziego apellacyiniego tegoż wydziału powiedziana. Bez osob. tytułu (Kraków). w 4cc, k. 2.

Jagiell.

**Bednarz** opera obacz: Audinot M. (1779).

**BEDOŃSKI (Bendoński) Andrzej** na Bedoniu. Potrzeba Cecorska z Skinderaszą i Sołtanem Gałgą przez Stanisławą Żółkiewskiego het. kor. stoczona 1620 r. Bez r. i m. (1620). [wiersz].

Juszyńs. Dyke. I. 17. — Siarcz. Obraz I. 25. — Wiszniews. VII. 144, VIII. 102. — Encykl. Orgelbr. Tom III. 38 i 128. — Muczkows. Statuta 377.

**BEDOTTI Agnes.** Placet présenté à Sa Grandeur Monseigneur le Duc Massalski Eveque de Vilna par Agnes fille de François Bedotti domestique et Arriere petite fille de Jean. Bedotti Premier Ministre d'Amedée II. Roi de Sardaigne. Imprimé l'Année MDCCLXIV. (1764). w 4cc, 1 ark.

Jest tu bajka: Le Lierre et le Cheno; daley wiersz w którym pisząca oddaje się w łaskę i opiekę X-cia Massalskiego, będąc jak powiada tak ubogą, że nie jest w możności wykonać ślubu na zostanie zakonnicą (pour faire meme un voeu: le voeu de pauvreté). Jagiell.

**Będziński Jan** ob. Tutkowski Szymon (Laurea artium 1653).

**BĘDZIŃSKI Wawrz. Jan (Będziński).** Auxesis festivae laetitiae, sub quadragesimalis maeroris, in accrescenti nomine D. Josephi B. V. Mariae sponsi notata, ac inter solennem annuae ejusdem celebritatis diem illustri ac magnifico Domino D. Josepho de Wierzbica Remer, loricatae cohortis, Serenissimi Regij principis Augusti, vexilifero etc. in debita venerationis argumentum et plausuum gratulatoriorum augmentum per M. Laurentium Joannem Będziński, in alma Universitate Cracoviensi, philosophiae doctorem et professorem officioso calamo producta, anno quo orbe M Laeta

Dies solans exCrevit In aXe die 19. Martij. Cracoviae, typis academicis. folio, kart 11.

Rok 1728 wyrażony w chronostychu.

Na odwr. str. tyt. herb Grzymata Remerów z armaturą na blasze ryty; pod nim 8 w. łacińs., przypis prozą Józefowi Remerowi, chorążemu chorągwi pancernej królewicza Augusta; daley panegiryk stylem nakamiennym, w którym wywodzi początek herbu i domu Remerów. Józef był synem Aleksandra dowódcy wojsk Rzpłtej, matka jego była z domu Czarnačka. Żona jego była Teresa Straszewska. — Na końcu jest akrostych z wyrazów Josephus Remer vivat ułożony. Jagiell. — Zamojs.

— Lutnia. Myszkowskiego parnassu Apollina. Smutnych trenow melodia: przy pogrzebowym akcie Jaśnie Wielmożney Jeymości Panny Marianny Kosowny wojewodzanki Smolenskiej etc. w kościele Mirowskim WW. OO. Reformatów wydawaiaca, a na ulzenie żalu Jaśnie Wielmożnych domow przez M. Wawrzencja Jana Będzińskiego w przesławney Akademij krakowskiej filozofij doktora, w kolonij akademickiej Pińczowskiej póetyki profesora, póetycznym tonem: wystroiona. Roku którego ná ulzenie smutku narodu ludzkiego wesola niebieska kápela zagrała na ziemi sonatę. 1727. dnia (6) Kwietnia. W Krakowie, w drukarni Jakuba Matyaskiewicza JKM. typografá. folio, kart nlb. 17.

Dedyk. Mich. z Zakliczyna Jordanowi wojewodzie Braclaws, Dopeczykiemu, Ostrołęckiemu staroście i Anastazyi Gonzadze na Mirowie margrabiance Jordanowy wojewodziny Braclawskiej. Treny są w 95 ósmiowierszach.

Juszyńs. I. (młynie r. 1747).

Dzików — Jagiell. — Ossol. — Polkows.

**Beelzebubs** Reisen und Thaten seit der Eroberung von Mexiko bis auf den Targowitscher Bund oder den Umsturz der neuen Polnischen Constitution. Leipzig, in der von Kleefeldschen Buchhandlung. 1796. Erster Theil w 8cc, kart nlb. 3, str. 228 i omyłek druku 1, na str. 119 rycina miedziorytowa. — Zweyter Theil, der das siebzehnte Jahrhundert enthält. w 8cc, str. 192.

W T. I. mało co o Polsce (str. 125—131, str. 212—213).

Akad. — Czartor. — Jagiell.



**BEER. Maiim Haiim.** Puteus aquarum vivetium, seu commentarius duplex in Pentateuchum; quorum Beer Jacob, puteus Jacobi, alter primi interpretatio est, utriusque ad commentaria R. Salomonis Jarhi accommodati; autore R. Jacob F. R. Isaak Cohen. (po hebrajs.) Cracoviae, 1616. folio.

Jocher 2472.

**Beerdigung** obacz: Kaliński Mich. (1695) — Moerisch J. W.

**Beeren Thom. Leonh.** ob. Siemienowicz Casim.

**Beermannus Gotofredus** ob. Raue Joh. (1648).

**Befehl** Ihr. Königl. Maj. in Polen und Schweden an den Abgesandten der Klagen der Gemeinden der dreien Städte Königsberg, wegen Vorstellungen Ihrer interponirten Appellation und des freien sichern Geleit. Auch wegen der Generalzusammenkunft anno 1599. Cracoviae, 1617.

Katal. antykw. Lissnera.

— Ihr. Königl. Maj. dass alle dero Unterthanen. 1700. ob. Karol XII.

**Befugniss** der Obrigkeiten in den preussischen Städten, Edelleute zu richten. Danzig (1764). w 4ce.

**Begebenheiten** (Thornische), welche zu gleicher Zeit der Dantziger Belagerung 1733 u. 1734 sich merkwürdigst zugetragen. Von unpartheyischer Feder entworfen. Cöln, bei Merian, 1737. w 4ce.

Kijows.

— ob. Nachricht (1735).

— des Nicolaus Doświadczyński ob. Krasicki Ign. (1776).

— (Die merkwürdigsten) bei der zweiten türkischen Belagerung... Wien, 1683. In einem kurzen Auszuge. Wien, 1683. w 8ce, kart 4.

— eines Reisenden durch Deutschland, Polen, Böhmen, Frankreich, die Niederlande u. Preussen, von 1782 bis 1790. Wien, 1791. w 8ce.

**Beginnen** (Schwedisches) zu Einführung und Befestigung der Schiffart und Handlungen in demselben Königreich und Landen. Im Jahr 1660. w 4ce.

**Beginowna Elżbieta** ob. Gołębiowski Stanisław (1688).

**Begnadigungs-Manifest**, welcher der Herzog von Curland als Regent des Russ. Reichs zuwider einig. vormals errichteten Reichs-Gesetzen u. Verordnungen ergehen lassen. S.-Petersburg, 1740. w 4ce.

**Begnerowie** ob. Roman od św. Kazimierza (Kazanie 1793).

**Begräbniss** Büchlein (Thornisches) von einem Evang. Predigt-Amt aufs neue ausgefertigt im Jahr Christi MDCCXLVIII (1749). Thorn, gedruckt bey Gottlieb Ehrenfried Wätzoldt G. E. Hochw. Raths und Gymn. Buchdr. w 16ce, kart 9, str. 465 i k. 5.

Przedmowę podpisali r. 1749. Chr. H. Andr. Geret senior i kaznodzieje polscy Joh. Dziermo, Dan. Liebelt, Joh. Frid. Wolff. Jagiell.

**Begräbniss-Schrift** ob. Hoppe M. (1661).

**Begriff** ob. Józef a Leonissa (1747). — wie die Jugend in Gymnasio ob. Gdańsk (1683).

**BEGUINUS Joannes.** Tirocinum chymicum w 24ce, str. 493 i nlb. 47.

Od str. 369--389 obejmuje: Sendivogii Poloni Novum lumen chymicum.

Egzemplarzowi Bibliot. Uniw. Warsz. niedostaje tytułu.

Biographie Universelle 1811. IV. 57.

Warsz. Uniw.

**Behauptung** des schwed. Praeliminar-Manifests ob. Conringius Thrasymachus Cyr. (1656).

**Behem Piotr** ob. Hunniusz Aeg. (1613).

**Behemot** ob. Powodowski Hieron.

**Beherrigungen** ob. Leszczyński St. (1772).

**Beheszk Ladisl.** ob. Loaechius A. (Tinoleon).

**Behlhaar Elisab.** ob. Oloff Ephraim (Das beste 1713).

**BEHM (Behmen) Caspar.** Rechenkunst. Dantzig, 1689. w 8ce.

Catal. Janss. 1695.

— Rechenkunst in ganzen und in gebrochnen Zahlen. Danzig, 1734. w 8ce.

— Arithmetica das ist die Rechenkunst in zwey Büchlein beschrieben von Casparum Behmen arithmeticeum in Dantzig. Die andere Auflage. Dantzig... gedruckt durch Carl Ludwig Schreiber 1768. w See, str. 216.

W przykładach przytacza monety polskie, miary i wagi.

Żebrawa, Bibliogr. matemat. str. 425.

**BEHM Gottfried** syn Kaspra. Pastor na Szląsku (urodz. 1680 r.). Pieśń Pochwalny Boga (W kaneyonale Brzegskim 1723).

— Gottes Auge in der Schule. Brieg, 1722.

— Exercitatio philologica de muliere Bethaniae Christum urgente, sub praes. M. Abr. Jäschkii Thorunensis. Lipsiae, 1700.

— Des Schlesischen Israels jämmerliche Klage über des glorwürdigen Käysers Josephi gechwinden Todt über den Text Joel I. 12. Anno 1711.

— Englisches Taufbild festo Circumcisionis. 1712.

— Mnemosynon divinae dilectionis Wenzkianum incredibile. 1714.

Oloff Poln. Liedergesch. str. 25—7, podaje i inne jego niemieckie prace.

**BEHM Jakob.** Assertiones ex universo iure ecclesiastico, tam publico quam privato, quas finito hoc studio publice propugnandas suscepit praenobilis dominus Jacob Behm Leopoliensis mense Jul. 1781. Leopoli, vid. Piller, w 4ce, ark. 2.

**BEHM Johann** (1578 † 1648). Kurtzes und einfaltiges Bedenken, welcher Gestalt und wie fern ein Lehrer und Prediger, seinem Amt und Gewissen nach das unordentliche ungerechte Müntzwesen so münd als schriftlich strafen soll, gestellet von... Königsberg, bey Lorenz Segebaden, 1625. w 4ce, k. 6.

Czartor.

— Kurtzer Bericht von dem preussischen doctrinae corpore. Königsberg, 1626. w 4ce.

Przydana do tego jest jego mowa miana na sejmiku.

Lilienthal Erl. Pr. V. str. 76.

— Vom Exorcismo in Preussen. 1618. w 4ce.

— Theologicum thema de aeterna filii Dei divinitate, firmatum ab aeternitatis attributo, oppositum hodiernorum Ebionitarum in Hungaria et Polonia blasphemis, elaboratum a... Lipsiae, Michael Lautzenberger excudebat, 1607. w See, str. przeszło 318.

Jocher 3517.

Warsz. Uniw.

— Gratulatio, quam ante biennium, et quod excurrit, Vladislao IV. in Poloniae Regem electo, in aeternitatis aede dedicavit Johannes Behm S. S. Theol. D. et P. P. Aulae Electoris Brandenburgici in Prussia concionator et consistorii Sambiensis assessor. B. m. i. r. dr. (1634). folio, kart nlb. 2.

Hoppius Schedius. (Longinus I. 47) podaje to Regiononti.

Jagiell.

— Was von einem Calvinischen Kirchen-Lehrer in Preussen zu halten? 1641. w 4ce.

— Duae orationes historicae, de duplici divinae gratiae fundamento, cui Borussia Academia, ante centum annos, superstructa est, in Jubilea Borussicae academiae solennitate habitae. Regiononti, 1644. w 4ce.

Lilienthal Erl. Pr. V. str. 94.

— Politische Räncke mit welchen der Calvinische Geist in Preussen umgegangen. 1620. w 4ce.

— Treuerzige Warnung sich vor der verdammlichen Zwinglianischen und Kalwinischen Seete zu hüten, 1614. w 4ce.

Lilienthal V. str. 81.

— ob. Acta Borussica 1732. T. III. s. 155—217 (De statu Borussiae ecclesiastico et civili) — Pouchen Levinus (In beatum obitum 1648) — Scaevius Henr. (Ecloga gamica 1647).

**Behm Joh. Casimir** ob. Krzanowski A. N. (Novus orbis 1732).

**Behm Joh., Joh. E., Joh. G., Joh. R.** ob. Boehm.

**BEHM Jan.** Acroama gratulatorium admodum Reuerendo in Christo Patri, P. Martino Behm, S. Theologiae Licentiate, PP. Carmelitarum Regularis obseruant: Conuentus Cracoviensis B. Mariae V. in arenis, studij formalis Regenti dignissimo, dvm in celeberrima Uniuer-

sitate Cracoviensi a perillustri et admodum Reuerendo Domino M. Joanne Radzki, S. Theologiae Doctore et Professore, Protonotario Apostolico, Ecclesiae Cathedralis Cracouiensis Canonico, et Collegiatae SS. omnium praeposito, Scholarum Vladislauianarum et Contubernij Sisiniiani Provisore, S. R. M. Secretario sacra doctoratus theologici laurea insigniretur, fraterni amoris et honoris ergo a Joanne Behm, artium, et philosophiae Baccalaureo, dedicatum. Anno salutis 1680. die 9. mensis Januarij. Cracoviae, typis Universitatis (1680). folio, k. 2.

Na końcu wiersza podpis w nawiasie S. Z.  
† Jagiell. — Ossol.

**BEHM Marcin** karmelita (urodz. 29 Paźdz. 1650 † 19 Lipca 1683 w Krakowie). Aestus philosophici ardoris ignibus, debita gratitudinis efferuescens, nomini et honori admodum Reuerendo in Christo Patris P. M. Martini Chrzewicz in alma Universitate Cracov. S. Theologiae Doctoris, Patris charitissimi etc. Primi provinciae diffinitoris Ordinis Carmelitarum Regular. observantiae etc. Studij Gener. in Conventu majori Cracov. B. V. Mariae in Arenis praefecti vigilantissimi, accensus et sub Beatum Divinae in orbe amoris incendium seu sub sacram Pentecostes festivitatem in Carmelo Cracov. Arenario publicae concertationi propositus per R. P. F. Martinum Behm ejusdem ordin. Sacr. Theolog. Lectorem, ac in studio formali Conventus Cracouien. Arenarij philos. Alumno. (Defend. Joan. Rożanka Ph. alumn.). Anno rigentis hybernae inter frigora in Carne Verbi 1677. mense... die... horis pomeridianis. Cracoviae, apud Albert. Gorceki S. R. M. typ. 1677. folio, k. 6.

Krasińs. — Ossol. — Univ. lwow.

— Eucharisticon animorum. Praeclaris virtutibus, ac insignibus meritis: admodum Reuerendi Patris P. Martini Chrzewicz, Sacrae Theologiae Doctoris. Regni Poloniae et Magni Ducatus Lithuaniae Provincialis Dignissimi. Ad metam. Triennialis in Pastoralis Officio, Cursus. Votivae gratitudinis, et Obser-

vantiae ergo in comitiis prouincialibus publicè a Fre: Martino Behm et cacteris Tyronibus Arenensis Spiritualis Palestrae consecratum. Anno Eucharisticae Salutis, 1670. Cracoviae, in officina Stanislai Piotrkowczyk, S. R. M. typographi. folio, kart 4.

Jabłonowski Museum 23.

Jagiell.

— In Nomine Domini Amen. Quaestio theologica de sanctissima trinitate ex I. parte summae Th: D. Thomae doctoris Angelici, dum Reuerendus ac Venerabilis in Christo pater, P. F. Martinus Behm, Sacrae Theologiae Licentiatu, studiorum generalium Conuentus Cracouiensis B. V. Mariae in Arenis Ord: Carmelitarū regularis Obseruant. regens; a perillustri et admodum Reuerendo D. D. M. Joanne Radzki, S. Th. doctore et professore, ecclesiae Cathedralis Cracouiensis Canonico, Prothonotario Apostolico, Collegiatae SS. Omnium praeposito, Curzelouiensi Scholastico, Sacrae Regiae Maiestatis Secretario; in Sacra theologia Doctore crearetur et renuntiaretur, publicè ad disputandum proposita. Anno humanae salutis per Christum instauratae 1680. Lectorio D. D. Theologorum Acad. Die... mense... hora... Superiorum permissu. Cracoviae, typ. Universitatis (1680). folio, k. 2.

Jocher 3700.

Jagiell. — Ossol.

— Senticetum stagiriticum philosophicarum spinis difficultatum succrescens. Sub candido Lilieti Praemonstratensis auspicio inter amaenissimas vernantium in Bryszkiewiano stemmate rosarum aureolas efflorescens publicae ingeniorum culturae in Violeto Arenensi sub tempus Comitiorum Provincialium Ordinis Patrum Beatissimae Virginis Mariae de Monte Carmelo: Regul. Obseruantiae, productum per R. P. F. Martinum Behm, S. Theol. Lectorem, et in studio generali Cracouien. Beatissimae Virginis Mariae in Arenis Philosophiae Regentem. Respondente Fre. Anastasio Hermanowski, subdiac: ejusdem Ordinis Philosophiae Alumno. Anno pullulantis è Concluso Virginitatis horto Floris Nazareni 1677. mense... die...

horis pomeridianis. Cracoviae, apud Albertum Gorecki S. R. M. typog. folio, kart nlb. 6.

Na odwrocie tytułu miedzioryt z dwiema niewiastami podtrzymującemi drzewo z herben.

Dedykacya: Hyac. Bryszkiewiczowi. Poczem idą: Resolutiones ex philos. rationali.

Jagiell.

— ob. Behm Jan (Acroama 1680) — Grodziński Mikołaj (Ogród fiatkowy 1670) — Kraszowski Zenobiusz (Vindex 1679, Apex sapientiae 1681) — Ocieszowie Aemilius (Laurea 1680) — Rotkiewicz Sylwester (Professor eximius 1683) — Różanka Jan (1677) — Sługocki (Olympia 1677).

Encykl. Orgelbr. III. 49. z jednego utworzyła dwóch. — Juszyńś. Dykc. I. 17. pisze go: Bechm.

**Behm Marcin** (z Torunia) obacz: Boehm.

**Behm Maria** obacz: Scaevius H. (Elogia 1647).

**BEHM Michał** (I-szy). Discursus de re monetaria regni Poloniae, ostendens damna enormissima ex vilioribus monetis novis argenteis et cupreis earumque remedia, ad trutinam serenissimae reipub. polon. mente bona sinceraque conscriptus, anno Christi 1664. Bez w. m. w 4ce, k. 10. (sign. C<sub>2</sub>).

Czartor. — Krasińś. — Horodecka — Kijows. — Ossol. — Zielińś.

— Discours von dem Münz Wesen des Königreichs Pohlen anzeigend den ueberaus grossen Schaden der neuen schlechten Silbern und Kupfern Münze und deren Vermittelung nach der Wag-schale der Polnischen Republicque aus guttem (sic) aufrichtigen Herzen geschrieben. Aus der lateinischen Sprache in's Teutsche übergesetzt im Jahre Christi 1665. Bez m. dr. w 4ce, kart nlb. 12. (sign. C<sub>4</sub>).

Czartor.

— De indigenatu sincera collatio inrium et privilegiorum Poloniae et Prussiae Regiae ad sopienda Statuum dissidia *Mente Bona*, *Congordiae Gratia* scripta. Anno ebdōCLXIX. (Gdańsk, 1669). w 4ce, str. 10.

Lit. M. B. C. G znaczą: Mich. Behm Consul Gedanken.

Umieszczone również w Jaenichii: Meletematu Thorun. II pag. 77. i III. pag. 1. (Katal. Raczyńś.).

Hoppius Schedias. (Longinus I. 143—4) pisze: germanice recusus a. 1665. 4to.

Czartor. — Dzików — Horodec. — Ossol.

— obacz: Arien (1640) — Mojecki Jan Chryzost. (Pierścień b. r.) — Rhetz Jan (Dyskwyzyeya 1726, Status 1726, Delineacya 1726, Examen 1726, Decretum 1726 itd.).

Bentkows. Histor. lit. II. 224. — Braun De Scrip. pol. 1723. s. 319, 27. — Lilienth. Erläut. Preuss. V. 849.

**BEHM Michał** (II-gi). Dissertatio theologiae inauguralis de praerogativa Clericorum prae Laicis, quam Deo annuente ex Decreto Venerandae Facultatis Theologiae sub praesidio Dn. Bernhardi von Sanden SS. Theol. Doct. et Prof. publ. Consistorii Sambiensis Assessoris, ut et Ecclesiae Veteroppidanae Pastoris, h. t. Facultatis Theologiae Decani pro gradu doctoratus summisque in theologia honoribus consequendis habebit M. Michael Behm, Regiomontanus, Consistorii Pomezaniensis Assessor Primarius, et Archipresbyter Hollandicus, in Auditorio Majori. Ad diem XII. Aprilis horis ante et post meridianis an. M.DC.LXXXV. Regiomonti, praelo Reusneriano. Suobaci Recusa. Anno 1692. sumptibus P. G. Pfothenauri. w 4ce, sign. A<sub>2</sub>—C<sub>3</sub>.  
Wrocławś.

**Behm Marcin** ob. Boehm M.

**Behmiana** hereditas ob. Rhetz Jan (1726—29).

**Behm Szymon**, major ob. Konopka Łuk. (Replika 1742).

**BEHME Wilhelm**. Uniwersał do województwa krakowskiego o prowiant dla wojska. — [zaczyna się:] „Jego carskiego wieliczeństwa generał major pułkownik regimentu dragoniej Wilhem von Behme“ 1707. folio.

Branie.

— obacz: Punkta podane od województwa krak. (1707).

**Behmen Kaspar** ob. Behm Kasper.

**Behnke Jan** (ur. w Rynie 1739) ob. Gusovius Joan. Godofr. (Zbiór pieśni gdańskich 1780.

Jocher T. III. s. 274.

**Behr Dawid** kaznodzieja X. obacz: Bunian Jan (Droga chrześciana 1728—1775).

**BEHR Jerzy Wilhelm.** Vorbereitung zur Huldigung, eine Predigt über Sprüch. Sal. XXIX. v. 14 gehalten den 7-ten May 1793. in Posen von George Wilhelm Behr Consenior der Reformirten Gemeinen in Südproussen und Pastor in Orzeszkowo in der Woywodschaft Posen bey Zirke oder Sierokow. Posen, gedruckt und in Commission bei Sam. Gottl. Presser. w 8ce, str. 32.

Akad.

**BEHR Isaschar Falkensohn** (urodz. w Sałaty na Litwie 1746). Anhang zu den Gedichten eines polnischen Juden. Mitau, 1772. w 8ce.

Recke u. Napiersky, I. s. 92 i 3.

— Dissertatio inauguralis: Animadversiones quaedam ad illustrandam phrenitidis causam. Halae, 1772. w 4ce.

Recke u. Napiersky, I. s. 92 i 3.

— Gedichte von einem polnischen Juden. Mitau u. Leipzig, 1772. w 8ce. Nord. Miscell. IV. 15. — Jordens Lexic. V. 706 i VI. 562. Kijows.

**BEHR Christoph. (Krzysztof),** Gdańszczanin († 10 Kwiet. 1704). Aquila Poloniae feliciter gladiis armata carmen heroicum in ingressum Aug. II. Reg. Pol. Gedani, 1698.

— Controversiarum in C. Plinii Secundi Panegyricum, octo Agones. Gedani, 1700—1703. w 4ce.

Jocher 478.

— Exultans flammula in coronatione Serenissimi Joannis III. Regis Pol. Gedani, 1676. folio.

Hoppius s. 60.

— De morte Jesu Christi etc. carmine an. 1697 d. 28 Martii verba facere constituit J. Jacobsen, ad quem benevole et lubenter audiendum — invit. Dantisci, (1697). w 8ce.

— De muris urbis Romae. Gedani, 1689. w 4ce.

— In obitum viri perillustris ac Rmi D. Joachimi ab Hirtenberg Pastorii, ad D. Johannem Petrum Titium eloqu. et poes. in Gymnasio Gedanensi

P. P. longe meritissimum. Gedani, typis D. Frid. Rhetii. w 12ce, 6 kart nlb. Pastorius umarł r. 1681. Akad.

— Oratio in excessum Joan. III. Regis Polon. 19 Jul. 1696. Gedani, 1696. folio.

Catalog. Janss. 1702. — Hoppius Sched. s. 63.

— Oratione valedictoria de abusu litium a. 1694 d. 21 Octobr. etc. habenda, attingere, ac sub emblemate describere constituit N. Gf. Keckerbart, ad quem benevole lubenterque audiendum — invit. Dantisci, (1694). w 4ce.

— Rivi Pliniani, seu imitationes e Plinii Panegyrico etc. Gedani. w 12ce. Joher 479.

— ob. Schelguig Sam. (Divini Numinis arbitrio 1688).

Praetorius Athenae Gedanenses s. 184 i 148; Dantziger Lehrer Gedächtniss s. 55. — Hoppe Schediasma (Longinus 1711. I. s. 60—77).

**(Behr U. J.)** Status causae ex parte praefecturae domus ducalis Vindavien: contra Ulr. Jo. Behr consiliarium regium terrestrem Piltensem. Bez w. m. i r. folio. Petersb.

**Beichlingen Johann Siegfried,** Eques Misnicus. Panegyricus Friderico Augusto, Regi Poloniae ob. Cellarius (1697). Hoppius: Schediasma (Longinus I. 65). De scriptor. 1707. s. 51.

**(Beichlingen Wolfg. D.)** Bericht von d. Fall Wolfg. Dietr. Graf v. Beichlingen, in sich halt. die Ursachen, warum er zu gefängl. Haft gezogen. B. w. m. w 4ce, kart 11.

— Mandat auff Kön. Majest. in Pohlen und Sachsen Befehl publiciert anno 1703 d. 29. XII. wegen gewes. Cantzlers v. Beichlingen. Leipzig, 1704. w 4ce, kart 4.

— Augustae Beichlingiorum origines, aulae Saxonum Augustae Regiaeque Polonorum magno Cancellario atque sanctiori Senatori, Illustrissimo Domino, Domino Wolfgango-Dieterico S. I. R. Comiti Beichlingio, Domini perincluti Hoyersverdensis Domino, Heroi, quā datum est Summo S. Dresdae, apud Mauritium Bodenehr, Chalcographum,

Anno alternantis aerae jubileo, typis Schrötelianis. B. w. r. w 4ce, k. tyt. 3, str. 63, 2.

Jagiell.

**Beicht und Beth-Büchlein** ob. Melisander Casp.

**Beichtzettel** (Ein gemeyne guete nutzliche) kurtzlich in puncten vñ articeln begriffen vñ vnderweisung der eynfeltigen menschen. (U dofu trzejiej kolumny:) Getruckt i der konigliche stat Craeaw. als mā czalt. M. D. vnd acht. B. dr. (może Hallera). folio. ark. rozłożony, dr. goc., s. odwr. biała.

Jest to druk na arkuszu rozłożonym ułożony w trzy kolumny, w nich dla przypomnienia spowiadających się wymienione przykazania i grzechy przeciw nim możliwe. Nad kolumną środkową jest drzeworyt przedstawiający księdza w konfesjonale, spowiadającego mężczyznę przed nim klęczącego. W głębi stoi zdaje się kobieta z włosami rozpuszczonemi, za nią widać głowę, jakby djabła szepczącego jej do ucha; nad nią wstęga z napisem: Crab. Crab. Ba.

Jagiell.

**BEIMLER Samuel.** Medyk domowy Samuela Beimlera, doktora Kurfalowskiego y Germerheimskiego fizyka, nauczającego domowemi y mało kosztującemi lekarstwami, leczący choroby, i owszem zdrowie zachowywać, wszystkim osobliwie tym potrzebny, którzy od medyków są odlegli; a przedkiego ratunku potrzebujący, zniemieckiego na polski język przetłumaczony y różnemi bardzo gruntownemi annotacyami objaśniony przez Jana Jerzego Jelonka, filozofii y medycyny doktora, J. W. Jego Mości Pana Grafa Sulkowskiego, łowczego W. X. Litewskiego medyka nadwornego. Roku 1749. W drukarni Leszczyńskiej wydany u Michała Wawr. Pressera. w 8cc mn., kart nlb. 8, str. 701 i spisu rzeczy 11.

Przywilej Aug. III. dla J. G. Jelonka wydany w Warszawie. Przedmowa datowana w Rydzynie 1749.

Akad. — Jagiell. — Krasińs. — Ossol.

— Toż. Leszno, 1778. w 8cc, kart nlb. 6, str. 701 i spisu kart nlb. 5.

**BEJOWSKI Ludwik.** Król tronu sakramentalnego w nowym Piotra ś. Watykanie, Boską, ludzką, oświadczając uprzejmość, za ośmioletnią na ozdobę

majestatu swojego hojność, zaszczyconemu ziemskich monarchów powagą, JO. księciu na Żukowie i Klewaniu Teodorowi Czartoryskiemu, poznańskiemu i warszawskiemu biskupowi, oraz prałatom i kanonikom nowego dzieła wspólnym fundatorom wiecznej chwały oddaje koronę, o której przez X. Ludwika Bejowskiego zakonowi braci mn. S. O. Franciszka seiśl. Obser. W. polskiej Reformata, kaznodzieję ordyn. katedr. poznańskiego na pierwsze przeniesienie się z kollegiaty P. Maryi do Tunu z ambony upewnia roku 1763. W Poznaniu, w drukarni Akad. folio, kart nlb. 20.

Na odwr. str. tyt. herb kapituły Poznańskiej a pod nim 10 w. pols. Autor przypisał prozą X. biskupowi.

Warsz. Univ.

— **Nów Xiężycyca** pod krzyżem herbownego Tarnawy przy zachodzie życia Wielmożny ś. p. Zofii z Bystramów Puklatecki (tak), w pełni cnót godnych przymiotów na polskim niebie z zaszczytem przeswiętney familii odbiiający światłem oraz niezgasłym chwały Wielmożnym JMC. PP. Starzeńskim, pisarstwem ziemskim Poznańskim y Wielmożnym JMC. PP. Sokolnickim, starostwem Boguszyckim Dobrodzieystwu w publicznym oku widoku podczas pogrzebowego aktu w przytomności dystyngwowanych osob, w kościele WW. OO. Reformatów konwentu Poznańskiego jaśniejący promieniem, a przez X. . . . , Zakonu braci mniejszych S. O. Franciszka seiślejszey obserwancyi prowincyi Wielkopolskiej Reformata, kaznodzieję ordynaryusza katedralnego Poznańskiego z ambony ogłoszony. Roku, którego na Nów szczęścia narodu ludzkiego Bóg wielony stanął na Zachodzie krzyżowej śmierci dnia 12. Lipca 1762. W Poznaniu, w drukarni Akademickiej. folio, 8 ark.

Na odwr. tyt. herby domów spowinowaczonych, a pod niemi 4 czterowiersze pols. Przypisał prozą Starzeńskim i Sokolnickim. Akad. — Czartor. — Zielińs.

**BEISE Stanisław.** Dignitas philosophiae suis, adversus occurrentes illius

comparandae obices, praesidiis firmata et IV. venerabilibus Dominis 2-dae laureae candidatis declarata. Zamoscii, 1779. w 4ce, ark. B<sub>4</sub>.

— Fructus philosophiae amplissimus. Summis etiam in republica viris magno in pretio habitus, VIII. VV. DD. Secundae laureae Candidatis, cum ejusdem philosophici honoris accessione, in publica gravissimorum hospitum, et Zamoscanae Universitatis praesentia; per M. Stanislaum Cantum Aloysium Szpadrowski philosophiae doctorem, physicae professorem, Notarium Apostolicum, ac interea Scholarum Zamoscanarum provisorem, facultatis philosophicae decanum, nec non VIII. VV. DD. promotorem exornarentur; attificiosô calamô J. U. D. Stanislai Beise, pôéseos in Universitate Zamoscensi professoris, ejusdem laureae Candidati. Anno 1776. die 8. Maii demonstratus. Typis Universitatis Zamoscensis. w 4ce, 3 ark.

Brali udział Stan. Beize, Ad. Kobylański, M. Degen, Thom. Őwikliński, Nic. Manugiewicz, Mat. Kar. Złoba, Dan. Haiewski, Ant. Kamiński.

Są tu wiersze do św. Jana Kantego i do egzaminatorów, i do Stan. Beisego, którego chwalił M. Degen i Jan Human. — Herby są rytowane. Jagiell.

— Propositiones philosophicae. Zamoscei, 1781. w 4ce.

Zupełnie owoczesne pojęcia podane o układzie świata i obrocie ciał niebieskich.

— Propositiones philosophicae ex logica, metaphysica, physica generali ac particulari selectae quarum defendendarum in Collegio Universitatis Zamoscensis iniere provinciam M. D. Julianus Borowski et G. D. Joannes Witwicki philosophiae auditores in assistentia M. Stanislai Beise philosophiae doctoris, logicae ac metaphysicae professoris, facultatis ejusdem regentis et M. Adalberti Kobylański philosophiae doctoris, physicae professoris diebus Julii Anno Domini MDCCLXXX. Zamoscii, typis Academicis. w 4ce, sign. B. kart nlb. 6.

Na odwr. stronie tytułu zdanie Cycerona z księgi 2-jej badań Tuskułańskich o potrzebie dysput naukowych.

Tezy tylko do logiki i metafizyki do niego należą. — Do dysputy szczególnie systemata Wolfa, Deskarta, Leibniza są stosowane.

— ob. Degen Marcin (1776) — Dobrowolski St. (1778) — Zaboklicki Joannes (Propositiones exphilos. 1779).

**Beitrag** zur Geschichte der christl. Religion. Enthält: Urtheile grosser Männer catholischer Religion über die Gewaltthätigkeit wegen Verschiedenheit der Meynungen. Nebst einem Anhang. Bez wyr. m. dr. 1768. w 8ce, str. 168.

Na str. 122. i dalej porusza spory religijne w Polsce, które spowodowały wydanie tej broszury.

**Beyträge** zur Dissidentischen Kirchen-Geschichte und bessere Kentniss von Gross-Pohlen besonders von den Gränz-Städten deutsch Zduny und Sienutowo. Breslau, gedruckt mit Grossischen Schriften. B. r. w 4ce, str. 54. Jocher 9725. Ossol.

— zur neuern Staats- und Krieges-Geschichte. T. 1—19. Danzig, bey Joh. Chr. Schuster. w 8ce. T. 1. Zweite Auflage 1757. str. 736, rejestr i plany. T. 2. str. 740. T. 3. str. 740. T. 4. r. 1758. str. 758. T. 5. str. 742. T. 6. r. 1759. str. 776. T. 7. str. 720. T. 8. str. 774. T. 9. r. 1760. str. 760. T. 10. str. 769. T. 11. r. 1761. str. 681. T. 12. str. 632. T. 13. r. 1762. str. 604. T. 14. str. 574. T. 15. str. 590. T. 16. str. 594. T. 17. r. 1763. str. 586. T. 18. str. 606. T. 19. r. 1764. str. 316. — W końcu 186 do 190 tego Stück obejmujący ark. nlb. od X. do O<sub>07</sub> mieści: Haupt-Register des ganzen Werkes.

Głównie odnosi się do siedmioletniej wojny. Z niewielkiej ilości rzeczy polskich obejmuje te:

Biron Herz. v. Curland 1762. T. 15. s. 490. Curländischen Abgeordn. 1758. T. 7. s. 307. Curl. Herzogswahl. Carl. 1758. T. 7. s. 314—317, 328. Simolin 1762. T. 10. s. 421. Curl im J. 1763. T. 18. s. 422, 427, 438, 441. (Kaysersling) 443, 444. (Biron) 48. (Castell. Lipski u. Simolin.) 452. Pro memoria) 492. (Czartoryski Rede) 500, 590. (Jabłonowski Rede) 597. (Borch) 606. (Herzog Carl Rede) 605. (Howen Antwort) Danzig Händel. 1760. T. 13. s. 354. Poln. Memoire an Benoit 1762. T. 10. s. 139. Preuss. Manifest 2. März 1759. bey Ein-

rückung. T. 7. s. 530. Pr. Einmarsch. T. 7. 589. Widerlegung wegen ruinir. Magazine. T. 8. s. 90. Benoit Antwort 1760. T. 10. s. 624. Prinz Heinrich Declarat. in Polen 1. Juli 1760. T. 10. s. 722. Patent. gener. v. Golze, wegen Preuss. Uhlanen Corps. T. 14. s. 361. Lossow wegen Lieferungen 1762. T. 18 s. 513. Antw. Preuss. Ministerii 11 Juni 1763. T. 19. s. 84. Poln. Erklär. im Lager bei Pirna. T. 1. s. 244. Universalien 1758. 2 Octob. T. 7. s. 302. Gegen Erklär Peters d. III. T. 15. s. 296. Poniatowski Rede an Elisabeth. T. 2. s. 32. Relations aus Warschau von der Schlacht bey Zornsdorf. T. 5. s. 605. General Platen 24 Sept 1761. T. 14. s. 292. Russ. Patente. T. 4 s. 50. Russ. Circular an Magnaten. T. 5. 158. Gegen Declarationen v. 13 Juli 1759. T. 8. s. 34. Schreiben General. Sebilski. T. 4. s. 22. 43. Schreiben an König Stanislaus 1760. T. 10. s. 617—8. Schreiben des Graf. Fleming 1758. T. 14. s. 456. Absterben d. Königs. 1763. T. 19. s. 104. Poln. Schreiben über die Schrift Betrachtungen. T. 9. s. 291. Vom Kön. Poln. Hofe. T. 2. s. 29. T. 3. s. 79. T. 7. s. 301. Gener. Arnim Poln. Gesandter. T. 1. s. 644. Benoit Erklärungen. T. 5 s. 156. 158. 161. Bestużew (an Republik, an Brühl). T. 1. s. 682. T. II. s. 362. Beichtvater der Königin v. Pohlen hat 12,000 Rthal. Gehalt. T. 1. s. 542. Elisabeth und Biron. T. 8. s. 58. Kön. v. Polen, und Preuss. Briefe. T. 3. s. 201. Prinz Carl. T. 5. s. 115. T. 18. s. 428. do 590 (und Biron). Komorowski Primas stirbt. T. 7. s. 343. Kowno. T. 3. s. 8. Leibnitz Poln. Gesandter in Danzig. T. 1. s. 549. Malachowski Preuss. Husaren Oberst. T. 3. s. 23—5. T. 4. s. 371. T. 5. s. 118. Opoczna Angriff. T. 5. s. 91. Polen (Pirna-Regensburg. Haag., Graf Rutowski Commission zu Derlnow. Rede der Königen, Apraxin, Hordt. Poln. Cabinets Secretär verhaftet). T. 1. s. 244. T. 2. s. 30. T. 3. s. 201 i nssst. T. 5. 156. 161. T. 7. s. 301—337, 530—587. T. 8. s. 31. T. 18. s. 513. T. 19. s. 88. Reichstag. T. 7. s. 306. Rutowski Sächs. Feldm. T. 1. s. 378, 515, 501 (an Grfn. Brühl). T. 2. s. 43, 500—1. Sanguszko Fürst T. 7. s. 301. Sntkowski Fürst von Preussen in seiner Residenz angeloben T. 7. s. 350, 532. T. 8. s. 17, 188, 532. Thoren von Russen besetzt. T. 5. s. 161—2, 351. Poln. Uhlanen stossen zur österr. Armee in Mähren. T. 1. s. 165. Universalien zum Reichstage. T. 7. s. 302. Zatuski Bischoff von Craeau stirbt. T. 7. s. 328.

Jagiell. — Wileńs.

— zu der Pohlischen Wetlichen, Kirchen und Gelahrtengeschichte. Zwey Theile. Danzig, bey Daniel Meissnern.

1764. w See. I. Theil str. 6 i 17—33, 586. II. Theil kart 10, str. 348 i 10.

T. 17. Olof; Liedergeschichte. T. 2. Ringeltaube: Nachr. von den poln. Bibeln. Tytko tytuły dodrukowane.

ob. Olof. — Ringeltaube.

Jocher 7020.

Czartor. — Jagiell. — Ossol.

— (Historische politisch - geographisch - statistisch und militärische) die Königlich Preussische benachbarte Staaten betreffend. 3 Theile. Berlin, 1781—1783. w 4cc.

— ob. Dabrowski J. H. (zur Gesch. der Revol. 1794) — Oelrichs F. CC. (diplomatische zur Gesch. Pommern 1764) — Schlieff Wal. (zu Sam. J. Hopii schediasma 1707, 1711, zu Praetor. Athenae 1707).

Bekaentniss ob. Bekentniss.

**BEKAN Marcin.** Verbeeck (Van der Beek Jezuita, ur. 1561 † w Wiedniu 1624). Bóg kalwiński. Z łacińskiego na polski język przełożony przez Jachnowicza Jana S. J. 1640.

Brown. Bibl. s. 203.

— Compendium Manualis controversiarum huius temporis de fide ac religione auctore. — Vilnae, ex typogr. Acad. S. J. 1627. w See, str. 545, kart 3 na przedzie i rejestru kart 6.

Dedyk.: Ferdinando Ernesto archiducei Austriae.

Brown. Bibl. 114. 480. — Joher 3209.

Czartor. — Wileńs.

— Czystość kalwinistów, przez Marcina Bekana S. J. gwoli pobożnym kalwinistom pilnie opisany, a dla prostych panów kalwinistów, albo jako się sami zowią, ewangelików, po polsku wydany. W Wilnie, w druk. Akademii, 1639. w See mn.

Przekład Jana Jachowicza S. J.

Jocher 4010.

Drohob.

— Kontrowersye z Kalwinem i uczniami jego o sprawiedliwości dobrych uczynków, o pomocach łaski Chrystusowej. Niegdyś językiem łacińskim przez Wielebn. Xiędza Marcina Bekana S. J. S. Th. doktora napisane; teraz na polski język dla pospolitego wszystkich w tym królestwie urodzonych pożytku przez W. X. Józefa To-



łoczkę Societatis Jesu S. Theol. doktora i aktualnego w Akademij Wileńskiej profesóra przetłumaczono R. P. 1769. Tomik I—IV. W Wilnie, w drukarni J. K. Mei Akad. S. J. — T. I—II. 1769. — T. III. i IV. 1770 r. — w 8ce, T. I. str. 525 i kart 17. T. II. k. 5, str. 217 i Ukazanie rzezy k. 5. T. III. k. 9 i str. 351. T. IV. k. 4, str. 239 i Ukazanie rzezy kart 4.

Tom II. dedykowany Jedrz. Ziemkowiczowi marsz. wielk. Gł. Trybunatu W. X. L. — Tom IV. dedyk. Bol. Bispingowi marsz. Starodubowskiemu.

Jocher 3210. — Siarczyńs. Obraz I. 25. — Freher Theatrum I. 420.

Czetwert. — Jagiell. — Ossol. — Wileńs.

— Privilegia Calvinistarum oder wunderbarliche und sonderbare Freheiten der Calvinisten aus des.... Hern Martini Becani Schriften verdeutsch.... durch Mathaeum Tympium... Gedruckt zu Brunsberg, durch George Schönfeld Anno 1613. w 4ce, kart 4, str. 88.

Warsz. Uniw.

— ob. Arnoldus Nicolaus (1647) — Lovenstein Theodor (1635) — Poszackowski Jan (1749).

Backer. Bibl. des ecriv. I. 478.

**BEKAN (Becanus) Michał Otto** belgijczyk, spowiednik Zygm. III. jezuita (ur. 1550 † w Warszawie 1622). Ein Gespräch von der Religion, auff dem Fürstlichen Hause zur Mittaw, zwischen Michaele Ottonio Becano Societatis Jesu, und Paulo Oderbornio Superintendenten in Curlandt, in Gegenwertigkeit beider Durchleuchtigen Frauen und Fürstinnen, mit ihrem Hoffgesind, neben vilen anderen ehrlichen Leuten, und Burgeren gehalten. Anno Domini 1599 in Augusto. Gedruckt zur Wilda durch Georgium Nigellium, Anno Domini 1605. w 4ce, sign. F. (ark. 5<sup>1/2</sup>).

Raczyńs. w Pozn.

Jocher 2937, 9547. — Gadebusch Abhandl. von livl. 78. — Kraszew. Wilno II. 461. IV. 151. — Wizerunki i roztrzas. 1843. T. 66. s. 187. — Recke und Napiers. I. 83. IV. 602 — Lelewel Ks. I. 201. — Tetsch. Kurländ. Gesch. I. 210. III. 201. — Nord. Miscellen. XXVII. 175. — Recke und Napiers. I. 163. „Bethulius oder Bethalian Joh. Salom. hat die von Becanus

über sein Colloquium 1605. herausgeg. Akten beantwortet“.

**BEKANOWSKI Aleksander** (urodz. 10 Marca 1682 † 13 Lut. 1752). Quaestiones theologicae canonico-morales de septem sacramentis, SS. Canonum, Conciliorum, et SS. Patrum autoritate firmatae per casus factos non fictos explanatae a R. P. Alexandro Bekanowski S. J. S. Th. Doctore, olim theologiae moralis, nunc vero theologiae scholasticae, positivae et controversae in alma Academia et Universitate Vilnensi S. J. ordin. professore. Vilnae, typis Academicis S. J. An. Domini MDCCXXXII (1732). w 4ce, str. 280, 72, kart na przodzie 12 i rejestr.

Przypis. Franc. Kazim. z Gieczan Gieczwiczowi kanonikowi Wileńs.

Jocher 7329. — Kraszew. Wilno IV. 247. — Brown Bibl. S. J. 114. — Wileński katalog ma z datą 1731 i zwio go Bakanowski. — Backer Bibl. 1890. I. 1131. Wileńs. — Warsz. Uniw.

**Bekantmachung** des specifiquen Mittels wieder des tollen Hundes Biss welches Se Königl. Maiestät zum allgemeinen Leisten vom Besitzer erkaufen, dessen Wirksamkeit und Zubereitungs Art untersuchen und dessen Gebrauch in vorkommenden Fällen den medicinischen Collegien und gesammten Publico empfehlen lassen durch Höchst Deroselben Obercollegium medicum. Posen, den 9 Julii 1798. Gedruckt bei Decker und Compagne.

Publikacya osobliwego lekarstwa przeciwko ukaszeniu psa wściekłego, które król Jegomości dla dobra pospolitego od tego, który je miał, kupić, jego skuteczność i sposób preparowania dowiadywać i jego zażywanie w przypadających kazusach collegium medycyńskim i całemu publice rekomendować kazał przez Naywyższego Jego Collegium medicum. W Poznaniu, dnia 9 Lipca 1798., w drukarni Dekkera i kompanii. folio, str. 12.

Warsz. Uniw.

— ob. Jan Adolf (1735).

**Bekänntniss** in Christlichen Glauben ob. Salomo J. (1656).

**Bekanntnues**, warumb... ob. Fleisch Seb. (1591).

**Bekatto Joannes Maria** ob. Schenking Otto (Visitationis 1611).

**Bekehrung** obacz: Joppieh Melchior (1730).

**Bekentniss** Confession ob. Hosius Stan. (1560).

— des Christl. Glaubens ob. Schlich-ting Jan (1653).

**Beker Fryderyk** ob. Zywert Fabian (Przyjętych 1662).

**Bekesius Vladislaus** ob. Bekiesz W.

**Bekier Franciszek** ob. Szlachetowski Andrzej (Kazanie 1778).

**BEKIERSKI Jan**. Mowa do obywatelów miasta Kazimierza i świeżo przyłączonych juryzdykeyy, przy wykonaniu przysięgi na konstytucyę narodową, dnia trzeciego miesiąca maja zapadła. Przez Jana Bekierskiego J. K. M. sekretarza w dyecezyi krakows. S. Stolicy Apostolskiej rzymskiej, uprzywilejowanego pisarza, rzezonego miasta prezydenta. W kościele farnym Bożego Ciała dnia osme-go sierpnia, r. 1791 miana. Bez osob. tyt. i bez wyr. m. (1791). w 4ce, k. 1. Jagiell.

**BEKIERSKI Wincenty, Kosiorka**. Oda polskim wierszem na dzień 3 maja imieniem JW. Alexandra na Morsku Morskiego podkomorzego Ziemi Przemyskiej, rotmistrza chorągwi pancerney woysk polskich od W. Wincentego Kosiorka Bekierskiego G. A. N. R. P. jako krwią złączonego y zawsze obowiązanego offiarowana. W Lwowie, w drukarni Ant. Pillera ces. kr. gubern. typ. 1777. folio, k. 2. Ossol.

**Bekiesz Władysław** ob. Appendix albo zawieszenie — Kołakowski Stanisław (O szczególności 1593) — Loechius Andreas (Timoleon) — Samboria Camillus (Assertiones 1597).

Niemeewiez Pamiętn. Zygm. III. I. 400. — Eneykl. Orgelbr. III. 56. — Święcki Hist. Pam. I. 10. — Volum. legum II. 345. — Siarcz. Obraz I. 25.

**BEKKER**. Manualik zawierający sposoby leczenia bydlat wydany przez plebana Bekker. W Warszawie, w księ-

garni Michała Grölla 1797. w See, str. 137, spisu kart nlb. 2.

Dedyk. Hr. Hoynowi pułskiemu ministrowi. Jagiell. — Ossol.

**BEKLESZOW Aleksander** (ur. 1745 † w 1808). Obwieszczenie Bekleszowa gubern. wojen. Kamieńca Podolskiego o przedsięwzięciu zaradczych środków przeciw zarazie. Datowane w Kamieńcu Podolskim d. 18 grudnia 1797. folio, str. nlb. 10. Krasius.

**Bęklewscy** ob. Bęklewski Piotr — Orzeszko Józef (Sprawa 1780).

**Bęklewska Izabella** z Orzeszków ob. Orzeszkowie Józef i Michał (Sprawa 1780).

**BEKLEWSKI X. Andrzej**. Parlament niebieski konsultacyi świata tego pożyteczny, w kancelaryi Mateusza S. opisany, a przez X. Andrzeja Bęklewskiego, przy bytności wielu tak stanu rycerskiego iako i stanów innych ludzi w niedziele wtórą postu wielkiego kazaniem ogłoszony y do druku podany. Roku pańs. 1642 z dozwoleńiem starszych. We Lwowie, w drukarni Michała Słoski typ. JEMC. X. Areybiskupa 1642. w 4ce, kart 15. druk gocki.

Dedyk. X. Samuel Koreckiemn. Jocher 4779.

Ossol. — Uniw. lwow.

— Tryumph Nayasn. Krolowey nieba y ziemi przenayswięt. błog. Panny Maryi z Nazaret, familij Dawidowey, córki Joachimowey, wnuczki Abrahamowey, Xiężney Rayskiej, Panny Anielskiej, Cesarzowey wszystkiego świata, przenaychwaleb. Matki Boga nieogarnionego w dzień chwalebego wniebowzięcia Jey w kościele Pohrebiskim różańca świętego. Przez Wieleb. X. Andrzeja Bęklewskiego K. B. wyprawiony y do druku z pozwoleniem starszych podany w roku 1642. [Na końcu:] W Lublinie, u Anny wDowy (sic) Kondratowey R. p. 1642. w 4ce, k. 13, druk. goc.

Dedyk. X. Konst. Gryz. z Zamościa Jermiowej z Korybutów Wiśniowieckiej. Jocher 4577.

Krasius. — Ossol. — Uniw. lwow.

(**Bęklewski Andrzej**) (Coll. Noscovianum) Choragium dignitatis etc. And. Bęklewski etc. Cracoviae, 1624. w 4ce.

**BĘKLEWSKI Antoni**. Informacya o znacności Różańca św. 1739. w 8ce, kart nlb. 6, str. liczb. 102.

Dedyk. Teresie z Śliźniów Abramowiczowej przez jej wnuka Antoniego Bęklewskiego star. Rudn.

W egzempl. Krasinś, brak tytułu

Krasinś.

**Bęklewski Onufry** obacz: Uniwersał (1769).

**Bęklewski Piotr** ob. Orzeszkowie Józef i Michał (Sprawa 1780).

**Bęklewski Wawrzyniec Felix** obacz: Vertot (Historya rewolucyi 1736).

**Bekowna Barbara** ob. Klerk Alexander (Lutnia 1704).

**Bekwark** ob. Bacfart.

**BEL Karol Andrzej** (1717 † 1782). Ad celsissimum principem Jos. Alex. Jablonovium bonarum litterarum statorem et vindicem ode. Lipsiae, 1759. w 8ce.

Kijows.

— Toż. Lipsiae, 1760. Denuo impressum. Leopoli, w 8ce.

Zarazem: Celsiss. principi Jos. Alx. Jablonovio bonarum artium atque litterarum statori et vindici C. And. Bel. Lipsiae, 1760. kart 3.

J. O. X. Imei Józ. Alx. Jablonowskiemu, lipskich nauk podporze, z łacińskiego (K. And. Bela) przez brygadyera Jakubowskiego na oyczysty język wiernie oddany.

Ad Jos. de Prussiis principem Jablonowski palat. Novogr. equitem Sti Spiritus, S. Michaelis, St. Huberti S. C. E. P. sermone cum eo habito, de patriae incuriis et proditoribus (carmen St. Konarski) kart 3.

Immortalis famae heroi celsissimo e ducibus Prussiis S. R. I. principi Jos. Alex. Jablonovio etc. bibliotheca collegii Varsaviensis Soc. Jesu eruditissimis voluminibus ab ejus magnam partem divino prope ingenio derivatis aucta et mirum in modum exornata gratias nulla temporis diuturnitate interituras persolvit. kart 2.

Principi viro Jablonovio bonarum literarum amico Adalb. Jakubovius amica refert vota. str. 1.

Narratio celsiss. principis Jablonowski palatini Novogrodensis redeuntis a sereniss. throno Galliae in bibliotheca arcis lachoveccensis reposita.

Ad Jos. Alex. principem Prussium Jablonovium palatinum Novograd., dum iis, qui ex geometricis, ex philosophia experiente, aliisve ingenuis disciplinis palmam referrent, praemia liberaliter proponeret, numismata scilicet, auri pondero, atque opere caelato insignia, Deiphili Ismariensis [Franc. Leśniewski Soc. Jesu] pastoris Arcadis, carmen, celsiss. principi Aademia et scientiarum Universitatis Leopoliensis d. d. d. an. 1761.

Ad eundem celsiss. principem propopoeia Poloniae. Eodem Deiphilo Ismariense auctore.

Ode votiva ad celsiss. Jos. Alex. et S. R. I. de ducibus Prussis principem etc. Jablonovium etc. Paulo Dzidowski etc. Anno Do7 159 minie D8 (sic) mensis 9-bris.

Razem wyszło siedem numerów. W jednym z nich Deiphilus prosi Jablonowskiego, aby karta Polski przed 20 laty przezeń wypracowana, wyszła na widok publiczny. Porównaj: Jablonowski — Leśniewski Franc.

Krasinś. — Kijows.

— J. O. Xciu JMci Józefowi Alexandrowi Jablonowskiemu, lipskich nauk podporze przez K. And. Bela z łacińskiego na oyczysty język oddane przez Woje. Jakubowskiego. Przedruk wraz z oryginałem łacińskim. W Warszawie, 1761. w 8ce.

— Celsiss. principi Jos. Alx. Jablonovio etc. natalem IV. Febr. diem gratulatur. Lipsiae, 1770. w 4ce.

Wiersz łaciński i przekład jego polski.

Kijows.

**BEL Maciej** (1684 † 29 Sierp. 1749). Apparatus ad historiam Hungariae sive collectio miscella monumentorum ineditorum partim, partim editorum et fugientium. Posonii, 1735—1746.

Od str. 158—189 Historia arcana poselstwa Jarosza (Hieronyma) Łaskiego wojewody Sieradzkiego, które odprawił do Turck

imieniem węgiers króla do sultana Solimana. Wyjęta z rękopisu Łaskiego, którego Załuski zowie nie Jaroszem lecz Wojciechem.

Wurzbach Biogr. Lexic. II. 236. — Przyłęcki S. Rkps.

**Belagerung** ob. Bericht (1733) — Wieden (Die grausame 1684).

**Belchacka Aleksandra** ob. Balfy Tomasz (Dom 1728 Olympus 1728).

**Belchacki Adam** ob. Musae (1631).

**Belchacki Antoni** ob. Barszczewski J. (Animus 1719) — Elbing Ludw. (Relacya 1727)

**Belchacki Dominicus** ob. Romer J. Felix (1746).

**Belchacki Stanisław** ob. Szychowski Wojciech (Złote żniwo 1717)

**BELCOUR** (de) **Thesby F. A.** Relation ou journal d'un officier françois au service de la confédération de Pologne pris par les Russes et rélogué en Sibérie. Amsterdam aux dépens de la Compagnie MDCCCLXXVI (1776). w 8cc, z przodu k. nlb. 4 i str. 286.

Przypisał hr. Ogińskiemu (Ogainski) hetmanowi W. W. X. Lit. Th\*\* de B\*\* lieutenant colonel d'infanterie.

Niektóre egzemplarze mają tytuł wprost: Journal dédié a S. E. le Comte Ogiński (Ogiński) grand général de Lithuanie.

Dzieło to przełożył na język polski Kswery Godebski p. t. Dziennik oficera francuskiego i t. d. Lwów, 1866, w 8cc, VIII i str. 168.

Büsching Wüchentl. Nachr. 1776. s. 291. — Barbier Diction. des ouvr. anonymes N. 1649.

Czartor. — Jagiell. — Krasin. — Przeździec.

— Tagebuch eines französischen Officiers in Diensten der pohlischen Konföderation, welcher von den Russen gefangen und nach Sibirien verwiesen worden. Aus dem Französischen. Amsterdam, auf Kosten der Gesellschaft. 1776. w 8cc, kart 5, str. 274.

Götting. Anz. 1777. N 50. s. 26. April.

Na egzemplarzu Bibl. Jagiell. zanotowano współczesnie: Der Verf. des Buchs hiess Belcfur. Czartor. — Jagiell.

**BELCZEWSKI Wojciech Józef**, podskarbi i prof. Akad. Zamojskiej. Theses philosophicas Aristotelis Thomisticas quas in alma Universitate Zamoscensi professus est, publicae disputationi pro-

posuit M. Albertus Belczewski Phil. D. et formalis ejusdem professor publicus, sacra auctoritate Notarius apostolicus, juventutis Academiae capellanus. Oppugnant AA. RR. PP. Basiliani Franciscani et Reformati, defenderunt J. U. D. Josephus Uszak Kulikowski AA. LL. et philos. baccalaureus et Illustr. M. G. D. Franciscus Kunicki capitaneus Chotecensis et Czulezyceensis vexilliferides Crasnostaviensis praefectus Congregatum B. M. V. Im. Concep., R. M. G. Adam Zajaczek, thesaurarius Lenczyceensis, philosophiae studentes anno ab aera Christi 1767 mense Julii. Zamoseii, typis Universitatis expressit. w 8cc.

Obejmuje: krótką wiadomość o systematach filozoficznych, dalej tezy z logiki i metafizyki podług zasad Arystotelesa przez bakałarzy scholastycznych przeistoczonych.

— Theses philosophicas Aristotelis Thomisticas ex universa philosophia in recognitionem supremi Domini ac excellentiae suae divinae augustissimae et individuae triadi summo et uni Deo dicatas, quas in alma universitate Zamoscensi professus est, publicae disputationi proposuit M. Albertus Belczewski philosophiae doctor et formalis ejusdem professor publicus, sacra auctoritate notarius apostolicus, defenderunt G. D. Gregorius Kosteki, G. D. Petrus Czechowski (dolepione nazwiska) publicarum lectionum et praecipue philosophiae auditores. Typis Universitatis. anno domini 1769. expressit. w 8cc, kart nlb. 5, sign. 3.

W innych egzemplarzach inne są nazwiska dysputantów.

**Belczyński Christophorus** ob. Minasowicz Deodat (Umbra 1696).

**BELDOWSKI X. Antoni Dominik** (um. r. 1773). Żywe obrazy na gruncie nieśmiertelney sławy żywymi zasług w Ojczyźnie, heroicznym dzieł y świątobliwych cnót kolorami wykonterfektowane, Jasnje Wielmożni godney y nieśmiertelney pamięci Ich Mość Panowie Józef kasztelan Belzki, y Franciszek chorąży Lubaczowski, oćiec y syn z Zmigroda Stadnicey; przy ostatnim

ná iednymże kátáfalku ciał ich w kóściele Oporyszowskim złożeniu, Oyczyznie ná zaszczyt, domowi ná ozdóbę, prózapii ná przykład. wszystkim ná konsolácyá kaznodziejskim stylem wysłowione. Przez X. M. Antoniego Dominika z Bełdowá Bełdowskiego, w przesławney Akadémii krákowskiej filozofii doktora, dziekana Mieleckiego, proboszcza Przecláwskiego. Roku, którego Bóg obraz ciałá nášzego ná siebie przyjął 1737. dnia 11. miesiącá lutego. W Krakowie w drukarni akademickiej. folio, kart 18. (ark. I<sub>2</sub>).

Dedyk. Zofii z Makowieckich Stadnickiej, kasztelanowej Bełżkiej

Chłędows. Spis 164.

Jagiell. — Krasińs. — Ossol. — X. Polkowski.

— ob. Banackzowski Szymon Bonawent. (1752) — Jordan A. (Argumentum 1767) — Trojanowicz M. J. N. (Kalendarz 1748).

Łętows. Katalog II. 21—22 — Chłędows. Spis 164.

**BEŁDOWSKI Ignacy S.** obyw. województwa Sandomirskiego. Prospekt do zbioru prawa sejmu terażniejszego. Bez osobn. tyt. i bez wyr. m. i r. (Warszawa, 1791). w 4ce, kart 2.

Ogłasza prenumeratę na dzieło w 3 tomach.

Zbiór praw czyli konstytucyi sejmu gł. ord. Warsz. r. 1788. zaczętego (aż do r. 1792).

— ob. Dziennik sejmu głównego Warsz. (1789).

**BEŁECKI z Koscina Stanisław.** Solea Zapolsciana post praeclara majorum merita et aviti generis gloriam perillustris et reverendissimi Dom. D. Joannis a Zapolice Zapolski Castell. Viennensis. Abbatis Lendensis sacris honoribus illustrata atque a Stanislao de Koscina Bełeckim eidem perillustri, pro sua cum illo sanguinis necessitudine gratique animi significatione oblata. Poznaniae, in officina typ. Alberti Reguli anno salutis 1646. w 4ce, str. 16.

Święcki Hist. pam. I. 15. i Niesiecki zowią go Bełcki, zaś Jabłonowski Museum Pol. 27. Błaski. Czartor. — Ossol.

**Belefortius Franc.** obacz: Firmanus (1744).

**Belemiti prussici** ob. Breyn J. (Dissertatio 1732).

**Beles Michael Henricus** ob. Wolfhagius Jacobus (Sacris hymenoeis 1635).

**Beleuchtung** des schwedischen Manifestes 1656. w 4ce.

Hoppe (Longinus I. 86).

— obacz: Conringius (Behauptung 1659) — Nicanor (Eclipsis 1656).

**Beleuchtunge** der Antwort ob. Nicanor Andr. (1656).

**Beleuchtung** der götl. Gerichte bei Kön. Car. Gustavi Leben ob. Karol Gustaw (1660).

— (Kurtze) deren Beantwortung der Frage: Ob das wider die Thorner an. 1724 zu Warschau gefällte Urtheil dem Olivischen Frieden widerstrebet? 1725. w 4ce.

— der Betrachtungen über das von der Republic Pohlen bey gegenwärtigen Zeit-Läufften zuhaltende Betragen. 1756. w 4ce, str. 16.

— Toż, inne wydanie. 1756. w 4ce.

Kijows. — Ossol.

— der Gründe, aus welchen die Annahme der polnischen Krone Sr. Durchlaucht dem Churfürsten v. Sachsen von einem Ungenannten widerrathen worden ist: Allen gutgesinnten Sachsen und Polen gewidmet. Leipzig, in Commission bey F. G. Baumgärtner, 1792. w 8ce, k. 5, str. 59.

Osobną stronice tworzy na końcu: Schröckhs

Weissagung. — Przepowiednia się nie sprawdziła.

ob. Annahme — Erinnerungen. — Etwas. — Warum soll.

Akad. — Jagiell. — Raczyńs.

**Beleydenisse** des Geloof ob. Schlichting Jonas (1643, 1652).

**Belgard.** Rozmowa o stateczności umysłu między Teagenem i Eutymem ob. Bellegarde J. B. (1782).

**Belgia** obacz: Ostorod Krzysztof (1600) — Pinoccius Hier. (Praepositio 1658) — Poszakowski Jan (1749).

**Belgrad** ob. Opisanie (1739, 1740) — Uhlich G. (Die Belagerungen 1790).

**Belgram Dan.** pseudon. ob. Czartoryski Ad. (Koncept 1774).

(**Belgram Daniel**). Produkt w sprawie W. Imci Pana Daniela Belgrama, starosty Maleczewskiego z W. Imci Nigdem Tesselinem Rembowskiem opatem i ze wszystkimi XX. Cystersami klasztoru wisztyckiego (po r 1786). folio, ark. C. kart nlb. 6.

Warsz. Uniw.

**Belhacka Alexandra** ob. Radziwiłł (1728).

**Belhacki Antoni** ob. Belhacki.

**Beliebung** obacz: Ordnung (1724, 1737).

**Belina Jakób** ob. Broniszewski Josephus Georgius (Conjugio 1615).

**Belina Michał** ob. Bellina.

**Belinda** ob. Niemcewicz Jul. Urs. (1788).

**Belinowna Alexandra** ob. Kaczkowic Jan (Apollo 1618) — Macudkowiec Maciej (Poemation 1618).

**Belizaryusz** ob. Marmontel (1769) — Wichert X. Jan (Belizar, tragedia 1787).

**Belkie Józef Ignacy** ob. Boelcke J. I.

**Bella** Jehovahae seu meditationes ob. Andreas Ernest (1681).

— Moschorum ob. Lovenclavis Joannes.

(**Bellacy Tom.**) Krótkie zebranie życia, enót, śmierci y cudów błog. Tomasza Bellacego zakonu S. O. Franciszka Braci mniejszych konwentual. Laiczka Professa, który od Clemensa XIV. Papieża publicznym wyrokiem, w liczbę błogostawionych w r. 1771 dnia 24 Sierpnia poświęcony, a z okazji teyże uroczystey beatyfikacyi w kościele krakowskim XX. Franciszkanów w dzień ŚŚ. Piotra i Pawła Apostołów odprawioney dla pożytku wiernych Chrystusowych, z włoskiego na polski przetłumaczony, za pozwoleniem zwierzchności do druku podane. W Krakowie, w drukarni Akademickiej r. 1777. w 24ce, str. 3, 68 i 2.

Jocher 8650. podaje w 12ce, str. 69.

Ossol.

**Bellaria** super mensas debellatoris Litvaniae Alexandri Vitoldi triginta millibus Caputum ad interneccionem uno

Marte deletis instructissima, ad pocula Bacchi. A perillustri praenobili, ac magnifica juventute Collegii Pinscensis Soc: Jesu famelico spectatoris oculo in opsonium exhibita. Anno 1717. die... Bez w. m. i r. i bez osobn. tyt. folio, kart nlb. 2.

Jestto dyalog na zasadzie podania Kojatowicza w Hist. Litwy o Konradzie Juningen i Witoldzie. Na egzemplarzu zanotowano Stan. Chrzanowski S. J.

Jagiell.

— beluae ori erepta, seu leo in oleo citra carnes ieiunans hiantibus in Lupercale saevum carnivoris Bacchi Lapis congenitam deponens saevitiem, sub tragicecomico schemate, ab illustrissima, perillustri, ac magnifica juventute Collegij Varsaviensis Societ: Jesu, in ferinis clathris captivus libero spectaculo exhibitus, anno victoris Leonis de tribu Juda 1720, 10. febr. Bez osobn. tyt. i bez m. dr. (1720). folio, kart nlb. 2.

Na egzempl. zanotowano współczesnie R. P. Theodati Ramult. Obejmuje program dyalogu w trzech aktach.

Jagiell.

— ob. Biener Ad. (Poetica 1666) — Janicki Jan (martis sarmatici 1683) — Mansy Józ. (Apollinis 1694) — Obregski Józ. (mentium candidat. 1704) — Philippus Wilhelm (academica 1642) — Schelguig Sam. (in nuptiar festiv. 1670).

**BELLARMIN Robert Franc.** kardynał (1542 † 1621). Apologia Roberti S. R. E. Cardinalis Bellarmini, pro responsione sua ad librum Jacobi Magnae Britanniae Regis, civis titulus est, Triplici nodo triplex cuneus, in qua apologia refellitv praefatio monitoria Regis eiusdem. Accessit eadem responsio iterum recusa, quae sub nomine Matthaei Torti anno superiore prodierat. Vilnae, apud Joannem Karcantum MDCX (1610). Superiorum permissu. w 4ce, k. 4 i stron przeszło 201.

Dedykacya Rudolpho II. Imp. Caesari.

Według rejestru po str. 160 idą: Responso, Breue ad Anglos, Epistola i Responso Bellarmini.

Jocher 2942, 9791.

Jagiell. — Ossol.

— O wiecznym błogostawieństwie y szczęściu ktorego zażywają święci y wybrani Boży w niebie, pięćioro ksiąg,

do Jaś. Oświec. y Przewieleb. Kardynała Farnezego napisanych przez Roberta Kardynała Bellarmina S. J. Przełożone z łacińskiego na polski przez X. Kaspra Sawickiego tegoż zakonu kapłana. W Krakowie, w druk. Fr. Cezarego, 1617. w 4ce, k. 10 i str. 183.

Dedyk. do Jadwigi Tarłownej, zakonu Ś. Klary u Ś. Jędrzeja w Krakowie. Niesiecki IV. 45. — Jocher 6058.

Branic. — Czartor. — Ossol.

— Compendium doctrinę christianae. Jussu S. D. N. Clementis VIII. ad instructionem puerorum, et simplicium ab Illustrissimo Cardinale Belarminio compositum. Nunc verò ex Italico idiomate in Latinum, Wladisłao principi Serenissimi Sigismundi III. Poloniae et Sueciae Regis filio, ac in usum Dioecesis Luceoriensis translatum. Accessit haec editione secunda modis christianam doctrinam tradendi; omnibus qui curam gerunt animarum, cum primis necessarius. Cracovie, in officina Andreae Petriconij Anno Domini 1606. w 12ce, kart 2 i str. 155.

Przypis Xiążęciu Władysławowi przez tłumacza Marcina Szyszkowskiego biskupa Łuckiego

Od str 45. idzie praca Szyszkowskiego pod tytułem: Catechismi seu doctrinę christianae modis pueris ac rudibus tradendę practicus modus in duas partes diuisus etc. wozem Praefatio Mart. Szyszkowski. Cracoviae, 1605.

Jocher 2783. — Wiszniews. IX. 171.

Jagiell.

— Doctrinae christianae copiosa explicatio. Vilnae, typis Acad. S. J. 1655. w 8ce.

Jocher 2789.

— Epistolae familiares .... S. R. E. cardinalis e Soc. Jesu. Romae, typis Domin. Manelphii anno Jub. 1650. w 12ce, k. 12, str. 442 i k. 1.

Dedyk. J. Bapt. Alterio S. R. E. cardinali Gawhus Fuligatus e S. J.

Tutaj są te listy do Polaków: Archiepiscopo Leopoliensi, Vladislao Regis Polon. filio, Archiepisc. Gnesnensi (dwa), Sigism. III. Regi (pięć), Sophiae Dembiuscae, Episc. Vilmensi, Episc. Vladislaviensi, Episc. Vratislaviensi, Episc. Cracoviensi, Episc. Varmiensi, Andr. Pruchnicio (dwa), Joann. Letnichostomski (Gostomski), palat. Inowroc., Laurentio episc. Vladisl., Nic. Chr. Radivill.

Czartor.

— O głosie ostatnim umierającego Zbawiciela czyli o siedmiu słowach Pańskich przed skonaniem na krzyżu powiedzianych księga Roberta Bellarmina z Towarzystwa Jezusowego niegdę po łacinie napisana, teraz zaś z łacińskiego przełożona przez (X. Adama Wysockiego) tegoż zakonu kapłana 1778. W Gdańsku, w drukarni J. E. F. Müllera. w 8ce, str. 251.

Warsz. Uniw.

— O jęczeniu gołębiey czyli o dobru łez. Księga Roberta Bellarmina, z Towarzystwa Jezusowego, niegdę po łacinie napisana, a teraz z łacińskiego przełożona i do druku podana przez tegoż zakonu kapłana 1776. W Gdańsku, w 8ce, str. 388.

Warsz. Uniw.

— Jvdicivm Roberti Bellarmini, in Politiani, Soc. Jesu de libro quem Lutherani vocant Concordiae. Ingolstadii et Cracoviae in officina Lazari. B. r. w 8ce, kart 86.

Branic.

— Jvdicivm Roberti Bellarmini Politiani, Societatis Jesu Theologi, de libro, quem Lutherani vocant, Concordiae. Ingolstadii, apud Davidem Sartorium. Et Cracoviae in officina Lazari Anno D. 1586. w 8ce, kart nlb. 2, str. 149 i 1 nlb.

Bibl. Jagiell. ma także egzemplarz z datą: anno MDLXXVI. cum gratia et privil. Caes. Majest. ale bez dodatku: et Cracoviae, ma str. 152 i k. 1.

Wierzbows. I. 488.

Warsz. Uniw. — Czartor. — Tow. Przyjac. Nauk. — Ossol. — Popiel. — Jagiell.

— Katechizm tłóm. Jerzy Majer. Augsburg, 1616. z rycinami P. G. Mayra Soc. Jesu.

Backer Bibl. ed. 1890. I. 1201.

— Katechizm rzymski abo krotka nauka katolieka wszystkim chrześcianom do zbawienia nayspotrzebniejsza, po włosku z rozkazu Oycy S. Klemensa osmego przez Roberta Bellarmina kardynała, arcybiskupa Kapuańskiego w Rzymie wydana, przez Marcina Szyszkowskiego, biskupa natenczas Łuckiego po łacinie przetłumaczona i królewicowi Władysławowi dedykowana, teraz po polsku dla zrozumienia wszystkich

osobliwie katolickiej młodzi przełożona przez X. Jana Poszakowskiego Soc. J. teologa. W Wilnie, w drukarni J. K. M. Akad. Soc. Jesu. R. p. 1752. w 4cc, str. 70.

Por. Nauka (1618).

Jocher 2812.

Wileńs.

— Toż. Warszawa, druk. Scholar. Piar. 1796. w 8cc.

— Kazanie które P. Jezus z krzyża uczynił do narodu ludzkiego, ostatnie, albo o siedmi słowach, które Zbawiciel nasz wyrzekł na krzyżu ostateczne, ksiąg dwoie, przez Jaśnie Wielmożnego Roberta S. K. R. kardynała Bellarmina Societatis Jesu napisane, a teraz z łacińskiego języka na polski przez Piotra Fabrycego teyże Societatis kapłana przełożone. W Krakowie, w drukarni Andrzeja Piotrkowczyka typographa J. K. M. Roku p. 1622, w 8cc, str. 286.

Sierczyńs. I. 121. wymienia rok zgonu tłómacza: 1622, a rok druku 1628. co myłne. — Jocher 2419 a), 4767.

Drohob. — Ossol.

— Dwa traktaty Roberta kardynała Bellarmina, tłóm. X. Fabrycego S. J. W Krakowie, 1621.

Jocher 5828. widocznie popełnia błąd za Osińskim, który zapewne miał na myśli przekłady przez Fabrycego dzieł: Kazanie 1622. Wzdychanie 1621.

— Monita Confessarii imprimis pro directione at vero praelatis et parochis pro correctione scitu perquam necessaria in Epistola Card. Bellarmini et in annexis ad eam annotationibus comprehensa per Georg. ab Hülsen (Hylzen) Episcopum Smolensensem. Anno MDCCXLIX (1749). Gedani, litteris Hartmannianis w 8cc. k. 8 i str. 152.

Przypis. Benedyktowi XIV. papieżowi.

Jocher 4371.

Ossol. — Zielińs.

— Monita generalia de officiis Confessarii olim ad usum Diocesis Argentin. edita jussu illustrissimi et reverendissimi Domini Episcopi Fessensis, suffraganei et vicarii generalis etc. nunc vero approbatione et cura illustr. exe. et rev. D. Georgii ab Eckliis Hülsen Episcopi Smolenscen. impensis vero ex Smolescensi et Livoniensi Diocesi in

unum collatis, ad usum utriusque Diocesis reimpressa Vilnae, typis Acad. S. J. Anno Domini 1752. w 8cc, ark. 13.

Jocher 4372. — Brown. Bibl. 457, 480. — Mitzler Poln. Bibl. s. 81. — Janoc. Lexic. I. 197.

— Krótki zbiór nauki chrześcijańskiej przez X. Bellarmina, przekład z łacińskiego przez Kaspra Sawickiego. Wilno, 1606. w 4cc.

Wiszn. Hist. lit. IX. 218. atoli Brown Bibl. pisarzy S. J. tego wcale nie przytacza.

Por. niżej Summaryusz.

— Nauka chrześcijańska przez Wielbego Roberta Bellarmina z figurami wydana, (przez Georg Mayra) w Auszpurku, z dozwoleńiem starszych, 1618. w 8cc, str. 114.

Nauka chrześcijańska zawarta tu jest w rozmowie mistrza z Discipulem; pytanie i odpowiedź zajmują jedną stronę, a drugą wybory drzeworyt, wystawiający stosowne do pisma św. wizerunki. Pod przedmową do czytelnika z Augsburgskiego Collegium Societatis Jesu, podpisany Georgius Mayr. Maciej. Piśm. II. 99. — Wiszn. Hist. lit. IX. 171. — Baeker Bibl. edyc. 1890. I. 1201. Ob. wyżej: Katechizm.

— Nauka chrześcijańska z rozkazu Klemensa VIII. papieża przez Xiędza Roberta Bellarmina Societatis Jesu, który potem był kardynałem kościoła świętego krótko zebrana przez kongregacyą Reformationis. Żeby zniószy różności sposobow naucezania jedno-stayne było y łatwieysze to święte ewiezenie nezenia prostaków y dzieci rzeczy nálezaych do wiary świętej potwierdzona. Z włoskiego języka teraz oyczystym wydana. W Krakowie, w drukarni J. O. Xiążęcia Jego Mł. Biskupa krakowskiego roku 1755. w 12cc. sign. I<sub>3</sub>.

Objemuje kart 5 poczem: Nauka chrześcijańska krótka str. 34. — Krótkie zebranie nauki chrześcijańskiej dla nauki małym dzieciom, kart nłb 16. — Alfabet życia chrześcijańskiego według porzątku liter ABCadta, kart nłb. 18.

Jagiell.

— Toż. W Krakowie, 1775. w 8cc.

— Toż. Przedrukowana. Częstochowa, 1781. w 8cc.

— Nauka chrześcijańska krótko zebrana z woli Klemensa VIII. papieża przez X. Roberta Bellarmina. W Wil-



nie, w drukarni Akad. 1790. w 12ce, kart nlb. 24.

Jocher 2834 a.

— Toż. Wilno, w drukarni Akad. 1799. w 12ce, str. 47.

— Nauka dobrego i szczęśliwego umierania z Bellarmina przetłumacz. przez X. Andr. Lukomski. Kraków, 1621. w 4ce, str. 218.

Niesiecki III. 186. — Backer Bibl. 1890. I. s. 1247, ma:

— Nauka dobrego y szczęśliwego umierania, przetłumaczona z Bellarmina przez Andrzeja Łukasiewicza. Kraków, 1628.

Tłumacz widocznie przekręcony, bo Niesiecki zwie go Łukomskim.

Oryginał łaciński: De arte bene moriendi, wyszedł Antwerpiae, 1620.

— Nauka dobrego i szczęśliwego umierania. Do pobożnego życia y ćwiczenia się w doskonałości chrześcijańskiej zachęcającymi dostatecznie objaśniona regułami.

ob. Januszowski Jan (Nauka 1604, 169—5). Jocher 6284.

— Obiaśnienie nauki chrześcijańskiej z rozkazu Klemensa VIII. papieża przez X. Roberta Bellarmini Societatis Jesu, który potem był kárdynałem kościoła świętego, wydane. Przez kongregacyą reformy zeby zniószy różności sposobów nauce miały ci, do których należy jednostayny y łatwy sposób ćwiczenia dzieci y ludzi prostych, w rzeczach do wiary świętey katólickiey należących potwierdzone. Za stáraniem pásterskim J. O. Andrzeja Stanisława Kostki ná Załuskách Załuskiego biskupa Krákowskiego, Xiążęcia Siewierskiego dla dyecezy swoiey przedrukowane. W drukarni Xciá JMci Bisk. Krák. roku 1754. w 8ce, kart 4, str. 245 i rejestr.

Akad. — Jagiell.

— De officio Principis Christiani libri tres. Auctore . . . . Ad Sereniss. Principem Viadislauum Sigismundi III. Poloniae et Sueciae Regis filium. Romae ex typographia Bartholomaei Zannetti. Cum priuilegio et Superiorum permissu. 1619. w 8ce, kart nlb. 9, str. 491.

Przy końcu dzieła str. 472—491. Vita Sancti Casimiri Regis Poloniae filii a venera-

bili viro Gregorio Suueciski (Święciecki) Eccl. Cathedr. Vilmensis Canonico ex bonis auctoribus cum fide descripta.

Jagiell.

— Tenże tytuł. Antwerpiae, ex offic. Plantiniana apud Balthasarem Moretum et viduam Joannis Moreti et Jo. Meursium. 1619. w 8ce, str. 532 i 17.

Krasiński. — Ossol.

— Tenże tytuł. Coloniae Agrippinae, apud Joan. Kinchium sub Monocero. Ann. 1619. Cum licentia et superiorum permissu. w 8ce, kart 8, str. 525.

Od str. 505—525: Vita S. Casimiri a Georg. Suueciski Eccl. Cathedr. Vilm. Canonico.

Dzików — Jagiell. — Ossol.

— Tenże tytuł. Quibus accessit admonitio ad episcopum Theanensem nepotem suum de necessarijs episcopo ad salutem suam in tuto ponendam. Coloniae, sumptibus Bern. Gualteri Anno MDCXIX (1619). Cum gratia et priuilegio S. C. M. speciali. w 12ce, str. 620 i 8 kart na przodzie oraz str. 48 (Admonitio).

Od str. 595. do końca jest życie S. Kazimierza przez Święcieckiego.

Jocher 4231.

Jagiell. — Ossol.

— Toż. Reimpresum Passavii. 1754. w 8ce.

— O pocieszeniu prawdziwym gołębicy ięzzącej czyli o szczęściu wiecznym Świętych Pańskich pod różnymi imionymy opisanym. Księga Roberta Bellarmina z Towarzystwa Jezu. kárdynała K. R. z okoliczności imienia J. O. Xiężny Kolumby Konstancyi z Donhoffow Sanguszkowy Marszałkowy Nadworny Litewskiy z łacińskiego przełożona i do druku podana przez tegoż zakonu kapłana R. 1777. Bez w. m. dr. w 8ce, str. 279.

Jocher 5994.

— Piętnaście stopnie po których człowiek zwłaszcza chrześcijański upatrując Pana Boga w stworzeniu rozmaitym przychodzi do wielkiej zności Jego. Opisane przez Roberta Bellarmina S. J. do Jasnie Oświeconego i Wielebnego kárdynała Piotra Aldobrandina dozoreg dochodów kościoła rzymskiego przełożone z łacińskiego na polskie

przez X. Gasp. Sawickiego S. J. W Krakowie, w drukarni Franciszka Cezarego, 1616. w 4ce, str. 225 i k. 8.

Przypisanie Annie Franciszkanco i Gryzeldzie Karmelitte Zebrzydowskim, córkom Mikołaja Zebrzydowskiego wojewody krakowskiego.

Jocher 5818. — Bandt. H. D. K. P. I. 304. Krasius. — Ossol. — Raczyńs.

— Summaryusz nauki chrześciańskiej. W Krakowie, 1608. w 12ce.

Do tego wydania przydane: Reformationes generales Diocesis Cracov. Descriptionem Officiorum Confraternitatis Compassionis Christi. Præctwo to założył Szyszczowski przy kościele Franciszkanów.

Jocher 2784. — Niesiecki IV. 297. — Wysznięws. IX. 171. — Backer Biblioth. ed. 1890. I. 1201. pisze: (Doctrina) tradit par M. Szyszczowski évêque pour Wladislaw fils de Sigism. III. Cracovie, 1605, 1608. w 12ce.

— Summaryusz nauki chrześciańskiej. Przez kardynała Bellarmina, za rozkazaniem Oycy s. Klemensa VIII. dla oświecenia dziatek y ludzi prostych napisany. Niedawno z włoskiego na łacińskie y polskie, gwoli Władisławowi królewicowi, Najasniejszego Zygmunta III. króla polskiego, szwedzkiego etc. synowi, y ku użytku diecezey Płockiey przełożony. [Przydano:] Catecheses albo Napomnienia krótkie. W Krakowie, w drukarni Fr. Cezarego 1619. w 8ce, kart nlb. 2, str. 140.

Backer Biblioth. ed. 1890. I. 1201.

Krasius.

— Trumpas moksło křikszezioniszko surinkimas unog. Roberta Bellarmino. Vilnae, typ. Acad. 1677.

Jocher 6748.

— Wschody do nieba przez W. X. Roberta Bellarmina wystawione teraz dopiero w polskim ięzyku przez X. Cezarego Wyszomierskiego Schol. Piar. pokazane. W Wilnie, R. p. 1760, w druk. XX. Franciszkanów. w 8ce, str. 350, arkusz na przodzie i rejestr.

Przypis. tłumacza Xięż. z Sapiehow Radziwiłłowej wojew. Nowogrodz.

Jocher 6127.

— Wzdychanie gołębice; abo o dobru ięz zbawiennych księgi troie. Przez Jásnie Wielebn<sup>o</sup> Roberta S. K. R. kardyńala Bellarmina Societatis Jesu, ná-

pisane, a teraz z łacińskiego ná polskie, przez X. Piotra Fabriciusa teyże Societatis Jesu, przełożone. Z dozwoleńiem stárszych. W Krakowie, w drukarni Andrzeia Piotrkowczyká typographá J. K. M. Roku P. 1621. w 8ce, kart 12, str. 400.

Przemowa Wielebnyń Matkom, Pannom, Ksieniom zakonu Św. Benedykta — Nadpis stronic jest: O dobru ięz zbawiennych, księgi I—III.

Jocher 5829.

Jagiell. — Ossol.

(Bellarmin). Duplika na replikę Nowin prawdziwych ob. Duplika (1615).

— obacz: Bogucki Jos. (1720) — Chrzastowski Andrzej (Contradictionum Index 1594, Triumphus jesuit. 1620, Praxis de caeremonii 1594, Duo libelli 1594, Bellum jesuit. 1594) — Grodzicki Stan. (1607) — Hap Caspar (1600) — Lambert Józef (1782) — Łasicki Jan (Chrzastowski) — Miko S. (1638) — Miłdroski Stan. (1603) — Minister (1602) — Poszakowski Jan (1752) — Rogerius Ludwik ks. (1600) — Rywocki Jan (1636) — Socinus Faustus (Responsio 1624) — Statorius Piotr (Refutacya 1593) — Wysocki Albert (Defensio 1602) — Zygrovius Jan (Theses et antitheses 1609).

Bellator Christianus ob. Bambus M. (1617, 1618, 1688).

— Sarmaticus Sig. Kazanowski ob. Skonieczny Fab. (1634).

Bellaty Antoni Franc. (1665 † 1742) ob. Piramowicz Grz. (1766).

**BELLEGARDE**, l'abbé J.-Bt. Morvan de (Belgard) (urodz. 30 sierpnia 1648 † w Paryżu d. 26 kwietnia 1734). Le chrétien honnête homme, ou l'alliance des devoirs de la vie chrétienne avec les devoirs de la vie civile. Livre écrit en françois, et par un prêtre des pieuses écoles de la province de Pologne trad. dans la langue du país. — Chrześcianin poczciwy człowiek albo przymerze obowiazków życia chrześciańskiego z obowiazkami życia obywatelskiego przez X. Bellegarde po francuzku napisana a przez iednego Xiędza Schol. Piar. prowincyi polskioy na oy-

czysty język przełożona. R. 1769. W Warszawie, w druk. Schol. Piar. w 8ce, dwa tomy, str. 411 i 421.

Tłumaczenie Alexego Ożgi S. Piar.

Jocher 4199.

Czartor. — Dzików — Kijows. — Krasińs. — Ossol. — Wileńs.

— Rozmowa między Teagenem y Eutymem z dzieł Belgarda wyjęta y na polski język przetłumaczona. W Supraślu, roku 1782. w 8ce, kart 2 i str. 84.

Obejmuje: Rozmowę o mocy umysłu w nie-szczęściach.

Czartor. — Jagiell. — Krasińs. — Ziełińs.

**Bellerophon** Sarmaticus seu Dialogi tragicomici (1637) ob. Władysław Jagiełło.

— procedens Joan. Cantius ob. Banaszewicz Ad. Kaz. (1691).

**BELLETUS** Joannes Maria († 24 lut. 1626). Visitationes Apostolicae Sanctae Ecclesiae Venden. et Livoniae Constitutiones editae. A R. D. Joanne Maria Beletto J. U. D. Vercellen. Prothonotario Apostolico, nec non ejusdem Ecclesiae Visitatore Apostolico. Et impresse jussu Illustr. et Rev. in Christo Patris et D. D. Ottonis Schenking D. et A. S. G. Episc. Venden. Livoniaeque, et supra dictam Visitationem promoventis. Vilnae, apud Joannem Karcantum. w 4ce, ark. 4.

Wizyta odbywała się z polecenia nuncjusza Simonety w r. 1611.

Jocher 7583. — Janoc. V. II. 245. —

Ciampi I. 20—2. — Kraszewsk. Wilno, IV. 156. Petersb.

— ob. Synodus dioecessana vendensis (1611).

**BELLET** Ch. l'abbé (ur. 1702 † 20 list. 1771). Eloges historiques de la princesse Marie, reine de France et de Navarre et de Stanislaw I. roi de Pologne, prononcés dans des assemblées publiques de l'Académie de belles lettres de Montauban. Par M. l'abbé Bellet, l'un académiciens. A Paris, chez Desaint, rue du Foin S. Jacques et à Montauban, chez Charles Crosillhes. 1768. De l'imprimerie de la veuve Teulieres. w 8ce, str. 92 i 1 k.

Querard La France I. 264. Czartor.

**BELLEY** (Di). L'Iffigene del Vescovo di Belley austerita sarmatica trasportata dal francese per il Signor Reginaldo Lalmano e publicata da Michel Angelo Foreigiani. Consecrata all'Eminentissimo e Reverendissimo Principe il Signor Cardinale Antonio Barberini. In Venetia, presso Cristoforo Tomasini 1639. w 4ce, str. 207 i 23.

Ossol.

(**Belli** Andrzej Hieronim) († 1703). Melodya wesola na przeznaczny akt weselny Jego Mości P. Andrzeia Bellego, z Jeymością Panną Magdaleną Pipanowną, muzyka zkomponowana, y przeznaczonym oblubięcom ofiarowana. Bez w. m. dr. (1650). folio, kart nlb. 2.

Bez osob. tyt. — Melodya pierwsza, melodya druga. Pipanowna była z rodu Kortynów. Całe pisane czworowierszami.

Jagiell.

— ob. Kropski Stan. Jos. (Via virtutum 1703) — Wiroboski Jan (Niezwyyczajny tryumf baranka 1659) — Wosiński Wal. (Applauzy 1670) — Wryt Frydr. (Necrologus nuptialis 1680).

**BELLI** Const. academ. Tasista. Historia rinovata nel stato presente dell'imperio ottomano, nella quale si conteng. le massime politiche de' Turchi, i punti princ. della relig. Maomettana. Aggiuntovi un ragguagl. de tutti i regni e stati usurpati alla christianità. Et con una relatione del serraglio. Venetia, 1687. w 16ce. Części III.

Dedyk. Joh. Stanislaw Sbański [Sboski] Episc. de Premislia.

**BELLI** Jakób Bonawentura. Amoenitas laurearum XXVI. VV. DD. secundae laureae candidatis, post rigidum examinis certamen, Favonio gratiarum celsissimi principis, illustrissimi et reverendissimi Domini D. Constantini Feliciani in Szaniawy, Szaniawski Dei, et Apostolicae sedis gratiâ episc. Cracov., ducis Severiae almae Universitatis Crac. cancellarii faventissimi, inducta: et dum ijdem candidati magisterii in artibus LL. et in philosophia doctoratûs licentiam à perillustri et reverendissimo Domino D. M. Andrea Krupecki V. J.

doctore et professore, ecclesiarum cathedralis Crac: Canonico, Premyko-  
viensis et in Niegardow curato, contu-  
bernii jurisp: provisore, canonizat: B.  
Joannis Cantii procur: studii almae  
Univer: Crac. Procancelario. Solenni  
ritu recipent. Fraternali affectus gratia,  
spiritu poetico a Jacobo Bonaventura  
Belli Leopold. ejusdem laureae candidatô  
explicata. Anno quo amaenum salutis no-  
strae ver in horto conclusô deus homo  
explicuit. 1721 die 24 Maji. Cracoviae,  
typis Universitatis. folio, kart nlb. 14.

Dedyk. Janowi Skarbkwowi, arcybisk. lwow.  
(2 k. nlb.). — Dalej wiersz do św. Jana  
Kantego. — Potem: 1) wiersz na cześć  
A Krupeckiego podkanclerzego (1 karta).  
2) oda na cześć dziekana filoz. Michała  
Pruskiego, M. Zietkiewicza i Melch. Ki-  
cińskiego, egzaminatorów (3 str.). 3) „A-  
moenitas laurearum etc.“ herby, a pod  
każdym 6-cio wiersz łąc. I tak, na: P.  
Dropeżyńskiego, J. Czesteckiego, J. Du-  
kiewicza, Fl. Lachowicza, A. Kolendow-  
icza, J. Zaczekiewicza, J. Popiołka, Jana  
Kant. Mameczyńskiego, S. Luxarowicza,  
Stan. Seb. Mameczyńskiego, M. Studni-  
ckiego, Fr. Kukleńskiego, M. Fr. Pukiń-  
skiego, Seb. Kozierowskiego, J. Pałaszow-  
skiego, F. Goczynskiego, Alb. Płaczkow-  
skiego, B. Ciesielskiego, J. K. Sałackiego,  
P. J. Gołkowskiego, K. Jarmundowicza,  
K. Kondratowskiego, M. Włochowskiego,  
S. Golańskiego, i St. Rafalskiego; na osta-  
tnich 3 str. piszą znów: Mameczyński, Pu-  
kiński i Płaczkowski wiersze do autora  
tego dzieła. — Wiersze ozdobione herbami  
opiewanych.

Jocher 1517. — Juszyński. Dykc. I.

Droboh. — Jagiell. — Ossol. — Dzików.

**BELLI Juliusz** z Capo d'Istria. Se-  
kretarz kardyn. Dietrichsteina. Laurea  
austriaca, hoc est, commentariorum de  
statu reipublicae nostri temporis, sive  
de bello germanico eiusq. causis, inter  
Divum Matthiam et Invictissimum Fer-  
dinandum II. Rom. Imp. nec non Fri-  
dericum V. Palatinum, aliosque cum  
imperii tum externos reges principesque  
gloriose vincente aquila caesarea gesto  
libri XII. etc. etc. auctore et interprete  
etc. etc. Francofurti, typis Erasmi Kemp-  
fferi, sumptibus Joh. Theob. Schön-  
wetteri. Anno MDCXXVII (1627). fo-  
lio, kart 3, str. 880. Index kart 10.  
z wielu rycinami i mapami.

Rzecz obca. Autorstwo niektórzy przyznają  
Mik. Belli, o czem Biographie Univ. 1812.  
II. 114. Uboecznie dotyczy rzeczy polskich.  
Na str. 392. jest portret w owalu: Sigis-  
mundus III. R. Polon. z sześciowierszem.  
Tenże powtórnie odbity na str. 863.

Z treści te szczegóły nas dotyczą: Danti-  
ciani fidem Poloniae regi datam servant.  
str. 862. R. Polon. tormenta dono dant  
multa naves capiunt. str. 868. Cossaci.  
str. 298, 317, 331, 341, 704, 797. Regio-  
montem Borussia ingreditur. str. 873. Co-  
mitia Regni Poloniae str. 685, 688. Inter  
Polonum et Suecum str. 685, 868. Poloniae  
Rex mittit legatos ad Hungaros str. 230.  
Polon. Rex cum Turc. transigit. str. 251.  
Polon. Regis literae Silesiorum causa. str.  
235. Dehortatoria ad Joh. Christianum in  
Silesia ducem str. 236. Pol. R. imperato-  
ri auxilium pollicetur. str. 244. Pol. in  
Moldavia a Turcis concisi str. 390. Pol.  
Rex in vitae periculo str. 391. Poloniae  
legatus Londinum et Bruxellae auxilium  
petens str. 434. Venit Dantiscum str. 633.  
Regis filius Romam venit str. 733. Poloni  
in Livonia caesi str. 798. in mari a Sue-  
cis repulsi str. 861. Rex cum exercitu in  
Suecum. str. 862. Ab obsidione Meva de-  
scedunt str. 863. Munimentum suecicum.  
str. 863. Rex Dorbium proficiscetur. str.  
864. Wermdidum oppidum Poloni occu-  
pant str. 868. Pol. senatores dehortantur  
Regem ab auxiliis domus Austriae fe-  
rendis str. 244. Rex Pol. feuda Electori  
Brandeb. confert. str. 484. Suecus Danti-  
censis in mari damnus dat str. 861.  
cum navibus prope Dantiscum venit. Braun-  
bergam et Frauenbergam occupat. Scribit  
ad Senatum. Occupat Elbingam str. 862.  
Sueci irruptio in Livoniam str. 763. Tar-  
tari Poloniam vastant. A Polonis caesi.  
str. 634, 685, 733, 864. Tractatus de pace  
inter Turcam et Polonum str. 485. Tur-  
carum in Poloniam irruptio str. 64. Vi-  
ctoria Polonorum de Tartaris str. 664.

Jagiell.

**Belli Tomasz** ob. Szopowie Stefan  
(Wirydarz kwicistej flory 1687).

**Belli livonici descriptio** ob. Breden-  
bach Mt. (1564, 65).

**Belliano** ob. Nowiny (1557).

**Belliger sarmata** ob. Buczkowski  
Mat. (1621).

**BELLINA (Belina) Michał.** Adaequa-  
tio eximiis heroicae virtutis et solidae  
sapientiae meritis perillustris. clarissimi  
et admodum reverendi Domini D. M.  
Petri Praczelewic S. Theologiae licen-  
tiate, et professoris, collegae majoris,  
ecclesiarum Collegatarum, Pilcensis

Decani et S. Floriani ad Cracoviam Canonici, festorum Salvatoris Christi Domini et B. Virginis Mariae in Ecclesia Cathedrali Cracoviensi Concionatoris, Contubernii Hierosolymitani provisoris etc. per perillustrem et reverendissimum Dominum D. M. Martinum Winkler S. Th. doctorem et professorem, collegii maioris Seniore Patrem, ecclesiarum Cathedralis Cracoviensis Canonicum, Collegiatarum Sandomiriensis praepositum, Kielcensis scholasticum, parochialis Premykoviensis curatum, S. R. M. Secretarium in lectorio DD. theologorum sacrae theologiae doctoratus insignia in amplissimo illustrium hospitium et academici Senatus consensu, ritu solenni capessentis, correspondens a M. Michaelae Bellina philosophiae doctore et professore in vim officiosissimi cultus et gratulatorii applausus carmine heroico celebrata Anno Domini 1698. die 19. mensis Novembris. Cracoviae, typis Universitatis. folio, 2 ark.

Wierszem heroicznym napisał panegiryk z okoliczności uroczystego ogłoszenia Piotra Praczelewicza doktorem Ś. teologii za rektoratu Sebastjana Piskorskiego. — Nic szczególnego w sobie nie zawiera. Juszyń. I. 18.

Dzików — Krasinś.

— Census de sacro honoris theologiae archivo depromptus, et praeclaris in regno sapientiae meritis perillustris clarissimi et admodum reverendi D. D. M. Raphaelis Casimiri Artenski Sacrae Theologiae Licentiati et Profes. Colleg. maioris Eccles. Colleg. S. Floriani Florentiae ad Cracoviam Canonici parochialis Paieczén. Curati Contubernii Gelianii provisoris etc. a perillustr. et reverendiss. DD. M. Martino Winkler Sacrae Theologiae doctore et profes. Collegii maioris Senior. Patre, Ecclesiae Cathedr. Cracov. Canonico, Collegiat. Sandomiriensis praeposito, Kielcensis Scholastico, Curato Premykoviensi, S. R. M. Secretario in lectorio DD. Theologor. cum sacra doctorat. Theologiae Aureis veterum patroni coronis lectissimo cum applausu omnium almae Universitatis studii generalis Cracoviensis or-

dinum, in spectantissima hostium corona redditus. Tam raram inter viros eruditos dignationem, in vim demissae et officiosae venerationis tenuibus celebrante modis M. Michaelae Bellina philos. doct. ejusdemque in alma Univ. Cracov. profes. 1698 die 19 Novembr. Cracoviae, typis Universitatis. folio, str. 7.

Czartor. — Ossol. — Zielinś.

— Gradus theologiae honoris excelsus, in peraugusto sapientiae solio emeritae virtuti et eruditioni perillustris, clarissimi et admodum reverendi DD. M. Andreae Augustini Czyrzyckowicz, Sacrae Theol. licentiati et professoris, Collegae maioris, Ecclesiarum Collegiatarum S. Floriani, ad Cracoviam Canonici, Neosandecensis primicerij, Contubernij Staringeliani provisoris, dum per perillustrem et Reverendissimum D. D. M. Martinum Winkler, Sacrae Theologiae doctorem et profes. Collegii maioris, Seniore Patrem, Ecclesiarum Cathedralis Cracoviensis Canonicum Collegiatarum Sandomiriensis praepositum, Kielcensis scholasticum, Curatum Premykoviensis, S. R. M. Secretarium in lectorio D. D. Theologorum, applaudente magna omnium Universitatis ordinum laetitiae et amplissimorum hospitem corona Sacrae Theologiae doctor ritu solenni renuntiaretur, erectus; et a M. Michaelae Bellina, philosophiae doctore, eiusdemq. in alma Universitate Cracoviensi professore in argumentum debiti cultus, officioso calamo celebratus M.DC.XCVIII (1698). die 19. Novembris. Cracoviae, typis Universitatis. folio, kart 4 (wierszem).

Dzików — Jagiell. — Krasinś. — Ossol.

— Majestas virtutis et sapientiae, in auspiciato accessu magni Archidiaconatus honoris amplissimo magnorum, in Ecclesia Dei, patria, et literis, meritum splendore, perillustris, et Reverendissimi DD. Remigii Suszycki, juris utriusq; doctoris, ecclesiarum cathedralis Cracoviensis Archidiaconi, collegiatarum, Lanciciensis Scholastici, Kielcensis Custodis, S. R. M. Secretarij, ad

felicissima sui honoris auspicia, installationisq; die 2. Junij peracta solennia adornata, et praenuntiâ immortalis famae tubâ, post datam Regno Poloniae notitiam, intra Prussiae Silesiaeque provincias, promulgata. Tantum splendoris apparatus, tennibus, clientalis officij, connotante modis, M. Michaelae Bellina philosophiae in alma Univ. Cracoviensi doctore et professore Anno 1703. die XXIII. Julii. Glogoviae Majoris. Typis Joan. Julii Hunoldt, (1704). folio, kart 8.

Juszyńś. Dykc. I.

Jagiell. — Krasińś. — Ossol.

— Processus juridici honoris, eximij virtutis etc. sapientiae meritis, Illustris, et admodum Reverendi Domini D. Stephani Zuchowski, decani Koprzyńcensis, parochi Sandomiriensis, formatus; atq' dum idem Illustris et admodum Reverendus Dominus a perillustri et admodum Reverendo Domino D. M. Andrea Krupecki, J. U. doctore et inter collegas dd. iureconsultorum professore, ecclesiarum, SS. omnium custode, curato Luborzyceński, praesente spectatissimo Illustrium hospitem, et academici senatûs consessu, in lectorio DD. Jureconsultorum, juris utriusq; doctor, ritu solenni, inauguraretur: per Michaelē Bellina, philosophiae doctorem et in alma Universitate Crac.: professorem, brevi gratulatorij applausûs elogio, in orbis literati faciem, productus. Anno Domini 1698. die 19. Decembris. Cracoviae, typis Universitatis. folio, ark. B. (kart 3).

Jagiell. — Krasińś. — Ossol

— Oda liryczna do Matki Boskiej w obrazie Zielenickim cudownej. 1698.

— Rozmyślenia męki niewinney Jezusa Chrystusa, Pana naszego, z modlitwami, także y Rózanego wianka Nayswietszey Panny Maryi nabożnemi, z przydaniem modlitew Brygitty S. o męce Pańskiey, zbawienny pożytek często mowiącym sprawuiących, y krotkiego nabożeństwa do B. Jana Kantego Akademii krakow: doktora y profesora wielkiego męki Chrystusa Pana

kontemplanta. W Poznaniw, w drukarni Akademickiej. Roku pańskiego 1714. w 4ce, kart nlb. 6, sign. A—R. — (Rozmyślań kart 42, Wianka kart 32).

Na odwrocie tytułu herb Zaleskich.

Dedykacya JW. Pani Ludwice z Zaleskich Radomickiej, wojewodz. Inowrocławskiej. Tu mówi, że powtore przedrukowuje contemplacya jęzeczajcy synogarlicy, wzdychania z kompendyowane. Approbatę dajo Piotr Tarło biskup Klaudiopols.

Dzieło złożone z dwóch części. Część II. od ark. k. ma tytuł: Wianek Nayswietszey P. Maryi. W pierwszej części rycin większych 16, brane z Opecia edycyi 1541 r., lecz znacznie gorszych. Na rycinach dwóch znaki C. V. na jednej P. znamionuja rytownika. W drugiej części rycin lichych 14, a nadto wizerunek Jana Kantego źle odbity z podznaczeniem rytownika A. K. Oprócz Rozpamiętywań według dróg, obejmuje Modlitwy Św. Brygidy i wierszem przedmowy do trzech części Wianka. Poprzednie edycye wyszły staraniem Siebeneicherowej w r. 1604 i 1612.

Jocher 5801.

Jagiell.

— ob. Piskorski S. (1735) — Przybyłowski Casim. Stan. (Armilustrinum Palladis 1696) — Tomaszewski Albert (Annulus desponsati honoris 1698).

**BELLING.** Copia von des General-Lieutenant Bellings abgelassenen Schreiben de dato Pultavva den 6 Jul. Anno 1709. w 4ce, str. 10.

O kapitulacyi Lewenhaupta.

**BELLIZONA Gerard.** Carmen ad Illustrissimam et Magnificam DD. Hedvigim de Kormanice Mielecka, Capitaneam Sandomiriensem Dominam et heredem in Mielec et Cmolas etc. Polonam, Magistri Gerardi a Bellizona Augustiniani eremitae Montis Ortoni Lectoris. Superiorum permissu. A L'Illustriss. Signora Eduigi de Kormanice Mielecka Capitana Sandomiriense Signora et herede di Mielec, e Zmolas etc. Polona. epigramma eroico D. M. Gerardo Bellinzona lettore de Padri Eremitani di Mont' Ortone. Patavij, ex typographia Laurentij Pasquati, 1601. w 4ce, kart 3 i kart 4. Ossol.

**BELLMANN Joh. Arend.** (ur. w Stokholmie 1664 † w Maju 1710). Ad Deum ter opt. max. sollemnis gratiarum actio

ob. victoriam prope Narvam de Moscovitis reportatam. Holmiae, 1701. w 4ce. Petersb.

**Bellomaciński Innocenty** ob. Kryspin i Kryspinian (1760).

**Bellona** foederata Marti ob. Jaworski J. (1724).

**Beilo** (De) sociali ob. Kostitz (1595).

**Bellone** in Europa. Verwattende een zaakelyke beschryvinge van den tegenwoordige Oorlog. Met aanwyzinge der Vorsten, Volken, Landen en Steden: vergiert med poëtische denkbeelden in Vaerzen en Prentverkeldingen: onder de Zinspreuk Mars door Cliö. Derde Stuk. Vervattende den Oorlog in Polen. Te Amsterdam, by Reinier en Josua Ottens, kaart-en Boekverkoopers voor aan op de Nieuwendyk, in de Wereld-kaart. 1734. w 4ce, str. 115—194.

Z wizerunkiem Stan. Leszczyńskiego, z planem i widokiem Gdańska. Portret J. F. Stein prinxit. J. C. Philips sculps.

Jagiell.

**Bellonka Maryanna** ob. Słowikowski Franciszek (Vota 1682).

**Bellorius** ob. Zygmunt Aug. (Sigismundi Augusti Mantuan profectio 1680).

**Bellorum** quae Christianos inter et Turcas gesta obacz: Hartnaccius Dan. (1687).

— Rom. libri IV. par Val. Eechium ob. Florus Luc. (1515).

**Belluaceński Innocencyusz (Wincenty)** († 1264) ob. Kryspin i Kryspinian (Zywot 1760).

**Bellum** ob. Bredenbach Tilm. (Livonicum 1568) — Brussius Gulielm. (1595, 6) — Chrzastowski An. (jesuiticum 1594) — Conringius H. (contra Turcos 1664) — Druźbicki Casp. (intestinum 1701) — Eliseus Aurimontanus (dantiscanum 1638) — Fredro Andrzej Max. (1660) — Frischmann Joan. (Svevicum 1656) — Guarna (grammaticum 1765) — Jurgiewicz (quinti evangel. 1594) — Kostitz Joan. (turcicum 1595) — Krasinski Jan (Livonicum b. r.) — Lubelezyk Wal. (theol. c. Turcas 1545, 1597) — Ludolf Job. (turcicum 1686) — Modrzewski Fr. (1551) — Motus (svevicum 1656) — Olewiński (mysticum)

ob. Vidaviensis — Orzechowski St. (adv. Turcas 1543) — Ostroróg (b. r.) — Ostrowski Jan (1598) — Pastorius Joach. (scythico-cosacicum 1652, 1659, 1665) — Paszkowicz Szym. (amoris sive Metellus 1651) — Pilecki A. Casim. (svevicum 1661) — Pindarus (trojanum 1513) — Rationes (1741) — Sallustius (Catil. et. Jug. 1517) — Sarnicki Stan. (turcicum 1575) — Skumin Jan (Disputatio 1592) — Spangenberg J. (Grammaticale 1538) — Stanisław Kostka (ad Chocimum 1669) — Vidaviensis Gabryel (misticum 1598) — Vislicensis Joan. (prutenum 1516) — Zadora (offensivum b. r.).

**BELLUS Nicolaus.** Politicarum dissertationein de statu imperiorum, regnorum, principatumum et rerum publicarum Tomi IV. (dalej 12 wierszy tytułu). Nunc opera et studio Nic. Belli editi. Prostant Francofurti, apud Schönvverter, 1615. w 8ce, kart 8, str. 909 i 16 kart index.

Z polskich rzeczy obejmuje T. I. N. 24. s. 328. De interrego Poloniae (post. Steph. Batory) do s. 352. N. XXV. s. 352—7. (De novo in Polonia rege eligendo). N. XXII. s. 305—14 (De regno Poloniae). T. II. N. IX. s. 560—570. De magno ducatu Moscoviae.

Hoppius (Longinus I. 116) Schediasma.

Jagiell.

**(Beloty).** Philomuzna na weselnym akcie Jegomości Pana Józefa Belotego JKM. architekta i Jejmość Panny Marianny Olewiekiej w domu Jegomości Pana Jacka Rozyckiego JKM. sekretarza i kapelli magistra przez P. K. J(ego) K(ról.) M(ości) O. prezentowana roku pańskiego 1688. W Warszawie. folio, kart nlb. 7. druk kursywa.

Na odwr. str. tyt. herby nowożeńców i pod niemi 4 wiersze polskie. Sam dziewostąg składa się z 50 ośniowerszów i w nim pochwały dla obojga małżonków.

Dzików — Krasinś. — Ossol. — Warsz. Univ.

**BELEWSKI Leon.** Kazanie na pogrzebie Leona Kuczyńskiego, podkomorzego Drohickiego przez X. . . . . kanonika Brzeskiego Bob. Węgrowskiego dnia 29 kwietnia. W Warsza-

wie, w drukarni Piotra Dufour, 1777. w 8ce. Zielińś.

**Beltrami Jan Chrzyciel.** Vita di S. Salomea ob. Favini Giuseppe (1716). Jocher 8586.

**Beltrand Franciszek** ob. Laudinus (Epistolarum Turci 1513).

**Belydenisse de Geloofs** ob. Schlich-ting (1652).

**Belz** ob. Marya P. N. (obraz 1633) — Protestacya (województwo 1767) — Radliński Jak. Paw. (arx 1756) — Respons (województwo b. r.).

**Belza Anna** ob. Słowacki Franciszek (Epithalamium 1622).

**BELZA Franciszek.** Apollo gratulatorius cum laureato musarum choro ad Adalbertum Koryciński, 1664. w 4ce. Dzików.

**Belza Josephus** ob. Baryczka Johannes (1646) — Wosiński Wal. (Applauzy 1670).

**Beelzebub** ob. Beelzebub (1796).

**Belzeczy** ob. Krzistanowicz Stan. (1600).

**Belżecka Alexandra** ob. Żymunkiewicz Woj. Flor. (Weseln Juno 1656).

**Belżecka Leonora Konstancya** ob. Bieżanowski Stanisław (Zródło obfitości 1649).

**BELZECKI Alexander.** Theatrum bene ominantis gloriae potentissimo Poloniarum, et Svecorum regi Vladislao IV. Moscovitico, contra Ottomānicam tyrannidem, armatam ducenti Poloniam; Leopolim antiquissimum Russiæ ducatus domicilium ingredientis. Ab Alexandro Belżecki castellanide Halicien: S. R. M. cubiculario, per canoras musas excitatum in collegio Leopoliensi Societatis Jesu. Cracoviae, in officina Andreae Petricouij S. R. M. typographi. Anno Domini MDCXXXIV (1634). folio, k. 12 (ark. nlb. F<sub>2</sub>).

Na odwr. str. tyt. herb Korony i Litwy. — Dalej przypisał autor prozą łac., Władysławowi IV. królowi — poczem rozmaitym gatunkiem wiersza sypie pochwały dla zwycięzcy.

Encykl. Orgelbr. III. 118. — Barącz Dzieje zak. kazn. II. 295. — Niesiecki.

Jagiell.

— Theatrum gloriae potentissimo atque invictissimo Poloniae et Sueciae Regi Vladislao quarto ab alma Academia Vilnensi Societatis Jesu exstructum et consecratum Anno MDCXXXVI. Vilnae, typis Academicis ejusdem Societatis Jesu (1636). folio, kart nlb. 12. (wierszem). Warsz. Uniw.

**Belżecki Alex. Stan.** wojewoda Podolski († 1677) ob. Kurdwanowski Jan Franc. (1677).

**Belżecki Andreas** ob. Krzistanowicz Stanisław (Disputatio 1600).

**Belżecki Bonawentura Konstanty** ob. Skierwin Wiktoryn (Hymenaeus 1670).

**Belżecki Jan** ob. Krzistanowicz St. (Disputatio 1600, 1601) — Loaechius A. (Clasici 1609) — Szamocki Andr. (Disputatio 1635) — Wędzicki Simon (Disputatio iuridica 1602).

**Belżecki Jan Antoni** pseudonym ob. Podłęski Marcin (Olympia 1670).

**Belżyc (z) Jakub.** Odpis Jakuba Żyda z Belżyc na dyalogi Marcina Czechowicza, na który zaś odpowiedział. ob. Czechowicz Marcin.

**Bem Fortunat** ob. Betański Antoni Venceslaus (1783).

**Bemänglung** d. Bibel ob. Huber J. (1604).

**Bemardin Dydak** ob. Biderman Jak. (Utopia 1756).

**BEMBUS Matheus** (1567.† 1645 d. 10 lipca). Bellator christianus hoc est, Ratio christiane, pie, feliciterque bella et apparandi et gerendi, summorum Imperatorum Regum, et aliorum christianorum Ducum exemplis expressa, et notis brevibus illustrata. Accesserunt SS. Ambrosii et Augustini militaria monita: vetus praeterea Romanorum militaris disciplina a Josepho descripta: nec non precatiunculae militares ex sacris literis potissimum Psalmis Davidicis petitae. Authore R. P. Matheo Bembo Soc. Jesu doctora Theol. Coloniae Agrippinae, in officina Birkmannien. sumptibus Hermanni Mylij. Anno M.DC.XVII (1617). Cum consensu Superiorum. w 8ce, kart 3, str. 120.



Dedic. Sereniss. principi Ladislao Sigismundo Polon. ac Sveciae principi. Varsaviae, ex domo nostra Cal. Maij a. d. 1617. Daje przykłady obcych i polskich wojowników, jakoto Fedko dux Russorum (s. 80). Arcem Nienhusen contra Moscos defend. 1381 (s. 90). Od str. 107. Orationes ad Deum militares.

Czartor. — Jagiell. — Pusłows.

— Tenże tytuł. Cracoviae, in officina typograph. Francisci Cesarij Anno Domini 1617. w 4ce, kart 4, str. 120.

Dedyk. Wład. Zygm. księciu polsk.

Czartor. — Dziłków — Jagiell. — Krasińs. —

Ossol. — Racyńs. — Uniw. lwow. —

Zbór ewang. Wileńs. — Zielińs.

— Tenże tytuł. Cracoviae, in officina typogr. Francisci Cezarij, Anno Domini 1618. w 8ce, str. 126.

Rozeznać można tę edycyę od Kolońskiej, że w ostatniej, Bellator zaczyna się na str. 8, zaś w ed. Krakowskiej na str. 7 i w tejże Orationes ad Deum na str. 115. Te edycyę dołączył wydawca P. Skarga do swego dzieła p. t.: Żołnierskie nabożeństwo. 1618.

Jocher 6787.

Branic. — Czartor. — Chreptow. — Jagiell. — Ossol. — Zielińs.

— Tenże tytuł. Authore R. P. Matthaeo Bembo Soc. Jesu Doctore Theol. Sumptibus et expensis Seren. Jonnnis III. Poloniarum Regis D. D. clementissimi reimpressus Olivae, per Joannem Jacobum Texter factorem. Anno Domini MDCLXXXVIII (1688). w 8ce, str. 175.

Czartor. — Warsz. Uniw. — Zielińs. — Jagiell.

— Declaratia, albo zniesienie prentensiey stanu rycerskiego. Przeciw duchowieństwu, wznieconey około Łąnowego żołnierzá, z dobr duchownych. w 4ce, kart 26 (ark. G<sub>2</sub>).

Wyszło bezimiennie. Prawdopodobnie jesto dzieło Bembusa, którego tytuł po łacinie Brown przytacza: Persuasio militaris seu rationes ob quas illustris ordo militaris regni abstinere debet ab exactionibus et oneribus imponendis in bonis ecclesiasticis. Rzecz dzieli się na cztery dyskursy, dowodzące z starożytności, z pisma św. i z dziejów ojczystych, że duchowni nie powinni z dóbr swoich przyczyniać się do uposażenia wojska. Powołuje się na opisanie w niedawnej konstytucy z r. 1635. Druk zapewne w Krakowie u Cezarego, bo duże litery przypominają inicyały w Bembusa: Załoba. Pisane makaronizmami

jak to praktykował Bembus. Pewności jednak autorstwa nie ma.

Branic. — Jagiell. — Krasińs. — Warsz. Uniw.

— Epos in nupturientes Evangelicos verbi Ministros: occasione epithalamiorum in nuptias Reverendi viri M. Andreae Lucae, Ecclesiastae Thorunensis, a versificatoribus Thorunensibus et Viadrinis eleganter et evangelice nuper scriptorum compositum et praecipue ex selectioribus hortorum Aonidum Thorunensium et Viadrensiu flosculis concinnatum Anno Domini 1618. Bez w. m. dr. w 4ce, kart sign. A<sub>3</sub>.

Siarcz. I. 27. — Juszyńs. Dykcyon. I. — Brown. Bibliot. 115. Ossol.

— Gloria S. Ignatii Societatis Jesu fundatoris seu S. Francisci Xaverii ejus socii vita. Cracoviae, in officina Andreae Petricovii. 1622. w 8ce, k. 4, str. 152.

Wyszło bezimiennie. Brown, a za nim Backer 1890. I. 1281. przyznają autorstwo Bembusowi, lecz Backer wyjaśnia, że jednocześnie także dzieło wydał Lancicius. Rzecz nie jasna, bo obadwa dzieła jedną mają liczbę stron i u jednego drukarza i w jednym roku. Coś tu bałamutnego.

Warsz. Uniw.

— Toż. Permissu superiorum. Vilnae, typis Academicis Anno Domini 1624 w 12ce, kart nlb. 5, str. 153.

Na kartce Bibl. Uniw. Warsz. zanotowany autor Bembus. Warsz. Uniw.

— Kometa, to iest, pogroźka z nieba, na postrach, przestroę, y wspomnienie ludzkie. Pokazana w roku pańskim 1618 miesiąca grudnia. Podana do uważenia przez X. Mattheusza Bembusa, doktora theologa Societatis Jesv. Z dozwoleciem starszych. W Krakowie, z drukarniey Andrzeia Piotrkowczyka, typogr: K. J. M. Roku P. 1619. w 4ce, kart 2, str. 54.

Na odwrocie tytułu rycina komety.

Druga edycya wyszła pod tytułem: Trąba gniewu.

Jocher 6222 a. — Siarcz. Obraz wieku I. i Łukaszewicz Obraz Poznania II. mylną mają datę r. 1609.

Branic. — Czartor. — Dziłków — Jagiell. — Ossol. — Przeździec. — Zyg. Pusłow. — Uniw. lwow.

— Monita salutaria data anonymo auctori scripti nuper editi, cui titulus falso inditus, Monita Privata Societatis

Jesu. 1. Joan: 2. Ex nobis prodierunt, sed non erant ex nobis. Nam si fuissent ex nobis, permansissent utique nobiscum. Sed ut manifesti sint, quoniam non sunt omnes ex nobis. Psal: 40. Qui edebat panes meos, magnificavit super me supplantationem. Psal: 108. Maledicent illi, et tu benedices. Anno Domini 1615. w 4ce, kart nlb. 10. (ark. A—C<sub>2</sub>).

Rozpoczyna przedmowa do czytelnika W piśmie tem, wydanem bezimiennie złożonem z 45 napomnień, broni Jezuitów.

Jestto odpowiedź na Zahorowskiego Hier. Monita privata.

Joher 9310.

Chrept. — Czartor. — Dzików — Jagiell. — Krasinś. — Ossol. — Uniw. lwow. — Warsz. Uniw.

— Ormiańskie nabożeństwo; y wzywianie ludzi narodu tego zacnego do jedności w wierze y w miłości kościoła ś. katholicznego rzymskiego. Napisane od X. Mattheusza Bembusa, Soc: Jesu. Za pozwoleniem starszych zakonnych, y urzędu duchownego. W Krakowie, w drukani (sic) Andrzejá Piotrkowczyka, J. K. M. typographá. Roku Páńskiego, 1630. w 4ce, 162 str., 5 kart regestru i 8 na przodzie.

Dedyk. do Jana Andrzeja z Prochnik Prochnickiego areybisk. lwows.

Na odwrocie tytułu rycina herbu. W przedmowie powiada, że X. Prokop Prochnicki brat Jana wstąpił do ich zakonu.

Joher 6312, 9429. — Treść w Dzienniku literac. 1854. N. 30—31.

Branic. — Czartor. — Dzików — Drohob. — Jagiell. — Ossol. — Raczynś. — Petersb.

— Napomnienie braterskie. Objáśnienie napomnienia ob. Napomnienie (1646).

— Notae in libros Regum.

Przytacza Starowolski w Ecantotas Venet. 1617. za nim powtarza Brown. W jakim języku wyszło, nie wiadomo.

— Obrona Collegium krakowskiego Patrum Societatis Jesu Stanom Koronynym na Seymie walnym Warszawskim A. D. 1627. zgromadzonym do uważenia podana. Superiorum permissu. W Warszawie, w druk. Jana Rossowskiego, J. K. M. typographa. 1627. w 4ce, 3<sup>1</sup>/<sub>2</sub> ark. (kart 14).

Wydali byli Jezuitci, powiada Bembus, pismo pod tytułem: Krótka Sprawa, na które akademicy krakowscy nie odpisali. Przeciwnie pismu Bemba, wydali oni: Zniesienie Obrony i cały szereg broszur, które przytacza Backer 1890. I. 1282

Joher 1289, 7960.

Branic. — Jagiell. — Ossol.

— Pacatus impacatus ad examen vocatus. Seu Examen responsionum, quibus ad rationes contra pacem Confoederationis in libello Pax non Pax inscripto factas, Anonymus quidam in suis Vindicis Pacis, respondere frustra est conatus. Authore Lucio Vero Pacato Cosmopolitano. Ad Rom: 16. Rogo vos fratres, ut observetis eos, qui dissensiones et offendicula, praeter doctrinam quam vos didicistis, faciunt et declinate ab illis. 2 Cor: 6. Nolite iugum ducere cum infidelibus. Quae enim participatio iustitiae cum iniquitate? aut quae societas lucis ad tenebras? Quae autem conventio Christi ad Belial? Propter quod exite de medio eorum, et separamini dicit Dominus. D. Cyprian: Epist: 55. Nulla societas fidei et perfidiae potest esse. D. August: c. Schisma: 24. q. 1. Non habemus partem cum ijs, qui faciunt partem; qui se ab universali Ecclesia diviserunt. D. Hierou: in Apolog: 2. ad Ruffinum. Sit inter nos una fides, et illico pax sequetur. Honorius Imp: l. 42. de haeret. c. Theod. Nullus nobis sit aliqua ratione coniunctus, qui à nobis fide et religione discordat. Crac: in officina Andr: Petr. S. R. M. typogr. Anno Domini 1616. w 4ce, str. 248 i 1 str. Errata.

Porówn. Vindiciae pacis seu confoederationis inter dissidentes 1615.

Joher 9797, 9780.

Czartor. — Dzików — Jagiell. — Krasinś. — Ossol.

— Pastor vigilans. Sive ars regendi animas, ex epistolis potissimum D. Gregorii Magni excerpta, et in eiusdem exemplo pastoribus omnib. ecclesiasticis proposita. Per R. P. Matthaenum Bembum doctorem theologum Societatis Jesu. 2 Tim: 4. V. 5. Tu verò vigila, in omnibus labora, opus fac euangelistae,

ministerium tuum imple. Exod: 25. V. 4. Inspice et fac secundum exemplar. Apoc: 3. V. 3. Si non vigilaueris, veniam ad te tanquam fur. Cracoviae, in officina Andreae Petricouij S. R. M. typographi. Anno Domini 1618. w 4ce, kart 9, str. 281 i kart 8.

Dedyk. Marc. Szyszkowskiemu bisk. krak. datow. Varsaviae, 3 Decemb. 1617.

Dzików — Jagiell. — Ossol.

— Tenże tytuł. Coloniae, in officina Birkmannica, sumptibus Hermanni Mylii. Cum consensu superiorum et privilegio Caesar. Anno 1618. w 4ce, str. 24, 393 i 23.

Dedyk. Marc. Szyszkowskiemu bisk. krak. Jocher 4281. — Jabłonows. Muzeum 23.

Branic. — Drohob. — Ossol. — Raczyns.

— Pax non Pax seu rationes aliquot, quibus Confoederationis Euangelicorum cum Catholicis pacem, nullo modo veram esse pacem, breuiter ostenditur. Jerem: 6. V. 14. Curabant contritionem filiae populi mei cum ignominia, dicentes: Pax, pax, et non erat pax. Cicero Philip: 3. Dulce est nomen pacis, res verò ipsa tum incunda, tum salutaris; sed pax est reputanda, si sub eius nomine latet bellum. Sallust: de bello Iugurt. Pax diuersis in mentibus esse non potest. Anno Domini 1615. B. w. m. w 4ce, k. 9 i 1 biała

Bez wyr. drukarni, lecz Cracoviae in offic. Nic. Lobii, bo razem wyszło i razem brzurowane w jedną całość: Monita Salutaria, Pax non Pax i Tyszkiewiczza G. Responso ad libellum Patrocinium veritatis. — W ostatniem wyrażono miejsce druku.

Porówn. Pax seu vera politica 1615.

Jocher 9780. — Bibliot. Script. S. J. s. 594. Dzików — Jagiell. — Ossol. — Raczyns.

— Pochwała pogrzebna sławney pamięci Jaśnie Wielmożnego Je<sup>o</sup> M<sup>ci</sup>, Pána á Pána Adama Sedziwoia z Czarnkowa Czarnkowskiego, woiewody Łęczyckiego, generała Wielkopolskiego, Pyzdrskiego, Miedzyrzeckiego, etc. starosty, którą w kościele Czarnkowskim, przy pogrzebie Je<sup>o</sup> M<sup>ci</sup> miał X. Matthevsz Bembus, Soc: Jesu. 5. Aprilis. Anno Dñi 1628. Z wyrażnym pozwoleniem urzędu duchownego. W Krakowie, w drukarni Andrzeia Piotrkowczyká J.

K. M. typographá roku páńskiego 1628. w 4ce, str. 38.

Dedyk. do Katarzyny z Lesna Czarnkowskiej wojewódziny Łęczyckiej.

Osiński Życie Skargi s. 65 ma rok 1638. — Treść w Dzienniku literackim 1854. N. 24—5.

Birgel. — Branic. — Chreptow. — Czar-tor. — Jagiell. — Krasins. — Ossol. — Przeźdz. — Zyg. Pusłows. — Raczyns. — Uniw. lwow.

— Promptuarium Concionatorum. Crac. apud viduam Sybeneycher 1606. w 8ce.

Juszyński (I 24.) wymieniając to dzieło, powiada, że w niem podpisał się: Joannes de Gniazdow Sniadecki, Archipresbyteralis in Circulo Poenitentiaris, Sandecensis Decanus, Par. Vetero-Sandecensis, ale nie wyraża czy to jako autor, czy jako aprobujący dzieło, co prędzej być może.

Tak przytacza Jocher 4419. nie opisując dzieła. Zaś Brown str. 116 wymienia ten tytuł dzieła między utworami Bembusa.

— Krótka sprawa o nowym Collegium Oycow Societatis Jesu, u świętego Piotra w Krakowie, dla niewiadomych wydana, od iednego oboiej stronie żyezliwego. Za wiadomością y wyrażnem dozwoleнием urzędu duchownego. W Krakowie roku páńskiego 1625, druk Ant. Wosińskiego, w 4ce, kart nlb. 13.

Jocher 7958.

Jagiell.

— Trąba gniewu bożego gromiąca grzeszników: ná przestroę y vpamiętanie narodu ludzkiego. Wystawiona w Komecie roku 1618 miesiącá grudnia, od Wielebnego księdza Mattheusza Bembusa doktorá theol: Soc: Jesu, a teraz przez iednego káplana, terażniejszym czasom accomodowana. Z dozwoleнием vrzędu duchownego. W Krakowie, w drukarni Lukaszá Kupiszá, J. K. M. typographá, roku páńskiego 1648. w 4ce, karta 1 istr. 35.

Jocher 6222 b. — Siarczyński i Łukasze-wicz mają mylną datę r. 1618.

Akad. — Czartor. — Jagiell. — Ossol. — Przeździec. — Pusłows. — Raczyns. — Uniw. lwow.

— Toż. Wystawiona roku 1618. od W. go księdza Mateusza Bembusa Soc. Jesu. A teraz przez J. W. IMci Xiędza Załuskiego biskupa Kijowskiego terażniejszym czasom akomodowana, po

edyceyi krakowskiej 1648. przedrukowana roku 1746. Bez w. m. w 8ce, kart nlb. 32. (ark. A--D).

Dzików — Jagiell. — Ossol.

— Toż. W Berdyczowie, w drukarni Fortcey N. P. Maryi (Karmelit.) 1764. w 8ce.

Tak podaje Brown według Przytęckiego.

— Wizerynk szlachcica prawdziwego w kazaniu na pogrzebie Wielmożnego Pana Jego Męi Pana Andrzeja Bobole z wielkich y małych Piaskow, podkomorzego koronnego Pilźnieńskiego, Dybowskiego, Gniewkowskiego etc. etc. starosty wystawiony. Przez Wielobnego Xa. Mattheusza Bembusa, doktora theologa Societatis Jesu. Teraz odnowiony za zleceniem y nakładem Jaśnie Wielobnego Jego Męi X. Eustachego Wollowicza biskupa Wileńskiego. W Wilnie, Roku pańskiego M.DC.XXIX (1629). w 4ce, kart 19, druk gocki.

Na końcu „Przedmowa JW. Jak. Szczawińskiego wojewody Brzeskiego miana na tymże pogrzebie“. (Cały arkusz E).

Siarczyński i J. Łukaszewicz mylnie przytaczają edycyę r. 1617. w Warszawie.

Akad. — Branie. — Czartor. — Jagiell. — Krasińs. — Ossol. — Zyg. Pusłows. — Uniw. lwow. — Wileńs.

— Wzywianie do jedności katolickiej narodu ruskiego, religiey graeckiej z kościołem rzymskim. Vezynione na kazaniu w kościele metropolitańskim Lwowskim, w dzień śś. Szymona y Judy Apostołów. Przy obecności Ich Męiów Najwielebniejszych, Jego Męi X. Oycy Jozepha Welamina Rutskiego, Archiepiskopa, Metropolity Kijowskiego, Halickiego, y wszytkiey Rusi; y inszych Episkopow Ruskich z duchowienstwem swoim, którzy się byli na ten dzień do Lwowa ziachali. Przez X. Mattheusza Bembusa, kapłana Societ. Jesu. Z pozwoleniem (sic) urzędu duchownego. W Krakowie, w druk: Andrż: Piotrkowczyka, typogr: J. K. M. Roku 1629. w 4ce, kart nlb. 13.

Dedykacya Xciu Alexandrowi z Ostroga Zasławskiemu, wojew. Kijows.

Jocher 9487 a.

Drohob. — Jagiell. — Krasińs — Ossol. — Petersb.

— Tenże tytuł. Z pozwoleniem urzędu duchownego. (Na końcu:) We Lwowie, w drukarni Jana Szeligi, J. Mei X. Arcybiskupa Lwowskiego typographa, Roku pańsk 1630. w 4ce, sign. C<sub>3</sub> (3 ark.), druk gocki.

Na odwoicie tytułu: Graeci ritus, cum Ecclesia Romana Unitorum, ad Synodum Provinciale, Leopoli in Anno Domini 1629 die 28 Octobris congregatorum nomina. Illustrissimus ac Reverendissimus Metropol. Kijovien. D. Josephus Velamin Rutski.

Kazanie to miane było na Synodzie prowincjonalnym Unitów we Lwowie 1629 dnia 28 Octobra. Smoleńskim Władyką był Leo Creuza Rzywuski. Na tymże Synodzie znajdował się i Smotrzycki.

Jocher 9487 b. — Treść podana w Dzienniku literackim 1854. N. 25. 29.

Akad. — Dzikows. — Ossol. — Zyg. Pusłows. — Petersb.

— Żałoba abo Kazanie, ktore na pogrzebie sławney pamięci nieboszczyka Jego M. X. Andrzeja ze Bnina Opalińskiego, biskupa Poznańskiego, dnia 19 grudnia w roku 1623 zmarłego, miał w Rádlinie dnia 30 stycznia, roku 1624 X. Mattheusz Bembus, doktor theolog Societ. Jesu. Memoria justi cum laudibus, et nomen inpiorum putrescet. Prou. 10. Z dozwozeniem urzędu duchownego y stárszych. W Krakowie, w drukarni Fránciszka Cezarego, roku 1624. w 4ce, kart 18. (ark. E<sub>2</sub>).

Dedyk. Łukaszowi z Bnina Opalińskiemu marszał. nadw. kor.

Jocher 9405. — Chłędows. 29.

Akad. — Dzików — Jagiell. — Czartor. — Ossol. — Krasińs. — Uniw. lwow.

— ob. Pickarski Adam (na śmierć Kiszczyny Kaz. 1614) — Skarga Piotr (Żołnierskie nauki 1618, Żołnierskie nabożeństwo 1688) — Starowski Szymon (Prawdziwe objaśnienie b. r.) — Vindicie pacis — Zniesienie obrony (1627).

Starowski Sz. Scriptorum 1627. s. 166. —

Encykl. Orgelbr. III. 121—2. — Mecherz.

Histor. wyn. II. 442—8. — Łukaszew.

Obr. m. Poznania II. 183—6. — Engel

Ukrain. Gesch. — Juszyński I. 18. —

Siarczyńs. Obr. I. 26. — Wiszniews. II.

L. VI. 312, VIII. 326, 243—4. — Muezk.

Rék. Radym. 124 — Maciejows. Piśm.

III. 648—58. — Brown Bibl. piś. S. J.

114—6. — Backer Bibl. 1890. I. 1279—84. — Przyłocki Stan. Dzień. lit. lwow. 1854. N. 23—5, 29—31. — Chłędows. Spis 29—30, 84, 168. — Jöcher Lexicon I. 945. — Witte Diarium biogr. 1688.

**BEMBUS Petrus** z Wenecyi (urodz. 1470 † 18 Stycz. 1547). Epistolarum ... Leonis X. Pont. Max. nomine scriptarum lib. XVI. ad Paulum III. Pont. Max. Romam missi. Basileae, Froben. B. w. r. w 8ce, str. 686. Jagiell.

— Toż. Venetiis, per Joan. Patavinum et Ventur. de Rossinellis. Bez wyr. r. (Przedmowa z r. 1535). folio, ark. nb. Hh. III. i kart 2.

Jagiell.

— Epistolarum Leonis X. Pont. Max. nomine scriptarum libri XVI. ad Paulum III. Pontificem Max. Romam missi. Basileae, Froben, 1539. w 8ce, str. 711.

— Toż. Basileae, per Hier. Frobenium et Nic. Episcopum, 1547. w 8ce, str. 682. Jagiell.

— Toż. Basileae, 1566. w 8ce, str. 686 i rejestr.

— Epist. familiar. lib. VI., Leonis X. nomine lib. XVI. Venetiis, Gualt. Scotus 1552. w 8ce, str. 398.

Jagiell.

— Toż. Coloniae, 1584. w 8ce.

Dzików.

Ten zbiór obejmuje dwa listy Joachimo Marchioni Brandenburgensi, pięć listów Sigismundo Poloniae Regi r. 1513 i nast., oraz jeden Livoniae Magistro.

Füldner J. J. Bibliogr. Silesiaca 1731. str. 354. — Ciampi I. N. 24.

— ob. Cicero (Epistolae selectae p. B. Grochowski 1760) — Gratiani A. M. (Commendoni 1685) — Sabinus Georg. (Elegia, Erotica 1536) — Suchten Alex. (Vandalus 1547) — Zanchius Bas. (Clariss. vatis 1545).

Ciampi Bibliogr. I. 21. przytacza pod N. 24. Aliquot carmina 1546. ale nie powiada z jakiej racyi między Polonica liczy.

**Bemerkungen** über J. Cramer ob. Kreutzen Karol (1649).

— auf einer Reise von Berlin nach Bromberg in Westpreusen in Briefen an G. F. Schlicht. Berlin u. Leipzig, G. J. Decker. 1784. w 8ce.

Raczyńs.

— über einige Punkte der Betrachtungen ob. Manteufel — Szöge-K.

— auf einer Reise von Thorn durch Posen nach Sachsen. Berlin u. Küstrin bei Ferdinand Oehmigke 1790. w 8ce, kart 2, str. 195.

Ossol. — Raczyńs.

— über die wahrhafte Darstellung ob. Gdańsk (1783).

— über die Duldung der Juden 1787. ob. Bergeson — Braun Ch. D.

**BENACZKOWSKI (Bonaczkowski) Simon.** Conclusiones Theologicae. Posnae, 1765. w 4ce.

Jocher 2693.

**Benatius Aug.** ob. Zolcinus (In funere 1576).

**Benckendorf Joannes** († 1607) et **Christoph.** Brevis communitio de bello sociali Turcico ob. Kostitz J. (1595) — Prunner Hier. (Christliche 1605).

Encykl. powsz. Orgelbr. 1860. T. III. str. 126 i 170. gdzie powtórzony raz jako Benckendorf, drugi raz jako Benckendorf. — Siarczyńs. Obraz I. 27. — Hoppius Schediasma (Longinus I. 81).

**Benckendorffius Joachim** ob. Cramer D. (Gratulatio 1587).

**BENCKIEY Bartłomiej.** Pitschnische Schlacht aus einem latein. carmine in deutschen Versen von Venceslaus Scharfer, 1665. zu Brieg gedruckt durch Xstoph Tschorn. w 4ce, kart 15.

Dedyk. ten przekład Senatowi Kluczborcka i Byczyny.

**BENCYUSZ Plautus (Bencio Franc.)** ab Aquapendente, Soc. Jesu (ur. 1542 † 6 Maja 1594). Cudowne wiersze z indyjskiego języka przełożone obacz: Grochowski Stan. (1611).

— Hiaeus czyli Jehu osnowy z księgi IV. królów wziętej, tragedia w pięciu aktach chórami przeplatanych.

Piękne mają być treny Izabelli i corek Izraelskich nad zgonem króla Jorama, tudzież opis rozpaczającej nad synem matki. — Wójcicki Bibl. Star. T. VI. — Wiszniewski H. I. p. VII. str. 208.

Wójcicki i Wiszniewski zowią go Jezuitą Pułtuskim. Nie o tem Brown i Backer nie mówią. Widocznie to omyłka. Zapewne będzie to przekład z Benciego nie drukowany.

— ob. Lipsius Justus (1596).

**BENDANDUS Hieronim** Benedyktyn z Cervia (1604 † 1659). Platonius conviva contra amantes D. Hieronymus Bendandus Monachus Casinensis Sacrae Theologiae in Archigymnasio Bononiensi Professor declamabat. Bononiae, typ. Clement. Ferronii 1638. Superiorum permissu. w 4ce, str. 16.

Dedyk. Janowi Władysławowi i Michałowi Radziwiłłom. Ossol.

Jöcher Lexicon 1651. ma odmienny tytuł: contra vulgares amantes. Bologna. 1638.

**(Bender).** Die blutige Fama aus Bender, oder das glorieuse Mitbringen eines per Staffettam zu Stettin angegangten, und von dar, nach Verfließung 5. Stunden, nach Stralsund zu dem König Stanislaw und dem allda sich befindlichen Crassauischen Corpo abgegangenen General-Majors von .... oder eine vollständige Relation von der Schwedisch-Türckischen Battaille, wider die formidable Armee von Moscau. Gedruckt nach dem Exemplar aus Stettin. B. m. i. r. w 4ce, str. 8.

— Der blutigen Fama aus Bender fernerweitige Relation, von der Schwedisch- und Türckischen Battaille, so den 25. Junii 1711. wider die Moscovitische Armee in der Ukraine herrlich erfochtene Victorie eingelauffen. B. m. i. r. w 4ce, str. 4.

— ob Karol XII. (1711) — Schreiben (Zweites 1711) — Württemberg Max. (1730).

**Bendermann Jan** ob. Radziwiłł Mik. Krz. (Threnodiae 1615).

**Benedictina** Congregatio ob. Benedyktyni.

**Benedictus** ob. Benedykt.

**(Bendileta).** Wizerunek wiktymy, to jest, rolaeya enót i życia Wielebn. Matki Elźbiety de Brene - Bendilety. W Warszawie, 1740. w 8ce.

Jocher 8367.

**Bendoński Szymon** ob. Szymonowiez Szymon.

**Bendoński Andr.** ob. Bedoński.

**Bendzin** ob. Wolan Andrzej (Oratio ad illustriss. principes 1589).

**Bene, Bene** ob. Liffmann M. (1677).

— et feliciter principale ob. Bielecki Marc. (1701).

**BENEDETTI Rocco (Roch).** Discours des triomphes et resouissances faits par la Sereniss. Seignourie de Venise, à l'entrée heureuse de Henry de Valois troisième de ce nom, tres Chrestien Roi de France et de Pologne: Faict en italien par M. Rocco Beneditti, puis traduit en françois. A Lyon, par Michel Jove, 1574. Avec permission. w 8ce, str. 45.

Ossol.

— Le feste et trionfi fatti dalla Sereniss. Signoria di Venetia, nella felice venuta di Henrico III. christianis. re di Francia et di Polonia. Descritte da M. Rocco Benedetti. Venetia, 1574. Apresso Giov. Osmarino Giliotto. w 4ce, kart liczb. 14 i nlb. 1.

Dedic. al Ant. Villabruna gentiluomo di Feltre. Czartor.

Adelung (Jöcher) Lexic. I. 1658. podaje jako pierwszą edycyę: Florencya 1574, jako drugą: Venetia 1700.

— ob. Mini Tomaso (1603).

**Benedicti** dies a Domino in Hebdomata ob. Jabłoński Hyac. (1735).

**Benedictini** ob. Benedyktyni.

— Tinecensis chorus 1712. ob. Buchowski Benign.

**Benedictio** contra vermes ob. Sudolski Stan. (1542).

— mensae ob. Dębołęcki A. (1616).

Jocher 9258.

**Benedictiones** ex Missali Pontificali Romano pro FF. S. Francisci Minor. Conventualium. Lublin, 1639. w 4ce.

— obacz: Cochem Mart. (1691) — Compendium (1762, 1767, 1788).

**Benedictus** Eremita Camedulensis ob. Dzierżek Stefan (Novendium 1709).

**BENEDICTUS Joannes SOLPHA** de Głogovia († 31 Marca 1564). De humatione corporum mortuorum et refrigerio animarum a corpore exutarium libellus. Joannes Langus Joanni Benedicto (pod tem 8 wierszy łac.). Cracoviae, 1564. w 4ce, kart nlb. 21.

Na odwr. str. tyt. Jan Benedykt doktor królewski i kustosz Łowicki przypisał listem kapitule Łowickiej dat. w Krakowie 13 lutego 1564 r. — poczem idzie wykład o chowaniu ciał zmarłych. — Na końcu

jest 14 wierszy łac. Benedykta kanonika krakowskiego i kustosa Łowickiego i 18 wierszy łac. Adama Schretera do czytelnika.

Janoc. III. 14. twierdzi, że druk Łazarza. Akad. — Czartor. — Ossol.

— Libellvs nouus de causis, signis et curatione pestilentiae, ad praeservationem simul et curam eius mali, apprimè utilis. Cricius lectori (szczęściowiersz). [Na końcu:] Impressum Craconie, per Hieronymum Victorem impensis dñi Marci Scharffenbergk, anno dñi Millesimo quingentesimo vigesimo primo. w 4ce, kart nlb. 14.

Przypis: Piotrowi Tomickiemu, bisk. pozń. Joannes Benedicti artium et medic. doctor. Wierzbowski II. 978. — Janoc. III. 12. Zamojs. — Kórnice. — Ossol.

— Libellvs de causis, et evratione pestilentiae, ad praeservationem simul et curam eius mali, omnibus necessarius. Nunc denuo reuisus, et multis in locis auctus, voluntate autoris. Cricius Lectori. Arcula si persae servabat divitis illud — Quod ferrum, flammis, funera tractat opus. — Quoniam quaeso modo, decet hunc servare libellum? — Humani generis, quo sita summa salus. — Nempe docet rapide superare pericula pestis, — Qua nulla immenso noxior orbo lues. — Cracoviae, Lazarus Andreae excudebat. MDLII. w 8ce, 4 arkusze.

Na odw. karty tyt. Joannes Dantiscus Jo: Be: (4 wiersze), pod tem herb. — Sign. A<sub>2</sub>. Joannes Benedictus regius Dor praepositus Varmiens: Reuerendiss. in Christo patri et Doct. Petro Thomitio Dei g. Episcopo olim. Cracov. et Reg: Polon: Vicecancel: dignissimo.

Wierzbows. II. 1292. — Bandtke H. d k. p. I. 294. — Janoc. III. 12.

Kijows. — Zamojs. — Dzików — Ossol. — Wilanowska.

— Historica narratio rerum variarum, in hac sexta mundi aetate: omni hominum generi vtilissima et iucunda. Joannis Benedicti Losacii D. Ad lectorem [4 wier. i godło] MDLX (1560). B. m. i dr. w 4ce, k. nlb. 38.

Dedic. Joanni de Przeremb.(ski) archiepisc. gnesn. Cracoviae. cal. Januarii 1559.

Będzie to wydanie pierwsze, o którym mówi Janocki III. 14. jako wyszłem bez wiedzy autora. Czartor. — Ossol.

— Joannis Benedicti Luzati, medicinae doctoris et medici regii, praepositi varmien., custodis lovicien. canonici cracovien. et vratislavien. etc. Historica narratio [... itd. jak wyżej...] iucunda. Ab ipso auctore recognita et multis in locis aucta. Cracoviae, per Lazarum Andreae, anno reparatae salutis MDLXII (1562). w 4ce.

Janocki III. 14.

— Regimen de novo et prius Germaniae inaudito morbo, quem passim anglicum sudorem, alii gurgentionem apellant, Jo. Benedicti Artium et Medici. Doctoris, phisici regii praeservativum et curativum huius et cuiusvis epidemiae utilissimum. Cracoviae, per Hier. Victorem, 1530. w 8ce.

Są tu wiersze Laurentiusza Parmeno.

Dzików.

Jöcher Lexicon I. 959. rozróżnia dwie tej treści prace jego, to jest Tractatus de sudore anglico, i (wie auch) Libellus de morbo gallico, mieszając go co do ostatniej pracy z Benedyktem de Victoriis, którego rozprawę: Morbi gallici wydał w r. 1546. Teetander (obacz).

Juszyń. II. 43. — Gąsiorowski I. 189.

— De visionibus et revelationibus naturalibus et diuinis. Joannis Benedicti regij doctoris, Canoci (tak) vratislavien. (Następuje 8 wierszy łaciń. Jana Langusa do autora i 4 wiersze łaciń. do autora podpisane: D. S. A.). [Na końcu:] Cracoviae, in officina Hieronymi Victoris. Anno. 1545. w 8ce, kart nlb. 20.

Na odw. tyt. 13 wierszy łac. Jana Benedykta in invidium i teksty: jeden z Cor. XI. drugi: Dan. V.

Dedyk. Janowi Tarnowskiemu, kasztelanowi krak. tak, iż nie ma przerwy między dedykacją a tekstem i całe dziełko do Tarnowskiego zwrócone. Kto był wierszopisem podznaczonym D S. A. trudno dociec. Współcześnie rymował Dąbek Stan Aichler, ale ten podpisywał się Glandinus.

Autor pisze się Artium et Medicinae doctor. Karta C. na odwrocie mówi: Trahimur autem sepe periculis ad religionem exemplo David. Lesko enim Niger, 1232. irruentibus Lithuencis Jacwingis, 23 Septembris in terram Lublinensem, quindecim diebus eam vastantibus, accepto nuncio, celeri cursu pervenit in partes Lublinensium, ablisse reperiens cogitabat an quatuordecim milia Barbarorum cum sex mil-

libus suis insequi deberet, inter cogitandum visio angelica, quae se asserebat Michaellem archangelum, per somnium monstrata, monuit, ut cito hostes persequeretur, victoriam illi certam promittens. quos in octobri inter fluvium Harew et Heimon (omyłka zam. Narow et Nemen) reperit et compressit, et ideo Ecclesiam in Lublin ad honorem Dei et Michaelis archangelii huius rei in perpetuam memoriam extruxit et dotavit, seions imperia in manu Dei esse et conservari...

Jocher 7250. — Janoc. III. 13.

Czartor. — Branick. — Szembek — Jagiell.

— De visionibus et revelationibus naturalibus et divinis, libellus elegans ac compendiosus, nunc primum editus, per clariss. et doctiss. D. Joannem Benedictum, regium doctorem, canonicum vratislaviensem et cracoviensem. 2. Corinth. 12. Veniam ad visiones et revelationes. 1. Corinth. 2. Nobis autem revelavit Deus per spiritum suum. M.D.L. (Na końcu:) Moguntiae apud S. Victoris exudebat Franciscus Behem typographus Anno MDL (1550). w 8cc, kart nlb. 36.

Dedykacya: Joanni comiti a Tarnow castell. Cracov.

Na k. po tyt. Joannes Langus ad Jo. Benedictum (8 wier.). Ad Joan. Benedictum D. S. A. (4 wier.). Joannes Benedictus in inuidum.

Wierzbowski II. 1275.

Czartor — Jagiell. — Ossol. — Sangusz.

— ob. Eckius Val. (Epistola 1545) — Hippocrates (Epistola 1540) — Krzycki Andr. (Relig. querim. 1606) — Milesius David (1572).

Letowski Katal. II. 12—16. — Ciampi Bibl.

I. 21. — Eichhorn. Zeitsch. f. Ermland III. 321. (Tu go zowie Jan Bened. Solpha). — Mecherz. Hist. jez. fac. 129. — Tomiciana II. 27—8. (Phalecium). — Bandtke Hist. dr. K. 367—8 i Hist. dr. Kr. p. I. 294. — Janociana III. 11—4. — Roelniki T. P. N. VII. 177. — Maciej Piśm. I. dodat. 309. — Wiszniews. VIII. 177 — Wizerun. i roztr. 1839 T. 48. s. 131—2. — Gąsiorows. Hist. med. I. 189—191. — Jöcher Lexicon I. 959. — Juszyis. Dykeyon. II. 43.

**Benedictus a S. Josepho Schol. Piar.** ob. Zawadzki Benedykt (Infula Cracoviensis 1686, Kazania, Lyricorum 1694, Cenzura kaznodz.).

**Benedictus a Kozmin ob. Kozmin.**

**BENEDICTI Lucas.** General - Karte von Westgalizien, nach der von dem k. k. Generalquartiermeisterstab herausgeg. Specialkarte etc. gestochen von Lucas Benedicti Sohn. B. w. r. 6 kart (Wys. 1' 3", szer. 2' 1"). Ossol.

**Benedictus M. ob. Wislicza (a) Michael (Prognosticon 1533).**

**Benedictus de Mstów ob. Mstowski (1628).**

**BENEDYKT od Opieki N. M. Panny.** In Nomine SSS. Trinitatis Amen. Kazanie pogrzebowe sławę JW. JM. Panny (tak) z Kocielów Rozalii Oginski (tak) Starościny Babinowieckiej głoszące Jaśnie Wieln. Państwu Tadeuszowi y Annie z Tyszkiewiczów Kocielów Starostwu Markawskim przypisano przez X. Benedykta od Opieki N. M. Panny, kaznodzieię ordynaryusza Coll. Antokols. Zak. SSS. Trocy (tak) miane w Wilnie w kościele Antokolskim r. 1769. d. 10. czerwea. W druk. Schol. Piar. folio, 6 ark.

W dedykacyi podpis: X. Benedykt od Opieki N. Maryi P. K. N. O. Trynitarz. Wileńs.

**Benedictus Polonus, Minorita (Franciszkan) z Wrocławia. Acta Tartarorum.**

ob. Jocher Obraz II. 64. — Wiszniews. II. lit. II. 208—223. — Lelewel Polska W. śred. IV. 427. — Biblioth. Dominicana I. 130. — Encykl. kośc. II. 147. — Plano Carpini.

**Benedictus de Sentano ob. Sentino.** Jocher T. II. s. 53.

**Benedictus de Soxo ob. Soxo B.** (Claves 1648).

**Benedictus de Victoriis ob. Tectander Josephus (Morbi gallici 1536).**

(**Benedykt XI. Święty**). (Mik. Bencensini † 11 Paźdr. 304). Akt w Jaworowie 6 Julij 1739. Akt solenny Introdukcyi Błogosławionego Benedykta XI. od Fary do WW. OO. Dominikanów takim odprawił się trybem. w 4cc kart. 2. Ossol.

— Relacya solenney introdukcyi Błogosławionego Benedykta XII. papieża zakonu kaznodzieyskiego; tudziez nowey w Polscez konfraternij paska milicyi Anielskiej S. Tomasza z Aкви-



nu, Anielskiego w kościele Bożym Doktora, tegoż Zakonu Oyca S. Dominika, odprawionych w Czartkowie dnia 8. Maia R. 1740. z zamku do kościoła XX. Dominikanów; a pod imieniem JW. Imci Pani z Kątekich Potockiey, Marszałkowej Nadworney koronney, i J. WW. Ichmościów Panów Joachima y Jacyntego Potockich, Lwowskiego y Łukaszowskiego starostów, klasztoru tamtejszego . . . fundatorów szczerobliwych, ogłoszona. w 4ce, 2 ark.

Na końcu: Imprimatur datov. d. 29 maii A. D. 1740. Andreas Giżycki canonicus et auditor generalis Leopoliensis ac iudex — jako Censor podpisany. — Celebrował ks. Adam Wojna Orański, Biskup Belleński, Sufragan kamieniecki.

— ob. Ochabowicz Wojciech (Złote żniwo 1739).

**BENEDYKT XII.** (Jakób de Nouveau, Fournier † 4. Grud. 1334). Konstytucya Benedykta XII. Papieża z łacińskiego na polski język przełożył Andr. Stan. Załuski bisk. krakowski. 1749. folio.

Warsz. Uniw.

**BENEDYKT XIII.** (Piotr Franc. Orsini Gravina 1642 † 21 lut. 1730). Breve Sanctissimi Dni nostri Benedicti XIII. papae ad Capitulum Congregationis Benedictino-polonae, paterne ad constitutionum ipsius observantiam momentis et reluctantes ad observantiam momentis et ad obedientiam. Bez r. i m. w 4ce, stron 4.

Wydane w Rzymie d. 1. lipca 1726.

— Breve S. D. N. Benedicti Papae XIII. continens constitutiones ad uniforme regimen omnium provinciarum congregationis Hispaniae Fratrum Discalceatorum S. Trinitatis Redem. Captiv. Leopoli. 1731. w 8ce.

Jocher 7460. b.

— Breve S. D. N. Benedicti Papae XIII. continens constitutiones pro bono regimine provinciae S. Joachimi in Regno Poloniae et M. D. Li. — Typis datum Leopoli, S. J 1731. w 8ce.

Jocher 7461.

— Sanctissimi in Christo Patris ac Domini Nostri Benedicti XIII Pontif. Max. Constitutio, qua privilegia ordini

Praedicatorum a S. Sede haecenus indulta confirmantur, innovantur, extenduntur, declarantur, ac novis etiam concessionibus ampliuntur, cum necessariis et opportunis derogationibus. Romae 1727. typis Rev. Camerae Apostolicae. w 4ce, 12<sup>1</sup>/<sub>2</sub> ark

Przedrukowano w Warszawie.

Jocher 7745.

— Toż. Romae, 1727. Reimprim. Vilnae, 1728. w 4ce, ark. sign. H<sub>2</sub>.

Czartor. — Kijows.

— Copia brevis Litterarum Apostolicarum ad Illustriss. et Excellentiss. Dominum Joannem Szembek, supremum Regni cancellarium quoad Thorunense cum dissidentibus negotium). 1724. w 4ce, kart. 1.

Toż samo w Ostrowskiego Suada epistolar. lat. 1747. T. II. str. 3—4. Dotyczy sprawy Toruńskiej. Ossol.

— Copia Brevis ad Poloniae princ. Fridericum Aug. (po łacinie i niem.) B. w. m. 1726. w 4ce.

— Powszechny komput albo formularz. Odpustow, których Ociec nasz Święty Benedykt papież w swoim imieniu takim XIII. zwykłym koronkom, rozważcom, krzyżom, małym obrazkom, lub rączey świętych wyobrażeniom, ze złotych, srebrá albo z innego metalu lanym czyli robionym, medalliami zwykle nazwanym ná przysze czasy pozwalac będzie rózne y dawne ich formularze, w ten to takowy ieden zebrawszy. Typis Clari Montis Czestochoviensis. — Formula indulgentiarum quas SS. D. N. Benedictus Papa XIII. coronis, rosariis, crucibus, parvisque imaginibus, seu numismatibus, ex auro, aut argento, aliove metallo confectis, medallijs, vulgò nuncupatis, in futurum concedet, varijs, veteribusque formulis in hanc unam reductis. Typis clari Montis Czestochoviensis. Bez. r. i bez osobn. tyt. folio, kart 2. (po pols. 1. str. po łac. druga). Jocher 7817.

Jagiell.

— Odpusty od Oyca Śgo Benedykta XIII. przy kanonizacyi świętych Jakóba z Marchii y Franciszka Solana etc. B. m. (1727). półarkusz nlb.

Krański.

— Devotae orationes felicis memoriae Benedicti XIII. pontificis Maximi Ordinis Praedicatorum ad impetrandam a Deo gratiam praeservantem a morte subitanea, fidelibus Christi propositae a SS. Clemente XII. w 8ce, kart 1.

Ossol.

— Icon exemplaris vitae pio nitens affectu in defunctos et eruditos sev libellus de vita summi pontificis, Benedicti XIII. de ordine Praedicatorum assumpti, à nativitate ipsius usq; ad assumptionem ad summum pontificatum. Item duo brevìa ejusdem, unum de liberatione animarum è paenis purgatorij, alterum de veritate doctrinae S. Thomae Aquinatis in materia de gratia divina ex se ab intrinseco efficaci, et de praedestinatione electorum gratuita. Reimpressa Cracoviae per PP. Dominicanos Cracovienses, Anno Domini 1725. Typis viduae et haeredum Francisci Cezary (1725). w 8ce, k. nlb. 23.

Na drugiej karcie tytuł: Icon mentis et cordis Bened. XIII... deprecatione S. Philippi Nerii, opitulatus ex gallico.

Jagiell. — Warsz. Uniw. — Zielniś. Edycyą z r. 1726 obacz: Barry Antoni.

— Konterfekt serca y umysłu Nanyższego Pasterza Benedykta XIII. wyrażający życie jego y cuda, którymi go Bóg wszechmogący na dokument protekcyi swoiey w ciężkich zostającego niebezpieczeństwach za intercessyą świętego Filipa Neryusza secundował. Leopoli, 1725. w 8ce, k. nlb. 17.

Warsz. Uniw.

— ob. Barry Antonius (Icon exemplaris 1725—26) — Demonstratio (1727) — Herka Igu. Cant. (Tropheum 1730) — Hippolit od ś. Jana zob. Przybyłecki — Hoffmann Jozafat (Żywot świat informujący 1734) — Jan od Krzyża (b. r.) — Jubilaecum (1751) — Iwon Św. (1738) — Kiszka Leon (1724) — Krasowski (1726) — Miske Ludw. (1727) — Officia (1726) — Perrimezzi Joseph Maria (1727) — Przybyłecki Hippolit (Pamięć 1730) — Refutatio (1724) — Rok święty (1726) — Sposób nabożeństwa (1731) — Synodus provincialis Ruthenorum (1724) — Szczaniecki

Stefan (Remonstratio 1727) — Tarło Jan (Zniwo zbawienne 1726) — Westehnienia strzeliste wiary etc. (1728) — Vulpius Jos. (Vitae 1727) — Zaluski Józef Andreas (Analecta b. r.)

**BENEDYKT XIV.** (Prosp. Wawrz. Lambertini 1675 † 3 Maja 1758). Sanctiss: Domini Nostri Benedicti Papae XIV. Allocutio habita in comitijs generalibus in comitijs generalibus F. F. Minorum S. Francisci Conventualium celebratis XIV. Kalendas Junias 1753. Romae 1753. Vilnae secundis curis cum Superiorum facultate. Vilnae 1753. w 4ce, k. 5. nlb.

Czartor. — Ossol.

— Sanctissimi Domini nostri Benedicti papae XIV. Allocutio habita in comitijs generalibus fratrum ordinis praedicatorum in conventu S. Mariae super Minervam celebratis V. Nonas Junij MDCCLVI. Romae exudebant Joachimus, et Jo: Josephus Salvioni typographi pontificii Vaticani. In archigimnasio Sapientiae. Reimpresum autem Cracoviae typis Michaelis Dyaszewski Sacr: Reg: Majest: typographii. (1756). w 4ce, stron VIII.

Jagiell. — Krasniś. — Ossol. — Warsz. Uniw.

— Tenże tytł. In archigimnasio Sapientiae. Reimpressa Leopoli typ. S. R. M. et Collegii Soc Jesu (1756). fol. str. XI.

Krasniś. — Ossol. — Jagiell.

— Breve Apostolicum facultatis impertiendi benedictionem cum indulgentia plenaria fidelibus in mortis articulo constitutis etiam per alios tam in Civitate quam Dioecesi Cracoviensi. Cum literis subdelegationis hujusmodi facultatis presbyteris tam saecularibus, quam regularibus in cura animarum laborantibus. Venerabili Fratri Stanislao episcopo cracovien: [Bez osob. tyt.] Bez wyr. m. i. r. folio, k. 1.

Datowane Romae 21. Martij 1748. — Biskupem krakowskim był ówczas Andrzej Stan. Zaluski Jagiell.

— Breve ad archiepiscopos et episcopos Poloniae, dat. Romae d. 11 Aprilis 1741 et Bulla, dat. Romae III.

Nonas Novembris 1741 (ratione matrimoniorum). B. m. (Varsaviae), 1741. fol. k. 6. Ossol.

— Toż. reimpr. Leopoli. folio.

Katal. Bibl. Odnowa.

— Breve apostolicum Benedicti Papae XIV. concedens Adamo Stanisłao (Grabowski) episcopo Warmiensi et Sambiensi usum palii et crucis ante se praeseferendae. Romae d. 21 Aprilis 1742. B. m. fol. kart. 2.

— Sanctissimi Domini Domini Benedicti Papae XIV. Bullarium in quo continentur Epistolae et Constitutiones pro Regno Poloniae et M. D. Lithuaniae, tum aliae selectiores pro universa ecclesia, editae, Celsissimo Illustrissimo Excellentissimo et Reverendissimo Dom. Venceslao Hieronymo de Bogusławice Sierakowski Archiepiscopo Metropolitano Leopoliensi in auspiciatissimo suae Archi Cathedrae aditu. Per Adalbertum Szyłarski Canonicum Leopoliensem et Praepositum Confrat. SS. Trinit. dicatum. Anno Domini 1760. Die 28 Septembris. Leopoli, typis Confraternitatis SS. Trinitatis cum privilegio S. R. M. w 8ce, kart 8, str. 406.

Na odwoście tytułu herb a pod nim: In avitum Domus Sieracowsciorum insigne (sześciowiersz).

Drohob. — Jagiell. — Ossol.

— Constitutio SS. Domini Nostri Benedicti Papae XIV. De appellationibus et inhibitionibus comedendis, vel negandis. Romae 1742. Ex typog. Rev. Camer. Apostolicae (dopisano: reimpres. Varsaviae in typogr. Sch. Piarum). folio, str. nlb. 16. Krasiańs.

— Constitutio Sanctis. Domini nostri Benedicti Papae XIV. super clausura monasteriorum quorumcumq. virorum regularium. Romae 1742. Ex typ. Rev. Camerae Apostol. Reimpres. Poloniae cum testimonio MS. Petri Jastrzewski. 1742. folio, kart 4. Czartor. — Ossol.

— Constitutio super congregationibus generalibus clericorum Regularium Societatis Jesu. Romae 1746. Reimpr. Sandomiriae 1747. w 4ce, 1½ ark. (kart 5).

Jocher 7685.

Ossol.

— Sanctissimi in Christo Patris, et Domini Nostri, Domini Benedicti Divina providentia Papae XIV. Constitutio, qua ampliatur episcopis facultas imperitiōdi benedictionē cum indulgentia plenaria fidelibus in mortis articulo constitutis; etiam per alios, tam in civitatibus, quam in Dioecesibus ab ipsis subdelegatos. Impressum Romae 1747. Reimpressum Posnaniae, typis academicis. 1748. w 8ce, str. 48. kart 3.

Na końcu: Teodorus Czartoryski. Universo clero etiam PP. Soc. Jesu (komunikuje im tę konstytucyę). Die 13. Januarii 1748. Jagiell. — Ossol.

— Constitutio qua canonicis regulariis Praemonstratensibus conceditur. Romae 1750, reimpr. Varsaviae. folio. Warsz. Uniw.

— Sanctissimi in Christo patris et Dni nostri Benedicti Divina providentia Papae XIV. constitutio, qua basilica assisiensis S. Francisci in patriarchalem et capellam papalem erigitur: cum aliis gratiis privilegis et indultis. Romae, typis reverendae Camerae Apostolicae 1754. Reimpressum Cracoviae, typis Stanisłai Stachowicz, bibliopolae almae Universitatis Cracoviensis. w 4ce, 1 kart. nlb. i 27 stron.

Branic. — Ossol. — Warsz. Uniw.

— Constitutio Sanctissimi in Christo Patris Benedicti, Divina providentia Papae XIV. nonnullas societates seu conventicula de Liberi Muratori seu Francs Maçons vel aliter nuncupata iterum damnans et prohibens. Konstytucyę Oyca Świętego Benedykta z Boskiey opatrności Papieży XIV. niektóre towarzystwa albo schadzki de Liberi Muratori albo des Francs Maçons znowu potępiającą i zakazującą. Drukiem Kamery Apostolskiej. w 4ce, stron 16 (po łacinie i po polsku).

Pozwolenie na drukowanie datowane w Wilnie r. 1779. Text łaciński i polski obok. Ob. niżej Ustawa.

(Na końcu): Dano w Rzymie r. 1751. 18 Maja, papieństwa naszego r. 11.

Jocher 7472.

Krasiańs. — Ossol.

— Droga do nabycia doskonałości chrześcijańskiej i do dostapienia zbawienia wiecznego przez sposób modlitwy

wewnętrzney albo medytacyj codziennych od Naywyższego Namiestnika Chrystusowego Benedykta XIV. papieża wiernym Crystusowym podana a od JW. JMci Xiędza Wacława Hieronima z Bogusławie Sierakowskiego z Bożey i Stolicy apostolskiey łaski Biskupa przemyskiego z przydaniem pobożnych zabaw przez modlitwy poranne i wieczorne i inne potrzebniejsze wiary chrześcijańskiej nauki pokazana i ogłoszona, zaś z poprawą i przydatkiem przedrukowana roku 1758 w Przemyślu, w drukarni J. K. Mości. w 12ce, kart 18, str. 189, kart 3.

Warsz. Univ.

— Epistola Pastoralis (na końcu data:) Romae d. 30 Junii 1741. folio, 1 ark. nlb.

Kraśniń.

— Epistola encyclica ad Patriarchas, Primates, Metropolitanos etc. Romae 1744, reimpr. Varsaviae. folio.

Warsz. Univ.

— Epistola encyclica ad patriarchas, primates etc. Sanctissimi Domini Nostri Benedicti papae XIV. Romae, ex typogr. Rev. Camerae Apostol. 1745. [dopisano: reimpres. Varsaviae in typ. Schol. Piarum]. folio, str. nlb. 12 prócz karty tytułowej.

Kraśniń.

— Venerabilibus fratribus patriarchis, primatibus, metropolitanis, archiepiscopis, et episcopis universis gratiam, et communionem Sedis Apostolicae habentibus. Bez wyr. m. i r. folio, kart 7.

Brak karty tytułowej. Datow. 10 Junii 1745.

Na ostatniej karcie Christ. Ant. Szembek zaleca Epistolam encyclicam de jejuniis. Dat. Lovicii 27. Januarij 1746.

Jagiell.

— Epistola encyclica ad omnes patriarchas, archiepiscopos, atque episcopos de praeparatione ad annum universalis Jubilaei. Secundum exemplar Romae editum (1749). Bez miejsca przedruku (druk krakowski). w 4ce, str. 28.

Polkow. — Warsz. Univ.

— Sanctissimi in Christo patris, et Domini nostri Domini Benedicti Divina providentia papae XIV. Epistola encyclica ad primum, archiepiscopos et

episcopos regni Poloniae. de tollendis abusibus ab oratorijs privatis, quae sunt in domibus laicorum. Romae MDCCLI. Ex typographia Rever. Camerae Apostolicae (1751). folio, kart 24.

Od str. 23. Decretum felices recordationis Clementis Papae XI. circa celebrationem in oratorijs privatis, emanatum 15. Decemb. 1703. Branice. — Jagiell.

— Sanctissimi in Christo patris, et Domini nostri Domini Benedicti Divina providentia papae XIV. Epistola encyclica ad primum, archiepiscopos et episcopos Regni Poloniae. De his quae vetita sunt hebraeis habitantibus in iisdem civitatibus, et locis, in quibus habitant christiani. Romae, MDCCLI (1751). Ex typographia Reverendae Camerae Apostolicae. folio, str. 8.

Jagiell.

— Sanctissimi Domini nostri Benedicti papae XIV. Epistola Encyclica ad primum, archiepiscopos et episcopos Regni Poloniae. [Na końcu:] Romae, MDCCLV. Ex typographia Rev. Camerae Apost. (Dopisano:) Reimpresum Varsaviae in typ. Sch. Piar. folio, str. nlb. 3.

Wydane z okazji przekładu dzieła La Borde: Principe sur l'essence des deux puissances. Każde dzieło to palić.

Jagiell. — Kraśniń.

— Epistola encyclica ad primum, archiepisc. et episc. Regni Poloniae. Romae, ex typogr. Rev. Cam. Apost. 1755. Reimpresum Leopoli in typ. Smae Trinitatis, anno ut supra. folio, str. 3.

Kraśniń.

— Epistola ad clerum graeco catholicum. Literae venerabili fratri Athanasio Szeptycki Archiepis. Metropolitano totius Russiae nec non dilectis filiis Protoarchimandritae, Archimandritis, Abbatibus et Monachis Ordinis S. Basylii Mag. Rhuthenorum. Benedicti Papae XIV. Bez w. m. i r. (1744) folio, str. nlb. 14.

Ossol.

— Sanctissimi in Christo Patris et Domini nostri Domini Benedicti divina providentia papae XIV. Epistola secunda encyclica ad primum, archiepiscopos et episcopos Regni Poloniae

de dispensationibus matrimonialibus. Romae MDCCXLVIII. (1758). Ex typographia Reverendae Camerae Apostolicae. folio, kart 2. Jagiell.

— Sanctissimi in Christo patris et Domini nostri Domini Benedicti divina providentia papae XIV. epistola encyclica ad S. R. E. Cardinales ac Archiep. etc. Romae. Ex typogr. Rev. Cam. Apost. 1756. Reimpressum Varsoviae in typogr. sch. piar. folio, kart nlb. 2. Krasniński.

— Sanctissimi Domini nostri Benedicti papae XIV. Epistolae et Constitutiones pro Regno Poloniae editae ac ex ipso Bullario, Romae, typis sacrae Congregationis de propaganda fide impresso, excerptae Anno Domini 1758. Bez osob. tyt. w 4ce, stron 124.

Należy do zakończenia dzieła: Piasecki P. Praxis episcopalis, Leopoli. 1758. — Liczbowanie mylnie bo do stronie 112 idzie numeracya od str. 313 po 318. dalej 219. potem znów 320—324. Obejmuje. Epistola I—XIX. Jagiell.

— Epitome doctrinae moralis canonicae ex constitutionibus ac operibus Benedicti XIV Pon: Max: collecta. Callissii, 1774. w 8ce.

Jocher 4106.

Porówn. Epitome.

— Extensio universalis jubilai in urbe celebrati a. d. 1750 ad universum catholicum orbem. Romae 1751. ex typographia Rdae Camerae apostolicae. Benedictus episcopus servus servorum dei universis Christi fidelibus praesentes literas inspecturis salutem et apostolicam benedictionem. Gedani, Hartmann. folio, str. 6. Czartor.

— Sanctissimi Domini nostri Benedicti Papae XIV. Apostolicae in forma brevis Literae ad Archiepiscopos et Episcopos Regni Poloniae et Mag. Ducatus Lithuaniae datae. Romae, ex typ. Reverendae Camerae Apostolicae. 1743. folio, kart 2. Ossol.

— Tenże tytuł. Romae, ex typ. Reverendae Camerae Apostolicae, 1743. folio, kart 5. Ossol.

— Toż. Romae 1743. folio, kart 3 nlb.

— Indulgentia visitantibus ecclesias Soc. Jesu Dominica Quinquagesimae. Romae, 1755. Datur facultas reimprimi die 7bris 1756. Cracoviae. folio, 1. ark. Czartor.

— Indulgentiae. Cracoviae, reimpressum in typographia episcopali, 1751. folio, 1. karta. Czartor.

— Benedictus XIV. Indulgentiae concessae pie et ex corde recitantibus actus virtutum theologiarum fidei, spei et charitatis. 1756. folio, 1. ark. Czartor.

— De jurisdictione Episcoporum quo ad ecclesias parochiales regularium, et personarum eorum animarum subditorum saecularium in eis exercentes. 1744. folio, kart 5. Ossol.

— Toż... curam animarum subditorum in eis exercentes. Benedictus Episcopus Servus Servorum Dei. Ad perpetuam rei memoriam. B. m. i. r. dr. (1751). Bez osobn. tyt. folio, sign. A — C. (kart 5).

Na końcu: Cajetanus Solttyk dat. Chwałowiczijs 14 majj. — Okólnik. Jagiell. — Ossol.

— Literae (dat. Nonis Aprilis 1741) per quas Canonici et Moniales ordinis Hospitalarii S. Spiritus in Hispaniarum et Poloniae regnis commorantes a praeceptoris generalis S. Spiritus in Saxia de Urbe jurisdictione eximuntur et locorum ordinariis subiciuntur. Romae, ex typogr. Camerae Apostolicae 1741. w 4ce, kart 4. Czartor. — Ossol.

— Sanctissimi in Christo Patris et Domini nostri Domini Benedicti XIV. Divina providentia Papae XIV. Literae decretales super canonizatione Beati Petri Regalati sacerdotis professii ordinis minorum regularis observantiae inter Hispanos restitutoris. Romae, 1746. ex typogr. rever. Camerae Apostol. Reimpressae superior. permissu. Cracoviae typ. Univers. 1746. w 4ce, kart 11 nlb.

— Toż. w 4ce, kart 9 (ark. C.). Ossol. — Warsz. Uniw.

— Literae scriptae per Benedictum Papam XIV. et per Andream Załuski

Episcop. Cracov. universi clero editae. D. 3. Juli a. 1755. folio, kart 2.

Ossol.

— Modus a Bened. XIV. approbatus benedictionem in articulo mortis constitutis, delegata facultas Val. Alex. Czapski intra fines dioecesis Vlad. et Pomesaniae. w 8ce, kart 2. Czapski.

— Odpusty od Oyca S. Benedykta Papieża XIV tak nauczającym y uczącym się sposobow modlitwy wewnętrzney, iako też y samę modlitwę, to jest nabożne rozmyślenia odprawniającym, wiecznemi czasy nadane r. 1746. B. m. 1768. w 8ce, kart 4.

Jocher 7818.

— Toż... nadane. Publikacya listu Papieżkiego z odpustami na medytacye. Bez w. m. i r. folio, kart 1.

Ossol.

— Oratio habita tertio decimo Calendae Junii 1741 a Sanctissimo Domino nostro Benedicto Papa in aula capitulari Definitorii Generalis Ordinis Minorum Sancti Francisci Conventualium apud Basilicam SS. XII. Apostolorum de urbe Pontifica Majestate ac praesentia Comitum Generalia ejusdem ordinis clementissime decorante. Superiorum facultate. Romae 1741. in typ. Komarek excusa. Reimpress. Callisii 1741. w 4ce, str. VIII. Ossol.

— Tenże tytuł... clementissime decorante. Cum licentia superiorum. Romae, 1741, ex typ. Komarek sup. facultate. Reimpress. Leopoli, typ. Confraternitatis SS. Trinitatis. Anno 1741. w 4ce, kart 2.

Ossol.

— De postulatis seu pactionibus, capitulationibus, concordatis, statutis Sanctissimi Dni nostri Benedicti Papae XIV. de synodo dioecesana ex libris tredecim et signanter ex libro XIII. excerptum, et ad notitiam omnium abbatum, et monasteriorum regni Poloniae typo impressum Anno Dni 1773. Cracoviae, typis episcop. Seminarii Academ. dioecesis. w 4ce, 14 kart nlb. Warsz. Uniw.

— Jubilaei universalis sub pontificatu Sanct. Dom. Nostri Dom. Benedicti XIV. ad universum orbem catho-

licum extensi etc. promulgatio. Typ. Universit. Zamosc. (1751). folio, str. nlb. 20. prócz karty tytułowej.

Krasińs.

— Rituale Romanum. Leopoli, typ. Confrat. S. Trinit. 1772. w 4ce.

Przyłęcki Bibl.

— Sollicitudo pastoralis. Posnaniae, 1742 zob. Czatoryski Teod.

— Ustawa Benedykta XIV., i iego poprzednika Klemensa XII., potępiająca Frances Maçonów, czyli wolnych mularzy. (Bez osobn. tyt) B. w. m. i r. (1753). w 8ce mn., kart nlb. 8.

Akad. — Krasińs. — Jagiell. — Przewdz.

— Uniw. Warsz.

Obacz wyżej Konstytucya.

— Venerabili Fratri Antonio (Wołłowicz) Eppo Luceor. Benedictus Papa XIV. Dat. Romae 14 Mart. 1755. Varsaviae, 1755. w 8ce, ark. A.

— Venerabilibus archiepiscopis et episcopis Poloniae Benedictus XIV. 1742. folio, ark. B<sub>2</sub>.

Porów. Breve.

— Venerabilibus fratribus Archiepiscopis, Episcopis caeterisque locorum ordinariis episcopalem jurisdictionem in Regno Poloniae habentibus. Benedictus Papa XIV. (Bez osob. tyt.) Bez wyr. m. i r. Datow. Romae V. Octob. 1754. folio, kart 1.

Okólnik z powodu, iż żołnierze skazywani za popełnione zbrodnie, chronią się do kościołów, a ztamąd ich przełożeni gwałtem porywają. Zabrania przyjmowania winowajców do kościołów.

Jocher 7463.

Jagiell.

— Venerabilibus fratribus Canillo Icoseiensi Fabricio Patracensi Ignatio Michaeli Caesaraensi et Lucae Melchiori Nicomediensi archiepiscopis et ordinariis nostris atque hujus et Sedis Vienneae Poloniae ad Tractum Rheni et Belgii respective nuntiis. folio, kart nlb. 2.

Warsz. Uniw.

— Krótki zbiór o obrządkach Mszy Świętej ofiary z dzieła Benedykta XIV. papieża De Sacrificio Missae zebrany. A na pożytek prawowiernych powszechności do druku podany przez X. Józefa Legowicza plebana korczyńskiego.

W Wilnie, w drukarni J. K. M. przy Akademii 1784. w 8ce, kart 5. str. 323.

Katal. Grölla ma tamże z datą 1780.

Ossol.

— Obacz: Anioł z obroną ręką (1753) — Bullae (1799) — Caeremoniale jussu.... editum (1758) — Casus (1766) — Chybiński X. Ludwik (1740) — Constitutiones (1789) — Hannenberg Gotfryd (1744, 1755) — Hylzen J. (1749) — Jubileusz wielki pozwolony (1751) — Klemens XII (1747) — Kobielski Franciszek Antoni (bez r.) — Lambertinus Prosper (1766) — Lipski Nicolaus (1642) — Mansi Joannes Dominicus (Epitome 1774) — MESSIS aurea (1745) — Monita (1751) — Novenna (1759) — Obrona (1760) — Owoc (1754) — Ozdoba (1767) — Postulata (1763) — Promulgatio (1751) — Rafał X. (1757) — Sierakowski Wacław Hier. (Droga 1773, Edykt 1753, (List 1758) — Sobieszczanski X. Alex. (Jubileusz 1741) — Supplicatio facti et iuris (1755) — Szylarski Adalbertus (Sanctissimi Domini etc. 1760) — Wędrychowski J. (Brama złota 1751) — Załuski Andreas Stan. (Litera 1755) — Postanowienie względem Spowiednika (1748) — Zienkiewicz Michał (Rok łaski 1751) — Żółkowski (MESIS 1745).

**BENEDYKT ŚWIĘTY** Opat z Nursii (480—543). Regula S. Benedicti. Et constitutiones Congregationis Eremitarum Camaldulensium. Montis Coronae. Visae, et approbatae a Summo Pontifice. Clemente. Nono. Craecoviae ex typ: M. Iacobi Moscicki, Ph: D. Anno D. 1674. w 4ce, 1 kartka tyt., 4 kart nlb. (indexu), str. 249 i 2 nlb., na końcu indexu kartek 20.

Na tytule rycina przedstawiająca Ś. Benedykta i Ś. Romualda. Rytownik podpisany F. (rater) M. B.

Jocher 7691.

Czartor. — Czetwert. — Jagiell. — Ossol.

— Regula S. P. Benedicti abbatiss Monachorum Patriarchae cum declarationibus et constitutionibus Patrum Congregationis Cassinensis, itemque constitutionibus Congregationis Benedictino-Poloniae ac Bavaricae additisque non-

nullis constitutionibus Summorum Pontificum in unum volumen collectis curis et studiis P. Venceslai Ziolkowski Ord. S. P. Benedicti professi Tyneceensis, Congregationis Benedictino-Poloniae, Poenitentiarum monialium Vilmensium ejusdem Ord. Vilnae typis Basilianis MDCCXCII. (1792). Superiorum permissu. w 4ce, kart 9 i 397 str.

W przedmowie pisze autor, że otrzymał pozwolenie do ułożenia tego zbioru na Kapitulę r. 1791. Do str. 148. idzie Regula. Od str. 130. Constitutiones congreg. Cassinensis. Od str. 279 do 344 idą Konstytucje Zgromadzenia Benedyktynskiego Polskiego S. Krzyża, które poprzedza Breve połączenia klasztorów Benedyktynskich polskich w związek (Congregatio) pod tytułem Ś. Krzyża, datowane w Rzymie r. 1709 d. 2. maja.

Jocher 7692.

Akad. — Jagiell. — Zieliński.

— Reguła błogosławionego i Bogu upodobanego Ojca Benedykta S. na polski język pilnie przełożona. Którą się sprawują najprzód Bracia zgromadzenia świętego świętej Justyny Padewskiej, a od Klasztoru który samż Benedict S. założył roku Bożego 528 zowią się de Monte Cassino. Potym icy też poniekađ używają Zakonnicy Ordinis Cisterciensis. W Krakowie, w drukarni Andrzeja. Piotrkowczyka r. 1597. w 4ce, ark. S<sub>2</sub>. (kart 69.) druk gocki.

Na odwrocie tytułu herb J. Wereszczyńskiego i wiersz Jana Lanciusia.

Przypis X. Józefowi Wereszczyńskiemu.

Po dedykacji idzie wymienienie klasztorów Reguły Ś. Benedykta i Cystersyjskich. Żywot Ś. Benedykta idzie do ark. E<sub>3</sub>. poczem przemowa Ś. Benedykta kart 2. a od F<sub>3</sub>. tekst Reguły. Od ark. R<sub>3</sub> Bernarda Wykład na one słowa Ewangielii św. a na ark. S. List Bernarda S.

Dodane życie Ś. Benedykta wyjęte z księgi II dialogów Grzegorza W. Tłumaczył Seb. Klonowicz.

Czartor. — Dzików. — Ossol. — Warsz. bibliot. — Uniwer. lwow.

Jocher 7686.

— Reguła Świętego Ojca Benedicta. Z łacińskiego przetłumaczona, y z Reformacya porządkow, Chełmińskiego, Toruńskiego, Żarnowieckiego, Nieświeckiego, y inszych wszystkich w Krolestwie polskim teyże Reformacyey y

Reguły S. Benedykta, które teraz są y nąpotym zjednoczone będą, Klasztorow Pánienskich. Władzą stolicy apostolskiej, przez Jasnę Wielmżnego Oycą, X. Wawrzynca Gębickiego, z łaski Bożej Biskupa Chełmieńskiego, Pomezaniey administratora etc. Roku pań. 1605. potwierdzona. Na końcu położone krotyko zebrane łaski y odpusty przez wezesnictwo tymże Zakonnicom od ś. pamięci Clemensa PP. VIII dąrowane wiecznie. Wykład słow Pańskich oświeca, y dącie wyrozumienie máluczkiem. Psal: 118—130. W Krakowie, u Wdowy Jakuba Sybeneychera Roku P. 1606. w 4ce, kart 11 str. 193 (właściwie 275), kart nłb. 17 oruz approbata str. 1.

Tłumacz Półgęskowicz Mesochonius.

Od str. 154 idzie Porządek nowicyatu. Od str. 262. Przywilej, łaski y odpusty Zakonnicom Zgrom. Kassynieńskiego. Od str. nłb. na końcu: Mieysca pisma S. w regule S. Benedykta polskiej Po omyłkach druku idzie approbata. Po stronie 262, idzie stroniceowanie mylnie oznaczone 181—193. Maciejows. Piśmienn. III 68.

Czartor. — Jagiell. — Ossol.

— Tenże tytuł... Klasztorow Pánienskich. W Lublinie w drukarniey Pawła Konrada. 1635. w 4ce, 275 str. Jocher 7688. Ossol

— Toż. W Krakowie (1635). w 4ce. Kat. księgarski. Ta data nie udowodniona.

— Reguła Świętego Oycy Benedykta z łacińskiego na polski język teraz pilniey, niż kiedy przełożona. Z dozwoleń starszych. Drukowano w Wilnie w drukarni Oycow Frąnciszkanów Roku pańskiego 1677. w 12ce, k. 2. nłb., str. 235 i rej. kart 4.

Wydawca X. Stan Szczygielski przypisuje: Braciey y Siostrom Zakonnym pod regułą S. O. Benedykta. Powiada, że ponieważ: egzemplarzy polskich reguły nie jest wiele, bo krom Acernusowego przekładania, które jako od człowieka świeckiego nie było dostateczne, a też z opuszczeniami — tedy przełożył z łaciny wiernie, przydawszy summaryusz reguły. Porządek zakonnych zabaw.

Approb. Censoris Vilnae 2 dec. 1676. Summaryusz idzie od r. 180. Porządek zabawy od str. 209.

Jagiell. — Krasinś. — Ossol. — Raczynś.

— Reguła Świętego oycy Benedykta z łacińskiego na polski język teraz pilniey, niż kiedy, przełożona z dozwoleń starszych. Wydrukowana teraz powtórnie w Wilnie w drukarni J. K. M. akademickiey Soc. Jesu, Roku. 1756. w 8ce, kart 2, str. 180, rejestr k. 3.

Na str. 149 rejestr, od str. 141 Summaryusz.

Na str. 152 wydrukowano mylnie 142.

Przedruk ten dokonany jest staraniem i kosztem Meehtyldy Anny Hilzenowej, zak. Benedykt. konwentu wileńsk. Xieni — Approbata pierwszej edycyi ma datę roku 1676.

Jocher 7689.

Jagiell. — Bibl. XX. Cystersów w Mogile. X. Polkowski.

(Benedykt Święty, Opat z Nursii)

Benedykt Święty męczennik Rzymski osobliwie od morowego powietrza w nabożeństwie za patrona zalecony. Lwów, Soc. Jesu.

— Catechismus monasticus. Sive Regulae S. Benedicti synopsis analytica. Ob.: Szczygielski St. (1668).

— Kazanie na dzień Ś. Benedykta miane w kość. Tynieckim JMciów XX. Benedyktynów r. 1745 d. 25 Marca. (Brak tytułu). folio, kart nłb. 12.

Porówn. Kmita Stan.

Krasinś.

— Męczeństwo i żywot Ś. Benedykta i nabożeństwo do tegoż we Lwowie. 1712. w 8ce.

— Pieśń o Świętym Oycu Benedykcie. Bez osobn. tytułu i bez wyr. m. dr. i r. (r. 17...) w 8ce, k. 1.

— Hymn (na cześć S. Benedykta). Bez wyr. m. i r. i bez osobn. tytułu (r. 17...) w 8ce, k. nłb. 1.

— ob. Andrzejowski Kar. (Dach 1765) — Blosysz Ludwik (Złania wyborne 1778, Ustawy życia 1766) — Chodykiewicz Klenens (1767) — Directorium (1728, 1729, 1730, 1733, 1742, 1743, 1750, 1762, 1763, 1764, 1767, 1769, 1770, 1772, 1778, 1779, 1781, 1784, 1786, 1788, 1789, 1790, 1791, 1795, 1798, 1799) — Fischingianus Joach. (1731) — Gawath Jakob (1643) — Gembicki Wawrzyniec (Reguła) — Gertruda Św. (1763) — Gizy W. (Wonia najwdzięczn., Zakon Benedykta 1738) — Gorzyński Anioł



Ignacy X. (1716) — Gravina Dominicus (1618) — Grzegorz W. papież (Szezygielski St. O żywocie) — Jabłoński Jacek (1736) — Jaskiewicz Mik. (1741) — Joachimus abbas (Animad. 1735, Thesaur. 1731, Uwagi 1765) — Kanon Andr. (1648) — Kielbaszewicz Anzelm Bernard (1777) — Klonowicz Fab. Seb. (1598) — Kmita Stanisław (Kazanie na dzień 1745, Wielki luminarz 1785) — Koczorowski Franc. X. (Wielki Patryarcha 1734) — Laszkiewicz M. (Festum 1742) — Lavacrum (1601) — Lipiewicz Andrzej (1770) — Mieszkowski Hyacinth (1729) — Mirecka Franc. Dor. Maur. (Serena dies 1727) — Mirecki Kryst. Stan. (Erectio 1712, Statuta 1732) — Miske X. Ludw. (1721) — Musiałowski X. Wojc. (Reguła 1776) — Naramowski Adam (1721) — Nomina vivorum (1759—1765) — Norses X. Antoni (1744) — Odpusty (1768) — Officia (1719) — Ostański Benedykt Józef (1780) — Ostrowski X. Grzegorz (1769) — Paszkiewicz Michał (1742) — Pikulski Gaudenty X. (1765) — Płocki Wojc. (Błogosławieństwo 1623) — Powieść (b. r.) — Pstrokoński Mat. (1648) — Putanowicz Józef Aloyzy (Kazanie 1769) — Radomiński Jan (1720) — Sanner Stanisław (Iesnohoppia 1680, Vivanda niebieska 1692) — Schwartz Izidor (Congregatio 1774) — Solary P. (Phase i. e. przejście 1701) — Starowolski Szymon (Wielki patryarcha 1641) — Stengel Karol X. (Corona lucida in coelo b. r.) — Strzenikowski Piotr (Sacra septenna 1702) — Szezygielski Stanisław (O żywocie św. Benedykta z Nursii 1683, Aquila 1663, Calendarium 1663, Catechismus 1688) — Treter Tomasz (Symbolica vitae 1612) — Trythemiusz Jan (O chwale zakonu 1607) — Turrekremata Jan (Reguła 1617) — Węgrzynkiewicz X. Jan (Posag 1623) — Wolski Stan. Bened. (O najznakomitszych klasztorach 1738) — Wysocki Szym. (1606) — Zakiewicz Cyprian (Równy w 1756) — Zawadzki Roman (Metal na taxie

1709) — Zielonacki Ludwik (Acervus 1643).

**(Benedyktyni).** Congregatio Benedictino Polona abbatum, praelatorum ob. Chyliński Ben. (1768) — Schwartz Izidor (1774).

**Benedyktyni** obacz: Andrzejowski Karol X. (Kalendarz 1768) — Calendarium (Szezygielski 1663) — Catalogus (1787) — Chyliński Benignus (1768) — Erectio (1712) — Ilias (1751) — Gebicki — Jabłoński Jac. (Drzewo 1736, Dies 1735, Officia 1736) — Klemens XI. (1712) — Kowalski Hieronym (1777) — Kwiatkiewicz M. (Krzyż 1690) — Miraeus A. (1614) — Monasteria (1780) — Musiałowski Adalbertus (b. r.) — Nomina fratrum (1759) — Płocki Alb. (Błogosławieństwo 1622) — Regimen (1797) — Schwartz Izidor (Congregatio 1774) — Series abbatum (1753—80) — Szezygielski Stan. (Aquila 1663, Series 1668, Pharos 1669, Tinecia 1668, Calendarium 1663, O życiu i cudach 1683) — Wrotnowski Ild. (Atlantes 1728) — Zdrowski Joh. (Octavarum 1678, Pektoralik 1684).

**Benedictino-Polona crux** ob. Klemens (b. r.) — Mirecki Christian Stan. (1732).

**(Benedyktynki).** Replika Panien Benedyktynek Wileńskich przeciwko W. Jmę Panu Buharewiczowi Regentowi Grodzkiemu Mińskiemu (r. 1778), folio, str. 10.

Jagiell.

— ob. Boharewicz Bogusł. (Sprawa 1779) — Łapezyński Antoni Chryzanty (1726) — Mortęska Magdalena — Pakostysz X. Wojciech (Sprawa o reformat. 1618) — Zbiór imion (1781).

**Benedyktowicz Jan** ob. Protasowicz Jan (Konterfekt 1597).

**Beneficentia Regis Math. Cas. Sarmowski** 1639. ob. Rywocki J. X.

**Benefeld Fryd. Wilh.** Prediger in Ost-Preussen z Królewca, (ur. 11 Sierp. 1753) ob. Arnold Dan. (Nachr. 1774).

Literar. Nachr. von Preussen 1781. s. 4.

**Beneficium** (Primum) et concessio simultaneae investiturae in ducatu Bo-

russiae. (Nad tem winieta, równie jak nad każdym następującym dokumentem). Bez r. m. i dr. (Druk i winieta podobne jak drukarni Mik. Scharffenbergera). folio, k. nlb. 50. (ark. sign. A—N<sub>2</sub>) między temi kart 6 białych.

Obejmuje: Na odwołanie tytułu: Responsum oratoribus Joachimi Marchionis Brandenburg. Pietronie 7 Febr. datum a. 1559. — Potem idą dokumenta kaźden z osobnym tytułem i tak ark. B. Confirmatio simultaneae investiturae (p. Sigism. Augustum); ark. C. Literae infundationis et investiturae Sig. Augusti; ark. D. Renovatio simultaneae investiture; ark. E. Declaratio Sig. Augusti Regis Electorem Johannem Georgium; ark. F. Responsum et recognitio Regis Henrici; ark. G. Responsum Regis Stephani 1577; ark. H. Alterum Responsum Stephani; ark. J. Diploma infundationis R. Stephani; ark. K. Responsum Sigism. III.; ark. L. Responsum S. R. Majest. Caspari Brandnero Consiliario 1588; ark. M. Diploma infundationis R. Sigismundi III.; ark. N. Responsum Regis Sigism. III. legatis Marchionum Brandeb. an. 1589. — Wydanie wspaualę. — W Bibliot. Świdzińskich były dwie odmienne edycye.

Hoppe: De script. Polon. 1723. s. 264. przytaczając treść 13-tu aktów w tej publikacyi, podaje ostatni: Declaratio conditionum feudaliū Joachimo Frider. Electori a rege Sigismundo 1605.

Branic. — Czartor. — Ossol. — Kórnic. — Jagiell. — Gdańska miejska.

**Beneficia (Benefitia)** ob. Kozubski (ecclesiast. 1610) — Leśniewski (optime collocata 1702) — Minoeki Fr. Jos. (ecclesiast. 1769) — Suski Jędrz. (ruskie: Deklar. statut. 1612) — Zabielski Stan. (Opusculum).

**BENEKEN Joachimus.** Prosperitatis Dantiscanae infallibilitas oder unfehlbare Glücks-Muthmassungen. Was massen, allein nechst Gottes reichen und gedeylichem Segen, allerhand ersprissliche Wolfahrt und guten Willen, die Cron Polen wegen Welt-ktündig-löblicher im letzten Schwedischen Kriege geleisteter Treue, der Stadt Dantzig förder beständigst werde bezeigen. Welches aus durchleuchtigster, grossmächtigster Königlicher Majestät, zur gewünschten Glücks-Hoffnung, zum ersten mahl nach erhaltenem Frieden, glücklich verwaltenden Burggrabbens, des wole-

delen gestrengen hoch und wolweisen Herrn Herrn Nicolai von Bodecken, eines gemeinen bestens in Dantzig Raths und Kämmer-Herrn wie auch Scholarchen und Krieges-Raths Bey-sitzern, Nahmens-Buchstaben-Versetz und Dolmetschung deroselden wolgedelen gestrengs Herrlichkeiten zum Ehren. Sämtlicher Dantzker Bürgerschaft bey gegenwertigem aussm. Kriege noch hinterstelligem Mangel, zur angenehmen Glück Hoffnung ist aufgesetzt und nebst beygefügter Friedens-Posaune, so vorhin (vor der Köhre) im Anfang des Mertz, dem Druck nach fertiget. Am dritten May, da man zum ersten mahl Jährliches Gedächtnüss erhaltenen Friedens feyerlich begieng, mit gebührender Ehrerbiet- und beständigen Friedens auch Glücks-Wünschung überreichet. Gedruckt bey Dawid Friedrich Rheten, Dantzig, Anno 1661. w 4ce, kart nlb. 6. Czartor.

**Beneman Gotfr.** ob. Lengnich G. (Herrn 1734).

**Benesius Jan** ob. Boter (Theatrum 1659).

**BENEVENTANO Marek i Cotta Joannes.** Sarmatiae Europae tabula, ad mentem Claudii Ptolomei Alexandrini, scriptoris veteris geographiae nobilissimi a Marco Beneventano Monacho Coelestino, atque Joanne Cotta Veronensi, consummatissimo utroque mathematico confecta. (Znajduje się w dziele: Claudii Ptolomaei Geographia. Romae, 1508).

Encyklopedia powsz. Orgellbr. 1860. T. III. str. 159.

— ob. Ptolomaeus (1508).

**Benicken Joachim** ob. Hannenberg Godofrid S. J. (1728).

**BENIGNI Francesco,** da Camerino. Oda. L'invito all' Illustriss. et Eccellentiss. Signore Don Giuseppe Varano de' Duchii di Camerino, a celebrare la Gloria delle Armi Cesaree e Polacche trionfanti sopra l'esercito Ottomano nell'assedio di Vienna. Camerino, 1684. w 4ce, str. 24.

Ciampi Bibliogr.

Ossol.

**Benignus od Ś. Duchy** ob. Ozdoba (1767).

**BENIGNUS X.** od **Ś. Teresy** Karmelita bosy. Proces życia człowieka grzesznego i temuż Remonstracya nieskończonego miłosierdzia Boskiego zasługami męki Jezusowej pozyskanego sześciu kazaniami passyonalnemi ogłoszony... przez W. O. Benigna od św. Teresy... do druku podany. W Krakowie, w drukarni Seminaryum bisk. Akademickiego, 1759. w 4ce, k. 7, 142.

Podana Wiktorów genealogia w przedmowie. Uniw. lwow. — Warsz. Uniw.

— Wielowładnosć nad ziemskim poddanstwem królowy nieba y ziemi Maryi, do tych czas w monarchii kościół woiującego łaskawie stynącey, teraz w woiewodztwie Kiiowskim przy Jey obrázu Berdyczowskiego, w kościele WW. OO. Kármelitów Bossych solenney koronácii káznodzijskim stylem ogłoszona, Roku p. 1756 dnia 16 Lipcá, przez X. Benigná od S. M. Teresy Kármelitę Bossego, ná ten czas konwentu lwowskiego przeorá, á teraz prowincyi polskiej deffinitorá, Wielomnemu Jmei Panu Stanisławowi Sciborowi z Rudółtowic Kotkowskiemu, woiewodztwá krákovskiego miecznikowi, ná oświádczenie prawdziwey przychyłności konsekrowana. Roku páńskiego 1758. W Krakowie, w drukárni J. O. X. JMei biskupá krákovskiego. folio, 7 ark.

Na odwr. str. tyt. herb Tráby na blasze ryty i pod nim 16 w. pols. — Przypisał prozą temuż miecznikowi. — Jest tu wiele szczegółów do rodziny Kotkowskich.

Eneykl. kośc. II. 178.

Dzików — Jagiell. — Warsz. Uniw.

**BENIOWSKI Maurycy August** (ur. 1741 w Werbowie † 23 maja 1786). Des Grafen Moritz August von Benjowsky Begebenheiten und Reisen, von ihm selbst beschrieben. Aus dem Englischen uebersetzt von L. D. Ebeling, Professor an Gymnasium zu Hamburg und dr. J. P. Ebeling Stadt- u. Landphysikus in Parchim. Mit des erstern Anmerkungen und Zusätzen wie auch einem Auszuge aus Hippolitus Stefanows russisch geschriebenem Tagebuche über seine Reise von Kamtschatka

nach Makao. Mit Landkarten und Kupfern. Mit allergnädigsten Freiheiten. Hamburg, bei Benjamin Gottlob Hoffmann 1791. w 8ce. T. I. s. XIV. 415. portr. 1., plan 1. T. II. k. 3, str. 292, k. 1. i 1. ryc. Czartor. — Ossol.

— Tenże tytuł .... Makao. Erster Band. Neue verbesserte Auflage. Mit Landkarten und Kupfern. Mit allergnädigsten Freiheiten. Hamburg, bei Beniam. Gottl. Hoffmann 1797. w 8ce. T. I. k. 2, str. X. k. 2, str. 246. T. II. k. 4 i od str. 5—347. Tworzy III. i IV. tom zbioru p. t.: Neuere Geschichte der See u. Landreisen).

Jagiell. — Zielińs.

— Gedenkschriften en Reizen. Naar de Engelsche vertaaling uit het oorspronglyk handschrift overgezet. Tom I—IV. Haarlem, 1791—1792. w 8ce. Petersb.

— Gedenkschriften en Reizen, benevens het verhaal zijner ballingschap. verblýf en ontoluchting ait Kamtschatka. T. I—II. Amsterdam. w 8ce.

— Historya podróży y osobliwszych zdarzeń sławnego Maurycego — Augusta hrabi Beniowskiego szlachcica polskiego y węgierskiego, zawierająca w sobie: Jego czyny wojenne w Polsce, w czasie Konfederacyi Barskiej — wygnanie iego nayprzód do Kazanu — potym do Kamtsatki — waleczne iego z tey niewoli oswobodzenie się — żeglugę iego przez Ocean spokojny do Japonii — Formozy — Kantonu w Chinach — założenie nareszcie przez niego osady na wyspie Madagaskarze, z zlecenia francuzkiego rządu — iego na tey wyspie wojenne wyprawy, ogłoszenie go nareszcie Naywyższym Madagaskaru rządcá. Z francuzkiego tłamaczona. W Warszawie, w drukarni Tomasza Lebrun, successorsoa s. p. Piotra Dufour, 1797. w 8ce, T. I—IV. str. 356, 350, 407, 400.

Przekład dokonany z francuzkiej edycyi J. H. Magellana.

Bandtke Hist. druk. II. 206.

Czartor. — Jagiell. — Uniw. lwow. — Zielińs.

— Grefwens Mauritz August von Beniowskis Lefnadslopp och Resor, af honom sjelf beskrefne. I Sammandrag med Tillägningar. Stockholm, tryckt i Kongl. Ordens — Tryckeriet, 1791. w 8cc, kart nlb. 8, str. 415.

Tłumacz Sam. Ödmann.

Jagiell. — Petersb.

— Memoirs and travels, consist. of his military operations in Poland, his exile into Kamschatka, his escape and voyage from that peninsula through the North. Pacific Ocean, touching to Japan a. Formosa, with account of the French settlem, he was appointed to form upon Madagasear. Translated from his original manuscript. Tom I—II. London printed for G. G. J. and J. Robinson, 1790. w 4cc. Tom II. w 4cc, str. 399, planów 8, rycin 3.

Tłumacz William Nicholson (1752 † 1815).

Czartor.

— Reisen durch Sibirien und Kamtschatka. Aus dem Englischen übersetzt. Mit Anmerkungen von Joeh. Reinh. Forster. Berlin. 1790. w 8cc.

Petersb. — Uniw. lwow.

— Schicksale und Reisen des Grafen Moritz August von Beniowsky Ungarischen und Pohnischen Magnaten, von ihm selbst beschrieben. Aus dem Englischen ausgezogen. Tubingen, 1791. w 8cc. I. Band Kriegsoperationen in Pohlen und Gefangenschaft in Kamtschatka. Uebers. v. Georg Foerster. II. Band Fahrt durch das Stille Meer über Japan und Formosa nach China und Errichtung einer franz. Colonie zu Madagasear.

Raczyńs.

— Tenże tytuł. Uebersetzt von Förster. 2 Bände mit Portr. Leipzig, Dyck. 1791. w 8cc.

— Reise. Aus dem Englischen übersetzt und abgekürzt. Tom I—II. Reutlingen, 1796. w 8cc.

— Voyages et mémoires de Maurice-Auguste Comte de Benyowsky, Magnat des Royaumes d'Hongrie et de Pologne, etc. etc. Contenant ses opérations militaires en Pologne, son exil au Kamchatka, son evasion et son voyage à travers l'Océan pacifique, au

Japon, à Formose, à Canton en Chine et les détails de l'établissement qu'il fut chargé par le ministère François de former à Madagasear. A Paris, chez F. Buisson, Imprimeur Libraire, rue Hautefeuille, n° 20. (1791). w 8cc. T. I. kart 2, str. VIII. 466. T. II. kart 2, str. 486.

(Redigés par Jean Hiacinte Magellan et publiés par Noel).

Akad. — Czartor. — Jagiell. — Ossol. — Przędzniec.

— Wahre Geschichte des Grafen Benjowsky, für die Zusehauer und Leser des vom Hn. v. Kotzebue herausgegebenen Schauspiels die Verschwörung von Kamtschatka. Hamburg, 1794. w 8cc.

Są trzy wydania. — Por. Kotzebue.

Bibl. petersb.

— Rontó Pálnak, és gr. Benyovsky Mór. nak életék, földön, tengereken álmélkodásra méltó tírt. s' véghez vitt dolgaiknak leírása. Pozson, 1793. w 8cc.

Jestto edycya pierwsza popularnej historyi podróży Beniowskiego wierszem przez Józ. Guardanyego.

ob. Kaffka Nord Archiv. 1808. I. 30—41. (Carl Behem). — Recke u. Napierski I. 91. — La Patrie 23 list. 1841. — Przyj. ludu R. VIII. s. 283 i 289. — Wojeicki Cmentarz III. 66—70. — Tygod. ilustr. 1864. T. IX. s. 149. — Gazeta Warsz. 1772. Nr 64. — Horanyi Alex. (Memoria hungarorum) 1782.

**Benisch Stef. Ant.** ob. Piskorski Seb. (Regia 1702).

**BENISŁAWSKA Konstancya z Ryków** (ur. 6 stycz. 1747 † 8 listop. 1806 r.) Pieśni sobie śpiewane od Konstancy z Ryków Benisławskiej stolnikowej Xięstwa Inflantskiego za naleganiem przyjaćiół z cienia wiejskiego na jasnia wydane. W Wilnie, w drukarni J. K. Mei Akademickiej. Roku 1776. w 8cc, kart 87. (ark. L<sub>3</sub>).

Są to same pieśni pobożne, a głównie poema na temat słów modlitwy pańskiej.

Bentkows. Hist. lit. I. 306. — Sowiński J. Polki str. 73. — Backer Bibliot. 1890. I. 1307. mylnie wymienia pod jezuitą Konst. B. — Br. Grabows. w Błuszczu. — W. Dawid Niwa 1891. N. 2. Cz. Jankowski Słowo 1891. N. 29.

Akad. — Jagiell. — Krasinś. — Ossol. — Przędzniec. — Radziwiłł w Rykowie — Zielinś.

**BENISŁAWSKI Jan**, Biskup Gada-reński (1735 † 1812). *Institutiones logicae, seu brevis tractatus de cultura ingenii*. Vilnae, 1774. w 8ce, str. 37.

Kijows. — Wilno.

— Rozmyślenia dla XX. świeckich o powinnościach chrześcijańskich. Z listów i ewangelii, które się każdej niedzieli we Mszy Świętej czytają, wzięte. Służące kapłanom ku należytemu przygotowaniu do Mszy Świętej i Komunii, ku poznaniu obowiązków stanu kapłańskiego i ku przysposobieniu się do dawania pożytecznych nauk ludowi chrześcijańskiemu. Ułożone przez jednego kapłana plebana w dyecezyi św. Klau-dyusza po francuzku, a dopiero na język polski przełożone pracą JW. JM. księdza Jana Benisławskiego biskupa Gadareńskiego, koadjutora arcybiskupstwa Mohilowskiego, prezydenta Coll. Inst. rzymsko-katolickiego departamentu, do druku podane. Tom I. w Połocku w uprzywił. od Jego Imperator. Mci drukarni Coll. Soc. Jesu. R. P. 1799. w 8ce, str. 723.

Tomy II. i III. wyszły r. 1801—2.

Dzieje dobrocz. 1824. IV. 96. — Encykl. Orgelbr. III. 166—7. Wilno.

**BENISŁAWSKI Konstanty**. Cyrus z pierwu przezwany od poety Alexys, traiedia dwa imiona pod zaszczytem dwu wielkich imion JM. Pana Jozefa z Proszanki Proszyńskiego marszałka tryb. Głgo W. X. Lit. podkom. Mińsk. i J. W. Michała Rokickiego deputata tegoż tryb. regenta Mozyrskiego, p. JMPP. Akademików Akad. Wil. S. J. wyprawiona, 1771. w 8ce, tytuł i dedykacya kart nlb. 8, sama tragedia kart nlb. 24.

Jest w V. aktach wierszem nierymowym, druk drobny. W końcu prologu podpisany Konst. Benisławski prof. poetyki w Akad. Wileńs. Soc. Jesu.

Kraszews. Wilno IV. str. 312.

— Pienia cało-dzienne i cało-noce na przybycie do krajów swych białorossyjskich nawiasniejszý etc. Katarzyny II. wielkiéy pani i cesarzowéy, stworzycielki, prawodawczynéy i matki całéy Rossyi, od poddaństwa prowincyi dzwińskiéy, przez iednego z naypod-

dańszych poddanych wierszem królewskim złożone. Wilno, 1780. w 4ce, kart 78. (ark. 19).

Brown Bibliot. pisarzów T. I. 1852. nie zamieszcza tego spodłonego jezuitę.

Kijows. — X. Polkowski.

**Benisz Stefan** (Benisch) Krakowianin ob. Buchowski Piotr (Signa veris 1701) — Piskorski Seb. (Regia Solis J. Zadzik 1702).

Juszyńs. Dykeyon. I. 19. — Muczkowski Statuta 370.

**Benkendorf** ob. Benekendorf.

**Benkius Barthol.** ob. Schwalb Abr. (Bericht 1588).

**Benkowitz Augustinus** ob. Nieszpor-kowitz Ambros. Paulin (1680).

**BENNET Jacobus**. *Virtus dexteræ domini in virtute Polonorum Litvanorumq; ostensa; atqve illustrissimo Domino D. Michaeli Casimiro Pae palatino Vilmensi, supremo exercituum Litvanie duci, Mercensi, Vszwiatensi, Vielvnensi, Lipniciensi, Tryscensi etc. etc. capitaneo, regie oeconomiae Mohiloviae administratori. Et illvstrissimo ac excellentissimo Domino D. Michaeli Casimiro Radziwił S. R. I. principi, duci in Olyka et Nieswiez; comiti in Szydłowiec, Mir et Kroze, procancelario et exercitvum Litvanie campiductori, Praemisliensi, Lidensi, Cvechoviensi, Camenecensi, Ostrzensi, Nisnensi etc. etc. capitaneo nec non toti exercitvi M. D. Litvanie dicata a... equite Litvano et academico Vilmensi. Vilnae, typis academicis, 14. Januarij. Anno Domini 1674. folio, kart 12. (sign. A—E<sub>2</sub>). (poezye). Jagiell.*

**BENNET Tomasz** (1675 † 1728). *The case of the reformed episcopal Churches in Great Poland and Polish Prussia considerad in a Sermon on 1 John IV. 11. London 1716. w 8ce.*

**BENNON Stantiensis**. Francisc. Capuc. *Regel. u. Andachts-Büchlein des dritten Ordens des heiligen Seraphischen Vaters Francisci in drey Theil abgetheilet; der erste enthaltet: die Einsetzung, Bestättigung, Aufnahmen und Gnaden des heil. Ordens; der Andere: die Regel, deren Auslegung die*

Weise der Aufnahme u. Profession; der dritte zu besonderem Gebrauch entbaltet die Geistlichen Übungen und Andachten als Mess Gebethen, die sieben Busspsalmen, Vesper-Gebeth, sambt den kleinem Tagzeiten der allerheiligsten Jungfrauen Marie aufgesetzt vom MRP. Benone Stantiense Franciscano Capucino, anjetzt Provinciale Ministro der Schweizerischen Prowintz. Cum licentia superior. Warschau, gedr. in der königl. Buchdruckerey der Gesellschaft Jesu 1755. w 8ce, str. 876.

Ossol.

(Bennon Św.) saksończyk, biskup Misnejnski (urodz. 1005). Krótki zbiór żywota Śgo Bennona patrona korony polskiej oraz nabożeństwo codzienne. B. m. i r. (druk po roku 1794). Bez osobn. tytułu. w 8ce, ark. 6.

Od ark. D. idą Godzinki o św. Bennonie. Na k. 5. wspomina o uzdrowieniu damy w r. 1756. — a dalej, że dane przez nią votum, zabrano wraz z innymi w r. 1794. na utrzymanie wojska.

Jagiell. — Warsz. Uniw.

— ob. Grabia Stan. Stef. (De vita 1730) — Tarło Jan (skład na szpital 1730) — Wiadomość o sprawie (bractwo szpitala).

Benoe ob. Benue.

Benoe Paweł ob. Arent Tobiasz (1749).

**BENOIT G.** Schreiben des Preussischen Secret. Benoit an denjenigen Kaufmann in Berlin, der durch ein Schreiben den Namen des K. Pohlischen Premier-Minist. Grafen v. Brühl gemissbraucht. Warschau, 1758. w 4ce.

— Declaratio aulae Varsaviensis exhibenda ab infra scripto Sacrae Reg. Majest. Borussiae Ministro. Varsaviae, die ... Martii 1767. folio, 1 karta.

Wydana w sprawie dyssydentów.

Encykl. powsz. III. 175—6.

Kraśniń. — Raczynś.

— Sacrae Regiae Majest. Borussiae Declaratio Reipubl. Polonorum confederatae exhibita a legato plenipotentiaro Ill<sup>mo</sup> Domino D. Benoit in comitiis Regni A<sup>o</sup> 1766. habitis. folio, kart 2. (o dyssydentach).

Także po polsku.

Branic. — Ossol.

— S. R. M. Borussiae Declaratio Reipubl. Polonorum Confederatae exhibita a subscripto Ministro Plenipotentiaro in Comitiis Regni Anno 1766. habitis. 1766. folio, k. 1. Ossol.

— Declaration de la part de Sa Majesté le Roi de Prusse, faite par son ministre plenipotentiaire Mons. de Benoit à la Republ. de Pologne confédérée à la diète de 1766, folio, kart 2.

Kraśniń.

— Deklaracya JMP. Benoit Rezydenty pruskiego imieniem króla JMci pruskiego oddana dnia 23 tegoż miesiąca JO. Xiążęciu JMci Prymasowi a w pierwszej deklaracyi razem z JW. W. Ministrowi moskiewskiemu oddanej wspomniona 1764. folio, karta 1.

Ossol.

— Deklaracya imieniem króla JMci pruskiego przez iego ministra pełnomocnego zkonfederowaney Rzeczypospolitey na seymie r. 1766 uczyniona. Dat. w Warszawie 11. 9-bris 1766. folio, ark. A<sub>2</sub>. Czartor. — Branic.

— Toż samo razem z tekstem francuzkim.

— Deklaracya która się dworowi warszawskiemu ma oświadczyć przez niżej podpisanego ministra Najiasn. króla pruskiego w Warszawie dnia 25 Marca 1767. folio, 1 karta. Ossol.

— ob. Revitzki (des ministres 1773. Kopia deklaracyi 1773).

**Bensheimer Jan**, rytownik ob. Calvaria et via passionis Jesu Christi — Hinez M. (Matka bolesna 1665) — Kobierzycki Stan. (Obsidia 1639) — Raniśch Bartel (1695).

**Bensski** rytownik ob. Hecker Jan (Mercurius 1672).

**BENTIVOLIUS Guido** (1579 † 1664). De laudibus Vladislai IV. regis Poloniae, Epistola ad Stanislaum Lubijski Episcopum Ploecensem. Romae, XII. Kal. Novembris 1634. ob. Lünig (Literae procerum Europae) — Trzebicki Andrzej (Manipulus 1639).

Cianpi Bibliogr. I. 21. — Encykl. Orgelbr. III. 180.

(Bentkowski) Uwagi nad dekretem kompromissarskim dobra dziedziczne W.

Bentkowskiego od dóbr po jezuickich Hr. Idzińskiego graniczącym, poddane. folio, str. nlb. 4.

Krasińs.

— Znaczne części od dóbr po jezuickich Nowodwór zwanych, do dóbr W. Bentkowskiego przez dzieło nierównej zamiany i przez dekret zmnowny graniczny oderwane (po r. 1784). folio, str. nlb. 3.

Krasińs. — Warsz. Uniw.

**Bentkowski Felix**, refer. koron. ob. Tyminicki Wojc. (Trybunał 1719).

**Bentkowski Franciszek (Bętkowski)** obacz: Triumphatrix factorum Polonia (1728).

**Bentkowski Adam Alexander Franciszek Józef** ob. Bętkowski.

**Bentzmann Johann** ob. Remus G. E. (Gerechte 1749).

**(Bentzur Józef) (Benczur)** (ur. 1728 † 1784). Jurium Hungariae in Russian minore et Podolian Bohemiaeque in Oswicensem et Zatoriensem Ducatus praevia explicatio. Vindobonae, typis Joannis Thomae nob. de Trattnern, Sac. Caes. Reg. Aulae typogr. et bibliop. 1772. w 4ce, str. 44 i 42.

Autor wymieniony w katalogu List et Francke w Lipsku. — Wurzbach Biogr. Lexic. I. 259. o tem nie wie. Jagiell.

**Benue**, sędzia halicki. Mowa ob. Nieśiołski Kaz. (1743).

Porówn. Benoe.

**Berättelse** (Sanferdigh) vthur thet Swenske Fäldt-Lägret widh Nowodwor then 30 Junij 1656. Sampt een Extract-Skrifwelse ifran Thorn, om Staden Warschows eröfrande. Bez m. dr. (Stockholm, Keyser). w 4ce, str. nlb. 4.

— (Uthförligh) om then herliga Victorien, som Hans Kongl. Mayst. til Swerige tillijka medh the allierade Armeer emoot Pohlackerne hafwer erhällit, Hwarvthinnan widh 20000. aff them iure pa Platzen bleffne, Brede widh huru thet fasta Clöstret Czenstochowa aff them Swenskom medh stormande Hand ier eröffradt wordit. Tryckt then 15. Majj. Ahr 1657. w 4ce, 1 ark. Jagiell.

— Nagra sanferdige Berättelser om thet Tryährige Stillestandet emellan Hans

Kongl. Mayst. til Swerige och then Muskowitiske Czaren. Jempte flere andra, om thet Littowske- och Churländske Wäsende. Sampt Hufwad-Orsakerne, hwarföre Her Fäldtmarskalken Douglasses Gräfl. Excellentz, hafwer Befästningen Mitow occuperat, och Hertigen sampt Hertiginnan aff Churlandh til fanga bortfördt. Tryckte then 26. Januarij Anno 1659. (Stockholm, Keyser). w 4ce, str. 8.

— Kärt doch sanfärdig Berättelse om den glorieuse och i Manna minne oförljklige seger, hwarmed den Aldrahögste Gud den 20. November hafwer behagat wälsigna Kongl: May:tz af Swerige Rättmätige Wapn emot Desz trolöse Fiende Czaren af Muscow. Narva den 28 Novemb: 1700. (Stockholm, Kgl. Tryckeriet). w 4ce, str. 8.

— (Kort och Sanfärdig), om det, som ier förelupit, da Kongl. May:tz af Swerige med en dehl af dess Armeé den 9 Julii 1701 gick öfwer Düna-Strömmen, eröfrade de, af Sachserne a andre sijdan upkastade skantzar och batterier, samt slog den Sachsiska Armeén alldeles pa flychten, och sedan vidare förföljde fienden genom Churland. Stockholm, tryckt i Kongl. Boktr. hos Sal. Wankifs Enkia. w 4ce, kart nlb. 4.

Czartor. — Jagiell.

— Kort doch sanfärdig Berättelse om det som ier förelupit, da Kongl. Maytt. af Swerige med een dehl af des Armée den 9 Julii 1701. passerade Düna Strömmen, forcerade Dhe af Sachserna a andra sidan upkastade Skantzar och Batterier, sampt slog den Sachsiske Armeén alldeles pa flykten, ock sedan wijdare förföljde fienden genom Curland. Tryckt i Rjga af Kongl. Booktryckaren, Johann Georg Wilken. w 4ce, str. 12. Jagiell.

— Toż, także w Sztockholmie, hos Sal. Wankifs Äukia. w 4ce, str. 8.

— Kort Berättelse om then härliga Seger och Framgang hwarmed Gud den Allerhögste Hans Kongl. May:tz til Swerige Wapen, genom then lyckeliga öfverfarten öfwer Düna-Strömen,

emot Konungens i Polen Sachsiska Armee, til alla askadandes högsta förundran, hafwer behagat wilsigna. Riga, den 9 Julii, Anno 1701. Stockholm, Tryckt uti Kongl. Booktr. hoos Sal. Wankifs Änkia. w 4ee, kart 4.

Czartor. — Jagiell.

— Den Seger bärende Mereurii Korta Berättelse, Huruledes Hans. Kongl. May:t Kong Carl den XII. Commanderandes sin Armée i egen Person, gick öfwer Dune Strömmen wid Rijga stormade och borttog Konungens i Paland Skantzer och Batterier, slog den Saxiske Armeen en Bataille rangée, tog deras Artillerie Läger, och Bagage, och förföljde Fienden öfwer 2 Mijhl, hwilket skedde den 9 Ahr 1701. w 4ee, kart 2.

Porówn. Continuation.

— (Kart) om Nya-eller Düna-Münde Fästningens öfwer-giffit till Hans Kongl. May:t af Swerige, jemte Accords-Puncterne, som underskrefwes den 11/21 Decembr. 1701. Stockholm, tryckt uti Kongl. Booktr. hoos Sal. Wankifs Änkia. 1701. w 4ee, kart 4. Jagiell.

— (Kort, och sannfärdig), om den lyckelige Seger, hwar med den aldrahögste Gud hafwer wilsignat Hans Kongl. May:t war allernadigste Konungz och herres rättmätige Wapen mot des Fiende, Konungen i Pohlen, wid Clissov,  $1\frac{1}{2}$  mijhl ifran Staden och slottet Pinczow, den 9 Julii. Ahr 1702. Stockholm, tryckt i Kongl. Boktr. hos Sal. Wankijfs Enkia. w 4ee, kart nlb. 4.

Czartor. — Jagiell.

— om den märkelige Seger, med hwilken Gud har wilsignat Hans Kongl. May:tz Wapn, emot Littauerne och Muscowiterne wid Saladen i Littauen, den 19 Martii 1703. [Stockholm, Kgl. tryckeriet]. w 4ee, kart 2.

Czartor. — Jagiell.

— (Utförlig), om den lyckelige Action, som af öfwerstens och commandantes C. G. Skyttes detacherade partie under Majoren Freudentfels Commando förelupen ar emot Ryssarne d. 25 Maji 1703. Stockholm. w 4ee.

— (Kort) om det i Pohlen öfverstandne Fälttoget Ahr 1704. Bez m. (Stockholm). w 4ee, k. nlb. 16. (A—D<sub>3</sub>).

Czartor. — Jagiell.

— En säker Mans i Leipzig . . . om frid Aug. af Pohlen's lyckeligen feldt-tagh i thet ahret. Stockholm, 1704. w 4ee.

Obejmuję relacyą z Lipska o szezęśliwej kampanii Fryderyka Augusta.

— Om the Swenska Herrar Ambassadenrernes Jntog och första Audience hos Konungen i Pohlen, Som skedde i Warschau den  $19/29$  Julij 1704. Bez m. (Stockholm, Kgl. Tr.) w 4ee, kart 4.

Jagiell.

— (En kort) om then wid Jacob Stad i Curland den 26 Julii 1704. förelupne träffning, emellan Hans Kongl. May:t af Sweriges Tropper nader Hu. Gen. Majoren Gref Leyonhufwud, och en anseenlig Wisniowieskis Oginskis och Ryssarnas Krigsmacht. Mittau, den 30 Julij (1704). Bez osobn. tyt. i bez m. dr. w 4ee, kart nlb. 2. Jagiell.

— (Kort) om det fichtande som är förelupit den  $3/13$  Februarij widh Polangen, emellan ett ifran Gref Leijonhufwudz armee, under Herr Major Danckwar ut-commenderat Partie och ett starkt Partie af Ryssar och Litouer, under den Ryska öfwerstens Iwan Stephan Gagaron Morbruns anförande. Bez osobn. tytułu i bez wyr. m. i r. (1705. Februar). w 4ee, 2 k. druku.

Jagiell. — Petersb.

— (Utförtig), om den emellan de Swänske troupperne under H:r General Lieutenanten Nieroth, och den Sächsiska samt Polske Armeen den  $21/31$  Julii med Warschau förelupne actionen. Stockholm, tryckt uti Kongl. Boktr. hos Sal. Wankrif's Änkia (1705). w 4ee, kart nlb. 4.

Czartor. — Jagiell.

— (Kort), om förloppet wid konungens Stanislai ob. Leszczyński Stan. (1705).

— (Kort), om, then sidstletne 4. Octobr. 1705 st. n. uti Warschau, fullbordade Kröningen. Stockholm, tryckt



uti Kongl. Bokt. hoos Sahl. Wankits  
Änkia. Bez r. (1705). w 4ce, 2 k.

ob. Nachricht (tóm.). Jagiell.

— utförlig om Slaget emellan oef-  
wersten ob. Creutz (1706).

— (En kortt upsatt), om dhen ful-  
komblige Segren, med hwilken dhen  
Högste Gudh wälsignat Hans Kongl.  
May:ts af Sweriges Wapn, wed Staden  
Fraustat i Stor Pohlen. Stockholm,  
(1706). w 4ce. Petersb.

— (omständelig), om den med Guds  
Hielp, utaf Kongl. Swänska Armeen  
under Herr Generalens och Gouverne-  
rens Baron Carl Gustaf Rehnschiölds  
Anförande, emot den Chur Saxiske och  
des adjugerade Moscoviter under Ge-  
neralens Baron von Schulenburgs Com-  
mando wid Fraunstadt den  $\frac{3}{13}$  Febr.  
År 1706. lyckeligen erhäldne Seger.  
Stockholm, tryckt hos Johann H. Wer-  
ner, Kongl. May:ts och Upsala Acad.  
Boktryckiare. (1706). w 4ce, sign.  
A—B<sub>2</sub>. Jagiell.

— om den stora och härliga Seger  
som Hans Kongl. May:ts til Swerige  
rättmätige wapn, wid den under ge-  
neralen högwälborne Herr baron Carl  
Gustaff Rehnschiölds commendo i Stor-  
Pohlen staende Armée erhallit emot den  
Saxiske Armeen til 20000 man stark,  
under Herr general Schulenburgs och  
flere Saxiske generalers anförande, da  
den war sinnat under sladen Fraustadt  
i Stor Polen den 3. Febr. 1706 at.  
inbryta. Stockholm, tryckt hos Johann  
H. Werner, Kongl. May:ts och Upsala  
Acad. booktryckiare. w 4ce, k. nlb. 4.  
Czartor. — Jagiell.

— En vthförlig Berättelse, om den  
stoore och nästan makalöse Segren, som  
Hans Kongl. May:tz af Sweriges Rätt-  
mätige Wapn öch under Generalens  
Högwälborne Herr Barons Carl Gustaf  
Reenskjöldz Commando J Stoor-Pohlen  
lämnade Krigshäit Befichtat Emot den  
Sachsiske J Tiugu tusend Man besta-  
ende vnder Herr General Schulenburgs  
samt flere Sachsiske Generalers anför-  
ande Krigsmacht, da den War sinnat  
under Staden Fraustadt at inbryta

i Stoor-Pohlen den 3. 13. Februarii,  
Anno 1706. Stockholm (Kgl. tryckeriet)  
w 8ce, str. 8.

— Egentlig Berättelse, Om Falt-  
Slaget Emellan Hans Kongl. Maj:tz til  
Sverige Troupper, Som stodo Under  
Generalens och Gouverneurens Gref  
Adam Ludwvig Levenhaupts Befäl, Och  
den Muskowitiske Krigsmachten, Under  
Hans Zariske Maj:ts, och desz För-  
nämsta Generalers Anförande; Den 29  
Septembris Åhr 1708, wid Liesna, 2 Mijhl  
ifran Propoisk. Cum Gratia & Privile-  
gio S:ae R:ae Maj:tis. Stockholm, hos  
Johan Henr. Werner Kongl. Boktr.  
(1708). w 4ce, 4 k. nlb.

Porówn. Löwenhaupt.

Czartor.

— (Utförlig) om slaget wid staden  
Holofsin, den 4/14 Julii åhr 1708. Stock-  
holm, hos Johan Henr. Werner Kongl.  
Boktr. 1708. w 4ce. 1 ark. dr.

Ob. Hołowczyn (1708)

Jagiell.

— (Utförlig), om thet namnkunnoga  
Stangebro-slag emellan konung Sigis-  
mundus och hertig Carl. Norrköping,  
1733, w 4ce.

— (Uprichtig) om Stanislai Leszczyn-  
ski och Friderici Augusti Churfurstes  
til Sachsen uttwalljande til den Pohlska  
tronen, hwaraf kan göras ett jemförande  
emellan bägge Wahlen. Stockholm,  
Tryckt hos Johann L. Horin, kongl.  
Antiq. Archiv. boktr. åhr 1733. w 4ce,  
str. 12.

Ob. Exposé sincère.

Jagiell.

**Berca Venc.** Baro de Daub. ob. Pa-  
włowski Stan. (Oratio ad Sigism. III  
1595).

**Berdyczów** ob. Anioł (z obroną  
ręką 1753) — Benignus od Św. Teresy  
(Wielowład. królowy 1756) — Droga  
(kościół 1760) — Grzegórz od Św. Du-  
cha (1758, obraz 1765 i b. r.) — Iza-  
jasz (kościół 1756) — Kasperowicz Gabr.  
(Korona dwunastu gwiazd w obrazie  
1768) — Krasicki Ign. (1756 obraz) —  
Królowa (obraz 1785) — Maria (obraz  
1783) — Obrona (obraz Maryi 1760) —  
Ozdoba i obrona (obraz 1767) — Pra-  
wdy (kościół 1753) — Propugnaculum

regni (Maria 1756) — Radziwiłł Ulryk (Dyaryusz podjazdu 1749) — Radziwiłłowa Eleon. (Meritum interesu (1774—1775). — Rok (Tron 1778) — Zamoj-ski Ant. (Maria—hołd 1756) — Zda-nowski Ant. (Ucieczka 1762).

**Berdyń** ob. Judit (1772).

**Bered Caspar** ob. Prox Vlad. (Trost-Getichte 1668).

**(Berek)**. Manifestatio contra infide-lem Berek.

Katal. Bibliot. pijars. N. 123.

**BERENDT Nathanael** Numine T. O. M. benedicente disputatio inauguralis me-dico practica de variolis et morbillis quam Rectore magnificentiss: sereniss. Principe ac D. D. Filipo Wilhelmo Principe Borussiae Marchione Branden-burg: ac Ducat: magdeb: Gubernatore etc. etc. in alma regia Fridericiana gratioso amplissimae facultatis medicae consensu praeside viro nobilissimo excel-lent. atque experientiss. Dno Patrono ac Promotore suo omni observantiae cultu aetatem colendo pro gradu doctoralis sum-mis in utriusque medicinae honoribus, immunitatibus, insignibus et privilegiis majorum more solenni, legitime et rite consequendus in auditorio majori, d. Octobr. Anno 1709 horis ante & pro-meridianis publico ac placido eruditorum examini subicit Nathanel Berendt Borusso Dantisc. Halae Saxonum, typis Chr. Henckelii accad. Typ. 1709. w 4ce, str. 60.

Ossoliń.

**BERENGANI Niccolò**, Veneziano, (1626 † w Grudniu 1713). Historia delle guerre d'Europa dalla comparsa delle Armi Otomanne nell' Ungheria l'anno 1683. Venezia presso Bonifazio Ciera 1698. w 4ce.

Tu opowiedziane wyprawy Sobieskiego aż do Sejmu Grodzieńskiego w r. 1687.

Ciampi Bibliogr. N. 29.

**Berengano** der neueröffneten Otto-manischen Pforte, oder historischer Be-richt, betreffend der türkischen Monar-chie Staats-Maximen, Macht, Reichthum, Kriege, von anno 1764 bis Ende dieses 1700, theils im Lande selbst, theils in den angrenzenden Königreichen und Provinzen, als Hungarn, Pohlen, Mo-

skau, Siebenbürgen, zu Wasser und zu Lande. 2 Th. Augsburg, 1700.

Katal. księg. Lissnera.

**Berent Mikołaj** obacz Bernett M.

**BERENT Szymon** Jezuita (ur. 1585, um. 16 stycznia 1649). Litaniae de no-mine Jesu, 1638. w 8ce.

— Litaniae de B. Virgine Maria. 1639. w 8ce (z nutami muzycznymi).

Wydane bezimiennie.

Jocher 6584 — Placcius Theatr. Anon. 331 — Alegambe 422 — Sotwell 742 — Święcki Hist. pam. I. 10 — Encykl. Orgelb. III. 204 — Brown Bibl. 117 — Backer Bi-blioth. 1890. I. 1324 — Siarcz. Obraz I. 27. — Jocher Obr. Bibl. II. 49.

**(Beresteczko)** Pieśń o potrzebie z Tą-tary z Kozakami pod Beresteczkiem, 30. Junij, 1651. B. w. m. (1651). w 4ce. Zafuski Bibliot. 25.

Petersburg. Bibliot.

— Ob. Fredro A. Max. (Zwycię-stwo) — Jan Kazimierz (1651) — Obryń-ski Kaz. B. Bellona (1652) — Pasto-rius J. (Expeditio 1685) — Relatio (1651).

**Berestejcy bojarzy** ob. Poniatow-ski Aug. Stan. (Extract 1766).

**Bereszniewicz Mikołaj** ob. Gawiński Jan (Fortuna 1690).

**Beretning** (Kart oc Sandru) om hues sig begiffuit haftuer vdi den naeste forgangen Host, Aar 1598. met den Krigs handel oc Opror, imellom Kong: Maitt: aff Polen, Oc Hertug Karls F: N: vdi Suerige. Nu nyligen vdsæet aff Tydske paa Danske. Forst tryct vdi Stockholm, aff Anders Gutterwitz, Oc nv igien Pren-tet i Kiøbenhavn, Aff Matz Vingaard, Aar 1599. w 4ce, 8 stron.

**Bereue** Dein Geld nicht. Das ist wie und warumb, durch Pabstliche In-terposition... d. französ. Intriguen un-terbrochen, hingegen d. hohe Alliantz zwischen dem Röm. Kaiser, König v. Pohlen und Venedig etc. wieder den Erb-Fried gestiftet etc. Leipzig. 1685, w 4ce, 92 stron.

**Berez** ob. Produkt kartuzów Bere-skieh (1787) — Wojniłowicz Michał (Relikwia Brzostowskiego 1678).

**BEREZNICKI X. Mikoł.** Flor. Argo sarmacka, złote oczyszta swobody, runo piastująca przez dziedzica trzy rzeki,

starożytnego Gorajskich Korczaka pod sterem dzielney cnoty prześwieznego domu tegoż antenatów, wielkich w oyczyźnie dignitarzy, odważnych kawalerów, do nieśmiertelney sławy portu lawirująca a przy dorocznym publicznego wesela rewolucyi podczas solennego patronki festu W. Jey. Méi. Pani Barbary Boguniy z Goraja Gorayskiey Butlerowy, Starościny Drohickiey, Nowskiey etc. na Radiuniście Hrabiny applaudującym oyczystego pióra rymem abrysowana y teyże Wney Imci Pani i Dobrodz: swoiey dedikowan. przez nayniższego sługę X. Mikołaja Fl. Bereźnickiego. Warszawa, w druk. Schol. Piar. 1690, w 4ce, str. 36, prócz karty tytułowej z herbem. Krasin. — Ossoliin.

— Assertiones philosophicae ex quaestionibus et resolutionibus historico, politico, naturalibus elicitaе etc. praeside Sgm. Kruger publicae disputationi propositae a perillustro ac adm. Rndo D. Nicolao Floriano Bereźnicki Can. Luceor. S. R. M. secretario philosophiae naturalis auditore. Varsaviae, 1698. folio. Dzików. — Kijows.

**Berezowski Paulus** ob. Angełowicz Andreas (1784) — Tentamen publicum (b. r.)

**BERG Henryk** (Van dem), z wyspy Oesel (Montanus Henr.) Oratio de laudibus Livoniae, habita ab Henr. Montano Osiensi in celeberrima academia Rostochiana. Anno 1537. Lubecae. w 8ce, ark. 3.

Winkelman N. 1755 — Adelnug Gelehr. Lex. I. 1704. — Gadebusch Livländ. Bibliot. Petersb.

**BERG Jan** ze Szczecina, kazn. nadwor. Kurfirsta (1587 † 27 grud. 1658). Cupidons vorgestrige Wahrsagung — dem Dawid Hunten und Dorot. Krain von... Gedruckt bey Georg Rheten Witwe, 1654. w 4ce, k. 4. Czartor.

— Ehrengedächtniss, Leichenpredigt üb. Magnus Ernst, Graf von Dönhof. Elbing 1642.

Winkelman N. 7029.

— Evangelische Hauptspruch also hat Gott die Welt geliebet. Dantzig, 1630. w 12ce.

Joe r 5834.

— Ob. Heidenstein J. (Manipulus 1622).

Jücher Lexicon I. 990 — Łukaszew. Hist. kość. Czes. 215 — Lillient. Preussen I. 293, 367, 865, v, 798—9.

**BERGAU Martin.** Die gesamte Pricsterschaft der ungeänderten Augspurgischen Confession, welche vom Anfang der Evangelischen Reformation bis Anno 1753. im Grossen und Kleinen Marienburgischen Werder, wie auch in beyden in- und anliegenden Königl. Städten Neuteich und Marienburg das Evangelium von Christo Ihren anvertraucten Gemeinen verkündiget hat. Aufgesetzt von Martin Bergau, Pastor zu Schöneberg. Dantzig, Gedruckt und verlegt von Thom. J. oh. Schreiber, E. Hochedl. und Hochw. Raths und des löblichen Gymnasii Buchdrucker (1753). w 4ce, 2 k. str. 84.

Spisy pastorów i biografie ich. Miedzy niemi autorowie: Walt. Magirus, Ephr. Praetorius, Aar Blöwernitz († 1701), Mik. Weismann. Paweł Dalke († 1735), Fr. Rothmaler, Fr. Gericcius († 1612), Joh. Pfeiffer († 1724).

Jocher 9673. Czartor. — Jagiell.

**BERGEN zum, Rüdiger (Rotger),** Livonus Reg. Secr., hereditarius in Brassnecken (ur. 10 stycz. 1603 † 16 Marca 1661). Epigramata: Ad Vladisl. IV. de ejus in urbem Regiomon. ingressu 1636. (w Apollo acerbo duleis ad SS. Mundi capita. Regiomonti, 1651, w 4ce). Hoppe (Longinus) I 78.

— Discurse über das Leiden Christi.

— Debita gratulatio nuptiarum Vlad.

IV. et Ceciliae Renatae. Dantisci 1637, fol. Hoppe s. 50.

— Laudatio Simonis Dachii.

Wyjątki są w Erlenterts Preussen, I. 194.

Recke u. Napiersky I. 123 i 4 str.

— Res sacra amicus seu epistolum olim scriptum ad Henr. Nicolai, Regiomonti (1632?) w 4ce, 1 arkusz.

— Tripudiare oratorium in triumphalem Vladislai IV. Potentissimi Polon: Regis &. &. adventum in hancee nostram Regiomontem a devotissima manu Rotgeri zum Bergen, Rigâ-Livoni Juris Cand: anno quo fecit potentiam Deus per te Rex verepic et abierunt hostes e regione Prusia. Regiomonti,

Typis Laurentii Segebadii 1636. folio, 4 k. nlb.

W tytule wryta pieczęć majestatyeczna. Na odwrocie tytułu krótka przemowa autora do króla z mies. Lutego 1636.

Hoppe de Scriptor. polon. 39.40. — Adelung Gelehrt Lexic. 1784, I. 1713. — Gadebusch Livländ. Biblioth. I. 48 i 9 str. — Fischer Beiträge zu Gadebusch Livländ. Bibliothek str. 164.

Czartor. — Jagiell. — Ossol.

**BERGENHIELM** Jan kancelerz (ur. 1621 † 1704). Cento satyricus in hodiernos motus septentrionis concinnatus. Bez wyr. m. i r. (1700). w 4ce, sign. A—C. (9 k. nlb).

Wierszem: Jestto to samo co: Then Nordiske Krigs-Lösen. Wchodzą tu: Patkulus, Rex Poloniae, Carlovitcius, Dahlbergius, Cardinal Primas.

Winkelmann N. 2583 — Gezelius Biogr. Lexic. — Adelung I. 1713.

Czartor. — Jagiell. — Petersburg.

— Then nordiske Krigs Lösen, som then för tiden synes skiffas effter Varternes atskilliga Fördehl, tillstand och Ögnesyffte, hämtad af the gamle Scribenter pa Latin, och saledes üttaledad och satt uti fölljande Swenske Rijnm. B. m. dr. i r. (1700?) w 4ce, sign A—B<sub>3</sub>.

Rozmowa wierszem z okazji pokoju. Jestto toż samo co: Cento satyricus.

Jagiell.

— Satirische Gedancken über die gegenwärtige Unruhe... aus dem Lateinischen. Riga, 1749. w 4ce, kart. 8.

Winkelmann N. 2583.

— Rechtliche acta in peinlichen Sachen des königl. Schwedischen Hoff-Canzlers Hl. Baron Johann Bergenhilm, etc. Anklägers contra Hr. Capitain Johann Reinhold Patkul jetziger Zeit königl. Maj. in Polen und Churfürstl. zu Sachsen geheimbden Kriegs-Rath, ergangen für der königl. Commission in Stockholm, Anno 1694 Mense Junio et Julio. Nebst darzu gehörigen Beylagen. Gedrukt im Jahre 1701. w 4ce, k. 2, str. 234.

Ossol.

— Rechtliches Responsum in peinlichen Sachen des Kön. Schwed. Hof-Kantzlers... Anklägers contra etliche von der Liefländischen Ritterschaft... insonderheit wider H. Capitain Joh.

Reinhold Patkul jetziger Zeit kön. Maj. in Polen und Churf. Durchl. zu Sachsen geheimbden Kriegs Raths, 1701. w 4ce.

Czartor.

— ob. Theatrum.

**BERGER** Christ. Elender Zustand der Gottseeligen in dieser Welt, vorgestellt bey dem Hoch-Adelichen Leichbegängnuss Des Wol Edlen, Gestrengen, Hoch und Wolbenambten Herren Hansen von Looss, und Simbsen, auff Grambschütz und Trebitz, Röm: Kays: auch zu Hungarn und Böhaimben Kön: Maytt: Rath, und des Fürstenthumbs Grossen Glogaw vor der zeit trewegewesenen vollmächtigen Landes-Hauptmanns: Als die Hoch-Adeliche Leiche solte zu Grambschütz den 5. Novembris des 1636. Jahres beygesetzt worden: In einer Leich-Predigt von Christophoro Bergero, Pfarrern zu Grambschütz. Gedruckt zur Polnischen Lissau, durch Wigandum Funck, w 4ce, ark Aij—Iij.

Wrocław.

**BERGER** Christian Gottlieb, Dr Medycyny, ur. w Grudziądzu w Prusiech Wschod. um. 21 Września 1753 r. w Wohlau na Szlasku. Pisał dzieła przeważnie niemieckie, nas nie obchodzące. Obacz Literar. Nachrichten von Preussen 1781 s. 5.

**BERGER** J. Gf. Sacrae Majestati regi Augusto dicata De thermis Carolinis commentatio, qua omnium origo fontium calidorum itemq. ac dor. ex pyrite ostenditur. Guelferbyti, 1709. w 4ce.

**BERGER** (de) Jo. Guilielmus. De Romae veteris maiestate in ruinis ac vestigiis adhuc spirante disserens — Decanus ordinis philosophici in academia Vitembergensi Jo. Guilielmus de Berger Sac. Caes. Mai. et potentiss. Polon. Regis ac Pr. Elect. Saxon. a consiliis historiographus regius eloq. et human. prof. publ. alumnor. regio el ephorus h. t. constitutus imperiali auctoritate comes palatinus philosophiae atque artis poeticae candidatis s. p. d. Vitembergae ex officina Henningiana 1739. w 4ce, str. 20.

Jagiell.

**Berger Józef de Lonchamps** († 1812)

obacz Augier (Nauka 1789).

Pamięt. Tow. lekars. War. IX. 131. — Gąsiorow. Hist. med. IV. 193. 209. — Encykl. Orgelb. I. 292. Mylnie tu Boyerem nazwany. — Kosmiński Słownik 26.

**BERGESONN Friedr. Wilh. Reinh.**

(1761 † 27 kwiet. 1816). Beantwortung der Bemerkungen über die Duldung der Juden in Kurland und Semgallen. Mitau (1787). w 4ce, str. 12.

Ob. Witte C. Braun (Bemerkungen 1787) — Winkelmann N. 1358 — Recke und Napierski I. 126. 7. przeczy by autorem był lekarz Lachemann.

**BERGHAUSIUS Joachimus** Herrma-

nides, Littanus. Ein christliches andechtiges und hertzliches Gebet zur zeit der Pestilenz: auss heiliger Göttlicher Schrift, und sonderlich auss dem 91 Psalm dess Königlichen Propheten Davids: Welches in dieser gefährlichen zeit in der Christlichen Kirchen und Gemeine zu Rosenberg alle morgen gehalten wird: Allen frommen gleubigen Christen gantz nützlich und tröstlich zu lesen und zu beten, durch Joachimum Berghausium Pfarrern daselbst. Thorn, gedruckt durch Augustin Ferber. Anno MDCXXI (1621). w 4ce, 4 k. nlb.

Czartor.

**BERGHE (van den) (Montanus)** Ger-

hard, Soc. J. (1584 † 19 Wrześn. 1622) Elegiae de victoria, quam Vladislaus Princeps Poloniae de Turcis a. 1621 retulit. (Bzovius: Annales a. 1742 Nro 13).

Jöhchr. Chr. G Lexic. 1751. III. 615 — Ciampi Bibliogr. N. 76 — Bibliot. des Ecriv. p. Backer 1872. II. 1351.

**BERGIER Mikołaj Sylwester**, kano-

nik paryski (1718 † 9 kwiet. 1790). Traktatu dziejowego y dogmatycznego, prawdziwey Religii, z odparciem błędów, które jey w rozmaitych przedstawiano wiekach, przez Bergiera kanonika kościoła paryzkiego. Wydanego, w dwónastu tomach, na trzy części podzielonego. Wstępy. W których, tego obszernego dzieła w krótkości zebranego, na oyczysty przełożonych język, użyteczność dla Chrześcian i ważność okazuje się. (Tu cytata po polsk. i po łac. z Galat.) W Grodnie, 1795. w 8ce, k. nlb. 2, str. 205.

Załączone jest:

Rozumowanie o cnocie z dykeyonarzy Encyklopedyi wyjęte i wytlómaczone. w 8ce. str. 52.

Encyklop. Kościeln. 1873. II. 196. — Querard La France lit. I. 284. — Autor redagował dzieło według materyałów Xdza Grou i Guerin.

Jagiell. — Warsz. Uniw. — Wileńs.

**Bergius Casparus** ob. Wolan Andrzej (Oratio ad spectabilem senatum 1589).

**BERGMANN Ambroży** (ur. 1740 † 19 Marca 1784). Dissertatio inauguralis de ruricularum Livoniae statu sano et morbo. Lipsiae, Breitkopf, 1762 w 4ce, str. 32.

Raczyńs.

**BERGMANN Baltazar** (1736 † 17 lut. 1789). Fata Livoniae. Die natali auspiciatissimo Sereniss. princ. Ernesti Constantini Ducis Saxoniae etc. etc. principis — in florentiss. celeberr. Gymnasio Guilermo Ernestino, coram panegyri solemniter decantata. Vinariae 1755. w 4ce, str. XII.

— Toż, przedruk. Rzym 1794. w 4ce (poezya).

Recke u. Napiers. I. 128 i 139. — Winkelmann N. 1649.

**BERGMANN Gustaw** (ur. r. 1749 um. 1814). Geschichte von Livland nach Bossuetischer Art entworfen von Gustaw Bergmann, Prediger in Livland. Leipzig, im Schwickertsehen Verlage, 1776. w 8ce, k. 3. str. 196.

Recke u. Napiers. I. 134—141. — Winkelmann N. 1657.

Ossol.

Na to wyszło pismo polemiczne:

— Sendschreiben an das livländische Publicum, seine kürzlich im Druck erschienene Geschichte betreffend. Riga, 1775. w 8ce.

— Bergmann Baltazar: Beantwortung des unüberlegten so betitelten Sendschreibens. Riga 1776 w 4ce, (autografowane).

**BERGMANN Israel**. G. D. B. V. De deposito miserabili, Exercitatio Sabbathina XXXIII (vide Ex. Sabb. I. de amb. Jurispr. resp. I. S. Schultz). D. 12 Decembr. 1722. Respondens Israel Bergmann, Ged. Gedani, typis I. D. Stollii, w 4ce.

— G. D. B. V. De honesto suppliciorum genere. Exercitatio Sabbathina LII. (vide I. de amb. Iurispr. resp. I. S. Schultz.) D. 23. Octobr. 1723. Respondens Israel Bergmann, Gedani, typis Viduae G. D. Stollii. w 4ce.

— G. D. B. V. De opere conducto. Exercitatio Sabbathina XLII. (vide I. de amb. Iurispr. resp. I. S. Schultz.) D. 1. Maji 1723. Respondens Israel Bergman Ged. Gedani, typis I. D. Stollii. w 4ce.

**BERGMANN Carl Christian.** Der christliche Held Siegesprichtig zu Feld in Türkischen Zelt. Das isst: Dapfermüthige hungarisch - polnisch - venetianische - Kriegs - Thaten, wider die beschworne Christen-Feinde, die Tureken und Tataren und derselben Bossartigen Anhang, von A. 1400 bis auf gegenwärtiges 1687 Jar in unterschiedlichen hitzigen Schlachten, ernstlichen Belagerungen und siegreichen Eroberungen ausführlich beschrieben und dem Geschichtliebenden Leser zu sonderbarem Gefallen, zum Druck befördert von... Frankfurt und Leipzig zu finden bei Joh. Jon. Felsecker (1687). w 8ce, 5 k. str. 704.

Z 13 rycinami (między innemi są portreeiki Władysława, Kazimierza Jag., Zygm. Aug., Henryka, Jana Alberta, Alexandra, Zygmunta. Stefana, Zygmunta III. Władysława IV. Jana Kazim., Michala i Jana III.) Czartor.

— Leswürdig Fortsetzung der Hungarisch - Polnisch - Mosecovitsch - Venetian. Kriegs-Thaten wider Türken u. Tartern. Frankfurt u. Leipzig (1687). w 8ce.

**Bergmann Johannes** ob. Glodius Paul. Epithalamia 1565.

**BERGMANN Liborius** z Rygi (1754 † 1823). Kurze Nachrichten von Rigischen Buchdruckern überhaupt und den Stadtbuchdruckern insbesondere von der ältesten bis auf die jetzige Zeit. Riga, 1795. w 4ce, str. 22.

— Versuch einer kurzen Geschichte der Rigischen Stadtkirchen seit ihrer Erbauung, und ihrer Lehrer von der Reformation bis auf die jetzige Zeit. Bey Gelegenheit eines sehr merkwürdigen Amtsjubelfestes dem Drucke über-

geben. Riga d. 24 Juni 1792. Riga, 1792. w 4ce, k. 5 i str. 58.

Recke u. Napiers. I. 143—9.

**BERGMANN Paul Marcus.** Bey dem am 24. April 1776 schmerzlichen Hintritt der hochbedeln, hochehr- und tugendvollen Frau Frau Johanna Sophia Gröllin, geborne Schüllerin wollte gegen den tiefgebeugten und in Leidwesen versetzten Herrn Wittwer, Herrn Michaël Gröll, Konigl. Poln. und Churfürstl. Sächs. Hofcommissär und Hofbuchhändler in Warschau seine theilnehmende Betrübniss zu erkennen geben Paul Marcus Bergmann Buchdrucker. Thorn, den 29 Junii 1776. fol. 2 kart. Czartor.

(Bergman Pet.) Klag-Traur- und Trost-Gedichte über den seeligen Abscheid des... Peter Bergmann... zu Danzig... 1649... Gedr. daselbst bey Nikolaus Kochen, 1650. w 4ce, str. 8. Wiersz polski z podpisem: Ita planxit. Petrus Lysecius, Polon.

**Bergmannowna Urszula** ob. Glodius Paul. (Epithalamia in honorem nuptiarum 1565).

**BERGOMENSIS Jac** ob. Philip. Supplementum Chronicorum, omnes fere historias ab orbe condito complectens. Paris, apud Sim. Colineum, 1535. fol.

Obejmuje: Basilides, Casimirus, Polonia, Polonia provincia, Sarmatia s. Tartaria, Sarmatia prima et secunda, Stephanus rex, Sigismundus rex, Vandalia regio, Vladislaus rex, Vintoldus, duc Polon. (Lib. XVI. exhib. tract.), Livonia provincia, Lithuania provincia, Prusia possessio. Scythia.

Tak podają katalogi księgarskie niemieckie, wliczając dzieło to między Polonica. Jest atoli całkiem obcem i prawie nie tu polskiego nie ma. Bibliot. Jagiell. posiada edycye: Venetiis, per Bern. Riam de Novarra 1490 folio. Venetiis, impress. per Albertinum de Lissona 1503, fol kart 452 i Venetiis, imp. Georg. de Ruseonibus 1513, fol. kart 338. Edycya tej kroniki chronologicznie ułożonej dochodzi do r. 1503.

**BERGONZONNI Michał**, A. (ur. w Bononii 1744 r., um. 5 marca 1819 r. w Warszawie). Lublin podług ustaw medyki uważany w jedney dyssercacyi przez Mich: A. Bergonzoni filozofii i medycyny Doktora, Konsyljarza J. K. M. i Towarzysza różnych Akademii medyc-

cznych i innych wyzwolonych nauk. Cum licentia superiorum. W Lublinie w drukarni J. K. M. XX. Trynitarzów. Roku 1782. w 4ce, kart 26.

Na tytule dwie pieczęcie miedziorytowe. Dedykacja do Komisarzy Dobrego Porządku M. Lublina. Jestto rodzaj wykładu higieny. Wójcicki Cment. III. 19—21 — Ciampi Bibliog. III. 13 — Gąsior. Hist. med. III. 164—6 — Roczniki T. P. Nauk. III. 467—Koźmiński Słownik 26.

Akad. — Branic. — Czartor. — Dzików — Jagiell. — Ossol.

**BERHNAUER Georg-Christian.** Programma Fridericum Augustum eum Trajano comparans. Budissin, 1733. fol.

**Bericht** (Gründlicher und umständlicher) wie es mit der, den 3-ten Dezember geschehenen Uibergabe des Königlich. Schlosses zu Wilda zuzugangen. w 4ce, 1/2 ark.

Ossol.

— (Kurtzer) von dem hitzigen schweren Seuchen so yetziger Zeit in Preussen regiren. Wie denselbigen vermittelt göttlicher Hülff zu begegnen und auch vorzukommen sey gemeynr Landschafft zu gut gestellt, durch fürstlicher Durchleucht in Preussen Leybartzte. B. w. m. dr. 1557. w 4ce.

Krasiński.

— des Zwitrachts zwischen dem Moscowiter und den Liffendern, auch von der Tyrraney, so er bisher übet; und mit was list er auch die beyde Stedte Reuel und Riga unter seine Gewalt zu bringen bedacht, 1578. w 4ce, str. 13.

— Von der Reussen, sonsten Moscowiter genannt, Religion, Kirche ob. Oderborn (1583).

— (Kurtzer und einseltiger) wie sich ein jeder zur Zeit der regierenden pestilenz, in allerley Leibes Wartung, verhalten soll. Für die Einwoner der königlichen Stadt Thorn, gestellet durch derselben Stadt verordnete Doctores der Artzneyen. Gedruckt zu Thorun, durch Adreas Koten, Anno MDLXXXVIII.

W przedmowie podpisani Torunij Borussorum Anno 1588 mense Martio physici ordinarii Reipubl. Torunensis.

Poliński w Wizer. i roztrząs. nauk. 1840. Poczet nowy drugi, tom 13, str. 147.

— Kurtzer und warhafftiger, was sich in nechstverschieden Herbst, des

1598. Jhars, in dem entstandenen Kriegswesen in Königreich Schweden, zwischen der König: Maiest: und Hertzog Carls F: G: zugetragen. (Poniżej rycina konnej walki na miecze i kopije). Bez wyr. r. (1598). w 4ce, 1 ark. Jagiell.

— (Kurtzer und schlechter doch warhafftiger) was sich in nechst vorgeschien Herbst, des 1598 Jahrs, in dem entstandenen kriegswesen Schweden zwischen der Königlichen Mayestat etc. und Hertzog Carls Fuerstlicher Gnaden zugetragen, 1598. Bez wyr. m. dr. i dr. w 4ce, kart 8.

Wierzbowski w »Wiadom. bibliog.« 1882. (z biblioteki drzeźnickiej).

— (Eigentlicher), Was von wegen der Koenig: Maiest: zu Schweden und Polen etc. etc. Sr: Koenig: Maiest: Abgesandter, der Edel und Wolgeborner Herr Samuel Lasky, etc. Bey Sr: F: G: Hertzog Carln etc. Abermals angebracht und geworben hat, den 10 Junij, Anno etc. 98. Ingleichem Was S: F: G: wolvermeltem Herrn Gesandten, vor und nach abgelegter seiner werbung, in schriftten anmelden, und zur antwort geben lassen, gedachter Gesandter auch, gegen S: F: G: etlicher massen sich hinwiederumb schriftlich erkleret: Und dann, Was S: F: G: an den Herrn Gesandten, do er nach erlangtem Abscheidt zu Stockholm auff ein Schiff, auch wetter und wind gewartet, durch ein sonderbares schreiben hat gelangen lassen. Actum Nykoeeping, Anno etc. 98. (1598). (Na końcu:) Gedruckt zu Stockholm durch Andrean Gutterwitz. w 4ce, k. nlb. 26.

Wierzbowski II. 1862.

Petersb.

— (Kurtzer) was in etlichen benachbarten der Reformirter Religion verwandten Kirchen der Lande Preussen, von den fürnembsten Puncten Christlicher Religion bishero gelehret worden: unnd worin man in denselben Streit gerathen etc. Hanaw, gedruckt durch Wilhelmum Antonium, 1603. w 4ce, str. 212.

Krasiński.

— (Gründlicher) auss was hochwichtigen Ursachen der Türk. Kaiser mit

so grosser Macht in das Königreich Polen eingefallen. 1622. w 4ee.

— (Kurtzer und wahrhaftiger) welcher gestalt die vornehme Kauff und Handelstadt Riga in Liefßland belagert. Ob. Riga (1622). Jagiell.

— (Erenwerter) vom Preussischen Abfall und was wegen wirklicher Execution der Preussischen Rechtserklärung vorgehandelt worden. Mit vorgehender Praefation und nothwendiger Erinnerung. Gedruckt in der Churfürst. Hauptstadt Mayntz durch Herm. Merrs im Jahr 1627. w 4ee, k. 6, str. 334.

Ossol.

— Bericht wegen eingangener Neutralitet der Städte Königsperg im Herzogthumb Preussen. (Bez osobn. tytułu). (Na końcu:) Gedruckt im Jahr, Anno 1627. w 4ee, 1 ark.

Jagiell.

— Bericht (Ausführlicher) von dem Schwedischen Marsche nach Preussen. 1627. ob. Seback D.

— (Wahrhaftiger und eigentlicher). Des gantzen Verlauffs für der Stadt Strallsund, Glückstadt und Cremenpe. Was sich daselbst von beyden theilen verlaufen und zugetragen hat. Dessgleichen von der erschrecklichen und blutigen Schlacht, so sich mit dem König in Schweden, und auch mit dem König in Pohlen begeben, wie auff der Wahlstadt sind in die zwölf tausent Mann todt gefunden worden. Item, Wie der König in Schweden den Pohlen wieder eine gewaltige Vestung mit Namen Newburg eingenommen und erobert, und in die 8 Tonnen Goldes darinnen bekommen und was weiter fürgelauffen, wird der günstige Leser nach der Lenge hierinnen befinden. Gedruckt zu Alten Stettin bei Daniel Schampe 1628. w 4ee, ark. B ij.

Tytuł w drzeworycie przedstawia bijących się rycerzy. Wrocławs.

— (Ordentlicher) der Polnischen Niederlage, und was die Schwedischen ferner wider die Stadt Thoren vorgenommen. w 4ee, k. 4. (Na tytule drzeworyt). Czartor.

— Eigentlicher —, auff was Artikel und Conditiones, der von Gott dem

Herrn jüngst verliehene ewige Friede, zwischen den zwey grossmächtigsten Potentaten, nemlich Königl. May. in Polen und Schweden eines, und dem Gross-Fürsten in der Moszkaw anders theils, von deroelben Commissarien den 13 Junii dieses Jahrs bey dem Fluss Polanowki an der Moskowitischen Gränzte gerichtet und beschlossen worden. Gedruckt im Jahr 1634. w 4ee, 4 k. nlb.

Czartor.

— Gründlicher —, von dem sieghaftten Eventu, welchen Gott K. Mayst: zu Polen wider die Muscowiter bey dem Entsatz der Vestung Smolenszko verliehen. B. m. 1734. w 4ee.

Hoppe 85.

Peters.

— Bericht was gestalt Vladislao IV in gegenwart königlichen Commissarien die Huldigungs-Pflicht von Dantzick geleistet worden. Dantzick, 1634. fol.

— Wahrhaftiger... von der geistlichen Herren Zusammenkunft zu Thoren 10 Oktobr. 1644, w 4ee, 2 karty. Jocher 9586. Akadem. — Raczyns.

— Von zweyen Zeugen des Leidens unseres Heilandes, die alle beyde noeh heutigen Tages im Leben seyn sollen. Amsterdam 1647. (Geschrieben in Dantzick 1646, d. 21. April) w 12ee.

— von dem Abzuge der Schweden aus Thora und dem Einzuge des Königs in Polen daselbst. 1649. w 4ee.

— (Kurtzer summarischer) was im Monath Augusto dieses Jahres zwischen den Parteien Königlicher Polnischer Seiten und den Cosacken sambt den Tartaren im Russland und deroelben gegen biss zu erhaltenem Frieden passiret und vorgelauffen, aus glaubwürdiger communication derjenigen, so bey der Action selbst gewesen, dem günstigen Leser zu gut zusammengezogen und ausgefertiget. 1649. w 4ee, kart 4.

Ossol. — Raczyns.

— (Ausführlicher und wahrhaftiger) vom Verlauff des grawsamten blutigen Kriegs, welchen die Cosacken und Tartaren wider die Polacken newlicher Zeit geführt haben. Augspurg. 1649.

— Kurtzer... und Absag.-Brief was der Türsche Sultan Ihro Königl. Ma-



vest. in Polen Anno 1652. den 10 Decembr. in der Königlichen Residentz-Stadt Warschau durch einen eynenden Curier überbracht (zugeschrieben). Daraus zu ersehen, was der Erbfeind gegen die Christen zu thun gesinnet. Derowegen, wollen fromme Christen anhängendes Gebet fleissig observiren und in Acht nehmen und mit ihren Kinderlein, ihre Seufftzer wider den mächtigen Feind täglich zu Gott abfertigen. Gedruckt im Jahr 1653. w 4ce, kart niel. 2. Ossol.

— Kurtzer... von den sichtbahren Finsternissen des 1654 Jahrs, als von einer grossen und fast gantzen sohnen Finsterniss und von einer kleinen Mond-Finsterniss deren erste den 12. Augusti, die zweite an den 27. desselben Monats n. Cal. eintreten und beim klarem Wetter wird zu Sehen sein. Neben Erörterung etlichen Puneten, welche dabey fürfallen anstat des V Capittel im prognostico absonderlich gedruckt, in Aug. 28. zu Danzig, in Verlegung Ernst und Andreas Julius Müllern Gebrüdere Buchhändlern. w 4ce, kart 6. Warsz. Univ.

— Kurtzer... der unmenschlichen Tyranny, welche der Starosta Babymski mit zuziehung derer in Schlesiens sich auffhaltenden Polnischen Edel-Leuten bey nächtlichem Einfall in Welyn, an der darinnen gelegenen Schwedischen Besatzung, und etzlichen Deutschen grausamster massen von dem 7. Januarij dieses 1656. Jahres biss auff den 12. verübet. Bez wyr. m. w 4ce, kart 8. Jagiel.

— Warhafftiger... dessen was jüngst hin in Pohlen sich zugetragen. Extract Schreibens aus Warschau vom 28 Martij St. Vet. 1656. Gedruckt zu Elbing, bey Achatz Corellen, Im Jahr 1656. w 4ce, 8 str. nlb.

— Glaubwürdiger... was massen die Stadt Sandomiers durch der Jesuiter Praectiquen in der Pohlen Hände zwar wieder kommen, hernach aber im Rauch auffgegangen, und mit dem Schloss über 1000 Pohlen, worunter viel vor-

nehme Herren, in die Luft gesprengt worden. Saupst, was sonst bey der Königl. Schwedischen Armee passiret: de Dato Warschau den 28. Mart. st. v. 1656. Gedruckt im Jahr 1656. w 4ce, 4 k. nlb. Czartor.

— Eigentlicher und wahrhaftiger... was sich von dem 12. bis auf 26. April S. V. dieses laufenden Monats Apriles zwischen beiden Schwedischen und Pohlischen Kriegsvölkern denkwürdiges hat zugetragen: Auss glaubwürdigen und gewissen Crackauisch- Dantzig- und Stetinischen Extract und Copey-Schreiben treulich herausgezogen. Gedruckt im Jahre 1656. w 4ce, kart 4. Osol.

— Kurtzer und eingetlicher... von dem was seit Eroberung der Stadt Warschau von Königlicher May. zu Pol. u. Schw. etc. nemlich vom 11 Julii anzuehnen bis zu dem 6 Augusti merkliches in der Cron Pol. vorgelauffen ist. Bez m. d. (1656). w 4ce, k. 5. Krasin.

— aus Warschau, wie es mit den Kriegs actionen beyder Arméen auf Polnischer und Schwedischer seiten abgelauffen, d. 28 u. Julii 1656. B. m. w 4ce.

— Gründlicher und wahrhafter... wie der Polnischer Cron- Schwerdträger den 31. Julii 1656, vor Cracaw von dem Gouverneur daselbstens gänzlich ruinirt und geschlagen worden mit beygefügter Lista derjenigen Völcker welche bey dem Cron-Schwerdträger im Lager gewest. Anno 1656. w 4ce, 4 k. nlb. Czartor.

— Ausführlicher... wie Ihre Königliche Mayest: zu Pohlen und Schweden die Stadt Konitz und Kalisch durch Accord erobert und wie die darin gelegenen Völcker abgezogen und convoyret worden sein. Benebenst allen Umständen, wassmassen der Schwedische Cantzler Herr Erich Oxenstirn Todes verblichen und von dieser Welt abgeschieden den 2. November zwischen 6 und 7 Uhr des Morgens. Im Jahr 1656. w 4ce, polark. Ossol.

— Warhafftiger... dessen was jüngsthin in Polen, Preussen und benachbarten Orten sich zugetragen. Anno 1656. B. m. w 4ce, kart 2.

— Warhafftiger... dessen, was jüngsthin in Preussen, wie auch in Polen und benachbarten Orten sich zugetragen. Anno M. DC. LVI. (1656). B. m. w 4ce, kart 2.

— Einkommender... den Preussischen Kriegs-Zustand betreffend. Und denn auch eigentliche Erzählung dess See-Scharmitzels. Zwischen dem Herren General Graff Königsmarek und hiesiger Soldatesca. Anno 1656. w 4ce, kart 2.

Datowane Dantzig den 4. Novembris.

Branic. — Jagiell.

— Auszfür- und umbständlicher... von vornelmer Hand aus dem Kön: Pol: Hoffe zu Dankow was newlich in Polen zwischen den Schweden, Ungarn Kosacken selbstn passiret, item was albereit von dem österreichischen Suecurs bei Ihr. Königl. Mayest. von Pohlen angelanget, und an welchen Ort die ganze Kaiserliche Armee sich stellen wird, und zu was ende sie in Polen arewret. Item was zwischen dem alten Chmilnitzky und seinem Sohn bei Abtretung des Gubernaments vorge-lauffen. Dann auch was in Preussen, Liefland, Samayten und anderen Orten passiret. Anno M.DC.LVII w 4ce, kart 4.

Winkelman N. 8589.

Gdańs. Miejs. — Ossol.

— Eigentlicher... des Abzugs der Moscowiter vor Riga B. m. i r. (1656). w 4ce.

Król. Bibl. w Sztocckh.

— Toż, inne wydanie, b. m. i r. w 4ce.

Król. Bibl. w Sztocckh.

— von ohnweit Cracov Bataille ob. Kraków.

— Gründlicher, eigentlicher Bericht, dessen was jüngsthin in Polen, Preussen, Lieffland sich zugetragen. Anno 1656. w 4ce, k. 2. (Aus Revel 17. 27. Junij).

Winkelman N. 8570. Gdańs. Miejs

— Gründlicher warhafftiger Bericht, dessen was jüngsthin in Polen, Lieffland und Preussen sich merkliches

zugetragen. Anno 1656. (Aus Revel 21. 31 Julij) w 4ce, k. 2.

Winkelman N. 8572.

Gdańs. Miejs.

— Wahrhaffter... was nach angefangenem Krieg wider die Kron Polen, von Ihrer Königl. Majest. in Schweden bey der Ottomannischen Porta, durch sonderbare zum zweytenmal daselbsten verordnete Abgesandten, zu höchstschädlicher Trennung der werthen Christenheit angesucht worden, w 4ce, kart 4.

Układ z Porta jest z 19 kwiet. 1657.

Tenże tytuł z różnicami w pisowni: Mayest.. Ottomanischen, Sonderbahre, w 4ce, str. 11.

Hoppe 93.

Czartor.— Osol. — Jagiell. — Zyg. Pusłowski.

— Toż, tytuł krótszy... Porta, zum 2-ten Mahl zu hochtschädlicher Trennung der werthen Christenheit angesucht worden (1657). w 4ce, kart 4 nieziejb.

Czartor.

— Toż. B. m. i. r. w 4 ce, 8 str. (zarazem text włoski).

— Toż, p. t.: Declaration So Ihre Königl. Maytt. von Schweden — an den Türckischen Kaiser überlieffern lassen — Im Jahr 1657. B. m. w 4ce, 8 stron.

— ...was nach angefangenen Kriege wieder die Cron Polen, von des Königs in Schweden Ministern, bey der Ottomanischen Pforte, zum dritten mahl, zu trennung der Christenheit angesucht worden. B. m. i r. (1657?) w 4ce.

Król. bibl. w Sztocckholmie.

— Ausfürlicher... von dem Haupt-Treffen so newlich zwischen der Pohlischen v. Schwedischen Armee vorge-lauffen. Anno 1657. w 4ce, k. 2.

— Ausfürlicher Bericht von der Herrlichen Victorie welche Ihrer Königl. Mayestet zu Schweden, nebst den Allierten wider die Pohlen erhalten, worinnen bei 20000 derselben auf der Wahlstatt todt blieben. Benebenst wie das Closter Częstochau von den Schwedischen und mit stürmenden Hand erobert worden. Im Jahr 1657. w 4ce, kart 4.

Ossol.

— Einkommender Bericht ausz Czenstochow... den Polnischen, Preuszischen

und Liefländischen Kriegswesen betreffend. (1. April. 1657?), w 4ce, k. 2. Winkelmann 857<sup>o</sup>. Gdańs. Miejs.

— Aus zu Hungarn und Böhmen Königl: Mayestät Ertzherzogen zu Österreich etc. Bericht warumb dieselbe der Lwou Pohlen Ihre Völker zu Hülff geschickt. Gedruckt im Jahre 1657. w 4ce, kart 4. Ossol.

— Toż samo, inna edyeya. w 4ce, kart 2. Ossol.

— Toż (w tyt. odmiana: zu Hülffe). w 4ce, str. 7.

Czartor. — Ossol.

— Eigentlicher und wahrhafter was bey Aussfall ob. Gdańsk (1657).

— Glaubwürdiger und gewisser Bericht, von der Stadt Thorn... beygefüget, welcher gestalt die schwedische Arnee in Rüzland von der Festung Andowa, von den Moszkowittern geschlagen worden... 1657 w 4ce, k. 2.

Winkelmann N. 8588. Gdańs. Miejs.

— Einkomender Bericht von beschaffenheit der Stadt Riga, und was sonsten in Polen, Preussen, Lieflandt, Holstein und Pommern newlich passiert... A. 1657 (Nov.). w 4ce, k. 2.

Winkelmann N. 8588. Gdańs. Miejs.

— Ausführllicher Bericht, was bey Belagerung der Stadt Riga, zwischen den Polen und Schweden, newlich passiert. Dann auch von der Stadt Woldeimer, wie und auff was Art dieselbe an die Polen übergegangen. Anno 1657. w 4ce, k. 2.

Winkelmann N. 8590. Gdańs. Miejs.

— ...was mit denen Churfürstlichen Brandenburgischen Gesandten, so an Ihr. Königl. Mayt. zu Schweden geschickt, zu Flensburg, und nach dero Abreise ergangen, sampt Copeyen einiger Schreiben und Documenten, woraus S. Churfl. Durchl. zu Brandenburg vorhaben wieder die Königl. Mayt. zu Schweden erhellet. Gedruckt. im Jahr, 1658. (Stettin?). w 4ce, str. 72. Jagiell.

— Toż samo. Edyeya odmienna, różniąca się ozdobami w tytule i ponad pierwszą stronnica. Druk całkiem podobny. Jagiell.

— (Eigentlicher) des Abzugs der Moszkowiter vor Riga. (1658). w 4ce.

— Eigentlich- und wahrhafter... von der Eroberung des Schlosses und der Stadt Mitaw, nebst der Bewandnüss des jammerhaften Zustandes selbiges Fürsten und Fürstl. Familien in Churland. Kopenhagen (1658). w 8ce.

Petersburgs.

— Ausführllicher und wahrhaftiger Bericht von der Eroberung des Schlosses und der Stadt Mitaw, nebst der Bewandnüss des jammerhaften Zustandes selbiges Fürsten und fürstl. Familie in Churland. Wie solche von dem König. Schwedischen General-Auditeur Tscherning den 13. Nov. a. 1658. auff Befehl eingezogen sampt beygefügeten Ursachen warumb Ihre Fürstl. Gn. der Hertzog von Churland, von den schwedischen Partey in seiner Hoffstadt von Mietaw unter dem Schein guter Freundschaft überfallen und weggeführt. Wie dieselbe von Schwedischer Seiten ausgezogen worden. Anno 1658. Riga. w 4ce, 1 ark.

Gdańs. Miejs. — Rygska

— Ausführllicher und wahrhaftiger Bericht von der Eroberung des Schlosses und der Stadt Mitaw und Gefangennehmung des Herzogen. B. w. m. 1658. w 4ce.

Winkelmann N. 6002. 6003.

— (Wahrhatiger), welcher Gestalt Ihre fürstl. Gnaden von Curland samt Dero familie gefänglich nach Riga geführt worden; wobey auch was newlich vor Thoren bey dem ersten Sturm passiert, 1658. w 4ce, kart 6. Ossol.

— aus dem Lager von Thoren. Wie auch was newlicher Tagen von Königsberg und Churland denckwürdig ankommen ist. Anno 1658. (Decemb.) w 4ce, k. 2.

Winkelmann 6013. Gdańs. Miejs.

— Wahrhafter... von des Hertzogs von Curland gefänglicher Wegführung nach Riga, 1658. w 4ce.

— Wahrhafter... wie Ihre Fürstl. Gnaden von Churland sammt der Familie nach Riga geführt worden, wobey auch was newlich vor Thorn bey

dem ersten Sturm passirt ist. 1658. w 4ce, 1 ark. Ossol.

— aus dem poln. Lager vor Thorn ob. Toruń (1658).

— Kurtzer, jedoch warhafter... wie das grosse Werder von den Schwedischen Truppen gesaukert (?) die Schantzen verlassen und sie in die drei noch übrigen Festungen als Elbing, Marienburg und das Haupt sich einzuspürren gezwungen worden, 1659. w 4ce, k. 3. Ossol.

— welcher Gestalt der grundgütige Gott Königl. Mayest. zu Polen und Schweden etc. etc. unseres gnädigsten Königs und Herrn gerechte Waffen dergestalt gesegnet, dass die deroselben entzogene Stadt Graudentz durch die tapfere Conduite Sr. Fürstlichen Gnaden Herrn Georgi Lubomirski der Krohne Polen Gross Marschallen und Unter Feldt-Herrn etc. den Schweden wieder abgenommen worden. Anno 1659. den 29 August. w 4ce, k. 2. Ossol.

— Glaubwürdiger Bericht aus dem Königreich Pohlen, Preussen, Lieffland und Andern Orten. . fürgefallen. (1658, Juli). w 4ce, k. 2.

Winkelman N. 8591. Gdańs. Miejs.

— Eigentlicher... von der Schweden Abzüge aus Thoren und Ihr. Königl. Mayestet zu Pohlen Einzuge dasselbst geschehen am Neuen Jahre Tage. Anno 1659. w 4ce, sygn. A4.

Branic. — Ossol. — Uniw. lwow.

— Glaubwürdiger... von der harten Niederlage welche die Moscowiter durch die Cosaeken und Tartaren erlitten und was sonsten anderer Ohrten neulich passiret. Anno 1659. aus Warschau von 2 Mart. w 4ce, k. 2. Ossol.

— Glaubwürdiger... welcher Gestalt die Kosakische III. Abgesandten Ihr. Königl. Mayest. von der Kron Pohlen den 17. dieses den Eydt Ihrer Treu und Gehorsams abgelegt und was ferner auf diesem Reichstage fürgefallen, wobei auch die Rencontre so neulicher Zeit bei Elbing zwischen den Schwedischen und Chur- Brandenburg. vol-

ken passiret. Ingleichen was massen des Hrn. General Komorowsky in Churland einige Parteien seiner Völeker auff den Feind zu recognoscieren aus commandiret, die denn auff eine Schwedische Partei getroffen und selbige glücklich chargiret haben, 1659. w 4ce, k. 2. Ossol.

— von itziger Anlassung der Friedens-Tractaten zwischen Schweden und Pohlen: Wobey die Copey desz Pohlischen Gleich-Briefles für Schweden zu finden. Gedruckt im Jahr 1659. B. m. w 4ce, k. 2. (Bericht datowany 22 Jan., list 18 Jan. 1659). Ossol.

— Nothwendiger und gründlicher... welcher gestellt im Ministerio der Ungenderten Augsb. Confession zu Dantzig, betreffend der gewesenen Königl. Schwedischen Hn. Consistorialium von Elbing Schrift Epikrisis genannt, verfahren, und was darauf weiter in derselben Sachen fürgegangen. Darinnen auch was vom Syneretismo zuhalten, ausführlicher angedeutet wird, aussgegeben Anno 1660. Mense Novembri und gedruckt in Dantzig, bey Philipp Christian Rheten. w 4ce, str. 16. Czartor.

— Kurtzer... über diese im Grundrisz abgebildete Belagerungs Werke, zu welcher Zeit dero Bau angefangen und vollendet; nebenst weniger Beyfügung, was Denckwürdiges dabey fürgefallen. Gedruckt in Dantzig durch Philipp Christian Rheten. Anno 1661.

Na dołączonym kopersztychu podpisano:

Grundrisz der Nahmhafften Vestung welche auf dem Weizel-Haupt der Stadt Dantzig zugehöriger Nehrung von Kön- Maj. in Schweden Carolo Gustavo Anno 1656 erbauet und von der Stadt Dantzig Kriegsvolk Anno 1659 den 2. 8br. belagert auch noch d. 20 Xbr. selbigen Jahrs durch accord erobert worden.

— Gründlicher, welcher Gestalt Herr Polubinsky das Schloss Mietaw glücklich erobert d. 10. Jan. 1660. w 4ce.

Winkelman N. 6031.

— Wahrhafter und gründlicher... von Belager- und Eroberung der Haupt-

Schanze in der Dantz-Näherung ob. Voget P. (1661).

— Ausführlicher belagend die Erbhuldigung und Souveranität s. Ihrer Churfürstl. Durchl. zu Brandenburg von denen Preussischen Ständen und Städten in Gegenwart der Königl. Poln. Herrn Commissarien geleistet worden. 1663. w 4ce.

— Gründlicher... von Catholischer verehrung unserer lieben Frauen und Gottes Gebährerin Maria. Zu derselben Ehre an dem H. Ort Linde genannt grösserer vermehrung: aller Lutherischen aber sonderlich denen, so dem H. Ort Linde benachbahret sind, zu heylsamem unterricht. Gedruckt zu Braunssberg bey Hein. Schultz Buchhändlern daselbst. Im Jahr 1667. w 12ce, str. 179.

Jocher 8923.

Ossol.

— Unzweifelhaftiger, umständlicher und ausführlicher..., von hoher Hand aus Warschau, welcher Gestalt der allerdurchlauchtigste, grossmächtigste und unüberwindlichste Herr Michael Wisniowetzki, verschienener Zeit polnischer Fürst und Obrister, nunmehr aber König in Polen, elegiret und solenniter erwählet worden, so geschehen den 9. A. 19. N. Junii 1669. Bez miejsca druku. w 4ce, 2 karty niel.

Warsz. Univ.

— Auszfürlicher... von dem Schwedischen Marche nach dem Churfürstlichen Preussen, und was dabey vom Anfange bisz zum Ende vorgegangen. 1678. w 4ce. Obacz Seback D. (1627).

— Ausführlicher... Wie in der Stadt Dantzig das weisse Münchs-Closter durch eine grosse Menge zusammen rottirter bösen Buben und losen Gerindleins geplündert und spoliret worden. So geschehen am Tage Creutz-Erfindung so da war des 3. May Dienstags nach Jubilate. Anno 1678. w 4ce, 2 karty.

Miejs. Wrock.

— Bericht (Kurtzer) wegen Einrichtung der Posten in Danzig, 1680. w 4ce.

— Umständlicher... Was sich bey dem glücklichen Entsatz der Stadt

Wien, begeben, welcher massen die feindliche Armee bey Ungarisch-Altenburg, abermal aus dem Feld geschlagen, und noch ferner biss gegen Ofen verfolgt wird. Anno 1683. w 4ce, kart 2.

— Gründlicher... welcher massen die bisshero sehr geängstigte Stadt Wien, von den gesammten Kayserl. und Allirten Völekern, glücklich entsetzet, und der Feind völlig aus dem Feld geschlagen worden. Gedruckt Anno 1683. w 4ce, k. 2.

Bibl. Królew. w Monachium.

— Gründlicher und ausführlicher... Was bey dem zwischen den Kays. und Kön. Poln. eines und dann der Türkischen Armeen, andern Theils vor glücklicher Eroberung der Stadt Baracan, gehaltenem blutigen Treffen Denkwürdiges vorgelaufen; Deme noch sonderbare, wegen gedachter Stadt und der Vestung Gran, als wo zwischen dieses Blut-kostende Gefechte ergangen, Particularia und Antiquitäten beygefüget werden. (Karta form. wielkiego arkusza. U dołu:) Nürnberg zu finden bey Johann Jonathan Felssecker. Anno 1683.

Wrock.

— was in der ersten Conferenz zwischen denen Hrn. Polnischen und Moskowitischen Commissarien, 1684. zu Andrezow vorgelaufen. w 4ce.

Hoppe 103.

Peters. bibl.

— Rechter warhaftiger und ausführlicher... Alles, was bisshero in diesem 1687-sten Jahre die christlichen Waffen für Siege gegen den Erb-Feind, Türcken und Tartarn erhalten, nemlich: in Morea... Ukraine und Moscovischen Crimischen Gränzten. Erstlich gedruckt in Ungarn. Leipzig (1687). w 4ce.

Petersb.

— von Allen deme was bey dem Einzug Kön. Poln. Gesandtschaft, zu der Churf. Brandenburg, Erb-Huldigung, und was sonst, vom 22. bis 26. May des 1690-sten Jahres in Königsberg passiret. Ber w. m. (1690). w 4ce, k. 4.

— dessen, was in zeitwährenden Kön. Polnischen Wahl-Tages, absonderlich die letzten Täg über, Merkwür-

diges sich zugetragen. Bez. w. m. i. r. w 4ee, ark. 1<sup>1</sup>/<sub>2</sub>.  
Ossol.

— was bey Ankunft der an Ihre K. M. in Pohlen abgefertigten grossen Gesandtschaft zu Tarnowitz vorgegangen, 1697. w 4ee, k. 2.

ob. August II.

Czapski.

— von allen dem, was bey Einholung und Aufnahme der Moscovit. Gross-Gesandtschaft vorgegangen, welche S. Czar. Maj. Peter Alexiew an S. Churf. Durchl. zu Brandenburg abgeschicket. Königsberg, 1697. w 4ee, 8 ark.

— Toż, tamże, 1697. w 4ee, 10 ark.

— Kurtzer... warumb Sr. Churfürst. Durchl. von Brandenburg Völker. Einnehmung der Stadt Elbing Anno 1698. nicht habe vermeiden können. Gedruckt im Jahr 1700. w 4ee, ark. 3.

Ossol.

— Kurtzer doch Warhaffter... wegen des glorieusen und bey Menschen Gedenden unvergleichlichē Siegs mit welchem der Allerhöchste Gott den 20. Novembr. gesegnet hat Ihr: Königl. Majest. zu Schweden gerechtsahme Waffen gegen dessen treulosen Feind den Czar von Muscov. Pernau den 27. Decembr. 1700. w 4ee, k. 6.

— Toż, [ze zmianą, w tyt. zam. gesegnet jest: „zu gesegnen beliebt hat.“] Narva den 28. Novembr. 1700. (Ryga) w 4ee, k. 4.

— Toż, [ze zmianą: „zu segnen gefallen hat.“] Narva den 28. Novembr. 1700. (Reval.) w 4ee, kart 4.

— des glorieusen Sieges, womit Gott am 20 Nov. Ihr Kön. Maj. zu Schweden wider Dero Feind den Czar in Moscov gesegnet hat. Alten Stettin (1700) w 4ee.

— Kurtzer.. alles dessen, was nach geschener Proclamation Ihre Kön. Maj. in Preussen 18. Jan. vorgenommen worden bey der Salbung, w 4ee, 1 ark. [Zarazem:] Reglement, welcher Gestalt die Kön. Salbung 18 Januar 1701. zu Königsberg in Preussen verrietet werden soll. w 4ee, str. 22.

— Kurtzer und Wahrhaffter... von deme, was dabey vorgelauffen, als Seine Königl. Majestät von Schweden mit einem Theil dero Armée den 9 Juli 1701. über den Düne Strohm gieng, die von denen Sachsen auf der andern Seite auffgeworffene Schantzen und Batterien eroberte, samt die sächsische Armée gänzlich in die Flucht schlug, und nachmahln den Feind weiter durch Churland verfolgte. Stockholm, gedruckt in der königl. Buchdruckerey bey Sel. Wankifs Witwe, 1701. w 4ee, k. 4.

Jagiell.

— Kurtzer doch wahrhaffter... von dem, was dabey vorgelauffen, als Ihre Königl. Majest. von Schweden mit einem Theile von Dero Armée den 9 Julii 1701. den Düna-Strohm passirte, die von den Sachsen auff der andern Seiten auffgeworffene Schantzen und Batterien forcirte, die Sächsische Armée gantz in die Flucht schlug, und hernach den Feind weiter durch Curland verfolgte. Riga, gedruckt bey Georg Matthias Nüller. w 4ee, k. 6.

Czartor. — Jagiell.

— Toż, Reval, gedruckt bey Christoph Brendeken. w 4ee, k. 4. Jagiell

— Toż, Pernau, Gedruckt bey Johann Brendeken, Königlichen Universitäts Buchdruckern. w 4ee, kart 4.

— Toż, Alten-Stettin. w 4ee.  
ob. Relation (1701).

— Kurtzer... von der Siegreichen Action und Success, womit der Höchste Jhro K. Majest. von Schweden glorieuse Waffen, in der glücklichen Descente über den Düna-Strohm, wieder die Sächsische Armée des Königes in Pohlen; mit höchter Verwunderung aller Anschauenden zu gesegnen beliebt. Riga den 9 Julii 1701. (Ryga). w 4ee, k. 4.

— Toż, inna edycya. Bez w. m. i. r. w 4ee, str. 8. niel.

— Toż, inna edycya. Bez wyr. miejsca. w 4ee, str. 4. niel.

— Tenże tytuł.\* Riga den 9 Julii 1701. Stockholm, gedruckt in der Königl. Buchdruckerey, bey Sel. Wankifs Wittwe w 4ee, kart 4.

Czartor. — Krasińs. — Jagiell.

— Tenze tytül. Nach dem zu Stockholm in der Königl. Buchdrückerey, bey Seel. Wankifs Wittwe gedruckten Exemplar. B. w. r. w 4ce, k. 4.

— Tenze tytül. Lund, Gedruckt bey Abrah. Habereger, Acad. Carol. und Gouv. Buchdr. w 4ce, k. 4.

— Kort Bericht van de... Actie ende Sness, waar mede d'Almogende Zyne Kon. Majesteit van Zweeden... Wapenen in de... Descente over den Dunastroom, tegen der Saxische Armée des Konings in Polen... heeft gelieven te zeegeuen. Voor eerste in Stockholm gedrukt... naderhand in Riga.. in 't Hoogduits, ende nu... in 't Nederduits overgebracht. Amsterdam. Johannes Strander... 1701. w 4ce, k. 4.

— Kurtzer Bericht, von der ohnweit Cracow den 9<sup>ten</sup> Julii zwischen Jhr. Königl. Majest. von Schweden und dem Könige in Pohlen, sampt seiner Sächs- und Polnischen conjungirten Armée, vorgegangenen merklichen Bataille, und darin durch Göttlichen Beystand von Jhrer Königl. Majest. von Schweden befochtenen herrlichen Victorie so viel man noch zur Zeit aus denen von unterschiedenen Ohrtern gleichlautenden Nachrichten erfahren können. Bez wyr. m. i. r. w 4ce, k. 2.

— Toż. Inna edycya z odmiana: seiner Sächsischen... Bez wyr. m. i. r. (Juli). w 4ce, k. 2.

— Toż z odmiana: Crakow... seiner Sächsis. und Pohnischen conjungirten Armée... Bataille... unterschiedenen Örtern.. Bez w. m. w 4ce, k. 2.

Wewnątrz jest list z daty 29. Julii.

Porównaj: Beskrifning.

— Warhafter... von dem was Herrn General-Majorn Wolmar Anthon von Schlippenbach die retraite von Sagnitz den 18 Julii laufenden Jahrs 1702... etc. Pernau. Gedruckt bey Joh. Brendeim, Königl. Buchdr. (1702). w 4ce, str. niel. 7. prócz karty tytułowej.

Krasins.

— Wahrhaftiger... auff was Art und Weise die Kirche in Mariensee in Preussen, denen Evangelischen anno

1701. den 6-ten Novembr. von den Römisch-Catholischen gewaltthätig abgenommen worden. Nebenst einem kurzen Anhange von andern verschiedenen in der Nachbarschaft unlängst ergangenen und theils noch anhaltenden Verfolgungen. 1702. Obacz Vizichius Christophorus.

— Kurtzer doch warhafter... von dem glücklichen Sieg, vomit der allerhöchste Gott Jhro Königl. Majestät, unsers allergnädigsten Königes und Herrn gerechte Waffen, wider dero Feind den König von Pohlen, bey Clissow in Klein Pohlen (1<sup>1</sup>/<sub>2</sub> Meil von dem Schloss und der Stadt Pinczow) gesegnet, den 9<sup>ten</sup> Julii, Anno 1702. Gedruckt in Alten Stettin, bey G. Dahlen. w 4ce, 4 kart. niel.

Czart.

— Auszfürlicher... von dem scharffen Treffen, so den 19 July 1702 zwischen der Schwedischen und Pohnischen Armee ohnweit Craekau vorgegangen. Zu bekommen, im gülden A. B. C. — [Druck w Hamburg]. w 4ce, k. 2.

— Gründlicher... was bey Eroberung Thorn, ob. Toruń (1703).

— Auszfürlicher... der ruhmwürdigen Action, so ein Theil der Sapiischen Trouppen unter Commando des Hoch Gebohrnen H. Graffen Zawiszca... bey Druyen ausgeföhret d. 20 Junii 1704. w 4ce, k. 2.

Winkelman N. 277.

Univ. Dorpack.

— Wahrhafter... von der Action und Retraite, so den 10 Juni 1704, bey Lessna in Wyerland mit des Herrn General-Maj. W. A. von Schlippenbachs Trouppen, gegen 8000 Muscowiter vorgegangen. B. w. m. (1704). w 4ce, kart 2.

Winkelman N. 2704.

— Wahrhaftiger... eines Volontairs bey der königl. Schwedischen Armee, von dem Verlauff der disjährigen Campaigne, datiret Gross-Glogau in der Schlesie den 20<sup>ten</sup>/<sub>30</sub> November Anno 1704. w 4ce, ark. Iz.

Branic.

— Warhafter... von der Muscowiter unehristlichen und harten Verfahren gegen Jhro König. May. von Schwe-

den hohe und nidrige gefangene Officirer, Bedienten etc. Stockholm, 1705, w 4ce

— Ausführlicher... von der den 27 Junii st. v. 1709 zwischen Ihro Gross-Czaar Maj. und Jhro Kön. Maj. von Schweden Armee vorgefallenen Schlacht. (1709). w 4ce.

— Umständlicher und glaubwürdiger... nicht nur der Schwed. Niederlage bey Pultawa, sondern auch der darauf erfolgten Retirade Jhr. Kön. Maj. v. Schweden. 1710. w 4ce.

— Umständlicher und glaubwürdiger... der unglücklichen schwedischen Niederlage bey Pultawa den 27. Jun. st. vet. anno 1709. und der darauf erfolgten Retirade Ihrer Königl. Majestät von Schweden nach dem türckischen Gebiet; samt demjenigen was vor, in, und nach dem Treffen sich zugetragen, und insonderheit was von dem ausgesprengtem Tode der Königlichen hohen Person zu halten. MDC'CX. B. m. w 8ce, str. 32 (z portretem króla na miedzior.)

— (Ausführlicher) von der den 27 Junii st. v. 1709. zwischen J. Gross-Czaar. M. und J. K. M. von Schweden Armee vorgefallenen Schlacht. B. m. i r. (1710). w 4ce.

— (Umständlicher, glaubwürdiger und ausführlicher) der unglücklichen schwedischen Niederlage bey Pultawa den 27. Jun. st. v. 1709. Geschrieben aus Breslau, anno 1710. B. m. w 4ce.

— Toż, inne wyd. w 8ce.

— Toż, inne wyd. w 4ce.

— von Moscau oder Russland. Danzig und Riga. 1725. w 8ce.

— Kurtzer... von der Brücke neben das Theil des Waichsel-Stroms bey Marienburg, Nogath genannt, und denen der Stadt Marienburg deshalb zukommenden Rechten. Worinnen eines Theils die fabelhafte Tradition, als wenn die Stadt Marienburg wegen des übernommenen Brücken-Baues ihre 40. patrimonial-Huben besässe, deutlich wiederleget; andern Theils aber angenscheinlich erwisen wird, dasz die Stadt Ma-

rienburg durch den ihr aufgebürdeten Brücken-Bau, in Ermangelung genügsamer dazu angewiesener Jntraten, von vielen Jahren her an ihrem Vermögen sehr geschwächt worden. Anno 1726. w 8ce.

— Bewehrter und sehr klarer ob. Toruń (1726).

— (Wahrhafter und umständlicher) auf was für Art ob. Leszczyński Stan. (1733).

— Eigentlicher... wie es in Pohlen ob. Leszczyński Stan. (1733).

— Unpartheyischer... von der Polnischen Wahl entworfen von J. G. F. R. C. M. Anno 1734. w 4ce.

— Kurzer Bericht von dem Grossen und Kleinen Rosenkranze... Zum zweyten mal aufgelegt. Brunsberg 1754. Coll. S. J. w 12ce, str. 48.

— Aufgefangerener... eines Weinbändlers aus dem russischen Lager, an seinen Compagnon in Grodno. Krakau 1758. w 4ce, str. 24.

Ossol. — Kijows.

— von der angemastten Commission ob. Gdańsk (1761).

— Bericht von der Königs-Wahl 1764 de dato Warschau 30 Aug. (1764). w 4ce.

Branie.

— Ausführlicher... von der abscheulichen Mordthat welche den 3. November 1771. in Warschau, an Jhro Königl. Majestät von Pohlen hat sollen vollzogen werden. Warschau, bey Johann August Poser. w 4ce, str. 18.

Jagiell — Czartor. — Krasin. — Warsz. Univ.

— Gründlicher... von dem gewaltthätigen Überfalle, welcher Jhro Königl. Majestät von Pohlen den 3ten November 1771 zu Warschau betroffen hat (Jn einem Kupferstiche vorgestellt). Aus dem Polnischen übersetzt, w 4ce, k. 4 nlb. i na półarkusku 6 rycinek.

Czartor.

— Ausführlicher... eines polnischen Einwohners von den Schicksalen der sämtlichen Dissidenten in Polen unter der Regierung Sr. Maiestät Herrn Stanislaus Augustus bis auf den Reichstag zu Warschau 1768. Lemgo, in der



Meyerschen Buchhandlung 1774. w See, str. 208.

— Toż. unter der Regierung Sr. Majestät des Herrn Stanislaus Augusto von 1768 bis 1772. Zweyter Theil. Lemgo, in der Meyerschen Buchhandlung 1779. w See, str. 160.

Jocher 9717.

Jagiell. — Przeźdz. — Akad. — Raczyńs.

— von Revision der Kirchen-Rechnungen der Evangelischen Gemeinde U. A. C. zu Warschau im Jahr 1786, wie auch einige Vorschläge, die unterschriebene Revisores der Gemeinde gethan haben. B. m. dr. (Warszawa). folio, 1 arkusz.

Akad.

— Zob. Berengano (Ottoman. Pforte 1700) — Elbląg (warum Churf. 1700) — Gdańsk (Eigentl. u. Warh. 1657, Kurztzer... was passiret 1734, wie Dantzig belagert 1734, von der Pfarre 1715, von der Commission 1761, was sich beim Ausfall 1657) — Goldingen (1659) — Hagen Lor. (von der Aufführung J. R. Patkul 1707) — Henning Sal. (1689 in Religionssachen) — Jablonowski St. J. (von dem herrlichen Sieg 1694) — Jabłoński Dan. E. (eigentl. von dem Gerichte 1725) — Jan Kazimierz (vom Heereszuge 1649, Ausführl. 1668) — Jurgiewicz A. (von der Uneinigkeit 1608) — Latermann Joh. (von der Seligkeit 1651) — Loewenhaupt A. (von der blutigen Action 1705, warhafter-eigentlicher von der zwischen 1709, eigentlicher von der zwischen, 1708) — Lubomirski Jerzy (welcher Gestalt Graudenz 1659) — Lwów (wie und welcher Gestalt 1704) — Olszowski A. (von Eintritt 1677) — Relation (1658) — Schafferus M. (auf die Frage 1637) — Schwalbe Abr. (des Handels 1588) — Seback D. (Ausführl. 1627) — Toruń (Bewehrter 1726, aus d. Lager 1658, Wahrhafter 1658, Gründlicher 1703, Eigentlicher 1659, wider die Stadt 1724) — Wenator Joh. (v. d. Marianisch. Orden 1680) — Wielopolski (welch. Gestalt empfangen 1685).

— Berichte (Theologische) von neuen Büchern u. Schriften von einer Gé-

sellschaft zu Danzig ausgefertigt. 15 Bde. Danzig u. Leipzig, bei Dan. Ludw. Wedel. 1764—76. w See.

Do r. 1770 tomików 90. woluminów 9.

Cssol

Od roku 1771. pod tytułem:

Danziger Berichte von neuen theologischen Büchern und Schriften von derselben dasigen Gesellschaft welche bisher die theologischen Berichte ausgefertigt, heraus gegeben. 1—40 Stücke. Tomów 4. Leipzig, Heinsius, 1771—1774. w See, str. 776, 751, 752 i 868.

Warsz. Uniw.

Do 1780. wyszło zeszytów 100. Tomów 12.

Jocher 2215, 2216. notuje wydawnictwo od r. 1763.

— Original.. ob. Sammlung (1792).

— Berichten (Maandelijksche) uit de andere Waerelt, of de spreekende Dooden bestaande in Redeneeringen tuss. allerh. verstovv. potentaten en personagien van rang. Amst. Juill. 1721 — Dec. 1755. 69 vol. w See.

Rozmowy te zmarłych obejmują według podania Katalogu Müllera w Amsterdamie te polskie rzeczy:

R. 1723. Dec. J. R. Patkul (de Liflande) et Baron von Görtz. — r. 1724 Avril Charles Gustave, Roi de Suède et Frédéric Guillaume, Elect. de Brandebourg. — Sept. Sigismond III et Jean Casimir, Roi de Pologne. — 1725 Juill., Aout. J. G. Rösner, Pourgm. de Thorn et Ign. Loyola. — 1726 Avril, Mai, et 1730 Avril, Mai. Pierre Alexowitz, Emp. de Russie et Jean Basilowits II Czar de Moscovie. — 1729 Oct Von Werthler, Chanc. de Pologne et Von Fuchs, Cons. de Prusse. — 1730 Juin. Cathérine de Russie et Zénobie, Aout. Menzikoff et le Maréchal d'Ancre, Sept., Oct. Pierre II et son père Alexis Petrowits — 1731 Janv. Caesonia, femme de Caligula et Roxelana, épouse de Soliman II — 1733 Mai. Casimir IV Roi de Pologne et Jean III Roi de Suède — 1734 Mars. Wenceslaus R. de Bohème et Vladislaus Jagello R. de Pologne, Aout. Mahometh II et Ibrahim († 1648). — 1736 Avril. Artaxerxes II et Stephanus Bathori Roi de Siebenbergen — 1737 Janv. Wackerbarth, Gén. de Pologne et Steinböck Gén. de Suède — 1738 Avril, Mai. A. F. Ploeg, Min. de Pologne et Rochefort. — 1739 Janv., Fèvr. Frédéric Auguste II R. de Pologne et Maurice el. de Saxe, Avril. Radziejowski, Prim. de Pologne et Furstenberg. — 1740 Mai, Juin. Charles Alex. Duc de Wurtem. et Ferdin., Duc de Courland. Nov., Dec. Frederic

Guillaume de Prusse et Piastus, Min. de Pologne. — 1747 Oct., Dec. F. W. von Kyan, Gen. de Pologne et J. P. von Gundling, Gen. de Prusse. — 1751 Janv. Avril, Richard I et Von Flemming, Gen. de Pologne. — 1752 Févr. Christiana Elberhardina, Reine de Pologne et Ernest Ludwig Duc de Saxe-Meiningen.

— (Maandelyksche) uit de andere Waareld, of spreekend Dooden. Jan. 1757—Juny 1771. str. 70—100, w See.

Obejmuje te rozmowy zmarłych:

1757 Juill.—Sept. Elizabeth Keremski, Princ. de Georgie, Oscina, Sult. favor. de Mustapha II et Errol — 1758 Avril—1760 Jun. Marie Josephe d'Autriche, Reine de Pologne — 1760 Juli—Decemb. La Mème et Demickow Gén. des Cosaques — 1768 Janv.—Jun. Vladislaus VI de Pologne, Margarète Comtesse de Zambocin et Zingiskan — 1768 Juill.—Nov. Andreas Wisowatius, Frédéric I de Prusse, Margarète de Zambocin — 1769 Oct.—Déc. Löwenhaupt, Gouv. de Riga, et Is. Cronstrom, Général Suédois — 1770 Janv. Dahlberg, Gouv. de Livonie, et Buddenbrock, Gouv. de Silésie — 1770 Fevr.—Avril. Ascheberg, Gouv. de Schoonen, et Schwérin, Génér. Prussien — 1770 Mai — Déc. Stanislaus Leczinsky, Roi de Pologne, et le prétendant d'Anglet.

**BERIQUE (de) Ignacy** Explanacya stanów cesarstwa chrześcijańskiego, albo rządów pryncypalnych rzymskiego imperium; to iest: wszystkich rad, iurysdykcyi, prerogatyw, państw, prowincyi, księstw, biskupstw, opectw, miast cesarskich; iako y imperii przed kilka lat z pozwoleniem stárszych po francusku przez JMéi Ignacego de Berique skoney-powana, a w tym ezásie polskim językiem, dla informacyi y experyencyi polskiego narodu, rzetelnie przez pewnego ná podpisie dedykacyi wyrażonego [Karola Józ. z Niemirowa Niemirę] wytlumaczona: Roku którego król królów y pan pánów nowym świat poczał rządzić prąwem 1743. W Lublinie, w drukarni Kollegium Soc. Jesu. w 8cc, kart 7, str. 242 i tablica, obejmująca: Porządek sessyi stanów.

Dedyk. August. Aleks. na Klewaniu i Żukowie Czartoryskiemu, wwdzie i gener. ziem Ruskich.

Branic. — Czartor. — Jagiell. — Kijows. — Ossol. — Wileńs.

**Berislus Petrus** ob. Luctus (1544).

**Berkeby Jerzy** bisk. ob. Garezyński Stefan (1751?).

**Berkelaer Joannes** ob. Novicampianus Albertus (1572).

**BERKELEY (Berkeley) Jerzy** biskup Cloynski (1684 † 14 styc. 1753). Dwa sekretarza doświadczone i dziwnie skuteczne. — Pierwszy: Do uleczenia ludzi na różne choroby utyskujących. — Drugi: Na przerwatwę bydła temi ezasy gesto w Polsce odchodzącego, z języka angielskiego i niemieckiego przetłumaczone, a z prawdziwey ku ojezyźnie i ziomkom swoim miłości po kolendzie komunikowane. Roku 1747 — 6 Januاری, przez J. Z. (ałuskiego) R. K. — Sine fictione didici, sine invidia communnico sapientiam 7—13. W Warszawie w drukar. JK. Méi i Rzeczy pospol. XX. Scholarum Piarum. w 8cc, kart niel. 19.

W przedmowie narzeka na zbyteczne kawy używanie. — Por. niżej: Woda żywiczna. 1781.

Po przedmowie idzie osobno:

Informacya o cnotach wielkich y znakomitych skutkach wody żywicznejey, w Ameryce zwykłe zażywaney (Eau de Goudron po francusku rzeczony) wzięta i zkompendyowana z książki obszerniejszý Angielskiy Jerzego Berkeley Biskupa Cloyneńskiego w Dublinie w Irlandyi pod tytułem Siris roku 1745 trzecią edycyą wydaney.

Warsz. Uniw. — Jagiell.

— Tenże tytuł: z języka angielskiego przetłumaczone. A z prawdziwey ku Ojezyźnie i ziomkom swoim miłości po kolendzie komunikowane. Roku 1747 — 6 Januاری przez J. Z. (ałuskiego), R. K. We Lwowie, w drukarni Brackiey SSS. Troycy. w 8cc, str. 44. Ossol.

— Excerpt niektórych reflexy z książki Angielskiy Jerzego Berkeley Biskupa Cloynskiego wydaney pod tytułem The Querist, containing several Queries proposed to the consideration of the Publik, a z przydatkiem Exhortacyi do Duchowieństwa Katolickiego w Hibernyi drukowaney w Londynie 1750 in 8<sup>o</sup> tłumaczoney exercitij linguae gratia przez J. (ędrzeja) Z. (ałuskiego),

R. (eferendarza) K. (oronnego). w 4ce, str. 12, nieliczb.

Przydane na końcu dzieła: Garczyński St. Anatomia Rzeczp. pols.

Akad. — Ossol. — Raczyńs.

— Woda żywiczna, przez sławnego biskupa angielskiego Berkley światu ogłoszona, tak na wszystkie prawie choroby ludzkie, jako też i bydlat częsta zaraza morowa ginących, w dziwnych swych skutkach doświadczona. Z angielsk. ięzyka dla pożytku obywatelów, a naybarziej na wsi mieszkających, krótko i dokładnie opisana. W Grodnie w drukarni J. Królewskiej Mei Roku 1781. w 8ce, k. 4, str. 37.

Po przedmowie idzie nadpis traktatu ten sam co już podałem: Informacya o enotach wielkich i znakomych skutkach wody żywicznej, i t. d.

Jagiell. — Kijows.

**BERKOWICZ Jakób**, starszy kahalny. Proźba do króla, do skonfederowanych stanów w imieniu żydów m. Brześcia, fol. (r. 17...)

Branic.

**BERKOWSKI Jan Pawłowicz**. Obiśnienie albo wykład Liturgiey świętey to jest służby Bożey cerkwi S. Wschodniey katol. nowo poprawione: przyd. Kalendarz. B. m. dr. 1605. w 12ce, str. 112.

Przypis Bogdanowi Bogdanowiczowi Sołomereckiemu.

Jocher 6411. — Maciej. Piśm. III. 66.

**Berlangius Laurentius** ob. Threni (Parthenicae sodalitatis 1594).

**(Berlicz Antoni Ambroży)**. Wspañałość czystych enót przy złożeniu ciała ś. p. Ant. Ambr. Berlicz... ogłoszona... Wilno 1740, w 4ce.

Wileńs.

**Berlin Joan.** ob. Angermund (Lex 1634).

**Berlin** (Das frolockende) oder historische Nachricht dererjenigen öffentlichen Freudens-Bezeigungen und sinnreichen Illuminationen, die bey hoher Anwesenheit Jhro Königl. Majestät in Pohlen, und Dero Königl. Printzens Hoheit daselbst angestellet worden, nebst einem Anhang alle auf diese fröhliche Begebenheit gefertigter Gedichte. Berlin, zufinden bey Johann Andreas Rüt-

diger Königl. privil. Buchhändler, 1728. w 4ce, 3 k. str. 68 i 30 k. nlb. Przed tytułem rycina z podpisem: C. P. Busch sculp. in Berlin, przedstawia na postumencie ściskających się monarchów.

Po str. 68 idzie: Anhang aller Gedichte. Tu pisali wiersze na cześć króla Augusta: Joh. Val. Pietsch, medicus; Lüder Cöper; Volckershoven; G. F. W. Juncker; Aug. F. Haacke; Jac. Fried. Lamprecht; Joh. Ungnad; G. G. Anderschon Renkau in Dantzig; L. Cune (po franc.); kończy wiersz napisany przez Zwei daselbst studierende Pohlen (an der Universität zu Frankfurth an d. O.)

Czartor. — Jagiell.

**(Berlin)**. Solida et convincens responsum aulæ Berolinensis ad gravamina Reipublicæ Polonæ refutatio. 1726. w 4ce.

— Ob. Bemerkungen auf e. Reise von B. nach Bromberg (1784) — Histoire (1789) — Observations (1773) — Send-Schreiben (1728) — Supplika (1747).

**Berlińska gazeta** ob. Zdanie (1756).

**Berliński dwór** ob. Chodźko Ludwik (Głos 1793) — List (1756).

**BERLING**. Antritts-Predigt 17/3. 1773 über das ordentliche Evangelium in der heil. Dreifaltigkeits-Kirche in Danzig. w 4ce.

**Berłowski Casimirus** ob. Catalogus (1759).

**BERMUDANO Franc. Fabro**. Floro historico de la guerra movida por el sultan de los Turcos Mehemet IV contro el augustissimo Leopoldo I emperador de Romanos etc. Madryt 1684. w 4ce.

**BERNACKI Antoni**. Kazanie podczas uroczystego wprowadzenia do wielkiego ołtarza na nowo wystawionego, Obrazu Najsświętszey Maryi Panny w kościele Zasławskim OO. Bernardynów rozlicznymi łaskami sławnego. Przez Imci Xiędza Antoniego Bernackiego teologii profesora domu Zasławskiego J. J. XX. Missionarzów Superiora miane. Przy solemnych imieninach Jaśnie Wielmożnemu Imci Panu Ignacemu Malczewskiemu Regentowi koronnemu, który się po większej części przyłożył tak do ołta-

rza, iako też do tej uroczystości aktu tego, na znak niewygastętej wdzięczności ofiarowane od konwentu Zasławskiego zakonu Ś. Franciszka regularney obserwancyi w Polsce Bernardynami nazwanego, roku 1777. dnia 31 lipca. W drukarni J. K. Mei. Monasteru Poczajowskiego Z. S. B. W. folio, 3 k. niel. i 15 stron. (Ark. A—F).

Zona Malezewskiego była Antonina Duniówna kasztelanka Radomska. Miał synów Jana i Xawerego. Kazanie jest o N. Maryi P. Jagiell.

**BERNARD ŚW. Thesselin** z Clairvaux Opat (1091 † 20 sierpn. 1153). *Disciplina virtutum, et perfectionis religiosae, pro directione eorum, qui ad Caenobiticam observantiam in Sacro Ordine Cisterciensi aspirant. Operâ Sanctissimi Patris Bernardi melliflui Doctoris. In gratiam Adami sui quondam Noutii descripta. Quam in antiquissimo libro manuscripto sub forma charitativae epistolae inuentam, Religiosus Pr. Angelus à S. Maria in Caenobio Clari Fontis Noutiorum Director, superaddendo aliquas illustrationes proprias, quas dictante gratiâ Spiritus Sancti, pro ordinando bono statu sacrae Religionis temporibus suis cognouerat opportunas, in methodicum tractatum digessit. Quem ejusdem Sacri Ordinis quidam Sacerdos ob defectum exemplarium, publicae utilitati typis mandari curavit. Superiorum, permissu.* — Crac: apud Her: Schedel: S. R. M. Typ: 1668. w 16ce, k. 12 i str. 118.

Dedyk. Joanni de Rokszycze Zapolski Abbati Landensis, per Polon. et Prus. commissario. Jocher 6174. Jagiell.

— *Jubilus àbo Picśń Bernarda Ś. O Nasłodszem imieniu Jesus.* (Brak karty tytułowej). (Okolo 1626—7). w 8ce, kart niel. 6. Zielińsk.

— Św. Bernarda opata Klarewallńskiego doktora Kościoła z ksiąg o Męce Pańskiej. w 8ce, str. 140.

Backer, II edyc. T. III, 1918.

— Św. Bernarda list 114 do Zakonniczy.

Backer, II edyc. T. III, 1918.

— List Św. Bernarda 113 do Zofii Panny.

Backer, II edyc. T. III, 1918.

— *Modlitwa Bernata Ś. z łacińskiego.* Kraków, 1570. w 4ce.

Przyłęcki.

— *Oratio de laudibus D. Bernardi. Cracoviae. Typis Math. Andreoviensis 1612. w 8ce, (brak tytułu).*

Przyłęcki.

— *Rythmus divi Bernardi. De passione Domini devotissimus. B. w. r. i m. dr. i bez osob. tytułu.* (Druk z 18 w.) w 16ce, 12 kart nieliczb.

Porównaj Pleszevius L. (Herminia 1641).

Jagiell.

— *Rozmowa dusze potępionej z ciałem swoim od Bernata świętego napisana, i na polski wiersz przełożona.* Ludziom na to, co się z nimi po śmierci stanie, mało pamiętającym, do czytania wiele potrzebna i pożyteczna. Przydana jest sequentia, albo wiersz żałobny, którego kościół używa w dzień zaduszny, i na pogrzebie umarłych we Mszy Świętej. W Krakowie w drukarni Marcina Filipowskiego roku pańskiego 1634. w 4ce, kart nieliczb. 10.

Na odwr. str. tyt. krótka przemowa prozą pol. do czytelnika. — Cała zaś rozmowa wierszem pol. ułożona. Nie ma w nim wiersza żałobnego.

— *Rytmus Ś. Bernarda o męce Pańskiej.* Modlitwa do P. Jezusa. Koronka N. Maryi Panny z pięciu psalmów od jej zaczynających się imienia, złożona itd. (brak tytułu). w 12ce, ark. C<sub>3</sub>.

Przyłęcki.

— *Ślodycz Bernarda Ś. z Katedry Kaznodziejskiej do gustu podana.* W Poznaniu w drukarni S. J. 1730. fol.

Jocher 4960.

— *Sposób madrego y dobrego życia na świecie z naukami dostatecznymi y potrzebnymi: Od ś. Bernata kościelnego doktora y opata klarewaleń. dla pożytku zakonnych osób napisany, a teraz nowo dla prostych y wiernych zakonników, a osobliwie zakonnic na polskie przetłumaczony przez X. Michała Brokarda Melecinsa przeora Jasielskiego, zakonu karmelit. wydany.* Krak. Fr. Cezary. 1630. w 4ce, str. 201, k. 6.

Ded. Zuzannie z Tunia Brodeckiej starościny Jasielskiej. Z klasztoru Jasielskiego P. Maryi 6 Martii 1620. Ossol.

— Złote Ave Maria Świętemu Bernardowi od Anioła objawione. B w. m. dr. i r. (Warszawa r. 17...) w 8ce, k. niel. 2.

— ob. Argumentum triennii (1750) — Benedykt Święty (Reguła 1597) — Biełliński Seweryn (Kazanie na dzień) — Bogdanowicz Bernardus (Magnalia 1693) — Bogucki Jos. (Słodycz miodopł. doktora 1730) — Boszkiewicz Jan Filip (Gemma 1725) — Brzeżek ob. Paxillus — Filipowski Kaz. (Cisterna 1667) — Frydrychowicz Marcin (Nardus in monasteris 1693) — Gniński Samuel (Theses exlogica 1699) — Hommey Jakób (Dissertatio 1686) — Jabłonowski Jan Kajetan (Parallele z homilii 1749) — Kozłowski Benedykt (Favus 1721) — Lipiewicz Andrzej Dominik (Doskonałość troista 1762) — Lubomirski Stanisław (Jezus-Jubilus 1723) — Łosiecki Simon (Oratio in laudem 1646) — Mieszkowski Hyacinth. (Chwała Świętych 1729) — Orłowski Ant. (1 Augustus saecular. 1724) — Otwinowski X. Jerzy Mat. (Liczny dziełn. cnót 1737) — Paralella dwóch Józefów (1749) — Paxillus Bern. (Wizerunek 1619) — Plešzevius Lucas (Harmonia spirit. 1641) — Pliseius Andreas (Sermo synodicus 1594) — Sanner Stanisław (Vivanda niebieska 1692) — Starowolski Szymon (Mellifluus Bernardus 1622) — Stoykowski Hipolit (Lilia w nowym ogrodzie 1679) — Varsevicius Christophorus (De cognitione sui ipsius 1600).

**BERNARD A.** Gründe für die Inokulation; dem Lithauischen Landvolke gewidmet. 1-es Stück. Mitau, 1799. w 8ce, str. 61.

— Observation sur l'enterrement prématuré des Juifs. Mitau 1799. w 8ce, str. 31.

— Medicinisch-chirurgische Beobachtungen in den Kriegs-hospitalern zu Kobrin und Slonim gesammelt. 1-es und 2-tes Stück. Bez wyr. m. i r. w 8ce.

Zapewne już odnosi się do roku 1809. Recke u. Napiers. I. 151.

**Bernard a S. Antonio** ob. Sienkiewicz Bernard a S. Ant. (Angelus 1722, Consistorium 1719, Oratio 1718, 1719, Pharos 1716, Żywy portret 1727, Plenilunium 1720, Thermae 1719, Patres Patriae 1718, Secunda legatio 1723, Victoria 1719)—Mirzeński Bern. a S. Ant. (Paneg. Carolo Sax. principi 1756, Paneg. Cajet. Sołtyk 1760).

**BERNARDUS a BONONIA.** Manuale confessoriorum Ordinis Capuccinorum, auctore F. Bernardo à Bononia, ibidem S. Theologiae lectore. Venetiis 1737. impressum, Cracoviae typ. Universitatis reimpressum Superiorum permissu. Anno Domini 1752. w 8ce, k. 4, str. 98 (właściwie 88).

Rzymska aprobata jest z r. 1737. Stronnicowanie mylne, po str. 84 idzie str. 95.

Jagiell.

— Uwagi nad regułą Braci Mniejszych S. O. Franciszka, zakonney swej braci podane. Przez O. Bernarda z Bononii Kapucyna, w języku włoskim wydane. A na polski język od iednego [Thadeus à Varsavia, Stan. Krawczyński] tegoż zakonu Prowineyi polskiej Kaznodziei przetłumaczone roku 1789. W Warszawie w druk. Piotra Dufour. w 4ce, stron IV. i 829.

Jocher 7720, 9272.

**Bernardus** Episc. Luceoriensis ob. Maciejowski Bernard.

**BERNARD J. B.** (1747 † 16 Paźdz. 1808). Krótki zbiór historyi greckiej od czasów Bohatyrskich, aż do podbicia Grecyi w prowincyą rzymską. Dzieło w którym się opisują najsławniejsze narodu tego wojny, jego umysł i obyczaje; wiele mężowie, których na łonie swoim wychował; prawodawcy, wodzowie, filozofowie, krasnomowcy, rymopisowie, dzieiopisowie i rzemieślnicy; z francuskiego na polski język przełożone. W Warszawie. 1775. Nakładem Michała Groella J. K. M. Kommissarza i Bibliopoli w Mariwilu No. 19. pod znakiem poetów. T. I—II. w 8ce, str. XXIV. 680. (T. I. dochodzi do strony 300).

Na dedykacyi do X. Ad. Czartoryskiego napisany tłónacz Józef Jakubowski, kapitan Artill. kor. Nad dedykacyą miedzioryt: niewiasta wieńczy popiersie księcia. We-

dług niektórych istotnym autorem jest Cl. Chazot. O czem Querard I. 289.

Czartor. — Czetwert. — Jagiell. — Ossol. — Wilno — Uniw. lwow. — Zielińś.

**Bernard z Lublina** ob. Ezop (Żywoť 1578, 1585).

**Bernard Paxillus** (Kolek) de Brzeżek obacz: Paxillus B. (Monomachia 1616, O pierwszeństwie, De militia, De alienatione).

**Bernardinus Sanctus** ob. Marchand Pet. (Nucleus 1637).

**Bernardinus Bidgostinus** ob. Bidgostinus.

**BERNARDINUS** Bap. De officio curati ad praxim. Posnaniae 1611.

Katal. Lissnera.

**BERNARDINUS Jacobus.** Cracovien. Canonizationis Beati Joannis Cantij Sacerdotis et Prof. Theol. Responsio Juris Jacobi Bernardini Advocati ad oppositiones super dubio an Sententia Dni Eppi Laodicensis Suffr. Ill. Eppi Cracov. super cultu immemorabili, et casu excepto à Decretis felicis recordationis Urbani Octavi, sit confirmanda. Cracoviae typ. Univ. 1676. fol. 6 str.

Joehr 8439. 8808.

Ossol.

Porównaj: Animadversiones. Responsio.

**BERNARDINUS SAMBORIENSIS.** Assertionones ex universa philosophia ad mentem Doctoris subtilissimi F. Joannis Duns Scoti, Warsaviae in Aedibus S. Ord. Minorum de observantia etc. ad disputandum propositae. Objectis satisfaciēte F. Bernardino Samboriensi, sub auspicijs R. P. F. Petri Smogorzewii Phil. Prof. Zamosciii, in typ. Acad. exendebat Martinus Lenseius MDCXI (1611). w 4ce, ark. 3<sup>1/2</sup>. Ossol.

**Bernardinus** areyb. lwowski (Wilczek) ob. Cervus Jan (Epitome 1534).

**Bernardyn.** Przeprawa 1752. ob. Szyszka Donat.

**Bernardyni** ob. Białobłocki B. (Odpowiedź 1799) — Catalogus monaster. (1772) — Grabowski Manswet (Commentarius 1755) — Marek B. z Ulisbony (1610) — Media — Nagrajkowski Fel. (1746) — Ordinarium (1615, 1666, 1688) — Ordo Min. Conv. S. Francisci — Petita prov. (1680) — Provincia

Lithuana (Klasztory 1778) — Regula Ordinis Minorum (1724) — Skarbimierz Mik. (Kalwarya 1632) — Szumowski Fr. (Mappa 1796) — Tabula chronographica (na Rusi 1753) — Zakon św. Franciszka.

**Bernardynki** lwowskie ob. Rozporządzenie (1769).

**Bernardynki** mińskie ob. Maliszewski Leon (Replika 1783, W sprawie 1785).

**BERNAT Jakób.** Orthodoxae fidei Defensio adversus Christophori Ostorodii, Samosateniani, institutiones religionis, ut vocat, Christianac, conscripta atque nunc primum in lucem edita per Jacobum Ad Postum Bernatem S. S. Theologiae in Academia Lausannensi professorem. Subjuncti sunt indices tres: 1. Capitum omnium. 2. Locorum S. Scripturae. 3. Rerum et Materialium observatu dignissimarum. Genevae, apud Petrum et Jacobum Chovent. M.DC.XIII (1613). fol. min. str. 538.

Dedyk. rajcom miasta Gdańska.

Wrocławś.

**Bernat Święty** obacz Bernard św.

**BERNAT** (Bernard z Krakowa † 1613).

Neuer und alter Amanach, auff das 1599 Jahr, durch Bernardum Kraker der freyen Künste Magistrum und Philosophiae Doctorem zu Krackaw gestellet. Gedruckt zu Breslaw, durch Georgium Baumam. Mit Röm: Kay: May: Freyheit. w 12ce.

Na tytule drzeworyt. przedstawiający tarczę z dwugłowym orłem.

Żebrawski Nr. 736.

Bibl. Kórnicka.

— Almanach auff das Jahr Christi 1605 durch Bernhardum Cracov der freyen Künsten Magistrum und Philosophiae Doctorem zu Krackow gestellet auff den Meridien der Kayserlichen Stadt Bresslaw. Gedruckt zu Bresslaw durch Georgium Bawmann mit Röm. Kay. Freyheit. w 16ce, k. 28 niel.

Tu wymienia jarmarki miesięczne Po kalendarzu idzie osobno tytułowane: Judicium astrologicum. Prognostyki są i dla polskich prowincyj. Na końcu data powtórnie.

— Dekret ábo wyrok astrologski o zámieniacz zwierciadł niebieskich, ktore sie poiáwiły w roku od národze-

nia Páná y Zbáwićiclá nášzego 1605. a od początku swiáta 5567. Z przykładem skutków przeszłych za tákim zaćmieniem. Przez Bernata z Krakówá, w wyzwolonych náukách mistrzá, y w Filosofiey Doktorá etc. opisány. Fato prudentia maior praeuisaq̃ue minus ferunt iacula. W Krakowie. roku pańského 1605. w 4ce, kart. 7 niel.

Dedyk. Leonowi Sapieszé kanclerzowi W. X. Lit.

Na odwrocie tytułu sześciowiersz pod herbem. W dedykacji wspomina o Prognosticon, »które było podane na lat kilka przeszłych sprawione pracą ludzi niektórych zacnych.« Teraz podaje przypadki zwłaszcza począwszy od r. 1593, a to pod zacnym imieniem Sapiel, który go łaską obdarzał jeszcze za żywota swego ojca. W dziele mówi, że »podał między ludzie kalendarz roku p. 1605 służący«. Mówiąc o zaćmieniach, przypomina, że było zaćmienie r. 1586. Na rok 1609. zapowiada sześcioro zaćmienia.

Dzików — Jagiel. — Ossol.

— Dziennik swiát dorocznych z ewangeliami niedzielnemi z wyborem czasów etc. r. p. 1612 od stworzenia swiata 5574 przestępnemu w którym będzie miesiąc przybysz, przez Bern. Krakowianina w wyzwolonych naukach mistrza etc. porządnie sprawiony. (Pod tem drzeworyt zaćmienia). W Krakowie, u Wojc. Kobylińskiego. w 16ce, k. 5 niel.

Obejm. wiadomość o aspektach, prognostyki, jarmarki.

— Judicium astrologicum. To jest, Rozsádek z nauki, około Biegów niebieskich, z strony przypadków y rzeczy przyszłych, Na Rok Pański 1588. Przestępny, za podanie wielu ludzi straszliwy, a od stworzenia swiata 5550. Przez Bernata Krakowczyka, Wyzwolonych Nauk Mistrza, y Doktora pilnie napisany. Mars sprawcą Roku tego, Saturnus Regimentu pomocnikiem. Bez m. dr. w 16ce.

Na odwrocie tytułu: Dedykacja i herb Lwa Sapihi Podkanclerzego W. X. Lit.

— Judicium astrologicum na rok 1596.

Obacz niżej: Obwieszczenie.

— Judicium, albo Zdanie y wyrok z nauki Astrologickiej o znakach nie-

bieskich w tym czasie prawie żelaznym często przypadających, iako są zaćmienia zwierciadeł niebieskich, złączenia planetów górnych, y o komecie teraz widzianey etc. Przez Bernata Krakowczyka w Wyzwolonych Naukach mistrza y w Philozophiej Doktora z pilnością opisany. W Krakowie Roku pańskiego 1607. w 4ce, ark. 2½ (kart 10).

Dedykow. Michałowi z Konarzyna Konarskiemu kasztel. Chełmickiemu, staoście hamerst., baldemburgskiemu, kissowskiemu, ochmistrzowi J. M. królewica polsk. — Na tytule drzeworyt z kometa i widokiem kościoła.

Maciej. III. 383, mówi, iż w Bibl. Ossol. jest ta broszura z r. 1610, co mylnie. — Żebrawski 738.

Czartor. — Ossol.

— Kalendarz Świát dorocznych z wyborem czasów, na rok pański 1602 po przestępnym wtory przez Bernarda z Krakowa, w wyzwolonych naukach mistrza y philozophiej doktora pilno sprawiony. Po swiát niebieskich zaćmienia w roku tym troje się trafi; ale że nam niewidome będzie, dla tego figury tu nie masz, na końcukalendarza o tym szerzey. W Krakowie u Symona Kempiniusza w 16ce, 17 kart niel. (brak końca).

Z początku informacya o aspektach, dalej kalendarz po polsku, a pod każdym miesiącem umieszczony dwuwiersz np.:

Styczniewi iest miła izba,  
Do zapiecka bywa ciżba.

Zapyta cię księżyc Luty,  
Maszli kożuch, maszli boty.

Zły to doktor księżyc Marzec,  
Snadnie klapnie zębem starzec.

W Czerwcu w pole ciągni pługi,  
Chceszli przez rok płacić długi.

W Październiku oprav cepy,  
A kucharkom każ do rzepy.

Listopada latu bieda,  
O kożuchu myśl u żyda.

Spita cię Grudzień zarazem  
Byliś w lecie gospodarzem

Potém Prognosticon á obwieszczenie spraw y przypadków walnych z nauki gwiazd (tytuł osobny). — Na odwr. str. herb Radwan.

Bibl. Ord. Zamojs.

— Kalendarz na rok od narodzenia pana Kristusa 1603, a od stworzenia świata 5573. pracą Bernarda z Krakowa w Wyzwolonych Naukach mistrza, w Philosophii doktora etc. pilno sprawiony, [pod tém rycina przedstawiająca dwa zaćmienia] w tym roku dwie zaćmienia miesiaca, widome tylko, a czy insze przypadną, o czym na ostatku kalendarza szerzej. W Krakowie, u Woyciecha Kobylińskiego, w 16ce, 5 pół arkuszy.

Po kalendarzu, pod którym te same są dwuwiersze polskie, następuje: Rozsądek y sprawa o przypadkach a przygodach świata tego itd. (tytuł osobny). Na odwr. str. herb Wolskich. — Przypisał Mikołajowi Wolskiemu z Podhaieć JKM. Marszałkowi nadwornemu, Staroście Krzepickiemu, Rabsztyńskiemu. — Potém prognostyk dla każdój prowincyi osobno; na końcu drzeworyt z napisem: które znamie, którym członkom panuje. Ordyn. Zamojs

— Kalendarz na rok pański 1604, który będzie przestępny z przybysem przez... W Krakowie w drukarni Woyciecha Kobylińskiego. w 8ce, pięć pół arkuszy.

Obejmuje wiadomość o aspektach, kalendarz, a pod każdym miesiacem dwuwiersze polskie. — W końcu prognostyk dla każdój prowincyi, i krótka nauka co sprawować dobrze pod którym znamieniem niebieskim.

— Kalendarz na rok 1605.

Obacz wyżej: Dekret.

— Lucubratio astrologica. Albo pilne uważenie a wyrozumienie astrologskie, z postanowienia znamion y planet niebieskich, zacnemu królestwu polskiemu służących. Y rozsądek ktemu o kształcie spraw potocznych, państwu temu i wszystkim stanom koronnym należących, w tym Roku pańskim 1608, przypadających opisany. Kraków 1608.

Maciejow. III. 382—3.

— Obwieszczenie, znacznych niekorych, na świecie mniejszym przypadków, złączenia dwu Płanet gornych złych, Sątarnusa z Mártesem, w znamieniu Niebieskim Panna nazwanym, dnia czwartego Sierpnia, roku tego Pańskiego, 1596. przypadającego. Przez Bernatá z Krakowa, wyzwolonych nauk Mistrza etc. spráwione y wypisane. Przeszczepionemu, przygodá mniej szkodzi. W Krakowie, z Drukárnie Woyciecha

Kobylińskiego, Roku Pańskiego, 1596. w 4ce, k. 8.

Na tytule drzeworyt, przedstawiający Saturna i Marsa.

Na odwojecie tytułu dziesięciowiersz na herb panów Kuczkowskiich. W dedykacji do Stan. Kuczkowskiego, żupnika krakows. gór solnych, dzierzawcy Wojnickiego, powiada, że w innych krajach żył. Na końcu pisemka wyraża się: O czym Sądceim moje opisane na rok ten p. 1596. szerzej czytać kto chce może. — Powiada na ark. A<sub>3</sub>: Com wielokróć czynił przyznawaia mi to pisanie moje do druku podane okrom Judycy, iako o electiach po zejściu świętej pamięci nieboszczyka Zygmunta Augusta króla polskiego y innych sukcesorów jego (Batorego), zaś o kometach, potym o złączeniu górných planetów, o cworgolicznym słońcu, które pisania jeszcze po dzisiejszy dzień między ludźmi się wartają. Bandt. H. Dr. Kr. 427, 459. — Bentk. H. L. II. 313. — Encykl. Org. III. 254.

Jagiell.

— Prognosticon na lat dziesięć przyszłych, poczawszy od roku pańsk. 1612 aż do roku pańsk. 1622. W Krakowie 1611.

Maciej. III. 383.

— Przestroga pilna, y każdemu stanowi potrzebna. Z zaćmienia dziennej poświaty (tak) Słońca w roku pańskim 1600 przypadającego. W Krakowie, w drukarni Woyciecha Kobylińskiego, r. 1600. w 4ce.

Przypis: do Adama Wacława w Slezey książęcia cieszyńskiego.

Mać. Pism. III. 382. z bibl. Zatus. bez ozn. formatu, druku i objętości.

— Rossadek (tak) według którego y zdania Astrologow o Komecie, abo o Miotle na powietrzu goreiacey. Roku Pańskiego 1596. B. m. i dr. w 4ce.

Przypis: Lwowi Sapięze W. Kanclerzowi W. X. L. datow. z Krakowa w Sierpniu 1596. Mać. Pism. III. 382.

— ob. Koło ptactwa.

Siarczyński Obraz I. str. 28 — A. Grabowski Słarożytności hist. pol. I. 481. str. 4 — Żebraws. Bibl. matem. str. 217—218. — Wiszniew. Hist. lit. IX. 304. W T. VIII. 126. podaje: O elekcyach po zejściu śp. Zyg. Augusta, zarazem broszurę Koło ptactwa powietrznego, wyszłą bezimiennie. Zdaje się, że Wiszniewski, (czy też jego wydawca Żebrawski) pomieszali te dwie broszury, z których pierwsza dotąd nie znana. — Bandt. Hist. druk. krak. 428. przez omyłkę za jedno bierze Bernatá i Musoniusa Jana.



**Bernat** z Lublina ob. Ezop (1578).

**BERNATOWICZ Krzysztof Józef** (ur. 28 lut. 1746). Życie cnoty i cuda wielkiego w kościele Chrystusowym wyznawcy S. Jędrzeja Awellina, Zakonu Kleryków pod regułą żyjących Teatyna z włoskiego języka na polski przez X. Krzysztofa Józefa Bernatowicza Alumna Papiesskiego, S. Th. Licencyata, Proboszcza S. Anny y S. Jakóba w Monasterze Ormiańskim Lwowskim, Notaryusza Apostolskiego przetłumaczone i do druku podane. Roku, którego w ciele ludzkim żyć, heroicznym cnót nauczać i przedziwne cuda czynić zaczęło przedwieczne słowo 1772. we Lwowie w Druk. Brackiey SSS. Troycy. w 4ce, str. 118 i rejestru 14.

Przypis. Augustynowiczowi Arcybisk. Lwow. Jocher 8312. — Barącz Żyw. Orm. 78. Branic. — Czetwert. — Ossol. — Uniw. lwow.

**BERNATOWICZ Mikołaj Grzegorz** (ur. r. 1690, um. 1752). Kazania panegiryczne. Warszawa 1727. w 4ce.

X. Brown, Bib. pis. S. J. str. 171.

— Życie ś. Kajetana. Warszawa, druk. Koll. S. J. 1726. w 4ce.

Brown, Bibl. pis. S. J. str. 117.

**Bernatowicz P.** ob. Chrapowicki (1791).

**Bernaud Nicolaus** ob. Socinus Faustus (Defensio 1618).

**BERNDT X.** Cysters. Der verkoppte und beynahe ertappte Spion, oder wunderliche Begebenheiten des Printzen Conty, welcher incognito in Mönchs Kleidern das Königreich Polen verkundschafften wollen, beschrieben durch R. Pater Berndt ord. Cisterciens. Gedruckt im Closter Oliva 1697. w 4ce, 3 arkusze. Akad. — Dzików.

**BERNDT Caspar** († 1695). Illustris viri... Joannis Pruss... virtutes ac dotes... sub publicam onomasteriorum solemnitate venerabatur... Casparus Berndt... (Thorunii), Mich. Karnall, 1657. w 4ce, str. 8.

Toruńsk.

— Trost-Schrift über den Hinriss zweier Adelichen Blumen Johann Harlingk auf Zolotowo... und Catharinen...

Auffgesetzt von Casparo Berndt... Thorn, Mich. Karnall. (1649). w 4ce, str. 8. Toruńsk.

**(Berndt Caspar).** Justa funebria Viro olim Nobilissimo, Amplissimo Consul-tissimoque Dn. Caspari Berndtio, inclutae Reip. Thorun. Consuli et p. t. Veter. Civitatis Judici, utrobiq.ue meritissimo, a. d. XXVII. Septembr. A. O. R. M. DC. XCV. (1695) rebus humanis placide exemto, et Dominica XIX. post Trinit. quae incidit in 2. Octobr. ad templum D. Mariae Virginis solenniori funere effereudo tristi mente ac manu exsolvent Gymnasii Thorunensis Rector et Professores publici. Thorunii, imprimebat Johann. Balthasar Bressler gymn. typogr (1695). fol. k. 4. Wroclaws.

**(Berndt Caspar II.)** Nuptiis auspiciatissimis inter virum politissimum Dn. Casparum Berndt J. U. C. et lectissimam Virginem Catharinam Elisabetham, Viri Spect. Dn. Johannis Wolfii mercatoris apud Gedanenses non infimi, filiam natu maximam, a. d. XIX Maji A. O. R. 1699. Gedani consummandis, antiquum feliciter acclamant Gymnasii Thorunensis Rector et Profess. Publ. Thorunii, apud Johann. Baltas. Bresslerum, gymn. typogr. fol. 2 karty. Wroclaws.

**BERNE Gerhard Joseph Borussus.** Syncharisticon sive Acclamatio votiva, qua Serenissimo ac Potentiss. Principi et Domino D. Friderico Augusto Poloniar. Regi et Saxoniae Electori cum Regnum unanimi Polonorum suffragio feliciter adiret devotissime gratulari debuit... Dresdae, Joh. Conr. Stoessellii typ. aul. vicar. impressit. folio, k. 2. Ossol.

**BERNERI Gius. Romano Academico** Infecondo. Il meo Patacca, ovvero Roma in feste ne, i trionfi di Vienna. Poema giocoso nel linguaggio romanesco. Roma, Marc Antonio et Orazio Campana, 1695. w 8ce, str. 429.

**BERNETT (czy Berent) Mikołaj S. J.** (1642 † 13 Maja 1710 we Lwowie). Obraz świętobliwego życia w pańskich i senatorskich pałacach wykonterfektowa-

wany Jaśnie Wielmożney J. M. P. Maryi Anny z Kazanowa Jabłonowskiej Woiewodziny i Generałowej Ziemi Ruskiej Hetmanowej W. Koronney przez Kapłana Soc. Jesu. Przy zwyczajnym dorocznym obchodzie w roku 1696 w Kollegium Lwowskim wystawiony. Z dozwoleniem Starszych. w Sce, 4 karty ulb. i str. 199.

Dedyk. P. z Jabłonowskich Leszczyńskiej Woiew. Łęczyce. — Wyszło bezimiennie. Na egzemplarzu Bibl. Jagiellońskiej podpisał się autor Nic. Bernott. Jagiell.

Aned. Jabłon. s. 628, pisze go Bernet vel Bernet. — Brown. Biblioth. 117. — Niesiec. Jabłon. Museum s. 24. — Żaluzki Concept. novae collect. legum. — Backer 1890. I 1323. twierdzi, że on się nazywał Berent Mikołaj.

**Bernhard Piotr**, klucznik piekielny, ob. Polak.

**BERNHARDI Georg**, Vorsinger und Pauperum praeceptor zu S. Marien. — Poetische Beschreibung von dem Ursprung und ersten Erbauung der Stadt Danzig. Gedani 1641 w Sce.

Hoppe-Schedias. (Longinus I. 145).

**Bernhardi Gotfried** ob. Haneke G. (1687).

**BERNHARDI S. Fr.** Den gesegneten Eingang eines Hochedlen und Hochweisen Rathes der Stadt Thorn in das erneuerte Rath-Haus Anno 1738 den 26 Septembr. in tiefster Ergebenheit in einer Ode S. F. Bernhardi SS. Theol. C. Thorn, gedruckt bei Joh. Nicolai EE Hochwohl. Rathes und Gymnas. Buchdrucker. w 4ce, str. 6. Ossl.

**BERNHARDI MARTIN** de Bernitz, Chirurg. Regis Polon. Catalogus plantarum tam exoticarum quam indigenarum, quae anno 1651. in hortis Regiis Warsaviae, et circa eandem in locis sylvaticis, practensibus, arenosis et paludosis nascuntur, collectarum exhibitus sereniss. ac potentiss. D. D Joanni Casimiro R. P. etc. Gedani 1652. w 12ce. Peters.

— Toż. Copenhagae 1658. w 16ce.

— Toż. Cum viridario Simonis Pauli. Hafniae 1756. w 16ce.

— Fasciculi duo remediorum. T. I—II. Lipsiae, 1676—7. w 4ce.

W T. I jest wykaz antyarytrycznych środków zastosowanych w kuracji Władysława IV.

Carrere Bibl. de la medie. — Adelung Gelehr. Lexic. I. 1749. — Miscell. Acad. Nat. Curiosorum Dec. I. A. 2. 1671, str. 174. — Repertorium Commentt. a Societatibus Litterariis editarum. T. I. str. 310. (J. D. Reuss. — Kościński Słownik 27. — Commercium litterarium. Norimbergae 1731. — Gąsior. Hist. med. II. 264 III. 427. — Roczniki Tow. prz. N. XII. 269. — Erdtelius Varsav. 211. — Jundziłł Opis, roślin 43. — Bent. II. lit. II. 406. — Duclos. Essai 379.

**BERNHARDI Zofia a Bernitz** z (domu Corbiniana, żona Marcina Bernharda Bernitz). Ad Mercurium ut famam excitet ad decantandas laudes Serenissimi principis Condae ode. Na arkuszu, bez r. i m. druku.

Na końcu podpisana: Sophianna Bernharta nata Corbiniana S. Reginal. Maj. Pol. et Suet. Cubicula Akad.

— Michael primus Rex Polonia.

[Akrostych z liter, z podpisem:] applaudat Sophianna Bernardi a Bernitz neta Corbiniana (1669). folio.

Hoppe Schediasma I. 57. — Umieszczona też na końcu pismka: Relation wie der neu erwählte König von Pohlen seinen Einzug gehalten... (obacz pod Wiśniowieckim).

— Ode gratulatoria Eminentissimo ac Reverendissimo D. Petro Divina miseratione S. R. E. presbytero Cardinali Vidono in regno Poloniae et M. D. Lit. pro nuntio Apostolico decantata a Sophianna Corbiniana conjuge Martini Bernardi S. R. M. Cubicularii. [Na arkuszu, na dole:] Varsaviae in officina haeredum Petri Elert S. R. M. typographi anno 1660 die 14 Maii.

Akad.

— Serenissimis ac Potentissimis Poloniae et Sveciae Maiestatibus Joanni Casimiro et Ludovicae Mariae composita pace ex Prussia reductibus humillime ac sincerissime applaudit, Sophianna Corbiniana coniux Martini Bernardi S. R. M. Cubicularii. Varsaviae, in officina haeredum Petri Elert, S. R. M. Typogr: 1660. fol. 1 ark.

Akad.

— Serenissimo et Potentissimo Principi ac Domino, Dno, Friderico Wil-

helmo Marchioni Brandenburgico, Sacri Rom. Imp. electori et archicamerario, Borussiae, Cliviae, Juliae, Montium, Stetini, Pomeraniae, Cassubiorum, Wandalarum, Crosniae, Carnoviae duci, burgavio Noribergensi, Marchiae, Ravensbergae, comiti Ravensteini Domino, etc. etc. Domino meo clementissimo. [Ponizej wiersz z podpisem:] Humilima mente vovebat Sophianna Corbiniani. [U dołu:] Regiomonti Borussorum, typis Reusnerianis, Anno 1641. folio, wielki arkusz.

Wroclaws.

— Tributum laudis Serenissimae Reginae Sueciae Christinae abdicato hereditario Regno in annis regnanti persolutum a Sophianna Bernhardi nata Corbiniana S. Reginal. Maj. Polon. eubicularia. [Na arkuszu, na dole:] Romae, typis Ignatii de Lazaris 1664. Superiorum permissu.

Akad.

Encykl. Orgelbr. III. 295. — Hoppius Schediasma 57. — Kwiatkiewicz Joan. (Elogium 1689. carmen saphicum).

**Bernhardiner** ob. Actus der Auflösung und Verbrennung etc. (1663).

**BERNIARD.** Observations sur les mines de sel de Wieliczka en Pologne faites en mois de Mars 1775.

Umieszcz. w: L'abbé Rozier Journal de plisique Paris 1780.

Pamiętn. Warsz. 1802. T. VIII str. 340—355, przez F. S.

**BERNICZ Jan Teodor.** Mors in ariete paludatus latyclavium Mariaeburgense capessens illustrissimi Domini Francisci in Bielino et Sokolów Bieliński ex ensifero Regni Palatinus Mariaeburgensis Mlavenis Osiecensis etc. etc. Capitaneus dum Regni vocis oraculo Palatinus denunciaretur panegyrico calamo proclamatus a devinctissimo tanto nomini Joanne Theodoro Bernicz illustr. et excelentiss. palatini Vilmensis supremi exercitus M.D.L. ducis notario. Varsaviae, excudebat Carolus Ferdinandus Schreiber 1681. fol. kart 9. Branice. — Ossol.

**Bernigeroth** ob. Janozki Jan Dan. Andr. (1752) — Nachricht (1710) — Przebendowski Piotr Henr. (Memoires 1710).

**BERNINO Domenico.** Notizie o memorie istoriche di ciò che hanno operato i Sommi Pontefici nelle guerre contro i Turchi, dal primo passaggio di questi in Europa sino all' anno 1684. raccolte da Domenico Bernino. Roma, Buratti 1685.

Ciampi Bibliogr. Crit. 23.

**Bernitius Georgius,** Canonic. vratisl. ob. Bernhardi G. — Stobaeus Georg. (Epistolae 1758).

Bernitzowna ob. Bernhardi Zofia.

**Bernitz Martinus,** ob. Bernhardi M.

**BERNOLAK Antoni,** († 15 stycznia 1815 r.) Etymologia vocum Slavicarum sistens modum multiplicandi vocabula per derivationem et compositionem ab Antonio Bernolak continuata. Tyrnaviae, typ. Wenceslai Jelinek 1791. w 8ce, str. 160.

Ossol.

Wurzbach Lexic. I. 331. ma: Tyrnaviae typ. Zelinskianis. — Bernolak wydał także dzieła dla Słowaków, nas obchodzące, jakto:

Grammatica Slavica, 1790. w 8ce, str. 312. — Dissertatio de literis slavorum cum orthographia Hungariae usitate. Posonii 1787. — Lexicon slavicum. Buda 1825.

**BERNOUILLY Jan** (ur. 1742, † w Berlinie 1807). Johann Bernoulli's der königl. Akademie der Wissenschaften zu Berlin, und anderer gelehrten Gesellschaften, Mitgliedes, Reisen durch Brandenburg, Pommern, Preussen, Curland, Russland und Pohlen, in den Jahren 1777 und 1778. Erster Band. Reise nach Danzig und Beschreibung der Merkwürdigkeiten dieser Stadt. Leipzig, bey Caspar Fritsch, 1779. w 8ce, z przodu 5 k. i 342 stron, omyłek 1 k. — Zweiter Band. Rückreise von Danzig über Stettin und Berlin im Jahr 1777, und zweyte Reise nach Danzig im Jahr 1778. Leipzig, Fritsch, 1779. w 8ce 10, 2 i 258 stron, omyłek 1 k. — Dritter Band. Reise von Danzig nach Königsberg. und von da nach Petersburg, im Jahr 1778. Leipzig, Fritsch, 1779. w 8ce, z przodu 3 k. i 298 stron, omyłek 1 k. — Vierter Band. Aufenthalt zu St. Petersburg, nebst dem Verzeichniß der kaiserl. Gemäldes sammlung Leipzig, Fritsch,

1780. w See, z przodu 2 k., 291 str. omyłek 1 k. — Fünfter Band. Fortsetzung des Aufenthalts zu St. Petersburg, nebst einem Anhang von Moskau. Leipzig, Fritsch, 1780. w See, z przodu 2 k. i 252 str. omyłek 1. k. — Sechster Band. Rückreise von St. Petersburg über Mietau und Warschau nach Berlin. Nebst Register über alle sechs Bände. Leipzig, Fritsch, 1780. w See, z przodu 2 k. i 298 str., spisu 9 k. nieczb.

Akad. — Czartor. — Jagiell. — Ossol. — Uniw. lwow.

— Voyages, de Brandebourg, Pomeranie, Prusse, Courlande, Russie. et Pologne. Tome premier. Voyage de Berlin à Danzig. Description de cette ville et des curiosités qu'elle renferme. Avec permission des Supérieurs, à Varsovie 1782. De l'imprimerie de Michel Gröll; et se trouve à Léopol et à Dresde, chez le même. w See, k. 8, i 278.

Horodec. — Jagiell. — Krasinś.

— ob. Krasicki Ign. (Eine gefundene Geschichte 1785).

Lengnich K. B. (Berichtigung 1779) — Patkul J. R. (Berichte 1792) — Querard La France I. 297 — Recke u. Napierski I. 151—2. — Bibl. Ossol. 1848. I. 289—315.

— **BERNOWICZ Michał** podczaszy i komiss. skarbu. Głos J. W. B. ... sędziego ziemskiego i posła wwdztwa nowogrodzkiego na sessyi sejmowej dnia 1 marca r. 1791 miany. Drukarnia u XX. Sch. Piar. fol. str. 4.

Branic. — Czartor.

— Mowa J. W. Jmei pana ... posła i sędziego ziemskiego Woiewodztwa nowogrodzkiego na sessyi seymowej miana roku 1789. meca oktobra 2. dnia. [Na końcu:] W drukarni P. Dufour kons. nadw: J. K. Mei Dyrektora drukar: korp: kad: mieszkającego w Ryunku miasta Starey Warszawy Nro: 58. folio, 3 strony.

Branic. — Czartor. — Jagiell.

— Produkt ze strony JW. JP. M. Bernowicza, sędziego ziem. y posła na seym z wojewodztwa nowogrodzkiego przeciwko W. JP. Michałowi Niezabitowskiemu chorążemu woysk ko-

ronnych jako debitorowi a zaś W.W. JJP. Jozefowi Tytszkiewiczowi staroście Wiecatynskiemu, Xaweremu Menkiewiczowi porucznikowi W.W. X. Lit. Antoniemu y Wiktoryi Korsakom oboźn. Nowogrodzkim, Ludwikowi y Adamowi Mierzujewskim, Tadeuszowi y Barbarze Bułhakom, Janowi, Alexandrowi y Stanisławowi Olendzkim starostom Wiestyńskim, Krystynie Ratyńskiej, czesnikowej minskiej y Ludwikowi Michałowskiemu, jako ewiktorom summ przewidzionych. — B. r. i m. dr. (około 1790). fol. k. n. 6. (brak końca).

Zielińś.

— Projekt przez JW. Bernowicza, posła Nowogrodzkiego podany (postanowienie sejmu, aby metrykanci kancelaryi O. N., celem łatwiejszego wyszukania dokumentów do rozgraniczenia obywatelom służących, ułożyli register tychże dokumentów.) folio, str. n. 1.

Branic. — Czartor. — Krasinś.

— Sprawa W. J. Pana Michała Bernowicza, Oboźnego Wwdztwa Nowogrodzkiego z WW. JO. Pmi Teodorem Kasztelanicem Nowogrodzkiego Oycem, Michałem małoletnim synem Niezabitowskim. B. m. dr. (1776). folio, 2 ark.

— Sumaryusz praw y konstytucyi seymowych od roku 1764 do roku 1780 w materyach skarbowych i o sądach kommissyow skarbu oboygga narodow ustanowionych przez JWgo JP. Michała Bernowicza Podczaszego wwdztwa Nowogr: kommisarza Skarbu W. Xstwa Litt: zebrany w roku 1782. W Grodnie w drukarni J. K. Mei (1782). w See, str. 395, niel. 5 i tablica (po str. 354).

Przechodzi tu kolejno: Cta, Długi, Dobra, Drogi, Komissarzy, Mennicę, Miary, Miasta, Podatki, Rzeki, Starostwa, Wexsle, Wojsko, Kwarty, Czysz emfiteutyeczny.

Od str. 355: Addytament dla powszechney wiadomości, wyrażający specyfikację kwart...

Bandtke H. dr. p. I. 115 — Encykl. Orgelb. III. 280—2 — Volum. legum. VIII. 671 — Bent. Hist. lit. II. 175.

Akad. — Branic. — Jagiell. — Kijows — Ossol. — Zieliński — Wilno — Uniw. lwow.

**BERNY Jan**, stud. Akad. Zam. Honor weselny na dzień ślubów małżeń-

skich sławetnie urodzonego Wojciecha Semmera i Katarzyny Ciamerówny, nierozzerwanym przyjaźni węzłem zjednoczonych. Zamość, 1654. w 4ce, str. nieliczonych. 6, prócz karty tytułowej. (Druk gocki).

Kraśn.

**BERNY Tomasz** ob. Czarnocki J. (Dexiosis Jana Zamojskiego 1646).

**BEROALDUS Filip** starszy (urodz. 1453 † 1522). Philippi Beroaldi Bononiensis, viri dissertissimi, Declamatio: an orator sit philosopho et medico antependendus. Impressum Cracovie per Florianum Unglerium. 1514. w 4ce.

Jest tu endecasyllabon Rudolfa (Agricoli) Vasserburg. ad Christophorum de Schydlouiecz, sandom. castel. regni cancellar. Porównaj niżej: Opuscula Varia... 1519. i Opusculum eruditum 1514.

Janociana I. 9. — Ciampi. Bibliogr. I. 23.

— Modus epistolandi Philippi Beroaldi Bononiensis viri clarissimi. Addita sunt quedam ex elegantijs Jacobi Vimphelingij epistole necessaria. B. m. i r. w 4ce, kart 16 (sygn. D<sub>3</sub>).

Na str. odw. tytułu dedykacya Rudolfa Agrykoli: Jacobo Wirtenberger Offoburgio et Othoni Vinerio Pludutzensi, ordinis minorum; datowana: Cracoviae, 1512. ex contubernio Germanorum. Oświadcza w niej, iż te broszurę drukował Florian Ungler. Zamieszczono tu także: Ad Rudolphum suum in laudem Philippi Beroaldi elegiacum carmen Valentini Eckii Philypopolitani. — Na karcie D<sub>3</sub> znajduje się: Iterum Vale ex gymnasio nostro cracoviensi.

Janozki cytuje to dziełko dwa razy, za każdym razem podając odmienny tytuł. Pierwszy z tych tytułów, podany w Janocianach I. 8. jest widocznie błędnie przytoczony, a raczej przez samego Janockiego utworzony na podstawie właściwego tytułu i zawartości dziełka („Modus epistolandi... Additis quibusdam ex elegantijs Jacobi Vimphelingij, epistole necessariis. Cum Rudolphi Uasserburgensis pefatione, et carmine anapestico ad Ingenum Lectorem: et epitaphio Philippi Beroaldi elegijs [sic] confecto. Per Florianum Unglerium calcographum. Cracouie. Anno partus salutiferi 1512”). — Drugi raz podaje Janocki w Nachricht III (1753) s. 130—1, tytuł krótszy (jak powyżej w tekście), a ten sam tytuł cytuje Wierzbowski II. 867 na podstawie dochowanych exemplarzy.

Janociana I. 8. 64. — Juszyński I. 70. — Łukaszew. I. 89. — Bauch: Agricola str. 10. Kraśn. — Ossol. — Peters. — Zamojs. — Wrocł.

— Varia... Opuscula in hoc codice contenta. Orationes. praelectiones et praefationes et quaedam mythicae historiae Philippi Beroaldi. Item: Pluseulae Angeli Politiani, Hermolai Barbari atque una Jasonis Mayni... L. Coelij Lactantij Firmiani, etc. etc. [Na końcu:] Basileae... M.D.XVII (1519), w 4ce, kart CLXII.

Na karcie CXXXIII. Ad Paulum Sidlouitium Scholast. Polonum epistola. Wzmiankuje, że Si. był w szkole Bonońskiej „...degis inter scholasticos transmontanos,” że ojciec jego Stanisław „fuit. dum viveret apud Cardinalem Polonum cosiliarium,” że Jakób był podskarbim za Alb. rta króla, a Piotr „mensae regiae structor est et scindendorum obsoniorum scius artifex.” Wspomina i brata Krzysztofa, który „dignitate discophori Cracoviensis insigniretur.” Z dedykacyi tej widać, iż Sz. był uczniem Beroalda. — Poczem następuje rozprawka: Declamatio, an orator sit philosopho et medico antependendus (obacz wyżej). — Na karcie CXLVI. Ad Erasmus Vitellium episc. Plocensem. Poczem rozprawka: Opusculum de terraemotu. Jagiell.

— Toż samo. Basil. 1513. w 4ce, kart 162.

— Toż. Basileae 1515.

Były u Rosenthala w Monachium w r. 1888. w cenie po 15. marek.

— Opuscvlm, de terraemotu et pestilentia, cum annotamentis Galeni. Addita est explicatarum in annotamentis Galeni dictionum tabvla. Venditur in vico Sancti Jacobi in intersignio divi martini. B. r. i dr. w 8ce, k. XXI. Czartor.

— Toż. [Na końcu:] Impressum Bononiensem Anno Dni M.D.V. (1505) idibus Maii. w 4ce, kart 46 niel.

Na odwrocie tytułu: Ad maximum antistitem D. Erasmus Vitellium episcopum Plocensem... epistola.

Żebraw. Bibliogr. 70.

Czartor.

— Tenże tytuł. Addita est explicatarum in annotamentis Galeni dictionum tabvla. [Na końcu:] Hoc, Philippi Beroaldi de terraemotu, opus Argentorati in Mathiae Schererij Heluetensis officina, stāneis calamis, exscriptū est. Anno, Jhesu in cuius obitu tota machina portentoso, necnō naturę insuetu tremore concussa fuit. M.D.X. Mense

Majj. w 4ce. Liczbowanie zaczyna się od karty XVII i odtąd karty są liczbowane aż do XXXII. W końcu Index ma k. nl. 3. (ark. sign. H<sub>3</sub>).

Dei. Erasmo Vitellio episcopo plocensi Phil. Beroaldus ex urbe Schletstatina XXV Maii M D X. Jagiell.

— Opusculum eruditū, quo continet. Declamatio Phi. Medici. Oratoris. De excellentia disceptantium. [Karta odwrot]. Ad clarissimum Paulum Sidlovitium Scholasticum polonum Philippi Beroaldi Bononiensis epistola. Bez wyr. m. i r. w 4ce, k. 35 i 10.

Hain Repert. N. 2962.

— Tenże tytuł i też dedykacja. Impresum Bononiae, per Bened. Hectoris bon. anno dom. MIIIID (1497) eid. Decemb. Jo. Bentivolo feliciter regnante. w 4ce, k. 27. i 37.

Hain Repert. N. 2963. — Ciampi Bibl. 32.

— Tenże tytuł i dedykacja. [Na końcu:] Finis huius opusculi impressi parhisiis (Paris) a Thielmano Kerver ad calendas aprilis anno 1500. w 4ce, k. 39. i 3.

Hain: Repertorium bibliogr. 1826, N. 2964.

— Tenże tytuł i dedykacja Parisiis, J. Barbier, 1514. Czartor.

— ob. Apulejus (Opera 1560) — Ecchius Valentinus Lendanus Rhetus (1512) — Emser Hieron. (Opuscula 1518) — Paprocki B. (Testament starca 1578).

Koźmiński Słownik 28.

**Bervensis Crissenius** (pseudonym) ob. Boehmius J. G. (de ortu 1754).

**Berolinensis aulia** ob. Responsionum solida et convincens etc. (1726).

**Berolinensis curia** ob. Poniński Antoni (1728).

**Berowic Jan** ob. Makowski Szym. Stan. (Magnum 1664) — Muszyński Tom. Kaz. (Orbis 1663).

**Berowski Henricus** ob. Propositiones (1779).

**BERQUIN Arnaud** (1749 † 21 grud. 1791). Prawdziwy przyjaciel dzieci gruntownymi maxymami i przyzwotami ich wiekowi i pięciu bajeczkami do doskonałości prowadzący. Naprzód w francuzkim języku wydany, a teraz na pol-

ski język dla pożytku narodowej młodzi przez X. Jakuba Petrussewicza Scholarum Piarum, wytłumaczony. Wilno Roku 1777. w 8ce, stronic 215.

Dzienn. Wileńs. 1825. I. 219. — Ant. Mo-  
szyński podaje rok 1778.

— **Przyjaciel dzieci**, dzieło Jmci P. Berquina przez Annę Narbuttową z francuskiego przełożone. T. I. Styczeń rok 1782. Wilno 1786. w 8ce.

Kijows.

— **Przyjaciel młodych**, dzieło o Edukacyi, z francuzkiego, (tłum. Kossakowski J. Nep.) T. I—II. W Warszawie w drukarni XX. Misyonarzów 1781. w 8ce Tom I. str. niel. 3 i 345. Tom II. str. 380 i niel. 1.

Joher 951.

Ossol.

**BERRUYER Izaak Józ. S. J.** (urodz. w Rouen 1681, um. w Paryżu 1758). Historia ludu bozego od początku zaczęcia swego aż do Narodzenia Messyasa, wyjęta z samych Xiąg świętych albo textow świętych Starego Testamentu w iedno corpus historyi zebrana. Przez X. Izaaka Jozefa Berruyer Zakonu Soc. Jesu. na polski z francuzkiego przetłumaczona Roku P. 1740. Tom drugi, w Warszawie u Piarów, fol. 418 str. i 3 karty na przodzie.

Tom I i III nie były wydrukowane. Tłumaczył Michał Korybut Wiszniowiecki.

Czartor. — Krasiński — Dzików. — Ossol. — Warsz. Uniw.

Joher 8103. — Niesiec. IV. 553. — Załuski Bibl. 91. — Brown 459. — Janocki Pol. I. 139. — Backer Biblioth. 1890. I. 1359. dodaje mylnie: Ibidem 1746, folio 2 vol.

Nouvelle Bibliothéque germanique T. IV. str. 219. mówi, że Załuski po zgonie Sapieżyny, skłonił Mnieszową, successorke Wiszniowieckiego, aby kosztem swoim kontynuowała druk Historii ludu Bożego, którą przełożył na polskie, a którego tom drugi ukazał się przed zgonem Wiszniowieckiego (1745) tłumacza.

**Berschwitz Johannes**, ob. Heischius Zacharias (1615).

**Bersewic Sigismundus**, ob. Grell Henryk Wawrz. (1699).

**BERTATI Giovanni**. L' isola di Alcina Damma giocoso per musica da rappresentarsi nel Teatro di Varsovia. Varsovia l' anno 1775. w 8ce, str. 98.

Na odwr. tytułu:

La Poesia è del Signoro Giovanni Bertati. La Musica è del Signore Giuseppe Gazaniga celebre maestro di Capella Napolitano.

Ciampi Bibliogr. I. 191. pod N. 23. podaje r. 1765. zapewne mylnie.

Czartor. — Jagiell.

— Le jaloux à l'épreuve dramme comique, en musique, par M. Jean Bertati, représenté pour la 1-er fois sur le theatre de Varsovie devant Sa Majesté le Roy de Pologne. (Tytuł i po włosku). Varsovie, Dufour, 1776.

**BERTELLI Piotr.** Theatrum vrbivm italicarvm collectore... ad Ill.-mum et Ren.-mum D. D. Hieronymvm Comitem a Rozrazew Episc. Vladislaiensem et Pomeraniae Regni Poloniae Senatorem. Venetiis. 1599. w 4ce poprzecznej, kart 6 niel. i liczb. k. 101. Jagiell.

(**Berterman Melchior**). Acclamatio votiva nuptiis Dn. Simonis Weis, Pastoris ecclesiae August. Conf. addictae apud Lesnenses: et virginis cartissimae pudicissimaeque Reginae Holfeldianae filiae relictae viri reverendi M. Johannis Holfeldii placide in Christo defuncti oblata et adornata Lipsiae, a Melchiore Berterman SS. Theol. et Phil. Stud. Quae nuptiae Anno Christi MDCLIII. die 6 Maii celebrandae sunt Lesnae Polon: typis Johannis Wittigau. w 4ce, 4 kartki.

Wiersze łacińskie i niemieckie.

Wrocław.

**Bertermann Samuel** ob. Herrmann Zach. (Die Töchter 1687).

(**Bertermann Urszula**). Christliche Abdankung, welche nach geschehenem Volekreichen Leichbegängnis der ehrbaren und viel tugendreichen Frauen Ursulae Bertermannin, gebornen Röhlin, bes ehrenfesten unnd wolgeachten Herrn Balthasar Bertermannes, Bürgers und Handelsmanes zur polnischen Lissa, trewgewesenen hertzgeliebten Ehegenossin, im Trawr-Hause gehalten worden von D. W. (1646). w 4ce, Sygn. Aij—B.

Wrocław.

**BERTLEFF Marcin** z Siedmiogrodu, Professor w Toruniu. Carmen lati-

num in Dan. Cocovii orationem de liberatione Rigae ab obsidione Moschorum gravissima, 1693. habitam.

— Disputatio de vero et falso. Respondens Joh. Hintz. Thorunii d. 30. Jun. 1700.

— Disputatio de vero et falso. Respondens Sigism. Berzevitzi de Darotz Nob. Hung. Thorunii, die 28 Jul. 1700. w 8ce, 1 ark.

— Disputatio. Dubium chronologicum de saeculi XVIII exordio hodie vexatissimum praesidente... Respondente Georgio Rissel. Thorunii 1701. w 4ce, kart. 6.

— Theses de disputandi ratione. Resp. Mich. Karsburg. Thorunii d. 28 April. 1700.

— De Sana philosophandi libertate. Oratio d. 30. Mart. 1700. Thorunii.

— ob. Oloff Ephraim (Wohlgemeinte Nachricht 1712).

Adelung Lexicon I. 1777. — Recke u. Napierski I. 153.

**BERTLING Ernest August.** Der Tod der grossen eine Stimme für die Lebendigen wird nach dem höchstbetrübten Ableben das weiland Allerdurchlaucht. Grossmüthigst. Fürsten und Herrn Augusti III. Königs in Polen, Grossherzogs in Lithauen, Reussen, Preussen, Masovien, Samogiten, Kyovien, Wöhhynien, Podolien, Podlachien, Liefland, Smolensko, Sewerien, und Czernichow etc. Ertzherzogs zu Sachsen und des heil. Röm. Reichs Churfürst. etc. unseres weiland Allernädigsten Königes und Herrn bei der am E. Hochedl. u. Hochw. Rathe hochobrigkeitlich verordneten Trauergedächtniss über den bestimmten Text Psalm 90—12 in der heil. Dreifaltigkeits Kirche in der Frühpredigt der Christlichen Gemeinde vorgehalten von... der heil. Schrift Dr., der Gottes-Gelahrheit öffentl. und ordent. Lehrer, des Gymnasii Rektor, auch der Kirche zur heil. Dreifaltigkeit Pastor. Dantzig, gedr. bei J. F. Bartels, zu bekommen in Wedels Buchhandl. in der Hendegasse, 1763. w 4ce, k. 5 str. 38. Ossl.

— Quod felix faustumque Deus summus esse jubet atque urbi, orbi literario, gymnasioque salutare, actum solennem, quo magnifici Senatus Gedanensis auctoritate et jussu, vir praenobilissimus... Daniel Gralath J. U. D. in locum jurium et historiarum professoris publici ordinarii atque inspectoris Athenaei die 13 Mart. A. R. S. 1764. inaugurabatur, indicit, simulque, ad hanc panegyrim urbis proceres... invitat, juventutem vero literis incumbentem... convocat Ernestus Augustus Bertlingius SS. Theol. D. et PP. O. Athaenaei Rector. Gedani, typis Thomae Joannis Schreiberi, (1764) folio.

**Bertoldus** epise Livon. ob. Baronius Mart. Vita S. Stan. 1609).

**Bertold** książę Morawii ob. Duxieux J. P. (1786).

**BERTOLI D. Jerzy.** Nocy Klemensa XIV. Z języka niemieckiego na polski tłumaczone przez X. S. od Ro: Kar: Bo: T. P. Oryginał włoski. W Krakowie 1788. Kosztem i drukiem Ignacego Grebla, Typografa i bibliopoli JKMei. w 8ce, str. 302.

Jestto zbiór myśli uczonego Jerzego Bertoldego na pochwałę Klemensa XIV. papieża. — W 1-ej nocy wystawia pisarz swój żal i rozważa filozoficznie nad znikomością bogactw i sławy. — W 2-jej wspinał się cnoty Ganganella. — W 3-jej opisyje szpetność nienawiści, zazdrości i ambicji towarzyszące wielu monarchom. — W 4-jej na koniec pokazuje wszystkie części Europy, jak każda w szczególności osobliwszą część chwały dodawała tryumfowi nieśmiertelnego Klemensa. — Dodana rycina przedstawiająca Klemensa siedzącego, a podpisana Petrus Gleich sc. Czartor.

**BERTOLLI Kajetan** Xiądz. All' altezza sereniss. di Gius. Als. de' duchi di Prussia principe Jablonowski etc. ode. Roma. 1762. w 4ce, str. XI.

Kijows. — Krasinś.

**Berton Balbe** de Crillon Ludwik Atanazy ob. Crillon (O człowieku 1782).

**BÉTRAM Joh. Fried.** (1699 † 18 czerwca 1741). Historia critica Johannis a Lasco. Das ist: Gründlicher Bericht von Johannis a Lasco, eines vornehmen Polnischen Barons und berühm-

ten Theologi im 15-ten Seculo, wie auch ersten Evangelischen Superintendenten in Ost-Friesland, merkwürdigem Leben, eigentlichem Lehr-Begriff, Sinn und Verhalten in damaligen schweren Religions-Streitigkeiten, auch sonderbaren Begebenheiten und Verrichtungen in Ost-Friesland, Engeland, Dännemarek, Teutschland und Polen etc. aus bewährten und zum Theil raren Schrifften. Briefen und Documenten verfasst, und zur Erläuterung wie der allgemeinen, also insonderheit der Ostfriesischen Kirchen und Reformation-Historie, auf unterschiedliches Verlangen ans Licht gestellt. Aurich, gedruckt bey Hermann Tapper, Hochfürstl. Ostf. Hof-Buchd. 1733. w 4ce, 9 k., str. 412.

Czartor.

Jocher 9817. podaje ten tytuł po łacinie, przepisując go z Friesego Beytr. II. T. I. B. s. 305. — Także podaje Lawätz Handb. f. Bücherfr. I. Th IV. B. 1790. str. 709. — Jücher Gelehr. I. exic. I. 1040—2.

**BERTRAND Elias**z (ur. w Orbé 1712 r. † 1790). Essai sur l'art de former l'esprit, ou premiers élémens de la logique: par M. Bertrand premier pasteur de l'église françoise de Berne, des academies de Berlin, de Goettingue, de Stockholm, de Florence, de Leipsick, de Mayence, de Bavière, de Lyon, de Nancy, de Basle, secrétaire perpétuel de la société economique de Berne etc. Haye et se vend à Lyon, 1764. w 12ce, str. XXXVI i 130.

Dedyk Hr. Mniszechowej z Zamoyskich, podkomorzynie w. ks. lit.

— Tewenon, czyli zabawy wiejskie, na ośm dni podziłone, przez Pana Bertranda, konsyliarza ś. p. Augusta III. króla Polskiego, y różnych akademii towarzysza, po francuzku napisane, a teraz na polski język przez X. Kłuzynskiego, Schol: Piar: przełożone. W Warszawie, 1779. w drukarni J. K. Mei y Rzeczypospolitey u XX. Scholarum Piarum. w 8ce, k. 5, str. 285.

Tłumacz uprzedza, że dzieło w oryginale na dziewięć dni jest rozłożone; lecz tu dzień 7-my, gdzie autor o tolerancyi religijnej nieco wolniej rozprawiał, opuszczony; — powtóre, że dla tejże przyczyny, niektóre



miejsca opuścić, a inne odmienić; po trzecie, że dodał gdzieniegdzie dla objaśnienia trudności własno przydatki.

Jagiell. — Ossol.

— Recueil de divers traités sur l'histoire naturelle de la terre et des fossiles. Par M. E. Bertrand, ci-devant premier pasteur de l'église Française de Berne, et secrétaire de la société oeconomique, maintenant conseiller de la Cour du Roi de Pologne; des Académies de Berlin, de Goettingue, de Suede, de Florence, de Leipsic, de Mayence, de Munich, de Lyon, de Nancy, de Bâle; des sociétés d'agriculture de Paris, de Lyon, de Rouen, de Dublin; etc. etc. A Avignon, chez Louis Chambeau, Imprimeur-Libraire, près les RR. PP. Jésuites. M.DCC.LXVI. (1766). w 4ce, 1 portret (piękny miedzioryt Stanisława Augusta) k. nłb. 4, str. 552. Jagiell.

**Bertrandus Ludovicus** Ord. Praedicatorum, ob. Bardziński Alan. (Compend. 1705) — Gratinian Hier. (Lampa 1691) — Gremberg Hyacint (Unionis hypostatica 1732) — Mackiewicz Cypr. (1672) — Woyniłowicz Michał (Summarysz życia 1672).

**Bertuch Justyn Fryd.** ob. Cagliostro (1786).

**Berville (de) Jean Jaques** ob. Leven (1737).

**BERYNDA Stefan** († 1632). Leksikon Sławienorosskij i imien tołkowanie. Pierwoje typom izobrazisja w kinowii sw. wiel. czudotwornija Ławry Pieczerskija Kijewskija, stauropigia Archiep. N. R. Konstantinopolskaho patriarcha wsielenskaho, leta byta mira 7135 ot rozdestwa, że Christowa 1627 kurio-pascha, indikta 10, Awgusta XI. Tszczaniem wiedieniem że i izdiwieniem, ma-leszaho w Jeromonasiech Pamwy Beryndy, protosiggela trona Jerusalimskaho. w 4ce, karta tyt., kart 2 i 477.

Na odwrocie tyt. herb PP. Dymitra i Damiła Bałabanów i 8 dystychów podpis. p. Tarassia Ziembe. Następuje przedmowa Pamwy Beryndy, Archityp. Cerkwi Rusk. Szpalt (po 2 na str.) 328 i od 330 do 475. Odezwa do czytelnika (str. 476—477)

Stefana Beryndy. U dołu ta sama firma druku co na tytule.

Sopikow. I. 600—1.

Jagiell. — Ossol. — Krasinś. — Uniw. Lwow.

— Lexicon sławienorosskij, imien tołkowanije wsieczestnym oteem kir. Pamwoju Berindoju etc. zgromażenii i za pozwoleniem starszych perwej w kinowii sw. wel. ławry Pieczerskija Kiewskija, a teper z tipografi obszczazitelnaho monastyra Kuteinskawo, tszczaniem tojażde obiteli inokow tipom izdasia. 1653. w 4ce.

Drugie to wydanie poprawił Ludwik Trucewicz, opat w Kutuiiu.

Kalnofoyki Taratungima 1638. s. 48. — Jo-cher III. str. 654. — Siarcz. Obraz I 28. — Encykl. Orgelbr. III. 304.

— Triodon postny. Kijów. 1627. Siarcz. Obraz I, 28 str. — Wiszn. H. L. p. VIII. 431, 450 itd.

**Beryng** ob. Martigni Jak. (1638).

**BERZAŃSKI Michał** (ur. r. 1691, um. 1736). Flaminia universae Romae amoris scilicet divini triumphantium inter flammam Christi Athletarum Pauli Ignatij et Xaverij magnis olim patefacta triumphis, celeri eorundem calcaneo superata, nunc vero inter tristes, extinctis, in ara crucis, ignis consumentis ferias; in Littavo Latio maesto spectatori ad scenices ignes, lugubri stylo indigitata ab Ill. perill. praenob. ac magn. academ. oratoria palaestra Vilnen. Soc. Jesu anno venientis Dei ignem mittere in terram 1723. XIII. Kalend. aprilis. Bez m. dr. (Vilnae). fol. kart 2.

Brown. Bibl. pis. 117. — Kraszewś. Wilno T. IV. 239, ma inversae zamiast univ-sae. — Backer Biblioth. 1890. I. 1397.

**Berzeński Stanisław** ob. Sulikowski Mikołaj (Applausus 1633).

**Berzewicewna Marianna** ob. Siera-kowski Jacek (Prezenta 1648).

**Berzevicus Christophorus** ob. Radziwiłł Mikołaj (Hieros. Reise, Carmen dialogicum 1603).

**Berzevicus Joannes** ob. Radziwiłł Mikołaj (1603).

(**Berzevicus Martin.**) Epithalamia nuptiis magnifici et generosi viri D. Martini Berzevicei, equitis, Sni Regis Stephani per Transilvaniam cancella-

rii, et Catharinae Dameraviae de Woianow, puellae nobilissimae lectissimaeque, Vaianovii(?) die X. Octobris celebratis, a clariss. viris scripta. Cracoviae MDLXXVIII. (1578). B. dr. w 4ce

Są tu wiersze Polaków, Węgrów, Gdańszczan, Elblązan, po grecku i po łacinie.  
Juszyń. II. 417.

— ob. Uncius Leonh. (Poematum libri septem 1579).

**Berzewitz Sigim. de Darotz, nob.** Hung. ob Bertlef Mart. (Disput. 1700).

**Berzewicze ob. Dębołęcki A.** (Pieńca 1633).

**BESARD Joan. Baptista Vesontinus** (ur. 1576). Thesaurus harmonicus Divini Lavrencini romani, nec non praestantissimorum musicorum, qui hoc seculo in diversis orbis partibus excellunt, selectissima omnis generis cantus in testudine modylamina continens. Novum plane et longe excellens opus, in gratiam liberalis huius facultatis exultorum, quanta fieri potuit diligentia, methodo, & facilitate, ex varijs ipsorum Authorum scriptis (quorum nomina proxima à praefatione pagina recensentur) in hoc volumen congestum, & decem libris (quorum quilibet peculiari melodiae genus complectitur) diuisum, per... artium liberalium exultorem, & Musicus peritissimum. Additus est operis extremitati de modo in testudine studendi libellus, in gratiam rudiorum ab eodem Authore conscriptus. Qui Satyros Musis praefert, & Appollinis artes spernit, is humanae nil rationis habet. Coloniae Agrippinae, excudebat Gerardus Greunenbruch, sumptibus Authoris. Anno redemptionis M.DCIII. Cum gratia, & privilegio Sac. Caes. Maiest. ad decennium. (1603). fol. k. 6 i 44 ark. po 4 k.

Dzieło obce, lecz przytacza kompozytora Alberta Długoraja.

**Beschaffenheit einer öffentl. Schule** ob. Toruń.

**Beschreibung einer Polnischen Königs-Wahl.** fol. kart 4. Ossl.

— Geographische... der Provinzen und Städte in Pohlen. w 8ce.

Catal. Bibl. Schol. Piar. N. 81. Branice.

— ...,wie das kostbare Feu d'ardifice oder künstl. Feuer-Werck wie solches conditionirt und gestaltet gewesen. B. w. m. i. r. (1760?), w 4ce, k. 2.

Obacz niżej: Beschreibung z r. 1760.

— Kurtze... dess Einzugs der jungen Königin zü Cracaw, umnd der Hochzeit dess jungen Königs auss Polen, mit Römischer Kü. May. Ferdinandi Tochter, mit mancherley gepreng und Ceremonien geschehen den iij. Maij und etlich tag hernach Anno M.D.x.liij. (1543). w 4ce, 11 kart niel.

Pod tytułem jest drzeworyt: przedstawia wjazd i przyjęcie arcyksiężniczki w miejscu, z którego rozciąga się widok na wodę, po której płynie statek z masztami i linami. Bez m. druku (Norymberga?). Dosłowny przekład tej broszurki jest umieszczony w Bibl. warszaws. 1848. T. 31. str. 633 do 648.

Por: Einzug-Elżbieta.

Kórnick. — Pawlik.

— Kurtze... der Hochzeit des Jungen Königs aus Polen, mit Römischer Königlicher Mayestat Ferdinandi Tochter mit mancherley gepreng und Ceremonien, geschehen den iij. May und etlich tag hernach. Anno M.D.x.liij. B. m. dr. w 4ce, k. nl. 4.

Datow. na końcu: 14 May in Crackaw. Wierzbow. II. 1199.

Przęd. — Czartor. — Kórnic. — Szebeka.

— Neue vnd warhafftige beschreibung der Rayss, dess Königs ausz Frankreich vnd Poln, Henrici III sampt denen gewaltigen, stattlichen Einzügen vnd Triumphen, so von Herrn Aloysio Mocenigo Hertzogen zu Venedig, vnd einer Herrschaft daselbst zu Ternis vnd Venedig, Gleicher gestalt von Hertzogen Wilhelm zu Mantua, gehalten seyn worden. Sampt der Polnischen Handlung zu Warchaw, nach verraynung ihres Königs, den 13 Semptembris. Weitläuftiger vnd eigentlicher, was sich sonst hierzwischen begeben, dann zuuor in Truck verfertigt. — M.D.LXXIII. (1574). B. m. dr. w 4ce, k. nl. 18.

Czartor. — Pawlik.

— Warhafftige... der herrlichen Krönung, jetzmals regierender Königlichen Würde zu Polen, so auff den Sontäg Esto mihi, den 21. Februarii

Anno 1574 zu Craekaw geschehen. Sampt angeneckter beschreibung der herrlichen Begrebnuss des nechst abgestorbenen Königs zu Polen, etc. B. w. m. druku. 1574. w 4ee, 8 kart. nlb.

Czartor. — Pawlik.

— Eigentliche der St. Dantzic ob. Gdańsk (1579).

— des Triumphs von Königl. Majestät zu Polen wegen Moscovitischer Victoria. Krakau, 1583. w 4ee.

Toruńska gimn.

— Kurze und einfeltige... aller Hochmeister Deutsches Ordens S. Mariae des Hospitals zu Jerusalem. Königsberg. 1584. w 4ee.

— Kurtze... der Ceremonien und Procession so auff weiland königlicher May. in Polen Stephani, etc. hochlöblichster gedechtnis Begrebnuss sind gehalten worden. Gedruckt zu Königsberg, 1588. w 4ee, k. 6 niel.

Porównaj: Batory.

Bibl. Gdańsk. — Czartor.

— Eingentliche... dess Einzugs oder Einbelaitung auf Krönung, obacz Anna Austrjacka (1592).

— Eigentliche, warhaftige vnd gründliche... der Sachen vnd Zustandes, so zwischen der Kron Polen, und denn dess Königreichs Schweden, warumb Hertzog Carl als ein Gubernator in Schweden, das Fürstenthumb Lyffland vermeinet an die Kron Schweden zubringen vnd zu schützen, daraus denn der jetzwerende Krieg in Lyffland entstanden, etc. Gedruckt im J. Chr. 1602. w 4ee, kart 10.

Winkelmann N. 2342.

Gdańsk. Miejs. — Petersburgs. — Rygska Miejs.

— Warhaftige... aller gedonckwürdigen Historien, so sich seidhero des Leipzigschen Newen Jahrs Markt anno 1609 bis auff gegenw. Ostermarkt sonderlich in Oesterreich. Landen: Auch in Hungern u. Böhemen... Poln., Schweden, Moscau u. Türckey zugetragen. Durch Greg. Wintermonat. — Toż: Ostern bis Michal. 1619. Leipzig 1609 — 1619. w 4ee.

— Herrliche, fröliche und lustige... sowol des Einzuges als Praeparation zu demselben, welcher allhie in Dantzick von dem Durchleuchtigsten, Hochgebohrnen Fürsten und Grossmächtigsten Herrn, Herrn Sigismundo III. König in Polen, Gross-Fürst in Littauen, Reussen, Preussen, Massowien etc. etc. geschehen den 1 Julii, anno 1623 zu Abends umb 6. Uhr, und was sich sonst begeben und zugetragen, den Herren Krieges Commisarien, so wol allen Häuptleuten, Fendrich, Leutendt und Officirern zu Ehren SS. 1. Petr. 2. v. 18. Petrus. Führet Gott den König ehr— Witzig schreibt die Brüder Lehr— Kein übelthun, die Lieb vielmehr Gedruckt zu Dantzick, im Jahr 1628. kart nlb. 8. (sig. B.)

Birgel.

— ...des Ursprungs der Alabander. B. m. dr. Im Jahr 1654. w 4ee, kart 8.

Towarzystwo Alabandrów w Ks. Pruskim i opis Rzpłtej Babińskij z Sarnickiego, po łac. i niemiecku i Epitaphium Pszonce. Czartor.

— Eigentliche... wie die Stadt Riga von dem Moskowiter sieben Wochen lang vergebens beläget worden. Bresslaw. Bez wyr. r. (1656). w 4ee.

Winckelm. 4979.

Petersb.

— Kurtze... wie und welcher Gestalt die Kön. Schwed. Stadt Riga in Liefland von den Grossfürsten aus Moscau Alexei Michailovvitz wider den hie bevor mit Jhr Königl. Maytt. Gustavo Adolpho Glorwürdigster Gedächtnüss getroffenen ewigen Frieden den Gott lob vergeblich beläget und hart beschossen worden, auch was sich unterdessen von Anfang bis zu Ende Tag täglich begeben. Der Wahrheit zu steuer und männiglichen zum Gedächtnüss auszuführen gedrucket. Im Jahr 1656. B. m. (Ryga?) w 4ee, 8 str.

Por. Relation Riga.

Petersb. — Rygska Ritters. Bibl.

Winckelmann 4976.

— Kurtze und Warhaftige... wie und welcher gestalt die kön. Stadt Riga in Liefland von dem Grosz Fürsten in der Muszcaw Alexi Michalowitz,... Anno 1656 vom 22. Augusti bis am 5.

Octobr. mit 70 à 80000. Mann belägert:  
...Erstlich gedruckt zu Riga im Jahr  
1656. w 4ce, 8 str.

Winckelmann 4973.

Rygska Rittersch. Bibl.

— Eigentliche und Warhaftte... welcher gestalt in Riga zeitwewrender Moss-cowiterschen Belagerung, etliche hundert Feuerballen und Granaten hinein geworffen worden. 1656. B. m. dr. w 4ce.

Bibl. król. w Sztockh.

Por. Riga (Verzeichniß).

— Tenże tytuł: ...ingworffen werden, wunderliche effecten gethan haben, darauss Gottes gnädige direction zuerkennen gewesen, dabenebenst auch unterschiedliche Warnungen und seltsame Zeichen, welche kurtz vor der Belagerung geschehen, angezogen werden. B. w. m. dr. 1657. w 4ce, 6 k. nlb.

Winckelmann 4979.

Czartor.— Petersb.— Rygska Rittersch. Bibl.

— Kurtze... der Kön. Maj. zu Denemark Schiffs-Armada, so den letzten Junii in die Oost-See aussgeloffen, wie auch: Nebenst andern ausz unterschiedlichen Orthen in Pohlen eingelangten Avisen, sambt einem Extract-Schreiben ausz dem Feld-Lager vor Cracau. Bez wyr. m. 1657. w 4ce, k. nlb. 4.

Czartor.

— Kurtze... der Emblematen und derselben Erklärung, so in 9 Reuter-Standarden und 4 Dragonen-Fahnen (welche der Herr Gen. Czarnecki den Schwedisch und Churfürstlichen einerhalb 4 Tagen, wie er aus Masuren bis nacher Dantzig marchiret abgenommen und Jhr Kön. Maj. zu Polen und Schweden etc. den 7 Febr. dieses Jahres offeriret) gemahlt gewest. Anno 1657. w 4ce, 8 ston.

Krasińs. — Ossol.

— Eigentliche... der Tractaten, so zwischen Jhr Königl. Mayest. Herr Herren Komissaren und der Armeen Herren Deputirten im Lager unter Jaworowa den 2 Julij fästiglich und unwiederrufflich bewaret und geschlagten worden. Anno 1663. w 4ce, k. 4.

Hoppe 100.

Ossol.

— Warhaftige... wie die grosse Kauffstadt Poloczko in Littawen gelegen, von dem Mosehcowiter den 15 Februarii dieses 63 Jahrs erobert und eingenomen worden ist. W 4ce, kart 4. Hoppe 38.

Gdańsk. Miejs.

— Eigentliche und wahrhaftte... desz Adler Kampffs, welcher sich am II. Drey Königs Tage, als den 6 Januar desz jetzt lauffenden 1666 Jahres, anderthalb Meilen von Dantzig in der Gegend desz Dorffes Kalipke, über den See in der Luft denckwürdig begeben und zugetragen. Wie danu solches auf's folgender Beschreibung und dieser Figur der abgebildeter Adler mit mehrerm zu vernehmen ist. Im Jahr 1666. w 4ce, ark. A<sub>4</sub>.

Branic.

— Summarische, des Königr. Polen. 1672. ob. S. J.

— des Actus bey welchem dem Könige Joh. III. der Rittersorden conferirt worden.

Ob. Sobieski Jan III.

— ...wie die Hochzeitliche Vermählung mit der verwittibten Königin von Pohlen und Ihr Hoch-Fürstl. Durchl. dem Hertzog von Lottringen den 6 Februar. dieses 1678 Jahres zur Neustadt vollzogen worden. Bresslau bey Gottfried Jonischen Buchhändlern zu Kauff zu bekommen. w 4ce, 2 karty.

Wrocław.

— Kurtze... des jammerlich zerstörten Weiss-München Closters in Dantzig. Anno 1678. w 4ce, 2 karty.

Miejs. Wrocław.

— ...alter und neuer Wiener Belagerung v. d. Türcken so wol 1529 als 1683 gethan. Sampt Abriss und Fortification der Stadt. Bez wyr. m. 1684.

Ob. Wiedeń.

— (Kurtze) der Crönung 1697.

Ob. August II.

— Kurtze... des gantzen Königreichs Pohlen. Hamburg, Wiering (1697). w 4ce.

— Kurze... des Königreichs Polen, dessen Woiewodsch. und Provinzen. Dresden 1706. w 8ce.

Hoppe 13.

— der Straffe an d. Moscov. General Patkul 1707.

Obacz Patkul.

— Accurate Beschreibung des solennen Einzugs Ihrer Hoheit des königl. Pohl. und Chur-Printzen von Sachsen, mit seiner aus Wien angekommenen Durchl. Gemahlin, wie solcher in die Königl. und Chur-Sächs. residen-Stadt Dresden den 2 Septemb. 1719. Nachmittags von 1 bis 5 Uhr gehalten worden. Nach dem wahren original Drucks zu Dresden der königl. priv. Hof-Buchdruck. Jo. Conrad S... B. w. r. (1719). w 4ce, str. niel. 13, prócz tytułowej.

Kraśnińs.

— Vollständige... derer Vermählungs-Ceremonien und Abreise der Durchl. Ertz-Hertzogin Hertzogin von Sachsen, Maria Josepha, mit Jhro Hoch. Friedr. August K. Poln. auch Sächs. Chur-Printzen; so vom 19 bis 22 Aug. 1719 in Wien beschehen. Nach dem zu Wien gedr. Exemplar (1719). w 4ce.

— Toż. Wien, 1719. w 4ce, gedr. und zu finden bey Maria Schmidin Wittib Univ. Buchdr. 1719. w 4ce, kart 4.

Czartor.

— Ausführliche... des Feuer Wercks, so am 10 Sept. 1719 zu Dreszden angezündet worden. w 4ce.

— (Neuste ausführ. histor. und geogr.) des Caspischen Meeres und übrigen da herum liegenden Länder. Dantzig. 1723. w 8ce.

Ossol.

— Toż, tamże, odmienne, w 8ce.

Ossol.

— Auführliche... von dem Ursprung des in Thorn entstandenen Tumults; sub dato 18 Dec. 1724 entworfen. Ob. Toruń (Das behlagenswürdige 1724).

— der könig. poln. Stadt Thoren ob. Toruń (1725).

— Kurzgefasste... des könig. Polnischen und churfürst. sächs. höchst sehenswürdigen Hoff- und Feldlagers bei Radewitz... und Zeithayn in Sachsen etc. nebst deutlicher Nachricht von aldassiger Ankunft Jhr Königl. Majestät von Preussen den 31. May 1730, wie auch der grossen Revue der gesammten aus

etliche 30,000 Mann bestandenen Sächsischen Armee und das kostbaren Feuerwerks und Pavillon den 1 Junii e. a. 1730. B. w. m. dr. (1730) w 4ce.

— Ausführliche... des königl. Einzugs in Cracau den 14 Januarii gehalten und was ferner Hauptsächliches vor und nach der Crönung vorgegangen. Leipzig, Zeitungs Expedit. 1734. w 4ce, kart 4 niel.

Czartor.

— der Wasser-Fluth in Posen 1736. Züllichau 1737. w 8ce.

Katal. księgars.

— einer löbl. dritten Ordnung ob. Gdańsk (1750).

— des Feuerwercks, welches am Friedrichs-Tage (den 5. Mart. 1760). als dem hohen Nahmens-Feste Jhro Königl. Majest. in Pohlen und Churfürstl. Durchl. zu Sachsen etc. etc. im Königl. Palais-Garten allhier vorgestellt und abgebrannt wird. Warschau, gedruckt bey den Priestern der Frommen Schulen. w 4ce, k. nlb. 4.

Jagiell.

— Kurze... und Geschichte des Königr. Pohlen vom J. Chr. 550 bis auf den am 5-ten Oct. 1763 erfolgten Tod Friedrichs Augusti Königs von Pohlen. Sammt einem Plan von der Eintheilung des Königr. Pohlen. I Band. Frankfurt und Leipzig. 1764. w 4ce.

— Geographische... von Pohlen nach der dreyfachen Vertheilung. Mit 1 illumin. Charte. Hamburg, Schwerin und Güstrow, Buchenröder, 1774. w 8ce, str. 40.

Czartor. — Raczyńs.

— Neueste geographisch-historische und statistische... der Königreiche Preussen, Pohlen und Litthauen der Hertzogthümer Kurland, Schamaiten etc. etc. und preuss. Schlesien. Schwabach und Leipzig bei Johann Mart. Fried. Müller Buchdrucker und Buchhändler 1796. w 8ce, str. 529.

Ossol.

— Historisch statistisch-topographische Beschreibung von Südpreussen und Nen-Ostpreussen oder der Königlich-Preussischen Besitznehmungen von Polen in den Jahren 1793 und 1795 entworfen. 1 Band mit sechs Kupferta-

feh und drey Landkarten. Leipzig in der Dykischen Buchhandlung 1798. w See, 666 stron.

**Beschreibung** zob. Adlerhold Germanus (des Landes Preussen 1704) — August II. (1697, 1698, 1733) — August III. (1734) — Barezzo (Histor. 1606) — Batory (der Ceremonie 1588) — Bobola Ant. (des Lebens 1735) — Büthner Fr. (des Cometen 1677, 81) — Connor Bern. (des Kön. Polen 1700) — Cosnowsky Mat. (des Gebrauchs bei Krönung Joh. III. 1690) — Curicke Reinh. (der Stadt Danzig 1688) — Demetrius (1606) — Fleming (ausführ. der Audienz 1719) — Francus Jac. (der Geschichten in Teuschland. Polen 1620—1694) — Gdańsk — Gonzaga Ludwika Mar. (Alles dessen 1646) — Hermann D. L. (Maslograp hia 1711) — Henneberger Kasp. (des Landes zu Preussen 1584) — Jan Sobieski (des Actus 1676) — Jwon Wojewoda (Wahrhaftige des Kriegs 1576) — Klesehen Dan. (der unseh. Gefängniss 1674) — Knoff Jerzy (des Krieges wider Dantzig 1577, 1599) — Krzistanowitz Stan. (Kön. Polen 1697) — Lange L. (des Einzugs August II. 1698) — Manni L. (der schles. Massel. 1711) — Mołdawia (Curieuse 1699) — Müller L. (des Landes Polen 1607) — Polen (Königreichs) — Patkul J. R. (der Execution 1708, der Strafe 1707) — Pomernern (geog. und histor. 1716) — Raeltel Henr. (wahrhaft. 1590) — Ranisch Bart. (Kirchengebäude der Stadt Danzig 1698) — Relation (1656) — S. H. J. (des Kön. Polen 1672) — Sandrart J. (von Moscovien 1688) — Stettin (der Stadt St. 1673) — Teetander G. (der Reiss durch Schl., Polen 1688) — Toruń (der Ursprung 1724, der königl. Stadt 1725) — Tyranney (der Handelst. Revel 1578) — Władysław IV. (kurtze deren Ding 1634) — Zeiler M. (des Köngr. Polen 1657).

**Beschreybunge** einer Reyse oder eins zuges, eins fürnemlichen polnischen Herrn, von königklicher polnischen werden, Botschafttweisz gen Constantinopol, vnd von dannen inn die Tartarey

gezogen. Mit Bericht und meldunge mancherley seltzamer hendel, und grossen schaden, so die Türeken dazumal erlitten, sehr nützlich unnd wol zulesen. Gedruckt zu Nürnberg, durch Dietrich Gerlatz, MDLXXI. (1571). w 4ce, k. niel. 32. dr. goc.

Porównaj: Broniowski Marcin: Legatio.

Czartor.—Krasinski.—Czarnecki—Pawlik.

— Beschrijvinghe van de Noordtsche Landen die gelegen zijn onder den koude Noordt-Pool, als: Denemareken, Sweden, Noorweghen, Finlandt, Laplandt, Godtlandt, Pruyssen, Poolen, Yslandt en Groenlandt... Amsterdam (1662). w 4ce, str. 40.

Dwie edycye, obiedwie bez oznaczenia roku.

Stanowi część zbioru p t. Verscheyde Journalen van Zee en Landt Reyzen. Amsterdam Gillis Jvosten Saegham 1663. w 4ce.

Jest inna edycya tegoż tytułu Beschrijvinghe itd. Van nieuws oversion ende vermeerdert enz. str. 32. z portretem Kazimierza króla. Opuszczono tu Grönlandyą, a inne powiększono.

— Warachtige ende eygentliche... van de wonderbare seer gedenkwerd. geschiedenissen, die in Moscovia zijn voorgevallen in den naest voorleden ende in den tegheenwoord. J. 1606. w 4ce.

**Beschützung** der unrecht beschuldigten. (1560) ob. Herbestein Sig.

**Bescherwerden** von Seiten einer Kurland. u. Semgall. Ritterschaft wider den Herzog v. Kurl. ob. Heyking.

— ob. Briefe (1725).

**Besedy** duchownyja 1627. ob. Makary (Palladyi).

**Besiedy** parochialnia na nedieli i narocitii swieta wsiewo lieta, ot ewangelii, po obradu grezeskomu razpolozhennyh s priłożeniem Besedy, pri szliubie, takozde na patki welikago posta o strastiech Christowych. Perwie polskim dialektom, w gradzie Wilnie pezatannyja; dneś, że sobstwiennym poweleniem i błagostowieniem preoswiaszczennawo archipastyria, kir Teodozia Rostockago mitropolita Wsieja Rossii na słowensko-ruskij jazyk, udobniejšzago radi parochom ruskim, upotreblenija protoklowannija i izdannija, w swiatiej

ezudotwornoj Ławrie Poczajewskoj. 1789 goda. w 8ce, str. 16 i 5180.

Jocher 5180.

**Beskrifning** (Vthförling), huru Hans Kongl. May:t til Swerige, war Allernadigste Konung, den 9. Julii, Anno 1701, med Gudz Bijstand, och sina segersamma Wapn, satte öfwer Dünen, slog Fienden vthur Fäldtet, intog desz Fördehlar och Skantzar, och sedan längst in vthi Cuhrland förföljde, och äntligen förjagade. [Na końcu:] Stockholm, Tryckt vthi Kongl. Booktr. hoos Sal. Wankifs Enckia, af J. H. Werner Ahr 1702. folio, 1 $\frac{1}{4}$  ark.

**Beslut** (Almanneliget afhandlings) vthi Suderköping, thea XXII octobris. Anno M.D.XC. (1595). B. m. dr. w 4ce, kart 8 niel. Odnosi się do Zygmunta III. Jagiell.

— Almannelige affhandlings Beslwt aff alle Sweriges rijkes Ständer frijwilligen och sandrechteligen samtyckte och beslutne, thet förste vthi Stockholm then 24. Julii, ahr effter Christi war Frelseres födhelse 1599. thet andre i Linköping, then 19. Martii, Ahr etc. 1600. Tryckte i Stockholm, aff Andrea Gutterwitz. B. r. (1600). w 4ce, sign. A—E $_4$ , (kart 20).

— Tenże tytuł, odmienna edycya z tegoż samego roku sygnowana jest A—F $_2$ , (kart 22).

— Sweriges rijkes ständers Beslwt af them frijwilligen och eenhälleligen samtyckt och beslutet, vthi Norköping then 22. Martii, Ahr etc. 1604. Tryckt j Stockholm af Andrea Gutterwitz (1604.) w 4ce, sign. A—D $_2$ .

Od str. 14—16. stosunki z Polską.

— then 24. Decembris Ahr 1627. Stockholm 1627. w 4ce, str. 2 i 3.

— Ahr 1631. Stockholm 1631. w 4ce, str. 2 i 3.

Jedno i drugie omawia stosunki z Polską.

**Beſpieczeństwo listów.** Prawo z d. 22 czerwca 1789, fol. Obacz Actum — Bezpieczeństwo.

**Bespräche** zwischen Wenceslao und Wladislao Jagiellono. Leipzig 1732. w 4ce, 88 stron.

— zwischen Christiano und Sigismund I. Leipzig 1732. w 4ce, 71 stron.

— zwischen Casimiro IV. und Johann III. König von Schweden. Leipzig 1732. w 4ce, 62 stron.

**Bessarabia** ob. Europa (1686).

**BESSARION** Cardinal Archiepiscopus Nicoenus (1395 † 1473)... Opusculum de processione Spiritus S. ad Alexivm Lascarim Philantropinum Petro Arcudio Coreyraeo, Collegij Graecorum in alma vrbe alumno, Presbytero graeco, philosophiae, ac sacrae Theologiae Doctore, interprete. Cracoviae, in officina Architypographica Lazari 1602, w 4ce, str. 102. Dedyd. Bernardo Macieiovio, episcopo cracov. Petrus Arcvdus.

Czart. — Jagiell. — Ossol.

— ...Cardinała Arcybiskupa Niceńskiego rzecz o pochodzeniu Ducha S. do Alexego Laszkarego philanthropina przez księdza Piotra Arcudiusza z Korycy Greka, filozofii i teologii doktora z greckiego na łacińskie: potym przez X. Jana Januszowskiego, archidiakona Sądeckiego z łacińskiego na polskie przełożona. W Krakowie, w drukarni Łazarzowej r. p. 1605. w 4ce, z przodu 10 kart niel. i 172 stron i 1 kart niel. [Na końcu:] Cum gratia et privilegio S. R. M. et licentia Superiorum. W Krakowie w drukarni Łazarzowej Bazyli Skalski r. p. 1604.

Dedykacya Leonowi księciu Sapiesze, kancelerzowi W. X. Lit. dat. w Krakowie d 20 kwietnia 1605. — Sama rzecz o pochodzeniu Ducha Sw. z przekładem pols. i łacińsk. obok.

Jocher 3595.

Akad — Krasińs. — Ossol.

**BESSAT Franc. Soc. Jesu** (1734 † 1808). Na koronę krolewską Stanisława Augusta z napisem: Hanc jussit fortuna mereri. (Bez osob. tyt. Kraków 1792. druk. Szkoły Główn.) w 16ce, k. 2. (Bez miejsca i roku).

Wiersz łaciński A. Bessata i pięć tegoż przekładów polskich przez J. W. K. w Warszawie, A. T. (rzcziński) w Krakowie, R. T. i T. Z. w Krakowie, N. J. P. (rzybylskiego). Jagiell.

— Recueil de quelques discours. [Na stronie odwrotnej:] 1<sup>er</sup> Discours au roi de Pologne. 2<sup>d</sup> Discours sur le droit

naturel. 3° Discours sur les études.  
4° Discours sur l'histoire de Pologne.

Każda z tych mów ma osobny tytuł:

Discours prononcé devant Sa Majesté le roi de Pologne au collège royal des nobles de Varsovie. A Varsovie. De l'imprimerie royale 1774. w 4ce, z przodu 2 karty niel. i 11 stron.

Discours sur le droit naturel: à Varsovie de l'imprimerie Royale 1775, w 4ce, z przodu 4 k n. i 24 stron.

Przypisał Stanistawowi królowi X. Bessat ex jezuita, professor prawa natury w konwencie pijarskim w Warszawie.

Discours sur les études adressé à sa majesté le roi de Pologne par les élèves du collège royal des nobles de Varsovie. Mr. le comte Nepom. Gurowski fils du Castellan de Przement portant la parole. 1775. w 4ce, 24 stron.

Discours sur l'histoire de Pologne. à Varsovie. De l'imprimerie royale. 1776. w 4ce, z przodu 1 k. niel. i 24 stron.

Bentk. II. 31.—Brown. Bibl. 117.—Backer Bibliot! I.

Akad. — Jagiell.

**BESSER JAN** von, z Frauenburga w Kurlandyi radca wojskowy i mistrz ceremonii przy Anguście II. (1654 † 10. lut. 1729). Leben und Tod des Weyland Herrn Jacob Friedrich von Maydel, Ihrer König. Majest. in Pohlen Cammerherrn und Starosten auf Wezaiz, Herrn der Güter Bixten etc. in jenem seine Fürtrefflichkeit, in diesem sein blutiges Ende, und was von beyden zu halten, vorgestellt von seinem gewesenem Hoffmeister. Leipzig 1678. fol. ark. 32.

Bibl. uniw. w Dorpacie.

Recke u. Napierski I. 159—162! — Jöcher Lexicon I. 1052.

**BESSEUSZ (Besse) Piotr**, († w Pa-ryżu 1639). Heraklit chrześcijański X. Piotra Besseusza z łacińskiego tekstu, przez Mateusza Jgnacego Kwigowskiego stolice apostolskiej protonotariusz, Archidiaconą Bakkowieńskiego, proboszczą y plebaną Wołpińskiego, wierszem polskim. Wyrażony. A miasto rozdziałów na dni sześć, y wieczorów sześć rozporządzony z przydatkiem siódmej noey, Także z przydatkiem kunsztów poéty-

ekich w różnych miejscach. To jest Lament grzesznika pokutującego. Y do druku dla pospolitego pożytku podany. W roku 1604. w Warszawie, w drukarni J.K.M. y Rzecz: Posp: w Kolegium Schol: Piar. 1694. w 4ce, k. 4. str. 325. i k. 1. rejestru. (Część I. idzie do str. 197. Część II. do 325).

Data wydania tak źle wybita, że wydaje się, iż roku 1604. wyszło dzieło.

Dedykacya Aleks. Pawł. Sapieżie, Marszałkowi W. X. Lit. Wołpińskiemu, Gulbińs. staroście (wierszem).

Na końcu poematu, tłumacz protestuje przeciw swej pierwszej pracy o Sw. Józefacie, królewiczu i Barłamie pustelniku, w której na punkcie XIX. na karcie 136. przez dodanie litery W. popełnił występki przeciw teologii. Drukarz obiecał tę literę wygłozować, mimo czego na 700 egzemp. dzieła, znalazł w 200 egzemp. tę literę. Chciał nawet o toż z typografem jure agere.

Bentk. I. 396. — Załuski Bibl. poet. s. 2. Czartor. — Jagiell. — Krasińs. — Ossol. — Wileńs.

— Grotta grzesznika pokutującego w sercu wykowana, albo Heraklit chrześcijański, z łacińskiego na polskie według egzemplarza Xiędza Piotra Besseusza, kaznodzieję niegdy Króla J.mci franeuzkiego, wierszem przełożony przez Szymona Jerzego Ceronowicza Burgrabiego Grodzkiego Warszawskiego JJ.OO. Xięstwu Jch Mościom Czartoryskim Wojewodom, Generałom ziem ruskich, małżonkom, państwu i Dobrodzieiom moim dedykowany w r. p. 1748, do druku podany r. p. 1758. We Lwowie, w druk. J. Kr. M. w 4ce. Część I. str. 195. Część II od str. 196 do str. 323.

Czartor. — Ossol.

Porównaj: Denkin Leonard. (Ceronowicz J. S. Grotta 1755).

**BESSUY Ludw.** Soc. J. (1666 † 1683), ob. Wierzbicki Kaz. (Vita 1738).

**Bestand der Würde und Krohn des Königreichs Preussen.** B. w. m. Anno Christi 1701. w 4ce, str. liczb. 31.

Ob. Öreussen.

Krasińs.

**Beständige Lehre.** 1624. Ob. Hojer L. A.

**BESTUŻEW Rumin Piotr** (1692 † 1766) Lettre circulaire de S. E. le comte de Bestucheff-Rumin, adressée au primat,



aux sénateurs et aux ministres de la Pologne. B. w. miejs. (1756). w 4ce. Peters.

— Schreiben des Gross-Canzlers Grafen v. Bestuscheff an den sächs. Premier Minister Grafen v. Brühl. (1756). w 4ce.

— Circular-Schreiben des Gross-Kantzlers, Grafen v. Bestuchef, an den Primas, Senatoren, u. Minister der Krone Pohlen. [Na końcu:] Petersb. den 12 Nov. 1756, w 4ce. Kijows.

**Besuchung** (Andächtige) des schmerzhaften Kreuzweges, den unser Herr und Erlöser vom Riehthause des Pilatus bis auf den Kalvarienberg gegangen ist, in vierzehn Stationen oder Betorte abgetheilt. Warschau 1787. bey P. Dufour. w 8ce, 24 stron.

**Besz Hans Fr.** ob. Schüller And. (1697).

**BETAŃSKI Antoni Wacław** (1715 † 21 stycz. 1786 w Brzozowie). Dec et Apostol. Sedis Gratia Episcopus Premisl. Intimus S. Caes. Reg. et Apost. Majest. Consilliar. Universo Clero tum saeculari, quam conventuali Dioecesis Nostrae Premisliensis, Nobis in Christo dilecto tenore praesentium significamus in Circulo Decanatu Dioecesi vero nostra Premisliensi, fol. k. 1.

Zacharyas. Vitae Episc. s. 176 — 181. — Bartosz. w Encykl. org. III. 320.

Ossol.

— Universo Clero tam saeculari quam Regulari Dioecesis Nostrae Praemisliensis fratribus Nobis in Christo dilectis salutem in Domino. Dat. Brzozoviae 1782. fol. kart 1.

Ubolewa nad śmiercią Biskupa Przemyskiego Józefa Tadeusza z Kiekrzu Kierskiego, poprzednika swego, i wychwała cnoty jego, oraz uprasza wszystkich o względy i zaufanie, obiecując wszelkiej usilności przykładać, by jasno poznać się dała chęć i gorliwość jego, swojej diecezji dobrze czynienia. Ossol.

— Epistola pastoralis, dat. Brzozoviae 6. Jan. 1783. fol. 1 karta.

— Epistola pastoralis. 1783. folio, k. 2. Komunikuje trzy listy gubernialne do niego pisane. W pierwszym nakazano, by tylko po nastąpionych trzech zapowiedziach ślub był dawany; z dnia 28 lutego 1783.

Drugim, z dnia 7 marca ogłasza, by karty, któremi zwołują się bractwa, lub obwieszają się dni świąteczne, odpusty i ceremonje kościelne nim do druku podane będą, pierwiej cenzurze przedkładano i aby po otrzymaniu pozwolenia jeden lub dwa exemplarze Magistratowi miejscowemu komunikowane były. Trzeci zawiera rozkaz, by proboszcze, którzy wikaryuszów swych nie mają, niezaniadbywali w własnych parafiach obowiązków (z d. 7 marca 1783). — Datum Brzozoviae in palatio nostro episcopali d. 5. m. April. a. d. 1783. Ossol.

— Epistola pastoralis 1783. fol. kart 2.

Komunikuje dwa listy gubernialne, jeden z dnia 14 lutego 1783, drugi z dnia 7 marca 1783, do niego pisane o zgorzeniu miasta Lissersdorf i wzywające do zbierania jałmużny i do ofiarowania pomocy. — Datum Brzozoviae in Palatio nostro Episcop. die 24. mensis Mart. Anno 1783.

Ossol.

— Epistola pastoralis. Brzozoviae, 9. Maii 1783. fol. k. 4.

Komunikuje 13 pism z Gubernium do niego: z 17 i 14 Marca 1783 o suspendowaniu przełożonych klasztoru prokuratorów, wikaryuszów, przeorów nie urodzonych w kraju i bez naturalizacyi. Drugie pismo zabraniające duchownym pożywania piędzdy i lokowania na dochodach parafialnych, z dnia 14 marca 1783, trzecie z dnia 21 marca 1783 o karach na księży zakonnych i świeckich, czwarte z dnia 28 marca 1783, szóste z dnia 4 kwietnia 1783, siódme też dnia 4 kwietnia 1783, ósme z dnia 11 kwietnia 1783 i dziewiąte i dziesiąte i jedynaste i dwunaste z tegoż dnia. Poleca, aby zbiegłych XX. potajemnie z kraju, nie przyjmowano do żadnego konwentu, zaś XX. Szezerbińskiego, Kupuskiego, Starzońskiego kaznodzieję i Hier. Kochalskiego za granicę nie wypuszczać. Trzynaste z dnia 4 kwiet. 1783, by z pojedynczych beneficjów pobory i inne zalety dotąd expedyce wnet przysłane były.

Ossol.

— Kommunikat Biskupi 1783. folio, k. 2.

Komunikuje dwa pisma gubernialne do niego zwrócone; pierwsze zawiera informacye i reguły, które na uwadze mieć kaźden pasterz duchowny powinien mówiąc kazanie — z dnia 28 lutego 1783; drugi donosi, iż gwardyan sądecki Hyacinth Rubinkowski i Fortunat Bem, potajemnie uszli z Kordonu; więc by ich do żadnego

konwentu nieprzyjmować jeśliby powrócili (z dnia 7 marca 1783). Datum Brzozoviae in Palatio Nostro Episcopali die 12 Aprilis, Anno 1783. Ossol.

— Okólnik biskupi. Z dnia 27 maja 1783. folio, k. 4.

Stosując się do odezwy gubernialnej z 4-go kwietnia 1783 do niego pisanej, konwentem dyecezyj swojej donosi wolę C. K. Mści o urządzeniu w postanowieniu przełożonych zakonnych, o zniesieniu niektórych mniejszych klasztorów i zwiększeniu zjednoczenia, o niedopuszczaniu do urzędu przełożonego klasztoru osób, które nie odobrały dekretu naturalizacyi. — Komunikuje formularze, których rubryki wypełnione być powinny przy prośbie o pozwolenie wyemigrowania księżom żyjącym się udać do Polski. — Dołącza konsygnacyę osób z stanu duchownego, potajemnie z kraju zbiegłych do ostatniego lutego 1783 i to z dyecezyi krakowskiej, przypominając, by te osoby do zakonów przyjętemi nie były, jeśliby powróciły. — Datum Brzozoviae in Palatio nostro episc. d. 27 Mai, anno 1783.

Ossol.

— Okólnik. Z dnia 16 Junii 1783. folio, kart 4.

Komunikuje trzy pisma gubernialne do niego przysłane. Pierwszy z dnia 20 czerwca 1783 o nadanym przywileju Janowi Fryderykowi Schitz; drugi z dnia tegoż i roku, o pogorzeli miasta Neusol w Węgrzech i zbieraniu jałmużny i zapomogi dla pogorzalców. Trzeci z dnia 24 czerwca 1783 z dołączoną konsygnacją, zawierającą spis osób duchownych, potajemnie z kraju zbiegłych i o nieprzyzupuszczanie ich do klasztorów. Dołączona jest konsygnacya, po dług której zapisane być powinny osoby proszące o pozwolenie wyemigrowania z kraju Datum Brzozoviae in Palatio Nostro Episcopali, die 16 Junij. 1783.

Ossol.

— Okólnik. Z dnia 28 Junii 1783. folio, k. 4.

Komunikuje sześć pism gubernialnych do niego pisanych; pierwszym z dnia 24 kwietnia nakazuje się, by duchowni wszelkich listownych korespondencyj z dawnymi przełożonymi zaprzestali i listy nierozpieczętowane odsyłać do gubernium lwowskiego; drugie o zniesieniu szkół filozoficznych i teologicznych w konwentach od 1 listopada (z dnia 16 maja 1783); trzecie z dnia 30 maja 1783 o zdaniu sprawy przez Xięży o budowlach ich, w jakim stanie się znajdują; czwarty z dnia 30 maja 1783 zawiera przepisy jak sobie Xięża postępować mają, prosząc o pozwolenie oddalenia się na jakiś czas z parafii

swojej; piąte z dnia 6 czerwca 1783 zawiera przepisy dla dziekanów, by zdali sprawę w sądeniu proboszczów, w narprowadzeniu budowli parafial; szóste z 10 czerw. 1783 nakazuje, by ucznia teol. Emer. Staynera i kaznodz. Jędrzejowskiego, zbiegłych z klasztoru nie przyjmowano do zakonów. — Objasnia przepisy, jak doń czynić prośby, to jest urzędownie i fracta pagina. Dat. Premisliae, in Palatio nostro epis. 28. Junii 1783. Ossol.

— Okólnik. Dat. Premisliae, 14 Aug. 1783. fol. k. 4.

Komunikuje 14 odezwy gubernialnych do niego pisanych: pierwsza z d. 30 maja 1783 zawiera, by dziekan jak najrychlej osobiście lub przez swych posłanników, kiedykolwiek od c. k. Urzędu powołani będą, tamże się stawili; druga z dnia 1 lipca 1783 o poborach i formularzach, podług których pobory zapisane i przysłane być mają; trzecia z dnia 8 lipca 1783 o potajemnych małżeństwach; czwarta z dnia 8 lipca 1783, pozwala przełożonym ubezpieczać zamknięcia przez kraty u okien; piąta z dnia 8 lipca 1783 i szósta z teje daty, o nieprzyjmowaniu do zakonów z kraju potajemnie się oddalających, gdyby powrócili; siódma z dnia 28 kwietnia 1783 te treści: że rezygnacye wszystkich duchownych beneficjów w powszechności z zyskiem jakiej trzeciej osoby, bądź z zezwoleniem bądź bez zezwolenia papieżk. czyniace się, nie będą ważnemi; ósma z 11 lipca, by księża oświecali w materji błędnych mniemań o religii; dziewiąta z 15 lipca o zbiegłych z kraju; dziesiąta z 15 lipca, by nikt nie starał się o beneficya za granicą; jedynasta z 18 lipca o postępowaniu przed daniem ślubu; dwunasta z 22 lipca o księżach słabych na umyśle; trzynasta i czternasta z 22 lipca o opuszczających kraj potajemnie, by ich do zakonu nie brać.

Ossol.

— Okólnik. Dat. Premisliae, in palatio nostro episcopali, 14 Augusti 1783. fol.

Całemu duchowieństwu zakonnemu i świeckiemu przypomina obowiązki jego, przekłada im najtrafniejsze sposoby, któremi najłatwiej do dopięcia celu im przeznaczonego dążyć mogą; postanawia czas, kiedy dziekanie do parafij do nich należących udać się mają, by przekonali się osobiście o stanie zabudowań parafialnych i o postępowaniu proboszczów, z czego (po dług 30 pytań im dołączonych) sumiennie sprawę zdać powinni. Przyłączone są materye o których nauki i kazania mówić się powinno, i formularz, podług którego

przy zdaniu sprawy konsygnacya ma być podana od dziekanów. Ossl.

— Epistola pastoralis, dat. Brzozoviae 14 Aug. 1783. fol., 4 ark.

— Okólnik. Dat. 20. Septem. 1783. fol. k. 3.

Komunikuje dziesięć rozporządzeń gubernialnych. Pierwsze z dnia 22 lipca 1783 r. o małżeństwach i dyspencyach różnych; drugie z dnia 22 lipca 1783 o pastuchach w dniach świątecznych i o nauczaniu tychże; trzecie z dnia 29 lipca 1783 zawiera, że skargi względem opłaty juris stolae do cyrkułu podawane być powinny; czwarte z dnia 27 lipca 1783 o potajemnych przeszkodach do zawarcia małżeństwa, w które duchowni mieszać się nie powinni; piąte, szóste i siódme z dnia 29 lipca, 5 sierpnia i 12 sierpnia 1783 o tych, którzy potajemnie z kraju wyjechali, aby nie byli do zakonów przyjęci; ósme z dnia 12 sierpnia 1783 mówi, że reparacya kościołów i plebanii do Dominium należy, i że cyrkuł przymusić może Dominium do tego; dziewiąte z dnia 26 sierpnia 1783 zawiera by duchowni, jeżeli coś kościołowi imieniem fundationis darowanem będzie, w przeciągu 14 dni donieśli; dziesiąte z 26 sierpnia 1783 o potajemnie z kraju zbiegłych.

Ossl.

— Okólnik. Dat. Brzozoviae, in palatio nostro episcopali, die 12. Novembris 1783. fol. k. 1.

Komunikuje cztery pisma gubernialne do niego pisane. Pierwsze z dnia 10 września 1783 o zaprowadzeniu szkół normalnych; drugie z dnia 10 września 1783 przypomina dziekanom o zwiedzaniu parafij swoich, które rocznie raz i w przytomności urzędnika dziać się powinno; trzecie i czwarte z dnia 14 i 21 września 1783; o nieprzyjęciu tych, którzy potajemnie z kraju uszli.

Ossl.

— Okólnik. Dat. Brzozoviae 18 Decembr. 1783. fol. k. 5.

Komunikuje 16 listów gubernialnych; pierwszy z dnia 21 września o zniesieniu zwyczaju, by brano od spowiedzi pieniądze; drugi z dnia 27 września 1783 o Dominiku Gerzod ordin. praed. i o jego obchodzeniu się z X. Grzegorzem Budzińskim, którego kazał zamknąć do wzięcia, przez 8 dni chlebem i wodą żywić, gdy przeorem był w konwencie Żółkiewskim; trzeci, czwarty, piąty i szósty z dnia 28 września i 7 listopada 1783 o nieprzyjmowaniu tych, którzy, z kraju potajemnie zbiegli; siódmy o powodach tak częstego wyjeżdżania Xieży potajemnie za granicę i sposobach ku zapobieżeniu temuż z dnia 7 listopada; ósmy z dnia 11 Listopada 1783

o przełożonych, którzy w seminaryach przymuszają kleryków do złożenia przysięgi i o innych nadużyciach; dziewiąty z 14 listopada o zbieraniu jałmużny dla miast spalonych; dziesiąty o temże w Czechach; jedynasty o księżach zbiegłych z konwentu z Żółkwi; dwunasty z 14 listop. o konsyg. metryk; 13, 14, 15, z 25 i 28 listopada o zbiegłych z klasztorów; 16 grudnia o poborach.

Ossl.

— Okólnik. Dat. Brzozoviae, die 14. Januarii 1784. folio, k. 2.

Komunikuje 4 dekrety gubernialne: pierwszy z dnia 30 września 1783, zawiera: na co uważać powinni dziekani przy obieraniu beneficjatorów; drugi z dnia 28 listopada 1783 de perceptione portionis canonicae ex substantia Parochorum aut aliorum Beneficiorum; trzeci z dnia 5 grudnia 1783 o prelekcjach pedagogicznych, które 2 stycznia 1784 poeżać się mają; czwarty z dnia 30 grudnia o uwiadomieniu, gdyby gdzie jakie beneficium wakoowało. Dalej daje swoje przestrogi o zachodzących różnych wątpliwościach.

Ossl.

— Okólnik. Dat. Brzozoviae, 6. Febr. 1784. fol. k. 4.

Komunikuje pięć listów gubernialnych do niego pisanych. Pierwszy z dnia 12 grudnia 1783 o nowej dyccezyi Tarnowskiej obrząd. łac. i Hełmskiej obrz. greek.; drugi z dnia 27 grudnia 1783 o administracyi substancyi i dochodów na szkółki przeznaczone; trzeci z dnia 8 stycznia 1784 o tych, którzy potajemnie z kraju się oddalili z dołączoną tych konsygnacya z miesiąca grudnia 1783; czwarty z dnia 15 stycznia 1784 o zaletach i przymiotach, jakie mieć powinni nauczyciele gimnazjów; piąty z dnia 14 stycznia 1784 o wynagrodzeniu, jakie otrzymało kilku nauczycieli i przepisach, czego uczyć najwięcej trzeba. Dalej przypomina X. Betański o konsygnacyach, o dochodach i użytkowaniu.

Ossl.

— Universo Clero tam saeculari quam conventuali Dioecesis Nostrae Praemisliensis Nobis in Christo dilecto salutem in Domino. Significamus Dilectionibus Vestris pervenisse ad Nos excelsi Caesareo Regii Gubernii Leopold. decretum strictissimae executioni mandatum tenoris sequentis. Decretum. In accluso recipiet Dominus Episcopus instructionem quod respectu Ecclesiasticorum Beneficiorum tam privatae quam Regiae Collationis considerandum veniat cum ista alteriori animadversione ut Domi-

nus Episcopus tam suo Consistorio quam Decanis observationem executionemque horum normalium principiorum diligenter recommendat.— Podp. Jos. Brigido. Dio 1 Martii. 1784. fol. k. 12.

Ossol.

— Okólnik. Brzozoviac, 14. Mart. 1784. fol. k. 3.

Komunikuje sześć dekretów gubernialnych.

Pierwszy z dnia 16 stycznia 1784 zakazuje dzwonięcia podczas nawalnej i burzy; dołączony jest do niego patent z dnia 20 listopada 1783; drugi z dnia 3 lutego o zbieraniu jałmużny dla pogrzonełych miasta Eylli w Styryi; trzeci z dnia 15 lutego o tych XX. którzy potajemnie z kraju uchodzili, (których konsygnacja jest dołączona) by ich nie przyjmowano do klasztorów; czwarty z dnia 12 lutego nakazuje zbieranie jałmużny dla spalonego miasta Ebenfurtu; piąty z dnia 19 lutego o zniesionych niektórych przeszkodach do małżeńskiego stanu; szósty z dnia 26 lutego 1784 o przesłaniu sum dla misjonarzy. Dalej powtarza X. Betański przepisy dla proboszczów w dawniejszych pismach przesłane.

Ossol.

— Okólnik. Dat. Brzozoviac, die 6. Aprilis 1784. fol. k. 4.

Komunikuje dekret dworu z dnia 9 marca 1784, w którym zawarte są przepisy i reguły egzaminów dla tych, którzy proszą o miejsce wakujące na beneficjach.

Ossol.

— Okólnik. Dat. Brzozoviac, die 6. Aprilis. 1784. fol. k. 3.

Komunikuje pismo gubernialne z dekretem dworu z dnia 26 czerwca 1784 o zniesieniu statuy, obrazów, kul, rąk, nóg, obrączek drewnianych, kajdan i innych rzeczy koło ołtarzy wiszących na ścianach, jako pamiątki cudów, a natomiast zaleca ściany pomalować, lub dać obrazy. Poczem następuje instrukcyja dla duchowieństwa o nauce i postępowaniu sobie z parafianami i o wszystkich potrzebnych rzeczach. Ex Cons. Guber. Leopold. 12. Julii 1784.

Ossol.

— Okólnik. Dat. Brzozoviac, die 8 Aprilis 1784. fol. k. 3.

Komunikuje sześć dekretów gubernialnych.

Pierwszy z dnia 26 lutego o przekraczaniu praw względem kredytorów i dłużników; drugi z dnia 4 marca 1784 zawiera konsygnacye XX., którzy w miesiącu lutym 1784 tajemnie ujechali; trzeci z dnia 18 maja 1784 o przykładaniu większej pilności w pisaniu metryk; czwarty z dnia 26 marca 1784 o błogosławieństwach i odpustach; piąty z dnia 26 marca 1784

o fałszywym wykładaniu piątego przykazania kościelnego; szósty z dnia 26 marca 1784 o gwardyanie Raphaela Bąkowskiem za przestąpienie praw karanyin.

Ossol.

— Okólnik. Dat. 17. Mai. 1784. fol. k. 4.

Komunikuje dziesięć dekretów gubernialnych.

Pierwszy z konsygnacyą tych, którzy potajemnie z kraju wyjechali o nieprzyjęciu ich do klasztorów; (z dnia 2 kwiet. 1784); drugi z 5 kwiet. 1784 o przyjęciu do szkół teolog. osób z innego kraju; trzeci o wieku, w którym przyjmowani być powinni uczniowie do szkół teolog. (z 16 kwietnia); czwarty z dnia 19 kwietnia 1784 o jezuitach przy odpisaniu konkursu; piąty z dnia 19 kwietnia 1784 o konsygnacyi tych parafij, które od innych zniesionych potrzebują sprzętów; szósty z dnia 22 kwietnia 1784 o zabieraniu pieniędzy na utrzymanie alumnatów, seminaryów; siódmy z dnia 22 kwietnia 1784 ogłasza dnie na odpisanie konkursów; ósmy z dnia 3 maja 1784 zawiera uwagę o niemożności posiadania dwóch beneficjów. Dziewiąty z 3 maja o przyjmowaniu na uniwersytet. Dziesiąty z d. 3 t. m. spis zbiegłych w kwietniu.

Ossol.

— Okólnik. Dat. Premisliac, die 28. Junii. 1784. fol., kol. 7.

Komunikuje osiem dekretów gubernialnych.

Pierwszy z dnia 29 maja 1784 o rozdaniu beneficjów tym, którzy przez 10 lat w kraju zamieszkałi; drugi z dnia 29 marca donosi, iż parochowie dostaną formularze drukowane na konsygnacye metryk, pogrzebów, etc. z tą przestrogą, by tem pilniej starali się uważać na wszystkie powinności; trzeci z dnia 6 maja o złożeniu z urzędu i ukaraniu przeora dominikanów klasztoru w Wiel. Oczach, Jana Chryzostoma Siegniewskiego za złe użycie summy 2,000 złp.; czwarty z dnia 14 maja o dołączeniu formularzów na spisanie duchownych z całej dyecezyi i na kwartalne donoszenie zmian; piąty z dnia 10 maja o zadaniu kongresów u akatolików; szósty z 2 czerwca konsygnacya osób zbiegłych z kraju; siódmy z 9 czerw. uwolnienie w klasztorach od chorów; ósmy z 14 czerw. o przeorze Lud. Kwiatkowskim i o ukaraniu go.

Ossol.

— Okólnik. Dat. Brzozoviac, die 14. Julii 1784 fol. k. 1.

Daje informacye, jak sobie postępować z złoteni i srebrnemi rzeczami, w kościołach się znajdującymi, i o ich użytku.

Ossol.

— Okólnik. Dat. Brzozoviac, die 27. Julii 1784. fol. k. 2.

Komunikuje pięć dekretów gubernialnych.

Pierwszy z dnia 21 czerwca 1784 o nowych kolonistach i ściągania od nich dochodów jurisdiccyj; drugi, z dnia 21 czerwca 1784 o zniesieniu bractw (Marianae Congregationes) różnych i zjednoczeniu ich pod imieniem *activae proximi charitatis*; trzeci z dnia 24 czerwca 1784 o metrykach i ich pisaniu; czwarty z dnia 24 czerwca o miejscu wakującym kuratora; piąty z dnia 24 czerwca o postępowaniu z osobami do duchownego stanu kształcającymi się, jeśli nie okazują zdolności, i z tejże przyczyny do szkoły akadem. uczęszczać nie mogą.

Ossol.

— Okólnik. Dat. Brzozoviae, die 17. Aug. 1784. fol. k. 2.

Komunikuje trzy dekry gubernialne. Pierwszy z dnia 12 lipca 1784 o posiadaniu w kraju i zagranicą beneficjów i rezygowaniu z jednych lub drugich w przeciągu sześciu tygodni, oraz aby były przysłane do gubernium zawiadomienia o tem. — Drugi z dnia 15 lipca 1784 nakazuje by nie łączyć ślubem małżeńskim ludzi, podług panującego zwyczaju, upitych. — Trzeci z dnia 12 lipca zawiera: by ciała zmarłych nie były chowane w mieście, lecz na cmentarzach za miastem. — Dalej przypomina o przysłaniu konsygnacyi dochodów z każdej parafii.

Ossol.

— Okólnik. Dat. Brzozoviae, die 24. Aug. 1784. fol. 2.

Komunikuje dekret gubernialny z dnia 12 lipca 1784 o wakujących probostwach, i odpisaniu konkursów.

Ossol.

— Okólnik. Dat. Brzozoviae, 31. Augusti 1784. fol. k. 2.

Komunikuje trzy dekry gubernialne. Pierwszy z dnia 12 lipca 1784 o zarządzeniu pojedynczych beneficjów; drugi z dnia 5 sierpnia 1784 o pokrewieństwie i ślubach małżeńskich, a trzeci z d. 10 sierpnia 1784 z konsygnacją tych Xięży, którzy potajemnie z kraju uszli w miesiącu lipcu 1784. Dołączone konsygn. wakujących parafii.

Ossol.

— Okólnik. Dat. Brzozoviae, die 10. Sept. 1784. fol. k. 7.

Przedkłada wszystkie ważne obowiązki Xięży, przypomina im ich powinności. Dalej wkłada obowiązki na dziekanów, by sprawę zdali o stanie każdej parafii, dowiadując się o niej podług przytoczonych 29 pytań. — Potem następuje: *Materiae Parochialis et Vicariis injunctae de quibus inter alia Sermones sacri instituendi demandantur.* — Dołączony jest formularz konsygnacyi.

Ossol.

— Okólnik. Dat. Brzozoviae, 13. sept. 1784. fol. k. 3.

Komunikuje cztery dekry gubernialne. — Pierwszy z d. 29 lipca 1784 o Xiężach, którzy po łączeniu nieumieją, i w głównych seminariach nie byli. Drugi z dnia 9 sierpnia 1784 podaje przepisy jak metryki pisane być powinny; trzeci z dnia 26 sierpnia 1784 o tych, którzy się starają być proboszczami, sami zaś złe obyczaje mają; następnie konsygnacya pożądaných fassyj, podług dekretu gubern. z dnia 12 sierpnia 1784; czwarty dekret z dnia 19 sierpnia o koniecznej potrzebie dla duchownych, by mieli zaświadczanie de absoluto praeparatoris catechetico cursu. Przypomina dalej X. Betański o zbliżeniu się czasu wyznaczonego dla przyjmowania do seminarium.

Ossol.

— Okólnik. Dat. Brzozoviae, 28. Sept. 1784. fol. k. 5.

Komunikuje trzy dekry gubern. Pierwszy z dnia 30 sierpnia o fassjach i ich przypieszeniu, następnie konsygn. desideratów: *ex Premisliis. Dioecesi latini ritus fundationalium fassionum.* Drugi dekret z dnia 2 września mówi o przepisach dla tymczasowych administratorów wakujących miejsc na beneficjów. Trzeci, z d. 9 września 1784 o Bernard. Laiku Zenonie, który potajemnie uciekł z klasztoru, by go nieprzyjmować gdyby powrócił. Dołączoną jest konsygnacya: *Religiosorum Monasterii leopoliensis, qui in monasteriis, in cura animarum aut quoque demum existunt, d. 28. Sept. 1784.*

Ossol.

— Okólnik. Dat. Brzozoviae, die 26. Octobris 1784, folio, kart 14.

Komunikuje dekret gubern. z dnia 1 marca 1784 o następującej instrukcyi: *Instructio quod respectu vacantium Beneficiorum tam regiae quam privatae collationis observandum veniat de die 1 Mar. 1784.* Następują dwa formularze *percepti i expens* parafiatu.

Ossol.

— Okólnik. Dat. Brzozoviae, 29 Octobr. 1874. fol. kart 4.

Komunikuje sześć dekretów gubernialnych. Pierwszy z dołączonym cyrkularzem z dnia 2 wrześ. 1784 o zniszczeniu regul zakonnych czyli konstytucyj, terazniejszym sprzeciwiających się. Drugi z dnia 20 wrześ. 1784: *de divorliis matrimonialibus eccinam decisio competit.* Trzeci z dnia 7 Paźdz. 1784 o przyłączeniu konsygnacyi: *desideratorum adhuc fundationalium fassione.* Czwarty z dnia 9 paździer. o przyłączeniu konsygnacyi duchownych potajemnie z kraju zbiegłych w miesiącu wrześniu 1784. Piąty z dnia 11 Paździer. 1784 o nieważnych małżeństwach. Szósty z dnia 9 wrześ. 1784 o przyłączeniu cyrkularza

względem chowania zmarłych. Odpisanie konkursów. — Ossol.

— Okólnik. Dat. Brzozoviae, die 2. Decemb. 1784. fol. kol. 3.

Komunikuje cztery dekreta gubernialne. — Pierwszy z dnia 18 paźdź. 1784 o nieprzyopuszczeniu do beneficjów tych, którzy kursu katechetyki nie odbyli. Drugi z dnia 18 paźdź. 1784 o zbieraniu jałmużny dla pogrzanego miasta Nikolsburga w Margrabstwie morawskiem. Trzeci z dnia 25 paźdź. o niedawaniu ślubu osobom pijanym. — Ossol.

— Okólnik. Dat. 18. Decembr. 1784. fol. k. 4.

Udziela sześć dekretów gubernialn. Pierwszy z dnia 18 listop. 1784 donosi o statuach i obrazach w podarunku z Rzymu przysłanych. Drugi z dnia 18 listop. 1784 o podróźnych, którzy paszportu nie mają. Trzeci z dnia 28 listop. 1784 przestrzega, by zachowane zostały reguły tyżące się sum duchownych. Czwarty z dnia 29 listop. 1784 o odpisywaniu konkursów na beneficya: Sokalskie, Skierbieszowskie i Natrozowskie. Piąty z dnia 6 grud. 1784 o następującej konygnacji zbiegłych z kraju. Szósty z 11 grud. 1784 o obiorze przełożonych. — Ossol.

— Universo Clero tam saeculari, quam conventuali Dioecesis nostrae premisliensis nobis in Christo dilecto salutem in Domino. In Imetur. (tak) 1785. fol. k. 3. — Ossol.

— Universo Clero tam saeculari quam Claustrali Dioecesis Nostrae Premisliensis. nobis in Christo dilecto salutem in Domino. — 15. Januar. 1785. fol. k. 4. — Ossol.

— Universo Clero tam saeculari, quam claustrali Dioecesis nostrae Premisliensis. Nobis in Christo dilecto, salutem in Domino publicetur. — 24. Februar 1785. fol. k. 5. — Ossol.

— Episcopus Premisliensis. publicat 5. Decreta gubernialia Clero Dioeceseos. Datum Brzozoviae 14. Mart. 1785. fol. k. 5. — Ossol.

— Episcopus Premisliensis universo Clero dioecetano publicat 10. Decreta regiminis. Dat. Brzozoviae 31. Martii. 1785. fol. k. 6. — Ossol.

— Universo Clero tam saeculari, quam claustrali Dioecesis nostrae Praemisliensis. Nobis in Christo dilecto salutem in Domino. Intimetur. fol. k. 4.

Obejmuje rozporządzenie rządowe względem duchowieństwa. Datow. Premisliae 31 maii 1785. — Ossol.

— Universo Clero tum Saeculari, quam Conventuali Dioecesis Nostrae Premisliensis: Nobis in Christo dilecto, salutem in Domino. Publicetur Decretum sub N<sup>o</sup> 14,457. — 8<sup>vo</sup> Julij. 1785. fol. k. 4. — Ossol.

— Universo Clero tam Saeculari, quam Conventuali Dioecesis nostrae Praemisl. nobis in Christo dilecto, salutem in Domino. Publicetur Decretum excelsi Caesar. Reg. Guber. Leopold. d. 26. Aug. 1785. fol. k. 4. — Ossol.

— Universo Clero tam Saeculari, quam Claustrali Dioecesis nostrae Premisliensis. nobis in Christo dilecto, salutem in Dno. Publicetur exc. caesareo — reg. Regnorum Galic. et Lodom. Decretum. 12. Octobr. 1785. fol. k. 4. — Ossol.

— Universo Clero tam Saeculari, quam Conventualis Dioecesanis Nostris Premisliensis. Nobis in Christo, salutem in Domino, et pastoraalem Nostram benedictionem: In consequentiam Supremorum caesareo regiorum dispositionum accuratissime observandorum intimantur Dominationibus vestris decreta excelsi Regnorum Galiciae et Lodomeriae Gubernii, quae sunt tenoris sequentis. 2<sup>do</sup> Januar. 1786. w 4ce, k. 4. — Ossol.

— Oratio excellent. ac illustr. Dni Venceslai de Betański Episcopi Premisliensis et Universitatis Rectoris coram excellent. ac illustris. Dno Caesareo alegato in publica functione habita. w 4ce.

Ob Acta universit. Leopoltanae Anno. 1784 str. 14—15.

Ejusdem oratio altera gratiarum actoria tamże, str. 16—22.

Ejusdem oratio postrema in primo universitat. consistorio habita, tamże str. 23—25.

— ob. Fredro Const. (De episcoporum 1784) — Jaroeki Ignatius (Illustrissimo 1785, Salutatio 1782) — Kopopka X. M. E. (Sermo) — Matyaszowski Antoni — Józefowicz Joan. (Assertiones 1784).

**(Beth-Andachten)** Eines bethenden Christen zur Übung der Gottseligkeit heilige Beth-Andachten, welche sich sowohl männliches als weibliches Geschlecht bedienen können. Lissa. Druck v. Presser. w 8ce, str. 576, i rejestr. Warsz. Univ.

**(Bethaus).** Das in dem Königl. Dänischen Bethause zu Warschau gewöhnliche Kirchen Gebet und Beicht. w 12ce, str. 16. Warsz. Univ.

**Betbüchlein** w. d. Türken. 1595. ob. Coletus.

**BETGEN J I.** Plan von der in Lithauen neu angelegten Stadt Gumbinnen gezeichnet von J. T. Betgen 1733. kart 2.

**Bethleemiticus Hipatius** ob. Zegarth Simon Aug. (Verbo infanti 1636).

**Bethlemfalva** ob. Ecchius Valent. (1519).

**BETHLENIUS Franciscus Socinianus** Archimareschallus principatus Transylvaniae. Epistola ad Mart. Ruarum de dato Piaseczno 15 Nov. 1645. — Secunda. Varsoviae 7. Aug. 1648. — Tertia. Bethlen 7. April. 1649.

Umieszczone w Ruari Epist. Centur. II. N. 91. edit. Zeltneri str. 688, 696, 697. Histor. Socin. Transylv. — Bock Hist. Socinian. I. 45. — Adelung I. 1805.

Jagiell.

**BETHLEN Gabor (Gabriel)** († 27 paźdź. 1613). Lettre de Bethlehem Gabor ou Gabriel, au roy de Tartarie, translátée d' aleman en. françois. Item une brieve et veritable relation de ce qui s'est passé en Poloigne, depuis le premier de septembre iusqu' au present. Imprimé le troisieme decembre, avec permission 1621 (mylnie wydr. MCDXXI t. j. 1421) w 4ce, 8 k. nlb.

Czartor.

— ob. Kovátschyocius Stephanus (Oratio 1619).

**BETHLEN Wofgang**, kanclerz Siedmiogrodzki (1648 r. † 1679 r.) Historia de rebus Transylvanicis (seu Histor. Pannonico Danicarum Lib. XI. ab a. 1526. ad a. 1609). fol. str. 382.

Drukowano na zamku Kőröss u autora.

— Toż. Cibanii, typ. et sumpt. Mart. Hochmeister 1782—85. w 8ce.

Mieści w T I. Isabella Sigismundi Regis polon. filia str. 282, 288 do 687. Łaski Hieronim str. 143, 216, 350, 409. Sigismundus polon. Rex suadet 82, 282. W T. II. Anna Jagellonides str. 406, 429. Balassa Melchior 43, Bathori Stephan 39—523. Bekezs Gaspar 431. Hunyady Franc. 555. Henricus Gallus s. 272. 388. Kowatsoczi Wofg. Oratio. s. 531. Maximilianus Rex Bohemiae 405, 418. Perneszi Stef. Stephani Bathori exequiae s. 550. Seleyms Solymanni Imper. filius. s. 200. Sigismundus Augustus s. 59. Zamosci Joannes Griseldim ducit. s. 474. Carmina ejudem 553. W T. III. Bathori Andreas s. 177. Bathori Sigism. s. 166, 518. Bathori Stef. s. 479. Gyulassi Eust. s. 166, 496. Jeremias Wojew. s. 629. Sennyei Panerat. s. 518. Zamosci Joannes, 8, 7, 629 (litterae, colloquium). W T. IV. Bathori Andr. s. 269. Michael Wojwoda. s. 596. Szekeli Moises in Poloniam abit s. 510, 593. Zamosci Joann. (litterae) s. 318, 594, 596. Jagiell.

— Toż. edidit J. Benkö. T. I.—VI. Hermanstadt 1792. w 8ce.

Encykl. Orgelbr. III. 323.

**BETHMAN Jakób S. J.** († w Toruniu 13 marca 1717). Admodum reverendus pater Thyrsus Gonzalez praepositus generalis soc. Jesu aureo libello de recto usu opinionum probabilium orbem reseravit... sic ad numerum cecinit — Soc. Jesu metaphysices professor in collegio posnaniensi 1697.

Umieszczone w Dom. Nunez S. J. Synopsis triplex tractatus theologici Lyon 1698. Pars III. str. 33—34.

Backer Biblioth. 1890. I. 1414.

**Bethmann Joan.** ob. Agricola Rudolf (Passio 1520).

**Bethner Jacobus** ob. Synod Ministrów (1611).

**Bethörung** von Luthero. ob. Kwiatkiewicz Jan (1674).

**Bethun** margrabiowie, ich genealogia ob. Jabłonowski Jan St. (Zabawa chrześć. 1700).

**Bethun (de) Franciszek**, Margrabia ob. Jabłonowski Jan Stan. (Foedus aeternum 1693). — Kuczankowicz Mac. (Salutat. Joann. III. (1678). — Nobilis Polonus (de statu reipubl. 1687). — Sobieski Jan III. (1676).

**Bethune**, książę de Sully, Maksymilian ob. Sully (1787).

**Bethune (de) Joanna Jabłonowska** obacz Jabłonowska Joanna.

**Bethune (de)**, margrabianka, Marja Katarzyna ob. Załuski Andrzej (Oddawanie 1690).

**Bętkowski Aleksander** ob. Arteński Raf. Ć. (Triumphans 1672).

**Bętkowski Adam** obacz Bętkowski Adam.

**Bętkowski Franciszek** ob. Triumphatrix fatorum Polonia (1728).

**BĘTKOWSKI Franciszek Antoni X.** Wielkość chwalebna z znaczną pobożnością i zacną rodowitością w osobie ś. p. J.W. JMei P. Walentego z Posławie Ankwicza, kasztelana Konarskiego, Sieradzkiego złączona, w chwalebny abdanku zapisana, a na zniesienie żalów jasnoświątnej familii i prześwieatnych zkolligowanych domów, w licznym kongresie potomnych, należących, przytomnych a dystyngwowanych osób w kościele Bieckim OO. Reformatów pogrzebowém kazaniem pokazana przez X. Franciszka Antoniego z Bętkowie Bętkowskiego, ob. praw Dra, scholastyka Sandeckiego, pasterza y plebana Ołpińskiego, Roku, którego Bóg niezmierny, w ciele ludzkim mniej nieco od aniołów jest umniejszony 1766. dnia 16 miesiąca czerwca. W Krakowie, w drukar. Seminaryum biskupiego akademie. diocezani. folio, 1 arkusz i 34 stron.

Na odwr. str. tyt. herby Abdank i Borzęckich, pod niemi 8 wierszy polskich (rytował Adam Gierik). Autor przypisał prozą Aleksandrowi z Kozanowa Borzęckiemu, podstolemu kor. i rotmistrzowi znaku pancernego wojsk JKM. i Rzpltej. W kazaniu samém są szczegóły do rodziny Ankwiczów.

Ossol. — X. Polkow. — Warsz. Uniw.

— ob. Wierzbicki Marchianus (Demonstratio coecitalis 1767).

**BĘTKOWSKI Józef Jerzy.** Spes in herba multiplicem virtutum et eruditio nis proventū Palladi Jagellonicae portendens. ex tenero flore aetatis et egregiae indolis VI. VV. DD. primae laureae candidatorum collecta. Atque; dum in

alma Universitate Cracoviensi per Illustrum, clarissimum et admodum Reverendum Dominum D. M. Antonium de Wilkoszowie Wilkoszowski Philosophiae doctorem et professorem, collegam minorem, Ecelesiarum; Collegatae SS. Omnium Cracoviae Canonicum, archipresbyteralis B. Mariae Virginis in Circulo Cracoviensi Poenitentiarum Radyminscianum, Contubernij Regio-Jagelloniam Seniore. Praesente magnorum hospitum coronâ AA. LL. et philosophiae Baccalaurei ritu solenni crearentur. Metricô calamô Josephi Georgij de Bętkowice Bętkowski ejusdem laureae candidati descripta. Annô 1740. die vrò 22. Octobris. Cracoviae typis Universitatis. (1740). fol. k. 6.

Mieści odę do Sw. Jana Kantego i wiersz do egzaminatorów: Ant. z Wilkoszowie Wilkoszowskiego, Ant. Krzȳnowskiego, Wawrz. Saltzewicza. Laureatami są: St. Małeck, Adal. Waryski, Fr. Koperski, Józ. Sikorski, Marcin Świątkowski. Za penagiryki dziękuje Małeck. Za rektorstwa Kazm. Pałaszowskiego. Jagiel. — Ossol.

**BĘTKOWSKI Józef Wojciech**, doktor filoz., professor gramatyki w szkole Lubrańskiego. Thesaurus virtutum et sapientiae sub apostolicis Patri clavibus asservatus D. Joannes Cantius, in alma Universitate Cracoviensi sacrae theologiae doctor et professor, Regni Poloniae, necnon Magni Ducatus Lithuaniae patronus, vitae sanctimoniâ, ac miraculorum gloriâ ditissimus, recurrente annua solennitatis die in peraugusta Ecclesiae cathedrali posnaniensi SS. Petri et Pauli, praesente magnâ illustrissimorum hospitum coronâ, per magnificum et generosum Dominum Antonium de Goczałkowo Goczałkowski cameraridam graniciale posnaniensem, in academia posnaniensi eloquentiae auditorem, stylô oratoriô promulgatus Annô, quô thesaurus redemptionis humanae mundo apparuit, MDCCXLIV. (1744). die XXV. mensis Octobris Posnaniae, typis academicis. folio, 9 kart.

Przypisał ojcu swemu Józefowi z Bętkowie Bętkowskiemu podżupnikowi Bocheńskiemu, którego herb umieszczony na odwrocie karty tytułowej. — Z dedykacyi wynika, iż właściwym autorem jest Bętkow-



ski a nie wymieniony w tytule Goczałkowski.

Łukaszewicz Hist. szkół II. str. 42 w przyp. Jagiell. — Ossol. — Raczyńsk.

— ob. Bularni Wawrz. (1773).

**BETKOWSKI M.** Rycerskie koło polskie ó Moskwi. Bibl. w Baranowie.

**Betleem** ob. Anzelm (Chorografia 1595) — Dachnowski Jan Karol (Dialog 1620) — Flawiusz (Sława 1725) — Peregrynacya opisania Ziemi Sw. (1725).

**Betrachtung** der Antwort Christi. Königsberg, 1681. ob. Ring Sigism.

**Betrachtungen** den heütigen Zustand der polnischen Republ. und der Schwedischen Machinationen betrefend. Danzig 1675.

Przędz.

— Historische und politische. . über die gegenwärtigen pohlnischen Begebenheiten und das daraus fließende jetzige Staats-Interesse derer Europäischen Mächten. Erster Theil, worinne I. Einige kurtze geographische und historische Nachrichten von Pohlen, nebst Beyfügung einer accuraten Land-Charte, gegeben. II. Die, in wärenden pohlnischen Interregno, von Augusti II. Tode, bis zum Wahl-Tage, vorgefallene Merckwürdigkeiten aus glaubwürdigen Uhrkunden abgehandelt werden. Leipzig, 1733. in Verlag Joh. Mich. Taubners w 4ce, k. 1. str. 106.

Na tytule wrytywany widoczek z nadpisem: Warsavia. W przedmowie autor mówi, że niedawno wydał dwa dzieła historyczne: 1) Historische und politische Remarquen über den sevillischen Tractat. 2) Gedanken über den neuen Frieden zu Wien. — Przyjęto je z powodzeniem. Drukował je w 8ce. — Po przedmowie zamieszczono mapę: Reise Charte durch das König. Polen mit allen darzu gehörigen Laendern verfertigt von J. G. Schreibern in Leipzig.

— Toż. Anderer Theil worinne I. Eine kurtze Historie des jetzigen Pohlnischen Reichs-Wahl-Tages überhaupt; II. Dasjenige, was so wohl bey Stanisłai, als Augusti III. Denomination merckwürdiges vorgefallen, und wie sich die auswärtigen Mächten dabey verhalten, ins besondere angeführet, und mit nöthigen Uhrkunden erläutert wird. Leipzig, 1734. in Verlag, Johann Michael Teubners, w 4ce, str. 95.

Na tytule wrytywany widoczek z nadpisem: Dantzig.

Czartor. — Jagiell. — Krasińsk. — Ossol. Raczyńsk. — Uniw. lwow. — Warsz. Uniw.

— über die Umstände der Dissidenten in Polen. Warschau 1767.

Obacz Reflexions.

— eines Pohlen über das Herzogthum Kurland. (Warschau). 1789. w 8ce.

Porównaj: Uwagi 1789. Reflexions 1789.

Manteuffel-Züge K. (Bemerkungen 1789). Winkelmann N. 6421—6422.

— Freimüthige... über den gegenw. Zustand in Polen 1770. ob. Kaulfuss J. G.

— von den Dingen. 1606. ob. Coester F. H.

— über die kirchlichen und politischen Zwiste von Pohlen. Mit Anmerkungen über die heutige Revolution. Frankfurt und Leipzig 1773. w 8ce, kart 12, str. 47.

Akad. — Branick. — Ossol.

— Politische... über die innre Staatsverwaltung von Pohlen, nach Maassgabe seiner Grundgesetze, verschiednen Constitutionen, der Sitten seiner Einwohner, und der Hauptursachen seiner Unruhen und seines Verfalls; aus dem Französischen eines freyen Bürgerers ein Monarchie. Atqui licet esse beatis. Frankfurt und Leipzig, 1776. w 8ce, str. 76.

ob. Reflexions politiques (1775).

Branick. — Jagiell. — Raczyńsk.

— eines Freundes der Menschheit. B. w. m. w 4ce mniej. str. liczb. 24.

Krasińsk.

— über das von der Republic Pohlen bey gegenwärtigen Zeitläuften zu haltende Betragen. Bez osobn. tytułu B. w. m. i r. (1756) w 4ce, k. 2.

Odpowiedź polska na to, jest przełożona w wydawnictwie: Beyträge zur neuer. Staats Geschichte 1760. T. 9. str. 291.

Pisemko wydane w duchu rządu pruskiego. Wyszło jednocześnie i po francuzku p. t. Considerations sur la conduite de la Republique de Pologne. Tekst francuski ma datę r. 1756. Przemawia do Polaków, aby się nie dali wciągnąć do kabały dworów saskiego i wiedeńskiego. Wspomniana tu jest jako paszkwil broszura: Reflexions sur les conjunctures présentes (Betrachtungen über die gegenwärtige Zeitläufte).

Jagiell. — Ossol.

— über das von Wolf und Heyking Gesuch ob. Wolf (1791).

**Betrag** ob Gestalt (1757).

**Betrübte** (das) Thoren ob. Torun (1725).

**Betuleius Syxtus** ob. Bonagarsus Dm. (1604).

(**Betuski Antoni**) † w Żelechowie d. 5 Czerwea 1679). Manipulus ramorum laurigerorum venerabili Domino Antonio Betuski elementorum philosophiae et eloquentiae professori, cum in inelyta Academia Zamoscensi dignissimo ejusdem procancellario auspice perillustri ac admodum Reverendo Domino D. Andrea Kłopocki S. theologiae et juris utriusque doctore, praeposito Jaroslaviensi, Scholastico Zamoscensi, protonotario Apostolico, S. R. M. secretario lauream in artibus et philosophia secundam per excellentissimum et admodum Reverendum Dominum D. Andream Abrek, philosophiae doctorem, canonicum Zamoscensem, praepositum Tarnogrodensem susciperet, a nobili juventute academica scholae Rhetorices praepositori meritissimo in gratulationem novi honoris oblatas. Anno Domini MDCLX. (1660). die XVIII. Junij. w 4ce, k. nlb. 6.

Na odwr. str. tytułu berła Akademii, pod nimi sześć wierszy. Ossl.

— ob. Abrek Andreas (Laureum 1658) — Rachalski Albert (1658).

**Beuche Peter Paulus** ob. Taisne Filip Franciszek (Het lewen 1683).

(**Beuck Lud.**) Viro clarissimo, eximio, literatissimoque Dn. Ludolpho Beuckio, professori Ducalis Gymn. Breg. meritissimo, sponso, cum virgine qua aetatem florentissima, qua formam elegantissima, Dorothea Elisabetha, olim spectatissimi celsissimique Principis ac Domini Domini Georgii Rudolphi, Ducis Silesiae Lignic. et Bregens. Saltuum Praefecti vigilantissimi relicta unica filia sponsa, gratulantur et omnia fausta apprecantur ipso nuptiarum die 22. Novembris, Anni M.DC.LXI. Gymnasii dicti, quidam εἰρησσοι. Bregae, typis Christoff Tschorn. (1661). w 4ce, ark. A<sub>2</sub>—C<sub>2</sub>.

Pisali tu wiersze Joch. Cochlevius Bicina Sil — Dan. Banasch Cruciburg Sil. — Ad. Chwistkowitz Plesna Sil. — Casp. Vatyaschky Sil. — Mart. Jaroszwic Parciensis Polon. — Mart. Arnoldus Lesna Polon. i imi. Wroclaws.

**Beuer Karol Ernest** ob. Schwentner Alexander (Wytworne polskie listy 1692).

**BEUGHEM Kornel.** Catalogus librorum exquisitissimorum catholicorum, tam veterum quam recentiorum eujusvis linguae, qui in diversis hactenus regionibus prodierunt, qui prostant Gedani apud Corn. de Beughem C. F. Gedani, typis Zach. Stollii 1713. w 16ce, str. 80.

**Bewegungs'-Gründe** der Königlichen Entschliessungen: oder gründliches Verzeichnüß der Ursachen, durch welche Ihr. Königl. Maj. von Frankreich zu den Waffen zugreifen bewogen worden. Bez w. m. i r. (Danzig 1733). w 4ce, str. 16.

Z powodu zabiegów o tron polski po zgonie Augusta II.

Czartor. — Jagiell.

**Beweis** (Ein bedenklicher), dass, wenn es wahr ist, dass die Löbl. dritte Ordnung von der ersten Ordnung zu Dantzig ein Geschenk von 6. Leichenwagen erhalten hat: dass es auch alsdann nicht weniger wahr sey, dass der Endzweck, warum man ihr diesen prächtigen Leichenzug geschenkt hat? nicht ungeschickt wird können erreicht werden. Danzig, im Jahr 1760. w 4ce, 4 k. nlb. Czartor.

— Tenze tytuł. Zweyte und von Fehlern gereinigte Auflage. Danzig, im Jahr 1760. w 4ce, 4 k. nlb.

Czartor.

— Gründlicher..., dass das Recht einen Fürsten zu wählen denen Ständen der Herzogthumer Curland und Semgallen von ihren Ur-Ahnen angestammet (1763). ob. Korff Johann.

— dass die Freimäurergesellschaft in allen Staaten sowohl etwas überflüssiges, als auch ohne Einschränkung, etwas gefährliches, schädliches und verbietungswürdiges sey. Zur Vertheidigung des Edicts, welches der Rath in Danzig dagegen 1763. 3. Oct. publiciret hat, wider die Schrift eines Frey-

mäurers. Danzig und Leipzig 1764.  
w Scé, str. 70. Jagiell.

**Beweise** und Vertheidigung der Rechte des Königes auf den Hafen und Zoll der Weichsel. Mit einer Landcharte und Beweis-Urkunden. Berlin, gedruckt bey George Jacob Decker, Königl. Hof-Buchdrucker. 1773. w 4ce, str. 34 i k. 4.

Popzedza plan Gdańska z okolicą: Des Ausflus der Weichsel mit einem Theile von Pomerellen. Beweis-Urkunden. na 4 kartach obejmują przedruk przywilejów królewskich od r. 1235 (Świętopełka).

Branic. — Jagiell. — Ossol.

**BEVERINI Bartolomeus**, Lucchese. *Ode sull' assedio di Vienna sciolto dal Re Giov. Sobieski* 1683.

Ciampi Bibl. I. 23.

**Bewerley** czyli gracz, ob. Lillo (1777, 1778).

**Bewert Joh. Wolfgang** ob. Biskupski Piotr (Votum 1689).

**Bewijss** (Grundeligt), huru osanna ock ormlige the förwändningar äresom de sakallede Sachsiske Trouppars Anförare haar sa skriftteligen som genom Trycket welat utsprida, til at där med entskylla det oförmodeliga och arglistiga Infall uti Lifland. <sup>o</sup>Ar 1700. B. m. dr. (Stockholm). w 4ce, sig. A—F. (k. 23). Jagiell.

**Bewillkommung** dem Feyer Schönknecht 1669. ob. Schönknecht.

**BEYER Johann**. *Disputatio medica inauguralis de febre hectica quam praeside summo nomine, ex auctoritate Magnifici D. Rectoris D. Francisci de Le Boe Sylvii, M. D. et Medicinae practicae in inclyta Lugd. Bat. Academia Professoris celeberrimi nec non amplissimi Senatus Academici consensu, ac Almae facultatis medicae decreto, pro gradu Doctoratus, summisque in medicina honoribus et privilegiis rite consequendis, publico examini subiecit ad diem Septemb. loco horisque solitis Johannes Beyer, Lesno Polon. Lugduni Batavorum, apud viduam et haeredes Joannis Elsevirii academiae typographi clolo* CLXIX. (1669). w 4ce, ark. A<sub>2</sub>—D. Wrocław.

**Beyer Teofil Sigfrid** *Regiomontanus. De nuno Rhodio* obacz Bayer Braun *De scriptor.* 1723. str. 31.

**Beyerus Geo.** *De plica* ob. Lothus Geo. 1655.

**BEYERUS Joan. Ferdin.** *Disputatio de Ecclesia et Coena Christi.* Dantisci. 1661. w 4ce.

Jocher 3850.

**Beyerlinck Laurentius** ob. *Scutum antiquitatis* (1741).

**Beylage** des Kindes Gottes. 1672. ob. Möller Salomon.

**Beylagen N. 1.** *Status causae, des an Thoren 1724. vorgefallenen Tumultus* obacz Toruń.

**Beyner Gedeon Lwowicz** ob. *Daniszewski Sylwester* (1755).

**BEYNONS Eliasz** z Menckenheimu, Xiadz (Beinon)... Świeżo przyczyniony miłosierny Samarytan, albo przyjazno-braterska rada na wszelakie choroby, łamania w ludzkim ciele tak wewnętrzne, iako y powierzchowne, podłemi y młemi sposobami do wleczenia bez wielkiego kosztu świeżo wynaleziona, y z miłości chrześcijańskiej na poratowanie vbogich y podłey kondycyey ludzi z Niemieckiego ięzyka na polski przetłumaczona, y do druku podana, Anno 1691. w 4ce, str. 192.

Druga część idzie od str. 70.

Jagiell. — Ossol. — Zbór ewang. wileńs.

— Tenże tytuł... przetłumaczona, teraz świeżo errory y błędy, ktore dla nieumiejetnego tłumacza znajdowały się, poprawione, z przydawkami opuszczonych lekarstw, przez Mikołaja Jgnacego Ackerbavma *Medyka J. K. M.* y powtore do druku podana Roku Pąńskiego 1695. w Warszawie, w drukarni J. K. M. u OO. Scholarum Piarum (1695). w 4ce, str. 206 i Registrum lekarstw kart 5.

Na odwrocie tytułu lichy drzeworyt przedstawiający Samarytanina Miłosiernego.

Dzikow. — Jagiell. — Ossol.

**Beytrag** zur Geschichte der poln. Revolution, ob. Dąbrowski H. (1796).

**Beiträge** ob. Beiträge.

**Beza Teodor** (1519 † 13 Paźdz. 1605) ob. Atanasius (Dialogoi 1570)—

Fayus Ant. (De vita et obitu 1606) — Rybiński Maciej (Dawida Psalterz) — Socinus Lelius (Mini Celsi disput. 1577, 1584).

**Bezbożni** ob. Minasowicz Józ. Epif. (1766).

**Bezeugnisse** in welchen klärlieh dargethan und erwiesen wird, welche Personen an der Expunction und Ausleschung der Schmähworte in Schmal-kaldischen Artikeln enthalten, anno 1616. zu Warschau in der Krone Polen ursacher gewesen. Braunsberg 1617.

Lisnera Katalog księgars.

**Bezisci** ob. Ministromachia (1603).

**Bezkrólewia** ob. Acta Interregni (1632, 1648, 1669) — Boehm Mar. (Commentarius 1733) — Civitas (1764) — Dyarjusz sejmu convoc., electionis (1733) — Duńczewski Stan. (1758) — Gedanken (1733) — Jezierski Fr. (O bezkrólewiach 1790) — Interregnum — Kaptur (1673) — Komierowski, (Zdanie przeciw) — Konarski Stan. (1733) — Konfederacya (1733) — Małachowski Stan. (1790) — Mijkowski Jac. (1632) — Philippus Honoryusz (1537) — Ponętowski Jan (1572) — Pyrrhus de Varille (1764) — Projekt bezkr. wiecznego (1790) — Reussner Mikołaj (1595) — Rozwagi o królach (1790) — Sammlungen der Schriften (1764) — Sanguszko Jan (Lettres 1764) — Schulz Georg. Petrus (Historia 1738) — Tynicki Georg. (Acta principum 1678) — Załuski J. Andr. (Manuale juris publici 1764) — Zdanie (1790) — Zdanie o jurydyceyi marszałkowskiej (1764).

**Bezoar** z łez ludzkich ob. Bartoszewski Walenty (1630).

**BEZOUT** Stefan (1930 † 27 września 1783). Nauka matematyki. do uży-

cia artyleryi francuzkjej, napisana przez P. — towarzysza Akademij nauk, i Marynarskiej etc. a dla pożytku politego, osobliwicy dla korpusu artyleryi narodowej na polski język przełożona z rozkazu i nakładem Jego Królewskiej Mci. Pana naszego miłosciwego do druku podana. W Warszawie w drukarni XX. Missionarzow R. P. M.DCCLXXXI (1781). w 8cc, T. I. str. 14. 208. 315. i XVI. tabl. 6. Tom II. k. 2. str. 447, k. 3. tabl. 3. Tom III. r. 1782. k. 2. st. 432. kart 3. tablic. 6. T. IV. r. 1783. k. 2. st. 489. XI. tabl. 13.

Obejmuje T. I. r. 1781. Zawierający w sobie Fundamenta arytmetyki i jeometryi. Dedykacya do króla z podpisem tólmacza: Józef Jakubowski, kapitan i profesor artyleryi kor. Dalej odczyta: Do łaskawego czytelnika a mianowicie do Xcia Adama Czartoryskiego J. Z. P., którego kosztem tólmacz za granicą matematyki i inżynieryi uczył się. T. II. zawierający w sobie algebrę i przystósowanie algebry do jeometryi. Tom III. zawierający w sobie Fundamenta powszechney mechaniki i hydrostatyki, poprzedzone rachunkami, służącemi za wstęp do nauk fizyczno-matematycznych. Tom IV. zawierający w sobie przystósowanie zasad powszechnych mechaniki, do różnych przypadków ruchu i równowagi.

Akad. — Jagiell. — Ossol. — Raczyńs. — Uniw. lwow.

**Bezpieczeństwo** osób seymujących. Wypis z xiąg ziemian. ptu Grodzieńs. 1793. Dn. 6. Julii. folio str. 1.

Krasińs.  
— pod Bokiem Naszym Królewskim (prawo). (r. 178...) fol. k. 2.

Warsz. Uniw.  
— powszechny. Lwów 1788. Ob Actum z 22. Junii 1789. — Bępieczeństwo.

## Dodatki i Sprostowania do T. XII.

### A.

**Abano Petrus** (de Apono, Aponensis, Abanus, 1250 † 1315). Incipit excellētissimi medici magistri Petri de abano prologus in libellum de venenis, mineralibus vehitabilibus, animalibus et quolibet ente sub solari globo ceptis per Venerabilem virum Wilhelmum Haldenhoff. De Thorn Artium et Medicine doctorem Magnimagistri Prusie. Diui ordinis theutonicorum Phisicum emendatum. [Na końcu:] ...Quod arte sua Jacobus Thanner Herbipoleñ. In opido Liptzeñ. perfecit. xiiij. Julij. Anno domini: M.cccc.lxxxxviiij (1498). w 4ce, kart 25. Jagiell.

— Tenże tytuł. [Na końcu]: ...Quod arte sua Jacobus Thāner Herbipoleñ. In opido Liptzensi perfecit. nono nouembri. Anno domini 1.5.00. w 4ce, k. 19. Jagiell.

**Abbatus**... wykreślić.

**Abbildung** (Eigendliche)... B. m. d. (1674).

— der offenen Tafel...

Czartor.

**Abdruck** (Warhaftiger)... verlauffenem... aussgegangenem... 1609.

Czartor.

— des Crack. Accords... 1657.

Czartor.

— eines Schreibens... 1725. ob. Fryderyk Wilhelm.

**Abecedarium vitae spirit...**

**ABEL Kasper**. Fortgesetztzte...

Bibl. peters.

**ABELLI Ludwik**. Medulla... scripturis... Ruthenensi... Czerwenensis...

— Żywot sługi... Congregationis... Czartor.

**Abhandlung** von livl. Gesch. 1772. Czartor.

**ABICHT J. G.** Theses... Schreiber...

**ABRAMOWICZ Adam**. Kazania... Najprzewieleb... Sapiezie...

**ABRAMOWICZ Jakób**. Przymierze dożywotniey przyjaźni Wielm. J.MC. Pana Andrzeja Dowgirda podstolego wojew. trockiego z J. W. J. MC. Panną Bogumiłą Jeleńską, kasztelaną wojew. nowogrodzkiego w dzień ślubney ich uroczystości przez J. MC. Pana Jakóba Abramowicza, komornika mozyrskiego wierszem ogłoszone, r. p. 1775. dnia 28. Novembra. w 4ce, kart 4.

Bibl. Ordyn. Zamojs.

**ABRATOWICZ Antoni**. Justiores Helia-des,... gemmis.. parentantes... de tanto funere informantes...

— Związek przymierza sładkiey dożywotniey przyjaźni J. W. Antoniego Felixa Łosia, starosty generałmajora z Maryą Urszulą Moszczeńską, wojewodzianką inowrocławską w Warszawie nastąpiony i wierszem godowym opisany. 1765. fol. str. nlb. 23.

Bibl. Zamojs.



**ABREK Andreas** Navis Christi... im-  
primebat... kart 11...

— Phoebus post nubila... vexillife-  
ri... Zamosciae illustrissimorum olim pa-  
rentum Thomae Zamoyski et Cathari-  
nae...

**ABREK Nicolaus.** Euphrosine... opic-  
wajaca... Dexiozis...

**Abriss** (Curieuser) und Beschreibung  
der Haupt-Stadt und Vestung Riga,  
wie solche ieszto forfficiert von Sr.  
Czarischen Majest. von Moscau aber  
dieses 1709. Jahr im Monath Novem-  
ber belagert worden. B. m. (1709).  
w 4ce. k. 2. z miedziorytem fortcey.  
Winckelmann 5008. Bibl. peters.

**Abrys** prawdziwy wioski Hornhau-  
sen ob. Hornhausen (1646).

**Absagbrieff** ob. Batory Stefan (1580).

**Abschrift** (Warhaftige)... sthadt Col-  
men unde... zolfrey...

— (Kurze) und Verzeichnuss... 1563.  
Bibl. peters.

**Abschrift** der Missiuen vnd Briefe,  
so zwischen der K: M: zu Schweden  
vnd Polen, etc. etc. vnd dem Durch-  
leuchtigen Hochgebornen Fürsten Her-  
zog Carl, geschrieben, abgangen vnd  
gefertiget seindt, von der zeit an, da  
J: K: M: erst zu Calmar ankamen,  
vnd wiederumb ausm Reich verzückten.  
Sampt J: F: G: Instrvction für die  
Stadthalter, so auff das Haus Calmar  
von J: F: G: verordnet waren, wessen sie  
sich zuverhalten, wo J: K: M: in jhrer  
heimreise hier ins Reich, daselbst an-  
laugen würden. Aus der Schwedischen  
sprach ins Deutsch bracht, vnd denen  
zu gute so dieser sachen gründlichen  
bericht zu haben begeren, an tag ge-  
geben, vnd in Druck verfertiget. Ge-  
druckt zu Stockholm, durch Andream  
Gutterwitz. Anno Christi M.D.XCIX.  
(1599). w 4ce, k. 52.

Wierzbow. II. 1882. Bibl. Peters.  
— einiger glaubwürdigen Brieffe...  
Porównaj: Afskrift.

— einer uhralten Prophecey,...  
Bibl. peters.

**Abstract** (An)... shewn...

**Academia** ob. Akademia (1756).

**Accord** fait... au Chesne verd près  
Sainet Benoit...

— bey Abtretung der Vestung Neu-  
münde, ob. Albedyl (1701).

**Account** (A new) of Poland... 1702.  
Czartor.

**Achbauer Franc.** Leichen-Rede über...  
Todt... höhester...

— Trauer-Rede... durchlauchtig-  
sten... Churfürsten... römischen Rei-  
ches Ertz-Marschalen... Herschafften...  
Dressden...

**ACOROMBINUS Hieronymus.** Excel-  
lentissimi Philosophi, et Medici Consu-  
matissimi D. Hieronymi Acorombini  
Eugubij, Ordinariam practicae Medici-  
nae in Patauino Gymnasio legentis, Tra-  
ctatus de Lacte. Norimbergae, apud  
Johan. Petreium, anno M.D.XXXVIII  
(1538). [Toż samo powtórzone na końcu].  
w 4ce, k. nlb. 36.

Dedyk. Joanni Chojeński, Episcopo Plocensi,  
1536.

Wierzbow. II. 1150.

Warsz. Uuiv.

**Acrostichis** własnego wyobrażenia...  
(1581).

Por. Opisanie.

Toruńsk. gimn.

**Acta** audientiae... die III Novem-  
bris... Maschardum...

— et conelvsiones synodi generalis  
Toruniensis. Sprawy... 1566...

Wierzbowski II. 1816.

Kijows.

— et constitvtiones synodi provin-  
cialis Gneznensis...

Wierzbowski II. 1535.

— et const. synodi dioec. leopolien-  
sis. Anno M.D.XC.III. .... Septuage-  
simae...

— conventus Thoruniensis... et man-  
dato...

— coronationis... Konung... Watz-  
ski... Ingermanland... Konungz... herres.  
Kroeningz...

Wierzbowski II. 1774.

Przeźdz.

— et decreta... 1614.

J. Borkowski.

— pacis Olivensis inedita. Tomus  
I. et II. ob. Boehmius J. G. (1763—  
1766).

— synodi dioecesanæ Chełmensis...  
Anno a Christo nato 1624 die XVIII.  
mensis Junii... ob. Łubieński M.





— synodi archidiec. Gnesnensis ob. Łubiński Mac. (1644).

— synodi particularis in Ecclesia Camenensi Vars. (1648). ob. Łubiński Maciej.

**Actio** equitis poloni in Jesuitas ob. Attestation (1603).

**Actum** in casto Ravensi (1698) ob. Akta.

**Actus** denun. electionis ob. Massalski Ign.

**ACXTELMEIER Stan. Reinh.** Das Moscovittische Prognosticon oder der glorwürdige Czar Peter Alexowitz, von der gewachsenen russischen Macht, von dem Tyrann Iwan Wasilowiz biss unter höchsterwehnte Czaarische Majestät etc. Augsburg, C. Brechenmecher, 1698. w 4cc. Raczyns.

**ADELT Marc.** Ewangelische Jubel-Freude... Erbauung... war... VII. 26... versamleten... Gemeine...

**Adlers - Sieg** ob. Póltawa (1709).

**Admonitio** atque... viduam Floriani Anno Domini MDXLVI... Wierzchowski II. 1239.

**ADRYCHOMIUSZ Christ.** Jeruzalem... opisane przez Sebestyana (sic)... Warszawa, 1725. Część II. stanowi: Historia... w 4cc.

**Adverbia** moralne ob. Tilmanus a Gameren (1691).

**Advice** scasonable ob. Leszczyński Stan. (1725).

**Affekty** serdeczne ob. Milatyn (1700).

**Africa (L')...** balleto guidato...

**Afskrifft** ob. Paykul (b. r.).

**Agenda** sev ritvs sacramentorum ecclesiasticorum, ad vniformem ecclesiarum per vniuersas prouincias regni Poloniae vsu, officio Romano conformati. Ex decreto synodi prouincialis petricouiensis, denuo conscripti et editi, studio et opera Reuerendi D. Hieronymi Po-uodouij, archipresbyteri et canonici cracouien. Praemissa est singularis Sacramentis summaria illorum doctrina vtilis et necessaria. Cum Gratia et Priuilegio S. R. M. Cracouiae, in architypographia regia et ecclesiastica, Lazari, Anno Do-

mini M.D.XCI (1591). folio, kart 4. i od str. 7—276.

Na odwrocie tytułu drzeworyt z podpisem: Stanis. Karnkowski, D. G. Archiep. Gnesnens. Legatus Natus: R. P. Primas, ac Primus Princeps. — Następnie na 1 karcie Karnkowski zaleca tę agendę.

Od str. 136—144: Nápominánia, pytánia y modlitwy... (po polsku i po niemiecku). — Od str. 193—231 idzie: Catecheses; albo napominánia y nauki wysszey opisáne. — Od str. 231—276 idzie: Catecheses oder Unterweisung unnd unterrichtung, von den heiligen Sacramenten, wie vorher polnisch und lateinisch beschrieben.

Na końcu data powtórzona: In officina architypographica Regia et ecclesiastica, Lazari. M.D.XCI.

Z tą samą datą agenda, niczem się z pozoru nie różniąca, jest drugim przebicciem. Różnice rozpoznać można po kustoszach: w jednym *D* wypada pod *nt*, w drugim pod *t*; *M* pod *rz*, w drugim pod *yp*; *O* pod *vo*, w drugim pod *in*; *Q* pod *ab* lub pod *am*; *R* pod *ła* lub *ci*; *S* pod *tó* lub pod *vi*.

W jednej edycji zamiast strony 73 wybito stronę 79. Strona 193 w jednej edycji mylnie wyłożona jako str. 93.

Por. wyżej str. 72.

— Agenda sev ritvs caeremoniarum ecclesiasticarum, ad vniformem... [i t. d. jak wyżej, aż do:] ...et Canonici Cracouien, Cracouiae, in Architypographia Regia et ecclesiastica Lazari, Anno Domini, M.D.XCI. (1591). folio, kart 4, str. 290. Index rerum k. 3 i 1 str. z napisem: Cum gratia et priuilegio S. R. M. Cracouiae in officina architypographica regia et ecclesiastica, Lazari. Anno Dñi M.D.XCI. (1591).

Są dwa egzemplarze odmienne z tego roku. W jednym jest na tytule Matka Boska z dziećciem w całej postaci. Odwrotna strona tytułu biała. — W drugim egzempl. popiersie samej Matki Bożej z napisem w owalu: S. Maria Mater Dei, a na odwrocie tytułu też sama z herbami biskupimi i świetną ornamentyką, co w części I-szej Agendy Sacramentorum.

Podobne na pozór edycje rozróżnić można po rozmieszczeniu kustoszów pod wyrazami ostatniego wiersza. I tak: *Cc* wypada pod *udi* lub pod *s au*. — *Ee* wypada pod *ale* lub pod *Je*. W egzemplarzu jednym jest tu wydrukowane dwa razy Hieruzalem, gdy w drugim Jeruzalem. — *Ji* je t pod *ou* lub pod *ron*, a w jednym jest tu wydrukowane *fronde*, w drugim *fron de*. — *Oo* jest pod *i*, *se* lub *sci*. — *XX* jest



pod *ron* lub *nte*. Zresztą nie ma widocznych różnic.

Od str. 252 idą *Formulae tenorum* psalmi XCIII. i już aż do końca nuty z tekstem. Na str. 38: *Sermo B. Jvonis Episcopi*, i toż po polsku (str. 40—43) i po niemiecku (s. 43—46). Podobna mowa Sw. Jwona Bisk. po polsku (str. 85—87 mylnie w jednej edycji wytoczono str. 78) i po niemiecku (87—90). Na stronie 108 do 111 jest śpiew na cztery głosy rozłożony.

Jagiell.

— to jest porządek kościołów ewangelickich... na Wyrtemberku i Teku, w Śląsku na Oleśnicy... w pomienionym... pospolite używanie księży... edycya. Drukował w Brzegu... roku pańskiego 1715...

— *tnttai esti surázimas pagraudinimū ir Maldū, Lietuwōs Bažnyčia* skaitomū nūg kunnigū szwentus sawo Urėdo Darbus pilnawojanijū. Karalūciuje, Mėte 1775. I szpāusta ir pardūdama paš Gottlieb Leberecht Artunga, Karaliszka Knyg-Drukoru, w 4ce, k. 2. str. 80.

Jagiell.

**AGRICOLA Rudolf** *Hymnus de diu... Craccouiaae...*

Wierzbowski II. 958.

Peters.

— *Habes lector: hoc libello. Rudolphi Agricolae junioris Rheti, ad Joachimum Vadianum Heluetium poetam laureatum, epistolam, qua de locorum nonnullorum obscuritate quaestio fit et percontatio. Joachimi Vadiani Heluetii poet. lau. ad eundem epistolam, qua eorum quae priori epistola quaesita sunt, ratio explicatur. Vienne, Singrenius, Nono Kalendas Julias. Anno M.D.XV. (1515). w 4ce.*

Dedyk. Kasprowi Ursinusowi. Odpowiedź Vadianusa datowana (błędnie): XVII. Kal. Novemb. 1515.

Porównaj: Ad Joach. Vad. epistola...

Bauch: R. Agricola. Breslau, 1892. str. 15. Bibl. ces. w Wiedniu.

**AGRIPPA Henryk Kornelius**, Nettesheim (ur. w Kolonii 1486 † 1535). O ślachetności a zachości pći niewieścicy, książki od Henryka Korneliusza, łacińskim językiem napisane. Teraz nowo na polski język wyłożone przez M. W. Wszem enotliwym paniam y pannam ku chwale a zalecaniu. W Krakowie. Drukował Maciey Wirzbięta, roku od

narodzenia Syna Bożego 1575. w 8ce. kart 41 (sygn. A<sub>2</sub>—K<sub>3</sub>).

Dedykacya: „J. W. P. Paniej Krystynie ze Zborowa, grabinej na Skłowie i Messu etc. starościnye żnuudzkiej etc. paniej mnie miłościwej.“ Pod dedykacją tą jest podpisany Maciey Wirzbięta. Datowana: Kraków, 27 czerwca 1575. Dopiero w dedykacji wymieniono nazwisko autora (Agryppa), w tytule bowiem podane są tylko jego dwa imiona (Henryk Korneliusz). Wiszniewski H. lit. IX. 463.

W r. 1891 wyszedł przedruk tego dziełka w Krakowie (w „Bibl. pisarzów pols.“ wydawanej przez Akad. Um.). Wydawca dokonał przedruku z unikatku, znajdującego się w posiadaniu rodziny Ambr. Grabowskiego. Przedruk opatrzony przedmową wydawcy Dra. Stan. Tomkowicza.

**AGRIPPA Venzeslaus.** *Oratio fvnebris... Nesuisi... Melanthe.* 1553...

Wierzbowski II. 1299.

Ordyn. Zamojs.

**Ahasverus** ob. *Asseverus.*

**AICHLER Steph.** *Catagraphe... edita a Stephano Aychlero... ex filia...*

**AILHAUD Jan.** *Medicina universalis, to jest lekarstwo powszechnie na wszelkie choroby, czyli Traktacik o źródle chorób, a używaniu proszku ścieraiącego.* W Toruniu, 1773. drukowano u P. M. Bergmanna. w 8ce, stron 56 (mylnie 66).

Bibl. Ordyn. Zamojs.

**Akademia** z historyi... Boskiey Maryi... Drohojowskiego... Tagoborskiego... quaeštaia...

**Akafist** (sic) i molchen Dwa sławne Kościoła Wschodniego do Matki Boskiey Nabożeństwa. W Wilnie, w drukarni XX. Bazylianów, R. P. 1764. w 16ce, str. niel. 12, liczb. 120.

Porówn. Akafist.

Ordyn. Zamojs.

**Akces** obywatelów powiatu Eyszkiego 1794. fol. str. 2.

Ordyn. Zamojs.

**Akt** pogrzebny ob. Węgierski Tom. (1653).

**Aktów** (sześć)... Dla pręszego... wyjętych. W Króleweu, drukował Jan Henryk Hartung, roku pańskiego 1742...

**Akty** chrześcijańskie konieczne potrzebne do zbawienia z przedmową do panów. Za dozwoleciem starszych do



druku podane. R. P. 1763. w 16ce, str. nlb. 70.

Bibl. Zamojs.

— y pieśni, których XX. Missyjonarze Societatis Jesu podczas zwyczajnych missyi używają, razem zebrane i kosztem Roży z Kielczewskich Bykowskiy woyskiy woiew. mńskiego do druku podane. W Wilnie, w druk. Akademii. 1773. w 8ce, str. 64.

Bibl. Zamojs.

**ALBANI Annibal.** Ragguaglio...

ob. Hosius Stan. (Bescheid 1733).

**(Albedyl i Kanitz).** Accord... Decemb. Anno 1701 auffgerichtet und verfasst worden. B. m. (Pernau). w 4ce, str. 8.

ob. Kongl. Bibliotekets Handlingar. 13. Stockh. 1891. str. 231.

**ALBERTI Jan K.** Lineamenta... hab. in audit... hor. antem...

Czartor.

**ALBERTINUS Fr.** De S. Angelo...

Omnia permissu et approbatione superiorumalibi... in offic. typogr. vid... anno ab ortu Christi 1663...

**Albertrandy Jan.** De potestate... (1794)...

Zamojs.

**ALBERTUS Magnus.** De intellectu...

Wierzbowski II. 829.

Peters.

— Liber Alberti Magni...

Bibl. Jerz. Borkows.

— Philosophiae naturalis Isagoge, siue...

Wierzbowski II. 921.

Czapski. — Peters. — Zamojs.

— Philosophantium ducis... (1541).

Wierzbowski II. 1176.

Wrocław. — Zamojs.

— Philosophantium ducis... Physicorum... Cracoviae... Scharffenbergi... (1548).

Wierzbowski II. 1248.

Czapski — Wrocław. — Zamojs.

— Albertus Magnus o sekretach... 1698. w 16ce, str. 565.

Zamojs.

— Toż. 1742. w 16ce, str. 564.

Zamojs.

— Summa philosophie... De anima. [Na końcu:] Finis summe naturalium Alberti Magni Cracovie impressum Jm-pensis spectabilis viri dñi Johannis Haller. Anno salutis M.CCCC.vij. w 4ce, kart 72.

Wierzbowski II. 851.

Jagiell. — Kórnice. — Krasińs. — Ossol. — Petersb. — Szembeka — Zamojs.

**Albertus** z Woyny... w druk. u dzie-dziców Jak. Sybeneichera r. p. 1613. w 4ce, k. 16.

Czartor.

**(Abertus).** Wyprawa plebańska. W Krakowie, w drukarni Lázarówey roku pańskiego 1590...

Wierzbowski II. 1716.

Ossol.

**Albrechtus** ob. Andreas Jacob (Refutatio 1560).

**ALBRECHT Joh. H.** Der Raub...

str. 44.

Zamojs.

**ALBRYCHTOWICZ Don. Cas. Fort.** Mater pulchrae... Benedictinorum... Benedictinorum professo... Cellensi ad... kart 10.

**ALCANTARA Petrus.** Aureus... [Na końcu podany rok 1628].

**ALEMBEK Joannes.** Carmen gratulatorivm ad illvstrissimvm ac reverendissimvm D. D. Georgivm Radivilivm, S. R. E. Presb. Cardinalem titul. S. Sixti. amplissimum, ducem in Olika et Nieszvnie, dominum suum clementissimum. Cum ex Italia ad administrandum Episcopatum cracouiensem summo totius potentiss. Regni Poloniae desiderio reuocaretur. Iohannis Alnpeck Leopoliensis Rytheni. Patavii, apud Laurentivm Pasq. 1591. [Na końcu:] Patavii, apud Laurentium Pasquatam typographum almae Vniuersitatis Jvristarvm. Cum superiorum licentia. w 4ce, kart 4.

Wierzbowski II. 1738.

Krasińs.

**Alembek Lud. Valer.** Pantheon... collegiatae SS. Omnium... solenni...

**ALEXANDROWICZ Fabian.** Głos Jasníe W... generała adjutanta B. W. L. majora kawaleryi narodowey, posła z wojewodztwa Smoleńskiego, na seymie grodzieńskim 1793 roku, julij 8 dnia miany. [Bez osob. tyt.] fol., k. 1.

Mówi: o ruinie wojska przez niewypłacanie żołdu; i że wojsko nie wykwapowane; że praw nie wykonywują; że pierwej lista cywilna bywa zaspakajana, później wojsko i t. p.

Jagiell.

Również i inne jego „Głosy“ znajdują się w Bibliotece Jagiellońskiej (ob. str. 111—2).

— Projekt względem Tatarów, praw ich y posesysi d. 25 Octobra 1793. fol., 1 karta.

Bibl. Zamojs.

**ALEXANDROWICZ Tomasz de Witold.** Kleomira . francuskim, potym angielskim



skim... tłumaczona... podściwyc Pola-  
ków... Rptey... w 4ce, kart 12 i str.  
346.

(Alexy Petrowicz). Orbis...

Raczyńs.

**ALISCHER Sebast.** (z Buntzlau?). Pia-  
stus... A. C.MDCLIII. w 8ce, kart 20 nlb.

**Altorius...** afierawoty gał... pardruka-  
wotas... drukarnioy...

— (Auksa) arba afieras kwepancias  
ant auksa altoriaus prisz Majcstoła  
Diewa tay ira Madlitwas skutecznas  
bazniciay szwetay zwyczajnes kures  
afektas meyli Diewa degas Ponuy Die-  
wuy ant kwapa saldibes garbies jo afe-  
rawoty gał. Su pazwalijmu Wiresnibes  
Dwasyszkos su pridotku naujos Noba-  
żeństwos ant swieta iszeynus Metuose  
nug Užgimimo Chrystusa Pona 1796.  
Wilniuy Drukarnioy Akademijos. (1796).  
w 8ce, k. 9. (tyt. i kalendarz), str. 478  
i k. reg.

Imprimatur (na końcu kalendarza) podpisał  
Dawid Pilchowski. Jagiell.

**ALWAREZ Emanuel.** Emmanvelis  
Alvari e Societate Jesv, Grammatica-  
rym Instituttionvm. Liber secvndvs. De  
constructione octo partium orationis.  
Cum gratia et priuilegio S. R. M.  
M.D.LXXXVI. [Na końcu:] Posnaniae.  
In officina typographica Joannis VVol-  
rabi. 1586. w 8ce, str. 381 1.

— Toż... Instituttionvm Grammati-  
carvm. Liber tertivs. De syllabarum  
dimensione, etc. Cum gratia et priu-  
ilegio S. R. M. Posnaniae M.D.LXXXVI.  
[Na końcu:] Posnaniae in officina Joan-  
nis VVolrhabi, Anno D. M.D.LXXXVI.  
w 8ce, str. 192.

Tak podaje tytnly obn części Wierzbowski  
II. 1639, 1640. (Porównaj Katal. Racz.).  
Warsz. Uniw.

— De institutione grammatica libri  
tres, editio nova correctior, cum licen-  
tia superiorum, et privileg. Sacrae R.  
M. Vilnae, typis S. R. M. penes Aca-  
demiam, anno 1783. w 8ce, k. 1. str.  
205. Jagiell.

**AMASAEUS Romulus.** De pace... Ja-  
nvarii MDXXX... Mathias Scharfen-  
bergius.

Wierzbow. II. 1061.

Krasińs. — Zamojs.

**AMATUS Scipio.** Japoniorvm Regvm  
Legatio, Romae coram summo Ponti-  
fice, Gregorio XIII. 23. Martij habita:  
Anno: 1585. Addita etiam est breuis  
in calce descriptio Insulae Japonicae.  
Romae, apud Franciscum Zannetum  
et Bononiae, apud Alexandrum Bena-  
tium, et Cracoviae, in officina Lazari,  
Anno Domini: 1585. w 4ce, 8 k. nlb.

Obejmuje: Acta consistorii publice exhibiti  
a Gregorio p. XIII. Literarum exempla  
regum japoniorum Francisci Regis Bungii,  
Protasi regis Arimenorum (1582); Bar-  
tholemei principis Oratio in legatorum in-  
troitu; Responsum ab Ant. Buccapadulio;  
Descriptio Japoniae Abrahami Ortelii.

Porównaj: Laurentanus Epistola de legator.  
japon. 1585.

Jocher 8160. 8162. Wierzb.— II. 1618, myl-  
nie go Janem mieni. — Adelung (Jöcher)  
Lexicon. I. 690.

Jagiell. — Czapski — Czartor. — Kórnic. —  
Krasińs. — Ossol.

**AMBROSIUS Marcus.** Arma...

ob. Schröter Ad. (Elegiar.).

**AMELRI Franc.** Deliciarum...

Dedyk.: M. Pstrokoński, episc. praemisł. per  
Stanisl. Grochowski, custodem Crussvic.

**Amor et amator** ob. Boleslaus Cri-  
voustus (1721).

**Amore** in musica ob. L'amore (1765).

**Amphitheatrum honoris** ob. Bonar-  
seius (wykreślić).

**ANANIA Jan.** L'universale... parti-  
colarmente... et dell'... d'altre... di Na-  
poli... appresso... k. tyt. i 11 k. nlb.

**ANCANTHER Claudius.** Clavdii An-  
cantheri Belgae in Erriei III. Galliae et Po-  
loniae Regis Venetias Pataviumq. Advent-  
tvm. Epigrammata. Patauii Laurentius  
Pasquatus excudebat MDLXXIII  
(1574). w 4ce, 4 k. nlb.

Wierzbow. II. 1492.

Peters.

**Ancuta Maciej X.** ob. Barszcz Je-  
rzy (Kazanie o S. Augustynie 1719).

**ANCZOWSKI Marcin.** Campus intra...  
actuaem, praesidentem consulem... Jesu  
(1676). folio, kart 20.

**ANDOSILLA.** Informatio juris et facti  
pro Sereniss. olim Vladislai Jagelonis  
Regis Poloniae, et Hedvigis Reginae  
Universitate generalis Studii Cracovien-  
sis contra P. P. Soc. Jesu. Cracoviae.  
Venetiis, Misserini, (1634?). fol. str. 28.

Bibl. Zamojs.





**ANDREAS Ernest.** *Fractura Josephi... Marpurgi Cattor., Kürsnerus. 1681. w 12ce, str. 48, 525, 8.*

**ANDREAS Hispanus.** *Contenta... Ciuitaten. compositi... Cracouie... Anno Domini 1535...*

Wierzbowski II. 1118. Wrocław.

— *Toż. Cracouie... Anno Domini 1540. w 8ce, k. 26.*

Wierzbowski II. 1166.

**ANDREAS Johannes.** *Historia de solenni convivio quod in arce Regiomontana Senatui et civibus Cneiphovianis quot annis in die ascensionis Domini exhibetur. Bvcolico carmine descripta a Johanne Andrea, Pomerano. Addita est Elegia Eobani Hessi continens descriptionem Prussiae. In Academia Regijmontis Anno MDLII (1552). mense Maio. w 4ce, k. 12.*

Dedyk.: *Laurentio Vuedenhamero et Petro Glagano, consulibus toti Senatui urbis Cneiphovianae in Regiomonte Borussiae, mense Novembri 1551.*

Wierzbowski II. 1291.

Peters.

**ANDREINI Franciszek.** Bohater straszny z włoskiego na polski język wy tłumaczony przez Chryzstofa z Piekar Piekarskiego, wojskiego woiewodztwa brzeskiego i w druk ku dobru pospolitemu i ukontentowaniu zacnego czytelnika podany roku p. 1652. W Warszawie, w drukarni Piotra Elerta J.K.M. typ. w 4ce, stron 292. Akadem.

— Bohater straszny, z włoskiego na łaciński. z łacińskiego na polski język. Przetłumaczony. Przez Krzysztofa z Piekar Piekarskiego, wojskiego woiewodztwa brzeskiego, a teraz nowo z przydatkiem rejestru zebranego y tytułów przy rozmowach, dla lepszego dyskursu wyrozumienia, dokładnie, z dostateczną dawnych w druku omelek poprawą przedrękowany. Nakładem Krzysztofa Domańskiego, W Krakowie, w drukarni Mikołaja Alexandra Schedla, J.K.M. typogr. R. panskiego 1695. w 4ce, k. 1. str. 164.

Na odwrocie k. tyt. rycina, przedstawiająca dwóch meszczyn, stojących obok siebie. Dzieło zawarte jest w 41 rozmowach. Są to dialogi między Bohatrem i Totumfackim. — Bohater bije się z gwiazdami, jest

na śniadaniu u Słońca, na bankiecie u Neptuna i Plutona, na koncercie u Apollina, w Rzymie Hekatomby pozjadał, był ojcem chrzestnym Jowisza i t. d. — Na końcu wiersz: Do Zoilá i Reiestr rozmow y materiy.

Chartyz. — Jagiell. — Krasińs. — Ossol. Zamojs.

— Supplement bohatera straszego w roku 1665 napisany, przez Krzysztopha z Piekar Piekarskiego, podkomorzego Brzeskiego. W Warszawie y wdowy y dziedziców Piotra Elerta J. K. M. Typographá. Bez w. r. w 4ce, kart nieliczb. 85. (ark. Yi).

W przedmowie do czytelnika pisze, iż przedził lata wojskowo, począwszy od wojny Chocimskiej, w której sam Osman Cesarz Turecki był przytomny; następnie w Prusiech, w Moskwie, kiedy Władysławowi składano chorągwie żebząc miłosierdzia i po innych miejscach wojując; nareszcie osiadł spokojnie w domu, zamieniając szablę na pióro. Dalej tak mówi o swém dziele: „Wystawiłem ci łaskawy czytelniku w Adámie prosopopeiam w stworzeniu świata Stwórcę mówiącego. Drugie opusculum przepłatając seria iocis Bohátýrą straszego, nie próżne rozmaitych żartowych erudycy dałem in lucem Encyclopediam. A zátym od Demokrytá powracając do Heráklita, wystawiłem Periplhasim super septem gradus poenitentiales et graduales, któremi stopniámi postępując wymierzyłem w cel prawdziwej cnoty, różny od Máchiaiwellä niepolityczney nauki. Tandem à Serijs, znowu ad continuationem, bez wraży trybem moim idących, tegoż Bohátýrą przystąpiłem dumą wyniosłą rozdzętych żartów, które pro Coronide nie proznowiącego proznovániá mego, poki czas y sędziwe láti, y sororum filatrum patiuntur atra ochocząc łaskawy czytelniku ofiarując. — Cała rzecz w 22 rozdziałach.

Trześ mowy Bohatera drukowana drukiem gockim, a Totumfackiego, który z nim rozmawia, łacińskim.

Te dyalogi pisał aktor Pistoja Franc. Andreini, „comico geloso,“ jak się tytułował. Oryginał wyszedł r. 1607. p. t. *Le brave del capitano Spavento, a rozmowy toczą się między Il capitano Spavento e Fappola suo servo.* Oryginał ma w 4ce kart 148 i rozmów 55. — Ze zaś praca ta miała wielkie powodzenie, wydał część drugą obejmującą 30 dyalogów.

Ta encyklopedia wiedzy owoczesnej, pisana dosadnym i czystym językiem polskim, ma wiele powiedzeń przysłowiowych. Rzecz godna rozpatrzenia i porównania z oryginalnym.



nałem. Cafe cechuje humor częstokroć za  
rubaszny.  
Niesiecki III. 585.  
Czartor. — Jagiell. — Krasinś. — Ossol.  
**ANDRELINUS P. F.** Epistolae pra-  
uerbiales...

Wierzbowski II. 1031.

Pusłows. — Zamojs.

**ANDRONICUS Tranquillus.** Dialogys.  
Philosophandvm ne...

Dat. Posnaniae, 16. Decembr. 1544.

Wierzbowski II. 1226. Peters

**Andruszow** ob. Bericht (1684).

**ANDRZEJKIEWICZ J. A.** Ziarno gor-  
zyczne... W Zamościu... (1701)... str. 6  
i 266.

— Toż... W Kaliszu... 1746...

Zamojs.

**ANDRZEJOWICZ Wal.** Ogród ró-  
żany... 1627...

Jagiell.

**Anfologion** ob. Baranowicz Łazarz  
(Anthologion 1678).

**ANGERMUND Joann.** Berlin. Lex  
Valeria; sive, an... Caesarai capitibus,  
Ddq',... Angermund. March... Anno  
MDCXXXIV... excusa. (1634)...

**Animadversiones** ad Dissertationem...  
B. m. i r. folio, k. 8.

**ANIOL X.** od św. Ducha. Kazanie...  
godnym... Borzęcki... przemyskiego ka-  
znodzieję... W Lwowie...

**Anioł** w ciele (1741, 48, 53), Anioł  
z ludzką twarzą (1761). ob. Wincenty św.

**ANKWICZ Józef.** Głos Józefa Hrabia  
Ankwicza, Posła z Wdztwa krakow-  
skiego, orderów polskich kawalera. Bez  
wyr. m. i r. (1793). fol. k. 1.

Przemawia za przyjęciem traktatu z Wielką

Katarzyną, i ten projekt podaje do łaski  
marszałka. Jagiell

— Projekt JW. Ankwicza, posła  
krak. Sprawiedliwość dla JW. Domi-  
nika Xcia Radziwiłła, podkomorzycy  
W. X. L. i jego wierzycielów d. 16.  
Novem. 1793. fol. 1/2 ark.

Ord. Zamojs.

— Przymówienie się in turno na  
sessyi d. 10 Augusta 1793. fol. 1/2 ark.

Ord. Zamojs.

**Anna Jagiellonka** ob. Biblia Leopol.  
(1577).

**Anna św.** ob. Artykuły.

**ANNANIA** popraw na: **ANANIA** (di)  
Lorenzo. L'universale fabrica...

Czartor.

**Annus sanctus...** str. 267.

Zamojs.

— scholasticus 1781 in annum 1782  
currens in alma studiorum Universi-  
tate Zamoscensi. w 8cc, str. niel. 32.

Zamojs.

— scholasticus 1782 in annum 1783  
currens in alma studiorum universitate  
Zamoscensi 1782. w 12cc, kart niel. 26.

Zamojs.

**ANTISARI Domenico.** Il Leopoldo  
o vero Vienna liberata. Poema eroico  
di... Ronciglione, per il Menichelli. 1693.  
w 8cc, 1 ryc. i str. 603. Czartor.

**ANTONINE Paulus.** Theologia... juxta  
edit. Venet... et consortium... Pars I.  
str. 8 i 996 i 34. Pars. II. str. 2, 22,  
512 i 3 k. indexu.

— Toż... consortium...

— Sententiae... candidatorum The-  
ologiae cum facultate superiorum excer-  
ptae...

Pars posterior... de sacramentis...

**Antologion...** cwietosłow... ze Gda-  
nia...

**ANTONI** od Imienia Maryi. Rozdział...  
Karczewskiej starościny...

**ANTONI X.** od Nawiedz. Kazanie...  
Psal. 41... tj. Ff—J<sub>2</sub>.

**ANTONIUS Genuensis** ob. Genuensis.  
**Antrepreneur.** Opera nowa z muzyką  
w dwóch aktach zrobiona dla JMei  
Pani Franciszki Buccarell roku 1785.  
W Warszawie w drukarni Dufour 1785.  
w 8cc, stron 55.

Zamojs.

**ANZELM św.** Elucidarius dyalogi-  
cus... resolutius. Vade mecum... 1515...  
Wierzbowski II. 902.

Czapski — Ossol. — Zamojsk.

— Elucidarius dialogicus omnibus  
Sacrae Theologiae... 1544...  
Wierzbowski II. 1218.

Krasinś. — Włocławs.

— Toż... Craccoviae... (1549)...

Wierzbowski II. 1264.

Szembek — Zamojs.

**Aposmation** apodemici seu operis...

**APOSTOŁ.** A naczasia... diejania...

— tetr,... bżestwennych... wsia-  
ko go...



— si jest kniga nowago... epkoa...  
W Lwowie... Newembria...

**Applausus** poematius gentilitis aqul-  
lis ducatus Zatoriensis et Osvetimensis.  
B. m. i r. w 4ce, str. niel. 8.

Autor prawdopodobnie Tomasz Antoni Sert-  
kowiez. Zamojs.

— genetiicus ob. Prusimski Christ.  
(1642).

— panegyricus ob. Daniłowicz.

**Apteczka** domowa... prioribus au-  
ctior...

**AQUINO (de) Karol.** Orationum...  
Antonii de Rubeis...

**Ara salutis...** folio, k. nlb. 23.

Czartor.

**ARCANGELO da S. Nicola.** Il..., cioe  
il divoto... visite cotidiana...

**ARCHENCHOLZ J. W.** England...  
Tom I... 328... Tom II. 1786. str. 470.

**ARCHINTUS Filip.** Christiana... uera  
obseruantia. Apvd Hyeronimvm Vie-  
torem...

Wierzbowski II. 1227. — Acta hist. IV.  
(vol. I. 192—4). Włocław.

**ARCO Ph. August de Saint Foix,**  
Chevalier d'... († w Tulle 1779). Pałac  
mleczenia, powieść filozoficzna z fran-  
cuzkiego przełożona (Część I—II). Za  
pozwoleniem zwierzchności. W War-  
szawie u P. Dufour, Drukarza J.K.M.  
i Rzeczpospolitey MDCCLXXXIII.  
(1783). w 8ce. Część I. str. 3. 8. i 104.  
Część II od str. 105—208.

Dedykacya wierszem do Izabelli Czartory-  
skiej G. Ziem. Podols.

Wstęp: Dyssertacya o osadach greckich  
w Azyi mniejszej (stroni 22), gdzie podaje  
jakoby Pałac mlecz. z greckiego przed  
Herodotem oryginału pochodził. Mniema-  
nym autorem miał być Kadmus z Miletu.  
Ossol. — Zamojsk.

**Arcus triumphalis** ob. Regis Fran-  
ciszek (1717).

**Argumentum theologicum** ex prae-  
missis meritorum Reverendi Patris Ven-  
ceslai a S. Francisco (Zawadzki) per  
Poloniam et Lithuaniam praepositi pro-  
vincialis conclusum. Varsaviae 1708.  
fol. str. n. 36.

Porównaj: Wyszyński Waleryan (1708).  
Bibl. Zamojsk.

**Argumentum** ob. Brincken Georg  
(famae publicae 1731).

**ARISTOTELES.** De arte... Anno Do-  
mini 1577...

Wierzbowski II. 1526.

Czapski — Petersb.

— Aristotelis insignis Philosophi,  
libelli duo, unus de longitudine et bre-  
uitate uitae, alter de diuinatione per  
somnum, a Christophoro Hegendorphino  
J. V. Licentiato, in Latinum uersi, et  
scholijs doctissimis ab eodem illustrati.  
Jam primum in lucem editi. Adivnix-  
mvs svb finem graeca, Lectori in hoc  
consulentes, qui immenso Aristotelis  
opere, caret. Basileae apvd Bartholo-  
maevm VVesthemerm et Nicolavm  
Brylingerm. Anno M.D.XXXVI (1536).  
w 8ce, k. 14, stron 93.

Dedyk. Petro Schorlero. artium magistro,  
urbis Gorlicii a libellis. Między innemi  
czytamy tam: „ego certe cum in Sarmat-  
ia in collegio Posnaniensi, et linguae bon-  
as, et philosophiam publice docerem, et  
iuventuti Sarmaticae veri Aristotelis gu-  
stum quandam praebere vellem“...

Wierzbowski II. 1129. Kijows.

— Libri de anima... 1512...

Wrocław. Uniw.

— Libri de anima... 1519...

Wierzbowski II. 959. — Bauch Agricola 1892.  
Czapski — Wileńs. — Zamojs. — Wro-  
cławska Uniw.

— Priorum analecticorum... (1510)...  
Wierzbowski II. 860.

Kórnica. — Peters. — Zamojs.

— Toż... Craccovie... 1518...

Wierzbowski II. 936.

Czapski — Krasieńs. — Peters.

— Summi... libri... de phisico...

Wierzbowski II. 1921.

Czapski — Czetwert. — Peters. — Zamojs.

— Libri octo physicorum...

Jerzy Borkowski.

— Oeconomicorum... non graua-  
baris...

Dedyk... Georgius Libanus.

Wierzbowski II. 1141.

Cieński — Czapski — Krasieńs. — Peters.

— Problemata... determinantia...  
Craccouie... Anno Dñi... (1528)...

Wierzbowski II. 1041 podaje liczbę kart 38.  
Peters. — Zamojs.

— ob. Bełczewski W. (Theses 1767) —  
Biegaczewicz A. (Quaestio 1747). —  
Malczewski Ad. (Theophrastus 1758) —  
Piasecki St. (Physiognomia 1642) — Po-  
dlesiecki A. (Philosophia 1731) — Rudzki

1881  
MAY 10 11 00 AM  
1881

And. (Philosophia 1750) — Smiglecki M. (Logica 1618) — Toletus Fr. (Introductio 1603) — Wosiński St. (Solea 1663) — Zaborowski Fr. (cum thesibus).

**Arithmetices** introductio... denuo reuisa... (1556)...

Wierzbowski II. 1318

Peters.

**ARNAUD F. J.** Lamentations... Impériale et Royales... de Russie...

— Odpoezynki...

Czartor.

**ARND Joan.** Binae lectiones... str. 24.

— Orationes binae, quarum altera inchoavit, finit altera universae Philosophiae cursum, privatos inter cancellos institutum. Gedani, Jo. Zach. Stoll. (1715). w 4ce, str. 36.

Zamojsk.

**ARNOLDUS Nicolaus.** Religio sociiana... in academia Franequerana ordinario. Franequerae, typ. et imp. Idzardi Alberti et Joan. Janssonii...

**ARNT JAN.** Jana Arnta... superattendentia... świętobliwym..., iako na ewanielie... str. 960...

**Artaserse (L')** dramma per musica ob. Metastazy (1760).

**ARTENSKI Rafał Kaz.** Divae Themidis... kart 4.

— Fastigium... dum eum... (kart 8).

Dedyk. J. K. Warszyciemu, kasztelanowicowi Krakowskiemu, staroście Ojcowskiemu.

— Sceptra... virtutes...

— Triumphans... Prossouien... pro uniuscuiusq'...

— Thronus... imperatorum, regum... Samogitia... domino in Ravensstein...

**Articles...** annéxées... Marck, Ravensberg... approuvez... des Mousquetaires...

**Ariculen** van vrede...; Gesloten ende geconcludeert... Polen ter ender... keurfurshap Brandeb. ter andere Zyde... Autheur... Autheur...

**ARTOMIUSZ Piotr.** Thanatomachia... u Andrzeia Koteniusza anno 1600...

**Ascensus** ob. Puzyna Michał Jan (virtutis 1699).

**Ascia** ob. Tarło P. (1721).

**ASHWELL G.** De Socino...

Czartor.

**ASNESI.** Reverendissimo in Christo Patri Alexandro Szukiewicz e Societate Jesu, Rectori Collegii Regii Varsavien-

sis — die natali suo gratulatur. B. m. i r. (Vars. 1767). w 4ce, str. niel. 7. Zamojs.

**Assertiones** ex universa philosophia selectae. Quas publice propugnandas susceperunt religiosi Societatis Jesu. In scholis Calisiensibus publicis. Anno aerae vulgaris Christianae MDCCLXVI. (1766). Mense Junio, Die... Calisii, typis sacrae Regiae Majest. w 8ce, kart niel. 10.

Zamojs.

— ex physica generali ob. Hercy Jan (1766).

— ex psychologia ob. Loethoeffel Henr. (1763).

— selectiores logicae ob. Bohomolec Wine. (1768).

— theologicae, de vera Christi Ecclesia:..., M. D. L. Marsalci,...

**ASTEXANUS.** Canones... (1521)...

Wierzbowski II. 972.

Czapski — Pawlik.

— Canones penitenciales... Vnglerium... Cracovię à Floriano...

Wierzbowski II. 1105.

Branic. — Czapski — Frauenburg — Kraśń. — Ossol. — Zamojs.

— Canones... 1534...

Wierzbow. II. 1104.

Czapski — Czetwer. — Ewang. wil. — Włocław. —

— Canones penitenciales... breuiter... Vngleriana...

Wierzbow. II. 1151.

Wrocław. — Zamojs.

**AUBERT Antoni.** Leben... Zunamen... Pohlen... Bar... in der Dyckischen...

**Auctores** praelegendi. 1747. ob. Authores.

**AUDEON.** Żywot S. Eligiusza... Rotomagenskiego... Suryuszowych... księżęcia siewierskiego...

**Augurium sortis** ob. Juniewicz N. C. (1718).

**AUGUST II.** Uniwersał... et conditionis adherentom... 1706...

(**AUGUST II**). Insignes rixae...

Porównaj: Poniński Adam.

— Planta felicitatis...

Porównaj: Poniński Adam.

— ob. Autumnus vernans (1697) — Porschius Chr. (Zuruff 1692).

**AUGUST III.** (1696...





**AUGUSTYN Aureli.** Omnes libri... christiana...

Wierzbowski II. 801.

Czapski — Czetwert. — Kapit. krak. — Wilanow.

— Pieśń...

Wierzb. II. 1959.

— Reguła Augustyna Świętego y Konstytucye dla Sióstr Zakonu Nawiedzenia. W Warszawie, w druk. Scholarum Piarum 1695. w 32cc, str. 393, 21.

Ord. Zamojs.

— Duchowne traktaicki...

Por. Bagnicki Chryzost.

**Augustyanie XX.** ob. Blanchinus Jędrzej (canon. regul. 1694).

**Aurora** ob. Mniszech Józef (regum 1714) — Sufeczynski Stan. (musis amica 1721).

**(Auctores).** Auctores praelegendi in schola Rhetorices per provinciam Poloniae Societatis Jesu. Anno quinto. Posnaniae, Soc. J. 1747. w 8cc, str. niel. 128.

Zamojs.

**Autumnus** (Vernans) post Augustum Augustus, dum Augusti II. caput a libera gente electum coronaretur, Cracoviae repraesentatus. B. m. 1697. fol. str. niel. 16.

Zamojs.

**Awantury Fortunata** ob. Mickiewicz Ignacy.

## B.

**B. M. F.** sztycharz ob. Benedictus S. (Regula 1674).

**BADOWSKI Amand.** Propositiones philosophicae ex Logica, Metaphysica, Physica generali et particulari selectae, quarum defendend. in Collegio Universitatis Zamoscensis iniiit provinciam M. D. Amandus Badowski, Notarii Castrensis Lublinensis filius. Zamoscii, 1781. w 4cc, str. niel. 16.

Zamojs.

**BAIER And. Ignacy,** Episc. Culmensis. Odezwa do Duchowieństwa o składkę na koszta kanonizacyi S. Jana Kantego. 1766. fol, 1/2 arkusza.

Zamojs.

**BAGIEŃSKI Fran. Sal.** Kazanie o trojakim obowiązkub dobrych sędziów, miane w kościele farnym Piotrkowskim na wotywie o Duchu S. przy zaczęciu Trybunału koronnego r. 1766, dnia 6 października. Częstochowa w drukarni Jasnzej Góry (1760). w 8cc, str. niel. 52.

Zamojs.

**BAKSCHAY (Abrahami)**...

ob. Bartholomaeus Jan: Libellus, 1571. (na fol. B<sub>3</sub>).

**Balet** wieśniacki... w 4cc, stron 8.

Zamojs.

**Barbara Radziwiłłówna** ob. Schroeter Ad. (Elegiar.)

**BARCLAY Jan.** Apist wiernek wiarołomny za zdradę ukarany. Rzecz z Satyryka Jana Barclaiusza wybrana, z prozy łacińskiej na wiersz polski przełożona. Warszawa, w drukarni Korpusu Kadetów. B. r. (około 1790). w 8cc, str. 16.

Por. Żałuski Józef Zbiór rytmów Cz. II. str. 249—260.

Zamojs.

**BARI Thom.** Rhetorica... str. 379.

Zamojs.

**BARONIUSZ Marc.** Vitae, gesta... (1610)...

Zamojs.

— ob. Officium (1650).

**BARSZCZ Jerzy.** Kazanie o S. Augustynie...

Zamojs.

**BARTHOLINUS Casp.** Enchiridion ethicum seu epitome philosophiae moralis. Praecepta breviter & dilucide methodoque nova & facili explicata exhibens pro angusta tyronum memoria. Dantisci, ex officina Hunefeldiana 1630. w 12cc, 42 k. nlb.

Dedykacya: Regis Daniae Christiani IV. filio Hulderico.

Czartor.

**BARYKA Piotr.** Z chłopa... masz w facycy... ..



**BASSCAN Bonawent.** Parochianus obediens sive tractatus bipartitus. De duplici debito Parochianorum audiendi scilicet Missam & Verbum Dei, in sua Parochia, saltem diebus Dominicis & festis majoribus, stante commoditate. Reimpressus annô quô Forella gregIs In ChrIsto obeDiente In CLarVIIt 1761mô. Cracoviae, Typis Semin: Episcop. Aca-dem: Diaecesani. w 8cc, k. 12, str. 129.

Na dedykacyi do Franciszka Potkańskiego, Biskupa Patarskiego etc. podpi-

sany: Stanislaus Patelski, Seminar: Vice-Praefectus.

Jagiell.

**(Batory).** Kurze Beschreibung...

ob. Beschreibung.

Czartor.

— obacz: Verstand (Der polnisch 1577).

**BAZILOWICZ Joan.** Brevis... Koria-towicz...

**BELLARMIN R.** Katechizm rzymski... 1752...

Jagiell.

◆◆◆◆◆

**Dr. Ig. Baranowski**

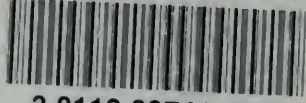








UNIVERSITY OF ILLINOIS-URBANA



3 0112 027411393